Ч. 198. Львôвъ, Пятниця 1 (14) Вересня 1900. Рôчн.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ) о 6-тôй годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей" выходить зô вторникъ, и зô вторникъ и пятницѣ за перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и інсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро ґазетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; W. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитôсть за инсераты платнѣ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. до.

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рôкъ	16 зр.	на цѣлый рôкъ	2.
на пôвъ року	8 зр.	на пôвъ року	11

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	14 зр.	на пôвъ року	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта.

Неодиноке число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошеня звычайнѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр вôдъ одноѣ стрôчки инсератовои або ен мѣсце а въ рубрицѣ „Надôслане" по 25 кр. а. в.

Подяки и иншѣ донесеня приватнѣ числять ся по 15 кр. вôдъ стрôчки.

Депутаціи у цѣсаря.

По закôнченю сногдѣшныхъ маневрôвъ вернувъ цѣсарь черезъ Коросно до Ясла на обѣдъ, а вчера принимавъ въ своѣй резиденціи въ Яслѣ депутаціи краю. Принятє почало ся о годинѣ 9 зрана. Всѣ депутаціи представлявъ цѣсареви намѣстникъ.

Насамперёдъ явило ся въ авдіенціональнôй сали духовеньство пôдъ проводомъ архіеп. Исаковича. Въ депутаціи сêй були зъ руского духовеньства епископы Чеховичь и Шептицкій и мітраты Волошиньскій и Фаціевичь. Опôсля принимавъ цѣсарь нѣмецкого конзуля зô Львова.

Потому прийшла на чергу депутація, зложена зъ дôбрскихъ достойникôвъ, шляхты и послôвъ пôдъ проводомъ краевого маршалка ґр. Стан. Бадення; було въ нѣй около 120 осôбъ, — зъ Русинôвъ послы д-ръ Савчакъ и Барвѣньскій. Маршалокъ промовивъ до цѣсаря по польски:

„Зъ усѣхъ сторôнъ краю прибули мы сюды, щобы дати выразъ радости, що можемъ Тебе повитати и зновъ зложити у Твоихъ стôпъ выразы непохитнои вѣрности найглыбшого привязаня и вдячности для найдостойнѣйшои Твоеи особы. Чувства сѣ вже неразъ высказували мы передъ Тобою, Найяснѣйшій Пане, а для насъ и для заступникôвъ сего краю стались они дороговказомъ у нашихъ публичныхъ дѣлахъ; але коли знаємо, що пробуваєшь середъ насъ, въ нашôмъ краю, то серця нашѣ бьють живѣйше, живо стають намъ передъ очима минулѣ лѣта, минувшôсть и подѣѣ сего краю зъ остатныхъ 50 лѣтъ, въ котрыхъ на кождôй майже картинѣ ясно зорѣють доказы Твоеи монаршои ласки, вôтцѣвскои опѣки и справедливости. Тымъ то є для насъ потребою зблизити ся до Тебе, Найяснѣйшій Пане, и просити, щобысь зберѣгъ намъ у Твоѣмъ вôтцѣвскôмъ серци те мѣсце, котре давъ Ты намъ великодушно, и щобысь такожь на дальше край нашъ мавъ у своѣй монаршôй ласцѣ и опѣцѣ, котрои новый доказъ мы що-йно дôстали на користь тыхъ, що сего року потерпѣли черезъ тяжке елементарне нещастє. Можемо Тебе, Найяснѣйшій Пане, еще разъ запевнити о нашôй непохитнôй вѣрности и вдячности та вôддати Тобѣ нашѣ серця, що на завсѣгды до Тебе належать. Сѣ чувства не тôлько нѣколи насъ не оставлять, але передамо ихъ у спадщинѣ тымъ, що по насъ наступлять; а нинѣ молимо Бога, щобы Вашу Цѣсарску и Королѣвску Милôсть ще довгѣ лѣта берѣгъ, хоронивъ для добра державы и нашого краю, для щастя народôвъ, котрѣ пôдъ Твоимъ могучимъ скиптромъ находять спромогу жити и розвивати ся."

На те вôдчитавъ цѣсарь по нѣмецки таку вôдповѣдь:

„Зъ великимъ вдоволенемъ бачу Васъ, панове, у себе, що зновъ прибулисьте зъ усѣхъ частей краю высказати менѣ свою незмѣнну вѣрнôсть и привязанє, котрыхъ уже такъ богато доказôвъ Вы менѣ зложили. Радо прибувъ я зъ нагоды маневрôвъ частины мого вôйска до краю, котрый на мою постôйну опѣку такъ вдячно вôдповѣдає найкрѣпшимъ привязанемъ до мого трону. Нещастя, що на мôй глубокій жаль такъ скоро одно по другôмъ упали на сей край, є для насъ всѣхъ лише дальшою понукою, щобы зъ усею силою вôддати ся его интересамъ и розвиткови. Зъ радостію пробуваю тутъ, хочь лише короткій часъ, въ тôмъ краю, котрого заступники завсѣгды мають на увазѣ добро державы и завсѣгды охотно та зъ розумною розвагою числили ся зъ потребами державы. Выскажѣть всему краеви мою щиру подяку за его сердечне повитанє и додайте до сего моимъ именемъ, що завсѣгды дбати буду о его добро и горячо бажаю его розцвѣту и розвитку."

Опôсля приступивъ цѣсарь до депутаціи и розмовлявъ зъ кôльканацятьма еи членами. Мѣжь иншимъ сказавъ до п. Яворского, президента польского кола, що розвязанє державнои рады є остатною конституційною пробою, щобы парляментъ зробити способнымъ до працѣ. Въ розмовѣ зъ краєвымъ маршалкомъ и иншими панами мавъ цѣсарь зъ признанемъ выражати ся про політику польского кола и высказавъ надѣю, що тая політика и дальше буде раціонально розвивати ся.

Дальше станула передъ цѣсаремъ депутація львôвскои рады мѣскои. У вôдповѣдь на промову бурмістра д-ра Малаховского высказавъ цѣсарь мѣжь иншимъ надѣю, що незадовго буде мôгъ приѣхати до Львова. Въ розмовѣ зъ членами депутаціи пытавъ ся цѣсарь д-ра Быка, чи довго засѣдавъ въ радѣ державнôй. Коли запытаный вôдповѣвъ, що вôдъ р. 1891, але вôдъ 1897 лише придивлявъ ся, сказавъ цѣсарь: „Сумно, що нема надѣѣ, щобы се швидко поправило ся". На те замѣтивъ д-ръ Быкъ: „Мы Поляки старали ся въ тыхъ трехъ рокахъ зробити раду державну способною до працѣ". На те вôдповѣвъ цѣсарь: „Знаю се добре". Коли д-ръ Малаховскій въ розмовѣ зъ цѣсаремъ сказавъ, що кадетска школа у Львовѣ має чимъ разъ бôльше ученикôвъ зъ Галичины, мавъ цѣсарь сказати: „То дуже добре, бо мы потребуємо офіцирôвъ Полякôвъ".

Передъ год. $10^1/_2$ скôнчило ся принятє, а о год. $1^1/_2$ вôдбувъ ся двôрскій обѣдъ, на котрôмъ були: намѣстникъ, епископы Исаковичь, Чеховичь, Шептицкій, Пузина, Пельчаръ, краевый маршалокъ ґр. Бадені и тайнѣ совѣтники ґр. Семеньскій-Левицкій, Залескій, кн. Чарторыскій, ґр. Романъ Потоцкій, кн. Сангушко, Яворскій, ґр. Лянцкороньскій, ґр. Холоневскій, ґр. Дѣдушицкій, Абрагамовичь, Єнджейовичь и Чищанъ.

Вѣсти сѣ подаємо за польскими дневниками, котрѣ приносять широкѣ справозданя зъ вчерашного принятя депутацій у цѣсаря. Не у всѣхъ подробицяхъ можна тымъ справозданямъ няти вѣру. И такъ неимовѣрными выдають ся намъ слова цѣсаря, що „мы потребуємо офіцирôвъ Полякôвъ". Адже-жь цѣсарь не мôгъ забути, що въ Галичинѣ живуть такожь Русины и що тымъ самымъ львôвска кадетска школа заложена не тôлько для Полякôвъ та Нѣмцѣвъ, але и для Русинôвъ, котрѣ тежь не засудженѣ ще доси на те, щобы вôйску доставляли лише рекрутôвъ та фрайтрôвъ; а кому потрѣбнѣ рускѣ рекруты, тому мусять бути потрѣбнѣ и офіцирі Русины. Хочь — повтаряємо — не у всѣхъ подробицяхъ можна няти вѣру справозданямъ польскихъ дневникôвъ, все-жь таки одно рѣчь певна: депутація, що прибули зъ „цѣлого" краю витати цѣсаря вôдъ сего цѣлого краю, витали его властиво именемъ Польщѣ; анѣ одно слово руске не вôдозвало ся въ тыхъ повитаняхъ. Вже-жь то обовязкомъ було краевого маршалка, скоро свôй привѣтъ выголосивъ не въ чужôй, нѣмецкôй, а въ краевôй мовѣ (въ Краковѣ витавъ цѣсаря бурмістръ по нѣмецки), не забути такожь и на т. зв. „другу" (для насъ є она „перша") краеву мову. Але по славнôй справедливости польскôй годѣ було навѣть чогось подôбного надѣяти ся. Давнѣйше при подôбныхъ нагодахъ бувала въ привѣтныхъ промовахъ и у вôдповѣдяхъ цѣсаря бодай згадка про „оба народы", заселяючѣ край; теперь залишено вже и се. Чи бы Галичина стала вже цѣлкомъ Польщою?

Зовсѣмъ слушно высказавъ цѣсарь до д-ра Быка сумну обаву, що мабуть не швидко поправить ся теперѣшный невôдрадный станъ парляменту. Поки въ Австріи въ національныхъ справахъ, такъ тѣсно звязаныхъ зъ культурными, не настане безоглядна рôвноправнôсть и справедливôсть, поти и недоля економічна не въ силѣ буде погодити національнѣ антаґонізмы. Маймо надѣю, що скорѣйше чи пôзнѣйше и державнѣ керманичѣ мусять прийти до сего пôзнаня та — опаматаня!

Передъ выборами.

Нѣмецкѣ и ческѣ сторонництва вже розвинули акцію на цѣлôй лініи. Деякѣ нѣмецкѣ політики стараються ся довести до солідарного поступованя при выборахъ, абы до нового парляменту Нѣмцѣ увôйшли въ якъ найбôльшôй силѣ, такъ пôдъ взглядомъ якости якъ и числа. Нѣмецке поступове и нѣмецке національне сторонництво рѣшили въ цѣлôмъ Тиролѣ ставити спôльныхъ кандидатôвъ. Кôлькохъ кандидатôвъ вже поставлено.

Люеґеръ запытаный, чи нѣмецка Gemeinbürgerschaft додержить солідарности при выборахъ, вôдповѣвъ дуже осторожно, що зъ горы не може нѣчого сказати. Надъ тою справою застановить ся нинѣшна конференція клюбôвъ лѣвицѣ. Але ся конференція справы

(4)

Подорожь до Fontainebleau.

[*Письмо зъ Парижа.*]

(Дальше.)

Але вернѣмъ до исторіи Фонтенбльо. Революція не досягла его. Коли Наполеонъ ставъ цѣсаремъ, то сей замокъ бувъ для него найлюбѣйшимъ мѣсцемъ. Тутъ прибувъ 1804 р. папа Пій VII., щобы его коронувати на цѣсаря. Той самъ папа вернувъ сюда 1812 р., але вже яко вязень за-для того, що не хотѣвъ вôдступити частины своихъ свѣтскихъ дôбръ [coup d' état]. Апартаменты папы, каплицю и его портретъ показують въ замку до нинѣ. Два роки вязнивъ такъ Наполеонъ папу, нарештѣ видячи, що се на нѣчо не придасть ся, пустивъ его на волю.

На конець звѣзда Наполеона почала гаснути. Д. 31 марта 1814 р. прибувъ вôнъ до Фонтенбльо якъ-разъ тогдѣ, коли россійскій царь и прускій король вôйшли побѣдоносно до Парижа. Ту ладивъ ся вôнъ ще разъ спробувати щастя, але ґенералы почали оденъ за другимъ опускати его, а зô всѣхъ сторôнъ напирали на него, щобъ абдикувавъ. Бачучи, що нѣчого не вдѣє, хотѣвъ зречи ся трону бодай на користь свого сына, але царь не принявъ сеи пропозиціи, бо европейскѣ володарѣ хотѣли вернути француский тронъ династіи Бурбонôвъ. Наполеонъ, опущеный всѣми, крôмъ простыхъ воякôвъ, погодивъ ся зъ долею и д. 5 цвѣтня 1814 р. пôдписавъ письмо, въ котрôмъ зрѣкъ ся права до француского трону въ имени своѣмъ и своихъ потомкôвъ. Д. 11 цвѣтня хотѣвъ вôнъ отруити ся, але за-для за великои дозы отруѣ настала у него блювота и се его вратувало. Д. 20 цвѣтня выѣхавъ Наполеонъ зъ Фонтенбльо въ дорогу, щô завела его на островъ св. Єлены. Передъ вôдъѣздомъ выдавъ вôнъ своему вôйску приказъ, останнїй уже, абы зôбралось передъ головною фасадою на подвôрю. Одягнувшись, якъ до подорожи, выйшовъ вôнъ изъ замку, зôйшовъ сходами на долину и промовивъ до вôйска. Уступавъ, щобъ не бути єдиною перешкодою до заключеня мира въ Европѣ. Дякувавъ воякамъ за ихъ вѣрнôсть и привязанє до него, бажавъ имъ щасливого житя, на яке собѣ заслужили довголѣтными военными трудами. Потôмъ обнявъ ґенерала Petit, що державъ хоругову, притиснувъ его разъ зъ хоругвою мôцно до груди и середъ плачу вôйска выѣхавъ изъ замку на завсѣгды...

Коли Наполеонъ на абдикаційнôмъ документѣ написавъ послѣдну букву, взявъ сцизорикъ и зô словами: „Tout est fini!" забивъ вôстрє въ стôлъ, немовь хотячи проколоти свое серце. Отсей стôлъ и знакъ вôдъ сцизорика показують въ замку до нинѣ, а цѣкава публика, дотыкаючи ся знаку, вытерла въ столѣ таку дѣру, що пôвъ пучки пальця мѣстить ся въ нѣй. Въ замку показують такожь дверѣ, котрыми Наполеонъ выйшовъ въ-останнє изъ замку, и мѣсце, на котрôмъ прощавъ ся зô своими воями.

На сѣмъ закôнчу исторію Фонтенбльо и перейду до его внутрѣшного урядженя, хочь не беру ся подавати докладного опису, а тôлько побѣжно зазначу се та те.

Загально кажучи, въ замку находять ся богато дечого разячого и не лицюючого зъ естетикою [се-жь зôбранина всякои всячины вôдъ вѣкôвъ!], та мимо того є тутъ деякѣ салѣ, урядженя та образы, якихъ не подыбаєть ся нѣде инде. Рѣчь природна, що де прожило тôлько сильныхъ свѣта, де хоронилось тôлько живои красы, де дôзналось тôлько роскоши та пестощѣвъ тѣла и духа, тамъ настрôй мешканцѣвъ мусѣвъ удѣлитись навѣть мертвымъ стѣнамъ.

Найкраща зъ усего є балева саля, де краса и штука досягли свого зеніту. Отся саля довга на 30, а широка на 10 метрôвъ. По кождôй сторонѣ находить ся пять незвычайно великихъ луковыхъ вôконъ, що сягають третього поверха. Ихъ ґзимсы выстають на кôлька метрôвъ въ середину салѣ и творять немовь отвертѣ кôмнатки. На самôй сали нема сидженъ, тôлько довкруги тыхъ ґзимсôвъ находять ся канапки. Такъ при входѣ, якъ и вздовжь салѣ по обохъ бокахъ идуть рѣзьбленѣ стовпы, що пôддержують ґалерію. Все те рѣзьблене по мистецки, помальоване та позолочуване.

Въ фронтовôй стѣнѣ, на тлѣ т. зв. мантилѣ Генрика II. середъ лаврôвъ та дорійскихъ стовпôвъ видиѣ монументальна пѣчь. Надъ сею частію зносить ся друга зъ колюмнами въ родѣ стôжкôвъ, зô статуєю Франціи въ величезныхъ рамахъ, прикрашеныхъ рѣзьблеными цвѣтами, фестонами та ґірляндами. Стеля салѣ подѣлена на сѣмь выпуклыхъ частій, рѣзьбленыхъ на золотôмъ та срѣбнôмъ тлѣ. Пôдлога репродукує десенѣ стелѣ, але въ гладкій спосôбъ.

Однакъ найкраще зъ усего — то фрески на стели, стѣнахъ и поздовжь вôконъ. Великихъ образôвъ є кôльканайцять, якъ пр. весѣлє Тетиды и Пелея, нарада богôвъ, Апольонъ и Музы, борба Геракля зъ дикомъ та иньшѣ. Всѣ вони выконанѣ въ природнôй величинѣ и мають первородну вартôсть. Крôмъ того по стѣнахъ находить ся 50 великихъ образôвъ рôзныхъ героѣвъ та богôвъ. Враженє, яке выкликують сѣ образы, можна порôвнати лише зъ враженемъ сикстиньскои каплицѣ въ Римѣ. Коли до того додати великѣ хрустальнѣ канделябры, щô звисають зô стелѣ, многораменнѣ свѣчники по бокахъ кождои вôконнои передѣлки, множество позолоты и рѣзьбы, то буде ся мати ледви якетаке понятє про красу сеи салѣ.

Неменьше гарною є купальня Маріи Антонеты. Се двѣ невеличкѣ кôмнаты о стѣнахъ зъ самыхъ зеркалъ. Купідоны и пташки лѣтають и грають ся середъ масы цвѣтôвъ, ґірляндъ и арабескôвъ, розкиненыхъ зô смакомъ по всѣхъ зеркалахъ вôдъ землѣ до стелѣ. Се дѣйстне чудо штуки. Подôбнѣ взôрцѣ арабесокъ и купідонôвъ находять ся на стѣнахъ домôвъ, вôдкопаныхъ въ Помпеяхъ.

Найкраснїй зъ усѣхъ сальонôвъ — се сальонъ Людвика XIII., въ котрôмъ вôнъ уродивъ ся. Вся кôмната выложена паркетомъ. На легкôмъ, яснôмъ тлѣ вымальованѣ середъ цвѣтôвъ та арабесокъ рôзнѣ фіґуры. Вôкна зъ усякими містерними замками та закрутками, все гарно выроблено зъ бронзу та позолочуване. Въ стѣнѣ сего сальону находить ся на пôвтора стопы за велике квадратове зеркало, перше, яке завезено до Франціи.

Зъ балевою салею ривалізує ґалерія Франца I., 64 метрôвъ довга а 6 метрôвъ широка. Стѣны еи, якъ и многихъ иньшихъ, выложенѣ паркетами, на котрыхъ повырѣзьблюванѣ рôзнѣ фіґуры. Але що найзнаменитше — то філяры по обохъ сторонахъ ґалеріи, зробленѣ зъ образôвъ и рамъ въ стилю stucco (легкій, жартобливый). Артистъ выллявъ тутъ всю свою душу. Образы его — то ессенція житя

КОМНАТА ДО СНѢДАНЬ ВОЛОДИМИРА В. ЧЕМАРНИКА, Львôвъ, ул. Валова ч. 9.
ЗНАМЕНИТЙ СНѢДАНЯ и ВЕЧЕРѢ; ВÔДЛИЧНА КУХНЯ; ПИВО ЛИШЕ ПІЛЬЗНЕНЬСКЕ; ЛЬОКАЛЬ ПРИЛИЧНЫЙ и ВЫГОДНЫЙ. *Поручаюсь взглядамъ рускои публики.* 423 8—10

остаточно не порѣшить, бо все буде зависѣти вôдъ постановъ мѣсцевыхъ комітетôвъ. Доси Gemeinbürgerschaft все выступала противъ его сторонництва. Люеґеръ буде старати ся, абы борба, коли буде конечна, була бодай прилична. Що до выборôвъ зъ V. курія у Вѣдни, то по думцѣ Люеґера антисеміты напевно побѣдять соціялістôвъ. Розвязане палаты выкликавъ хвилевый клопôтъ, бо правительство само знае, що нова палата буде о много гôрша, якъ розвязана. Люеґеръ сказавъ также, що мае одинъ проектъ, котрый мôгъ бы палату зробити способною до працѣ, але теперь не може того сказати.

Въ Ашь вôдбуло ся скликане Барайтеромъ вѣче нѣмецкихъ радикалôвъ. На зборахъ були также Вольфъ, Иро и Шенерерь. Вольфъ выголосивъ промову, въ котрôй сказавъ: Въ армія и державныхъ урядахъ мусить бути заведеный нѣмецкій урядовый языкъ. Въ будучности мусять щезнути „державні конечности", а буде бесѣда лише о національныхъ конечностяхъ. Нѣмецкі послы не выберуть делеґаціи, не дадуть рекрута и не дадуть права стяганя податкôвъ такъ довго, якъ довго правительство не заведе нѣмецкого языка яко державного, и якъ довго не переконае ся, що въ Австрія не можь рядити противъ Нѣмцѣвъ.

На выборчихъ зборахъ въ Тироли члены католицко людовои партіи высказують велике невдоволене зъ причины розвязаня рады державнои, бо гадають, що тирольскі клерикалы стратять богато мандатôвъ. Навѣть выборъ Діпавлього непевный. Tiroler Volksblatt пише, що нові выборы непотрѣбні: „По що дразнити! При новыхъ выборахъ въ Чехіи и Галичинѣ не обôйде ся безъ проливу крови! До чого ся борба? Нова палата не буде лѣпша вôдъ старои. Одинъ зъ провôдникôвъ кола польского сказавъ, що въ новôй палатѣ не прийде навѣть до выбору президента, а тымъ менше до якои небудь працѣ".

П. Діпавлі сказавъ на зборахъ выборцѣвъ въ Кальтернѣ, що спокôй въ Австріи запануе ажь тогды, коли наступить національна згода по мысли внесеня, яке вôнъ колись бувъ поставивъ. 16 міліонôвъ не-Нѣмцѣвъ не дасть ся здавити вôсьмомъ міліонамъ Нѣмцѣвъ. Респектуючи найбôльше Нѣмцѣвъ, треба признати, що рôвноправность народôвъ є конечна, бо Австрія не є нѣмецка. Противниками сего суть тѣ, що хочуть розбити Австрію, т. є. нѣмецкі радикалы.

Посолъ Бельоглявекъ хвалить ся, що говоривъ въ Керберомъ о причинахъ розвязаня парляменту. Керберъ мавъ ему сказати: Хочемо заапелювати до народôвъ Австріи. Се послѣдне питане звернене до народôвъ, чи хочуть мати конституційный парляментъ, чи може правительство мае дальше обходити ся безъ парляменту.

цѣлои Франціи. Дивлячись на нихъ, не можна собѣ представити нѣчого меньше розумного та заразомъ нѣчого забавнѣйшого и гарнѣйшого. Смѣхъ до розпуки, побôчь жалю та самои розпуки. Поважный, сивый чернець побôчь двозначнои вестальки, королѣвска повага побôчь безцеремонности дитины въ ея природнôй потребѣ, остовпѣлій героѣ побôчь рѣшучихъ дѣтвакôвъ, дотепні та чаруючі дѣвчата вô всѣхъ можливыхъ рухахъ, позахъ та настрояхъ, бо н. пр. коли одні танцюють безъ вôддиху, другі плачуть розпучливо, — все те помѣшане зъ собою. Все те взявъ Rosso (такъ звавъ ся маляръ сеи ґалеріи) зъ дѣйстного житя, навѣть богато особъ позувало ему до образôвъ. Таке то житє кипѣло колись въ Фонтенбльо!

Въ сѣй ґалеріи находить ся также передпокôй, зъ котрого входить ся на веранду. Тутъ впадають въ очи масивні дверѣ, на котрыхъ окрôмъ артистичнои рѣзьбы повырѣзьблювані въ горѣ дверій и тамъ, де приходить замокъ, пôвголовы зъ обличями, бôльше якъ природнои величины, страшно повыкривлювані. Сими дверми выйшовъ Наполеонъ въ-останне изъ замку.

Решту саль, якихъ тутъ дуже много, поминаю по-просту тому, що годѣ всѣ описувати.

Однымъ словомъ — Фонтенбльо се найгарнѣйшій збôръ штуки у Франціи. Вôдъ музеѣвъ рôзнить ся тымъ, що все, тутъ розложене, мае однакову артистичну вартôсть та живу исторію за собою, а не такъ, якъ въ музеяхъ та ґалеріяхъ, де все накопичене немовь на ярмарку.

Переглянувши за пару годинъ цѣлу палату та наслухавшись доволѣ вôдъ провôдникôвъ про житє та зносины колишныхъ жителѣвъ замку, пôйшли мы на обѣдъ до готелю заразъ за брамою палаты, бо жолудокъ нашь вôдъ огляданя якось не бувъ повный...

В. Сѣменовичъ.

Нові подвиги ц. к. старосты Ріццiого.

[Письмо изъ Старосамбôрского.]

Не знати, чи се пôдъ вплывомъ теперѣшного розстрою державного, чи наслѣдкомъ вôдбившого давного „nierządu" польского, досыть — въ нашôй Галичинѣ прийшло вже до того, що першій-лѣпшій староста выдае собѣ на власну руку розпорядженя въ справахъ державныхъ, санкціонуе ихъ своимъ пôдписомъ и надае имъ силу закона державного. Передъ тôмъ безголовою веде ц. к. староста старосамбôрскій Ріцці. (Се наймудрѣйша голова изъ всѣхъ старостôвъ галицкихъ якъ о тôмъ знають навѣть кавки зъ улицѣ Чарнецкого. Зачуваемо, що міністеръ Керберъ знайшовъ въ нѣмъ „мессію языкового" и мае его покликати до свого міністерства въ цѣли выготовленя закона языкового. — *Ред.*) Поважанымъ читателямъ „Дѣла" звѣстне его розпорядженє зъ дня 10 липня 1900 ч. 7709 дотычно языка въ переписцѣ греко-кат. урядôвъ парохіяльныхъ зъ ц. к властями. Теперь прошу ось послухати, якои вже силы закона державного набрало се розпорядженє.

Ц. к. судъ окружный въ Самборѣ зажадавъ бувъ вôдъ греко-кат. уряду парохіяльного въ Стрѣльбичахъ выставленя метрики. Понеже письмо було писане по польски, урядъ парохіяльный вôдославъ его назадъ ц. к. судови и зъ покликомъ на законы державні зажадавъ того письма въ языцѣ рускôмъ. Ц. к. судъ — замѣсть вôдволити оправданому сему жаданю — вôдославъ звернене собѣ письмо ц. к. староству въ Старôмъ Самборѣ, а тое переслало его знову урядови парохіяльному въ Стрѣльбичахъ и до сего додало ось таке свое розпорядженє:

L. 11,035 Stary Sambor 11/8 1900. Do Wielebnego Urzędu parafialnego obrz. gr. kat (w sprawach metrykalnych) w Strzelbicach. Relacyę z dnia 2/8 br. L. 63 zwrócił Wny urząd parafialny c. k. Sądowi obwodowemu w Samborze przyległy list urzędowy, w którym zawarte jest żądanie o wystawienie metryki. W relacyi tej podał Wny urząd parafialny, iż urzęduje wyłącznie w języku ruskim i tylko ruskie pisma urzędowe przyjmuje. Powołując się na tut. rozporządzenie z dnia 10/7 1900 L. 7709 przesyłam W-mu urzędowi parafialnemu rzeczony list urzędowy c. k. Sądu obwodowego w Samborze N. 545/8 z uprzejmem wezwaniem o natychmiastowe uczynienie jego treści zadość i powiadomienie mnie o tem w 3-ch dniach, w przeciwnym razie wyszlę na koszt W-go urzędu parafialnego c. k. urzędnika, który sporządzi żądany przez c. k. Sąd obwodowy wyciąg metrykalny. C. k. starosta *Ricci.*

Противъ сего розпорядженя внѣсъ урядъ парохіяльный въ реченци протестъ до ц. к. намѣстництва, въ котрôмъ мѣжь иншимъ зазначивъ, що безъ позволеня своеи власти духовнои нѣкому не позволить до книгъ метрикальныхъ вглядати. Протестъ бувъ внесеный дня 21 серпня, а въ прилозѣ долучено письмо вôдъ ц. к. суду окружного въ Самборѣ. Ц. к. староство выймае сесю прилогу зъ внесеного протесту, завертае ей назадъ урядови парохіяльному и смалить ось таке рѣшенє зъ бомбастичнымъ засудомъ, зъ котрого ажь пашить самоволя и почуванє силы за собою.

L. 11452/900. C. k. Starostwo w Starym Samborze dn. 20 sierp. 1900 w sprawie metrykalnej. Do Wielebnego Księdza Jana Jaworskiego gr. kat. proboszcza w Strzelbicach. — Ponieważ Wielebny Ksiądz nie wykonał tutejszego rozporządzenia z dnia 11/8 1900 l. 11.035, którem żądałem przyjęcia listu urzędowego do l. 545 przesłanego tam przez c. k. Sąd obwodowy w Samborze zawierającego wezwanie do wygotowania z urzędu metryki urodzenia dla Warwary z Dusznych Kinasz lat 25 liczącéj, zamężnej, matki 3-ga dzieci, przeto uznaję księdza Jana Jaworskiego winnym przekroczenia §. 11 ces. rozp. z dn. 20/4 1854 (Dzien. pr. p. Nr. 96 — шкода, що не свого якого розпорядженя, — чи ще такого нема?) i skazuję Go po myśli powołanego rozporządzenia na grzywnę w kwocie 20 Koron. Równocześnie wzywam, by do 3 dni przedłożył mi żądaną przez c. k. Sąd obwodowy metrykę i w tym celu przesełam tam wystosowane przez c. k. Sąd obwodowy w Samborze pismo z dnia 26/7 1900 l. 545/8. W razie niewykonania niniejszego zarządzenia dalszą grzywnę nałożę Przeciw niniejszemu orzeczeniu przysłuża rekurs do 3 dni do c. k. Namiestnictwa za pośrednictwem tutejszego c. k. Starostwa. C. k. Starosta *Ricci.*

Прочитавши оба тѣ розпорядженя ц. к. староства старосамбôрского, мусить ся мимовôльно лише здвигнути раменами на таку консеквенцію та й сказати словами народнои приповѣдки: „Вылѣзъ на грушку, рвавъ петрушку, яка добра цибуля!" Грозило ся высылкою урядника а наложило ся кару 20 коронъ! ц. к. староство жадало метрики вôдъ гр.-кат. уряду парохіяльного и на коштъ того-жь уряду грозило выслати урядника, а кару наложивъ ц. к. староста Ріцці на пароха о. І. Яворского! Ще й те диво: рекурсъ внесено дня 21 серпня, а письмо вôдъ ц. к. суду окружного въ Самборѣ, долучено въ прилозѣ, ц. к. староста Ріцці выймае дня 20 серпня и и долучае его до свого рѣшеня. Чи не чудо?!

А теперь спытаю: чи мавъ ц. к. староста Ріцці право накладати кару? Нѣ! и то зъ якого-небудь боку глянути на сесю справу. По перше: ц. к. староство въ своѣмъ розпорядженю зъ дня 11 серпня 1900 ч. 11 035, домагаючи ся полагодженя письма польского, не покликало ся на законы державні, але на свое розпорядженє, котре не може мати найменшои силы обовязуючои, позаякъ справа языкова — то не дѣра въ мостѣ анѣ гноѣвка на оборѣ, але жизненна справа цѣлого народу, и она не пôдходить пôдъ компетенцію власти повѣтовои. По друге: ц. к. староство грозило высланемъ свого урядника, а не наложенемъ кары, отже консеквенція и тактъ політичный наказували або тую погрозу выконати, або загрозити на ново наложенемъ кары и такъ доперва кару накладати. Лежить се въ интересѣ самои власти, бо коли якась власть буде що иншого заряджувати а що иншого выконувати, то тогдѣ власть не може мати найменшои поваги нѣ вѣры у дотычного населеня. По третє: противъ розпорядженя зъ дня 11 серпня гр.-кат. урядъ парохіяльный въ Стрѣльбичахъ внѣсъ въ приписанôмъ реченци рекурсъ до ц. к. намѣстництва, отже оно у выконаню зôстало здержане ажь до рѣшеня рекурсу, а повѣтъ старо-самбôрскій не находить ся въ станѣ выняткованôмъ. По четверте: кару наложено передъ уплывомъ реченця до внесеня рекурсу. Въ розпорядженю зъ дня 11 серпня не означено реченця, отже пôсля закона приймае ся реченець 8-дневный. Розпорядженє надано на почту дня 15 серпня а кару наложено вже дня 20 серпня!

Зъ того всего выходить, що ц. к. старостѣ Ріццiому не ходило о мериторичне выповнене своего розпорядженя, а хиба лишь о выконане якоись личнои мести.

Господи, дай вытримати!

Не можуть міністры привести до згоды Чехôвъ зъ Нѣмцями, ще гôрше колись буде въ Галичинѣ. Антаґонізмъ межи націями рускою и польскою въ Галичинѣ зростае зъ кождымъ днемъ бôльше, а нема надѣѣ, щобы коли наступило поєднанє, хиба возьмуть сепарацію, Полякъ розлучить ся зъ Русиномъ. Особливо на поли шкôльництва дужшій Полякъ душить слабшого Русина, що ледво дыхае.

На доказъ нехай послужить станъ шкôльництва въ Вышатичахъ, селѣ великôмъ, числячôмъ около 400 нумерôвъ, недалеко Перемышля, найбôльшои фортецы въ краю, де здавалось бы, що Русинамъ повинно бути безпечно и спокôйно... Тымчасомъ у Вышатичахъ мôгъ черезъ девять лѣтъ панувати славный Ґліньскій, сумнои памяти вôйтъ, противъ котрого треба було боротись пять лѣтъ, — а теперь розпочалась друга борба, о школу, котрои въ тôмъ селѣ якъ бы зовсѣмъ не було.

Будынокъ шкôльный, въ котрôмъ мае побирати науку близько 300 дѣтій, то стара рудера, запущена, занехарена, гôрше стайнѣ. Въ тôй школѣ вôдъ непамятныхъ часôвъ учить а властиво сказавши „не учить" старый, 60 и кôлькалѣтный, знемощѣлый тай споневѣряный учитель Ф., що выслуживъ уже давно свои службовôй лѣта. Бувшій вôйтъ Ґліньскій и всяка власть шкôльна, т. є. мѣсцева рада шкôльна зъ księdzem przewodniczącym [лат. парохомъ] якъ и окружна рада шкôльна въ Перемышли дбали и ще теперь дбають о тую школу якъ о пяте колесо у воза. Бо й на що хлопови просвѣты? а ще до того рускому хлопови! Щобы потôмъ — якъ де-хто говорить — бунтувавъ ся противъ власти, противъ злодѣя-вôйта, противъ всякои кривды и несправедливости?... Мѣсцевый польскій ксьондзъ и дворъ о школу не дбають, бо мають свою польску „охронку", де польскі дѣти учащають и учать ся читати й писати — а рускі дѣти, коли хотять также того навчити ся, нехай также ходять до охронки...

Тожь не диво, що самі хлопы-Русины и деякі розумнѣйші Поляки уже вôдъ двохъ лѣтъ старають ся о якусь лѣпшу школу и просили устами руского пароха мѣсцевого, щобы власть надала до Вышатичь другого учителя до помочи старому. Правда п. инспекторъ прихиливъ ся до тои просьбы, але всѣ члены мѣсцевои рады шкôльнои, польскои народности, дали собѣ знакъ, щобы до того не допустити. Отже польскій ксьондзъ, дворъ, репрезентатъ громады Полякъ, а за ними пôйшовъ и учитель, хоть Русинъ — всѣ они спротивились установленю посады другои силы учительскои. Польскій хлопъ, Андрѣй Ямникъ, яко репрезентатъ громады, сказавъ на засѣданю отверто: „Nam szkoły nie potrzeba, bo mamy swoją ochronę i ta nam wystarcza!"

И що-жь тутъ робити? Дѣтвора прагне науки, майже всѣ господарѣ старають ся о просвѣту своихъ дѣтей, а декотрі зъ нихъ радѣ бы навѣть дати ихъ и до высшихъ школъ — а тутъ нема кому вчити, бо старый учитель, якъ сказано, знемощѣлый тай безъ енерґіи, впрочôмъ вôнъ одинъ не дасть рады 285 дѣтямъ, а новый будынокъ Богъ знае коли стане, бо Ґліньскій подавъ бувъ якійсь рекурсъ, на котрый вже чотири роки нема резолюціи!

Пораджено ся въ селѣ и рѣшено написати петицію до окружнои рады шкôльнои о перенесенє старого учителя п. Ф. въ сталый станъ супочинку и о надане до школы въ Вышатичахъ молодшого учителя, котрый бы бодай пôдписати ся научивъ дѣтей. Самъ учитель Ф. зголосивъ ся до инспектора и просивъ о спевсіонованє. Отже сподѣвано ся зъ новымъ рокомъ шкôльнымъ 1900/901 нового учителя въ Вышатичахъ, а стару школу рѣшено поправити, выбѣлити, нехарство выпрятати и т. д. Ажь тутъ, на дивне диво, приходить резолюція вôдмови! П. инспекторъ Релінґеръ и п. староста Лянікевичь сказали: veto! нехай старый учитель капарае дальше, нехай молоде поколѣнє зростае безъ науки, бо зъ тымъ комусь лѣпше...

Отже зъ ласки окружнои рады шкôльнои буде въ Вышатичахъ зростати молодѣжь шкôльна и дальше въ темнотѣ; 285 дѣтей, зъ тыхъ головина рускихъ, буде дальше дичѣти безъ просвѣты, а нѣ, то нехай идуть до „охронки" — польщити ся! Чи-жь не правду писавъ „Прапоръ" въ остатнôмъ выпуску: „Въ шкôльництвѣ нашôмъ народнôмъ есть система культурного задуреня дѣтей руского народу. Нехай або вынародовлять ся, або станутъ туманами, невѣжами, культурною голотою"...

Semper idem.

Румуньско-болгарскій конфліктъ.

Конфліктъ, котрый робить тôлько крику въ румуньскôй и болгарскôй прасѣ, мае свôй початокъ въ антаґонізмѣ обохъ сихъ державъ зъ огляду на Македонію. Не улягае нѣякому сумнѣвови, що болгарске правительство прижмурюе очи и не хоче видѣти аґітаціи центрального македоньского комітету, котрои дѣломъ суть численні політичні убійства, доконані также на румуньскôй територіи и заговоры звернені противъ румуньского правительства. Зъ Букарешту домагали ся въ послѣднихъ часахъ дуже енерґічно, абы софійскій кабінетъ зробивъ конець тымъ конспіраціямъ, а коли се не помагало, загрожено вôдкликанемъ румуньского дипльоматичного аґента зъ Софіи. Говорено также про мобілізаціи вôйскъ въ обохъ державахъ. Тяжко припускати, абы могло прийти до выбуху вôйны мѣжь Болгаріею а Румуніею, по обохъ однакъ сторонахъ пануе сильне роздразнене умôвъ, а сербско-болгарска и турецко-грецка вôйна показують, що болгарскі державы дуже охочі до вôйны.

Болгарске правительство въ дуже тяжкôмъ положеню, бо Румунія рѣшучо домагае ся примѣрного покараня або выданя въ румуньскі руки Македонцѣвъ, котрі выконали або суть спôвинновниками кôлька аґентатôвъ на румуньскôй територіи, а опінія болгарского населеня не позваляе сего правительству зробити. Сторонництво Каравелова устроило въ Софіи вѣче, на котрôмъ Туксъ за потвердженемъ самого Каравелова заявивъ отверто, що то его партія здетронізувала була Александра Батенберґа, и що на случай, коли бы князь Фердинандъ поступивъ собѣ противъ волѣ народу, згадана партія поступить собѣ зъ нимъ такъ само якъ зъ Батенберґомъ. Въ Царгородѣ старають ся злагодити сей конфліктъ обохъ державъ.

Зъ полудневои Африки.

Зъ театру вôйны надходять непотверджені ще урядово вѣсти, котрі казали бы заключати, що опôръ Бурôвъ остаточно зломаный и що вôйна кôнчить ся. Однакъ и донесено, що Робертсъ вôдославъ свои конѣ до Капштаду и сими днями самъ вôдъѣде до Анґліи, а начальну команду надъ анґлійскою арміею лишить Булерови. Зъ Льоренцо-Маркізъ доносять, що трансвальскі Буры выбрали президентомъ команданта Шалькъ-Бурґера на мѣсце Кріґера. До Вашинґтону мала прийти урядова депеша зъ Трансвалю, що президентъ Кріґеръ ѣде до Европы за шѣстьмѣсячною вôдпусткою, абы старати ся о интервенцію. Въ тôмъ часѣ буде его заступати Шалькъ Бурґеръ. Разомъ зъ Кріґеромъ выѣздить державный пôдсекретарь и кôлькохъ урядникôвъ. Кріґеръ мае бути фізично цѣлкомъ зломаный, въ послѣдныхъ часахъ не выходивъ зъ зелѣзничого вагону и читае біблію.

До Лондона доносять зъ Льоренцо Маркізъ, що приѣхавъ тамъ президентъ Кріґеръ.

Поѣздъ не вѣѣхавъ на стацію але бôчнымъ торомъ заѣхавъ ажь пôдъ дôмъ голендерского посольства. Крігеръ мешкае теперь въ тôмъ посольствѣ, а стереже его португальске вôйско. Губернаторъ въ Льоренцо Маркізъ одержавъ вôдъ свого правительства инструкціи въ справѣ Крігера, котрый теперь мае бути пôдъ опѣкою и надзоромъ португальскихъ властей.

Лондоньскі дневники доносять зъ Преторіи, що Бота розпочавъ переговоры о капітуляцію. Въ Парижи розбôшла ся поголоска, що Бота капітулювавъ. Робертсъ оголосивъ въ цѣлôмъ Трансвалю военный станъ.

Зъ нивы суспôльнои етики.

Зъ краю одержуемо зъ просьбою о помѣщене таке письмо:

Свого часу оголосивъ Всч. о Зробекъ зъ Вертелки, що збирае певнѣ даты, котрѣ свѣдчать о житю двохъ братныхъ народôвъ в Галичинѣ и о вôдносинахъ латиньского духовеньства до руского, и то на пôдставѣ рѣшень властій, такъ духовныхъ якъ свѣтскихъ. Щобы допомочи о. Зробекови въ тôй роботѣ, оголошую ось-таке рѣшене власти політичнои, въ надѣи, що оно и для насъ на щось придасть ся, особливо тамъ, де латиньске духовеньство ломить конкордію зъ 9 жовтня 1863 року.

II. Ks. Antoni Lichnowski 77 lat gr. kat. proboszcz w Mszańcu, ojciec 5 dzieci nie karany.

IV. Przekrocz. art. 8. ustawy z dnia 25/5 1888 d. u. p. Nr. 49 popełnione przez samowolne wykonanie funkcyi religijnych na parafianach obrz. rz. kat. i za niezawiadomienie o nich w właściwym czasie rz. kat. parocha w Załozcach, jak to nakazuje rozp. gub. z dnia 27/4 1839 L. 7664.

VI. Ks. Józef Czarkowski, administrator rz. kat. probostwa w Załozcach oświadcza: W mowie będący wyciąg z ks. urodzonych i chrzczonych dla Tymoteusza Lewickiego otrzymałem dopiero 4 maja 1900, a więc po dniu 1 maja b. r. Mszaniec dnia 28/6 1900. Ks. Czarkowski m. p.

ab. jak dowodnie stwierdzono obwiniony ks. A. L. przesłał rz. kat. urzędowi parafialnemu w Załozcach zawiadomienie o dokonanym samowolnie na osobie Tymoteusza Lewickiego akcie chrztu dopiero w dniu 4 maja r. 1900 a więc po dniu rozprawy karnej.

VII. Istota czynu i wina przekroczenia udowodniona przyznaniem się ks. Antoniego L., zeznania ks. Józefa Czarkowskiego a wreszcie aktem urzędowym c. k. Starostwa L. 22347 i jego załącznikami a wszczególności stampilą urzędu pocztowego w Załozcach, wykazującą iż pismo gr. kat. urzędu parafialnego w Mszańcu z dnia 26/4 1900 L. 31 powiadomieniem o chrzcie Tymoteuza Lewickiego nadano na pocztę dopiero w dniu 4 maja 1900. Jako okoliczność winę łagodzącą przyjmuje się podeszły wiek obwinionego, zaś jako winę obciążającą fakt, że ks. L. w ciągu swego dusztarownictwa w M. podobnych przekroczeń dopuścił się w bardzo wielu wypadkach, które to przekroczenia spowodowały mozolną i długotrwałą rozprawę w dniu 28 czerwca 1900, krórych karygodność li skutkiem dłuższego czasu uległa przedawnieniu.

VIII. C. k. Starostwo uznaje ks. Antoniego L. gr. kat. plebana w Mszańcu winnym przekroczenia art. 8. ustawy z dnia 25/5 1888 d. u. p. N-ro 49 popełnionego przez samowolne wykonanie funkcyi religijnych na parafianach obrz. rz. kat. i za niezawiadomienie o nich we właściwym czasie rz. kat. parocha w Załozcach jak to nakazuje rozp. guber. z dnia 27/4 1839 l. 7664 i zasądza go za to przekroczenie w zast. rozporządzenia minist. z dnia 30/9 1857 N-ro 198 d. u. p. na grzywnę 40 koron i na zapłacenie kosztów postępowania karnego przeprowadzonego w Mszańcu 28/4 1900 w kwocie 37 koron 6 h.

Rekurs do 3 dni do c. k. Namiestnictwa na ręce c. k. Starostwa.

Tarnopol 3/8 1900. *Swoboda* c. k. sekretarz Namiestnictwa.

Парохъ А. Л. внѣсъ противъ сего засуду представлене до ц. к. намѣстництва и есть надѣя, що мотивы его будуть увзгляднені, але сей фактъ дае наглядно доказъ любови и толеранціи зô стороны лат. духовеньства тамъ, де рускій парохъ на просьбу охрестивъ у ночи слабу дитину и черезъ забуте картки почтою въ своѣмъ часѣ не вôдôславъ. А дальше есть се доказъ, що въ Галичинѣ листъ св. о. Льва XIII. зъ дня 27 жовтня 1894 р. „Dignitas orient.“ мае меншу вартôсть, якъ жалоба ks. Józefa Czarkowskiego. Вкôнци самъ фактъ говорить досыть, тожь и розводити ся нема потреба.

НОВИНКИ.

— **На фанты для дякôвскои льотеріи** прислали П. Т.: Товариство св. Павла 15 книжочокъ; п. Теофиля Кульчицка молитвословъ; Н. И. изъ Словиты подушку; Товариство рускихъ женщинъ зъ Перемышля образъ св. О. Николая и хрестъ ручный; о. Ядлошь зъ Дошницѣ два образы (Воскресенія и Вознесенія): сов. п. Кульчицкій хрестъ напрестольный вартости 50 коронъ; о. Ол. Пристай зъ Журова 4 народні молитвеники; артистъ-маляръ п. Копистиньскій фотографію и 30 цинкодрукôвъ свого образа „Преображеніе“ зробленого для церкви при „Народнôмъ Домѣ“ и вже тамъ умѣщеного; вôйсковый протоерей Куневичь зъ Вѣдня приславъ на руки о. Яцковского 100 коронъ замѣсть фанту. — За Комітетъ *Д. Таначкевичь*.

— **Григорій Ганкевичь**, заступникъ державного прокуратора въ Чернôвцяхъ, померъ у Парижи въ ночи зъ 11. на 12. с. м. проживши 37 лѣтъ. „Така несподѣвана вѣстка — пише „Буковина“ — прийшла зъ Парижа въ Чернôвцѣ и засмутила тяжко не лише Русинôвъ, але всѣхъ, що знали пок. Гр. Ганкевича. Здоровъ и веселый выѣхавъ вôнъ зъ початкомъ сего мѣсяця подивити ся на паризку выставу; ще кôлька днѣвъ тому писавъ жартомъ у Чернôвцѣ, що дуже ему сподобало ся въ Парижи, що якъ бы мôгъ, то бы зôставъ ся тамъ, кобы лишь тамъ була філія черновецкои прокураторіи, ажь ось и зôставъ ся тамъ на вѣки... Затроєне крови зъ невѣстнои намъ причины зробило нагло конець житю сего загального любленого громадянина, щирого Русина и знаменитого урядника, котрому прийшло ся скôнчити житє на далекôй чужинѣ у самôмъ розцвѣтѣ жита.“ В. е. п.!

— **Зъ Коломыѣ.** Товариство „Родина“, воляючи бажаню цѣлого Покутя, уряджуе *дня 1. н. ст. жовтня с. р. у великôй сали Касы ощадности одинокій сеи осени вечерокъ зъ танцями.* Нехай сеся вѣстка лине стрѣлою по нашôмъ Покутю геть пôдъ синѣ горы! Злети ся, руска молодежи, зъ усѣхъ усюдôвъ! — Стрôй вечерковый або народный. Вступъ на салю 2 зр., родинный білетъ для трехъ осôбъ 10 коронъ. Запрошеня вже розсылають ся, а хто бы черезъ недоглядъ не одержавъ, зволить зголосити ся на адресу Товариства „Родины“ въ Коломыи. Тожь до побаченя на вечерку!

— **Выдѣлъ читальнѣ „Просвѣты“ въ Порожнину** заявляе отсимъ сердечну подяку Свѣтлому Выдѣлови Товариства „Просвѣты“, за даръ книжками вартости 18 К. 28 с. на цѣли читальнѣ. — За выдѣлъ *Михайло Шуплатъ* голова, *Михайло Гробельскій* за секретаря.

— **Новый дворець у Львовѣ.** Пôсля одобреного вже міністерствомъ зелѣзниць проекту новый дворець стане на мѣсци старого, котрый вже розбирають. Ще въ зимѣ розпôчне ся копане фундаментôвъ, а зъ весною властива будова. Цѣлый проектъ выготовили инжінеры Цапріянъ, Садловскій и Зарицкій.

Новый львôвскій дворець буде належати до типу дворцѣвъ проѣздныхъ. Рôвнѣ лініи, входячѣ до дворця и выходячи зъ него, причôмъ увзгляднено вже и нову лінію Львôвъ-Самбôръ Турка, будуть входити вôсьмома торами пôдъ велику, осклену галю о двохъ розпятыхъ лукахъ. Тая галя буде 66 метрôвъ широка а бôльше якъ 200 метрôвъ довга. Зъ самого дворця буде доходити ся до поодинокихъ торôвъ пôдземными, заклепленими шиями, зъ котрыхъ припаде: одна для подорожныхъ вôдъѣзджаючихъ третою клясою, а одна для двохъ першихъ клясъ, одна вôдпровадить приѣзджаючихъ зъ поѣзду, двома перепустить ся пакунки, а послѣдный тунель на крайнôй сторонѣ буде призначеный для почты а на лѣвôй сторонѣ для посылокъ поспѣшныхъ. Передъ галею стане властивый будынокъ звершеный фронтомъ до улицѣ Зелѣзничои, а буде складати ся: зъ павільону середного на 31·6 м. довгого а 35 м. широкого, зъ бôчныхъ крилъ 45 м. довгихъ и зъ двохъ павільонôвъ крайныхъ по 19 м. довгихъ, отже цѣла довжина буде выносити 159 метрôвъ.

Въ павільонѣ середнôмъ величезный вхôдъ впровадить подорожныхъ до внутра галѣ, въ котрôй буде помѣщеный по правôй сторонѣ телеграфъ, а на лѣвôй льожа портіера. Властива галя, о розпятю 24 м., помѣстить въ собѣ чотири касы: по лѣвôй руцѣ для подорожныхъ першои и другои клясы, а по правôй сторонѣ для подорожныхъ третьои клясы. На продовженю лініи головного входу буде вôдбирати ся пакунки и въ осôбныхъ касахъ буде ся ихъ оплачувати. Вôдъ лѣвого берега галѣ въ серединѣ вôдбрве ся коридаръ и попровадить до ждальнѣ першои и другои клясы якъ такожь до реставраціи. Тая галя, якъ и ждальнѣ та реставрація будуть удекорованѣ въ модерністичнôмъ стилю на взôръ вѣденьскои „Сецесіи“.

Партеръ лѣвомо павільону помѣстить въ собѣ вестибуль, такожь модерністично украшеный, котрый веде до апартаментôвъ цѣсарскихъ на першôмъ поверсѣ и до комнатъ кухонныхъ реставратора. Праве крило партеру призначене на ѣдальню третьои клясы, разомъ зъ великою галею для публики пôддаючои ся ревізіи цловôй.

Крайный павільонъ по правôй руцѣ призначеный на помѣщене уряду цлового, властій поліційныхъ, комнаты для урядникôвъ сповняючихъ службу.

На першôмъ поверсѣ середного павільону буде каса для білетôвъ складаныхъ и окружныхъ, а на другôмъ поверсѣ каса товарова.

Комнаты першого поверха крайного павільону призначенѣ на апартаменты для цѣсаря та его світы и будуть служити яко комнаты для авдієнцій и принять церемоніяльныхъ. Другій поверхъ, призначеный на мешкане для реставратора.

Правый павільонъ на першôмъ поверсѣ замешкае начальникъ стаціи, а на другôмъ знайдуть на якійсь часъ помѣщене урядники зелѣзницѣ.

Изъ внѣ буде будынокъ въ италійскôмъ ренесансѣ зъ домѣшкою модернізму въ орнаментицѣ. Вôдповѣдно до внутра, середный павільонъ мае копулу, закрыту зеленымъ скломъ и звôдтамъ буде ночію свѣтити зеленаве свѣтло електричне.

Матеріяломъ будôвлянымъ буде зъ долины камѣнь, въ горѣ цегла зъ выправлеными формами у запнѣ гідровлічнôмъ. Цѣла будова буде тревати несповна два роки.

— **Вѣсти зъ Буковины.** Дня 7 с. м. умеръ въ Чернôвцяхъ віцепрезідентъ черновецкого суду краевого радникъ высшого суду Фридрихъ Куненъ (свого часу служивъ вôнъ по судахъ въ Станиславовѣ, Коломыи и Золочевѣ). — Надзвычайнымъ професоромъ догматики (православнои) именованый катедральный священикъ Ст. Сагінъ. — Проповѣдникомъ въ правосл. катедрѣ черновецкôй именованый о. Поческулъ, катихитъ правосл. народнои школы въ Чернôвцяхъ.

— **Огнѣ.** Въ Станиславовѣ згорѣвъ дня 13 с. м. великій складъ дерева и паркетôвъ купця Бретгольца при ул. Бельведерскôй. Шкода дуже велика.

— **Увязнене секретаря кагальникôвъ.** Въ Станиславовѣ увязнено жида Бібрінга, секретаря кагалу жидôвского и ведучого жидôвскѣ книги метрикальнѣ, за рôзнѣ обманьства въ урядѣ метрикальнôмъ. Книги метрикальнѣ забравъ судья слѣдчій Романовскій до суду.

— **Пропала безъ вѣсти** Елена Нѣмчиньска, ученица V. клясы им. св. Елисаветы у Львовѣ, дочка вдовы по урядникy. Дѣвчинка мае 13 лѣтъ, дуже гарна и добре розвита. Ще дня 6 с. м. идучи до школы попращалась зъ матерію и бôльше не вернула до дому. Е пôдозрѣне, чи не впала она жертвою якого негôдного замаху.

— **Модерный рабунокъ.** Въ Бродахъ перемешкувавъ вôдъ кôлькохъ лѣтъ якійсь панъ Дольгъ. Хто вôнъ бувъ, зъ вôдки взявъ ся, про се нѣхто не пытавъ, бо панъ Дольгъ показавъ ся спокôйнымъ чоловѣкомъ, ба навѣть мали его за дуже розумного, бо носивъ окуляры, по нѣмецки говоривъ зъ вѣденьска, при склянцѣ бувъ завсѣгды героемъ а его засады політичнѣ зъєднали ему богато прихильникôвъ. Але до часу збанъ воду носить — одна невдачна проба втрутила того героя де зимныхъ стѣнъ вязницѣ, зъ котрою вôнъ, — якъ показало ся теперь — вже давнѣйше познакомивъ ся. Въ Бродахъ жие старый жидъ-водоносъ, про котрого говорено, що мае мати богато грошій. На него то звернувъ око Дольгъ. Умовивши ся зô своимъ товаришемъ Мошкомъ Зібенбергомъ, звабили они старого жида-водоноса до мешканя Дольга, той представивъ ся ему яко высшій функціонаръ тайнои поліціи и заявивъ ему, що маетокъ его уважае за набутый въ неправный спосôбъ, отже зъ обовязку свого мусѣвъ бы его увязнити, але зъ вродженои доброты серця не хоче позбавляти его дорогои свободы, лише жадае вôдъ него значнѣйшои сумы, абы, якъ сказавъ, заткати губу жандармамъ та поліцаямъ, бо то дуже напастливѣ люде. Жидъ опиравъ ся, но Дольгъ при помочи свого товариша роздягнули его до нага и найшли при нѣмъ 580 зр., зъ чого 280 зр. задержавъ Дольгъ у себе для жандармôвъ, а решту забравъ его товаришъ Мошко, котрый мавъ выпровадити жида-водоноса на дворець зелѣзничій и тамъ вручити ему тыхъ 300 зр. на дорогу, бо въ Бродахъ заборонено ему дальше проживати. Переполоханый жидиско улягъ злочинцямъ и давъ ся повести якъ ягня на зелѣзницю. Но по дорозѣ запримѣтили люде якісь тайнѣ зносины обохъ и дали знати жандармамъ; тѣ въ самъ часъ звили ся на дворци, Мошка увязнили, 300 зр. и водоноса освободили. Дольгъ, почувши про все, не стративъ фантазіи, вôнъ показавъ, що заслуживъ на титулъ політика. Зголошуе ся самъ до жандармеріи и каже, що вôнъ чувъ про злочинъ сповненый Мошкомъ на водоносѣ, а яко льояльный горожанинъ доносить о тôмъ жандармеріи. Але сей разъ не пощастилось ему, водоносъ ажь за пейсы зловивъ ся, побачивши его, и потвердивъ, що то власне вôнъ самъ бувъ проводиромъ того рабунку. Мошка и Дольга увязнено.

— **Зъ Копичинець** пишуть до Słowa polsk-ого о такôй пригодѣ: Въ Копичинцахъ е вôдъ давна дôмъ для убогихъ (на кôлька лôжокъ), власнôсть громады и пôдъ зарядомъ громады. Межи убогими въ тôмъ домѣ була вôдъ пята лѣтъ бѣдна старушка, калѣка на ноги. Тую бѣдну калѣку казавъ кс. пробощь Лібревскій, не маючи нѣякого права, выкинуту на улицю и она двѣ ночи пересѣдувала на улици. Бурмістръ, довѣдавшись о тôмъ, пôславъ поліціянта до кс. Лібревского зъ повѣдомленемъ, що дôмъ убогихъ стоить въ зарядѣ громады и тôлько громада мае право приймати та усувати убогихъ, и на тôй основѣ бурмістръ казавъ назадъ увести старушку до дому убогихъ. Поліціянтъ оповѣвъ все те кс. Лібревскому при дзвôнници, де его стрѣтивъ. Кс. Лібревскій, взявши поліціянта за руку, сказавъ до него лагôдно: „Ходи, мôй коханый, до мене, бо я властиво не знаю, чого бурмістръ хоче вôдъ мене“ — завѣвъ его до канцеляріи, замкнувъ дверѣ на ключь и обôбивъ его такъ сильно по лици, що той цѣлкомъ бувъ запухъ. Громада зробила донесене до суду. Судья, переслухавши обôбитого поліціянта и бурмістра и побачивши, що тутъ було щось бôльше якъ звычайный проступокъ (именно було побите поліціянта при сповненю его уряду и ще при замкненыхъ дверехъ), вôдославъ акта до прокураторіи въ Тернополи. Однакъ прокураторія вôдослала акты судови зъ внесенемъ укарати кс. Лібревского за проступокъ зъ §. 411 з. к. (легке побите). Въ наслѣдокъ того засуджено кс. Лібревского на два днѣ арешту.

— **Для ригорозôвъ медичныхъ въ львôвскôмъ університетѣ** въ роцѣ шкôльнôмъ 1900/901 именованѣ: комісаремъ правительственнымъ радникъ намѣстництва протомедикъ д-ръ Меруновичь а его заступникомъ краевый инспекторъ санітарный д-ръ Баржицкій, косгзаминаторомъ при II ригорозумъ професоръ мед. д-ръ Бондзиньскій а его заступникомъ директоръ дѣточого шпиталя д-ръ Мерчиньскій, косгзаминаторомъ при III ригорозумъ професоръ мед. д-ръ Лукасевичь а его заступникомъ приватный доцентъ д-ръ Веръ.

— **Американьскі дипльомы дентистôвъ** не мають важности въ Австріи пôсля рѣшеня міністерства дѣлъ внутрѣшныхъ, бо показало ся, що въ Америцѣ можна дôстати такій дипльомъ за грошѣ безъ всякихъ студій.

— **Дрôбнѣ вѣсти.** У Вѣдни увязнено судового діюрніста Вецля, котрый допускавъ ся рôзныхъ надужить въ часѣ слѣдства противъ рôзныхъ женщинъ. — Зарядъ Товариства учителѣвъ шкôлъ народныхъ въ Галичинѣ выславъ депутацію до цѣсаря, перебуваючого въ Яслѣ, котра вручать цѣсареви меморіялъ о сумнôй доли народныхъ учителѣвъ въ Галичинѣ. — Конкурсъ на посаду окружного лѣкаря зъ мѣсцемъ замешканя въ Пробôжнôй, розписавъ выдѣлъ повѣтовый въ Гусятинѣ. Рôчна платня выносить 1000 кор. а 700 кор. на кошты объѣзду. До того округа належить 12 доокрестныхъ селъ на обсягу 209 км. кв. зъ 18713 людности. — Въ старостві львôвскимъ наробили дня 13. с. м. циганы, котрѣ зголосили ся о позволене перебуваня въ повѣтѣ таку ворохобню, що ажь завôзвано поліцію и она ихъ увязнила.

Пробуй всего, а держи ся того що найлучше. Каждый знае тую пословицю, але рѣдко придержуемо ся еи. Инакше не було бы се можливе, що ще у богато родинъ не е знаній прикметы, якѣ дае нашови кавовому примѣшкови кавы звычайнои зъ солодовою Кнайпôвскою кавою Катрайнера. По численныхъ пробахъ доказавъ передъ лѣтами досвѣдъ, що для смаку и здоровля лише въ сей спосôбъ можна вытворити найлучшу и найзнаменитшу каву. Жадна господиня, котра ще не спрôбувала сеи рôвночасно найдешевшои и вже у несчисленныхъ родинъ за добру узнанои примѣшки каввои, не повинна довше зъ тымъ зволѣкати, але сейчасъ се учинити для користи своеи касы домовои и здоровля домôвникôвъ.

— **Русины!** Памятайте на бурсу філіи Руского Товариства педагогічного въ Станиславовѣ!

Наука, штука и література.

— **Зъ рускои сцены.** Вчера вôдограно въ нашôмъ театрѣ сучасну комедію Шуткевича „Попихайло“ въ перекладѣ п. Стадника. Найважнѣйшѣ особы въ штуцѣ: Жаровскій (п. Стадникъ) и Марія (панна Гембіцка) вôдданѣ були зъ великою вѣрностію. Особливо вона зô своимъ ліризмомъ, зъ блѣдымъ сухорлявымъ лицемъ, якъ звычайно у бѣдныхъ, зъ усмѣхомъ, зъ котрого вѣе сумъ... Вôнъ зъ початку декламувавъ трохи, але опôсля бувъ зовсѣмъ природный. П. Гембіцкій въ роли добродушного, наивного старця (батька Маріи) бувъ знаменитый; публика ажь трясла ся зô смѣху, слухаючи его наивныхъ дотепôвъ. Не менше добре вôддала ролю мачохи панѣ Осиповичева, жива цокотуха зъ плебсу великого мѣста. Впрочôмъ усѣ — и п. Полѣщукъ въ роли барона, и п. Нижанковскій (опѣкунъ Жаровского), и п. Ольшаньскій (Гнатъ, мужь Клементины) и панна Бучманôвна (графиня) грали зъ житємъ, вôддавали ролю природно. Мова на сценѣ гарна, чисто народна. [Вырвалось лише разъ „ею“ замѣсць „еи“ та „добродѣтель“ замѣсть „добродѣй“. И сего треба бы выстерѣгати ся!] Публики було богато, хочь не завадило-бъ, абы ей було прийшло бôльше, бо вôльнѣ мѣсця були ще. — *М. Левиньскій.*

Телеграмы.

Вѣдень 14 вересня. Въ Чехіи и на Шлезку вже розписано выборы до рады державнои. Выборы зачнуть ся дня 3 сѣчня 1901.

Чернôвцѣ 14 вересня. Говорять, що мѣжь молодо- и старо Румунами, наступило остаточне зôрване.

Букарештъ 14 вересня. Кружать тутъ сенсаційнѣ вѣсти, выкликанѣ фактомъ, що якійсь Болгаринъ, котрый хотѣвъ перейти румуньску границю, застрѣливъ румуньского жандарма. Знову кружать поголоски о мобілізаціи въ Румуніи.

Бѣлградъ 14 вересня. Дневники доносять про надужитя членôвъ попередного кабінету зъ диспозиційныхъ фондôвъ. Въ дни одержаня димісіи, міністеръ Петровичь забравъ 60.000 франкôвъ. — Дотеперѣшный управитель посольства въ Петербурзѣ, полковникъ Хрістічь, вôдданый до диспозиціи міністра войны.

Лондонъ 14 вересня. Дневники доносять зъ Нанкіну, що тамъ доперва теперь дôйшла вѣсть о послѣдныхъ промовахъ цѣсаря Вільгельма въ хіньскôй справѣ и выкликала мѣжь населенемъ велику паніку.

Парижь 14 вересня. Правительство постарало ся о додатковый кредитъ въ сумѣ 30 міліонôвъ франкôвъ на експедицію до Хінъ.

Берлинъ 14 вересня. Зъ Царгороду доносять, що Россія знову зачала высылати вôйска до вехôдної Азіи.

Петербургъ 14 вересня. Въ Пекінѣ и Тьєнтсінѣ уряджено кватиры для новыхъ вôддѣлôвъ россійскихъ вôйскъ.

Кольонія 14 вересня. Зъ Вашингтону доносять, що департаментъ заграничныхъ справъ повѣдомивъ Лігунчана, що американьске правительство узнае его остаточно за повномочника до веденя переговорôвъ.

Шангай 14 вересня. Россійске правительство предложило Лігунчанови слѣдуюче ультіматумъ: 1) Цѣсарь мае безпроволочно самъ обняти керму державы; 2) цѣсарь мае заручити, що Туанъ и иншѣ провôдники боксерôвъ будуть арештованѣ и покаранѣ; 3) цѣсаревôй мае бути вôдобраный всякій вплывъ на державнѣ справы. Лігунчанъ вôдповѣвъ, що зъ выняткомъ першого условія, всѣ суть неможливѣ.

Ню-Йоркъ 14 вересня. Зъ Шангаю доносять, що Лігунчанъ здержавъ мировѣ переговоры, бо Туанъ е имъ противный.

Пекінъ 14 вересня. Арештовано убійцѣвъ Кетелера. Боронять ся, що дѣлали въ наказу хіньскихъ властей. Вôддано ихъ въ руки Нѣмцѣвъ.

Поручає ся Готель Вікторія у Львовѣ ул. Гетманьска ч. 8

заразъ коло стації електричнои зелѣзницѣ зъ комфортомъ урядженый

Покоѣ вôдъ 70 кр. почавши. 436 5—5

— **Рахунокъ „Повѣтового товариства кредитового“** стоварищия зареєстрованого зъ обмеженою порукою въ **НЕМИРОВѢ** за часъ вôдъ 1 липня 1900, яко дня розпочатку его дѣяльности, по 31 серпня 1900.

I. Довжный станъ.

1. Вплаченѣ удѣлы членьскѣ	949·00	кор.
2. Резервовый фондъ	158·00	„
3. Щадничѣ вкладки	1700·00	„
4. Кредитъ въ „Союзѣ“	2000·00	„
5. Сальдо вôдсоткôвъ	143·58	„
Разомъ	4930·58	кор.

II Чинный станъ.

1. Удѣленѣ позички	4196·00	кор.
2. Льокаціи резервового фонду	100·00	„
3. Кошты адміністраціи и основ.	503·20	„
4. Готôвка	131·37	„
Разомъ	4930·58	кор.

Досi членôвъ 73 зъ 75 заявлеными удѣлами въ квотѣ 1500 кор. Процентова стопа: вôдъ вкладокъ 5½%, вôдъ позычокъ 8%.

Коли-бы Русины такъ равского повѣту, якъ и иншихъ повѣтôвъ щиро були заопѣкували ся нашимъ „Повѣтовымъ товариствомъ кредитовымъ“ и численно були приступили въ члены, надто намѣщали свои ощадности, то наше товариство, такъ дуже потрѣбне въ Немирôвщинѣ, було бы выказало гарну дѣяльнôсть та неодного вырвало зъ лихварскихъ кôгтôвъ, а то знаходять ся люде, що радять намъ розвивати пожиточну фінансову дѣяльнôсть „нулями“. Та бо — мы не „чудотворцѣ!“ Тожь просимо о приступлене въ члены и о намѣщене у насъ ощадностій! Оденъ членьскій удѣлъ выносить 20 кор.; число удѣлôвъ необмежене; вписове 2 кор.; 5 кратна порука.

ДИРЕКЦІЯ.

Иванъ Смокорôвскій контрольоръ. *о. Иванъ Кипріянъ* касієръ.

Василь Дѣдухъ директоръ. 462 1—1

Надôслане

Лѣчниця д-ра А. Тарнавского

въ Косовѣ за Коломыєю

отворена до кôнця жовтня. Средства: лѣчене водою и иншѣ фізикально-дієтетичнѣ на спосôбъ д-ра Лямана. 229 5—5

БУЛІОНЪ по 5 зр., 6 зр., 7 зр. 50 кр. 10 зр. зъ самого дробю и звѣрины. — Брындзя гôрска 5 клґр. пачка 2 зр. 28 кр. Коцы на конѣ, вовнянѣ, штука 6 зр. 50 кр. поручає **Дворъ Лапшинъ**, *почта Бережаны*. 146 8—2

Непромакальнѣ накрытя на стирты сѣна, льокомобілѣ, машины до перевозу соли и т. п. доставляє въ кождôй величности найдешевше **Рудольфъ Кріммеръ** *готель французкій*. Цѣнники и пробки на жадане franco. 461 1—2

ТОВАРИСТВО
ДЛЯ РОЗВОЮ РУСКОИ ШТУКИ

стоварищене зареєстроване зъ ограниченою порукою

у Львовѣ, ул. Чарнецкого ч. 26,

выконує всякѣ працѣ въ обсягу артистичного малярства, рѣзьбарства и золотарства пôсля композицій своихъ членôвъ, а именно: образы релігійнѣ до иконостасôвъ, олтарѣвъ, хоругвъ, на тетраподъ, плащаницѣ и пр. и такіжъ образы до комнатъ; образы свѣтскѣ: историчнѣ, портреты зъ натуры и фотоґрафій, краєвиды, побутовѣ и пр.; зъ дерева: кивоты, иконостасы, олтарѣ, образы и кресты процесійнѣ, сповѣдальницѣ и т. д. и всякѣ працѣ золотарскѣ; рôвножь украшає внутра церковь, выготовляє пляны церковь, каплицъ и пр. и утримує на складѣ фотоґрафічнѣ репродукціи образôвъ рускихъ артистôвъ.

Товариство ручить за стильове, старанне и совѣстне выконанє.

Цѣлею Товариства є: пôднести нашу штуку и вытворити руску школу штукъ красныхъ. Поручаючи прото се чисто руске Товариство патріотичнôй опѣцѣ нашои П. Т. Публики духовнои и свѣтскои надѣємо ся, що зволить Она причинити ся до осягненя сеи цѣли численными замовленями, котрѣ приймає выключно лишь Дирекція Товариства. 460 81—?

Зъ глубокимъ поважанємъ *ДИРЕКЦІЯ.*

Товариство не послугує ся аґентами.

ДРОҐЕРІЯ и ПЕРФУМЕРІЯ
ЩАСНОГО ТРАВНФЕЛЬНЕРА

у Львовѣ, Ринокъ ч. 10

маґістра фармаціи и довголѣтн. властителя аптики

припоручає:

ПУДЕРЪ КНЯЖНОИ МИЛЕНЬКОИ, вôдзначеный сотками похвальныхъ листôвъ, зладженый зъ муки тростинного аксамитника (Marantha arundinacea) безъ примѣшокъ металічныхъ; пристає досконало до лиця и вызначає ся приємною и тривкою вонею. — Оригінальнѣ коробочки пудру бѣлого, рожевого и кремового по 80 сот., 1 К. 20 сот., 2 К.; коробочки на пробу по 40 сот.

Ручу, що хто разъ ужие пудру княжнои Миленькои, залишить иншѣ пудры такъ краєвѣ якъ заграничнѣ. Богато замовленъ и подякъ двѣ найлѣпшу рекляму мому пудрови. — При замовленяхъ за 4 Кор. оплачую порторію.

ВОДЪ ВЕСНЯНОКЪ плынъ и масть д-ра Бамберґера зъ Вѣдня. Знамените се средство усуває веснянки, жовчевѣ, плямы, надає шкôрѣ бѣлости, прозорости и аксамитнои тонкости. Успѣхъ чудный. — Цѣна 3 кор.

КРЕМЪ ОДАЛІСОКЪ, средство на печѣнковѣ плямы. — Цѣна плыну и крему 2 к. 40 сот. — Богато похвальныхъ листôвъ. 329 23—32

МЫЛА ЛИЛІЄВѢ зъ Мекки и на веснянки. Цѣна 70 сот.

Мед. Д-ръ БОГОСЕВИЧЪ
Дентистъ

ординує при улици Ягайлоньскôй число 7 вôдъ 9—1 и 3—5 287

Д-ръ А. ПАДАЛЄВСКІЙ

Специялістъ шкôрныхъ и венеричныхъ недугъ б. лѣкарь на університетскихъ клініках у Вѣдни, Берлинѣ и Парижи, лѣчить методою опертою на найсвѣжѣйшихъ наукових розслѣдахъ и за помочію найновѣйшихъ прирядôвъ всякѣ венеричнѣ недуги, навѣть найбôльше застарѣлѣ шкôрнѣ, половѣ и мочового наряду, у мужчинъ и женщинъ. — Ординує вôдъ годины 10—12 и вôдъ 3—5 по полудни. Улиця Академічна 12. 298 23—?

ЛИШЬ

въ реставраціи НАФТУЛЫ ТЕНФЕРА, улиця Трибутельска ч. 12 дôмъ власный, можна дôстати щоденне вже о годинѣ 8-ôй рано горячѣ снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова въ капустою	15	кр
Сѣкаяѣ легкѣ	12	„
Фляки	12	„
Нôжки телячѣ въ хрѣномъ	10	„
Ковбаска въ хрѣномъ	8	„
Кавиръ	16	„
Обѣдъ въ абонаментѣ	40	„

Всякѣ напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣркованѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моєи реставраціи, даю вôдбираючимъ марки. — Найлѣпшѣ вина по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вôдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выбôръ стравъ и напиткôвъ заосмотрена кухня.

79 215—? Зъ высокимъ поважанємъ **НАФТУЛА ТЕНФЕРЪ.**

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручає въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, біноклѣ, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ манометры и т. и.

Урядженє дзвôнкôвъ електричныхъ.

Всякѣ направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4188

Ковдры и матерацы

найдешевше набути можна въ спеціальнôй робôтни постелій

Іосифа Шустера

Львôвъ, улиця Коперника ч. 5. 455 2—30

НОВÔСТЬ. НОВÔСТЬ.

Хто хоче мати красне и бѣле лице,

най уживає кремъ всхôднои красоты и воду лілієву Станислава Липницкого, котра усуває веснянки и жовтѣ плямы зъ лиця, а лице выбѣлює и робить нѣжнымъ.

Дôстати можна лише въ дроґеріи

Станислава Липницкого

У ЛЬВОВѢ

386b **ул. Сикстуска, ч. 21.** 16—34

КОМАР

двотижднивий гумористичино сатиричний.

Одинокий гумористичний ілюстрований орґан на Руси. Видає і за редакцию одвічає: Іван Кунцевич.

Цілорічна передплата 4 зр., на пів року 2 зр., чвертьрічно 1 зр. Редакция і адміністрация: *Львів, ул. Личаківска ч. 23.*

Тапеты найновѣйшѣ
Штукатеріи суфітовѣ
Сторы и жалюзіи
до вôконъ
Хôдники кокосовѣ
Дроты до сходôвъ

поручають найдешевше

И. ЛУЩИЦКІЙ
и
В. АДАМСКІЙ

давнѣйше ІРҐЕНСЪ

Львôвъ, Собѣского 4.

Для Пп. Архитектôвъ и пôдпріємцѣвъ вôдповѣдный рабатъ 408 15—25

Пошукую господинѣ

старшои особы обр. гр. к., доброи и згôднои, котра бы займила ся прозадженємъ цѣлого малого домашного господарства, якъ также порядку домового, а заразомъ розумѣючои ся на провадженю кухнѣ на приходствѣ въ Тростянци, почта Потуторы. 454 2—3

Винкентій Бєльскій

огородникъ-пейсажистъ

Львôвъ, Ягайлоньска 7,

урядже и закладає парки англійскѣ, французскѣ и лѣсовѣ, звѣринцѣ, партеры цвѣтовѣ, огороды и сады овочевѣ такъ ужиткові якъ также експльоатаційнѣ, оранжеріи и теплярнѣ цвѣтовѣ и овочевѣ, провадить спеціяльнѣ управы якъ также рисує пляны такъ цѣлыхъ огородôвъ якъ и поодинокихъ цвѣтникôвъ.

Приймає также сталый надзôръ и управу надъ огородами приймаючи у власный зарядъ продажу продукціи.

Доставляє также стало и правильно черезъ цѣлый рôкъ всяку огородовину, овочѣ и цвѣты на провінцію и до заведенъ купецкихъ. 365 17—26

Артистично-ритовниче

ЗАВЕДЕНЄ
А. ЗІҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14

доставляє и выконує якъ найдешевше и найстараннѣйше:

Стампілѣ металевѣ и кавчуковѣ, гербы, монограмы, стампільнѣ марки, станцы, таблицѣ литѣ и ґравірованѣ и проче.

Цѣнники даромъ и франко.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вôдворотною почтою.

257

СВЯТОЕ ПИСЬМО

старого и нового завѣта въ церковно-словеньскôмъ языцѣ

зъ поясненями

выходить въ мѣсячныхъ четыро аркушевыхъ книжечкахъ.

Предплата на 12 книжечокъ 7 кор. 20 гел.

Святое письмо должно находитись въ каждôмъ рускôмъ домѣ а по крайной мѣрѣ въ каждôй церкви и читальнѣ.

Предплату просимъ высылати: до редакціи „Богословскои Бібліотеки во Львовѣ, площа св. Юра ч. 5.

Уже вышли: первая и другая книга Моисея „БЫТІЯ и ИСХОДЪ“; теперь печатаєся третья книга „ЛЕВИТЪ“. 451 6—6

ПЕРШІЙ ГАЛИЦКІЙ

ВЫРÔБЪ КРѢСЕЛЪ

въ стилю старо-нѣмецкôмъ, бароковôмъ, англійскôмъ и ґотицкôмъ

ЮСИФА РУЖИЦКОГО

Львôвъ, площа Бернардиньска ч. 15.

Приймає также крѣсла до выплѣтаня, якъ и выплѣтанѣ перерабляє на скôрнѣ.

Поручає крѣсла вôдъ 4 зр. и высше.

Похвальнѣ листы на бажане. 321 22—60

АРТИСТИЧНО-РИТОВНИЧЕ ЗАВЕДЕНЄ

ЄВГЕНІЯ УНҐЕРА

Львôвъ. Академічна ч. 8

выконує **ПЕЧАТКИ** до лаку и фарбы, **ВЫВѢСКИ** вôдливанѣ и ґравованѣ **МОНОГРАМЫ** и **ГЕРБЫ** релефнѣ зъ золота и срѣбла, также всѣ роботы, що входять въ обсягъ ритовництва. 312

ЦѢНЫ ДУЖЕ УМѢРЕНѢ

Вже выйде небавомъ

Илюстрованый Календарь „Просвѣты“
на рôкъ 1901.

Розкладъ ѣзды поѣздôвъ зелѣзничихъ, важный вôдъ 1 мая 1900.

пôсля часу середно европейского [пôзнѣйшого о 36 мінутъ вôдъ часу львôвского].

посп. приходять о годинѣ	особ. приходять о годинѣ	до Львова (головный дворець)
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борислава (Скольего вôдъ 1/6 до 30/9)
12·20		„ Черновець, Ицканъ, Констанцы, Букарешту
2·31		„ Кракова. Орлова, Н. Санча, Тарнова, Ясла, Ряшева, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Вѣдня
	3·35	„ Пôдволочискъ, Тернополя, Грималова, Копичинець
	6·10	„ Кракова, Берлина Варшавы, Вѣдня, Тарнова, Ряшева, Риманова, Сянока, Перемышля
	6·20	„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
	6·45	„ Бруховичь (що дня вôдъ 31/5 до 16/9.)
	7·45	„ Янова
	8·—	„ Тернополя, (Красного, Бродôвъ)
	8·05	„ Лавочного, Стрыя, Хирова, Сянока, Калуша, Пешту
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои
	8·30	„ Кракова. Загôря, Лупкова, Перемышля, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Орлова, Тарнова
	11·45	„ Ряшева (Любачева, Ярослава, Самбора, Перемышля)
	11·55	„ Станиславова, (Керешмезе, Потуторъ, Ходорова)
	12·55	„ Янова
	1·15	„ Скольего, Стрыя, Калуша, Хирова (Лавочного вôдъ 1/6 до 15/9)
1·35		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Тарнова, Ряшева, Розвадова, Пшеворска, Сянока
1·45		„ Черновець Ицканъ, Букарешту, Ґалацу, Ясъ, Гусятина, Станисл.
2·35		„ Пôдволочискъ (Кіева, Одесы) Грималова, Гусятина, Тернополя, Бродôвъ
	4·14	„ Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9. въ недѣлѣ и свята)
	5·40	„ Пôдволочискъ (Кіева, Одессы), Грималова, Козовои, Бродôвъ
	5·45	„ Кракова
	5·55	„ Черновець, Ицканъ Станиславова
	6·00	„ Сокаля, Белзця, Любачева, Равы рускои
	7·24	„ Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
	8·28	„ Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 въ недѣлѣ и свята)
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Любачева, Сянока, Пешту, Перемышля
	8·50	„ Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9)
	9·2	„ Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 що дня)
	9·45	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Ясла, Пшеворска, Розвадова
	10·—	„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Гусятина, Потуторъ, Керешмезе
	10·15	„ Лавочного, Пешту, Хирова
	10·30	„ Пôдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродôвъ, Копичинець
		На дворець Пôдзамче
	3·12	Зъ Пôдволочискъ, Тернополя
	7·40	„ Тернополя
2·20		„ Пôдволочискъ, Кіева, Одесы
	5·17	„ „ „ „
	10·[illegible]2	„ „ „ „

посп. вôдходять о годинѣ	особ. вôдходять о годинѣ	зô Львова (головный дворець)
12·40		До Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
2·51		„ Ицканъ, Черновець, Станиславова, Букарешту, Констанцы
	4·15	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Хирова, Самбора
	5·45	„ Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9 що дня)
	6·25	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Борислава
	6·30	„ Пôдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродôвъ
	6·35	„ Станиславова, Пôдвысокого, Потуторъ
8·20		„ Кракова, Вѣдня. Варшавы, Берлина, Любачева
	8·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Хирова, Пшеворска, Розвадова, Стружа, Тарнова
	9·—	„ Скольего, Хирова, Калуша, (Лавочного вôдъ 1/6 до 15/9)
	9·15	„ Янова
	9·25	„ Пôдволочискъ, Бродôвъ, Копичинець, Гусятина, Грималова, Козовои
	9·55	„ Черновець, Станиславова, Потуторъ
	10·20	„ Сокаля, Белзця, Любачева, Равы рускои
	1·25	„ Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 въ недѣлѣ и свята)
1·55		„ Пôдволочискъ, (Кіева, Одесы, Бродôвъ
	2·15	„ Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
2·45		„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
2·55		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
	3·05	„ Стрыя (Скольего вôдъ 1/5 до 27/9)
	3·15	„ Янова (що дня вôдъ 1/5 до 15/9)
	3·26	„ Бруховичь (що дня вôдъ 13/5 до 16/9)
	3·30	„ Ряшева, Хирова, Перемышля, Любачева, Ярослава
	6·10	„ Станиславова
	6·13	„ Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 въ будни дни, а вôдъ 16/9 до 30/4 що дня)
	6·30	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Варшавы. Орлова, Тарнова
	6·50	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Хирова, Калуша
	7·10	„ Тернополя, Бродôвъ
	7·25	„ Сокаля, Равы рускои
	7·48	„ Бруховичь (вôдъ 1/5 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
	9·12	„ Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 въ недѣлѣ и свята)
	10·50	„ Черновець, Ицканъ
	10·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Пшеворска, Розвадова, Ряшева, Орлова, Тарнова
	11·—	„ Пôдволочискъ, Бродôвъ, Копичинець, Грималова
		Зъ Пôдзамча
	6·43	До Пôдволочискъ, Кіева, Одесы
	9·42	„ Пôдволочискъ
2·08		„ „ Кіева, Одесы
	7·33	„ Тернополя
	1·28	„ Пôдволочискъ

ЗАМѢТКА: Нôчна пора числить ся вôдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рано; нôчнѣ поѣзды означенѣ обвôдками. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницъ державнои при ул. Красицкихъ ч. 5.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропигійского, пôдъ зарядомъ Йосифа Данилюка.

Ч. 199. Львôвъ, Субота 2 (15) Вересня 1900. Рôчникъ XXI.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и руских свят) о 5-тôй годинѣ по полудни. Лïтературный додатокъ „Бiблïотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вô второкъ, и вô второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адмiнiстрацiя „ДѢЛА“ ул. Баторiя ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскiй; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Hassenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Hassenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитôсть за инсераты платит ся у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ лïтер. додаткомъ

въ Австрiи: на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на пôвъ року . . 8 зр.
за границею: на цѣлый рôкъ . . 22 зр. на пôвъ року . . 11 зр.
у Львовѣ: на цѣлый рôкъ . . 14 зр. на пôвъ року . . 7 зр. на четверть року . 3·50 зр. на мѣсяць 1 зр. 20 кр.

Редакцiя, Адмiнiстрацiя и Експедицiя пôдъ ч. 24 ул. Баторiя. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямацiи неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта.

Поединоке число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошеня звычайнѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр вôдъ одной строчки инсератовои або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надôслане“ по 25 кр. а. в.

Подякы и иншѣ донесення приватнѣ числять ся по 5 кр. вôдъ стишка.

Цѣсарскѣ слова въ Яслѣ.

Дуже важкѣ слова вийшли оногды въ Яслѣ зъ устъ цѣсаря. Розвязане парляменту назвавъ цѣсарь остатною конституцiйною пробою, якои имае ся правительство, хочь нема надѣѣ, щобы станъ рѣчей швидко поправивъ ся. Зъ другои стороны у вôдповѣди на промову краєвого маршалка высказавъ цѣсарь заступникамъ нашого краю выразну похвалу, що завсѣгды мали на увазѣ добро державы и завсѣгды охотно и зъ розумною розвагою числили ся зъ ей потребами. Вкôнци зъ признанємъ выражавъ ся цѣсарь про полïтику польского кола и высказавъ надѣю, що она и дальше буде розвивати ся рацiонально.

Слова тѣ живо обговорюють такъ польскѣ якъ и нѣмецкѣ дневники та поясняють — кождый пôсля своеи барвы.

Польскѣй консерватизмъ, розумѣє ся, на свôй ладъ толкують, що при сѣй „остатнôй пробѣ“ загроженый є конституцiоналïзмъ и готовъ настати абсолютизмъ, коли она не поведе ся; а уратувати може конституцiю лише коло польске, котре здобуло собѣ похвалу цѣсаря; длятого и при новыхъ выборахъ всѣ повиннѣ всѣми силами пôдбати о побѣду польского кола.

И такъ передовсѣмъ Czas ударивъ у вавельскѣй дзвôнъ и, шовiнïстично перекручуючи цѣсарскѣ слова, величає вѣрнôсть и привязанє „польскихъ пôдданыхъ“ [для Czas'у не минули ще часы „пôдданьства“] та розумну розвагу „Полякôвъ“, зъ якою они завсѣгды числили ся зъ потребами державы.

Тѣ слова цѣсарскѣ про „польскiй“ патрiотизмъ — править дальше, — про „польску“ мудрôсть польского кола повиннѣ розôйти ся по цѣлôмъ краю и громомъ поразити всѣхъ, що въ заслѣпленю чи въ злôй вѣрѣ бажають зломати силу польского кола. Вкôнци въ смѣшно набожнôмъ тонѣ звертає ся краковскiй лицемѣръ зъ апострофою до всякихъ опозицiонïстôвъ: „До свого права не доходить ся безправємъ и насильствомъ! Зô слôвъ монарха, высказаныхъ до заступникôвъ нашого краю, повиннѣ взяти собѣ науку всѣ тѣ, що довели до того, що сегодня говорить ся про остатну конституцiйну пробу.“

„До свого права не доходить ся безправємъ и насильствомъ!“ — Слова сѣ въ устахъ станьчика звучать якъ проповѣдь медведя або розбишаки, що самъ лише живе зъ насильства и безправя.

Въ подôбнôмъ змыслѣ толкує слова цѣсарскѣ такожъ Dziennik polski. Кладучи вагу на слова, въ котрыхъ цѣсарь высказавъ надѣю, що полïтика польского кола буде и дальше розвивати ся рацiонально, — значить нѣбы то, що польске коло остане вѣрнымъ своѣй дотеперѣшнôй дѣяльности, каже: „О скôлько тѣ слова є для насъ признанємъ, о стôлько є они поважною пересторогою для всѣхъ сторонництвъ, котрымъ справдѣ ходить о санацiю нездоровыхъ вôдносинъ парляменту“.

Инакше розумѣє цѣсарскѣ слова Nowa Reforma. Дневникъ сей не добачує въ нихъ анѣ слѣду того, що Czas для себе и свого сторонництва повыписувавъ зъ очевидною, але зле укрываною тенденцiєю укувати для себе капiталъ на часъ выборôвъ. Те, що цѣсарь сказавъ про „розумну розвагу“, вôдносило ся лише до поведеня польского кола въ загальныхъ справахъ полïтичныхъ, доторкаючихъ державы. До краєвыхъ справъ слова тѣ не могли вôдносити ся. Противно въ цѣсарскихъ словахъ мôгъ Czas дочитати ся для себе дуже гôркихъ рѣчей. Чия-жь то опѣка спровадила на край такъ богато нещасть, про якѣ цѣсарь зъ жалемъ згадувавъ, якъ не управа и опѣка приятелѣвъ Czas у? Цѣсарь выразно сказавъ, що всѣ силы треба присвятити добру и розвиткови краю; а зазыву того не треба бы було, коли бы досп роблено для краю те, що треба. Приятелѣ Czas-у мимо своеи „розваги“ не зробили нѣчого, щобы охоронити конституцiйне житє, не зробили нѣчого, щобы край выдобути зъ нужды. Нехай же тямлять, що те все пригадає ся имъ при недалекихъ выборахъ — разомъ зъ ихъ научкою, голошеною нинѣ зъ такою фанфаронадою, що „до свого права не доходить ся безправємъ и насильствомъ!“

Słowo polskie, згадуючи напередъ, въ якôмъ дусѣ консервативнѣ дневники польскѣ вытолкують цѣсарскѣ слова, пригадує имъ поведенє польского кола вôдъ часôвъ Клярого и каже: „Хто памятає ролю короны супротивъ Полякôвъ вôдъ часôвъ Клярого, вôдклики до тверезого розуму, до пильнованя интересôвъ краю и державы; хто собѣ пригадає давнѣйшѣ слова цѣсаря, коли „Поляки“ стали переодягати ся въ „Славянъ“: той зрозумѣє, що высказана надѣя монарха, що полïтика польского кола розвивати ся буде рацiонально, не є санкцiя польскихъ аберацiй пôдъ ческою командою, а санкцiєю того отвереженя, яке прийшло за пôзно. Коли бы заслѣпленый консерватизмъ галицкiй не умѣвъ зрозумѣти цѣсарскихъ слôвъ, то доживъ бы скорѣйше, нѣжь гадає, несподѣванокъ. Коли стоимо передъ „остатною конституцiйною пробою“, то не значить, що найблизша выпаде по мысли тыхъ, котрѣ радѣ бы Австрiю завернути въ задъ. Сегодня вôдкликує ся правительство до хлѣбороба, ремѣсника и робôтника; не дивувати сь бы, коли бы той або сей консерватистъ выѣхавъ зъ Ясла зъ гадкою: чи може найблизша конституцiйна проба не буде подôбнѣйша до — загального голосованя?“

Врештѣ тую „остатну конституцiйну пробу“ Słowo polskie не бере такъ ду[же] трагiчно; по нѣй може наступити застановлене конституцiи на хвилю, котра не може бути довгою, а потому — змѣна конституцiи.

Наконець зъ нѣмецкихъ голосôвъ наведемо дещо зъ выводôвъ дневника N. fr. Presse. Похвалы цѣсаря для династичнои вѣрности Полякôвъ — каже той дневникъ — стали сь уже традицiйными; тымъ то и не дивнѣ слова, якѣ теперь почулось въ Яслѣ зъ устъ монарха. Хочь патрiотизмъ польского кола не вымагавъ вôдъ него жертвъ, бо нацiонально є Поляки цѣлкомъ заспокоєнѣ; хочь не бувъ вôнъ безкористолюбный, бо оплачуваный всѣлякими дарунками: все-жь таки такъ певна пôдпора, на яку кождои хвилѣ можна було числити въ парляментѣ, мусѣла зъ династичного становища оказувати ся дуже цѣнною. Але чи и въ остатныхъ часахъ парляментарнои крiзы заслужили собѣ Поляки на тую похвалу, яку дôстали въ Яслѣ? Вôдъ часôвъ Клярого польске коло завинило богато. Може було бы и не прийшло до розвязаня парляменту, коли бы польске коло такъ само горячо, якъ попирало ческѣ жаданя, схотѣло було поборювати обструкцiю Чехôвъ. А що цѣсарь не згадує нѣчого про тѣ похибки польскои полïтики, то поясню є ся тымъ, що передъ выборами волѣвъ згадати про его заслуги нѣжь про хибы та волѣвъ звернути ся зъ своими симпатiями до него, нѣжь до тыхъ невыразныхъ полïтичныхъ елементôвъ, зъ котрыми оно буде мусѣло звести борбу. Все-жь таки слова, въ котрыхъ цѣсарь высказавъ надѣю, що полïтика польского кола розвивати сь буде дальше рацiонально, звучать скорѣйше якъ пересторога, нѣжь якъ надѣя. Якъ мало полïтика польского кола вдѣяла для державы, показує ся изъ слôвъ цѣсаря, що розвязане парляменту є остатнымъ конституцiйнымъ средствомъ, якои имає ся правительство. Слова сѣ важкѣ, хочь и не заповѣдають еще, що въ разѣ неудачѣ закине ся конституцiю. При дуалïстичнôй основѣ монархiи такожъ и дорога до абсолютизму не є вôльна вôдъ перешкôдъ. Певно, що розвязане рады державнои є остатнымъ средствомъ, якого правительство може имати ся; але тымъ не сказано ще, що того остаточного средства имає ся правительство по разъ остатный. У всякôмъ разѣ цѣсарскѣ слова повиннѣ бути пересторогою, щобы не грати ся зъ огнемъ.

Якъ бачимо зъ сихъ выводôвъ, N. fr. Presse, хоть якъ неприхильно выражає ся про Полякôвъ и полïтику польского кола, то все таки цѣсарскѣ слова толкує майже въ тôмъ самôмъ дусѣ, якъ и Czas. Се вказувало бы, що хтось радъ бы, абы недалекѣ выборы не богато рôзнили ся вôдъ попередныхъ. Але якъ буде, такъ буде, а рускiй нарôдъ повиненъ смѣло и неустрашено станути въ оборонѣ своихъ правъ, памятаючи, що безъ борбы нема побѣды. Въ нашихъ рукахъ — картки до голосованя; въ нашихъ грудяхъ — руске серце. Зъ тымъ оружємъ смѣло у бôй, коли треба бою!

Въ справѣ переписки урядовои.

Правничѣ выводы, вôдносячѣ ся до урядовои переписки ц. к. властiй зъ урядами парохiяльными а помѣщенѣ недавно въ кôлькохъ числахъ „Дѣла“ додали вôдваги и охоты прочимъ священникамъ, котрѣ ще сумнѣвались о слушности нашихъ домагань въ тôй справѣ. Того можна сподѣвати ся, бо справа выложена якъ на долони, що законъ за нами! Та й простый хлопскiй розумъ за нами свѣдчить. А що знайдуть ся ще одиницѣ помѣжь священиками, котрѣ солïдарности не дотримають, тому вже винна людска уломнôсть, бо мѣжь многими знайдуть ся трусы, що не то пана старосты, але своеи тѣни боять ся...

Мушу при тôмъ донести до публичнои вѣдомости, що не тôлько поодинокѣ священики на власну руку добивають ся своихъ правъ, вôдсылаючи польскѣ письма назадъ неполагодженѣ, рекуруючи до высшихъ инстанцiй, и т. д., якъ то оголошено въ часописяхъ, але

Моя исторiя.

Написавъ *Степанъ Повѣй.*

Зачну вôдти: Коли я повертавъ по матурѣ домôвъ, постановивъ я собѣ цѣлѣ вакацiи читати й писати. И заразъ першого дня, абы не марнувати часу, ставъ я роздумувати, котре то мѣсце буде до того найвôдповѣднѣйше.

Я выбравъ собѣ спальню. Ту було тихо, ясно, а крôмъ того мало мухъ. И ту ставъ я писати. Але вже десь третього дня завважавъ мôй шваґеръ, що спальня не на те, абы я переѣздивъ ся по нѣй на Пеґасѣ. А за нимъ стали и всѣ крôвнѣ менѣ радити, щобы я всюды писавъ тôльки не въ спальни.

Я ходивъ засмученый, що мене прогнано зъ такого тихого мѣсця, и роздумувавъ, де менѣ подѣти ся. По довгôмъ ваганю постановивъ я працювати въ альтанѣ. Кôлька днѣвъ мавъ я ту супокôй, але лишь кôлька днѣвъ. Мухи чули якiйсь афектъ до мого фiолетового атраменту, бо геть обсѣдали каламарь, а осмѣленѣ тымъ, що ихъ не зганяю, влазили вже опôсля й до середины та топили ся тамъ. Я вытягавъ ихъ перомъ и кидавъ на лавку, що була на бѣло помальована. Вони приходили ту до себе и розлазили ся по бѣлôй лавцѣ, полишаючи за собою фiолетовѣ дорôжки. За кôлька днѣвъ були цѣла лавка и стôлъ пасмисто пофарбованѣ. Менѣ подобавъ ся сей новый стиль мальованя лавокъ и я вже навмысно топивъ мухи, щобъ опôсля ратувати ихъ и ними декорувати бѣлу лавку. А коли се побачили домашнѣ, брали ся за головы и радили менѣ всѣ, особливо шваґеръ, щобы я всюды писавъ, тôльки не въ спальни и не въ альтанѣ.

И знов ходивъ я засмученый, що мене прогнано зъ такого тихого й забавного мѣсця, и роздумувавъ, де менѣ подѣти ся. По довгôмъ намыслѣ постановивъ я працювати въ спижарни. Дивувало мене тôльки те, чому я не впавъ скорше на ту гадку, бо спижарня мала прецѣнь, крôмъ добрыхъ прикметъ спальнѣ и альтаны, ще двѣ иншѣ: а то холодъ и запасъ вiктуалôвъ. Але недоля и ту мене не опустила! При читаню и писаню не забувавъ я й на поживу и невдовзѣ показало ся, що хлѣбъ щось за скоро минавъ ся, сметану у вечѣръ не потребували вже збирати, конфiтуры занадто скоро осѣдали ся, а крôмъ того чувъ я все, що „хтось рухавъ тѣсточка“. И знов дали менѣ всѣ пôзнати, що будуть дуже радѣ, коли я всюды буду писати, тôльки не въ спальни, альтанѣ и спижарни.

И знов ходивъ я засмученый — и т. д. — и выбравъ собѣ мѣсце пôдъ сливкою, за хатою. Поставивъ я тамъ стôлъ и лавку, але провiзоричнѣ, бо я знавъ уже напевно, що незабаромъ стануть менѣ радити, абы я и вôдти забиравъ ся. И таки такъ стало ся! Ту перешкаджали менѣ курята и пацята, що влазили до мене крôзь дѣравѣ штахеты. Курята порпали ся коло мене а пацята наважились перевернути мôй не дуже то й мудрый стôлъ. Я выганявъ ихъ кôлька разôвъ, але се не мало тревалыхъ результатôвъ, бо вони повтаряли свои выправы а я тративъ на выганяне марно часъ. Ажь одного дня, коли стерпѣти вже годѣ було, давъ ся я опанувати гнѣвови, вырвавъ свôй стôлъ зô шѣстьма ногами и выправивъ ся на ворогôвъ. Результатъ бувъ незлый: одно паця було перевалене и ледви тягло за собою заднѣ ноги, одно куря було вôдъ разу загiпнотизоване, а чотири кивали ще нôжками, але й вони пôшли незабаромъ туды, де нѣ болю нѣ печали. И знов радили менѣ всѣ домашнѣ, щобъ я усюды ѣздивъ на Пеґасѣ, тôльки не въ спальни, не въ альтанѣ, не въ спижарни и не пôдъ сливкою. А шваґеръ пропонувавъ навѣть, щобы на тыхъ мѣсцяхъ поставити сторожу... Але сего внесеня, за для передвидженыхъ выдаткôвъ, не принято. Зрештою батько сумнѣвавъ ся, абы сторожѣ лѣпше вели ся, нѣжь я...

И знов ходивъ я засмученый, але симъ разомъ бувъ той смутокъ уже бôльшiй. Я не мавъ притулку нѣ въ хатѣ, нѣ въ огородѣ. Смутокъ мôй тревавъ кôлька днѣвъ. Я не мôгъ тогдѣ нѣ ѣсти, нѣ спати, и то доти, доки на свою резиденцiю не выбравъ — сальону. Пополудни, коли всѣ спали, влазивъ я тихцемъ до сальону и тамъ пересиджувавъ ажь до вечера, доки всѣ не пôшли купати ся. Але одного дня бувъ я таки нещасливый! Коли я прийшовъ до дверей сальону, були вони зачиненѣ. Але то байка! головна рѣчь, що ключа не було въ замку. Нещасливый вôдôйшовъ я, а коли переходивъ черезъ спальню, побачивъ я шваґра. Впередъ, коли я йшовъ, спавъ вôнъ, а бодай удававъ такъ, а теперь сидѣвъ на софѣ и усмѣхавъ ся. Мы зрозумѣли себе.

Вôдъ теперь ходивъ я по огородци и выливавъ передъ природою мôй смутокъ, мôй бôль, мое горе та недолю. „Де менѣ подѣти ся? порадь мати природо! Я нещасливый!“ И природа выслухала мои молитвы. Бо коли я разъ такъ ходивъ, повѣявъ легонькiй вѣтерець. Галузки яблôнки кивали ся въ оденъ бôкъ. Я звернувъ на нихъ увагу и менѣ здавало ся, що вони до мене щось говорять. Я ставъ и дививъ ся на нихъ, але бесѣды ихъ не мôгъ вгорнути. Уже въ резиґнацiю хотѣвъ я вôдôйти, та галузки стали сильнѣйше гойдати сь и то въ бôкъ вôдчиненого вôкна вôдъ сальону. „Геврека!“ крикнувъ я. Я маю полѣзти крôзь вôкно до сальону, коли передо мною зачиняють дверѣ. Вѣтеръ утихъ, а я забравъ свои паперы, атраментъ и т. и. та й полѣзъ крôзь вôкно. И такъ лазивъ я не цѣлый тыждень. Рано отворяли вôкно за-для вентиляцiи, а вечеромъ замыкали, отже я мавъ цѣлый день безплатный вступъ до сальону. Я осмѣливъ ся ажь такъ, що бравъ изъ собою воду та рôжнѣ вiктуалы, щобъ не потребувати вылазити и щобы встеречись вôдъ чужосторонныхъ вплывôвъ. Я чувъ ся щасливымъ! Але щастє тревае коротко... Въ сальонѣ мусѣвъ я сидѣти тихо, щобъ не почули. И менѣ се найбôльше допекло. Я роззувавъ ся, щобы не робити стукоту, мусѣвъ выстерѣгати сь кашляти, уважати, абы не перевернути ся зъ крѣсломъ и т. д. Але за довго мавъ я вже спокôй и тому наставъ бувъ для мене феральный день. И такъ, коли я влазивъ до сальону, засмарувавъ вôкно болотомъ та впавъ зô стукомъ на пôдлогу. Хвильку наслухувавъ я: було тихо, отже не почули. Я ставъ вытирати вôкно, абы на другiй день не побачили, бо на певно выгнали-бъ мене. Коли все було добре, сѣвъ я до роботы. Але вона не йшла

кромѣ того въ перемыскôй епархіи занявъ ся тою справою выбраный духовеньствомъ епархіяльный комітетъ и веде акцію пôсля ухвалъ на загальныхъ зборахъ вôдпоручникôвъ всѣхъ деканатôвъ. Таку саму акцію мають вести комітеты въ епархіи львôвскои и станиславôвскои.

Якъ довѣдую ся, въ многихъ деканатахъ рѣшено: и дальше не приймати польскѝ письма та вôдсылати ихъ безъ одвѣта, а рекурсами доходити своихъ правъ ажь до остатнои инстанціи. Звѣстный обѣжникъ перемыского Епископа е змодифікованый и tacite вôдкликаный. Длятого декотрѝ старосты засланяють ся теперь выданымъ недавно тайнымъ циркуляромъ намѣстника ґр. Пініньского, въ котрôмъ наказуе ся сторонамъ „korespondować w poruczonym zakresie działania z urzędami parafialnymi w języku polskim jako urzędowym". Той обѣжникъ декому вода на млынъ. Н. пр. „ловкій" староста перемыскій, хотячи оправдати ся въ очахъ рускихъ священикôвъ, щобъ не уходити „за такого страшного чорта, якъ его малюють" [ipsissima verba п. Лянкевича], показувавъ той циркуляръ и дававъ читати отцю Б. а потôмъ додавъ: „Ogłoś to pan [sic!] swoim kolegom". Отже рôзными способами хотять нашѝ „приятелѣ" вôдвести насъ вôдъ дальшои борбы о свои права. Але даремнѝ ихъ заходы! Треба процесуватись usque ad finem, а побѣда мусить бути наша! Тôлько вытревалости и солідарности потреба намъ конче!

Idem.

Ситуація въ Чехіи.

Hlas naroda доносить на пôдставѣ „найпевнѣйшои информаціи", що до судовыхъ и скарбовыхъ властей выдано тайне порученє, абы абсолютно усунути ческій языкъ зъ внутрѣшнои урядовои службы пôдъ загрозою дісціплінарного поступованя.

Hlas naroda пише, що коли Молодочехи ухвалили провадити обструкцію, остерѣгали ихъ, що наслѣдкомъ тои ухвали ческій нарôдъ буде жертвою ворожои ему централістичнои бюрократіи, котра на нѣмъ буде мстити ся. Цѣла отже вина паде на Молодочехôвъ. Hlas naroda доносить такожь, що проектованѝ суть персональнѝ змѣны. Найвысшѝ мѣсця будуть обсадженѝ шовіністичными Нѣмцями.

Politik такожь потверджуе донесенє о тайнôмъ розпорядженю до властей о языковыхъ справахъ. Дневникъ сей запевняе, що правительство окрôмъ розвязаня палаты не гадае вплывати на выборы, анѣ розпочинати угодовои акціи. Нинѣ все залежить вôдъ выборцѣвъ. Супротивъ грозьбы адміністративного гнобленя — ческѝ выборцѣ повиннѝ добре застановити ся надъ тымъ, чи добре роблять, вяжучи послôвъ зъ горы обструкцією. Они повиннѝ обмежити ся лише що до політичныхъ засадъ, а выбôръ тактики лишити узнаню будучихъ послôвъ. Въ новôй палатѣ може именно утворити ся така констеляція, що опозиція буде користнѣйша вôдъ обструкціи.

„ЕМІНЕНЦІЄ, ЗЪ ДАЛЕКА ВÔДЪ ПОЛІТИКИ!"

Мы вже згадували, що архіепископъ Сараева, д-ръ Штадлеръ одержавъ остре упôмненє за політичну промову выголошену на зъѣздѣ словѣньско-хорватскихъ католикôвъ въ Загребѣ. Дотычне письмо директора кабінетовои канцеляріи зъ дня 8 с. м. звучить:

„Справоздання дневникôвъ о дискусіи на конґресѣ католикôвъ въ Загребѣ принесли мѣжь иншимъ вѣсть, що Ваша Еміненція на бенькетѣ, урядженôмъ на закôнченє конґресу, въ горячôй промовѣ высказали бажанє якъ найскорѣйшого сполученя Босны зъ Хорватіею. Зъ огляду на се, що справа е чисто політична и яко така зъ покликанемъ Вашои Еміненціи не мае нѣчо спôльного, а розвязанє сего пытаня належить до обсягу дѣланя цѣлкомъ свѣтскихъ чинникôвъ, а въ першôмъ рядѣ до зверхничихъ правъ цѣсаря, е оправданый здогадъ, що згадана вѣсть полягае на похибцѣ и що Еміненція не высказали наведеныхъ слôвъ. Коли-бы однакъ сей фактъ бувъ правдивый, то мушу зъ найвысшого порученя пôслати Вамъ поважне упôмненє и высказати рѣшучу надѣю цѣсарско-королѣвского Величества, що Еміненція въ будучности такъ въ своихъ словахъ, якъ и въ дѣлахъ будуть зъ-далека держати ся вôдъ політичныхъ справъ."

Повыше письмо — якъ пишуть дневники — выйшло до аеп. Штадлера въ наслѣдокъ жалобы угорского міністра президента Селя, котрому выступъ сараевского архіепископа не сподобавъ ся. Розумѣе ся, якъ бы аеп. Штадлеръ бувъ занявъ становище по мысли Мадярôвъ, тогдѣ п. Сель не добачивъ бы бувъ въ его промовѣ нѣчого невôдповѣдного, а противно, признавъ бы, що и архіепископъ е горожаниномъ державы та й для него е основнѝ законы, дозволяючѝ горожаниновi державы высказувати свои гадки въ справахъ політичныхъ, очевидно зъ тымъ застереженемъ, абы для зреалізованя своеи політичнои програмы не надъуживавъ свого вплыву и своеи власти яко зверхникъ церкви и клира. А таке бувае именно въ нашôй Галичинѣ.

У насъ для архіепископа політика не есть noli me tangere, а правительство поступае собѣ зовсѣмъ противно. Пригадаймо собѣ выборы зъ 1885 року до рады державнои та й всякѝ пôзнѣйшѝ, коли то на пок. аеп. Сембратовича просто напирано ставити митрополичихъ кандидатôвъ противъ народныхъ кандидатуръ, хотяй черезъ те архіепископъ мусѣвъ надуживати своеи власти надъ клиромъ въ интересѣ не лишь правительства, але и польскои верховодачои партіи. Очевидно, нѣхто не може зборонити епископови голосувати такъ, якъ ему подобае ся, але нѣхто не може вôдъ него жадати та й се не годить ся зъ его становищемъ яко зверхника церковного, щобы вôнъ мавъ тероризувати клиръ або и вѣрныхъ.

Зъ полудневои Африки.

Зъ Льоренцо Маркізъ доносять, що Кріґеръ зложивъ президентуру, але за те именовано его членомъ выконуючого комітету. Яко такій одержавъ шѣсть-мѣсячну вôдпустку. Кріґеръ обѣцявъ, що самъ лично выеднае въ Европѣ независимôсть Трансвалю. Президентъ Штайнъ мае лежати недужій и лише зъ тои причины не може выѣхати зъ Трансвалю. Въ Лісбонѣ говорять, що Кріґеръ намѣрае ще сего мѣсяця вôдъѣхати на нѣмецкôмъ корабли „Герцоґъ" до Европы. Зъ Мессіны доносять, що голендерскій конзуль выбравъ одну зъ доокрестныхъ мѣсцевостей на зимовый побутъ для Кріґера.

Робертсъ доносить, що Бота зъ причины недуги мусѣвъ зложити команду. Его наслѣдникомъ именовано Вільена. Ґенералъ Гартъ заскочивъ неожидано Бурôвъ въ Почефштронѣ и занявъ назадъ сю мѣсцевôсть. Булеръ доносить, що его вôйска вже цѣлкомъ обсадили Шпіцкопъ коло Ліденбурґа и знайшли тамъ 300.000 фунтôвъ провіянту, головно рижу, цукру и кавы. и 300 скринь амуніціи.

Робертсъ выдавъ слѣдуючу проклямацію: Кріґеръ перейшовъ границю портуґальскихъ територій и формально зрезиґнувавъ зъ президентуры. Фактъ, що Кріґеръ покидае справу Бурôвъ, повиненъ бурґерôвъ переконати, що дальше веденє борбы е безцѣльне. Здае ся не знають, що 15000 ихъ земляковъ е въ анґлійскôй неволи и що жаденъ зъ нихъ не буде увôльненый, якъ довго тѝ, котрѝ ще нинѣ носять оружіе, безусловно не пôддадуть ся. Бурґеры повиннѝ знати, що не можуть надѣяти ся интервенціи зô стороны нѣякои великои державы. Велика Британія рѣшила ся выповѣджену ѣй обома републиками вôйну довести до кôнця. Зъ выняткомъ малыхъ просторôвъ обсадженыхъ ще вôйсками Боты, вôйна е неправильна и легкодушною операціею. Я не сповнивъ бы свого обовязку, коли бы не уживъ всѣхъ средствъ, абы такому неправильному веденю вôйны зробити конець. Средства, якихъ я змушеный ужити, суть приписанѝ военнымъ звычаемъ, але суть заразомъ нещастемъ для краю. Чимъ довше ся вôйна буде тревати, тымъ острѣйше тѝ средства будуть переведенѝ.

Хіньска справа.

Зъ Пекіну доносять, що князь Чінъ розпочавъ переговоры зъ державами въ справѣ мира на пôдставѣ слѣдуючихъ предложень; 1) Узнанє невтральности Тъентсіну; 2) трактованє манджурскихъ провінцій разомъ зъ островомъ Ліаотунъ яко „вылученыхъ теретторій"; 3) дозвôлъ державамъ удержуваня ґарнізонôвъ въ обнятыхъ договоромъ пристаняхъ для охороны чужинцѣвъ; 4) покаранє смертію провôдникôвъ Боксерôвъ.

Лігунчанъ телеґрафувавъ до хіньского посла въ Вашинґтонѣ, що ѣде до Пекіну. Ґенералъ Юнлю прилучивъ ся до него и до кн. Чіна яко посередникъ въ мировыхъ переговорахъ.

„Таймсъ" доносить зъ Пекіну, що на однôй зъ послѣдныхъ нарадъ командантôвъ мѣжнародныхъ вôйскъ подано собѣ взаимно до вѣдомости, що Россія намѣряе лишити въ Хінахъ черезъ зиму 15.000 людей, Нѣмеччина такожь тôлько, а Японъ 22.000 людей. Анґлійскій командантъ не мôгъ пôдъ тымъ взглядомъ дати нѣякихъ вияснень.

Вôйскова експедиція призначена до Пао тінфу вырушила зъ Пекіну въ пятницю тамтого тыждня. Друга експедиція вымашерувала зъ Тъентсіну, абы розôгнати Боксерôвъ, котрѝ знаходять ся на полудневôмъ всходѣ вôдъ мѣста.

Пôсля вѣстей, якѝ прийшли до россійского ґенерального штабу, вôддѣлъ ґенерала Орлова дôйшовъ дня 2 с. м. до Фульярды. Вôйско Орлова вже достаточно заосмотрене въ провіянтъ и посѣдае достаточне число транспортовыхъ средствъ. Хінцямъ забрано богато транспортовыхъ возôвъ зъ провіянтомъ и набоями. Говорять, що ґубернаторъ въ Тсітсікарѣ стронвъ ся, а ґенералъ Пакемпфі погибъ пôдъ Якші. Хіньскѝ вôйска цофнули ся зъ Тсітсікару на полудне.

Зъ Топорова одержуемо вôдъ п. Бронислава Місьолка, тамошного аптикаря, ось таке спростованє на основѣ 19 артикулу зак. прас.:

Въ 191 ч. „Дѣла" зъ 6 вересня с. р. була зъ Топорова вôдъ Громадянина допись, котру, яко неправду вôдъ початку до кôнця, вôдпираю. Тѣшило бы мене дуже, щобы я за несповна року зъеднавъ собѣ тôлько вплыву и таке значѣнє въ громадѣ и въ радѣ повѣтовôй въ Бродахъ, що тая послѣдна за моимъ вплывомъ д-ра Мальцбурґа подôбно стабілізувати не хотѣла, що споводувало его выѣздъ, а мене наразило на страту, и неже, якъ высше спôмнувъ-емь, несповна рôкъ, якъ заложивъ-емь аптику и безъ лѣкаря кôлька мѣсяцѣвъ мусѣвъ-емь бути. Якимъ неприятелемъ я есьмь для Русинôвъ, найлучшимъ доказомъ есть то, що петицію до рады повѣтовои за д-ромъ Павлюкомъ вразъ зъ иншими я пôдписавъ именемъ, назвискомъ и гôдностію.

Bronisław Misiolek.

НОВИНКИ.

— **9,130.580 коронъ шкоды** нанесла послѣдна повѣнь въ Галичинѣ. Именно въ повѣтахъ: Богородчаны 88.810 кор., Бôбрка 154.950 кор., Бучачь 101.895 кор., Долина 575.560 кор., Дрогобичь 1,055.519 кор., Калушь 553.394 кор., Коломыя 119.600 кор., Надвôрна 291.456 кор., Перемышль 161.600 кор., Рогатинъ 306.116 кор., Рудки 231.000 кор., Сянôкъ 350.000 кор., Станиславôвъ 901.000 кор., Старый Самбôръ 26.100 кор., Стрый 2,200.560 кор., Товмачь 1,146.100 кор., Турка 144.000 кор., Жидачѣвъ 632.720 кор., Горлицѣ 70.200 кор. Отсе даты статистичнѝ, котрѝ зôбрали староства зъ радами повѣтовыми; але що поданѝ цифры мабуть ще за низькѝ, о тôмъ нема сумнѣву. Въ такъ короткôмъ часѣ не можна було заглянути до всѣхъ кутôвъ навѣщеныхъ повенію. На всякій спосôбъ звыжь девять міліонôвъ коронъ шкоды въ нужденнôй Галичинѣ — се ажь надто!

— **Цѣкавѝ поголоски у Львовѣ.** Краковскій Głos Narodu мѣстить въ 208. числѣ ось-яку допись свого львôвского кореспондента: „Тутъ ходять по мѣстѣ рôзнѝ цѣкавѝ й дуже важнѝ вѣсти політичнои, духовнои и фінансовои натуры. До першихъ зачисливъ бы я поголоску, котра вже голосно называе тоту „зелѣзну руку", яка мае настати по теперѣшнôмъ намѣстнику Пініньскôмъ. Мае нею бути дотеперѣшный пострахъ всѣхъ оподаткованыхъ, п. Мора Коритовскій, віцепрезідентъ скарбовои дирекціи. Вѣстку сесю повтаряю безъ коментарѣвъ. — Натомѣсть чувъ я зъ дуже вѣродостойныхъ устъ, що наслѣдникомъ пок. архіеп. Моравского буде мимо сяжневыхъ заперечувань Gazet'ы Narodow'ои черпаныхъ „пôдъ кавками", таки кс. инфулатъ Заблоцкій, а его суфраґаномъ кс. Сапѣга. Оба именованя мають бути оголошенѝ сейчасъ пôсля повороту цѣсаря зъ галицкихъ маневрôвъ до Вѣдня. — Найбôльше сензаційну поголоску лишаю на самъ конець. Не высосавъ я еи зъ пальця — хочь вона выглядае на ретельну „бомбу" — але живцемъ повтаряю за одною зъ найпершихъ фінансовыхъ повагъ у Львовѣ. Отже нѣ меньше нѣ бôльше, тôлько „червоный князь" Адамъ Сапѣга, Лешекъ Прусъ Вісневскій та ще трьохъ иньшихъ синьокровныхъ або хорунчихъ на синьокровнôсть панôвъ думають заложити новый банкъ у Львовѣ зъ основнымъ капіталомъ бôльшимъ якъ 5 міліонôвъ злр. Директоромъ сего нового банку, маючого стояти въ якихсь зносинахъ зъ кольонізаційнымъ польскимъ банкомъ въ Познани, мае бути знову нѣ меньше нѣ бôльше, тôлько Здиславъ Мархвіцкій. Коли-бъ подôбнѝ поголоски мали здѣйстнити ся, то хиба тôльки-що побудованый коштомъ пôвтора міліона злр. львôвскій театръ повиненъ бы направду зô встыду запасти ся пôдъ землю, якъ се ему загально пророкують..."

— **Зô статистики львôвского університету.** Въ доповненю наведеныхъ недавно нами датъ що-до фреквенціи на львôвскôмъ університетѣ подаемо ще декотрѝ подробицѣ. На богословскôмъ факультетѣ було въ мин. шк роцѣ 280 студентôвъ, въ тôмъ числѣ 68 надзвычайныхъ. По народности було 213 Русинôвъ а 6

Кôлька разôвъ мало хибувало, що я не перевернувъ ся зъ крѣсломъ; що хвилѣ хотѣло ся менѣ кашляти, и чимъ бôльше я себе приневолювавъ, тымъ бôльше хотѣло ся. Вкôнци на додатокъ дôставъ я ще щикавку! Взявъ я попивати воду, а коли разъ добре потягнувъ, захлиснувъ ся и попавъ въ сильный кашель. Въ другôмъ покою стали рухатись... я стративъ притомнôсть. Коли-жь я почувъ, якъ шваґеръ всадивъ заржавѣлый ключь въ замокъ вôдъ дверей, обгорнувъ мене страхъ... Я постановивъ дати ногамъ знати — утечи тою самою дорогою, котрою прийшовъ. Въ поспѣсѣ хотѣвъ я забрати зъ собою свои прилады, щобы не дôстали ся ворогамъ на поталу, та вывернувъ свôй темно-фіолетовый атраментъ на нову скатерть, а останокъ воды на восковану пôдлогу Тогдѣ мусѣвъ я вже втѣкати! Моя подорожь була така: Коли я бувъ на вôкнѣ одною ногою, отворили ся дверѣ и увôйшовъ шваґеръ, а за нимъ цѣла родина; коли-жь я вступивъ другою ногою, пôдняли всѣ крикъ; коли я летѣвъ на дôлъ, почувъ засудъ: „Анѣ въ спальни, анѣ въ альтанѣ, анѣ въ спижарни, анѣ пôдъ сливкою, анѣ навѣть въ сальонѣ не смѣешь писати дурниць!" а коли я ставувъ одною ногою на землю, то побачивъ, якъ галузки яблôнки зô смутку надъ моею долею холѣтали ся и проливали слезы.

Потôмъ стративъ я цѣлковито память и самосвѣдомôсть. Цѣлыми днями лазивъ я безъ гадки, а коли згадавъ часомъ свое „путешествіе" крôзь вôкно, то мене переймала дрожь и я тративъ розумъ. Своякы казали тогдѣ, що я „приходжу до розуму и поправляю ся"...

Ажь десь на другій тыждень, въ четверъ, прийшовъ я до себе и вôдзыскавъ розумъ та память. Рôдня крутила тогдѣ носами, бо всѣ бояли ся, абы менѣ не погôршилось, а я знову роздумувавъ, куды менѣ дѣти ся. Я самъ того не мôгъ вôдгадати, тому шукавъ порады у яблôнки; але вона нѣчого не говорила; грушка кивала щось, та менѣ здавало ся, що вона вказуе на вôкно, и я втѣкавъ вôдъ нея. Я ставивъ навѣть пасіянсы и менѣ майже все выходило щось подôбного, якъ „зачинай зъ початку". Але я боявъ ся зачинати наново вôдъ спальнѣ, бо шваґеръ справивъ собѣ велику палицю. Я звернувъ ся знову до природы и наслухувавъ шепôтъ вѣтру, чи не почую якого потѣшаючого слова. Але не знаю, чи його не було, чи я, бôльше якъ нещасливый, не мôгъ його почути! Житє мое було вôдъ тогдѣ бôльше якъ одностайне. Рано усмѣхавъ ся я до вѣтру, въ полудне просивъ його о помôчь, а у вечѣръ проклинавъ його — або таке: рано стоявъ я пôдъ яблôнкою и дививъ ся на галузки, въ полудне то само, а у вечѣръ такожь то само, а въ ночи пшовъ на пôдъ, де, за-для недостачѣ мѣсця деинде, я спавъ. А рôдня казала, що я цѣлковито прийшовъ до розуму и устаткувавъ ся. Я уложивъ навѣть сумну елеґію на тему „Cum subit illius" и т. д., але списати не мавъ я еи анѣ де анѣ чимъ, бо менѣ сконфіскували атраментъ, пера, паперъ и иньше.

Ажь одного разу, въ ночи, коли я перекидавъ ся зъ одного боку на другій и повтаравъ свою елеґію, абы еи не забути, засвѣтила менѣ зоря — зродилась нова гадка. Тажь я мôгъ писати ночами на подѣ! И заразъ на другій день купивъ я — такъ, щобы нѣхто не знавъ — купу свѣчокъ и прилады до писаня. И тодѣ заблисло менѣ нове щастє! Цѣлыми днями спавъ я на велику радôсть и потѣху шваґра и всеи родины, а ночами писавъ. Въ цѣлôмъ домѣ нѣкому о тôмъ анѣ не приснило ся...

Минуло бôльше якъ тыждень, а мене нѣхто ще не зловивъ. Того ще не бувало, бо мене выкидали вже третього, а лишь разъ пятого дня. Чи мôгъ я подумати, що мене й ту найдуть? Нѣ! А прецѣнь такъ було! Коли разъ переходивъ о пôвночи жандармъ по-при нашу хату, побачивъ на подѣ свѣтло. Або горить, або злодѣй залѣзъ. Не горѣло, бо свѣтло не побôльшувалось, але, видно, злодѣй. Жандармъ пôйшовъ тихцемъ по сусѣдахъ, зôбравъ кôлькохъ мужикôвъ, обставивъ ихъ по углахъ хаты, абы злодѣй не втѣкъ, а самъ ставъ добувати ся до середины. А я, не сподѣваючись нѣчого, пôшовъ ще отворити йому, почувши, якъ хтось добувавъ ся. Вôнъ гадавъ, що я злодѣй, и зловивъ мене. Мои запевнюваня нѣчого не помогли, ажь розбудивъ ся цѣлый дôмъ и тогдѣ доперва пустивъ вôнъ мене. И ще середъ тои нещасной ночи почувъ я, що менѣ въ додатку не вôльно писати й на подѣ!

А далѣ — der langen Rede kurzer Sinn — е той, що батько заплативъ опôсля кару за те, що по ночахъ свѣтитъ ся на подѣ, а то небезпечно. И се принесло мабуть добрый результатъ для мене, бо родинна нарада позволила менѣ вôдъ теперь писати всюды, навѣть и въ спальни.

Пôдбережъ 28. липня.

Полякôвъ. — На правничôмъ факультетѣ було 1.235 студентôвъ, въ тôмъ 20 надзвычайныхъ. По народности: 952 Полякôвъ, 278 Русинôвъ, 1 Болгаръ, 3 Нѣмцѣ, 1 Чехъ; по вѣроисповѣданю: 649 римо-кат., 295 греко-кат., 1 менонітъ, 6 вôрмено-кат, 5 протестантôвъ, 279 жидôвъ. Зъ сего показуе ся, що 17 Русинôвъ и всѣ (279) жиды причислили себе до Полякôвъ. — На медичнôмъ факультетѣ було 110 студентôвъ, въ тôмъ 14 надзвычайныхъ. По народности було: 99 Полякôвъ, 11 Русинôвъ, а по вѣроисповѣданю: 58 римо-кат., 13 греко-кат., 1 протестантъ и 38 жидôвъ. И тутъ всѣ жиды и 2 Русины пристали до Полякôвъ. — На фільософічнôмъ факультетѣ було 219 студентôвъ въ тôмъ 88 надзвычайныхъ. По народности: 176 Полякôвъ, 42 Русинôвъ, 1 Болгаръ, а по вѣроисповѣданю: 135 римо кат., 40 греко-кат., 1 православный, 1 протестантъ, 42 жиды. Такъ и тутъ всѣ жиды и 2 Русины потонули въ морю польскои народности. Зъ сего зуставленя видко, що 21 Русинôвъ вôдцурало ся своеи народности и за-для карієры прилучили ся до табору Полякôвъ. Сумный се обявъ, дуже сумный!

— **П. Володимиръ Хлопецкій,** популярный писатель зъ области господарства и референтъ въ господарскихъ справахъ на рускихъ зборахъ „Просвѣты" по краю, отворивъ у Львовѣ „Молочарню Пôдгôрску" при улици Паняньской въ домѣ пôдъ числомъ 3. Не сумнѣваемо ся, що Русины львôвскій пôдопруть свого земляка и звернуть ся до „Молочарнѣ Пôдгôрскои". При тôмъ зъ приятностію подаемо заяву п. Вол. Хлопецкого, що вôнъ, яко фаховець въ молочарствѣ, готовъ кождого часу подати информаціи и поясненя основуючимъ ся спôлкамъ молочарскимъ якъ и поодинокимъ особамъ. Кôнчимо щирымъ желанемъ п. Хлопецкому: щасть Боже!

— **Д-ръ Євгенъ Озаркевичь,** лѣкарь внутрѣшныхъ недугъ, повернувъ зъ Щавницѣ до Львова.

— **Вôдозва.** Страшный огонь навѣстивъ наше село Ушню дня 18 серпня сего року. При сильнôмъ вѣтрѣ пôшло за двѣ годинѣ 24 хатъ зъ господарскими будынками, зъ усѣми засобами збôжа и пашѣ, а 34 родинъ лишило ся на вулици. Мало хто встигъ выхопити що найпотрѣбнѣйшу одежу та знаряды домашній; згорѣло навѣть кôлькоро штукъ худобы. Самои необезпеченои шкоды є бôльше якъ на 15.000. Дотеперь одержали нещастній погорѣльцѣ помôчь тôлько вôдъ поблизькихъ громадъ, та сеся поратôвля не выстарчить. Тутъ нема зерна, нѣ на поживу, нѣ на сѣйбу, а холодъ напосѣдае, що треба на зиму хаты, одежѣ, обувя тай пашѣ купити для худобы. Тому вôдзываемо ся именемъ тыхъ нещастныхъ до всѣхъ громадъ въ краю: Просимо Васъ Веч. отцѣ духовній, Васъ Вп. панове начальники громадъ, Васъ Читальнѣ и Братства церковній — займѣть ся щиро гôркою долею нашихъ погорѣльцѣвъ, збирайте ласкаво добровôльній датки на ихъ користь та присылайте призбиране на руки одного зъ пôдписаныхъ. Богъ за насычене голодныхъ и потѣшене засмученыхъ щедро Вамъ нагородить! На сѣмъ мѣсци дякуемо тымъ людямъ изъ Сасова, Жуличь, Черемошнѣ и Бѣлого Каменя, що прийшли зъ помочію нашимъ погорѣльцямъ. [Часописи щоденній, такъ рускій якъ и польскій, просимо о ласкаве повторене сеи вôдозвы] — Именемъ комітету *о. Левъ Сѣхѣньскій, Юрко Гроничка* начальникъ громады, *Е. Ґурскій.*

— **Списъ людности.** Реченець обчисленя людности наближае ся. Даты мае ся зôбрати пôсля стану зъ 31 грудня с. р. о 12 год. въ ночи, т. є. передъ 1901 рокомъ. Всѣ головы родинъ мають въ часѣ першихъ трехъ днѣвъ нового року подати властямъ точный списъ душь въ родинѣ. Недавно появило ся вже розпорядженє міністерства внутрѣшныхъ справъ, въ котрôмъ мѣстить ся взорець формуляря, що его мае ся выповнити. Партіи, що вынаймають мешкане, мають выповненый формулярь передати властителеви дому, а сей дотычнымъ властямъ [староствамъ або маґістратамъ]. Взагалѣ теперѣшный формулярь мало рôзнить ся вôдъ того, якій бувъ передъ десяти роками. Рубрики „розговорный языкъ" [Umgangssprache] мѣстить такій самій, що попередно, категоріи: нѣмецкій, ческій-моравскій, словацкій, польскій, рускій, словѣньскій, сербско-хорватскій, италійскій, румуньскій и мадярскій. Въ сегорôчнôмъ формуляри мѣстить ся кôлька новыхъ рубрикъ, именно що-до средствъ выживленя и удержаня та доходôвъ головныхъ и побôчныхъ. Зô спасомъ людности переведе ся такожь списъ инвентаря живого и мертвого.

— **Заповѣджену овацію для президента Буковины** такъ описує часопись „Буковина":

„Якъ було заповѣджено вôдозвою, зôбрало ся 12. с. м. коло 600 Русинôвъ, зъ интелиґенціи, мѣщанъ и селянъ зъ рôзныхъ околиць краю, щобы поздоровити президента краю зъ вôдзначенемъ. Селяне вийшли чвôрками зъ готелю Central и станули передъ будынкомъ правительства. Велике число интелиґенціи, мѣжь котрою мы бачили коло 40 священикôвъ, застановляло кождого, хто переходивъ. „Я не знавъ, що у Русинôвъ стôлько цилиндрôвъ" сказавъ одинъ злобный чоловѣкъ. Депутація, зложена зъ послôвъ и рôзныхъ представителѣвъ народу, пôшла у будынокъ правительства поздоровити президента. Тутъ посолъ Пѣгулякъ промовивъ перше по руски, а по нѣмъ посолъ Василько промовивъ по нѣмецки. Пѣгулякъ зложивъ п. президентови бажаня вôдъ Русинôвъ и сказавъ такъ:

„Изъ усѣхъ дотеперѣшныхъ політичныхъ начальникôвъ краю вôдзначивъ Є. В. цѣсарь Васъ своєю особливою ласкою; знакъ тому, що Вы вôдповѣли интенціямъ Є. В-ства. Тѣ интенціи вѣдомій: для всѣхъ народôвъ треба бути ласкавымъ и добрымъ паномъ, всѣ однаковій и всѣ повинній бути рôвно щасливій. Буковиньска Русь мае особливу причину тѣшити ся Вашимъ вôдзначенемъ, бо може теперь мати надѣю, що занедбаный, та тому приневолѣный рускій нарôдъ, колись найкультурнѣйшій нарôдъ схôдной Европы, удостоить ся тои самои могучои опѣки и пôдпоры вôдъ державы, що-до свого культурного и матеріяльного розвою. Се помогло иньшимъ народамъ нашого краю и державы осягнути далеко высшій щебель розвою своихъ народныхъ силъ, а буковиньской Руси було се доси неможливо. Покореный и упослѣдженый нашъ нарôдъ вôдчувае належну ему справедливôсть майже якъ яку ласку. Тому буковиньска Русь такъ радуе ся Вашому вôдзначеню, бо бачить у тôмъ и въ Вашôй особѣ запоруку красшои долѣ для себе; бачить цѣсарского заступника, котрый не схоче и не буде укорочувати ласки Найясн. Пана супроти свого завсѣгды вѣрного руского народу". Бажанемъ здоровля и многихъ лѣтъ п. президентови закôнчивъ п. Пѣгулякъ свою промову. Менше-бôльше те саме высказавъ по нѣмецки посолъ Василько.

Подякувавши за привѣтъ, вийшовъ п. президентъ на бальконъ. Зôбраный долѣ нарôдъ привитавъ его грôмкими окликами, що очевидно зворушило п. президента. Вôнъ просивъ о. Кантеміра зъ Ростокъ, щобы въ его имени подякувавъ людямъ за привѣтъ, бо самъ не вмѣе по руски говорити. О. Кантеміръ подякувавъ, закôнчивъ промову окликами на честь цѣсаря и тѣ оклики люде повторили зъ одушевленемъ. На тôмъ скôнчила ся та овація, зъ якои мôгъ п. президентъ пôзнати, що за справедливôсть умѣе рускій нарôдъ бути вдячнымъ. Люде були зъ рôзныхъ сторôнъ, число всѣхъ велике, усѣ верствы народу були заступленій, отже тутъ справдѣ овація була однодушна".

— **Зъ Равы-рускои** пишуть намъ: Непôдписаный дописуватель зъ Равщины подавъ до 198 числа „Галичанина" тенденційне справоздане зъ загальныхъ зборôвъ „Равскои Рускои Рады", які вôдбули ся дня 10 с. м. Тымъ справозданемъ дописуватель не такъ хоче освѣдомити загалъ о добрôмъ або лихôмъ результатѣ зборôвъ, якъ радше щобы нимъ „дюгнути" въ саме серце народовцѣвъ „націоналъ демократôвъ" равского повѣту.

Дописуватель говорить, що „выдѣлъ общества составилъ раньше програму собранія, однако участвовавшія въ таковомъ націоналъ-демократы измѣнили ю самовольно. Измѣненіе почивало между прочимъ и въ томъ [а въ чôмъ еще?], що о. Кипріянъ выступилъ съ рѣчею о кривдахъ нашего народа, маіоризуемого на каждомъ шагу, въ чемъ можетъ помочи лишь роздѣлъ Галичины". Чого у дописувателя „Галичанина" така коротка память? Адже на нарадѣ выдѣлу дня 20 серпня с. р. вставлено въ проґраму загальныхъ зборôвъ также політичный рефератъ, щобы бодай нимъ заступити справоздане зъ дѣяльности выдѣлу, якого выдѣлъ не мавъ зъ чого здавати. Чи-жь за сей рефератъ „націоналъ-демократôвъ" гудити? На се може здобути ся хиба злоба!

Дальше пише дописуватель [а пише зъ неукрытымъ негодованемъ!], що „націоналъ-демократы укартовали х и т р о напередъ, щобы предсѣдателемъ общества избрати о. Кипріяна". Яка бы се могла бути хитрôсть, сего дописуватель не въ силѣ свѣтови вôдкрыти, бо такои не було, хиба може одному дописувателеви приснило ся. Пôсля §. 6. а) статута „Равскои Рускои Рады" каждый членъ мае право выбирати и бути выбранымъ до выдѣлу, отже и о. Кипріянъ яко членъ мôгъ бути выбраный навѣть предсѣдателемъ; знову же пôсля §. 10. б) статута загальній зборы мають право выбирати новый выдѣлъ и предсѣдателя товариства, отже вôльно имъ було выбрати предсѣдателемъ товариства такожь о. Кипріяна, и се дѣйстно стало ся великою-величезною бôльшостію голосôвъ присутныхъ членôвъ. Въ чôмъ же тутъ хитрôсть? Чи може въ тôмъ, що на загальній зборы прибули самій майже [по-надъ 60] націоналъ демократы, а щось зъ 8 москвофілôвъ? Де-жь вы дѣли ся равскій москвофілы?...

На всякій способъ дописуватель „Галичанина" не въ пору вырвавъ ся зъ „дюґанною" равскихъ „націоналъ-демократôвъ"! Мы теперь маємо выборы; ось въ тôмъ треба намъ попрацювати, щобы змыти соромъ доповняючихъ выборôвъ!

[Редакція „Галичанина" зволить се перепечатати!] — *Націоналъ-демократъ.*

— **Зборы „Рускои Рады" въ Бôбрцѣ** вôдбули ся пôдъ проводомъ предсѣдателя о. Штогрина дня 13. с. м. въ сали рады повѣтовои при участи 15 священикôвъ и лишь кôлькадесяти селянъ. Заким де-що бôльше напишемо о тôмъ зборѣ, зазначимо теперь лишь коротко, що москвофілы спровадили на референтôвъ на тôмъ зборѣ двохъ господинôвъ москвофілôвъ зô Львова, а то д-ра Л. Павенцкого и О. Мончаловского [сего другого для реферату політичного!]; тôлько одинъ рефератъ [о спôлкахъ Райфайзена] мавъ мѣсцевый чоловѣкъ о. Билинкевичь изъ Звенигорода. До нового выдѣлу увôйшли: о. дек. Штогринъ изъ Стрѣлокъ (яко предсѣдатель) оо. Заяцъ зъ Ходорова, Дзеровичь зъ Бôбрки, Билинкевичь изъ Звенигорода, Глиньскій зъ Пôдмонастыря, Сѣнгалевичь зъ Романова и Винницкій и селяне И. Борякъ, Гр. Юзькевичь и Гр. Климкôвъ.

— **Цѣсарскій маневры.** День 13 с. м. бувъ для вôйска, беручого участь въ маневрахъ, днемъ вôдпочинку; за те и вчера дôстало вôйско богато приказôвъ що до военныхъ рухôвъ пôдчасъ маневрôвъ. И такъ команда I. арміи, дôзнавши ся про побутъ головныхъ неприятельскихъ силъ на полудне вôдъ Коросна й про прибутє двохъ дивізій зъ Лютчѣ, порѣшила выконати 14-ого зачѣпный рухъ и тому выслала VI. корпусъ зъ 15 дивізією на Ветшню и Мейсце Пястове, а 27 дивізію и корпусову артилерію на Махнôвки и Вяину Гору. Щобы скорше розвинути дивізію, приказано машерувати скороченымъ дистансомъ. Команда II арміи, маючи також точній вѣдомости про рухи неприятеля, выдала приказъ, абы армія 14-ого с. м. рано була готова до батвы и зарядила вôдповѣдне уґрупованє вôйска. Дня 14 с. м. о 6 год. рано выѣхавъ цѣсарь двôрскимъ поѣздомъ зъ Ясла до Єдліча, де сѣвъ на коня и поѣхавъ въ напрямѣ на захôдъ до Зренціна, абы брати участь въ маневрахъ. До его дружины прилучили ся такожь старосты Залеській и ґр. Міхаловскій. — Намѣстникъ выѣхавъ на маневры повозомъ. Гостѣ, щó 13 с. м. приѣхали були на авдієнцію, вôдъѣхали по бôльшôй части таки того самого дня.

— **Можливе хиба въ Галиціи!** Польскій дневники пишуть, що въ Баличахъ, повѣту мостиского, въ часѣ вправъ Х. корпусу пôдпоручникъ 58 п. п. Гаймшлеґеръ приказавъ замкнути въ арештѣ громадскôмъ начальника громады въ Баличахъ Кузя за то, що не доставивъ на часъ пôдводъ для вôйска. Кузь пересидѣвъ въ арештѣ 3 годины.

— **Новый львôвскій польскій театръ** мае бути пôсля жаданя мѣскои театральнои комісіи отвореный вже 2 жовтня с. р., однакъ здаєть ся, що термінъ отвореня нового театру треба буде вôдложити до 15 жовтня, хочь віцепрезидентъ мѣста Міхальскій дуже надзирае и приспорює роботу. Нинѣ мае вôдбути ся засѣданє мѣскои театральнои комісіи, на котрôмъ будуть також всѣ предприемцѣ будовы, абы можна рѣшучо запевнити ся що-до терміну укôнченя роботы. На тôмъ засѣданю порѣшить ся остаточно такожь, коли театръ отворить ся. Въ день отвореня (2 або 15 жовтня с. р.) вôдбудесь о 10 год. рано посвяченя будынку, котре сповнить архієп. Исаковичь. Опôсля промовить въ имени мѣста президентъ Малаховскій, а въ имени краю маршалокъ ґр. Бадені. Зарезервовано такожь голосъ для намѣстника. Пôсля нихъ промовить директоръ театру Павліковскій, а вôдтакъ одинъ зъ писателѣвъ драматичныхъ и одинъ зъ артистôвъ. По пôдписаню акту театральна орхестра вôдограе вязанку польскихъ пѣсень, а о 12 годинѣ вôдбудесь на ратуши снѣданє на коштъ репрезентаціи мѣста. Святочне представленє розпôчнесь о $6^1/_2$ год. вечеромъ зъ такою проґрамою: Прольоґъ Яна Каспровича, „Янекъ" опера Желеньского и „Вôдлюдкй та поетъ" Алекс. Фредра. Артистична комісія ухвалила, що білеты на се представленє будуть платній, зъ выимкомъ білетôвъ для запрошеныхъ замѣсцевыхъ гостій. Запрошеня вышле ся до Кракова до репрезентаціи мѣста та до представителѣвъ прасы, штуки и літературы, до Варшавы и Познаня до представителѣвъ прасы, літературы и штуки, до Праги до мѣскои рады и до тамошныхъ директорôвъ театру. Крôмъ того дôстануть запрошеня: Семирадскій, Сенкевичь, Падеревскій, Моджеєвска, міністры Ґолуховскій и Пентакъ, ґубернаторъ австро-угорского банку Бѣлиньскій и мн. ин. Що до цѣны білетôвъ вступу до нового театру то не буде вона о много перевысшати цѣны въ Скарбковскôмъ театрѣ. На пр. партерова льожа на 8 осôбъ коштувати ме на драматъ 8 зр., партерове крѣсло вôдъ 2 зр. до 60 кр., на ґалеріи найдешевшій мѣсця 25 кр. На оперетку цѣны пôдвысшать ся о 30%, на оперу о 60%.

— **Студіи медичній для женщинъ въ Австріи.** Вѣстникъ законôвъ державныхъ оголошує розпорядженє міністерства просвѣты, котре въ порозумѣню зъ найвысшимъ зарядомъ санітарнымъ дозволяе женщинамъ убѣгатись о докторяты медичній на пôдставѣ наукъ покôнченыхъ на однôмъ зъ краєвыхъ факультетôвъ. Що-до образованя, управняючого ходити на університетъ, будуть для женщинъ поставленій такій самій вымоги, якъ для мужчинъ. — Друге розпорядженє дозволяе женщинамъ вступъ до званя фармацевтичного. И ту такожь що-до студій приготовляючихъ зрôвнано женщины зъ мужчинами. Право женщинъ до самостôйного веденя аптикъ є зависиме вôдъ спеціяльного дозволу міністерства внутрѣшныхъ справъ.

— **Перешкода на перегонахъ.** На сегорôчныхъ перегонахъ циклістôвъ въ Кіевѣ лучила ся дуже смѣшна приключка. Въ часѣ коли два героѣ добували всѣхъ силъ, абы скорше доѣхати до меты, закрали ся двѣ безроги черезъ парканъ и, не слухаючи наклнкôвъ публики анѣ не зважаючи на рôжнй знаки членôвъ комітету, положили ся одна побôчь другои на дорозѣ, котрою мали переѣздити циклісты до славы, и въ сей способъ середъ великого смѣху публики, здержали обохъ циклістôвъ.

Посмертнѣ ✝ — оповѣстки.

Дня 8 с. м. упокоила ся **Соф'я зъ Гвоздовичѣвъ Набакова,** жена завѣдателя Варяжа, проживши 23 лѣтъ. Покôйна була щира патріотка, радо занимала ся справами варяжскои читальнѣ. В. ѣ. п.!

Наука, штука и література.

— **Справа въ селѣ Клекотинѣ.** Драматичнй сцены зъ панщизняныхъ часôвъ *Рудольфа Моха*. Друге поправлене выданє зъ житєписомъ автора. Львôвъ. Зъ друкарнѣ Ставроп. Института, накладомъ А. Хойнацкого. 1900. Сторôнъ XVI + 120 шѣснайцятки. Цѣна зъ пересылкою почтовою 25 кр. Складъ въ книгарни Ставропигійской. — Перше выданє „Справы въ селѣ Клекотинѣ", найлучшого поетичного твору покôйного Рудольфа Моха, вийшло ще 1849 р. накладомъ „Головнои Рускои Рады". Друковане въ 5000 примѣрникахъ розôйшло ся, видко, цѣле, бо инакше п. Хойнацкій не приступавъ бы бувъ до другого выданя сего для народнои лектуры пригôдного твору. На початку книжки є подана „пôсля Ив. Ем. Левицкого" (звѣстного бібліографа) цѣкава житєпись пок. Рудольфа Моха (род. 1816, ум. 1892 р.).

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу ремѣсничо-промыслову у Львовѣ.**

Послѣдній вѣсти.

Отворене выставы фантôвъ дакôвскои льотеріи и предметôвъ рускои штуки вôдбуло ся сегодня о годинѣ 1-ôй зъ полудня въ сали „Народного Дому".

На се отворене прибули самй вызначнѣйшй личности зô Львова, выключно Русины, якъ Впр. митратъ Бѣлецкій, професоръ Романчукъ, крил. д-ръ Делькевичь, а також изъ провінціи. Прибувшихъ витали комітетовй о. Танячкевичь, директоръ Нагôрный и директоръ Пилиховскій. Выстава представляе ся дуже поважно и займаючо.

Телеґрамы.

Чернôвцѣ 15. вересня. На Буковинѣ розписано вже выборы до рады державнои. Реченцѣ суть слѣдуючй: V. курія 12. грудня, громады 18. грудня с. р.; мѣста 3. торговельна палата 10, велика посѣлôсть 11 сѣчня 1901 року.

Вѣдень 15. вересня. Выборы въ Долѣшнои Австріи розписано. Зачнуть ся дня 3. сѣчня, а скôнчать ся 18. сѣчня 1901 року. Выборы въ Каринтіи зачнуть ся дня 5 сѣчня.

Будапештъ 15. вересня. Зъ причины выборôвъ до университетского клюбу прийшло до бійки мѣжь ліберальными а клерикальными студентами. Клерикалы побили ліберальôвъ. Кôнна поліця окружила палату клюбу.

Туринъ 15. вересня. Поліція вôдъ трехъ днѣвъ студіюе тайне письмо анархістôвъ, котре мало помочи до вôдкрытя цѣлого заговору на житє короля Гумберта.

Бѣлградъ 15. вересня. Дотеперѣшный посолъ въ Римѣ Коста Христічь именованый сербскимъ посломъ у Вѣдни, а б. міністеръ фінансôвъ д-ръ Разічь именованый посломъ въ Парижи.

Лондонъ 15. вересня. Нюйоркскй банкирѣ потверджують, що ведуть ся переговоры въ справѣ еміссіи 25 міліонôвъ долярôвъ для нѣмецкои державы.

Надôслане.

Д-ръ Кароль Гайсиґъ

довголѣтный секундарь головного шпиталя

повернувъ и ординуе въ хоробахъ внутрѣшныхъ вôдъ 3—4 ул. Гродзицкихъ ч 8, I. пов.

452 2—5

Спеціялістъ недугъ шкôрныхъ и венеричныхъ

Д-ръ Левъ Раппъ

повернувъ и ординуе вôдъ 9—12 и вôдъ 2—5.

456 Ягайлоньска ч. 13, II. поверхъ. 2—6

Уважайте на сей ☞

выпаленый КОРОКЪ! !!!

69 17—0

Всякй купоны

и вылосованй паперы вартостнй 374 [1]

выплачує безъ потрученя провізіи або коштôвъ

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

Ц. к. управ. Галицкого акційного

Банку гіпотечного.

ИНСТИТУТЪ ДЕНТИСТИЧНЫЙ

Львôвъ Гетьманьска ч. 6

складаючій ся зъ кôлькохъ вôддѣлôвъ въ котрыхъ дентистки и дентисты лѣкарѣ выконують: пльомбоване пôсля найновѣйшихъ засадъ науки, вынимане зубôвъ безъ болю, при мѣсцевôмъ знечуленю або и успленю, обтураторы при вадахъ и бракахъ пôднебѣня, вставлюване штучныхъ зубôвъ и на золотѣ безъ пôднебѣня.

Также лѣчить ся хоробы ясенъ и устнои ямы.

Для провінціи запроваджено тую выгоду, що надôсланй почтою зуклевй, зломанй и т. д. штучнй зубы направляе ся и высылаесь вôдворотною почтою безъ особнетого приѣзду. — Институтъ отвореный цѣлый день. 84

Дтъ Л. Вікторъ

Оповѣщене.

Зъ днемъ 1 падолиста с. р.

РЕСТАВРАЦІЯ ЦЕНҐУТА

перенесе ся до готелю Брістоль при улици **Кароля Людвика ч. 21.** 445 4—10

Кольоньскî воды цвѣтовî

prima зъ запахомъ конваліевымъ, фіялковымъ геліотроповымъ и бзовымъ,
фляксне 140 гелер. 5

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ
Львôвъ: склепы власнѣ улиця Сикстуска ч. 25, Галицка ч. 11. Краковъ: Сукенницѣ ч. 20. Чернôвцѣ: Ринокъ ч. 3. Перемышль: ул. Францішканьска ч. 24.

ЛИШЪ

въ реставраціи НАФТУЛЫ ТЕНФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12 дôмъ власный, можна дôстати щоденно вже о годинѣ 8-ôй рано горячѣ снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова въ капустою	15 кр	
Сѣканѣ легки	12	„
Флячки	12	„
Нôжка теляча зъ хрѣномъ	10	„
Ковбаска зъ хрѣномъ	5	„
Каваръ	18	„
Обѣдъ въ абонаментѣ	40	„

Всякѣ напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять въ моеи реставраціи, даю вôдбираючимъ марки. — Найлѣпшѣ вина по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вôдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выбôръ стравъ и напиткôвъ заосмотрена кухня.

79 216—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕНФЕРЪ.

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галиция ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокль далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайги, тасьмы мѣрничѣ, пюны, лібели манометры и т. и.

Уряджене дзвôнкôвъ електричныхъ.

Всякѣ направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4158

НОВÔСТЬ. НОВÔСТЬ.

ВОДА ДО ВОЛОСЯ

Станислава Липницкого

По кôлькаразовôмъ ужитю дѣлае чудесно.

Припоручаю всякѣ матеріялы аптичнѣ и снаряды тоалетовѣ.

Дôстати можна лише въ дроґеріи

Станислава Липницкого

У ЛЬВОВѢ

886 ул. Сикстуска ч. 21. 14—0

Почтеннôй Р. Т. Публицѣ припоручае ся

НОВО ОТВОРЕНЕ

Заведене загально консумційне

Львôвъ ул. Баторія ч. 20 (готель швайцарскій)

именно

РЕСТАВРАЦІЯ получена зъ **МОЛОЧАРНЕЮ**

КОМНАТОЮ ДО СНѢДАНЬ

и вышинкомъ пива пільзненьского

першого Акц. Бров. въ Пільзнѣ.

Льокаль уряджений есть пôсля всякихъ вымогôвъ для выбагливѣйшои Публики. Первородна кухня въ руху черезъ цѣлый день. Стравы споряджені лишь на свѣжôмъ маслѣ. Всякій набѣлъ и кава правдиво двôрскѣ. Печиво и тѣста домовѣ власнѣ. — Вина добôрнѣ. Пиво лишь пільзненьске завсѣгды свѣже на мѣру. Приймае ся абонаментъ на снѣданя, обѣды и вечерѣ по дуже умѣркованыхъ цѣнахъ. Всякѣ информаціи и множество часописей до розпорядженя.

О ласкавѣ загощеня упрошае зъ поважанемъ

391 11—14 **К. Нетушіль.**

Вдова або сирота по священику
найде мѣсце при хорôй жѣнцѣ. Докладнѣйша вѣдомôсть въ Адміністраціи „Дѣла".

Цераты на столы и меблѣ, диваны и хôдники цератовѣ, диваники надъ и передъ умывальнѣ въ найбôльшôмъ доборѣ и найдешевше поручае **Рудольфъ Кріммеръ** *Львôвъ Готель француский*. Прôбки на жадане franco. 461

Природнѣ вина

до ужитку церковного,

дальматиньскѣ, тирольскѣ, полуднево-италійскѣ літръ вôдъ **48 кр.** *припоручае*

А. Жуліяні и Г. Травнеро

У ЛЬВОВѢ

улиця Домініканьска ч. 7.

334 30—15

БУЛІОНЪ по 5 зр., 6 зр., 7 зр. 50 кр. 10 зр. зъ самого дробю и звѣрины. — Брындзя гôрска 5 клґр. пачка 2 зр. 28 кр. Коцы на конѣ, вовняні, штука 6 зр. 50 кр. поручае

Дворъ Лапшинъ,

446 *почта Бережаны.* 9—2

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА

І. ЛЬВÔВСКЕ

Photo-Plasticon

(46 разôвъ преміоване.)

Въ семъ тыждни до побачення

Австралія.

Вступъ 10 кр. 95

---

100 до 300 зр. МѢСЯЧНО

можуть заробити особы всякого стану въ кождôй мѣсцевости певно и честно, безъ капіталу и ризика, черезъ продажь законно дозволеныхъ паперôвъ державныхъ и льосôвъ. Зголошеня до: LUDWIG OESTERREICHER, VIII. Deutschgasse 8, BUDAPEST. 96

Полотна, бѣле столове рушники, хусточки, дреліхи и т. п. власнѣ выробы

поручае по цѣнахъ умѣреныхъ

Краеве товариство ткацке „ПРЯХА" зъ Кросна

Замовленя въ провінціи просимо надсылати до Кросна.

Почта, телеґрафъ и стація зелѣзницѣ въ мѣсци. — Пробки и цѣнники присылаемо на жадане даромъ и оплатно.

Заразомъ остерѣгаемо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, е п. А. ЛЬОХЕРЪ, а иншихъ аґентôвъ анѣ похатникôвъ не высылаемо. 2 54—52

Таблицѣ зъ металю

литѣ

таблицѣ надмогильнѣ, таблицѣ для Выдѣлôвъ повѣтовыхъ, нумеры на домы, таблицѣ мосяжнѣ зъ бляхи прасованѣ для нѣчнои сторожи. — Пльомбы оловянѣ и ґузики до пльомбованя — выконуе найдешевше

Лѣярня выробôвъ металевыхъ

ГЕНРИКА ШАПІРЫ

Львôвъ ул. Коперника ч. 3,
(побôчь аптики п. Міколяша.)

2?8 3—?

Фабрика парова для выробôвъ меблѣвъ

Франца Цайзера

(Zeizer)

у Львовѣ, улиця Ткацка ч. 7.

повѣдомляе о отвореню власного

СКЛАДУ МЕБЛѢВЪ

у Львовѣ, ул. Валова ч. 13

принимаючдго замовленя на всякѣ уряджения ѣдалень и спалень, якъ також готелевѣ, склеповѣ, реставраційнѣ и каварняні уряджения, поручаючи за доброту, тревалôсть и совѣстне ихъ выкôнчене зъ доборового матеріялу. Цѣны умѣркованѣ и точне додержане речинцѣвъ замовлень. 362 24—60

І. А. БАЧЕВСКІЙ у Львовѣ

ц. к. доставець надворный 381 18—14

Спірітусъ		Esprit de vin Marque d'or			Спірітусъ	
На наливки	На наливки	ПЕРШОИ ПРОБЫ			На наливки	На наливки
		Найлучшои якости.				
		Почтова	5 кґр.	Почтова		
			бляшанка			

ЗАЛЮЗІИ и СТОРЫ

припоручае П. Т. Публицѣ по найдешевшихъ цѣнахъ фабрика

І. ХРІСТОФА

заложена въ р. 1873 267 22—36

Львôвъ, улиця Яблоновска ч. 9.

Хто мае слабый жолудокъ або терпить на бракъ апетиту

най бере „Торілъ". Торілъ мае то, що змôцняе апетитъ, такъ що само уживане его выстарчае, абы жолудокъ скоро уздоровити и змôцнити. До кождои порціи зупы належить додати „Торілю" ⅓ до 1 ложочки вôдъ чаю. „Торілъ" е то мясный екстрактъ зъ найлучшого волового мяса зо змôцняючими и поживными субстанціями.

Жадайте всюды „Торілю"! 351 2—2 с

ЛЬВÔВСКЕ АКЦІЙНЕ

ЗАВЕДЕНЄ ЗАСТАВНИЧЕ

ул. Кароля Людвика ч. 3, І. поверхъ

дае позички на заставы:

Дорогоцѣнностій всякого роду
Цѣнныхъ паперôвъ и
Цѣнныхъ предметôвъ въ-загалѣ.

Процентъ умѣркованый знижае ся въ мѣру высоты позички. 402 10—48

Бюро отворене вôдъ 9—1 и 3—6.

Товариство взаимного кредиту

„ДНѢСТЕРЪ"

стоваришене зъ обмеженою порукою
Львôвъ, ринокъ ч. 10 (дôмъ „Просвѣты".)

Удѣляє позички за оплатою 5½% и 1% додатку на кошта адміністраційнѣ, властителямъ ґрунтôвъ и господарствъ до 500 коронъ за порукою двохъ вôдповѣдныхъ ручителѣвъ або за интабуляцією на першôмъ мѣсци, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ. Священики, не посѣдаючѣ реальностей, мусять крôмъ поруки двохъ ручителѣвъ предложити еще поліcу житеву; обезпечатись можна черезъ „Днѣстеръ" въ Товариствѣ взаимныхъ обезпеченъ въ Краковѣ пôсля всякихъ можливыхъ комбінацій.

Товариство взаим. кред. „Днѣстеръ" приймае вкладки до опроцентованя вôдъ членôвъ третыхъ осôбъ по 4%.

Удѣлъ членьскій выносить 50 кор., вписове 2 кор.

Членомъ бути и позичку дôстати може тôлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ". 34

Информація удѣляе Дирекція листовно або аґенты Товариства взаимныхъ обезпеченъ „Днѣстеръ".

Оригінальнѣ гарлемскѣ цибульки

ГІЯЦИНТÔВЪ и ТУЛІПАНÔВЪ

одержало просто въ Голяндіи

Заведене огородниче

М. ВОЛИНЬСКОГО

у Львовѣ, площа Маріяцка ч. 3

и поручае ихъ по найдешевшихъ цѣнахъ. На ласкаве жаданє цѣнники вôдворотно. 464 1—14

ЛЕОПОЛЬДЪ ГЕРМАНЪ

бюро технічне

Львôвъ, улиця Городецка число 14А.

Фабричный складъ машинъ, снарядôвъ, артикулôвъ техничныхъ, касъ огнетревалыхъ, сикавокъ и помпъ. Проектуе и урядже

Горальнѣ, Бровары, Тартаки. Фабрики крохмалю и Сиропу картофляного, Цегольнѣ, Млыны воднѣ и паровѣ

якъ также всякѣ заведеня фабричнѣ и промыслово-господарскѣ

Уряджения для електричного освѣтленя и перенесеня силы.

Водопроводы и огрѣвальнѣ центральнѣ.

Выконуване всякихъ дотычныхъ проектôвъ и робôтъ реконструкційныхъ. 463 1—5

Маю честь повѣдомити Вп. П. Т. КЛІЄНТÔВЪ

ц. к. надворного заведеня

І. ГЕННЕРА

що обнявъ-емъ тое заведене на власнôсть и буду его дальше вести на тôй высокости и досконалости, на якôй черезъ п. І. Геннера бувъ проваджений.

П. Ліcса

401 14—65 улиця Академицка число 18.

Сталѣ цѣны, означенѣ на кождôй штуцѣ.

ГАЙЛЬМАНЪ КОНЪ и СИНЫ

первородный дôмъ конфекційный одежій мужескихъ и хлопячихъ

ЛЬВÔВЪ

Готель француский. Площа Маріяцка ч. 5.

459 1—10

УЧИТЕЛЬ органъ руского товариства педагогічного двотыждневникъ педагогічно-науковый, выходить вôдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вôрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рôкъ 3 зр. на пôвъ року 1·60 кр. на четвертъ року 1 зр.

Вôдъ року 1868

БЕРҐЕРА ЛѢЧНИЧЕ

МЫЛО СМОЛЯНЕ

выпробоване на клініцахъ и многими практичными лѣкарями уживае ся не лише въ Австро-Угорщинѣ, але также и въ Нѣмеччинѣ, Франціи, Россіи, на пôвостровѣ Балканьскôмъ, въ Швайцаріи и т. д. на недуги шкôрнѣ, особливо противъ

Выкидôвъ шкôрныхъ рôзного рода

зъ найлѣпшимъ успѣхомъ. Дѣлане Берґерового мыла смоляного яко гігієнічного средства до усуненя порплѣвъ, до чищеня и десинфекціи шкôры есть рôвножь загально признане. Берґера мыло смоляне мае 40% смолы деревнои и рôзнить ся значно вôдъ всѣхъ иншихъ родôвъ мыла смоляного въ торговли. — За-для охороны передъ фальшованемъ треба жадати выразно Берґера мыла смоляного и уважати на побôчь помѣщеный знакъ охоронный.

Въ упертыхъ недугахъ шкôрныхъ уживае ся замѣсть мыла смоляного успѣшно

Бергера лѣчничого мыла смоляно сѣрчаного.

Яко лагôднѣйше мыло смоляне до усуненя всякои

нечистоты шкôры

на выкиды шкôрнѣ и на головѣ у дѣтей, также яко незрôвнане мыло до мытя и купелѣвъ для щоденного ужитку служить, обôймаюче 35% ґліцерины и пахуче

Бергера ґліцеринове мыло смоляне.

Цѣна штуки кождого рода 35 кр. вразъ зъ приписомъ уживаня.

Зъ иншихъ родôвъ мыла Бергера поручае ся слѣдуючѣ заслугуючѣ на увагу: Мыло бензоеве для нѣжности шкôры; мыло бораксове противъ прищѣвъ; мыло карболеве до выгладженя шкôры и знакôвъ по вôспѣ и яко мыло десінфекційне; Берґера мыло до купели въ смерековыхъ шпилькахъ и таке-жъ мыло тоалетове, Берґера мыло для дѣтей, для маленькихъ дѣтей (25 кр.).

Берґера мыло петросульфольне

противъ вишневого лиця, вишневого носа, высыпокъ и свербякôвъ на шкôрѣ; мыло на веснѣвки дуже успѣшне; мыло сѣрчано молочне на нечисте лице; мыло танінове на почене и выпадъ волося.

Берґера зубна паста въ тубахъ

найлучше средство до чищеня зубôвъ Нр. 1 на нормальнѣ зубы, Нр. 2 для курцѣвъ. Цѣна 80 кр. Що до прочихъ мылъ Берґера вôдсылаемо до приписôвъ ужитя. Жадати все Берґера мыла, бо е много безуспѣшныхъ наслѣдуванъ.

Мѣсця продажи для Львова въ аптикахъ пп.: І. Вайзера, Г. Блюменфельда, К. Миколяша, З. Рукера, К. Склепиньского, Венюрского, д-ра Зарицкого и фірмахъ А. Ербара, Гайсіма, Куляка и А. Рапапорта. Дальше въ аптикахъ въ *Бродахъ* Крівого, Линдберга; въ *Борщевѣ* Ал. Пйотровского; въ *Бережанахъ* А. Дурета, Л. Нагліка; въ *Березовѣ* Галямаса, Ербена; въ *Хыровѣ* Левицкого; въ *Дрогобычи* А. Кшижановского, І. Тобіяшека; въ *Ярославѣ* І. Аґермана, І. Рона; въ *Коломыи* Павловского, Штенцля, Витославского; въ *Камяньцѣ* Пилевского; въ *Перемышли* у всѣхъ 4 аптикахъ; въ *Ряшевѣ* Карпиньского, Прона; въ *Сокалѣ* Леховского; въ *Самборѣ* І. Алексевича и Гердлички наслѣдникôвъ; въ *Станиславовѣ* у всѣхъ трехъ аптикахъ; дальше въ аптикахъ въ *Стрыю*, *Тернополи* и у всѣхъ аптикахъ бôльшихъ мѣстъ Галичины. 165 18—24

Лінія Голяндія-Америка Роттердамъ-Ню-Йоркъ.

Найблившѣ вôдъѣзды:

20 вересня „Роттердамъ" о год. 11 передъ полуд.; 27 вересня „Маасдамъ" о год. 3 по полудни; 4 жовтня „Потсдамъ" о год. 9 30 мін. передъ пол.; 11 жовтня „Статендамъ" о 3 год. по полудни.

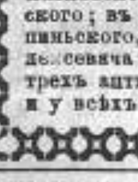

Новѣ пароходы зъ подвôйными шрубами:

Ротердамъ 8302 тонъ, Статендамъ 10.320 тонъ, Потсдамъ 12.500 т.

Цѣны першихъ каютъ вôдъ 360 кор. и высше, другихъ каютъ 216 к. и высше, III. класы 197 к. 40 с. въ Вѣдни. } въ пристани.

Бюро у Вѣдни: Для каютъ: I. Kolowratring 10: для III. класы: IV. Weyringergasse 7 A.

Австрійскѣ філіи въ Бернѣ, Инсбруку и Тріестѣ. 59

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Йосифа Данилюка.

Ч. 200. Львôвъ, Понедѣлокъ 4 (17) Вересня 1900. Рочникъ XXI.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ) о 5-тôй годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вô второкъ, и вô второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошенъ ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2, — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитôсть за инсераты платнѣ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рôкъ	16 зр.	на цѣлый рôкъ	22 зр.
на пôвъ року	8 зр.	на пôвъ року	11 зр

у Львовѣ:			
на цѣлый рôкъ	14 зр.	на пôвъ року	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламація непечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта.

Поодиноке число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошеня звыклѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр вôдъ одного стрôчки инсератовои або ея мѣсця а въ рубрицѣ „Надôслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншѣ донесеня приватнѣ числять ся по 15 кр. вôдъ стички.

Є „pieniądze“ на выборы — тожь бачнôсть, рускі патріоты!

Знаный вѣденьскій тыждневникъ „Die Zeit“ принѣсъ въ остатнôмъ [311] числѣ зъ 15-ого с. м. ось-таку замѣтну статейку:

„Коли выринули першѣ вѣсти про близьке розвязанє державнои рады, були Поляки зъ польского кола цѣлкомъ оморочені, бо на новѣ выборы не було у нихъ грошей, а безъ грошей, безъ купы грошей нема для нихъ выборцѣвъ. Ихъ водиреѣ поѣхали до Вѣдня, говорили тамъ, що розвязанє державнои рады — то конець польского кола, и вытирали всѣ пороги, щобы при помочи своихъ „родакôвъ“ гр. Ґолуховского и д-ра Пентака ще въ остатнôй хвили запобѣгти постановѣ. Але передъ самымъ оголошенемъ патенту успокоили ся наразъ, а коли патентъ появивъ ся, всѣ дневники польского кола заголосили пѣсню вдоволеня.

Що-жь стало ся за той часъ? Ото незвычайнôй краснорѣчивости д-ра Кербера удало ся такъ скоро перестроити польскі стовпы трону. Въ пятницю, передъ самымъ розвязанємъ державнои рады, принявъ вôнъ галицку депутацію пôдъ проводомъ п. Яворского и признавъ ѣй заразѣсенько шѣсть міліонôвъ коронъ державнои запомоги. Сеся запомога очевидно, якъ то въ урядовôмъ комунікатѣ зазначено, признача на помôчь для потерпѣвшихъ вôдъ елементарныхъ нещасть. Але се рѣчь певна, що таке нагле розвязанє державнои рады и выкликана нимъ конечнôсть коштовныхъ галицкихъ выборôвъ не є нѣчимъ лѣпшимъ анѣ гôршимъ вôдъ елементарного нещастя; а такъ само є рѣчь певна, що польске коло значить стôлько, що „край“. Тыхъ шѣсть міліонôвъ може не выстало бы на реґуляцію галицкихъ рѣкъ, але на поправу славныхъ галицкихъ выборôвъ повинно бути ажь надто досыть.“

Отсе говорить „Die Zeit“.

Гадка сеи колючои замѣтки ажь надто ясна: при помочи запомогъ, розданыхъ радами повѣтовыми и старостами, буде ся „поправляти“ выборы.

Редакція тыждневника „Die Zeit“ дала вже неразъ доказы, що она добре обзнана зъ вôдносинами „Schlachzizenland'y“ — се бъ-то Галичины. А однымъ зъ цѣкавыхъ, нѣгде инде, тôлько въ Галичинѣ практикованыхъ способôвъ політичнои аґітаціи въ цѣляхъ верходячои партіи въ краю, єсть роздаванє запомогъ, призначуваныхъ зъ фондôвъ краєвыхъ чи державныхъ на полекшу народови по рôзныхъ нещастяхъ елементарныхъ.

Той способъ аґітаціи політичнои, повторюваный за кождымъ разомъ мимо протестôвъ зô стороны рускои и людовои польскои, такъ удомашнивъ ся скрôзь по краю, що нѣхто вже не сумнѣває ся, навѣть по-за Галичиною, що симъ разомъ буде инакше.

Отже мы звертаємо увагу всѣхъ нашихъ патріотôвъ и приятелѣвъ народу:

Бачнôсть! Заздалегôдь поучѣть нарôдъ, що запомоги, призначенои зъ фондôвъ державныхъ на влагоду людскои нужды по певни, нѣхто не смѣє вызыскувати для партійныхъ цѣлій політичныхъ — нѣхто не має права „поправляти“ собѣ нею выборы! Призначена запомога иде зô скарбу державного, зъ податкôвъ, а призначенє єи не єсть ласкою, а обовязкомъ державы и въ интересѣ самои державы... Коли-жь хто буде надуживати запомоги до „поправы“ выборôвъ на бôкъ польскои кліки кождого такого треба безпощадно и прилюдно пятнувати!

Вôдправа „москвофіламъ“ въ дѣлѣ выбору посла въ Жидачевѣ.

Вôдъ одного селянина-патріота зъ Жидачѣвщины одержуємо ось-таке письмо:

Въ 195. числѣ „Галичанина“ въ статьѣ пôдъ заг. „куда пошли націоналъ-демократы“ закинено намъ, що „національно демократическая партія пошла по пути п. Барвинского“.

„Галичанинъ“ каже, що по сторонѣ д-ра Олесницкого бувъ ц. к. староста Турекъ Невядомскій. „Галичанинъ“ бреше, єли намъ щось подôбного закидає. Се не правда, бо вже читателѣ „Дѣла“ знають, що вôнъ аґітувавъ за п. Павліковскимъ, а навѣть въ останнôй хвили, щобы людей збаламутити и настрашити, розпустивъ вѣстку, що вôнъ самъ кандидує. Одно, чимъ ц. к. староста причинивъ ся до выбору д-ра Олесницкого, було то, що вôнъ пôдчасъ выбору не робивъ жадныхъ пресій, не допускавъ перекупствъ и такихъ иньчихъ рѣчей и штучокъ выборчихъ. Але такимъ самымъ способомъ помагавъ ц. к. староста и о. Сеникови, а мимо того о. Сеникъ посломъ не выйшовъ! Мы не уважаємо такого поступованя ц. к. старосты за жадну ласку — се обовязокъ кождого ц. к. урядника заховувати право.

Окрôмъ сего нарôдъ носивъ ся зъ тою самою честію, що въ рокахъ 1895 и 1897, и нарôдъ видѣвъ, що по сторонѣ д-ра Олесницкого є справедливôсть и право, тому-то посломъ выйшовъ д-ръ Олесницкій, бо того хотѣвъ нарôдъ, а не ц. к. староста. Навѣть тѣ селяне, що збаламучені сторонниками о. Сеника голосували на о. Сеника, пôзнали, що зле зробили, давши збаламутити ся, жалували того кроку и казали, що на другій разъ не дадуть ся такъ баламутити, якъ симъ разомъ. Що-до выбору комісіи, то она була вызразомъ волѣ народу, а не ц. к. старосты, а зъ выбору комісіи не можна ще вносити, що староство було по сторонѣ Олесницкого, бо що иньчого комісія, а що иньчого посолъ. Москвофілôвъ злостить то, що не выйшла ихъ комісія, але трудно жадати, щобы выйшла тота комісія, за котрою голосувало лише 22 селянъ и 6 священникôвъ. — Окрôмъ выбору комісіи не має „Галичанинъ“ жадного иньчого „доказательства“, що мы „пошли по пути п. Барвинского“ — та се за слабый доказъ.

Єсли по сторонѣ о. Сеника була теперь слушнôсть и честь, то чому вôнъ не важивъ ся нѣ разу станути зô своею кандидатурою передъ хлопами-выборцями? не прибувъ на нашѣ зборы дня 26. серпня с. р. хоть єму до сего право прислугувало? Чому москвофільскі священики, коли они мали за собою право, скликали свои зборы дня 9. серпня с. р. до шинку С. Ґотліба, и чому на тыхъ зборахъ було тôлько чотирохъ селянъ?

Москвофілы закидають намъ, що мы аґітували въ той способъ, що „не перебирали въ средствахъ, дабы о. К. Сеника очернити и тѣмъ способомъ д-ру Олесницкому проложити дорогу“. Тымчасомъ послухайте, въ якій способъ поступали собѣ москвофілы. Коли „Народна Рада“ скликала зборы на день 1. серпня с. р. до моеи хаты, тогдѣ о. Иванъ Савюкъ изъ Заболотовецъ злапавъ мене коло склепу С. Ґотліба и сказавъ при свѣдку: „Бери букъ и гони вôдъ хаты, а якъ того не зробишь, то тобѣ вôкна выбю!“ Я на се вôдповѣвъ: „Коли я нарôдъ запросивъ до моеи хаты, то було бы нечестно выкидати въ хаты; а єли до того прийде, чимъ вы менѣ грозите, то я дамъ собѣ раду!“ Въ самъ день выборôвъ ишли о. Сеникъ, о. Савюкъ, селяне Ґренджола и Слюсарь до церкви. Ґренджола побачивши мене коло хаты, прискочивъ до мене и сказавъ: „А диви! нѣхто его въ повѣтѣ не знає, а теперь давъ ся знати такимъ великимъ чоловѣкомъ, а о. Гриневецкій самъ не знає, що вôнъ має въ хатѣ, и такі люде скликають зборы!“ Я вôдповѣвъ єму такъ: „Доки мы працювали разомъ, доти я не дававъ ся знати; але теперь вы баламутите нарôдъ, то я давъ ся знати!“ Треба додати, що Ґренджола є дякомъ у о. Гриневецкого. Подôбныхъ рѣчей можу въ потребѣ навести бôльше. Що-до того, що я мавъ „не перебирати въ средствахъ, дабы о. Сеника очернити“, то я запытую явно: де, коли и при якôй нагодѣ я о. Сеника чернивъ? Нехай менѣ авторъ статьѣ изъ 195 числа „Галичанина“ се докаже?

Що-до „комашни“ чи „хапатни“, то скажу тôлько, що у мене въ хатѣ вôдбула ся гостина, для всѣхъ тыхъ выборцѣвъ, що голосували за д-ромъ Олесницкимъ. На тôй гостинѣ видѣли мы и сторонникôвъ о. Сеника, а коли нарôдъ побачивши ихъ звернувъ ся бувъ огôрченый до нихъ и запытавъ: „А якимъ правомъ вы сюда приходите?“, то почули-сьмо вôдповѣдь, яку повиннѣ знати и сторонники о. Сеника: „Мы були збаламуче-

(1)

Орестъ Левицкій.

Звычаєвѣ формы заключуваня супружя на Руси въ XVI.—XVII. ст.*)

Говорячи про супруже право та родинне житє якои суспôльности, не можна поминути питаня про положенє женщины въ тôй суспôльности, бо воно стоить въ тѣснôй причиновôй звязи зъ формами супружя та родинного житя.

Руска женщина въ XVI—XVII. вкористувалась широкою личною и маєтковою свободою, не уступаючи майже мужчинѣ въ своихъ горожаньскихъ правахъ. Зъ вынимкомъ права занимати публичнѣ уряды, одиноке ограниченє правъ женщины можна бачити тôлько въ законодавствѣ про спадщину: пôсля Литовского статута дочки при братяхъ могли дôстати въ спадщинѣ лише четвертину батькôвского майна, але й те ограниченє вытворилось мабуть найбôльше въ наслѣдокъ вымогôвъ тогдѣшного феодального устрою литовскои державы, въ котрôй володѣнє землею було тѣсно злучене зъ обовязкомъ военнои службы. Цѣкава рѣчь, що й на поли образованя, яке дôставали дѣти тогдѣшнои шляхты, дочки стояли, на рôвнѣ зъ сынами; бодай грамотнôсть, що була въ тôмъ станѣ широко розповсюднена, уважалась конче потрѣбною для женщинъ такъ само якъ и для мужчинъ, а въ актахъ зъ того часу такъ само рѣдко можна стрѣтити земянку [шляхтянку] „писать неумѣючую“ якъ и неписьменного шляхтича. Навѣть мѣжь мѣщанами грамотнôсть була доволѣ розширена, а середъ высшихъ класъ суспôльности стрѣчали ся часто женщины, що знали чужѣ мовы и взагалѣ були по тогдѣшньому высоко образованѣ. Для примѣру згадаємо хочь-бы про княжну Софію Чарторыйску, щô „преложила зъ грецького языка на словеньскій казаня св. отцѣвъ на недѣльни євангелія“ [про се згадує Кирилъ Транквиліонъ въ „Передмовѣ до выданого нимъ 1619 р. „Учительного Євангелія“].

Свобода и значный степень горожаньскои повноправности рускои женщины выробили въ нѣй характеръ силы та енерґіи, взагалѣ властивый людямъ того вѣку. Отся сила та енерґія проявлялась однаково въ добрыхъ и злыхъ поступкахъ. Можна показати цѣлый рядъ волыньскихъ женщинъ XVI—XVII вв., що такъ, якъ и ихъ чоловѣки, проводили свôй вѣкъ въ безнастанныхъ наѣздахъ на маєтокъ сусѣдôвъ, водили за собою вôддѣлы слугъ, узброеныхъ гарматами и гакôвницями, брали приступомъ чужѣ замки, самѣ попадали часто въ неволю, не слухали соймовыхъ та королѣвскихъ декретôвъ и вôдважно боронили ся, коли король, щобъ ихъ усмирити, посылавъ противъ нихъ повѣтову міліцію. Очевидно, що на таку самоволю могли позволити собѣ тôлько магнатки [на пр. княгиня Софія Ружиньска]; женщины середного стану и майна могли вести, сказати-бъ, малу вôйну зъ сусѣдами, а крôмъ того любили процесуватись по судахъ. Тогдѣшна руска шляхта въ загалѣ вôддавала ся сему налогови ажь занадто, а жѣнки не уступали въ тôмъ своимъ чоловѣкамъ. Були мѣжь ними и такѣ налоговѣ „сутяги“, що й не робили нѣчого бôльше, лишь ѣздили по городахъ та трибуналахъ, знали добре Статутъ та иньшѣ законы, и лично, а не черезъ адвокатôвъ, выступали въ судѣ навѣть у заплутаныхъ процесахъ. Треба ще згадати, що мѣжь рускими женщинами того вѣку не мало було й такихъ, котрѣ не цурались высшихъ интересôвъ, а ревно займали ся справами религіи, просвѣты и добродѣйности, записували ся въ церковнѣ братства, будували церкви й монастирѣ, закладали школы, шпиталѣ и т. п. на примѣръ подамо княжну Єлену Чарторыйску, що заснувала 1594 р. пересопницкій монастирь, сама уложила для него хорошій уставъ и устроила при монастирѣ шпиталь „для убогихъ та недужихъ“ и школу „для науки дѣтей“.

Таке було положенє женщины въ нашôй краинѣ въ XVI—XVII ст. и такі характеры выроблювали ся на сѣй основѣ. Теперь поглянемо, якъ середъ такихъ обставинъ заключувано супруже.

Беремъ одинъ изъ „шлюбныхъ“ або „вѣновныхъ“ грамотъ, якѣ сотнями стрѣчає ся въ актахъ XVI—XVII ст., и читаємо ихъ звычайну початкову формулу: „Я [такій а такій] чиню вѣдомо, ижъ з воли Божои а зъ прейзрѣня Єго наисвятшои милости и зъ дару Духа святого, за вѣдомостю и благословенствомъ родичовъ моихъ, наймилшихъ добродѣевъ, понялъ єми за себе въ станъ святый малженскій дочку [того а того], панну NN.“ Вже зъ сего видно, якъ глядѣли тогдѣ на супруже: єго уважали святымъ дѣломъ, що сповнюєть ся „з воли Божои и зъ дару Духа святого“; тутъ находимо такожь першѣ условія законного супружя: „вѣдомость и благословенство родичовъ.“

Однакъ сѣ условія були, сказати-бъ формальными, вымагаными закономъ и звычаємъ головнымъ и найбôльше сущнымъ условіемъ въ сѣй справѣ була и такою вважала ся непримушена воля и згода тыхъ, кого сеся справа найбôльше обходила, т. є. жениха и дѣвчины. Тому-то въ супружихъ грамотахъ по словахъ: „за благословеньствомъ родичовъ“ читаємо и такѣ ще высловы: „зъ власнои хути и милости своее“ або „съ правои любве и уподобання своего понялъ єми за себе въ малженство“... и т. д. Такъ було не тôлько зô стороны жениха, але й зô стороны дѣвчины, бо хочь пôсля Статута дѣвчина, щô выйшла за-мужъ противъ волѣ родичѣвъ, тратила право на приданє, то звычайно родичѣ не приневолювали своихъ дочокъ, выдаючи ихъ за-мужь, и ясно высказана воля дѣвчины уважала ся въ справѣ подружя такимъ самымъ сущнымъ условіемъ, якъ и воля жениха. И тому-то часто стрѣчаємо въ актахъ ще й такѣ грамоты: „Я [така, а така] чиню вѣдомо, ижъ зъ воли а прейзрѣня Божого, за вѣдомостю и позволеньемъ родичовъ моихъ милыхъ, такъ тежъ и за власнымъ позволеньемъ моимъ, маючи лѣта зуполныи, пошлюблена и отдана въ станъ светый малженскій за Н. Н.“

Бувало й такъ, що родичѣ передъ святанемъ дочки жадали, абы вона формально, передъ урядомъ, посвѣдчила, що подруже зъ даною особою заключає по своѣй добрôй воли. Такъ въ роцѣ 1564 волыньскій земянинъ Янъ Монтовтъ заявивъ передъ луцкимъ городскимъ урядомъ, що „зъ ласки и презрѣня Божого змовивъ [заручивъ] дочку свою Ганну за князя Василія Сокольскаго“ и домагавъ ся, абы вона лично посвѣдчила, що сама выбрала жениха та й нѣкому другому не прирекла своеи

*) Рефератъ, читаный на кіевскôмъ археольоґічнôмъ зъѣздѣ д. 29. серпня 1899. р., надрукованый въ „Кіевскôй Старинѣ“ за сѣчень 1900 р. (ст. 1—15.).

КОМНАТА ДО СНѢДАНЬ ВОЛОДИМИРА В. ЧЕМАРНИКА, Львôвъ, ул. Валова ч. 9.
ЗНАМЕНИТІ СНѢДАНЯ и ВЕЧЕРѢ; ВÔДЛИЧНА КУХНЯ; ПИВО ЛИШЕ ПІЛЬЗНЕНЬСКЕ; ЛЬОКАЛЬ ПРИЛИЧНЫЙ и ВЫГОДНЫЙ. *Поручаюсь взглядамъ рускои публики.* 423 9—10

ченй, мы самй не знали, що робили, але на другій разъ не дамо ся збаламутити!"

Василій Дубикъ.

Вѣча въ львôвскôмъ повѣтѣ.

Якъ вѣдомо, дня 9 с. м., вôдбуло ся устроєне львôвскою „Селяньскою Радою" вѣче въ селѣ Толщевѣ, а вже выдѣлъ „Селяньскои Рады" оголошує кôлька новыхъ вѣчь. Дотычне оповѣщене звучить:

„Львôвска „Селяньска Рада" устроює слѣдуючй вѣча зъ рефератами полїтичнымъ, економічнымъ и про громадску реформу (проєктъ Гупки):

Дня 21 вересня с. р. (на Рождество Пресв. Дѣвы Марїи) о 3 годинѣ въ полудня въ Бродкахъ коло Щирця въ стодолѣ п. Сенька Воробця;

Дня 23 вересня с. р. (въ недѣлю) о тôй самôй годинѣ въ Прусахъ въ домѣ п. Клавдія Стериюووои — и

дня 27 вересня с. р. (на Честного Хреста) о тôй-же годинѣ въ Руднѣ (льокаль означить ся пôзнѣйше).

За выдѣлъ: Д-ръ *К. Левицкій* и о. *Гр. Гôрнякъ.*

На сй вѣча повиннй якъ найчисленнѣйше явити ся громадяне зъ тыхъ сѣлъ, де вѣча вôдбудуть ся и зъ сусѣдныхъ громадъ. О се повиннй постарати ся интелїгентнй люде зъ дотычныхъ околиць.

— —

Вѣче селяньске въ Толщевѣ вôдбуло ся дня 9 с. м. (въ недѣлю) пополудни въ хатѣ селянина п. Яцка Крука при участи пôвтретя сотки людей. Вѣче отворивъ голова „Селяньскои Рады" д-ръ Кость Левицкій а головою вѣча выбрано толщевского пароха о. Филипа Пелеха.

Першій рефератъ про полїтичнй справы говоривъ дуже гарно о. Іосифъ Фолисъ зô Скнилова та поставивъ резолюцїи про подѣлъ Галичины, про загальне, безпосередне и рôвне выборче право, знесене курій и т. д.

Другій рефератъ про економічне положене руского народу выголосивъ д-ръ Кость Левицкій и зажадавъ выкупна державою паньскихъ земель на рѣчь народу, знесеня всѣхъ податкôвъ а заведеня одного тôлько доходового податку и т. д.

Послѣдный реферувавъ о. Григорій Гôрнякъ зъ Винникъ про проєкты: Гупки о хлопскихъ майоратахъ и Санґушка та Дунаєвского о мандаторахъ та запротестувавъ противъ тыхъ проєктôвъ.

Въ дискусіи забравъ голосъ п. Самборскій, селянинъ зъ Красова, и критикувавъ господарку львôвскои повѣтовои рады та громадъ по повѣтовыхъ и громадскихъ дорогахъ.

Всѣ резолюціи поставленй референтами вѣче ухвалило.

Письма зъ краю.

Зъ краю. [*Проєктъ основаня Бурсы въ Надвôрнôй.*]

Въ однôмъ зъ послѣдныхъ числъ „Свободы" появила ся допись зъ Надвôрнянщины зъ проєктомъ заложити, за примѣромъ нашихъ поступовыхъ повѣтовыхъ мѣстъ, такожь въ Надвôрнôй хлопску Бурсу при народнôй школѣ. Чи зможуть иниціятори перевести се, о пôвъ столѣтя спôзнене дѣло, то буде залежати вôдъ ихъ енерґіи и вôдъ пôдпоры зô стороны населеня. Я мавъ недавно нагоду пôзнати трохи надвôрняньске Пôдгôре и тому хочу додати до сеи справы пару словъ.

Пôдгôре надвôрняньске и сусѣднихъ повѣтôвъ — се дивна собѣ краина. Фабричный промыслъ розвиває ся, якъ въ жаднôй иншôй сторонѣ Галичины, але культура населеня така низька, що знову тяжко найти ѣй пару. Не диво, що цѣлый той промыслъ явивъ ся середъ на-пôвъ здичѣлого народу немовь deus ex machina, але то диво, що зъ того промыслу народъ нѣчо а нѣчо не вмѣє користати. Фабрики та копальнѣ наѣжили комиными села, чути свистъ рôзныхъ льокомобіль, по дорогахъ курява вôдъ фіякрôвъ, вôзкôвъ та ладованыхъ возôвъ, словомъ — замкни очи, то подумаєшь, що ты въ якôмсь культурнôмъ, богатôмъ краю, але досыть разъ глянути на свѣтъ, а сейчасъ пригадаєшь собѣ галицку мізерію. Весь промыслъ въ рукахъ чужинцѣвъ. Чужй капіталисты, чужй робôтники вывозять величезнй маєтки зъ посередъ чисто-руского населеня, а охлапы, що падають въ руки нашихъ мужикôвъ, того самого дня опиняють ся въ жидôвскôй кешени. Тому край, що мимо гôръ, мимо лихого ґрунту мôгъ бы бути для Русинôвъ землею обѣцяною, є краєвъ нужды и темноты.

Прошу дати въ „Дѣлѣ" мѣсце бодай двомъ примѣрамъ, якй хочу тутъ подати для илюстраціи. Въ селѣ Г. була фабрика деревяныхъ выроббвъ черезъ десять лѣтъ, поки жидъ-пôдприємець зовсѣмъ не вырубавъ лѣса. Черезъ цѣлыхъ 10 лѣтъ заробляли мужики по 3 злр. денно, але по 10 лѣтахъ лишь одинъ ґазда доробивъ ся, прочй всѣ брали грошѣ зъ касы, а лишали въ шинку того самого фабриканта, ба були и такй, що ще доплачували. — Другій примѣръ: Здыбає мене баба на дорозѣ и оповѣдає зъ плачемъ, що єи сына и корову обкидало струпомъ вôдъ нôгъ до головы. „А то вôдъ чого?" — „Зъ ненависти, паноньку, зъ ненависти! Заслабла жѣнка, таки такъ, що хотѣла вмерти. Чоловѣкъ повѣзъ єи до „порьядку" [сповѣди], а батько спровадивъ „бога" [ворожбита]. Та — й — богъ скупавъ єи, знаєте, а воду казавъ вылити на дорогу. Я-жь бѣдна нѣчо не знала. Казала мь „бахурови" [хлопцеви] займити корову, а вôнъ перейшовъ тую воду тай, знаєте, теперь вѣдьма здорова, а „оно" вчѣпило ся бахура тай товарити". Розумѣє ся, що на таке годѣ було що вôдповѣсти або радити, хиба най ѣде по другого „бога" та й той най єи ратує. Темнота тутъ пекольна!

Бо и хто-жь мавъ ихъ просвѣчати? Села розкиненй, то-жь духовеньство не може такъ успѣшно вплывати на свою паству. Друга твердиня культуры — се школа. Але тая або не зъорґанізована, або вѣчно замкнена. Найбôльше є такихъ, що отворенй пару мѣсяцѣвъ въ роцѣ, а коли учитель мѣркує, що вже вôдсидѣвъ „кару", утѣкає, навѣть не оглядає ся, чи чого не забувъ. Впрочôмъ треба правдивого посвяченя, щобы висидѣти бодай рôкъ на селѣ, де не має ся вôдповѣдного товариства навѣть на милю наоколо. Нѣякихъ зборôвъ, нѣякихъ вѣчь тутъ не буває, про орґанізацію въ повѣтѣ й не чувати. Тому святнею просвѣты є тамъ лишь коршма, а просвѣтителями Мошки, піяки-робôтники, а въ сезонѣ свѣжого воздуха, ще невылѣчимо хорй паничѣ...

Тому якъ зъ одной стороны тѣшу ся гадкою пôднесеною въ „Свободѣ", такъ зъ другого боку подивляю вôдвагу иниціяторôвъ. Зъ селяньства певно нѣхто имъ въ помôчь не прийде, хиба зъ долѣшнои части повѣту; интелїгенція, судячи по дотеперѣшнôй єи роботѣ, не много дає надѣѣ. А однакъ було бы грѣхомъ непростимимъ коли бъ сей проєктъ заразъ не ставъ дѣломъ! Грѣхъ противъ свого народу мавъ бы не лише повѣтъ надвôрняньскій, але цѣла галицка Русь, коли бъ сей заказаный кутъ лишила дальше въ темнотѣ, нуждѣ и пяньствѣ!

Не знаю, якій мають плянъ прозрѣвшй патріоты, але позволю собѣ подати свою гадку, може имъ на що придасть ся. Одинокою можливою дорогою до двигненя тамошного народу, выдає ся менѣ ось що: Якъ найскорше отворити Бурсу въ Надвôрнôй, стягнути до неи хлопцѣвъ зô всѣхъ кутôвъ повѣту и сфорсувати громадне вступлене ихъ до семинаріи учительскои. По скôнченю семинаріи склонити ихъ, щобы кождый вернувъ до свого рôдного села на посаду учительску. Доки не буде въ кождôмъ селѣ сталого учителя, такъ довго нема тамъ надѣѣ на просвѣту, бо и священики зъ неписьменными нѣчого не вдѣють. До теперь є села, де лишь причетъ церковный знає ся на письмѣ. Тй учителѣ муравлиною а щирою працею приготовили бы ґрунтъ до роботы. Надѣя, що правда, не близька, але другои дороги не виджу. Зъ тои причины повинна сеся гадка найти пôдпору не лише въ повѣтѣ, але въ цѣлôмъ краю. Коли-бъ Надвôрна не здобула ся на основане проєктованои Бурсы, то певно буде ще цѣле Пôдгôре доти спати, доки знову не верне хтось до тои самои гадки и не здѣйстнить єи.

Ю. Г.

Маніфестъ Молодочехôвъ.

Выконуючій комітетъ Молодочехôвъ выдавъ слѣдуючу вôдозву: „До ческого народу! Рада державна розвязана. Ческй выборцѣ знову покликанй до выборчои урны, абы въ недвозначный и рѣшучій способъ заявили, чи хочуть, абы ческій народъ наставлявъ свои плечѣ пôдъ несправедливôсть, котру єму легкодушно зроблено, або чи похваляють тактику дефензівы, котру заниціювали представителѣ народу противъ пануючои системы. Монархія знаходить ся въ тяжкôй конституційнôй крізѣ.

Але замѣсть того, абы при лѣченю недуги звертати увагу на єи ґенезу, и абы въ тôй державѣ засадничй національнй и конституційнй проблємы разъ вже въ справедливый способъ розмотати, выборцѣ мають при надходячихъ выборахъ памятати о суспôльныхъ и економічныхъ интересахъ, котрй такъ довго черезъ централїстичну систему були занедбуванй.

На таке вôзване ческй выборцѣ мають одну лише можливу вôдповѣдь: Ческій народъ нѣколи не зрече ся правнодержавного становища краєвъ ческои короны котре выключно може довести до культурного розвою и економічного добробуту населеня; ческій народъ нѣколи не зрече ся своихъ бажань що до змѣны бюрократичного централїзму на правдиву автономію, и що до переведеня рôвныхъ правъ ческого языка у всѣхъ областяхъ державного житя, и въ справѣ признаня цѣлковитои горожаньскои рôвности.

Ческій народъ своимъ голосомъ похвалить тактику своихъ послôвъ.

Въ тôмъ дусѣ ческй выборцѣ приступають до выборчихъ приготовань. Выконуючій комітетъ національно-поступовои партіи, котрый въ певнôй свѣдомости своеи вôдвѣчальности супротивъ народу, рѣшивъ ся на якъ найзавзятѣйшу борбу о спôльнй права ческого народу, готовъ въ выборчихъ справахъ кождому дати раду и помôчь, и постарає ся, абы найблизшй выборы стали ся однодушною, величавою маніфестацією цѣлого народу, що боре ся о право и справедливôсть."

N. fr. Presse дуже пристрастно оцѣнює сей маніфестъ, уважаючи єго за вызываючу вôдповѣдь на остерѣгаючй слова цѣсаря, выповѣдженй въ Яслѣ. „Жандармска система Баха пôдъ проводомъ угорского міністерства — отсе образъ будучности, котра вôдслоняє ся, коли народы Австріи не знайдуть средствъ, абы здавити ческе ярмо. Нѣмцѣ въ Австріи стали бы ся жертвою такъ само тогды, коли бы абсолютизмъ укоронувавъ побѣдившу обструкцію Чехôвъ, якъ и тогды, коли бы — якъ хоче маніфестъ — наступивъ въ Австріи федералізмъ зъ короною св. Вячеслава.

Зъ полудневои Африки.

Зъ Льоренцо-Маркізъ доносять, що зъ Кріґеромъ поступають формально такъ, якъ зъ военнымъ невольникомъ, а то на жадане анґлійского конзуля, котрый рѣшучо запротестувавъ противъ того, абы Кріґеръ на португальскôй територіи выконувавъ Трансвальску екзекутиву. Бувшій президентъ Трансвалю мусѣвъ отже покинути дôмъ голендерского конзуля и перенести ся до правительственнои палаты, де єго пильнує вôйскова сторожа. Секретаря ґубернатора зроблено вôдвѣчальнымъ за Кріґера и дано єму инструкцію, абы пôдъ нѣякимъ услôвемъ не позволивъ Кріґерови выйти зъ правительственнои палаты. Ґубернаторъ повѣдомивъ такожь голендерского конзуля, що Кріґера не може вже уважати за заступника Трансвалю и Оранїи, бо обѣ провінціи суть вже власностею Анґлїи. Такожь француского конзуля не допущено анѣ до Кріґера, анѣ навѣть до урядникôвъ. Шалькъ Бурґеръ, котрый приѣхавъ до Льоренцо Маркізъ, такожь не одержавъ такого дозволу и безпроволочно вернувъ до Трансвалю.

Дня 14 с. м. арештовано пять людей, котрй хотѣли высадити въ воздухъ дôмъ голендерского конзуля. Трехъ вже увôльнено а двохъ иншихъ Анґлійцѣвъ, задержано въ арештахъ.

Нинѣ доносять, що португальске правительство повѣдомило телеґрафічно ґубернатора въ Льоренцо-Маркізъ, що може позволити Кріґерови вôдъѣхати до Европы, запевнивши ся передъ тымъ, що вôнъ дѣйстно ѣде до Европы. Рôвночасно ґубернаторъ одержавъ порученє, поступати зъ Кріґеромъ пôсля єго гôдности.

Анґлійске правительство намѣряє оголосити проклямацію, що въ полудневôй Африцѣ вже панує мировый станъ, отже взыває ся Бурôвъ, абы до певного речинця зложили оружіє, бо въ противнôмъ случаю будуть уважанй за вынятыхъ зъ пôдъ права. Мирова комісія Бурôвъ оголосила протестъ противъ анексіи Трансвалю, заявляючи, що анексія не може довести до капітуляціи Бурôвъ и закôнченя вôйны. Анексія Трансвалю є подоптанємъ права народôвъ; Анґлія оголосила єи, абы воюючихъ Бурôвъ можь було трактувати якъ бандитôвъ, а не пôсля засадъ мѣжнародного военного права.

Зъ Махадодорпу доносять, що Френчь занявъ Барбертонъ и знайшовъ тамъ 3.000 жѣнокъ и дѣтей, котрй утѣкли зъ Преторіи и Йоганесбурґа. Френчь забравъ въ Барбертонѣ богато зелѣзничихъ ваґонôвъ, 43 льокомотивъ, богато оружія и провіянту, котрый выстарчить на три тыждиѣ. Френчь полонивъ такожь 100 Бурôвъ. Буры забрали коло Гельветіи вôзъ анґлійскои телеґрафічнои секціи, въ котрôмъ знаходять ся такожь рôзнй почтовй паперы ґенерала Булера.

Зъ Блюмфонтену доносять, що ґенералъ Макдональдъ полонивъ пôдъ Вінбурґомъ 700 до 800 Бурôвъ, здобувъ 3 арматы 33 возôвъ зъ провіянтомъ, богато амуніціи, худобы и т. д. Анґлійскй власти обняли офіціяльно въ посѣдане голендерску зелѣзницю.

Хіньска справа.

Зъ Шангаю доносять, що Лїгунчанъ по візитѣ у нѣмецкого посла, до котрого прийшовъ въ товариствѣ хіньского директора телеґрафôвъ Чепа, вôдъѣхавъ на анґлійскôмъ корабли до Таку. Говорять, що князь Чінъ и Лїгунчанъ мають формальну повновласть вôдъ цѣсаревои. Цѣсарева, цѣсарь и кн. Чінъ мають знаходити ся въ Таиифу.

Говорять, що нота Америки зъ вôдповѣдею на проєктъ Россіи що до евакуаціи Пекіну, не запевняє вôдвороту американьскихъ вôйскъ безпроволочно по выцофаню россійскихъ вôйскъ. Се має бути полишене оцѣнцѣ американьского ґенерала, котрый, будучи на мѣсци, повиненъ бути найлѣпше обзнакомленый зъ положенємъ. Вôнъ має справу выцофаня обговорити зъ иншими командантами.

руки. И стоячи передъ урядомъ Ганна Монтовтôвна заявила: „Я никôли не за кого въ малжонство пойти не пошлюбовала ани ся ни за кого не отдавала, одно жъ теперь то собѣ вмыслила и позволяю съ правого умыслу сердца моего мѣти собѣ за малъжонка єго милость князя Василя Сокольского, зъ которымъ и животъ свой хочу доконати".*)

Абы мѣжь молодыми наставъ такій „щирый умыселъ сердца" и „правая любовь", вони повиннй були найперше добре пôзнати себе взаимно. И такъ було дѣйстно. Звычай позволявъ молодому шляхтичеви свобôдно вôдвѣдувати дôмъ, де запримѣтивъ для себе панну по серцю, та старати ся „учтиво о єи хуть и милость и о схильность" єи родичѣвъ. Въ деякихъ супружихъ грамотахъ женихъ замѣчає, що „пошлюбивъ" свою „облюбленицу" „за волею Божои а за учтивымъ стараньемъ моимъ". Коли се „старане" йшло добре и можна було сподѣвати ся гарныхъ успѣхôвъ, тогдѣ молодый чоловѣкъ посилавъ у дôмъ запримѣченои имъ панны своихъ родичѣвъ и „пановъ-приятелѣвъ", а родичѣ панны скликали такожь свою рôдню и приятелѣвъ и таки тутъ справлялись т. зв. „змовины".

Головно, про що „змовлялись", було: зô стороны родичѣвъ дѣвчины „посагъ" [придане], а зô стороны женихъ „вѣно" и „привѣнокъ". Придане складало ся звычайно черезъ половину зъ грошій и зъ движимостій: золотыхъ и срѣбныхъ предметôвъ та прикрасъ, зъ перелъ та другихъ „клейнодôвъ", зъ срѣбнои, мѣднои та олованои посуды, зъ одежѣ, коней, екіпажѣвъ, „челяди неволной" та иньшого добра. Пôсля Литовского статута четверту часть батькôвского майна призначувано дочкамъ на придане; коли-жь у молодои не було братôвъ або мала вона материньскій маєтокъ, то могла принести чоловѣкови въ придане такожь недвижиме майно.

Женихъ зô своеи стороны бувъ зобовязаный обезпечити формально придане дѣвчины вѣномъ. Вѣно — се староруска институція, що зъ часомъ змѣнила свôй первѣстный характеръ; колись вѣно мало значѣне выкупу за дѣвчину и тому женихъ дававъ єго не ѣй, а єи рôдни; пôзнѣйше прибрало вono на Руси розумнѣйшій характеръ обезпеченя женщины пôсля єи выходу за мужь и було вôддане до єи розпорядимости. Зъ такимъ характеромъ удержалось вѣно на Руси ажь до знесеня Литовского статута. Крôмъ вѣна записувавъ женихъ дѣвчинѣ, пôсля звычаю, принятого Статутомъ та закономъ, такожь привѣнокъ. Вѣно — то була грошева сума, якою обезпечувавъ женихъ реальну вартôсть єи приданого; привѣнокъ бувъ подвоєнємъ сеи сумы. Є доказы, що довго ще передъ Литовскимъ статутомъ бувъ на Руси звычай подвоювати въ вѣновôй грамотѣ вартôсть приданого. И такъ волыньскій князь Юрій Федьковичь Несвицкій писавъ 1467 року, що „поялъ у пана Ивана Мусяты дивку, панну Настасю, собѣ за жону, по которой далъ єму отець єи 150 купъ литовскихъ, а вôнъ „своей жонѣ княгинѣ Настасьи записалъ на своеи дедизнѣ и отчинѣ, на Заборолью и иншихъ селахъ, триста купъ широкихъ грошей". — Вѣно и привѣнокъ обезпечувавъ женихъ на своѣмъ недвижимôмъ маєтку, а коли не дôставъ ще бувъ вôдъ родичѣвъ своеи пайки, то рôдня дѣвчины жадала, щобы перше выдѣлено єму єго пайку, на котрôй вôнъ бувъ обовязаный обезпечити дѣвчинѣ вѣно и привѣнокъ.

(Дальше буде.)

*) Луцка городска книга зъ 1564 р. число 2038, картка 228.

Оногды розпочало ся въ Пекінѣ наново переслухане убійцѣ Кетелера. Увязненого сконфронтовано зъ нѣмецкимъ товмачомъ, котрый въ критичнôй хвили бувъ коло Кетелера. Арештованый признае, що е пôдофіциромъ и заявляе, що закиненый ему поступокъ зробивъ на розказъ одного высшого урядника, але не знавъ, кого убивае.

Бюро Райтера доносить, що колюмна нѣмецкихъ вôйскъ, зложена зъ 1.500 людей зъ полевою батеріею вымашерувала пôдъ командою Гепфера въ полудневôмъ напрямѣ. Цѣль вымаршу незвѣстна. Говорять, що тутъ розходить ся о занятє зелѣзничои лініи Паотінъ-Сіанъ-Сіанъ, де зôбрало ся богато Боксерôвъ. Ґенералъ Леневичь повѣдомивъ, що одержавъ наказъ выцофаня зъ Пекіну части россійскихъ вôйскъ. Дня 7 с. м. Россіяне обсадили мѣсцевôсть Омосо и забрали богато амуниціи и оружія.

Лучае ся посада для лѣкаря Русина въ однôй мѣсцевости зъ платнею: яко окружного лѣкаря 600 зр., зъ судовои чинности 600 зр. и зъ касы хорыхъ 400 зр. Интересованымъ подасть близшу информацію Редакція „Дѣла“.

НОВИНКИ.

— **Русины!** Памятайте на бурсу філіи Руского Товариства педаґоґічного въ Станиславовѣ!

— **Загальнй рôчнй зборы товариства „Русланъ“** що опѣкуе ся бѣдными учениками рускои ґімназіи у Львовѣ, вôдбудуть ся д. 29 вересня о год. 9 рано въ VI. сали ґімназіи академічнои зô звычайнымъ порядкомъ дневнымъ. — *Е Харкевичъ* голова, *Л. Лужницкій* секретарь.

— **Товариство „Академічна Громада“** у Львовѣ перенесло ся зъ днемъ 15 с. м. до нового мешканя въ каменици „Просвѣты“, [ринокъ ч. 10, I. поверхъ.]

— **Посольскй кандидатуры.** За польскими дневниками записуемо дальше отсй кандидатуры: Зъ пятои куріи Ярославъ-Ланцутъ-Цѣшановъ-Яворôвъ-Городокъ мае кандидувати яворôвскій бурмістръ адвок. д-ръ Ґібль; въ пятôй куріи Перемышль-Мостиска-Рудки-Самбôръ Дрогобичь кандидуе дотеперѣшный посолъ д-ръ Вітолдъ Левицкій, а соціяльнй демократы ставлять противъ него кандидату ру Русина д-ра Миколы Ганкевича; въ пятôй куріи коломыйскôй (Коломыя-Надвôрна-Богородчаны Косôвъ-Снятинъ-Городенка) мае противъ дотеперѣшного посла Мойсы кандидувати рускій радикалъ д-ръ Трильовскій; въ борщѣвскôй пятôй куріи (Борщѣвъ Залѣщики-Чортковъ-Гусятинъ-Теребовля-Скалатъ) мае кандидувати дотеперѣшный посолъ д-ръ Яросевичь. Врештѣ соціяльнй демократы мали ажь на вчерашнôй партійнôй конференціи поустановляти кандидатуры; на конференцію мавъ кождый окружный комітетъ выслати до Львова по двохъ вôдпоручниковъ, а кождый мѣсцевый по одному. — Въ IV. куріи записують кандидатуры: въ станиславôвскôй д-ра Євг. Левицкого, у львôвскôй (Львôвъ-Городокъ-Яворôвъ) Вас. Нагôрного и польского людовця Стан. Бобеляка противъ Теоф. Меруновича, въ яслескôй (Коросно-Ясло-Горлицѣ) Мих. Менсовича (людовця), члена повѣтовои рады въ Коросиѣ. Людовцѣ д-ръ Вінковскій, Стапіньскій, Бойко и Кремпа кандидують въ своихъ дотеперѣшныхъ округахъ. — Зъ мѣстъ: въ Коломыи выринае противъ д-ра Трахтенберґа обôчь кандидатуры Зайнфельда зô Станиславова ще кандидатура вѣденьского адвоката и дневникаря д-ра Іос. Ціпсера, дописувателя до Kurjer'a lwowsk'ого; въ Самборѣ-Стрыю-Дрогобичи выступають противъ дотеперѣшного посла д-ра Рошковского адвокатъ д-ръ Товія Ашкеназн и д-ръ Євг. Райтеръ, оба зô Львова; въ Тарновѣ кандидуе дотеперѣшный посолъ д-ръ Рутовскій; въ Перемышли д-ръ Колішеръ не гадае вже кандидувати.

— **Літературно-науковй вечеры філіи „Просвѣты“ въ Стрыю.** Выдѣлъ стрыйскои філіи „Просвѣты“ порѣшивъ устроити въ бѣжучôмъ осѣннôмъ сезонѣ цѣлый рядъ літературно-науковыхъ вечерницъ для интеліґенціи. Цілію ихъ есть розбудити житє умове и охоту до читаня, запôзнавати ширшій загалъ зъ важными питанями літературными та суспôльными и зблизити до себе интеліґентну руску громаду на поли житя умового, літературнои и науковои працѣ. Щобы и охрестнй рускй родины могли користати зъ сихъ вечерницъ и брати въ нихъ участь, порѣшено вôдбувати ихъ кождого четверга въ комнатахъ Руского касина. Першй вечерницѣ вôдбулись минувшого четверга 13-ого с. м. Вечерницѣ розпочавъ голова філіи о. Бобикевичь промовою инавґураційною, въ котрôй пôднѣсъ потребу такихъ сходинъ и ихъ хосенъ для интеліґенціи. Вôдтакъ д-ръ Євг. Олесницкій державъ вôдчитъ на тем.: „Руска женщина въ XVII XVIII вѣцѣ“, а опôсля о. Бобикевичь вôдчитавъ свое написане стихомъ оповѣданє „Небесня комедія“. Численно зôбраня публика мѣсцева, зложена переважно зъ руского жѣноцтва, приймила дуже радо гадку тыхъ вечерницъ и зъ лпчимъ вдоволенемъ выслухала обохъ вôдчитôвъ. Слѣдуючй вечерницѣ вôдбудуть ся въ четверъ 20-ого с. м.

— **Цѣсарскй маневры** вже скôнчили ся. Дня 15 с. м. вôдбула ся головна битва. Обѣ арміи — пôсля справозданъ — показались „непобѣдимыми“. Захôдна заняла „дуже сильне“ становище, схôдна „знаменито“ розвинула свои силы до нападу, а въ хвили, коли на цѣлôй лініи йшовъ „завзятый“ бôй, цѣсарь приказавъ своимъ трубачамъ вôдтрубѣти маневры, зъ котрыхъ перебѣгу бувъ вдоволеный. Дня 16 с. м. бувъ цѣсарь въ ясельскôмъ костелѣ на богослуженю, котре вôдправивъ біскупъ Пельчаръ, а о 5 год. по полудни вôдъѣхавъ до Вѣдня. Пращальна овація подôбна була до тои, що нею принятано его. Зъ нагоды свого побуту въ Галичинѣ удѣливъ цѣсарь зъ свого приватного майна 10.000 кор. на рôжнй запомоги, а зъ того по 1000 кор.: бѣднымъ мѣста Ясла, бѣднымъ изъ громадъ ясельского повѣту, запомоговому фондови для учениковъ ясельскои ґімназіи, на внутрѣшнє урядженє парохіяльного костела въ Яслѣ и на будову костела оо. Францішканôвъ въ Яслѣ. — Такъ отже скôнчили ся маневры. Повели ся они „знаменито“, и то пôсля Gazet'ы lwowsk'ои при дуже „скромныхъ“ фондахъ, бо коштували „лише“ 8 міліонôвъ.

— **Контумація на президента міністрôвъ.** Въ стирійскôмъ Градци засудивъ судъ цивільный угорского президента міністрôвъ Селя заочно на заплаченє 480 коронъ за машины рôльничй, доставленй ему одною зъ тамошныхъ фірмъ.

— **Листы гончй** розôславъ судъ въ Гамбурзѣ за ґрафомъ Генрикомъ Едмундомъ Потоцкимъ, бо панъ ґрафъ на заплату готелю выставивъ фальшивый вексель а самъ утѣкъ.

— **Увязненый дурисвѣтъ.** У Львовѣ увязнено дня 14 с. м. ґрафа Старжиньского, котрый, якъ каже, мае походити зъ Познаньщины. Перебувавъ вôнъ якійсь часъ въ Пôдволочискахъ, мешкавъ въ готели „Одеса“, живъ по паньски а вкôнци показало ся, що не мавъ чимъ заплатити, а властителеви готелю обѣцявъ выробити позволенє на отворенє кантины вôйсковои. — По той дозвôлъ на кантину поѣхавъ панъ ґрафъ до Львова и заѣхавъ — до арешту.

— **Смѣла крадѣжь.** До філіи почтовои при улици Собѣского у Львовѣ добувъ ся въ ночи зъ 14 на 15 с. м. якійсь дуже способный пташокъ. Черезъ каналъ выбивъ стѣну до пивницѣ а зъ-вôдтамъ зробивъ собѣ отвôръ до комнаты касовои. Тяжка праця не оплатила ся злочинцеви такъ добре, якъ мабуть надѣявъ ся, бо забравъ всего щось до 200 коронъ, але зъ головною касою вертгаймôвскою, въ котрôй було готôвкою до 45 тысячь, не мôгъ дати собѣ рады; попсувавъ лише замокъ. Тою самою дорогою, що прийшовъ, забравъ ся назадъ и до теперь слѣдъ за нимъ загинувъ.

— **Въ Глинянахъ** мае засновати ся фабрика цукру заходами акційного товариства. Се товариство вже робить заходы въ справѣ садженя буракôвъ въ околици.

— **Засудъ на кару смерти.** Катерина Костирска молода 18 лѣтна красавиця служила въ дворѣ въ Дальничи, тамъ на свою бѣду полюбила паробка Ґустава Столяря, а наслѣдкомъ тои любови була надѣя, що прийде на свѣтъ новый горожанинъ Дальнича. Довѣдалась о тôмъ мати паробка, Ксеня Столярева, принадила Катрусю до себе, дитину заразъ по народженю задушила, а по кôлькохъ дняхъ закопала въ ровѣ пôдъ цвинтаремъ. — Сесю справу судивъ сими днями судъ присяглыхъ у Львовѣ. Прокураторія обжаловувала Ксеню Столяреву о мордъ, а Катрусю о спôвучасть въ мордѣ черезъ ей дозвôлъ на мордъ. Блѣда якъ стѣна Катруся заявила тихимъ голосомъ, що до вины не почувае ся. Дитины въ рукахъ не мала; що дѣяло ся зъ нею, не знала; зъ болю, сорому и страху улягала слѣпо Столяревôй, бо уважала ей за свою свекруху. — Столярева также не признавала ся до вины. Дитина прийшла на свѣтъ нежива, черезъ чотири днѣ она переховувала новородка въ скрини а пятого дня тихцемъ погребла. Не давала знати нѣкому, бо бояла ся клопотôвъ и тяганины. — Однакъ въ суперечь ей бесѣдѣ лѣкарѣ-знатоки заявили рѣшучо, що смерть дитины наступила въ наслѣдокъ одушеня та й свѣдки зôзнавали некористно для Столяревои. — Вердиктъ судьѣвъ присяжныхъ потвердивъ девятьма голосами вину Столяревои, а одинацятьма заперечивъ вину Катрусѣ. Середъ незвычайнои тишины приступивъ трибуналъ до оголошеня засуду. Ксеню Столяреву засудивъ на кару смерти черезъ повѣшенє Однакъ по оголошеню засуду трибуналъ вôдбувъ нараду и рѣшивъ представити Столяреву до помилуваня.

— **Новй 20-короновй банкноты,** що входять въ обѣгъ дня 20 с. м., суть 135 мм. довгй а 90 мм. широкй. Напечатанй они безъ водныхъ буквъ; на однôй сторонѣ мѣстить ся текстъ нѣмецкій, а на другôй угорскій. Крôмъ двохъ фіґуръ жѣночихъ головъ, котрй представляють Австрію и Угорщину и помѣщенй по обохъ сторонахъ банкнота, придано ще иншй прикрасы. На сторонѣ нѣмецкого тексту подано вартôсть банкнота въ вôсьмохъ рôжныхъ мовахъ, а межи ними также въ рускôй. Банкнотъ пôдписаный ґубернаторомъ австро-угорского банку Бѣлиньскимъ и двома урядниками.

— **Забобоны въ Сербіи.** Сербскій міністеръ внутрѣшныхъ справъ Поповичь, переконавши ся, що богато забобонôвъ, пануючихъ помѣжь населенемъ, дѣлае шкôдно и на моральну и на матеріяльну его сторону, постановивъ выкорѣнити ихъ средствами поліційными. Такъ н. пр. хлѣборобъ не розпôчне тамъ роботы въ поли въ середу або пятницю, а се въ слотныхъ лѣтахъ наражуе его неразъ на великй втраты. Декуды выкопують мерцѣвъ и пробивають ихъ деревяными колами, абы не могли по свѣтѣ ходити и т. п.

— **Дрôбнй вѣсти.** Въ Маріямполи спроневѣривъ слуга жидôвского банку для торговлѣ и промыслу Штернберґъ 1.600 коронъ; за те его увязнено. — Шахъ перскій приѣздже до Вѣдня дня 20 с. м. и побуде тамъ до 24-ого. — Ученицю Нѣмчиньску, котра пропала була зъ дому родичѣвъ, придержала поліція въ Краковѣ. Панночка звинила ся, що опустила дôмъ родительскій тому, бо зле обходили ся зъ нею. — Редакцію „Ruch'у katolick'ого“ обôймае вôрменьскій канонікъ кс. Теодоровичь. Голосять, що бувъ уже намѣръ цѣлковито застановити выдавництво, однакъ порѣшено ще передержати его на часъ выборôвъ. — Король италійскій позволивъ братови Брешіого, убійника короля Гумберта, змѣнити назвище на „Ґоді“, яке носила его мати.

Надôслане

Braut-Seiden-Robe

fl. 10·50

und höher 14 Meter! — porto- und zollfrei zugesandt! Muster umgehend; ebenso von schwarzer, weisser und farbiger „Henneberg-Seide“ von 45 kr. bis fl. 14·65 p. Meter.

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich. 58 (5)

Русины! Памятайте на Дôмъ Товариства „ЗОРЯ“ у Львовѣ.

Наука, штука и література.

— **Зъ рускои сцены.** Въ суботу (6 с. м.) вôдôграно звѣстну оперетку „Циганьскій бароо“. Першеньство признати треба п. Григоровичеви въ роли молодого еміґранта Шандора Барінкая та п. Рубчаковôй въ роли молодои циганки Саффі. Вôддати сй ролѣ поправно трудна рѣчь, тымъ бôльше, що подôбнымъ типамъ нашй артисты не мали нагоды приглянутись. А таки вывязалась вони добре зô своеи задачѣ. П. Григоровичь выглядавъ немовь родоватый угорскій шляхтичь, бутный, що легковажить всяку власть и робить тôлько те, що му до вподобы; п. Рубчакова особливо пôдчасъ дикого, пристрастного спѣву „Чінкра, чінкра, идуть цыганы сюда“ показала ся справжньою пристрастною дочкою Сходу. П. Ольшаньскій давъ намъ добрый типъ дурного, наивного а зарозумѣлого богача (Кальмана жупана, торговельника безрогъ). Ролю гордои на богатство батька гуски, котрôй не дуже то повно въ головѣ, вôдôграла зô зрозумѣнемъ панна Бучмановна (Арсена). Зъ п. Нижанковского бувъ знаменитый педантъ-урядникъ (Карнеръ), що не розумѣе, якъ можна жити въ станѣ сталого супочинку, а п. Шеремета въ роли цигана, пôдкованого, якъ то кажуть, на всѣ чотири ноги, смѣшивъ публику до розпуку.

Мимо доброго вôддана — штука нудна, дуже оклэпана. Варта бы пôслати ей вже въ архівъ.

*
* *

Въ недѣлю (7 с. м.) грали „Ой не ходи Грицю та на вечерницѣ“. Якъ въ житю, такъ и тутъ, смѣхъ и сльозы помѣшанй зъ собою. Хочь критика выказала поважнй недостачѣ сеи штуки, то все-таки вона вѣчно молода, все незвычайно подобаесь и все стягае величезне число публики. Панна Ґембіцка була-бъ добра въ роли Марусѣ, лишь голосъ ѣй не доносуе, що [особливо при самôмъ кôнци] псуе трохи враженє. Грыць (п. Григоровичь) мôгъ трохи природнѣйше вмирати, бо щобы по выпитю отруѣ лише въ горлѣ пекло та щобъ отроеный лишь за горло тримавъ ся, се мабуть не зовсѣмъ вѣрно. П. Ґембіцкій (Максимъ Шурай) вôддавъ свою ролю добре; за те панѣ Осиповичева (Максимова жѣнка) выглядала занадто карикатурно. Правда, се смѣшило публику, але бодай я вынѣсъ таке враженє, що сей смѣхъ вôдносити треба радше до артистки, якъ до типу, представленого нею. Можливо, що я помыляюсь... Пôдпарубочій Дмитро смѣшивъ также публику, выдумуючи навѣть новй дотепы, та се вже природнѣйше выглядало. Зô зрозумѣнемъ вôддавъ п. Полѣщукъ ролю сатаны въ людскôмъ подобѣ (парубка Хомы). Впрочôмъ и всѣ иншй грали зô зрозумѣнемъ рѣчи. Вправдѣ не всюды выпало добре здивованє, перестрахъ и т. п. настроѣ, але дивувати ся, коли de facto нема чого, боятися, знаючи, що нема кого, се не легка рѣчь.

Що до декорацій, то можна-бъ жадати, абы зимовй краевиды выглядали лучше по зимовому. — На адресъ режісеріи можна бъ домагати ся, абы пôдпарубочій не догадавъ ся, що змерзъ посидѣвши зъ чверть годины въ хатѣ на вечерницяхъ, та абы парубки не ходили въ тôмъ самôмъ убраню въ зимѣ, що и въ лѣтѣ. А то пôдчасъ колядки тôлько одинъ пôдпарубочій бувъ одягненый по зимовому, та й ще цѣкаво знати, чому Маруся одягнена въ бѣлый сѣракъ, а всѣ иншй дѣвчата въ чорнй. Се противить ся етноґрафічнôй правдѣ, бо люде одного села носять звычайно верхну одѣжь тои самои барвы, особливо дѣвчата.

* *

На обохъ представленяхъ публики було тôлько, що й білетôвъ для неи не стало. Се ѣй дуже хвалить ся, але мимо того всего я таки мавъ бы до неи пару просьбъ. По перше, щобъ старала ся заняти свои мѣсця передъ пôднесенемъ куртины, бо ходженє и суванє крѣслами пôдчасъ представленя вôдрывае вôдъ него увагу; по друге, щобъ панѣ не ждали ажь на команду того пана, що показуе мѣсця на крѣслахъ, абы поздôймати капелюхи, бо се перешкаджае дальше сидячôй публицѣ, хочь знову той панъ не повиненъ бувъ такъ остро командувати; по трете, щобъ частина [на щастє дуже незначна!] публики не псувала враженя въ найтраґічнѣйшихъ мѣсцяхъ бравами [на „Не ходи Грицю“ пôсля пѣснѣ „Не журь мене мати“] та не давала собѣ мимохôть свѣдоцтва, що на драмѣ розумѣесь такъ, якъ де-хто на перци. — *М. Лозинській.*

— **Смѣхъ и правда.** Пôдъ такою назвою розпочавъ о. Левъ Джулиньскій, редакторъ „Посланника“ и „книжочокъ місійныхъ“, нове рыдавництво. Першій выпускъ мѣстить твôръ: **На краю свѣта...** Казка про те, що дѣя ся бтъ вѣкôвъ, оповѣвъ *В. Листокъ.* Перемышль. Зъ печатнѣ Николая Джулиньского 1900. Сторôнъ 16 малои вôсьмки. Цѣна 20 кр. (Здаесь намъ, що цѣна 20 кр. за книжочку о 16 сторонахъ надто солона, тымъ бôльше, що книжочка очевидячки призначена для простонарода.)

Именованя, перенесеня, вôдзначеня и пр.

— **Именованя.** Міністеръ судôвництва перенѣсъ заступника прокуратора державного д-ра Р. Лежаньского изъ Золочева до Львова и заименувавъ д-ра Іосифа Біна, адъюнкта судового въ Бродахъ, заступникомъ прокуратора державного въ Золочевѣ.

В САЛИ ТОВАРИСТВА „GWIAZDA“
ул. Францішканьска ч. 7.

Львівский Руский Народний Театр
Товариства „Руска Бесіда“ у Львові.

Ві Второк дня 18 Вересня 1900.
Перший раз

ВЛАСТЬ ТЬМИ

Драма в 5 актах а 6 відслонах Льва гр. Толстого.
Режісер п. И. Стадник.

ЦІНИ МІСЦЬ: Крісло першорядне 2 кор, другорядне 1 к 60 гел., треторядне 1 кор. 20 гел., партер стоячий 80 гел.. для нп. войскових и студентів 50 гел.

Білетів дістати можна в товаристві „Руска Бесіда“ ринок ч. 10., а вечером при касі.

Початок о годині 7 вечером.

Телеґрамы.

Задаръ 17 вересня. Выборы въ Дальматіи будуть вôдбувати ся вôдъ 17 грудня до 10 сѣчня.

Вѣдень 17 вересня. Зъ певного жерела доносять, що румуньско-болгарскій конфліктъ стративъ вже всяку остроту и абсолютно нема бесѣды о якôмсь небезпеченьствѣ. Лишила ся лише рôзниця гадокъ, котра буде полагоджена въ мировôй дорозѣ.

Тріестъ 17 вересня. Въ Истріи, Ґориціи и Ґрадищѣ выборы до рады державнои зачнуть ся дня 3 сѣчня.

Берлинъ 17 вересня. Говорять, що парляментъ буде скликаный на день 28 жовтня.

Парижъ 17 вересня. Парляментъ буде скликаный на деня 6 падолиста, безпосередно по замкненю выставы.

Франкфуртъ 17 вересня. Префектъ поліціи въ Царгородѣ одержавъ димісію, бо не умѣвъ перешкодити доручення молодотурецкого манїфесту амбасадорамъ. Окрôмъ того знайдено у одного Арменця богато динаміту, чого поліція не знала.

Мадридъ 17 вересня. Рада міністрôвъ ухвалила привернути завѣшену передъ кôлькома мѣсяцями конституцію.

Ню-Йоркъ 17 вересня. Въ суботу розпочавъ ся великій страйкъ робôтникôвъ занятыхъ въ копальняхъ угля.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Вп. Г. Се. въ Ро. Ще 8 кор. — А. Яв. въ Ми. Ще 8 кор. 40 сот. — И. Га. въ Ус. еп. Одержали. — Я. Ко. въ По. Ще 4 кор. — І. Ст. въ Ся. Теперь за серпень а не за вересень, бо зъ 1899 р. зôстала залеглôсть. — И. Га. въ Ви. Пôднято въ „Диѣстрѣ“ 11 кор. 62 с., тожь по тôй причинѣ до кôнця року прийде лише 4 кор. 38 с., а Вашь листъ є выльосованый и за предложенемъ квиту можна грошѣ пôдняти въ „Днѣстрѣ“.

Оголошене конкурсу

на запомогу стипендийну з фонду Тараса Шевченка на рік 1900/901-ий в квоті 200 К.

I. О сю запомогу стипендийну можуть убігати ся передовсім убогі, талановиті літерати і артисти рускої народности, як також убога талановита молодїж рускої народности, що по укінченю висших шкіл віддає ся специяльним студиям науковим.

II. Отсю запомогу стипендийну буде надавати Головний Виділ Товариства „Просьвіта“ у Львові і виплачувати в двох піврічних ратах по 100 К.

III. Подання о надане сеї запомоги стипендийної належить вносити до Головного Виділу Товариства „Просьвіта“ у Львові (ринок ч. 10), найдальше до кінця вересня 1900 р.

За Головний Виділ Товариства „Просьвіта“, у Львові дня 17 н. ст. липня 1900 р.

Ю. Романчук. *Гр. Врецьона.*

Альбум заслужених Русинів
в красній кольоровій теці, в ціні 2 корони
набути можна
в Товаристві „Просьвіта“, Львів, ринок ч. 10.

ВАЛЄНТИНЪ

певне средство противъ выпаданя и на порôсть волося, цѣна 6 кор., пôвъ флякона 3 к. 10 сот.

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ

Львôвъ: склады власнѣ улиця Сикстуска ч. 25, Галицка ч. 11. Краківъ: Сукенницѣ ч. 20. Черновцѣ: Ринокъ ч. 3. Перемышль: ул. Францішканьска ч. 24.

Надôслане.

Мед. Д-ръ БОГОСЕВИЧЬ
Дентистъ
ординуе при улици Ягайлоньскôй число 7 вôдъ 9—1 и 3—5 287

Лѣчниця д-ра А. Тарнавского
въ Косовѣ за Коломыею
отворена до кôнця жовтня. Средства: лѣчене водою и иншѣ фізикально-дієтетичнѣ на спосôбъ д-ра Ламана. 229 5—5

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ
Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галиция ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, дьорнеты, бінокли, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничѣ, ціомы, лібелѣ манометры и т. и.

Урядженє дзвôнкôвъ електричныхъ.

Всякѣ направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4158

Маю честь повѣдомити Вп. П. Т. КЛІЄНТÔВЪ ц. к. надворного заведени

I. ГЕННЕРА

що обнявъ-емъ тое заведене на власнôсть и буду его дальше вести на тôй высокости и досконалости, на якôй черезъ п. I. Геннера бувъ провадженый.

Н. Лісса
401 15—65 улиця Академицка число 18.

Сирота з рускої интеліґентноі родини
займе ся найщирше зарядом домового ґосподарства і кухнею. Прийме місце зараз. Адресувати прошу: Любінецка в Добровлянах. 458 2—2

Ковдры и матерацы
найдешевше набути можна въ спеціяльнôй робôтни постелій
Іосифа Шустера
Львôвъ, улиця Коперника ч. 5.
455 3—30

Вдова або сирота по священику
найде мѣсце при хорôй жѣнцѣ. Докладнѣйша вѣдомôсть въ Адміністраціи „Дѣла".

КАВУ
лучшу въ тонкахъ ворочкахъ 5-кілевыхъ по цѣнахъ 11 зр., 10 зр. 50 кр., 10 зр., 9 зр. franco и нижше.

Токай курацiйный
въ фляшкахъ ½ літровыхъ по 3 зр. и 2 зр. Самородный по 1 зр. 20 кр.

Коньякъ французскій
въ фляшкахъ ¾ літровыхъ по 5 зр. 4 зр. 20 кр.

Мѣдъ питный
по 80 кр. за фляшку ¾ літрову
поручае
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.
20 82—0

Обуве мужеске, жѣноче и дѣточе зô шкôрки chevrau" и зъ ґемзовои, чорне и жовте въ найновѣйшихъ фасонахъ, найлучшого ческого выробу, поручае Рудольфъ Кріммеръ, Львôвъ, Готель французскій. 461

О 60% дешевше, чимъ деинде.
Одинока у Львовѣ піротехнічна робôтня
ЮЛІЯНА РУТКОВСКОГО
„зъ Варшавы"
при ул. Домбровского число 4
поручае
Штучнѣ огнѣ въ 70-ти родахъ. Скомплетованѣ сортименты: по 6, 10, 15, 25 до 150 коронъ а. в. Огнѣ бенґальскѣ, сальоновѣ, пахучѣ въ пуделкахъ по 20 сот. 30, 60 и 1 кор. а. в. Цѣнники на бажане даромъ и оплаченѣ.
349 20—36

ЗАЛЮЗІИ и СТОРЫ
припоручае П. Т. Публицѣ по найдешевшихъ цѣнахъ фабрика
I. ХРІСТОФА
заложена въ р. 1873 267 23—36
Львôвъ, улиця Яблоновска ч. 9.

НОВÔСТЬ. НОВÔСТЬ.

Хто хоче мати красне и бѣле лице,
най ужнвае кремъ вехôдной красоты и воду лілієву Станислава Липницкого, котра усуває веснянки и жовтѣ пламы зъ лиця, а лице выбѣлюе и робить нѣжнымъ.

Дôстати можна лише въ дроґеріи
Станислава Липницкого
У ЛЬВОВѢ
386ь ул. Сикстуска, ч. 21. 17—34

ПÔДЪ ЗВѢЗДОЮ.
АПТИКА
ПЕТРА МІКОЛЯША
у Львовѣ, Коперника ч. 1
поручае
ВИНА ЛѢЧНИЧИ Д-ра Кароля Міколяша
вôдзначенѣ найприхильнѣйшими свѣдоцтвами взначныхъ поваґъ лѣкарскихъ въ краю и за границею.

НАЙНОВѢЙШІ ПЕРФУМЫ
выробу парискихъ фірмъ свѣтовыхъ Л. Т. Півєръ и Societte Hygienique

Всякѣ приборы до бактеріольоґіи и мікрохеміи.

Найлучшѣ средства косметичнѣ и тоалєтовѣ французскѣ. 398 11—30

Воды лѣчничѣ ґазовѣ
перевысшаючѣ родимѣ воды мінеральнѣ

ПРИРЯДЫ ХІРУРГІЧНѢ
анґлійскѣ, французскѣ и нѣмецкѣ найлучшои якости.

Хемікалія для п. п. фотоґрафôвъ.

Курсъ притотовляючій до гімназіи и школъ реальныхъ! Интересованыхъ въ тôй мѣрѣ родичѣвъ повѣдомляю, що **ВПИСЫ** хлопцѣвъ на мôй курсъ приготовляючій до ґімназіи и школъ реальныхъ, котрый мѣстить ся при улици Паньскôй ч. 23, вже розпочали ся. — Принимае ся учениковъ зъ укôнченою III класою школъ народныхъ, а також и тыхъ, котрѣ не зложили испыту вступного. Додатково могуть користати зъ мого курсу также ученики учащаючѣ до публичныхъ школъ народныхъ, а то въ цѣли поглубленя або доповненя побираныхъ тамъ наукъ. Звертаю особливу увагу на мôй курсъ тыхъ родичѣвъ, котрыхъ сыны першѣ 3 класы народнѣ кôнчили на провінціи.

Николай Будзановскій
управитель курсу
Львôвъ, ул. Паньска 23.
460 2—4

Цѣс. корол. упрыв.
Рафінерія спірітусу, Фабрика руму, лікерôвъ и оцту
Юлія Миколяша Наслѣдникôвъ
Якова Шпрехера и С-ки
у ЛЬВОВѢ
поручае старѣ горѣвки польскѣ, розолісы, лікеры, румы правдивѣ зъ Ямайки, коняки, спірітусъ, „Bon-gout" на наливки, також правдивый оцетъ спірітусовый. 366 48—?
Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

КОМАР
двотижневник гумористично сатиричний.
Одинокий гумористичний ілюстрований орґан на Руси. Видає і за редакцию одвічає: Іван Кунцевич.
Цілорічна передплата 4 зр., на пів року 2 зр., чвертьрічно 1 зр. Редакция і адміністрация: *Львів, ул. Личаковска ч. 23.*

Машины и знаряды господарскѣ
зъ перворядныхъ фабрикъ
можна купувати за посередництвомъ
„НАРОДНОИ ТОРГОВЛѢ"
у Львовѣ
а именно:

Сѣчкарнѣ ССХ зъ 2 ножами и 1 колесомъ	по 54 кор.
Сѣчкарнѣ ТН зъ 3 ножами и 2 колесами	„ 56 „
Сѣчкарнѣ ТН зъ 4 ножами и 2 колесами	„ 59 „
Млынки до чищеня збôжа системы Бакера	„ 100 „ } въ одн.
Млынки до чищеня збôжа лекшѣ	„ 64 „ }
Молотѣльнѣ ручнѣ	„ 170 „
Краячѣ до буракôвъ	„ 60 „
Тискачѣ [гнѣтôзники]	„ 230 „
Прасы до олѣю	„ 230 „
Плуги ковальскои роботы зъ колѣсницями	„ 32 „
Косы зô стирійскои стали довгѣ: 60, 70, 80 цм.	по кор. 1·00, 1·20, 1·40

[Косы можна набути по всѣхъ складахъ „Народнои Торговлѣ. На 5-кілеву посылку иде 8—10 кôсъ.]

Окрѣмъ того можна купувати за посередництвомъ „Народнои Торговлѣ" и иншѣ машины и знаряды господарскѣ по цѣнахъ фабричныхъ.

ПРИМѢТКА. Плуги и косы продаю ся лише за готôвку и безъ опусту. При сейчасовôй уплатѣ за сѣчкарнѣ дае ся 5% опусту а за всѣ прочѣ машины 10% опусту. Допускае ся и сплату ратами (зъ вынимкою плугôвъ и кôсъ) за окремою умовою и порукою, однакъ въ тôмъ случаю не признае ся нѣякихъ опустôвъ.

Застерѣгае ся можлива пôзнѣйша змѣна цѣнъ!

267 16—? **Народна Торговля.**

Гармоніюмъ
до науки спѣву

дуже тревалои конструкціи
поручае
ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ
у Львовѣ. 94

Торговая насѣнь
АНТ. КЛИМОВИЧА и СЫНА
у Львовѣ, площа Галицка 14.
поручае до теперѣшного засѣву: насѣне Рѣпы пастевнои стерил. бѣлои окр. пôвъ кл. 35 кр., насѣне Рѣпы пастевнои стерил. бѣлои довгои пôвъ кл. 40 кр.
407 10—72

Тапеты найновѣйшѣ
Штукатеріи суфітовѣ
Сторы и жалюзіи
до вôконъ
Хôдники кокосовѣ
Дроты до сходôвъ
поручають найдешевше
И. ЛУЩИЦКІЙ
и
В. АДАМСКІЙ
давнѣйше ІРҐЕНСЪ
Львôвъ, Собѣского 4.
Для Пп. Архитектôвъ и пôдприемцѣвъ вôдповѣдный рабатъ 403 16—25

Сталѣ цѣны, означенѣ на кождôй штуцѣ.
ГАЙЛЬМАНЪ КОНЪ и СИНЫ
перворядный дôмъ конфекційный одежій мужескихъ и хлопячихъ
ЛЬВÔВЪ
Готель французскій. Площа Маріяцка ч. 5.
459 2—10

Розкладъ ѣзды поѣздôвъ зелѣзничихъ, важный вôдъ 1 мая 1900.
пôсля часу середно европейского [пôзнѣйшого о 36 мінутъ вôдъ часу львôвского].

посп. приходить о годинѣ	особ. приходить о годинѣ	до Львова (головный дворець)
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борислава (Скольского вôдъ 1/5 до 30/9)
12·20		„ Черновець, Ицканъ, Констанцы, Букарешту
2·31		„ Кракова, Орлова, Н. Санча, Тарнова, Ясла, Ряшева, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Вѣдня
	3·35	„ Пôдволочискъ, Тернополя, Грималова, Копичинець
	6·10	„ Кракова, Берлина Варшавы, Вѣдня, Тарнова, Ряшева, Рыманова, Сянока, Перемышля
	6·20	„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
	6·40	„ Бруховичь (що дня вôдъ 31/5 до 16/9.)
	7·45	„ Янова
	8·—	„ Тернополя, (Красного, Бродôвъ)
	8·05	„ Лавочного, Стрыя, Хирова, Сянока, Калуша, Пешту
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои
	8·50	„ Кракова, Загôря, Лупкова, Перемышля, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Орлова, Тарнова
	11·45	„ Ряшева (Любачева, Ярослава, Самбора, Перемышля)
	11·55	„ Станиславова, (Керешмезе, Потуторъ, Ходорова)
	12·55	„ Янова
	1·15	„ Скольского, Стрыя, Калуша, Хирова (Лавочного вôдъ 1/5 до 15/9)
1·35		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Тарнова, Ряшева, Розвадова, Пшеворска, Сянока
1·45		„ Черновець Ицканъ, Букарешту, Ґалацу, Ясъ, Гусятина, Станисл.
2·35		„ Пôдволочискъ (Кіева, Одесы) Грималова, Гусятина, Тернополя, Бродôвъ
	3·14	„ Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
	5·40	„ Пôдволочискъ (Кіева, Одессы), Грималова, Козовои, Бродôвъ
	5·45	„ Кракова
	5·55	„ Черновець, Ицканъ Станиславова
	6·00	„ Сокаля, Белзця, Любачева, Равы рускои
	·24	„ Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
	8·28	„ Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 въ недѣлѣ и свята)
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Любачева, Сянока, Пешту, Перемышля
	8·50	„ Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9)
	9·2	„ Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 що дня)
	9·45	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Ясла, Пшеворска, Розвадова
	10·—	„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Гусятина, Потуторъ, Керешмезе
	10·15	„ Лавочного, Пешту, Хирова
	10·30	„ Пôдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродôвъ, Копичинець
		На дворець Пôдзамче
	3·12	Зъ Пôдволочискъ, Тернополя
	7·40	„ Тернополя
2·20		„ Пôдволочискъ, Кіева, Одесы
	5·17	„ „ „ „
	10·?2	„ „ „ „

посп. вôдходить о годинѣ	особ. вôдходить о годинѣ	зô Львова (головный дворець)
12·4?		До Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
2·51		„ Ицканъ, Черновець, Станиславова, Букарешту, Констанцы
	4·15	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Хирова, Самбора
	5·45	„ Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9 що дня)
	6·25	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Борислави
	6·30	„ Пôдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродôвъ
	6·35	„ Станиславова, Пôдвысокого, Потуторъ
8·30		„ Кракова, Вѣдня. Варшавы, Берлина, Любачева
	8·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Хирова, Пшеворска, Розвадова, Стружа, Тарнова
	9·—	„ Скольского, Хирова, Калуша, (Лавочного вôдъ 1/5 до 15/9)
	9·15	„ Янова
	9·25	„ Пôдволочискъ, Бродôвъ, Копичинець, Гусятина, Грималова, Козовои
	9·55	„ Черновець, Станиславова, Потуторъ
	10·20	„ Сокаля, Белзця, Любачева, Равы рускои
	1·25	„ Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 въ недѣлѣ и свята)
1·55		„ Пôдволочискъ, (Кіева, Одесы, Бродôвъ
	2·15	„ Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
2·45		„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
2·55		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
	3·05	„ Стрыя (Скольского вôдъ 1/5 до 30/9)
	3·15	„ Янова (що дня вôдъ 1/5 до 15/9)
	3·26	„ Бруховичь (що дня вôдъ 13/5 до 16/9)
	3·30	„ Ряшева, Хирова, Перемышля, Любачева, Ярослава
	6·10	„ Станиславова
	6·13	„ Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 въ будний днѣ, а вôдъ 16/5 до 30/9 що дня)
	6·30	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Варшавы, Орлова, Тарнова
	6·50	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Хирова, Калуша
	7·10	„ Тернополя, Бродôвъ
	7·25	„ Сокаля, Равы рускои
	7·48	„ Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
	9·12	„ Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 въ въ недѣлѣ и свята)
	10·50	„ Черновець, Ицканъ
	10·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Пшеворска, Розвадова, Ряшева, Орлова, Тарнова
	11·—	„ Пôдволочискъ, Бродôвъ, Копичинець, Грималова
		Зъ Пôдзамча
	6·43	До Пôдволочискъ, Кіева, Одесы
	9·42	„ Пôдволочискъ
2·08		„ „ Кіева, Одесы
	7·33	„ Тернополя
	11·28	„ Пôдволочискъ

ЗАМѢТКА: Нôчна пора числить ся вôдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ зрана; нôчнѣ поѣзды означенѣ обвôдками. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ державнои при ул. Красицкихъ ч. 5.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропиґійского, пôдъ зарядомъ Йосифа Данилюка.

Ч. 201. Львôвъ, Второкъ 5 (18) Вересня 1900. Рочникъ XXI.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ) о 5-тôй годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вô второкъ, и вô второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро ґазетъ ул. Кароля Людвика 9. и А. Ольшевского ул. Килиньского 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитôсть за инсераты платнѣ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рôкъ . .	16 зр.	на цѣлый рôкъ . .	22 зр.
на пôвъ року . .	8 зр.	на пôвъ року . .	11 зр
у Львовѣ:			
на цѣлый рôкъ . .	14 зр.	на пôвъ року . .	7 зр.
на чверть року .	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта.

Поодиноке число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошеня звычайнѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр вôдъ однои дрôбнои стрôчки инсератовои або єи мѣсця а въ рубрицѣ „Надôслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншѣ донесеня приватнѣ числять ся по 15 кр. вôдъ стишка.

Идея національнои автономіи въ Австріи.

Пôдъ такимъ заголовкомъ [„die Idee der nationalen Autonomie in Oesterreich“] подыбали мы въ поважнôй монахійскôй Allgemeine Ztg. [именно въ „Beilage zur Allgem. Ztg.“ ч. 210 зъ 14 вересня с. р.] цѣкаву статью д-ра Рудольфа Шпрінґера. А позаякъ „идея національнои автономіи въ Австріи“ єсть идеєю Русинôвъ австрійскихъ — то подаємо єи нашимъ читателямъ.

Д-ръ Руд. Шпрінґеръ пише:

Природному законови акомодаціи, спôльному всѣмъ животнымъ, пôдлягає також держава и єи уладженя. Державы неготовѣ або звырôднѣлѣ не скорѣйше доходять до спокою, ажъ поки публичнѣ уладженя не стануть въ згодѣ зъ дѣйстнымъ станомъ суспôльности, на котрôмъ опирає ся громадяньске житє. И ся суперечнôсть мѣжь формою державы а населенємъ трясе Австрію мовъ дрощѣ пропасницѣ. По часахъ станôвъ и поступового абсолютизму бôльше законсервована становою конституцією нѣжь перетворена держава вôдъ самого початку не заспокоила потребъ вôсьмохъ народностей, розбудженыхъ революцією 1848 р. до свѣдомости. Конституцію, котру она собѣ сама дала на соймѣ кромерижскôмъ, той многонадѣйный первоцвѣтъ працѣ народностей, знѣвечила своєю побѣдою контрреволюція, а того убійства и доси не можна направити. Єго наслѣдкомъ було мовъ проклôнъ 50-лѣтнє лихолѣтє.

По всѣмъ познакамъ можна думати, що ось минувъ найвысшій степень пяного дуру и настає хвиля опаматаня. Всѣ народы стоять противъ себе и противъ державы. Нѣмцѣ порядкують свою власну хату, а державу лишають саму собѣ; они залишили и мусѣли залишити правити нею и иншими народностями въ нѣй. Окликомъ ихъ є „геть вôдъ державы, геть вôдъ Чехôвъ!“ такъ само, якъ зъ давна окликомъ Чехôвъ є „геть вôдъ Вѣдня, геть вôдъ Нѣмцѣвъ!“ И якъ-небудь сей станъ може старому Австрійцеви выдати ся сумнымъ, таки треба єму радѣти, бо вôнъ лишає можнôсть розвитку. Жаденъ народъ въ Австріи не може панувати надъ другими, але они можуть бути вôльнѣ обôчь себе! Ся гадка сталась вôдъ якогось часу окликомъ: національна автономія выскує що день бôльше прихильникôвъ.

Треба єи добре вôдрôзняти вôдъ автономіи коронныхъ краѣвъ, того нещасного постуляту нинѣшнои славяньско-клерикальнои бôльшости, того найнеплôднѣйшого и найпогубнѣйшого принципу, на якôмъ опирають ся сторонництва и політика австрійска. Давнѣ границѣ коронныхъ краѣвъ шматують тѣло народностей и вôддають повôдрыванѣ части на жертву краєвôй бôльшости иншои народности. И такъ найбогатша и найбôльше розвинена въ Австріи часть нѣмецкого народу въ Чехахъ вôддана на жертву Чехамъ, рускій народъ въ Галичинѣ Полякамъ, часть Словѣнцѣвъ въ Стиріи а Каринтіи Нѣмцямъ, въ Побережу Италійцямъ, часть Италійцѣвъ въ Тиролю Нѣмцямъ. Якъ разъ черезъ историчнѣ границѣ краѣвъ повстають екседуючѣ бôльшости и ремонструючѣ меншости.

Противъ сего розрываня народностей вôдзывае ся передовсѣмъ жаданє автономіи народностей. Австрія не є державою коронныхъ краѣвъ, тôлько державою народностей. Длятого треба всѣхъ, що належать до однои народности, сполучити въ одно и тôй одиницѣ надати законодавство и адміністрацію въ національныхъ справахъ. Для поладнуваня рѣшучо спôльныхъ задачь утворити зъ національныхъ репрезентацій загальну репрезентацію „народôвъ, заступленыхъ въ державнôй радѣ“.

Але сю гадку не такъ легко выконати, якъ легко высказати, и вôдъ 50 лѣтъ вôдзывали ся найрозманитшѣ гадки, якъ бы увести въ житє таку державу народностей.

Вже въ конституційнôй комісіи кромерижского сойму въ р. 1849 вынирнуло внесенє, щобы пôсля языковыхъ границь утворити замкненѣ національнѣ територіи [внесеня Палацкого и Кавчича], поробити въ нихъ складовѣ державы, а Австрію зробити державою союзною. Але традиційный подѣлъ на коронни краѣ бувъ за надто сильный, а новѣ провінціи черезъ крайну неправильнôсть языковыхъ границь и велике число языковыхъ островôвъ ледво чи була бы добрыми адміністраційными територіями. Отже полишено коронни краѣ, але утворено (пôсля внесеня Брестля) середъ нихъ округи зъ національныхъ областей и признано имъ широку компетенцію въ національныхъ справахъ. Якъ сказано на початку, кромерижскій проектъ конституціи, що бувъ бы національну автономію бодай въ части увѣвъ въ житє, не ставъ ся закономъ.

Централістично-абсолютна система Баха, а потôмъ централістично-конституційна система Шмерлінґа старали ся нѣмецку адміністрацію назадъ привернути або бодай въ якъ найширшôмъ обємѣ утримати; але тѣ заходы розбивали ся зарôвно о крѣпшаючу демократію якъ и о розбуджаючу ся свѣдомôсть національну. Кожде зниженє цензу, кождый здобутокъ маломѣщаньства и пролетаріяту мусѣли Нѣмцѣвъ ослабляти, а культурно слабше розвиненымъ Славянамъ додавати силы. Зъ нѣмецкои самовлады повставъ такимъ чиномъ зразу нѣмецко-польскій дуалізмъ, а дальше нѣмецко-польско-чеській тріялізмъ въ політичнôмъ панованю. Якъ разъ теперѣшный „трикутный“ станъ є політично найнебезпечнѣйшій; зробѣмъ еще оденъ крокъ напередъ, а на мѣсце трохъ суперникôвъ выступлять всѣ вôсѣмъ народностей самостôйно, а Нѣмцѣ въ Австріи мають тогдѣ, якъ найбôльшій народъ, выгляды на значно користнѣйшій союзъ: Передовсѣмъ можуть бути певнѣ трохъ міліонôвъ Русинôвъ и Италійцѣвъ и зъ ними можуть утворити постôйну бôльшôсть. Скоро перша альтернатива, абсолютна правна самовлада, оконечно оказалась неможливою, остає ся лише друга, взглядне, фактичне провôдництво силою рôвноправности всѣхъ! Якъ разъ теперѣшный станъ на пôвъ плютократіи, на пôвъ демократія є для Нѣмцѣвъ въ Австріи найнебезпечнѣйшій.

Подôбно розважаючи, чимъ разъ бôльше Нѣмцѣ теперь выступають за національною автономією, о котру вôдъ давна допоминали ся меншѣ славяньскѣ народности, Словѣнцѣ и Русины. Офіціяльною програмою сторонництва зробила єи австрійска соціяльна демократія на торôчнôмъ зъѣздѣ въ Бернѣ, а до сего склонили єи практичнѣ потребы орґанізаціи и аґітаціи та теоретичнѣ выводы брошуры Синоптікуса. Пропаґованый симъ авторомъ спосôбъ признали також Нѣмцѣ въ Моравѣ. Сеи весны высказавъ ся за національною автономією також знаный нѣмецкій національный посолъ Штайнвендеръ въ своѣй брошурѣ „Parlamentsdämmerung“, хочь въ нѣй не указує близше формы, въ якôй бы практично сю идею перевести. Вôнъ остає мабуть головно пôдъ вплывомъ нѣмецкого національного публіциста Кароля Грона, коли знову бар. Оферманъ въ найновѣйшôй своѣй праци „Die Bedingungen des Constitutionalismus in Oesterreich“ прилучає ся до Синоптікуса.

Всѣ названѣ заступники сего нового напряму выходять зъ тои головнои гадки, що всѣ, хто належить до якоись народности, безъ огляду на историчнѣ границѣ коронныхъ краѣвъ, мають выбирати спôльну репрезентацію, народну раду, котра заступає интересы народу; самостôйно управлює національнѣ справы и управляє ними. Въ переведеню сеи провôдной гадки всѣ рôзнять ся мѣжь собою. Професоръ Скаля промовляє въ Zukunft'ѣ за нѣмецкимъ ґенеральнымъ соймомъ, котрый складавъ бы ся зъ усѣхъ нѣмецкихъ соймовыхъ пословъ, бувъ бы лише раднымъ и одобряючимъ тѣломъ и заспокоювавъ бы національнѣ потребы. Є се найпростѣйша рада зъ усѣхъ, якѣ вôдзывали ся, але цѣлкомъ нездала. Найрадикальнѣйшимъ способомъ выдає ся сей: Синоптікусъ и зъ нимъ Оферманъ домагають ся нѣбы спôлкови орґанізаціи народностей, котрымъ бы треба признати далеко сягаючѣ права законодавства и адміністраціи. И сею дорогою, гадаю, можна бы найскорѣйше поладнати австрійску проблему національностей. Бо народы, особливо де они живуть всумѣшь, не є територіяльными союзами, а союзами осôбъ; скоро разъ пропаде надѣя, щобы ихъ опанувати языково, то нема иншого выходу, якъ признати имъ таке становище, яке мають „Франки“ помѣжь собою и до державнои власти въ орієнтѣ. Австрією, тою державою народностей, не можна инакше правити, якъ пôсля мѣжнародного права, выдвигненого до права державного, до внутрѣшного конституційного права. Така конституція вôдповѣдала бы лише дѣйстному станови рѣчей. Самымъ по собѣ бажанымъ станомъ, простымъ выходомъ она не є; але хто-жь годенъ при теперѣшнымъ станѣ рѣчей въ Европѣ выгадати щось иншого?“

До отвореня нашои артистичнои выставы и фантôвъ дякôвскои льотеріи.

Якъ подано було въ послѣднихъ вѣстяхъ субôтного числа „Дѣла“, вôдъ давна заповѣджену выставу творôвъ нашои теперѣшнои штуки, головно церковнои, и индустріи разомъ зъ выставою фантôвъ дякôвскои льотеріи отворено, яко майже скомплетовану, въ суботу передано симъ до огляданя Р. Т. публицѣ.

Не може се належати до задачѣ пôдписаного, яко головного ініціятора выставы, пôддавати, хочь бы рѣчевôй оцѣнцѣ тую нашу выставу — чи то въ єи цѣлости, чи въ частяхъ. Сю задачу сповнить сама вôдвѣдуюча публика — думаю головно о рускôй — а зъ посередъ неи тѣ люде, котрѣ безпосередно не интересованѣ, а фахово кваліфікованѣ выдати о выставѣ безсторонный совѣстный судъ.

Призначенємъ сихъ стрѣчокъ може бути лишень: кинути окомъ на характеръ тои выставы, зъ погляду на єи ґенезу та тѣ цѣли, котрѣ положенѣ при самôмъ первѣстнôмъ плянѣ єи уладженя, о скôлько тѣ цѣли вже осягнено, и кôлько ще ихъ має ся осягнути.

Торжественною, пôднеслою и памятною мусить бути для кождого народу та хвиля, въ котрôй сыны єго, вôдданѣ высокимъ духовнымъ метамъ народу, приносять передъ оглядъ єго и свѣта громадно плоды свого духа, своєи творчости таланту въ дѣлахъ штуки.

Для нашого народу мусить мати та хвиля свôй окремый чарôвный німбъ.

Се-жь перша артистична выстава руска въ цѣлôмъ того слова значѣню. Се заразомъ и задокументованє жизненности нашого Товариства для розвою рускои штуки, котре своими трудами и творами тую выставу здвигло. Но о скôлько тѣ моменты суть дуже высокои цѣны для схарактеризованя єи ваги для насъ, они не одинокѣ и не найважнѣйшѣ. Наша выстава єсть народна — се може найбôльше чаруючій въ нѣй мотивъ. Се не тѣ предметы штуки, нехай бы и клясичнѣ, що вынесенѣ зъ ателіє артистичныхъ пôдъ оглядъ любителѣвъ и знавцѣвъ мають сховати ся въ ґалеріяхъ и музеяхъ, певно щобы сытити вправнє око, годувати артистичного духа дальше такихъ любителѣвъ и знавцѣвъ.

Штука выставлена на нашôй выставѣ — се штука вытворена пôдъ рефлексомъ на житє, въ плывѣ маґічнôмъ на нарôдъ, на масы. На тыхъ рѣзьбахъ, иконостасахъ, олтаряхъ, на тыхъ образахъ, що будуть порозмѣщуванѣ по всѣхъ куткахъ нашои рускои краины [въ Лежайску и Бродахъ, въ Сходници, Высоцку, въ Глиннянахъ] мають тысячѣ народу духовно пôдносити ся и обновлятись, духа въ вѣрѣ крѣпити, мають поколѣня воскреснути. Образы нашои выставы мають тысячѣ душъ народно оживити, обновити. Та то не все. Руками нашихъ артистôвъ ведуть тысячѣ грубыхъ, мозолистыхъ рукъ простыхъ душъ, котрѣ своєю мертвою вôдъ серця уможливили имъ ихъ творы. Се животворна, вôдроджуюча, невмираюча сила.

Такъ наша штука и наша артистична выстава стоить пôдъ особливымъ знакомъ, с. є. своєрôдного, широко понятого ренесансу. Образы „Воскресенє Лазаря“, що находять ся на выставѣ, мають се усимволізувати и на нашихъ артистахъ лежить завданє: старѣ творы-взоры вôдроджуючимъ ся духомъ народу обновляти. Та тяженька имъ до того дорога. Се далеко не тѣ выгôднѣ условины, якѣ мали за першого ренесансу майстры долота и пензля въ Италіи — въ Пізѣ, Сієнѣ, Фльоренціи и Римѣ. Треба подивити ся лишень, въ якихъ заулкахъ, норахъ выконують нашѣ рѣзьбарѣ свои роботы, въ такôй темнôй тѣснотѣ, де й обернути ся годѣ, и анѣ думати, щобы придивити ся свому творови въ цѣлости. Нашимъ малярямъ бракує звычайного всякого способу на основнє артистичне образованє. Замѣсть студій для себе, мусять они оглядати ся скоро за роботами, котрѣ дають хочь мізерный кавалокъ хлѣба. Се тернистый шляхъ такого артиста нашого — и коли вôнъ не зломить ся, то се дѣло хиба однои Божои силы, вѣры. E pur si muove! Въ тыхъ условинахъ нашѣ артисты доконали въ своихъ творахъ выставленыхъ щось незвычайно великого.

Якъ твердою єсть дорога для розвитя нашои штуки, чи то нашихъ артистôвъ, такъ и дуже утяжливою була дорога до уладженя выставы. А що она довершила ся, се завдячити належить теренови, ґрунтови даному, а нимъ єсть плодородна церковна нива. А на тôмъ теренѣ, звѣстно, зерно гôрчичне выростає въ дерево, въ котрого галузяхъ и птаство небесне витати може.

Зъ мыслею уладженя фантовои льотеріи въ користь дякôвскихъ товариствъ самопомочи, наданя ѣй характеру чисто церковного и гуманітарного черезъ ужитє предметôвъ самого церковного змѣсту до него, зродилась вôдъ разу мысль послужити ся молодою силою нашого Товариства для розвою штуки, щобы єго и матеріяльно пôдпомочи и поле єго дѣяня розширити. За тымъ повстала и дальша мысль — зъ фантôвъ такъ нимъ зготовленыхъ, якъ иншихъ, дарованыхъ, а при тôмъ зъ иншихъ творôвъ теперѣшнои нашои церковнои штуки урядити выставу. Наконечне доповненє дôзнала та мысль въ плянѣ обняти выставою цѣле поле нашои церковнои штуки и индустріи. Въ тôмъ плянѣ лежало головно: ревія нашихъ силъ, щобы нашôй суспôльности була дана можнôсть пôзнати всѣхъ своихъ рôдныхъ труженикôвъ на тыхъ поляхъ, щобы єи навчити цѣнити ихъ и пôдпирати, не шукати чужихъ богôвъ. Дальше лежало въ тôмъ плянѣ: зблизити нашихъ артистôвъ ще близше до себе, якъ оно стало ся заложенємъ Товариства, духовно черезъ зôбранє ихъ творôвъ разомъ, для взаимного обзнаня, ободреня, духового скрѣпленя, для публичного оцѣненя ихъ творôвъ и заинавґурованя може якогось одностайного напряму, дороги. Не ходило о клясичнѣ якѣсь творы, але о фактичнѣ подвиги, труды и осягненѣ результаты, а тѣ показали ся справдѣ позитивными, вызначными. Ходило дальше о то, щобы всѣ нашѣ труженики на поли штуки и индустріи пôзнали ще близше того єдиного у насъ мецената, того патрона, такъ старого и вѣчно молодого, котрый такъ пильно береже идеалъ красы, с. є. церковь, и вôдъ неи не вôдлучували ся.

Доси мôй плянъ въ головныхъ бодай зарисахъ выконаный. Остає дальша точка пляну, а то: щобы наша суспôльнôсть нашъ нарôдъ цѣлый взявъ ту выставу и тыхъ, котрѣ до єи урядженя причинили ся, нашихъ артистôвъ, якъ свою дорогу дитину, якъ своихъ сынôвъ въ свою опѣку. Щобы та выстава, котра стояла такои безконечнои працѣ и выдаткôвъ, не стояла осамочена, но мала завсѣгды богато своихъ щирыхъ, пильныхъ вôдвѣдуючихъ, котрѣ зъ неи будуть могли бути задоволенѣ, а може въ певнôй мѣрѣ нею и чванити ся. Сего вымагає честь наша, достоиньство народнє. Сего вымагає той свято дорогій предметъ — своя рôдна штука, сего вымагає и остаточна цѣль льотеріи — не дати нашихъ дякôвъ въ чужу неволю, а обезпечити ихъ свободу для услугъ церкви и народови. А въ тôмъ взглядѣ такъ богато-богато недостає...

Кличу ще разъ: Народе рускій! прийми въ свою найщирѣйшу опѣку першу артистичну руску выставу!

О. Д. Танячкевичъ.

Передъ выборами.

Осею, довкола котрои обертае ся вся політична дискусія у Вѣдни, суть слова цѣсаря до Яворского, що розвязане парляменту и розписане новыхъ выборôвъ е „послѣднымъ конституційнымъ средствомъ". Ще бôльшого клина вбили въ головы політикôвъ скептичнѣ слова цѣсаря до Быка, що не вѣрить въ результатъ. Тѣ слова подѣлали зразу депримуючо на всѣхъ кандидатôвъ и выборчихъ аґітаторôвъ, бо кождый пытавъ, чи выплатить ся серіозно кандидувати и аґітувати, коли парляментъ по кôлькохъ першихъ засѣданяхъ буде розôгнаный? Однакъ депресія була тôлько хвилева, и все кинуло ся въ небувалымъ доси запаломъ до выборчои аґітаціи. Найсильнѣйше кипить въ Чехіи, мѣжь антісемітами и нѣмецкими націоналами. Тѣ хочуть выдерти иншимъ сторонництвамъ якъ найбôльше число мандатôвъ. Що Чехи и Нѣмцѣ, вышлють теперь найзавзятѣйшихъ своихъ репрезентантôвъ, нема нинѣ найменшого сумнѣву. Умѣркованѣ зредукують ся до мінімального числа. Супротивъ того уважають нинѣ за певну рѣчь, що нова палата буде ще неспокôйнѣйша, якъ розвязана и всѣ ломлять собѣ голову надъ тымъ, що криє ся за цѣсарскими словами, якѣ пляны мае правительство на случай, коли бы нова палата показала ся неспособною до працѣ.

Одинъ зъ вѣденьскихъ дневникôвъ, навязуючи до слôвъ цѣсаря, высказавъ переконане, що для Австріи надходять часы абсолютизму и звернувъ ся до Угорщины, котра вже неразъ заявила, що хоче мати дѣло лише зъ конституційною Австрією, зъ зазывомъ абы ратувала долитавску половину монархіи передъ небезпеченьствомъ.

Вôдповѣдаючи на тѣ выводы Sonn u. Montags Ztg. успокоює політикôвъ що-до небезпеченьства абсолютизму. Згаданый тыждневникъ пише: „О управѣ безъ конституційного парляменту по просту не буде анѣ бесѣды, але що найбôльше буде зарядженыхъ кôлька конечныхъ а успѣшныхъ змѣнъ конституціи въ недуже вже незвычайнôй нинѣ позаконституційнôй дорозѣ. Розширене выборчого права, доконане въ такій способъ, не выкличе въ жаднôмъ краю революційного руху и не утворить потребы ужитя оружнои силы".

Sonn u. Montags Ztg. уважають за пôвурядову часопись, при помочи котрои правительство звычайно „зраджує" свои пляны, коли хоче въ неофіціяльный способъ приготовити публику на якусь евентуальнôсть, або довѣдати ся, якъ рôзнѣ сторонництва и чинники вôднесуть ся до евентуального пляну правительства. Коли бы и нинѣ, голосъ S. u. M. Ztg. выявлявъ намѣры правительства, то правительство по першихъ кôлькохъ безуспѣшныхъ засѣданяхъ новои палаты знову розвяже парляментъ и скличе конституанту на пôдставѣ загальныхъ выборôвъ. Можливе однакъ и се, що правительство ще не рѣшило ся серіозно на такій крокъ, а наведеною енуціяціею хоче лише остерегчи Молодочехôвъ передъ немилыми для нихъ наслѣдками дальшои обструкціи.

На молодоческихъ кандидатахъ мусѣли зробити враженє уваги староческого дневника Politik, котрый остерѣгавъ выборцѣвъ, абы не вязали кандидатôвъ обовязкомъ безусловного континуованя обструкціи, бо въ наслѣдокъ такого зобовязаня, послы можуть знайти ся въ ситуаціи безъ выходу. Справа тактики въ новôй палатѣ, повинна бути полишена выбранымъ посламъ. Въ тôмъ дусѣ промовлявъ вчера д-ръ Дикъ на першихъ зборахъ выборцѣвъ въ Празѣ. Вôнъ заявивъ, що новѣ выборы повинни бути рѣшучою вôдповѣдею на поступоване правительства. Кандидатамъ не треба вязати рукъ и домагати ся вôдъ нихъ приреченя зъ горы, що дальше будуть вести обструкцію. Нинѣ не дасть ся предвидѣти, якъ въ новôмъ парляментѣ вôдносины уложать ся и тому честный заступникъ народа не може зъ горы нѣдочого зобовязувати ся, анѣ присягати, що буде придержувати ся такои або сякои тактики. Выбôръ тактики треба полишити колеґіи нововыбраныхъ послôвъ. Зборы ухвалили вотумъ довѣря для д-ра Дика и ухвалили наново его кандидатуру.

Нинѣ збирае ся пôдъ проводомъ п. Функого конференція президій клюбôвъ лѣвицѣ, абы обговорити справу удержаня при выборахъ нѣмецкои Gemeinbürgschaft. Здае ся, що ся акція скôнчить ся на нѣчôмъ, бо така злука сторонництвъ выдае ся теперь неможливою. Здае ся, що прийде до ухвалы, абы, кождому сторонництву лишити вôльну руку а лише тутъ або тамъ буде заключеный якійсь компромісъ. Противъ компромісу выступають головно христіяньско-соціяльна и нѣмецка людова партія.

Управа нѣмецкои людовои партіи на Моравѣ обговорювала вчера выборчу акцію. При тôй нагодѣ высказано правительству недовѣре зъ причины намѣреного отвореня ческого університету на Моравѣ и порѣшено заініціювати противъ сего проекту якъ найострѣйшу обструкцію.

Linzer Volksblatt дуже остро атакує выборчій маніфестъ Молодочехôвъ и пише, що Молодочехи ще бôльше зразили собѣ нимъ своихъ союзникôвъ, т. є. Полякôвъ и католицко-людову партію, бо анѣ першѣ, анѣ друга не дадуть ся позыскати для гадки державного ческого права.

Хіньска справа.

Зъ Тъентсіну доносять, що Лігунчанъ знаходить ся въ Таку на россійскôмъ военнôмъ корабли; зъ Шангаю знову доносять, що Лігунчанъ все ще пробуває на анґлійскôмъ корабли и свôй выѣздъ вôдложивъ зъ причины непогоды. Лондоньскѣ дневники твердять, що Россія хотѣла вôдставити Лігунчана до Таку на россійскôмъ корабли, але адміралъ Сеймуръ запротестувавъ противъ того.

Японъ домагае ся, абы мировѣ переговоры проводивъ князь Чінъ, коли тымчасомъ Россія хоче бачити на тôмъ становищи Лігунчана. Рада послôвъ ухвалила заявити, що не мають повновласти до переговорôвъ зъ Чіномъ. Хіны именували ще ґенерала Юнлю, яко третого повномочника до мировыхъ переговорôвъ. Однакъ ся номінація выкликала въ Лондонѣ велике невдоволене, бо вôйска Юнля брали участь въ атакахъ на посольства, а навѣть говорять, що атакъ выконано на розказъ самого Юнля.

Нѣмецкій посолъ звернувъ увагу Чіна, що Хіны не повинні зволѣкати зъ переговорами, бо се моглобы выкликати роздвоєнє мѣжь державами. Посолъ додавъ, що Нѣмеччина рѣшила ся задержати въ Хінахъ бôльшу военну силу, якъ довго хіньска справа не буде полагоджена зъ загальнымъ вдоволенемъ Нѣмеччины. На пôдставѣ сеи заявы Лігунчанъ телеґрафувавъ до ґенерала Юнля, абы всякими силами старавъ ся намовити цѣсаря и цѣсареву до повороту до Пекіну и до выгнаня кн. Туана. Лігунчанъ въ розмовѣ зъ францускимъ конзулемъ высказувавъ дуже оптимістичну надѣю що до заключеня мира. Хваливъ симпатичне становище Россіи супротивъ Хінъ и давъ пôзнати, що Россія вôднесе великѣ користи въ Манджурии. Якъ твердять хіньскѣ урядники Лігунчанъ повѣдомивъ телеґрафічно россійске правительство що годить ся на се, абы хіньского цѣсаря назадъ покликати на престолъ але не може ручити за се, що князь Туанъ буде покараный.

Постепенна евакуація Пекіну, вже розпочала ся. Выцофано 5 россійскихъ полкôвъ и выслано ихъ до Манджурии, зъ вôдки надходять некористнѣ вѣсти. Въ Пекінѣ лишило ся 8000 Россіянъ. Японъ намѣряє выцофати 15.000 воякôвъ, такъ що въ Пекінѣ лишить ся 7.000 Японцѣвъ. Россійскѣ вôйска одержали инструкцію не робити дальшихъ приготовань до перезимованя въ Пекінѣ. Россійскій посолъ осяде въ Тъентсінѣ и буде вести переговоры зъ хіньскими заступниками, лише на случай потребы буде доѣздити до Пекіну.

Пôсля урядового донесеня зъ Тъентсіну, нѣмецкѣ вôйска спалили мѣсцевôсть Ліянъ. Въ борбѣ погибло 500 Боксерôвъ. Хіньскѣ вôйска, котрѣ знаходили ся въ Ліянѣ, утѣкли. По нѣмецкôй сторонѣ одного вояка убито, а пять ранено.

Соціяльна демократія на селѣ.

Аґрарна справа стала вôдъ кôлькохъ лѣтъ темою оживленыхъ дискусій въ публицистицѣ та научнôй літературѣ соціяльныхъ демократôвъ, головно-жь нѣмецкихъ.

Въ практичнôй роботѣ, въ політичнôмъ житю мусѣла соціяльна демократія застановити ся надъ пытанемъ: що зробити зъ міліоновыми масами сѣльского дрôбногрунтового населеня та яке супротивъ него заняти становище.

Найсильнѣйша голова мѣжь всѣма теоретиками нѣмецкого соціялізму Кавтскій забравъ рôвно-жь въ сѣй справѣ голосъ та въ обемистôй, поважнôй, на статистичныхъ датахъ опертôй праци пôдъ заг. „Аґрарне пытане" старавъ ся розвязати згадану квестію вôдповѣдно до ортодоксально-соціялістичныхъ Марксôвскихъ тезъ. Марксову науку про загибѣль дрôбнои продукціи, про пролетаризацію масъ а про концентрацію усеи продукціи въ рукахъ кôлькохъ капіталістичныхъ петентатôвъ приклавъ вôнъ жнецемъ до рôльництва и старавъ ся — на нашу думку зъ сумнѣвнымъ успѣхомъ — выказати такѣ самѣ тенденціи въ розвитку земельнои власности.

Дискусія, яка опôсля вывязала ся, а въ котрôй яко противники Кавтского забирали голосъ два могучѣ стовпы соціяльнои демократіи Бернштайнъ и Фольмаръ — була вельми поучаючою, а специяльно цѣкавою була вона и для такого par excellence рôльничого народу, якъ Русины.

Бернштайнъ и Фольмаръ станули на вôдмѣнномъ становищи, нѣжь Кавтскій. Пôсля нихъ не то въ рôльництвѣ, але навѣть въ промыслѣ Марксовѣ тезы не оправдують ся и розвôй суспôльнои господарки не йде нѣ трохи такъ скоро въ напрямѣ концентраціи, якъ се каже Марксôвъ ученикъ Кавтскій. Що бôльше: Бернштайнъ въ обширнôй студіи „die Voraussetzungen des Socialismus" приходить до просто противныхъ заключень, нѣжь Марксъ и Кавтскій, а що вôнъ мимо сего вважае себе и є соціялістомъ, то тôльки длятого, бо уважае соціялістичну форму суспôльного житя высшою и справедливѣйшою вôдъ сучасной и вѣрить въ єи приходъ не зъ економічнои доконечности, але въ наслѣдокъ усовершеня и людскихъ почувань въ напрямѣ альтруізму и въ наслѣдокъ умового розвитку людей.

Тая кампанія до нинѣ не затихае. Лише змѣняє ся єи форма о стôлько, що зô сферы теоретичныхъ дискусій переходить въ обсягъ практичнои роботы.

Найсвѣжѣйшимъ побоєвищемъ, де звели сѣ двѣ течіѣ середъ нѣмецкои соціяльнои демократіи, бувъ конґресъ нѣмецкои соціяльнои демократіи въ Австріи въ Градци стирійскôмъ. Яко гôсть бувъ тамъ и нѣмецкій соціялістъ Фольмаръ, вождъ баварскихъ аґрарныхъ соціялістôвъ.

Самъ Фольмаръ особа вельми цѣкава Шляхтичъ и дѣдичъ зъ роду и суспôльного становища, колишній жовнѣръ въ пруско-францускôй вôйнѣ, де и стративъ обѣ ноги [такъ, що ходить на кулахъ], а при тôмъ всѣмъ горячій соціялістъ — се безперечно цѣкава поява. Вôнъ зъ цѣлою вытревалостію и упоромъ Нѣмця завзявъ ся помирити огонь зъ водою — соціялістичну фільософію зъ интересами дрôбного рôльництва. Коли инші соціялісты махнули рукою на села та зъ погордою, ба часомъ и зъ ненавистію вôдзывали ся о мужикахъ якъ о реакційнôмъ, закостенѣлôмъ и крайно ретроґраднôмъ елементѣ, зъ якимъ колись соціяльна демократія коротко и рѣшучо упорае ся, тогдѣ вôнъ самъ одинъ взявъ ся до иншои тактики и цѣлѣ лѣта посвятивъ вытревалôй соціялістичнôй аґітаціи мѣжь баварскимъ селяньствомъ, де небавомъ и сотворивъ аґрарну соціялістичну партію. Для насъ Русинôвъ буде чимало цѣкаве се, що и мы вôдограли ту деяку, цѣлкомъ не пôдрядну ролю. Именно аґрарна проґрама нашихъ радикалôвъ, яка теперь въ головнôй своѣй основѣ увôйшла въ національно-демократичну проґраму, послужила Фольмарови субстратомъ до зложеня анальоґічнои аґрарнои проґрамы для нѣмецкихъ мужикôвъ. Въ тôй цѣли зносивъ ся Фольмаръ изъ тогдѣшными проводирами радикального руху В. Будзиновскимъ и д-ромъ Франкомъ.

Отсей Фольмаръ выголосивъ на згаданôмъ конґресѣ вельми цѣкаву промову, яко додатокъ до реферату д-ра Еленбоґена про соціялістичну аґітацію на селѣ.

Д-ръ Еленбоґенъ, видко такожь „еретикъ", бо вôдкидае примѣнюване Марксовыхъ тезъ до аґрарныхъ вôдносинъ. Въ своѣмъ рефератѣ высказавъ вôнъ, якъ рôзнородни формы приняла рôльнича господарка въ рôзныхъ краяхъ, вказавъ на се, що нѣгде ще не вдало ся зорґанізувати трѣвкому и сервѣльному аґрарно-суспôльному рухови зъ вынимкомъ слабыхъ початкôвъ въ Италіи и Угорщинѣ, и то саме тамъ, де веде ся велика господарка по латіфундіяхъ и де богато рôльного пролетаріяту. Не приєднавши мужикôвъ, не здобуде соціяльна демократія політичнои власти, а якъ бы й здобула, то небавомъ и втратила бы. Тому треба обняти соціялістичною аґітаціею такожь села. А що по селахъ головна часть людности дрôбне мужицтво, тожь соціяльнôй демократіи не лишае ся нѣчо иншого, якъ орґанізувати сихъ дрôбныхъ посѣдачѣвъ и боронити ихъ дрôбно-мужицкихъ интересôвъ супротивъ бôльшои посѣлости, податкового угнѣту и т. д. Далѣ ставить д-ръ Еленбоґенъ рядъ позитивныхъ постулятôвъ що-до практичныхъ рôльничихъ реформъ въ напрямѣ асоціяціи, усуненя привілеѣвъ, пôднесеня рôльничои культуры, охороны рôльничихъ робôтникôвъ и т. д.

Отже въ дискусіи надъ симъ рефератомъ сказавъ Фольмаръ менче-бôльше отсе:

Соціялістична теорія не подае намъ нѣ трохи розвязки аґрарнои квестіи. Въ соціялістичныхъ проґрамахъ нема нѣякихъ вказôвокъ що-до сеи справы. Вôнъ думае, що въ рôльництвѣ нѣ трохи не йде до концентраціи продукціи, а противно, дрôбна власнôсть здаєть ся цѣлкомъ трѣвкою та зъ економічного боку пожаданою формою рôльнои господарки. Що бôльше: дрôбна власнôсть може безпечно истнувати побôчь суспôльнои, державнои власности и цѣлкомъ не мусить загинути. Де-хто изъ соціялістôвъ забувае, що не въ тôмъ рѣчь и не въ тôмъ добро, абы всю власнôсть удержавнити, але въ тôмъ, абы суспôльнôсть справдѣ поступила на дорозѣ асоціяціи. Тожь можливе є добровôльне усуспôльнене безъ удержавненя. Дрôбна хлопска господарка мае затымъ повне право до истнованя. Отже треба єи хоронити, бо охороняючи єи, охороняемо и хлопа, людину. Соціялісты доси ишли на села, не знаючи сѣлъ и не знаючи хлопскои душѣ, та хотѣли хлопови живцемъ защѣпити робôтничій способъ думаня. Се похибка не простима. Рôвножь крайно безтактнѣ є выходки противъ вѣры. „Люде, що думають, мовьбы они всю премудрôсть столѣтя зъѣли ложками и що уважають кождого вѣрующого чоловѣка за дурня, повинні бути вôдсунені вôдъ всякои аґітаціи."

Оттакъ менче-бôльше промовлявъ старый аґраристъ. Въ его словахъ вôдбила ся цѣла его альтруістична душа. Вôнъ кидае доктрину, бажаючи помочи ближнимъ, бо любить людей, а не доктрины.

Та въ дальшôй дискусіи, въ якôй крôмъ многихъ иншихъ бесѣдникôвъ забиравъ слово и вождъ австрійско нѣмецкихъ соціялістôвъ д-ръ Адлеръ зъ Вѣдня, показало ся, якъ далеко ще стоять вôдъ Фольмара проводирѣ соціяльнои демократіи. Всѣ вони майже безъ вынимку показали ся закостенѣлыми доктринерами то вузкоглядными мѣщухами, що нѣ трохи не можуть вырвати ся зъ утертои и такъ шабльоновои дороги фабричного соціялізму, а коли остаточно принято резолюцію д-ра Еленбоґена, то стало ся се тôлько за-для простого „хлополапства", безъ щирыхъ замѣрôвъ и безъ того горячого почуваня для хлопскихъ интересôвъ, яке бачить ся у Фольмара.

Та коли соціялісты разъ пôйдуть на села и возьмуть ся тамъ за практичну роботу, то мабуть дôйдуть до того самого становища, на якôмъ стоять Фольмаръ.

Невеселѣ гороскопы парискои выставы.

Чимъ близше до кôнця выставы, що заповѣдала ся зъ-разу такъ величаво, тымъ частѣйше дають ся чути голосы, що заповѣдають сумный єи конець.

Промыслôвцѣ, купцѣ, готельники, реставраторы и загаломъ усякѣ пôдприємцѣ, що то не одинъ зъ нихъ думавъ заробити на выставѣ якій-такій грôшь та коли вже не зажити спокôйнымъ житемъ, то бодай полатати свои фінансы — всѣ обманули ся въ своихъ надѣяхъ. Богатшѣ зъ нихъ потратять великѣ сумы, фінансово слабшѣ зруйнують ся, збанкрутують. Рôвножь и парискѣ банки шарпнуть ся міліонами.

Причины сего треба глядати въ кôлькохъ обставинахъ, що зложились на се, абы не здѣйснити надѣѣ усего париского пôдприємства.

По перше самъ выставовый комісаріятъ, веденый зручнымъ шефомъ п. Пікардомъ, умѣвъ незвычайно зручно вызыскати обманчивѣ надѣѣ на велику фреквенцію выставы та емітувавъ черезъ парискѣ банки кольосальну суму 65 міліонôвъ білетôвъ вступу — а банки, при номінальнôй вартости білету на 1 франкъ заплатили 80%. Однакъ за-для малои фреквенціи цѣну білетôвъ знижувано такъ, що она стоить теперь мѣжь 35—25 сантімôвъ, а небавомъ може впасти и на кôлька су. Та хочь тымъ способомъ банки потратять кольосальнѣ сумы, то за се публика зыскуе ганый вступъ на выставу — тому-то страты банкôвъ не закаламучують нѣ трохи спокою публичнои опінiи.

Не такъ вже стоить рѣчь зъ цѣлыми сотками приватныхъ пôдприємцѣвъ, що вразъ зô своими родинами стоять надъ пропастію банкротства и нужды — знову зъ ласки выставового комісаріяту, взглядно п. Пікарда. Цѣну площъ на побудоване ресторанôвъ, театрикôвъ и т. п. на выставѣ вышрубовано до казочнои высоты. Лише два спôльники-реставраторы Дюрель и Шампаверъ заплатили за дозвôлъ побудованя ресторану 1,600.000 франкôвъ. Иншѣ платили по 700, 600, 500 тысячь франкôвъ. Концесіи на отворюване всякихъ розрывковыхъ льокалѣвъ продавано за кольосальнѣ сумы. Розумѣе ся, що пôдприємцѣ, поплативши такѣ капіталы то за площѣ то за концесіи, бажали вôдбити ихъ собѣ на публицѣ. Білеты на дрантивѣ а до того ледви чвертьгодиннѣ або пôвгодиннѣ спектаклѣ платили ся пятифранкôвками, а цѣны стравъ и напоѣвъ по ресторанахъ переходили и найсмѣливѣйшѣ здогады. Публика вôдповѣла на се стрейкомъ и омивала всѣ льокалѣ, де зъ нея гарбовано шкôру. Пôдприємцамъ не лишало ся нѣчо иншого, якъ знизити цѣну до того ніво, на якôмъ стояли звычайнѣ парискѣ цѣны, а се для нихъ рôвнозначне зъ банкротствомъ и руиною. Чимало причинило ся до ихъ стратъ и се, що властиве и оконечне упорядковане выставы наступило ажь въ половинѣ липня, хочь формальне отворене выставы було ще на веснѣ. Отже цѣлый чвертьрôкъ пропавъ безповоротно.

Далѣ и „дуже добрѣ гостѣ", якими є Англичане и Американцѣ, симъ разомъ не дописали. Расовый антаґонізмъ, політичне и економічне суперництво мѣжь Анґльо Сасами а Францією, якъ и ярко-шовіністичнѣ выходки націоналістичнои парискои прасы противъ анґльо саскои расы зробили то, що въ выставовôмъ сезонѣ звѣдало Парижь менче Анґлійцѣвъ и Американцѣвъ нѣжь за той самъ часъ минулого року. А хочь за то Нѣмцѣ, за-для дешевости зелѣзницѣ и за-для найновѣйшои „політики кокетованя", навѣть выставу незвычайно численно, то мала зъ того потѣха, бо практичный Нѣмець — се „таный гôсть", здирчивѣ льокалѣ омминае, перекуску купує въ мѣстѣ та бере зô собою въ пакетику на выставу и не дасть нѣякому спекулянтови заробити.

Якъ бачимо, все зложило ся, абы довести до сумного кôнця, якій безперечно вôдбье ся и на французскôй внутрѣшнôй політицѣ та готовъ спричинити ся до упадку теперѣшного кабінету.

Загибѣль столицѣ Техаса.

Телеґрамы зъ Америки приносять чимъразъ страшнѣйшѣ вѣсти про руину, якои наробивъ орканъ въ полудновыхъ державахъ американьскои Унiи, головно жь въ державѣ Техасъ. Нещасте, яке бы дорôвнувало своимъ розмѣромъ наслѣдкамъ сеи страшнои елементарнои силы, справдѣ не тямить людска исторія.

Столиця Техаса, велике мѣсто Ґальвестовнъ — такъ сказати-бъ — щезло зъ лиця землѣ! Де недавно кипѣвъ живый рухъ, метушило ся пôвъ мiлiона населеня, здвигали ся монументальнѣ будôвлѣ — тамъ теперь одно безконечне румовище и крые въ собѣ тысячѣ трупôвъ. Наочнѣ свѣдки описують загибѣль мѣста ось-якъ:

Въ суботу около полудня барометръ наразъ спавъ. Заносило ся на не абы яку бурю, и се небавомъ здѣйстнило ся. Вихоръ вôдъ моря надѣсъ чорнѣ якъ вуголь хмары та застеливъ ними цѣлый небозвôдъ. Крôзь выте вѣтру прорѣзували ся удары громôвъ та трескôтъ падучихъ домôвъ. Якъ пилку зôрвала буря копулу унiверситету. Дахъ зелѣзничои стацiи пôднѣсъ ся наче карта паперу въ гору, перелетѣвъ чималу просторонь та зачѣпаючи о дахи будынкôвъ а опôсля падаючи цѣлою своею величиною на улицю, змѣвъ до чиста усе, о що завадивъ. Домы клали ся на бôкъ, наче-бъ ихъ вывертала яка невидима великаньска рука. Въ однôй хвили всѣ улицѣ засыпали ся розвалинами дахôвъ та румовищемъ зъ розбрваныхъ горѣшныхъ поверхôвъ. Вежѣ костелôвъ, а навѣть цѣлѣ костелы позавалювались на улицѣ та на сусѣднѣ домы, пригнѣтаючи ихъ своимъ тягаромъ до землѣ. Нѣодна публична будова не устояла ся передъ силою оркану. Зъ великого шпиталю Санъ-Марi выратувало ся ледви 8 осôбъ. Шѣсть тысячь домôвъ зрôвнаныхъ изъ землею а на побережю лежать останки близько двохъ сотокъ розторощеныхъ кораблѣвъ.

О 3 годинѣ пополудни орканъ зôбльшивъ ся. Море, перте вихромъ, выступило зъ берегôвъ и посунуло на мѣсто. Цѣла надморска часть мѣста опинила ся въ однôй хвили пôдъ водою. Навѣть у высше положеныхъ частяхъ мѣста стояла вода на 5 метрôвъ высоко. Чого не доконавъ вихоръ, докôнчило море. Домы потрясанѣ скажеными филями валили ся въ одну мить и, такъ сказати-бъ, „сѣдали" на землю и пôдъ своимъ румовищемъ гребли тысячѣ людей.

Пôдчасъ того всего на улицяхъ представлявъ ся страшный видъ збожеволѣлои зъ смертельного страху товпы. Окровавленѣ, розбѣшенѣ грозою смерти люде гнали на ослѣпъ улицями, били ся, топтались, а вихоръ зрывавъ ихъ зъ нôгъ, та кидавъ ними о стѣны домôвъ. Трупы застелили всѣ улицѣ. Нема родины, котра бы не стратила бодай одного члена.

Ажь около пôвночи ставъ орканъ зменшати ся и надъ раномъ затихъ. Море уступило. Выринаюче изъ моря сонце озарило яснымъ промѣнемъ одну велику, сумну та переражаючу руину.

Въ першôй хвили по сѣмъ нещастю запанувала по всѣмъ — не можна сказати мѣстѣ, а хиба по румовиску крайна анархiя. Всякѣ темнѣ индивiдуа поодиноко чи шайками зачали на свѣжôй могилѣ рабунокъ. Обрабовувано трупôвъ та опущенѣ, а ще не здемольованѣ мешканя. Розбишацкѣ банды були панами ситуацiи. Ажь въ недѣлю прибули мiлiцiи изъ сусѣднихъ державъ и стали заводити ладъ. Приловленыхъ на горячôмъ злодѣѣвъ и рабôвникôвъ сейчасъ розстрѣлювано та и поставлено всюда сторожѣ и занаґуровано гашене пожарôвъ та грабане трупôвъ, якихъ за-для браку мѣсця и часу кидае ся просто въ море. До сего часу пораховано высше 10 тысячь мерцѣвъ.

Такъ столиця Техаса, великiй торговельный и промысловый осередокъ, перестала истнувати и мабуть не буде вôдбудовувати ся по перше за-для немѣрныхъ коштôвъ, а по друге за для боязни передъ поновленемъ такого нещастя колись въ будучинѣ.

Подôбнѣ спустошеня поробивъ орканъ на цѣлôмъ побережю Техаса. Надбережнѣ мѣста и села зникли зъ лиця землѣ, бо море выступило на одну нашу милю въ глубъ сушѣ. Сила струѣ була такъ страшна, що вырыла глубочезнѣ яры, а навѣть въ деякихъ мѣсцяхъ позабирала цѣлѣ верствы земнои коры вразъ изъ усѣмъ, що на нихъ було.

НОВИНКИ.

— **Фанты для дякôвскои льотерiи прислали** Р. Т.: паньство Кулачковскѣ зъ Вѣдня 2 ручники, товариство ткацке зъ Глинянъ 1 килимъ свого выробу, панны Галя и Ольга Барвѣньскѣ зъ Львова образокъ Матери Божои [кабiнетовои формы въ краснôй оправѣ] и 6 ручникôвъ; панна Ольга Шухевичѣвна Тишковець 6 ґердановыхъ ланцушкôвъ до годинникôвъ. — За Комiтетъ *Танячкевичъ.*

Ще просимо о присланє фантôвъ, але вôдворотною почтою! Ще просимо о оказы домашного промыслу зъ всѣхъ сторôнъ, якъ ткацкого [килимы], сницарского [хрестики]; є у насъ выробы свѣчникôвъ, паукôвъ, якъ въ Тартаковѣ, они повиннѣ находити ся на выставѣ. — *Комiтетъ выставы.*

— **Подарунки цѣсаря.** Передъ выѣздомъ цѣсаря зъ Ясла дôстали вôдъ него подарунки: бiскупъ Пельчаръ [що вôдправлявъ для цѣсаря службу Божу въ Яслѣ] дуже красный хрестъ на груды, директоръ зелѣзниць Горошкевичъ золоту паперосницю зъ буквами цѣсаря украшену брилянтами, инспекторъ руху Макаревичъ и радникъ полiцiи Шехтель золотѣ годинника, а инжiнеръ Лехнеръ брилянтову спинку.

— **Князь Альбертъ Саскiй,** вертаючи дня 16 с. м. вечеромъ зъ обѣду родинного въ Пiльнiць до своеи кватиры въ Волька коло Носсенъ, выпавъ зъ повозу въ наслѣдокъ сполошеня коней такъ нещасливо, що въ десять минутъ опôсля закôнчивъ житє. Князь Альбертъ саскiй бувъ братомъ архикнягинѣ Марiи Iосифы, жены австрiйского архикнязя Оттона.

— **Изъ Станиславова.** Вп. о. д-ръ Иванъ Гробельскiй, крилошанинъ станиславôвскои капiтулы, жертвувавъ на Бурсу филiи Руского Товариства педагогiчного въ Станиславовѣ 100 коронъ. За сей щедрый даръ складае пôдписаный Выдѣлъ щирому приятелеви и опѣкунови убогои молодежи шкôльнои сердечну подяку. — За Выдѣлъ *Н. Моровъ* голова, *Ник. Ластовецкiй* секретарь.

— **Єромонахъ о. Юстинъ Ралько** померъ 8 вересня с. р. яко завѣдатель прихода Голубиѣ коло Пенякъ въ 54 роцѣ житя. Покôйный передъ тымъ бувъ черезъ 25 лѣтъ катихитомъ при школахъ народныхъ въ Дрогобичи. В. в. п.!

— **Помилуванє.** Цѣсарь помилувавъ засудженого перемыскимъ судомъ Дмитра Паньката за замордованє жѣнки на кару смерти, змѣняючи ему тоту кару на 20 лѣтъ вязницѣ.

— **Галицка каса щаднича передъ судомъ.** У вересни с. р. мавъ переводити ся дальшiй процесъ противъ двохъ урядникôвъ галицкои касы щадничои — Ґонсьоровского и Зьолецкого, и обомъ доручено вже акты обжалованя, але на рекурсъ Зьолецкого уневажнено той актъ обжалованя и заряджено доповнене слѣдства. По переведеню его буде наново выготовленый актъ обжалованя и справа, розумѣєсь, протягне ся. — По переведеню сеи справы розпôчне ся — якъ довѣдуєсь одна польска часопись — справа забезпеченя въ дорозѣ цивiльнôй всякихъ стратъ, якѣ потерпѣла щадниця зъ вины поодинокихъ осôбъ.

— **Пôдпалъ.** На лавѣ обжалованыхъ у львôвскôмъ судѣ карнôмъ засѣвъ вчера Василь Бубничь, селянинъ зъ Пôдсоснова, бобрецкого повѣту, обжалованый о злочинъ пôдпалу. А исторiя сего пôдпалу така: Бубничь, бажаючи свою судьбу поправити, постановивъ подружити ся зъ робучою дѣвкою, котра въ додатку принесла ему въ посагу 34 зр. За тую суму купили собѣ кусокъ поля 7 сяжнѣвъ ширины а 13 довготы и на нѣмъ поставити малу хату за грошѣ, котрѣ Василь вже давнѣйше собѣ заощадивъ. Однакъ Василеви не судило ся бути щасливымъ. До хаты Василя загостило нещастє и зубрило найкрасшѣ его надѣѣ. Ото жѣнка его збожеволѣла. Вôддано ѣ до заведеня божевôльныхъ, де невдовзѣ померла, а Василь лишивъ ся самъ сиротою на ґаздôвствѣ. Позавидували ему тихого щастя свояки жѣнки и почали домагати ся вôдъ него звороту пайки жѣночои, а свары и торги довели Василя до такои крайности, що рѣшивъ ся хату яко свою власнôсть спалити, ґрунтъ вôддати лакомымъ своякамъ, а самъ у чужихъ людiй шукати притулку. Не надумуючись довго, зголосивъ ся до начальника громады и заявивъ ему свою постанову, жадаючи, щобы вôйтъ повѣдомивъ о тôмъ асекурацiю; але той высмѣявъ его. Въ пôвъ години по тôмъ хата Василя разомъ зъ цѣлымъ добуткомъ спопелѣла. Своякамъ лишила ся жѣноча пайка зъ купою недогаркôвъ а Василь опинивъ ся у вязници. — При розправѣ прокураторъ домагавъ ся для него кары дожизненои вязницѣ. Инакше настроили судьѣвъ присяжныхъ зôзваня шѣстьохъ свѣдкôвъ та мотивы споповненого злочину и вердиктомъ своимъ они заперечили вину Василя, а судъ увôльнивъ его и заразъ выпустивъ изъ вязницѣ.

— **Свого рода стрейкъ рѣзникôвъ станиславôвскихъ.** Жиды станиславôвскѣ, маючи выключно въ своихъ рукахъ торговлю мяса, ухвалили не продавати въ суботу мяса и не рѣзати въ той день худобы. Черезъ те Станиславôвцѣ будуть мусѣли споживати въ недѣлю мясо зъ пятницѣ.

— **Трясенє землѣ** дало ся чути въ мѣстѣ Охотску на всхôдно-сибѣрскôмъ побережи. Пôдземный гукъ побудивъ мешканцѣвъ о 5 годинѣ рано. Незабавкомъ гукъ повторивъ ся и дало ся чути легке трясенє землѣ, що тревало 2 мiнуты. Всѣ годинники перестали ходити, въ мешканяхъ спадали образы зъ стѣнъ Жертвъ въ людяхъ не було; скôнчило ся лише на переполоху.

— **Кровава драма родинна** лучила ся недавно въ Италiи. До мѣста Партены повернувъ недавно Каєтанъ Льонґа, котрый перебувавъ черезъ довшiй часъ въ Америцѣ. Его сусѣды донесли ему, що въ часѣ его побуту въ Америцѣ жѣнка его вела ся неморально Се довело его до такои розпуки, що застрѣливъ свою жѣнку и двохъ своихъ товаришѣвъ, котрыхъ уважавъ за любасôвъ жѣнки, а кромѣ того поранивъ дуже тяжко ще пять осôбъ, зъ котрыхъ двѣ померли. Потôмъ зайшовъ на грôбъ своеи матери и тамъ застрѣливъ ся.

— **Вѣче ремѣсникôвъ** вôдбуло ся дня 16 с. м. у Львовѣ въ ратушевôй сали. Зôбраныхъ повитавъ президентъ м. Львова Малаховскiй. Предсѣдавъ львôвскiй кравець Нѣмчиновскiй. Оживлена дискусiя вела ся надъ проектомъ змѣны промыслового закона. Мѣжь иншими забравъ слово по руски п. Мулькевичъ зъ Камѣнки струм. и жалувавъ ся на конкуренцiю, яку роблять ремѣсникамъ фаховѣ школы промысловѣ. Жалобу его пôдперъ п. Валихевичъ зъ Львова и сформулувавъ ѣ въ резолюцiю, котру зборы ухвалили. Ухвалено также богато иншихъ резолюцiй.

— **Въ Ґлясґовѣ** [въ Англiи] справджено вчера знову пять новыхъ случаѣвъ занедужаня на чуму.

— **Про увязненє секретаря кагальникôвъ Бiбрiнґа** доносять изъ Станиславова: Въ четверъ 13-ого с. м. увязнено „Matrikenführera" и секретаря тут. кагалу Макса Бiбрiнґа, противъ котрого веде ся слѣдство о рôжнѣ обманьства, перекупства, фальшованє публичныхъ документôвъ и богато иншихъ справъ. Бiбрiнґъ въ короткôмъ часѣ свого урядованя потрафивъ рôжными штучками придбати собѣ красный маєтокъ, котрый оцѣняють на 20—30 тысячь. Вôдклику его противъ заряджeного увязненя не увзглядинивъ судъ и постановивъ задержати его дальше у вязници, а то зъ обавы, щобы вôнъ не повторивъ карыгôдного чину; не робивъ перешкодъ въ переводженю слѣдства и не утѣкъ. До теперь переслухано вже кôлькадесять свѣдкôвъ. Слѣдство веде ся о злочинъ зъ §§. 101, 104, 173, 174 и 176 з. к.

— Хоть выборы въ Галичинѣ ще не розписанѣ, а вже кружать **богато поголосокъ про рускѣ кандидатуры,** а польскѣ дневники, за ними-жь и нѣмецкѣ, друкують имена кандидатôвъ-Русинôвъ. Хотяй одинъ дневникъ польскiй навѣть похвалився, що про рускѣ кандидатуры знае вôдъ „jednego z wybitnych przedstawicieli ruskiej inteligencyi", то мы можемо заручити, що у всѣхъ вѣстяхъ въ польскихъ дневникахъ на тематъ рускихъ кандидатуръ є богато баламутства. Щобы не ширити того баламутства, мы не нотуемо тыхъ вѣстiй въ „Дѣлѣ", якъ и въ загалѣ не гадаемо называти именъ рускихъ кандидатôвъ лишь на вѣтеръ, доки яка кандидатура не набере дѣйстнои ваги и реального значѣня.

— **Жѣночiй конґресъ** радивъ въ Парижи протягомъ чотирохъ днѣвъ пôдъ проводомъ пань Марґiты Дюранъ, редакторки жѣночои часописи La Fronde, и Марiи Поньонъ, знанои соцiялiстки. Помѣжь участницями переважали юристки. Ухвалено менче-бôльше такѣ резолюцiи: Всѣ вынимковѣ приписы для женщинъ, що отирають ся на минимôй рôжници, яка мае истнувати помѣжь женщиною а мужчиною на точцѣ моральности, мають ся знести; — у всѣхъ школахъ мають учитись якъ мужчины такъ и женщины, а наука, зачинаючи вôдъ найнизшихъ до найвысшихъ шкôлъ, мае вôдбувати ся для обохъ полôвъ спôльно; — мужчины повиннѣ зачинати вôйскову службу въ 25-ôмъ роцѣ житя, и то тôлько тогдѣ, коли нежонатѣ и коли не є батьками двохъ дѣтей; въ тôмъ послѣднôмъ случаю мають они бути вôльными вôдъ службы; — родинне французке законодавство мае бути змѣнене въ тôмъ напрямѣ, що недопускаемѣ до жалобы о вôтцѣвство мають допускати ся; рôвножь не повиненъ законъ нѣчого споминати про „вôтцѣвску власть", хиба тôлько про „вôтцѣвску опѣку"; що-до маєткового права жѣнка повинна мати повну свободу въ приниманю зобовязань, головно торговельныхъ, якъ и въ провадженю цивiльныхъ спорôвъ безъ спôвучасти и безъ уповажненя мужа. — Се була бы поважна сторона конґресу. Та не хибло и смѣшнои. Именно котрась изъ участниць пôднесла квестiю „нормального строю" для фабричныхъ робôтниць, се-бъ-то таки звычайныхъ сподень, въ якихъ пôсля французскихъ полiцiйныхъ приписôвъ женщинамъ не вôльно публично являти ся. Та дискусiя, яка въ тôй пекучôй справѣ мусѣла вывязатись, не дôйшла видко до ладу, бо нѣякои резолюцiи въ тôй темѣ не ухвалено.

— **Огнѣ.** Въ Динискахъ, равского повѣту, згорѣло 8 загородъ селяньскихъ. — Въ Дымичи, снятиньского повѣту, згорѣло на фôльварку 7 стиртъ пшеницѣ. Шкода 44.000 коронъ. — Въ Пятничанахъ, стрыйского повѣту, згорѣли господарства Антонiя Левицкого и Сеня Старуты. Шкода 8.000 кор. — Въ Журавици, перемыского повѣту, згорѣлъ 5 загородъ селяньскихъ. Шкода до 14.000 кор.

— **Для нещасливои вдовицѣ-селянки П. К. зъ Д.** прислали на мою просьбу Р. Т.: п. Конст. Косовичь зъ Пôдгаєць 1 кор., о. дек. Ил. Пачовскiй зъ Борщевичь 2 кор., о. Василь Лициньякъ зъ Ярослава вôдъ о. Хотинецкого, Паславского и вôдъ себе 6 кор., п. Алексевичъ зъ Борислава 2 кор., о. Т. Левицкiй Топôльницѣ (почта Туре) 2 кор., о. Голинатый зъ Шельпакъ 1 кор., п. Мих. Стецякъ зъ Ярослава 6 кор., о. Кир. Сѣлецкiй зъ Жужеля 10 кор., о. Теодоровичъ зъ Ракова 2 кор. сов. В. Яворскiй зъ Нового Санча 5 кор., разомъ 37 коронъ, за що щедрымъ П. Т. жертводавцямъ сердечну складаю подяку. — *Д. Танячкевичъ.*

— **Ц. к. Дирекцiя почтъ и телеґрафôвъ** оповѣщуе:

Новий договор почтовий зі Швайцарією. Дня 12 серпня с. р. зiстав заключений в Бреґенцiї мiж австрийским i швайцарским зарядом почтовим новий договор почтовий, котрий з днем 1 вересня с. р. увiйшов в житє. Найважнiйшi змiни, спонуканi сим договором, суть слiдуючi: Вага листу для вимiру оплати листової зiстала в обороті мiж Австриєю а Швайцариєю пiдвисшена з 15 ґр. на 20 ґр. Пакети почтовi до 5 клґ. пiдпадають оплатам, установленим загальним договором для пакетiв почтових що до порта вiд ваги (1 клґр. для звичайних пакетiв) не зайшла через се нiяка змiна, противнож належитiсть асекурацiйна (вартiстна) вiд посилок вартiстних зiстала знижена на 10 сотикiв вiд кождих 300 франкiв поданої вартости. Пакети до 5 клґр. ваги, так за осiбним пiславцем, як i за послiплатою, мають бути при наданю оплаченi. Змiна адресу є дозволена для всiх пакетiв, без огляду на їх вартiсть. Зменшене i знесене послiплати дозволене є для всiх посилок за послiплатою пiд условiями, вiд котрих зависить змiна адресу. Вiдтиски печати, котрою пакети вартiстнi суть опечатанi, не конче потрiбнi на супровiдних адресах тихже пакетiв. Що до пакетiв без поданої вартости, котрi через вiдповiдне замкнене, або зi вагляду на неподiльнiсть свого змiсту суть забезпеченi, не вимагае ся опечатаня анї заосмотрені олiвяними пльомбами. Часописи, предплачуванi за посередництвом закладу почтового, могуть бути пересиланi з Австриї до Швайцариї i на оборот за оплатою сталої належитости, котра в Австриї виносить (1) одну корону. Поодинокi змiни позиций що до належитости i що до условий пересиланя, суть увзгляднені в спростованях тарифи почтової, так листiв, як i для пакетiв, котрi то змiни рiвночасно зiстали оголошенi в почтово-телеґрафiчнiм дневнику розпоряджень.

— **Услôвя принятя до ц. к. Академiи ветеринарскои у Львовѣ.** Ректоратъ ц. к. Академiи ветеринарiи у Львовѣ подае до вѣдомости, що по мысли рескрипту Высокого ц. к. Мiнiстерства вѣроиспов. и просвѣты зъ дня 28 марта 1897 ч. 6658 до принятя на звычайного слухача ветеринарiи вымагаєсь, подôбно якъ при вступленю до иншихъ высшихъ закладôвъ науковыхъ, свѣдоцтва зложеного зъ успѣхомъ испыту зрѣлости въ однôй зъ державныхъ, середнихъ шкôлъ [ґiмназiя або школа реальна]. Пôсля Найвысшои постановы зъ дня 31 грудня 1896 часъ студiй установлено на чотири лѣта. Вписы зачнуть ся зъ днемъ 1 жовтня с. р. и тревати будуть до 8 жовтня. Вписове выносить 5 зр.; чесного не оплачуєсь. При вписѣ треба предложити свѣдоцтво зрѣлости зъ ґiмназiи або школы реальнои и метрику [свѣдоцтво уродженя]. Кандидаты, котрѣ въ минувшôмъ шкôльнôмъ роцѣ не ходили до жадного публичного закладу, мають крôмъ згаданыхъ документôвъ представити свѣдоцтво моральности.

— **Якъ вôдбувае ся мобiлiзацiя козакôвъ** — описуе кореспондентъ „Сибирской Жизни". Заразъ по одержаню вѣстки про мобiлiзацiю, кôлька пôсланцѣвъ сѣдае на конѣ а въ рукахъ держить червонѣ хоругви на знакъ аляриу. Такiй пôсланець впадае до осадъ козацкихъ и потрясаючи хоругвою кличе: Мобiлiзацiя! збирайте ся въ походъ!" Въ селѣ сейчасъ закопують стовпъ зъ червоною хоругвою а на нôчь вывѣшують червону лѣхтарню. Зъ села высылае ся новыхъ пôсланцѣвъ на коняхъ по сѣнокосахъ и пасовискахъ, а при дорогахъ уставляють сторожѣ, котрѣ кождого переходячого витають окликомъ „мобiлiзацiя!" Въ кôлькохъ дняхъ козаки готовѣ до походу и теперь вôдбувають ся дуже прикрѣ сцены прощаня зъ родиною. Козачка кланяе ся коневи, просить его, абы въ потребѣ ратувавъ ѣи мужа; потôмъ козакъ бє ажь до землѣ поклоны на чотири части свѣта и пращае рôдне село, до котрого хто зна' чи верне.

— **Въ пôвнôчнôй Америцѣ** розпочавъ ся въ суботу великiй страйкъ робôтникôвъ въ копальняхъ угля.

Посмертнѣ — ✝ — оповѣстки.

О. Василiй Долиньскiй, высл. деканъ, поч. совѣтникъ Митр. Конс. Львôвск., зъ вôдзн. крил. парохъ Серафинець, померъ нинѣ въ 72 роцѣ житя. Похоронъ вôдбуде ся въ четверъ. В. в. п.!

Именованя, перенесеня, вôдзначеня и пр.

Конкурсъ на двѣ стипендiи по 500 к. и одну на 600 к. оголошуе Ректоратъ ц. к. Академiи ветеринарiи у Львовѣ. О стипендiи тѣ могуть убѣгатись кандидаты, котрѣ по зложеню испыту зрѣлости въ ґiмназiи або школѣ реальнôй, мають замѣръ посвятитись ветеринарiйнымъ наукамъ. Термiнъ до внесеня поданъ 5 жовтень 1900. Близшихъ поясненъ удѣляе канцелярiя Ректорату ц. к. Академiи ветерин. ул. Кохановского ч. 33.

Телеґрамы.

Краковъ 18 вересня. Naprzód оголошуе спростованє зъ Праги, що професоръ Масарикъ не буде кандидувати зъ пятои курiи въ Празѣ и що реалiсты взагалѣ своихъ кандидатôвъ не будуть протиставити соцiялiстамъ.

Загребъ 18 вересня. Зъ вынятком урядового дневника сконфiсковано всѣ дневники за се, що дуже остро обговорювали упôмненє, яке архиепископъ Штадлеръ одержавъ вôдъ цѣсаря.

Бѣлградъ 18 вересня. Надзвычайнѣ загальнѣ зборы стоваришеня жѣнокъ приняли одноголосно резолюцiю зъ наганою для поступованя королевои Наталiи супротивъ королѣвскои пары. Резолюцiя вôдбирае такожь Наталiи протекторатъ надъ стоваришенемъ и надае его королевôй Драґiнѣ.

Лондонъ 18 вересня. Королева пôдписала декретъ, котрымъ розвязуе парламентъ зъ днемъ 25 вересня. Новый парламентъ збере ся дня 1 падолиста. — Въ доказъ вдячности за помôчь Австралiи въ вôйнѣ зъ Трансваалемъ, казала королева князеви Йоркъ и его жѣнцѣ поѣхати до Австралiи и въ ѣи имени отворити тамъ новый парламентъ.

Пекiнъ 18 вересня. Убiйцю Кетелера розстрѣляно.

Капштадъ 18 вересня. Крiґеръ заявивъ, що послѣдна проклямацiя Робертса неважна, бо Англiя обохъ республикъ ще не забрала а населенє не хоче нѣчого знати о пановаию Англiи. Впрочôмъ державы узнали независимôсть обохъ республикъ. Жѣнка Крiґера и богато Бурôвъ зъ жѣнками и дѣтьми приѣхало до заливу Делягоа.

Льоренцо Маркiзъ 18 вересня. Прибувають тутъ безъ перервы дрôбнѣ вôддѣлы Бурôвъ, котрѣ твердять, що дальша вôйна є безцѣльна и просять о закôнченє вôйны.

Гаґа 18 вересня. Правительство повѣдомило конзуля въ Льоренцо Маркiзъ, що голяндерске правительство вôддасть Крiґерови военный корабель, котрымъ вôнъ може приѣхати до Голяндiи. На жаданє Крiґера корабель може приѣхати до Льоренцо Маркiзъ за 5 до 6 днѣвъ.

Льоренцо Маркiзъ 18 вересня. Буры знищили мôстъ на Каипмульденѣ. На всхôдъ вôдъ Блевгофу Буры замкнули англiйскiй ґарнiзонъ. Выслано вôйско на помôчь.

Портретъ Тараса Шевченка
Цѣна 50 кр.

Дôстати можна въ товариствѣ „Просвѣта" у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

В САЛИ ТОВАРИСТВА „GWIAZDA"
ул. Францішканьска ч. 7.

Львівский Руский Народний Театр
Товариства „Руска Бесіда" у Львові.

В Середу дня 19 Вересня 1900.
Новість! *Перший раз!*

ЯМАРІ

Оперетка в 3 актах Целлера (автора „Пташника з Тироля".
Режісер п. Ольшаньский.

ЦІНИ МІСЦЬ: Крісло перворядне 2 кор, другорядне 1 к. 60 гел., треторядне 1 кор. 20 гел., партер стоячий 80 гел., для пп. войсковых и студентів 50 гел.

Білетів дістати можна в товаристві „Руска Бесіда" ринок ч. 10., а вечером при касі.

Початок о годині 7 вечером.

Надôслане.

Мое золото! Всьо гаразд. — В неділю 1½ г. з полудня буду в Т. — До нобаченя!
467 *ТОЙ САМ.*

Д-ръ Кароль Гайсиґъ

довголѣтный секундарь головного шпиталя
повернувъ и ординуе въ хоробахъ внутрѣшныхъ вôдъ 3—4 ул. Гродзицкихъ ч. 8, І. пов.
452 3—5

Оповѣщене.

Зъ днемъ 1 падолиста с. р.
РЕСТАВРАЦІЯ ЦЕНҐУТА
перенесе ся до готелю Брістоль при улици Кароля Людвика ч. 21. 445 5—10

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

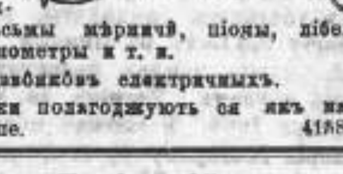

поручае въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокли, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ манометры и т. и.

Урядженя дзвôнкôвъ електричныхъ.

Всякі направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4188

Курсъ Львôвскій

зъ дня 18 н. ст. Вересня 1900.

	Плат.	Жад.
Акціи за штуку безъ купона.		
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	486 —	646 —
Банку для торговлѣ и промыслу 200 зр.	350 —	360 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	— —	— —
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	420 —	425 —
Зелѣз. Львôв.-Черное.-Ясссы по 200 зр.	528 —	535 —
Листы заставни за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. зъ 10% прем.	109 30	110 —
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	98 30	99 —
" " 4% 60 л. по 200 кор.	90 60	91 30
" краевого 4½% а. в. льос. въ 51	99 —	99 70
" " 4% а. в. льос. въ 57 л.	92 —	92 70
Товариства кредит. 4% (І. емісія)	92 —	92 70
" " 4% льос. въ 41½ л.	92 —	92 70
" " 4% льос. въ 56 л.	89 70	90 40
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	95 20	95 90
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	101 50	— —
Комунальни Банку краев. 5% (II. ем.)	100 50	101 20
" " " 4½% (III. ем.)	99 50	100 20
Позички краевои зъ 1873 по 6% а. в.	102 —	— —
Позички краевои зъ 1893 по 4% а. в.	90 80	91 50
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	88 70	89 40
Льосы:	к. с.	к. с.
Мѣста Кракова по 20 зр. (40 к)	68 50	72 —
Мѣста Станиславова " "	140 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	11 35	11 50
20 франкôвка	19 20	19 40
Пôвъимперіалъ	— —	— —
100 Рублѣвъ срѣбныхъ	254 70	258 —
100 Рублѣвъ паперовыхъ	255 —	257 50
100 марокъ нѣмецкихъ	118 —	118 60

Цѣна збôжа и другихъ продуктôвъ.

18 н. ст. вересня 1900.

[Цѣна подана въ коронахъ]

Львôвъ: Пшениця стара 15·20 до 15·40, пшениця нова —·— до —·—, жито старе 12·60 до 13·—, жито нове —·— до —·—, овесъ старый 11·10 до 11·40, овесъ новый —·— до —·—, ячмѣнь пашнистый 11·30 до 11·40, ячмѣнь броварный 13·30 до 13·80 горохъ пашнистый 13·40 до 14·30, до вареня 16·— до 20·—, вика —·— до —·—, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·— бôбъ —·— до —·—, бобикъ —·— до —·—, гречка —·— до —·—, конюшина червова 123·— до 134·—, конюшина бѣла 80·— до 130·— конюшина шведска —·— до —·— кукурудза стара —·— до —·—, кукурудза нова —·— до —·—, рѣпакъ 23·30 до 27·—, хмѣль старый —·— до —·—, хмѣль новый за 65 кільо —·— до —·—, оковита готова за 50 літрôвъ 19·10 до 20·—, на терминъ 17·— до 18·—.

В КАНЦЕЛЯРИІ
„Руского Товариства Педагогічного"
при улици Чарнецкого ч. 26.
можна купити слідуючі видання:

1) Образкові видання.

Звіринець	10	кр
Гостинець	10	"
Забавки	10	"
Менажерия	10	"
Робінзон	40	"
Квіточка	20	"
Віночок	20	"
Кобзар Тараса Шевченка	20	"
Франко: Лис Микита, 2-ге цілком перер. вид.	50	"
Мирон: Пригоди Дон Кіхота 2 видане	40	"
Наші звірята	40	"
Діточі вигадки ч. І.	30	"
" " ч. II.	30	"
Забавки для дітий	40	"
Мала менажерия	35	"
Велика менажерия	40	"
Нашим дітям ч. І.	40	"
" " ч. II.	40	"
Народні казки ч. I. і II. по	25	"
Казки Андерсена ч. 1 і 2 по	25	"

2) Видання без образків.

О. Нижанковский: Батько і мати, двоспів для дітий з фортепяном	10	"
Леонида Глібова: Байки	5	"
Дніпрова Чайка: Казка про сонце та его сина; Писанка по	5	"
М. Лисенко: Тече вода з під явора, Двоспів з фортепяном	10	"
Мапа етнографічна України-Руси	20	"
Гордієнка: Картагенці і Римляни	20	"
Юлий Верне: Подорож довкола землі	60	"
Барановский: Приписи до іспитів	20	"
Молитвенник народний, в полотно оправлен.	20	"
Д-р. Л. Кельнер: Коротка істория педагогії	60	"
Василь В—р: Джонатан Свіфт. Подорож Гулівера до краю великанів	25	"
Остап Макарушка: Короткий огляд руско-українського письменства	15	"
Мальота: Без родини	40	"
Віра Лебедева: Прогулька	5	"
" " Гостинець дітям	25	"
" " Малі герої	25	"
Др. Мандибур. Олімпія	35	"
Сальо. Непос для III. кл. гімназ.	65	"
А. К. Робінзон неілюстрований	10	"
Kokurewicz Józef; Podręcznik dla kancel. szkol.	50	"
Тарас Шевченко. Кобзар для молодіжи	1·20	зр.
Др. Пачовский Мих. Замітки до науки рускої мови в середних школах	30	кр
Др. Пачовский Мих. Билини і думи	10	"

Всякі замовлення висилають ся скоро і точно.

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА"

у Львовѣ ринокъ ч. 10
выдало новый накладъ друкôвъ

I. Друки правничі:

1. Позовъ въ справахъ дрôбныхъ лібра по 25 кр.
2. Контрактъ купна и продажи I. ліб. по 40 "
3. " " " II. " по 40 "
4. " " " III. " по 40 "
5. Повномочія по 40 "
6. Поданє о екс- и интабуляцію, взôръ а) б) в) г) лібра по 40 "
7. Написы до подань о интабуляцію ліб. по 20 "

II. Друки для касъ позичковыхъ:

8. Дневникъ касовый лібра по 40 "
9. Книга довжникôвъ " " 40 "
10. Книжочка для позичаючого 100 прим. " 2·— "
11. Скриптъ довжный " " " 1·20 "
12. Книжочка вкладкова (щадн.) " " " 3·— "

III. Друки для крамниць:

13. Книжка товарова лібра по 40 "
14. Книжка касова " " 40 "

IV. Друки для читалень и касъ позичковыхъ:

15. Списъ членôвъ лібра по 40 "
16. Грамоты членьскі читалень „Просвѣты" примѣрникъ по 2 "

За опаковане и оплату почты дочислюе ся належитôсть особно.

Львôвска філія
Банку галицкого для торговлѣ и промыслу
улиця Ягайлоньска ч. 3
(данный льокаль Банку кредитового)

повѣдомляе Р. Т. посѣдачѣвъ книжочокъ вкладковыхъ и асиґнатъ касовыхъ Гал. Банку кредитовогу, що приняла тіи-жь до выплаты зъ захованемъ застереженого выповѣдженя.

Въ замѣну за книжочки вкладковй Гал. Банку кредитового будуть выдаватись на жаданє, **безъ жадной перервы въ опроцентованю**

4½% книжочки вкладковй
Львôвскои філіи Банку Гал. для торговлѣ и промыслу

Опроцентоване вкладокъ розпочинае ся въ найблизшôмъ дни буднôмъ по зложеню — а кôнчить ся зъ днемъ буднымъ попереджаючимъ зворотъ тыхже.

Въ обсягъ дѣланя **Львôвскои філіи Банку Гал. для торговлѣ и промыслу** входять всякй чинности банкирскй, отже: вымѣна паперôвъ, валютъ и купонôвъ, есконсъ векслѣвъ, приниманє на рахунокъ чековый грошей до опроцентованя, удѣлюванє позичокъ на рахунокъ бѣжучій за вôдповѣднымъ забезпеченемъ, вкôнци приниманє фондôвъ на высше згаданй Книжочки Щаднич́й.

ВÔДДѢЛЪ ЗАСТАВНИЧІЙ

Львôвскои філіи Банку Гал. для торговлѣ и промыслу удѣляе позичокъ на всѣ дорогоцѣнности, якъ: дорогй каменѣ, перлы, золото и срѣбло (партеръ въ подвôрю.
413 21—0

І. А. БАЧЕВСКІЙ у ЛЬВОВѢ

ц. к. доставець надворный 331 14—14

Спіритусъ — Esprit de vin Marque d'or — Спіритусъ
На наливки — На наливки — ПЕРШОИ ПРОБЫ — Найлучшои якости. — Почтова — 5 кґр. — бляшанка — Почтова — На наливки — На наливки

Природнй вина

до ужитку церковного,
дальматиньскй, тирольскй, полудново-италійскй літръ вôдъ 48 кр. *припоручае*
А. Жуліяні и Г. Травнеро
У ЛЬВОВѢ
улиця Домініканьска ч. 7.
334 31—156

НОВÔСТЬ. НОВÔСТЬ.
Хто хоче мати красне и бѣле лице,

най уживае кремъ вехôдной красоты и воду лілієву Станислава Липницкого, котра усувае веснянки и жовтй плямы зъ лиця, а лице выбѣлюе и робить нѣжнымъ.

Дôстати можна лише въ дроґеріи
Станислава Липницкого
У ЛЬВОВѢ
386b ул. Сикстуска, ч. 21. 18—34

Вдова або сирота по священику
найде мѣсце при хорôй жѣнцѣ. Докладнѣйша вѣдомôсть въ Адміністраціи „Дѣла".

Фабрика парова для выробôвъ меблѣвъ
Францa Цайзера
(Zeizer)
у Львовѣ, улиця Ткацка ч. 7.
повѣдомляе о отвореню власного
СКЛАДУ МЕБЛѢВЪ
у Львовѣ, ул. Валова ч. 13

принимаючого замовленя на всякй урядженя ѣдалень и спалень, якъ также готелевй, склеповй, ресторацій и каварнияй урядженя, поручаючи за доброту, тревалôсть и совѣстне ихъ выкôнченя зъ доборового матеріялу. Цѣны умѣркованй и точне додержанє речинцѣвъ замовлень. 362 25—60

Розкладъ ѣзды поѣздôвъ зелѣзничихъ, важный вôдъ 1 мая 1900.

пôсля часу середно европейского [пôзнѣйшого о 35 мінутъ вôдъ часу львôвского].

посп. приходять о годинѣ	особ.	до Львова (головний дворець)
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борислава (Сколього вôдъ 1/5 до 30/9)
12·20		" Черновець, Ицканъ, Констанцы, Букарешту
2·31		" Кракова, Орлова, Н. Санча, Тарнова, Ясла, Ряшева, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Вѣдня
	3·25	" Пôдволочискъ Тернополя, Грималова, Копичинець
	6·10	" Кракова, Берлина Варшавы, Вѣдня, Тарнова, Ряшева, Риманова, Сянока, Перемышля
	6·20	" Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
	6·45	" Бруховичь (що дня вôдъ 31/5 до 16/9.)
	7·45	" Янова
	8·—	" Тернополя, (Красного, Бродôвъ)
	8·05	" Лавочного, Стрыя, Хирова, Сянока, Калуша, Пешту
	8·15	" Сокаля, Равы рускои
	8·50	" Кракова, Загôрья, Лупкова, Перемышля, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Орлова, Тарнова
	11·45	" Ряшева (Любачева, Ярослава, Самбора, Перемышля)
	11·55	" Станиславова, (Керешмезе, Потуторъ, Ходорова)
	12·55	" Янова
	1·15	" Сколього, Стрыя, Калуша, Хирова (Лавочного вôдъ 1/5 до 15/9)
1·35		" Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Тарнова, Ряшева, Розвадова, Пшеворска, Сянока
1·45		" Черновець, Ицканъ, Букарешту, Ґалацу, Ясъ, Гусятина, Станисл.
2·35		" Пôдволочискъ (Кіева, Одесы) Грималова, Гусятина, Тернополя, Бродôвъ
	3·14	" Бруховичь (вôдъ 11/5 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
	5·40	" Пôдволочискъ (Кіева, Одессы), Грималова, Козовои, Бродôвъ
	5·45	" Кракова
	5·55	" Черновець, Ицканъ Станиславова
	6·00	" Сокаля, Белзця, Любачевъ, Равы рускои
	7·24	" Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
	8·28	" Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 въ недѣлѣ и свята)
8·40		" Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Любачева, Сянока, Пешту, Перемышля
	8·56	" Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9)
	9·2	" Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 що дня)
	9·45	" Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Ясла, Пшеворска, Розвадова
	10·—	" Черновець, Ицканъ, Букарешту, Гусятина, Потуторъ, Керешмезе
	10·15	" Лавочного, Пешту, Хирова
	10·30	" Пôдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродôвъ, Копичинець
		На дворець Пôдзамче
	3·12	Зъ Пôдволочискъ, Тернополя
	7·40	" Тернополя
2·20		" Пôдволочискъ, Кіева, Одесы
	5·17	" " " "
	10·12	" " " "

посп. вôдходять о годинѣ	особ.	зô Львова (головний дворець)
12·40		До Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
2·51		" Ицканъ, Черновець, Станиславова, Букарешту, Констанцы
	4·15	" Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Хирова, Самбора
	5·45	" Бруховичь (вôдъ 11/5 до 16/9 що дня)
	6·25	" Лавочного, Мукачева, Пешту, Борислава
	6·30	" Пôдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродôвъ
	6·35	" Станиславова, Пôдвысокого, Потуторъ
8·20		" Кракова, Вѣдня, Варшавы, Берлина, Любачева
	8·40	" Кракова, Вѣдня, Варшавы, Хирова, Пшеворска, Розвадова, Стружа, Тарнова
	9·—	" Сколього, Хирова, Калуша, (Лавочного вôдъ 1/5 до 15/9)
	9·15	" Янова
	9·25	" Пôдволочискъ, Бродôвъ, Копичинець, Гусятина, Грималова, Козовои
	9·55	" Черновець, Станиславова, Потуторъ
	10·20	" Сокаля, Белзця, Любачева, Равы рускои
	1·25	" Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 въ недѣлѣ и свята)
1·55		" Пôдволочискъ, (Кіева, Одесы, Бродôвъ
	2·15	" Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
2·45		" Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
2·55		" Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
	3·05	" Стрыя (Сколього вôдъ 1/5 до 30/9)
	3·15	" Янова (що дня вôдъ 1/5 до 15/9)
	3·26	" Бруховичь (що дня вôдъ 13/5 до 16/9)
	3·30	" Ряшева, Хирова, Перемышля, Любачева, Ярослава
	6·10	" Станиславова
	6·13	" Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 въ будни дни, а вôдъ 16/9 до 30/9 що дня)
	6·30	" Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Варшавы, Орлова, Тарнова
	6·50	" Лавочного, Мукачева, Пешту, Хирова, Калуша
	7·10	" Тернополя, Бродôвъ
	7·25	" Сокаля, Равы рускои
	7·48	" Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
	9·12	" Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 въ въ недѣлѣ и свята)
	10·50	" Черновець, Ицканъ
	10·40	" Кракова, Вѣдня, Варшавы, Пшеворска, Розвадова, Ряшева, Орлова, Тарнова
	11·—	" Пôдволочискъ, Бродôвъ, Копичинець, Грималова
		Зъ Пôдзамча
	6·43	До Пôдволочискъ, Кіева, Одесы
	9·42	" Пôдволочискъ
2·08		" " Кіева, Одесы
	7·33	" Тернополя
	11·23	" Пôдволочискъ

ЗАМѢТКА: Нôчна пора числить ся вôдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ зрана; нôчнй поѣзды означенй обвôдками. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ державнои при ул. Красицкихъ ч. 5.

Убраня до вправъ ґімнастичныхъ, трикоты, сорочки, паски, мешты, споденьки охоронни, якъ также: перо соколе, аґрафки, спинки, шапки, шнуры и ґурты, трубки на начальникôвъ, якъ также всякй потребы поручае найдешевше **Рудольфъ Кріммеръ, Львôвъ, Готель француский.** 461

Въ селѣ Ладичинъ пôдъ Микулинцями є на продажь дôмъ мешкальный о 3 комнатахъ, зъ кухнею, 2 пивницями и 2 будынками господарскими, въ дуже добрôмъ станѣ. Городъ добре опарканений и садокъ, що вже родить, обôймають ¾ морґа. Близша вѣдомôсть у гр.-кат. нароха въ Славнѣ почта Плуґôвъ 465 1—3

Пошукую господинѣ

старшои особы обр. гр. к., доброи и згôдной, котра бы займила ся провадженемъ цѣлого малого домашного господарства, якъ также порядку домового, а заразомъ розумѣючои ся на провадженю кухнѣ на приходствѣ въ Тростянци, почта Потуторы. 454 3—3

Ориґінальнй гарлемскй цибульки
ГІЯЦИНТÔВЪ и ТУЛІПАНÔВЪ
одержало просто зъ Голяндіи
Заведене огородниче
М. ВОЛИНЬСКОГО
у Львовѣ, площа Маріяцка ч. 3
и поручае ихъ по найдешевшихъ цѣнахъ. На ласкаве жаданє цѣнники вôдворотно. 464 2—14

Сальонъ моды
К. ЛЕВИЦКОИ
у Львовѣ
ул. Хорущины ч. 11
поручае
Высокопов. Панямъ на сезонъ осѣнный свôй великій выбôръ жѣночихъ капелюхôвъ, вѣденьскихъ моделѣвъ, по дуже умѣреныхъ цѣнахъ.
212 3—5

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Паперъ зъ фабр. Черданьскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропигійского, пôдъ зарядомъ Йосифа Данилюка.

Ч. 202. Львôвъ, Середа 6 (19) Вересня 1900. Рочникъ XXI.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ) о 5-тôй годинѣ по полудни. Літературний додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей" выходить вô второкъ, а вô второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2; — въ Ярославѣ: Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитôсть за инсераты платить ся у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" въ літер. додатком

въ Австріи: за границею:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . . 22 зр.
на пôвъ року . . 8 зр. на пôвъ року . . 11 зр.
у Львовѣ:
на цѣлый рôкъ . . 14 зр. на пôвъ року . . 7 зр.
на четвертъ року . 3·50 зр. на мѣсяць 1 зр. 20 кр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта.

Поодиноке число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошеня звычайнѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вôдъ одного стрôчки инсератовои або еи мѣсце а въ рубрицѣ „Надôслане" по 25 кр. в. в.

Подяки и иншѣ донесеня приватнѣ числять ся по 15 кр. вôдъ стрôчки.

Ремѣсниче вѣче.

Дня 17 с. м. радило у львôвскôмъ ратуши вѣче наймізернѣйшои верствы зъ огляду на ширину свѣтогляду и на станову самосвѣдомôсть — вѣче „rękodzielników", якъ титулувала его одна часть польскои прасы, — „rzemieślników", якъ звали его знову иншѣ дневники.

Ся справа была бы для насъ рôвнодушною, коли-бы ту входили въ гру тôлько интересы польскои консервы и польскои народовои демократіи, що выдирають собѣ взаимно мѣста. Та мѣжь дрôбными промысловцями, особливо провінціяльными, є богато а може й бôльша половина руского елементу, и хочь-бы мы и якъ вважали сю верству економічно пропащою, то все-жь поки она ще истнуе, не можемо лишати еи на поталу чисто польскимъ консерватистамъ.

Само скликане вѣча наступило цѣлкомъ несподѣвано, бо ще сѣмь днѣвъ передъ вѣчемъ и слуху про него не було. Тая обставина якъ и сей фактъ, що скликано галицко-польскихъ ремѣсникôвъ на нарады саме въ навечерє выборчои кампаніи, примушують добачати въ тôмъ маневръ деякихъ сферъ, що при надходячихъ выборахъ бажали бы ударити въ діапазонъ дрôбно-промысловыхъ интересôвъ та нагнати выборчихъ голосôвъ „коловымъ" кандидатамъ. Отсѣ замыслы интересованыхъ у справѣ кругôвъ выладили рôвножь и въ часѣ вѣчевыхъ нарадъ, якъ шило зъ мѣшка.

Вже самъ привѣтъ вѣча „консервативнымъ демократомъ", львôвскимъ бурмістромъ д ромъ Малаховскимъ бувъ выливанемъ крокодилевыхъ слѣзъ надъ упадкомъ парламенту, змарнованымъ обструкціею часомъ и т. п. Висили при тôмъ и Чехи, але зъ другого боку „koło" дочекало ся похвальныхъ химнôвъ за свои добрѣ намѣры для галицкого ремѣсництва, якѣ „тôлько" черезъ тыхъ клятыхъ Чехôвъ анѣ рушь не здѣйстнювали ся...

Далѣ по выборѣ презідіи и залагодженю всякихъ иншихъ можливыхъ формальностій реферувавъ одинъ изъ стовпôвъ львôвского „ремѣсництва", п. Валіхевичъ, про резолюціи VI-ого загально-австрійского дрôбно-промыслового вѣча зъ 1889 року та прихиливъ ся до резолюцій згаданого вѣча, що стремлять до законодатного ограниченя свобôдной конкуренціи у промыслѣ. Всѣ его выводы апробовано по короткôй дискусіи.

Другій рефератъ п. Огліого трактувавъ о ухвалахъ ремѣсничого вѣча, яке вôдбуло ся въ Ярославѣ минулого року, головно-жь о скликаню анкеты для розбору дрôбно-промысловыхъ вôдносинъ. Дискусія, яка надъ тымъ рефератомъ вывязала ся, була такъ баламутна, що голова вѣча бувъ змушеный деякимъ бесѣдникамъ, котрыхъ нѣхто не годенъ бувъ зрозумѣти, вôдобрати голосъ. Се выкликало малу бучу. Та по тôмъ недовгôмъ интермецци пôшла дискусія далѣ предовго и пренудно, ажь доки не ухвалено знову внесенъ референта.

О много цѣкавѣйшу справу реферувавъ п. Найманъ, се-бъ-то про асоціяційну організаційну дрôбного промыслу на основѣ истнуючихъ законôвъ. Въ дискусіи надъ симъ рефератомъ промовивъ „ad captandam benevolentiam" вѣча „демократа" п. Романовичъ и зачеркнувъ широкій-широкій плянъ организаціи „polskiego przemysłu". Внесеня п. Наймана вѣче ухвалило, по чôмъ наступила полуднева перерва.

На пообѣдныхъ обрадахъ обговорювано справу примусового обезпеченя майстрôвъ на взôръ робôтничихъ касъ хорыхъ. Хочь бôльшôсть бесѣдникôвъ була противна примусовому обезпеченю а затымъ и накладаню новыхъ додаткôвъ, а натомѣсть заявила ся за добровôльною асекураціею и самопомочію, то однакъ вѣче, держачи ся зъ самого початку канону: ухвалювати все, що референты скажуть, кивнуло и ту головами на резолюцію предложену референтомъ.

Справу змѣны выборчихъ ординацій залагоджено вельми „поступово та радикально": ухвалено домагати ся, абы послами зъ торговельныхъ палатъ выходили въ рôвнôй части купцѣ и промысловцѣ.

Про „партацку" конкуренцію реферувавъ п. Крахъ и взывавъ всякѣ силы до бою противъ „фушерôвъ". Та въ дискусіи показало ся, що навѣть самѣ члены презідіи держать въ своихъ варстатахъ „партачѣвъ" и „фушерôвъ", бо имъ зъ тымъ добре.

Замѣтне и справдѣ розумне було слово п. Г. Мулькевича Русина, ковальского майстра изъ Камѣнки струмиловои. Въ короткôй, по руски выголошенôй промовѣ станувъ вôнъ справдѣ ясно на становиску дрôбного промыслу и зажадавъ усуненя конкуренціи варстатôвъ при краевыхъ промысловыхъ школахъ — до чого вѣче прихилило ся.

Послѣдну справу, се-бъ то квестію высылки депутаціи вôдъ вѣча на славяньске промыслове вѣче въ Празѣ — порѣшено неґативно, а то тому, бо „Чехи, ведучи обструкцію, перепиняють коло польске въ горячихъ его заходахъ около пôднесеня краевого промыслу".

На сѣмъ вѣче закôнчило ся.

Крôмъ кôлькохъ слабонькихъ голосôвъ, якѣ скоро затихали, не почуло ся на вѣчу нѣ одного слова критики для сихъ, що є дѣйстными спричинителями упадку нашихъ мѣстъ и галицкого промыслу. „Коло", що дбало все тôлько про кастовѣ интересы шляхотскои верствы а промыслъ кинуло своею політикою въ пропасть нужды, не то не стрѣтило ся зъ належнымъ осудомъ, але ще дочекало ся пеанôвъ. Справдѣ сумный и чувство сожалѣня выкликуючій образъ раба, що лиже паньску руку, яка мастить его кіемъ...

Галицко-польске ремѣсництво — сѣ morituri, що прибитѣ шляхотствомъ не вспѣли выдрапати ся на щебель великого промыслу, а рôвночасно не хочуть заняти вôдповѣдного собѣ становища провінціяльныхъ майстрôвъ та позують на „промысловцѣвъ", ся сервільна и політично здеморалізована верства — дала ще одинъ доказъ своеи нездарности. Така верства певно не заважить въ житю суспôльности и не пхне еи въ передъ, але може хиба заповѣтрити и такъ тяжку атмосферу.

Наука се для нашого руского дрôбного ремѣсництва, яку ему обрати дорогу. Не тримати ся ему великопаньскои клямки, якъ доси, не бути хвостомъ „polskiego mieszczaństwa" а властиво „колтуньства", але организувати ся самостôйно на широкихъ демократичныхъ та національныхъ основахъ, не побоюючи ся подмухôвъ найновѣйшихъ европейскихъ течій, що стремлять до якъ найширшои асоціяціи суспôльности.

Спôльна акція Нѣмцѣвъ.

Вчера вôдбула ся нарада презідій клюбôвъ лѣвицѣ. Въ конференціи взяли участь пп.: Хіярі, Веленгофъ, Кайзеръ, Праде, Ґросъ, Функе, Перґельтъ, Швеґель, Штіркъ, Люеґеръ и Бернрайтеръ. Не явили ся пп.: кн. Ліхтенштайнъ, Гохенбурґеръ и Ґрабмайръ. По нарадѣ выдано комунікатъ, котрого змѣстъ такій: Всѣ участники конференціи згôдно переконанѣ о безусловнôй конечности нѣмецкои Gemeinbürgschaft, котра пôсля досвѣдôвъ зъ послѣднихъ лѣтъ є успѣшною обороною Нѣмцѣвъ въ Австріи.

Рôзнѣ ческѣ маніфесты о державнôмъ ческôмъ правѣ, выступаючи противъ Нѣмцѣвъ, мусять въ Нѣмцяхъ скрѣпляти рѣшене вытревалои борбы о нѣмецкôсть въ Австріи и одноцѣльный характеръ державы. Спеціяльно супротивъ безнастанныхъ протестôвъ зъ ческои стороны, котрѣ звôльняють звязь державы и стремлять до того, абы нѣмецкому языкови выдерти его права, зъ натискомъ мусить бути пôднесене жадане заведеня нѣмецкого языка, яко языка для зносинъ. Члены конференціи презідій клюбôвъ лѣвицѣ мають дѣлати въ тôмъ напрямѣ, абы до парляменту выбирано лише такихъ послôвъ, котрѣ на сю програму годять ся.

До сего комунікату додане въ инспірованыхъ клюбами лѣвицѣ дневникахъ поясненє, що ухвала перейшла одноголосно, и що въ дискусіи значна часть участникôвъ конференціи заявила, що заведене нѣмецкого языка для зносинъ уважае за идентичне зъ узнанемъ нѣмецкого языка за языкъ державный.

Мимо ухваленого комунікату сумнѣвають ся, чи нѣмецкѣ сторонництва будуть згôдно поступати при выборахъ. Незвычайно тяжко буде довести до згоды мѣжь нѣмецкими людовцями а христіяньско-соціяльнымъ сторонництвомъ, бо се послѣдне може здобути кôлька мандатôвъ на нѣмецкихъ людовцяхъ и вôдъ свого не вôдступить. Дневники лѣвицѣ вже теперь голосять, що тутъ розходить ся не о одноцѣльну акцію при выборахъ але по выборахъ.

Нинѣ вôдбуде ся у Вѣдни нарада союза нѣмецкого сторонництва людового и мужѣвъ довѣря сего сторонництва, котрѣ зъѣхали ся до Вѣдня зъ усѣхъ коронныхъ краѣвъ.

Зъ угорскои Руси.

Въ земляньскôмъ комітатѣ заходять ся коло того, якъ бы спинити еміґрацію. Въ сѣй

---

(2)

Орестъ Левицкій.

Звычаевѣ формы заключуваня супружя на Руси въ XVI.—XVII. ст.*)

(Дальше)

Про що умовлялись на „змовинахъ", все те записувано на осôбнôмъ документѣ, званôмъ „листомъ змовнымъ" або „передшлюбною интерцизою", котрый вôдтакъ втягано въ актовѣ городскѣ або земскѣ книги. Договôръ або „интерциза" заключала ся мѣжь родичами дѣвчины и женихомъ (або его родичами). Въ нѣй означувано точно „посагъ" дѣвчины, „вѣно" жениха, „рокъ" вѣнчаня и сватаня та другѣ подробицѣ, а наконець обовязково постановлювано грошеву „заруку" для тои стороны, котра бы въ чôмъ-небудь нарушила договôръ.

Часто рôвночасно зô „змовинами" бувало и „обручене" або „заручины" молодыхъ. Тутъ не треба розумѣти церковного „обрученя", яке вôдбувалось пôзнѣйше, разомъ зъ вѣнчанемъ або й осôбно; „Заручины" — то бувъ свого рода звычаевый обрядъ, довершуваный родичами або близькими свояками молодыхъ.

Про форму и обрядъ „заручинъ" можна выробити собѣ деяке понятє изъ слѣдуючого документу: Въ 1585 р. доносивъ возный луцкому городскому урядови, що „будучи приданъ зъ уряду на потребу" п. Станиславу Кавезскому, ѣздивъ зъ довома шляхтичами-свѣдками „до панеи Ганны Хребтовичевои-Богуринскои (вдовы) для прислуханя „обрученя" еи дочери панны Настасьи Васильевны зъ п. Кавезкимъ". Тамъ застали они много гостій, своякôвъ и приятелѣвъ хозяйки. „Панъ Кавезскій чинилъ пытане панны Настасьи, водлугъ интерцизы змовнои: „если хочешъ, панно Настасе, за мене?" — тое жъ пыталъ повторе и потрете. Панна мовчала. Матка еи милости панни Ганна просила его милость п. Ив. Богуринского, старшого сына своего (луцкого пôдстаросту), ижъ бы ся въ то вложити рачилъ, яко братъ старшій, злецаючи моцъ, ижъ бы ее милости помогъ дѣвку пану Кавезскому до рукъ дати за жону, ижъ бы шлюбъ бралъ. Панъ Богуринскій, посполъ зъ панею маткою своею, взявши панну Настю за руки, пану Кавезскому дали. Панъ Кавезскій подякувалъ и свѣтчилъ мною, вознымъ, и шляхтою на той часъ бывшою. И просила панна Настася пана Кавезского, ижъ бы пустилъ ее до пріятелей, до его милости пана Адама Боговитина; яко жъ панну пустилъ на побыванье*).

Зверпѣмъ увагу на послѣдну подробицю: тôльки-що заручена дѣвчина просить у своего жениха дозволу на таку марницю, якъ поѣздка въ гостѣ до близькои рôднѣ. Значить ся — заручины, т. є. обрядова передача дѣвчины зъ рукъ еи рôдныхъ въ руки жениха, означували рôвночасно передачу въ его руки тои власти, яку они мали надъ нею по природнымъ законамъ. И тому то заручену дѣвчину называе ся часто въ актахъ „жоною обрученою" свого жениха. Щобъ она стала дѣйстною жѣнкою, треба було довершити ще установленого й усвященого стародавнымъ звычаемъ акту, званого „весѣлемъ".

А церковне вѣнчане? Вôдбувалось и вѣнчане, та въ тôмъ часѣ не уважалось оно безусловно необхôднымъ для законности супружя. Звѣстна рѣчь, що ще въ XII. вѣцѣ не було на Руси у простыхъ людей церковного вѣнчаня; вѣнчались тôлько князѣ и бояре. Мимо того супружє простыхъ людей въ тôмъ часѣ уважало ся супружемъ не тôлько въ очахъ державы, але и въ очахъ церкви. Довголѣтнѣ старания церкви завести выключно церковну форму супружя не могли бути безплодными: вплывъ христіяньского законодавства проникавъ поволи населене, почнаючи въ высшихъ его верствъ; та ще въ XVI. и XVII. вв. въ полудневôй и захôднôй Руси иснувала подвôйнôсть поглядôвъ на условя правильного заключеня супружя: не лише простый нарôдъ, а и высшѣ круги, бояре и земяне, не перестають руководити ся стародавными поглядами звычаевого права на супружє, яко на актъ чисто горожаньскій, оснований на свобôднôмъ договорѣ сторôнъ, вступаючихъ въ супружє. А щобы сей договôръ мавъ законну силу, на се конечне було захованє звѣстныхъ формъ, вымаганыхъ тогдѣшнымъ закономъ и звычаемъ.

Законъ вымагавъ щобы договôръ заключено явно и при свѣдкахъ, сформуловано законнымъ документомъ, а документъ вписано въ актовѣ книги; звычай зъ бôльшимъ ще натискомъ вымагавъ, щобы выповнено стародавный обрядъ въ формѣ весѣля, котре въ житю простого народу й доси не стратило свого важного значѣня въ справѣ заключуваня супружя, а тогдѣ значило певне богато бôльше. Розумѣеть ся, що духовеньство и тогдѣ домагало ся, абы супружє крôмъ того було освячене й церковнымъ обрядомъ, и нѣхто зъ вѣрныхъ не протививъ ся нарочно тому доманю; але фактъ и се, що супружє уважало ся законнымъ и безъ церковного освяченя, коли-бъ тôлько выповнено формы звычаевого права. До сего высновку приходить и пов. проф. М. Ф. Владимірскій-Будановъ въ своихъ студіяхъ зъ обсягу семейного права въ захôднôй Руси пôсля документôвъ виленьского и витебского центрального архіва; нашѣ архівы потверджують також много разôвъ отсю тезу. Не станемо всѣхъ ихъ наводити, лишь ограничимось двома бôльше характеристичными свѣдоцтвами.

21 грудня 1634 р. вôдбували ся на Волыни въ домѣ православныхъ панôвъ Стрыбылѣвъ „змовины" ихъ дочки Катерины зъ п. Яномъ Ярмолиньскимъ, сыномъ звѣстнои Раины Ярмолиньскои, основательки загаецкого монастиря. Рôдъ Стрыбылѣвъ, якъ и Ярмолиньскихъ, славивъ ся своею стародавностю та побожностю и тому мѣжь иньшими шановными гôстьми, що зъѣхались на „змовины", бувъ также кіевскій митрополитъ Петро Могила, овруцкій архимандритъ Кизаревичъ та иньшѣ духовнѣ и свѣтскѣ особы. Разомъ зô „змовинами" справлено и церковне вѣнчане, котрого довершивъ самъ митрополитъ. Здавалось бы, що коли молодѣ разъ повѣнчанѣ, то не оставалось нѣчого иньшого, якъ вôдбути весѣле. Тажь супружя вже довершено. А тымчасомъ тогочаснѣ люде думали, що до супружя ще далеко та що справа находить ся ще въ приготовляючôй фазѣ. И дѣйстно, пôсля змовинъ и вѣнчаня почали писати „шлюбную интерцизу", въ котрôй мѣжь иньшимъ находимо такѣ условя: 1) весѣльный актъ назначуеть ся на першу недѣлю по св. Тройцѣ въ 1637 р., т. є. *вôдкладаесь на $2^{1}/_{2}$ року пôсля вѣнчаня*, а до того

*) Луцка городска книга зъ 1585 р., ч. 2068, картка 194.

справѣ вôдбула ся въ Уйгелю конференція, на котру выслали своихъ заступникôвъ міністры скарбу, торговлѣ, рôльництва и просвѣты. На конференціи внесено меморіялъ, въ котрôмъ указано на способы, якъ можна бы помочи народови и вôдвести его вôдъ еміґраціи. Меморіялъ домагае ся, щобы акцію пôдняту на користь Русинôвъ въ комітатахъ унґварскôмъ, бережскôмъ, мараморошскôмъ и угочскôмъ, розширено и на земплиньскій, де населене переважно такожь руске. Попиране хову худобы, садôвництва, управы лену и конопель, заложене господарскои школы, наука домашного промыслу, якъ кошикарства, богато могли бы на гадку меморіялу помочи народови. Зъ уваги, що въ земплиньскôмъ комітатѣ поселяють ся чужинцѣ, закупують землю, а челядь спроваджують зъ заграницѣ, такъ що мѣсцевій робôтники не мають зарôбку, жадае меморіялъ, щобы куповане землѣ чужинцями було унормоване закономъ. Дальше указуе меморіялъ, де въ якихъ мѣсцяхъ и якй фабрики та рукодѣльнѣ треба бы заводити, радить мѣсцеву торговлю повѣрити крамничимъ спôлкамъ, корчмы въ недѣлѣ и свята замыкати, продажь напиткôвъ вôддати тôлько крамничимъ спôлкамъ. Хто не вôдбувъ войсковои службы, той не повиненъ дôстати пашпорту, а тымъ, що обовязанй до войсковои службы, улекшати треба женитьбу, бо досвѣдъ показуе, що богато утѣкае до Америки черезъ те, що хотять женити ся. Австрійскій конзуль въ Америцѣ повиненъ взяти еміґрантôвъ въ опѣку, скоро котрый стане на березѣ Америки. Наконець надѣе ся меморіялъ, що скоро адміністрація стане ся державною, то и еміґрація спинить ся. Всѣ тй внесеня меморіялу приняла конференція.

Въ Унґварѣ е православна церковь, знана пôдъ именемъ грецкои, але вѣрныхъ уже она не мае, а всѣ недвижимости продано передъ кôлькома роками, такъ що остало ся лише церковь и домы пароха та дяка. Отже мукачѣвскій епископъ гадае церковь и тй домы купити и перебудовати та увести тамъ василіянъ.

Вже и на угорской Руси зачали езуиты свое дѣло. Недавно уладили они въ Унґварѣ реколекціи для руского духовеньства, на котрыхъ явило ся 50 священиковъ. Реколекціями правивъ кс. Рись и говоривъ мабуть по мадярски, бо угорско-рускй часописи не згадують нѣчого о тômъ, щобы говоривъ по руски, хочь певно зазначили бы се, коли бы такъ було.

Цѣкавый листъ про Канаду.

Зъ Кошиловець [коло Тлустого въ повѣтѣ залѣщицкôмъ] надôслано намъ до умѣщеня въ „Дѣлѣ" ось-такій листъ одного Кошилôвчанина, еміґранта въ Канадѣ, малюючій сумнй вôдносины канадійскй для нашои еміґраціи:

Ethelbert 30/6 900.

Дорогий Брате! Ти ся гнїваеш, що я до тебе ніколи не напишу. Я за нікого не забув, але до кождого з осібна писати не можу, а то длятого, що я стратив всьо, щом мав, а тепер оплакую свої злидні, але щож робити, видко, що кара Божа. Пишеш, щоби я тобі правду написав. Я не буду ту присягати і через суд посилати, тілько пишу завше правду щиру, а ти там скажеш, що я ся бою, аби ти не приїхав до Канади.

Ту е пляц великий, жеби ще їхали і 30 літ люде, то Канада буде ще порожна. То е незмірені обшари пустинь, що людска нога ще там не була, але навіт і птаха жадного не зобачиш. Я ти, Дор. Брате, всьо пишу, як ту е, але щобись дав кождому перечитати і най памятае і помислит, що то за біда в пустини жити, а до того бідному чоловікови.

Я ту не виджу жадного добра і не сподію ся ніколи. Найперше, що нарід жие так, як худоба. Самі діти хрестят, самі ся ховают, як котрий умре, бо священика ту не було і не буде, так мені ся здае, бо нема кому утримане дати. Багато вже цілком забули за Бога, що жие гірш дичини.

Земля ту піскувата, багато каміня і мочари. Як мокро, нема нічо, а як сухо, то ще гірше, нічо ся не вродит, досить, що у нас в Галичині ліпше можна жити з 5 морґів, як ту жеби мав сто. Як котрий вже мае там троха пшениці, то продасть тано а муку мусит дорого купувати длятого, що ту млина нема, щоби собі змолов чоловік корец або і менше. Ту самі парові млини а то велика ошука. Нарід ходит товпами і питае роботи. По 150 миль ідут пішки, але трудно що заробити, бо всі би пішли на заробок а нема где, а ще сего року ту велика посуха. Ще від весни дощу не було ані раз, словом всьо висхае. Погадайте собі, що ту за урожай може бути, коли ту 8. червня був такий мороз, що вода цілком скрізь замерзла; та бо ще суть такі місця, що від зими ще земля ся не розмерзла, але то в соснових лісах.

Аби хотів чоловік щось купити з худоби, то ту ярмарків нема, але мусит питати по фармарах, то часом треба іти 30 або і 50 миль, нім напитае яку худобину купити. Ну то вже купив, але най він єї до дому приведе, а ще як така, що ніколи на шнурку не була і дика, то або она здохне, або він ся десь забе; а що до зими та і літа, то я вже писав там до сусідів. В літі комарі, що трудно дихати, бо в писок летят, а в зимі мусит три або чотири рази з носа шкіра злізти. Завше тра мати дві парі рукавиць але грубих, спідні вовняні а верхні шкіряні, бо інакше не принесеш руки до дому.

Але щоби я описав всьо докладно, то треба не лист писати, але книжку, а в листі нема на тілько міеця; отже можна людем сказати, най свое не марнуют та не слухают аґентів і дяків (моїх звабив бувший дяк в Городенці Бачиньский), щоби не їхали на зломане карку, так як я поїхав. Та борше будем в гробі спочивати і діти ся змарнували і всьо, щом працював цілий свій вік молодий, то забрали аґенти і Анґліки, бо то ще гірш жидів, але всьо пропало. Нема такого адвоката, щоби нас звідси виратовав, як то кажут: „терпи тіло, щось хотіло".

Ремісники [*автор листу кравець*] ту не мают жадного зарібку, а чому? Ту всьо машини робят, н. пр. столяр ніц не заробит, машинов гиблює, фуґуе і всьо машина. Кравці, шевці також так само. Приходит всьо готове зі старої Америки і так тано, що і робота більше варта, як тото вбране, обуве так само; але гроші дуже дорогі, а чому за них так тяжко, бо багато бідних людий а заробок лихий.

Кому добре в Канаді? В Канаді тим добре, що привіз з собов 1.000 доларів, то мае з чим ґосподарити, але нім що на поли буде, то їх з'їсти мусит; а другому добре тому Іванови, що брагу носив паньским волам цілий свій вік, то єму ту добре, бо принаймій з'їсть кавалок хліба гідного, якого там не видів ніколи, то не мае за чим жалувати. Соли, цукру ту нема топками як в Галичині і тілько так як мука дрібно змелено і так продают, але дуже тано. Нафта також дуже тана, так, що в Галичині треба дати єдного риньского за баньку, то ту купит за 30 центів.

Кінчу свое писане. Поздоровляю вас сердечне і желаем вам всякого блага і не плачте, бо то ніц не поможе. Досить, що ми вже плачем. Мої діти кажут: „ото Тату, коби ми хоть раз пішли до тої кирвиці, где воду святят. Як то мило послухати і весело, а ви нас завезли в пустиню, що сьвіта Божого не видим". Поздоровляю..

Фурдієвич Ethelbert Man. Canada.

Передъ вôсьмома лѣтами выйшовъ звôдси оденъ швець Ґонсьоровскій до Сполуч. Державъ. Той Ґонсьоровскій пôславъ Фурдієвичеви 50 долярôвъ на дорогу и Фурдієвичь лишивъ тымчасомъ жѣнку и дѣти на фармѣ въ Канадѣ, а самъ поѣхавъ шукати долѣ въ Америцѣ. Зъ-вôдтамъ вже пише, що остае тымчасомъ у Ґонсьоровского и радъ бы хоть тôлько заробити, щобы мôгъ спровадити жену и дѣти зъ Канады.

Письма зъ краю.

Зъ Равщины. *[Зборы „Рускои Рады". — „Тверда" братія.]*

„Тверда" братія въ нашôмъ повѣтѣ, тратячи зъ кождымъ днемъ ґрунтъ пôдъ ногами, уживае послѣдныхъ силъ и способôвъ, щобы утримати себе и свôй прапоръ, властиво не знати якій. На вѣсть о тômъ, що народовцѣ тутешнй носять ся зъ гадкою — зъ причины неробства и заспаня проводирôвъ зъ „Равскои Рускои Рады" — заложити свое товариство политичне а тымъ самымъ перейти до порядку дневного надъ трупомъ безъ житя, „тверда" братія перестрашила ся и на галай-балай, хоть вôдъ пôвтора року не було нѣякого зôбраня анѣ засѣданя выдѣлу, скликала на 20. с. м. довѣрочне зôбране мужѣвъ довѣря до Рады рускои.

О. председатель Колпачкевичь оправдувавъ дотеперѣшне „бездѣліе" Рады то своею слабостію, котра довшій часъ тревала, а не давъ, розумѣесь, нѣ найменчихъ арґументôвъ на то, що кромѣ председателя бувъ ще его заступникъ и цѣлый выдѣлъ. Що о. К—вичь бувъ слабый и то тяжко, се правда и кождый мусить его звинити; но нѣякою мѣрою не можна звинити тыхъ другихъ.

Нѣгде правды дѣти — зъ дотеперѣшного выдѣлу Рады одній пôшли на чужу службу, мимо безконечнои „твердости", якъ господинъ Д. зъ В., котрый такъ довѣвъ своимъ патріотизмомъ „ґіерархіи сполечной", що ставъ назадъ вôйтомъ „поржондными" и провізоричнымъ ревізоромъ худобы. Того господина теперь нѣколи вже не видати помѣжь нами; вôнъ набравъ переконаня, що двомъ панамъ не можна служити и тихонько теперь сидить. Другй члены выдѣлу, якъ примѣромъ п. Т. зъ Н., благую часть избрали, найкрасшу зъ всѣхъ, бо той господинъ знае прекрасно помежи дощь ходити. Єсть вôнъ нерозлучнымъ приятелемъ, бо и дякомъ о. М. зъ Д., страшенно твердого патріота, члена выдѣлу рады повѣтовои „bardzo dobrze widzianego" и у выдѣлѣ, се-бъ-то бецирку повѣтовôмъ, и въ старостві, але за стôльто лѣтъ, якъ засѣдае въ радѣ повѣтовôй, нѣчого для насъ Русинôвъ не зробивъ. Згаданый панъ Т. потрафить и зъ Полякама добре жити. На справозданю посольскôмъ п. Ґурки вôнъ публично яко членъ выдѣлу Равскои Рускои Рады кричавъ: „Я и мы всѣ були противъ Васъ; але теперь, побачивши, що Вы для насъ хлопôвъ зробили, удѣляемо Вамъ зъ чистою совѣстію вотумъ довѣря. Чому? Бо зъ выбраныхъ тутъ послôвъ жаденъ не складавъ справозданя посольского, ажь Вы перші!" — Для выясненя справы мушу тутъ додати, що панъ посолъ закпивъ собѣ изъ всѣхъ добремыслячихъ и злемыслячихъ людей. Ще добре не розглянувъ ся по сали соймовôй, а вже по двохъ недѣляхъ страшнои хосеннои працѣ въ соймѣ, ставъ передъ выборцями и голосить имъ всьо, що зробивъ, зачинаючи свои хвальбы все: „starałem się" о се, о те и о тамте, — бракувало, и зле зробивъ, що не додавъ: „starałem się" о подѣлъ лѣсôвъ и пасовискъ, а красшого посла и подумати-бъ собѣ не можна. Отже не диво, що пана Т. вже кôлька разôвъ пôдчасъ выборôвъ прилапано на рôзныхъ штучкахъ подôбныхъ, и то разъ при послѣдныхъ выборахъ до рады повѣтовои, другій разъ при послѣдныхъ выборахъ до сойму. [Сего „твердого" патріота усунено недавно зъ кôлькохъ посадъ писарскихъ, але завдяки протекціи о. М. и иншихъ назадъ привернено ему утраченй достоиньства, абы мати выгôдне оруде при выборахъ и въ кождôй нашôй акціи.] Власне д. 20. с. м. той господинъ, хотячи „твердôй" братіи приподобати ся, закинувъ священикамъ, що межи собою роблять якйсь роздоръ на партіи, що черезъ то терпить справа руска народна и т. д. розумѣючи тутъ и даючи до пôзнаня народовцямъ, що они е незгôдными, котрй цѣлу бѣду выкликують. Дôставъ вôнъ коротку вôдправу, що причиною, чому всяка робота и праця въ повѣтѣ устала, не е роздоръ, а лѣнивство и закостенѣлость цѣлого выдѣлу Равскои Рускои Рады, котра заснула сномъ блаженыхъ и знакôвъ житя о собѣ не дае.

Подôбно якъ зъ „Равскою Рускою Радою" стоить справа и зъ радою повѣтовою. Засѣдають въ нѣй зъ Русинôвъ [за „согласіемъ" бувшого пана старосты Шумлянського], оо. Колпачкевичь, Мазикевичь, Дуткевичь, селяне Криса, Демкôвъ, Головка, сама сметанка „тверда", и о. Кузикъ зъ Махнова, дикій, бо въ данôмъ разѣ до всѣхъ партій належить и до жаднои не належить. За цѣлый часъ якъ тамъ засѣдають, отверто мушу сказати — нѣчого для повѣту не зроблено, хотьбы такихъ рѣчей, абы при дорогахъ повѣтовыхъ до роботы и на рôзныхъ наставникôвъ не принимано, якъ то у насъ дѣе ся, самыхъ зайдôвъ зô свѣта [Россіи] зô стратою для тутешныхъ, своихъ людей зъ повѣту; щобы при дорогахъ не робили мазуры чи хто иншій въ рускй свята; щобы оплачувана солоно рада повѣтова заняла ся анормальными справами въ цѣлôмъ повѣтѣ, що по два, по три роки не позатверджувано новыбраныхъ радъ громадскихъ и вôйтôвъ и писарѣвъ; що люстрація рôзныхъ злодѣйскихъ штучокъ писарѣвъ и вôйтôвъ переводить ся не такъ, якъ бы треба. А що вже найкомічнѣйше, що заинтерпельованй члены рады повѣтовои, чому о нѣчо не дбають, вôдповѣли unisono: „Факты намъ подайте!" Цѣлкомъ такъ само, якъ котрыйсь мудрагель въ соймѣ кликавъ до посла Окуневского, котрый навѣвъ зô двацять надужить: „A gdzie fakta?" Коли ты грибъ, то лѣзь у кôшь: приняли вы, панове радній, мандаты на себе, тожь выповняйте ихъ, а маючи пôдъ руками сотки фактôвъ, о котрыхъ вже воробцѣ переспѣвали, не выставляйте ся на смѣхъ, якъ той панокъ въ соймѣ, говоренымъ: „де факты?

Б. Кропива.

Переговоры зъ Хінами.

Приготованя до мировыхъ переговорôвъ державъ зъ Хінами, въ послѣдныхъ дняхъ значно поступили напередъ. Переговорôвъ не спиняе рôзниця поглядôвъ въ справѣ россійского проекту выцофаня вôйскъ зъ Пекіну. Мѣжь державами пануе найбôльша згода — такъ бодай доносять лондоньскй дневники. Яко вже управильненй, уважають слѣдуючй точки: 1) Лігунчана узнають всѣ державы

часу женихъ повиненъ постарати ся, абы мати выдѣлила ему пайку, на котрôй вôнъ повиненъ бувъ записати вѣно и привѣнокъ „будущей, дасть Зогъ, малжонцѣ своей"; до весѣльного акту панна Катерина жити-ме, якъ и доси, въ домѣ своихъ родичѣвъ; 3) по вѣнчаню женихъ и дѣвчина обовязують ся „додержати одно другому слово вѣры" що-до заключеня супружя, а котра зô сторôнъ нарушить слово, буде мусѣла заплатити кару 10.000 золотыхъ и вынагородити шкоды та выдатки. Сю интерцизу ствердили своими пôдписами тай печатками мѣжь иньшими свѣдками такожь митрополитъ Могила и архимандритъ Кизаревичъ*)

Щожь говорить намъ сей документъ? Що церковне вѣнчане нѣ крихты не змѣнювало положеня молодыхъ супротивъ того, въ якôмъ они находились пôсля „змовинъ": дѣвчина по давному лишалась жити до весѣля въ домѣ родичѣвъ, по давному звалась „панною", „будущею малжонкою" свого повѣнчаного жениха; навѣть умовлена звязь мѣжь ними, пôсля интерцизы, зовсѣмъ не вважалась вѣчною й нерозрывною; якъ при всякôй горожаньскôй умовѣ, такъ и тутъ сила и нетыкальнôсть договору була обезпечена лише грошевою карою, отже заплативши кару можна було знищити самъ договôръ и вôдновити его зъ другою особою. Все те зрôвнувало въ сѣмъ случаю супружій договôръ, освяченый уже довершенемъ церковного вѣнчаня, зô звычайною горожаньскою умовою, якою супруже було въ дѣйстности и нѣякъ не годило ся зъ церковными приписами; однакъ мимо того высшй духовнй особы, що були присутнй при тôй справѣ и навѣть брали въ нѣй участь, нѣ крихты не противились „шлюбной интерцизѣ", а навѣть самй яко свѣдки ствердили ѣи своими пôдписами.

А отсе другій фактъ, що вôдносить ся до пôзнѣйшихъ часôвъ. Въ 1726 р. шляхтичъ Русинъ Василь Выговскій жалувавъ ся передъ овруцкимъ городскимъ судомъ на панôвъ Вербицкихъ, що они прирекли дати за него свою дочку и навѣть повѣнчали ѣи зъ нимъ, а вôдтакъ нарушили договôръ: не дожидаючи „акту весѣльного, отдали ее замужъ за иншого".*) Цѣкаво, що позовникъ зовсѣмъ не домагаесь правъ на свою повѣнчану дѣвчину, а тôлько мае претенсіи „за шкоды и дизгоноръ", цѣлкомъ такъ, якъ мали претенсіи за нарушене передшлюбного договору и въ тôмъ случаю, коли не вôдбувало ся вѣнчане, а лишь „заручины".

Изъ наведеныхъ выпадкôвъ (а такихъ можна бы навести много) очевидно выходить, що церковне вѣнчане на Руси въ XVI. и XVII. а навѣть зъ початкомъ XVIII. ст. не було конечнымъ услôвемъ, абы супружество признати законнымъ передъ лицемъ суспôльности а навѣть передъ лицемъ державы, и хочь въ бôльшости случаѣвъ отся тайна сповнювалась, то мала значѣне лишь релиґійного, а не юридичного акту. Не вѣнчане скрѣпляло супружу звязь, и повѣнчаній женихъ та й дѣвчина такъ само легко могли передъ „весѣльнымъ актомъ" розôрвати передшлюбный контрактъ, якъ и невѣнчанй, а лишь „змовленй" и „зарученй". Наконець не вѣнчане давало початокъ дѣйстному супружю, а весѣле. Вôдгомôнъ такого порядку рѣчей удержавъ ся й доси середъ простого народу на Руси, де повѣнчанй молодй не мають, пôсля звычаю, права жити вкупѣ и вступити въ дѣйстне супруже, доки не справить ся весѣля: се вѣрный нащадокъ тыхъ часôвъ, коли „актъ весѣльный" не бувъ пустымъ обрядомъ, якъ теперь, а уважавъ ся юридичнымъ актомъ.

Якъ тогдѣ вôдбувало ся весѣле въ нашôмъ краю? Мабуть такъ, якъ его и теперь справляе простый нарôдъ на Руси, та въ документахъ находимо небогато подробицъ, що вôдносять ся до тогдѣшныхъ весѣльныхъ звычаѣвъ. Якъ и теперь у нашого простолюдина, днемъ весѣльного акту була звычайно недѣля. На церковнй посты звертали тогдѣ мало уваги: е доказы, що весѣля свободно вôдбували ся въ Пилипôвку, Петрôвку та Маковѣйку; не знати лише, чи вôдбувались они й у великій пôстъ. Вечеромъ передъ весѣлемъ приѣздивъ до дому дѣвчины женихъ въ товариствѣ приятелѣвъ „бояръ"; мабуть приѣздили вони зô збруею и счиняли великій гамôръ, бо въ однôй интерцизѣ находимо особне услôве зобовязуюче жениха прибути „зъ панами пріятелями до акту весѣльного звычаемъ старожитнымъ христіаньскимъ, вшелякого заховуючи пристойность". Въ другôмъ актѣ згадуеть ся, що женихъ зъ боярами прибувъ до дому дѣвчины „зъ вѣнцемъ, якъ то обычай есть". За женихомъ и боярами прибували такожь его родичѣ, а коли самй не могли приѣхати, то присылали замѣсть себе „умоцованй" особы; въ однôмъ документѣ женихъ згадуе „про ихъ милость пановъ, которые зъ руки пана отца моего, за листомъ умоцованымъ и вѣрющимъ" въ дôмъ его тестя „въ бранню панны приежджали".

(*Конець буде.*)

*) Житомирска городска книга, ч. 9., картка 279.

*) Овруцка городска книга зъ 1726 р., ч. 3227, картка 210.

повномочникомъ до мировыхъ переговорôвъ. Здаєть ся, що такожь кн. Чінъ буде узнаный повномочникомъ, очевидно, коли одинъ и другій будуть могли выказати ся вôдповѣдною повновластію. 2) Въ Хінахъ має бути именоване центральне правительство, котре за се що стало ся, дало бы державамъ сатисфакцію. Державы зажадають цѣлковитого вôдшкодованя за напасти на посольства и за убійства чужинцѣвъ. Справа высоты и формы вôдшкодованя ще не порѣшена. Ще не порѣшено такожь, въ котрôмъ мѣстѣ переговоры будуть вôдбувати ся.

Хіньска амбасада въ Берлинѣ одержала вже урядову вѣсть, що Лігунчанъ, кн. Чінъ и генералъ Юнлю одержали повновласть до мировыхъ переговорôвъ.

Берлиньскій Local Anzeiger оголошує телеграму зъ Шангаю, що мѣжь державами а хіньскими повномочниками прийшло до рôзницѣ поглядôвъ, зъ причины за высокихъ жадань державъ. Державы мають жадати, абы Манджурію и цѣлый округъ Тъентсіна вôддано пôдъ ихъ зарядъ, та щобы хіньске правительство увязнило всѣхъ провôдникôвъ Боксерôвъ и выдало ихъ державамъ для примѣрного покаранн. Заступники державъ домагали ся такожь, абы віцекоролѣ долины рѣки Янксе позволяли обсадити союзнымъ войскомъ всѣ пристани.

До нѣмецкихъ посольствъ въ Лондонѣ, Парижи, Петербурзѣ, Римѣ, Вашингтонѣ, Вѣдни и Токіо выслано слѣдуючій телеграфічный циркуляръ, пôдписаный Більовомъ: цѣсарске правительство уважає яко условє навязаня дипльоматичныхъ зносинъ зъ хіньскимъ правительствомъ выдане тыхъ особъ, котрі перші були причиною злочинôвъ сповненыхъ на чужинцяхъ. Число виновникôвъ дуже велике, а цивілізована совѣсть не може помирити ся зъ гадкою масовои екзекуціи всѣхъ виновникôвъ. Въ теперѣшнôмъ станѣ рѣчи хто знає, чи всѣ виновники будуть выслѣджені. Тѣ однакъ зъ нихъ, котрыхъ вина є ноторична и сконстатована, повинні бути выдані и покарані. Заступники державъ въ Пекінѣ будуть могли въ слѣдствѣ противъ тыхъ виновникôвъ зложити певні зôзнаня. Тутъ розходить ся головно о выкрите и выдане головныхъ виновникôвъ. Правительство нѣмецкого цѣсаря гадає, що пôдъ тымъ взглядомъ може числити на згôдность всѣхъ кабінетôвъ, бо байдужность для сего проекту рôвнала бы ся байдужности супротивъ повтореня послѣдныхъ подій въ Хінахъ. Правительство проектує отже, абы наведені кабінеты поручили своимъ заступникамъ такъ само выступити и зажадати выдана тыхъ, котрыхъ вина не улягає нѣякому сумнѣвови.

Мимо розпочатыхъ мировыхъ переговорôвъ, Köln. Ztg. доносить, що Хінцѣ ще не утихомирили ся, що теперь заносить на новій, ще бôльшій розрухи. Вороже успособлене населеня выкликали самі віцекоролѣ, котрі розсѣвали вѣсти, що мѣжь державами нема згоды. Се мало заохотити до дальшои борбы. Хіньскій цѣсарь мавъ выдати едиктъ, котрый каже хіньскимъ правильнымъ войскамъ розпочати борбу зъ Боксерами, але рôвночасно такожь хіньска фльота розпочала маневры коло Гонкону, хочь на мори нема Боксерôвъ. Пôсля вѣстей, які надходять зъ Західнои рѣки, хіньскі войска дуже пильно выконують вправы.

НОВИНКИ.

— **Запросини на нараду в справі народного театру.** Щоби поставити наш театр на становиску, яке відповідало би нашим національним і культурним потребам, порішив Виділ Рускої Бесіди у Львові, під якою управою руско-народний театр позістає, відбути обширнійшу нараду, якої предметом були би справи театру. На референта упросив Виділ Вп. посла д-ра Е. Олесницкого, а сим запрошує Всіх, що дорожать нашим народним добром, щоби зібрали ся в пятницю 28 (н. ст.) с. м. о год. 8 вечер. в комнатах Рускої Бесіди (Ринок ч. 10). Осібних запросин Виділ не розсилає. — Від Виділу Рускої Бесіди у Львові, дня 18 вересня 1900. *Волод. Шухевич* голова, *О. Весоловский* секретар.

— **Зъ Бродôвъ.** *Загальні зборы членôвъ „Селянскои Рады" въ Бродахъ* вôдбудуть ся въ понедѣлокъ 1-ого н. ст. жовтня с. р. въ льокали Мѣщаньскои читальнѣ зъ слѣдуючою програмою: 1) о 12 год. въ полудне вôдкрытє зôбраня; 2) рефератъ о выборахъ; 3) внесеня членôвъ. Въ виду надходячои важнои хвилѣ выдѣлъ „Селяньскои Рады въ Бродахъ" запрошує симъ всѣхъ искренныхъ прихильникôвъ нашого народу такъ зъ духовнои якъ и зъ свѣтскои интелігенціи, а такожь братôвъ селянъ и мѣщанъ, щобы якъ найчисленнѣйше явили ся. О 9 год. передъ зборами буде вôдслужена литургія. — *Св. М. Ваврикъ* предсѣдатель, *Ст. К. Носевичъ* секретарь.

— **Изъ Коломыѣ.** Дня 16 с. м. вôдбули ся въ товариствѣ „Родина" вечерницѣ и выпали дуже добре пôдъ кождымъ взглядомъ. Справдѣ рѣдко коли бувае такъ легкій, веселый настрôй. Годить ся сподѣвати, що не гôрше выпадуть *вечерницѣ, що вôдбудуть ся въ недѣлю 24 с. м.* сполучені зъ вôдчитомъ п. Яр. Весоловского про останну збôрку поезій д-ра Ив. Франка п. заг. „Із днів журби". Вступъ 30 кр. Рôвночасно скажу, що комітетъ вечерка, який вôдбуде ся дня 1 жовтня с. р., робить всякі заходы, щобы забава выпала славно. Запрошеня á la Secession вже розослані, а хто бы не одержавъ ихъ черезъ помылку, зволить зголоситись до товариства „Родины" въ Коломыи. Хто хоче добре забавитись, най приѣдить на вечерокъ до Коломыѣ 1-ого жовтня!

— **Двѣсталѣтный ювілей уніи** обходить сего року львôвска архіепархія д. 14 жовтня въ празникъ Покрова Пр. Дѣвы. Властиво двѣста лѣтъ вôдъ уведеня уніи у львôвскôй діецезіи минуло д. 16 ст. ст. мая с. р., бо того дня 1700 р. епископъ Іосифъ Шумляньскій именемъ своєи діецезіи зложивъ присягу на вѣрность апостольскому престолови въ церкви оо. Капуцинôвъ у Варшавѣ, по чôмъ д. 1 ст. ст. липня того року поновивъ тую присягу въ катедральнôмъ храмѣ св. Георгія у Львовѣ. Але недуга и смерть митрополита Юліяна Куиловского перешкодили раншому вôдпразнованю ювілея. Львôвско-архіепархіяльні Вѣдомости зъ д. 12 с. м. подають въ справѣ обходу ювілея оголошене митрополичого Ординаріята, въ котрôмъ розказано коротко исторію уніи и запоряджено: 1) щобы всѣ душпастирѣ вôдчитали и пояснили те оголошене въ церкви въ недѣлю 17-ту по Сошествію св. Духа (д. 7 н. ст. жовтня); 2) щобы въ суботу д. 13 жовтня зарядили пôвгодинне дзвонене о год. 5 вечеромъ для зазначеня великои важности и торжественности обходу; 3) щобы д. 14 жовтня въ день Покрова Пр. Дѣвы вôдправили торжественну службу Божу зъ долученемъ службы благодарственнои, на котрôй має ся выголосити вôдповѣдна проповѣдь и оголосити удѣлене апостольского благословеня вôдъ св. отця для того торжества; по службѣ Божôй вôдправить ся суплікацію и обхôдъ зъ найсв. Дарами, а по тôмъ вôдспѣвае ся многолѣтствіє папѣ и цѣсареви. Въ архікатедральнôмъ храмѣ у Львовѣ вôдправить ся триднене торжество въ дняхъ 12, 13 и 14 жовтня, а порядокъ єго буде въ своѣмъ часѣ оповѣщеный. На се торжество мають прибути до Львова епископы перемыскій и станиславôвскій.

— **Зъ москвофільскои кузнѣ** „Галичанинъ" мѣстить письмо зъ Бережанъ зъ вѣстію, що москвофілы зъ тамошного округа, зъѣхавши ся на „довѣрочное собраніє", ухвалили: увôйти въ контактъ зъ „Русскою Радою" у Львовѣ и „дѣйствувати" по указу лише москвофільского комітету выборчого, а яко кандидатôвъ зъ IV куріи поставили „своихъ людей": о. І. Мащака зъ Потуторъ, о. Ант. Билинкевича зъ Куропатникъ и д-ра Ивана Добряньского [?!], наконець рѣшили пôдъ словомъ чести „на ніякого сепаратиста не давати голоса", бо „демократичная, радикальная соціяльная, сепаратистичная, українська національность не имѣетъ ни державными, ни краевыми законами признанныхъ правъ". На се можна хиба навести дуже влучный въ сѣмъ случаю польскій двостихъ: „Dziwował się księżyc, poglądając z góry, na co Pan Bóg stworzył takie długie rury"... Впрочôмъ цѣлый той подвигъ господинôвъ москвофілôвъ — то очевидно Rechnung ohne Wirth...

— **Запомога для навѣщеныхъ повенію.** Wiener-Ztg. оголошує розпоряджене цѣсарске, зазначуюче на пôдставѣ §. 14 зъ фондôвъ державныхъ 5 міліонôвъ коронъ на пôдпомоги для населеня по ерпѣвшого вôдъ нещасть елементарныхъ. Зъ тыхъ 5 міліонôвъ може бути сума ажь до высоты 2,750.000 коронъ ужита для Галичины на запомоги для потерпѣвшихъ вôдъ послѣдной повенѣ.

— **Въ справѣ обсады епископскои катедры въ Станиславовѣ** все удержує ся вѣсть, що перше наступить именоване митрополита, а ажь потôмъ зачнуть ся властиві пертрактаціи що-до особы станиславôвского епископа. При сѣй нагодѣ можемо зазначити, що голошена недавно польскими дневниками кандидатура о. Василія Левицкого, прокуратора въ Римѣ, була пущена кимсь несвѣдомымъ рѣчи, бо — якъ завѣряють свѣдущі особы — въ рѣшаючихъ кругахъ о сѣй кандидатурѣ нѣчого не знають и на ню не рефлектують.

— **Зъ львôвского університету.** Испыты правно-историчні въ жовтневôмъ речинци розпôчнуть ся 1-ого а скôнчать ся 22-ого жовтня с. р. — Міністеръ просвѣты затвердивъ ухвалу колегіи професорôвъ університету що-до принятя д-ра Мартина Ерста на прив. доцента для астрономіи.

— **Испытъ зрѣлости въ II-ôй [нѣмецкôй] гімназіи у Львовѣ** вôдбувъ ся дня 17 с. м. пôдъ проводомъ инспектора Дворского. Здало зъ добрымъ успѣхомъ 7 абітурієнтôвъ (мѣжь ними Русинъ Володимиръ Билиньскій), а 5 абітурієнтôвъ репробовано на рôкъ.

— **Отворенє нового польского театру у Львовѣ** вôдложено на день 4 жовтня с. р. за причину вôдложеня подають се, що на часъ маневрôвъ бувъ здержаный на зелѣзницяхъ рухъ товаровый, а черезъ те опôзнило ся богато посылокъ призначеныхъ для украшеня театру.

— **Бл. п. п. Григорій Ганкевичъ,** заступникъ прокуратора въ Чернôвцѣхъ, померъ въ Парижи [якъ зъ-вôдтамъ доносять], на карбункулъ на плечехъ. Кôлька днѣвъ вôнъ не зважавъ на него, думаючи, що се чиракъ; потôмъ запавъ у горячку, а перевезеный до шпиталя умеръ до кôлькохъ годинъ на затроєнє крови. Справдѣ „смерть не трубить кого губить".

— **Пригода зелѣзнича.** Зъ Делятина доносять, що на тамошнôй стаціи зелѣзничôй при пересуваню возôвъ тягаровыхъ загнало ся двацять возôвъ на зруйнованый ще въ часѣ повени мôстъ на Любѣжнôй, повалили ся зъ мосту и розторощились. На щастє, зъ людій нѣхто не потерпѣвъ ушкоды.

— **Бенкетъ, якихъ мало,** видає мѣсто Парижъ дня 22 с. м. для 22.000 мерôвъ [начальникôвъ громадъ], котрі зъѣхали ся до столицѣ зô всѣхъ громадъ Франціи. Приготовлене бенкету повѣрено однôй зъ парискихъ фірмъ реставраційныхъ, котра обчислила, що буде потребувати 80 кухарѣвъ, котрі мусять приготовити мѣжь прочимъ 2.340 бажантôвъ, 4 800 фунтôвъ полядвицѣ взятои зъ 250 волôвъ, 4.000 фунтôвъ лосося, 1 200 лѣтрôвъ сосу майонесового, 2.000 фунтôвъ винограду, 10.000 брусквинь, 6.000 грушокъ, 20 000 сливокъ, 50.000 фляшокъ вина червоного и бѣлого, 66,000 накрытъ срѣбныхъ на змѣну, 250.000 тарелѣвъ, 606 столôвъ, 8 кільометрôвъ обрусôвъ, 30.000 серветъ, 1.215 кельнерôвъ старшихъ, а кождый зъ нихъ буде выдавати приказы вôсьмомъ молодшимъ. На салату до печенѣ потреба 2.500 фунтôвъ фасолѣ, барабольь, бочки оливы и бочки оцту.

— **Діяманты на Урали.** Царска академія наукъ въ Петербурзѣ дôстала урядове повѣдомлене, що вôдкрыто т. зв. діямантове поле надъ рѣкою Камѣнкою, доплывомъ рѣки Санарки. Надъ Санаркою надыбувано вже давнѣйше рôжні топазы, жовті хрізеборолѣ и т. п. а такожь каменѣ невôльничі „captivos", котрі звычайно находять ся лише тамъ, де є діяманты. Пôдъ взглядомъ геольогічнымъ поля надъ рѣкою Камѣнкою и Санаркою мають таку саму природу якъ славні поля діямантові въ Бразиліи.

Посмертні — ✝ — оповѣстки.

Иванъ Скородиньскій, богословъ третого року, членъ тов. „Просвѣта" щирый народовець, по довгôй и тяжкôй недузѣ упокоивъ ся дня 18 с. м. въ 24 роцѣ житя въ домѣ родичѣвъ въ Пôдмихайлю коло Калуша. В. є. п.!

Наука, штука и література.

— **Зъ рускои сцены.**

„Власть тьмы" драма гр. Льва Толстого.

Самою своєю появою выкликала драма Толстого велике заинтересоване майже цѣлого цивілізованого свѣта. Цѣлого свѣта — бо-жь дѣйстно цѣлому читаючому свѣтови знане добре имя автора „Войны и мира", „Анны Карениины", „Крейцерової Сонаты" а въ остатныхъ часахъ „Воскресенія", знана добре єго теорія фільософічна, єго нове пониманє релігіи христіяньскои.

Знаю, що драма невдовзѣ по появленю була вже выставлена театромъ нѣмецкимъ въ Берлинѣ; що у Вѣдни зъ разу було заборонено выставляти єи, здаєть ся зô взглядôвъ політики соціяльнои [?], але вкôнци и тамъ по знесеню заборони выставивъ єи знаменитый „Deutsches Volkstheater". У Львовѣ и Варшавѣ грана она була въ сѣмъ роцѣ въ польскихъ театрахъ. — Всюда признавано вартôсть штуки, однакъ зъ надзвычайнымъ поводженємъ не стрѣтилась она на нѣякôй чужôй мовѣ. Причина сему та, що збудована она на чисто реальнôмъ россійскôмъ ґрунтѣ; що властивою єи пôдставою є чисто индівідуальный характеръ и натура россійскихъ мужикôвъ, а зъ тымъ и получена такожь индівідуальна ихъ психольогія, вôдрубана вôдъ иншихъ. — Може и друга ще була причина. Въ ерѣ пануючого містицизму и символізму [Ібсена, Метерлінка] выдалось дивнымъ, що наразъ являє ся драма будь-що-будь глубоко потрясаюча, незвычайна, нешабльонова нѣбы, а однакъ такъ просто и легко збудована, такъ сама зъ себе розвиваюча ся, безъ всякихъ символôвъ, безъ всякихъ містерій. А людцѣ, видно, вже и до такихъ рѣчей встигли привыкати.

Драма дѣйстно збудована такъ гарно, що вже те саме єсть великою єи прикметою. Майстеръ въ повѣсти суспôльнôй и историчнôй показавъ ся такожь знаменитымъ драматургомъ.

А змѣстъ? — Змѣстъ властиво не новый, nil novi sub sole. Головна суть, пôдставна мысль та сама що въ словахъ поема: „Das ist der Fluch der bösen That, dass sie fortwährend zeugeng immer nur „Böses muss gebären". Микита, паробокъ, любивъ ся зъ сиротою Мариною, звѣвъ єи, покинувъ и служить опôсля у богатого мужика Петра. Тутъ навязує вôнъ знову любовні зносины зъ другою жѣнкою свого хозяина, Анисею. — Матрона, мати Петра, бажаючи, щобъ сынъ єи добре оженивъ ся и „ѣй коли ще допомôгъ", змовляє ся зъ Анисею, щобы старого Петра отрути, а грошѣ єго забрати. Такъ и роблять, а вôдтакъ Анися, богата вдова, выходить за Микиту. Той не бравъ активнои участи въ убійствѣ Петра, але знавъ о намѣрахъ жѣнокъ и бувъ пасивнымъ участникомъ цѣлои акціи. Однакъ въ домѣ отрутного Петра жиє ще дочка єго зъ першои жѣнки Акулина, не зовсѣмъ сповна розуму. Вже по женитьбѣ навязує Микита зносины любовні и зъ нею, зводить єи а вôдтакъ на выразный приказъ и погрозы жѣнки и своєи матери убиває дитину Акулины, щобы передъ свѣтомъ заперти слѣды своихъ зносинъ зъ нею. Отсе загальна рама образу.

Страхомъ пераймаючій, грôзный, темный образъ розточивъ авторъ. Правдива власть тьми! Хвиля здаєть ся, якъ бы згасивъ довкола тебе всѣ свѣтла на свѣтѣ, кругомъ нôчь та нôчь чорна. Ажь десь-десь середъ тыхъ темныхъ безоден чорныхъ душь людскихъ блимає якесь свѣтелце. Се христіянізмъ Толстого кидає своє свѣтло и на сю грязь. Батько Микиты, Якимъ, то чоловѣкъ хоть темный, не понимаючій нѣ трохи новыхъ наукъ економіи въ свѣтѣ голошеныхъ, однакъ перенятый тымъ духомъ христіянізму. „Зле не доведе нѣколи до доброго" повтаряє вôнъ, а видячи сварку о образу Божу въ домѣ сына, не хоче тамъ уже нѣ хвильки зôстати. И вкôнци той лучь — ясный осѣяє и Микиту — вôнъ самъ признаєсь до всего, бере благородно навѣть чужі вины на себе.

Въ короткôмъ справозданю нема мѣсця на оцѣнене и зазначене всѣхъ прикметъ въ переведеню цѣлои драмы. Коротко скажу, що штука, якъ внѣшно вызначаєсь знаменитою будовою, такъ знову внутрѣшна єи сторона, консеквентно переведена, выказує знамениту психольогічну обсервацію и чисто реальну пôдставу цѣлои акціи. Особливо психольогія мужикôвъ россійскихъ въ кождôмъ типѣ незрôвнана. Словомъ — драма Толстого єсть въ літературѣ драматичнôй новымъ, оживляючимъ, непослѣднымъ дѣломъ.

Що-до загального вôдданя штуки въ нашôмъ театрѣ, то було оно взагалѣ добре. Найвызначнѣйшій ролѣ Анисѣ и Микиты були въ рукахъ п-ы Бучманôвнои и п. Стадника. Ролѣ се дуже тяжкі до належитого вôдданя. Хотяй гра п-ы Бучманôвнои не була злою, мѣсцями навѣть удатна, однакъ було въ нѣй видно ще за мало студій. [Такожь не годить ся безпосередно по траґічнôй сценѣ являтись передъ публикою зъ усмѣхомъ и радостію сіяючимъ лицемъ.] — У п. Стадника все ще не зовсѣмъ затратились нервові вôдрухи рукъ, котрі псують повну гармонію єго гры, якъ такожь мѣсцями трохи за скоро, мовь-бы напрасне выголошуванє ролѣ. Впрочôмъ гра єго була дуже гарна, а въ послѣдныхъ двохъ актахъ просто незрôвнана. — Роля Матроны [зъ трохи Макбетôвскимъ закроємъ] не лежала може зовсѣмъ въ индівідуальности п-ѣ Осиповичевои, але при тôмъ гра єи була знаменита. — Такъ само дуже добре були выконані ролѣ п-ы Ґембіцкои [Акулина] и пп. Ольшаньского [Петро] и Ґембіцкого [Митричь, старый солдатъ]. Роля Марины выпала блѣдо; причина лежить може въ тому, що теся роля була грана въ заступствѣ п. Рубчаковои, тому и не добре була выстудювана. — *Д-ръ Яр. Олесницкій.*

Именованя, перенесеня, вôдзначеня и пр.

— **Именованя.** Львôвскій высшій судъ краєвый заименувавъ авскультантами практикантôвъ судовыхъ: Михайла Новаковского у Львовѣ, Антонія Іосифа Лукіяновича у Львовѣ, Іосифа Дольницкого у Львовѣ, Теофіля Карачевского у Львовѣ, Казиміра Кульчицкого у Львовѣ, Маріяна Електоровича у Львовѣ, Болеслава Едварда Кобака у Львовѣ, Игнатія Маріяна Хризостома Ґрудзеня у Львовѣ, Маріяна Константина Глушкевича въ Перемышли, Зиновія Владичина у Львовѣ, Маріяна Маркевича въ Перемышли, Михайла Мочульского въ Николаєвѣ, Роберта Людвика Тертіля въ Тернополи, Болеслава Богуслава Стрію въ Бурштинѣ, Теодора Ґісовского у Львовѣ, Євгенія Мироновича у Львовѣ и Александра Тимкевича въ Жовквѣ; дальше: Александра Баранецкого концептового практиканта маґістрату у Львовѣ, Романа Влодка бувшого авскультанта судового, Болеслава Альбіньского канцеліста судового въ Судовôй Вишни и Тому Николаєвича авскультанта судового въ Баняхъ.

Цѣсарь надѣливъ професора школы реальнои въ Тернополи Альойза Дышкевича при нагодѣ перенесеня єго въ сталый станъ спочинку, титуломъ радника шкôльного зъ увôльненемъ вôдъ таксы.

Николай Кѣзь [Русинъ], вахмайстеръ жандармеріи при 5 комендѣ жандармеріи у Львовѣ, дôставъ вôдъ цѣсаря срѣбный хрестъ заслуги зъ короною.

Телеґрамы.

Вѣдень 19. вересня. Wiener Ztg. оголошує розпоряджене на пôдставѣ §. 14., котрымъ удѣлено 5 міліонôвъ коронъ на запомоги для населеня потерпѣвшого вôдъ елементарныхъ нещасть. Зъ того Галичина одержить 2,750.000 коронъ — на выборы. — Чехи ухвалили въ Делѣшнôй Австріи ставити власныхъ кандидатôвъ.

Брукселя 19. вересня. Зъ Шангаю доносять, що вже зачало ся выцофане россійскихъ, французскихъ и американьскихъ вôйскъ до Тъентсіну.

Франкфуртъ 19 вересня. Анґлійскі часописи въ Шангаю выступають въ дуже грôзнôмъ тонѣ противъ Россіи и пишуть, що анґлійскі кораблѣ суть готові до борбы зъ россійскимъ воєннымъ кораблемъ, котрый ѣде за Лігунчаномъ.

Берлинъ 19. вересня. Вальдерсе ставувъ вже въ Гонконѣ и на корабли Herta пустивъ ся въ дальшу дорогу.

Брукселя 19. Дневники доносять, що Кріґеръ, якъ самъ заявивъ, въ найблизшихъ дняхъ приѣде до Брукселѣ. Кріґеръ заявивъ такожь, що війна буде дальше тревати, коли державы не схочуть интервеніювати.

Амстердамъ 19. вересня. Вôдповѣдаючи на слова въ проклямаціи Робертса, що Кріґеръ зложивъ формально свôй урядъ и покинувъ справу Бурôвъ, депутація Бурôвъ заявляє, що Кріґерови позволила выѣхати выконуюча рада, а то на пôдставѣ постановъ ухваленыхъ трансвальскимъ парляментомъ въ 1899 роцѣ.

Льоренцо Маркізъ 19. вересня. Буры спалили Коматіпортъ, стацію на границѣ Трансвалю и португальскои кольоніи, абы не впала въ руки Анґлійцѣвъ. Боять ся, що Буры знищать такожь мôстъ. Борба пôдъ Коматіпортомъ все ще тревае. Португальскі власти не пропускають черезъ границю анѣ поѣздôвъ анѣ особъ, безъ огляду на подавані причины до подорожи.

В САЛИ ТОВАРИСТВА „GWIAZDA"
ул. Францішканьска ч. 7.

Львівский Руский Народний Театр
Товариства „Руска Бесіда" у Львові.

В Четвер дня 20 Вересня 1900.

УЧИТЕЛЬ

комедия в трех актах Д-ра Ивана Франка.
Режісер п. Стадник.

ЦІНИ МІСЦЬ: Крісло первоpядне 2 кор., другорядне 1 кор. 60 гел., третоpядне 1 кор. 20 гел., партер стоячий 80 гел., для пп. войскових и студентів 50 гел.

Білетів дістати можна в товаристві „Руска Бесіда" ринок ч. 10., а вечером при касі.

Початок о годині 7 вечером.

Надôслане.

Лѣчниця д-ра А. Тарнавского
въ Косовѣ за Коломыєю

отворена до кôнця жовтня. Средства: лѣчене водою и инші фізикально-діететичні на способъ д-ра Лямана. 229 5—5

Мед. Д-ръ БОГОСЕВИЧЬ
Дентистъ

ординує при улици Ягайлоньскôй число 7 вôдъ 9—1 и 3—5 287

ИНСТИТУТЪ ДЕНТИСТИЧНЫЙ
Львôвъ Гетьманьска ч. 6

складаючій ся зъ кôлькохъ вôддѣлôвъ въ котрыхъ дентистки и дентисты лѣкарѣ выконують: пльомбоване пôсля найновѣйшихъ засадъ науки, выниманє зубôвъ безъ болю, при мѣсцевôмъ знечуленю або и успленю, обтураторы при вадахъ и бракахъ пôднебѣня, вставлюванє штучныхъ зубôвъ и на золотѣ безъ пôднебѣня.

Тамже лѣчить ся хоробы ясенъ и уствои ямы.

Для провінціи запроваджено тую выгоду, що надôсланї почтою лускопії, зломанї и т. д. штучні зубы направляє ся и высылаєсь вôдворотною почтою безъ особистого приѣзду. — Институтъ отвореный цѣлый день. 84

Д-ръ Л. Вікторъ

Спеціялістъ недугъ шкôрныхъ и венеричныхъ

Д-ръ Левъ Раппъ

повернувъ и ординує вôдъ 9—12 и вôдъ 2—5.
456 Ягайлоньска ч. 13, II. поверхъ. 3—6

Д-ръ А. ПАДАЛЄВСКІЙ

Спеціялістъ шкôрныхъ и венеричныхъ недугъ б. лѣкарь на університетскихъ клінікахъ у Вѣдни, Берлинѣ и Парижи, лѣчить методою опертою на найсвѣжѣйшихъ наукових розслѣдахъ и за помочію найновѣйшихъ прирядôвъ всякї венеричні недуги, навѣть найбôльше застарѣлї шкôрнї, половї и мочового нарядy, у мужчинъ и женщинъ. — Ординує вôдъ годины 10—12 и вôдъ 3—5 по полудни. Улиця Академічна 12. 298 24—?

КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. уприв. гал. акц.
БАНКУ ИПОТЕЧНОГО
купує и продає
всякї паперы цѣннї и монеты
по найдешевшôмъ курсѣ деннôмъ не числячи нѣякои провізіи. 374 [4]

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручає въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, біноклѣ, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайги, таємы мѣрничі, піоны, лібелі манометры и т. и.

Урядженя дзвôнкôвъ електричныхъ.

Всякї направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4158

Гармоніюмъ
до
науки спѣву
дуже тревалои конструкціи
поручає
ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ
у Львовѣ. 24

Курсъ притотовляючій до гімназіи и школъ реальныхъ! Интересованыхъ въ тôй мѣрѣ родичѣвъ повѣдомляю, що **ВПИСЫ** хлопцѣвъ на мôй курсъ приготовляючій до гімназіи и школъ реальныхъ, котрый мѣстить ся при улици Паньскôй ч. 23, вже розпочали ся. — Приймає ся ученикôвъ зъ укôнченою III класою школъ народныхъ, а также и тыхъ, котрі не зложили испыту вступного. Додатково могуть користати зъ мого курсу также ученики учащаючі до публичныхъ школъ народныхъ, а то въ цѣли поглубленя або допо внення побираныхъ тамъ наукъ. Звертаю особливу увагу на мôй курсъ тыхъ родичѣвъ, котрыхъ сыны перші 3 класы народні кôнчили на провінціи.

Николай Будзановскій
управитель курсу
Львôвъ, ул. Паньска 23.
400 8—4

К. Гостыньскій
и
I. АЛЬСЪ
Пôдприємство спедиційне
у Львовѣ, Чарнецкого 3

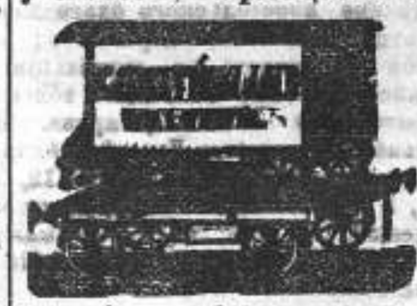

Перевôзъ мебльовъ въ патентованыхъ возахъ замыканыхъ
Опаковане мебльовъ.
Спедиція на зелѣзницю и зъ зелѣзницѣ.
Склады на меблѣ и товары. 412 5—1

Климентій Федуньо
переплетникъ бібліотеки ц. к. львôвск. університету
поручає
свое переплетниче и ґалянтерійне заведенє
у Львовѣ ул. Академічна ч. 8. 366

Пôдоймає ся всякихъ робôтъ, особливо переплету Служебникôвъ, Евангелій, Молитвенникôвъ, Бібліотечныхъ книгъ Альбумôвъ, Мапъ, Диплъомôвъ и т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.

ЛЬВÔВСКЕ АКЦІЙНЕ
ЗАВЕДЕНЄ ЗАСТАВНИЧЕ
ул. Кароля Людвика ч. 3, I. поверхъ
дає позички на заставы:
Дорогоцѣнностій всякого роду
Цѣнныхъ паперôвъ и
Цѣнныхъ предметôвъ въ-загалѣ.
Процентъ умѣркованый знижає ся въ мѣру высоты позички. 402 11—48
Бюро отворене вôдъ 9—1 и 3—6.

ПЕРШІЙ ГАЛИЦКІЙ
ВЫРÔБЪ КРѢСЕЛЪ
въ стилю старо нѣмецкôмъ, бароковôмъ, англійскôмъ и ґотицкôмъ
ЮСИФА РУЖИЦКОГО
Львôвъ, площа Бернардиньска ч. 15.

Приймає также крѣсла до выплѣтаня, якъ и выплѣтанї перерабляє на скôрянї.

Поручає крѣсла вôдъ 4 зр. и высше.
Похвальні листы на баженє. 321 23—60

Лінолеумъ найпрактичнѣйшій матеріялъ до покрывания пôдлогъ въ комнатахъ, лазняхъ и т. п. Хôдники лінолеумъ на коритары, диваны лінолеумъ обдъ столы, ѣдальнѣ, диванки передъ и надъ умывальницями поручає найдешевше Рудольфъ Кріммеръ Львôвъ, готель французскій. [Пробки франко.] 461

Ковдры и матерацы
найдешевше набути можна въ спеціяльнôй робôтни постелій
Юсифа Шустера
Львôвъ, улиця Коперника ч. 5.
455 4—30

Вдова або сирота по священику
найде мѣсце при хорôй женцѣ. Докладнѣйша вѣдомость въ Адміністраціи „Дѣла".

Викентій Бельскій
огородникъ-пейсажистъ
Львôвъ, Ягайлоньска 7,

урядкує и закладає парки англійскі, французкі и лѣснї, звѣринцѣ, партеры цвѣтові, огороды и сады овочевї такъ ужиткові якъ также експльоатаційні, оранжеріи и теплярнѣ цвѣтові и овочевї, провадить спеціяльні управы якъ также рисує пляны такъ цѣлыхъ огородôвъ якъ и поодинокихъ цвѣтникôвъ.

Приймає также сталый надзôръ и управу надъ огородами приймаючи у власный зарядъ продажу продукціи.

Доставляє также стало и правильно черезъ цѣлый рôкъ всяку огородовину, овочѣ и цвѣты на провінцію и до заведень купелевыхъ.
365 18—26

Сталї цѣны, означенї на кождôй штуцѣ.
ГАЙЛЬМАНЪ КОНЪ и СИНЫ
первоpядный дôмъ конфекційный одежій мужескихъ и хлопячихъ
ЛЬВÔВЪ
Готель французскій. Площа Маріяцка ч. 5.
459 3—10

НАЙКРАСШЇ ОВОЧѢ СТОЛОВЇ
посылає въ 5-кілевыхъ пачкахъ оплатно за послѣплатою або за попередным надôсланємъ належитости:

Найкрасшій виноградъ	зр. 2·40
Грушки маслянки и конґресôвки	„ 2·—
Бресквинѣ великї	„ 2·20
Сливки	„ 1·60
Грушки цѣсарскї	„ 1·80
Яблока найлучшї	„ 1·60

ADOLF BERGHOFER
468 Tafelobst-Export въ Pischelsdorf, Steiermark. 1—5

Brady-ого

КАПЛѢ ЖОЛУДКОВЇ
давнѣйше Маріяцельскі каплѣ жолудковї
приспособленї въ аптицѣ „пôдъ королемъ Угорщины" Кароля Браді у Вѣдни I. Fleischmarkt 1.
загально доcвѣднє и знанє средство лѣчниче въ побуджуючого дѣланя на жолудокъ при забуреняхъ травленя и инших недомаганяхъ жолудка.

Цѣна за фляшку	**40 кр.**
Подвôйна фляшка	**70 кр.**

Не можу не звернути ще разъ уваги на те, що мои каплѣ жолудковї часто бувають фальшованї. Тому при купнѣ треба уважати на повысшу охоронну марку зъ пôдписомъ **C. Brady** а вôдкинути яко неправдиві всякі фабрикаты, котрі не заосмотренї тою маркою охоронною и пôдписомъ **C. Brady.** 424 2—24

Каплѣ жолудковї аптикаря К. Браді
(давнѣйше Маріяцельскі каплѣ жолудковї)
опакованї въ червоныхъ складистыхъ коробкахъ зъ образомъ св. Матери Божои зъ Маріяцель [яко марки охоронной]. Пôдъ маркою охоронною мусить находитись стоячо побôчь пôдпись C. Brady
Складовї части поданї.
Каплѣ жолудковї правдивї можна набути у всѣхъ аптикахъ.

НОВÔСТЬ. НОВÔСТЬ
ВОДА ДО ВОЛОСЯ
Станислава Липпицкого
По кôлькаразовôмъ ужитю дѣлає чудесно.

Припоручаю всякї матеріялы аптичні и зварядьі тоалетовї.

Дôстати можна лише въ дроґеріи
Станислава Липпицкого
У ЛЬВОВѢ
386 ул. Сикстуска ч. 21. 15—0

Тапеты найновѣйшї
Штукатеріи суфітовї
Сторы и жалюзіи
до вôконъ
Хôдники кокосовї
Дроты до сходôвъ
поручають найдешевше
И. ЛУЩИЦКІЙ
и
В. АДАМСКІЙ
давнѣйше IРҐЕНСЪ
Львôвъ, Собѣского 4.

Для Пп. Архитектôвъ и пôдприємцѣвъ вôдповѣдный рабатъ 408 17—25

Артистично-рытовниче
ЗАВЕДЕНЄ
А. ЗІГМАНА
у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14
доставляє и выконує якъ найдешевше и найстараннѣйше:
Стампілѣ металевї и кавчуковї, гербы, монограмы, стампільні марки, станцы, таблицѣ литї и ґравірованї и проче.
Цѣнники даромъ и франко.
Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вôдворотною почтою.
257

ДО
пôвнôчнои и полудневои
АМЕРИКИ
черезъ
ГАМБУРҐЪ

высылаю пасажерôвъ всѣми поспѣшными и почтовыми паробцями по найдешевшихъ цѣнахъ.

Ѣзда до Нового Йорку 6 до 7 днѣвъ.

Всякі информаціи удѣляє охочо

С. Ярмуловскій
въ Гамбурґу **Gr. Theaterstrasse 22.**
Аґентôвъ потукує ся. Провізія высока. 354 6—18

Рôкъ заснованя 1892
ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ"
Львôвъ, Ринокъ ч. 10 (дôмъ „Просвѣты".)

перше и одиноке руске товариство асекурацийне, припоручене Веч. Духовеньству и всѣмъ вѣрнымъ Впреосв. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечає будынки, урядженя домашнї, скотъ, господарскї знаряды, збôже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкôдъ огневыхъ.

Станъ фондôвъ ґаранційныхъ зъ днемъ 31 грудня 1899 выносить:

Фондъ резервовый	245.814 к. 52 с.	486.145 к. 92 с.
Резерва премій	148.480 „ — „	
Резерва спеціяльна	1.684 „ 80 „	
Фондъ основный	72.000 „ — „	
Фондъ емеритальн.	18.166 „ 60 „	

Тарифы „Днѣстра" дуже умѣрковані, условя обезпеченя корисні, а шкоды лiквiдують ся безпроволочно. До кôнця 1899 року выносили выплаченї шкоды 1,669·565 кор. 88 сот. Полисы „Днѣстра" приймаютъ Банкъ краєвый и Касы ощадности у Львовѣ, Коломыи, Самборѣ, Долинѣ, Снятинѣ, Городенцѣ, Теребовли и Залѣщикахъ при пожичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ" въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дає найкориснѣйшї условя, представляє своими значными фондами найбôльшу ґарантію, и выдає полисы и квиты въ рускôмъ языцѣ. 34

Зголошеня о удѣлене аґенцій въ охрестностяхъ, де нема близько аґентôвъ „Днѣстра", приймають ся. „Днѣстеръ" выплативъ аґентамъ по конець 1899 р. провізіи 216·714 коронъ.

Львôвъ, Ринокъ ч. 10 (дôмъ „Просвѣты").

ДРОҐЕРІЯ и ПЕРФУМЕРІЯ
ЩАСНОГО ТРАВНФЕЛЬНЕРА
у Львовѣ, Ринокъ ч. 10
маґістра фармаціи и довголѣтн. властителя аптики
припоручає:

ПУДЕРЪ КНЯЖНОИ МИЛЕНЬКОИ, вôдзначеный сотками похвальныхъ листôвъ, зладженый зъ муки тростинного аксамитника (Marantha arun. [nacea]) безъ примѣшокъ металічныхъ; пристає досконало до лиця и вызначає ся приємною и тривкою вонею. — Оріґінальні коробочки пудру бѣлого, рожевого и кремового по 80 сот., 1 К. 20 сот., 2 К.; коробочки на пробу по 40 сот.

Ручу, що хто разъ ужие пудру княжнои Миленькои, задашить инші пудры такъ краєві якъ заграничні. Богато замовлень и подякъ дає найлѣпшу рекляму мому пудрови. — При замовленяхъ за 4 Кор. оплачую порторію.

ВОДЪ ВЕСНЯНОКЪ плынъ, и масть д-ра Бамберґера зъ Вѣдня. Знаменито се средство усуває весняники, жовчеві, плямы, надає шкôрѣ бѣлости, прозорости и аксамитнои тонкости. Успѣхъ чудный. — Цѣна 3 кор.

КРЕМЪ ОДАЛІСОКЪ, средство на печѣнковї плямы. — Цѣна плыну и крему 2 к. 40 сот. — Богато похвальныхъ листôвъ. 329 24—52

МЫЛА ЛИЛІЄВЇ зъ Мекки и на весняники. Цѣна 70 сот.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропигійского, пôдъ зарядомъ Йосифа Данилюка.

Ч. 203. Львôвъ, Четверъ 7 (20) Вересня 1900. Рôчникъ XXI.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ) о 5-тôй годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей" выходить вô второкъ, и вô второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитôсть за инсераты платити у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додаткомъ

въ Австріи: за границею:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . . 22 зр.
на пôвъ року . . 8 зр. на пôвъ року . . 11 зр
у Львовѣ:
на цѣлый рôкъ . . 14 зр. на пôвъ року . . 7 зр.
на чверть року . 3·50 зр. на мѣсяць 1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламації неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта.

Неодиноке число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошеня звычайнѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр вôдъ одноѣ стрôчки инсератовои або ея мѣсця а въ рубрицѣ „Надôслане" по 25 кр. а. в.

Подяки и иншѣ донесеня приватнѣ числять ся по 15 кр. вôдъ стиха.

Чому!?

Вже минуло два тыжднѣ вôдъ розвязаня парламенту и въ усѣхъ краяхъ Долитавщины розписано выборы. Въ цѣлôй Австріи кипить уже выборча боротьба.

Одна тôлько Галичина не може до нинѣ дочекати ся отвореня выборчого часу — до нинѣшного дня не розписано у насъ выборôвъ.

Доки въ захôднôй Галичинѣ тревали великѣ маневры, отже доки адміністрація краю була занята улядженємъ всего, чого такѣ маневры вымагають, та доки въ нашôмъ краю пробувавъ цѣсарь — доти можна було знайти якe-таке оправданє для нерозписуваня выборôвъ.

Та всѣ тѣ минулѣ причины вже уступили, а однакъ выборы таки ще не розписанѣ, хоть часу до такъ „важкои та запутанои" маніпуляціи було мабуть доволѣ!

Передвыборчій часъ — мѣжь днемъ розписаня выборôвъ а днемъ дефінітивного выбору — се періодъ, въ якôмъ горожане-выборцѣ, свобôднѣ вôдъ нагляду и всякого стѣсненя зô стороны органôвъ державнои адміністраціи, можуть публично збирати ся та нараджувати ся въ справѣ выборôвъ и кандидатуръ. Се часъ, коли сторонництва вôдкликують ся до публичнои опініи.

Той передвыборчій періодъ свобôдного вѣчованя та агітаціи ограничено въ Галичинѣ и такъ, бо коли въ иншихъ краяхъ выборы изъ всѣхъ курій розписано на першій днѣ по новôмъ роцѣ, то у насъ — „зъ огляду на греко-католицкѣ Рôздвянѣ свята", а властиво [скажѣмъ се щиро и ясно] зъ огляду на интересы пануючои кліки — вызначать ся они вже на першу половину грудня. Тымъ способомъ для курій, котрѣ є властивыми куріями народу, се-бъ-то для V-ои и VI-ои, обкроено часъ выборчои свободы зъ кôнця бôльше нѣжь о три тыжднѣ.

Теперь же проволокою въ розписаню выборôвъ обтинає ся сей періодъ и зъ початку.

Для насъ, що знаємо галицко-польску адміністрацію зъ менше гарного боку — выборчихъ штучокъ и махерствъ — се обкроюванє часу выборчои свободы є цѣлкомъ зрозумѣле. То генеральне махерство станьчикôвскои кліки и въ ея користь. Въ интересѣ сеи кліки лежить, абы опозиційнымъ сторонництвамъ лишити якъ найменче часу до розбурханя політичного заинтересованя въ тяжкихъ, господаркою „naszych najserdeczniejszych" приголошеныхъ масахъ народу.

Та мы мусимо запротестувати противъ сего покривдженя горожанъ въ найкардинальнѣйшихъ ихъ правахъ и звертаємо ся до компетентныхъ кругôвъ зъ рѣшучимъ запытомъ: Чому лише въ однôй Галичинѣ не розписано доси выборôвъ?!

Передъ выборами.

Вчера вôдбула ся у Вѣдни нарада нѣмецкого сторонництва людового, въ котрôй взяли участь всѣ бувшѣ послы того сторонництва. Надъ предложенымъ зборамъ выборчимъ маніфестомъ розвинула ся дуже бурлива дискусія, бо часть зôбраныхъ, кокетуючи вже нинѣ зъ Вольфомъ на случай его побѣды, домагала ся радикальнѣйшои стилізаціи програмы. Нарештѣ принято проектъ вôдозвы, яку предложивъ п. Праде. Вôдозва буде оголошена въ пятницю. Порѣшено на разѣ ставити людовцѣвъ лише въ такихъ округахъ, котрѣ доси були въ рукахъ сеи партіи.

Нѣмецке людове сторонництво на Моравѣ заключило компромісъ зъ поступовымъ сторонництвомъ. На пôдставѣ того компромісу оба сторонництва будуть себе пôдпирати взаимно при выборахъ и не будуть протиставити собѣ кандидатôвъ, держачи ся дотеперѣшного стану посѣданя. Ліберальнѣ кандидаты будуть поставленѣ лише въ тыхъ округахъ, котрѣ доси були въ рукахъ лібералôвъ, а нѣмецкѣ людовцѣ въ тыхъ, котрѣ були въ рукахъ людовцѣвъ.

Одинъ зъ редакторôвъ Oest. Volks-Ztg. говоривъ вчера зъ Ебенгохомъ о послѣднôмъ маніфестѣ нѣмецкои Gemeinbürgschaft. Д-ръ Ебенгохъ заявивъ, що въ тôмъ маніфестѣ нема нѣчого такого що бы его вôдстрашувало, бо въ маніфестѣ є бесѣда о цѣлости державы. Супротивъ того, що Чехи вôрвали всѣ мосты, якѣ ихъ лучили зъ правицею, вôнъ не мавъ бы нѣчого противъ приступленя католицко-людового сторонництва до Gemeinbürgschaft.

Оногды стававъ передъ выборцями ческій посолъ Бржорадъ и дуже енергічно зазначивъ конечнôсть вытреваня въ борбѣ, абы вѣденьскѣ круги переконати, що Чехи не дадуть ся застрашити и загулюкати. Нинѣ, що правда, въ певныхъ сферахъ панує противъ Чехôвъ лихе успособленє, але оно уступить, коли тѣ круги переконають ся, що Чехи вытревало идуть до своеи цѣли. Бесѣдникъ взывавъ до солідарного голосованя и поступованя, але — якъ и иншѣ ческѣ послы — не уживъ слова „обструкція".

Другій віцепрезидентъ розвязанои палаты, д-ръ Зачекъ, въ промовѣ, котру выголосивъ передъ выборцями въ недѣлю, нѣ однымъ словомъ не заявивъ ся за обструкцією, хоть дуже енергічно промовлявъ о покривдженю Чехôвъ черезъ знесенє языковыхъ розпоряджень и о борбѣ о правнодержавнѣ жаданя Чехôвъ. Коли Зачекъ згадавъ Баденього, зôбранѣ пôднесли ся зъ мѣсць и урядили Баденьому овацію.

Народне вѣче въ Ольхôвцѣ

долиньского повѣту дня 16 вересня удало ся цѣлкомъ добре. Всѣхъ участникôвъ було 200 до 300. Бачили мы селянъ и селянокъ, такъ зъ Ольхôвки якъ и зô всѣхъ доокрестныхъ селъ, всѣхъ сусѣднихъ священникôвъ якъ и кôлькохъ изъ интелігенціи свѣтскои. По вôдправленю соборнои вечернѣ и молебна удали ся всѣ до пристроенои на се парохіяльнои стодолы. Вѣче привитавъ о. Богачевскій а предсѣдавъ пос. о. Небыловець.

Рефератъ о законѣ ловецкôмъ выголосивъ п. Макаревичь, о реформѣ выборчôй о. Богачевскій а о читальняхъ о. Дыкій. Потôмъ вѣче ухвалило вôдповѣднѣ, пôсля народнои програмы устилізованѣ резолюціи, именно: заявило ся за скасованємъ теперѣшного несправедливого закона ловецкого а за ухваленємъ нового справедливого; — за безпосереднымъ загальнымъ и тайнымъ голосованємъ; — запротестувало противъ проекту пп. Гупки и Дунаєвского, а вкôнци вôзвало тѣ громады, де ще нема читальнѣ, щобы чимъ скорше таку читальню яко осередокъ народного освѣдомленя у себе заложили.

Опôсля наступила дискусія, въ котрôй брали участь зъ интелігенціи свѣтскои пп. Левицкій, Желѣзко и Павлюкъ, зъ духовнои оо. Небыловець, Кордуба и Медвецкій и селянинъ Василь Олексинъ изъ Цѣневы, котрого патріотична бесѣда о хрунахъ и архихрунахъ особливо подобала ся и була принята загальными оплесками.

Ободренѣ, загрѣтѣ, задоволенѣ, зъ пѣснею „Миръ вамъ братя" и „Ще не вмерла Украина" розходили ся всѣ домôвъ — нѣ, не розходили ся, але купками ставали и гуторили о всѣмъ, що на вѣчу чули.

Се вѣче устроила повѣтова організація Народного Комітету на жаданє самои громады Ольхôвки якъ и ихъ пароха, патріота-дѣятеля о. Медвецкого, а маємо повну надѣю, що по тôмъ вѣчу при надходячихъ выборахъ вже не выйдуть зъ того кута выборцѣ-хрунѣ, якъ се, на жаль, було 1897 року.

Зъ руху выборчого.

Зъ Яворова пишуть намъ:

Дня 16 с. м. т. є. въ недѣлю скликавъ письменно д-ръ Гібль, тутешный адвокатъ и презесъ мѣста, до салѣ „Сокола" громадянъ тутешныхъ въ справѣ выборôвъ и выголосивъ промову та поясненя о выборахъ. Потôмъ выбрано комітетъ выборчій, окремый для куріи IV-ои а окремый для V-ои, и то кождый по 30 особъ, а вкôнци д-ръ Гібль зголосивъ свою кандидатуру на V. курію. Тутъ такожь мавъ промову гр. Дембіцкій, спôвредакторъ кракôвского Czas-у, выхвалювавъ пôдъ небеса дотеперѣшнє „коло польске" и страшивъ, що на выпадокъ перевернення кола польского Галичина грубо могла бы стратити. По церемоніяхъ д-ръ Гібль запытавъ нарôдъ, чи може дати ему вотумъ довѣря. Отже Русины застерегли собѣ дати вôдповѣдь на се пытанє ажь по поставленю кандидата на IV. курію. Черезъ те счинивъ ся заколотъ. Русины усунулись, а лишь мѣщане Поляки и Жиды дали д-ру Гіблеви вотумъ довѣря. За се д-ръ Гібль подякувавъ усѣмъ, такъ присутнымъ якъ и неприсутнымъ.

Д-ръ Гібль есть польскимъ людовцемъ и въ 1897 роцѣ при баденѣвскихъ выборахъ тримавъ зъ партією рускою, черезъ що зъєднавъ собѣ нарôдъ и ставъ презесомъ мѣста. Для польскои народности въ Яворовѣ зробивъ вôнъ богато доброго, поставивъ величезный дôмъ „Сокола", але для Русинôвъ не зробивъ нѣчого. Русины своими лептами причинили ся до будовы того дому и теперь дальше причиняють ся, бо въ „Соколѣ" есть може трета

(3)

Орестъ Левицкій.

Звычаєвѣ формы заключуваня супружя на Руси въ XVI.—XVII. ст.

(Докôнченє.)

Можна припускати, що мѣжь весѣльными обрядами находивъ ся и той, якій и нинѣ практикуєсь на сѣльскихъ весѣляхъ на Руси: маємо на думцѣ обрядову маніфестацію непорочности дѣвчины. По крайнôй мѣрѣ въ XVI. в. женихъ дуже часто другого дня по весѣлю торжественно дякувавъ тестеви та тещи и обдаровувавъ свою молоду жѣнку за те, що вона оказалась непорочною. Такъ въ 1570 р. волыньскій князь Вороницкій пôсля весѣля выдавъ своѣй княгини таку грамоту: „Чиню вѣдомо, ижъ зъ воли Божое а милости своее понялъ есмы въ малженство за себе, подле закону нашого светого христіянского, дочку его милости п. Тихна Ивановича Хомяка-Смордовского панну Ганну, по которой малжонци своей милой княгинѣ Ганѣ я взявши доброе, вѣрное а цнотливое въ ей паненствѣ захованѣ ку собѣ, ижъ она, малжонка моя милая, яко зацного отца и почтивои матки своее, вышла, ни в чомъ стану а особы паненства своего не нарушила, але все те, што доброй и цнотливой паненцѣ належало, мнѣ в станъ святобливый малъженскій принесла; а такъ я, познавши по ней, малжонцѣ моей милой, такую вѣрность, учтивое захованье ку собѣ, а будучи тому вдяченъ непомалу, и в той вдячности моее родичомъ ея, отцу и матцѣ, великое подякованье мое вчинилъ, а ей, малжонцѣ моей милой, даю, дарую и записую двѣстѣ золотыхъ угорскихъ.**) А въ 1568 р. другій волыньскій князь Иванъ Буремскій дарувавъ своѣй молодôй княгини Маріи Гулевичѣвнôй „по доброй ночи" золотый ланцухъ въ нагороду „за панянство."***)

Отъ и все, що находимо въ актахъ про стародавнѣй весѣльнѣй звычай. Часто згадуєть ся ще про якѣсь „приносины", що вôдбували ся въ домѣ жениховыхъ родичѣвъ въ присутности весѣльныхъ гостей, але точного означеня характеру и значѣня сего звычаю мы не найшли въ актахъ. Мабуть були се переносины приданого дѣвчины, звычай, щô пôдъ тою назвою заховавъ ся й доси декуды на Руси.

* * *

На сѣмъ могли-бъ мы и закôнчити нашь рефератъ, вынявши изъ знаныхъ намъ актôвъ все сущнє, що вôдносить ся до пытаня про формы заключуваня супружя въ данôй епоцѣ и про злученѣ зъ нимъ обряды. Но мы розпоряджаємо однымъ дуже рѣдкимъ документомъ, взятымъ изъ тыхъ самыхъ актовыхъ книгъ и вказуючимъ на якѣсь особливый, зовсѣмъ орігінальный способъ заключуваня супружя. Отъ и змѣстъ того документу:

Въ 1606 р. въ мѣстѣ Олицѣ вела ся въ магістратскôмъ судѣ справа якогось Януша Кобринця, слуги литовского пôдстолія Миколы Глѣбовича, котрого обвинено за убійство своего товарища. Хочь при розслѣдженю справы показало ся, що убійства доконано безъ намѣру, въ сварцѣ, то мимо того убійцю замкнено до вязницѣ, а остаточне рѣшенє справы передано въ руки его пана, т. є. Глѣбовича. Однакъ пôдчасъ слѣдства въ магістратѣ „учтивая девочка местская" [т. є. чесна дѣвчина-мѣщанка] просила о заступництво многихъ „шляхетныхъ и учтивыхъ" людей, „хотечи его [виновника] собѣ впросити въ станъ святый малженскій". Присутный при слѣдствѣ повномочникъ п. Глѣбовича признавъ отсю заяву дѣвчины на стôлько важною обставиною, що сейчасъ донѣсъ о нѣй своему панови и одержавъ вôдъ него згоду на такій декретъ: убійца може бути увôльненымъ вôдъ кары пôдъ тымъ услôвємъ, коли сейчасъ „пріиметъ шлюбъ съ тою дѣвочкою учтивою явно, въ костелѣ католицкомъ"; въ противнôмъ разѣ „южъ бы речь иншая з нимъ се деяла", т. є. поступить зъ нимъ по строгости закона. Виновникъ бувъ чоловѣкомъ згôдливымъ и безъ протесту згодивъ ся звѣнчатись изъ своєю спасителькою. Просто зъ вязницѣ вôдведено его до костела въ товариствѣ возного, на котрого вложено обовязокъ бути присутнымъ при вѣнчаню. Другого дня сей возный явивши ся въ луцкôмъ городскôмъ урядѣ донѣсъ пôдстаростѣ и вписавъ въ актовѣ книги реляцію про те, що пôзваный Янушь Кобринець въ его присутности бувъ звѣнчаный зъ „месткою дѣвочкою и во всемъ декрету досыть учинилъ."*)

Отже сей документъ безъ найменьшого сумнѣву свѣдчить про те, що на Волыни въ XVII. ст. (а може и скорше) истнувавъ звычай зъ юридичнымъ значѣнємъ, пôсля котрого виновникъ мôгъ бути увôльненый вôдъ кары, коли найшла ся честна дѣвчина, що заявила передъ судомъ бажанє выйти за него замужъ и коли, розумѣеть ся, виновникъ не бувъ противный тому супружю.

Такого остаточного высновку не робили бы мы зъ сего, на жаль, одинокого поки-що документу въ тôмъ родѣ, коли-бъ вôнъ не годивъ ся зовсѣмъ зъ живымъ народнымъ переказомъ. На тôй самôй Волыни, въ дубеньскôмъ уѣздѣ, въ мѣстѣ Крупци, зберегла ся на церковнôмъ кладовищи могила, про котру истнує мѣжь народомъ такій переказъ: Молодого козака засуджено за якійсь тамъ злочинъ на кару смерти. Коли прочитано декретъ и катъ пôдвѣвъ засудженого на помôстъ, выйшла зъ товпы дѣвчина и *накрыла хустиною его голову,* даючи тымъ знакъ, що выбирає собѣ его за чоловѣка и тымъ самымъ увôльняє его вôдъ кары. Однакъ коли засудженый пôднявъ голову зъ-пôдъ хустины и побачивъ свою спасительку, зъ гôркою усмѣшкою вôдвернувъ ся вôдъ неи, кажучи катови: „Етъ, лучше вже рубай, а зъ такою поганою не хочу жити". И засудъ выповнено. Покараного похоронили биля церкви и насыпали надъ нимъ высоку могилу.*) Подôбнѣ переказы зберегли ся такожь въ Новороссіи, на бувшôй територіи Запорожского вôйска. Пригадаємо хочь-бы звѣстнє оповѣданє Запорожця Коржа, записанє въ першôй четвертинѣ нашого столѣтя. Въ мѣстѣ Самарѣ [т. є. въ нинѣшнôмъ Новомосковску] вели такожь на смерть засудженого злочинця. Пôходъ спинила дѣвчина пôдъ бѣлымъ покрываломъ, що

*) Луцка городска книга зъ 1570 р., ч. 2044, картка 42.

**) Луцка городска книга, ч. 2042, картка 382.

*) Луцка городска книга зъ 1606 р., ч. 2421, картка 230.

*) Волыньскѣ Епархіальнѣ Вѣдомости зъ 1872 р. стор. 561.

часть другôвъ-Русинôвъ, але, видно, се у д-ра Гібля, яко презеса „Сокола“, не мае значѣня, бо коли рускі мѣщане устроювали аматорскі представленя на цѣль будовы церкви, котра за-для недостачѣ гроша вже другій рôкъ не може бути укôнчена, д-ръ Гібль не тôлько що не вôдступивъ салѣ за дармо на таку цѣль, але навѣть за грошѣ дививъ ся кривымъ окомъ. Такъ само и зъ рускою школою, котра мала бути заснована ще передъ выборомъ его на презеса мѣста, але теперь стало цѣлкомъ тихо, хотяй дѣтямъ ще гôрше нема де помѣстити ся.

Наші мѣщане приходять до розуму, выбрали собѣ добру раду громадску и мають повну надѣю, що и выбôръ посла буде добрый...

Иванъ Пôзный.

Хіньска справа.

Предметомъ коментарѣвъ прасы є теперь циркулярна нота Більова до нѣмецкихъ амбасадорôвъ. Въ голосахъ прасы проявили ся два напрямы. Одинъ зъ нихъ, россійскій домагае ся лагôдного поступованя зъ Хінами, а другій, нѣмецкій жадае дуже строгого поступованя державъ супротивъ Хінъ. Незвычайно симпатично витають ноту Більова анґлійскі дневники и гадають, що Анґлія безъ намыслу прилучить ся до нѣмецкого проекту. Вѣденьска Pol. Corresp. доносить, що телеґрафічный циркуляръ Більова доручено вчера рôвночасно всѣмъ правительствамъ. Довѣрочнои вымѣны гадокъ мѣжь берлиньскимъ правительствомъ а иншими кабінетами передъ тымъ не було. Парискі дневники доносять, що мѣжь парискимъ а лондоньскимъ кабінетомъ вже прийшло до порозумѣня що-до проекту Нѣмеччины въ хіньскôй справѣ.

Въ Брукселі запевняють, що державы вже згодили ся на плянъ выцофаня вôйскъ зъ Пекіну о стôлько, що Нѣмеччина, Австрія, Италія и Анґлія задержать свои вôйска въ Пекінѣ ажь до закôнченя мировыхъ переговорôвъ, а Россія, Франція и Америка мають заняти Тъентсінъ. Льордъ Сельсбері выславъ до Лігунчана телеґраму, въ котрôй домагае ся, абы хіньскій цѣсарь назадъ обнявъ керму державы а цѣсареву абы выключено вôдъ вплыву на управу.

Köln. Ztg. доносить, що Лігунчанъ мавъ заявити, що европейска праса невластиво вычисляє головныхъ виновникôвъ розрухôвъ въ Хінахъ. Лігунчанъ добре знае, хто є головнымъ виновникомъ, але не хоче сказати именъ, абы не розбудити новыхъ бажань пôмсты зô стороны союзныхъ вôйскъ. На дипльоматичнôй конференціи въ Шангаю мавъ Лігунчанъ подати цѣлый списъ именъ — котрыхъ нѣхто не знае. Здае ся отже, що хіньске правительство хоче пôдсунути до покаранья особы цѣлкомъ невинні, абы въ той способъ ратувати кн. Туана. Однакъ державы на се не згодять ся. Нѣмецка нота проволѣче переговоры, а тымчасомъ ґр. Вальдерзе приѣде до Шангаю.

заявила бажане выйти за-мужь за судженого и въ сей способъ спасти его вôдъ смерти. Товпа зъ цѣкавостю дождала, що вôдповѣсть засудженый. Вôнъ зажадавъ, абы дѣвчина зняла покрывало, а глянувши на ей обличе, такожь вôдрѣкъ ся спасеня, кажучи: „Якъ мати таку дзюбу вести до шлюбу, то лѣпше на шибеници дати дубу“.*)

Нема сумнѣву, що такі вередливі молодцѣ въ дѣйстности не часто стрѣчались, и тому переказы про нихъ не часто подыбують ся; другі знову выпадки, коли справа рѣшалась пôсля взаимного вдоволеня сторôнъ, не могли мати вплыву на народну уяву, яко дѣло звычайне, и не зберегали ся въ народнôй памяти. Однакъ и тѣ переказы, що збереглись, такъ вô всѣмъ годять ся зъ высше наведенымъ историчнымъ фактомъ, що не можна сумнѣвати ся, що такій звычай истнувавъ.

Друге пытане: вôдки взявъ ся у насъ сей дивный звычай? Що вôнъ не питомый, видно зъ того, що нема про него згадки анѣ въ Статутѣ анѣ въ иньшихъ рускихъ законодатныхъ памятникахъ. Мѣжь тымъ находивъ ся вôнъ безъ сумнѣву у декотрыхъ захôдно-европейскихъ народôвъ въ середныхъ а навѣть новыхъ вѣкахъ. Примѣромъ у Франціи старавъ ся его ограничити 1668 р. Людвикъ XIV.**) Та розслѣдъ сего интересного пытаня выходить уже по-за обсягъ нашои задачѣ.

Переклавъ *М.Л.*

*) Устні оповѣсти Запорожця Коржа, стор. 24.

**) Loiseleur. Des crimes et les peines dans l' antiquité et dans les temps modernes. Paris, 1863, 272—273.

Переглядъ часописей.

[*Еще про цѣсарскі слова въ Яслѣ. — Толки про вагу новыхъ выборôвъ. — „Галицкі“ выдоры*].

Клерикально-людовый органъ Głos Narodu подавъ зъ Вѣдня допись такого змѣсту: „Нашимъ льонлістамъ и льокайскимъ політикамъ треба пригадати, що великимъ надужитемъ зъ ихъ стороны було бы вызыскувати прихильні для краю цѣсарскі слова для своихъ нечистыхъ намѣрôвъ выборчихъ. Цѣсарь не на те приѣхавъ до Галичины, щобы помагати банкротуючôй політицѣ бôльшости польского кола. Коли бы хто хотѣвъ въ словахъ цѣсаря добачити похвалу для політики п. Яворского, то повиненъ зважати, що корона не може ганити міністеріяльнои політики чи то въ сѣмъ разѣ слѣпого выконуваня волѣ кабінету, котрый стоить при кермѣ; поки кабінетъ не дôстане димісіи, коронѣ выпадае згоджувати ся зъ его запорядженями. До якои недорѣчности мусѣлось бы дôйти, коли бы брало ся корону за одно зъ кождымъ правительствомъ! Досыть указати на шѣсть кабінетôвъ, що урядували въ остатныхъ трохъ рокахъ. Бадені выдае языкові розпорядженя, Ґавчь поправляє ихъ на користь Нѣмцѣвъ, Тунъ задержуе поперечный станъ, Клярі зносить ихъ цѣлкомъ, Керберъ не робить нѣчого. А все те дѣе ся за найвысшою волею. Отже всѣ тѣ скоки мусѣло за міністерствами робити „поважне“ коло польске!“

Отже вѣденьскій дописуватель взывае, щобы лише власный интересъ народовый мати на увазѣ и спôльно зъ побратимами (очевидно, зъ Чехами — *Ред.*) боронити ся вôдъ заглады, яка грозить зъ нѣмецкои стороны. Бо теперь — каже — ходить о те, чи верхъ мають взяти Нѣмцѣ зъ своимъ гнетомъ, чи Славяне зъ окликомъ рôвноправности. (О, Поляки тежь держать ся въ Галичинѣ оклику рôвноправности! — *Ред.*)

Є се такожь поглядъ Чехôвъ. Narodni Listy такъ само толкують, що теперь ходить о побѣду або нѣмецкои геґемоніи або славяньскои рôвноправности. Але Przegląd не згоджуе ся зъ тою гадкою и каже, що и безъ такои альтернативы рада державна може правильно функціонувати, якъ доказують часы Тафого. Przegląd ворожить, що въ разѣ неудачѣ новыхъ выборôвъ настане пановане 14-ого параґрафу (чи на довго се можливе? *Ред.*), безъ державного замаху на користь федералізму, безъ оголошеня новои конституціи; правительство буде по просту уважати державну раду за попавшу въ летаргъ и само буде заспокоювати потребы державы. Длятого при новыхъ выборахъ ходить єдино о те, чи выбирати прихильникôвъ чи противникôвъ обструкціи.

Gazeta Narodowa тежь заповѣдае на выпадокъ невданыхъ выборôвъ абсолютизмъ нѣмецкои бюрократіи и звертае ся до галицкои, а властиво польскои опозиціи такими сентиментальными словами: „Коли возьмемо на розвагу всѣ можливі евентуальности, які можуть выйти зъ бôльше або менше щасливого результату выборôвъ, то зрозумѣемо, якъ нужденною, якъ безбожно недорѣчною и легкодушною є політика декотрыхъ нашихъ сторонництвъ, котрі заходять ся ослабити або розбити репрезентацію нашого краю въ державнôй радѣ на партійні дробины. Може бути, що нова палата пословъ не перетреває тыждня. Але въ сихъ кôлькохъ тыжняхъ треба буде добути всѣхъ силъ, щобы въ катастрофѣ не выставити на наглу затрату нашого політичного дорôбку, добутого трудомъ и працею сорока лѣтъ конституційнои еры! Коли, якъ коли, а теперь не пора переносити на вѣденьскій ґрунтъ нашихъ партійныхъ спорôвъ.“ (Очевидно, бо ходить о удержане геґемоніи надъ Русинами! *Ред.*).

Dziennik polski зъ иншого боку бере евентуальности выборôвъ; вôнъ зъ уваги на молодоческу вôдозву выборчу придивляє ся рахубамъ Молодочехôвъ. Коли молодоческі політики — каже — щиро повязали собѣ вытревати до кôнця въ дефензивѣ, то они мабуть числять на таку альтернативу: або доведуть до застановленя конституціи въ дусѣ ихъ народныхъ домагань, або Нѣмцѣ, видячи, що Чехи не уступають, змякнуть, и еще передъ скликанемъ рады державнои прийде до якоись угоды; умѣрковані Нѣмцѣ вызволять ся по выборахъ зъ-пôдъ терориэму радикалôвъ и зъ иншими сторонництвами ладу, якъ зъ католицкимъ людовымъ, зъ Поляками, дрôбными фракціями славяньскими, а може и зъ сторонництвомъ Люеґера — зроблять зъ Чехами угоду, бодай тымчасову, увзгляднюючи по части ческі бажаня въ языковôй справѣ.

Першій выпадокъ, розумѣе ся, Dziennik-ови не до смаку, а на другій, рѣчь ясна, не богато мае надѣѣ; за три остатні роки було вже богато захôдôвъ, щобы довести до згоды мѣжь Нѣмцями и Чехами, и всѣ оказали ся даремными; тому и теперь не можна надѣяти ся лѣпшого успѣху.

Про нові выборы въ Галичинѣ пише Naprzód: „Можна поважно побоювати ся, що теперѣшні выборы не вôдбѣгнуть вôдъ звычайного типу галицкого. Власти въ Галичинѣ, почавши вôдъ намѣстника, а скôнчивши на старостахъ и жандармѣ, мають повну свободу и волю изъ стороны центральныхъ властей. Фактъ сей є наслѣдкомъ політичного становища польского кола. Яворскій и Дѣдушицкій не даремно ѣздили до Вѣдня, а що д-ръ Пентакъ не взявъ димісіи, се такожь мае свое значѣне; д-ръ Пентакъ є мужемъ довѣря польского кола въ кабінетѣ Кербера... Отже всякі поголоски и запевнюваня, що правительство Кербера зовсѣмъ не буде вплывати на выборы, треба принимати недовѣрчиво. Неутральность Кербера буде лежати въ тôмъ, що переведене выборôвъ лишить галицкимъ властямъ. Борба буде тяжка; а коли таки скôнчить ся побѣдою опозиційныхъ сторонництвъ, то длятого, бо невдоволеня зъ панованя станьчикôвскои кліки огорнуло весь край. Панамъ зъ польского кола не поможе те, що на маневрахъ убезпечали свои мандаты.“

Якъ зачуваемо, всѣ опозиційні сторонництва галицкі, безъ рôзницѣ програмъ и народности, мають утворити ліґу єдино лише противъ надужить и незаконностей „галицкихъ“ выборôвъ.

Женщины на австрійскихъ університетахъ.

Зарядъ просвѣты въ Австріи — якъ мы вже доносили, — оголосивъ сими днями розпорядженє въ справѣ допущеня женщинъ до медичныхъ студій и до докторату всѣхъ лѣкарскихъ наукъ, якъ такожь до студій фармацевтичныхъ. Оснимъ розпорядженемъ вчинено знову важный крокъ на дорозѣ улекшуваня женщинамъ добувати собѣ независиме становище.

Вже міністерскимъ рескриптомъ зъ 9 марта 1896 р. дозволено складати испытъ зрѣлости тымъ женщинамъ, що або приватною наукою або въ высшихъ жѣночихъ закладахъ, урядженчихъ на подобу ґімназій, одержали потрѣбне до того образоване. Сему „жѣночому“ испытови зрѣлости признано *въ теоріи* таке само значѣне, яке мае вôнъ для окôнченыхъ ґімназистôвъ. Але лише въ теоріи. Бо коли ґімназисты зô свѣдоцтвомъ зрѣлости мають доступъ до *всѣхъ* высшихъ школъ, а по ихъ укôнченю до *всѣхъ* урядôвъ, то женщины зô свѣдоцтвомъ зрѣлости допущено міністерскимъ розпорядженемъ зъ 23 марта 1897 р. до имматрикуляціи въ характерѣ звычайныхъ слухачокъ лишь на фільософічнôмъ выдѣлѣ. Скôнчивши его правильно, можуть вони здавати докторатъ, але користь изъ сего невелика, бо вôдповѣдной посады женщина зô скôнченою фільософією не дôстане по-просту тому, що такои посады у насъ зовсѣмъ нема, бо нема державныхъ жѣночихъ ґімназій. Отже фільософічні студіи для женщинъ — се поки-що „спортъ“, въ якій забавитись можуть лише богаті женщины.

Трохи практичнѣйше значѣне для женщинъ можуть мати медичні студіи. Нѣхто не заперечить, що въ суспôльности вôдчуваеть ся велику недостачу лѣкарѣвъ-женщинъ, отже по скôнченю медицины могла-бъ женщина жити зъ лѣкарскои практики. Хочь на сѣмъ поли выгляды такожь не дуже знаменні. По бôльшихъ мѣстахъ вже теперь велика ґіперпродукція лѣкарѣвъ, що ведуть зъ собою конкуренцію, яку навѣть можна-бъ назвати ремѣсничою, а коли-бъ до того ще прийшли лѣкарѣ-женщины... При тôмъ треба бы довшого часу, абы лѣкарѣ-женщины здобули вѣру жѣночои публики въ свое медичне знане. Правда, є велика недостача лѣкарѣвъ на глухôй провінціи, де народъ, якъ за давныхъ часôвъ, вѣрить ворожбитамъ, де люде мруть безъ найменшои лѣкарскои помочи, але щобы тамъ бути лѣкаремъ, на се треба посвяченя, треба великои любови до тыхъ нуждарѣвъ, треба самому нужду неразъ терпѣти, треба перебути тяжку боротьбу зъ людскою темнотою, а навѣть зъ людскою нуждою, бо „ґіґієна — то грошѣ“... Та на сю дорогу и лѣкарѣ-мужчины якось не йдуть...

До всего того женщинамъ въ Австріи навѣть зô свѣдоцтвомъ зрѣлости дозволено було доси ходити на медичні выклады тôлько въ характерѣ „госпітантокъ“, а се не давало имъ права складати докторатъ. Правда, женщины зъ австрійскимъ горожаньствомъ могли одержати на австрійскихъ університетахъ докторатъ всѣхъ лѣкарскихъ наукъ въ иньшій способъ, але се дуже довга и дорога исторія. Пôсля міністерского розпорядженя зъ 19 марта 1896 р. женщины, що вôдбули медичні студіи на однôмъ изъ заграничныхъ університетôвъ и тамъ здобули докторскій дипльомъ, по зложеню ригорозôвъ на однôмъ зъ австрійскихъ університетôвъ выеднували для него нострифікацію*). Очевидно, що лишь невелике число женщинъ мало спромогу пускати ся на сю дорогу.

Однакъ зъ огляду на те, що майже всѣ медичні выдѣлы и переважна часть професорôвъ — якъ то выяснено въ мотивахъ выданого міністерского розпорядженя — не мають нѣчо противъ того, абы женщины правильно вôдбували медичні студіи, зарядъ просвѣты въ порозумѣню зъ найвысшимъ санітарнымъ зарядомъ пересвѣдчивъ ся, що можна позволити, абы женщины *одержували докторатъ медицины* по скôнченю студій въ австрійскихъ університетахъ.

Що до потрѣбного образованя, яке мае бути доказане свѣдоцтвомъ зрѣлости, и що-до фаховыхъ студій та испытôвъ, то женщинъ поставлено на рôвнѣ зъ мужчинами. Наконець передвиджуе міністерске роспорядженє деякі улекшеня на случай, коли-бъ котрый зъ професорôвъ не хотѣвъ допустити женщинъ на свои выклады, до чого мае право.

Друге міністерске розпорядженє допускае женщинъ до фармацевтичныхъ студій на тыхъ самыхъ услôвяхъ, що й мужчинъ, зъ тымъ лишь ограниченемъ, що дозвôлъ на самостôйне веденє аптики буде въ кождôмъ поодинокôмъ выпадку належати до міністерства внутрѣшныхъ справъ. Въ мотивахъ сего розпорядженя зазначено, що досвѣдъ въ иньшихъ державахъ учить, що женщины мають потрѣбні до фармацевтичного фаху здôбности, а ихъ конкуренціи не потребують мужчины бояти ся, бо охочихъ до сего фаху найдеть ся мѣжь женщинами небогато, а то тымъ бôльше — додамо вôдъ себе — що фармацевты у насъ, се справжні бѣлі мурины.

Отже въ наслѣдокъ сихъ двохъ розпорядженъ, обовязуючихъ вôдъ року шкôльного 1900/1, можуть бути женщины звычайными слухачами медицины и фармаціи. Теперь на нихъ черга доказати, що домагаючись рôвныхъ зъ мущинами правъ, потрафлять вôдповѣсти и тымъ самымъ, що мущины, вымогамъ.

За те не заразъ еще дôждуть ся женщины державныхъ ґімназій для себе, якъ се такожь выходить изъ заявы міністра вѣроисповѣдань и просвѣты, зложеной на анкетѣ въ справѣ высшого образованя женщинъ, яка вôдбулась недавно. Значить ся, на університетахъ не богато буде слухачокъ фільософіи та медицины, бо скôнчити ґімназію приватно — се рѣчь и дуже дорога и тяжка зъ науковаго боку.

На закôнчене ще кôлька словъ. Окликъ: „высшихъ студій для женщинъ!“ який теперь починае розлягати ся мѣжь жѣноцтвомъ, хочь симпатичный, справедливый и въ теоріи дуже гарный, не мае практичного значѣня. Нинѣ мущины зъ т. зв. высшимъ образованемъ бють бриндаю, що ажь мило, а коли-бъ ще и женщинамъ дозволено бити таку бриндаю, то зъ сего выйшла-бъ вона два разы гôршою. При тôмъ т. зв. высші студіи суть дуже дорогі и не кождый мае до нихъ голову. Богатымъ и здôбнымъ женщинамъ доступъ до нихъ вже отвореный; було-бъ дуже гарно, коли-бъ доступъ и до найвысшихъ студій бувъ можливый якъ найширшимъ верствамъ населеня, але се идеалъ, до котрого вправдѣ всѣ повинні прямувати, та котрый ще не заразъ справдить ся; та треба подумати такожь про тихъ, що кличуть: „студій для хлѣба!“ Кôлько то интелиґентныхъ дѣвчатъ вписалось бы що-року до учительскои семинаріи, коли-бъ та семинарія лишь була! А въ нашôй Галичинѣ, де є найменьше двѣ третины анальфабетôвъ, учительскихъ силъ такъ потреба! Отже треба бы передовсѣмъ постарати ся о учительскі семинаріи для дѣвчатъ. Дальше треба бы постарати ся, абы народні учителѣ и учительки не потребували на своихъ посадахъ мерти зъ голоду, то тогдѣ и вчили бы лучше. Потôмъ треба бы подумати и про тѣ женщины, що мовь робучі волы працюють по урядахъ за богато меньшу платню, якъ мущины, про що навѣть повстала вже польска приповѣдка: „Równouprawienie w pracy, lecz nie w płacy“. Се на нашу думку найбôльше пекучі квестіи. Бо коли т. зв. высшихъ студій домагають ся лишь немногі выбрані, то великі масы женщинъ *хотять хлѣба и студій для хлѣба*, щобъ не мерти зъ голоду та не сходити на ганьбу...

*) Въ сей способъ добула докторатъ всѣхъ лѣкарскихъ наукъ Русинка панѣ Софія Окуневска-Морачевска.

НОВИНКИ.

— **Руска выстава артистична разомъ зъ выставою фантôвъ дяковскои льотеріи** *въ великôй сали Народного Дому отворена що дня вôдъ 9 годины рано до 6 годины вечеромъ. Вступъ вôдъ особы 60 сотиковъ, для молодежи шкôльнои 30 сотиковъ. За купленымъ лысомъ въ цѣнѣ 2 коронъ вступъ для одной особы на одно вôдвѣдане вôльный. Кождый щирый Русинъ, кожда щира Русинка, чи то руска родина мае патріотичный обовязокъ, въ мѣру вможности, вôдвѣдати выставу!*

О килимы! килимы зô всѣхъ сторôнъ краю нашого просимо, конечно просимо, вже не конечно яко фанты, але яко оказы тои богатои нашои индустріи домашнои, котра може увôйти великимъ множествомъ въ услуги церкви. — За Комітетъ *Танячкевичъ.*

— **Въ справѣ державнои запомоги для потерпѣвшихъ вôдъ повени** „Wiener Ztg.“, оголошуючи асиґнованє запомоги, помѣщуе такі дальші постановы: „Удѣлені зô скарбу державного кредиты мають обернутись на роздѣленє потребуючôй людности, котра потерпѣла шкоды въ наслѣдокъ нещасть елементарныхъ, именно на безворотні запомоги, дальше на закупно живности для людности въ околицяхъ навѣщеныхъ повенію, а такожь на закупно въ тыхъ околицяхъ пашѣ для худобы. Зъ кредитôвъ тыхъ мае ся удѣляти такожь субвенціи на роботы въ цѣли направы ушкодженыхъ черезъ повѣнь обектôвъ. Роздѣленє запомогъ належить до властій державныхъ, а всякі прошеня и документы, що вôдносять ся до тыхъ запомогъ, увôльнено вôдъ стемпля и оплатъ. — Розпорядженє се увôйшло въ житє зъ днемъ оголошеня.

— **Выдѣлъ Рускои Бурсы ремѣсничои и промысловои у Львовѣ звертае ся** сею публичною дорогою до своихъ Родимцѣвъ о помôчь не матеріяльну, а лишь моральну, котрои чей-же жадна патріотична одиниця не може вôдказати.

Якъ всѣ наші початкові институціи такъ и наша Бурса не може якъ слѣдъ розвивати ся и боре ся зъ недостатками, бо потребуючихъ є богато а добродѣѣвъ мало. Обявъ сей не дивуе насъ, бо патріотична руска суспôльнôсть мае неодну складку до збираня, мае ихъ богато, навѣть дуже богато, а впрочôмъ така хвилева помôчь не поставить нашу институцію крѣпко. Намъ потреба отже помочи вôдъ институцій публичныхъ, котрі мають на се фонды и можуть рôкъ-рôчно прийти намъ въ помôчь. Передовсѣмъ повинні намъ прийти въ помôчь краєві и повѣтові институціи схôдной части краю, бо фонды, стоячі до ихъ розпорядимости, зложені переважно рускимъ населенемъ сего краю, и воно мае повне право домагати ся, щобы часть тыхъ фондôвъ обертали згадані инсти-

туцій на рускі цѣли, подбѣбно якъ обдаровують ними польскі стоварищеня.

Длятого мы вôднесли ся окремымъ письмомъ въ червни с. р. до всѣхъ Радъ повѣтовыхъ схôдноѣ части краю зъ просьбою о субвенцію на цѣли нашоѣ Бурсы. На жаль, до нинѣ всего чотыри Рады повѣтовѣ пожертвували датки на ту цѣль, а то: Рада повѣтова въ Жовкви 50 коронъ, въ Теребовли 30 кор., а въ Збаражи и въ Рудкахъ по 10 коронъ; всѣ прочѣ не полагодили до нинѣ нашого письма. А прецѣнь въ каждôй Радѣ и въ каждôмъ єи Выдѣлѣ маємо Русинôвъ-патріотôвъ, котрѣ повиннѣ бы допильнувати сеи справы, а се тымъ лекше прийшло бы имъ, бо жь се розходить ся о датокъ не для полїтичного товариства, але для институцїи, котра не тôлько нашому суспôльству, але цѣлому загалови вôддасть не абы-яку прислугу коло выхованя поколѣня добрыхъ ремѣсникôвъ та горожанъ.

Звертаємо ся проте до всѣхъ Русинôвъ членôвъ Радъ повѣтовыхъ, зъ горячою просьбою, щобы заняли ся щиро сею справою, щобы допильнували єи ухвалы и старали ся перевести прихильну ухвалу въ каждôй Радѣ повѣтовôй. Вѣримо, що голосъ нашъ не пролунає безслѣдно, бо-жь мы вôдзываємо ся до Васъ не тôлько вôдъ Выдѣлу Бурсы, але и вôдъ сотокъ, тысячь молодцѣвъ, що радѣ бы чогось навчити ся, а для браку средствъ чекає ихъ нужда пролетаріяту. Родимцѣ! не забувайте на нашу Бурсу! — За Выдѣлъ *Василь Нагôрный, Иванъ Бѣчиньскій.*

— Польскій центральный комітетъ выборчій, и то оба вôддѣлы, краковскій и львôвскій, збирає ся на нараду до Львова въ недѣлю 23-ого вересня о 4 годинѣ пополудни.

— Краєва рада шкôльна — якъ довѣдуємо ся — розôслала обѣжникъ до школъ середныхъ въ справѣ нацiонального руху середъ рускоѣ молодежи, прапоручаючи слѣдити, чи нема по школахъ якихъ тайныхъ кружкôвъ рускоѣ молодежи и т. п. Розумѣє ся, про польску молодѣжь не згадує... Можна сподѣвати ся, що той обѣжникъ дасть нагоду польскимъ шовіністамъ до нагôнокъ на руску молодѣжь. Тожь caveant cosules!

— Зъ Товариства Рускихъ женщинъ въ Станиславовѣ. Товариство Рускихъ женщинъ складає прилюдно подяку Преосв. Шептицкому за даръ 100 коронъ на институтъ дѣвочій, дальше дякує Р. Т.: о. митр. Фацієвичеви за 6 кор., о. Тороньскому за 5 кор., о. Збудовскому зъ Зубрєць за 2 кор., о. Семенову за 2 кор., о. Жолкевичеви за 2 кор., пани Цертаковôй за 6 кор., Яцкевичевôй за 2 кор., Ватняковôй за 1 кор., Лопушаньскôй за 4 кор., Ользѣ Микецеєвнôй за 2 кор. и п. Выхованцеви зъ Волчинця за 4 кор. — За Выдѣлъ *М. Цурковска* предсѣдателька, *Баришева* секретарка.

— Зъ Борщѣвщины пишуть намъ: Въ Волкôвцяхъ ad Борщѣвъ вôдбуде ся въ днахъ 20, 21, 22 и 23 с. м. пôдъ проводомъ оо. Василіянъ місія духовна заєровадженємъ апостольства Найсв. Серця Исуса Христа.

— Шовінізмъ въ львôвскôмъ маґістратѣ „Галичанинъ" доносить: У львôвскôмъ маґістратѣ зôбрали ся два мѣсяцѣ тому президентъ д-ръ Малаховскій и віцепрезиденты Михальскій и Цюхцѣньскій [послѣдный лише для комплєту та поваги] радити надъ вôдкрытємъ пп. Михальского и Малаховского, що маґістратъ „рутенізує ся", бо служба, а передовсѣмъ пожарнѣ стражники уживають мѣжь собою рускоѣ мовы, будучи по бôльшôй части рускоѣ народности. Въ наслѣдокъ того вôзвано начальника маґістратскоѣ службы п. Правна и поручено ему выдати заборону ужиканя рускоѣ мовы мѣжь службою и не приймати Русинôвъ до сторожѣ огневоѣ. Щобы се рѣшенє ввести въ житє, при обсадѣ посадъ мѣскихъ стражникôвъ не принято нѣ одного помпієра на стражника [а було 18 убѣгаючихъ ся], бо то були самѣ Русины, хотяй служать по 10 и 12 лѣтъ, а инструкція приписує, що по пятьохъ лѣтахъ мають они право домагати ся лекшоѣ службы. За те принято фротерôвъ и локаєвъ...

— Святый Юръ приготовлює ся вже на принятє митрополита. Обнову будынкôвъ окружаючихъ святоюрску церковь уже покôнчено. Въ церквѣ вôдновлює стѣны маляръ Михайло Боярскій. Выбрукованє площѣ передъ церквою и хôдникôвъ представляє ся красно. Будучому митрополитови лишає ся внѣшна обнова церкви и своеи палаты.

— Нову церковь зъ мягкого матеріялу побудовано безъ конкуренцїи въ Загайполю ad Назôрна, коломыйского деканата. Сими днями надôйшла вôдъ Еп. Консисторіи зô Станиславова на руки тамошного пароха грамота на благословенє сеи церкви, а два провізоры церковнѣ въ Загайполю Матѣй и Михайло Надураки дôстали зъ Консисторіи за ревнѣ труды коло будовы сеи церкви похвалу и архієрейске благословенє. — Новѣ церкви въ 1901 р. мають будувати ся въ Полтвѣ уневского деканата и въ Милятинѣ старôмъ буського деканата. Пляны и кошторисы выготовляє п. Михайло Голейко архітектъ у Львовѣ.

— Огнѣ. Пишуть намъ: Дня 18. с. м. о год. $12^1/_2$ въ ночи выбухъ огонь въ селѣ Кадлубиска повѣта брôдского и до годины знищивъ 18 господарствъ зô всѣми припасами сегорôчного збôжа. Всѣ були обезпеченѣ въ товариствѣ Краковскôмъ и Фениксѣ. Зъ обезпеченыхъ въ нашôмъ „Днѣстрѣ" нѣхто не потерпѣвъ. Шкода выносить 27.700 кор., а обезпечена на суму 18.408 кор.

— Поновный процесъ Ґумiньского. Авґустъ Ґумiньскій, бувшій управитель дôбръ Товмача ставувъ наново передъ львôвскимъ судомъ присяжныхъ обжалованый о обманьство на шкоду свого хлѣбодавця, Яна, у котрого вôнъ, користаючи зъ его тупоумности, такъ господаривъ, що той, міліоновый панъ, побачивъ ся наразъ жебракомъ и жиє теперь зъ ласки своихъ вѣрителѣвъ, котрѣ о стôлько показали ся великодушными, що зобовязали ся выплачувати Янови ажь до его смерти мѣсячну платню 15 зр. — Сеся голосна справа мала бути суджена въ 1899 р. судомъ станиславôвскимъ, однакъ Ґумiньскій постаравъ ся, що передано єи львôвскому судови, бо Ґумiньскій переконувавъ судъ, що мѣжь станиславôвскими судьями присяжными нема такъ глубоко ученыхъ людей, котрѣ могли бы зрозумѣти и осудити его раціональну господарку въ товмацкихъ добрахъ. Отже на розправѣ, яка вôдбула ся у Львовѣ на веснѣ 1899 року, найшли ся судьѣ-знатоки, котрѣ господарку п. Ґумiньского узнали обманьствомъ, а трибуналъ засудивъ его на кару трилѣтноѣ вязницѣ. Но вырокъ той не вдоволивъ Ґумiньского. Вôнъ внѣсъ противъ него рекурсъ, а трибуналъ касаційный уневажнивъ перший вырокъ зъ тоѣ причины, що трибуналъ вôдмовивъ жаданю оборонця Ґумiньского, абы переслухати свѣдка Туряньского, котрый мавъ посвѣдчити, що мѣжь Ґумiньскимъ а Яномъ переводились неразъ обчисленя „на губу", безъ книгъ рахунковыхъ, и въ сей способъ Ґумiньскій доручувавъ неразъ бôльшѣ сумы Янови, котрый здаєсь забувъ о тôмъ а въ книжкахъ не було се записане. — Поновна розправа розпочала ся дня 19 с. м. Може теперь буде щасливѣйша для Ґумiньского. Ґумiньскій остає на вôльнôй стопѣ, зложивши кавцію 10.000 зр.

— Нещаслива пригода на зелѣзници лучила ся передъ кôлькома днями мѣжь стаціями Тязовомъ а Станиславовомъ. Зъ поѣзду ч 1211, ѣдучого до Станиславова, выпавъ якійсь селянинъ и тяжко покалѣчивъ ся. Причиною того нещасливого случаю було се, що дверцѣ вôдъ воза не були замкненѣ.

— Цѣкавый. Коло Коросна найшовъ одинъ робôтникъ слѣпый набôй гарматный и зъ цѣкавости взявъ ся выкрутити зъ него льонтъ. Але такъ незручно забравъ ся до дѣла, що набôй бухнувъ и тяжко поранивъ цѣкавого.

Наука, штука и лїтература.

— Зъ рускоѣ сцены. (*Ще про выставу „Власти тьмы" гр. Льва Толстого.*) У вчерашнôмъ числѣ „Дѣла" появила ся рецензія д-ра Яр. Олесницкого на „Власть тьмы". Ш. рецензентъ звернувъ головно увагу на саму драму, меньше увзглядняючи гру артистôвъ. На мою гадку ся драма належить до того рода драмъ, що головна єи вартôсть на сценѣ залежить вôдъ добору роль и вôдповѣдноѣ гры артистôвъ. Тымъ то я хочу сказати кôлька слôвъ про саму єи выставу.

Я находжу ся въ тôмъ положеню, що можу порôвнати гру нашихъ артистôвъ изъ грою артистôвъ Скарбкôвскоѣ сцены. Я думавъ, що „Власть тьмы" зробить на мене сильнѣйше враженє на рускôй сценѣ, якъ на польскôй. Та що-жь! я завѣвъ ся И то завѣвъ ся не такъ зъ причины артистôвъ, якъ радше по причинѣ складу дружины.

Головный несмакъ лишила по собѣ гра п. Стадника. Не вôнъ тому не виненъ! Вôнъ старавъ ся вôдчути свою ролю и майже всюды удало ся се ему. Але роля Микиты важка, глубока, — п. Стадникъ не мôгъ бы єи вôддати якъ слѣдъ при найлѣпшôй своѣй воли. Єго постава, его рухи, его голосъ, свѣтлѣ у легкихъ роляхъ, не могли вôддати того дикого, пристрастного звѣрского, парубка, якого типъ полишивъ у Львовѣ п. Завадзкій. Тѣ рисы выступили у п. Стадника мляво. Пристрасть Микиты до Анисѣ не выступила сильно въ першихъ актахъ, тожь и въ дальшихъ не зробило такого враженя нехтованє єи. Далѣ чимъ бôльше закаменѣлый грѣшникъ, тымъ сильнѣйшій его упадокъ. Мы не простудіювали Микиты въ першихъ актахъ такимъ завадіякою, якимъ вôнъ є въ драмѣ, тому и страхъ его, жахъ передъ злочиномъ, а потôмъ жаль по причинѣ доконаного злочину не зарисовують ся якъ слѣдъ. Така сцена, якъ душевна боротьба Микиты передъ злочиномъ, выголошена п. Стадникомъ якъ найзвычайнѣйше рѣчь у свѣтѣ, минула безъ враженя. Найлѣпша удала ся п. Стадникови сцена въ льоху и по закопаню дитины. Артистъ вôдчувъ єи найлѣпше изъ усѣхъ, та артистичному выконаню єи станули знову на перепонѣ индівідуальнѣ рисы его вдачѣ. Не знаю, чи зъ конечности, чи зъ недогляду припала ся роля п. Стадникови — досыть, що дуже нещасливо, бо артистъ, знаменитый въ иньшихъ роляхъ, не пôднѣсъ ся у сѣй дуже высоко, а прикро се тымъ бôльше тому, що не зъ власноѣ вины.

П-а Бучмановна вывязує ся изъ своеи ролѣ Анисѣ въ мѣру якъ поступає гра, разъ-у-разъ лѣпше. Зъ разу чи не за мало було у неи темпераменту, за мало пристрасти у вôдносинахъ до Микиты, за мало злобы взглядомъ Акулїны, за мало хитрости взглядомъ мужа. Въ дальшôй грѣ, коли выступає у неи сѣльнѣйше душевна боротьба, зъ якоѣ артистка вывязала ся добре, увага видця звертає ся якъ-разъ на сю боротьбу душевну, а наведенѣ хибы малѣють. А въ останнôмъ актѣ артистка за слабо означувала чуте остраху передъ выкрытємъ злочину.

Коли я пôдчеркаю сѣ хибы, то лише тому, що характеры въ драмѣ Толстого змальованѣ такъ ярко, контрасты рôзныхъ почувань выступають такъ сильно, що не зазначувати ихъ — значить не вôдповѣсти вымогамъ штуки.

Майже те саме, що п-ѣ Бучмановнôй могли бы мы закинути и п-ѣ Ґембіцкôй. Та хибою гры сеи артистки є ще й те, що она за слабо индівідуально вывела типъ злющоѣ Акулїны Се не є звычайна постать, яку можна бы вôдограти якъ яку небудь иншу зъ девкою лише закраскою злобы. Злоба — се головный рисъ єи характеру, злобу треба высунути на самъ передъ, абы тымъ яркѣйше выступили проблиски серця, якъ у сценѣ по стрѣчи Микиты зъ Маринкою и по сповѣди Микиты.

Коли п-ѣ Рубчакова зрозумѣла ролю Маринки якъ дѣвчины такоѣ, якъ и иньшѣ, то на мою думку помыляєть ся. Постать Маринки — се ясный промѣнь у темнôмъ царствѣ. Якась нѣжнôсть, якась доброта вѣє изъ сеи постати. Въ першôмъ актѣ, въ часѣ стрѣчи єи зъ Микитою не злôсть говорить зъ неи, але жаль, жаль зрадженоѣ дѣвчины. Вона знає, що Микиту жде кара Божа, але вона не желає ему того, вона хотѣла бы, абы було инакше. Изъ гры артистки я не вынѣсъ такого враженя. Взагалѣ стрѣча Маринки зъ Микитою належить до найкрасшихъ сценъ у драмѣ, а въ першôмъ актѣ вôдбиває свою нѣжностю сильно вôдъ усѣхъ иньшихъ Тымчасомъ позавчера я не мôгъ нѣякъ запримѣтити сего.

Замѣтна була гра п-нѣ Осиповичевоѣ и п. Ґембіцкого — першоѣ якъ жѣнки злоѣ, рѣшучоѣ, що знає на все лѣкъ, другого якъ бездомного робôтника-бурлака. П. Ольшаньскій въ ролѣ батька Микиты, типъ Толстовця, коли прогрѣшивъ ся чимъ, то хиба за малою дозою пієтизму; врештою не мали-бъ мы ему закинути нѣчого. П-нѣ Стечиньска и п-на Малевичѣвна тримали ся у своихъ роляхъ добре. — *А. Крушельницкій.*

Телеґрамы.

Вѣдень 20 вересня. Вѣденьскѣ дневники не вѣрять въ донесенє Nar. List-ôвъ, що ческій соймъ буде скликаный зъ кôнцемъ жовтня для полагодженя наглячоѣ справы краєвыхъ фінансôвъ, черезъ ухваленє додаткôвъ до податкôвъ вôдъ горѣвки. Коли бы се була правда, то зъ тоѣ самоѣ причины мусѣли бы бути скликанѣ такожь иншѣ соймы, а передовсѣмъ галицкій. — Вчера появили ся тутъ 20-короновѣ банкноты.

Софія 20 вересня. Міністеръ торговлѣ Нацевичъ подавъ ся до димісіи зъ причины недуги. Дѣйстною однакъ причиною є болгарско-румуньскій конфліктъ. Президентъ міністрôвъ закинувъ ему, що коли заступавъ міністра заграничныхъ справъ, поступивъ собѣ за лагôдно супротивъ Румунїи.

Петербургъ 20 вересня. „Новое Время" пише, що міністерство внутрѣшнихъ справъ, залишивши гадку заведеня земствъ въ полуднево-захôдныхъ и пôвнôчно захôдныхъ ґуберніяхъ, займає ся теперь справою реорґанізаціи господарскихъ комітетôвъ, ґуберніяльныхъ и повѣтовыхъ въ тôй части краю.

Бѣлградъ 20. вересня. Теперѣшный кабінетъ вôдкрывъ величезнѣ дефравдація попередного кабінету. Пропало 10 міліонôвъ франкôвъ выбраныхъ зъ нацiонального банку и диспозицiйного фонду, зъ котрого не лишивъ ся слѣдъ. Стверджено, що головна державна каса выдавала на звычайнѣ візитôвки міністрôвъ величезнѣ сумы. Въ той способъ Міланъ и міністры забрали по кôлька міліонôвъ.

Петербургъ 20 вересня. Батальонъ саперôвъ, котрый прiѣхавъ до Одессы, одержавъ наказъ повороту до Вильна. Оногды вôдъѣхали до Азіи батальоны новоутвореныхъ трехъ полкôвъ стрѣльцѣвъ.

Лондонъ 20. вересня. Дневники потверджують вѣсть про смерть Девета. Деветъ погибъ вôдъ кулѣ въ битвѣ дня 7. с. м.

Гаґа 20. вересня. Нідерляндскій консуль въ Льоренцо Маркізъ доносить, що Крюґеръ принявъ жертвованый ему голяндскимъ правительствомъ военный корабель, котрый вôдвезе его до Голяндіи.

Преторія 20. вересня. Ґенералъ Полекаревъ забравъ Бурамъ 50 льокомотивъ.

Льоренцо-Маркізъ 20. вересня. Прiѣхавъ тутъ поѣздъ зъ 25 ранеными Бурами. Въ ночи прiѣхало 500 Бурôвъ. Коло Гартшпріту прийшло до великоѣ битвы. Анґлійцѣ выслали туды всѣ вôйска, якѣ мали до розпорядимости. Страты Бурôвъ тяжкѣ. Кождый поѣздъ привозить утѣкаючѣ зъ Трансвалю вôддѣлы Бурôвъ. Мѣсто заповнене Бурами.

Надôслане.

Д-ръ Кароль Гайсиґъ

довголѣтный секундарь головного шпиталя

повернувъ и ординує въ хоробахъ внутрѣшныхъ вôдъ 3—4 ул. Гродзицкихъ ч 8, I. пов.
452 4—5

Д-ръ Антоній Роцкій

(Берґеръ)

Специялїстъ для недугъ шкôрныхъ и венеричныхъ недугъ жѣночихъ и мѣхуровыхъ, лѣчить методою досвѣдченою, довголѣтною. Такожь Панôвъ на взоръ Lindeviseu пароюю.

Ординує вôдъ 9—11 рано пополудни вôдъ год. 4—6

На жаданє лѣки можуть бути выданѣ въ аптеки въ дискретный способъ. — Порадникъ почтою 1 зр. 20 кр. — Львôвъ ул. Зиморовича ч. 5. 167

По поводу высокого курсу рентъ австрійскихъ и угорскихъ поручаємъ вымѣну тыхъ-же на

Листы заставнѣ Товарист. кредитов. земского
„ „ „ краєвого банку
„ „ „ гіпотечного банку.

Яко безпечну льокацю капіталу.

Тѣ же облїґаціи купуємо и продаємо дуже користно

СОКАЛЬ и ЛІЛІЕНЪ

Банковый Дôмъ и контора вымѣны у Львовѣ.

Порученя зъ провинціи выконують ся вôдворотною почтою. 71

ЛИППЕ

въ реставрація НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12 дôмъ власный, можна дôстати щоденно вже о годинѣ 8-ôй рано горячѣ снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр
Сѣканѣ легки	12 „
Фляки	12 „
Нôжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	18 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякѣ напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣреннѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи реставраціи, даю вôдбираючимъ марки. — Найлѣпшѣ вина по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вôдъ 40 кр. лїтра.

По театрѣ все свѣжа, въ великôмъ выборѣ отравъ и напиткôвъ заосмотрена кухня.

79 217—? Зъ высокимъ поважанємъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкоѣ

поручає въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокли, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ манометры и т. и.

Урядженє дзвôнкôвъ електричныхъ.

Всякѣ направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4158

Обрусы ґумовѣ на столы въ ѣдальняхъ, наслѣдуванє смирненьскихъ, адамашковѣ и ґобелїновѣ величавѣ взоры, великій выбôръ, найнизшѣ цѣны — поручає Рудольфъ Кріммеръ Львôвъ, готель французкій. 461

НОВÔСТЬ. НОВÔСТЬ

Хто хоче мати красне и бѣле лице,

най уживає кремъ всхôдноѣ красоты и воду лілієву Станислава Липницкого, котра усуває веснянки и жовтѣ плямы зъ лиця, а лице выбѣлює и робить нѣжнымъ.

Дôстати можна лише въ дроґеріи

Станислава Липницкого
У ЛЬВОВѢ
386b ул. Сикстуска, ч. 21. 19—34

Фабрика парова для вырôбôвъ меблѣвъ

Франца Цайзера

(Zeizer)

у Львовѣ, улиця Ткацка ч. 7.
повѣдомляє о отвореню власного

СКЛАДУ МЕБЛѢВЪ

у Львовѣ, ул. Валова ч. 13

приниммаючого замовленя на всякѣ урядженя ѣдалень и спалень, якъ такожь готелевѣ, склеповѣ, реставрацiйнѣ и каварнянѣ урядженя, поручаючи за доброту, тревалôсть и совѣстне ихъ выкôнченє зъ доборового матеріялу. Цѣны умѣрковані и точне додержанє речинцѣвъ замовлень. 362 26—60

Природнѣ вина до ужитку церковного,

дальматиньскѣ, тирольскѣ, полуднево-италійскѣ лїтръ вôдъ **48 кр.** *припоручає*

А. Жуліяні и Г. Трэвнеро
У ЛЬВОВѢ
улиця Домінїканьска ч. 7.
384 31—15b

Торговля насѣнь Ант. Климовича и Сына
у Львовѣ, площа Галицка 14.
поручає до теперѣшного засѣву: насѣнє Рѣпы пастеварноѣ бѣлоѣ округлоѣ кл. 35 кр. насѣнє Рѣпы пастевной бѣлоѣ довгоѣ пôвъ кл. 40 кр.
407 11—72

Заступникôвъ

пошукує ся для епохальноѣ американьскоѣ новости, котроѣ продажь є простою забавкою. Артикулъ той єсть въ Америцѣ загально розповсюдненый и має такожь великій розголосъ въ Нѣмеччинѣ. Ласк. оферты пôдъ: **Н. 6. 10 000** до *Haasenstein & Vogler A.—G., Frankfurt a/M.*
460 1—2

О 60% дешевше, чимъ деинде.

Одинока у Львовѣ піротехнічна робôтня

ЮЛІЯНА РУТКОВСКОГО

„зъ Варшавы"

при ул. Домбровского число 4

поручає

Штучнѣ огнѣ въ 70-ти родахъ. Скомплєтованѣ сортименты: по 6, 10, 15, 25 до 150 коронъ а. в. Огнѣ бенґальскѣ, сальоновѣ, пахучѣ въ пуделкахъ по 20 сот. 30, 60 и 1 кор. а. в. Цѣнники на бажанє даромъ и оплаченѣ.
349 21—36

Маю честь повѣдомити Вп. П. Т. КЛІЄНТÔВЪ ц. к. надворного заведеня

I. ГЕННЕРА

що обнявъ-емъ тоє заведенє на власнôсть и буду его дальше вести на тôй высокости и досконалости, на якôй черезъ п. I. Геннера бувъ проваджене.

Н. Лісса

401 16—65 улиця Академицка число 18.

Средство до нищеня молѣвъ

Фенілінъ нищить молѣ зъ зародками 60 кр.
Зела антімольовй до переховуваня футеръ кор. 30 кр.
Паперцѣ антімолевй тузинъ 30 кр., штука 3 кр.

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ
Львôвъ: склепы власнй: ул. Сикстуска 25, ул. Галицка ч. 11. Кракôвъ: Сукиницѣ ч. 20. Черновцѣ: Ринокъ ч. 2. Перемышль: Францішканьска ч. 24.

ТОМАСИНУ
(Thomas-Schlacken)

поодинокими мѣшками á 100 K° по цѣнѣ вôдповѣдаючôй процентовому содержаню квасу фосфорового куповати можна въ складахъ 226

„Народнои Торговлѣ“
въ Станиславовѣ, Перемышли, Рогатинѣ и Золочевѣ.

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКИЙ
артистъ-маляръ

мешкае 20 лѣтъ у Львовѣ, принимае загально, що входить въ украсу церковну и просить уклôнно Выс. Пр. Духовеньство о занотоване адресы до дальшихъ услугъ въ искуствѣ

Львôвъ, улиця Краковска число 20. 205

Оригінальнй гарлемскй цибульки
ГІЯЦИНТОВЪ и ТУЛИПАНОВЪ
одержало просто зъ Голяндіи
Заведене огородниче
М. ВОЛИНЬСКОГО
у Львовѣ, площа Маріяцка ч. 3
и поручае ихъ по найдешевшихъ цѣнахъ. На дасжае жадане цѣнники вôдворотно. 424 3—14

Найдешевше
ОГНѢ ШТУЧНЙ
поручае маґазинъ фірмы 397 6—16
Кавчиньскій и Оберскій, Львôвъ.

АДОЛЬФЪ КАМПЕЛЬ
Львôвъ, ул. Городецка ч. 3.
фабрика выробôвъ цементовыхъ.

Репрезентація Австр. Тов. акц. фабрики Портляндъ цементу въ Щаковôй. Тов. акц. фабрики вапна гідравл. для фасадъ въ Кальтенлейтебенъ [Kaltenleutgeben.]

Складъ руръ бетоновыхъ и пôдлогъ цементовыхъ власного выробу, такожь портляндъ-цементу, вапна гідравлічного, вапна скалистого, гіпсу, цеголь и огнетревалыхъ плытъ, асфальтовои папы даховои, асфальтовыхъ плытъ изоляційныхъ, пôдлôгъ и руръ штайнґутовыхъ для кльоакъ, каналôвъ, водопроводôвъ, даховокъ, лупку, насадъ, плытъ коминовыхъ печій кафлевыхъ и тростины суфітовои, а такожь всякихъ матеріялôвъ будôвляныхъ, ручачи за ихъ доброту.

Пôдприемство робôтъ бетоновыхъ, укладане помостôвъ и крыти даховъ даховою, лупкомъ, папою огнетревалою и деревнымъ цементомъ [Holzcement] по умѣреныхъ цѣнахъ.

ТЕЛЕФОНЪ ч. 460. 121

Цѣс. корол. ⚜ уприв.
Рафінерія спіритусу, Фабрика рому, лікерôвъ и оцту
Юлія Миколяша Наслѣдникôвъ
Якова Шпрехера и С-ки
у Львовѣ

поручае старй горѣвки польскй, розолісы, лікеры, румы правдивй зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bon-gout“ на наливки, такожь правдивый оцетъ спіритусовый. 366 49—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

ТОВАРИСТВО
ДЛЯ РОЗВОЮ РУСКОИ ШТУКИ
стоваришене зареестроване зъ ограниченою порукою
у Львовѣ, ул. Чарнецкого ч. 26,

выконуе всякй працѣ зъ обсягу артистичного малярства, рѣзьбарства и золотарства пôсля композицій своихъ членôвъ, а именно: образы релігійнй до иконостасôвъ, олтарѣвъ, хоругвъ, на тетраподъ, плащаницѣ и пр. и такижь образы до комнатъ; образы свѣтскй; историчнй, портреты зъ натуры и фотоґрафій, краеиды, побутовй и пр.; зъ дерева: кивоты, иконостасы, олтарѣ, образы и кресты процесійнй, сповѣдальницѣ и т. д. и всякй працѣ золотарскй; рôвножь украшае внутра церковь, выготовляе плины церковь, каплиць и пр. и утримуе на складѣ фотоґрафічнй репродукціи образôвъ рускихъ артистôвъ.

Товариство ручить за стильове, старанне и совѣстне выконане.

Цѣлею Товариства е: пôднести нашу штуку и вытворити руску школу штукъ красныхъ. Поручаючи прото се чисто руске Товариство патріотичнôй опѣцѣ нашои П. Т. Публики духовнои и свѣтскои надѣемо ся, що зводить Она причинити ся до осягненя сеи цѣли численными замовленями, котрй приймае выключно лишь Дирекція Товариства 460 84—?

Зъ глубокимъ поважанемъ *ДИРЕКЦІЯ.*

Товариство не послугуе ся аґентами.

ЗАЛЮЗІИ и СТОРЫ
припоручае П. Т. Публицѣ по найдешевшихъ цѣнахъ фабрика
І. ХРІСТОФА
заложена въ р. 1873 367 24—36
Львôвъ, улиця Яблоновска ч. 9.

КАВУ
лучшу въ тонкихъ ворочкахъ 5-кілевыхъ по цѣнахъ 11 зр., 10 зр. 50 кр., 10 зр., 9 зр. franco и низше.

Токай курацийный
въ фляшкахъ ½ літровыхъ по 3 зр. и 2 зр. Самородный по 1 зр. 20 кр.

Коняк французкій
въ фляшкахъ ¾ літровыхъ по 5 зр. 4 зр. 20 кр.

Мѣдъ питный
по 80 кр. за фляшку ¾ літрову

поручае
Народна Торговля.
20 83—0

Почтенной П. Т. Публицѣ припоручае ся
НОВО ОТВОРЕНЕ
Заведене загально консумційне
Львôвъ ул. Баторія ч. 20 (готель швайцарский)
именно
РЕСТАВРАЦІЯ получена зъ МОЛОЧАРНЕЮ
КОМНАТОЮ ДО СНѢДАНЬ
и вышинкомъ пива пільзненьского
першого Акц. Бров. въ Пільзнѣ.

Льокаль урядженый е пôсля всякихъ вымогôвъ для выбагливѣйшои Публики. Перворядна кухня въ руху черезъ цѣлый день. Страны споряджений лишь на свѣжôмъ маслѣ. Всякй набѣлъ и кава правдиво добрскй. Печиво и тѣста домовой власнй. — Вина добрй. Пиво лишь пільзненьске завсѣгды свѣже на мѣру. Приймае ся абонаментъ на снѣданя, обѣды и вечерѣ по дуже умѣркованыхъ цѣнахъ. Всякй информацѣ и множество часописей до розпорядженя.

О ласкавй загощеня упрашае зъ поважанемъ

391 12—14 **К. Нетушіль.**

ПОДЪ ЗВѢЗДОЮ.
АПТИКА
ПЕТРА МІКОЛЯША
у Львовѣ, Коперника ч. 1
поручае
ВИНА ЛѢЧНИЧИ Д-ра Кароля Міколяша
вôдзначенй найприязнѣйшими свѣдоцтвами визначныхъ повагъ лѣкарскихъ въ краю и за границею.

НАЙНОВѢЙШИ ПЕРФУМЫ
выробу парискихъ фірмъ свѣтовыхъ Л. Т. Піверъ и Societte Hygienique

Всякй приборы до бактеріольоґіи и мікрохеміи.

Найлучшй средства косметичнй и тоалетовй францускй. 398 12—30

Воды лѣчничй ґазовй
перевысшаючй родимй воды мінеральнй.

ПРИРЯДЫ ХІРУРГІЧНЙ
анґлійскй, францускй и нѣмецкй найлучшои якости.

Хемікалія для п. п. фотоґрафôвъ.

Сальонъ моды
К. ЛЕВИЦКОИ
у Львовѣ
ул. Хорущины ч. 11
поручае
Высокопов. Панямъ на сезонъ осѣнный свôй великій выбôръ жѣночихъ капелюхôвъ, вѣденьскихъ моделѣвъ, по дуже умѣреныхъ цѣнахъ 242 1—5

МУЖЕСКУ Безсильнôсть
344
выкликану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣхôвъ молодости и розпусты, усуне напевно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданяхъ илюстрована книга

Самоохорона д-ра Ретана
Российске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй поясненя своихъ недугъ и направили свои мужескй силы при помочи вказаного въ книжцѣ способу лѣченя. По одержаню франко належитости, высылае ся франко книга въ кувертѣ маґазиномъ выдавцѣвъ Р. Ф. Біреї въ Липску. (R. F. Biereу's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

Розкладъ ѣзды поѣздôвъ зелѣзничихъ важный вôдъ 1 мая 1900.
пôсля часу середно-европейского [пôзнѣйшого о 36 мінутъ вôдъ часу львôвского.]

посп.	особ.	приходить до Львова	посп.	особ.	вôдходить зъ Львова
		День			**День**
	6·20	Зъ Черновець, Ицканъ, Станиславова		6·35	до Лавочного, Пешту, Борыслава
	7·45	„ Янова (гол. дворець)		6·30	„ Пôдволочискъ, Одесы, Козовы, г. д.
	8·05	„ Лавочного Калуша, Хирова		6·35	„ Ицканъ, Букарешту, Радовцѣвъ
	7·40	„ Тернополя, Бродôвъ на Пôдзамче		6·43	„ Пôдволочискъ зъ Пôдзамча
	8·00	„ „ „ гол. дворець	8·30		„ Кракова, Любачева, Ордова, Вѣдня
	6·15	„ Сокаля, Равы рускои (гол. двор.)		8·40	„ „ Вѣдня, Хирова, Стружа
	8·50	„ Кракова, Вѣдня, Ордова		9·15	„ Янова
	11·45	„ Ярослава, Любачева		9·25	„ Пôдволочискъ зъ гол. дворця
	11·55	„ Ицканъ, Станиславъ, Козовы		9·55	„ Черновець
	12·55	„ Янова на гол. дворець		9·42	„ Пôдволочискъ зъ Пôдзамча
1·85		„ Кракова, Вѣдня		—·—	„ Белзця, Равы, Любачова
	1·15	„ Сколього, Хирова, Калуша	1·35		„ Пôдволочискъ зъ гол. дворця
1·45		„ Ицканъ, Станиславова, Гусятина	2·05		„ „ „ Пôдзамча
2·20		„ Пôдволочискъ на Пôдзамче	2·45		„ Ицканъ, Гусятина, Керезмезе
2·35		„ „ „ гол. дворець	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Хабôвки
	5·40	„ „ „ Пôдзамче		—·—	„ Ярослава
	5·17	„ „ „ гол. дворець			
	6·00	„ Сокаля, Белзця, Любачева			
		Ночь			**Ночь**
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борыслава	12·40		до Кракова, Вѣдня, Берлина
12·20		„ Черновець, Букарешту	2·51		„ Ицканъ, Констанцы, Букарешту
2·31		„ Кракова, Вѣдня, Ордова		4.15	„ Кракова, Хирова, Коросна
	8·12	„ Пôдволочискъ на Пôдзамче		6·10	„ Станиславова
	3·15	„ „ „ гол. дворець		5·30	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Варшавы
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Сянока		6·50	„ Лавочного, Мункача, Хирова
	9·45	„ „ „ „ Хирова		7·25	„ Сокаля, Равы рускои
	10·—	„ Ицканъ, Пôдвысокого, Козовы		7.10	„ Тернополя зъ гол. дворця
		„ Кракова, Вѣдня, Любачева		7·33	„ „ „ Пôдзамча
	—·—	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Сянока		9·13	„ Янова ¹/₁₀ до ³⁰/₄ 1900 включно
	—·—	„ Ицканъ, Козовы, Пôдвысокого		10·50	„ Ицканъ, Гусятина, Радовець
	10·12	„ Пôдволоч. Бро; бôвъ, Копичинець		10·40	„ Кракова, Вѣдня, Ивонича
	10·30	„ „ „ на гол. дворець		11·—	„ Пôдволочискъ, Бродôвъ г. дворця
	10·15	„ Лавочного, Хирова, Пешту		11·23	„ „ Грималова Пôдзам.

ЗАМѢТКА: Пора нôчна числить ся вôдъ 6 годины вечеремъ до 5 годины 59 мінутъ рано. — Бюро информацѣе ц. к. зелѣзницѣ державнои при ул. Красицкихъ ч. 5.

Львôвъ ул. Сикстуска ч. 2. ⚜ Замовленя зъ провінціи вôдворотною почтою. ⚜
Лінолеумъ до покрытя цѣлыхъ покоѣвъ
Диваники передъ умивальню зъ Лінолеумъ
Диваны зъ Лінолеумъ
Хôдники зъ Лінолеумъ

LINOLEUM CERATA

першои австрійскои фабрики въ Тріестѣ.
Спеціяльный фабричный СКЛАДЪ

ФАРТУШКИ.
ОБРУСЫ.
Охороны для стѣнъ.
Простирала гумовй и пôдкладки для дѣтій.
Борты до креденсу, пôдставки, имітаціи дерева и мармору. 347 10—26

Цераты до покрыта меблѣвъ въ перскихъ, смирненьскихъ и рôзнородныхъ десеняхъ.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянькои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Йосифа Данилюка.

Ч. 204. Львôвъ, Субота 9 (22) Вересня 1900. Рочникъ XXI.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и рускихъ святъ) о 5-тôй годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей" выходить вô вторoкъ, и вô вторoкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и інсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9. и А. Ольшевского ул. Килиньского 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитôсть за инсераты платнѣ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додаткомъ

въ Австріи: за границею:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . . 22 зр.
на пôвъ року . . 8 зр. на пôвъ року . . 11 зр.
у Львовѣ:
на цѣлый рôкъ . 14 зр. на пôвъ року . . 7 зр.
на чверть року . 3·50 зр. на мѣсяць 1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта.

Поединоке число коштуе 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошеня звыклѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вôдъ одного стрôчки инсератовои або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надôслане" по 25 кр. а. в.

Подяки и иншѣ донесения приватнѣ числять ся по 5 кр вôдъ стрôчки.

Львôвскѣ рускѣ власти а Русины.

Занотованый въ 203 числѣ „Дѣла" яркій фактъ, свѣдчучій о не абы якôмъ шовінізмѣ президіи львôвского магістрату — дае намъ нагоду замаркувати нинѣ основнѣйше цѣлу тую неприхильнôсть, зъ якою верховодячѣ у Львовѣ „демократы" въ спôлцѣ зъ „клерикалами" вôдносять ся до всего, що руске.

Се загально звѣстна рѣчь, що львôвскій магістратъ зъ засады игноруе рускій языкъ, на кождôмъ кроцѣ дразнить національне чувство Львовянъ-Русинôвъ. Намъ не лучало ся бачити анѣ одного его письма, писаного по руски до рускихъ сторôнъ та до рускихъ урядôвъ парохіяльныхъ, хочь магістратъ обовязаный до того, бо се — такъ само, якъ ц. к. староство — політичный урядъ першои инстанціи.

Такожъ се знаменна рѣчь, що рада громадска мѣста Львова въ своѣмъ статутѣ застерегла ся противъ уживаня рускои бесѣды на засѣданяхъ рады, а при выборахъ махеры магістратскѣ такъ маніпулюють, що не допустять до рады нѣ одного тамущого Русина, котрый посгоявъ бы за права своеи мовы. Се унікатъ мѣжь громадами всхôднои Галичины! Таку штуку втявъ бы хиба Прусакъ-гакатиста...

А львôвскѣ школы, удержуванѣ коштомъ громады — то розсадники польонізаціи, то олицетворене національнои нетерпимости. У всѣхъ жѣночихъ школахъ навѣть не учать руского языка, а е школы, въ котрыхъ есть бôльше якъ 80 учениць Русинокъ!

По довгихъ заходахъ введено надобовязкову науку руского языка въ однôй выдѣловôй школѣ, та й то вызначено годины пополудни, такъ невыгôднѣ, що неразъ годѣ рускимъ родичамъ пôслати дитину до школы. [А на роботы ручнѣ, на каліграфію, гімнастику призначено годины передъ полуднемъ.] Рускій языкъ — то щось уже найпослѣднѣйшого...

А яка наука руского языка въ мужескихъ школахъ? Пожаль ся Боже! Выстане лишь побѣжно переглянути подѣлы годинъ всѣхъ школъ, щобы переконати ся, якъ то „поважно" трактуе ся науку другого краевого языка. Зъ засады вызначуе ся на рускій языкъ послѣднѣ годины, вôдъ 12 до 1 ои, а дальшѣйше навѣть вôдъ 1 до 2 ои, коли то молодѣжь, утомлена чотирогодинною наукою, вже найменше може користати. Та коли-бъ бодай учитель потрафивъ зъ хôсномъ учити тои мовы! А то звычайно рускій языкъ накидае ся практикантамъ та молодшимъ учителямъ, що — зъ выимкою кôлькохъ Русинôвъ — самѣ не знають рускои бесѣды анѣ не мають одвѣтнои кваліфікаціи. О рускôй конверзаціи на годинѣ руского языка нема що й говорити. Самъ учитель, не пôдготовленый до науки того предмету, не конче ломить собѣ голову зъ русчиною, та й дѣтямъ мусить глядѣти крôзь пальцѣ; впрочôмъ вôнъ знае, що за недостаточный успѣхъ въ науцѣ руского языка анѣ волосъ ему зъ головы не спаде...

А якѣ трудности мають рускѣ катихиты зъ наукою религіи! Окружна мѣска рада шкôльна призначуе кождому по кôлька школъ. Богато часу и здоровля мусить стратити рускій катихитъ на вандрôвки вôдъ школы до школы. И чи може вôнъ мати якій вплывъ на выховане та ведене рускои молодежи, середъ котрои вôнъ есть рѣдкимъ гостемъ? А зъ вызначуванемъ годинъ на руску религію кôлько то прикростій и колізій! якъ то спихае ся ей на другій плянъ та рôвняе ся зъ наукою зручности та иншихъ надобовязковыхъ предметôвъ! Доки ще були инспекторами пок. Барановскій та теперѣшный инспекторъ краевый п. Токарскій, они вôдносили ся безсторонно до обохъ обрядôвъ и старали ся всѣ тѣ недогôдности яко-тако лагодити. Теперь же повѣяло иншимъ духомъ въ магістратѣ. Нинѣ „демократичнѣ" мѣскѣ радники продумують, чи не було бы спасенно для Руси, якъ бы въ низшихъ клясахъ львôвскихъ народныхъ школъ поручено науку религіи рускихъ дѣтій польскимъ катихитамъ, а теперѣшный заступникъ инспектора п. Фонфара навѣть пôднявъ ся реформы науки рускои религіи, давши дирекціямъ припорученє, що спонукуе якъ найбôльшѣ трудности при роздѣлѣ годинъ рускои религіи, а въ деякихъ школахъ на власну руку зредукувавъ число годинъ религіи, призначуючи по однôй годинѣ на науку въ кôлькохъ сполученыхъ клясахъ, хотяй законъ и плянъ науки религіи, выготовленый рускими Ординаріятами а розосланый и апробованый краевою радою шкôльною, супротивляе ся такому ограничуваню. Але се тôлько выслѣдокъ того духа, якій пануе мѣжь львôвскими верховодами.

Мы знаемо дуже цѣкаве и характеристичне приключене въ однôй львôвской школѣ мѣской. Руска молодѣжь збирала ся кождои недѣлѣ и свята въ школѣ и пôдъ проводомъ учителя-Русина йшла до церкви на богослуженє. Учитель-Русинъ говоривъ зъ рускими дѣтьми по руски — и се здаесь цѣлкомъ природна рѣчь. Але пôдслухавъ то управитель школы, вôзвавъ учителя до себе и такъ вôдозвавъ ся до него: „Proszę pana nie rozmawiać z uczniami po rusku; to polska szkoła! Zresztą ja radzę panu nie wyrywać się z takiemi rzeczami, bo gdyby się dowiedział o tem ks. L. albo gdyby dowiedzieli się w radzie, to pan nie miałbyś co tutaj robić". Сего ма-буть досыть, щобы переконати ся, чого Русины мають сподѣвати ся по такихъ школахъ!

Кричать и трублять нинѣ Поляки зô всѣхъ „дзвôльниць" на гнетъ и кривды Полякôвъ въ Познани пôдъ Прусаками... Годилось бы и намъ, Русинамъ львôвскимъ, на взôръ познаньскихъ Полякôвъ, вывести на ширшу публичну арену нашъ „танцюристый рай" пôдъ верховодствомъ „braci Polaków"!...

Передъ выборами.

Gazeta Narodowa, котра уходить за органъ намѣстника, подала вѣсть, що въ Галичинѣ выборы назначено вже, и то: зъ пятои куріи на четверъ д. 13. грудня, зъ сѣльскихъ громадъ на понедѣлокъ дня 17. грудня, зъ мѣстъ на четверъ д. 20. грудня, зъ палатъ торговельныхъ на 10. сѣчня, а зъ великои посѣлости на 15. сѣчня. — Оголошеня выборôвъ ждуть въ найблизшôмъ часѣ. Справдѣ бувъ бы вже остатный часъ оголосити ихъ!

Зъ Вѣдня доносять, що Яворскій, Ебенгохъ и Діпавлі мали оногды и вчера нарады, — имовѣрно надъ політичною ситуаціею.

Органъ д-ра Ебенгоха Linzer Tagsblatt выступае знову противъ Молодочехôвъ и ихъ выборчои вôдозвы та грозить, що Чехи найдуть ся въ державнôй радѣ цѣлкомъ опущенѣ, коли схотять упирати ся при своѣмъ правѣ державнôмъ; навѣть консервативна шляхта ческа не стане по сторонѣ Молодочехôвъ; Поляки також займуть въ сѣй справѣ вôдпорне становище, бо бажають утримати центральный парламентъ. Вкôнци высказуе надѣю, що може таки повернуть Чехи до розумнои тактики, бо лише въ такôмъ разѣ можливе буде въ парламентѣ спôльне поступоване.

Moravska Orlice каже на те, що се обуренє католицкого людового сторонництва на Молодочехôвъ е лише знанымъ способомъ, щобы на часъ выборôвъ робити пресію на выборцѣвъ; бо католицке людове сторонництво нѣколи не выступувало такъ остро противъ ческого права державного. Однако коли бы грôзьбы Ебенгоха мали бути по правдѣ поважнѣ, то се могло бы Чехôвъ лише заострити до вытревалого опору.

А знову староческѣ дневники уважають заявы католицкого сторонництва людового, а особливо выводы — имовѣрно самого д-ра Ебенгоха — въ лінцкôмъ дневнику за доказъ, що положенє Чехôвъ погôршило ся. Вôдокремлене Чехôвъ було бы правительству на руку, бо оно не потребувало бы вдавати ся зъ ними въ переговоры анѣ давати имъ якѣ уступки.

Выборчій комітетъ моравско-ческого сторонництва людового скликавъ конференцію, котра заняли ся приготовленями до выборôвъ. У всѣхъ округахъ и мѣстахъ вôдбудуть ся зборы мужѣвъ довѣря и порѣшать о кандидатурахъ.

Межи Старочехами и Молодочехами моравскими прийшло, якъ пишуть, до угоды. Для Чехіи и Моравы мае бути оголошена нова спôльна вôдозва, а ся, що ей вже оголошено въ недѣлю, була нѣбы то лише тымчасова. Ліста кандидатôвъ буде також спôльна.

Ческе католицке сторонництво на Моравѣ постановило ставити власныхъ кандидатôвъ. — Въ полудневôй Чехіи вôдбуде ся д. 30. с. м. вѣче, на котрôмъ головнымъ бесѣдникомъ буде д-ръ Герольдъ.

Ческе сторонництво аграрне вôйшло зъ молодоческимъ въ компромісъ, котрымъ Мо-

Пригода галицкого мужика на вôдпустѣ въ Н. въ Россіи.

Образокъ зъ житя.

Написавъ *Иванъ Р—кій.*

Микола Волынчукъ, коваль зъ села Хруньковичь, статочный, тверезый и — якъ на сельского коваля — досыть просвѣченый чоловѣкъ, знаный бувъ у селѣ и околици изъ симпатій до „матушки" Россіи. Де вôнъ тыхъ симпатій набравъ ся, чи зъ москвофільскихъ галицкихъ ґазетъ, чи зъ-вôдки инде, Господь его знае; досыть, що Микола о нѣчôмъ бôльше не думавъ, нѣчого такъ дуже не бажавъ, якъ сего, щобы бодай передъ смертю покинути кляту Галичину зъ ей славными порядками и на все поселити ся въ границяхъ россійскои имперіи, де, на его гадку, панувала правдива благодать. Та зъ причинъ, вôдъ него не залежныхъ, не мôгъ вôнъ своего задушевного бажаня перевести въ дѣло, бо жѣнка и дорослѣ дѣти его анѣ чути не хотѣли о тôмъ, щобы покидати свои рôдни Хруньковичѣ и йти въ свѣтъ за очи на непевну судьбу. Хоть якъ рожевыми барвами малювавъ Микола передъ своею рôднею славнѣ порядки, гараздъ и правдивый рай за границею, однакъ рôдня Миколова сказала рѣшучо, що зъ дому не рушить ся. А позаякъ Микола бувъ примѣрнымъ мужемъ та батькомъ и любивъ свою рôдню, тожь и не хотѣвъ розстати ся зъ нею и рѣшивъ ся вкôнци остати таки въ Хруньковичахъ и дальше вести тутъ свое ремесло. Вдоволявъ ся вôнъ лишь тымъ, що кождого року лѣтомъ ходивъ тихцемъ на кôльканайцять днѣвъ на прощу до Н. Якимъ чиномъ переходивъ вôнъ крадькомá границю безъ паспорту, Богъ его знае. Вертавъ зъ вôдтамъ веселый, вдоволеный и розповѣдавъ своимъ спôвгромадянамъ про величавôсть, красоту и богатство Н-скихъ церквей, про звычаѣ и обычаѣ руского мужика въ россійскôмъ царствѣ, и таке инше, хоть парохъ Хруньковичь о. Миротворскій дуже за се на него гнѣвавъ ся и остерѣгавъ своихъ парохіянъ, щобы не давали послуху словамъ Волынчука.

Та лучилась одного разу Волынчукови въ Н. дуже немила пригода, котра не тôлько що вôдобрала ему разъ на все охоту до паломництва въ Россію, але наповнила его серце такою ненавистю до Москалѣвъ, що коли тôлько згадавъ на нихъ и на ту памятну прощу, затискавъ кулаки и клявъ у душѣ московскѣ порядки.

Одного року передъ празникомъ Успеня Пресв. Богородицѣ щезъ Микола зъ села, не кажучи нѣкому, де и за чимъ иде; однакъ всѣ знали, що вôнъ знову поволѣкъ ся на прощу до Н. Минувъ тыждень, мѣсяць, ба и рôкъ, а Микола не вертавъ до дому. Жѣнка й дѣти розпытували за нимъ по всѣмъ усюдамъ, писали листы до Н-скихъ монахôвъ, чи не чули они що про такого а такого галицкого паломника, однакъ анѣ зôдповѣди, анѣ Миколы. Всѣ въ Хруньковичахъ мали вже Миколу за умершого, а жѣнка и дѣти, въ глубокôмъ смутку, оплакували его смерть.

Та за пôвтора року вернувъ Микола до села — марный, обдертый, выголоднѣлый, немовь зъ тамтого свѣта. Вѣсть про поворотъ Миколы рознеслась по селѣ и всѣ сусѣды й знакомѣ зôйшли ся до него и розпытували его, де вôнъ бувъ и чого такъ довго бавивъ ся, не даючи нѣякои вѣстки про себе. Про ту злопамятну пригоду въ Н. оповѣдавъ Микола Волынчукъ такъ:

„Передъ пôвтора року прийшовъ я на вôдпустъ до Н. въ самъ день Успеня Пресв. Богородицѣ. Ранне богослуженє що-йно зачало ся. Въ церквѣ и округъ неи зôбрала ся непроглядна товпа народу. Дивлю ся я, а на просторôмъ майданѣ коло церкви пôдчасъ богослуженя вôдбувае ся рôвночасно величезный ярмарокъ. Гамôръ и крикъ торговцѣвъ и купуючихъ доходить до самои церкви и мѣшае богослуженю. Ярмарокъ сей пôдъ церквою въ часѣ богослуженя не разивъ тутъ нѣкого, нѣ людей, нѣ черцѣвъ нѣ навѣть самого архіерея, котрого зъ процесією впроваджувано по при саму торговицю до церкви. Се менѣ, правовѣрному христіянинови, не подобало ся. Ярмарокъ въ такій день, ще й пôдъ церквою, вразивъ мене немило и обидивъ религійнѣ мои чувства. Досыть — гадаю собѣ — у насъ въ Галичинѣ не дуже то дбають власти про пошанованє нашого руского обряду, нашихъ святъ, але такого дива, якъ ярмарокъ пôдъ церквою, пôдчасъ службы Божои, котру править самъ архіерей, я таки не видѣвъ.

„Побувъ я на вôдпустѣ въ Н. цѣлыхъ три днѣ, бувъ у всѣхъ тамошныхъ церквахъ, а ярмарокъ черезъ цѣлый той часъ все ишовъ своимъ порядкомъ. По скôнченôмъ вôдпустѣ захотѣлось менѣ бути у самого архіерея, повеличатись передъ нимъ моею правовѣрностю, сказати ему, якъ немило вразивъ мене, галицкого Русина, ярмарокъ въ часѣ вôдпусту, и просити его, щобы постаравъ ся о зносенє того ярмарку на будуче. Я бувъ певный, що православный архіерей страхъ утѣшить ся моею пропозиціею, обдарить мене щедро и похвалить мене за мою побожнôсть и ревнôсть о хвалу Божу.

„Приходжу я до игумена Н—ского монастиря и прошу его, щобы выеднавъ менѣ приступъ до владыки.

— Ты за чимъ до владыки? — крикнувъ до мене чернець.

— Хочу просити его преосвященьство о благословенє, — вôдповѣвъ я.

„Игуменъ змѣривъ мене очима, подумавъ щось хвилину, а вôдтакъ казавъ менѣ заждати пôдъ церквою, а самъ кудысь пôшовъ. Ждавъ я кôлька хвиль, ажь надôйшовъ той самъ игуменъ зъ „келейникомъ" и казавъ ему завести мене до архіерея.

„Вôйшовъ я до салѣ, въ котрôй стояло пôдъ стѣнами кôлькохъ московскихъ священикôвъ и кôлькохъ мужикôвъ. Усѣ они ждали на владыку. Въ сали зъявивъ ся вкôнци архіерей зъ довгою сивою бородою, въ довгôй расѣ зъ широченными рукавами. Всѣ поклонились глубоко владицѣ и вôнъ почавъ кождого зъ-осôбна пытати за чимъ прийшовъ и о що просить. Прийшла черга и на мене.

— Ты зъ-вôдки? — спытавъ мене.

— Я, ваше преосвященьство, рускій чоловѣкъ, австрійскій пôдданый зъ Галичины, — вôдповѣвъ я склонившись.

„По тôй вôдповѣди архіерей выдививъ ся на мене здивоваными очима и стоявъ кôлька хвиль мовчки, немовь надумуючись, про що мае мене дальше пытати.

— Уніятъ? — спытавъ дальше владика.

„Я того слова нѣколи не чувъ и не знавъ, що оно мае значити, тожь зъ глубокимъ поклономъ спытавъ я владику, про що вôнъ мене пытае.

— Уніятъ, чи православный? — спытавъ гнѣвно владика. — Якои ты вѣры?

— Я вѣры христіяньскои, руско-кат. обряду, такого якъ всѣ Русины въ Галичинѣ, — вôдповѣвъ я покôрно.

— За чимъ ты сюды прийшовъ? — пытавъ дальше владика.

— Прийшовъ я до Н. поклонитись святымъ мощамъ и помолитись до чудотворнои иконы.

лодочехи мають аґрарникамъ вôдступити 9 мандатôвъ до державнои рады зъ сѣльскихъ громадъ.

Въ ческихъ дневникахъ появила ся була вѣсть, що д-ръ Керберъ обѣцявъ Чехамъ деякій уступки, щобы залишили обструкцію. Вѣсти тôй заперечила урядова Abendpost. На те кажуть Nar. Listy, що те заперечене є доказомъ, що д-ръ Керберъ зовсѣмъ не гадає направити кривду, заподѣяну Чехамъ; а такимъ чиномъ вôдпорне становище Чехôвъ є цѣлкомъ оправдане и указане.

Въ справѣ высказу д-ра Ебенгоха про нѣмецку Gemeinbürgschaft, котрый мы записали вчера, запевняють зъ ческои стороны, що сегодня або завтра появить ся изъ стороны иншихъ провôдникôвъ католицкого людового сторонництва заперечене высказу Ебенгоха и запевнене, що сторонництво остає при давныхъ своихъ засадахъ и при правицѣ. — Бурмістръ вѣденьскій д-ръ Люеґеръ заперечує, що зъ д-ромъ Ебенгохомъ не мавъ жадныхъ переговорôвъ въ справѣ приступленя католицкого сторонництва до нѣмецкои Gemeinbürgschaft. — Редакція дневника Oester. Volks Ztg. запытувала телеґрафічно д-ра Функого и Кайзера, якъ они задивляють ся на звѣстный высказъ д-ра Ебенгоха. Функе вôдповѣвъ, що коли бы Ебенгохъ и Діпавлі були давнѣйше такъ говорили, то и ситуація нинѣ не була бы така скрутна. Вкôнци каже, що принятє нового сторонництва до нѣмецкои Gemeinbürgschaft залежало бы вôдъ порѣшеня провôдникôвъ клюбôвъ. Кайзеръ знову сумнѣває ся, чи Ебенгохъ доконавъ такъ радикального звороту.

Нѣмецке сторонництво людове выдало выборчу вôдозву, въ котрôй зазначує ся, що не ходить о управильнене урядового языка въ поодинокихъ частяхъ державы, а о рѣшаюче для истнованя монархіи пытане, чи Австрія, вѣрна историчному розвиткови державного орґанізму має розвивати ся пôдъ проводомъ нѣмецкимъ и пôдъ геґемоніею нѣмецкого, державного языка, чи маневцями федералістичныхъ експериментôвъ має дôйти до цѣлковитои зависимости вôдъ Угорщины, до клерикально-февдального пановання, до ческого права державного и тымъ самымъ до розбитя державы. Нѣмцѣ мусять при теперѣшныхъ выборахъ доказати, що готовѣ власною народною силою знищити такѣ тенденціи. Послы, що належать до людового сторонництва, спôльно зъ иншими сторонництвами нѣмецкими выбороли знесене языковыхъ розпоряджень, розбили автономічну славяньску бôльшôсть палаты пословъ и довели до вôдокремленя Чехôвъ.

Послы нѣмецкого людового сторонництва, пробуваючѣ у Вѣдни, мали д. 20. с. м. знову нараду въ справѣ выборôвъ. Постановлено не попирати кандидатуръ шенерерôвцѣвъ анѣ християньско-соціяльныхъ.

Зъ руху выборчого.

Изъ Станиславова:

На довѣрочныхъ зборахъ въ Станиславовѣ дня 19. с. м. ухвалено:

1) При надходячихъ выборахъ всѣ партіи йдуть разомъ.

2) Акцію выборчу веде особно выбраный до того комітетъ, въ складъ котрого входить крôмъ орґанізаціи повѣтовои, котра складає ся зъ 5 членôвъ, ще отсѣ Р. Т.: о. Теофіль Петрушевичъ парохъ Єзуполя, д-ръ М. Коцюба професоръ зъ Станиславова, п. І. Карановичъ совѣтникъ суд. изъ Станиславова, п. Проскурницкій совѣтникъ суд. изъ Станиславова, п. Крижанôвскій купець зъ Галича, п. Василь Чубатиньскій госп. зъ Черніѣва, п. Никола Яцукъ господарь зъ Єзуполя, п. Василь Савчакъ господарь зъ Ямницѣ, п. Іосифъ Козѣй господарь зъ Дорогова, п. Василь Угорчакъ господарь зъ Камѣнки, п. Василь Шейбанъ господарь зъ Колодѣѣвки, п. Михась Дубенко господарь зъ Вовчинця.

Комітетъ выборчій сейчасъ уконституувавъ ся, выбираючи предсѣдателемъ о. Єронима Барыша, пароха Угринова и голову орґанізаціи повѣтовои, а секретаремъ п. Василя Чубатиньского.

Комітетъ ухвалилъ: „Взыває ся всѣхъ Р. Т. панôвъ, котрѣ мають замѣръ кандидувати въ IV. або въ V. куріи выборчого округа Станиславôвъ и т. д., щобы зголосили письменно або устно свою кандидатуру въ Комітетѣ на руки предсѣдателя Комітету о. Єронима Барыша, Угринôвъ долѣшный почта Станиславôвъ, найдальше до дня 25. с. м. включно."

Зъ Тернополя.

Въ Тернополи завязавъ ся Комітетъ выборчій, до котрого входять: Дмитро Остапчукъ, посолъ на соймъ краєвый, о. Євстахій Цурковскій, Мацько Дзюбатый, Павло Думка, Стефанъ Абрагамовскій, Дмитро Когутъ, о. Григорій Чубатый, о. Ходоровскій Ерастъ, д-ръ Євстахій Чикалюкъ, д-ръ Северинъ Даниловичъ, Андрей Гарматюкъ, Дмитро Чичота, Луць Керничный, о. Андрей Качала, Иванъ Осѣнчукъ, Павло Бѣликъ, Осипъ Задорожный, Феліксъ Юзвакъ, Иванъ Лѣвковичъ, Адамъ Голоядъ и Валентій Левандовскій.

Сей Комітетъ выдавъ вôдозву до выборцѣвъ тернопôльского, збаражского и скалатского округа, въ котрôй мѣжь иншимъ читаємо:

„Най те дїло виборів получить всїх тих, що почувають себе Русинами, що видять хлопску біду і кривди народа, *най получить всїх без ріжницї стану і деяких поглядів в одну партию,* що спільними силами має станути до выборчої борби. Ми всї сини одного народа, одна всїм біда і недоля, тож всїм нам разом и згоді против неї повстати.

Длятого підписаний комітет скликує для обговореня зближаючих ся виборів і для назначеня кандидата на посла до ради державної чотири передвиборчі збори, а іменно: *до Тернополя* на 26-ого н. ст. сего місяця с. є. на середу перед „Честним Хрестом" на годину 1 з полудня в сали ради міскои (в маґістраті); — *до Збаража* в чотири днї по „Честнім Хрестї" с. є. на понедїлок 1-ого н. ст. жовтня на год. 12 з полудня; — зараз на другий потім день т. є на второк 2-ого жовтня *до Скалата* на годину 2 з полудня а *до Підволочиск* в два днї пізнїйше на четвер 4-ого жовтня на годину 2 по полудни."

Рôвночасно оголошує сей комітетъ ось-таке вôзване:

„Кандидати, що мають намір старати ся о мандат посольский з куріі IV. і V. тих округів, зволять зголосити свою кандидатуру до 25-ого с. м. на руки голови Комітету, посла Остапчука в Тарасівці почта Збараж. Тілько зголошені кандидатури будуть увзглядненї."

Чи рôвна мѣра?

Недавно въ „Дѣлѣ" подана була чудна новинка, що старенького священика о. Ант. Лихновского засудило тернопôльске староство на гривну 40 коронъ и на заплату коштôвъ поступованя карного въ квотѣ 37 коронъ, а то за провину, що „samowolnie ochrzcił dziecko parafianina obrz. rz. kat. i nie zawiadomił o tem we właściwym czasie właściwego duszpasterza" (арт. 8 закона зъ дня 25/5 1888 [? — може 1868] В. з. д. ч. 49).

Але-жь дивна рѣчь, якъ то польскѣ юристы толкують собѣ дотычнѣ §§ы! Кождый староста пôсля свого „widzimisię" накручує §, щобы Русина погубити. Анальоґічный случай трафивъ ся въ Вышатичахъ, перемыского повѣта, зъ тою лишь рôзницею, що дитину руску охрестивъ неправно и безъ потребы польскій ксьондзъ, и такожь не повѣдомивъ о тôмъ властивого пароха. Але щобы за те бувъ покараный — то борони Боже! Наведу цѣлый фактъ пôсля актôвъ.

Дня 27 жовтня 1898 уродила ся Янови Ґліньскому, б. войтови въ Вышатичахъ, дѣвчина — и пôсля закона повинна була бути охрещена и записана въ рускôй церквѣ, бо мати Русинка и руско-кат. обряду. Але панъ Ґліньскій „na złość ruskiemu księdzu" везе дитину на друге село, до Жиравницѣ, и просить тамошного латиньского пароха, щобы дитину охрестивъ въ костелѣ. Ксьондзъ Дзержиньскій „na to, jak na Boże lato"! Дитину охрестивъ и до своеи метрики втягнувъ, бо се єму не першина — вôнъ добре намъ знаный зъ душехватства. Рускій парохъ вышатицкій, дôзнавшись о тôмъ, вносить жалобу черезъ свою власть духовну до лат. консисторіи и жадає выдачѣ метрики. Рôвночасно вôдносить ся до ц. к. староства въ Перемышли и просить, на пôдставѣ розпорядженя ц. к. міністерства справъ внутрѣшныхъ, выданого въ порозумѣню зъ міністерствомъ вѣроисповѣданя и просвѣты пôдъ днемъ 10 серпня 1886 ч. 7191 зъ 1884 [гл. „Podręcznik" Шабля стор. 31], щобы староство наказало урядови парохіяльному обр. лат. въ Жиравици — вôдослати дословный вытягъ метрикального впису тои дитины до властивого пароха обр. руского въ Вышатичахъ. Парохъ вышатицкій, не одержавши на се письмо нѣякои резолюціи, писавъ другій разъ, ба и третій разъ, але безуспѣшно! Нарештѣ треба було вôднестись зъ жалобою до ц. к. намѣстництва и доперва въ наслѣдокъ сеи жалобы прийшла резолюція, датована пôдъ днемъ 9 грудня 1899 р. ч. 53778 а доручена 27 ого цвѣтня 1900, отже въ пôвтора року по внесеню першого донесеня! Резолюція мѣстила неґативне рѣшене, покликуючи ся на І. и ІІ. арт. закона зъ дня 25 мая 1868. В. з. д. ч. 49, въ котрыхъ сказано, що „родичамъ вôльно умовляти ся щодо змѣны вѣроисповѣданя [Religionsbekenntniss] своихъ дѣтей (низше 7 лѣтъ) — ergo: вôльно було Ґліньскому велѣти охрестити свою дитину пôсля лат. обряду, хоть матѣрь приналежить до сего часу до обряду руского. Чи се рѣшене єсть оправдане, чи нѣ, то ще пытане, бо змѣна вѣроисповѣданя и змѣна обряду — не все одно. Длятого и внесено противъ рѣшеня ц. к. староства въ Перемышли вôдкликъ до ц. к. намѣстництва у Львовѣ.

Але не о се тутъ розходить ся. Я мушу сконстатувати, що не рôвною мѣрою мѣрить ся обрядъ рускій и латиньскій. Першій є властями понижуваный — другій привілейованый. То само сконстатувати треба и що-до духовеньства обохъ обрядôвъ: одныхъ понижує ся, другихъ форитує ся.

Кромѣ того мушу додати, що те саме староство перемыске въ такôй самôй справѣ цѣлкомъ вôдмѣнні выдає рѣшеня. И такъ въ роцѣ 1896 зайшовъ анальоґічный случай: именно Полякъ Антôнъ Градовскій казавъ охрестити свою дитину безправно пôсля лат. обряду и жадавъ навѣть вписаня єи въ метрики лат. порохіи. Однакъ на внесену жалобу въ тôй справѣ ц. к. староство укарало Градовского гривною 2 злр. [взглядно 2 днѣ арешту] и наказало єму сейчасъ явитись у руского пароха въ цѣли вписаня того акту до рускихъ метрикъ — и той безпроволочно се учинивъ. А въ два роки пôзнѣйше въ справѣ имматрикуляціи дитины Яна Ґліньского, старостиньского Венямина, те саме староство перемыске выдало цѣлкомъ противне рѣшене!

Facta loquuntur!

Ідем.

Хіньска справа.

На обѣжникъ ґр. Більова надôйшли доси вôдповѣди Австро Угорщины, Италіи и Франціи; державы тѣ пристають на нѣмецкій проєктъ. Зъ Вашинґтону доносять, що вôдповѣдь Сполученыхъ державъ выйде у формѣ обѣжника до державъ, въ котрôмъ не буде анѣ безусловного вôдкиненя анѣ принятя нѣмецкои пропозиціи.

Якъ доносить команда австрійскои ескадры у всхôдной Азіи, австрійско-угорскій вôддѣлъ, зложеный зъ 4 офіцирôвъ и 45 жовнѣрѣвъ занявъ д. 20 с. м. разомъ зъ Нѣмцями и Россіянами полудневый фортъ въ Пейтанѣ. Австрійску флаґу вывѣшено на фортѣ обôчь нѣмецкои. Россіяне забрали потому еще двѣ пушки. По австрійскôй сторонѣ полягъ оденъ кадетъ, двохъ офіцирôвъ є легко, а 12 жовнѣрѣвъ переважно тяжко раненыхъ.

Вôддѣлъ заграничныхъ вôйскъ удавъ ся для охороны християнъ до мѣста Шуну, положеного 20 миль на пôвнôчный всхôдъ вôдъ Пекину. Россійскій посолъ вôдложивъ свôй выѣздъ зъ Пекину на необмеженый часъ.

Лігунчанъ приѣхавъ вчера до Тонку; россійскѣ и японьскѣ офіцеры зложили єму візиту. Потому мавъ довшу нараду зъ ґен. Алексѣевымъ на россійскôмъ военнôмъ корабли. Придѣлено єму 7 россійскихъ жовнѣрôвъ, але безъ оружя. Особнымъ поѣздомъ ѣде вôнъ до Тъентсіну.

Зъ Шангаю доносять, що дня 8. с. м. выйшовъ едиктъ хіньского цѣсаря зъ оповѣщенемъ, що столицею Хінъ буде мѣсто Сіянфу зъ уваги, що лежить далеко вôдъ вплывôвъ европейскихъ державъ. Двôръ цѣсарскій незадовго удасть ся до Сіянфу. Въ едиктѣ взыває ся такожь віцекоролѣвъ, щобы надсылали грошѣ. Цѣсарева вдова мала заявити, що готова вернути до Пекину, коли єй державы запевнять безпеченьство.

Ґр. Вальдерзе приѣхавъ вчера до Шангаю; населене витало его зъ одушевленемъ. Въ пристани стояла почестна компанія союзныхъ державъ; були такожь команданты всѣхъ вôддѣлôвъ. Ґр. Вальдерзе замешкавъ въ нѣмецкôмъ конзулятѣ.

— Харашо! — каже владика и зробивъ надô мною знакъ хреста, благословлячи мене, а вôдтакъ добувъ зъ кишенѣ якусь малу, золоту монету и давъ менѣ въ руку. Я не принявъ монеты и сказавъ архіереви, що не приходжу просити милостинѣ.

— Чого-жь хочешь? — крикнувъ розгнѣваный архіерей.

— Преосвященый владико! — кажу я. — Все менѣ подобалось у вашôмъ Н. — и церквы, и богослуженє и спѣвъ, тôлько одно менѣ дуже не подобалось: ярмарокъ въ саме свято пôдчасъ богослуженя. Колись, кажуть, за польскихъ часôвъ дѣялось и у насъ таке, ще й гôрше, але теперь, славити Бога, така зневага свята не лучає ся. Зробѣть такъ, преосвященый владико, щобы ярмарокъ зъ того дня перенесли на иншій, буденный...

„Архіерей, учувши таку несподѣвану просьбу, вôдступивъ вôдъ мене кôлька кроковъ, зробивъ руками рухъ, якъ-бы хотѣвъ мене пôрвати за чубъ, и крикнувъ изъ злости:

— А ты мятежникъ! ты бродяго! то ты прийшовъ мене тутъ розуму вчити? А знаешь ты, що ярмарокъ въ нинѣшный день установленый за вѣдомостю и призволомъ самого нашого великого православного царя? То ты такій християнинъ? А знаешь ты, що хто противить ся законамъ царскимъ, той противить ся Богу? [Слова: „нашого великого православного царя" выповѣвъ архіерей пôднесеннымъ, торжественнымъ голосомъ, пôднѣсши обѣ руки въ гору. Потôмъ рызлючено крикнувъ:] — Келейникъ! бери его!

„Послушный приказови свого архипастыря келейникъ вхопивъ мене за барки и я въ одну мѣть опинивъ ся на подвôрю архіерейскои палаты. Тамъ нѣбы изъ землѣ повыростали другѣ такѣ-жь келейники, взявъ ся десь вôдъ разу и салдатъ, и я въ однôй хвили опинивъ ся въ тюрмѣ — въ тôй славнôй россійскôй тюрмѣ, зъ котрои не такій то легкій и скорый выхôдъ.

— Отъ тобѣ, Миколо, вôднуетъ въ Н.! — думаю самъ собѣ — отъ тобѣ заплата за твою ревнôсть о славу Божу, за оборону зневаженого свята!... Треба було тобѣ волѣчись до Н.? треба було заходити на розмову и по благословеньство до православного московского архіерея? не лучше було лишитись дома, помолити ся въ своѣй церквѣ? Сиди-жь теперь въ тюрмѣ!

„Сиджу я въ Н. въ тюрмѣ та й сиджу! Минувъ мѣсяць, два, минувъ и рôкъ, а я все сиджу. Нѣхто мене не пытає, вôдки ты и за що сидишь? нѣякихъ протоколôвъ нѣ слѣдства. У насъ въ Галилеи, якъ запроторять мужика въ Ицкову хату, отъ хоть-бы и за бунтъ противъ кровавыхъ Баденѣвскихъ выборôвъ, то все-таки по якôмсь часѣ покличуть паны мужика на судъ, скажуть єму, що за се и за те, за таку а таку провину будешь каратись въ тюрмѣ рôкъ чи два, а потôмъ часѣ таки выпустять, — а тутъ тобѣ нѣ! Сиди та й сиди, заки московскій судъ змилує ся надъ тобою и або выпустить тебе на волю, або выдасть на тебе засудъ.

„По сѣмнацяти мѣсяцяхъ моеи кары въ Н-скôй тюрмѣ прийшовъ разъ до мене салдатъ зъ „ружжôмъ" и казавъ менѣ збирати ся въ дорогу. Куды? — сего менѣ не сказавъ, але я догадавъ ся, що вôнъ або вôдставляє мене до границѣ, або переводить въ иншу тюрму „на судъ". Иду я впередъ, салдатъ за мною; йду годину, двѣ, три... Надъ вечеръ прийшли мы пôдъ густый лѣсъ. Салдатъ, умученый, сѣвъ на травѣ спочити и казавъ сѣсти й менѣ. Вынявъ вôнъ зъ торбы хлѣбъ, сало, бляшанку горѣвки та ставъ пôдвечѣркувати. Попоѣвши, запивъ здорово горѣвкою и ставъ дрѣмати, а вкôнци сильно захропѣвъ. Я, видячи се, почавъ помалу вôдсуватись вôдъ него, а вôдтакъ скочивъ у лѣсъ и почавъ бѣчи въ середину гущавины... Днями ховавъ ся я въ лѣсахъ, а ночами йшовъ. Зъ Н. знавъ я добре дорогу до дому, знавъ я навѣть деякихъ господарѣвъ по селахъ, у котрыхъ я ночувавъ йдучи на прощу до Н. Вступавъ я до нихъ и теперь. Они мене погостили, якъ Богъ приказавъ, ще й на дорогу дали хлѣба-соли и такъ щасливо вернувъ я до доку. Ставши на границя ногою на нашôй святôй, галицкôй рускôй земли, я подякувавъ Богу за освободженє мене зъ тяжкои неволѣ и зарѣкъ ся — поки житя мого, не ходити на прощу до Россіи. Хоть якъ тяжко приходить Русинови жити на своѣй споконвѣчнôй, рускôй земли, хоть вороги гнетуть его и вкорочують его права, рѣшивъ ся я не покидати своеи батькôвщины."

Такъ оповѣдавъ Микола Волынчукъ.

Въ кôлька тыжднѣвъ по сѣмъ оповѣданю стоявъ Волынчукъ въ своѣй кузни и дувъ у ковальскій мѣхъ, держачи одною рукою клѣщами зелѣзо въ огни. Надôйшовъ до кузнѣ Миколôвъ сусѣдъ и поздоровивши его, якъ Богъ приказавъ, запытавъ жартомъ:

— А що, Миколо! не пôйдете сего року на прощу до Н.?

Микола переставъ дути въ мѣхъ, глянувъ на сусѣда грôзнымъ поглядомъ и крикнувъ:

— Мовчи!

Слово те сказавъ Микола такимъ рѣшучимъ голосомъ, що сусѣдъ справдѣ замовкъ и десятому заказувавъ пытати у Миколы, чи не пôйде ще коли на прощу до Н.

М-р-чѣ 25 червня 1900.

НОВИНКИ.

— **Руска выстава артистична разомъ зъ выставою фантôвъ дякôвскои льотеріи** *въ великôй сали Народного Дому отворена що дня вôдъ 9 годины рано до 6 годины вечеромъ. Вступъ вôдъ особы 60 сотиковъ, для молодежи школьнои 30 сотиковъ. За купленымъ льосомъ въ цѣнѣ 2 коронъ вступъ для однои особы на одно вôдвѣдане вôльный. Кождый щирый Русинъ, кожда щира Русинка, чи то руска родина має патріотичный обовязокъ, въ мѣру зможности, вôдвѣдати выставу!*

— **Зъ Яворова.** Висока ц. к. Рада краєва рескриптомъ зъ дня 9 вересня 1900 до ч. 22.860 перемѣнила тутешну школу народну СС. Василіянокъ на пяти-клясову школу выдѣлову и вже сего року отворено окрему четверту клясу выдѣлову, а на другій рôкъ буде отворена пята кляса выдѣлова. — *Ольга Смржа* настоятелька монастыря.

— **Красне пошановане святъ рускихъ!** Президія окружного суду въ Тернополи видно забуває о тôмъ, що жиє на рускôй земли, бо вызначила розправы карнѣ на день 21 вересня с. р., хотяй въ кождôмъ календари сей день означеный червоными буквами яко день Рождества Пресв. Богородицѣ. Подаємо се до прилюднои вѣдомости, може найде ся яка душа, котра укоротить таку самоволю!

— **Зъ „Народнои Торговлѣ“.** Пригадуємо Вп. Гостямъ нашимъ, що замовленя на вино зъ жовтневого вагонового транспорту приймаємо до кôнця сего мѣсяця. — *Дирекція.*

— **Жидôвска конкуренція.** Въ Ступници самбôрского повѣту заложили собѣ братя Антоній и Володиславъ Яворскій крамницю мѣшаныхъ товарôвъ. Того самого дня, коли отворено крамницю, выбухъ огонь въ стодолѣ Яворскихъ около 3 годины въ ночи. Стодола цѣлковито згорѣла, а также згорѣли кôнь, вôзъ, сѣчкарня, збôже и сѣно — все вартости 1.400 коронъ. Увязнено подозрѣного о той пôдпалъ склепаря Маєра Гірша, бо вôнъ вже давнѣйше голосивъ, що коли Яворскій отворять крамницю и будуть єму робити конкуренцію, то пустить ихъ зъ дымомъ...

— **Зъ римо-католика жидъ.** Казимиръ Петшиковскій, римо-католикъ, капітанъ 67 полку пѣхоты, стоячого въ Пряшевѣ перейшовъ на жидôвску вѣру. (Пише о тôмъ угорско-руска часопись „Недѣля“.)

— **Крадѣжь зъ касы руского театру.** Дня 20 с. м. касієръ п. Ґембіцкій сидѣвъ при касѣ театральнôй, а коли на хвильку вôдвернувъ ся, два молодѣ злодѣйчуки Михайло Меліьвскій и Волод. Стаховскій пôрвали зô столика крôзь вôконце 4 короны. Ихъ придержано, грошѣ вôдобрано и засуджено на 3 днѣ арешту.

— **Убійство въ Коломыи.** Дня 16 с. м. посперечали ся въ хатѣ мѣщанина Ивана Козловского Юрко Стадниченко и Левъ Турянскій. Обидженый на чести Турянскій виняв револьверъ и положивъ трупомъ Стадниченка. Турянского увязнено и вôддано судови.

— **Селяне противъ старосты.** Краковскій „Naprzód“ доносить, що вô второкъ сего тыждня прийшло до Перемышля до 60 селянъ зъ Вышатичь домагати ся вôдъ тамошного старосты о свою належитôсть, яку урвано имъ пôдчасъ вôйтованя Ґлѣньского за доставленѣ пôдводы для вôйска въ часѣ маневрôвъ. Селяне, явивши ся въ канцеляріи старосты Лянкевича, почали кричати: „Вôддайте намъ нашѣ грошѣ!“ Лянкевичъ просивъ ихъ успокоити ся и грозивъ, поясняючи, що то не его вина, а Ґлѣньского, але не помагало, а навѣть мали давати ся чути голосы: „Вôнъ такій самый, якъ Ґлѣньскій“. Три разы выпхано селянъ зô староства и три разы добули ся они назадъ, а коли появивъ ся Ґлѣньскій и его спôльникъ Дмитрышинъ, почали селяне кричати до старосты: „По якôмъ законѣ вôльно єму насъ рабувати. Почекай...!“ Вкôнци спроваджено поліцію и тая завела ладъ проганяючи селянъ, а Ґлѣньскій и Дмитрышинъ сховали ся въ радѣ повѣтовôй.

— **Реформа середныхъ шкôлъ въ Россіи.** „Петерсб. Вѣд.“ доносять о намѣренôй такôй реформѣ россійскихъ шкôлъ середныхъ, що має зрôвнати школы реальнѣ зъ ґимназіями и отворити реалістамъ доступъ до університетôвъ.

— **Атентатъ анархіста на священика.** Въ полудневôй Франціи минувшого тыждня зголосивъ ся до патра Жозефа, суперіора заведеня сиротъ въ Донбенъ, въ департаментѣ высшои Сабавдіи, якійсь мужчина и заявивъ, що хоче у него выспôвѣдатись. Священикъ перебравъ ся и перейшовъ до каплицѣ, а тамъ незнакомый, добувши ножа, кинувъ ся на него и пхнувъ єму нôжь у плечѣ мѣжь лопатками. Арештованый злочинець заявивъ, що належить до женевскихъ анархістôвъ и тіи выбрали его до сповненя сего морду. При ревізіи найдено у него портреты австрійского цѣсаря, президента Любета и одного фабриканта зъ Ліона.

— **Ґрафиня Людвіка Таффе,** дочка б. президента міністрôвъ, залюбила ся въ лѣкарю въ Кошицяхъ, Яковѣ Фельдманѣ. Залюбившись, написала она листъ до своеи приятельки княгинѣ Гогенберґъ [жены архик. Франца Фердинанда] о пораду, що має робити въ огляду на рôзницю стану мѣжь нею а милымъ. На се дôстала вôдповѣдь, щобы йшла за голосомъ серця. Заручины вôдбудуть ся невдовзѣ.

— **Велика дефравдація.** Недавно застрѣливъ ся въ Будапештѣ контрольоръ угорскихъ зелѣзниць державныхъ Чікваръ, убивши передъ тымъ свою любовницю и ей дитину. Теперь выявило ся, що вôнъ спроневѣривъ 140.000 коронъ, а въ сесю справу є вмѣшаныхъ 25 урядникôвъ, навѣть высшихъ, и двохъ зъ нихъ увязнено.

— **Найденый скарбъ.** Въ Мадридѣ [столици Испаніи] найшовъ майстеръ мулярскій Максимъ Ґонцалесъ при розбираню старинного будынку при улици Амбасадорôвъ закопаный тамъ великій скарбъ. Вартôсть скарбу не можна було до теперь оцѣнити, бо Ґонцалесъ укрывав его, але справджено, що на самôмъ кôнци добуто скриню, въ котрôй находило ся 40.000 дуросъ въ золотѣ.

— **Злодѣйску школу** выкрыто въ Ессенъ въ надреньскôй провінціи. Удѣлюють тамъ науки крадежи кишеневои насамперéдъ на лялькахъ величины натуральнои особы, а потôмъ на женщинахъ и мужчинахъ.

Наука, штука и література.

— **Зъ рускои сцены.**

„*Ямаръ*“ (*Obersteiger*), оперета въ 3 актахъ Целлера въ переводѣ Єр. Калитовского.

Якъ зъ одного боку народный театръ мусить подавати публицѣ все, що є справдѣ замѣтне въ драматичнôй та драматично-вокальнôй штуцѣ, такъ зъ другого боку мусить и числити ся — такъ сказати-бъ — зъ попытомъ публики.

Высше затитулована оперета вправдѣ не займає въ рядѣ сего рода творôвъ одного зъ першихъ мѣсць, а все-таки и гарными мотивами и полетною, веселою та тôльки Целлерови спеціяльною инструментацією може подобати ся. Однакъ львôвской публицѣ сеся штука ажь ллє ся ухами, а аріи зъ неи спопуляризованѣ мабуть чи не найбôльше зъ усѣхъ оперетъ. Зъ другого боку штука не такъ вызначна, абы ей доконечно выставляти. Отсимъ и треба толкувати, що въ середу салю „Ґвязды“ не можна було назвати навѣть мѣрно заповненою. Деякѣ ряды крѣселъ свѣтили таки пустками — ну и партеръ не ровнъ ся видцями.

Та не тôлько зъ тои причины мусимо уважати выставу такихъ штукъ у Львовѣ невôдповѣднымъ. И зъ огляду на само выведене штуки треба вамъ се повторити. Оперету выведено... слабо. Бракъ вôдповѣдныхъ спѣвочихъ силъ (зъ выимкомъ п. Григоровича и п-ы Бучмановнои) се при оперетѣ не абы яка хиба. Голосы деякихъ спѣвакôвъ такъ слабѣ, що музика цѣлкомъ ихъ тушує и бачимо тôлько ґестикуляцію та рухи устъ спѣваючого, а не чуємо его голосу. Се вражає немило. Ту знову годѣ робити изъ сего закиды артистамъ, бо коли они не спѣваки, то якъ же имъ спѣвати?

Що-до п. Григоровича и п-ы Бучманôвнои, то справдѣ збирали они въ середу заслуженѣ оплески. Голосы у нихъ добрѣ, у п. Григоровича навѣть дуже добрый, „спѣвати“ рôвножь умѣють и при спѣвѣ грають мімікою та й загаломъ ведуть ся вôдповѣдно до ситуаціи. Роля „старшого змовода“, яка припала п. Григоровичеви, вôдповѣдає безперечно его индивідуальнôй вдачи, бо вийшла бездоганно. П-а Бучманôвна дала доказъ, що зъ такою самою вервою и выробленємъ потрафить спѣвати ролю сѣльскои дѣвчины, якъ и „трафинки“. На адресу п. Петровича [„молодый князь“] при удачнôй впрочôмъ его грѣ, мали бы мы закинути, що „князь“ приходить на забаву чей-же въ рукавичкахъ та що здала бы ся князеви яка елеґантна паличка въ руки, абы ихъ не затиравъ. П. Полѣщукъ въ роли директора Цвака може дещо переборщивъ въ смѣхотворности, впрочôмъ роля выпала добре. П-ѣ Осиповичева старала ся побороти всѣ трудности, якѣ ей спеціяльнôй вдачи ставила роля „директоровои жѣнки“. Знаменита въ звычайныхъ своихъ роляхъ „молодиць“ була хочь не знаменитою, то бодай доброю въ сѣй роли. Ролю „плетѣнкарки“ [чому перекладникъ зъ „коронкарки“ зробивъ „плетѣнкарку“?] грала п-а Кравчукôвна, що другій разъ выступала Голосъ у неи сильный и давбнкій, основы є безперечно значнѣ, та ще бракъ опанованя голосу и вôдповѣднои пронунціяціи; зъ того, розумѣєсь, чимало належить зложити на трему початкуючои артистки. Впрочôмъ була она дуже любенька „Пеллі“. И иншѣ пп. артисты старали ся вывести свои ролѣ якъ найудачнѣйше.

Та загаломъ беручи штука не зробила враженя. У артистôвъ, головно тыхъ, що грали „высшѣ сферы“, добачувало ся трохи неосвоєня зô свѣтомъ, якій зображали. До того хоры слабѣ, при чôмъ басъ занадто „басув“, а сопраны въ высшихъ партіяхъ трохи разять. Орхестра, хочь и якъ знаменито управлявъ нею п. Коссакъ, не могла злагодити всѣхъ бракôвъ. Остаточно и укостюмоване особъ не въ однôмъ лишало ся по-за ровенемъ вôдповѣдности и доброты. — *І. Ц—скій.*

— —

Въ четверъ (20 с. м.) вôдограно „*Учителя*“, комедію д-ра Ив. Франка. Критика добачує въ сѣй штуцѣ деякѣ хибы [гл. „*Літературнї портреты І. Др. Іванъ Франко*“ д-ра В. Щурата въ 1—2 чч. „*Зорі*“ зъ 1896 р.], котрыхъ однакъ доси не сформуловано. Та й я не берусь подрôбно розбирати штуки, бо не мѣсце тутъ на се; скажу лишь про ню кôлька слôвъ.

На мою думку сеся штука загально подобаєсь. Причина сему — по-перше идейнôсть, яка пробиває ся зъ неи и яка корыстно вôдрôжняє ей вôдъ иньшихъ т. зв. „комедій“, де за плоскими дотепами та глупо-комічными ситуаціями годѣ що иньшого добачити. По-друге въ штуцѣ сѣй бачимо живе житє: темну, збиту громаду, що боронить ся вôдъ просвѣты ногами й руками; пявку-жида, що высисає зъ селянъ послѣдні соки, а ще й уважаєсь ихъ добродѣємъ; учителя, котрому въ его корыстнôй для селянъ роботѣ высша власть разъ-у-разъ кидає колоды пôдъ ноги — словомъ: бачимо тутъ мовь живе наше гôрске село зъ его темнотою та й зусилями не допустити до себе нѣ промѣнчика свѣтла... Красы штуцѣ додає также идеалістична закраска. Учитель, що мимо переслѣдуванъ и слабого здоровля все-таки трудить ся для добра „меньшихъ братôвъ“; молода дѣвчина, що за-для брата зрѣкаєсь особистого щастя; докторъ-правникъ, що женить ся зô своєю колишньою милою, зъ дѣвчиною безъ нѣякого маєтку — се на всякій способъ особы, що дуже не часто стрѣчають ся. При тôмъ якась надѣя, вѣра въ лучшу будучнôсть, слова: „И нехай менѣ хто скаже, що для нашого народу не варта працювати, що не варта й душѣ покласти для него!“... Якимъ же великимъ докоромъ є все те для тыхъ провôдникôвъ та просвѣтителѣвъ школьнои молодежи, котрѣ вѣчно товчуть, що „творы Франка представляють житє занадто чорно, що зъ нихъ вѣє пессімізмомъ та безнадѣйностю“...

Але вертаймо до представленя. Нашѣ артисты, котрыхъ всяка критика, хочь-бы й найлагôднѣйша, дуже вражає, можуть бути симъ разомъ зовсѣмъ спокôйнѣ. Зô своихъ роль повывязувались они такъ, що годѣ й бажати лучше. Се мабуть тому, що „Учителя“ вже не перші разъ представляєть ся на сценѣ та що въ нѣмъ приходять типы, якимъ нашѣ артисты ажь занадто часто мали нагоду приглянутись. П. Стадникъ зрозумѣвъ и вѣрно вôддавъ ролю учителя, для котрого его занятє є всѣмъ, котрый за нѣяку цѣну не покинувъ бы его, любить селянъ мимо ихъ темноты, знаючи, що коли они просвѣтять ся, то й лучшими стануть. — Панна Ґембіцка въ роли Юліи, учителевои сестры, выглядала знаменито, особливо въ мѣсцяхъ, де приходилось ѣй вôддавати ѣ ролю залюбленои, въ розмовахъ зъ Хоростѣлемъ. Усмѣхъ, засумоване, легка насмѣшка — все те мовь у справжнôмъ житю. Дѣйстный типъ не дуже образованои вправдѣ, але щирои людины, що вмѣє посвятити своя бажаня для щастя другихъ, що вносить щастє въ кожду хату, що де ступить, тамъ, мовлявъ, цвѣты процвѣтають. Сей типъ и авторови и артистцѣ удавъ ся якъ найлучше. — Не меньше добре державъ ся также п. Полѣщукъ (Хоростѣль). — Ролѣ селянъ грали артисты, що вже мають пôдъ симъ зглядомъ выроблену славу. И п. Ґембіцкій (вôйтъ) и п. Осиповичева (Марина) и пп. Рубчакъ (Товкачь) та Шеремета (Загонистый) вôддали свои ролѣ зô зрозумѣнємъ. Не годить ся также помянути п. Ольшаньского, що въ роли пявки-жида вôбиравъ бурю оплескôвъ.

На закôнчене пару увагъ. Не знаємо, по що режисерія позволила вôйтови (п. Ґембіцкому) спльовувати въ способъ, на всякій случай не конче естетичный. Коли бъ таке спльовуване було навѣть етноґрафічно правдиве, то таки треба-бъ занехати его. А якъ уже ходило о вѣрне вôддане привычки, то чому вôйтъ пописувавъ ся пльованємъ тôльки въ двохъ першихъ актахъ, коли бувъ ворогомъ учителя?!... Не велика се вправдѣ хиба, але й не прикмета... А публику просили-бъ мы, щобъ не остигала въ запалѣ и такъ выповнювала театральну салю, якъ на першихъ представленяхъ. — *М. Лозиньскій.*

Дуже часто заходить потреба при скалѣченяхъ шукати и поручати добре средство на перевязку. Однымъ зъ такихъ дуже управильненымъ и цѣнымъ средствомъ, котре въ наслѣдокъ свого дѣланя антисептичного, охолоджуючого и утихомирюючого бôлю, служить до запобѣгненя запаленю в помагає заблизненю, єсть въ цѣлôй монархіи дуже добре знана праска масть домова зъ аптики Б. Фраґнера, ц. к. надворного доставця въ Празѣ. Позакъ сеся масть навѣть при довголѣтнôмъ переховуваню не тратить силы свого дѣланя, повинна она на всякій непередвидженый выпадокъ находити ся въ запасѣ въ кождôмъ домѣ.

— Русины! Памятайте на Руску Бурсу ремѣсничо-промыслову у Львовѣ.

Послѣдни вѣсти.

Нинѣ урядова Gazeta lwowska оголошує терміни выборôвъ до рады державнои [якъ подано въ рубрицѣ „Передъ выборами]. Отже вôдъ нинѣ починає ся передвыборчій часъ зъ повною свободою зборôвъ.

Телеґрамы.

Вѣдень 22 вересня. Цѣсарь зложивъ вчера пôвгодинну візиту княгини Гогенберґскôй, жѣнцѣ архикн. Фр. Фердинанда. — Кольоманъ Сель конферувавъ зъ ґр. Ґолуховскимъ, а опôсля зъ д-ромъ Керберомъ и Каліємъ. — П. д-ръ Дикъ бувъ у міністра судôвництва въ справѣ авскультантôвъ зъ Праги и Пільзна, котрымъ выточено дисциплінарне слѣдство за те, що попирали акцію судовыхъ урядникôвъ въ справѣ полѣпшеня ихъ долѣ. Міністеръ упевнивъ, що велѣвъ застановити се невластиве слѣдство. — Перскій шахъ принявъ вчера тутешне тѣло дипльоматичне; по полудни мавъ зложити візиты членамъ царского дому, але за-для утомы зъ подорожи вôдложивъ ихъ. По полудни о год. 5 дано въ цѣсарскôмъ замку обѣдъ на честь гостя. Вечеромъ бувъ шахъ въ надвôрнôй оперѣ.

Софія 22 вересня. Наступникомъ Начевича именованый дотеперѣшный віцепрезидентъ собранія Фиторовъ, стороникъ Радославова.

Бѣлградъ 22 вересня. Сербскій ґен. конзуль въ Будапештѣ Юр. Барноваць именованый посломъ въ Римѣ.

Венеція 22 вересня. Прибувъ сюда кн. Абруцôвъ; стрѣча его зъ королевою-вдовою була дуже зворушаюча.

Парижъ 22 вересня. На пôдставѣ закону о анархістахъ заборонило правительство проєктованый въ Парижи конґресъ анархістôвъ.

Лондонъ 22 вересня. Коло Куматіпорту стануло 6000 Бурôвъ и ждуть Анґлійцѣвъ. — Робертсъ доносить, що повелось єму перешкодити сполученю неприятельскихъ силъ на Дорнберґу и тымъ зломано также опôръ въ полудневôй Оранїи. — Доносять, що президентъ Оранїи Штайнъ именувавъ своимъ наступникомъ судью Герцоґа. — Standard пише, що анґлійске правительство дôстало богато офертъ на концесіи для добуваня золота въ трансвальскихъ копальняхъ; доходы зъ тыхъ концесій можуть покрыти воєннѣ кошты.

В САЛИ ТОВАРИСТВА „GWIAZDA“
ул. Францішканьска ч. 7.

Львівский Руский Народний Театр
Товариства „Руска Бесіда“ у Львові.

В Суботу дня 22 Вересня 1900

ХАТА ЗА СЕЛОМ

драмат зі співами в 5 актах (після повісти І. Крашевского).

В Неділю дня 23 Вересня 1900.

НЕЩАСНЕ КОХАННЯ

Народна драма в 5 діях зі співами и таньцями Л. Манька.

Режісер п. И. Стадник.

ЦІНИ МІСЦЬ: Крісло первоскрядне 2 кор., друторядне 1 кор. 60 гел., треторядне 1 кор. 20 гел., партер стоячий 80 гел., для пп. войскових и студентів 50 гел.

Білетів дістати можна в товаристві „Руска Бесіда“ ринок ч. 10., а вечером при касі.

Початок о годині 7 вечером.

Надôслане.

Мед. Д-ръ БОГОСЕВИЧЬ
Дентистъ
ординує при улици Ягайлоньскôй число 7 вôдъ 9—1 и 3—5 287

Лѣчниця д-ра А. Тарнавского
въ Косовѣ за Коломыєю
отворена до кôнця жовтня. Средства: лѣчене водою и иншѣ фізикально-дієтетичнѣ на спосôбъ д-ра Лямана. 229 5—5

Оповѣщене.
Зъ днемъ 1 падолиста с. р.
РЕСТАВРАЦІЯ ЦЕНҐУТА
перенесе ся до готелю **Брістоль** при улици **Короля Людвика ч. 21.** 445 6—10

Найчистѣйша алькалічна
GIESSHÜBLER
вода щавова.

Д-ръ А. ПАДАЛЄВСКІЙ
Спеціялістъ шкôрныхъ и венеричныхъ недугъ б. лѣкарь на університетскихъ клініках у Вѣдни, Берлинѣ и Парижи, лѣчить методою опертою на найсвѣжѣйшихъ научныхъ розслѣдахъ и за помочію найновѣйшихъ приладôвъ всякѣ венеричнѣ недуги, навѣть найбôльше застарѣлѣ шкôрнѣ, половѣ и мочового наряду, у мужчинъ и женщинъ. — Ординує вôдъ годины 10—12 и вôдъ 3—5 по полудни. Улица Академічна 12. 298 25—?

ИНСТИТУТЪ ДЕНТИСТИЧНЫЙ
Львôвъ Гетьманьска ч. 6
складаючій ся въ кôлькохъ вôддѣлôвъ въ котрыхъ дентистки и дентисты лѣкарѣ выконують: пльомбоване пôсля найновѣйшихъ засадъ науки, вынимане зубôвъ безъ болю, при мѣсцевôмъ знечуленю або и успленю, обтураторы при вадахъ и бракахъ пôднебѣня, вставлюване штучныхъ зубôвъ и на золотѣ безъ пôднебѣня.
Также лѣчить ся хоробы ясенъ и устнои ямы.
Для провінціи запроваджено тую выгоду, що надôсланѣ почтою луканѣ, зломанѣ и т. д. штучнѣ зубы направляє ся и высылаєсь вôдворотною почтою безъ особистого приѣзду. — Институтъ отвореный цѣлый день. 84
Дтъ Л. Вікторъ

Яко добру и певну льокацію
поручаємо:
$4\frac{1}{2}\%$ Листы гіпотечнѣ,
4% Листы гіпотечнѣ короновѣ,
5% Листы гіпотечнѣ преміованѣ,
4% Листы Тов. кред. земского,
$4\frac{1}{2}\%$ Листы Банку краєвого,
5% Облігаціи Банку краєвого,
4% Позичку краєву,
4% Облігаціи пропінаційнѣ и всякѣ ренты державнѣ.
Паперы тѣ продаємо и купуємо по найточнѣйшôмъ курсѣ деннôмъ. 374 [8]

КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. упр. галиц. акц. Банку гіпотечного.

!!Бѣлй и краснй руки!!

Хочь-бы и якъ червоній и посѣданѣ руки выбѣлѣють и выделікатнѣють по кôлькаразовôмъ натертю 1 **Кремомъ рослиннымъ.** Слоикъ 160 гелерôвъ.

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ
Львôвъ: склепы власнѣ: ул. Сикстуска 25, ул. Галицка ч. 11. Краковъ: Сукенницѣ ч. 20. Чернôвцѣ: Ринокъ ч. 2. Перемышль: Францішканьска ч. 24.

ЛИШЪ

въ реставраціи НАФТУЛЫ ТЕНФЕРА, улица Трибунальска ч. 12 дôмъ власный, можна дôстати щоденно вже о годинѣ 8-ôй рано горячѣ снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова въ капустою	15 кр
Сѣканй легки	12 „
Флячки	12 „
Нôжка теляча въ хрѣномъ	10 „
Ковбаска въ хрѣномъ	5 „
Каваръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякй напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣреннѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять въ моей реставраціи, даю вôдбираючимъ марки. — Найлѣпшй вина по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вôдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выбôръ стравъ и напиткôвъ заосмотрена кухня.

79 218—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕНФЕРЪ.

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкоѣ

поручае въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокль далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райецайги, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ манометры и т. и.

Урядженѐ дзвôнкôвъ електричныхъ.

Всякй направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4158

В селѣ Ладичинѣ пôдъ Микулинцями е на продажь дôмъ мешкальный о 3 комнатахъ, зъ кухнею, 2 виницями и 2 будынками господарскими, въ дуже добрôмъ станѣ. Городъ добре опарканеный и садовъ, що вже родить, обôймають ¾ морга. Близша вѣдомôсть у гр.-кат. нароха въ Славнѣ почта Плугôвъ.

465 2—3

---

100 до 300 зр. мѣсячно

можуть заробити особы всякого стану въ кождôй мѣсцевости певно и честно, безъ капіталу и ріжика, черезъ продажь законно дозволеныхъ паперôвъ державныхъ и льосôвъ. Зголошеня до: LUDWIG OESTERREICHER, VIII Deutschgasse 8, BUDAPEST. 96

Русинъ урядникъ державный, молодый и пристойный, одруживъ бы ся зъ Русинкою. Пожадана есть фотографія. На анонімы не вôдповѣдае ся. Переписка на адресу: „Русинъ" черезъ Адміністрацію „Дѣла".

470 1—5

Кальошѣ оригінальнѣ петербурскѣ, узнанѣ за найлучшѣ, въ найбôльшôмъ выборѣ и по найнизшихъ цѣнахъ поручае **Рудольфъ Кріммеръ, готель францускій.**

Буліонъ для тяжко хорыхъ найпоживнѣйшій и найгігієнічнѣйшій по 5 зр., 6 зр., 7 зр. 50 кр. за кільо. ЧАЙ чисто россійскій. Кільо вôдъ 7 зр. 60 кр. до 2 зр. 75 кр. КОЦЫ на конѣ вовнянѣ власной роботы въ пасы бѣлй зъ чорнымъ маючѣ 6 метрôвъ обсягу, штука по 6 зр. 50 кр.

Дворъ Лапшинъ почта Бережаны. 446 1—10

Ковдры и матерацы

найдешевше набути можна въ спеціяльнôй робôтни постелій

Іосифа Шустера

Львôвъ, улица Коперника ч. 5.

455 5—30

Кôлькохъ ученикôвъ або учениць

знайде мешкане въ доброю опѣкою. Львôвъ, Домініканьска ч. 5 [II. пов.] 364 1—6

ЗАЛЮЗІИ и СТОРЫ

припоручае П. Т. Публицѣ по найдешевшихъ цѣнахъ фабрика

І. ХРІСТОФА

заложена въ р. 1873 367 25—36

Львôвъ, улица Яблоновска ч. 9.

Курсъ притотовляючій до гімназіи и шкôлъ реальныхъ! Интересованыхъ въ тôй мѣрѣ родичѣвъ повѣдомляю, що **ВПИСЫ** хлопцѣвъ на мôй курсъ приготовляючій до гімназіи и шкôлъ реальныхъ, котрый мѣстить ся при улици Паньскôй ч. 23, вже розпочали ся. — Принимае ся ученикôвъ зъ укôнченою III класою шкôлъ народныхъ, а також и тыхъ, котрй не зложили испыту вступного. Додатково могуть користати зъ могo курсу також ученики учащаючѣ до публичныхъ шкôлъ народныхъ, а то въ цѣли поглубленя або допо нення побираныхъ тамъ наукъ. Звертаю особливу увагу на мôй курсъ тыхъ родичѣвъ, котрыхъ сыны перші 8 класы народнѣ кôнчили на провінціи.

Николай Будзановскій

управитель курсу

Львôвъ, ул. Паньска 23.

460 4—4

Гармоніюмъ

до

науки спѣву

дуже тревалои конструкціи

поручае

ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ

у Львовѣ. 94

Таблицѣ зъ металю

ЛИТЇ

таблицѣ надмогильнѣ таблицѣ для Выдѣлôвъ повѣтовыхъ, нумеры на домы, таблицѣ мосяжнѣ въ бляхи прасованѣ для лѣсной сторожи. — Пльомбы олованѣ и ґузики до пльомбованя — выконуе найдешевше

Лѣярня выробôвъ металевыхъ

ГЕНРИКА ШАПІРЫ

Львôвъ ул. Коперника ч. 3, (побôчъ аптеки п. Міколяша.)

2 8 :4—?

„КОНСЕРВАТОРЪ"

[le Conservateur.]

заведенѐ для Обезпеченя выпосаженя для молодежи и забезпеченя на старôсть для дорослыхъ.

истнуючій въ Парижи вôдъ р. 1844.

Ґенеральна Репрезентація для Австро-Угорщины у ВѢДНИ I. Elisabethstrasse 3.

Имматрикульованѣ полисы:	457,414·783 франкôвъ
Сумы выплаченѣ членамъ:	224,316 836 „

Вѣденьска ґенеральна Репрезентація пошукуе пôдъ корыстными услôвями для всхôдной Галичины вôдповѣдныхъ Заступникôвъ, котрй мають обширнѣ знакомости помѣжь властителями дôбръ, духовеньствомъ, мѣщаньствомъ и селяньствомъ. Особливо заступника зъ руского духовеньства мають першеньство.

Оферты въ поданемъ дотеперѣшного опису житя просить ся адресувати: **„An die General Repräsentanz der „Conservateur", I. Elisabethstrasse 3. Wien.**

472 1—8

Товариство взаимного кредиту

„ДНѢСТЕРЪ"

стоваришенѐ зъ обмеженою порукою

Львôвъ, ринокъ ч. 10 (дôмъ „Просвѣты".)

Удѣляе позички за оплатою 5½% и 1% додатку на кошта адміністраційнѣ, властителямъ ґрунтôвъ и господарствъ до 500 коронъ за порукою двохъ вôдповѣдныхъ ручителѣвъ або за интабуляцією на першôмъ мѣсци, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ. Священики, не посѣдаючі реальностей, мусять крôмъ поруки двохъ ручителѣвъ предложити еще полису житєву; обезпечатись можна черезъ „Днѣстеръ" въ Товариствѣ взаимныхъ обезпеченъ въ Краковѣ пôсля всякихъ можливыхъ комбінацій.

Товариство взаим. кред. „Днѣстеръ" приймае вкладки до опроцентованя вôдъ **членôвъ третыхъ осôбъ по 4%.**

Удѣлъ членьскій выносить 50 кор., вписове 2 кор.

Членомъ бути и позичку дôстати може тôлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ". 34

Информація удѣляе Дирекція листовно або агенты Товариства взаимныхъ обезпеченъ „Днѣстеръ".

НАЙКРАСШІЙ ОВОЧѢ СТОЛОВІЙ

посылае въ 5-кілевыхъ пачкахъ оплатно за послѣплатою або за попереднымъ надôсланемъ належитости:

Найкрасшій виноградъ	зр. 2·40
Ґрушки маслянки и конґресôвки	„ 2·—
Бресквинѣ великѣ	„ 2·20
Сливки	„ 1·60
Грушки цѣсарскѣ	„ 1·80
Яблока найлучшѣ	„ 1·60

ADOLF BERGHOFER

468 Tafelobst Export въ Pischelsdorf, Steiermark. 2—5

НОВОСТЬ. НОВОСТЬ.

ВОДА ДО ВОЛОСЯ

Станислава Липницкого

По кôлькаразовôмъ ужитю дѣлае чудесно.

Припоручаю всякй материялы аптичнѣ и знаряды толетовѣ.

Дôстати можна лише въ дроґерии

Станислава Липницкого

У ЛЬВОВѢ

386 **ул. Сикстуска ч. 21.** 16—0

Фабрика парова для выробôвъ меблѣвъ

Франца Цайзера

(Zeizer)

у Львовѣ, улиця Ткацка ч. 7.

повѣдомляе о отвореню власного

СКЛАДУ МЕБЛѢВЪ

у Львовѣ, ул. Валова ч. 13

приимаючдго замовленя на всякѣ урядженя ѣдалень и спалень, якъ также готелевѣ, склеповѣ, реставраційнѣ и кавярнянѣ урядженя, поручаючи за доброту, тревалôсть и совѣстне ихъ выкôнченѐ зъ добирового матеріялу. Цѣны умѣрковані и точне додержане речинцѣвъ замовлень. 362 27—60

ЛЬВÔВСКЕ АКЦІЙНЕ

ЗАВЕДЕНЄ ЗАСТАВНИЧЕ

ул. Кароля Людвика ч. 3, I. поверхъ

дае позички на заставы:

Дорогоцѣнностій всякого роду
Цѣнныхъ паперôвъ и
Цѣнныхъ предметôвъ въ-загалѣ.

Процентъ умѣркованый знижае ся въ мѣру высоты позички. 402 12—48

Бюро отворене вôдъ 9—1 и 3—6.

Винкентій Бельскій

огородникъ-пейсажистъ

Львôвъ, Ягайлоньска 7,

урядже и закладае парки англійскѣ, францускѣ и лѣснѣ, звѣринцѣ, партеры цвѣтовѣ, огороды и сады овочевѣ такъ ужиткові якъ також ексильоатаційнѣ, оранжеріи и теплярнѣ цвѣтовѣ и овочевѣ, провадить спеціяльнѣ управы якъ также рисуе пляны такъ цѣлыхъ огородôвъ якъ и поодинокихъ цвѣтникôвъ.

Приймае також сталый надзôръ и управу надъ огородами приймаючи у власный зарядъ продажу продукціи.

Доставляе також стало и праюльно черезъ цѣлый рôкъ всяку огородовину, овочѣ и цвѣты на провінцію и до заведень купелевыхъ.

365 19—26

ПЕРШІЙ ГАЛИЦКІЙ

ВЫРÔБЪ КРѢСЕЛЪ

въ стилю старо-нѣмецкôмъ, бароковôмъ, англійскôмъ и ґотицкôмъ

ЮСИФА РУЖИЦКОГО

Львôвъ, площа Бернардиньска ч. 15.

Приймае також крѣсла до выплѣтаня, якъ и выплѣтанѣ перерабляе на скôрянѣ.

Поручае крѣсла вôдъ 4 зр. и высше.

Похвальнй листы на бажане. 321 24—60

Конечне для домового обходу!

Д-ра РОЗА (ROSA) БАЛЬСАМЪ

на жолудокъ,

зъ аптики Б. Фрагнера въ Празѣ

есть вôдъ 30 лѣтъ загально знанымъ средствомъ домовымъ дѣлаючимъ на побудженѐ апетиту и на легкій столецъ. При реґулярнôмъ заживаню его процесъ травленя змôцнюе ся и удержуе ся въ правильнôмъ ходѣ.

Велика фляшка 2 К., мала 1 К., почтою 40 сот. бôльше.

За попереднымъ надôсланемъ 2·56 К. высылае ся велику фляшку, а 1·50 К. малу фляшку franco на всѣ стації австро-угор. монархіи.

ОСТОРОГА! На всѣхъ частяхъ опакованя видиѣ подана побôчъ законно обозпечена марка охоронна

ПРАГСКА МАСТЬ ДОМОВА

зъ аптики В. Фрагнера въ Празѣ

то старе, насамперъ въ Празѣ ужите средство домове, що удержуе раны въ чистотѣ и охоронюе ихъ, усмиряе запаленѐ и болѣ та дѣлае охолоджуючо.

Въ дозахъ по 70 сот и 50 сот.; почтою о 12 сот. бôльше.

За попередимъ надôсланемъ 3·16 К. высылае ся ⁴⁄₁ дозъ, або 3·36 К. ⁴⁄₂ дозъ, або 4·60 К. ⁶⁄₁ дозъ, або 4·96 К. ⁶⁄₂ дозъ franco на всѣ стаціи австроугорскои монархіи

ОСТОРОГА! На всѣхъ частяхъ опакованя видиѣ побôчъ подана марка охоронна, законно обезпечена

ГОЛОВНЫЙ СКЛАДЪ: **Apotheke B. FRAGNER** „zum schwarzen Adler" **Prag**, *Kleinseite, Ecke der Spornergasse.*

Высылка почтова щоденно.

Склады въ аптикахъ Австро-Угорщины. 466 1—25

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА

І. ЛЬВÔВСКЕ

Photo-Plasticon

(46 разôвъ преміоване.)

Въ сѣмъ тыжднѣ до побаченя

Театръ вôйны въ Хінахъ.

Вступъ 10 кр. 95

ЛЕОПОЛЬДЪ ГЕРМАНЪ

бюро технічне

Львôвъ, улица Городецка число 14А.

Фабричный складъ машинъ, знарядôвъ, артикулôвъ технічныхъ, касъ огнетревалыхъ, сикавокъ и помпъ. Проектуе и урядже

Горальнѣ, Бровары, Тартаки. Фабрики крохмалю и Сиропу картофляного, Цегольнѣ, Млыны воднѣ и паровѣ

якъ також всякѣ заведеня фабричнѣ и промыслово-господарскѣ

Урядженя для електричного освѣтленя и перенесеня силы.

Водопроводы и огрѣвальнѣ центральнѣ.

Выконуване всякихъ дотычныхъ проектôвъ и робôтъ реконструкційныхъ. 463 2—5

Въ якій способъ може недужій поздоровѣти и змôцнити ся?

Додавати до стравъ „Торіль": коли недужій не може стравити цѣпкихъ стравъ, то треба ему приготовити мôцну зупу лише зъ Торілю. — Смакôсть Торілю уможливляе заживане навѣть тымъ, котрй терпять на бракъ апетиту, а апетитъ въ короткôмъ часѣ змагае ся. — Торіль то найлекша пожива, весь поживный матеріялъ входить въ кровь и приспѣшае выздоровлене.

„Торіль" то екстрактъ мясный зъ найдобôрнѣйшого волового мяса зо змôцняючими и поживными субстанціями.

Жадати треба всюды „Торілю". 351 2—2

Сталй цѣны, означенѣ на кождôй штуцѣ.

ГАЙЛЬМАНЪ КОНЪ и СИНЫ

первордный дôмъ конфекційный одежій мужескихъ и хлопячихъ

ЛЬВÔВЪ

Готель францускій. Площа Маріяцка ч. 5.

459 4—10

Лінія Голяндія-Америка Роттердамъ-Ню-Йоркъ.

Найблизшй вôдъѣзды:

20 вересня „Роттердамъ" о год. 11 передъ полуд.; 27 вересня „Масдамъ" о год. 3 по полудни; 4 жовтня „Потсдамъ" о год. 9 30 мін. передъ пол.; 11 жовтня „Статендамъ" о 3 год. по полудни.

Новй пароходы въ подвôйными трубами:

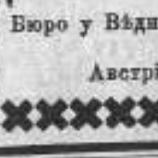

Ротердамъ 8302 тонъ, Статендамъ 10 320 тонъ, Потсдамъ 12.500 т.

Цѣны першихъ каютъ вôдъ 360 кор. и высше; другихъ каютъ 216 к. и высше; III. класы 197 к. 40 с. въ Вѣдни. } въ пристани.

Бюро у Вѣдни: Для каютъ: I. Kolowratring 10: для III. класы: IV. Weyringergasse 7 A.

Австрійскй филіи въ Бернѣ, Инсбруку и Тріестѣ. 59

При закупнѣ товарôвъ просимо поликуватись на нашу часопись

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньской. Зъ друкарнѣ Институту Ставропигійского, пôдъ зарядомъ Йосифа Даниілюка.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ) о 5-тôй годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вô второкъ, и вô второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошенѣ ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитôсть за инсераты платнѣ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австріи: / за границею:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . . 22 зр.
на пôвъ року . . 8 зр. на пôвъ року . . 11 зр
у Львовѣ:
на цѣлый рôкъ . . 14 зр. на пôвъ року . . 7 зр.
на чверть року . 3·50 зр. на мѣсяць 1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Рекламація неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта.

Поодиноке число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошеня звыклѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр вôдъ одноѣ стрôчки инсератовои або еи мѣсця а въ рубрицѣ „Надôслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншѣ донесеня приватнѣ числять ся по 15 кр. вôдъ стрічки.

ДО ВСІХ РУСИНІВ ГАЛИЦКОЇ ЗЕМЛІ!

Братя!

Рада державна розвязана. Нещасний сей плід лютих часів, котрого галицку літоросль виростили шахрайства і насильства, скропили сльози і кров руских хлопів, знайшов передчасний та соромний конець, лишаючи по півчетверта змарнованих роках народи Австриї в смертельнім вороговаџю а державу обезсилену, роздирану безладом.

Розписані нові вибори. Ті вибори мають усунути лихо, яке в сих півчетверта роках скоїло ся. Се-ж не дасть ся зробити без усуненя кореня лиха, що лежить ще з давнійших часів в верховодстві одних народів і одних верств над другими, в несправедливій ординациї виборчій і самовільній адміністрациї, в вызыскуваню і гнетеню слабших сильнійшими. Тому сі вибори мають далеко більшу вагу від звичайних виборів, а особливу вагу мають они для руского народу, що майже від початку конституциї найтяжше терпів кривду і гнет.

Длятого нам, Русинам, найбільше мусить залежати на тім, щоби ми до нової палати послів вислали мужів, котрі би не тілько сповняли добре звичайні обовязки посольскі, але в велику хвилю, коли може буде розходити ся о переображенє держави, о заведенє в ній нового ладу, потрафили постояти на сторожи інтересів нашого народу.

Ми нарід 25-міліоновий, шестий нарід в Европі а четвертий в Австриї, де живе нас близько півчетверта міліона. А однак ми стоїмо в послїднім ряді, ми наймитами на своїй землї, попихачами в своїй хатї.

Наш край тече молоком і медом — а наших хліборобів жене нужда за море.

Ми маємо свою тисячлітню історию, свої давні і нові права, маємо конституцию — а однак в наших громадах, в наших повітах, в нашім краю не наші люде над нами верховодять і панують по своїй воли.

Ми старинний нарід культурний — а наш люд гине в темнотї, а наша мова стрічає неустанні перепони в кождій найдрібнійшій справі.

Щоби з того положеня видобутись, ми мусимо через своїх заступників-послів голосно упоминати ся за наші кривди, твердо добивати ся наших прав.

Нам треба отже послів, що не тілько суть вірними синами матери Руси, не тілько не цурають ся свого роду ні своєї мови та віри, але й не пійдуть ні на чию службу і перед нїким не будуть нагинати карку, та глядїти будуть лише на добро і честь свого народу, а не на чию ласку та милість.

Нам треба послів, що будуть стояти за автономію народностий, аби кождий нарід був сам паном в своїй хатї, господарем на своїй земли, а серед кождого народу щоби всї люде мали рівні права, щоби всї загальним рівним голосованєм вибирали собі заступників до всяких рад і соймів, щоби о наших правах рішав наш народний сойм, щоби уряди на нашій земли були в наших руках, щоби руский хлоп, руский реміснин і наймізернійший зарібник все і всюди знайшов своє право.

Нам треба послів, що будуть домагатись основних економічних реформ, щоби наша прадїдна земля могла оставатись в нашім посїданю та для нас родила, щоби нас не пригнїтали надмірні та несправедливо розложені податки та всякі драчі, щоби нашу кроваву працю не забирали екзекутори, щоби кождий з нас своїми руками чи своєю головою міг заробити собі на вигідне полюдске житє.

Нам треба послів, що подбали би о просьвіту нашого народу, о подостаток шкіл, від найвисших до найнисших, з нашою рідною мовою, з безплатною наукою, аби і найбіднійший міг з них користати.

Руский народе!

Таких послів хоче тобі придбати наш Народний Комітет, котрий яко центральний руский комітет виборчий та головний представитель Руси хоче взяти вибори в свої руки. Помагайте-ж нам, братя, в сій роботі, ставайте з нами разом солїдарно, злучім всі наші сили до осягненя спільної цїли: добра і прав руского народу! Відносіть ся з повним довірєм до нашого комітету, не дайте ся нікому баламутити, ідіть за нашим проводом, удавайте ся до нас о раду і о поміч, а ми все з щирим серцем станемо на ваші услуги.

Русини можуть з лучшою надією, як коли-инде, ставати до сих виборів. Зелїзна рука, що нас перше так тяжко дусила, давно вже зломана. Галицкий лад виборчий скомпромітував ся перед лицем сьвіта. А сі вибори тим більше повинні бути виплывом свобідної волї народу, що розвязанє ради державної есть власне апеляциєю до народів.

Але мимо того будьмо приготовлені і до завзятої борби, бо наші противники не схотять так легко зречи ся свого панованя над нами, а скрупулів супротив нас они ніяких не знають. Та й не лиш до борби будьмо готові, готові будьмо і до жертв. Наш труд, наше майно, всьо посьвятім великій народній справі! Ставаймо до бою всї, весь нарід, цїлі громади; нехай не знайдуть ся межи нами відступники, а рускі жінки нехай додають охоти і бодрости! Тогди побіда наша буде певна, настане конець нашому безправному станови, в державі і в краю запанують закон і право, наша правда, наша справа возьме верх, і з міліонів уст понесуть ся веселі пісні: Щасть нам Боже! Ще не вмерла Україна!

У Львові дня 24. н. ст. вересня 1900.

За Народний Комітет:

Юліян Романчук. — Іван Белей. — Александер Борковский. — Др. Євген Левицкий. — Др. Кость Левицкий. — Василь Нагірний. — Др. Володимир Охримович. — Др. Євгеній Озаркевич. — Др. Дамян Савчак. — О. Александер Стефанович — О. Александер Темницкий.

Якъ будуть выглядати выборы?

Gazeta Nar. заповѣдає, що симъ разомъ выборы буде характеризувати повага, що немало повинно причинити ся до пôднесеня ихъ значѣня въ опініи публичнôй. „Высказуємо переконанє — каже дальше орґанъ намѣстника, — що краєве правительство буде енерґічно вôдрôзняти громадяньску свободу выборчу вôдъ самоволѣ аґітаторôвъ. Высказуємо переконанє, що краєве правительство не буде насилувати переконань и поглядôвъ поодинокихъ громадянъ, але зъ другои стороны не допустить, щобы свободу выборцѣвъ насилували якй-небудь аґітаторы. Пôдчеркуємо се гому, бо пригадуємо собѣ, що такъ въ часѣ выборôвъ въ р. 1897, якъ и пôзнѣйше при выборахъ доповняючихъ неразъ лучали ся такй терроризмы, що выборцѣ не мали вôдваги вôддати голосъ по своѣй волѣ зô страху передъ побитємъ, пôдпаломъ або иншою грôзьбою. Коли уважати треба за щось неморального насилуванє выборчои свободы изъ стороны правительства, то терроризмъ проводирôвъ и аґітаторôвъ є безъ сумнѣву (?) не тôлько значно неморальнѣйшій, але и входить безпосередно въ конфліктъ зъ карнымъ закономъ (quod licet Jovi, non licet bovi! — *Ред.*) Длятого въ такихъ выпадкахъ власть зовсѣмъ не повинна глядѣти крôзь пальцѣ, а въ усею строгостію и всѣми способами якъ найенерґічнѣйше выступати. Теперѣшный намѣстникъ нашого краю має не тôлько, якъ кождый чоловѣкъ выхованый въ честныхъ засадахъ, вроджене почутє, але такожь, бувши професоромъ права въ университетѣ, перенятый є духомъ слушности, справедливости и пошанованя права. Отже не можна сумнѣвати ся, що такъ въ часѣ передвыборчôмъ якъ и пôдчасъ самыхъ выборôвъ не позволить своимъ пôдвластнымъ урядникамъ переступати законъ, але и бачно та енерґічно пильнувати буде, щобы выборчу свободу не перевертано у сваволю и щобы аґітаторы не переступали дозволеныхъ границь. Въ тôмъ переконаню зъ повною вѣрою вступаємо въ часъ передвыборчій, певнй, що лишить вôнъ по собѣ значно менше огôрченє середъ населеня, нѣжь се лучало ся неразъ давнѣйше, — а заразомъ, що, коли не допустить ся терроризму зъ жаднои стороны, новй выборы не ослаблять польского кола, котре при теперѣшнôмъ станѣ рѣчи треба уважати за найважнѣйшу твердиню и за найвысшу обôчь сойму „народову“ репрезентацію.“

Коли бы мы не знали „галицкихъ“, а властиво „польскихъ“ выборôвъ, то може и готовй бы були заспокоити ся якотако сею пôвурядовою енунціяцією; тôлько-жь, дивлячись крôзь призму краєвыхъ обставинъ, побачимо єи въ иншôмъ освѣтленю. Намѣстникъ — се людина перемиваюча; оденъ жиє довше, другій коротше. За те „наша найважнѣйша твердиня“ и „найвысша репрезентація народова“ — се власть, хочь оперта на терроризмѣ, але на такôмъ, що не входить „въ безпосередну колізію зъ карнымъ закономъ“, а власть ся при тяглости и безперерывности своеи тенденція є въ силѣ далеко тяжше пôмстити ся, нѣжь законна власть покарати. Чи при такôмъ станѣ рѣчи пильнованє намѣстника, щобы пôдвластнй урядники не переступали законôвъ, — хочь бы справдѣ щиро задуманє, — богато на що придасть ся, въ се Русинамъ пoти прийде ся сумнѣватись, поки не доведесь имъ бачити противныхъ доказôвъ. До того ще „терроризмъ проводирôвъ и аґітаторôвъ“, той терроризмъ, що „входить въ безпосередный конфліктъ зъ карнымъ закономъ“, — що то за еластичне понятє въ приробнаню до терроризму, не входячого въ такій конфліктъ! А наконець тая певнôсть намѣстникôвского орґану, що новй выборы не ослаблять „найвысшои нашои твердынѣ и найвысшои репрезентаціи народовои“! Все те разомъ не дуже вôдрадний подає выгляды.

Отже треба намъ, якъ и доси завсѣгды, держати ся такъ въ передвыборчôмъ часѣ якъ и пôдчасъ выборôвъ въ межахъ законôвъ, але зъ другои стороны зъ усею бачностію и всѣма силами пильнувати ся передъ тымъ терроризмомъ, що не входить въ безпосередный конфліктъ зъ карнымъ закономъ. Такъ въ нашôмъ якъ и въ интересѣ всѣхъ сторонникôвъ опозиційныхъ є, выловлювати и той терроризмъ на всѣлякихъ конфліктахъ зъ законами. А сполученымъ силамъ мусить се удати ся!

Зъ руху выборчого.

Gazeta lwowska оголосила въ суботу въ урядовôй части выборы пословъ до державнои рады. Оповѣщенє намѣстника назначує днѣ выборôвъ тй самй, якй мы подали въ суботнѣшнôмъ числѣ въ статьѣ „Передъ выборами“, — отже: для куріи пятои день 13. грудня с. р., для сѣльскихъ громадъ дня 17. грудня, для мѣстъ дня 20. грудня, для палатъ торговельныхъ и промысловыхъ дня 10. сѣчня 1901 р., а для бôльшои посѣлости дня 15. сѣчня.

Выборы вôдбудуть ся въ повысше означеныхъ дняхъ въ мѣсцяхъ выбору, закономъ приписаныхъ.

Близшй постановы що-до годины и локалю, въ котрыхъ выборы мають вôдбути ся, будуть поданй до вѣдомости управненыхъ до голосованя леґітимаційными картками, котрй будуть имъ дорученй у своѣмъ часѣ.

Всѣхъ громадянъ мужчинъ, що не суть выборцами въ громадѣ, а роблять собѣ право до выборôвъ въ куріи загальнôй, взыває ся, щобы до 8 днѣвъ вôдъ оповѣщеня въ громадѣ про розписанє выборôвъ въ урядѣ громадскимъ зголосили ся въ тымъ правомъ и выказали его.

Зазначуємо при тôмъ, що, хочь выборы розписано для цѣлого краю, отже и для рускои части его, урядове оповѣщенє подала урядова часопись лише по польски, а рускій додатокъ „Народна часопись“ повторила зъ него лише назначенй днѣ выборôвъ и подала ихъ мѣжь політичными вѣстями разомъ зъ вѣстями про Хіны и про перского шаха. Такъ п. Пініньскій розумѣє рôвноправнôсть въ Галичинѣ!

—

Засѣданє повного Народного Комітету вôдбуде ся въ пятницю, 28. н. ст. вересня, о 3. годинѣ пополудни въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“. Зъ кождого повѣта повиненъ прибути або членъ Народного Комітету або орґанізаторъ або спеціяльный вôдпоручникъ.

—

Вже вышла информаційна книжочка о выборахъ пôдъ написомъ: *„Як пильнувати виборів до Ради державної аби добре для нас випали?“* Книжочка уложена дуже практично и популярно. Она обôймає на 18 сторонахъ формату книжочокъ „Просвѣты“, великого друку, такй вôддѣлы: „1. Розписанє виборів. 2. Лїсти правиборчі. 3. Рекламациї і відклики. 4. Правибори. 5. Голосованє на правиборах. Протести против правиборів і рекурси. 6. Виборці вірільні. Карти леґітимаційні і картки до голосованя на посла. 7. Вибір комісиї виборчої. 8. Голосованє на посла і рахованє голосів. 9. Закінченє виборів“. Книжочка вышла накладомъ товариства „Народна Рада“ у Львовѣ, а дôстати єи можна по 5 кр. въ книгарняхъ Ставропигійскôй и Товариства им. Шевченка, та въ канцеляріи Народнои Рады (ринокъ ч. 10. коло канцеляріи Просвѣты).

—

„Галичанинъ“ въ передовôй статьѣ свого послѣдного числа взыває именемъ своеи партіи „все русское населеніе Галичины приготовлятись и приступити къ предстоящимъ выборамъ во имя согласія“. — Сей покликъ мусить выдати ся дивнымъ по тôмъ всѣмъ, що „Галичанинъ“ и его партія противъ „согласія“ робили и роблять и якъ они поступили „согласно“ при жидачѣвскôмъ выборѣ. „Галичанинъ“ покликує ся на письмо калуского повѣтового комітету выборчого, котре подає въ цѣлости, перемѣнивши, розумѣє ся, языкъ и правопись на свôй ладъ та поробивши ще деякй формальнй змѣны. Таке саме письмо прийшло и до Народнои Рады (взглядно Народного Комітету), тôлько-жь сеся не видѣла въ нѣмъ такъ великои ваги, щобы его оголошувати, якъ не оголошувала и письмъ зъ иншихъ повѣтôвъ.

„Галичанинъ“ нарѣкає, що „управленіе національно-демократической партіи оказалось неприступнымъ и, якъ того требують обстоятельства, не протянуло первое руки къ реконсолідаціи“. — Управа народного сторонництва не потребує „перша вытягати руки“, бо въ Народнôй тактицѣ, котру змѣнити має право тôлько Народный Зъѣздъ, стоить такъ: „Постôйну злуку зъ москвофільскою партією уважаємо за выключену; допускає ся однакъ часовй порозумѣня для поборена спôльного противни-

ка". Дальше сказано, що допускає ся також спільне дѣланє людей народного сторонництва зъ людьми москвофільскои партіи для певныхъ конкретныхъ льокальныхъ цѣлій. Вôдповѣдно тому и теперь Народный Комітетъ давъ инструкцію своимъ організаціямъ, щобы тамъ, де повѣтовѣ обставины вказують, запрошували на зборы за-для справъ выборчихъ людей всѣхъ сторонництвъ. Такъ и стало ся въ Тернополи и Станиславовѣ, де утворивъ ся комітетъ зъ людей народнои, радикальнои и москвофільскои партіи, а въ Калуши вôнъ зложеный зъ народовцѣвъ и москвофілôвъ. Своею дорогою нашѣ люде повинни уважати, щобы до повѣтовыхъ комітетôвъ не дôставались такѣ люде, черезъ котрыхъ выборча акція спиняла бы ся и утруднялась, замѣсть улекшати ся.

——

Изъ Стрийщины пишуть намъ:

Яко кандидатъ на посла до рады державнои зъ IV. куріи повѣтôвъ Стрый Жидачѣвъ-Дрогобичь выступає звѣстный Кипріянъ Коцовскій, совѣтникъ суду въ Стрыю. Выступає вôнъ яко кандидатъ польско-правительственный, заявляючи, що на случай выбору вступить до польского кола, а позаякъ шансы дотеперѣшного посла Ксенофонта Охримовича дуже слабѣ и заходить всяка правдоподôбность, що правительство и Поляки пустять его въ добре заслужену — трубу, то п. Коцовскій думає займити его мѣсце. Отже показує ся, що артикулы про Lex Hupka въ Przegląd'ѣ та сотрудництво у стрыйского Голоса и оклики „z polską szlachtą polski i ruski lud" и „dla Polaka Polska, raj — jedyna ojczyzna" були заздалегôдь обдумаными фортелями для осягненя крѣсла посольского въ райхератѣ. Sic itur ad astra! Зъ другои стороны п. Коцовскій представляє ся яко кандидатъ москвофільскій и мавъ рôвночасно также зголосити свою кандидатуру до комітету „Русской Рады" у Львовѣ. Не знаємо, якъ тамъ буде тая кандидатура принята, однакъ можна запевнити, що всѣ рускѣ выборцѣ, безъ огляду на партіи, розумѣють ся дуже добре на фарбованыхъ лисахъ и не вôддадуть своихъ голосôвъ сотрудникови Голода. Чи правительство и Поляки дадуть ся зловити на тѣ фортелѣ, се рѣчь друга.

Зъ рускои стороны справа кандидатуры зъ сеи куріи ще не порѣшена. Найбôльше шансъ мала бы безусловно кандидатура д-ра Євг. Олесницкого; за нею заявляють ся всѣ Русины всѣхъ трохъ округôвъ, такъ народовцѣ якъ и твердѣ, зъ вынимкою може оо. Сеника и Савюка зъ Жидачѣвщины. Однакъ д-ръ Олесницкій заявивъ категорично, що до рады державнои кандидувати не може и не буде, а Русины Стрыйщины, увзгляднюючи поважнѣ мотивы сеи резиґнаціи, мусять уважати ви довершенымъ фактомъ. Другимъ кандидатомъ рускимъ, котрый рôвножь мôгъ бы числити на загальну симпатію у всѣхъ трохъ повѣтахъ, єсть о. В. Давидякъ. Однакъ и сей кандидатъ рôвножь рѣшуче вôдклонює свою кандидатуру. Супротивъ того мусять рускѣ выборцѣ якъ найскорше розглянутись за вôдповѣднымъ кандидатомъ на сей будь-що будь оденъ зъ найлѣпшихъ рускихъ округôвъ выборчихъ.

Передъ выборами.

——

Енунціація Ебенгоха, котрый заявивъ, що нѣмецка католицко-людова партія не може дальше лишити ся въ союзѣ зъ Молодочехами и що теперь є можливôсть приступленя сеи партіи до нѣмецкои Gemeinbürgschaft, подѣлала на ческихъ політикôвъ якъ струя зимнои воды. Безъ тои ґрупы нѣмецкихъ послôвъ нѣколи не буде можливе вôдтворенє парляментарнои бôльшости зъ автономістичною програмою, а се є остаточно головною цѣлею Чехôвъ, наколи бы имъ повело ся вылѣзти зъ лабіринту, въ якій влѣзли черезъ свою безвзглядну обструкцію. Narodni Listy потѣшають ся, що Ебенгохъ выступивъ зъ своєю енунціяцією на власну руку, непорозумѣвши ся попередно зъ членами своєи партіи и що загалъ партіи стоить на тôмъ самôмъ становищи, що давнѣйше, та що бôльшôсть католицкихъ людовцѣвъ нѣколи не пôде разомъ зъ ліберали.

Посолъ Пацакъ въ своимъ кутнагорскôмъ органѣ оголосивъ статью, въ котрôй обговорює будучу тактику Чехôвъ. Пацакъ заявляє, що Чехи не можуть зраджувати передъ своими ворогами плянôвъ своєи тактики, бо се могло бы вийти на користь ворогôвъ Чехôвъ. Впрочôмъ Чехи не мають що зраджувати, бо до парляменту вступлять зъ вôльными руками.

Провôдники Чехôвъ и Полякôвъ на Шлезку вôдбули въ суботу спільну нараду, на котрôй обговорювано тактику при выборахъ. Ухвалено, мимо розбитя бôльшости въ парляментѣ, поступати солідарно и въ дотычныхъ округахъ и пôдпирати спільныхъ кандидатôвъ и удержувати стале порозумѣнє у всѣхъ выборчихъ справахъ.

Зъ руху політичного.

——

Повѣтове Товариство політичне „Селяньска Рада" у Львовѣ вôдбуло четверте вѣче народне въ Бродкахъ (найдальшôмъ селѣ повѣту львôвского вôдъ границѣ повѣту жидачѣвского) — дня 21 вересня с. р. въ стодолѣ ч. Сенька Воробця. На вѣчи тôмъ явило ся не лише поважне число господарѣвъ зъ самыхъ Бродокъ, але также прибули ч. селяне зъ сусѣдныхъ громадъ, якъ зъ Дмитря, Красова и Хороснa, та кôлькохъ зъ повѣту жидачѣвского. Вѣче отворивъ голова Львôвскои „Селяньскои Рады" адвокатъ д-ръ Кость Левицкій та представивъ зôбранымъ ц. к. старшого комісаря п. Єловицкого. Предсѣдателемъ вѣча выбрано мѣсцевого пароха о. Иполита Погорецкого, по чôмъ наступили рефераты: д-ра Костя Левицкого „про політичну програму", о. Йосифа Фолиса зô Скнилова „про економічну програму" и о. Иполита Погорецкого" „про реформу устрою громадского". Присутнѣ селяне зъ увагою прослухували ся выголошенымъ рефератамъ и зъ очевиднымъ зрозумѣнємъ рѣчи одобрили одноголосно предложенѣ имъ резолюціи. Вѣчевики розходили ся домôвъ зъ щирымъ бажанємъ, абы львôвскій округъ вже разъ дôждавъ ся выбору свого народного заступника, та дякували прибувшимъ референтамъ за трудъ и науку.

Дня 23 вересня с. р. мало вôдбути ся пяте вѣче въ Прусахъ (селѣ положенôмъ коло Сорôкъ пôдъ Львовомъ) и о годинѣ 4 по полудни зôбрало ся въ домѣ пп. Стернюковои кôлька сотъ селянъ зъ близшихъ и дальшихъ селъ. Але хочь ц. к. Староство у Львовѣ рѣшенємъ зъ 20 вересня 1900 ч. 44160, приняло до затверджуючои вѣдомости скликанє сего вѣча, то еще передъ розпочатємъ вѣча заявивъ прибувшій концепістъ львôвского Староства п. Лось, що *заборонює вôдбути вѣче, бо сему противить ся урядъ громадскій въ Прусахъ!* Тымъ урядомъ громадскимъ бувъ присутный на вѣчи вôйтъ Йосифъ Сервачакъ — зъ котрымъ напередъ конферувавъ п. концепістъ, абы продумати таку рѣчь нерозумну и безправну. На тоту заяву п. концепіста вôдповѣвъ голова „Селяньскои Рады" адвокатъ д-ръ Кость Левицкій, що по мысли закону о правѣ зôбору, урядъ громадскій не має права заборонити вôдбути зôбранє, такъ якъ тôлько Староство є тутъ покликаною властію та оно приняло до затверджуючои вѣдомости скликанє сего вѣча, супротивъ чого и вôдпоручникъ тогожь Староства не має права заборонити вѣча. Коли п. концепістъ опиравъ ся при своѣй заборонѣ вѣча, тогдѣ д-ръ Кость Левицкій завôзвавъ присутныхъ на свѣдкôвъ безпôдставнои заборони вѣча, заявивъ, що „Селяньска Рада" ужие средствъ правныхъ противъ того безправного поступку и вôзвавъ зôбраныхъ, абы розôйшли ся задля ухиленя можливыхъ закидôвъ. Вѣчевики вôдспѣвали „Миръ вамъ брата" и „Ще не вмерла Украина" та гуртками розходили ся и розъѣздили ся, зъ пересердя высказуючи важне слово: теперь мы знаємо, яке намъ право дають! — Отсей высказъ наглядно показує, що нова штучка на ратунокъ надходячихъ выборôвъ до рады державнои, вôднесла противный успѣхъ! Львôвскій повѣтъ пробудивъ ся та стане до борбы права и за право! „Селяньска Рада" вôднесе ся хочь бы до найвысшои власти, абы потягнено до одвѣчальности п. вôдпоручника львôвского Староства, бо нѣякій живый народъ не може терпѣти легкодушного доптаня конституціи черезъ тыхъ, що є обовязанѣ бути сторожами права!

Тымчасомъ на просьбу вѣчевикôвъ селянъ и священикôвъ скликує львôвска „Селяньска Рада" дальше вѣче до Прусъ на 30 вересня с. р., т. є на другу недѣлю, а дня 27 вересня с. р. вôдбуде ся заповѣджене вѣче въ Руднѣ пôдъ Львовомъ.

Угорщина супротивъ Австріи.

——

Внутрѣшный неладъ въ Австріи не дає вôдъ довшого часу спати австрійскимъ політикамъ, котрѣ ломлять собѣ голову надъ питанємъ, якъ Угорщина має поставити ся супротивъ Австріи, коли въ тôй державѣ не запанують нормальнѣ вôдносины, або коли конституцію заступить въ Австріи абсолютизмъ. Оногды забравъ въ тôй справѣ голосъ одинъ зъ найтверезѣйшихъ и найбôльше вплывовыхъ політикôвъ Угорщины, Кольоманъ Тіса. Тіса не вѣрить, абы въ Австріи запанували назадъ конституційнѣ вôдносины и зъ тои причины розвинувъ цѣлый плянъ, пôсля якого въ такôмъ случаю Угорщина уладнала бы свои вôдносины до Австріи. Зъ угоды зъ 1867 року выходило бы, що на случай завѣшеня конституціи въ Австріи, цѣла угода зъ Угорщиною стає ся неважною. До такои консеквенціи Тіса не доходить. Спільнôсть арміи и внѣшныхъ справъ, на котрѣ Австрія дає бôльше якъ двѣ третины є для Угорщины такъ користна, що Тіса не радить резиґнувати зъ неи зъ причины змѣнъ у внѣтрѣшнôй політицѣ Австріи. Тіса дарує угоду и делеґаціи, але не спільнôсть великихъ выдаткôвъ на вôйско. Спільнôсть арміи, фінансы и внѣшнѣ справы опирає ся — по думцѣ Тісы на праґматичнôй санкціи, и Угорщина сповнить свои зобовязаня супротивъ короля, якѣ выплывають зъ праґматичнои санкціи. Зъ огляду на короля, Угорщина готова тѣ справы полагодити навѣть зъ абсолютнымъ австрійскимъ правительствомъ, котрому король дасть до того повновласть.

Що до справъ, до котрыхъ Тіса не може натягнути постановъ праґматичнои санкціи, якъ примѣромъ справа цловои спільности, то дальше ихъ истнованє або змѣна буде зависѣти вôдъ бôльшости угорского сойму. Се значить, що Угорщина не вяже ся, але коли буде уважати спільнôсть пôдъ симъ взглядомъ за рѣчь користну для себе, то полагодить сю справу зъ своимъ королемъ, не пытаючи ся, що Австрія на се скаже.

Гарна перспектива для Австріи и австрійскихъ податникôвъ! Тіса голосить нѣ бôльше нѣ менше, якъ независимôсть Угорщины на коштъ австрійскихъ фінансôвъ. Небезпеченьство для Австріи тымъ бôльше, що ажь теперь австрійска конституція серіозно загрожена. Верховнѣ круги въ Австріи головно зъ тои причины не могли доси рѣшити ся на абсолютизмъ, бо Угорщина хотѣла мати дѣло лише зъ конституційною Австрією. Коли теперь на Угорщинѣ перейдуть до порядку дневного надъ симъ шкрупуломъ, въ Австріи не знайде ся досыть сильна опозиція, котра не допустила бы до абсолютизму.

Посолъ Апоні, котрый промовляючи на зборахъ своихъ выборцѣвъ, не годить ся зъ поглядомъ, що теперѣшный заколотъ въ Австріи дає добру нагоду до розвязаня угоды зъ 1867 року, або до звôльненя звязи мѣжь обома державами. Може вôдносины въ Австріи такъ розвинуть ся, що ревізія угоды стане ся конечностію. Въ Австріи може прийти до завѣшеня конституціи, а тогды вже не було бы кардинального услôвя арт. XI. закона зъ 1867 року; можуть также зайти въ

Пôдъ липами коло церкви.

Начеркъ *Теодора Янчукого.*

Однѣ радили Гриньковои Сорокатому давати Петруня до высшихъ школъ, а другѣ нѣ. Довго бивъ ся зъ гадками Сорокатый. Ту однѣ доказують ему, що шкода хлопця — такъ файно на дудцѣ грає, колись бы вывчивъ ся на клярнетѣ, ото бы було разъ! А другѣ таки кажуть, що пропаде, змарнуєсь у великôмъ мѣстѣ — розгайнує ся, не буде книжки пильнувати... „пôйде на псы". Знову же деякѣ кажуть, що Петруньо добра дитина, шкода марнувати на селѣ таку головку мудру — и таки, що правда, цѣкавый хлопець. Ну и будь же ту мудрый! Тожь немало нажуривъ ся Гринько, немало находивсь та налазивъ ся, закимъ вôдваживсь и повѣзъ Петруня до Львова.

Хлопець бувъ цѣкавый, въ школѣ вподобали его, тожь Гринько, по трехъ дняхъ побуту въ мѣстѣ, мавъ уже самъ вертати до дому, видѣвши немало цѣкавыхъ рѣчей та зазнавши кôлька цѣкавыхъ пригôдъ.

Вечеромъ у суботу Гринько приѣхавъ, а въ недѣлю йшовъ уже самъ до церкви, безъ Петруня. Але за те купивъ вôнъ собѣ у Львовѣ новый „шаліновый" поясъ и бѣлу порцелянову люльку, на котрôй червонѣвъ ся намальованый неббщикъ Рудольфъ.

Въ церквѣ ще не правило ся. Господарѣ чекали на панъ-отця. Однѣ сидѣли пôдъ липами, другѣ на зеленôй муравѣ, иншѣ, молодшѣ, стояли купкою и балакали. За всьо тамъ було. И за божу хвалу, и за здоровлє, и за врожай, и за політику, и за вôйну „ангельску" и за вôйну зъ „Химою", и за Рудольфа и за Наталію, и за панôвъ и за жидôвъ, и за всячину.

До гурту, де якійсь урльопникъ кôнчивъ розказувати про „Химы", приступивъ и Гринько. Люлька такъ и вызирає зъ-запазухи, а Микита Вутра хапъ за цибухъ!

— О, диви! — каже — кумъ Гринько замѣняли Петруня за люльку... То зô Львова, куме?

— Таже зô Львова, — вôдповѣдає Гринько.

— Ото сьте тамъ десь надивили ся, надивили! — обôзвали ся цѣкавѣйшѣ.

— Та бо є й на що! — каже Гринько. То не наша Раковиця. Ажь въ головѣ тобѣ перевертає ся. Самъ чоловѣкъ не знає, на що дивити ся.

— Але тамъ, кажуть, на всьо треба дуже вважати. Хто-небудь чоловѣка обдурить, обшахрує та ще й споневѣрве, якъ натрафить на мягкого...

— Тамъ — обôзвавъ ся старый Климъ — найгôрше треба стеречи ся тыхъ „штудерантôвъ", панкôвъ недовченыхъ, або й переверченыхъ, бо они якъ злапають хлопа въ мѣстѣ, то вже ему тамъ мусять щось змайструвати... О, то мудрагелики!

— Ну, видите — каже Гринько — а я хоть и першій разъ бувъ у Львовѣ, а такъ вже кôлькомъ панкамъ „смальнувъ-ємъ" ажь ну!

— А во! Та якъ? И вы не бояли ся? першій разъ у такôмъ мѣстѣ?

— Та ось-якъ: — каже Гринько — Вже-мъ записавъ Петруня до школы, знайшовъ ему станцію, мундуръ купивъ, гетъ поорудувавъ-ємъ. А було то въ пятницю, вже добре по полудни. Чоловѣкъ, знаєте, набѣгавъ ся то сюды то туды, голоденъ якъ песъ. Мяса ѣсти не можна, а ту десь такъ коло мене недалечко якъ не запахне оселедець! Нагадавъ, страхъ захотѣло ся оселедця! Та ба, але чи знаєшь де ту его купити? Ходжу, розглядаюсь пытаю, ой алé,! нема. Ажь дивлюсь, висить велика чорна таблиця, а на нѣй золотыми літерами щось попписано, та намальована гадина и рыба. Ну, гадаю собѣ, коли ту рыба намальована, то певно и оселедцѣ ту продають... Входжу до середины. Вôддавъ гонорь якъ належить ся, поставивъ капелюхъ пôдъ крѣсло, розглядаю ся навкола себе, а ту вамъ пахне щось, пахне! словами не выповѣсти! Ставъ я и дивую ся. А тамъ вамъ красно, якъ въ костьолѣ... Не встигъ я ще добре й розглянутись, а ту вже прискочило до мене зô шѣсть паничѣвъ, що то ихъ называють „прахтиканта", та й всѣ до мене:

— А що тамъ! Що хочете? А чего?

— Ну, та вже бы я — кажу — дурно сюды не йшовъ. Орудку маю. Продайте менѣ кôлька оселедцѣвъ!

Вони въ смѣхъ:

— Ха-ха-ха! оселедцѣвъ? ой-ой ой!

Смѣють ся страхъ!

— Та не маєте чого смѣяти ся! — кажу. — Якъ маєте, то давайте, а нѣ, то я дальше йду. За свои грошѣ — кажу — дôстану и безъ смѣху.

Одинъ зъ нихъ, мѣркую собѣ, якась людска дитина, взявъ мене за рукавъ и каже:

— Ту, видите ґаздо „аптика", ту нема оселедцѣвъ, але о, видите, заразъ на другôмъ боцѣ, въ тôмъ о крамѣ, тамъ є каже, файнѣ, и делікатнѣ оселедцѣ... ну и танѣ..

— А дякую-жь красненько! — кажу та за капелюхъ и черезъ улицю простѣсенько йду до краму.

Але що й за крамъ! У вôкнахъ янѣсь панны помальованѣ, понакладанѣ усякѣ капелюшки, якѣсь стяжки висять... Повидѣвъ я то и гадаю: Овъ! щобы ту продавали оселедцѣ?.. Але вже йду.

— Слава Йсусу Христу!

Я йно на порôгъ, а ту щось три чи чотири панны пôдбѣгають до мене:

— А що хочете? а що скажете? — пытають.

— Чекайте! — кажу — ще не знати, чи маєте... Оселедцѣвъ хочу!

Тѣ знову у смѣхъ:

— Ха-ха-ха! оселедцѣвъ! Ту капелюхи продають, не оселедцѣ! — А одна якась, цѣкава, пытає мене: Вы може зъ Америки, чоловѣче?

— Та чо — кажу — зъ Америки? Я зъ Раковицѣ, не зъ Америки! Петруня-мъ привѣзъ до ґімназіи...

А они знову свое: ха-ха-ха та ха-ха-ха!

— Смѣяти ся — кажу — не маєте чого, бо я сюды прецѣнь зъ власнои охоты не прийшовъ. Мене справили, казали, що маєте оселедцѣ на продажь. Давайте-жь, якъ маєте!

— А хто-жь васъ справивъ? — пытають.

Я оглядаюсь и виджу, якъ мои паничики ажь сюда за мною поприбѣгали и смѣють ся... Ага! подумавъ я — скажу я и вамъ подяку за вашу добру раду!

— Та хто — кажу — справивъ? А во, тѣ дурнѣ, що смѣють ся!...

Мои паничики, якъ тѣ ковблики, поскакали зъ улицѣ до „аптики", а почервонѣли, мовь-бы ихъ окропомъ спаривъ...

— Ото сьте имъ сольнули! Будуть памятати хлопа та й его оселедцѣ!

— А такъ ихъ бери! Го-го! — кликнувъ сердито старый Климъ. — Те дранте гадає, що хлопъ то вже таки зôправды цѣлкомъ дурный. Першій-лѣпшій шарапута вже тебе за помело має. Недавно вылѣзъ изъ полотняники або зъ сердачины, ого! вже забувъ! гудить тебе гôршь чужого!

— А гадаєте, куме, кумôвъ Петруньо що? Най но побуде зъ пару лѣтъ у Львовѣ, то вже буде показувати хлопамъ, де оселедцѣ продають! — засмѣявъ ся здорово Федько Лысый.

— Ей, слухайте но, куме Федю, не страште Гринька! Петруньо добра дитина. Дай имъ Боже, щобы вдавъ ся такъ, якъ Лу-

Австрiи такй змѣны конституцiи, що теперѣшна форма звязи зъ Австрiєю стала бы ся неможливою, або полiтично небезпечною. Въ обохъ случаяхъ ревiзiя може ити лише въ напрямѣ цѣлковитои державнои самостôйности и нацiональнои єдности Угорщины.

НОВИНКИ.

— **Руска выстава артистична разомъ зъ выставою фантôвъ дяковскои льотерiи** *въ великôй сали Народного Дому отворена що дня вôдъ 9 годины рано до 6 годины вечеромъ. Вступъ вôдъ особы 60 сотиковъ, для молодежи шкôльнои 30 сотиковъ. За купленымъ льосомъ въ цѣнѣ 2 коронъ вступъ для одной особы на одно вôдвѣдане вôльный. Кождый щирый Русинъ, кожда щира Русинка, чи то руска родина має патрiотичный обовязокъ, въ мѣру вможности, вôдвѣдати выставу!*

— **До гiмназiи въ Станиславовѣ** вписало ся 1900/1 рôкъ 180 учениковъ-Русинôвъ. Въ розкладѣ на поодинокй клясы представляє ся се число ось якъ: I кляса 46 учениковъ, II кляса 34, III кляса 37, IV кляса 20, V кляса 16, VI кляса 12, VII кляса 8, VIII кляса 7 учениковъ. Якъ бачимо, число учениковъ Русинôвъ вписаныхъ на сей рôкъ є бôльше, якъ попередныхъ роковъ, мимо того, що въ послѣдныхъ рокахъ доповнено руску гiмназiю въ Коломыи и гiмназiю въ Бучачи та й мимо того, що отворене зелѣзничого шляху Копычинцѣ-Тернопôль отворило ученикамъ зъ повѣтôвъ гусятиньского и чортковского доступъ до близшои для нихъ гiмназiи въ Тернополи, а отворене шляху Галичь-Пôдвысоке ученикамъ изъ сторôнъ Галича, Болшовецъ, Бурштына до гiмназiи въ Бережанахъ. Звѣстно, що Станиславôвцѣ домагають ся основаня рускои гiмназiи въ своѣмъ мѣстѣ и бажаня ихъ чей-же не въ довгôмъ часѣ вже сповнять ся. Повысше поданй числа доказують, що вже теперь ученики-Русины можуть заповнити цѣлу нашу гiмназiю. — *Ю. Е. О.*

— **Другiй лiтературно-науковый вечеръ фiлiи „Просвѣты“ въ Стрыю** вôдбувъ ся дня 20 с. м. при великôй участи слухателѣвъ. Читали: д-ръ Є. Олесницкiй першу часть своеи працѣ „про рôкъ 1848“, а опôсля проф. Ив. Вахнянинъ „Про свѣтло ацетилiнове“. Зôбранй выслухали вôдчитôвъ зъ великимъ вдоволенемъ и заняли ся сильно лiтературно-науковыми сходинами. Третй вечерницѣ вôдбудуть ся въ четверъ 27-ого с. м.

— **Зъ Бобреччины.** Въ недѣлю 30 ого н. ст. вересня вôдбуде ся *въ Стрѣлискахъ новыхъ вокально-декляматорскiй вечерокъ* въ честь Маркiяна Шашкевича, заходомъ Касина мѣского, въ такою програмою: Вôдчитъ про житє и дѣяльнôсть Маркiяна Шашкевича выголосить п. В.; „Обжинки“ Ф. Колесы вôдспѣває хоръ мѣщаньскiй; „Цвѣтка дрôбная“ В. Матюка, сольо сопранове, вôдспѣває З. Н.; „Псалмы Руслановй“ (Марк. Шашкевича) выголосить П. Б. Б.; „Обновляй ся Новый Єрусалиме“, концертъ Давидова, вôдспѣває хоръ мѣщаньскiй; „Менѣ однаково“ Шевченка-Лисенка, сольо барiтонове, вôдспѣває П. В. Л.; „Отче нашъ“ Корсакова. — По вечерку вôдбуде ся комерсъ въ саляхъ касиновыхъ. Зъ огляду на се, що чистый дохôдъ призначеный на будову новои церкви въ Стрѣлискахъ новыхъ, просимо доохрестну нашу интелiгенцiю, щобы якъ найчисленнѣйшимъ прибутємъ выразила правдивй чувства патрiотичнй, якй она винна незабутному своему просвѣтителеви Маркiянови. Хоромъ мѣщаньскимъ буде управляти п. Лозиньскiй, звѣстный нашъ солiстъ и дотеперѣшный дирiґентъ хору львôвскои дух. семинарiи.

— **Цѣсарь о галицкихъ селяньскихъ вôдносинахъ.** Въ часѣ принятя депутацiй въ Яслѣ розмовлявъ цѣсарь мѣжь иншими також зъ п. Краиньскимъ о вôдносинахъ кредитовыхъ по селахъ. П. Краиньскiй сказавъ, що кредитове товариство земске, котрого вôнъ єсть пресесомъ, старає ся удержати землю въ рукахъ людей, котрыхъ предки вôдъ вѣкôвъ осѣлы тутка [т. є. дѣдичѣвъ]. Цѣсарь похваливъ се, а при тôмъ сказавъ: „Сумно то дуже, що богато загородъ селяньскихъ видно въ руинѣ черезъ то, що перейшли въ руки спекулянтôвъ. Я видѣвъ богато такихъ загородъ“.

— **Зъ Жидачѣвщины** пишуть намъ, що тамошный староста п. Турекъ Невядомскiй скликавъ на день 18 с. м. сесiю вôйтôвъ до „гандельку“ Кропельницкого и урядивъ имъ „хаптию зъ дриглями та ковбасою — ба навѣть самъ имъ услугувавъ. „То разъ любый староста!“ сказавъ одинъ хрунь, ласый на выборчу ковбасу...

— **Зъ театрального свѣта.** Зъ рускихъ силъ спѣвочихъ заанґажувавъ новый директоръ польского театру (Павлiковскiй): до оперы п. Олександра Мишугу а до оперетьі п. Грегоровича, тенора зъ руского театру, и панью Лопатиньску, бувшу прiмадонну руского театру. Въ операх варшавскôй, де сезонъ зачинає ся вже 1 ого н. ст. жовтня, спѣвати будуть: панна Крушельницка и тенорь п. Волошко.

— **П. Володиславъ Федоровичъ,** властитель Вôкна, набувъ вôдъ гр. Борковскои посѣлôсть Шляхтинцѣ, що вразъ изъ лѣсами обôймають около 2.000 морґôвъ.

— **„Свѣтъ валить ся!“**... На нашихъ галицкихъ „русскихъ“ упала мовь грôмъ зъ ясного неба велика „кляска“ (якъ казавъ небôщикъ Ядыкъ). Ото великiй дневникъ петербурскiй „Новое Время“, зъ котрого ще недавно сыпали ся громы на „фонетиковъ“ галицкихъ за те, що не пишуть „ъ“, теперь само почало часть рубрики „Хроника“ подавати безъ „ъ“, абы помалу призвычаювати публику до цѣлого безъорного нумера. Львôвскй „русскiе“, побачивши на своѣмъ Касинѣ „Новое Время“ безъ „ъ“, спершу остоэпѣли, а потому стиснувши плечима, прорекли unisono: „Свѣтъ валить ся!“

— **Розправа противъ Августа Ґумiньского,** б. управителя дôбръ товмацкихъ, скôнчила ся въ суботу о 9 год. вечеромъ. Судьѣ присяжнй 8 голосами затвердили его вину (спроневѣреня), а трибуналъ засудивъ его на 6 мѣсяцѣвъ тяжкои вязницѣ. Прокураторъ зголосивъ вôдкликъ по причинѣ низького вымѣру кары, а оборонець Ґумiньского застерѣгъ собѣ 3 дни до намыслу, чи має внести жалобу неважности.

— **Изъ Скалатщины.** Скалатщина має два дуже великй и прикрй клопоты. По многихъ селахъ єсть помôръ на свинѣ, выбивають хорй и здоровй. Друге — дрова по всѣхъ лѣсахъ закупила цукроварня въ Сатановѣ въ Россiи, отже вырубують лѣсы, хочь не корчують. Може бы Є. Е. намѣстникъ знаючiй дуже добре тую сторону яко рôдну, вглянувъ въ справу лѣсову и приказавъ инспекцiи лѣснôй докладно вырахувати, кôлько кождый лѣсъ вырубаный по-надъ можливе maximum. Дрова йдуть въ цѣнѣ шалено въ гору!

— **Уродины цѣсарскй.** Мiнiстеръ просвѣты выдавъ зарядженє, що позаякъ 70-лѣтна рôчниця уроднъ цѣсаря припала на часъ вакацiй, то зъ початкомъ року шкôльного, найдальше до 4 жовтня, мають вôдправити ся торжественнй богослуженя для молодежи шкôльнои у всѣхъ школахъ.

— **Архикнязь Оттонъ** переѣхавъ въ суботу зъ Вѣдня черезъ Краковъ до Надвôрнои на ловы.

— **Въ Рогатинѣ** осѣвъ артистъ-маляръ В. Мальшиґрошь.

— **Новый кiєвскiй митрополитъ Феоґностъ** прибувъ дня 3 ст. ст. вересня до Кiєва и обнявъ управу епархiи.

— **Пострахъ на дѣвчата.** Въ Берлинѣ розпочавъ ся дня 18 с. м. процесъ противъ голосного свого часу злочинця Коста, котрый въ подôбный способъ, якъ вѣденьскiй Гуґо Шенкъ, приваджувавъ до себе обѣцянкою женитьбы молодй дѣвчата, а опôсля мордувавъ ихъ а за ихъ грошѣ гулявъ по свѣтѣ. Доказано ему, що вôнъ въ послѣдныхъ часахъ згладивъ зô свѣта въ сей способъ одну дѣвчину въ Вѣдни.

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Новопоставленй пресвитери одержали слѣдуючй посады: о. Стан. Федоровичъ катихитуру при народныхъ школахъ въ Лѣську, Ив. Степанякъ провiз. катихитуру при народныхъ школахъ въ Дрогобичи, Ник. Иванусôвъ завѣдательство въ Терлѣ, Вол. Петрикъ завѣдательство въ Якубовôй Воли, Стеф. Козбуръ завѣдательство въ Звиначу гôрнôмъ, Ив. Бирка сотрудництво въ Торкахъ дек. сокальского, Мих. Юзьвякъ сотрудництво въ Корманичахъ, Юл. Леґуцкiй сотрудництво въ Беньковôй вишни, Теофiль Клишь сотрудництво въ Лôмнôй дек. жукотиньского, Подлускiй сотрудництво въ Любинахъ. — Презенту на Черняву одержавъ о. Клим. Хотинецкiй, а на Гороховцѣ о. Вол. Ильницкiй. — До канонiчнои институцiи вôзваный на Кукизôвъ о. Теоф. Мусѣй. — Канонiчну институцiю на Стояцѣ окержавъ о. Ант. Жолковскiй. — Въ пропозицiю на Середне велике принятй оо. Петро Перчиньскiй, Ор. Паппъ, Макс. Дуркотъ и Вас. Поляньскiй.

Именованя, перенесеня, вôдзначеня и пр.

— **Именованя.** Мiнiстеръ скарбу именувавъ старшихъ ґеометрôвъ II. клясы Володислава Клятецкого и Ивана Мацьонґу старшими ґеометрами I. клясы.

Телеґрамы.

Чернôвцѣ 24 серпня. Бувшiй посолъ до рады державнои М. Василько заявивъ передъ своими выборцями въ Заставнѣ, що въ ческо-нѣмецкôй борбѣ Русины не мають причины ставати по сторонѣ Чехôвъ, бо тй на случай потребы все лучили ся зъ ворогами Русинôвъ. Жаденъ совѣстный рускiй полiтикъ не може пôдпирати ческои полiтики, котра стремить до розбитя центрального парляменту. Русины мусять бути противниками краевои автономiи Галичины и Буковины.

Бѣлградъ 24 вересня. Королева Наталiя написала до президентки бѣлградского стовариршеня жѣнокъ листъ, въ котрôмъ вôдрѣкає ся свого сына Александра и заявляє, що єи нога вже не стане на сербскôй земли.

Парижь 24 вересня. Вчера вôдбувъ ся тутъ величезный, правительствомъ урядженый бенькетъ начальникôвъ громадъ, въ котрôмъ взяло участь 22.000 особъ. Була се величава репуликаньска манiфестацiя. Нацiоналiстична рада мѣста Парижа хотѣла урядити на другiй день таку саму контрдемонстрацiю, але правительство заборонило. Ще передъ забороною меры найбôльшихъ французскихъ громадъ вôдповѣли на запросины мѣскои рады вôдмовно.

Лондонъ 24 вересня. Анґлiйцѣ не допустили до концентрацiи силъ Бурôвъ коло Дорнберґу, що остаточно зломило опôръ въ полудневôй Оранiи. Штайнъ именувавъ судью Герцоґа заступникомъ президента Оранiи.

Льоренцо Маркiзъ 24 вересня. Буры знову знищили мôстъ на Комати, черезъ що здержано зелѣзничiй рухъ до заливу Делаґоа. Буры знищили свои великй гарматы; полевй задержали и цофнули ся на пôвнôчь.

Преторiя 24 вересня. Робертъ вернувъ до Преторiи. Речинець его выѣзду до Анґлiи ще не означеный.

цѣвъ Андрусь! — обôзвавъ ся хтось.

— А правда, правда! Якъ за Луцевыхъ балакали, коли ихъ небôщикъ до шкôлъ вôддавъ? правда?

— Ну, за Луцевыхъ, то я вамъ вже можу найлѣпше сказати, бо я тамка служивъ, — обôзвавъ ся Сущиньского Франко. — Нема що казати, и найстаршiй Михась, и середущiй Палапъ и наймолодшiй Андрусь, всѣ три файно ся вчили, та що зъ того? Лишь Андрусь выйшовъ на люде, ксьондзомъ ставъ. А тамтй два — етъ! Вывчили тй школы — оденъ пôйшовъ до Вѣдня та й уписавъ ся, чуєте, на „рѣзуна“, другiй десь прахтикує на „крутѣя“... Оденъ Андрусь — то дитина! Тамъ и господарство, и конѣ й коровы, и люде „шацунокъ“ якiйсь мають, и всьо! А старый Луць бувало якъ поѣде, то все привезе повну фѣру всього! А тамтй що? Бувало приѣдуть на „ваканцъ“ до дому, то побудуть дома день-два та й вже ихъ нема! А Андрусь — той „нѣцъ“, лишь „ксюншки“ — „ксюншки“ та й паперы!

— Ей, чуєте, чи то оденъ такъ и на псы зôйде? — каже Климъ. — Вчить ся та й вчить, єсе тата зъ остатного, а потому або буде що зъ того, або й нѣ!

— Та то нема що такъ дуже дивуватись, Климе, — обôзвавъ ся Онуфрей Богачь, — бо то якъ зачнуть тамъ въ тыхъ школахъ мôзки выкручувати, якъ зачнуть, то чоловѣкъ самъ не знає, що зъ собою зробити... А отъ, не далеко шукати... въ Дернôвцѣ у єгомостя... Такiй вамъ паничь якъ золото, такй школы покôнчили, та що зъ того? „На нѣцъ не хцуть ити!“ Сиверцьо называють ся... Ѣду я разъ зъ єгомостемъ — а вони такй добрй, такй людянй, а видко якусь грыжу мають на серци, бо сумнй, задуманй, не вôдзываютъ ся. Гмъ! Я осмѣливъ ся та й кажу:

— Єгомость! паничь Сиверцьо вже скôнчили школы? правда?

— Та такъ, — вôдповѣдають.

— Ну а теперь? Бо люде щось кажуть, що они „на нѣцъ не хцуть ити“. Я знаю — кажу — що они покôнчили великй школы, а нѣ на „старостьу“ не хцуть, нѣ на „сендзього“ не хцуть, и на комiсара не хцуть... А не знати прошу єгомостя — кажу — якъ бы такъ на „дирехтора вôдъ лацѣньскои школы“? То „пенцiя“ йде трицять срѣбла на мѣсяць! Гей-гей! є зъ чого жити!

— Що ты плетешь Онуфрею! де тамъ тобѣ до того! — кажуть єгомость, але видно, ще добрй.

— Єгомость! — кажу — а я бы ще щось сказавъ...

— Ну, прецѣнь? Кажи!

— А якъ бы такъ, прошу єгомостя, Сиверцьо пôйшли на „постенфiра“? га?

А они лишь рукою махнули и кажуть:

— Тихо! тихо сиди!

— Ну та певно! — обôзвавъ ся Федьо. — Де-жь такiй вченый та на постенфiра? Здурѣли-сьте, Онуфрею, чи що?

— На маєшь! Або-жь тамъ не треба вченыхъ? А тй всѣ „палiґрафы“, „пшепiсы“? а по нѣмецки? а по жидôвски? що?

— А де жь вы видѣли, щобы инѣ безъ науки можна чимъ бути? — вмѣшавъ ся старый Климъ. — Тяжкй часы, всюды бѣда, всюды треба науки. И панъ и хлопъ безъ науки далеко не зайдуть. Кумъ Гривько добре зробили, що Петруня дали до шкôлъ. Выйде на якого пана, то добре, а нѣ, то що-жь? чи намъ не треба мудрыхъ господарѣвъ? Най хоть оденъ буде въ селѣ...

— Ая! буде хлопамъ показувати, де оселедцѣ продають...

— Е, нѣ, нѣ! Петруньо добра дитина.

— А Сиверцьо що? не добра дитина? — пытає Онуфрей. — Що они тамъ „нѣчимъ не хцуть бути“, то що зъ того?

— Та то то й є, щобъ часомъ и Петруньо, якъ вывчить школы, не схотѣвъ „нѣчимъ бути“.

. . . .

Довше не було й часу балакати... Надôйшовъ отець духовный и всѣ пôйшли до церкви.

А чи Петруньо чимъ буде, чи може „не зôхцуть нѣчимъ бути“, поживемо — побачимо.

Долге 19 вересня 1909.

В САЛИ ТОВАРИСТВА „GWIAZDA“
ул. Францiшканьска ч. 7.

Львiвский Руский Народний Театр
Товариства „Руска Бесiда“ у Львовi.

В Второк дня 25 Вересня 1900

ЧУМАКИ

Комедiя в 4 дiях I. Тобилевича, Карпенка-Карого.
Режiсер п. И. Стадник.

ЦIНИ МIСЦЬ: Крiсло перворядне 2 кор., другорядне 1 к 60 гел., треторядне 1 кор. 20 гел., партер стоячий 80 гел., для мл. войскових и студентiв 50 гел.

Бiлєтiв дiстати можна в товариствi „Руска Бесiда“ ринок ч. 10., а вечером при касi.

Початок о годинi 7 вечером.

Damast-Seiden-Robe

fl. 9·00

und höher! — 12 Meter! porto- und zollfrei zugesandt! Muster umgehend; ebenso von schwarzer, weisser, und farbiger Henneberg-Seide von 45 kr. bis fl. 14.65 p. Met. *G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl. Zürich.* 58 [4]

Надôслане.

Оборонець въ справахъ карныхъ
Д-ръ I. БАРАНЪ
отворивъ бюра у Львовѣ улиця Третього Мая число 21. 473 1—8

Мед. Д-ръ БОГОСЕВИЧЪ
Дентистъ
ординує при улиця Ягайлоньскôй число 7 вôдъ 9—1 и 3—5 287

КОПЕРНИЦКIЙ и СЫНЪ
Оптики и Механiки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гiпотечного на плянтацiяхъ площи Галицкои

поручає въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвiкеры, льорнеты, бiноклѣ, далековиды, барометры, термометры, мiкроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничй, пiоны, лiбелѣ манометры и т. и.

Урядженє дзвôнкôвъ електричныхъ.

Всякй направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4158

Маю честь повѣдомити Вп. П. Т. КЛIЄНТÔВЪ ц. к. надворного заведеня
I. ГЕННЕРА
що обнявъ-емъ тоє заведенє на власнôсть и буду его дальше вести на тôй высокости и досконалости, на якôй черезъ п. I. Геннера бувъ проваджений.
Н. Лiсса
401 18—65 улиця Академицка число 18.

Кôлькохъ учениковъ або учениць
знайде мешканє зъ доброю опѣкою. Львôвъ, Домiнiканьска ч. 5 [II. пов.] 365 2—0

В. Мальшиґрошь
артистъ-маляръ въ Рогатинѣ
приймає церковнй роботы входячй въ обсягъ малярства, рѣзьбарства и позолотництва.
481 1—8

Подяка.

Знана се рiч, що родичi живють в дiтях i в них покладають всi своi надiї. Щоби сi надiї сповнили ся, мусять дбати зарiвно дiм i школа. Тому если родичi видять, що школа iх працю спомагає i переняту на себе задачу совiстно i успiшно сповняє, конечно мусять вiдчувати вдячнiсть для тих, що iх дiти належито попровадили.

З тої причини складаєм на сiм мiсци прилюдну щиру i сердечну подяку Вп. Сильвестрови Охнiчеви, учителеви школи вправ при ц. к. Семинарiї учит. в Тернополи, за щиру i правдиво вiтцiвску опiку над нашими дiтьми так пiд взглядом моральним, як пiд взглядом науки. Доказ ретельної працi видимо в тiм, що при iспитах до шкiл середних дiти нашi виказали як найлiпше приготовлене.

Приймiть проте Високоповажаний Пане на сiм мiсци за Ваші труди щиро-руске спаси Бiг!“

Свящ. *Є. Громницкий, Павло Демчук, Петро Мудрий, Ант. Стахевич, Рiзничок, Дякун, Брiль, Ямюк, Бутрин.*
476 1—1

Булiонъ для тяжко хорыхъ найпоживнѣйшiй и найгiгiєнiчнѣйшiй по 5 зр., 6 зр., 7 зр. 50 кр. за кiльо. **ЧАЙ** чисто россiйскiй. Кiльо вôдъ 7 зр. 60 кр. до 2 зр. 75 кр. **КОЦЫ** на конѣ вовнянй власнои роботы въ пасы бѣлй зъ чорными маючй 6 метрôвъ обсягу, штука по 6 зр. 50 кр.
Двôръ Лапшинъ почта Бережаны. 446 2—10

Природнй вина
до ужитку церковного,
дальматиньскй, тирольскй, полудневo-италiйскй лiтръ вôдъ **48 кр.** *припоручає*
А. Жулiянi и Г. Травнеро
У ЛЬВОВѢ
улиця Домiнiканьска ч. 7.
334 32—156

Пудръ княжій бѣлый приятно прилягае до лиця, надае красну и натуральну бѣлôсть. — Коробка мала 60 кр., цѣла 1 зр., въ лебедомъ 1 зр. 50 кр. — рожевый и кремовый по 70 кр., 1 зр. 20 кр. и 1 зр. 60 кр.

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ
Львôвъ: склепы власнѣ: ул. Сикстуска 25, ул. Галицка ч. 11. Краковъ: Суконницѣ ч. 20. Чернôвцѣ: Ринокъ ч. 2. Перемышль: Францішканьска ч. 24.

Оригінальнѣ гарлемскѣ цибульки
ГІЯЦИНТÔВЪ и ТУЛІПАНÔВЪ
одержало просто зъ Голяндіи
Заведене огородниче
М. ВОЛИНЬСКОГО
у Львовѣ, площа Маріяцка ч. 3
и поручае ихъ по найдешевшихъ цѣнахъ. На ласкаве жаданье цѣнники вôдворотно. 464 4—14

НОВÔСТЬ. НОВÔСТЬ
Хто хоче мати красне и бѣле лице,
най уживае кремъ вехôдной красоты и воду лілієву Станислава Липницкого, котра усувае веснянки и жовтѣ плямы зъ лиця, а лице выбѣлюе и робить нѣжнымъ.
Дôстати можна лише въ дрогеріи
Станислава Липницкого
У ЛЬВОВѢ
386ь ул. Сикстуска, ч. 21 20—34

Торговая насѣнь **Ант. Климовича и Сына** у Львовѣ, площа Галицка 14. поручае до теперѣшного засѣву: насѣне Рѣпы паст. стерн. бѣлои окр. пôвъ кл. 35 кр., насѣне Рѣпы паст. стерн. бѣлои довгои пôвъ кл. 40 кр. 407 12—79

Машины и знаряды господарскѣ
зъ перворядныхъ фабрикъ
можна купувати за посередництвомъ
„НАРОДНОИ ТОРГОВЛѢ“
у Львовѣ
а именно:

Сѣчкарнѣ ССХ зъ 2 ножами и 1 колесомъ	по 54	кор.
Сѣчкарнѣ ТН зъ 3 ножами и 2 колесами	„ 56	„
Сѣчкарнѣ ТН зъ 4 ножами и 2 колесами	„ 59	„
Млынки до чищеня збôжа системы Бакера	„ 100	} и выс.
Млынки до чищеня збôжа лекшѣ	„ 64	} и выс.
Молотѣльнѣ ручнѣ	„ 170	„
Краячѣ до буракôвъ	„ 60	„
Тискачѣ [гнѣтôзники]	„ 230	„
Прасы до олѣю	„ 230	„
Плуги ковальскои роботы зъ колѣсницями	„ 32	„
Косы зô стирійскои стали довгѣ: 60, 70, 80 цм. по кор. 1·00, 1·20, 1·40		

[Косы можна набути по всѣхъ складахъ „Народнои Торговлѣ. На 5-кілеву посылку иде 8—10 кôсъ.]
Окрôмъ того можна купувати за посередництвомъ „Народнои Торговлѣ“ и иншѣ машины и знаряды господарскѣ по цѣнахъ фабричныхъ.
ПРИМѢТКА. Плуги и косы продаю ся лише за готôвку и безъ опусту. При сейчасовôй уплатѣ за сѣчкарнѣ дае ся 5% опусту а за всѣ прочѣ машины 10% опусту. Допускае ся и сплату ратами (зъ вынимкою плугôвъ и кôсъ) за окремою умовою и порукою, однакъ въ тôмъ случаю не признае ся нѣякихъ опустôвъ.
Застерѣгае ся можлива пôзнѣйша змѣна цѣнъ!
267 17—? Народна Торговля.

ЗАЛЮЗІИ и СТОРЫ
припоручае П. Т. Публицѣ по найдешевшихъ цѣнахъ фабрика
І. ХРІСТОФА
заложена въ р. 1873 267 26—36
Львôвъ, улиця Яблоновска ч. 9.

Цѣс. корол. уприв.
Рафінерія спірітусу, Фабрика руму, лікерôвъ и оцту
Юлія Миколяша Наслѣдникôвъ
Якова Шпрехера и С-ки
у Львовѣ
поручае старѣ горѣвки польскѣ, розолісы, лікеры, румы правдивѣ зъ Ямайки, коняки, спірітусъ, „Bon-gout“ на наливки, такожь правдивый оцетъ спірітусовый. 366 50—?
Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

КАВУ
въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко
по 9 зр. 20 кр., 10 зр. 20 кр., 10 зр. 70 кр. и 11 зр. 20 кр.
ВИНО
въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко
по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожшѣ вина фляшками)
высылае
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІИ.
92 123—?

Лінія Голяндія-Америка Роттердамъ-Ню-Йоркъ.
Найблизшѣ вôдъѣзды:
27 вересня „Маасдамъ“ о год. 3 по полудни; 4 жовтня „Потсдамъ“ о год. 9 30 мін. передъ пол.; 11 жовтня „Статендамъ“ о 3 год. по полудни; 18 жовтня „Спарндамъ“ о год. 10 передъ полуд.
Новѣ пароходы въ подвôйными трубами:
Ротердамъ 8302 тонъ, Статендамъ 10.320 тонъ, Потсдамъ 12.500 т.
Цѣны першихъ каютъ вôдъ 360 кор. и высше, другихъ каютъ 216 к. и высше, III. клясы 197 к. 40 с. въ Вѣдни. } зъ пристани.
Бюро у Вѣдни: Для каютъ: I. Kolowratring 10: для III. клясы: IV. Weyringergasse 7 A.
Австрійскѣ філіи въ Вернѣ, Инсбрукъ и Трієстѣ. 59

Сталѣ цѣны, означенѣ на кождôй штуцѣ.
ГАЙЛЬМАНЪ КОНЪ и СИНЫ
перворядный дôмъ конфекційный одежій мужескихъ и хлопячихъ
ЛЬВÔВЪ
Готель французскій. Площа Маріяцка ч. 5.
459 5—10

НАЙКРАСШІ ОВОЧѢ СТОЛОВІ
посылае въ 5-кілевыхъ пачкахъ оплатно за послѣплатою або за попереднымъ надôсланемъ належитости:

Найкрасшій виноградъ	зр. 2·40
Грушки маслянки и конгресôвки	„ 2·—
Брескинѣ великѣ	„ 2·20
Сливки	„ 1·60
Грушки цѣсарскѣ	„ 1·80
Яблока найлучшѣ	„ 1·60

ADOLF BERGHOFER
468 Tafelobst-Export въ Pischelsdorf, Steiermark. 3—5

О 60% дешевше, чимъ деинде.
Одинока у Львовѣ піротехнічна робôтня
ЮЛІЯНА РУТКОВСКОГО
„зъ Варшавы“
при ул. Домбровского число 4
поручае
Штучнѣ огнѣ въ 70-ти родахъ. Скомплетованѣ сортименты: по 6, 10, 15, 25 до 150 коронъ а. в. Огнѣ бенгальскѣ, сальоновѣ, пахучѣ въ пуделкахъ по 20 сот. 30, 60 и 1 кор. а. в. Цѣнники на бажане даромъ и оплаченѣ.
349 22—36

ЛЯРНЯ ДЗВОНÔВЪ
АНТОНІЯ СЕРАФИНА
ВЪ КАЛУШИ
вôдзначена двома срѣбными медалями
выконуе **дзвоны** рôзнои ваги и приймае ушкодженѣ дзвоны до переливаня въ найкоротшôмъ часѣ, а такожь мае на складѣ готовѣ дзвоны рôзнои ваги.
Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшнѣ замовленя, прошу о ласкавѣ замовленя такъ на поодинокѣ новѣ дзвоны якъ и на цѣлѣ ґрупы. За тревалôсть матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонôвъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.
Зъ глубокимъ поважанемъ
3789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

Полотна, бѣле столове рушники, хусточки, дреліхи и т. п. власнѣ выробы
поручае по цѣнахъ умѣреныхъ
Краєве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Кросна
Замовленя зъ провінціи просимо надсылати до Кросна.
Почта, телеграфъ и стація зелѣзницѣ въ мѣсци. — Пробки и цѣнники присылаемо на жадане даромъ и оплатно.
Заразомъ остерѣгаемо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, є п. А. ЛЬОХЕРЪ, а иншихъ агентôвъ анѣ похатникôвъ не высылаемо. 2 54—52

ПÔДЪ ЗВѢЗДОЮ.
АПТИКА
ПЕТРА МІКОЛЯША
у Львовѣ, Коперника ч. 1
поручае
ВИНА ЛѢЧНИЧИ Д-ра Кароля Міколяша
вôдзначенѣ найприхильнѣйшими свѣдоцтвами взначныхъ поваг лѣкарскихъ въ краю и за границею.
НАЙНОВѢЙШІ ПЕРФУМЫ
выробу парискихъ фірмъ свѣтовыхъ Л. Т. Півєръ и Societte Hygienique
Всякѣ приборы до бактеріольоґіи и мікрохеміи.
Найлучшѣ средства косметичнѣ и тоалетовѣ французскѣ. 398 13—30
Воды лѣчничѣ ґазовѣ
перевысшаючѣ родимѣ воды мінеральнѣ.
ПРИРЯДЫ ХІРУРГІЧНІ
анґлійскѣ, французскѣ и нѣмецкѣ найлучшои якости.
Хемікалія для п. п. фотоґрафôвъ.

Тапеты найновѣйшѣ
Штукатеріи суфітовѣ
Сторы и жалюзіи
до вôконъ
Хôдники кокосовѣ
Дроты до сходôвъ
поручають найдешевше
И. ЛУЩИЦКІЙ
и
В. АДАМСКІЙ
давнѣйше ІРҐЕНСЪ
Львôвъ, Собѣского 4.
Для Вп. Архитектôвъ и пôдприемцѣвъ вôдповѣдный рабатъ 403 18—25

Розкладъ ѣзды поѣздôвъ зелѣзничихъ, важный вôдъ 1 мая 1900.
пôсля часу середно европейского [пôзнѣйшого о 36 мінутъ вôдъ часу львôвского].

поси. приходить о годинѣ	особ. приходить о годинѣ	до Львова (головный дворець)
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борислава (Сколього вôдъ 1/5 до 30/9)
12·20		„ Черновець, Ицканъ, Констанцы, Букарешту
2·31		„ Кракова, Орлова, Н. Санча, Тарнова, Ясла, Ряшева, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Вѣдня
	3·35	„ Пôдволочискъ, Тернополя, Грималова, Копычинець
	6·10	„ Кракова, Берлина Варшавы, Вѣдня, Тарнова, Ряшева, Риманова, Сянока, Перемышля
	6·20	„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
	6·45	„ Брюховичь (що дня вôдъ 31/5 до 16/9)
	7·45	„ Янова
	8·—	„ Тернополя, (Красного, Бродôвъ)
	8·05	„ Лавочного, Стрыя, Хирова, Сянока, Калуша, Пешту
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои
	8·50	„ Кракова, Загôря, Лупкова, Перемышля, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Орлова, Тарнова
	11·45	„ Ряшева (Любачева, Ярослава, Самбора, Перемышля)
	11·55	„ Станиславова, (Керешмезе, Потуторъ, Ходорова)
	12·55	„ Янова
	1·15	„ Сколього, Стрыя, Калуша, Хирова (Лавочного вôдъ 1/5 до 15/9)
1·35		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Тарнова, Ряшева, Розвадова, Пшеворска, Сянока
1·45		„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Ґалацу, Ясъ, Гусятина, Станисл.
2·35		„ Пôдволочискъ (Кієва, Одесы) Грималова, Гусятина, Тернополя, Бродôвъ
	3·14	„ Брюховичь (вôдъ 13/5 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
	5·40	„ Пôдволочискъ (Кієва, Одессы), Грималова, Козовои, Бродôвъ
	5·45	„ Кракова
	5·55	„ Черновець, Ицканъ, Станиславова
	6·00	„ Сокаля, Белзця, Любачева, Равы рускои
	7·24	„ Брюховичь (вôдъ 13/5 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
	8·28	„ Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 въ недѣлѣ и свята)
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Любачева, Сянока, Пешту, Перемышля
	8·50	„ Брюховичь (вôдъ 13/5 до 16/9)
	9·2[illegible]	„ Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 що дня)
	9·45	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Ясла, Пшеворска, Розвадова
	10·—	„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Гусятина, Потуторъ, Керешмезе
	10·15	„ Лавочного, Пешту, Хирова
	10·30	„ Пôдволочискъ, Кієва, Одесы, Бродôвъ, Копычинець
		На дворець Пôдзамче
	3·12	Зъ Пôдволочискъ, Тернополя
	7·40	„ Тернополя
2·20		„ Пôдволочискъ, Кієва, Одесы
	5·17	„ „ „ „
	10·[illegible]	„ „ „ „

поси. вôдходить о годинѣ	особ. вôдходить о годинѣ	зô Львова (головный дворець)
12·40		До Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
2·51		„ Ицканъ, Черновець, Станиславова, Букарешту, Констанцы
	4·15	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Хирова, Самбора
	5·45	„ Брюховичь (вôдъ 13/5 до 16/9 що дня)
	6·25	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Борислава
	6·30	„ Пôдволочискъ, Кієва, Одесы, Бродôвъ
	6·35	„ Станиславова, Пôдвысокого, Потуторъ
8·50		„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Берлина, Любачева
	8·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Хирова, Пшеворска, Розвадова, Стружа, Тарнова
	9·—	„ Сколього, Хирова, Калуша, (Лавочного вôдъ 1/5 до 15/9)
	9·15	„ Янова
	9·25	„ Пôдволочискъ, Бродôвъ, Копычинець, Гусятина, Грималова, Козовои
	9·55	„ Черновець, Станиславова, Потуторъ
	10·20	„ Сокаля, Белзця, Любачева, Равы рускои
	1·25	„ Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 въ недѣлѣ и свята)
1·55		„ Пôдволочискъ, (Кієва, Одесы, Бродôвъ
	2·15	„ Брюховичь (вôдъ 13/5 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
2·45		„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
2·55		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
	3·05	„ Стрыя (Сколього вôдъ 1/5 до 30/9)
	3·15	„ Янова (що дня вôдъ 1/5 до 15/9)
	3·26	„ Брюховичь (що дня вôдъ 13/5 до 16/9)
	3·30	„ Ряшева, Хирова, Перемышля, Любачева, Ярослава
	6·10	„ Станиславова
	6·13	„ Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 въ будний днѣ, а вôдъ 16/9 до 30/4 що дня)
	6·30	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Варшавы, Орлова, Тарнова
	6·50	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Хирова, Калуша
	7·10	„ Тернополя, Бродôвъ
	7·25	„ Сокаля, Равы рускои
	7·48	„ Брюховичь (вôдъ 13/5 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
	9·12	„ Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 въ въ недѣлѣ и свята)
	10·50	„ Черновець, Ицканъ
	10·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Пшеворска, Розвадова, Ряшева, Орлова, Тарнова
	11·—	„ Пôдволочискъ, Бродôвъ, Копычинець, Грималова
		Зъ Пôдзамча
	6·43	До Пôдволочискъ, Кієва, Одесы
	9·42	„ Пôдволочискъ
2·08		„ „ Кієва, Одесы
	7·38	„ Тернополя
	11·28	„ Пôдволочискъ

ЗАМѢТКА: Нôчна пора числить ся вôдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ зрана; нôчнѣ поѣзды означенѣ обвôдками. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ державнои при ул. Красицкихъ ч. 5.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Йосифа Данилюка.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ) о 5-тôй годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вô второкъ, и вô второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2; — въ Ярославі: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитôсть за инсераты платиѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австріи: за границею:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . . 22 зр
на пôвъ року . . 8 зр. на пôвъ року . . 11 зр
у Львовѣ:
на цѣлый рôкъ . . 14 зр. на пôвъ року . . 7 зр
на чверть року . 3·50 зр. на мѣсяць 1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Рекламації непечатаній вôльнѣ вôдъ порта.

Поединокове число коштуе 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошеня звычайнѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр вôдъ одной стрôчки инсератовой або ей мѣсця а въ рубрицѣ „Надôслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншѣ донесеня приватнѣ числять ся по 15 кр. вôдъ стишка.

Дезертиры.

Галицко польска демократія нѣколи не ясенѣла політичною самостôйностю та вôдвагою. Вôдъ самыхъ уродинъ своихъ ажь до послѣдныхъ часôвъ все була она хвостомъ станьчикерів та выслугувала ся найреакційнѣйшимъ елементамъ правлячои въ краю кліки. Що-способнѣйшѣ зъ помѣжь демократôвъ, чи тамъ псевдо-демократôвъ, причиняли ся своимъ трудомъ, своими таки руками до сильнѣйшого уфундаментованя володѣня галицко-польскои консервы. Польска народова демократія стала справдѣ пародією демократіи та навѣть и дрôбка не заносила демократично-поступовымъ духомъ. Тожь и не диво, коли въ тôмъ „demokratycznym obozie“ побôчь Щепановского, Романовича, Роттера и иншихъ, сякъ-такъ поступовыхъ людей, знайшли ся и такѣ „демократы“, якъ звѣсна креатура Давидка Абрагамовича та редакторъ намѣстникового орґану Теофіль Меруновичь, паньскій синдикъ и президентъ мѣста Малаховскій, що тôлько впливамъ „зъ выше“ завдячуе свою президентуру, и такѣ другѣ.

Зростаюче въ масахъ мѣского населеня політичне освѣдомленє и конкуренція, яку „народовôй демократіи“ стали робити радикальнѣ елементы, се-бъ-то соціяльнѣ демократы и людовцѣ, спонукали демократôвъ призадуматись надъ Гамлетôвскимъ проблемомъ: „бути чи не бути?“

Бажанє „бути“ пхнуло проводирôвъ демократіи трохи бôльше на лѣво, туда, куда плыве опінія выборчихъ масъ, а остаточнымъ довершенемъ сеи ратунковои акціи бувъ недавный демократичный зъѣздъ та ухвалена тамъ програма вразъ изъ порѣшенемъ: зôрвати изъ польскимъ центральнымъ выборчимъ комітетомъ и вести выборчу акцію на власну руку.

Та вже першій выступъ такъ пôдреперованои демократіи не вороживъ ѣй и дальшого поводженя. Доповняючѣ выборы до сойму зъ мѣстъ, де демократія въ-перве пôйшла самостôйно а навѣть въ союзѣ зъ людовцями, выпали нещасливо для зреформованыхъ демократôвъ та дали на послôвъ станьчиковскѣ креатуры, всякихъ „умѣреныхъ демократôвъ“, а въ дѣйстности консервативнѣ амфібіи.

Та демократы не тратили „анімушу“, доки не впали на ихъ головы, наче грôмъ зъ ясного неба, двѣ заявы вôдъ двохъ вôдломôвъ бувшои соймовои лѣвицѣ, що не могучи додержати кроку реформованымъ демократамъ та дрожачи о свои мандаты, вôдпекали ся и вôдкляли ся, наче вôдъ сатаны, вôдъ всякои звязи зъ реформоваными демократами.

Одна заява вышла вôдъ ґрупы Райскій-Меруновичь-Соколовскій вразъ зъ десятьма иншими сецесіоністами, а друга вôдъ львôвско-маґістратскихъ демократôвъ à la Малаховскій.

Справдѣ якъ грôмъ зъ ясного неба звалили ся обѣ заявы на демократичну фронду, не тымъ, що они загаломъ появили ся, але тымъ, що першу зъ нихъ пôдписавъ оденъ изъ найвызначнѣйшихъ ихъ стовпôвъ — д-ръ Авґустъ Соколовскій, а на другôй знов красують ся пôдписи людей, що самѣ брали участь въ реформѣ сторонництва и въ укладаню новои програмы, се-бъ-то имена: Малаховского, Быка, Дулембы и т. п.

Райскій, д-ръ Яклѣньскій, Меруновичь та Вісневскій опустили соймовый демократичный клюбъ ще въ 1897 роцѣ, коли бôльшôсть клюбу внесла въ соймѣ проектъ змѣны выборчои соймовои ординаціи аналоґічно до змѣнъ въ выборчôй ординаціи до рады державнои. Що они теперь не годили ся на дальше постепенне посуванє демократôвъ на лѣво — се нѣкого не могло подивувати. Але дезерція Соколовского, того самого Соколовского, що [якъ пише Słowo polskie] ще тыждень тому радивъ въ краковскôмъ демократичнôмъ комітетѣ, що звѣстный изъ шпальтъ Nowoй Reformy якъ „nieprzejednany pogromca konserwatystów“, що телеґрамою заявивъ свою згоду на ухвалы недавного зъѣзду демократичного, — дезерція такого чоловѣка мусѣла поразити демократôвъ. Видко се изъ статей помѣщеныхъ въ Słowѣ polskôмъ и въ Nowôй Reformѣ.

Цѣла афера прибирае тымъ маркантнѣйшѣ черты, що заяву пôдписану такими „консервативными демократами“, якъ Меруновичь и Райскій, та такимъ „поступовцемъ“, якъ д-ръ Соколовскій, пôдписали побôчь нихъ и здекларованѣ доси консерватисты д-ръ Біндеръ, д-ръ Цѣклѣньскій и т. п. Се саме характеризуе вже ясно демократизмъ тои ґрупы, якъ и свѣдчить о „величнѣ“ рôзницѣ поглядôвъ демократа Соколовского и консерватиста Цѣклѣньского...

Та и заява другои ґрупы зъ Малаховскимъ „во главѣ“ також є немилою несподѣванкою для демократіи. Тому-то и Słowo polskie не може имъ дарувати вывернееного ними salto mortale та, метаючи ся за зазнаный завôдъ, выливае свое обуренє кпинами, повными жовчи и сарказму. Послухаймо лише, що оно каже н. пр. про президента Малаховского: „Той президентъ мѣста Львова, філютъ надъ філютами, фіґура до політичнои сатиры, зъ тою поваґою, зъ тыми традиціями именника, о якôмъ каже, що передъ сто и стôлько и стôлько лѣтами бувъ нашій Малаховскій, великій маршалокъ чотиролѣтного сойму, а теперь по сто и стôлько а стôлько лѣтахъ є собѣ другій панъ Малаховскій...“

Такъ то зъ великои колишнои любови — вôйна!

Та за то консервативна польска праса ликуе и витае дезертирôвъ зъ демократичного табору якъ справдѣшныхъ патріотôвъ, що ставлять „народову справу“ по-надъ партійнѣ интересы...

Тота дезерція — се натуральный наслѣдокъ всеи досегочасной політики демократичного табору. Партія, що лявірувала цѣлыми лѣтами помѣжь поступовостю а консерватизмомъ, що все ходила помежи дощь, була дуже выгôднымъ пристанищемъ для всякихъ політичныхъ гермафродитôвъ и каріеровичѣвъ, що зъ одного боку пускали „демократичного“ тумана выборцямъ, а зъ другого били чоломъ передъ можными галицкои сатрапіи, и такъ поростали въ пѣре та на патріотизмѣ робили власный „бізнесъ“...

Теперѣшна дезерція — се ясна илюстрація для змальованя характеру до сегочасной демократіи. Доки вона тримала ся паньскои клямки, доти и тримала ся знову еи громада всякои масти „демократôвъ“. Вôдъ коли-жъ демократичнѣ проводирѣ справдѣ схотѣли стати бодай трохи демократичными, вôдскакуе вôдъ нихъ вся та громада „політиковъ“, ласыхъ на карієру а боязкихъ о мандаты.

Мала горстка лишила ся при Рутовскôмъ та Ротерѣ. Положенє ихъ прикре або й выгôдне — вôдповѣдно до того, чи схочуть они пôйти ще бôльше на лѣво, чи залякають ся сего.

Для насъ се байдужне, бо польска демократія въ поглядахъ на руску справу нѣчимъ не рôзнить ся вôдъ польскои консервы. „Wart pałac Paca, a Pac pałaca“...

Письма зъ краю.

Зъ Перемышля. (*Товариство рускихъ женщинъ. — Нашъ институтъ дѣвочій. — Бурса руска. — Руска ґімназія. — Утрата двохъ професорôвъ дѣятелѣвъ.*)

Товариство рускихъ женщинъ въ Перемышли, що головно займае ся запомаганемъ убогои рускои молодежи шкôльнои, устроило на ту цѣль недавно фестинъ на горѣ Замковôй. Мимо досыть холодного дня зôбрало ся значне число публики, такъ що до 500 коронъ доходу збôльшило фонды товариства. Зъ того часть роздѣлено мѣжь молодѣжь шкôльну обохъ полôвъ, а часть призначено на маючій основатись институтъ для убогихъ дѣвчатъ. Доси фонды зôбранѣ на ту цѣль не великѣ, такъ що товариство може зъ нихъ удержати тôлько 3 ученицѣ въ перемыскôмъ институтѣ дѣвочôмъ.

Въ институтѣ дѣвочôмъ отворено новый рôкъ шкôльный. Учениць мае институтъ доси 135, але се число мае збôльшитись до 150. Въ институтѣ є клясы III—VIII. У высшихъ клясахъ вчать учителѣ ґімназіяльнѣ, въ низшихъ найлучшѣ силы учительскѣ шкôлъ народныхъ и выдѣловыхъ. Крôмъ того осôбно учать музики (фортепянъ, скрипка, цитра), спѣву, ґімнастики, а до конверзаціи нѣмецкои удержуе институтъ двѣ родовитѣ Нѣмки, такъ що для вывченя нѣмецкои мовы Русины не потребують вже высылати дѣтей на Шлеськъ, якъ то у насъ вôдъ пару рокôвъ завело ся. До того институтъ урядженый зъ найбôльшимъ комфортомъ и зъ выгодами: є окремѣ салѣ до науки, спаня, ѣдженя, забавы, є лазенки, огородъ и т. и.

Зъ новымъ рокомъ шкôльнымъ отворено також розширену Бурсу для ученикôвъ ґімназіяльныхъ. Въ нѣй мае удержанє 101 ученикôвъ даромъ або за невеликою оплатою. Управителями еи суть учителѣ ґімназіи пп. Корѣнецъ и Гамчикевичъ. Однакъ сесе заведенє не мае такои помочи вôдъ нашои суспôльности, яке бы ему належало ся вôдповѣдно до его высокои задачѣ. Бурса стоить

Изъ старыхъ паперôвъ.

I. Невѣрна.

Стара Проньчиха (дай ѣй Боже царство небесне та легко души, бо вже небôжка) пôдъ весну мала вже лишь одну рябеньку курочку и рижого когута. Чому лишила она того когута, чому не задержала ще бодай двѣ курочцѣ для него — се мабуть яко тайну взяла зъ собою и до гробу. Та нехай буде менѣ вôльно дещо догадати ся. Мала она помôвку, що бѣдна тота жона, котра сама безъ чоловѣка на свѣтѣ лишить ся вдовою... волѣвъ бы чоловѣкъ безъ жоны остати. Бѣдный когутина, що въ осени мавъ невеличкій гаремъ, тративъ у зимѣ тôлько курокъ, кôлько було въ сусѣднôмъ мѣсточку ярмаркôвъ, бо небôжка Проньчиха нѣколи голѣручь до мѣста на ярмарокъ не ходила. Отъ сѣрника треба въ хатѣ, соли не ставало, Пронькови руки безъ рукавиць на морозѣ костенѣли, а курочки ячокъ ôмаль зносили. Видьомо, що Проньчиха одну на розплôдъ пôдъ весну лишила; а щобъ сама рябенька та цуже не журилась, когутъ на ярмаркахъ нѣ разу не бувъ. Досыть — була у Проньчиха рябенька курочка и рижій когутина.

— Мое ты серденько дороге! — бувало кокоче рижій коло рябенькои, — моя звѣнячко ока, ранна капелько росицѣ на зеленôмъ листку въ лучахъ сходячого сонця! якъ на тебе гляну, то таю зъ утѣхи, а якъ стара Проньчиха за тобою сухѣ руки простягне, то цѣле естьво мое здрôгае ся зъ жаху; я не въ силѣ, отямити себе, щобъ не летѣти ѣй до очей... якъ ще-жь почую твôй переляканый лепôтъ, такъ нѣчимъ для мене мое житє! Я десять моихъ „я“ не вагувавъ бы тогдѣ вôддати за тебе. Менѣ все здае ся, що она и тебе хоче забрати и полишити мене круглымъ сиротою... Охъ! подумай лише, щобъ мною дѣесь...

А Проньчисѣ и не въ гадцѣ було розлучати ихъ. Чимъ для рижого рябенька, тымъ для Проньчихи они обое. Тôлько ихъ и мае, а рябенька якъ не що дня, то бодай що другій ячко знесе.

———

Пригрѣло сонѣчко, попукали леды на поблизькôй рѣчцѣ, сповзли снѣги, заграли воды, зазеленѣла мурава, забренѣли мушки, комашки, а нашь рижій зъ рябенькою купають ся въ лучахъ сонця на чорныхъ грядкахъ. Тамъ хробачокъ, тамъ мушка, тамъ зеренце зела, тамъ зеренце зôбжа, а щасливый рижій навѣть пѣяти не мае часу, що хвилины накликуе рябеньку: отуть-туть-туть! ходи-ходи-ходи! хробъ хробъ-хробъ! И рябенька сґоістка пôдбѣгае живо, ловить, живить ся, анѣ въ гадцѣ ѣй застановити ся надъ силою его любови, надъ его самовôдреченемъ, надъ тымъ нѣжнымъ чувствомъ, яке бувае хиба у батька для немôчнои дитинки: на, се тобѣ! ты не дбай о мене, я вже собѣ пораджу!

Та по якôмсь часѣ покопали городъ и сама Проньчиха стала ихъ ворогомъ — завзято гонила зъ города.

— Дорога моя рябочко! — каже рижій, — уступѣмъ ся ѣй зъ очей! Отутъ за плотомъ розлога левада, а ось тамъ за левадою, диви, якій хорошій садъ! Тамъ заразъ двôрске гумно — зерна подостаткомъ, можна часомъ щось захопити, и не загинемо. Достатчу тобѣ, моя перлочко пшоняна, чого лишь тобѣ забажить ся!

И випровадивъ еи на леваду, зъ левады крôзь парканъ у двôрскій садъ, а зъ саду близесенько на гумно.

Та тутъ и конець его щастю, а почнѣмъ тяжкого горя и суму.

Що лишь найшовъ перше зерно сѣмя и зъ превеликои радости голосно почавъ накликати свою рябку, що, не знати чого, шипала по-пôдъ плôтъ, щось мôцно хопило его за чуприну на шиѣ. Зъ болю закричавъ, скочивъ и побачивъ передъ собою другого когута. Рябочка зъ остраху натягнула шию.

— Е, мой! — озвавъ ся рижій, — ты, бачу, зовсѣмъ по розбишацки починаешь! Ты нагло, нечайно нападаешь, а се нечестно! Стрѣбуймо ся за барки, ты жь не вовкъ, а я не баранъ!

Змѣрились очима и стали до бою. Бѣдна рябка цѣлкомъ остовпѣла. Та по кôлькохъ напиркахъ рижій почавъ гнати ворога, що разъ дальше, ажь вкôнци тамтой зъ крикомъ замаячѣвъ своими лискучими серпами въ хвостѣ и давъ ногамъ що силы знати.

Рижій загнавъ ся за далеко и за пôзно спостерѣгъ, що опинивъ ся середъ цѣлого стада не лишь курокъ, але й когутôвъ, що въ неладѣ зъ крикомъ утѣкали на двôрске подвôрє. Ажь тутъ зъ боку ударивъ на него сорокатый пантаръ, ба бѣлый качоръ летить зъ другого боку, а когуты почали и собѣ острогати въ страху. Коли рижій вернувъ до рябенькои, побачивъ, що коло неи вертѣвъ ся вже иншій когутъ. Рижій змѣривъ ся зъ нимъ, тамтой подавъ ся — але и рижій почавъ умоляти рябку и обое чимъ скорше опустили негостинне гумно.

— То чисте розбишацтво! — говоривъ задыханый рижій, — всѣ на одного! нѣякои чести!

Але рябка була задумана. Смачне сѣмя, яке она тамъ найшла, було таке добре, що она не тямила, коли щось такого лучало ся ѣй ѣсти. Тамъ мусить бути дуже добре, а до того тамъ такъ весело.. Тôлько когутôвъ, такѣ великѣ гумна, сады.. Але они погано поступали зъ рижимъ... за що-жь его кусати?

— Вôнъ таки добрый, мôй рижій! Вôнъ хотѣвъ для мене... Але тамъ мусить добре имъ живе ся...

И рябка йшла за рижимъ, навѣть не зважала, якъ вôнъ нарѣкавъ на тыхъ поганцѣвъ.

Постановили собѣ навѣть не глянути бôльше въ той бôкъ, а рижій высмѣвавъ швидкôсть нôгъ паньскихъ когутôвъ, що такъ въ порядку передъ нимъ утѣкали. Та рябцѣ не сходило зъ ума нѣ гумно, де находила таке смачне сѣмя, нѣ той когутъ, що такъ чемно успокоювавъ еи, коли рижій гонивъ своихъ ворогôвъ... Все-жь она рѣшилась бути вѣрною своему рижому.

На третій день повела она справу такъ, що обое пôдôйшли ажь пôдъ паньскій парканъ. Якъ-разъ цѣле стадо курей ходило туда, а когуты почали высмѣвати само у рябки и рижого та ихъ бѣдну леваду. Рижій накликувавъ рябку:

— Ходи! пôйдемо на свое смѣтя... Тамъ у насъ зерна инодѣ бôльше, якъ на ихъ славетнôмъ гумнѣ...

Бѣдняга знавъ, що говорить неправду, але що мавъ чинити?

Та рябка якось отягалась. Товкувала, що она, бачь, не дитина, що она смѣе ся зъ ихъ дотепôвъ и, поволи, вближалась по-пôдъ парканъ.

Другого чи третього дня паньскій когутъ таки явно ставъ намовляти рябку, щобы перейшла до нихъ.

головно заходомъ кількохъ людей, що займають ся збиранемъ фондôвъ и управою ви. Интелігенція зъ повѣту мало интересує ся нею, а легко було бы ви запомочи сусѣднымъ священикамъ, хотя бы датками въ натурѣ. Тымчасомъ того нема, а претенсіи до Бурсы великѣ. Рôкъ-рôчно патріоты нашѣ зъ провінціи насылають до головы и до выдѣловыхъ товариства селянъ зъ рекомендаційными листами и зъ устною инструкціею: „Идѣть до Бурсы, тамъ паны дадуть удержане“ — а не пытають, чи „паны“ мають на се фонды. Прошу представити собѣ, кôлько то выходить прикрыхъ заводôвъ!

У насъ взагалѣ удержане товариствъ, котрѣ головно провінціи служать, спочиває на людяхъ зъ мѣста — они и грошѣ дають и у выдѣлахъ працюють. О скôлько такѣ институціи, якъ Бурсы, институты для дѣвчатъ, могли бы высше станути, коли-бъ н. пр. громады дотычныхъ повѣтôвъ вписували ся въ ихъ члены. Тогдѣ можна бы той институтъ розширити, вôдповѣдно до значно зростаючого числа молодежи шкôльнои.

Ось и сего року число ученикôвъ у нашôй ґімназіи пôднеслось до 550, мимо того, що въ польскôй ґімназіи найшлось ажь 120 греко-католикôвъ (головно сынôвъ „маститыхъ патріотовъ“, якъ о. Копка, катихита и учителя руского языка въ женьскôй семинаріи учительскôй, д-ра Николая Антоневича, и т. п.), и мимо того, що наша ґімназія не тѣшить ся такою опѣкою властій шкôльныхъ, якъ бы належало. Теперь одинъ учитель на довшôй вôдпустцѣ, другій вôдôйшовъ, такъ що деякѣ професоры учать по 24—28 годинъ тыжднево, а II. кляса не є подѣлена, хотяй має 65 ученикôвъ!

Наконець згадаю про втрату, яку поносить наша громада черезъ переходъ проф. Масляка до Золочева, а Ореста Гандяка [писателя, автора деякихъ дописей въ „Дѣлѣ“ зъ Перемышля и статьѣ про выховане руской молодежи, пôдписанои „Ор.“] до Черновець. Оба они належали до всѣхъ украиньско-рускихъ товариствъ въ Перемышли и працювали у выдѣлахъ Бесѣды [де головно оживляли житє товариске], Бурсы и Просвѣты. Вызначною такожь була ихъ дѣяльнôсть учительска. Маслякъ, яко професоръ польскои ґімназіи, дбавъ, щобы въ сынôвъ нашихъ перевертнѣвъ влити руского духа, а Гандякъ, яко учитель рускои ґімназіи, старавъ ся представленый нимъ въ „Дѣлѣ“ идеалъ руского професора здѣйстнити. Товаришѣ его и ученики можуть посвѣдчити, що єму удало ся дуже зблизитись до того идеалу. Щасть имъ Боже на новыхъ становищахъ далѣ въ тôмъ напрямѣ працювати!

Х.

Зъ руху выборчого въ краю.

Зъ Ярославщины пишуть намъ:

И въ нашôмъ повѣтѣ зачинає ся бѣганина за мандатами. Снують ся по селахъ молоденькѣ радикалы и зъ окликомъ „не вѣрте попамъ“ розпинають ся за Петромъ Новаковскимъ. Соціялісты знову бѣгають за Желяшкевичемъ. Людовцѣ имовѣрно будуть ставити въ IV. куріи Вітолда Котковского, обшарника зъ Добковичъ. Соціялісты и людовцѣ лапають нашихъ Русинôвъ балаканкою, що хлопска бѣда не є анѣ польска нѣ руска, але спôльна и спôльными силами треба єи поборювати. Ще важнѣйше се, що мазурѣ передще бодай числили ся зъ Русинами и вôдъ ока входили въ компромісы, а при послѣднихъ выборахъ уже не завдавали собѣ труду...

Братя селяне! То правда, що бѣда хлопска спôльна, але интересы рускѣ а польскѣ — то небо а земля. Порозумѣйте то вже разъ, що абы якимъ загорѣлымъ людовцемъ бувъ хлопъ-мазуръ, а певно не буде розпинати ся за нами Русинами. А теперь намъ власне треба якъ найбôльше борцѣвъ-Русинôвъ, щобы въ парляментѣ ставули въ одинъ рядъ и голосили про гнетъ та кривды Русинôвъ. А насъ въ Ярославщинѣ немало. Мы легко можемо мати 168 выборцѣвъ, а мазурѣ 142, если тôлько припильнує ся правыборôвъ, абы въ рускихъ селахъ выйшли люде честнѣ, а не хрунѣ.

Радикалы звычайно лѣзуть, абы тôлько попсувати. А они повинни розумѣти тое, що въ Ярославщинѣ не йде о се, чи выйде радикалъ чи народовець, але чи Русинъ чи Полякъ!

Порозумѣйте и вы, котрѣ хрестите ся передъ „демократическою“ партіею, що поновите зраду народну, єли бы вы вôдтягнули ся вôдъ роботы теперь, коли якъ найбôльше силъ потрѣбно...

На другій тыждень завязує ся комітетъ выборчій и урядить серіи вѣчь по селахъ, абы ще передъ правыборами грунтъ пôдготовити. Борба буде тяжка, бо нашѣ противники не перебирають нѣ въ словахъ нѣ въ средствахъ, але въ Бозѣ надѣя, що и въ наше вôконце засвѣтить сонце и мы въ Ярославскôмъ выберемо Русина, чи то хлопа чи сурдутовца, тôлько вôдваги, згоды, згоды и ще разъ згоды!

Народовець.

——

Gazeta Narodowa, органъ [якъ вѣдомо] инспірованый въ-пôдъ кавокъ, написавъ оногды въ справѣ всякихъ поголосокъ о кандидатурахъ ось що:

„Замѣсть за иншими дневниками потувати имена кандидатôвъ, волимо сказати кôлька словъ, опертыхъ на знаню краю и досвѣдѣ, якъ намъ представляє ся выслѣдъ будучихъ выборôвъ. Отже здаєть ся, що пôдъ зглядомъ особъ настане велика змѣна. При выборахъ 1897 р. выйшло новыхъ пословъ 40, але змѣнило ся властиво тôлько 25, бо 15 прибуло зъ V. курія. Симъ разомъ выйде мабуть що-найменше 30 новыхъ пословъ. Значнѣ змѣны настануть въ V. куріи, бо богато дотеперѣшныхъ пословъ зъ тои куріи, якъ кс. Пасторъ, кс. Фішеръ, Володиславъ Гневошь, Вайзеръ, Богдановичъ, Яросевичъ и иньшѣ зовсѣмъ не мають намѣру кандидувати. [Д-ръ Яросевичъ, якъ довѣдуємось, таки кандидує въ Чортковѣ — *Ред. „Дѣла“*.] — Въ IV. куріи зъ сѣльскихъ громадъ зайдуть такожь великѣ змѣны, коли зважити, що запевненѣ мандаты мають лише Иванъ гр. Потоцкій, Павло Тишковскій, Теофіль Меруновичъ, Юлій Ольпіньскій, д-ръ Гладишовскій [??? — *Ред. „Дѣла“*] и не богато иншихъ. За те певна рѣчь, що кс. Стояловскій побѣ своихъ давныхъ приклонникôвъ д-ра Данеляка и кс. Шпондера, а людовцямъ зъ ихъ двохъ въ тôй куріи мандатôвъ вôдбере бодай одинъ для свого приклонника. Кандидувати не будуть: Павло Сапѣга, Едмундъ Навроцкій, Ив. Ґецъ, д-ръ Окуневскій [? — *Ред. „Дѣла“*], ординатъ Чарковскій, Ксенофонтъ Охримовичъ и певно ще кôлькохъ иньшихъ. — Найменше змѣнъ буде мабуть въ куріи мѣстъ. Тôлько округъ Коломыя-Снятинъ-Бучачъ не певный для д-ра Трахтенберґа, а Тарнôвъ-Бохня певне не выбере д-ра Рутовского. — Въ торговельныхъ палатахъ зайде хиба та змѣна, що въ Бродахъ замѣсть д-ра Розенштока выберуть д-ра Левенштайна, коли сей буде тутъ о мандатъ старати ся. — Зъ великои посѣлости не буде чей-же великихъ змѣнъ. Говорять лише, що Євгена Абрагамовича, выбираного доси въ округѣ Стрый-Жидачѣвъ-Долина-Калушь, форсують выборцѣ великои посѣлости Коломыя-Городенка-Снятинъ на мѣсце д-ра Генрика Вельовейского, Пілінъскій не хоче кандидувати зъ великои посѣлости новосандецкои, а Антôнъ гр. Водзіцкій має старати ся о мандатъ Поповского зъ великои посѣлости бохеньскои.

Передъ выборами.

Зъ огляду на послѣдній ревеляціи Ебенгоха, пôсля котрыхъ можна бы припускати, що католицко людове сторонництво намѣряє прилучити ся до нѣмецкои Gemeinbürgschaft, цѣкавѣ суть выводы другого провôдника сего сторонництва, бр. Діпавлього. Діпавлі выголосивъ вчера въ Шляндерсѣ передъ выборцями промову, въ котрôй заявивъ, що бôльшôсть въ парляментѣ розбила шалена політика Молодочехôвъ. Мѣжь Чехами а его партіею вже нема нѣчого спôльного. Що теперь стане ся, нѣхто передвидѣти не може, и тому послы мусять мати вôльну руку. Треба дуже жалувати, що деякѣ посольскѣ кандидаты роблять приреченя що до нѣмецкого державного языка и нѣмецкои Gemeinbürgschaft. Бесѣдникъ може лише приречи, що буде провадити щиро католицку и цѣсарско-тирольску політику. До нѣмецкои Gemeinbürgschaft его сторонництво не є неприхильно успособлене, але не гадає покôрно допрошувати ся о принятє въ єи ряды. Зближене нѣмецкихъ сторонництвъ є можливе лише безъ пôдданя и безъ понижаючихъ просьбъ.

Розвязане рады державнои було нещасливымъ зарядженемъ, котре тôлько радикаламъ принесе користь, але се не доведе до спокою. Абсолютизмъ є дуже небезпечный, головно зъ причины нашихъ вôдносинъ до Угорщины. Парляментъ мусить отже стати ся способный до працѣ. Октройоване реґуляміву для новои палаты було бы безъуспѣшне. Санація мусить выйти зъ самои палаты. Діпавлі одержавъ вôдъ выборцѣвъ одноголосно вотумъ довѣря.

Говорять, що въ Тироли прийде до компромісу мѣжь католицко-людовымъ а христіяньско-соціяльнымъ сторонництвомъ.

Въ Чехіи въ найбôльшôй части округôвъ ухвалено поставити кандидатуры давныхъ пословъ. Лише противъ Кайцля выступають рѣшучо радикальнѣ органы, котрый яко бувшій державный урядникъ, а вôдтакъ міністеръ не може узнавати ческого державного права и не причинить ся до здѣйстненя сего ческого постулату.

Бувшій посолъ Кайзеръ сумнѣває ся, чи новый парляментъ буде способный до працѣ, бо Чехи и теперь будуть старати ся недопустити до того. Кайзеръ уважає се за блудъ правительства, що мѣжь розвязанемъ палаты а новыми выборами полишило тôлько часу. Нѣмецкѣ людовцѣ, яко строго парляментарне и конституційне сторонництво нѣколи не допустять до октройованя евентуального языкового закона, нового реґуляміву для палаты и новои выборчои ординаціи. Що до задекретованя на пôдставѣ §. 14-ого новои выборчои ординаціи, то такій крокъ бувъ бы хибленый, бо вже вôдъ самого початку мусѣвъ бы бути поборюваный. Послы выбранѣ на пôдставѣ накиненого выборчого права нѣколи не мали бы нѣякои поваги, але до того не прийде, бо правительство мусить зъ горы числити ся зъ опозиціею. Нѣмецкѣ людовцѣ не боять ся новыхъ выборôвъ, бо нѣ одного мандату не стратять, а противно, можуть лише здобути новѣ.

Позбавленѣ школы дѣти въ Австріи.

Въ Австріи истнує загальный примусъ шкôльный. Але хочь державный законъ про народне шкôльництво, якій хотѣвъ такожь вôдносины на сѣмъ поли упорядкувати, має вже бôльше якъ трицять лѣтъ, то мимо того ще сотки тысячь дѣтей позбавленѣ шкôльнои науки. Навѣть урядовѣ шкôльнѣ справозданя, въ якихъ находять ся великѣ прогалины та недостачѣ, отверто до сего признають ся.

Такъ пр. въ маявôмъ зошитѣ журнала „Statistische Monatsschrift“ находимо обширну статью д-ра Ст. Г. Баденього про „Шкôльный примусъ и ходженє до школы въ Австріи“, котра потверджує тѣ сумнѣ факты, якѣ знанѣ були про австрійске шкôльництво. Сеся статья опираєсь на справозданяхъ про народне шкôльництво за рôкъ шкôльный 1894/5 и приносить про поодинокѣ краѣ монархіи дѣйстно перестрашаючѣ цифры. Маємо краѣ, де для цѣлыхъ громадъ школа недоступна, де бôльше якъ половина дѣтей, обовязаныхъ ходити до школы, роками не бачить єи.

Пôсля урядовыхъ шкôльныхъ справоздань въ шкôльнôмъ роцѣ 1894/5 було въ Австріи дѣтей въ шкôльнôмъ вѣцѣ 3,872.965. Зъ тыхъ ходило: 3,260.852 дѣтей (1,663.447 хлопцѣвъ и 1,597.405 дѣвчатъ) до публичныхъ народныхъ школъ, 117.977 (38.398 хлопцѣвъ и 79.579 дѣвчатъ) до приватныхъ школъ, 50.370 (44.583 хлопцѣвъ и 5.787 дѣвчатъ) до высшихъ або фаховыхъ школъ, 16.686 (7.457 хлопцѣвъ и 9.229 дѣвчатъ) учило ся дома, 39.624 (19.204 хлопцѣвъ и 20.317 дѣвчатъ) не побирало науки за-для тяжкихъ фізичныхъ або духовыхъ уломностій, а **392.873 дѣтей** (178.584 хлопцѣвъ и 213.095 дѣвчатъ було) **зовсѣмъ позбавленыхъ науки мимо нормального розвитку свого.**

Цифра 392.873 нѣякъ не подає намъ цѣлого числа дѣтей, що не ходять до школы, хочь обовязанѣ до того. Она мѣстить въ собѣ не бôльше якъ половину, а друга половина не выказана лишь тому, що при шкôльнôй статистицѣ, яка грѣшить многими недостачами, бѣдныхъ дѣтей, позбавленыхъ школы, зовсѣмъ не вчислено. Мы побачимо се пôзнѣйше на кількохъ примѣрахъ, якѣ принесуть намъ въ додатку сотки тысячь дѣтей, позбавленыхъ школы. Однакъ се лишь обчисленя. Тымчасомъ мы хочемо держати ся урядовои статистики, маючи безнастанно передъ очима лишь те, що та статистика богато шкôльнои нужды переочила.

Шкôльна статистика показує, що найвысше стоить шкôльництво въ нѣмецкихъ областяхъ, а заразъ за ними въ ческихъ. Та чимъ бôльше позаду лишивъ ся якій край въ економічнôмъ розвитку, тымъ гôрше стоить тамъ справа зъ шкôльництвомъ. Найлучше видно се на Стирію. Коли въ нѣмецкôй части лише 1·4% дѣтей, обовязаныхъ ходити до школы, не ходять до неи, то въ бѣднѣйшôй словѣньскôй части такихъ дѣтей є вже 3·4%. Найсумнѣйше представляє ся шкôльництво въ Галичинѣ, на Буковинѣ и въ Истріи. Въ тыхъ краяхъ не ходить до школы майже третина або й бôльше якъ третина дѣтей, обовязаныхъ ходити до неи, котрѣ навѣть звѣстнѣ суть шкôльнымъ властямъ.

Цифры, достарченѣ въ сѣй справѣ шкôльными радами, выглядають ось якъ:

Край:	Число дѣтей обовязаныхъ ходити до школы:	Число дѣтей ходячихъ до школы:	Число дѣтей позбавленыхъ школы:
Гор. Австрія	399.528	392.282	85
Дол. Австрія	117.771	117.509	3
Сольногородъ	25.436	25.039	35
Стирія	190.565	180.851	2.619
Каринтія	56.720	54.005	1.272
Кранна	85.688	75.355	9.435
Трієстъ и округъ	24.294	16.196	?
Ґориція и Ґраднска	38.642	34.693	1.965
Истрія	49.415	30.223	**17.653**
Тироль	129.279	125.639	1.416
Форальберґъ	17 243	17·099	—
Чехи	1,046.502	1,030.756	873
Морава	406.082	397.457	377
Шлескъ	96.849	95.483	613
Галичина	1,055.984	692.674	**319.797**
Буковина	92.275	57.818	**33.061**
Дальматія	40.422	35.750	3.669
Разомъ	3,872.695	3,378.829	**392.872**

Дуже поучаючій образъ культурного стану рôзныхъ краѣвъ одержимо, коли приглянемось процентовому вôдношеню дѣтей ходячихъ до школы. Тутъ одержимо таку таблицю:

Край:	На 100 дѣтей, обовязаныхъ ходити до школы припадає: ходячихъ до школы	позбавленыхъ школы
Гор. Австрія	99·8	—
Дол. Австрія	98·2	0·02
Сольногородъ	98·4	0·14
Стирія	94·9	1·37
Каринтія	95·2	2·24
Кранна	**87·9**	**11·01**
Трієстъ и округъ	**66·7**	**?**
Ґориція и Ґраднска	89·8	5·09
Истрія	**61·2**	**35·72**
Тироль	97·2	1·10
Форарльберґъ	99·2	—
Чехи	98·5	0.08
Моравія	97·9	0·09
Шлескъ	98·6	0·63
Галичина	**65·6**	**30·28**
Буковина	**62·6**	**35·83**
Дальматія	88·4	9·08
Цѣла Австрія	**87·3**	**10·11**

Видно, що въ найбѣднѣйшихъ краяхъ, котрѣ пôдъ взглядомъ економічнымъ стоять найнизше, на поли шкôльництва панують найгôршѣ вôдносины.

(Дальше буде.)

Хіньска справа.

Урядъ внѣшныхъ справъ въ Вашингтонѣ оголосивъ ноты высланѣ до Нѣмеччины, Россіи и Хінъ въ справѣ становища американьскои Уніи. Въ вôдповѣди Нѣмеччинѣ зазначено, що конечне є покаране виновникôвъ злочинôвъ въ Пекінѣ, абы забезпечитись ся передъ повтореньмъ сихъ злочинôвъ. Однакъ американьске правительство бажає, абы кару узнано за условє, котре усталено бы доперва при остаточнôмъ полагодженю справы. Въ нотѣ до Россіи сказано, що Америка не намѣряє перенести посольства зъ Пекіну до иншои мѣсцевости. Въ нотѣ до Хінъ, вашингтоньске правительство узнає повновласть Лігунчана и кн. Чіна до переговорôвъ. Всѣ три ноты суть короткѣ, а ноту до нѣмецкого правительства зредаґовано старанно, абы злагодити вôдмову.

Пôсля оповѣщеня американьского уряду маринарки, сухопутнѣ силы Америки въ Хінахъ будуть значно зменшенѣ, а морскѣ силы на хіньскихъ водахъ збôльшенѣ. Выслано тамъ

— Що ты коло него найдешь? Вôнъ самъ зъ голоду здохне! Плюнь єму въ очи!

Та рябка рѣшила ся бути вѣрною. Вôдвернулась и вôдôйшла; пôшла за своимъ рижимъ.

Богате гумно а опôсля солодкѣ слова паньского когута мулили єи. Она що разъ частѣйше пôдходила пôдъ парканъ, ажь одного дня, коли рижій передиравъ ся зъ когутами, рябка просунулась крôзь парканъ и опинилась середъ стада.

Рижій за той часъ выкликувавъ вôдважныхъ до бою, а коли спостерѣгъ, що рябки нема, було вже за пôзно.

Наче тигръ кинувъ ся вôнъ мѣжь стадо, та рябку обступили довкола паньскѣ когуты, а другѣ кинулись на него. Вôнъ хотѣвъ згинути въ борбѣ, та ба! Зъ него почали смѣятись, а до рябки не допустили и бити ся зъ нимъ нѣхто не стававъ.

Рижій вернувъ на свое смѣте. Вôнъ сумно звѣсивъ голову, а въ серци муливвъ бôль.. Тота рябка, для котрои вôнъ живъ, котрôй вôнъ всьо вôддававъ, де що лишь найшовъ, покинула его!..

Стара Проньчиха у вечеръ принесла рябку до дому. Зъ-разу рижій кинувъ ся люто до неи, опôсля умолявъ, запопадавъ коло неи якъ дитина коло умираючои матери, та все-жь на другій день рано рябка стрибнула прямо у дворъ...

Єи манило туда легке житє, веселѣ смѣхи и богато когутôвъ...

Павло Кирчівъ.

чотири канонѣрки и одинъ военный корабель, абы забезпечити американьскѣ интересы въ Хінахъ.

На ноту Більова надойшли прихильнѣ вѣдповѣди безъ застережень лише зъ Вѣдня и Риму. Парска вѣдповѣдь є также прихильна, але зъ певными застереженями.

Вальдерсе приѣхавъ вже до Шангаю и вѣдбувъ военну параду, въ котрѣй взяло участь 5000 нѣмецкихъ, французскихъ, японьскихъ и американьскихъ воякѣвъ. До Берлина доносять, що Вальдерсе намѣряє черезъ зиму лишити ся въ Шангаю. Нѣмецкѣ войска перезимують въ Кяучау, а нѣмецка амбасада перенесе ся до Шангаю. Хінцѣ говорять, що анѣ цѣсарь анѣ цѣсарева вже не вернуть до Пекіну, зневаженого варварами.

Дня 19 с. м. выдано въ Паотінфу проклямацію зъ заявою, що Лігунчанъ заведе ладъ. Чужинцѣ вже залишили военнѣ кроки, хіньскихъ воякѣвъ розпущено и они въ короткѣмъ часѣ вернуть до дому. Треба назадъ поотвирати всѣ склепы. Зъ Шангаю доносять, що віцекоролѣ Люкуні, Чанчь, Чунъ и Лігунчанъ внесли до цѣсаря и цѣсаревои меморіялъ, въ котрѣмъ зъ помѣжь всѣхъ провѣдникѣвъ боксерского руху яко головныхъ виновникѣвъ означено кн. Туана, члена тайнои рады Канъя, губернатора провінціи Чілі Юаля, генерала Тунфусіяна, котрый на чолѣ хіньскои армії загородивъ мѣжнароднымъ войскамъ дорогу до Пекіну, и кількохъ иншихъ мандариновъ.

Зъ Пекіну доносять, що въ околици знову появили ся ватаги Боксерѣвъ. Зъ огляду на се, що въ тѣй околици вырѣзано кілька християньскихъ родинъ, заряджено далеко сягаючѣ средства осторожности. Французкѣй посолъ доносить, що въ Печілі убито т. ехъ взунтѣвъ, а въ пѣвнѣчнѣй части провінціи Шансі двохъ італійскихъ епископѣвъ. Окрѣмъ того губернаторъ казавъ стати одного французского монаха, сѣмъ европейскихъ монахинь и кількохъ протестантскихъ священикѣвъ.

Зъ Таку доносять, що всѣхъ місіонарѣвъ на захѣдъ вѣдъ Пекіну вырѣзано. Зъ Шангаю доносять, що князя Туана именовано великимъ секретаремъ цѣсаря и сей має змогу контролювати всѣ акты, якѣ надходять до цѣсаря и вѣдходять вѣдъ него. Зъ иншого жерела доносять, що противъ опініи всѣхъ державъ хіньске правительство именувало Туана президентомъ великои рады, Тунфусіяна головнымъ командантомъ пѣвнѣчнои армії, Таотая зъ Шангаю найвысшимъ судьею провінціи Пяненъ, князя Тсейляма міністромъ, а князя Чана, провѣдника Боксерѣвъ членомъ великои рады. Въ дипльоматичныхъ кругахъ говорять, що зъ тои причины хіньска справа заострить ся.

Зъ Ходновичъ:

„Почтенная Редакція!

Узнавши на дняхъ, що якій то анонимный кореспондентъ въ мѣсяцѣ юлію т. г. въ „Дѣлѣ" деранулъ напасти на мою честь, прошу на основаніи §. 19. закона печати отъ дня 17 декабря 1862. (В. з. д. н-ръ 6/63) о напечатанье въ ближайшомъ числѣ Вашои газеты слѣдуючого опроверженія дописи „Зъ Старого Самбора" помѣщеной въ ч. 145 „Дѣла" отъ 30 червня (13 липня) с. р.

1) Неправдою естъ, будьто о. Іоаннъ Менцинскій „померъ єдино зъ причины интригъ и злобы людскои", правдою же естъ, що о. Іоаннъ Менцинскій былъ съ давна человѣкомъ слабого здоровля, а дальше правдою естъ, якъ то въ продолженіи простуемой дописи сконстатовано, що о. Іоанъ Менцинскій въ время своего переѣзда изъ Старого Самбора на другое мѣстце сильно перестудился, набавился катару черевного, который вѣдтакъ розвинулся въ тяжкую и прикрую недугу, и що вслѣдствіе сего умеръ.

2) Неправдою естъ, будьто я „противъ читальнѣ „Просвѣты" заложилъ читальню им. Качковского". — Правдою — же естъ, що читальню им. Качковского основали Старосамборскіи мѣщане не противъ кого будь, но для себе, и що я при томъ основаню вслѣдствіе моего душпастырского обовязку содѣйствовалъ такъ само, якъ былбы я то сдѣлалъ, если были бы хотѣли мѣщане основати яку небудь спасенію ихъ душъ невредную институцію.

3) Неправдою естъ, будьто я коли небудь „въ злуцѣ зъ ворогами противъ о. Іоанна Менцинского выступавъ", правдою же естъ, що я къ цок. о Іоанну относился всегда съ щирою доброжелательностію. — Дальше прошу на подставѣ на вступѣ названого §-а спростовати допись „зъ Самбѣрщины" въ ч. 150 бмъ „Дѣла" отъ 6 (19) липня с. р. въ слѣдующій способъ:

1) Неправдою естъ, будьто я „загорѣлый москвофілъ, дуже неценной вартости, що любивъ пѣдъ кождымъ Русиномъ, навѣть своимъ найблизшимъ кревнымъ, рыти та кирпити", правдою-же естъ, що для мене, яко католического священника, воспитанного въ Римѣ, существуетъ лишъ одна партія, людей, приклонныхъ царству Божому на земли, що вартость мою оцѣнили тіи, которіи признали мене достойнымъ моего священнического чина и що николи ничіей чести и доброй славы я не подривалъ, вѣрный всегда ученію Божественного Спасителя.

2) Не вѣрными суть также касающія ся моей личности всѣ дальшіи дедукціи повысшой дописи, яко основаніи на повысшихъ мною нынѣшнимъ опроверженыхъ ложныхъ фактахъ.

Остаюсь съ должнымъ почтеніемъ

О. Ѳеодоръ Крушинскій священникъ въ Ходновичахъ почта Гусяковъ.

НОВИНКИ.

— **Руска выстава артистична разомъ зъ выставою фантѣвъ дяковскои льотеріи** *въ великій сали Народного Дому отворена що дня вѣдъ 9 годины рано до 6 годины вечеромъ. Вступъ вѣдъ особы 60 сотиковъ, для молодежи шкільнои 30 сотиковъ. За купленымъ льосомъ въ цѣнѣ 2 коронъ вступъ для одной особы на одно вѣдвѣданє вільный. Кождый щирый Русинъ, кожда щира Русинка, чи то руска родина має патріотичный обовязокъ, въ мѣру вжожности, вѣдвѣдати выставу!*

— **Посолъ д-ръ Єзг. Олесницкій** оповѣщує: Для обговореня справъ, якѣ придуть на порядокъ дневный найблизшои сесіи соймовои, якъ также и загального політичного положеня, зъ особливымъ увзглядненемъ ситуаціи, вытворенои розписаными выборами до рады державнои, маю честь просити моихъ выборцѣвъ на *зборы до Жидачева*, котрѣ вѣдбудуть ся въ найблизшу суботу, т. є. 29. н. ст. вересня с. р. въ реальности п. Василя Дуйка (напротивъ церкви) о год. 11 передъ полуднемъ. — *Дръ Євгеній Олесницкій.*

— Въ суботу 22-ого вересня здававъ о. **Данило Танячкевичъ** справу изъ своеи посольскои дѣяльности въ радѣ державнѣй передъ своими выборцями въ Дунаєвѣ. Сприяюча погода зѣбрала пару сотъ народу — зъ интеліґенціи, зъ селянъ и мѣщанъ — до обширныхъ комнатъ нового дому читальнѣ. Народъ выслухавъ довгого справозданя б. посла зъ повною увагою, а опѣсля наступили всякѣ интерпеляціи вѣдъ присутныхъ и заняли більше якъ пѣвтора годины часу. Послови удѣлено вотумъ довѣря зъ надѣєю поновного его выбору. Яко комісаръ правительственный фунґувавъ ц. к. староста перемышляньскій Вінярскій. По справозданю довершивъ о. Танячкевичъ зъ двома другими священиками чину посвяченя дому читальнѣ.

— **Въ Буску** [въ повѣтѣ каменецкомъ] вѣдбудуть ся першѣ загальнѣ зборы філіи Руского Товариства педаґоґічного дня 4-ого жовтня с. р. о 3 годинѣ пополудни въ будынку читальнѣ „Просвѣты".

— **Изъ Стрыя.** Звычайнѣ загальнѣ зборы „Рускои Бурсы" вѣдбудуть ся дня 29. н. ст. вересня о год. 11. рано а въ случаю передвидженѣмъ §. 24. стат. о год. 3 зъ полудня въ льокали касина зъ звычайнымъ порядкомъ дневнымъ. Того жь таки дня о год. 9 рано вѣдправить ся въ мѣскѣй церкви поминальне богослуженє за упокѣй душѣ бл. п. Льва Шанковского, члена-основателя Бурсы, и прочихъ усопшихъ благодѣтелѣвъ єи. О численну участь въ богослуженю и въ нарадахъ просить уклѣнно выдѣлъ товариства. — *Юл. Федусевичъ* предсѣдатель, *Ив. Вахнянинъ* секретарь.

— **Зъ Тернополя.** Въ четверъ 4 н. ст. жовтня с. р. вѣдбуде ся въ Тернополи въ сали Сокола о 8 год. вечеромъ *концертъ* при ласкавѣй спѣвучасти славнозвѣстного нашого тенориста Менциньского и фортепяністки п-ны Р... Въ проґраму, яка буде оголошена опѣсля, входять соля тенорова, фортепянъ и хоры мѣшанѣ. Концертъ заповѣдаєсь дуже гарно, тому Вп. Родимцѣ чей не залишать нагоды прибути на сей концертъ, щобы послухати спѣву нашого славного земляка. Того самого дня по концертѣ вѣдбуде ся въ комнатахъ „Рускои Бесѣды" вечерокъ зъ танцями. Стрѣй візитовый. Окремыхъ запрошень не высылає ся. — *Комітетъ.*

— **Зъ угорскои Руси.** Якими способами „поступове" угорске правительство старає ся пригнѣтити хочь-бы найменьшій національный рухъ мѣжь тамошными Русинами видко зъ отсего факту: Недавно вѣджило въ Унґварѣ руске літературне товариство св. Василія Вел. и почало выдавати для народу ґазетку „Науку" та книжочки. Послѣдными часами выдѣлъ сего товариства подавъ до угорского міністерства до затвердженя змѣненый статутъ. Міністерство затвердило его, однакъ пѣдъ условємъ, що въ статутъ будуть приняті и отсѣ точки: 1) Выбѣръ головы и двохъ его заступникѣвъ буде важный тѣлько тодѣ, коли выбранѣ будуть потвердженѣ угорско королѣвскимъ правительствомъ; 2) угорскѣ правительственнѣ власти мають право являтись на всѣхъ зборахъ товариства, мають право приходити въ кождѣмъ часѣ до льокалю Товариства, переглядати его рахунки и протоколы засѣдань, а въ тѣй цѣли правительство повинно все бути повѣдомлене о тѣмъ, де товариство находить ся; 3) протоколы загальныхъ зборѣвъ и засѣдань выдѣлу товариства мають бути протягомъ 15 днѣвъ предложенѣ въ достовѣрныхъ копіяхъ адміністративнымъ властямъ; 4) коли-бъ товариства розвязано, то міністеръ внутрѣшныхъ справъ має затвердити рѣшенє загальныхъ зборѣвъ що-до маєтку товариства; 5) білянсъ товариства въ достовѣрнѣй копіи має предкладати ся міністрови внутрѣшныхъ справъ. Отъ и указъ, якого и Россія не повстыдалась бы! Коментувати его чейже не треба.

— **Вписы на політехніку львѣвску** вѣдбудуть ся для нововступаючихъ въ дняхъ 1—4 жовтня. Зъ новымъ рокомъ шкільнымъ входить въ житє змѣнена проґрама наукъ. Часъ студій на выдѣлахъ инжінерія и будѣвництва скороченый на 9 курсѣвъ. Проґрамы выкладѣвъ можна набути у портіера політехніки. Всякихъ информацій що-до запису и вступного испыту (для ґімназіяльныхъ абітурієнтѣвъ) удѣляє товариство „Основа" (ул. Льва Сапѣги ч. 19, напротивъ політехніки).

— **Архикнязь Францъ Фердинандъ д' Есте** выѣхавъ дня 24 с. м. въ Долиньске на ловы. Въ суботу приѣхавъ туда также директоръ краковскои академіи штукъ красныхъ славный маляръ Фалатъ выготовити начерки зъ ловѣвъ.

— **Замордованє жандарма.** На шляху зелѣзничѣмъ коло Великихъ Дорѣгъ не далеко Кракова найдено роздерте колесами поѣзду зелѣзничого тѣло жандарма Илія Касіянника. Показало ся, що морду допустивъ ся воякъ Іосифъ Байцаръ, котрый выйшовши безъ дозволу вѣдпроваджувавъ зъ Кракова свого брата-селянина до Великихъ Дорѣгъ и тамъ въ коршмѣ засиділи ся. Патролюючій жандармъ зажадавъ вѣдъ Байцара леґітимаціи, а що той не мавъ, то арештувавъ его. По дорозѣ Байцаръ вырвавъ жандармови карабінъ и трема выстрѣлами положивъ его трупомъ, вѣдтакъ затягъ его на шины зелѣзницѣ [абы закрыти свѣй злочинъ], а самъ вернувъ до Кракова. Байцара увязнено и вѣнъ признавъ ся вже въ части до вины.

— **Замордованє двоихъ людей нѣбы за метрику.** Передъ судомъ присяжныхъ у Львовѣ розпочала ся вчера розправа противъ Федя Бекерского о злочинъ морду. Бекерскій, парубокъ зарѣбникъ, бувъ винненъ Анастазіи Войтуновѣй, жѣнцѣ сторожа при площи Ґолуховского 90 кр. за обѣды, а въ заставъ давъ єи свою метрику. Въ ночи зъ 16 на 17 мая с. р. зайшовъ вѣнъ пѣдчасъ неприсутности Войтуна [выѣхавшого на село] до его хаты. Войтунова приняла его гостинно, вѣдтакъ лягла спати зъ молодою дѣвчинкою Юстиною Гуменною, дочкою єи кумѣвъ. Бекерскій тымчасомъ сидѣвъ на куферку, вычѣкуючи, ажь обѣ женщины заснуть; коли-жь заснули, вѣнъ вставъ, засвѣтивъ свѣчку, вышукавъ сокиру и ударами обухомъ по головѣ позбавивъ житя обѣ женщины. Юстинка ще почала рухати ся, тогдѣ Бекерскій впакувавъ єй въ горло нѣжь кухонный и такъ скоротивъ єи муки. По мордѣ вышукавъ свою метрику, забравъ деякѣ рѣчи зъ хаты (кожухъ, коралѣ и т. и.) и около 3 годины рано выйшовъ на мѣсто, кожухъ продавъ и вступивъ до шинку, поснѣдавши вѣдвѣдавъ свою любовницю и роздававъ дарунки своимъ знакомымъ. Увязненый заразъ того дня поліцією признавъ ся до вины и розповѣвъ зъ найменшими подробицями свѣй злочинъ.

По вѣдчитаню акту обжалованя Бекерскій [23 лѣтный паробокъ, родомъ зъ Розворянъ въ повѣтѣ перемышляньскомъ, умѣючій читати и писати] на запытанє предсѣдателя трибуналу президента Пшилуского вѣдповѣдає, що замордувавъ Войтунову самъ не знає чому, каже: „щось до мене приступило", бо и зъ Войтуномъ живъ добре и Войтунова нѣчо не була єму винна. Каже, що коли передъ якимсь Кенашемъ зъ его села жалувавъ ся, що метрика его у Войтунѣвъ, той мавъ сказати: „отъ бы-сь обухомъ у голову а метрику взявъ". То застрягло єму въ головѣ; зайшовъ одного дня до Войтуновои вечеромъ зъ намѣромъ убити єи, заставъ тамъ якогось жовнѣра та й мала Юстинка не спала, отже вѣдбѣйшовъ зъ нѣчимъ. Прийшовъ другого дня и въ ночи зробивъ своє: замордувавъ Войтунову, а вѣдтакъ и Юстинку, абы не сказала, що вѣнъ бувъ у Войтуновои, отже его злочинъ не мѣгъ бы бувъ утаити ся... Потѣмъ розповѣвъ усе, якъ забравъ рѣчи Войтунѣвъ и попродавъ и т. д. Зѣзнаня свѣдкѣвъ не мѣстять нѣчого такъ цѣкавого та й о загаломъ розправа не будить цѣкавости, бо Бекерскій до всего признавъ ся.

— **Господарка львѣвского маґістрату.** Въ суботу 15-ого с. м. найдено въ Полтвѣ на площи Академічнѣй пять до шѣсть тысячь схованыхъ тамъ актѣвъ львѣвского маґістрату, переважно зъ V. бюра. Помѣжь актами находить ся богато цѣлкомъ свѣжихъ зъ мундованыхъ и до мундованя. Хто и въ якѣй цѣли вынѣсъ тѣ акты зъ маґістрату и сховавъ въ Полтвѣ, дотеперь не выказало слѣдство. На кождый случай заходить ту якась „нечиста справа" котру маґістратъ повиненъ бы выяснити.

— **Добра оборона.** По атентатѣ на короля Гумберта прийшовъ до склепу Іоахима Зільберріна въ Новѣмъ Торзѣ Иванъ Палечный, тамошный маляръ покоевый, а почувши про атентатъ закликавъ: Най пся кровь всѣхъ пострѣляють!" За се обжалувала его новосандецка прокураторія державна о злочинъ зъ §. 305 з. к. Противъ акту обжалованя внѣсъ Палечный вѣдклик, въ котрѣмъ поясняє, що вѣнъ мавъ на гадцѣ анархістѣвъ, и тыхъ, а не королѣвъ, повинно ся на его думку повыстрѣлювати... Сесю справу буде рѣшати высшій краєвый судъ въ Краковѣ.

Наука, штука и література.

— **Зъ рускои сцены.**

Въ суботу (22 с. м.) вѣдграно *„Хату за селомъ"*. Є се драма, перероблена зъ повѣсти Крашевского о тѣй самѣй назвѣ.

До села прибуває ватага циганѣвъ. Одинъ зъ нихъ, Тумрѣй, залюблюєть ся въ Мотрунѣ, дочцѣ Лепюка, также цигана зъ роду. Мимо просьбъ своихъ товаришѣвъ, мимо просьбъ и грозьбъ самого Лепюка, котрый ажь умирає зъ грызоты, Тумрѣй лишаєть ся въ селѣ и женить ся зъ Мотруною. Однакъ житє ихъ не такъ складаєсь, якъ вони собѣ думали. Въ хатѣ ихъ крайна нужда, навѣть ѣсти нема що, люде зъ села вѣдцуралисъ ихъ, Тумрѣй починає тужити за своими братами циганами, за циганкою Азою... Мѣжь тымъ цигане вертають знову до села. Тумрѣй покидає хату, волочить ся за циганами, зъ-далека прислухуєсь ихъ пѣснямъ, разъ навѣть пѣдъ вплывомъ Азы хоче тѣкати геть зъ села, але въ тѣмъ дѣзнаєсь, що вѣнъ уже батько... Се кидає его въ розпуку. Любовь, пристрасть, давна привычка кличуть его до циганьского табору, обовязокъ до хорои жѣнки. Зъ розпуки вѣнъ вѣшаєсь. И тутъ кѣнчить ся драма. [Повѣсть ще описує житє Мотруны-вдовы та єи донечки-сироты].

Сама драма робить подекуды сильнѣйше враженє, якъ повѣсть, але не вѣ всѣмъ. Нужда Тумрѣя и Мотруны, ихъ душевнѣ стражданя выступають въ повѣсти мѣсцями яркѣйше. Однакъ замѣтити треба, що о добру перерѣбку повѣсти на сценічный творъ взагалѣ не легко, мѣжь иньшимъ хочь-бы вже й тому, що индівідуальнѣсть автора повѣсти и автора перерѣбки дуже часто шкодять собѣ въ сѣмъ дѣлѣ.

Що-до представленя штуки, то артисты вѣдграли єи такъ само добре, якъ звычайно. На першѣмъ мѣсци годить ся поставити п. Ольшаньского (Лепюка), котрого гра, особливо незрѣвнана смерть, своєю природностю робила на видцяхъ глубоке враженє. На тѣй самѣй высотѣ державъ ся п. Стадникъ (Тумрѣй) и панна Ґембіцка (Аза). Вѣнъ зъ великою правдою представивъ намъ молодого пристрастного цигана, котрого нутро палить розпука, котрого куды инде кличуть обовязки, а куды инде минувшѣсть, рѣдъ, любовь, пристрасть... Вона, огниста дитина Сходу, що привыкла лишь до того, абы єи слухали горда мовь мовь царѣвна, що волить згорѣти зъ любови, якъ упокорити ся ще разъ передъ тымъ, котрый єи вже два разы вѣдпихнувъ, гарна мовь демонъ, притягаюча и вѣдпихаюча рѣвночасно... Ролю дурного Янка, у котрого пѣдъ зверхною шкаралущею глупоты та наивности скрываєть ся тѣлько житевого досвѣду, тѣлько грызучои иронія, вѣддавъ п. Шеремета такъ вѣрно, що годѣ було повѣрити, що передъ нами артистъ, а не поневѣрюваный та поштуркуваный усѣми, голодный та обдертый, уважаный всѣми за дурного сѣльскій попихачь. Годить ся пѣднести также гру п. Полѣщука (Апраша, ватажка циганѣвъ), п. Осиповичевои (циганки Сомры), п. Рубчаковои (Мотруны), п. Рубчака (Пилипа, Лепюкового сына) и п. Юрчака (продурковатого Ванька). Пп. Ґембіцкій и Нижанковскій добре вѣддали ролю сватѣвъ.

Можна бы зробити режіссерія закидъ зъ того, що деякѣ артисты грали по двѣ ролѣ, але коли нема персоналу, то трудна рада... Тѣлько циганы могли бути трохи лучше ухарактеризованѣ, а то выглядали майже такъ само, якъ сѣльскѣ парубки.

— —

Въ недѣлю представлено *„Нещасне кохання"*, народню драму Манька.

Основа єи взята живцемъ зъ житя, ажь занадто реальна. Хлопець зводить дѣвчину, а потѣмъ сватає другу. Коли вѣнъ пѣдчасъ сватаня милуєть ся зъ другою, перша его любка прийшла зъ дитинкою на рукахъ, щобы поговорити зъ нимъ, въ надѣѣ, що може вѣнъ еще схаменесь и оженить ся зъ нею. Однакъ завелась. Не людске, а звѣряче у него серце. Вона хоче зъ сыномъ кинутись до рѣчки, щобъ найти тамъ супокѣй. Єи здержує слуга єи батькѣвъ, що горячо любить єи. Однакъ дитина впала таки до рѣчки и втопилась. За се єи увязнили и мають вѣдвезти въ городъ на судъ. Вона прощаєть ся зъ громадою и зъ батькомъ-матѣрю въ останнє...

Тема драмы чудова, лишь не всюды выкористана, якъ слѣдъ. Спѣвѣвъ, танцѣвъ, неумотивованыхъ нѣчимъ, тутъ за богато. Бавить се, що правда, и стягає публику, але не причинюєсь до драматичности штуки, а робить зъ неи більшь етноґрафічну картину. Гуртовѣ спѣвы выпали дуже гарно, танцѣ также, але терцетъ „Реве та стогне Днѣпръ широкій" не дописавъ, тенора нема (п. Григоровичь не выступає вже на рускѣй сценѣ). Мимо всѣхъ тыхъ недостачь драма робить враженє, бо вѣє зъ неи гѣрка, грызуча житева правда, бо пригадує вона, що богато-богато людского житя зломано въ такій способъ, якъ се въ нѣй бачимо...

Та не тутъ мѣсце рефлексіямъ зъ суспѣльнымъ пѣдкладомъ. Огляньмо саме представленє. Першеньство належить ся паннѣ Ґембіцкѣй, п. Ґембіцкому та п. Осиповичевѣй. Перша въ ролѣ Варки вѣдтворила намъ вѣрный образъ нещасной жертвы людского звѣрства. Весела щебетлива зъ-разу, стає зъ поступомъ акціи що-разъ драматичнѣйшою, попадає въ що-разъ більшу розпуку, часами дурить себе ще надѣєю... Однакъ щастє не для неи. „Пошли тобѣ, Боже, *супокій*"... благословить єи батько, прощаючи ся зъ нею въ останнє. Такѣ ролѣ лишають незаперте враженє. Вони на кождѣмъ кроцѣ пригадують тысячѣ нещасныхъ дѣвчатъ. П. Ґембіцкій и п. Осиповичева въ ролѣ батькѣвъ Варки були также знаменитѣ. Вѣнъ зѣ своєю батькѣвскою строгостю, а таки плаче нарештѣ надъ своєю дѣчкою; вона пяница вправдѣ, але людина зъ добрымъ серцемъ. П. Шеремета въ ролѣ деньщика Хведота смѣшивъ чудово публику. П. Стечиньска дала намъ вѣрный образъ сѣльскои цокотухи. П. Стадникъ въ ролѣ Семена, що звѣвъ Варку, зумѣвъ вѣддати типъ чоловѣка, для котрого нѣчимъ людскѣ сльозы, котрый лишь „забувъ ся на часокъ" и черезъ те не хоче нищити собѣ житя, котрый думає, що сльозы можна окупити грошемъ... Чорна душа!

— —

Театрови поводить ся не зле. На сихъ двохъ представленяхъ, особливо на другѣмъ для богато публики не стало білетѣвъ: люде тиснулись, якъ могли, на стоячихъ мѣсцяхъ. На „Нещасне кохання" приведено й дѣвчата зъ института руского Товариства педаґоґічного. — *М. Ловиньскій.*

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Перенесеня.** Дирекція почтъ и телеґрафѣвъ у Львовѣ перенесла асистента почтового Ивана Краевского зѣ Збаража до Кракова.

Зъ ц. к. Дирекціи держ. зелѣзниць.

Дотеперішній розклад їзди на шляхах ц. к. зелїзниць держ. в Галичинї і Буковинї буде важним також в зимових місяцях с. є. від 1. жовтня

р. до включно 30. цьвітня 1901. Тілько на шляху Дрогобич-Стрий запроваджує ся з днем 1. жовтня с. р. нову пару льокальних поїздів особових, а іменно поїзд ч. 1233 з Дрогобича до Стрия і поїзд ч. 1234 в противнім напрямі. Поїзд ч. 1233 буде мати получене в Дрогобичи з поїздом ч. 1812, приходячим з Борислава, а в Стрию з поїздом ч. 1711, відходячими до Лавочного. Поїзд ч. 1234 буде відходити зі Стрия від поїзду ч. 1715, приходячого зі Львова, і злучить ся в Дрогобичи з поїздом особовим ч. 1819, відходячим до Борислава. Подрібний розклад їзди сих нових поїздів льокальних подано в осібнім оповіщеню.

Вкінци подає ся до відомости, що вози спальні при поїздах поспішних ч. 1/301 і 302/2, переходячі тепер поміж Краковом і Черніівцями, будуть переходити від 1. жовтня с. р. поміж Краковом і Іцканами. Натомість застановляє ся з днем 1. жовтня с. р. курс возу реставраційного при поїздах ч. 301 і 302 поміж Чернівцями і Іцканами і сей переходити буде від тепер тілько поміж Іцканами а згл. Бурдуєні і Букарештом.

Німецько-австрийсько-румуньский рух особовий на Одерберґ, Дзєдзіц, Осьвєнім, Мисловиц і Опаву. — З днем 1. жовтня с. р. входить в житє додаток I. до тарифи для повисшого руху. Ціна примірника 1 марка = 85 сотиків.

Телеґрамы.

Прага 25 вересня. Въ Клядне вôдбули ся зборы робôтникôвъ копалєвь угля. Бôльша часть домагала ся страйку. Зъ огляду однакъ на некорисний въ тôй хвили вôдносины, уважають страйкъ за неимовѣрный. — При выборахъ до промыслового суду побѣдили у всѣхъ ґрупахъ соціяльнѣ демократы, зъ выняткомъ торговельныхъ помôчникôвъ, де выйшли ческо-національнѣ робôтники.

Градецъ 25 вересня. При выборахъ до промыслового суду побѣдили соціяльнѣ демократы.

Римъ 25 вересня. На шефа поліціи Лізмару выконано вчера атентатъ. Лізмара дôставъ коломъ по головѣ. Его станъ безнадѣйный.

Бѣлградъ 25 вересня. Король Александеръ вже пôдписавъ помилуванє для всѣхъ засудженыхъ о державну зраду. Вôдъ помилуваня выключеный лише Кресовичь, котрый бувъ головнымъ обтяжаючимъ свѣдкомъ противъ нашихъ обжалованыхъ. Увязненыхъ увôльнено безпроволочно по пôдписаню декрету.

Лондонъ 25 вересня. Лігунчанъ заявивъ представителямъ державъ, що о выданю Туана и вышихъ урядникôвъ не може бути бесѣды и заключенє мира є немыслиме, коли се є головнымъ его условємъ. Хінамъ не лишає ся иншій выхôдъ, якъ бороти ся зъ цѣлымъ свѣтомъ. Новый начальникъ хіньскихъ вôйскъ заявивъ, що буде бороти ся до послѣдного зъ армією ґенерала Вальдерзе.

Гаґа 25 вересня. Здовжь берегôвъ заливу Делягоа крутять ся три англійскѣ военнѣ кораблѣ и полюють на Крігера, котрого хочуть переловити.

Льоренцо Маркізъ 25 вересня. Буры покинули позиціи на границѣ и перейшли ей. До Льоренцо Маркізъ приѣхало 500 Бурôвъ. 700 Бурôвъ зъ 14 высшими офіцирами, котрѣ перейшли на портуґальску територію, забравъ вôддѣлъ португальского вôйска. Вчера перейшло границю ще 800 Бурôвъ, котрыхъ также сейчасъ интерновано. На португальску територію перейшло взагалѣ 3.000 Бурôвъ.

Преторія 25 вересня. Полекаревъ обсадивъ Коматіпортъ и забравъ богато зелѣзничихъ возôвъ и льокомотивъ. Буры пôдъ Ермаломъ ударили на стацію Еляйдсріверъ але ихъ вôдкинено. Паґатъ забравъ таборъ Бурôвъ и 8.500 штукъ худобы.

Надôсланє

Глядаю конципієнта зараз!

Блкаші услівя після умови.

Др. Теофіль Кормошь адвокат в Перемишли. 478 1—2

Оборонець въ справахъ карныхъ

Д-ръ І. БАРАНЪ

отворивъ бюра у Львовѣ улиця Третього Мая число 21. 473 2—8

Мед. Д-ръ БОГОСЕВИЧЬ
Дентистъ

ординує при улици Ягайлоньскôй число 7 вôдъ 9—1 и 3—5 287

Оповѣщенє.

Зъ днемъ 1 падолиста с. р.

РЕСТАВРАЦІЯ ЦЕНҐУТА

перенесе ся до готелю Брістоль при улици Кароля Людвика ч. 21. 445 7—10

Д-ръ А. ПАДАЛЄВСКІЙ

Специялістъ шкôрныхъ и венеричныхъ недугъ б. лѣкарь на університетскихъ клініках у Вѣдни, Берлинѣ и Парижи, лѣчать методою опертою на найсвѣжѣйшихъ научныхъ розслѣдахъ и за помочію найновѣйшихъ прирядôвъ всякѣ венеричнѣ недуги, навѣть найбôльше застарѣлѣ шкôрнѣ, половѣ и мочового наряду, у мужчинъ и женщинъ. — Ординує вôдъ години 10—12 и вôдъ 3—5 по полудни. Улиця Академічна 12. 298 23—?

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

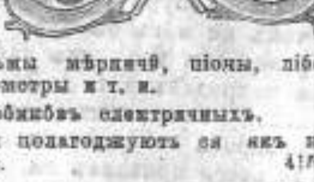

поручає въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокли, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ манометры и т. и.

Урядженя дзвôнкôвъ електричныхъ.

Всякѣ направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4158

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дôстати можна въ товариствѣ „Просвѣта“ у Львовѣ Ринокъ ч 10.

Сальонъ моды

К. ЛЕВИЦКОИ

у Львовѣ

ул Хорущины ч. 11

поручає

Высокопов. Паннамъ на сезонъ осѣнный свôй великій выбôръ жѣночихъ капелюхôвъ, вѣденскихъ моделѣвъ, по дуже умѣренныхъ цѣнахъ. 242 5—5

Гармоніюмъ до науки спѣву

дуже тревалои конструкціи

поручає

ИВАНЪ СЛИВЯНЬСКІЙ

у Львовѣ. 94

Викентій Бельскій

огородникъ-пейсажистъ

Львôвъ, Ягайлоньска 7,

урядже и закладає парки англійскѣ, французскѣ и лѣснѣ, звѣринцѣ, партеры цвѣтовѣ, огороды и сады овочевѣ такъ ужиткові якъ также експльотаційнѣ, оранжеріи и теплярнѣ цвѣтовѣ и овочевѣ, провадить спеціяльнѣ управы якъ также рисує плянчи такъ цѣлыхъ огородôвъ якъ и поодинокихъ цвѣтниковъ.

Приймає также сталый надзôръ и управу надъ огородами приймаючи у власный зарядъ продажу продукціи.

Доставляє также стало и правильно черезъ цѣлый рôкъ всяку огородовину, овочѣ и цвѣты на провінцію и до заведень купелевыхъ. 865 20—26

Фабрика парова для выробôвъ меблѣвъ

Франца Цайзера
(Zeizer)

у Львовѣ, улиця Ткацка ч. 7.

повѣдомляє о отвореню власного

СКЛАДУ МЕБЛѢВЪ

у Львовѣ, ул. Валова ч. 13

принимаючого замовленя на всякѣ урядженя ѣдалень и спалень, якъ также готелѣвъ, склеповъ, реставраційнѣ и каварнянѣ урядженя, поручаючи за доброту, тревалôсть и совѣстне ихъ выкôнченє зъ доборового матеріялу. Цѣны умѣркованѣ и точне додержанє речинцѣвъ замовлень. 862 28—60

Тапеты найновѣйшѣ

Штукатеріи суфітовѣ

Сторы и жалюзіи

до вôконъ

Ходники кокосовѣ

Дроты до сходôвъ

поручають найдешевше

И. ЛУЩИЦКІЙ
и
В. АДАМСКІЙ

давнѣйше ІРҐЕНСЪ

Львôвъ, Собѣского 4.

Для Пп. Архитектôвъ и пôдприємцѣвъ вôдповѣдный рабатъ. 403 19—25

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львôвск. університету

поручає

свое переплетниче и ґалантерійне заведенє

у Львовѣ ул. Академічна ч. 8. 366

Пôдоймає ся всякихъ робôтъ, особливо переплету Служебникôвъ, Евангелій, Молитвенникôвъ, Бібліотечныхъ книгъ Альбумôвъ, Мапъ, Дипльомôвъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.

ЛЬВÔВСКЕ АКЦІЙНЕ

ЗАВЕДЕНЄ ЗАСТАВНИЧЕ

ул. Кароля Людвика ч. 3, I. поверхъ

дає позички на заставы:

Дорогоцѣнностій всякого роду
Цѣнныхъ паперôвъ и
Цѣнныхъ предметôвъ въ-загалѣ.

Процентъ умѣркованый знижає ся въ мѣру высоты позички. 402 13—48

Бюро отворене вôдъ 9—1 и 3—6.

Рôкъ заснованя 1892

ТОВАРИСТВО
ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
„ДНѢСТЕРЪ“

Львôвъ, Ринокъ ч. 10 (дôмъ „Просвѣты“.)

перше и одиноке руске товариство асекураційне, припоручене Веч. Духовеньству и всѣмъ вѣрнымъ Впреосв. Митрополита и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечає будынки, урядженє домашнє, скотъ, господарскѣ знаряды, збôже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкôдъ огневыхъ.

Станъ фондôвъ ґаранційныхъ зъ днемъ 31 грудня 1899 выносить:

Фондъ резервовый	245.814 к.	52 с.		
Резерва премій	148.480 „	— „		
Резерва спеціяльна	1.684 „	80 „		486.145 к. 92 с.
Фондъ основный	72.000 „	— „		
Фондъ смертельн.	18.166 „	60 „		

Тарифы „Днѣстра“ дуже умѣркованѣ, условія обезпеченя користнѣ, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. До кôнця 1899 року выносили выплаченѣ шкоды 1,669.565 кор. 38 сот. Полісы „Днѣстра“ принимає Банкъ краєвый и Касы щадности у Львовѣ, Коломыи, Самборѣ, Долинѣ, Снятинѣ, Городенцѣ, Теребовли и Залѣщикахъ при позичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ“ въ Товариствѣ взаимныхъ обезпеченъ въ Краковѣ, котре дає найкористнѣйшѣ условія, представляє своими значными фондами найбôльшу ґарантію, и выдає полісы и квіты въ рускôмъ языцѣ. 34

Зголошеня о удѣлене аґенцій въ охрестностяхъ, де нема близько аґентôвъ „Днѣстра“, приймають ся. „Днѣстеръ“ выплативъ аґентамъ по конець 1899 р. провізіи 216.714 коронъ.

Львôвъ, Ринокъ ч. 10 (дôмъ „Просвѣты“).

ПЕРШІЙ ГАЛИЦКІЙ

ВЫРÔБЪ КРѢСЕЛЪ

въ стилю старо-нѣмецкôмъ, бароковôмъ, англійскôмъ и ґотицкôмъ

ЮСИФА РУЖИЦКОГО

Львôвъ, площа Бернардиньска ч. 15.

Приймає также крѣсла до выплѣтаня, якъ и выплѣтанѣ перерабляє на скôрянѣ.

Поручає крѣсла вôдъ 4 зр. и высше.

Похвальнѣ листы на бажанє. 821 25—60

Кôлькохъ ученикôвъ або учениць

знайде мешканє зъ доброю опѣкою. Львôвъ, Домініканьска ч. 5 [II. пов.] 863 3—6

Буліонъ для тяжко хорыхъ найпоживнѣйшій и найгігієнічнѣйшій по 5 зр., 6 зр., 7 зр 50 кр. за кільо. ЧАЙ чисто россійскій. Кільо вôдъ 7 зр. 60 кр. до 2 зр. 75 кр. КОЦЫ на конѣ вовнянѣ власнои роботы въ пасы бѣлѣ зъ чорнымъ маючѣ 6 метрôвъ обсягу, штука по 6 зр. 50 кр.

Двôръ Лапшинъ почта Бережаны. 446 3—10

Непромакальнѣ плащѣ, ґумовѣ, ліберійнѣ, вôйсковѣ, урядничѣ, моднѣ пальта, для панъ гавельоки и пелерины дамскѣ, поручає въ найбôльшôмъ доборѣ

Рудольфъ Крімеръ

готель француский

Парасолѣ мужескѣ и дамскѣ вôдъ 3 кор. 461 2—2

НОВÔСТЬ. НОВÔСТЬ

ВОДА ДО ВОЛОСЯ

Станислава Липницкого

По кôлькаразовôмъ ужитю дѣлає чудесно.

Припоручаю всякѣ матеріялы аптичнѣ и знаряды тоалетовѣ.

Дôстати можна лише въ дроґеріи

Станислава Липницкого

У ЛЬВОВѢ

386 ул. Сикстуска ч. 21. 17—0

Ковдры и матерацы

найдешевше набути можна въ специяльнôй робôтни постелій

Іосифа Шустера

Львôвъ, улиця Коперника ч. 5. 455 6-30

К. Іостыньскій
и
І. АЛЬСЪ

пôдприємство спедиційне

у Львовѣ, Чарнецкого 3

Перевôзъ меблѣвъ въ патентованыхъ возахъ замыканыхъ

Опаковане меблѣвъ.

Спедиція на зелѣзницѣ и зъ зелѣзницѣ.

Склады на меблѣ и товары. 412 6—15

Въ парохіи Новосѣльцѣ Гнѣвошь п. Іосо есть на продажь ИКОНОСТАСЪ досыть старинный, гарнои рѣзьбарскои роботы, въ зовсѣмъ добрôмъ станѣ, но дуже приступнôй цѣнѣ. Близша вѣдомôсть у предсѣдателя Комітету парохіяльного, о. Антонія Менцаньского, пароха мѣсцевого. 477 1—3

Найдовше

потревати можуть ґардеробы, коли они хемічно чищенѣ и прасованѣ [и выглядають якъ новѣ] въ першôмъ вѣденьскôмъ хемічнôмъ

Заведеню чищеня плямъ

СИМЕОНА ВАЙСА

У ЛЬВОВѢ

лише при улици Коперніка число 12

На жаданє чищу убраня за помочію апаратôвъ въ протягу кôлькохъ годинъ. Листы похвальнѣ зô всѣхъ сторôнъ. 474 1—10

КОМАР

двотиждневник гумористично сатиричний.

Одинокий гумористичний ілюстрований орґан на Руси. Видає і за редакцию одвічає: Іван Кунцевич.

Цілорічна передплата 4 зр., на пів року 2 зр., чвертьрічно 1 зр. Редакция і адміністрация: *Львів, ул. Личаківска ч. 23.*

ДО

пôвнôчнои и полудневои

АМЕРИКИ

черезъ

ГАМБУРҐЪ

высылаю пасажерôвъ всѣми поспѣшными и почтовыми парôвцями по найдешевшихъ цѣнахъ.

Ѣзда до Нового Йорку 6 до 7 днѣвъ.

Всякѣ информаціи удѣляє охочо

С. Ярмуловскій

въ Гамбурґу Gr. Theaterstrasse 22.

Аґентôвъ потукує ся. Провізія высока 354 7—13

ДРОҐЕРІЯ и ПЕРФУМЕРІЯ

ЩАСНОГО ТРАВНФЕЛЬНЕРА

у Львовѣ, Ринокъ ч. 10

маґістра фармаціи и довголѣтн. властителя аптики

припоручає:

ПУДЕРЪ КНЯЖНОИ МИЛЕНЬКОИ, вôдзначеный сотками похвальныхъ листôвъ, зладженый зъ муки тростинного аксамитника (Marantha arundinacea) безъ примѣшокъ металічныхъ; пристає досконало до лиця и вызначає ся приємною и тривкою вонею. — Оригінальнѣ коробочки пудру бѣлого, рожевого и кремового по 80 сот., 1 К. 20 сот., 2 К.; коробочки на пробу по 40 сот

Ручу, що хто разъ ужиє пудру княжнои Миленькои, залишить иншѣ пудры такъ краєвѣ якъ заграничнѣ. Богато замовлень и подякъ дає найлѣпшу рекламу мому пудрови. — При замовленяхъ за 4 Кор. оплачую порторію.

ВОДЪ ВЕСНЯНОКЪ плынъ и масть д-ра Бамберґера зъ Вѣдни. Знамените се средство усуває веснянки, жовчевѣ плямы, надає шкôрѣ бѣлости, прозорости и аксамитнои тонкости. Успѣхъ чудный. — Цѣна 3 кор.

КРЕМЪ ОДАЛІСОКЪ, средство на почѣчковѣ плямы. — Цѣна плыну и крему 2 к. 40 сот. — Богато похвальныхъ листôвъ. 329 2—32

МЫЛА ЛИЛІЄВѢ зъ Мекки и на веснянки. Цѣна 70 сот.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянъскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропигійского, пôдъ зарядомъ Йосифа Давидюка.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ) о 5-тôй годинѣ по полуди. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вô второкъ, и вô второкъ и пятницю на пересилку разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Кôпєрника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитôсть за инсераты платитъ у Львовѣ

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ
въ Австріи: на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на пôвъ року . . 8 зр.
за границею: на цѣлый рôкъ . . 22 зр. на пôвъ року . . 11 зр.
у Львовѣ: на цѣлый рôкъ . . 14 зр. на пôвъ року . . 7 зр. на чверть року . 3·50 зр. на мѣсяць 1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Рекламаціи неопечатаний вôльнѣ вôдъ порта.

Поединоке число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошеня звычайнѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр вôдъ одноѣ стрôчки инсератовои або еи мѣсця а въ рубрицѣ „Надôслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншѣ донесеня приватнѣ числять ся по 15 кр. вôдъ стрôчки.

Рускій народный театръ и конечнôсть его реформы.

(Статья надôслана.)

Покликаный Хв. Выдѣломъ Рускои Бесѣды у Львовѣ предложити на зборахъ 28-ого с. м., скликаныхъ въ справѣ руского театру, гадки мои въ справѣ реформы того театру, подаю мои погляды передовсѣмъ прилюдно, щобы Вп. участники зборôвъ могли ихъ ще передъ зборами взяти пôдъ розвагу, а се въ значнôй части облегчить дискусію.

До справъ, зъ котрыми Руснинамъ рѣшучо не веде ся, належить безперечно справа руского театру народного. Трицять шѣсть лѣтъ минуло вôдъ часу заснованя его и за той часъ Русины зробили немало на многихъ иншихъ нивахъ публичного житя, але театръ пôднѣсъ ся розмѣрно дуже незначно, а то такъ що-до репертуару якъ и выконаня его, якъ и взагалѣ що-до своеи артистичнои высоты и вартости.

Маємо вже поважнѣ институціи для цѣлей культурныхъ, просвѣтныхъ, економічныхъ, маємо чимъ-разъ бôльше высшихъ заведень науковыхъ, замѣтный також поступъ нашъ въ літературѣ а зъ року на рôкъ ширшають круги интеліґенціи. А прецѣнь до культурныхъ потребъ сеи интеліґенціи належить безперечно театръ народный, — а прецѣнь тая интеліґенция любить свôй театръ, спѣшить радо почути на сценѣ рôдне слово та рôдну пѣсню и зъ малыми вынимками охотно пôдпирає его матеріяльно.

Такъ отже причиною невôдрадного стану нашого театру не єсть анѣ низькій станъ культурный народу, анѣ его апатія для рôдкои сцены — тои причины треба шукати деинде.

Щобы театръ мôгъ вôдповѣсти артистичнымъ вымогамъ вже хочь-бы лише середно образованои суспôльности и станути на якôй-такôй приличнôй стопѣ, на се треба людей и средствъ. Вправдѣ можна бы сказати: „при средствахъ знайдуть ся люде“, однакъ условія, середъ якихъ живе рускій театръ, суть того рода, що и при средствахъ не все можна знайти одиницѣ способнѣ до веденя сцены, такъ якъ сего вымагає интересъ артистичный штуки и культурный интересъ народу. Тутъ треба людей не лишь способныхъ и замилуваныхъ въ штуцѣ, але готовыхъ до посвященя, до саможертвы. Лише такѣ люде при вôдповѣдныхъ средствахъ можуть здвигнути нашу сцену на пожадану высоту еи розвитку.

Дотеперѣшна исторія театру нашого учить, що такихъ людей у насъ бувало не богато. Серед тои артистичнои мізеріи, въ якôй вѣвъ рускій театръ свое истнованє, лишь одна епоха его выказує дѣйстне стремленє до пôднесеня рускои сцены на правдиву артистичну высоту. Бувъ то часъ, коли на чолѣ театру стояла спôлка Гриневецкій-Биберовичъ. Наскрôзь артистична душа Гриневецкого и умѣла а розумна адміністрація Биберовича дѣйстно пôднесли сцену руску въ рр. 1884—1888 до небувалои передъ тымъ высоты. Коли порôвнаємо репертуаръ зъ рокôвъ попередныхъ зъ репертуаромъ того періоду, то побачимо величезну рôзницю, немовь мѣжь репертуаромъ театру провінціяльного а столичного. Ще бôльше выступала тая рôзница пôдъ взглядомъ выконаня и взагалѣ артистичного веденя театру, выробленя артистичного почутя мѣжь его членами. Тогдѣ театръ бувъ на добрôй дорозѣ и вѣщувавъ такій розвитокъ, якого належало серед нормальныхъ вôдносинъ выжидати зъ огляду на культурный поступъ и розвитокъ цѣлого народу. Плекаючи старанно драматичный репертуаръ, выставляючи справдѣ по столичному драмы и комедіи, звернувъ пок. Гриневецкій особливу увагу на музичну сторону репертуару и розпочинаючи вôдъ модной тогдѣ оперетки пошовъ до оперы. Смерть Гриневецкого перетяла все; кôлька лѣтъ ще опôсля держить ся театръ на тôй рôвени, на якôй лишивъ его Гриневецкій [се заслуга енерґичного Биберовича], але не йде вже анѣ крокомъ высше, а згодомъ починає упадати.

Розпочинаєсь епоха власного заряду Рускои Бесѣды — епоха горячихъ стремлень, але слабыхъ успѣхôвъ — часомъ ще тутъ и тамъ заблисне щось нѣбы поступъ, нѣбы надѣя на лучше, однакъ вкôнци таки станъ его теперѣшный не представляє въ порôвнаню изъ згаданою высше добою нѣякого поступу. Театръ ще й нинѣ жиє спадщиною Гриневецкого, вôдгрѣває старѣ оперети ще нимъ ставленѣ, котрѣ въ свôй часъ були на мѣсци, але нинѣ повиннѣ безусловно вже зôйти зô сцены и уступити мѣсця оперѣ, якъ се було въ плянѣ пок. Гриневецкого — а хочь нинѣ въ Галичинѣ єсть вôнъ безусловно найлѣпшимъ зô всѣхъ театрôвъ провінціяльныхъ, то все-таки далеко ще до того, щобы нинѣшный станъ нашого театру вôдповѣдавъ потребамъ рускои штуки и зовсѣмъ оправданымъ вымогамъ рускои суспôльности.

Низькій станъ розвою театру потягає за собою застôй въ літературѣ драматичнôй и музичнôй. Лише коло добрыхъ театрôвъ ґрупують ся таланты літературнѣ и композиторскѣ. Застôй сей вôдчуває живо руска суспôльнôсть и безперечно рада бы ему зарадити. Руска Бесѣда мала послѣдными лѣтами немало клопотôвъ зъ вышуканемъ управителя театру — вкôнци, вдаєсь, зробила выбôръ дуже щасливый. Нинѣ стоить на чолѣ театру чоловѣкъ, якого театръ не мавъ вôдъ смерти пок. Гриневецкого.

Д-ръ Иванъ Гриневецкій [братъ пок. артиста и директора того жь имени и прôзвища] лучить въ своѣй особѣ всѣ прикметы управителя способного повести руску сцену дорогою найкрасшого розвою. Глубоко образованый музикъ, маючи за собою довголѣтнѣ студіи театрôвъ и оперъ за границею, намѣривъ вôнъ выключно зъ замилуваня до штуки и для пôднесеня рôдной сцены посвятитись еи управѣ. Вже въ тôмъ небувалôвъ фактѣ, що чоловѣкъ сей покинувъ для сцены свое поважане и высоке званє лѣкаря, котре безперечно красше обезпечувало ему лѣпшѣ условія житя, лежить доказъ его правдивого посвященя и серіозности его намѣрôвъ. Д-ръ Гриневецкій має зрѣло обдуманый плянъ розширеня и пôднесеня руского театру, заведеня при нѣмъ школы драматичнои и школы спѣву сольового, збôльшеня орхестры и поставленя поважнои оперы. Плянъ сей має на цѣли поставити театръ нашъ на высотѣ вôдповѣдаючôй задачи театру народу культурного.

Переведенє сего пляну вымагає, кромѣ неусыпного труду управителя и дружины драматичнои, бôльшого вкладу грошевого. Вкладъ сей не бувъ бы страченымъ, бо добрый театръ мусѣвъ бы безусловно оплачувати ся а навѣть давати зыски. Учить сего дотеперѣшна исторія театру, що все, якъ лишь бувъ дôбрный персоналъ и вôдповѣдный репертуаръ, театръ яко предприємство рентувавъ ся зовсѣмъ добре. У другихъ народôвъ знайшовъ бы ся сейчасъ капіталістъ або кôлькохъ капіталістôвъ, котрѣ доставили бы такого вкладу; у насъ капіталістôвъ нема и всѣ публичнѣ справы стоять у насъ силою громады — загалу. Треба отже и въ тôй справѣ звернутись до загалу, до публичныхъ орґанізацій и въ нихъ шукати средствъ и способôвъ до осягненя позысшои цѣли.

Загалъ нашъ интересує ся справами театру и давъ уже и въ тôмъ напрямѣ доказы своеи жертволюбивости; однакъ дотеперѣшна акція загалу въ справѣ театру не має конечнои одноцѣлости та належитои орґанізаціи и въ тôмъ, пôсля моеи гадки, належить бачити головну причину недостаточныхъ еи успѣхôвъ.

Акція загалу иде въ двохъ головныхъ напрямахъ: пôдпирає ся театръ истнуючій и збирає ся фонды на будову будынку театрального у Львовѣ. Край и взагалѣ ширшій рускій загалъ проявлявъ доси яку-таку дѣяльнôсть лише въ тôмъ другôмъ напрямѣ. Вôдъ кôльканацяти лѣтъ збирають ся у насъ фонды на будову театру, але то збиранє вôдбуваєсь безъ належитои системы, принагôдно безъ контролѣ. Були хвилѣ, де жертволюбнôсть на тую цѣль проявляла ся досыть щедро — нинѣ не плывуть жертвы майже зовсѣмъ, бо суспôльнôсть бачить, що се далека цѣль, котра при дотеперѣшнôй системѣ Богъ зна' коли осягне ся.

При тôмъ многѣ справедливо пôдносять, що замѣсть старатись въ першôмъ рядѣ о будову будынку для театру у Львовѣ, треба радше въ першôмъ рядѣ старатись о пôднесенє самого театру, бо звѣстна рѣчь, що будынокъ не сотворить театру, а зъ другои стороны фактъ истнованя театру доброго на скалю справдѣ европейску буде доказомъ вопіючои конечности вôдповѣдного помѣщеня для него, а тымъ самымъ приспѣшить довершенє сеи будовы. Треба отже — кажуть — передовсѣмъ пôднести театръ и въ першôмъ рядѣ въ тôмъ напрямѣ звернути акцію руского загалу. Вказують також зовсѣмъ справедливо на то, що при теперѣшныхъ нужденныхъ условіяхъ, въ якихъ мусять жити артисты руского театру, театръ нѣколи розвинутись не може, бо лѣпшѣ силы покидають руску сцену при першôй нагодѣ, а вѣрнѣ сценѣ рускôй ветераны гинуть передчасною смертію. Належало бы отже конечно тѣ условія хочь трохи полѣпшити.

Такъ отже сумна дѣйстнôсть высуває на першій плянъ конечнôсть акціи для пôднесеня театру вже теперь безъ огляду на то, коли доведесь поставити театръ у Львовѣ, а на кождый случай конечнôсть розвиненя сеи акціи хочь-бы разомъ зъ акцією за-для будовы театру.

Ще бôльше хибъ лежить въ публичнôй орґанізаціи тои акціи загалу для справы народного театру. Акція роздѣлена мѣжь чотири рускѣ институціи. Руска Бесѣда веде театръ, Просвѣта и ще оденъ окремый комітетъ збирає фонды на будову будынку у Львовѣ, вкôнци Товариство имени Котляревского и збирає фонды и намѣряє перенятити театръ пôдъ свою управу. Роздѣлъ сей акціи на чотири части, мѣжь чотири корпорація, не стоячѣ зъ собою въ нѣякôй звязи, не руководячѣ ся нѣякими одноцѣльными плянами, не може нѣякимъ способомъ помогти справѣ, а противно, спиняє правильный еи розвôй, а тымъ самымъ шкодить.

Руска Бесѣда має до театру свое историчне право, бо она его заложила, пôддержувала въ найтяжшихъ часахъ и веде его доси. Однакъ въ самôй орґанізаціи Рускои Бесѣды лежать вже причины, за-для котрыхъ она не може поставити театру на вôдповѣдный степень розвитку. Головною причиною єсть то, що Руска Бесѣда не має на цѣли займатись выключно и лише театромъ, а єсть передвсѣмъ товариствомъ касиновыхъ, котре лише побôчно театромъ займає ся. Въ 1864 роцѣ була се може орґанізація вôдповѣдна, але нѣколи теперь. Дальше єсть Руска Бесѣда товариствомъ, до котрого можуть належати лише львôвскѣ Русины, а театръ єсть институцією загального значѣня а нема нѣякои розумнои причины, за-для котрои бы Русины позальвôвскѣ зъ цѣлого краю мали бути вылученѣ вôдъ участи въ его справахъ. Вкôнци не має Руска Бесѣда кромѣ субвенціи соймовои нѣякого жерела доходôвъ, зъ котрыхъ могла бы черпати фонды на пôднесенє театру.

Товариство „Просвѣта“ єсть лише хвилевымъ депозитаремъ фондôвъ, котрѣ вплынули на его руки длятого, бо не було на-разѣ институціи, до котрои бы зъ довѣремъ вôднестись могла публика. Однакъ Просвѣта не має зъ театромъ нѣчого спôльного, и не може инакше фруктифікувати фондôвъ, якъ хиба дорогою звычайного опроцентованя.

Зовсѣмъ непотрѣбно истнує по-при Просвѣтѣ ще окремый комітетъ для збираня датковъ на будову театру, котрый впрочôмъ вôдъ довшого часу не дає знаку житя.

Вкôнци завязано Товариство имени Котляревского. Завязанє его выкликали именно тѣ хибы въ орґанізаціи акціи для справы театру, якѣ я пôднѣсъ высше, и товариство се зовсѣмъ розумно поклало собѣ задачею: збиранє фондôвъ и веденє театру сполучити въ одныхъ рукахъ. Однакожь якъ цѣль сего товариства вôдповѣдає дѣйстнôй потребѣ, такъ зъ другои форма, въ якôй се товариство завязало ся, выдаєсь менѣ для осягненя сеи цѣли зовсѣмъ невôдповѣдною. Товариство Котляревского збирає фонды на будову театру и пôдъ тымъ взглядомъ анѣ на волосъ не дѣлає бôльше вôдъ Просвѣты, зъ тою рôзницею, що має тыхъ фондôвъ зôбраныхъ значно менше. И тутъ фонды тѣ не можуть збôльшатись инакше, якъ лишь дорогою опроцентованя, а коли зважити, що плывуть они тутъ, рôвно якъ тамъ, лише зъ добровôльныхъ даткôвъ, то справдѣ треба подивляти патріотизмъ членôвъ товариства, котрѣ працюють для цѣли, котрои довершеня певно за житя свого не побачать.

Товариство Котляревского має въ плянѣ перейняти на себе вôдъ Рускои Бесѣды веденє театру и займитись нимъ — очевидно зъ всею енерґією. Однакъ и пôдъ тымъ взглядомъ годѣ вѣщувати якихъ-буть незвычайныхъ змѣнъ въ порôвнаню зô станомъ теперѣшнымъ. Товариство Котляревского може дуже старанно дбати про театръ, але такои старанности годѣ и Рускôй Бесѣдѣ вôдмовити, — однакъ и Товариство Котляревского не буде мати, такъ якъ не мала Бесѣда, кромѣ театральнои субвенціи, нѣякихъ жерелъ и средствъ, котрѣ бы позволили ему зробити вклады, конечнѣ для пôднесеня театру. Перешкодою въ тôмъ характеръ сего товариства, заснованого на основѣ закона зъ 1867 р. яко товариства о цѣляхъ чисто культурныхъ, обмеженого на низенькѣ вкладки членьскѣ и змагаючого до величезнои меты — здвигненя будынку театрального и веденя театру акцією обмежною выключно на патріотизмъ и добродѣйнôсть!

Тая дорога, пôсля моеи гадки, рѣшучо не доведе до цѣли. Руска суспôльнôсть має тыхъ добродѣйныхъ и патріотичныхъ цѣлей вже стôлько, що они вычерпують вже всю еи жертволюбнôсть и силу патріотичну податкову. Нинѣ дадуть ся у насъ осягнути цѣли загально народнѣ лише въ той способъ, коли зъ мотивами патріотичными звяжемо интересъ. Доказомъ того економічнѣ институціи завязанѣ у насъ послѣдними лѣтами, зъ котрыхъ нѣ одна не зôйшла на манôвцѣ, а всѣ розвиваютъ ся гарно, деякѣ навѣть зъ блискучими результатами.

Пôсля моеи гадки и въ справѣ театру нема иншого выходу, якъ сцентралізувати акцію всѣхъ институцій нашихъ, займаючихъ ся нинѣ справою театру, въ одномъ загально-краєвомъ товариствѣ о характерѣ фінансовôмъ. Значить замѣсть высше згаданыхъ дотеперѣшныхъ орґанізацій станула бы одна: Спôлка руско-народного театру, товариство заресстроване зъ ограниченою порукою, приступне для всѣхъ Русинôвъ цѣлого краю и заграницѣ.

Се товариство мало бы на цѣли передовсѣмъ вести рускій театръ въ Галичинѣ и переняло бы его вôдъ Рускои Бесѣды [розумѣєсь за еи згодою] разомъ зъ субвенцією соймовою. Театръ сей обовязане було бы товариство поставити на высотѣ сучасныхъ вымогôвъ, а могло бы се зробити при помочи фондôвъ, збираныхъ въ формѣ удѣлôвъ мѣжь всѣми Русинами цѣлого краю и по-за его границями. Удѣлы тѣ фруктифікувало бы товариство вкладаючи ихъ въ предприємство театру за-для пôднесеня его. Властителѣ удѣлôвъ мали бъ вôдтакъ безпосередный интересъ въ розвитку театру и въ его успѣхахъ артистичныхъ та фінансовыхъ. Высота удѣлу повинна бы бути не надто высока, щобы дала можнôсть якъ найширшому кругови стати членами товариства и мати участь въ управѣ справъ театру, а зъ другои стороны сей широкій кругъ нашои суспôльности бувъ бы тымъ способомъ тѣсно звязаный зô справою театру — о жє институція тая увôйшла бы сею дорогою въ живый контактъ зъ цѣлою суспôльностію и стала-бъ, що такъ скажу, тѣсною еи власностію, а се такъ зъ огляду народного якъ и фінансового выйшло-бъ лише на добро такъ суспôльности якъ и театрови.

Форма удѣлôвъ товариства основаного на основѣ закона о товариствахъ заробково-господарскихъ, дала-бъ можнôсть выскати помôчь для театру вôдъ людей, котрѣ хотѣли бы чимсь для справы сеи причинитись, однакъ теперь, просто за-для браку формы, въ якôй бы се могли зробити, не причиняють ся. При нинѣшнôй орґанізаціи така помôчь зовсѣмъ немыслима, бо нѣяка институція не схоче вытягати руки о даровизну, коли тымчасомъ збиранє удѣлôвъ товариства фінансового не наражує товариства на замѣтъ жебранины, а даючого на нѣяку жертву, бо удѣлъ не перестає бути его власностію.

Впрочôмъ коли-бъ на чолѣ такого товариства станули люде въ краю звѣстнѣ и заслуженѣ а въ особенности представителѣ и члены институцій, якѣ дотеперь справами театру займають ся, и котрѣ дали-бъ ґарантію, що фонды товариства належито и безъ великого ризика на цѣли товариства будуть фруктифікувати, то довѣрє публики до товариства було бы повне и акція его въ справѣ позысканя численныхъ удѣлôвъ була бы успѣшною.

Товариство взяло бы въ свои руки все, що зъ театромъ и его справами єсть звязане, отже и справу будовы нового театру у Львовѣ. Фонды на тую цѣль доси зôбранѣ мусѣли-бъ очевидно ненарушенѣ остати на тую цѣль, однакъ фінансове товариство могло-бъ дорогою вôдповѣдныхъ операцій збôльшати тѣ фонды значно скорше, якъ бы се могло статись дорогою звычайного опроцентованя. Впрочôмъ и що-до самои будовы то значно лекше було бы еи розпочати и перевести товариству фінансовому, маючому фонды и въ мѣру числа членôвъ також и кредитъ, якъ якому-будь комітетови або товариству о характерѣ добродѣйнôмъ. Ставлячи театръ на высшій степень артистичнои вартости при помочи власныхъ вкладôвъ мало бы товариство оправдане жаданє до значного збôльшеня субвенцій сойму галицкого, а неменше могло-бъ увôйти въ контактъ зъ Буковиною и за запорученемъ певного числа представлень на Буковинѣ постаратись о пôдмогу вôдъ сойму буковиньского. На всякій способъ голосъ его, яко товариства загально-краєвого, и въ тôмъ взглядѣ бувъ бы бôльше поважнымъ и на значнѣйшій мôгъ бы числити успѣхъ.

Противъ такои орґанізаціи руского театру могли бы пôднести ся деякѣ замѣты.

Передовсѣмъ можна-бъ замѣтити, що товариствъ спôлковыхъ завязуєсь у насъ дуже богато и що зъ тои причины була-бъ труднôсть въ збираню удѣлôвъ. — То правда, товариствъ такихъ теперь у насъ чимъ-разъ бôльше, однакъ удѣлы суть способомъ капіталізаціи и кождый, хто може кôльканацять або кôлькадесять зр. вôдложити, може се здѣлати такъ добре и безпечно вкладаючи ихъ на удѣлъ, якъ бы вкладавъ н. пр. до щадницѣ. А впрочôмъ, чи хочь одно зъ тыхъ нашихъ товариствъ показалось несолиднымъ? чи хочь въ однôмъ пропали кому грошѣ? Нема отже пôдставы для публики лякатись и тутъ удѣлôвъ, а цѣль товариства — театръ народный — такъ симпатична и потягаюча, що вже и зъ сего взгляду годѣ тутъ бути надто великимъ скептикомъ.

Пôднести ся може також замѣтъ, що дотеперѣшнѣ институціи надто абсорбують вже нечисленнѣ силы нашѣ и що до веденя такого товариства могло-бъ не стати людей. Але-жь не належить забувати, що за то въ дотеперѣшныхъ орґанізаціяхъ, займаючихъ ся

справою театру, вôдпала бы значна часть працѣ, нехай отже лишь тѣ силы, котрѣ доси тамъ справами театру займали ся, посвятять свôй трудъ въ тôй новôй формѣ орґанізаціи, а не будемо въ клопотѣ о людей.

Се мои гадки въ тôй многоважнôй справѣ. Передаю ихъ нашому загалови пôдъ розвагу и дискусію. Можливо, що они не практичні и не знайдуть одобреня, однакъ хвилю теперѣшну уважаю дуже пригôдною, щобы зробити рѣшучій крокъ для поправы вôдносинъ руской народной сцены.

Д-ръ Евгеній Олесницкій.

Ратункова акція.

Послѣдні роки були для польской правлячой кліки однымъ рядомъ ударôвъ. Паньска господарка довела вже край до розпуки и на цѣлôй лініи зачала ся ворохобня.

Не кажемо тутъ про Русинôвъ, що все бороли ся зъ горсткою галицкихъ сатрапôвъ, але про польску таки суспôльнôсть, що посмѣла вже разъ нарушити доґму „narodowej solidarności", пôдъ якою въ дѣйсности укрывавъ ся особистый або кастовый интересъ невеликого гурта польскихъ потентатôвъ.

Початокъ зробили людовцѣ, за ними пôйшовъ Стояловскій а вкôнци и часть демократôвъ, не згадуючи вже про соціяльныхъ демократôвъ, що вже вôдъ разу не узнають згаданои доґмы.

Ґрупка кôльканайцятьохъ опозиційныхъ послôвъ, що засѣдала въ послѣднôмъ парляментѣ, и то по-за коломъ, була видимымъ знакомъ настрою, який панувавъ въ польскôй суспôльности супротивъ польско-паньскои політики и головныхъ єи репрезентантôвъ — парляментарного „кола" и центрального выборчого комітету въ Галичинѣ.

Теперь, вôдъ коли и часть демократіи зôрвала всякі звязи зъ польскимъ центральнымъ выборчимъ комітетомъ и задумала стануте до выборôвъ пôдъ власнымъ независимымъ стягомъ — польскій центральный комітетъ тымъ бôльше переставъ репрезентувати польскій загалъ, а ставъ вузко партійнымъ, чисто-шляхоцкимъ комітетомъ. Німбъ, що окружавъ его Каннове чôло, опавъ — и вôнъ показавъ ся тымъ, чимъ въ сути рѣчи вôдъ давна бувъ — синдикатомъ польскои шляхты обохъ вôдтѣнкôвъ — бôльше зъ европейска рафінованого краковско-станьчиковского та старомодного консервативного вôдлому подолякôвъ.

Не було нѣ хвилѣ до страченя. Треба було приступити безпроволочно до ратункови акціи, коли не хотѣло ся разъ на все з етѣ изъ „ogólno-narodowego" становища, на яке позовано.

Деверція кôльканацятьохъ фарбованыхъ демократôвъ и поворотъ ихъ на лоно „narodowych żywiołów" [читай: до стола паньскои кліки] не могла прийти въ лѣпшу пору — бо явила ся такъ, якъ бы на замовлене... Тому то и ратункова акція прибрала трохи иншу форму, нѣжь на се зъ-разу заносило ся.

Ще пôдчасъ соймовыхъ засѣдань выбрано пôдъ напоромъ демократôвъ изъ „sejmowego koła" комісію для змѣны реґуляміну центрального выборчого комітету. Та комісія якось не спѣшила ся зô своимъ рефератомъ и справа выринула ажь теперь на пленарнôмъ засѣданю центрального выборчого комітету, що вôдбуло ся дня 24 с. м. у Львовѣ.

Одинъ зъ демократичныхъ сецiонистôвъ п. Райскій, щобы якъ-такъ крыти свôй катеґоричный переходъ въ консервативный таборъ, зажадавъ сейчасового переведеня реформы комітету. Ну и ураджено скликати на 3-ого жовтня цѣле „sejmowe koło" и тамъ ухвалити такі змѣны, які буде треба. Та п. Райскій зъ горы вже застерѣгъ, що якъ бы и выглядала та реформа, вôнъ и его товаришѣ на все згодять ся и при солідарности стоять и стояти будуть.

Тому-то и ликує Przegląd, а за нимъ Gazeta Narodowa, Czas и т. д. та заповѣдають, що коли въ „obozie narodowym" гуртують ся всѣ елементы, и консервативні и демократичні [се мова о п. Райскôмъ и компаніи], то кождый, хто посмѣє не узнавати центрального комітету за найвысшу „narodow'y władz'y", анатемізованый яко „rokoszanin", що кандидує не для добра народу и краю, але для „антінародовыхъ та особистыхъ интересôвъ".

Анатема впала — та чи злякають ся єи всякі опозиційні партіи — побачимо..

Зъ руху выборчого въ краю.

Зъ Каменеччины пишуть намъ:

Дня 24. н. ст. вересня вôдбуло ся въ Камѣнцѣ струмиловôй засѣдане выдѣлу політичного товариства „Селяньска Рада", а заразомъ довѣрочні зборы, на котрѣ запрошено вôдпоручникôвъ зô всѣхъ мѣсцевостій повѣту каменецкого. Зôбране було дуже численне, взявши на увагу горячій часъ роботъ пôльныхъ, якъ сѣнба осѣнна и копане бараболь. Въ зборахъ взяло участь около 25 священикôвъ и надъ 100 селянъ та мѣщанъ зô всѣхъ сторôнъ повѣту. Видно зъ того значне політичне заинтересоване людности нашого повѣту, позаякъ справою нарадъ були наступаючі выборы до рады державнои, поставленє кандидатôвъ и орґанізація выборча.

Зôбраню предсѣдавъ сеніоръ духовеньства т/тешного повѣту о. Іосифъ Красицкій зъ Дернова. По его промовѣ на тематъ потребы солідарности межи Русинами присутні заявили ся однодушно за солідарнымъ поступованемъ при акціи выборчôй въ каменецкôмъ повѣтѣ, безъ огляду на партійні вôдносины обохъ теперь найвиднѣйшихъ сторонництвъ рускихъ. Селянинъ п. Стефановичь сказавъ, що селяне-хлѣборобы бажають загальнои згоды.

За-для того и поставлене кандидатôвъ на послôвъ до рады державнои не натрафило на значнѣйшу опозицію. И такъ зъ волѣ значнои бôльшости присутныхъ поставлено кандидатомъ на IV. курію заслуженого и ширшимъ кругамъ знаного патріота-трудителя на нивѣ народнôй, пароха зъ Милятына старого о. Исидора Зельского, голову „Селяньскои Рады" и філіи товариства „Просвѣты" въ Камѣнцѣ струмиловôй. На кандидата V-ои курії ухвалено просити д-ра Михайла Короля, адвоката зъ Жовкви, котрый, яко найбôльше знаный зъ тутешнôмъ повѣтѣ такожь мѣжь селяньствомъ, має найбôльшу шансу выбору.

Выбранемъ комітету выборчого спôльного для обохъ курій, въ складъ котрого увôйшли всѣ выдѣлові члены „Селяньскои Рады" и по три делеґаты покликані комітетомъ зъ кождого судового повѣту, закôнчили ся нарады.

Розходить ся теперь лишь о одобрене поставленыхъ кандидатуръ въ повѣтѣ бродскôмъ, о що постарати ся має выбраный комітетъ.

Зъ Яворова доносять намъ:

Дня 23 с. м. на довѣрочныхъ зборахъ въ Яворовѣ завязавъ ся провізорычный комітетъ передвыборчій зъ 30 мѣщанъ яворôвскихъ, котрый выбравъ своимъ предсѣдателемъ Сенька Борноа.

Комітетъ той скликує на сей понедѣлокъ д. 1 жовтня повѣтове вѣче въ Яворовѣ въ домѣ А. Виковача (на вел. передмѣстю коло моста) на 11 год. передъ полуднемъ и взыває пп. кандидатôвъ, що замѣряють убѣгати о мандатъ посольскій въ V. курії округа выборчого Ланьцутъ-Ярославъ-Яворôвъ-Городокъ Чешановъ и зъ IV. курії зъ округа выборчого Яворôвъ-Городокъ-Львôвъ взяти удѣлъ въ тôмъ вѣчу. Интеліґенцію повѣтову взыває ся, щобы прибула на се вѣче зъ рефератами: про подѣлъ Галичины, про подѣлъ краевои рады шкôльнои, про неподѣльнôсть ґрунтôвъ, про зôбрині громады, про внесене права презенты та зголошувала ся зъ ними до предсѣдателя Сенька Борноа, мѣщанина въ Яворовѣ.

Справоздане посольске о. Данила Танячкевича въ Дунаєвѣ

Дня 22 вересня въ суботу [по Рождествѣ Богородицѣ] стававъ посолъ о. Данило Танячкевичь передъ своими выборцями, щобы здати имъ справу зô своєи дѣяльности посольскои у Вѣдни за три роки. Дунаєвцѣ призначили на ту цѣль обширну комнату въ єи хаты читальнои, котру що вно выбудували и котру того жь таки дня о. посолъ посвятивъ.

Справоздане зачало ся точно о 11 годинѣ рано и тревало до 3-ои зъ полудня. Коли о. посолъ зачавъ промовляти, три выстрѣлы зъ моздѣрѣвъ дали знати цѣлому Дунаєви о сѣй поважнôй хвили. Народу зôбрале ся тьма; щобы не пересадити, було его 600 люда. Обѣ комнаты читальняні були переповнені, а друге тôлько товпило ся довкола хаты, слухаючи донеслого голосу о. посла, черезъ вôдчинені вôкна зъ напруженою увагою. Явило ся такожь 8 священикôвъ, а яко правительственный комісаръ прибувъ самъ староста перемышляньскій Вінарскій. Не хвало такожь трохи свѣтскои интеліґенціи, рускои и польскои, мѣсцевои и замѣсцевои. Зборы отворивъ самъ о. посолъ и на предсѣдателя покликавъ о. Мосору зъ Поручина, его заступникомъ бувъ п. Мичакевичь зъ Вовкова а секретарювавъ о. Степанôвъ зъ Вишнѣвчика.

О. посолъ говоривъ близько двѣ годинѣ. Въ ядернѣй бесѣдѣ представивъ сумне положене парляменту австрійского, прикру ситуацію послôвъ рускихъ въ парляментѣ, бо нема ихъ навѣтъ трохъ цѣлыхъ, а наконець незавидну долю руского народу. Згадавъ про кровавѣ выборы баденѣвскі зъ 1897 року и казавъ, що тѣ выборы то кривда вопіюча до неба о месть за рускій народъ. Месть тая вже по части зачала ся, бо Бадені, творець тыхъ выборôвъ, дочекавъ ся того, що его яко премієра міністрôвъ ставили въ станъ обжалованя. Згадавъ, що комітетъ выборчій выдавъ книжку про тѣ выборы въ нѣмецкôмъ языцѣ, най цивілізованый свѣтъ читає и знає, яку цивілізацію вщѣплює въ рускій народъ „культурный" народъ польскій. Посолъ сказавъ, що независимі три рускі послы стояли въ опозиціи до кождого правительства и они не можуть и не смѣють инакше поступати поти, доки система правительства супротивъ Русинôвъ не змѣнить ся. Независимі рускі послы боронили неустрашимо правъ руского народу, та зъ причины малого ихъ числа мало що могли они вдѣяти, мусѣли ограничати ся на внесеню великого числа интерпеляцій въ обороні руского и хлопского народу. Мѣжь многими интерпеляціями на двѣ головно клавъ натискъ о. посолъ, а то: 1) постанови внесокъ до правительства, щобы оно постарало ся обезпечати кождого громадянина на выпадокъ всякого нещастя елементарного, въ такій способъ, щобы кождый, кого постигне яке небудь нещастє въ майнѣ, бувъ сейчасъ вôдшкодованый; Премія на таке обезпеченє мало бы правительство побирати въ формѣ податку а навѣть и теперѣшні податки повинні бы сю прислугу вже чинити. Друга важна справа, яку нашій послы у Вѣдни вôдносили, була тота, щобы правительство перезяло на себе сплату всѣхъ довгôвъ рустикальныхъ гіпотечныхъ а розложило сплату довгôвъ на 50 лѣтъ. Дальше порушували справу парцеляціи ґрунтôвъ домінікальныхъ мѣжь селянъ и змѣну ординаціи выборчои въ напрямѣ заведеня безпосередного загального голосованя.

По скôнченôй бесѣдѣ наступили интерпеляціи. Два разы забиравъ слово Петро Костельный зъ Чуперносови. Се высокій мужчина, чорнявый, острого погляду и смѣлои поставы. Носить ся „зъ паньска" [поверха „матеріяльні" сподні, камізельку, на котрôй телѣпає ся бѣлый ланцушокъ нѣбы вôдъ зегарка, а поверха була засмальцована полотнянка, не запнена, абы всѣ выдѣли ланцушокъ]. Є вôнъ собѣ повѣтовымъ дорожникомъ вôдъ „польскихъ" дорôгъ, отже на паньскôй службѣ. Заразъ, якъ тôлько зачавъ говорити, кождый догадавъ ся, що се має бути „мальконтентъ" зъ нашого посла, бо зачавъ промовляти въ дусѣ опозиційнôмъ. Бесѣда его була не ясна. Зачавъ говорити, щобы вже бôльше не выбирати до Вѣдни анѣ священикôвъ анѣ нѣякихъ панôвъ, бо они всѣ вже собѣ повыробляли пенсіи, але теперь вже треба выбирати самыхъ хлопôвъ, щобы и они вже разъ мали пенсію. Дальше говоривъ протягарѣ податковій, конкуренційній, форшановій, а закôнчивъ тымъ, щобы кожде село заложило у себе позичкову касу системы Райфайзена. Бесѣда его взагалѣ не була бы зла, якъ бы була добре обдумана и въ нѣ вôдки не инспірована. Але Костельный, припертый пôзнѣйше до стѣны, признавъ ся, що вôнъ мавъ промовляти противъ о. посла зъ намовы якихсь панкôвъ. Та се єму не повело ся а лише выставивъ ся на смѣхъ.

Другій промовлявъ [такожь два разы] знаный патріотъ зъ Бѣлки Сѣкорскій. Сей и домагавъ ся вôдъ правительства, щобъ оно дало почнъ до засновуваня въ громадахъ зсыпôвъ збôжа, а головно, щобы само правительство заложило банкъ парцеляційный.

Однакъ найкраще промовлявъ п. Старухъ зô Слободы золотои. Вôнъ домагавъ ся: 1) пôдъ законъ о лихвѣ пôдтягнути всѣ банки; 2) внесеня нотаріяту; 3) розширеня права выборчого, щобы курія сельска выбирала бôльше послôвъ. Дальше интерпелювавъ о. посла, чи центральне правительство гадає зробити ладъ зъ нашимъ краевымъ правительствомъ въ тôй справѣ, що оно силує рускі уряды парохіяльні до польскои переписки зъ властями, а нарештѣ розповѣвъ цѣкаве „столкновеніє" законôвъ въ нашôй Австріи. Вôнъ такъ казавъ; Артикулъ 6 законôвъ основныхъ зъ 21 грудня 1867 узнає кождого властителя необмеженымъ паномъ своєи власности. На якôй же пôдставѣ хоче галицкій соймъ выдати законъ противъ дѣленя ґрунтôвъ? Въ такій способъ касує вôнъ законы державні! — Бесѣда п. Старуха выкликала велике враженє и, можна сказати, вôнъ побôчь о. посла бувъ другимъ героємъ дня.

По вычерпанôй дискусіи поставивъ о. предсѣдатель до зôбраныхъ отсѣ три питаня:

1) Чи добре заступавъ и боронивъ посолъ о. Данило Танячкевичь въ парляментѣ права и интересы руского и хлопского народу? — Всѣ крикнули: Добре!

2) Чи даємо єму за се вотумъ довѣря? — Всѣ крикнули: Даємо!

3) Чи будемо старати ся на ново выбрати его до рады державнои? — Всѣ крикнули: Выберемо его!

По вôдспѣваню о. послови „многая лѣта" о. предсѣдатель замкнувъ зборы. Та товариска забава въ новопосвяченôй читальни протягнула ся до самого вечера и тамъ обговорено ще не одну интересну справу.

Хіньска справа.

Хіньска заверуха вступила въ нову фазу. Зачавъ ся новый актъ. Що принесе найблизша будучнôсть, справдѣ не знати, бо вѣсти зъ далекого Сходу звучать для европейскихъ державъ цѣлкомъ несподівано.

Фактомъ майже ствердженымъ єсть, що сторонництво князя Туана, звѣстного изъ ворожого настрою супротивъ „бѣлыхъ чортôвъ", инспіратора всего дотеперѣшного антіевропейского руху, взяло на цѣсарскôмъ дворѣ гору. Всѣ едикты, які будуть выходити изъ цѣсарскои канцеляріи, мають переходити черезъ руки Туана, такъ само и всѣ письма, що прийдуть до канцеляріи. Першимъ наслѣдкомъ сего обороту єсть едиктъ цѣсаревонреґентки, що наказує выгублене до ноги усѣхъ західныхъ „варварôвъ" та взыває всѣхъ віцекоролѣвъ зъ полудневыхъ провінцій громадити вôйска та высилати ихъ до Чіянфу, столицѣ провінціи Шянсі, де пробуває теперь цѣсарскій дворъ.

Сей зворотъ въ хіньскôй справѣ має бути наслѣдкомъ сепаратистичного становища, яке заняла пôвнôчно американьска Унія въ послѣдныхъ часахъ. Тому анґлійска та нѣмецка праса не щадить всякихъ терпкихъ увагъ на адресу Американцѣвъ и Мекъ Кінліого, а орґанъ Сельсберіого Standard пише: „Мусимо высказати нашъ жаль зъ причины американьскои політики. Беремо пôдъ розвагу тяжке положене, яке выробило ся для Мекъ-Кінліого черезъ надближаючі ся выборы, але завважаємо, що держава, яка бажає вôдгравати ролю першорядной силы, мусить привчити ся до сего, абы внутрѣшна єи політика не вплывала на внѣшну."

Лігунчанъ, що пробуває теперь въ Пекінѣ, оцѣнює ситуацію дуже поважно. На его думку справа заострила ся и не такъ скоро можна буде єи поладити, а то тымъ бôльше, що цѣсарева-реґентка не хоче анѣ чути про удѣлюване єму якои повновласти до переговорôвъ, анѣ загаломъ про нѣякі переговоры. Противно, Лігунчанъ одержавъ тайный цѣсарскій едиктъ, що наказує єму выступити якъ найострѣйше противъ Европейцѣвъ та вôдобрати имъ Пекінъ.

Ситуація и на воєнномъ теренѣ змѣняє ся. Хінцѣ завважали, що не зможуть оборонити фортôвъ Пейтсану та опустили ихъ и водною дорогою, долѣ рѣкою Пейго, вспѣли уйти передъ переважною арміею союзныхъ державъ. — Якъ видко зъ тыхъ вѣстей, комунікація помѣжь европейскими вôйсками въ Тьянтсінѣ а Пекінѣ не дуже то сильна, коли саме на дорозѣ мѣжь тыми пунктами та на комунікаційнôй рѣцѣ Хінцѣ господарують въ найлѣпше. Рôвножь и на долѣшнôмъ бѣгу велитня рѣки Янтсе даєсь завважати рухъ хіньскои фльоты. Тому и берлиньска дипльоматія выступила зъ жаданемъ заняти мѣсто Шанґай, що положене при горлѣ Янтсе, що становить ключь плавбы по рѣцѣ. Коли-бъ Европа згодила ся на сей проектъ, театръ вôйны перенѣсъ бы ся зъ пôвнôчныхъ Хінъ до полудневыхъ, а се було бы выгôдне для всѣхъ союзныхъ державъ крôмъ Россіи.

Справы церковні.

Зъ *Ярославщины* пишуть намъ:

Дня 8 н. ст. вересня вôдбуває ся въ мѣстѣ Ярославѣ великій вôдпустъ у Домініканôвъ, але такожь и въ мѣсцевôй церквѣ. Въ тамтôмъ же столѣтю папы надали вôдпусты церквѣ и мимо жалобъ та рекурсôвъ патрôвъ Домініканôвъ церковь вôдпустъ обходить того самого дня, що и Домініканє. Зрозумѣє кождый, що патры докладають всѣхъ старань, абы до себе стягнути якъ найбôльше людей. И то имъ удає ся, бо и богато Русинôвъ спѣшить до костела и несе тамъ рускій крейцарь на „офѣру". А длячого? Прецѣнь рускій парохъ дбає о церковь и старає ся, абы вôдпустъ выпавъ якъ найлѣпше. Єсть кôлька наукъ, єсть соборна служба божа зъ діяконами при спѣвѣ доброго нотного хору, єсть богато священикôвъ до слуханя сповѣди. Длячого отже идуть Русины до костела? Длятого, що знають о тôмъ, що застануть тамъ рускихъ священикôвъ, а то о. Шандровского зъ Мислятичь и о. Преторіюса зъ Буцова, котрі лакомлять ся на устрицѣ и иншій заморскій витребеньки та на 40 зр. на службы божі... А народъ рускій, знаючи, що буде мôгъ и у Домініканôвъ высповѣдати ся и запрачащати ся, горне ся до патрôвъ.

Отцове! схаменѣть ся!

Очевидець.

НОВИНКИ.

При зближаючôй ся змѣнѣ мѣсяця и кварталу просимо Вп. передплатникôвъ, о вчасне вôдновлене передплаты. При сѣй нагодѣ просимо такожь дотычныхъ Вп. передплатникôвъ, що мають які-небудь залеглости, о остаточне выровнане, тымъ певнѣйше, що на кредитъ часопись не высылає ся, отже Адміністрація була бы приневолена при дальшôмъ треваню залеглостій высылку часописи безусловно здержати.

— **Руска выстава артистична разомъ зъ выставою фантôвъ дяковскои льотеріи** *въ великôй сали Народного Дому отворена що дня вôдъ 9 годины рано до 6 годины вечеромъ. Вступъ вôдъ особы 60 сотиковъ, для молодежи шкôльнои 30 сотиковъ. За купленымъ льосомъ въ цѣнѣ 2 коронъ вступъ для одной особы на одно вôдвѣдане вôльный. Кождый щирый Русинъ, кожда щира Русинка, чи то руска родина має патріотичный обовязокъ, въ мѣру вможности, вôдвѣдати выставу!*

— **Наша руска артистична выстава** набирає, якъ и заслугує, що-разъ бôльше розголосу. Се видно зъ подаваныхъ вѣстій и зъ польскихъ ґазетахъ, де похвально, зъ признанемъ высказує ся о нашôй выставѣ. Прибуває щоразъ бôльше гостей и зъ дальшихъ сторôнъ. Выставу вôдвѣдавъ въ недѣлю Намѣстникъ Пініньскій, сегодня вôдвѣдує выставу Преосв. еп. Чеховичь, а на суботу заповѣвъ своє прибутє Преосв. еп. Шептицкій. Сама выстава доповняє ся новыми предметами. Такъ прибувъ образъ директора Пилиховского „Мати Божа руского краю", котрый якъ пôдъ взглядомъ взнеслои оригінальнои концепціи и щирого народного кольориту, такъ и чудовои орнаментики рѣзьбарскои въ рамахъ буде мати

для рускои суспôльности певно силу притягаючу.

Намѣстникъ Пінінскій вôдвѣдавъ выставу въ недѣлю по обѣдѣ по 4-ôй годинѣ. Повитавъ его и опроваджувавъ присутный на выставѣ артистъ п. Пилиховскій. Намѣстникъ, прихильно принявши подяку за заявлену честь для выставы, осмотрювавъ зъ занятемъ численно зôбраній труды рускихъ артистôвъ Устіяновича, Пилиховского, Ивасюка, Труша, Скрутка, Панькевича, Томасевича, Куриласа, Копистиньского, Новаковского, Петрака, Турбацкого, Кавки и другихъ, оцѣнюючи ихъ окомъ доброго знатока и высказуючи много точныхъ и одвѣтныхъ замѣтокъ. Якъ що-до самои техніки и композиціи, такъ що-до стилю та характеру выставы, маючои въ собѣ знамя стилю всхôдного, котрый, пôсля гадки намѣстника, если вôнъ въ краю принявъ ся и мае за собою минувшôсть, належить его плекати и розвивати.

— **Слушне запытане до властей шкôльныхъ.** Сею дорогою смѣемо запытати всѣ власти шкôльнѣ, а именно: зарядъ школы и мѣсцеву раду шкôльну въ Порохнику, ц. к. окружну раду шкôльну въ Ярославѣ, а наконецъ и ц. к. краеву раду шкôльну у Львовѣ: для чого въ 4-клясовôй школѣ въ Порохнику не обходять ся свята пôсля руско-кат. обряду, коли и дѣти руско-кат. обряду до тои школы учащають, въ мѣсци есть церковь и рускій парохъ? Длячого въ рускй свята вôдбувае ся въ порохницкôй школѣ наука? На тую несправедливôсть звертаемо также увагу властій церковныхъ, особливо-жь члена окружнои рады шкôльнои въ Ярославѣ, Вп. о. крил. Хоткнецкого. — *Правовѣрнй христіяне.*

— **На доходъ Рускои Бурсы въ Рогатинѣ** вôдбуде ся въ понедѣлокъ дня 1 н. ст. жовтня с. р. въ сали гімнаст. тов. „Соколъ“ концертъ при участи львôвскихъ академикôвъ та мѣщаньского хору изъ Стрѣлискъ. Програма: Ф. Колессы „Обжинки“ вôдспѣвае хоръ мѣщаньскій; декламація п. П; Кумановского вязанка народныхъ пѣсень „Ой верба, верба“ вôдспѣвае хоръ мѣщаньскій; Шевченко-Лисенко „Менѣ однаково“ сольо басове въ супроводѣ фортепяна вôдспѣвае п. Лозиньскій; фортепянъ; *** „На погôднôмъ тихôмъ небѣ“ квартетъ мужескій львôвскихъ академикôвъ; Давидовъ „Обновляй ся новый Єрусалиме“ концертъ, вôдспѣвае хоръ мѣщаньскій. — По концертѣ танцѣ. Стрôй візитовый. Білеты по 1·20 зр. вôдъ особы въ Народнôй Торговли а у вечеръ при касѣ. Ґалерія для селянъ на часъ концерту 10 кр.

— **Выдѣлъ „Рускои Бесѣды“** пригадуе, що въ пятницю о год. 8 вечеромъ нарады надъ справами театру, и просить о найчисленнѣйшу участь.

— **Зъ Руского Товариства педаґоґичного у Львовѣ.** Маемо честь подати до вѣдомости, що женьскій институтъ перенѣсъ ся до реальности гр. Володимировои Дѣдушицкои при улици Савы ч. 3 [обôчна Курковои].

— **Изъ Станиславова:** Въ суботу 29-ого н. ст. вересня с. р. устрою выдѣлъ станиславôвскои Рускои Бесѣды въ комнатахъ товариства [ул. Собѣского ч. 18] вечерницѣ зъ танцями. Початокъ о годинѣ 8. Окремыхъ запрошень на провінцію не высылае ся.

— **Соймъ краевый** — якъ знову доносять — мае бути скликаный на короткій часъ въ половинѣ жовтня с. р. — Коли-бы соймъ скликано (що ще є рѣчію дуже непевною), то вôнъ радивъ бы о проектѣ реґуляціи краевыхъ фінансôвъ.

— **Намѣстникъ ґр. Пінінскій** выѣздить въ середу въ ночи до Вѣдня „въ справахъ урядовыхъ“.

— **Розправа противъ Федька Бекерского** о заморговане Войтуновои и Гуменнои закôнчила ся вчера передъ полуднемъ. Судьѣ присяжнй потвердили одноголосно вину его [скрытоубійчій мордъ] а трибуналъ засудивъ его на кару смерти черезъ повѣшене. Засудженый принявъ вырокъ апатично.

— **Зъ Наукового Товариства им. Шевченка.** Засѣдане етноґрафичнои комісіи вôдбуло ся въ Науковôмъ Товариствѣ им. Шевченка въ понедѣлокъ 24 ого с. м. пôдъ проводомъ Ол. Барвѣньского. Здавали справу зъ научнои експедиціи пп. Павликъ, Гнатюкъ и Роздольскій. П. Роздольскій демонструвавъ зôбраній зъ пôдпомогою фоноґрафу народній пѣснѣ зъ напѣвами и співанки выгравані на сопѣлцѣ и скрипцѣ. Показало ся наглядно, якимъ неоцѣненымъ придбанемъ для етноґрафованя есть фоноґрафъ, и длятого комісія ухвалила закупити добрый фоноґрафъ и зъ его пôдмогою п. Роздольскій буде ще теперь дальше збирати народній пѣснѣ въ околици Львова. Кромѣ того ухвалила секція выдати въ слѣдуючôмъ роцѣ народній леґенды зôбраній п. Гнатюкомъ и пѣснѣ зъ напѣвами п. Роздольского.

— **Въ тернопôльскôй учительскôй семинаріи** зложили поправки при испытѣ зрѣлости дня 17 вересня с. р. кандидаты: Ґавроньскій, Ляцкій, Лѣщана, Монджицкій, Оконьскій, Посацкій, Уберна зъ рускимъ и польскимъ языкомъ выкладовымъ, а зъ екстерністôвъ: Держко (зъ рус. и поль.), Длюбачь (зъ поль.), Маркъ (зъ поль.), Стецкôвна (зъ рус. и поль.), Шафранôвна (зъ рус. и поль.) и Теодоровичь (зъ поль.).

— **Бачнôсть на монеты ґульденовй!** Въ послѣднихъ часахъ появили ся въ обôзѣ фальшивй монеты одноґульденовй зъ металю „британія“ посрѣбленй. Пôзнати ихъ можна по звуку.

— **Конець старымъ значкамъ почтовымъ.** Всѣ марки почтовй и иншй значки почтовй, телеґрафічнй и телефонічнй, що представляють якусь вартôсть назначену въ австрійскôй валютѣ, тратять зъ днемъ 30 вересня с. р. свою вартôсть и не будуть вже уживати ся; можна ще буде лишь вымѣняти ихъ въ часѣ вôдъ 1 жовтня до 31 грудня 1900 р. у всѣхъ урядахъ почтовыхъ за значки такои самои вартости въ короновôй валютѣ. Вынимку становлять лише почтовй карты ощадности выданя зъ 1890 р. вартости 5 кр. и посвѣдки уплаты податку выданя зъ 1897 р. по 5 кр.; ихъ можна буде и дальше уживати, лишь на сихъ послѣднихъ выдрукованй знаки „Fl.“ и „kr“ треба замѣнити на „K.“ и „h“. и побôчь выбитои на посвѣдцѣ марки за 2 крейцарѣ долѣпити ще марку за 1 сотикъ.

— **Вѣсти зъ Буковины.** Катихитъ вышои гімназіи въ Чернôвцяхъ архимандритъ Ювеналь Стефанеллі (колись Стефанюкъ) перейшовъ у пенсію; хто займе его мѣсце, ще не знати. — Директоромъ краевого шпиталя въ Чернôвцяхъ именувавъ краевый выдѣлъ д-ра Володимира Филиповича.

— **Засуджене бувшого посла.** Дня 25 с. м. перевѣвъ вѣденьскій судъ розправу карну противъ бувшого посла антисеміта Міттермаєра, зъ професіи кельнера, обжалованого о те, що въ суперечцѣ въ однôй гостинници грозивъ шинкареви, що спровадить тысячѣ робôтникôвъ и тй завалять ему „буду“. Судъ засудивъ Міттермаєра на мѣсяць вязниць.

— **Нагôнка за анархістами.** Въ Ґоріціи выдало намѣстництво острый наказъ жандармеріи слѣдити за анархістами, котрй мають перебувати въ тамтыхъ сторонахъ. Жандармерія взяла ся такъ остро до дѣла, що въ однôй мѣсцевости придержала самого намѣстника Ґоеса, а въ другôй одного зъ радникôвъ намѣстництва, котрыхъ взяла за анархістôвъ...

— **Правительственный надзôръ при заключеню супружествъ.** Въ американьскôй провінціи Кольорадо установлено поки-що на пробу зверхнôсть, зложену зъ кôлькохъ лѣкарѣвъ-гігіеністôвъ, котрй будуть мали обовязокъ розслѣджувати моральне і фізичне уздôбнене кандидатôвъ и кандидатокъ до стану супружого передъ его заключенемъ.

Вѣсти зъ Епархіи Станиславôвскои

— **Презенту на греко-кат. парохію** regiae collationis въ Тюдевѣ надало намѣстництво о. Діон. Балицкому дотеперѣшному завѣдателеви тои парохіи.

Наука, штука и література.

— **Зъ артистичнои рускои выставы.**

Въ сали „Народного Дому“ отворена, якъ звѣстно, артистична выстава Товариства для розвою рускои штуки, сполучена зъ дяковскою фантовою льотерією. Не вдаючи ся нинѣ въ подрôбну критичну оцѣнку выставы, хочемо подати только загальный ея описъ та враженє, яке вона на насъ зробила.

Коли прирôвнати отсю выставу до тои, що вôдбувалась передъ двома роками, то слѣдный великій поступъ. И числомъ образôвъ и ихъ доборомъ отся выстава стоить о много выше вôдъ давнѣйшои. „Безъ пересады можна сказати, що вôдношенє сегорôчнои выставы до давнѣйшои таке, якъ 10: 1“ — говоривъ намъ одинъ зъ рускихъ артистôвъ и не сказавъ неправды. Загаломъ кажучи, сегорôчна выстава не зробила бы намъ встыду и передъ найбôльшимъ знатокомъ малярства. Коли-бъ лише руске малярство та рѣзьбарство, такъ у насъ доси занедбане, зазнавало бôльше опѣки та пôдпоры вôдъ нашои публики, то незабаромъ уже стало бъ воно на высотѣ, на якôй повинно стояти, абы гôдно репрезентувати нашу націю въ пантеонѣ штуки... Та першй леды вже проломано, поступъ видный на кождôмъ кроцѣ, артистôвъ-малярѣвъ, що не вôдрѣкають ся своеи націи, стае зъ кождымъ рокомъ бôльше, тожь смѣло можна споглядати въ будучнôсть.

Теперь подамо вызначнѣйшй зъ образôвъ та рѣзьбъ, якй находять ся на выставѣ. Рѣзьбарь п. Шуплакевичь выставивъ царскй врата и вôвтарь прегарнои роботы. Также деякй рамы до образôвъ п. Пилиховского выконанй майстерно симъ рѣзьбаремъ. — Гарно выглядае обрамоване до иконостаса рѣзьбаря п. Долгого. — П. Иванъ Кавка зъ Кракова надбславъ гарну невеличку деревляну статую Богдана Хмельницкого на кони. — Нашъ ветеранъ малярь и поетъ К. Устіяновичь, выставивъ „Мойсея“, свôй давнѣйшій образъ величезныхъ розмѣрôвъ, и кôлька рисункôвъ, мѣжь котрыми впадае въ очи заможный мужикъ зъ цѣпомъ у рукахъ и зъ написомъ: „Чужого не хочу, а свого не дамъ“. — Зъ образôвъ п. Миколы Ивасюка зъ Чернôвцѣвъ находить ся „Богданъ Хмельницкій“ и портретъ п. Юл. Романчука. — Гарнй суть студіи п. Новаковского, особливо впадае въ очи мертвый старець. Сей артистъ выставивъ также образъ „Благовѣщенє“. — П. Куриласъ давъ бôльше число нарисôвъ, а зъ бôльшихъ образôвъ „Матѣрь Божу“ и „Преображенє“. — Дальше бачимо чимало образôвъ и проектôвъ пп. Копистиньского, А. Скрутка (мѣжь иншими гарный иконостасъ до церкви у Высоцку), Юл. Панькевича (враженє робить настроєвый образъ „Зложенє до гробу Исусового тѣла“; на згадку заслугують селяньскй типы) и Томасевича. — Много працъ выставивъ и лично богато потрудивъ ся для выставы п. Пилиховскій. На выставѣ находять ся літоґрафіи его образôвъ зъ рускои исторіи и два величезнй чудовй образы „Воскресенє Лазаря“ и „Пречистая Дѣво Мати руского краю“. На сѣмъ другôмъ сѣльска доросла дѣвчина и дитина подають Матери Божôй польнй цвѣты, а пастушокъ грае на сопѣлцѣ. — Кôлька студій надбславъ п. Манастирскій. — Зъ наймолодшихъ артистôвъ годить ся згадати про працѣ пп. Ярослава Петрака и Євгена Турбацкого. П. Петракъ выставивъ мѣжь иншими три бôльшй образы: „Мойсей“, „Тайна вечеря“ и „Христосъ на оливнôй горѣ“. Особливо гарно выглядае сей останній: Христосъ молить ся въ синѣмъ пôвсвѣтлѣ сумерку. — П. Турбацкій (стрыечный братъ пок. Льва Турбацкого, руского публициста) давъ на выставу бôльше число портретôвъ (мѣжь иншими свôй власный) та кôлька краєвидôвъ. Враженє робить образъ сего артиста п. з. „За Татарами“. Довкола похиленого хреста лѣтае стадо воронъ, вовки-сѣромаццѣ сидять пôдъ хрестомъ, знать наѣли ся людского мяса, а зъ далека бє луна пожару. — Панна Я. Пилиховска надбслала образъ Матери Божои, робленый зъ пацьоркôвъ; гарненька робота. — Жаль, що п. Иванъ Трушъ не надбславъ на сесю выставу нѣчого бôльше, тôлько портретъ пок. кардинала Сильвестра Сембратовича. — Годить ся згадати также про крейдковый портретъ еп. Шептицкого, зробленый гарно О. Косановскимъ зъ Залужа. — Що-до фантôвъ, то найбôльше є тутъ церковныхъ рѣчей, хочь и деякй образы, прим. „Мойсей“ Устіяновича, „Воскресенє Лазаря“ Пилиховского и иншй, призначенй на фанты.

Коротко кажучи, зроблено, що лишь можна, абы выстава выпала якъ найлучше. Теперь повинна наша публика якъ найщирѣйше пôдперти матеріяльно тй благороднй змаганя!

— —

— **Зъ рускои сцены.**

Вô второкъ (25. с. м.) побачила львôвска публика „*Чумакôвъ*“, комедію Ивана Тобилевича (Карпенка-Карого). Хоть отсю штуку почавъ нашъ театръ вôдъ недавна выставляти, то вона повинна бути знана нашôй публицѣ зъ „Літ. Наук. Вістника“ за 1898 рôкъ, де була друкована. Тому я не стану переповѣдати ея змѣсту, а ограничу ся на кôлькохъ увагахъ.

На мою думку отся штука, особливо першй два акты, лучше выглядае въ книжцѣ, якъ на сценѣ. На сценѣ акція йде за мляво. Доперва въ двохъ послѣднихъ актахъ стае вона живѣйша: въ третôмъ завдяки сварцѣ мѣжь двома дяками пиворѣзами, а въ четвертôмъ завдяки сѣльскôй товпѣ, яка домагає ся вôдъ Хомы грошей. Найлучше вдавъ ся авторови типъ Катерины, жѣнки Хомы, опôсля самъ Хома. Идейнй типы: братъ Хомы Віталій и наймитъ Хомы Остапъ выпали также не зле. Особы дякôвъ пиворѣзôвъ Шкварковского и Мичковского майже не вяжуть ся зъ акцією штуки, але ихъ поява ожавляе акцію, а впрочôмъ авторъ хотѣвъ имъ мабуть дати вѣрный образъ житя чумакôвъ на Украинѣ, а що такй дяки були въ чумакôвъ звычайными гôстьми, то авторъ вывѣвъ ихъ и на сцену. Загаломъ кажучи, штука не є звычайною „комедією“, а на скрôзь идейною; провôдна ея думка: „Скорше наладуєшь цѣлый вôзъ червôнцями, якъ найдешь одну людину, котрои серце тôлько правдою и любовію палате“.

Що-до представленя, то типы, якй вдались авторови, вдали ся также артистамъ. Найлучше выпала гра пнѣ Осиповичевои, сварливои жѣнки, що рада бы всѣхъ порôвнити зъ собою, а при тôмъ прикидаєть ся, що „страхъ, якъ не любить тіеи сварки“. П. Ґембіцкій (Хома) гравъ якъ звычайно; слава сего артиста звѣстна вже публицѣ. Типъ влѣзливои бабы-цокотухи вôддала добре панна Коссаковна. Соломія, згôдлива жѣнка, щó волить навѣть нужду терпѣти, якъ заходити въ сварку, найшла добру интерпретаторку въ особѣ п-ы Бучманôвнои. П. Полѣщукъ въ роли Віталія проявивъ замало патосу. Особливо въ IV. актѣ за мало було у него при самôмъ кôнци иронія; за те знаменито выпала его розмова зъ сватами Чичерею и Русаловскимъ, котрыхъ ролѣ вôддали вѣрно пп. Нижанковскій и Григоровичъ. До вызначнѣйшихъ роль належить еще роля п. Рубчаковои (Хоминои дочки Ярины), п. Петровича (Хоминого сына Андрѣя) и п. Стадника (наймита Остапа). Всѣ тй ролѣ були вôдданй якъ слѣдъ, особливо заклопотане Андрѣя, коли батько каже ему сватати рябу дѣвчину, и сцена, де Остапъ обстае за правами свого серця, бо вôнъ „такъ само людена, якъ и богатй чумаки“. — *М. Лозиньскій.*

В САЛИ ТОВАРИСТВА „GWIAZDA“
ул. Францішканьска ч 7.

Львівский Руский Народний Театр
Товариства „Руска Бесіда“ у Львові.

В Четвер дня 27 Вересня 1900

ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ

Опера комічна в трех актах Артемовского.

Закінчить:

ВЕЧЕРНИЦІ

Діло музичне Ніщиньского.

В акті 2 оригінальний танець женців в 4 пар

Режісер п. И. Стадник.

ЦІНИ МІСЦЬ: Крісло першорядне 2 кор, другорядне 1 к 60 гел, треторядне 1 кор. 20 гел., партер стоячий 80 гел., для пп. войсковых и студентів 50 гел.

Білєти дістати можна в товаристві „Руска Бесіда“ ринок ч 10., а вечером при касі.

Початок о годині 7 вечером.

Телеґрамы.

Вѣдень 26 вересня. Союзъ австрійскихъ промысловцѣвъ у Вѣдни выдавъ вôдозву, що взывае выбирати на пословъ мужѣвъ, котрй въ интересѣ загроженого промыслу причинять ся до уздоровленя парляменту.

Бріксъ 26 вересня. Въ законѣ „Тереса“ появила ся вода. Небезпеченьство мале.

Ґлясґовъ 26 вересня. Вчера бувъ одинъ случай смерти вôдъ чумы.

Загребъ 26 вересня. Еп. Штросмаєръ мае удати ся до Риму, мабуть щобы одержати кардинальскій капелюхъ.

Мадридъ 26 вересня. До родины померлого маршалка Мартінеца Кампоса наспѣло безлѣчь кондоленцій.

Будапештъ 26 вересня. Перскій шахъ складавъ візиту вызначнымъ личностямъ, мѣжь тыми архикн. Іосифови.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу ремѣсничо-промыслову у Львовѣ.**

Надослане.

Вернувши до Львова, приймаю якъ доси всѣ роботы въ кругъ кравецтва жѣночого входячѣ. — Замовленя зъ провінціи полагоджую пôсля найновѣйшихъ взорôвъ въ якъ найкоротшôмъ часѣ.

Зъ днемъ 15 н. ст. вересня отвираю курсъ науки крою методою француской.

Александра Клосевич
ул. Хорущины ч. 13. 479 1-3

Адвокатъ Д-ръ Левъ Ю. Алексевичъ

открылъ адвокатскую контору въ г. Станиславовѣ на Сапѣжинской (тысьменецкой) улици н-ръ 10 (возлѣ ц. к. Староства).
481 1-10

Специялістъ недугъ шкôрныхъ и венеричныхъ
Д-ръ Левъ Рапъ
повернувъ и ординуе вôдъ 9–12 и вôдъ 2–5.
456 Ягайлоньска ч. 13, II. поверхъ. 4 6

Д-ръ Антоній Роцкій
(Берґеръ)
Специялістъ для недугъ шкôрныхъ и венеричныхъ недугъ жѣночихъ и мѣхуровыхъ, лѣчить методою досвѣдченою, довголѣтною. Также Панôвъ на взôръ Lindevissen парою.
Ординуе вôдъ 9—11 рано пополудни вôдъ год. 4—6
На жаданє лѣки можуть бути выданй въ аптеки въ дискретный способъ. — Порадникъ почтою 1 зр. 20 кр. — Львôвъ ул. Зиморовича ч. 5. 167

ИНСТИТУТЪ ДЕНТИСТИЧНЫЙ
Львôвъ Гетьманьска ч. 6
складаючій ся зъ кôлькохъ вôддѣлôвъ въ котрыхъ дентистки и дентисты лѣкарѣ выконують: пльомбоване пôсля найновѣйшихъ засадъ науки. вынимане зубôвъ безъ болю, при мѣсцевôмъ знечуленю або и успленю, обтуратоы при вадахъ и бракахъ пôднебѣня, вставлюване штучныхъ зубôвъ и на золотѣ безъ пôднебѣня.
Также лѣчить ся хоробы ясенъ и устнои ямы.
Для провінціи запроваджено тую выгоду, що надôсланй почтою зукненй, зломанй и т. д. штучнй зубы направляе ся и высылаесь вôдворотною почтою безъ особистого приѣзду. — Институтъ отвореный цѣлый день. 84
Дтъ Л. Вікторъ

ПЕРЕКАЗЫ
на Варшаву, Берлинъ, Парижь, Лондонъ
выдае
СОКАЛЬ и ЛІЛІЕНЪ
банковый Дôмъ и контора вымѣны у Львовѣ.
Порученя зъ провінціи выконують ся вôдворотною почтою. 7 (1.)

Ц. к. управ. галицкій акційный
Банкъ гіпотечный
Вôддѣлъ депозитовый
принимае вкладки и выплачуе задатки на бѣжучій рахунокъ, принимае до перехованя цѣнкй паперы и удѣляе на нихъ задатки.
Окрôмъ того заведено на взôръ заграничныхъ институцій такъ званй
Депозита схоковй
(Safe Deposits)
За оплатою 25 до 35 зр. а. в. рôчно, депозитарь одержуе въ сталевôй панцирнôй касѣ сховокъ до выключного ужитку и пôдъ властнымъ ключемъ, де *безпечно а дискретно* можна переховувати свое майно або важнй документы.
Въ тôмъ напрямѣ гіпотечный Банкъ поробивъ якъ найдальше йдучй зарядженя.
Приписы зôдносячй ся до того рода депозитôвъ можна одержати безплатно въ депозитовôмъ вôддѣлѣ. 374 2]

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ
Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкои
поручае въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, біноклѣ, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ манометры и т. в.

Урядженє дзвôнкôвъ електричныхъ.
Всякй направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4158

МЫЛО всхôдныхъ красотъ

вôдзначае ся приятною вонію, надто посѣдае знамениту прикмету выбѣлювания вынѣжнюваня шкôры и усуваня морщинъ — ЦѢНА 160 гел. 3

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЪ
Львôвъ: склепы власнй: ул. Сикстуска 25, ул. Галицка ч. 11. Краковъ: Сукенниць ч. 20. Чернôвцѣ: Ринокъ ч. 2. Перемышль: Францішканьска ч. 24.

Русинъ урядникъ державный, молодый и пристойный, одруживъ бы ся зъ Русинкою. Пожадана есть фотографія. На анонімы не вôдповѣдае ся. Переписка на адресу: „Русинъ" черезъ Адміністрацію „Дѣла". 470 2—5

Прийму за свою цілком бідну руску дівчину меже 8—10 роком житя, цілковиту сироту, на цілковите дальше виховане, без найменшого винагородженя. Мае бути здорова и красна дитина. Зголошеня на адресу: „Сирота 6", Львів, головна почта, poste restante.

Буліонъ для тяжко хорыхъ найпоживнѣйшій и найгігіенічнѣйшій по 5 зр., 6 зр., 7 зр 50 кр. за кільо ЧАЙ чисто россійскій. Кільо вôдъ 7 зр. 60 кр. до 2 зр. 76 кр. КОЦЫ на коцѣ вовняні власнои роботы въ пасы бѣлй зъ чорнымъ маючй 6 метрôвъ обсягу, штука по 6 зр. 50 кр.
Дворъ Лапшинъ почта Бережаны. 446 4—10

Кôлькохъ учениковъ або учениць знайде мешкане въ доброю опѣкою. Львôвъ, Домініканьска ч. 5 [II. пов.] 363 4—0

Въ селѣ Ладичинъ пôдъ Микулинцями е на продажь дôмъ мешкальный о 3 комнатахъ, зъ кухнею, 2 пивницями и 2 будынками господарскими, въ дуже добрôмъ станѣ. Городъ добре опарканеный и садокъ, що вже родить, обôймають ³/₄ морґа. Близша вѣдомôсть у гр.-кат. пароха въ Славнѣ почта Цлутôвъ. 465 3—3

Убраня до вправъ ґімнастичныхъ, трикоты, сорочки, паски, мешты, споденьки охоронй, якъ такожь: перо соколе, аґрафки, спинки, шапки, шнуры и ґурты, трубки на начальниковъ, якъ такожь всякй потребы поручае найдешевше **Рудольфъ Кріммеръ, Львôвъ, Готель францускій.** 461

Природнй вина до ужитку церковного, дальматиньскй, тирольскй, полуднево-италійскй літръ вôдъ 48 кр. *припоручае*
А. Жуляві и Г. Травнеро
У ЛЬВОВѢ
улиця Домініканьска ч. 7.
834 33—156

Артистично-ритовниче
ЗАВЕДЕНЕ А. ЗІҐМАНА
у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14
доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстараннѣйше:
Стампілѣ металевй и кавчуковй, гербы, моноґрамы, стампільнй марки, станцы, таблицѣ литй и ґравірованй и проче.
Цѣнники даромъ и франко.
Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вôдворотною почтою.
257

Фабрика парова для выробôвъ меблѣвъ
Франца Цайзера (Zeizer)
у Львовѣ, улиця Ткацка ч. 7.
повѣдомляе о отвореню власного
СКЛАДУ МЕБЛѢВЪ
у Львовѣ, ул. Валова ч. 13
принимаючдго замовленя на всякй урядженя ѣдалень и спалень, якъ такожь готелевй, склеповй, реставрацінй и кавярняни урядженя, поручаючи за доброту, тревалôсть и совѣстне ихъ выконанє зъ доборового матеріялу. Цѣны умѣркованй и точне додержане речинцѣвъ замовлень. 362 29—60

Почтеннôй Р. Т. Публицѣ припоручае ся
НОВО ОТВОРЕНЕ
Заведене загально консумційне
Львôвъ ул. Баторія ч. 20 (готель швайцарскій)
именно
РЕСТАВРАЦІЯ получена зъ МОЛОЧАРНЕЮ
КОМНАТОЮ ДО СНѢДАНЬ
и вышинкомъ пива пільзненьского
першого Акц. Бров. въ Пільзнѣ.
Льокаль урядженый есть пôсля всякихъ вымогôвъ для выбагливѣйшои Публики. Перворядна кухня въ руху черезъ цѣлый день. Страви спорядженй лишь на свѣжôмъ маслѣ. Всякій набѣлъ и кава правдиво дибоскй. Печиво и тѣста домовй власнй. — Вина добôрнй. Пиво лишь пільзнень не завсѣгды свѣже на мѣру. Приймае ся абонаментъ на снѣданя, обѣды и вечерѣ по дуже умѣркованыхъ цѣнахъ. Всякй информація и множество часописей до розпорядженя.
О ласкавй загощеня упрашае зъ поважанемъ
391 13—14 **К. Нетушіль.**

Найдешевше
ОГНѢ ШТУЧНЙ
поручае маґазинъ фірмы 397 7—16
Кавчиньскій и Оберскій, Львôвъ.

АДОЛЬФЪ КАМПЕЛЬ
Львôвъ, ул. Городецка ч. 3.
Фабрика выробôвъ цементовыхъ.
Репрезентація Австр. Тов. акц. фабрики Портляндъ цементу въ Щаковôй. Тов. акц. фабрика вапна ґідравл. для фасадъ въ Кальтенляйтґебенъ [Kaltenleutgeben]
Складъ руръ бетоновыхъ и пôдлогъ цементовыхъ власного выробу, такожь портляндъ-цементу, вапна ґідравлічного, вапина скалистого, ґіпсу, цеголъ и огнетреваныхъ плытъ, асфальтовои папы даховои, асфальтовыхъ плытъ изоляційныхъ, пôдлôгъ и руръ штайнґутовыхъ для кльоакъ, каналôвъ, водопроводôвъ, дахôвокъ, лупку, насадъ, плытъ коминовыхъ, печій кафлевыхъ и тростины суфітовои, а такожь въ якихъ матеріялôвъ будôвляныхъ, ручачи за ихъ доброту.
Пôдприемство робôтъ бетоновыхъ, укладане помостôвъ и крытя дахôвъ дахôвкою, лупкомъ, папою огнетревалою и деревнымъ цементомъ [Holzcement] по умѣреныхъ цѣнахъ.
ТЕЛЕФОНЪ ч. 460. 121

Маю честь повѣдомити Вп. П. Т. КЛІЄНТÔВЪ
ц. к. надворного заведеня
І. ГЕННЕРА
що обнявъ-емъ тое заведене на власнôсть и буду его дальше вести на тôй высокости и досконалости, на якôй черезъ п. І. Геннера бувъ проваджений.
Н. Лісса
401 19—65 улиця Академицка число 18.

Сталй цѣны, означенй на кождôй штуцѣ.
ГАЙЛЬМАНЪ КОНЪ и СИНЫ
перворядный дôмъ конфекційный одежій мужескихъ и хлопячихъ
ЛЬВÔВЪ
Готель францускій. Площа Маріяцка ч. 5.
459 9—10

КАВУ
лучшу въ тонкихъ ворочкахъ 5-кілевыхъ по цѣнахъ 11 зр., 10 зр. 50 кр., 10 зр., 9 зр. franco и нижше.
Токай курацiйный
въ фляшкахъ ½ літровыхъ по 3 зр. и 2 зр. Самородный по 1 зр. 20 кр.
Конякъ францускій
въ фляшкахъ ³/₄ літровыхъ по 5 зр. 4 зр. 20 кр.
Мѣдъ питный
по 80 кр. за фляшку ³/₄ літрову
поручае
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.
20 84—0

ЗАЛЮЗІИ и СТОРЫ
припоручае П. Т. Публицѣ по найдешевшихъ цѣнахъ фабрика
І. ХРІСТОФА
заложена въ р. 1873 267 27—36
Львôвъ, улиця Яблоновска ч. 9.

Цѣс. корол. упрш.
Рафінерія спірітусу, Фабрика руму, лікерôвъ и оцту
Юлія Миколяша Наслѣдникôвъ
Якова Шпрехера и С-ки
у ЛЬВОВѢ
поручае старй горѣвки польскй, розолісы, лікеры, румы правдивй зъ Ямайки, коняки, спірітусъ, „Bongout" на наливки, такожь правдивый оцетъ спірітусовый. 366 51—7
Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1 — и улиця Коперника ч. 9.

НАЙКРАСШЙ ОВОЧѢ СТОЛОВЙ
посылае въ 5-кілевыхъ пачкахъ оплатно за послѣплатою або за попереднымъ надôсланемъ належитости:

Найкрасшій виноградъ	зр. 2·40
Грушки маслянки и конґресôвки	„ 2·—
Бреекинѣ великй	„ 2·20
Сливки	„ 1·60
Грушки цѣсарскй	„ 1·80
Яблока найлучшй	„ 1·60

ADOLF BERGHOFER
468 Tafelobst Export въ Pischelsdorf, Steiermark. 4—5

ТОМАСИНУ
(Thomas-Schlacken)
поодинокими мѣшками á 100 K° по цѣнѣ вôдповѣдаючôй процентовому содержаню квасу фосфорового куповати можна въ складахъ 226
„НАРОДНОИ ТОРГОВЛѢ"
въ Станиславовѣ, Перемышли, Рогатинѣ и Золочевѣ.

Орыґінальнй гарлемскй цибульки
ҐІЯЦИНТÔВЪ и ТУЛІПАНÔВЪ
одержало просто зъ Голяндія
Заведене огородниче
М. ВОЛИНЬСКОГО
у Львовѣ, площа Маріяцка ч. 3
и поручае ихъ по найдешевшихъ цѣнахъ. На ласкаве жаданє цѣнники вôдворотно. 474 5—14

НОВÔСТЬ. НОВÔСТЬ.
Хто хоче мати красне и бѣле лице,
най уживае кремъ всхôдной красоты и воду лілієву Станислава Липницкого, котра усувае веснянки и жовтй плямы зъ лица, а лице выбѣлюе и робить нѣжнымъ.
Дôстати можна лише въ дроґеріи
Станислава Липницкого
У ЛЬВОВѢ
386 ул. Сикстуска, ч. 21 21—34

Торговая насѣнь
АНТ. КЛИМОВИЧА и СЫНА
у Львовѣ, площа Галицка 14.
поручае до теперѣшного засѣву: насѣнє Рѣпы пас. стерн. бѣлои окр. пôвъ кл. 35 кр., насѣнє Рѣпы паст. стерн. бѣлои довгои пôвъ кл. 40 кр.
407 13—72

Розкладъ ѣзды поѣздôвъ зелѣзничихъ важный вôдъ 1 мая 1900.
пôсля часу середно-европейского [пôзнѣйшого о 36 мінутъ вôдъ часу львôвского.]

посп.	особ.	приходить до Львова
		День
	6·20	Зъ Черновецъ, Ицканъ, Станиславова
	7·45	„ Янова (гол. дворець)
	8·05	„ Лавочного Калуша, Хирова
	7·40	„ Тернополя, Бродôвъ на Пôдзамче
	8·00	„ „ „ гол. дворець
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои (гол. двор.)
	8·50	„ Кракова, Вѣдня, Орлова
	11·45	„ Ярослава, Любачева
	11·55	„ Ицканъ, Станиславъ, Козовы
	12·55	„ Янова на гол. дворець
1·35		„ Кракова, Вѣдня
	1·15	„ Скольного, Хирова, Калуша
1·45		„ Ицканъ, Станиславова, Гусатина
2·20		„ Пôдволочискъ на Пôдзамче
2·35		„ „ „ гол. дворець
	5·40	„ „ „ Пôдзамче
	5·17	„ „ „ гол. дворець
	6·00	„ Сокаля, Белзця, Любачева
		Нôчь
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борыслава
12·20		„ Черновецъ, Букарешту
2·31		„ Кракова, Вѣдня, Орлова
	3·12	„ Пôдволочискъ на Пôдзамче
	3·55	„ „ „ гол. дворець
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Сянока
	9·45	„ „ „ „ Хирова
	10·—	„ Ицканъ, Пôдвысокого, Козовы
		„ Кракова, Вѣдня, Любачева
	—·—	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Сянока
	—·—	„ Ицканъ, Козовы, Пôдвысокого
	10·12	„ Пôдволоч. Бродôвъ, Копичинець
	10·30	„ „ „ на гол. дворець
	10·15	„ Лавочного, Хирова, Пешту

посп.	особ.	вôдходять зъ Львова
		День
	6·25	до Лавочного, Пешту, Борыслава
	6·30	„ Пôдволочискъ, Одесы, Козовы, г. д.
	6·35	„ Ицканъ, Букарешту, Радовцѣвъ
	6·43	„ Пôдволочискъ зъ Пôдзамча
8·30		„ Кракова, Любачева, Орлова, Вѣдня
	8·40	„ „ Вѣдня, Хирова, Стружа
	9·15	„ Янова
	9·25	„ Пôдволочискъ зъ гол. дворця
	9·55	„ Черновець
	9·43	„ Пôдволочискъ зъ Пôдзамча
	—·—	„ Белзця, Равы, Любачева
1·35		„ Пôдволочискъ зъ гол. дворця
2·08		„ „ „ Пôдзамча
2·45		„ Ицканъ, Гусятина, Кереамезе
2·55		„ Кракова, Вѣдня, Хабôвки
	—·	„ Ярослава
		Нôчь
12·40		до Кракова, Вѣдня, Берлина
2·51		„ Ицканъ, Констанцы, Букарешту
	4·15	„ Кракова, Хирова, Коросна
	6·10	„ Станиславова
	6·30	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Варшавы
	6·50	„ Лавочного, Мукача, Хирова
	7·25	„ Сокаля, Равы рускои
	7·10	„ Тернополя зъ гол. дворця
	7·33	„ „ „ Пôдзамча
	9·12	„ Янова 1/10 до 30/4 1900 включно
	10·50	„ Ицканъ, Гусятина, Радовець
	10·40	„ Кракова, Вѣдня, Ивонича
	11·—	„ Пôдволочискъ, Бродôвъ г. дворця
	11·28	„ „ Грималова Пôдзам.

ЗАМѢТКА: Пора нôчна числить ся вôдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рано. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ державнои при ул. Красицкихъ ч. 5.

ПÔДЪ ЗВѢЗДОЮ.
АПТИКА
ПЕТРА МІКОЛЯША
у Львовѣ, Коперника ч. 1
поручае
ВИНА ЛѢЧНИЧИ Д-ра Кароля Міколяша
вôдзначенй найприхильнѣйшими свѣдоцтвами вызначныхъ повагъ лѣкарскихъ въ краю и за границею.
НАЙНОВѢЙШЙ ПЕРФУМЫ
выробу парискихъ фірмъ свѣтовыхъ Л. Т. Півръ и Societte Hygienique
Всякй приборы до бактеріольоґіи и мікрохеміи.
Найлучшй средства косметичнй и тоалетовй францускй. 398 14—30
Воды лѣчничй ґазовй
перевысшаючй роднмй воды мінеральнй
ПРИРЯДЫ ХІРУРГІЧНЙ
анґлійскй, францускй и нѣмецкй найлучшои якости.
Хемікалія для п. п. Фотоґрафôвъ.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Йосифа Данилюка.

Ч. 208. Львôвъ, Пятниця 15 (28) Вересня 1900. Рôчникъ XXI.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ) о 5-тôй годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вô второкъ, и вô второкъ и пятници на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Администрація „Дѣла“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ... Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика ... и А. Ольшовского ул. Килиньского 2; — въ Кракові: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, ... Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4; H. ... I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитôсть за инсераты платні у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австріи: / за границею:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . . 22 зр.
на пôвъ року . . 8 зр. на пôвъ року . . 11 зр.
у Львовѣ:
на цѣлый рôкъ . . 14 зр. на пôвъ року . . 7 зр.
на чверть року . 3·50 зр. на мѣсяць 1 зр. 20 кр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта.

Поединоке число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошеня звычайнѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вôдъ одной стрôчки инсератовои або ей мѣсця а въ рубрицѣ „Надôслане“ по 25 кр. в. в.

Поданя и иншѣ доносеня приватнѣ числять ся по 10 кр. вôдъ стрôчки.

Въ справѣ свободы выборôвъ.

Народный Комітетъ ще заздалегôдь передъ розвязанемъ парламенту и розписанемъ новыхъ выборôвъ застановлявъ ся надъ тымъ, въ якій бы способъ можна забезпечити бôльшу свободу при выборахъ до тѣлъ репрезентаційныхъ въ Галичинѣ. Комітетъ постановивъ домагати ся вôдъ правительства выданя міністерского розпоряджения, котре бы въ рамахъ теперѣшнои ординаціи выборчои запобѣгало по можности выборчимъ надъужитямъ. Переведене сего дѣла взявъ на себе выдѣлъ „Народнои Рады“.

Выдѣлъ „Народнои Рады“ уложивъ отже пропамятне письмо, въ котрôмъ выказана конечнôсть охороны выборчои свободы, яко єдиный въ сѣй хвили практичный способъ на те подане выдане одвѣтного розпоряджения міністерского, и наведенѣ точки, якѣ се розпоряджене мало бы обôймати. Се письмо мала депутація, зложена зъ головы и одного члена товариства, вручити президентови міністерства а вôдпись письма мала бы передати намѣстникови.

Въ недѣлю дня 23 вересня с. р. удали ся пп. Романчукъ и д-ръ Окуневскій до намѣстника гр. Пініньского. Тамъ промовивъ п. Романчукъ, що выдѣлъ „Народнои Рады“, зъ огляду на практикованый до остатныхъ лѣтъ въ Галичинѣ способъ перепроваджуваня выборôвъ до Рады державнои и Сойму, постановивъ удати ся до ц. к. правительства зъ просьбою о выдане, въ рамахъ обовязуючихъ законôвъ, такихъ розпоряджень и заряджень, котрѣ бы по можности забезпечували свободу выборчу. Въ тôй цѣли предложить ся п. президентови міністерства пропамятне письмо, а вôдпись письма передае ся п. намѣстникови въ тôй надѣи, що вôнъ, въ интересѣ поваги законôвъ, публичнои морали и репутаціи нашого краю, вôднесе ся прихильно до высказаныхъ въ нѣмъ домагань и зъ своеи стороны причинить ся до ихъ сповненя. Потôмъ п. Романчукъ подавъ коротко змѣстъ пропамятного письма и вручивъ намѣстникови его вôдпись.

П. намѣстникъ заявивъ въ своѣй вôдповѣди, що вôнъ єсть противникомъ всякихъ надъужить и незаконностій при выборахъ, не менше купованя голосôвъ якъ ограниченя свободы выборцѣвъ агітаціею, воюючою грôзьбами. Вôнъ гадае, що численнѣ доповняючѣ выборы до Рады державнои и Сойму въ остатныхъ часахъ не дали поводу до важнѣйшихъ узасадненыхъ закидôвъ. Було бъ дуже пожадано, щобы всѣ люде доброи волѣ, щô мають вплывъ на нарôдъ, дѣлали успокоюючо и старали ся повздержати людъ вôдъ горячки и пристрастности, котрѣ можуть бути поводомъ розрухôвъ а въ дальшôмъ наслѣдку многихъ нещасть. О правдивôй свобôднôй опініи выборцѣвъ можна говорити лише тогды, коли выбôръ вôдбувае ся въ спокою и настрою, по можности вôльнôмъ вôдъ пристрасти. Обовязкомъ властій буде удержати спокôй и порядокъ, а вразъ взагалѣ причинити ся до вытвореня условій, въ якихъ може бути бесѣда о свобôднôмъ вôдъ внѣшнои пресіи політичнôмъ пересвѣдченю выборцѣвъ. — Що-до поодинокихъ жадань меморіялу замѣтивъ п. намѣстникъ, що не може нѣчого о нихъ сказати, се належить до центрального правительства; тôлько здае ся ему, що декотрѣ жаданя дали бы ся зреалізувати лише въ дорозѣ закона, а не розпорядження.

П. Романчукъ вôдповѣвъ, що на его поглядъ всѣ жаданя дадуть ся сповнити дорогою розпоряджения, а д-ръ Окуневскій замѣтивъ, що при выборѣ п. Мойсы не всюды поступовано законно; н. пр. въ одной мѣсцевости, де було 700 правыборцѣвъ, вызначено на правыборы лише 2 годины часу, и комісарь выборчій, допустивши до голосованя лише догôдныхъ собѣ людей, всѣхъ иншихъ не допустивъ, а на пôзнѣйшій докôръ д-ра Окуневского вôдповѣвъ, що мавъ такій приказъ.

Потôмъ удала ся депутація до Вѣдня. Зъ причины перешкоды д-ра Окуневского поѣхавъ директоръ Борковскій. Депутація принята була п. президентомъ міністерства д-ромъ Керберомъ вô второкъ дня 25. вересня. П. Романчукъ сказавъ въ своѣй промовѣ, що весь рускій нарôдъ въ Галичинѣ, покривдженый выборчою ординаціею а ще бôльше практиками выборчими, домагае ся охороны выборчои свободы; такѣ-жь домаганя пôдносять ся такожь зъ-помежи не-Русинôвъ. Однакъ само евентуальне выдане одвѣтного припорученя до властій не выстарчило бы; на те потрѣбне выдане такого розпоряджения або инструкція, котра була бы доповненемъ и поясненемъ ординаціи выборчои до Рады державнои. Пояснивши для прикладу декотрѣ постановы, якѣ мало бы мѣстити таке розпоряджене, передавъ п. міністрови пропамятне письмо „Народнои Рады“.

Письмо се гласить такъ:

„Ваша Ексцеленціе! Основнымъ закономъ о репрезентаціи державнôй и ординаціею выборчою Рады державнои заподѣяна Русинамъ межи всѣми народами Австріи єдина и зовсѣмъ выемкова кривда. Бо коли у иншихъ народôвъ — поминувши 5-у курію — одинъ посолъ припадае на 48 до 50 тысячь а въ цѣлôй Австріи пересѣчно на 66.500 мешканцѣвъ, Русины мають можнôсть ажь на 183 тысячь выбрати собѣ одного посла. Але и тую дрôбну можнôсть вôдбирае ся имъ найрôзнороднѣйшими надъужитями, обманьствами и насильствами, якѣ дѣяли ся ще при послѣдныхъ выборахъ до Рады державнои и стали специяльностію сего краю.

„Всѣ жалобы на тѣ противзаконности и кривды, якѣ пôдношенѣ були на найвысшôмъ и всевысшôмъ мѣсци, всѣ донесеня карнѣ до ц. к. прокураторій державныхъ, всѣ протесты и представленя въ Радѣ державнôй не мали нѣякого успѣха. Ся обставина вразъ зъ цѣлымъ трактованемъ, якого дôзнае рускій нарôдъ, выкликуе у тогожь народу часами апатію безнадѣйности, але такожь оправдане обуренє, котре може колись дôйти ажь до выбуху розпуки.

„Успѣшну охорону и зараду подала бы выдане специяльного закона противъ выборчихъ надъужить и установлене окремого трибуналу державного. Заким се стане ся, можна бы въ рамахъ обовязуючихъ законôвъ, выданемъ адміністративного розпоряджения бодай вчасти зарадити найгôршимъ надъужитямъ. Такого розпоряджения домагае ся и выжидае весь рускій нарôдъ однодушно задля охороны своихъ найвысшихъ конституційныхъ правъ, а пôдписаный выдѣлъ політичного товариства краевого „Народна Рада“ у Львовѣ предкладае отсе тѣ домаганя Вашôй Ексцеленціи до справедливого увзглядненя.

„На основѣ зробленыхъ доси премногихъ досвѣдôвъ показують ся конечными именно отсѣ зарядженя:

„А) При правыборахъ въ V. и IV. куріяхъ.

„1) Щобы запобѣчи такъ часто практикованому заскоченю правыборцѣвъ, треба конечно, щобы о розписаню и вызначеню правыборôвъ повѣдомленый бувъ не тôлько начальникъ громады, але щобы се оголошувало ся такожь прибитемъ на публичнôй таблици въ будынку ц. к. староства найменше три днѣ напередъ. Въ тôмъ оголошеню мають бути поданѣ день и година правыборôвъ въ кождôй громадѣ в протягъ часу до голосованя, въ той способъ, щобы правыборцямъ дѣйстно було забезпечене выконане права выборчого.

„Въ кождôй громадѣ начальникъ громады мае обовязокъ розбслати запрошеня на правыборы, вразъ зъ оголошенемъ призначеного нимъ льокалю, котрымъ не може бути корчма, що-найменше повнѣ 24 годины напередъ.

„2) Понеже комісарь выборчій дуже часто лише догôдныхъ ему правыборцѣвъ, и то въ порядку, якій ему подобае ся, до голосованя припускае, а прочихъ выключае вôдъ голосованя пôдъ позоромъ, що часъ на правыборы вызначеный вже минувъ, то мае зарядити ся, щобы выборцѣвъ выкликувано завсѣгды пôсля лісты выборчои, котра такъ мае бути уложена, щобы напередъ вписанѣ були тѣ, щô управненѣ суть до голосованя на основѣ особистои кваліфікаціи, а потôмъ прочѣ правыборцѣ; по першôмъ вôдчитаню лісты мае наступити ще друге, доки всѣ присутнѣ выборцѣ не вôддадуть своихъ голосôвъ.

„3) Правыборы не смѣють, якъ нераз дѣяло ся, перепроваджувати ся тайкомъ, такъ що правыборцѣвъ лише по одному впускано до льокалю выборчого, але они мають вôдбувати ся при тôлько правыборцяхъ, кôлько помѣстить ся въ льокали выборчôмъ; противноже невыборцѣвъ не повинно до середины впускати ся. Тѣ правыборцѣ, котрѣ прибули передъ закôнченемъ правыборôвъ и тôлько длятого не вôйшли до льокалю выборчого, що не було тамъ мѣсця, мають бути допущенѣ до вôдданя голосôвъ.

„4) Комісарь выборчій мае бути обовязаный сейчасъ по закôнченю кождыхъ правыборôвъ оголосити публично результатъ выбору и имена выбраныхъ выборцѣвъ.

„5) На случай протесту противъ правыборôвъ мае ц. к. Староство не тôлько, якъ найчастѣйше дѣе ся, переслухати комісаря выборчого и членôвъ выборчои комісіи, але такожь свѣдкôвъ, поданыхъ въ протестѣ.

„6) Карты легітимаційнѣ и карты голосованя на посла мае ц. к. Староство доставити выборцямъ завчасу до ихъ мешканя въ замкненôй и урядовою печаткою запечатанôй куувертѣ, розумѣе ся невыповненѣ.

„Б) При послѣднôмъ актѣ выборчôмъ, самôмъ выборѣ посла, показали ся конечными такѣ зарядженя:

„1) Щобы запобѣчи дуже частôй практицѣ, що агітаторы и наймлена голота заповняють льокаль выборчій, тероризують выборцѣвъ, выдирають имъ карты легітимаційнѣ або картки до голосованя, и т. и., повиннѣ лише выборцѣ на пôвъ годины передъ початкомъ выбору ажь до самого конця мати вôльный приступъ до льокалю выборчого; невыборцямъ, окрôмъ урядуючихъ осôбъ, вступъ мае бути збороненый.

„2) Выбôръ комісіи выборчои мае бути дозволеный або такожь неурядовыми картками, або, єсли ужиеае ся тôлько урядовыхъ картокъ, то они мають бути доставленѣ выборцямъ вразъ зъ картами легітимаційными и картками голосованя на посла.

„3) Понеже выборцѣ нераз пôдъ якимнебудь позоромъ бувають передъ выборомъ арештованѣ и тымъ способомъ вôстають выключенѣ вôдъ акту выборчого, то и на случай евентуального дѣйстно конечного арештованя мае вôдъ дотычного выборця завсѣгды напередъ вôдобрати ся голосъ, взглядно мае привести ся его до голосованя.

„4) Кождый комісарь выборчій, якъ для выбору посла такъ и для правыборôвъ, мае бути заприсяженый, що урядъ свôй буде выконувати въ способъ строго законный и зовсѣмъ безсторонный. (Постанова того роду знаходить ся вже въ зборнику провінціяльныхъ законôвъ для королѣвства ческого зъ року 1848).

„Анальогічнѣ приписы мають выдати ся и для выборôвъ соймовыхъ.

„Пôдписане товариство надѣе ся, що Ваша Ексцеленція вже въ интересѣ публичнои моральности и права прихильно увзглядните поданѣ тутъ предложеня, тымъ бôльше що они легкѣ до переведеня.

П. президентъ міністрôвъ, выслухавши уважно всѣхъ выводôвъ и поясненъ та вôдтакъ взглянувши близше въ пропамятне письмо, давъ вкôнци таку вôдповѣдь: П. президентъ замѣтивъ, що ему не выдае ся можливымъ (angängig) заспокоити предложеній бажаня дорогою выданя инструкцій до ординаціи выборчои рады державнои, якъ отсе вказано. Вôнъ завсѣгды дбавъ о те, щобы кождый шанувавъ законнѣ постановы, и такожь що-до надходячихъ выборôвъ до рады державнои зробить все, щобы истнуючѣ приписы були респектованѣ та щобы воля населеня проявила ся безъ перепонъ.

Депутація вернула въ пересвѣдченю о добрôй воли п. президента міністерства.

Несолідарнѣ середъ нашого духовеньства.

Послѣдными роками розпочало наше духовеньство боротьбу зъ властями о переписку въ рускôй мовѣ. Отся боротьба ще не скôнчилась, бо деякѣ старосты, вважаючи себе всемогучими панами въ повѣтѣ, не тôлько не выготовляють своихъ письмъ до парохіяльныхъ урядôвъ по руски, але навѣть жадають вôдъ священикôвъ, абы они выготовляли метрикальнѣ выказы въ польскôй мовѣ. Величезна патріотична бôльшôсть духовеньства оперла ся сему безправному жаданю галицко-польскихъ пашѣвъ и боротьба тревае дальше. Що она мусить покôнчити ся користно для рускои мовы, се рѣчь певна, бо по сторонѣ рускои мовы стоять законы державнѣ, але поки-що все духовеньство, якъ одинъ мужъ, повинно вытревати въ сѣй боротьбѣ.

Та, на жаль, справа стоить трохи инакше. Въ нашôмъ краю находить ся ще спореє число священикôвъ, що навѣть выказы про рухъ населеня [въ котрыхъ що-до языка нема навѣть ограниченѣ, бо се не справа метрикальна] готовляють по польски або де хто по нѣмецки.

Пôсля спису, якій находимо въ 206 ч. „Галичанина“, роблять се слѣдуючѣ душпастырѣ:

Въ богородчаньскôмъ повѣтѣ зъ Ляховецъ; въ коломыйскôмъ зъ Цѣнявы и Воскресенецъ; въ золочѣвскôмъ зъ Годова, Ярчовецъ, Куткора, Сновича, Жукова и Скварявы; въ стрыйскôмъ изъ Добрянъ, Ямельницѣ й Урича; въ теребовельскôмъ зъ Могильницѣ, Глещавы й Илавча; въ снятыньскôмъ изъ Заболотова; въ рудецкôмъ зъ Шоломиничь; въ калускôмъ зъ Гуменова й Довгого; въ скалатскôмъ зъ Остапя, Орѣховець, Староміщины и Клебанôвки; въ бучацкôмъ зъ Бучача, Короцця и Соколова; въ старосамбôрскôмъ зъ Билича долѣшного [навѣть зъ польскою печаткою!], Росôхъ и Лаврова; въ яворôвскôмъ зô Старискъ; въ добромильскôмъ зъ Посады рыботицкои и Нановы [на половину по польски, а на половину по руски]; въ городецкôмъ зъ Ясниськъ; въ самбôрскôмъ зъ Блажова, Мокрянъ и Воютичь; въ чешанôвскôмъ изъ Крупця, Улазова, Миткова и Жапалова; въ станиславôвскôмъ изъ Тустаня; въ тернопôльскôмъ зъ Ивачева горѣшного, Покропивны и Мишковичь; въ ярославскôмъ зъ Маковиска и Горецъ; въ товмацкôмъ зъ Отынія; въ бобрецкôмъ зъ Ляшокъ; въ жовкôвскôмъ зъ Дворецъ; въ борщѣвскôмъ зъ Королѣвки, Пилатковецъ и Шупарки; въ дрогобицкôмъ зъ Ластôвокъ; въ сокальскôмъ зъ Добрачина и Зубкова; въ чортковскôмъ зъ Джурина, Колиндянъ, Мухавки, Сосолôвки и Угриня; въ збараскôмъ зъ Клебанôвки, Токъ и Шилъ; въ городеньскôмъ зъ Джуркова; въ каменецкôмъ зъ Хренова; въ перемыскôмъ зъ Тростянця, Суходола и Креховичь; въ брôдскôмъ зъ Гаѣвъ старобрôдскихъ, Барилова, Мильна, Залозецъ старыхъ и Загôря; въ косôвскôмъ зъ Хомчина и Пѣстина; въ турчаньскôмъ зъ Головецка и Исаѣвъ; въ львôвскôмъ при головнôмъ шпитали, при церкви Ап. Петра и Павла и при православнôй церквѣ у Львовѣ и парохъ зъ Голоска; въ коросняньскôмъ зъ Краснов. Венглювки, Зыц-

КОБЗАРЬ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА найповнійше до тепер видане в 4 томах, у гарній оправі, можна дістати по зниженій ціні 12 корон за комплет (без пересилки). Хто купує усі томи разом просто в **книгарні Наук. Товариства ім. Шевченка**, платить лише 10 корон (без пересилки). Поодинокі томи продають ся по 3 кор. — Рівнож хто купує в книгарні Науков. Товариства ім. Шевченка цілий комплет „Історичної Бібліотеки (то єсть томи I—XX за 62 кор 80 сот.) дістає 20% знижки (т. єсть за 50 корон 24 сот.)

драчовы, Гировы, Мисцовы, Орѣховця, Поляны, Мшаны, Пилявы и Рѣпника; въ новосандецкôмъ зъ Милика, Новои Веси [по нѣмецки], Мохначки, Вѣрхомлѣ и Мацѣевы; въ горлицкôмъ зъ Лося и Устя руского; въ ланьцутскôмъ зъ Курилôвки, Дубна и Лежайска; въ ясельскôмъ зъ Перегримки и Рѣпника; въ грибôвскôмъ зъ Камяною; въ новотарскôмъ зъ Горицъ Кречовичь и Тарнавки; въ ряшѣвскôмъ зъ Близянки.

Въ отсѣмъ списѣ нема повѣтôвъ: 1) Лѣсько, 2) Рава руска, 3) Бережаны, 4) Рогатинъ, 5) Пôдгайцѣ, 6) Жидачѣвъ, 7) Надвôрна, 8) Печенѣжинъ, 9) Залѣщики, 10) Гусятинъ. Щобы всѣ священики въ тыхъ повѣтахъ выготовляли статистичнѣ выказы по руски, се рѣчь не конче имовѣрна, тому здалось бы, щобъ особы, котрѣ маютъ до сего нагоду, подали въ сѣй справѣ информацію.

Отже згаданѣ выказы пише по польски ажъ 111 пароховъ (взглядно завѣдателѣвъ). Якъ на наше патріотичне духовеньство, досыть ще значне число. Розумѣе ся, що коли тѣ душпастирѣ выготовляють згаданѣ выказы статистичнѣ по польски, то певно ведуть по польски и всю переписку зъ властями. Що ихъ обходить солідарнôсть ухвалювана на соборчикахъ?! Однѣ зъ нихъ не маютъ почутя руского, другѣ т. зв. лизуны староствиньскѣ та паньскѣ, а третѣ боягузы, що тѣни власнои боять...

На всѣхъ нихъ мусять у вôдповѣдный способъ вплывати священики-патріоты, а чей-же бодай якась часть изъ нихъ схамене ся та наверне ся на путь честивыхъ..

Зъ руху выборчого въ краю.

Зъ Тернополя пишуть намъ:

Зборы выборцѣвъ зъ тернопôльского повѣту вôдбули ся дня 26 с. м. въ Тернополи въ сали маґістрату. Головою збору выбрано голову выборчого комітету посла Остапчука. Голова збору ще не вспѣвъ засѣсти за президіяльнымъ столомъ, а вже якъ зъ конопель вырвавъ ся бувшій пос. д-ръ Гладишовскій и зачавъ здавати справу зъ своеи „посольскои дѣяльности". Здивованѣ выборцѣ зачали експословы робити уваги, що вѣче не скликано для него, лише въ цѣли обговореня новыхъ кандидатуръ, а коли вôнъ хоче здавати справозданє, нехай собѣ самъ скличе спеціяльнѣ на се зборы. Д-ръ Гладишовскій не давъ ся збити зъ пантелику и заявивъ ломаною рущиною: „Коли я не скликувавъ зборôвъ и доси не здавъ справозданя, то лише тому, що не було про що говорити и шкода було нарошно на се „фатиґувати" людей. Теперь трафила ся оказія, отже я користаю зъ неи, абы выборцѣ мали за однымъ заходомъ и промовы кандидатôвъ и справозданє зъ дѣяльности давного посла".

Бувшій посолъ дѣйстно не мавъ що розказувати и цѣлкомъ непотрѣбно „фатиґувавъ" выборцѣвъ. На своє щастє мôгъ звиняти ся тымъ, що въ розвязанôй радѣ державнôй не можь було нѣчого робити. Б. посолъ не робивъ отже въ палатѣ нѣчого, лише вôдъ часу до часу ходивъ по міністерствахъ за „пособіями" и то не все безъ успѣху. По довшôмъ выкладѣ зъ ветеринаріи про пошесть безроги д-ръ Гладишовскій заявивъ, що нѣколи не дѣлавъ нѣчого въ некористь хлопôвъ, пôдъ тымъ взглядомъ его совѣсть чиста, и тому вôнъ ще разъ ставить свою кандидатуру.

Дискусію надъ справозданемъ б. посла и интерпеляція вôдложено „для браку часу" — ad calendas graecas, а слово забравъ п. В. Загайкевичъ. Въ горячôй промовѣ бесѣдникъ схарактеризувавъ розвязанє палаты пословъ, сей плôдъ баденѣвскихъ выборôвъ, пояснивъ вагу выборôвъ до парляменту и выложивъ постуляты, зъ якими рускій посолъ повиненъ выступати въ радѣ державнôй. Бесѣдникъ вôзвавъ выборцѣвъ, абы выбрали собѣ такого посла, про котрого можь мати певнôсть, що буде боронити хлопскои и рускои справы.

Вôдтакъ удѣлено голосу В. Будзиновскому, котрого такъ Народный якъ и мѣсцевый комітетъ рѣшивъ поставити кандидатомъ на IV. курію зъ округа Тернопôль-Скалатъ-Збаражъ. Бесѣдникъ розвинувъ и мотивувавъ основно проґраму, якои повиненъ придержувати ся селяньскій посолъ въ радѣ державнôй, именно найголовнѣйшѣ економічно-политичнѣ и національнѣ постуляты національно-демократичнои партіи, котрѣ сходять ся зъ дотычными постулятами радикальнои партіи.

Коли голова збору хотѣвъ зарядити голосованє надъ кандидатурою бесѣдника, выступивъ зъ дуже живою промовою о. Громницкій, парохъ въ Тернополи, и старавъ ся доказати, що его передбесѣдники, наговорили богато дурницъ и обѣцюютъ богато такого, що не дасть ся зреалізувати. Бачучи, що голосованє надъ кандидатурою выпаде въ некористь д-ра Гладишовского, старавъ ся ратувати его ситуацію, черезъ вôдроченє справы поставленя кандидата. Однакъ зôбранѣ, такъ селяне якъ и священики, були иншои гадки и заявили, що они ще нинѣ хочуть дефінітивно знати, хто буде ихъ кандидатомъ. Передъ голосованемъ зборы порѣшили ще выслухати п. Старуха, котрый зголосивъ свою кандидатуру на V. курію. Старухъ, котрого доси нѣхто ще въ повѣтѣ не знавъ, бувъ зъ початку принятый зъ недовѣрємъ и опінія була противъ него. Коли однакъ кандидатъ выголосивъ свою горячу и повну дѣмократичного змѣсту промову, мѣжь зôбраными наступила перемѣна и буря оплескôвъ загремѣла, коли бесѣдникъ скôнчивъ.

По короткôй перепалцѣ в. о. Громницкимъ голова збору зарядивъ голосованє надъ кандидатурами, и зôбръ черезъ акламацію ухваливъ поставити кандидатуру В. Будзиновского на IV., а Т. Старуха на V. курію.

Выборцѣ розôйшли ся зъ пѣснею на устахъ:

Не пора, не пора, не пора
Москалеви й Ляхови служить.

Зъ Кракова подае намъ одинъ нашъ патріотъ таку свою гадку що до кандидатуръ:

Въ 204 числѣ „Дѣла" оголошено двѣ дописи передвыборчихъ комітетôвъ изъ Станиславова и Тернополя, въ котрыхъ взывае ся охочихъ до кандидованя на посла до рады державнои, щобы въ означенôмъ часѣ зголосили свои кандатуры устно або письменно, а надто Тернопôльцѣ зазначили, що тôлько зголошенѣ кандидатуры будуть увзглядненѣ.

Не хочемо т. и справы основно розбирати, скажемо лише, що той звычай не все и не всюда нинѣ вôдповѣдный. Бувало такъ, що сей або той кандидатъ зголосивъ ся, а по его заявленяхъ, часто дуже ложныхъ, принимано его кандидатуру, або — що гôрше — бувъ силомôць терроризмомъ накиненый, а яко посолъ бувъ ворогомъ выборцѣвъ, головно селянъ и маломѣщанъ, бо дѣлавъ на ихъ шкоду. Нинѣ, коли дякувати Богу маемо вже тôлько просвѣченыхъ и щирыхъ людей та коли и селяне хочь въ части уже освѣдомленѣ, мусимо самѣ въ порозумѣню зъ головнымъ комітетомъ глядати за щирымъ а способнымъ заступникомъ чи въ повѣтѣ чи въ краю и просити его, щобы принявъ на себе той тяжкій и одвѣчальный обовязокъ. Зъ огляду на дуже тяжку рôзнородну працю такого народного заступника, а черезъ те дуже часто и матеріяльнѣ страты, будемо мати чимъ-разъ менше щирыхъ а способныхъ людей, котрѣ бы самѣ накидали ся; тому повиннѣ мѣсцевѣ комітеты не спускати ся тôлько на зголошуючихъ ся кандидатôвъ, але въ потребѣ такожь выбирати въ порозумѣню зъ головнымъ комітетомъ на заступникôвъ народу чи изъ зголосившихъ ся тôлько щирыхъ а способныхъ, зъ духомъ часу идучихъ людей, чи то зъ повѣту чи зъ краю. Може бути — и дай Боже се якъ найскорше — що зъ часомъ станемо такъ высоко, що кождый добровôльно зголошуючій ся свôй кандидатъ буде певнымъ, щирымъ, способнымъ и зъ духомъ часу идучимъ заступникомъ народу; но поки що мусимо ще выбирати и бути осторожными, бо вже не разъ мы попекли ся, а то що стрѣтать ся въ теперѣшнôмъ часѣ електрика въ шѣстохъ лѣтахъ, того не надоженемо опôсля и въ дванацятьохъ лѣтахъ. Не заражуймо ся вôдъ нашихъ непрошеныхъ опѣкунôвъ гнилею взаимнои адмірація и адорація для самолюбныхъ личныхъ почестій и не легковажмо собѣ працѣ щирого народного заступника, бо то обовязокъ святый и дуже тяжкій, а у насъ ще посвяченя вымагаючій. — *Симань.*

Въ Жовкви вôдбули ся дня 25 с. м. передвыборчѣ зборы. Комітетъ передвыборчій поставивъ на округъ Жовква-Рава-Сокаль кандидатомъ зъ IV. куріи д-ра М. Короля а зъ V. куріи Данила Мекелиту господаря зъ Бутинъ.

Въ Отынии вôдбуде ся въ недѣлю, 30 вересня, въ сали товариства рôбôтничого о год. $4^1/_2$ по полудни передвыборче вѣче, на котре до найчисленнѣйшои участи запрашае — Народный Комітетъ товмацкого повѣту.

Вчера стававъ въ Золочевѣ презесъ вѣденьского кола польского п. Яворскій передъ своими выборцями (зъ бôльшои посѣлости). И що сказавъ? — О то: Черезъ Чехôвъ не можна було зъ державнôй радѣ нѣчого робити. Презесъ польского кола робивъ, що мôгъ, щобы вгамувати Чехôвъ, але всьо було даремне. Чехи довели до того, що розпала ся и бôльшôсть парляментарна и вкôнци розвязано палату пословъ. Щô-жь теперь дальше? Польске коло остане ся вѣрне своимъ традиціямъ и засадамъ. Солідарнôсть на зверхъ — се его сила. Коли „сконцентрованѣ" кажуть, що „и они" станутъ до роботы, то коло прийме ихъ зъ отвертыми раменами; але коли скажуть, що „тôлько они", то нѣ.— Ґр. Стан. Бадені именемъ выборцѣвъ высказавъ п. Яворскому подяку и згоду на его політику, а заразомъ мае надѣю, що п. дальше буде посломъ та провôдникомъ польскои політики.

Письма зъ краю.

Зъ Тернополя. (*Рада громадска мачоха для руского шкôльництва. — Неправный атентатъ польского шовінізму на характеръ тернопôльскои бурсы учительскои.*)

На внесеный свого часу до рады громадскои мѣста Тернополя меморіялъ тернопôльскихъ Русинôвъ, щобы засновано въ Тернополи народну школу для дѣвчатъ зъ выкладовымъ языкомъ рускимъ, вôдповѣла рада громадска, що въ засадѣ годить ся, але наразѣ треба пождати, ажь выставить вôдповѣдный будынокъ для сеи школы. Вôдъ того часу минувъ рôкъ, а про будову будынку нѣкому анѣ снить ся. Въ виду того всѣ тутешнѣ Русины письмомъ зъ дня 13. липня с. р. вôднесли ся до рады громадскои а рôвночасно до краевои рады шкôльнои, щобы на-разѣ — поки будынку нема — отворено бодай першу клясу руску яко паралельку при однôй зъ истнуючихъ шкôлъ женочихъ [а е ихъ въ Тернополи три!] Та петенты до нинѣ ждуть на вôдповѣдь рады шкôльнои и здаесь — якъ звычайно — не дôждуть ся! Рада-жь громадска вôднесла ся тымчасомъ до управителька лишь одной школы панѣ Loos, а коли тая заявила письменно, що въ еи школѣ нема вôдповѣдной убікаціи на руску паралельку, скорыстала зъ сего рада громадска и письмомъ пôдъ ч. 7571/900 на руки пароха с. Громницкого заявила, що вôдкладае справу ажь до выбудованя будынку, то значить ad calendas graecas. Чому рада громадска не провѣрила твердженє панѣ Loos та чому не вôднесла ся до управительки другои школы, не знаемо. А треба знати, що школа пôдъ управою панѣ Loos, а такъ само и друга школа не мѣстять ся въ своихъ власныхъ будынкахъ, але въ повынаймлюваныхъ хатахъ [мимоходомъ сказавши одна зъ нихъ вкупѣ зъ пропинацією], отже тымъ самымъ способомъ можна було десь вышукати одну убікацію на руску клясу, якъ бы лишь була добра воля! А учениць Русинокъ е досыть — до самои першои клясы въ згаданôй школѣ вписалось ихъ 60. Та по що для нихъ науки въ рускôй мовѣ, коли польска „красша"!..

Є ту т. зв. учительска бурса, заснована передъ роками народными учителями [Русинами и Поляками], щобы допомочи дѣтямъ учителѣвъ въ науцѣ та покôнченю шкôлъ. И було такъ довго. Але вôдъ часу, якъ здвигнено красный будынокъ бурсы рукою, взялась у тутешныхъ менерôвъ тенденція перетворити тамту бурсу на чисто польску — приймае ся до неи переважно дѣти польскѣ и дѣти не учителѣвъ, а рускѣ лише на показъ [того року на 43 Поляковъ е лишь 11 Русинôвъ], а сего року посунено ся вже такъ далеко, що на справозданю выдѣлу тои бурсы умѣщено написъ: „Sprawozdanie bursy nauczycielskiej (polskiej)". Вправдѣ сеся друга назва е поки-що лише въ скобкахъ, але се е противне статутамъ. Тожь caveant consules, щобы сеся назва не стала головною, а прикметникъ „nauczycielska" не дôставъ ся въ скобки...

П.

Выборчій рухъ въ Англіи.

Якъ въ жаднôмъ иншôмъ краю, выборы въ Англіи е мѣрою, о скôлько політика кабінету вôдповѣдае воли народу. Безперечно и найлѣпшій кабінетъ не залатае всѣхъ потребъ, якѣ залатати бы потреба. Тому англійскѣ кабінеты валять ся на перемѣну. Торисы здобувають власть, абы небавомъ при найблизшихъ выборахъ уступити ся лібераламъ, котрыхъ панованє знову не сягае довше до новыхъ выборôвъ.

Квестія, около якихъ обертае ся выборча борба въ Англіи, то квестіи глубоко принціпіяльнѣ, що въ нихъ наче въ фокусахъ збирае ся уся сума бажань выборчихъ масъ. Такъ и теперь цѣла выборча кампанія зведе ся на пытанє англійского имперіялізму.

Имперіялізмъ, якого головными подвижниками е теперѣшный премієръ Сельсбері та міністры Чемберленъ и князь Девонширъ — то синтеза проґрамы велико-промысловои, капіталистичнои части англійскои суспôльности. Стремлѣнє — злучити всѣ англійскѣ кольоніи та сусѣднѣ имъ землѣ въ одну велико-британьску имперію, пхнуло Англію до безконечнои вôйны зъ полуднево-африканьскими републиками, що наразила на величезнѣ страты въ людяхъ и грошахъ та показала цѣлому свѣтови неспособнôсть Англіи до бôльшихъ военныхъ операцій. Та зъ другого боку Чемберленъ, головный вождь имперіялістôвъ, зумѣвъ на стôлько выскати публичну опінію и на стôлько роздути военный настрôй, що — мимо всѣхъ невдачь въ полудневôй Африцѣ — позиція имперіялістôвъ е сильна.

Сельсбері оголосивъ уже свôй выборчій маніфестъ, де кладе найбôльшій натискъ на анексію полуднево-африканьскихъ републикъ та пôдносить потребу реформы арміи, яка въ огляду на новый напрямъ англійскои політики показуе ся доконечною.

Отсе саме додало духа ліберальнôй опозиціи и вона, не зневѣрена въ свои силы, выступила до завзятои борбы. Асквітъ, Кемпбіль-Баннерменъ та Росбері вôдповѣли на имперіялістичный маніфестъ своимъ маніфестомъ, де противставляючи имперіялістично централістичнôй идеи дотеперѣшну федеративно автономічну звязь кольоній зъ Великою Британією, вказуютъ на величезный переворотъ у всѣмъ політичнôмъ и економічнôмъ житю Англіи, якій бы выкликала наче тѣнь за централізмомъ слѣдкуюча реформа арміи. Опозиція числить на неохоту народу до системы постôйныхъ вôйскъ та загальнои рекрутаціи и на боязнь масъ передъ великими выдатками на вôйско та передъ ограниченемъ політичныхъ свободъ. Однымъ словомъ — опозиція числить на закорѣненѣ въ англійскôй націи привычки и погляды, якѣ безперечно вôдограють чималу ролю въ цѣлôй выборчôй борбѣ.

На всякій способъ Англія стоить передъ великимъ переломомъ. Двѣ могучѣ струѣ зôпруть ся та натиснуть на себе; два могучѣ таборы, двѣ половины народу змѣрять ся, а недалекій часъ покаже, въ якôмъ напрямѣ покотить ся доля Англіи.

Хіньска справа.

Зъ Шангаю доносять, що партія Манджурôвъ займае що разъ бôльше вызываюче становище. Хіньскѣ часописи доносять, що выдано наказъ выбудованя новои цѣсарскои палаты въ Тінанфу. Телеґрамы зъ хіньскихъ жерелъ доносять, що Люханні именованый віцекоролемъ Кантону. Лігунчанъ поѣхавъ зъ Тьєнтсіну до Пекіну пôдъ охороною вôйсковои сторожѣ, зложеноя зъ Японцѣвъ и Россіянъ. Говорять, що Лігунчанъ одержавъ тайный едиктъ вôдъ цѣсаревои, абы назадъ зôбравъ всѣ хіньскѣ вôйска и при ихъ помочи освободивъ Пекінъ. До сеи поголоски додають, що Лігунчанъ сего наказу не выконае, бо уважае его за незгôдне зъ своимъ становищемъ, яко членъ комісіи для мировыхъ переговорôвъ. Зъ Гонконґу доносять, що въ околици Кантону рабôвники, люде безъ занятя рабують и палять села. Католицку церковь въ Тозангань знищено, збурено такожь американьску церковь на передмѣстю Кантону.

Зъ Шангаю телеґрафують, що ґенерала Тунфусіяна именовано комендантомъ захôдной и пôвнôчнои арміи. Пôсля информацій зъ хіньского жерела, віцекоролѣ и ґубернаторы одержали вôдъ цѣсарского правительства тайный наказъ безоглядного выниженя чужинцѣвъ. Въ провінціи Шансі убито кôлькохъ монахôвъ а въ округѣ Мукдена стято бôльше якъ 100 христіянъ. Зъ Захôдной рѣки доносять, що тамъ корсарство що разъ бôльше ширить ся. Рѣка буде въ зимѣ непевна. Потрѣбнѣ суть енерґічнѣ средства осторожности.

Россіяне здобули фортъ Лютай и маширують здовжь зелѣзницѣ на пôвнôчь, абы заняти Шангайкванъ. До Лондона доносять, що Россіяне хочуть безпроволочно ударити на Темшанъ, що могло бы за собою потягнути знищенє англійскои зелѣзницѣ. Въ Лондонѣ высказують бажанє, абы Англія безпроволочно порѣшила кроки въ цѣли обезпеченя політичныхъ и торговельныхъ интересôвъ злученыхъ тою зелѣзницею.

Въ Берлинѣ розôйшла розôйшла ся чутка, що на команданта союзныхъ вôйскъ Хінцѣ выконали атентатъ и небезпечно его поранили. Вѣсть ся урядово анѣ не потверджена ще, анѣ заперечена. Зъ причины сеи поголоски, якъ и въ загалѣ зъ причины заостреня ситуація въ Хінахъ, на вѣденьскôй и берлиньскôй біржи упали курсы.

О. Слюсарчукъ, парохъ въ Ключеві В. (почта Печенѣжинъ), просить о умѣщене слѣдуючого **оповѣщеня:**

Позаякъ деякѣ Вес. ОО. Душпастирѣ замовляютъ книжочку *„Вечерня, въ значѣнє и псальмы въ нѣй помѣщенѣ"* въ зарядѣ печатнѣ ОО. Василіянъ въ Жовквѣ, то заявляю, що сей зарядъ не займае ся розпродажею згаданои книжочки, а весь накладъ находить ся у мене самого. — Я зневоленый — за для призбираня фонду на печатанє цѣлого обемистого дѣла — высылати по кôлька примѣрникôвъ до поодинокихъ ОО. Душпастирѣвъ безъ замовленя, тожь прошу уклôнно, въ мысль заохоты высказанои Ихъ Преосвященьствомъ Киръ Андреемъ въ „Апробатѣ на псалтирѣ", о ласкаве розширенє тои книжочки, въ котрôй читатель по-при инше найде именно псальмы такъ розширенѣ, що зъ повнымъ розумѣнємъ зможе ними Бога хвалити. — При сѣй нагодѣ складаю ще подяку тымъ Преч. Отцямъ, котрѣ заразъ по першôмъ оголошеню въ часописяхъ поспѣшили замовити на день испытôвъ значну скôлькôсть примѣрникôвъ для роздачѣ въ нагороду шкôльнôй молодежи.

НОВИНКИ.

При зближаючôй ся змѣнѣ мѣсяця и кварталу просимо Вп. передплатникôвъ, о вчасне вôд-

новленя передплаты. При сѣй нагодѣ просимо також дотычныхъ Вп. передплатникôвъ, що мають якй-небудь залеглости, о остаточне вырôвнане, тымъ певнѣйше, що на кредитъ часописи не высылае ся, отже Адміністрація була бы приневолена при дальшôмъ треваню залеглостій высылку часописи безусловно здержати.

— **Руска выстава артистична разомъ зъ выставою фантôвъ дякôвскои льотеріи** *въ великôй сали Народного Дому отворена що дня вôдъ 9 години рано до 6 години вечеромъ. Вступъ вôдъ особы 60 сотикôвъ, для молодежи шкôльнои 30 сотикôвъ. За купленымъ льосомъ въ цѣнѣ 2 коронъ вступъ для одной особы на одно вôдвѣдане вôльный. Кождый щирый Русинъ, кожда щира Русинка, чи то руска родина мае патріотичный обовязокъ, въ мѣру зможности, вôдвѣдати выставу!*

— **Руску артистичну выставу зъ выставою фантôвъ на дякôвску льотерію** вôдвѣдали въ середу Преосв. еп. Чеховичь и краевый маршалокъ ґр. Стан. Бадені.

— **Испытъ зрѣлости въ рускôй ґімназіи у Львовѣ** (въ осѣннôмъ реченци) вôдбувъ ся пôдъ проводомъ краевого инспектора п. Ив. Левицкого въ дняхъ 20, 22 и 24 вересня. До испыту приступило 22 публичныхъ ученикôвъ (зъ тыхъ 9 до испыту поправчого зъ одного предмету) и 2 екстерністы. Свѣдоцтво зрѣлости одержали: 1) Бирчакъ Володимиръ, 2) Бородайкевичь Денисъ, 3) Брилиньскій Володимиръ, 4) Волчукъ Гнатъ, 5) Гарасимчукъ Василь, 6) Годованець Петро, 7) Грицай Николай, 8) Дзядикъ Петро, 9) Жолевичь Иванъ, 10) Илевичь Олександеръ, 11) Кичма Омелянъ, 12) Малиновскій Анатоль, 13) Нижанковскій Юліянъ (екст.) 14) Оноферъ Юліянъ, 15) Пелевьскій Іосифъ, 16) Плакида Григорій, 17) Пляцко Гнатъ (екст.), 18) Процикъ Петро, 19) Шавала Денисъ, 20) Яримовичь Володимиръ. — Трехъ ученикôвъ публичныхъ репробовано на рôкъ, а одинъ вôдступивъ вôдъ устного испыту.

— **Зъ Тернополя** пишуть намъ, що сими днями выдалено тамъ зъ I. клясы школы реальнои 8 ученикôвъ, а то за-для сего, що они мають уже скôнченыхъ 14 лѣтъ. Бо у насъ — на жаль — истнуе вôдъ недавна ухвалене соймомъ право, що до школъ реальныхъ не мае ся приймати дѣтей по-надъ 14 лѣтъ. На пôдставѣ того то закона выдалено майже по мѣсяци учащаня до школы згаданыхъ 8 ученикôвъ. Добре, що симъ разомъ дирекція тутешнои ґімназіи приняла ихъ, але що було бы въ противнôмъ разѣ? Чому власти не обачні въ самôмъ початку и такихъ не вôдправляють вôдъ разу, але наражають ихъ на страту часу и грошей? Та й подумаймо: чи не стремлять сй ограниченя maximum вѣку, рôвно якъ мундурки, патентованй станціи и инше до того, щобы хлопскôй дитинѣ загородити — якъ въ давнôй Польщи — дорогу до просвѣты?!

— **На львôвскôй політехницѣ** число слухачѣвъ въ зимовôмъ курсѣ выносило 701 а въ лѣтнôмъ курсѣ 643 (376 на инжінеріи, 37 на будôвництвѣ, 185 на будовѣ машинъ, 45 на технічнôй хеміи). Зъ того: 526 слухачѣвъ було родомъ зъ Галичины, 94 зъ Конґресôвки и зъ Россіи, 6 зъ Буковины, 3 зъ австр. Шлеска и Угорщины зъ Семигородомъ, 2 зъ Баваріи, а по 1 зъ Моравіи, Италіи, Румуніи, Перу и Бессарабіи. Зъ націй найсильнѣйше заступлена польска (въ I. курсѣ 659, въ II ôмъ 607), опôсля руска (въ I. курсѣ 41, въ II ôмъ 35); а ческа мала лишь одного представителя. Замѣтити треба, що мѣжь Поляками було 10 греко католикôвъ, отже певно Русинôвъ зъ роду. Стипендистôвъ було 69 а выплачено имъ 24.811 коронъ.

— **Зъ Сокальщины** пишуть намъ: Дня 23. н. ст. вересня посвятивъ Еп. Чеховичь нову церковь въ Угриновѣ коло Сокаля. Село Угринôвъ, на самôй границѣ, маюче ледви тысячь душъ, выставило собѣ нову прекрасну муровану церковь коштомъ звыжъ 30 тысячь зр. Свѣдчить се о особливôй побожности и жертволюбивости нашого честного народу, котрый добровôльными жертвами такъ величавый храмъ божій собѣ здвигнувъ. Особливу заслугу положивъ въ тôмъ дѣлѣ парохъ о. Симеонъ Смулка. Тихій той а ревный и енерґічный душпастирь доти не спочивъ, доки храмъ, цѣлковито укôнченый и архіереемъ посвященый, не вôддавъ парохіянамъ на молитву и на славу Божу. Оцѣнюючи заслуги о. Смулки вручили ему парохіяне великій портретъ и заявили свою вдячность и вôдданôсть. Честь о. пароховú и слава парохіянамъ села Угринова! Згадати належить про славнй господинѣ въ Угриновѣ, котрй цѣлу кільометрову дорогу изъ старои церкви до новои выстелили своими полотнами тогды, коли архіерей переносивъ св. Дары. — Такъ отже въ перемыскôй дієцезіи мимо противностій здвигають ся що-разъ бôльше новй храмы божй, що свѣдчать вымовно о чувствахъ религійныхъ и народныхъ нашого честного и славного руского народу.

— **О. Данило Танячкевичь** оповѣщуе: *До моихъ Впов. П. Т. выборцѣвъ зъ сельскихъ громадъ округа выборчого Золочѣвъ-Перемышляны!* Тôлько безмѣрне занятє, при праци рôвножь народнôй и то загально народнôй, котра глубоко входить въ житє нашого народу цѣлого, и подорожь, котру я мушу предприняти зъ причины того-жь дѣла по цѣлôй монархіи, не дозволяють менѣ въ найблизшихъ трохъ тыжняхъ явити ся въ тыхъ сторонахъ выборчого округа, де менѣ се доси не можливо було, щобы зложити свое посольске справоздане. Стане ся се, якъ Богъ позволить, по довершеню теперѣшнои моеи працѣ. — *Д. Танячкевичь.*

— **Зъ Перемышля.** Выдѣлъ „Рускои Бесѣды" въ Перемышли устроюе въ недѣлю, 30. вересня, *вечерокъ зъ танцями,* на якій мае честь Вп. Родимцѣвъ запросити. Буфетъ власный. Музика смичкова. Стрôй візитовый. Вступъ 1 кор. Початокъ о 8 год. Окремыхъ запрошень не розсылаесь.

— **Зъ Ярослава.** „За почином людей доброи волѣ и при помочи всего руского, а по части и польского мѣщаньства въ Ярославѣ, выбудувавъ сего лѣта выдѣлъ читальнѣ „Просвѣты" на передмѣстю дольно-лежайскôмъ въ Ярославѣ красный мурованый дôмъ, на котрôмъ вправдѣ тяжить еще поважный довгъ, однакъ есть надѣя, що честне мѣщаньство допоможе до якъ найскорѣйшого сплаченя, щобы вже разъ мало власный кутъ до розмовы и розрывки, а покинуло жидôвскй буды, тй розсадники пяньства и всякого зôпсутя. Треба додати, що въ домѣ тôмъ отворила одна зъ першихъ христіяньскихъ фирмъ въ Ярославѣ склепъ зъ мѣшаными товарами, а старае ся также о реставрацію, щобы заспокоити на мѣсци всѣ потребы мѣщаньства. Посвячене того дому вôдбуде ся 29 ого с. м. о год. 3 по полудни. — *Выдѣлъ.* [P. S. Пов. Редакцію „Свободы" просимо о повторене сеи оповѣстки.]

— **Приятель молодежи.** У Львовѣ померъ дня 24 с. м. Феліксъ Святоньовскій, властитель реальности, и записавъ цѣле свое майно [двоповерхову каменицю при ул. Личакôвскôй ч. 9 вразъ изъ домовымъ урядженемъ и дорогоцѣнностями] вартости 200.000 коронъ на убогихъ студентôвъ львôвскои політехніки.

— **Новй аптики** мають бути заснованй въ Ярославѣ [третя], Колачицахъ и Боринѣ.

— **Новый польскій театръ** буде отвореный торжественно дня 4 н. ст. жовтня. Въ той день по представленю вôдбуде ся урядове принятє у маршалка ґр. Баденього. Позаякъ 4-ый жовтня вже за плечима, то роботы при самôмъ будынку, якъ и довкруги него (плянтаціи, мощене улиць и площь и т. и.) ведуть ся горячково, не тôлько въ день, але и нôчю.

— **Войсковй стіпендіи для медикôвъ.** Міністерство войны оповѣщуе, що тй слухачѣ медицины, котрй зобовяжуть ся черезъ шесть лѣтъ зôстати въ чиннôй службѣ войсковôй, можуть вже зъ початкомъ сегорôчного курсу одержати вôдъ міністерства войны стіпендію 480 кор. ажъ до зложеня першого риґорозумъ, опôсля 720 коронъ, а по одержаню докторату 1008 кор. Подання мае ся вносити до шпиталя войскового ч. 1. у Вѣдни.

— **Зъ Бережанъ.** Я бувъ свѣдкомъ въ Циганахъ коло Скалы посвящуваня косцьола. Косцюлъ той, а властиво каплицю збудовано заходомъ скалецкого ксьондза Санойцы, котрый не щадивъ нѣчого, уживаючи всякихъ средствъ, [о котрыхъ мôгъ бы хтось близше обôзнаный неодно сказати], щобы збудувати „twierdzę" для 500 циганецкихъ латинникôвъ. Само посвящуване вôдбуло ся зъ великою помпою, при спôвучасти кôльканацятьохъ доохрестныхъ шляхтичѣвъ та панôвъ зъ Борщева и зô Скалы. Жидôвска музыка грала, а кс. Громницкій зъ Бучача мавъ дуже „патріотичну" пропôвѣдь по руски. Зъ его цѣнныхъ и замѣтныхъ слôвъ, доказôвъ та дослѣдôвъ подамо лишь оденъ. Кс. о Громницкій звернувъ ся до всѣхъ „католикôвъ" и взывавъ ихъ, щобы ходили до косцьола, бо всѣ вони, всѣ селяне „е Поляками, бо роблять коло поля. Koło pola robicie, więc jesteście prawdziwymi Polakami". По посвященю каплицѣ зôйшли ся всѣ участники до школы на друге „посвящуване" [якъ тутъ нарôдъ называе] и се друге выпало дуже свѣтло. Богато бы можна о тôмъ говорити, та мы лишень наведемо той фактъ, що люде цѣлыхъ три днѣ минали школу и обходили, такъ вôдъ неи ще було „чути". Теперь, въ такъ красно посвяченôй каплици вôдбувають ся що недѣлѣ богослуженя — „msza", а кс. Санойца хоче ще конче заложити собѣ тутъ парафію и дуже за тымъ аґітуе всѣми способами, до якихъ вôнъ спосôбный. — *Зенонъ К.*

— **Заздрôсть.** Въ Царскôмъ Селѣ, лѣтнôй резиденціи царѣвъ россійскихъ, лучила ся сими днями сумна пригода. Мешкавъ тамъ вôдъ недавна баронъ В., урядникъ россійскои амбасады въ Мадридѣ, зъ жѣнкою и сестрою жѣнки. Жѣнка мае теперь 28 лѣтъ а ей сестра 18 лѣтъ. Отже жѣнка, пôдозрѣваючи сестру о любовнй зносины зъ мужомъ, застрѣлила ей пятьма выстрѣлами зъ револьвера, а сама вôддала ся въ руки поліціи. Поліція умѣстила баронову для обсерваціи въ заведеню для божевôльныхъ.

— **Пострахъ на дѣвчата.** Вартоломея Коста, противъ котрого переведено сими днями передъ судомъ въ Гамбурзѣ розправу о мордоване дѣвчатъ, засуджено на кару смерти.

— **Дрôбнй вѣсти.** Вѣнчане п. Ярославы Мащакъ [учительки въ Ольховцяхъ] доньки бл. п. о. Антонія Мащака, завѣдателя капеляніи Токарня, зъ п. Иваномъ Филипчакомъ професоромъ семинаріи учительскои въ Самборѣ, вôдбуде ся дня 30. н. ст. вересня с р. въ парохіяльнôй церквѣ въ Ольховцяхъ почта Сянôкъ. — Президентъ львôвского высшого суду краевого д-ръ Тхоржницкій повернувъ до Львова и обнявъ урядоване. — Намѣстникъ ґр. Пініньскій мае забавити у Вѣдни ажъ 3 ого жовтня.

Наука, штука и література.

— **Зъ руской сцены.**

Въ театрѣ обгорнуло мене здивоване. На „*Запорожци за Дунаемъ*", 27-ого с. м. (отже туй-туй передъ „першимъ") саля биткомъ набита людьми. На сали чути и польску мову, значить ся, зôйшлось и польскои публики чимало. Прийшла послухати нашои пѣснѣ, надивитись на нашй танцѣ...

Пôднялась куртина. На сценѣ бачимо хлопцѣвъ и дѣвчатъ въ святочныхъ строяхъ; чуемо спѣвы, бачимо танцѣ. Гуртовй спѣвы чудовй; танцѣ ентузіязмують публику. — Зъ п. Рубчака выйшовъ завзятый козарлюга (Иванъ Карась); панна Бучманôвна (Одарка) вôддала зô зрозумѣнемъ типъ молодицѣ, що и любить свого чоловѣка и часомъ побье его трохи, коли вôнъ упе ся. И спѣвы й комічнй ситуаціи вôддали п. Рубчакъ и панна Бучманôвна якъ слѣдъ: за те й публика надѣляла ихъ грôмкими оплесками. — Друга пара, се Андрій (п. Григоровичь) и сирота Оксана (п. Рубчакова). У п. Рубчаковои милый, лишь трошка за слабый голосъ; п. Григоровичь звѣстный вже изъ свого голосу нашôй публицѣ. Вона зъ чутємъ вôдспѣвала сольо „Мѣсяцю ясный"; ихъ дуетомъ „Чорна хмара у дубровѣ" ентузіязмувались видцѣ-слухачѣ. — П. Петровичь (султанъ) презентувавъ ся не зле; роля его не вызначна, то й не було де выбитись на верхъ. — П. Шеремета (Асанъ) вôддавъ свою ролю якъ слѣдъ. — Пôдчасъ танцѣвъ у II. актѣ найбôльше оплескôвъ зôбравъ п. Нижанковскій. — Публика розбôшла ся пôдъ могучимъ враженемъ „молитвы" (при кôнци III акту) и вѣчно молодыхъ „Вечерницъ" Нѣщиньского..

Однакъ нехай вôльно буде сказати й пару увагъ. На чистоту мовы конечно звернути треба увагу. А то почуешь такй выцвѣты, немовь читаючи „Руское Слово", пр. „въ темной [замѣсть „темнôй] ночи" (въ пѣснѣ „Мѣсяцю ясный").. Та й панѣ въ авдиторіи треба попросити чемненько, щобы пôдчасъ представленя знимали капелюхи. Зъ симъ буде и имъ лучше, бо меньше горячо, и видцямъ, бо не засланяти муть своими капелюхами сцены...

На закôнчене кôлька слôвъ: Сама штука слаба, але за-для своихъ спѣвôвъ и танцѣвъ нѣколи не зôстарѣесь, а все буде притягати й чарувати публику, бо показувати ме й веселе, безжурне житє незôпсованыхъ дѣтей природы, яке хиба въ снѣ привиджуесь нинѣ хлѣборобамъ голодоморамъ. А спѣвы такъ и говорять до насъ словами Шевченка: „Наша дума, наша пѣсня не вмре не загине!..." Она зъеднуе намъ помалу и мѣжь ворогами нашими и мѣжь тыми, що не хотять признати намъ нѣ дробки правъ на національне житє, а хотѣли бъ насъ силою вихати въ свôй просторъ „od morza do morza"... — *М. Лозиньскій.*

— . —

Завтра, въ суботу, и позавтра, въ недѣлю, нашъ театръ выставить „*Скапаный свѣтъ*", людовый образъ зô спѣвами и танцами въ 4 актахъ Володислава Оркана, одного зъ вызначнѣйшихъ молодыхъ писателѣвъ польскихъ (автора поезій, новель зъ мазурского житя и кôлькохъ повѣстій). Его штука „Скапаный свѣтъ", переложена на руску мову п. Стадникомъ, не була ще нѣгде грана. Зъ огляду на те, що польска публика сильно заинтересувала ся творомъ свого писателя, дирекція руского театру вôдограе „Скапаный свѣтъ" въ суботу въ обширнôй сали „Сокола", а въ недѣлю повторить ея уже въ сали „Ґвязды". П. Орканъ приѣхавъ вчера до Львова, абы бути на послѣдныхъ пробахъ своеи штуки.

Въ понедѣлокъ выставить нашъ театръ „*За двома зайцями*", комедію зъ мѣщаньского житя зô спѣвами и танцями въ 4 актахъ М. Старицкого.

Именованя, перенесеня, вôдзначеня и пр.

Львôвскій высшій судъ краевый перенѣсъ офіціялôвъ канцелярійныхъ Казимира Мушакевича зъ Журавна до Гусятина, Михайла Вѣтищака въ Косова до краевого суду у Львовѣ, и канцелістôвъ судовыхъ Кароля Зелиньского зъ Радехова и Леопольда Копчиньского зъ Гусятина до окружного суду въ Золочевѣ а Иларія Голубовича зъ Мединичь до краевого суду у Львовѣ. — Дальше заименувавъ канцелістами судовыми: Жигмонта Бундика вахмайстра жандармеріи въ Потоцѣ золотôмъ до Тернополя, канцелярійныхъ помôчникôвъ: Іосифа Птачка въ Добромили для Судовои Вишнѣ, Іосифа Гичку въ Станиславовѣ для Мединичь. Маріяна Гнатковского у Львовѣ для Косова, Теофіля Калікста Орищака у Львовѣ для Будзанова, Казимира Турчиньского у Львовѣ для Пôдволочискъ, Ґустава Плевса въ Золочевѣ для Комарна, судового дієтаря Іосифа Понечку въ Сѣнявѣ для Радехова и канцелярійного практиканта Ивана Кляпку въ Стрыю для Журавна.

Міністеръ скарбу именувавъ скарбовыхъ секретарѣвъ: Ив. Скублицкого и Адольфа Франка, старшихъ скарбовыхъ комісарѣвъ Адольфа Мяновского, Іос. Ґлиція и Калікста Моравского, скарбового секретаря Ген. Добровольского, старшихъ скарбовыхъ комісарѣвъ Макс. Петерша, Іос. Шірера, Іос. Дарского и скарбового секретаря Тад. Сколимовского скарбовыми радниками для округа галицкои скарбовои дирекціи; — дальше именувавъ скарбовыхъ секретарѣвъ Фр. Памулу и Володим. Дорожевского, старшихъ податковыхъ инспекторôвъ Альфр. Цофаля, Альфр. Велеса, Фр. Дзюржиньского, Юст. Чапельского, Кар. Чермака, Ант. Юхманка, Ант. Прохаску и Кар. Сабуду скарбовыми радниками для службы сталыхъ податкôвъ I. инстанціи въ округѣ краевои дирекціи скарбу у Львовѣ; — дальше именувавъ: старшого податкового инспектора Фел. Томка, старшихъ скарб. комісарѣвъ Здисл. Бартошевского и Сим. Берґера, податкового инспектора Стан. Терлецкого, скарб. комісарѣвъ Келест. Штадлера и Іос. Зоммера и податкового инспектора Ромуальда Савку секретарями скарбу, — дальше скарбовыхъ комісарѣвъ: Игн. Клеменсевича, Льва Сенютовича, Ант. Ґославского, Іос. Віткося, Стан. Ценнермана, Іос. Старушкевича, д-ра Льва Лесера, Ив. Незабитовского, Чесл. Попеля, Стан. Беґа, Ром Чавдерну, Людв. Ґронецкого и Жигм. Ґломбіньского старшими комісарами скарбу въ округѣ львôвскои краевои дирекціи скарбу, — вкôнци заименувавъ податковыхъ инспекторôвъ: Ив. Домбровского, Адама Косьміньского, Ом. Мецгера, Медарда Чавдерну, Юл Луцика, Ив. Смолуху, д-ра Ив. Ґотфріда, Іос. Дзержановского, Іос. Ґрабского, Іос. Лукашевского, Ив. Фаєра, Леоп. Федоровича, д-ра Владисл. Паткевича, Льва Біберштайнъ-Старовѣйского, Ив. Заяця, Іос Прессена, Ипол. Трушкевича, Теоф. Невелича, Ник. Левковича, Маріяна Пухалика, Леоп. Крупского, д-ра Жиги, Бітнера, Володим. Липецкого, Іос. Павловского, Генр. Ліхтенштайна и д-ра Юр. Михальского старшими инспекторами податковыми для округа галицкои краевои дирекціи скарбу.

В САЛИ „СОКОЛА"

Львівский Руский Народний Театр

Товариства „Руска Бесіда" у Львові.

В Суботу дня 29 Вересня 1900

Новість! *Перший раз:*

СКАПАНИЙ СЬВІТ

Образ народний в 4-ох дінх зі сьнівами і танцями Владислава Оркана, переклад Йосифа Стадника.

Режісер п. И. Стадник.

ЦІНИ МІСЦЬ: Крісло перворядне 3 кор., другорядне 2 кор. — гел., третерядне 1 кор. 40 гел., партер стоячий 80 гел., для пп. войскових и студентів 50 гел.

Білетів дістати можна в товаристві „Руска Бесіда" ринок ч. 10., а вечером при касі

Початок о годині 7 вечером

Телеґрамы.

Вѣдень 28 вересня. Военный корабель „Леопардъ" вôдъѣде до Хінъ и завезе кôлькохъ высшихъ офіцирôвъ и воякôвъ абы выповнити страты понесенй въ битвѣ.

Франкфуртъ 28 вересня. Болгарского князя султанъ запросивъ власноручнымъ письмомъ до Царгороду, запевняючи, що при тôй нагодѣ будуть полагодженй спôрнй цловй справы мѣжь Болгаріею а Туреччиною.

Берлинъ 28 вересня. Нѣмецкого посла въ Ґватемалѣ напали въ ночи дня 26 с. м. якйсь два индівидуа и пострѣлили. Раны не суть небезпечнй.

Царгородъ 28 вересня. Турецкій посолъ въ Мадридѣ зажадавъ абы его вôдкликано зъ того становища, бо вже вôдъ кôлькохъ мѣсяцѣвъ не одержавъ платнѣ. Его дôмъ окруженый товпою вѣрителѣвъ.

Льоренцо Маркізъ 28 вересня. Зъ вôдси вôдъѣхавъ въ середу нѣмецкій корабель „Герцоґъ" и везе богато подорожныхъ. Мѣжь Бурами знаходить ся богато высшихъ трансвальскихъ урядникôвъ. Буры везуть важнй документы и богато золота въ штабахъ. Крігеръ все ще сидить въ домѣ португальского ґубернатора. Въ суботу вôдôйде зъ Адену до Льоренцо Маркізъ военный корабель, абы забрати Крігера.

Преторія 28 вересня. Сильный вôддѣлъ кôнноты пôгнавъ за вôддѣломъ Девета. (Отже Деветъ жие?). Пôдъ Коматі-портомъ стоять Поле-Каревъ и Гамільтонъ, а мае ще надôйти Кіченеръ. Головна сила военна Бурôвъ концентруе ся на всхôдъ вôдъ Літерсбурґа въ пôвнôчнôмъ Трансвали. Околиця для бôльшихъ масъ людей дуже нездорова. Окрôмъ того е тамъ майже непрохôдимый лѣсъ, котрый заняли Англійцѣ.

Врибурґъ 28 вересня. Англійцѣ въ силѣ 7000 людей увôльнили Врибурґъ, положеный на англійскôй територіи коло захôдной границѣ Трансвалю. Буры мали великй страты, а ихъ командантъ попавъ въ руки Англійцѣвъ.

Надôслане.

Адвокатъ Д-ръ Левъ Ю. Алексевичь

открылъ адвокатскую контору въ г. Станиславовѣ на Сапѣжинской (тысьменецкой) улицѣ н-ръ 10 (возлѣ ц. к. Старостьа).
481 1-10

Оборонець въ справахъ карныхъ

Д-ръ І. БАРАНЪ

отворивъ бюра у Львовѣ улиця Третього Мая число 21. 453 2—8

Специялістъ недугъ шкôрныхъ и венеричныхъ

Д-ръ Левъ Рапъ

звернувъ и ординуе вôдъ 9 – 12 и вôдъ 2 – 5.
456 Ягайлоньска ч. 13, II. поверхъ. 4-6

Мед. Д-ръ БОГОСЕВИЧЪ

Дентистъ

ординуе при улици Ягайлоньскôй число 7 вôдъ 9—1 и 3—5 237

Д-ръ А. ПАДАЛЄВСКІЙ

Специялістъ шкôрныхъ и венеричныхъ недугъ б. лѣкарь на университетскихъ клінікахъ у Вѣдни, Берлинѣ и Парижи, лѣчить методою опертою на найсвѣжѣйшихъ наукоцыхъ розслѣдахъ и за помочію найновѣйшихъ прирядôвъ всякй венеричнй недуги, навѣть найбôльше застарѣлй шкôрнй, половй и мочового наряду, у мужчинъ и женщинъ. — Ординуе вôдъ годины 10—12 и вôдъ 3—5 по полудни. Улица Академічна 12. 298 26—?

ЛИШЕ

въ ресторації НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12 дôмъ власный, можна дôстати щоденно вже о годинѣ 8-ôй рано горячѣ снѣданя.

ЦѢННИКЪ

Печеня вепрова въ капустою	15 кр
Сѣканѣ легки	12 "
Фляки	12 "
Нôжка телача въ хрѣномъ	10 "
Ковбаска въ хрѣномъ	5 "
Кавяръ	15 "
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 "

Всякѣ напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣреннѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять въ моеи ресторації, даю вôдбираючимъ марки. — Найлѣпшѣ вина по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вôдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выбôръ стравъ и напитковъ заосмотрена кухня.

79 218—? Въ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручає въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокль далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ манометры и т. и.

Урядженя дзвôнкôвъ електричныхъ.

Всякѣ направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4158

Винкентій Бельскій

огородникъ-пейсажистъ

Львôвъ, Ягайлоньска 7,

урядже и закладає парки англійскѣ, французскѣ и лѣснѣ, звѣринцѣ, партеры цвѣтовѣ, огороды и сады овочевѣ такъ ужиткові якъ також ексилоатаційнѣ, оранжеріи и теплярнѣ цвѣтовѣ и овочевѣ, провадить спеціяльнѣ управы якъ также рисуе пляны такъ цѣлыхъ огородôвъ якъ и поодинокихъ цвѣтниковъ.

Приймає також сталый надзôръ и управу надъ огородами приймаючи у власный зарядъ продажу продукціи.

Доставляє також стало и праильно черезъ цѣлый рôкъ всяку огородовину, овочѣ и цвѣты на провінцію и до заведень купелевыхъ.

865 21—26

Сталѣ цѣны, означенѣ на кождôй штуцѣ.

ГАЙЛЬМАНЪ КОНЪ и СИНЫ

первородный дôмъ конфекційный одежій мужескихъ и хлопячихъ

ЛЬВÔВЪ

Готель французскій. Площа Маріяцка ч. 5.

459 10—10

Кôлькохъ учениковъ або учениць знайде мешканє зъ доброю опѣкою. Львôвъ, Домініканьска ч. 5 [II. пов.] 263 5—6

Пошукую инструктора до приготовленя ученика до ґімназіи. — Р. Фіцаловичъ парохъ въ Швейковѣ, п. Монастириска. 480 1—3

Найдовше потревати можуть ґардеробы, коли они хемічно чищенѣ и прасованѣ [и выглядають якъ новѣ] въ першôмъ вѣденьскôмъ хемічнôмъ

Заведеню чищеня плямъ

СИМЕОНА ВАЙСА

У ЛЬВОВѢ

лише при улици Коперніка число 12.

На жаданє чищу убраня за помочію апаратôвъ въ протягу кôлькохъ годинъ. Листы похвальнѣ зô всѣхъ сторôнъ.

474 2—10

НОВÔСТЬ. НОВÔСТЬ.

ВОДА ДО ВОЛОСЯ

Станислава Липницкого

По кôлькаразовôмъ ужитю дѣлає чудесно.

Припоручаю всякѣ матеріялы аптичнѣ и знаряды тоалетовѣ.

Дôстати можна лише въ дроґеріи

Станислава Липницкого

У ЛЬВОВѢ

386 ул. Сикстуска ч. 21. 18—0

ПЕРШІЙ ГАЛИЦКІЙ

ВЫРÔБЪ КРѢСЕЛЪ

въ стилю старо-нѣмецкôмъ, бароковôмъ, англійскôмъ и ґотицкôмъ

ЮСИФА РУЖИЦКОГО

Львôвъ, площа Бернардиньска ч. 15.

Приймає також крѣсла до выплѣтаня, якъ и выплѣтанѣ перерабляє на скôрянѣ.

Поручає крѣсла вôдъ 4 зр. и высше.

Похвальнѣ листы на бажанє. 821 26—60

Церат ы на столы и меблѣ, диваны и хôдники цератовѣ, диваники надъ и передъ умывальнѣ въ найбôльшôмъ доборѣ и найдешевше поручає Рудольфъ Кріммеръ *Львôвъ Готель французскій.* Прôбки на жаданє franco. 461

Головный складъ повозôвъ, вôзкôвъ, тарантасôвъ и санокъ усякого рода, такъ новыхъ якъ и уживаныхъ, въ великôмъ выборѣ поручає М. НАССЪ у Львовѣ при ул. Шпитальнôй ч. 28 по приступныхъ цѣнахъ, ґарантуючи за добрый вырôбъ. Принимає въ комісъ и на переховане. Выпозичуванє за малымъ вынагородженемъ. 819 1—12

Гармоніюмъ

до науки спѣву дуже тревалои конструкціи

поручає

ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ

у Львовѣ. 94

Буліонъ для тяжко хорыхъ найпоживнѣйшій и найґіґієнічнѣйшій по 5 зр., 6 зр., 7 зр 50 кр. за кільо. ЧАЙ чисто россійскій. Кільо вôдъ 7 зр. 60 кр. до 2 зр. 75 кр. КОЦЫ на конѣ вовнянѣ власнои роботы въ пасы бѣлѣ зъ чорнымъ маючѣ 6 метрôвъ обсягу, штука по 6 зр. 50 кр.

Дворъ Лапшинъ почта Бережаны. 446 5—10

УЧИТЕЛЬ

органъ руского товариства педаґоґічного двотыждневникъ педаґоґічно-науковый, выходить вôдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вôрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рôкъ 3 зр. на пôвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр.

Тапеты найновѣйшѣ

Штукатеріи суфітовѣ

Сторы и жалюзіи

до вôконъ

Хôдники кокосовѣ

Дроты до сходôвъ

поручають найдешевше

И. ЛУЩИЦКІЙ

и

В. АДАМСКІЙ

давнѣйше ІРҐЕНСЪ

Львôвъ, Собѣского 4.

Для Пп. Архитектôвъ и пôдприемцѣвъ вôдповѣдный рабатъ. 403 20—25

ДРОҐЕРІЯ и ПЕРФУМЕРІЯ

ЩАСНОГО ТРАВИФЕЛЬНЕРА

у Львовѣ, Ринокъ ч. 10

маґістра фармаціи и довголѣтн. властителя аптики

припоручає:

ПУДЕРЪ КНЯЖНОИ МИЛЕНЬКОИ, вôдзначеный сотками похвальныхъ листôвъ, зладженый зъ муки тростинного аксамитника (Marantha arundinacea) безъ примѣшокъ металічныхъ; пристає досконало до лиця и вызначає ся приємною и тривкою вонею. — Оригінальнѣ коробочки пудру бѣлого, рожевого и кремового по 80 сот., 1 К. 20 сот., 2 К.; коробочки на пробу по 40 сот.

Ручу, що хто разъ ужие пудру княжнои Миленькои, задишить иншѣ пудры такъ краевѣ якъ заграничнѣ. Богато замовлень и подякъ дає найлѣпшу рекляму мому пудрови. — При замовленяхъ за 4 Кор. оплачую порторію.

ВОДЪ ВЕСНЯНОКЪ плынъ и масть д-ра Бамберґера зъ Вѣдня. Знамените се средство усуває весняики, жовчевѣ, плямы, надає шкôрѣ бѣлости, прозорости и аксамитнои тонкости. Успѣхъ чудный. — Цѣна 3 кор.

КРЕМЪ ОДАЛІСОКЪ, средство на печѣнковѣ плямы. — Цѣна плыну и крему 2 к. 40 сот. — Богато похвальныхъ листôвъ. 329 26—32

МЫЛА ЛИЛІЕВЪ зъ Мекки и на веснянки. Цѣна 70 сот.

Артистично-ритовниче

ЗАВЕДЕНЄ

А. ЗІҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14

доставляє и выконує якъ найдешевше и найстараннѣйше:

Стампілѣ металевѣ и кавчуковѣ, гербы, моноґрамы, стампільнѣ марки, станцы, таблицѣ литѣ и ґравірованѣ и проче.

Цѣнники даромъ и франко.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вôдворотною почтою.

257

ТОВАРИСТВО

ДЛЯ РОЗВОЮ РУСКОИ ШТУКИ

стоваришенє зареєстрованє зъ ограниченою порукою

у Львовѣ, ул. Чарнецкого ч. 26,

выконує всякѣ працѣ въ обсягу артистичного малярства, рѣзьбарства и золотарства пôсля композицій своихъ членôвъ, а именно: образы релігійнѣ до иконостасôвъ, олтарѣвъ, хоругвовъ, на тетраподъ, плащаницѣ и пр. и такожъ образы до комнатъ; образы свѣтскѣ: историчнѣ, портреты зъ натуры и фотоґрафій, краєвиды, побутовѣ и пр.; зъ дерева: кивоты, иконостасы, олтарѣ, образы и кресты процесійнѣ, сповѣдальницѣ и т. д. и всякѣ працѣ золотарскѣ; рôвножь украшає внутра церковь, выготовляє пляны церковь, каплицъ и пр. и утримує на складѣ фотоґрафічнѣ репродукціи образôвъ рускихъ артистôвъ.

Товариство ручить за стильове, старанне и совѣстне выконанє.

Цѣлею Товариства є: пôднести нашу штуку и вытворити руску школу штукъ красныхъ. Поручаючи прото се чисто руске Товариство патріотичнôй опѣцѣ нашои П. Т. Публики духовнои и свѣтскои надѣєно ся, що зводить Она причинити ся до осягненя сеи цѣли численными замовленями, котрѣ приймає выключне лишь Дирекція Товариства. 460 83—?

Зъ глубокимъ поважанемъ *ДИРЕКЦІЯ.*

Товариство не послугує ся аґентами.

КОМАР

двотиждневник гумористично сатиричний.

Одинокий гумористичний ілюстрований орґан на Руси. Видає і за редакцию одвічає: Іван Кунцевич.

Цілорічна передплата 4 зр., на пів року 2 зр., чвертьрічно 1 зр. Редакция і адміністрация: *Львів, ул. Личаківска ч. 23.*

Розкладъ ѣзды поѣздôвъ зелѣзничихъ, важный вôдъ 1 мая 1900.

пôсля часу середно европейского [пôзнѣйшого о 36 мінутъ вôдъ часу львôвского].

поси. приходить о годинѣ	особ. приходить о годинѣ	до Львова (головный дворець)
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борислава (Скольего вôдъ 1/5 до 30/9)
12 20		" Черновець, Ицканъ, Констанцы, Букарешту
2·31		" Кракова, Орлова, Н. Санча, Тарнова, Ясла, Ряшева, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Вѣдня
	3 35	" Пôдволочискъ, Тернополя, Грималова, Копичинець
	6·10	" Кракова, Берлина Варшавы, Вѣдня, Тарнова, Ряшева, Риманова, Сянока, Перемышля
	6·20	" Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
	6·4.	" Бруховичь (що дня вôдъ 31/5 до 15/9.)
	7·45	" Янова
	8·—	" Тернополя, (Красного, Бродôвъ)
	8 05	" Лавочного, Стрыя, Хирова, Синока, Калуша, Пешту
	8·15	" Сокаля, Равы руской
	8·50	" Кракова, Загôря, Лупкова, Перемышля, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Орлова, Тарнова
	11·45	" Ряшева (Любачева, Ярослава, Самбора, Перемышля)
	11·55	" Станиславова, (Керешмезе, Потуторъ, Ходорова)
	12·55	" Янова
	1·15	" Скольего, Стрыя, Калуша, Хирова (Лавочного вôдъ 1/5 до 15/9)
1·35		" Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Тарнова, Ряшева, Розвадова, Пшеворска, Сянока
1·45		" Черновець Ицканъ, Букарешту, Ґалацу, Ясъ, Гусятина, Станисл.
2·35		" Пôдволочискъ (Кіева, Одесы) Грималова, Гусятина, Тернополя, Бродôвъ
	3·14	" Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9, въ недѣлѣ и свята)
	5·40	" Пôдволочискъ (Кіева, Одессы), Грималова, Козовои, Бродôвъ
	5·45	" Кракова
	5·55	" Черновець, Ицканъ. Станиславова
	6·00	" Сокаля, Белзця, Любачева, Равы руской
	7·24	" Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
	8·28	" Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 въ недѣлѣ и свята)
8·40		" Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Любачева, Сянока, Пешту, Перемышля
	8·50	" Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9)
	9·2·	" Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 що дня)
	9·45	" Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Ясла, Пшеворска, Розвадова
	10·—	" Черновець, Ицканъ, Букарешту, Гусятина, Потуторъ, Керешмезе
	10·15	" Лавочного, Пешту, Хирова
	10 30	" Пôдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродôвъ, Копичинець
		На дворець Пôдзамче
	3·12	Зъ Пôдволочискъ, Тернополя
	7·40	" Тернополя
2·20		" Пôдволочискъ, Кіева, Одесы
	5·17	" " " "
	10·2	" " " "

поси. вôдходить о годинѣ	особ. вôдходить о годинѣ	зô Львова (головный дворець)
12·40		До Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
2 51		" Ицканъ, Черновець, Станиславова, Букарешту, Констанцы
	4·15	" Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Хирова, Самбора
	5·45	" Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9 що дня)
	6·25	" Лавочного, Мункача, Пешту, Борислава
	6·30	" Пôдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродôвъ
	6·35	" Станиславова, Пôдвысокого, Потуторъ
8·30		" Кракова, Вѣдня. Варшавы, Берлина, Любачева
	8·40	" Кракова, Вѣдня, Варшавы, Хирова, Пшеворска, Розвадова, Стружа, Тарнова
	9·—	" Скольего, Хирова, Калуша, (Лавочного вôдъ 1/5 до 15/9)
	9·15	" Янова
	9·25	" Пôдволочискъ, Бродôвъ, Копичинець, Гусятина, Грималова, Козовои
	9·55	" Черновець, Станиславова, Потуторъ
	10·20	" Сокаля, Белзця, Любачева, Равы руской
	1·25	" Янова (вôдъ 1/5 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
1·55		" Пôдволочискъ, (Кіева, Одесы, Бродôвъ
	2·15	" Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
2·45		" Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
2·55		" Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
	3·05	" Стрыя (Скольего вôдъ 1/5 до 30/9)
	3·15	" Янова (що дня вôдъ 1/5 до 15/9)
	3·26	" Бруховичь (що дня вôдъ 13/5 до 16/9)
	3 30	" Ряшева, Хирова, Перемышля, Любачева, Ярослава
	6·10	" Станиславова
	6·13	" Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 въ будни днѣ, а вôдъ 16/9 до 30/9 що дня)
	6·30	" Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Варшавы. Орлова, Тарнова
	6·50	" Лавочного, Мункача, Пешту, Хирова, Калуша
	7·10	" Тернополя, Бродôвъ
	7·25	" Сокаля, Равы руской
	7·48	" Бруховичь (вôдъ 1/5 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
	9·12	" Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 въ въ недѣлѣ и свята)
	10·50	" Черновець, Ицканъ
	10·40	" Кракова, Вѣдня, Варшавы, Пшеворска, Розвадова, Ряшева, Орлова, Тарнова
	11·—	" Пôдволочискъ, Бродôвъ, Копичинець, Грималова
		Зъ Пôдзамча
	6·43	До Пôдволочискъ, Кіева, Одесы
	9·42	" Пôдволочискъ
2·08		" " Кіева, Одесы
	7·33	" Тернополя
	11·23	" Пôдволочискъ

ЗАМѢТКА: Нôчна пора числить ся вôдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ зрана; нôчнѣ поѣзды означенѣ обвôдками. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ державнои при ул. Красицкихъ ч. 5.

Львôвъ ул. Сикстуска ч. 2. Замовленя зъ провінціи вôдворотною почтою.

Лінолеумъ до покрытя цѣлыхъ покоѣвъ

Диваники передъ умивальню зъ Лінолеумъ

Диваны зъ Лінолеумъ

Хôдники зъ Лінолеумъ

Спеціяльный фабричный СКЛАДЪ

LINOLEUM CERATA

першои австрійскои фабрики въ Тріестѣ.

ФАРТУШКИ.

ОБРУСЫ.

Охороны для стѣнъ.

Простирала гумовѣ и пôдкладки для дѣтій.

Борты до креденсу, пôдставки, имітаціи дерева и мармору. 847 11—26

Цераты до покрытя меблѣвъ въ перскихъ, смирненьскихъ и рôзнородныхъ десенахъ.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропигийского, пôдъ зарядомъ Йосифа Даниллюка.

Ч. 209. Львôвъ, Субота 16 (29) Вересня 1900. Рочникъ XXI.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и рускихъ святъ) о 5-тôй годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей" выходить вô второкъ, и вô второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитôсть за инсераты платнѣ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додаткомъ
въ Австріи: за границею:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . . 22 зр.
на пôвъ року . . 8 зр. на пôвъ року . . 11 зр.
у Львовѣ:
на цѣлый рôкъ . 14 зр. на пôвъ року . . 7 зр.
на чверть року . 3·50 зр. на мѣсяць 1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Рекламації неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта.

Поодиноке число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошеня звычайнѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вôдъ одного стрôчка петитовои або его мѣсця а въ стрôцѣ „Надôслане" по 25 кр. а. в.

Подяки и иншѣ донесеня приватнѣ числять ся по 5 кр вôдъ слова.

Голосы екцеленцій.

— —

Оногды стававъ въ Золочевѣ, якъ мы вже вчера згадали коротко, екец. Яворскій передъ своими выборцями, а въ дискусіи надъ его справозданємъ промавлявъ екец. Стан. Бадені. Вчера знов екец. Давидъ Абрагамовичъ, бувшій посолъ до державнои рады зъ бôльшои посѣлости повѣтôвъ львôвского и городецкого и бувшій президентъ палаты пословъ, сказавъ свое слово у Львовѣ передъ кôльканацятьма своими выборцями. Всѣ тѣ голосы трехъ екцеленцій були славословіємъ польского кола и его „народовои" польскои політики, а тымъ самымъ мали высказати конечнôсть солідарности кола. Для насъ цѣкавѣ они хиба о стôлько, що не мѣстить ся въ нихъ нѣчого нового, а заповѣдають лише и на будуче тую саму політику нашихъ верховодôвъ, котра руками и ногами боронить „народовыхъ здобуткôвъ, узысканыхъ 40-лѣтнымъ тяжкимъ трудомъ" и старае ся ихъ всѣми силами и способами, правными и неправными, утвердити та розширити, спыхаючи въ задъ такъ економічнѣ потребы краю и робучого люду якъ передовсѣмъ національнѣ и культурнѣ справы руского народу. Такъ, якъ тѣ голосы мають цѣль для „народовои справы" сполучити при наближаючихъ ся выборахъ всѣ польскѣ силы противъ опозиційныхъ елементôвъ, пробудившихъ ся вже вôдъ довшого часу навѣть и въ польскôй суспôльности, такъ само повиннѣ они бути для насъ въ сей важнôй хвили и пересторогою и заохотою до якъ найенергічнѣйшои акціи выборчои.

П. Яворскій въ довгôй своѣй рѣчи выказувавъ, чому польске коло въ остатныхъ рокахъ нѣчого не зробило для краю. Причиною сего була загальна безплоднôсть парляменту, спроваджена ческо-нѣмецкимъ споромъ. Треба було властиво сказати вôдъ разу, що тую безплоднôсть парляменту спровадивъ великій чоловѣкъ, спаситель Австріи гр. Каз. Бадені, заостривши своими розпорядженями языковыми ческо нѣмецкій спôръ до нечуванои мѣры. И сего остаточно п. Яворскій затаити не мôгъ. Але вôнъ розказавши по переду исторію того спору вôдъ часôвъ конституційнои еры и зôйшовши на часы Баденього, такъ присолодивъ свои слова, указуючи на вину Мойсея, зôсланого австрійскôй державѣ Польщею: „По кабінетѣ Кільмансеґа прийшовъ до кермы гр. Бадені въ хвили дуже щасливôй и выкориставъ ю знаменито. До року перевѣвъ буджетъ, угоду зъ Угорщиною, довѣвъ до кôнця податковѣ законы и — що найважнѣйше — въ кôлькохъ днахъ розвязавъ зъ нечуваною легкостію такъ дуже дразливу справу, якъ законъ выборчій, на котрôй упавъ такъ сильный кабінетъ гр. Таафого. И може тая легкôсть выробила у него легковаженє трудностей, якѣ могли зайти при иншихъ справахъ. Почавъ вôнъ переговоры зъ провôдниками Чехôвъ, а наслѣдкомъ ихъ були міністеріяльнѣ розпорядженя языковѣ зъ д. 8 цвѣтня 1897, выданѣ адміністраційною дорогою безъ нарадъ въ законодатнôмъ тѣлѣ и безъ вѣдомости сторонництвъ, на котрѣ правительство могло числити."

Розпорядженя тѣ стрѣли ся — розказуе дальше п. Яворскій — зъ завзятымъ опоромъ Нѣмцѣвъ, тымъ бôльше, що на пôдставѣ нового закона выборчого вôйшли до парляменту найкрайнѣйшѣ елементы національнѣ. И пôшла обструкція Нѣмцѣвъ, дальше Чехôвъ, такъ що въ парляментѣ застановила ся вся робота. Отсе причина, чому и польске коло нѣчого не зробило.

Все-жь таки щô робило те коло?.. Бесѣдникъ пригадуе, що независимо вôдъ ческо-нѣмецкого спору утворила ся въ р. 1895 парляментарна бôльшôсть на пôдставѣ засадъ рôвноправности и автономіи краѣвъ; до тои бôльшости належало польске коло, а также и Русины [розумѣти треба руску офіцину польского кола, котра намъ вѣчно теревенить, що она пристала до парляментарнои бôльшости на пôдставѣ автономіи народôвъ; ну, теперь самъ презесъ тои бôльшости прилюдно заявляе те, що мы давно знали, що она утворила ся на пôдставѣ автономіи краѣвъ, противъ котрои Русины мусять и повиннѣ зъ усѣхъ силъ боротися. — *Ред.*]. Сю бôльшôсть удержувавъ ей презесъ, п. Яворскій, три роки, якъ мôгъ: єднавъ, миривъ, заступавъ всѣ сторонництва у правительства. Але всѣ заходы оказали ся даремными: черезъ завзятôсть Чехôвъ парляментарна бôльшôсть розбила ся. Вкôнци д-ръ Керберъ розвязавъ д. 8 с. м. парляментъ. „Пересадовавъ ємъ, кôлько мôгъ, головно зъ державного становища, бо знаю, що и нова рада державна не сповнить покладаныхъ на ню надѣй" — каже екец. Яворскій, але все було даремне.

Справозданє свое закôнчивъ бесѣдникъ поглядомъ на будучнôсть. Коло польске и дальше остане вѣрне своимъ традиціямъ — засадамъ. Буде стояти непохитно при вѣрѣ батькôвъ, буде и дальше сторонництвомъ державнымъ, дбаючи о могучôсть и силу державы; буде держати ся засадъ автономічныхъ (розумѣе ся, автономіи краѣвъ, а властиво польскои автономіи Галичины. — *Ред.*) и опирати ся всякимъ покусамъ, противнымъ конституціи; всякôй обструкціи буде противне. Коло потребуе повнои свободы, становища вôльнои руки; не буде нѣ зъ кимъ вязати ся, а оглядатись лише на добро державы и краю. Коло було и буде щирымъ прихильникомъ ческого народу; буде попирати его слушнѣ справедливѣ и зъ добромъ державы згôднѣ бажаня, але застерѣгае собѣ осудъ, що въ тыхъ бажаняхъ е слушною и справедливого та зъ добромъ державы згôдного. Що-до внутрѣшного устрою кола можуть бути въ нѣмъ заступленѣ всякѣ сторонництва, але на зверхъ мусить оно бути солідарне, бо въ тôмъ его сила. „Хто мае Бога въ серци, хто любить край, хто добрый Полякъ, нехай прийде до кола, а приймемо его зъ отвертыми раменами."

По тôй бесѣдѣ забравъ также голосъ краевый маршалокъ гр. Стан. Бадені и, якъ мы вчера зазначили, высказавъ екец. Яворскому подяку и згоду на політику польского кола, та надѣю, що коло выйде и по теперѣшныхъ выборахъ сильне та солідарне, а дотеперѣшный его презесъ и дальше буде ему проводити.

Бôльше менше въ тôмъ самôмъ дусѣ, що п. Яворскій, говоривъ вчера и п. Абрагамовичъ у Львовѣ; однако въ дечôмъ таки рôзнять ся его погляды. Не языковѣ розпорядженя гр. Баденього стали причиною заколоту въ Австріи, а безпосереднѣ выборы, котрѣ увели до парляменту радикальныхъ пословъ. Розвязане рады державнои на его гадку не здасть ся нѣ на що; треба бы було передъ тымъ полагодити языкову справу и змѣнити реґулямінъ палаты пословъ та ажь по тôмъ розвязати парляментъ. Опôсля звернувъ ся бесѣдникъ также противъ тыхъ, що выступають противъ солідарности польского кола. Коло и дальше не мае потребы сходити зъ тои дороги, якою ишло доси. Коло не було нѣколи анѣ демократичнымъ анѣ консервативнымъ, бо его обовязки сягають такъ далеко, якъ сягае польска мова.

П. Абрагамовичеви высказано также одноголосно признанє и довѣрє.

Зъ руху выборчого въ краю.

Вчера зъ полудня [вôдъ 3-ои годины] вôдбули ся въ сали Рускои Бесѣды у Львовѣ пôдъ проводомъ проф. Романчука довѣрочнѣ зборы ширшого Народного Комітету и мужѣвъ довѣря зъ краю. Нарады велись оживлено. Мужѣ довѣря зъ повѣтôвъ представляли ситуацію и здавали справу зъ дотеперѣшнои акціи въ повѣтахъ. Обговорювано кандидатуры и дальшу акцію выборчу. Дня 1 падолиста мае вôдбути ся дальша нарада ширшого Комітету вразъ зъ мужами довѣря.

— —

Народне вѣче скликане повѣтовою орґанізацією Народного Комітету вôдбуде ся въ Дубшарѣ долиньского повѣту дня 7 н. ст. жовтня с. р. (въ недѣлю) о 3 годинѣ по полудни въ будынку громадскôмъ. Програма вѣча: 1) рефератъ о законѣ ловецкôмъ, 2) о проектѣ пос. Гупки и Дунаєвского, 3) о выборахъ до рады державнои. Передъ вѣчемъ вôдбуде ся торжественне посвященє будынку громадского. — Комітетъ просить о якъ найчисленнѣйшу участь!

— —

Зъ Товмаччины доносять намъ, що въ четверъ 4 ого н. ст. жовтня вôдбуде ся передвыборче вѣче въ Олешинѣ о 5 годинѣ пополудни.

— —

Въ Сокали вôдбули ся дня 25 с. м. передвыборчѣ зборы [за запросинами] при участи 8 священикôвъ [оо. Чеховича, Карпяка, Левицкого зъ Тартакова, Миколаєвича, Ковшевича, Фолиса, Смулки и Фартуха], 2 изъ свѣтскои интеліґенціи [нотаря Савчиньского и адвоката Євг. Петрушевича], кôлькохъ мѣщанъ и селянъ. По дебатѣ поставлено кандидатами: на IV. курію д-ра Мих. Короля адвоката зъ Жовквы [хочь надôславъ заяву, що не кандидуе], а на V. курію д-ра Євгена Петрушевича адвоката зъ Сокаля. Невдовзѣ мають скликати ся зборы выборцѣвъ зъ цѣлого округа для одобреня кандидатуръ.

Въ Равѣ рускôй вôдбуло ся засѣданє выдѣлу тамошнои „Рускои Рады" въ справѣ выборôвъ. На засѣданю вôдчитано письмо д-ра Короля зъ заявою, що не кандидуе, а на свое мѣсце [зъ IV. куріи округа Жовкôвъ-Рава-Сокаль] предкладае поставити суд. радника Харака зъ Куликова. Зôбранѣ обстали таки при кандидатурѣ д-ра Короля. Що-до V. куріи пôднесенѣ були кандидатуры о. Зельского зъ Малятина, д-ра Петрушевича зъ Сокаля, а хтось пôднѣсъ также кандидатуру селянина Михальчука зъ Башева (о котрôмъ недавно було писано въ „Дѣлѣ"). Напослѣдокъ ухвалено скликати передвыборчѣ вѣча: до Маґерова на 11 н. ст. жовтня, до Немирова на 18 жовтня, а до Равы рускои на 22 жовтня. На тыхъ зборахъ мають явитись кандидаты. Кромѣ тыхъ вѣчь мають вôдбувати ся передвыборчѣ селяньскѣ зборы по бôльшихъ громадахъ.

Рухъ выборчій въ Австріи.

— —

Такъ горячои выборчои кампаніи, яка заповѣдае ся теперь въ цѣлôй Австріи, не було ще мабуть вôдъ коли загаломъ у насъ конституція. Всѣ сторонництва свѣдомѣ того, що Австрія стоить передъ великимъ переломомъ, що недалекій часъ, коли прийде кріза у розвязцѣ усѣхъ тыхъ квестій и проблемôвъ, якѣ були осею, довкола котрои обертало ся все внутрѣшне державне житє Австріи.

Славяне противъ не-Славянъ, націоналы противъ соціяльныхъ партій, поступовцѣ противъ консерватистôвъ, ліберали та радикалы противъ клерикалôвъ — отсе видъ тыхъ грôзныхъ таборôвъ, що ладять ся до завзятои розправы.

Безперечно найбôльшій рухъ кипить на цѣлôй полосѣ судетскихъ краѣвъ: Чехъ, Моравы та Шлеска, — въ самôмъ Вѣдни та въ словѣньскихъ територіяхъ.

Самыхъ нѣмецкихъ партій выступило до борбы дванацять, ческихъ вôсѣмъ, словѣньскѣ двѣ. На всѣ округи V-ои куріи Чехъ, Моравы, Шлеска и Вѣдня ставлять соціяльнѣ демократы своихъ кандидатôвъ. Противъ нихъ въ пôвнôчнôй Чехіи и Шлеску стають нѣмецко-радикальнѣ націоналы въ родѣ Шенерера, у Вѣдни знов антісеміты чи, якъ они себе евфонічно называють, христіяньско-соціяльнѣ. Антісеміты зорґанізовали ся знаменито. Кождый зъ вѣденьскихъ округôвъ мае осôбный христіяньско-соціяльный комітетъ, а ему пôдчиненѣ вузшѣ комітеты по реїонахъ, на якѣ подѣлено выборчѣ округи. Знов же реїоновымъ комітетамъ пôдлягають орґанізаторы, що найменче по одному на кожду улицю, а имъ доданѣ до помочи мужѣ довѣря, по одному въ кождôй каменици. Се справдѣ орґанізація посунена до найвысшихъ границь, якою нѣяка инша партія не може повеличати ся. Тому й не диво, що христіяньско-соціяльна партія годна вытримати конкуренцію всетаки найбôльшь рухливыхъ соціяльныхъ демократôвъ.

Також и мѣжь Словѣнцями зачавъ ся рухъ. Стають противъ себе двѣ партіи: поступова, звана також радикальною або ліберальною [щось посередне мѣжь нашими національно-демократами а радикалами] и клерикальна. Поступовцѣ завязали выборчій комітетъ, клерикалы оголосили своимъ комітетомъ выдѣлъ політичного центрального товариства въ Люблянѣ. Борба буде горяча та цѣкава, а то тымъ бôльше, що досегочасна перевага клерикалôвъ основувала ся тôлько на дуже малôй бôльшости, выкликанôй заходами и вплывомъ словѣньского клира.

И глубоко-альпейскій краѣ зôльна рушають ся. Доси бувъ се „блаженный" край, обѣцяна земля для консерватистôвъ найчорнѣйшои масти. Слабо розвиненѣ соціяльнѣ вôдносины, бôльше патріярхальнѣ формы житя, низькій рôвень політичного освѣдомленя, якъ и всевладнôсть ультрамонтаньского духовеньства та могучихъ феодалôвъ, — все те було причиною, що зъ выборôвъ въ Тиролѣ и Зальцбурзѣ выходила цѣла фаланґа закостенѣлыхъ въ середновѣчнôмъ свѣтоглядѣ абатôвъ та феодальныхъ дѣдичѣвъ. Та й ту часы змѣнили ся. Нѣмецкій шовіністичный рухъ зачепивъ и о Зальцбурґъ та Инсбрукъ и вже не такъ легко, якъ до теперь, припадуть хлопскѣ та загально-куріяльнѣ мандаты дотеперѣшнымъ ихъ посѣдачамъ. Недаромъ д-ръ Фуксъ, бувшій президентъ парляменту, передъ своими „вѣрными" выборцями въ Шварцаху не вороживъ маючому ся ново выбрати парляментови нѣякои будучины. Ажь тамъ — каже вôнъ — зачне ся пекло! Зъ выборôвъ выйде теперь „переворотовыхъ" елементôвъ о 30% бôльше нѣжь ихъ було въ розвязанôй палатѣ. Обструкція закипить изъ здвоеною силою, бо *реґулямінъ палаты укладали добре выхованѣ люде для добре выхованыхъ* — ну! а теперь, звѣстно, сама „голота" пхае ся до політики... Тому д-ръ Фуксъ думае, що що-найбôльше по тыжднехъ парляментарныхъ бучь наступить або абсолютизмъ, чи то явный чи заслоненый фіґовымъ листкомъ § 14-ого, або прийде „нове нещастє", се-бъ-то новѣ выборы, зъ якихъ выйдуть самѣ „катилінарнѣ индивідуа", бо всѣ „спокôйнѣ и поважнѣ" горожане вôдтягнуть ся певне вôдъ борбы. Якъ бачимо, д-ръ Фуксъ знае добре філістерску гниль та трепетъ о власну шкôру своихъ выборцѣвъ, коли ставить такѣ сумнѣ для себе гороскопы.

Та чи воно сякъ, чи такъ — все-жь въ Австріи горячо! Кує ся щось нового, ферментує нове житє, новый свѣтъ.

— —

Въ четверъ вôдбула ся въ Лінцу нарада мужѣвъ довѣря католицко-людового сторонництва зъ Горѣшнои Австріи. Д-ръ Ебенгохъ предложивъ яко референтъ резолюцію, зложену зô слѣдуючихъ головныхъ точокъ:

1) Яко католицке и австрійске сторонництво, выдержуемо на становищи рôвноправности всѣхъ народôвъ. 2) Домагаемо ся выданя закона, яко доповненя до основного закона о рôвноправности всѣхъ горожанъ, и жалуемо, що предложеный д-ромъ Керберомъ языковый законъ не прийшовъ пôдъ нарады. 3) Узнаемо нероздѣльнôсть и неподѣльнôсть краѣвъ и королѣвствъ и тому рѣшучо, рôвно зъ иншими нѣмецкими сторонництвами заявляемо ся противъ ческого державного права. 4) При нинѣшныхъ услôвяхъ уважаемо за невôдповѣдну рѣчь ставленє жаданя о кодифікацію нѣмецкого языка державного. Така кодифікація въ парляментѣ не дасть ся перевести и лише наново розбудить пристрасти. Хочемо, абы нѣмецкій языкъ задержавъ лише таке становище, яке мае нинѣ. 5) Заявляемо ся рѣшучо противъ всякои обструкціи, чи то нѣмецкои чи ческои. 6) Домагаемо ся, абы выборцѣ зобовязали своихъ пословъ, пôдъ нѣякимъ услôвемъ не послугувати ся обструкцією яко парляментарнымъ средствомъ. 7) Строго осуджуемо рухъ пôдъ гасломъ: Los von Rom и яко

католики и Австрійцѣ взываемо правительство, абы сей рухъ поборювало. 8) Бажаемо собѣ, абы всѣ християньскій сторонництва спôльно дѣлали а мы будемо пôдпирати всѣ въ тôмъ напрямѣ роблені заходы.

Зборы мужѣвъ довѣря приняли цѣлу резолюцію высказали, Ебенгохови свое довѣре и поставили его кандидатуру на округъ Вельсъ-Ґмунденъ.

Християньско-соціяльна [т. е. антісемітска] партія выдала выборчій маніфестъ, въ котрôмъ сторонництво заявляе ся за привернемъ центрального парляменту, поборюе обструкцію, зъ котрои будь стороны она бы походила, называе нѣмецкихъ радикалôвъ найшкôдливѣйшимъ сторонництвомъ въ державѣ, домагае ся удержавленя зелѣзниць, продукціи угля и т. д. Маніфестъ акцентуе нарештѣ приналежнôсть сторонництва до Gemeinbürgschaft.

Консервативна партія въ Стиріи выдала маніфестъ, въ котрôмъ пôдносить потребу нѣмецкого языка, яко языка для зносинъ, для усталеня одноцѣльности въ державѣ, и домагае ся сильного правительства.

Центральный комітетъ сторонництва ческихъ реалістôвъ на вчерашнôмъ засѣданю въ Празѣ ухваливъ, що сторонництво мае пропаґувати засаду загального права голосованя и заключати компромісы зъ соціялістичными кандидатами тамъ, де само не може ставити кандидатôвъ. Реалісты будуть попирати соціялістôвъ у всѣхъ округахъ V куріи.

„Ческій хлопскій союзъ" рѣшивъ на вчерашныхъ зборахъ розвязати ся и поручивъ своимъ членамъ приступити до аґрарного союза. Соймовый посолъ Стистни пôднѣсъ, що ческій рôльники повинні злучити ся въ одну цѣлôсть. Бесѣдникъ зазначивъ дальше, що коли бы нѣмецкі рôльники злучили ся зъ ческими, то прийшло бы скорше до полагодженя спорôвъ. Будучнôсть лежить въ рукахъ станôвъ, а не політичныхъ сторонництвъ.

Народна сцена.

На вчерашный вечеръ скликано зъ ініціятивы д-ра Євгена Олесницкого нараду Русинôвъ въ справѣ руско-народного театру. Мотивы, за-для якихъ се учинено, знані нашимъ читателямъ изъ обширнои статьѣ д-ра Євг. Олесницкого, умѣщенои въ „Дѣлѣ" [въ 207 числѣ]. На нарады зôйшло ся кôлькадесять особъ, переважно людей молодшихъ; явилось и кôлька пань. Нарадѣ проводивъ проф. Шухевичь, голова „Рускои Бесѣды".

Справу театру реферувавъ д-ръ Євгенъ Олесницкій. Згадавши про вагу національнои сцены, про змагане здвигнути ею, та завважавши, що истнуючі въ насъ для театральныхъ справъ институціи (Руска Бесѣда и Товариство им. Котляревского) не можуть вôдповѣсти всѣмъ вымогамъ належитого поведеня справы театру, — поставивъ референтъ внесеня, щобы заснувати нове товариство зъ ясно спрецизованою цѣлію удержуваня народнои сцены, а то спôлки заробково-господарчои на удѣлахъ по 20 зр. Се дасть театрови фінансову опору, а зъ другого боку люде, що дотеперь працюють для театру въ згаданыхъ двохъ товариствахъ, возьмуть безперечно на себе працю въ новôмъ товариствѣ, яке перейме и злучить атрибуціи обохъ тыхъ товариствъ.

По рефератѣ промовлявъ д-ръ Франко. Вôнъ не вѣрить въ „національну сцену" у насъ. Она у насъ не удержить ся, бо не гратя-жь такому театрови по нашихъ мѣсточкахъ; на се треба великого мѣста, де бы мало ся свою сталу публику. Теперѣшный театръ опирае ся въ половинѣ на публицѣ польскôй або жидôвскôй и тымъ способомъ минае ся зô своею задачію. — Замѣсть великои „національнои сцены" треба намъ „людового театру", що розтягнувъ бы свою дѣяльнôсть на села, и се бы бувъ справдѣшный „народный театръ". Що-до переведеня проекту д-ра Олесницкого пôднѣсъ д-ръ Франко замѣты, що таке товариство чи спôлка не устояла бы ся за-для стратъ, якій таке пôдприемство певно принесло бы, тымъ бôльше, що спôлцѣ соймъ вôдмовивъ бы запомоги, яку доси театрови удѣляе. Що-найбôльше можна теперѣшный театръ зреформувати, а до сего выстарчить трохи перетворити Товариство им. Котляревского и ему вôддати управу театру.

Дальше проф. Ил. Огоновскій (голова Тов-а им. Котляревского) вказавъ на се, що заснованє новои институціи введе заколотъ и въ такъ нездекларований театральнй справы. Далѣ звернувъ бесѣдникъ увагу, що при фінансовôй спôлцѣ можуть дôрвати ся до до управы спôлкою и театромъ грошевитѣ, а нашому національному розвоеви ворожі елементы.

Д-ръ Трильовскій пôднѣсъ менче-бôльше тѣ самі думки, що д-ръ Франко.

Д-ръ Микола Шухевичь зявивъ ся противъ проекту референта, бо намъ неможливо зôбрати такі сумы, які потрѣбні до удержаня постôйнои національнои сцены. Лѣпше ту сцену, яку маемо, пôдперти, зреформувати, она певно сповнить свою службу належито. Треба заснувати емеритальный фондъ для артистôвъ, бо се привяже ихъ до институціи; треба поробити деякі вкладки на уряджене, декораціи, костюмы и т. д. Отже лѣпше бы було, абы знайшла ся мѣжь Русинами горстка засôбныхъ людей, що вступили бы въ спôлку зъ д-ромъ Гриневецкимъ и запомогли театръ кôлька тысячнымъ капіталомъ.

П. Юл. Сѣчиньскій предкладавъ основане не спôлки на удѣлахъ, але акційного товариства. — Противъ сего промовляли пп. д-ръ Олекс. Кульчицкій зъ Коломыѣ и д-ръ Ярославъ Олесницкій зô Львова.

Напослѣдокъ забравъ слово референтъ и вôдповѣдавъ на замѣты. Здержане субвенціи є неимовѣрне, бо соймъ не мавъ бы до сего причины. Що-до „людового" театру, то се можливе ажь пôзнѣйше, по розвою „національнои сцены". Грошѣ на удѣлы зберуть ся, коли на чолѣ институціи станутъ люде довѣря. Наконець референтъ внѣсъ выбрати анкету, що рѣшила бы справу: чи мае бути таке товариство основане и чи то мае бути спôлка на удѣлахъ чи на акціяхъ.

До анкеты выбрано чотирохъ членôвъ: пп. радника Сѣчиньского, д-ра Євгена Олесницкого, д-ра Мик. Шухевича и директора театру д-ра Гриневецкого. Крôмъ того вôйдуть до анкеты по одному заступники товариствъ Рускои Бесѣды, Просвѣты и Товариства им. Котляревского. За чотири недѣлѣ мае анкета выступити зъ готовымъ внесенемъ.

На тôмъ нарады замкнено.

Въ справѣ льосôвъ дяковскои льотеріи!

Наконечна, найусильнѣйша просьба до Пречестного духовеньства.

Высокопреподобні и Всечестнѣйші Отцѣ и Братя! Передъ кôлькома днями вôднѣсъ ся я ще разъ зъ просьбою до Всесвѣтлѣйшихъ нашихъ Ординаріятôвъ, щобы поручили конечно всѣмъ Настоятелямъ церковъ нашихъ, оо. парохамъ и завѣдателямъ, щобы де се доси не стало ся, закупили льосы дяковскои льотеріи для церковъ своихъ изъ скарбоны церковнои що найменше въ квотѣ 10 коронъ, выявши церкви ноторично найубожші, на котрыхъ наша льотерія рефлектуе въ зовсѣмъ вôдмѣнный спосôбъ, якъ се понизше зазначить ся.

Стою невôдмѣнно, непохитно на тôмъ становищи, що церкви наші мають обовязокъ прийти въ помôчь въ такôй далекосяглôй церковнôй рѣчи, де розходить ся о перше треване найконечнѣйше забезпеченє матеріяльне ихъ слугъ, забезпеченє на основѣ самопомочи.

Стою рôвножь непохитно при засадѣ, що священики наші мають повне право закупити изъ скарбоны церковнои пôсля зможности в найбôльше число льосôвъ нашои льотеріи и що чинячи се сповняють лишень свôй строгій церковный обовязокъ.

Я розумѣю, що въ богато припадкахъ сей обовязокъ трохи прикрый до сповненя. Мае ся неразъ передъ очима зовсѣмъ не симпатичні индівідуа дяковъ. И въ звычайныхъ припадкахъ не представляе сей обовязокъ богато принадности. Справа дяковска не тѣшить ся особливою популярностію. Се въ части и зрозумѣло. Бо чому? Я говорю зъ цѣлою отвертостію. Бо мы дяковъ, котрі бы сповняли належито свою задачу въ церквѣ и народѣ, майже не маемо. Тѣ дяки наші — певне що суть межи нами и свѣтлі вынятки — непопулярні въ народѣ, чужі для интересôвъ церкви, зовсѣмъ не понимаючі свого становища и своеи службы въ народѣ, и вконець вороги самымъ собѣ, с. є. своимъ власнымъ жизненымъ интересамъ. Елементъ, котрый въ головнôй части неужиточный, часами шкôдливый, ба навѣть — були такі припадки — небезпечный, не може бути симпатичный.

Впр. Отцѣ и Братя! Я знавъ докладно о цѣлôй непопулярности тои справы — такъ, якъ чую се и нинька — коли добивавъ ся призволеня на льотерію въ користь нашихъ дяковъ. А добивавъ ся я тои льотеріи, власне тому и лишень тому, щобы въ тôй справѣ спровадити конечно вôдмѣну. Отже ходить не о тыхъ чи такихъ дяковъ, якихъ маемо, але о такихъ, якихъ для службы въ церквѣ и въ народѣ мати потребуемо и якихъ за Божою помочію мати будемо, якъ мы солідарно зъ всею свѣдомостію цѣли надъ тымъ попрацюемо. Кардинальна, провôдна мысль чи то завѣтъ въ тôй роботѣ: не вôддавати нашихъ дяковъ при обезпецѣ ихъ матеріяльного быту въ чужу неволю, но пôдъ еґідою церкви забезпечити матеріяльно ихъ свободу и незалежнôсть у выключні услуги церквѣ и народови. Такъ понята справа дяковска є въ нашôй церковно-народнôй роботѣ безконечнои донеслости.

Цѣлею нашои льотеріи є власне спровадити справу дяковску на таку дорогу народнои популяризаціи. Положити заходами церкви и духовеньства основы обезпеки матеріяльнои нашого дяковства, на припадокъ нещасть, въ товариствахъ самопомочи, до чого стремить наша льотерія — се перший крокъ до успѣшного розвязаня дяковскои справы. Задане велике и не легке. А въ его користнôмъ доповненю интересований якъ найглубше и церковь наша и народъ, а вже певно и духовеньство наше.

Тацъ! ради Бога прошу се не уважати догодженемъ якôйсь особистôй амбіціи, якомусь особистому плянови, коли прошу въ сей послѣднôй хвили, въ сей „одинадцятый часъ", коли насъ лишень кôльканайцять день дѣлить вôдъ тягненя льосôвъ, — коли благаю, кôлько у мене сили и голосу — закупити зô скарбоны церковнои заразъ кôлько лишь можна найбôльше число льосôвъ нашои льотеріи.

Уважаю себе въ тôй роботѣ лишень яко мандатора до зреалізованя великои пробудженои, самосвѣдомои, скристалізованои мысли, пôсланничои задачѣ нашого духовеньства, — правда, мандатора, котрый тую мысль, тую задачу зъ цѣлымъ перепятемъ, пожертвованемъ, зъ цѣлою совѣстностію перевести радъ бы. Прошу-жь не опускати мене въ сѣмъ змаганю. Я себе не щаджу, не милую нѣ одробины. Роблю все, що лишь въ людскихъ силахъ лежить. До всѣхъ Епископôвъ Франціи и Нѣмеччины выслано нашій льосы. Объѣду ще, якъ Богъ поможе, цѣлу державу нашу зъ нашими льосами. А я вôдъ Васъ, Впр. Отцѣ и Братя, допрошуюсь лишень такого малесенького труду, а то: щобы Вы потрудили ся зъ провізорами та ключами кôлька крохôвъ до церкви до скарбоны той оденъ разъ, щобы добути тыхъ мізерныхъ кôлька чи кôльканацять ринськихъ та ихъ заслали до Народнои Торговлѣ до Львова. Тѣ тысячѣ, котрі мае намъ принести льотерія, безвзглядно конечні, бо они мають подати тревалу основу самопомочи дяковскои въ нашихъ дієцезальныхъ дяковскихъ товариствахъ; инакше мусѣло бы ся ихъ выжебрати ходячи вôдъ хаты до хаты.. А се не повчано, се не може бути. Се мусить бути властивымъ, питомымъ дѣломъ нашого духовеньства, дѣломъ означенымъ разъ на все историчнои печатію его громадной думки, его громадного труду. А такі дѣла безъ плодôвъ для будучности не остають ся.

Добуде наша льотерія и ту цѣль нако нечну, то буде она памятна въ народѣ.

Она черезъ выставу артистичну, нею споводовану, дасть новый импульсъ до пôдвигненя нашои штуки, — она пôдôйме и розширить въ нашôй суспôльности змыслъ красы, — она спопуляризуе въ тысячахъ тысячахъ доббрыхъ образахъ нашу церковно народну бувальщину, положить основы матеріяльного обезпеченя и духовного вôдродженя дяковства, и вкôнци обдарить церковными предметами убогі церкви. Нерозпроданій льосы будуть роздѣлені межи найубожші церкви три зъ кождого деканату [о такій выказъ упросивъ я вже Всесвѣтлѣйші наші Ординаріяты], щобы тымъ церквамъ подати можнôсть выграня, — тай такъ при выказѣ выграныхъ буде ся просити побожныхъ выграючихъ, щобы церковні предметы вôдступили Комітетови до роздѣленя межи найубожші церкви.

Благаю Бога и надѣю ся, що всѣ тѣ просьбы тай нинѣшна будуть выслухані!

О. Д. Танячкевичь.

НОВИНКИ.

При зближаючôй ся змѣнѣ мѣсяця и кварталу просимо Вп. передплатникôвъ, о вчасне вôдновленє передплаты. При сѣй нагодѣ просимо такожь дотычныхъ Вп. передплатникôвъ, що мають якій-небудь залеглости, о остаточне выровнане, тымъ певнѣйше, що на кредитъ часопись не высылае ся, отже Адміністрація була бы приневолена при дальшôмъ треваню залеглостій высылку часописи безусловно здержати.

— **Руска выстава артистична разомъ зъ выставою фантôвъ дяковскои льотеріи** *въ великôй сали Народного Дому отворена що дня вôдъ 9 години рано до 6 години вечеромъ. Вступъ вôдъ особы 60 сотикôвъ, для молодежи шкôльнои 30 сотикôвъ. За купленымъ льосомъ въ цѣнѣ 2 коронъ вступъ для одной особы на одно вôдвѣданє вôльный. Кождый щирый Русинъ, кожда щира Русинка, чи то руска родина мае патріотичный обовязокъ, въ мѣру вможности, вôдвѣдати выставу!*

— **Знаменита нагода до купна землѣ.** Ц. к. судъ окружный въ Станиславовѣ оголосивъ ліцитацію слѣдуючихъ маетностій: Озеряны, Зелена, Бортники, Трояны и Олеша, всѣ въ повѣтѣ товмацкôмъ. Ліцитація Олешѣ для 11 жовтня с. р. Оцѣнена на 446.238 кор., найнизша цѣна купна 297.019 кор., вадіюмъ 44.600 кор. Згадую про Олешу тому, що лише селяне Олешѣ и сусѣдныхъ сѣлъ Живачева и Долины заходять ся, щобы стати до ліцитаціи. Пôдписаный зробивъ умову зъ Банкомъ краевымъ, що на случай, якъ зголосить ся до купна стôлько селянъ, щобы могли розôбрати весь ґрунтъ, и вложать 44.600 коронъ въ готôвцѣ на вадіюмъ, то купить тую маетнôсть Банкъ краевый для парцеляціи межи нихъ. Маетнôсть Олеша мае 1800 морґôвъ землѣ, зъ того половина лѣса. Земля першои якости. Лѣсъ дубовый, поверхъ 400 морґôвъ зъ того є лѣсъ старый, котрого дерево варта зъ морґа 400 зр. Сли бы хто хотѣвъ взяти участь въ сѣй парцеляціи, мусѣвъ бы до 5 ого жовтня с. р. прислати пôдписаному 15 зр. вôдъ морґа на вадіюмъ. — *Титъ Войнаровскій* парохъ въ Балинцяхъ почта Гвоздецъ.

— **Въ Бережанахъ** выбудували нову дѣвочу школу, а на самôмъ передѣ помѣстили *тôлько польску напись!* Не знати, чи наша школа призначена лишь для польскихъ дѣтей и чи вона выключно за польскі грошѣ збудована, бо крôмъ того учать вже навѣть въ першôй клясѣ „Płynie Wisła" та иншихъ краковякôвъ. — *Зенонъ К.*

— **Въ Старôмъ-мѣстѣ** давала читальня „Просвѣты" зъ початкомъ серпня представленє оперети „Пôдгôряне". Штука вийшла въ роляхъ аматорôвъ досыть добре, хоть музика була слаба и за мало вправлена. Найбôльше коло выведеня оперети заслуживъ ся п. Бѣлобрамъ; чистого доходу було мимо великихъ коштôвъ щось около 7 злр. — *Зенонъ К.*

— **Въ чôмъ сила „польского кола"?** Консервативні дневники польскі, якъ звѣстно, не перестають день въ день переконувати о конечности солідарности польского кола. Вчерашна Gazeta Nar. присвятила сѣй справѣ вступну статю, доказуючи цифрами, що польске коло становить лише 13·4% голосôвъ цѣлои палаты пословъ, а мимо того такій мало вплывъ, що до розпуки доводило „ворогôвъ нашого краю и нашого [польского] народу". Ся сила лежить едино въ солідарности кола, такъ що галицкі послы, котрі тои солідарности не признавали, не мали нѣякого значѣня. Отже зъ 78 галицкихъ пословъ належало до кола 57, а 21 стояло по-за нимъ. „Зъ тыхъ 21 — пише Narodowa — засаду солідарности зъ польскимъ коломъ признавало шѣсть рускихъ пословъ: Барвѣньскій, Мандичевскій, Глядишовскій, Каратницкій, Охримовичь и Вахнянинъ. Прочі 15 не хотѣли пôддати ся обовязкови солідарности." — Може тѣ шѣсть рускихъ пословъ ще й теперь схотять вôдпекувати ся назвы „офіцины" польского кола?

— **До учительскои семинаріи въ Станиславовѣ** вписало ся въ сѣмъ роцѣ шкôльнôмъ 277 ученикôвъ, а именно:

	Русинôвъ,	Полякôвъ,	Жидôвъ,	всѣхъ
до кл. приґот.	23	30	7	60
„ „ I. а.	12	25	10	47
„ „ I б.	12	13	10	35
„ „ II.	17	22	11	50
„ „ III.	17	25	3	45
„ „ IV.	15	19	5	39
Разомъ	96	134	46	276

Вписавъ ся такожь 1 протестантъ до приготовляючои клясы, отже загаломъ 277.

До школы вправъ зъ рускою мовою выкладовою принято 16 ученикôвъ (до I. кл. 9 до II. кл. 61, до III. и IV. кл. по 18). Крôмъ того записало ся 5 Русинôвъ до школы вправъ зъ польскою мовою выкладовою (1 до IV. кл., а по 2 до I. и II. кл.).

— Въ Мерапѣ померъ **д-ръ Стефанъ Стефановичь**, знаный буковиньскій посолъ до рады державнои и до сойму. Небôщикъ бувъ Вôрменинномъ.

— **Нерôвна мѣра.** Полтавскій ґубернаторъ повѣдомивъ мѣску полтавску управу, що міністеръ внутрѣшныхъ справъ узнавъ невôдповѣднымъ помѣстити на памятнику Котляревского написъ въ украиньскôй мовѣ: „Рідній край першому народному поетові Іванові Котляревському", однакъ може позволити помѣстити написъ такого змѣсту по московски. Що-до другихъ написôвъ на памятнику проектованыхъ мѣскою управою, то міністеръ не бачить перешкодъ, однакъ пôдъ услôвемъ, що въ обохъ украиньскихъ написахъ, взятыхъ изъ творôвъ Котляревского (зъ „Наталки Полтавки": „Де згода в семействі, де мир і тишина, щасливі там люде, блаженна сторона") и Шевченка („Слава сонцем засяла — не вмре кобзар, бо на віки його привитала") була задержана „обще-русская" правопись. — Такъ поступае россійскій урядъ зъ Украинцями. А пôдчасъ побуту царскои пары въ Спалѣ (въ польскôмъ королѣвствѣ) пытавъ ся царь: чи школярѣ вмѣють спѣвати польскі народні пѣснѣ, и зажадавъ, щобы до слѣдуючихъ програмъ хору въ Спалѣ додати й польскі народні пѣснѣ. Отже й найбôльше „гуманный" россійскій урядъ є катомъ лишь для всего, що украиньске! — Що-до памятника Котляревского, то бюстъ одержала полтавска мѣска управа ще въ початкахъ грудня м. р. и помѣстила въ мѣскôй технічнôй конторѣ. Бюстъ не будуть розпаковувати ажь до часу, коли прийде ся поставити его на постументъ.

— **Куріозъ.** Напись на печатцѣ испытовои комісіи правничои львôвского университету звуучить: „*Ц. к. Комисія паньствова екзаминаційна*". Бувъ бы часъ вложити сей антикъ до архіву!...

— **Посвященє церкви въ Присôвцяхъ пôдъ Зборовомъ** вôдбуло ся дня 21 с. м., а довершивъ его о. прелатъ А. Бачиньскій при соучасти доохрестного духовеньства. Проповѣдь выголосивъ о. Петро Чумакъ, зборôвскій віцедеканъ и парохъ зъ Озеряни. Почвнъ до будовы сеи церкви мурованои давъ ще бувшій зборôвскій деканъ и парохъ въ Присôвцяхъ о. Евстахій Клосевичь, теперѣшный парохъ въ Пôйлѣ, калуского деканата, а розпочате нимъ дѣло вѣзъ дальше его наслѣдникъ о. Євгеній Герасимовичь.

— **Зъ Надвôрнои** доносять, що справа засудженя о. Юліяна Красицкого изъ Саджавки комісаремъ староства въ Надвôрнôй п. Грабовскимъ на кару грошеву 300 злр. або 60-днезный арештъ за нѣбы противзаконне повѣнчане свого 33 лѣтного парохіянина, котрый не сповнивъ своихъ вôйсковыхъ обовязкôвъ, на рекурсъ о. Красицкого порѣшена намѣстництвомъ въ его користь. Для информаціи нашого духовеньства подаемо дословно текстъ того рѣшеня: „Ч. 14885. Надвірна дня 3 Вересня 1900. Всечестному Урядови парохіяльному в Саджавці до доручення за реверсом. Управитель ц. к. Староства Коратовскій с. р. Odpis reskryptu c. k. Namiestnictwa we Lwowie z dnia 18 sierpnia 1900 l. 49182. Orzeczeniem Starostwa z d. 16 lutego 1900 l. 2318 uznano gr. kat. proboszcza w Sadzawce ks. Juliana Krasickiego winnym przekroczenia §. 50 ust. wojs. popełnionego przez to, że w r. 1896 udzielił ślubu Mikołajowi Kuźmynowi z Sadzawki, urodzonemu w r. 1863, który nie uczynił zadość obowiązkowi stawiennictwa na plac poboru z 2 i 3 klasy wieku popisowego i za przekroczenie to skazano wymienionego parocha na grzywnę 300 złr. ewentualnie następczo na karę 60 dni aresztu. Wskutek rekursu ks. Juliana Krasickiego c. k. Namiestnictwo uchyla z urzędu powyższe orzeczenie, a to nie tylko dla braku istoty czynu kary godnego z § 50 u. w., gdyż Mikołaj Kuźmyn w czasie zawarcia ślubu małżeńskiego już dawno był wyszedł z wieku popisowego, lecz także z powodu zaszłego przedawnienia na podstawie §. 67 ustępu 1 i 2 punkt 2 powołanej ustawy". — Ц. комісарь посрамили ся...

— **Курсъ овочевыхъ переробôвъ.** Овочева спôлка въ Надвôрнѣ, пôдперта ц. к. комітетомъ Господарского товариства у Львовѣ, устроюе въ дняхъ 17—20 жовтня с. р. безплатні выклады про овочеві переробы. —

Вôддѣлъ овочевыхъ винъ обнявъ о. проф. Антôнъ Глодзиньскій. Курсъ обнимати-ме також выкладъ про збиране, переховуване и высылане овочѣвъ, про сушене, выбôръ пастъ и повилъ овочевыхъ и т. п. — Выклады вôдбувати-муть ся що дня вôдъ 9 до 12 год.; пополудни демонстраціи и вправы. — Зъ огляду, що сей курсъ дасть участникамъ нагоду пôзнати вельми поучаючій урядженя овочевои спôлки, проте въ интересѣ пôднесеня краевого садôвництва була бы вказана якъ найчисленнѣйша участь.

— **Сегорôчна контроля** всѣхъ въ обрубѣ мѣста Львова перебуваючихъ урльопниковъ, резервістôвъ и запасовыхъ резервістôвъ вôдбуде ся у Львовѣ въ дняхъ вôдъ 10 до включно 25 жовтня с. р. кождого дня зъ ударомъ 9 годины рано на цитадели. Близшій поясненя хто котрого дня мае явити ся, мѣстять ся въ оголошеню львôвского маґістрату.

— **Изъ Зборова.** Якъ кождого року, такъ и сего въ днемъ 13. н. ст. жовтня розпочинаю курсъ науки дякôвства и спѣву хорального при церквѣ въ Зборовѣ. Близшій информаціи (услôвя) що до приняття на тую науку подамъ на жаданя интересованыхъ листовно.

— **Школу имени Сковороды** — якъ доносять россійскій ґазеты — мають оснувати въ харкôвской ґуберніи поклонники сего украиньского письменника-фільософа зъ нагоды сотыхъ роковинъ его смерти, якѣ минули не давно.

— **Въ петербурскôмъ окружнôмъ судѣ** вôдбудеть ся въ теперѣшнôмъ сезонѣ интересна розправа п. Александровского, спôвробôтника „Кіевлянина“, котрого обжалувавъ звѣстный украиньскій письменникъ Мих. Старицкій о клевету. Ходить тутъ о се, що п. Александровскій въ рядѣ фейлетоновъ, помѣщеныхъ въ петербурскôй ґазетѣ „Міровые Отголоски“, закинувъ Старицкому плаґіятъ. Межи свѣдками находять ся артисты украиньского театру зъ М. Кропивницкимъ на чолѣ; въ характерѣ знатокôвъ выступить кôлька петербурскихъ професорôвъ и вызначныхъ літератôвъ. На судѣ зô стороны Старицкого выступати-ме адвокатъ В. Н. Ґерардъ, а зô стороны Александровского заступникъ адвоката М. Л. Ґольдштайнъ.

— **Шѣсть вырокôвъ смерти** выдавъ военный судъ у Варшавѣ на соціялістôвъ Озеровского, Морозика, Кравчика, Глиньского, Рутковского и Карча за замордоване одного ихъ товарища, котрый показавъ ся шпѣгуномъ.

— **Причинокъ до процесу о атентатъ на Міляна.** Румуньска часопись „Адеверуль“, що выходить въ Букарештѣ, подае цѣкавѣ вôдкрытя про процесъ Міляна, якѣ вышли вôдъ одного зъ членôвъ сербского кабінету Джорджевича. И такъ пôдчасъ процесу вказувано на одну незнакому особу въ Букарештѣ, котра Кнезевичеви давала грошѣ и достарчала оружя. Имя тои особы было звѣстне тогочасному правительству, однакъ оно не зробило зъ сего ужитку. При переслуханю Кнезевича дôзнало ся сербске правительство, що тою незнакомою особою е россійскій тайный аґентъ Ґрабовъ, живучій стало въ Букарештѣ. Кнезевичь описавъ дорогу, котрою ишовъ зъ незнакомымъ въ Букарештѣ, а также дôмъ, до котрого завѣвъ его незнакомый, абы ему дати грошѣ и револьверъ. Сербске посольство при помочи букарештеньскои поліціи почало слѣдити пôсля вказôвокъ Кнезевича и натрафило якъ разъ на дôмъ Ґрабова. Та сербске правительство не хотѣло робити ужитку зъ сего вôдкрытя, абы ще гôрше не замотувати вôдносинъ зъ Россією, котрѣ въ тôмъ часѣ и такъ були не найлучшѣ. И тому вчепило ся оно провôдниковъ радикальнои партіи въ Сербіи, принимаючи, що имъ звѣстный бувъ поступокъ Ґрабова. Отже почали ся арештованя вызначныхъ радикалôвъ. Ґрабовъ ще й доси перебувае въ Букарештѣ, буцѣмъ-то зъ припорученемъ слѣдити за анархістами, живучими на Сходѣ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу ремѣсничо-промыслову у Львовѣ.**

Именованя, перенесеня, вôдзначеня и пр.

Намѣстникъ именувавъ почтового офіціяла Франца Станкевича и почтового асистента Г. Віглоса концепістами поліціи въ етатѣ дирекціи поліціи у Львовѣ.

Намѣстникъ перенѣсъ санітарныхъ асистентôвъ: д ра Теодора Соневицкого зъ Косова до Борщева, д ра Стан. Яникевича зô Львова до Косова и д-ра Романа Серковского изъ Золочева до Самбора; — именувавъ санітарныхъ концепістôвъ: д-ра Франца Жукотиньского, д-ра Кар. Иваньского и д-ра Юл. Борого повѣтовыми лѣкарями, а санітарныхъ асистентôвъ: д ра Льва Тишковского, д-ра Романа Малачиньского и д-ра Юсифа Михалика санітарными концепістами; дальше перенѣсъ повѣтовыхъ ветеринарѣвъ Володисл. Рудницкого зъ Бôбрки до Березова и Зеп. Юрого зъ Березова до Бôбрки.

Господарство промыслъ и торговля.

Загальнѣ зборы „Ризницѣ“ и „Пріюта“.

[Справозданє надѣслане зъ Самбора.]

Загальнѣ зборы членôвъ товариства „Ризниця“ и института „Пріютъ“ вôдбули ся въ Самборѣ дня 4 вересня, перше передъ полуднемъ, друге по полудни.

По літурґіи вôдслуженôй крил. о. Пакижемъ за упокôй пок. членôвъ Ризницѣ зôбрали ся члены Ризницѣ, числомъ 26 священникôвъ и свѣтскихъ, на нарады. Предсѣдатель Рады о. Л. Щавиньскій вôдкрывъ зборы почтивши кôлькома теплыми словами память упокоившихъ ся членôвъ о. Ю. Чайковского и д ра Лукіяна Гумецкого, по чôмъ приступлено до першои точки порядку дневного, т. е. до справозданъ Рады, Дирекціи и Комісіи контрольнои.

Справозданя Рады и Дирекціи представили зборамъ образъ дѣяльности и розвою Ризницѣ въ послѣднôмъ роцѣ. Зъ нихъ довѣдались зôбранѣ, що рухъ купецкій въ товариствѣ знов въ тôмъ роцѣ пôднѣсъ ся, бо спродано товару за суму 160.000 коронъ, о 20.000 бôльше, якъ въ минувшôмъ роцѣ. Зыскъ изъ спродажи бувъ такъ хорошій, що Рада рѣшила на внесенє Дирекціи роздѣлити 600 коронъ на добродѣйнѣ цѣли, а вызначити 1000 коронъ на преміи для церквей членôвъ товариства. — Въ рукодѣльни Ризницѣ трудило ся сего року завсѣгды 12 осôбъ, вдôвъ и сиротъ по священникахъ, и тымъ выплачено за роботу высше 7.000 коронъ. Кромѣ того дôставали робôтницѣ часто преміи за старанность въ выкôнченю робôтъ. Такихъ премій удѣлено черезъ рôкъ на суму 800 коронъ. — Дирекція зробила пробу зъ высыланємъ аґентôвъ, именно высылала его на Угры и въ кôлька деканатôвъ Галичины. Тая проба выказала, що на-теперь товариство на Уграхъ интересу не зробить, а по Галичинѣ высылати аґентôвъ не потребуе. — Не маловажнымъ фактомъ есть въ Ризници запроваджене вôддѣлу вкладкового [щадницѣ]. Той вôддѣлъ есть вôдъ 1. сѣчня с. р., а якъ хорошо развивае ся, видно се зъ вôдповѣднои позиціи въ білянсѣ. — 40% чистого зыску зъ минувшого року призначено того року вôдмѣнно, бо двѣ части роздѣлено на 39 запомогъ по 40 коронъ межи вдовы и сироты всѣхъ трехъ епархій, а проче придѣлено на Пріютъ. Однымъ зъ найважнѣйшихъ моментôвъ въ исторіи Ризницѣ за рôкъ 1899/900 есть безперечно будова власного одноповерхового дому. Роботы при будовѣ суть на окôнченю и дня 2 жовтня с. р. вôдбуде ся посвященє дому. Коштъ будовы вынесе около 72.000 коронъ. Дôмъ выбудований солідно и стане ся великою окрасою мѣста Самбора, а що найважнѣйше буде дуже выгôднымъ помѣщенемъ для рукодѣльнѣ, маґазинôвъ и канцелярій Ризницѣ.

Станъ маєтковый Товариства выказуе слѣдуючій білянсъ за рôкъ 1899/1900: *Актива*: готôвка 4530 кор. 73 гел., льокація 7982 кор. 72 гел., товаръ 79753 кор., дебіторы 43753 кор., недвижимôсть 50957 кор., инвентарь 1306 кор. 78 гел., разомъ 188 282 кор. 23 гел. *Пассива*: фондъ резервовый 8244 кор. 12 гел., удѣлы 33015 кор., кредиторы 42834 кор. 3 гел., вкладки 97616 кор. 71 гел., непôднятѣ дівиденды 217 кор., чистый зыскъ 6357 кор. 37 гел., разомъ 188.282 кор. 23 гел. Новыхъ членôвъ вступило 50, всѣхъ членôвъ въ кôнцемъ року было 530.

Комісія контрольна въ своѣмъ справозданю подала до вѣдомости, що при закôнченю адмін. року сповнила свôй обовязокъ вложеный на ню загальными зборами переглянула товары въ маґазинѣ, перешконтрувала цѣле дѣловодство и книговодство и на пôдставѣ сего точного и совѣстного шконтра констатуе, що все найдено въ найлучшôмъ порядку, станъ розвою товариства дѣйстно такій, якъ показано въ справозданяхъ Дирекціи и Рады, а станъ маєтку цѣлковито згôдный зъ позиціями предложеного білянсу. — Зъ огляду на тое предложила комісія, щобы удѣлити Радѣ и Дирекціи абсолюторію и затвердити білянсъ. По деякихъ задоволяючихъ поясненяхъ що до позицій білянсу и будовы дому удѣлено абсолюторію и затверджено білянсъ.

На порядокъ денный прийшло выльосоване одного члена Дирекціи и чотирохъ членôвъ Рады. Въ Дирекціи выльосовано и выбрано наново о. Ил. Гмитрика. Въ Радѣ выльосовано тôлько 2 членôвъ [бо 2 середъ року померли], а выбрано наново обохъ выльосованыхъ о. крил. Зубрицкого и о. Едварда Кушнѣра, а новыхъ двохъ именно крил. о. Пакижа и о. Ант. Венгриновича.

Зъ внесенъ поставленыхъ членами замѣтнѣ слѣдуючѣ:

О. Вас. Скобельскій предложивъ: „Поручае ся Дирекціи и Радѣ, щобы зъ межи себе а также и иншихъ, фаховыхъ людей и знатокôвъ, выбрати комісію, котрои задачею было бы вышукувати стариннѣ предметы церковнѣ штуки, розсѣянѣ по рôжныхъ церквахъ, якъ: иконы, рѣзьбы, фелоны, металевѣ рѣчи; старатись тіи рѣчи хоронити передъ затратою въ той спосôбъ, щобы ихъ або въ оригиналахъ набувати, або постаратись о ихъ репродукціи. Така коллекція, помѣщена въ новôй каменици Ризницѣ, буде еи прикрасою и повинна служити взôрцемъ до вôдтворюваня тыхъ предметôвъ въ рукодѣльняхъ Ризницѣ. Черезъ то дала бы Ризниця импульсъ до вôдродженя старинной рускои штуки церковнои. Выдатки при тôмъ мае покрывати Ризниця зъ своихъ фондôвъ“. — Се предложенє, пôдперте иншими членами, принято.

О. Несторовичъ внѣсъ, щобы робôтницямъ котрѣ що найменше два роки въ товариствѣ трудили ся, удѣляти щорôчно 2 тижневу вôдпустку и за той часъ выплачувати имъ таку суму, яку они пересѣчно заробляють. — Се внесенє принято зъ примѣткою, що о высотѣ ремунераціи на часъ вôдпустки рѣшае Дирекція.

О. крил. Пакижъ предложивъ, щобы на будуще 40% чистого зыску призначеного для вдôвъ и сиротъ по священникахъ не дѣлити, лише цѣлу суму призначити на „Пріютъ“. — Рѣшено се внесенє передати Радѣ до розсмотреня и евентуального увзглядненя.

Послѣдна точка проґрамы было льосоване 35 предметôвъ-премій для церквей и братствъ членôвъ Ризницѣ. Найменша премія була вартости 12 коронъ. Зъ бôльшихъ премій выльосували: церковь въ Дорогошевѣ фелонъ вартости 170 кор., церковь въ Керници плащаницю за 140 кор., церковь въ Ясѣню двѣ хоругви, церковь въ Спрыни двѣ фаны, церковь въ Потуторахъ чашу, церковь въ Туриньску чашу, церковь въ Жеґестовѣ фелонъ, церковь въ Ходоровѣ хоругвь, церковь въ Самборѣ фану. Межи иншими преміями були процесіон. хресты, стихарѣ, лѣхтарѣ и инше.

На тôмъ порядокъ дневный вычерпано и предсѣдатель закрывъ зборы.

(Конець буде.)

Зъ ц. к. Дирекціи держ. зелѣзниць.

Австрийско-румуньский рух особовий через Іцкани. — З днем 1. жовтня 1900 увійде в житє нова тарифа для повисшого руху. Ціна примірника 30 сотиків.

Полудневo-німецкий-австро-угорский звязок зелізничий. — З днем 1. жовтня с. р. увійде в житє додаток II. до части II. зшитки 10 тарифи з дня 1. грудня 1898.

Дня 1. вересня с. р. отворено перестанок Цівеччано, лежачий поміж перестанком Понтеальто і стацією Ронконо на зелізници льокальній Трієнт-Теце в округї ц. к. зелізниць держ. в Інсбруку, для руху особового і пакункового.

Дня 10. вересня с. р. отворено перестанок Берави і Враж-Ст. Іоган в округї дирекциї зелізниць держ. в Празї для руху особового і пакункового.

Перестанок Кляґенфурт, лежачий в округї ц. к. Дирекциї зелізниць державних в Вілях, ужаджений до тепер тілько для руху особового, отворено з днем 15. вересня с. р. також для руху товарового в цілововозових наборах.

В САЛИ ТОВАРИСТВА „GWIAZDA“
ул. Францішканьска ч. 7.

Львівский Руский Народний Театр
Товариства „Руска Бесіда“ у Львові.

В Неділю дня 30 Вересня 1900
Повісті! *Перший раз:*

СКАПАНИЙ СЬВІТ

Образ народний в 4-ох діях зі сьпівами і таньцями Владислава Оркана, переклад Йосифа Стадника.

Режісер п. И. Стадник.

ЦІНИ МІСЦЬ: Крісло перворядне 2 кор., другорядне 1 кор. 60 гел., третерядне 1 кор. 20 гел., партер стоячий 80 гел., для пп. войскових и студентів 50 гел.

Білєтів дістати можна в товаристві „Руска Бесіда“ ринок ч. 10., а вечером при касі.

Початок о годині 7 вечером.

Телеґрамы.

Вѣдень 29 вересня. Міланъ поѣхавъ до Букарешту, абы при помочи своихъ приятелѣвъ выєднати для себе дозвôлъ на проѣздъ до Бѣлграду. Міланъ не мае попросту зъ чого жити. — Зъ слѣдуючимъ рокомъ буде отворена въ Бродахъ філія австро-угорского банку, а брôдска торговельна палата мае бути перенесена до Тернополя. — Міністерство торговлѣ выпрацювало проектъ закона противъ нельояльнои конкуренціи и розослано его иншимъ интересованымъ міністерствамъ до перестудіованя.

Лондонъ 29 вересня. Робертсъ доносить, що Англійцѣ знову обсадили Гайльбронъ, Ліндлей и Райцъ въ Оранія. Вôддѣлъ Бурôвъ заатакувавъ стацію Пінаресъ, але мусѣвъ уступити.

Брукселя 29 вересня. Голендерска королева Вільгельміна выслала до англійскои королевои письмо, въ котрôмъ поясняе, чому дае Крґерови азиль въ Голяндіи. Королева Вікторія мала признати рацію наведенымъ мотивамъ.

Атены 29 вересня. Комісарь для Креты, кн. Юрій грецкій заявляе, що не намѣряе другій разъ приймати вôдъ державъ гôдности адміністратора Креты; князь просить державы, абы Кретенцямъ позволено пôсля власного выбору урядити собѣ форму заряду.

Брукселя 29 вересня. Бельґійскій посолъ въ Пекінѣ доносить, що сторонництво Туана що разъ сильнѣйше, черезъ що зменшають ся выгляды заключеня мира.

Берлинъ 29 вересня. Зъ Петербурга доносять о пôдозрѣлыхъ рухахъ хіньскои фльоты. Доси 21 хіньскихъ кораблѣвъ вôдйшло на повне море.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. И. Ко. въ Ля. До кôнця року ще 9 кор. 60 с. — Хв. Чит. Пр. въ Ми. ст. Ще 9 кор. 20 с. — Н. Ке. въ Бе. До кôнця року прійде ще 4 кор. 80 с. — В. Го. въ Уг. До кôнця жовтня. — І. До. въ Га. Доручено куда належало. — А. За. въ Чи. За сей рôкъ вже все. — И. Дм. въ На. Ще 35 кор. 68 с. до кôнця вересня. — М. Га. въ По. До кôнця вересня. — А. Ка. въ Го. Такъ. — И. Ви. въ За. За вересень ще 2 кор.

Цѣна збôжа и другихъ продуктôвъ.

28 н. ст. вересня 1900.

[Цѣна подана въ коронахъ]

Львôвъ: Пшениця стара 15·30 до 15·80, пшениця нова —·— до —·—, жито старе 12·60 до 13 —, жито нове —·— до —·—, овесъ старый 11·10 до 11·40, овесъ новый —·— до —·—, ячмѣнь пашнистый 11·30 до 11·40, ячмѣнь броварный 13 — до 14·— горохъ пашнистый 13·40 до 14·30, до вареня 16·— до 21·—, вика —·— до —·—, насѣнє льняне —·— до —·—, насѣнє конопне —·— до —·— бôбъ —·— до —·—,

Курсъ Львôвскій

въ дня 29 н. ст. Вересня 1900.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	636 —	646 —
Банку для торговлѣ и промыслу 200 зр.	350 —	360 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	— —	— —
Зелѣз. гал. Кар.-Люд. по 200 зр. м. к.	420 —	425 —
Зелѣз. Львôв.-Чернов.-Ясы по 200 зр.	528 —	535 —
Листы заставнѣ за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. въ 10% прем.	109 30	110 —
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	98 30	99 —
" " " 4% 60 л. по 200 кор.	90 60	91 80
" краевого 4½% а. в. льос. въ 51	99 —	99 70
" " 4% а. в. льос. въ 57 л.	91 50	92 70
Товариства кредит. 4% (I. емісіи)	92 —	92 70
" " 4% льос. въ 41½ л.	92 —	92 70
" " 4% льос. въ 56 л.	89 70	90 40
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	95 20	95 90
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	101 50	— —
Комунальнй Банку краев. 5% (II. ем.)	100 50	101 20
" " 4½% (III. ем.)	99 50	100 20
Позички краевои зъ 1873 по 6% а. в.	102 —	— —
Позички краевои зъ 1893 по 4% а. в.	90 80	91 50
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	88 —	88 70
Льосы:	к. с.	к. с.
Мѣста Кракова по 20 зр (40 к)	68 50	72 —
Мѣста Станиславова " "	140 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	11 35	11 50
20 франкôвка	19 20	19 40
Пôвъимперіялъ	— —	— —
100 Рублѣвъ срѣбныхъ	254 70	258 —
.00 Рублѣвъ паперовыхъ	255 —	257 50
100 марокъ нѣмецкихъ	118 —	118 60

Надôслане.

Глядаю концпіента зараз!
Близші услівя після умови.
Др. Теофіль Кормош адвокат в Перемишли. 478 2—2

Оповѣщене.

Зъ днемъ 1 падолиста с. р.
РЕСТАВРАЦІЯ ЦЕНҐУТА
перенесе ся до готелю **Брістоль** при улици **Короля Людвика ч. 21.** 445 8—10

Уважайте на сей **выпаленый КОРОКЪ!!!**

69 13—0

Всякѣ купоны
и выльосованѣ паперы вартостнѣ 374 [1]
выплачує безъ потрученя провізіи або коштôвъ
КОНТОРА ВЫМѢНЫ
Ц. к. управ. Галицкого акційного
Банку гіпотечного.

ИНСТИТУТЪ ДЕНТИСТИЧНЫЙ
Львôвъ Гетьманьска ч. 6

складаючій ся зъ кôлькохъ вôддѣлôвъ въ котрыхъ дентистки и дентисты лѣкарѣ выконують: пльомбоване пôсля найновѣйшихъ засадъ науки, выйимане зубôвъ безъ болю, при мѣсцевôмъ зничуленю або и успленю, обтураторы при вадахъ и бракахъ пôднебѣня, вставлюване штучныхъ зубôвъ и на золотѣ безъ пôднебѣня.

Также лѣчить ся хоробы ясенъ и устнои ямы.

Для провінціи запроваджено тую выгоду, що надôсланѣ почтою лукненѣ, зломанѣ и т. д. штучнѣ зубы направляе ся и высылаесь вôдворотною почтою безъ особистого приѣзду. — Институтъ отвореный цѣлый день. 84

Дтъ Л. Вікторъ.

ЛИШЬ

въ реставраціи **НАФТУЛЫ ТЕНФЕРА**, улица Трибунальска ч. 12 дôмъ власный, можна дôстати щоденно вже о годинѣ 8-ôй рано горячѣ снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова въ капустою	15	кр.
Сѣканѣ легки	12	"
Флячки	12	"
Нôжка теляча въ хрѣномъ	10	"
Ковбаска въ хрѣномъ	5	"
Каваръ	18	"
Обѣдъ въ абонаментѣ	40	"

Всякѣ напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣреннѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що потодать въ мои реставраціи, даю вôдбираючимъ марки. — Найлѣпшѣ вина по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вôдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выбôръ стравъ и напиткôвъ заосмотрена кухня.

79 219—? Зъ высокимъ поважанемъ
НАФТУЛА ТЕНФЕРЪ.

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручаа въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокль, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ манометры и т. и.

Урядженє дзвôнкôвъ електричныхъ.

Всякѣ направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4158

Вода бузвинова
до мытя лиця по оголеню, знаменита,
Фляконъ 1 кор. 4

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ
Львôвъ: склепы власнй улиця Сикстуска ч. 25, Галицка ч. 11. Краковъ: Суконницѣ ч. 20. Черновцѣ: Ринок ч. 2. Перемышль: ул. Францішканьска ч. 24. 7

Кôлькохъ учениковъ або учениць
знайде мешкане зъ доброю опѣкою. Львôвъ, Домінѣканьска ч. 5 [II. пов.] 861 6—(

Буліонъ для тяжко хорыхъ найпоживнѣйшій и найгігієнічнѣйшій по 5 зр., 6 зр., 7 зр. 50 кр. за кільо. **ЧАЙ** чисто россійскій. Кільо вôдъ 7 зр. 60 кр. до 2 зр. 75 кр. **КОЦЫ** на конѣ вовняні власнои роботы въ пасы бѣлй зъ чорнымъ мающй 6 метрôвъ обсягу, штука по 6 зр. 50 кр.
Двôръ Лапшинъ почта Бережаны. 446 6—10

НОВОСТЬ. НОВОСТЬ.
Хто хоче мати красне и бѣле лице,
най уживае кремъ вехôдпои красоты и воду лілієву Станислава Липницкого, котра усувае веснянки и жовтй плямы зъ лиця, а лице выбѣлюе и робить нѣжнымъ.
Дôстати можна лише въ дрогеріи
Станислава Липницкого
У ЛЬВОВѢ
386b ул. Сикстуска, ч. 21 22—24

Природнй вина
до ужитку церковного,
дальматиньскй, тирольскй, полудиево-италійскй літръ вôдъ **48 кр.** *припоручае*
А. Жуліяні и Г. Травнеро
У ЛЬВОВѢ
улиця Домінѣканьска ч. 7.
884 31—15

Фабрика парова для выробôвъ меблѣвъ
Франца Цайзера
(Zeizer)
у Львовѣ, улиця Ткацка ч. 7.
повѣдомляе о отвореню власного
СКЛАДУ МЕБЛѢВЪ
у Львовѣ, ул. Валова ч. 13
принимаючдго замовленя на всякй урядженя ѣдалень и спалень, якъ також готелевй, склеповй, реставраційнй и каварняні урядженя, поручаючи за доброту, тревалôсть и совѣстне ихъ выкôнчене зъ добôрового матеріялу. Цѣны умѣркованй и точне додержане речинцѣвъ замовлень. 862 30—60

Въ парохіи Новосѣльцѣ-Гневошь п. loco єсть на продажь **ИКОНОСТАСЪ** досыть старинный, гарнои рѣзьбарскои роботы, въ зовсѣмъ добрôмъ станѣ, по дуже приступнôй цѣнѣ. Близша вѣдомôсть у предсѣдателя Комітету парохіяльного, о. Антонія Менциньского, пароха мѣсцевого. 477 1—3

---

100 до 300 зр. МѢСЯЧНО
можуть заробити особы всякого стану въ кождôй мѣсцевости певно и чесно, безъ капіталу и ризика, черезъ продажь законно дозволеныхъ паперôвъ державныхъ и дьосôвъ. Зголошеня до: **LUDWIG OESTERREICHER**, VIII. Deutschgasse 8, **BUDAPEST**. 96

Обуве мужеске, жѣноче и дѣточе зô шкôрки "chevrau" и зъ ґемзовои, чорне и жовте въ найновѣйшихъ фасонахъ, найлучшого ческого выробу, поручае **Рудольфъ Кріммеръ, Львôвъ, Готель французкій.** 461

Таблицѣ зъ металю
ЛИТЙ
таблицѣ надмогильнй, таблицѣ для Выдѣлôвъ повѣтовыхъ, нумеры на домы, таблицѣ мосяжнй въ бляхи прасованй для лѣсной сторожи. — Пльомбы олованй и ґузики до пльомбованя — выконуе найдешевше
Лѣярня выробôвъ металевыхъ
ГЕНРИКА ШАПІРЫ
Львôвъ ул. Коперника ч. 3,
(побôчь аптеки п. Міколаша.)
203 25—?

СВОБОДА
письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.
Выдае и за редакцію вôдповѣдае: Володим. Охримовичь. — Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.
Цѣлорôчна передплата выносить 2 зр., на пôвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львôвъ, улиця Вôчна Крижова ч. 5.
Вôдъ 1 (13) сѣчня 189?. выходить у Львовѣ що четверга (на мѣсци популярныхъ ґазетокъ „Батькôвщина" и „Читальня") тыжднева популярна ґазетка.

Полотна, бѣле столове рушники, хусточки, дреліхи и т. п. власнй выробы
поручае по цѣнахъ умѣреныхъ
Краєве товариство ткацке „ПРЯХА" зъ Кросна
Замовленя въ провінціи просимо надсылати до Кросна.
Почта, телеграфъ и стація желѣзницѣ въ мѣсци. — Пробки и цѣнники присылаемо на жаданє даромъ и оплатно.
Заразомъ остерѣгаемо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, є п. А. ЛЬОХЕРЪ, а иншихъ агентôвъ анѣ пехатниковъ не высылаемо. 2 55—52

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА
I. ЛЬВОВСКЕ
Photo-Plasticon
(46 разôвъ преміоване.)
Въ сѣмъ тыждни до побачена
Тріестъ и Поля
сцена маневрôвъ австр. марынарки и фльоты.
Ветупъ **10** кр. 97

Найдовше
потреѓати можуть ґардеробы, коли они хемічно чищенй и прасованй [и выглядають якъ новй] въ першôмъ вѣденьскôмъ хемічнôмъ
Заведеню чищеня плямъ
СИМЕОНА ВАЙСА
У ЛЬВОВѢ
лише при улици Коперніка число 12.
На жадане чищу убраня за помочію апаратôвъ въ протяѓу кôлькохъ годинъ. Листы похвальнй зô всѣхъ сторôнъ.
474 ?—10

Почтеннôй Р. Т. Публицѣ припоручая ся
НОВО ОТВОРЕНЕ
Заведенє загально консумційне
Львôвъ ул. Баторія ч. 20 (готель швайцарскій)
именно
РЕСТАВРАЦІЯ получена зъ МОЛОЧАРНЕЮ
КОМНАТОЮ ДО СНѢДАНЬ
и вышинкомъ пива пільзненьского
першого Акц. Бров. въ Пільзнѣ.
Льокаль урядженый єсть пôсля всякихъ вымоѓôвъ для выбаглившôйшои Публики. Первôрядна кухня въ руху черезъ цѣлый день. Стравы споряджені лишь на свѣжôмъ маслѣ. Всякій напôй и кава правдиво двôрскй. Печиво и тѣста домовй власнй. — Вина добôрнй. Пиво лишь пільзеньске завсѣгды свѣже на мѣру. Приймаю ся абонаментъ на снѣданя, обѣды и вечерѣ по дуже умѣркованыхъ цѣнахъ. Всякй информаціи и множество часописей до розпорядженя.
О ласкавй загощеня упрашае зъ поважанемъ
391 14—14 **К. Нетушіль.**

ЛЬВÔВСКЕ АКЦІЙНЕ
ЗАВЕДЕНЄ ЗАСТАВНИЧЕ
ул. Кароля Людвика ч. 3, I. поверхъ
дае позички на заставы:
Дорогоцѣнностій всякого роду
Цѣнныхъ паперôвъ и
Цѣнныхъ предметôвъ въ-загалѣ.
Процентъ умѣркованый знижае ся въ мѣру высоты позички. 402 13—48
Бюро отворене вôдъ 9—1 и 3—6.

ОРИГІНАЛЬНЙ гарлемскй цибульки
ГІЯЦИНТÔВЪ и ТУЛІПАНÔВЪ
одержало просто зъ Голяндіи
Заведене огородниче
М. ВОЛИНЬСКОГО
у Львовѣ, площа Маріяцка ч. 3
и поручае ихъ по найдешевшихъ цѣнахъ. На ласкаве жаданє цѣнники вôдворотно. 424 6—14

Маю честь повѣдомити Вп. П. Т. КЛІЕНТÔВЪ
ц. к. надворного заведеня
I. ГЕННЕРА
що обнявъ-емъ тое заведенє на власнôсть и буду его дальше вести на тôй высокости и досконалости, на якôй черезъ п. I. Геннера бувъ проваджений.
Н. Лісса
401 20—65 **улиця Академицка число 18.**

ЛЕОПОЛЬДЪ ГЕРМАНЪ
бюро технічне
Львôвъ, улиця Городецка число 14А.
Фабричный складъ машинъ, знарядôвъ, артикулôвъ технічныхъ, касъ огнетревалыхъ, сикавокъ и помпъ. Проектуе и урядже
Горальнй, Бровары, Тартаки. Фабрики крохмалю и Сиропу картофляного, Цегольнй, Млыны воднй и паровй
якъ також всякй заведеня фабричнй и промыслово-господарскй
Урядженя для електричного освѣтленя и перенесеня силы.
Водопроводы и огрѣвальнй центральнй.
Выконуване всякихъ дотычныхъ проектôвъ и робôтъ реконструкційныхъ. 463 3—5

„КОНСЕРВАТОРЪ"
[le Conservateur.]
заведенє для Обезпеченя выпосаженя для молодежи и забезпеченя на старôсть для дорослыхъ.
истнуючій въ Парижи вôдъ р. 1844.
Ґенеральна Репрезентація для Австро-Угорщины
у ВѢДНИ I. Elisabethstrasse 3.

Имматрикульованй полісы: . . .	457,414·783 франковъ
Сумы выплаченй членамъ: . . .	224,316 836 „

Вѣденьска ґенеральна Репрезентація пошукуе пôдъ корестными услôвами для всхôдной Галичины вôдповѣдныхъ Заступникôвъ, котрй мають обширнй знакомости помѣжъ властителями дôбръ, духовеньствомъ, мѣщаньствомъ и селяньствомъ. Особливо заступники зъ руского духовеньства мають першеньство.
Оферты зъ поданемъ дотеперѣшного опису жатя просить ся адресувати: **„An die General Repräsentanz der „Conservateur", I. Elisabethstrasse 3. Wien.**
472 2—3

ТОРІЛЬ ЕКСТРАКТЪ МЯСНЫЙ
певевысшае поживностію и смакомъ екстракты Лібіґа. Toріль мѣстить въ собѣ около 15% чистого бѣлка мясного, котрого нема въ екстрактахъ Лібіґа. Екстрактъ безъ бѣлка то кормъ непоживный. Торілю дôстати можна въ кождôй дроґеріи, аптицѣ и торговляхъ делікатесôвъ. 815 2—2
Головный складъ для Австро-Угорщины, Францъ Май 8 Bez. Josefstädterstrasse 64.
Бѣлковый и мясный Екстрактъ, Альтона-Гамбурґъ.

НАЙКРАСШЙ ОВОЧѢ СТОЛОВЙ
посылае въ 5-кілевыхъ пачкахъ оплатно за послѣплатою або за попереднымъ надбеланемъ належитости:

Найкрасшій виноградъ	зр. 2·40
Ґрушки маслянки и конґресôвки . . .	„ 2·—
Бреекинѣ великй	„ 2·20
Сливки	„ 1·60
Грушки цѣсарскй	„ 1·80
Яблока найлучшй	„ 1·60

ADOLF BERGHOFER
468 Tafelobst-Export въ Pischelsdorf, Steiermark. 6—5

Вôдъ року 1868
БЕРҐЕРА ЛѢЧНИЧЕ
МЫЛО СМОЛЯНЕ
выпробоване на клініхахъ и многими практичными лѣкарями уживае ся не лише въ Австро-Угорщинѣ, але також и въ Нѣмеччинѣ, Францій, Россіи, на пôвостровѣ Балканьскôмъ, въ Швайцаріи и т. д. на недуги шкôрнй, особливо противъ
Выкидôвъ шкôрныхъ рôзного рода
въ найлѣпшимъ успѣхомъ. Дѣлане Берґерового мыла смоляного яко гігієнічного средства до усуненя порухавъ, до чищеня и десинфекціи шкôры есть рôвножъ загально признане. Берґера мыло смоляне мае 40% смолы деревнои и рôзнить ся значно вôдъ всѣхъ иншихъ родôвъ мыла смоляного въ торговли. — За-для охороны передъ фальшованемъ треба жадати выразно Берґера мыла смоляного и уважати на побôчь

помѣщеный знакъ охоронный.
Въ упертыхъ недугахъ шкôрныхъ уживае ся замѣсть мыла смоляного успѣшно
Берґера лѣчничого мыла смоляно сѣрчаного.
Яко лаґоднѣйше мыло смоляне до усуненя всякои
нечистоты шкôры
на выкиды шкôрнй и на головѣ у дѣтей, також яко незрôвнане мыло до мытя и купелѣ въ дни щоденного ужитку служить, обôймаюче 35% ґліцерины и пахуче
Берґера ґліцеринове мыло смоляне.
Цѣна штуки кождого рода 35 кр. вразъ зъ приписомъ уживаня.
Зъ иншихъ родôвъ мыла Берґера поручае ся слѣдуючй заслугуючй на увагу: Мыло бензоове для нѣжности шкôры; мыло бораксове противъ прищѣвъ; мыло карболеве до выгладженя шкôры и знакôвъ по вôспѣ и яко мыло десінфекційне; Берґера мыло до купели въ смерековыхъ шпилькахъ и таке-жъ мыло тоалетове, Берґера мыло для дѣтей, для маленькихъ дѣтей (25 кр.).
Берґера мыло петросульфольне
противъ вишневого лиця, вишневого носа, высыпокъ и свербячокъ на шкôрѣ; мыло на веснѣвки дуже успѣшне; мыло сѣрчано молочне на нечисте лице; мыло танінове на поченя и выпадъ волося.
Берґера зубна паста въ тубахъ
найлучше средство до чищеня зубôвъ Нр. 1 на нормальнй зубы, Нр. 2 для курцѣвъ. Цѣна 80 кр. Що до прочихъ мылъ Берґера вôдсылаемо до припксôвъ ужитя. Жадати все Берґера мыла, бо є много безуспѣшныхъ наслѣдуванъ.
Мѣсця продажи для Львова въ аптиахъ пп.: I. Байзера, Г. Блюменфельда, К. Миколаша, З. Рукера, К. Склепиньского, Вевюрского, д-ра Зарицкого и фірмахъ А. Ербари, Гайсіма, Кулика и А. Рапапорта. Дальше въ аптикахъ въ *Бродахъ* Крісого, Ландберґа; въ *Борщевѣ* Ал. Пйотровского; въ *Бережанахъ* А. Дурета, Л. Наглїка; въ *Березовѣ* Галямасъ, Ербена; въ *Хыровѣ* Левицкого; въ *Дрогобычи* А. Книжановского, I. Тобіяшека; въ *Ярославѣ* I. Анґермана, I. Роца; въ *Коломыи* Павловского, Штенцля, Витославского; въ *Каменцѣ* Пилевского; въ *Перемышли* у всѣхъ 4 аптикахъ; въ *Ряшевѣ* Карпиньского, Пропа; въ *Скольмѣ* Ляховского; въ *Самборѣ* I. Альтсевича и Гердлички наслѣдникôвъ; въ *Станиславовѣ* у всѣхъ трехъ аптикахъ; дальше въ аптикахъ въ *Стрыю, Тернополи* и у всѣхъ аптикахъ бôльшихъ мѣстъ Галичины. 165 19—24

Товариство взаимного кредиту
„ДНѢСТЕРЪ"
стоваришенє зъ обмеженою порукою
Львôвъ, ринокъ ч. 10 (дôмъ „Просвѣты".)
Удѣляє позички за оплатою 5½% и 1% додатку на кошта адміністраційнй, властителямъ ґрунтôвъ и господарствъ до 500 коронъ за порукою двохъ вôдповѣдныхъ ручителѣвъ або за интабуляцією на першôмъ мѣсци, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ. Священики, не посѣдаючй реальностей, мусять крôмъ поруки двохъ ручителѣвъ предложити еще полісу житєву; обезпечатись можна черезъ „Днѣстеръ" въ Товариствѣ взаимныхъ обезпеченъ въ Краковѣ пôсля всякихъ можливыхъ комбінацій.
Товариство взаим. кред. „Днѣстеръ" приймае вкладки до опроцентованя вôдъ членôвъ третыхъ осôбъ по 4%.
Удѣлъ членьскій выносить 50 кор., вписове 2 кор.
Членомъ бути и позичку дôстати може тôлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ". 34
Информаціи удѣляе Дирекція листовно або аґенты Товариства взаимныхъ обезпеченъ „Днѣстеръ".

ЗАЛЮЗІИ и СТОРЫ
припоручае П. Т. Публицѣ по найдешевшихъ цѣнахъ фабрика
I. ХРІСТОФА
заложена въ р. 1873 867 28—36
Львôвъ, улиця Яблоновска ч. 9.

Лінія Голяндія-Америка Роттердамъ-Ню-Йоркъ.
Найблизшй вôдъѣзды:
4 жовтня „Потсдамъ" о год. 9 30 мін. передъ пол.; 11 жовтня „Статендамъ" о 3 год. по полудни; 18 жовтня „Спарндамъ" о год. 10 передъ полуд. 25 жовтня „Роттердамъ" о год. 2 по полудни.
Новй пароходы зъ подвôйными шрубами:

Ротердамъ 8302 тонъ, Статендамъ 10 320 тонъ, Потсдамъ 12.500 т.
Цѣны першихъ каютъ вôдъ 360 кор. и высше, другихъ каютъ 216 к. и высше, III. класы 197 к. 40 с. въ Вѣдни — въ пристани.
Бюро у Вѣдни: Для каютъ: I. Kolowratring 10; для III. класы: IV. Weyringergasse 7 A.
Австрійскй філіи въ Бернѣ, Инсбруку и Тріестѣ. 59

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропигійского, пôдъ зарядомъ Йосифа Данилюка.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ) о 5-тôй годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей" выходить вô второкъ, и вô второкъ и пятницю за перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и інсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитôсть за інсераты платні у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додаткомъ

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рôкъ	16 зр.	на цѣлый рôкъ	22 зр.
на пôвъ року	8 зр.	на пôвъ року	11 зр
у Львовѣ:			
на цѣлый рôкъ	14 зр.	на пôвъ року	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Рекламаціи неопечатанї вôльнї вôдъ порта.

Поединоке число коштуе 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошеня звычайнї принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вôдъ одного стрôчки інсератовои або еи мѣсця а въ рубрицѣ „Надôслане" по 25 кр. а. в.

Подяки и иншї донесеня приватнї числять ся по 15 кр. вôдъ стрічки.

Нарада Народного Комітету въ справахъ выборчихъ.

Якъ мы вже коротко згадали, вôдбула ся въ пятницю дня 28 вересня нарада ширшого Народного Комітету и мужѣвъ довѣря въ справѣ выборôвъ до Рады державнои. Нинѣ можемо подати близшій вѣсти.

На нараду явило ся 60 участниковъ, а то 26 членôвъ (на 35) ширшого Комітету и 34 орґанізаторôвъ або специяльныхъ вôдпоручниковъ зъ повѣтôвъ. Зô свѣтскои интеліґенціи было 26, священиковъ такожъ 26, а мѣщанъ и селянъ 8. Зъ послôвъ явили ся: д-ръ Савчакъ, Дм. Остапчукъ, д-ръ Олесницкій и о Танячкевичъ; д ръ Окуневскій, не мôгши прибути, приславъ письмо. Заступленыхъ було 30 повѣтôвъ, зъ иншихъ повѣтôвъ поприходили письма; анѣ письмъ анѣ вôдпоручниковъ не було зъ повѣтôвъ: добромильского, яворôвского, коссôвского (!), мостиского, пôдгаецкого (!), снятиньского, турчаньского и залѣщицкого. Взагалѣ згромадженє представляло ся дуже поважно, а нарады вели ся оживленѣ вôдъ 3¼ до 9¾ годины.

Найперше п. Романчукъ здавъ справу зъ дѣяльности тѣснѣйшого Комітету въ справѣ выборчôй. Комітетъ [взглядно выдѣлъ Народнои Рады] старавъ ся заздалегôдь приготовити всьо, щô до акціи выборчои потрѣбно, отже 1) выдавъ брошуру о выборахъ до Рады державнои въ 5.000 примѣрникôвъ; 2) зъ днемъ розписаня выборôвъ оголосивъ вôдозву выборчу; 3) старавъ ся о обезпеченє свободы выборôвъ, уложивши короткій меморіялъ и выславши депутацію зъ тымъ меморіяломъ до президента міністрôвъ а зъ вôдписомъ его до намѣстника [ся справа була вôдтакъ подрôбно подана въ „Дѣлѣ"]; крôмъ того Комітетъ робить заходы о публіцистичну и правну охорону; 4) розôславъ письма до народныхъ орґанізаторôвъ и мужѣвъ довѣря по всѣхъ повѣтахъ зъ вôдозвою до розпочинаня акціи выборчои и зъ вôдповѣдною инструкцією. Треба тôлько, щобы по всѣхъ повѣтахъ нашѣ люде поступали строго пôсля тои инструкціи и анѣ хвилѣ не отягали ся зъ выборчою акцією.

Потôмъ переходжено поодинокѣ округи выборчѣ и повѣты, обговорювано ситуацію въ нихъ и раджено надъ кандидатурами. Зазначувано, що кандидатами треба ставити мужѣвъ народного сторонництва, котрѣ бы яко ослы тримали всѣ разомъ и належали до п одного клюбу [не такъ, якъ звычайно бувало, що горстка рускихъ послôвъ въ Радѣ державнôй розпадала ся на бôльше ґрупъ або частинъ]; та й мусять се бути люде вызначнѣ, зъ ширшимъ поглядомъ та політичнымъ знанємъ а рѣшучѣ и непохитнѣ. При тôмъ однакожъ не руководжено ся тѣсною вузкоглядностію и часто партійными интересами. Такъ н. пр. згоджено ся пôдпирати евентуально кандидатуру д-ра Короля, хотя вôнъ до народного сторонництва не тôлько не належить [правда, що не належить и до властивыхъ москвофілôвъ] але навѣть выступивъ неприязно противъ сего сторонництва та давъ тымъ лихій починъ въ краю.

Говорено и о вôдношеню при выборчôй акціи до другихъ сторонництвъ. Въ тôмъ взглядѣ вказувано на обовязуючѣ постановы тактики народного сторонництва и на инструкцію тѣснѣйшого Комітету. За поворотомъ до т. зв. консолідаціи нѣхто не промовлявъ, тôлько були голосы, щобы лучити и зужитковувати всѣ дѣйстно придатнѣ силы для поборения спôльного противника. По живôй дискусіи рѣшено на день 1 (н. ст.) падолиста вôдбути знову нараду ширшого Комітету, а до того часу дано тѣснѣйшому Комітетови повновласть управляти выборчою акцією.

Намѣстникъ ґр. Піньскій о выборахъ.

Мы подали въ передостатнôмъ числѣ „Дѣла" автентичну вôдповѣдь намѣстника ґр. Піньского, дану депутаціи „Народнои Рады", домагаючôй ся охороны свободы выборôвъ. Нинѣ хочемо надъ тою вôдповѣдію трохи близше застановити ся, бо она есть того рода, що не можна еи збути мовчанемъ.

Передовсѣмъ вôдповѣдь тота есть неясна и двозначна, а здае ся намъ, що было бы и въ интересѣ правительства и вôдповѣдало бы власне повазѣ шефа політичнои управы краю, щобы его слова вôдзначали ся ясностію и щиростію. Якъ розумѣти н. пр. слова о „ограниченю свободы выборцѣвъ аґітацією, воюючою грôзьбами"? Пôсля попередныхъ слôвъ належало бы гадати, що они вôдносять ся до такихъ грôзьбъ, якъ старосты Бѣлиньского въ Турцѣ, що „каже якъ псôвъ застрѣлити тыхъ, котрѣ впливають на выборцѣвъ, або вôдраджують имъ" [се-бъ то рускихъ священиковъ!] або що „наварить гербаты вôйтови", або до другого вôйта, що „ще зъ нимъ поговорить", або до одного инваліда, що вôдбере ему патентъ, и т. д. и т. д., або до нашихъ численныхъ грôзьбъ другихъ старостôвъ, инспекторôвъ податковыхъ, жандармôвъ и т. и. Але знову дальшѣ слова п. намѣстника здають ся вказувати, що вôнъ мавъ тутъ на гадцѣ аґітацію тыхъ, котрѣ стояли за народнымъ, опозиційнымъ кандидатомъ!..

П. намѣстникъ взывае всѣхъ людей доброи волѣ, щобы „дѣлали успокоююче на людъ". Запевняемо п. намѣстника, що успокоюваня зовсѣмъ не буде й потрѣбно, якъ не буде провокаціи. Нехай тôлько всѣ орґаны властій держать ся строго законôвъ, нехай поступають пôсля постановъ и въ дусѣ конституціи, а народъ буде спокôйный.

Взагалѣ выдае ся, якъ коли-бъ ґр. Піньскій присвоивъ собѣ арґументацію ґр. Казимира Баденього, котрый всю вину „нещасть", якѣ зайшли при его выборахъ, звалювавъ на аґітаторôвъ, на радикальнѣ елементы, на руске духовеньство и т. и. Таку тактику часъ бы вже було понехати зовсѣмъ. Такожъ навѣть въ тыхъ случаяхъ, де галицкѣ суды позасуджували хлопôвъ на тяжкѣ кары, выказала судова розправа, що хлопы чи мѣщане були спровокованѣ, дарма що суды не допускали до переведеня доказу правды въ тôмъ напрямѣ.

Слова п. намѣстника пригадують дискусію, яка вела ся въ радѣ державнôй въ р. 1896 надъ предложенємъ посла Барайтера о выданю специяльного закона противъ надъужить выборчихъ. Тогды члены польского „кола" маневрували такъ, щобы той законъ зверненый бувъ не противъ пресіи и иншихъ надъужить зъ горы, але противъ самообороны люду. Въ наслѣдокъ того внескодавцѣ, оборонцѣ выборчои свободы, волѣли зречи ся цѣлого проекту, нѣжь щобы вôнъ вышовъ, замѣсть на охорону свободы, на ще бôльше еи ограниченє.

П. намѣстникъ покликавъ ся въ своѣй вôдповѣди на свое поведенє при доповняючихъ выборахъ. Признаемо, що выборы соймовѣ въ Жидачевѣ и Скалатѣ зъ сего року, въ Равѣ рускôй и Лѣську зъ минувшого року, выбôръ посла до Рады державнои въ Сяноцѣ въ 1898 року вôдбували ся взагалѣ леґально, и се мы признали заразъ по каждôмъ зъ тыхъ выборôвъ, помимо того, що всѣ они окрôмъ жидачѣвского вышли на нашу некорисить. Однакъ не можемо сего признати вповни о выборахъ п. Блажовского въ Бучачи, д ра Гладышовского въ Тернополи и п. Мойсы въ Коломыи; о сѣмъ послѣднôмъ выборѣ д-ръ Окуневскій таки заразъ навѣвъ оденъ драстичный примѣръ. Але хоть бы справдѣ и тѣ и всѣ попередни выборы за намѣстникованя ґр. Піньского вôдбули ся зовсѣмъ леґально, то се ще не могло бы давати повнои поруки. Тамтѣ выборы були лише доповняючѣ, и на однôмъ або другôмъ мандатѣ не такъ богато залежало, а рускій людъ бувъ очевидно прибитый и выселеный, отже противна сторона могла въ горы бути досыть безпечна о мандаты; теперь же иде о загальнѣ выборы и о престіжъ польского „кола".

Слова п. намѣстника не можуть отже бути успокоенємъ народу, особливо коли ихъ повяже ся зъ рôвночаснымъ артикуломъ его орґану Gazet-ы Narodow-ои, о котрôмъ мы згадували. Замѣсть говорити, що „обовязкомъ властій буде удержати спокôй и порядокъ", до чого супротивъ спокôйного руского народу нема жаднои причины, нехай бы бувъ п. намѣстникъ сказавъ, що вôнъ буде всѣми силами старати ся, щобы „каждый шанувавъ законнѣ постановы, щобы истнуючѣ приписы були респектованѣ та щобы воля населеня проявила ся безъ перепонъ" (якъ выразивъ ся п. президентъ міністрôвъ); се було бы далеко лучшимъ успокоенємъ народу и симъ причинивъ бы ся далеко въ бôльшôй мѣрѣ до усуненя истнуючого недовѣря.

Теперь народова и его прихильникамъ, хотя повторення баденѣвскихъ выборôвъ нѣхто не припускае, треба мати ся добре на бачности и стояти неустанно готовыми до обороны всѣми законными способами свободы выборчои и своихъ правъ. Не тôлько законъ та право и публична мораль, але и интересъ державный вымагае, щобы именно теперѣшнѣ выборы, котрѣ по розвязаню попередного парляменту суть апеляцією до народôвъ, вôдбували ся безъ всякихъ надъужить а навѣть безъ всякого вплываня правительства, щобы „воля населеня проявила ся безъ перепонъ".

Зъ руху выборчого въ краю.

Зъ Чешановщины пишуть намъ:

Зъ припорученя Народного Комітету вôдбули ся дня 24 вересня довѣрочнѣ зборы въ Любачевѣ. Явили ся всѣ вызнач-

---

(1)

Листы зъ Криницѣ.

На нашôй, на рôднôй, на коренно-рускôй землици построили: Майлехъ Фіреръ, проф. д-ръ Іосифъ Дітль и Іосифъ Ґлянцъ польску Криницю...

Позвольте трошенька ґенеальоґіи, такъ по грамотамъ:

Першій — се першій постôйный житель закладу купелевого, вôдъ року 1851. До того часу нѣхто не зволивъ по сезонѣ остатись въ закладѣ, крôмъ завѣдателя и одного чи двохъ сторожѣвъ-ключниковъ. Майлехъ першій закупивъ хату зъ ґрунтомъ вôдъ нашого Лемка и осѣвъ собѣ на стало — звычайно... пропінаторомъ.

Другій — се поцтивый Нѣмець, що спасъ Криницю вôдъ неминучои смерти, въ роцѣ 1852. Тогдѣ-то скарбъ державный [бо се закладъ скарбовый] выдавъ бувъ засудъ: „Die Badeanstalt Krynica ein für allemal zu kassiren" — тому, що еи доходы не покрывали выдаткôвъ. Дітль оперъ ся сему и сказавъ могуче слово: „Поробѣть вклады, а будуть доходы" — и слово стало ся тѣломъ. И розцвила Криниця славно на першу красавицю...

Третій — се довголѣтный шефъ дирекціи доменъ и лѣсôвъ. Сей Нѣмець прямо влюбивъ ся въ Криници, поклавъ вѣнець на чоло сеи красавицѣ, здвигнувъ величаву палату — дôмъ здоровля (Kurhaus) въ роцѣ 1889.

Криниця, вдячна своимъ добродѣямъ — свому спасителеви Дітлеви поставила величавый памятникъ зъ написію „Wskrzesicielowi swemu — wdzięczna Krynica", а свого добродѣя Ґлянца почтила бюстомъ, ще й пропамятною таблицею. Лише про тебе, Майлеху сердешный, чомусь усѣ призабули... Такъ ось я [я не антісемітъ] не злымъ тихимъ словомъ здвигну тобѣ „браце мойжешового" памятникъ нерукотворный, твердшій вôдъ крицѣ: „Перомъ тобѣ земля, котру возлюбивъ еси красше, нѣжь еи рôдни дѣти... Память твоя, Майлеху пропінаторе, да будетъ отъ рода въ родъ!"

Ось такѣ то „родаки" поклали на рускôй землици польску — ба не польску, а жидôвско-польску Криницю! (Та й чи одну лише Криницю?...)

Минешь просторе, доволѣ харне гôрске село Криницю, побачишь віллѣ зъ написами именъ, що кôнчать ся на -baum, feld,-gold, а одна вілля, власнôсть приходства, прямо зовесь „Willa Propinacya" [въ фільольоґіи незвычайна, подѣбна „контрадикція in adiecto"] — тутъ бо ключь не „воды" цѣлющои а „водочки". Вправдѣ не видко тутъ вже на домахъ написій „Restauracya i Pasza dla Bydła", за те по ресторанахъ вычитае и не великій знатокъ семітскихъ языкôвъ слово: „кошеръ". Мимоволѣ закличешь „Сколе! Сколе! Терпишь, брате, на антісемітизмъ, минай хутко сей „Kaźmierz"!... Але я вже разъ казавъ, що я теперь не антісемітъ; я хочу бути справедливымъ. Мене болять, коли чую ту и тамъ плаксивѣ слова „Криниця переходить зъ каждымъ днемъ... „на жидôвску вѣру". Такъ може говорити хиба „черни"! Хто знае історію розвитку Криницѣ, хто читавъ розумно еи грамоты, не забувъ на Майлеха, той скаже зô мною: „Криниця стоить твердо при вѣрѣ праотцѣвъ, она строго консервативна"...

Але йдѣмъ дальше! Ось картина наразъ мовь утлвъ змѣняе ся. Зелень, свѣжа, райска зелень бе въ очи. Ось величава „Willa trzech róż", власнôсть звѣстного „круля" криницкого, мученика за справу польску въ 63 ого року, въ чамарѣ въ будень, въ контуши въ свято, но и [не сьмѣйтесь!] представителя рускихъ мужикôвъ чи робôтникôвъ въ парляментѣ — посла Знаміровского! Хто займавъ ся дещо дѣлами парляменту, той на видъ сеи віллѣ мимоволѣ згадае на его крѣпку максиму: „Schweigen ist Gold, Reden nur Silber"... Гарна, гарна вілля!

Минешь сю віллю, входишь въ тѣнисту алею звану „deptak" зъ табличкою „Przejazd wzbroniony"! Ахъ, слава Богу! се певно вже культъ свѣжого воздуха! въ роду не бачила тутъ земляця копытъ кôньскихъ. Ба! коли тоту саму службу роблять ту хвосты — перепрашаю! — „трены" суконь дамскихъ...

Праворучь алеѣ — „лазенки". Хочешь купѣль мінеральну, маешь мінеральну; хочешь лѣзти таки въ болото, можешь по саму шию. Лише не такъ вôдъ разу... Маешь білеты? — треба стемплювати! три, чотири днѣ пôдождати... Завôзно мовь у млинѣ... Такъ тымчасомъ хиба до криничкы ладнои водички напитись... Лише поволи! тажь то щава! Де рецепта? де рурочка? Бачь, якъ паничь воду въ склянцѣ доливае, вôдливае, пôсля унцій вымѣряе.. инакше „пошкодить"... Ой паничѣ, паничѣ! Десять бомбъ пива, одна по другôй, то не пошкодить, а ту наразъ така етикета, церемоннôсть... Дивнѣ звычаѣ!

Але ось вже павільонъ музики купелевои. Любишь музику, то добре! лишь треба зробити ту міну поважну, побожну, чуй! грають „Z dymem pożarów"...

За симъ павільономъ идуть шнурочкомъ важкѣ та понурѣ та сѣрѣ домы — то віллѣ скарбовѣ. Хто гарно походить коло интересу, дôстане ту мѣсце безплатно. Є ту и склепы нѣчого, навѣть модернѣ выставки гарнѣ, навѣть нескретнѣ... Ось въ очи бе написъ: „biżuterye, kaftaniki, przepaski dla dam i inne... konfekcye". Та що-жь, коли дальше уже „Зарваниця": „kawa, herbata, nafta". Написій рускихъ по склепахъ нема... Вже мали давати, та що-жь? не знали, чи фонетично, чи етимольоґічно... Поконець дороги стоять онъ двѣ віллѣ скарбовѣ: „pod berłem" и „pod koroną" званѣ „Musterhäuser" — мабуть се „lucus a non lucendo". Такѣ самѣ тяжкѣ нагѣ каменицѣ бачивъ я вже у... Львовѣ при валахъ Гетьманьскихъ. Тутъ стоять они мовь жандармы въ пікельгавбахъ на стôйцѣ...

Лѣворучь алеѣ стоить дôмъ здоровля [Kurhaus]. Славити Бога! Ты приѣхавъ на ку-

КОБЗАРЬ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА найповнійше до тепер видане в 4 томах, у гарній оправі, можна дістати по знижевій ціні 12 корон за комплет (без пересилки). Хто купуе усі тома разом просто в книгарні Наук. Товариства ім. Шевченка, платить лише 10 корон (без пересилки). Поодинокі томи продають ся по 3 кор. — Рівнож хто купуе в книгарні Науков. Товариства ім. Шевченка комплет „Історичну Бібліотеку" чи то поодинокі томи, дістае 20% знижки.

нѣйшѣ Русины зъ повѣту, разомъ 48 осôбъ, мѣжь тыми 32 селянъ. Зборы передовсѣмъ ухвалили, щобы всѣ Русины ишли солідарно. Потôмъ обговорювано широко акцію выборчу а до переведеня єи въ цѣлôмъ повѣтѣ выбрано повѣтовый комітетъ выборчій, зложеный зъ 14 членôвъ — 7 изъ селянъ и 7 зъ интеліґенціи — пôдъ проводомъ о. С. Метеллѣ зъ Люблинця. Сей комітетъ ухваливъ скликати заразъ въ найблизшу недѣлю по вечірни передвыборчѣ зборы до Башнѣ, а опôсля скликувати такѣ зборы по цѣлôмъ повѣтѣ.

Зъ Равского повѣту:

Дня 8 жовтня с. р. о 2 годинѣ пополудни вôдбудуть ся передвыборчѣ зборы ширшого кружка Русинôвъ равского повѣту на рускôмъ приходствѣ въ Равѣ-рускôй въ цѣли остаточного порѣшеня кандидатуръ. Кандидатура на IV курію вже майже порѣшена, лише що-до кандидатуры на V курію повстала невеличка замѣшанина, бо коли въ однôмъ повѣтѣ ставлять кандидатуру А, то въ другôмъ Б, въ третôмъ В, въ четвертôмъ Г, въ пятôмъ Д. Нашь выборчій округъ для V куріи — рускій, тутъ мусить выйти посломъ Русинъ. Се стане ся, коли всѣ повѣты сего выборчого округа порозумѣють ся зъ собою и згодять ся на одну, розумѣє ся, добру кандидатуру и єи всѣми силами пôдопруть. Щобы се дѣйстно стало ся, маю честь отсимъ запросити на высше згаданѣ зборы также вôдпоручникôвъ зъ повѣтôвъ: сокальского, жовкôвского, каменецкого и брôдского.

За выдѣлъ „Равскои Рускои Рады" и за повѣтову народну орґанізацію

О. Иванъ Кипріянъ.

Выдѣлъ „Равскои Рускои Рады" спôльно зъ повѣтовою народною орґанізаціею устроює въ равскôмъ повѣтѣ три народнѣ вѣча, а то: перше вѣче дня 11 н. ст. жовтня въ Маґеровѣ въ громадскôй канцеляріи, друге дня 18 н. ст. жовтня въ Немировѣ пôдъ голымъ небомъ при церкви, зглядно въ церковнôмъ домѣ, и трете дня 22 н. ст. жовтня въ Равѣ-рускôй въ стражници. Передъ вѣчами о 9½ год. передъ полуднемъ вôдправлять ся въ парохіяльныхъ церквахъ службы Божѣ. *Початокъ вѣча точно о 12-ôй годинѣ въ полудне.*

Рефераты зъ дискусіями всѣхъ трехъ вѣчъ: 1) політичный, 2) економічный, 3) выборчій и 4) внесеня вѣчевникôвъ. Просимо нашихъ кандидатôвъ, щобы явили ся на вѣчахъ. Всѣхъ же Русинôвъ, такъ равского якъ и поблизькихъ повѣтôвъ, запрашаємо до численнои участи. Всч. оо. парохи зволять о вѣчахъ звѣстити своихъ парохіянъ.

О. Иванъ Кипріянъ предсѣдатель „Равскои Рускои Рады" и орґанізаторъ.

Зъ Жидачѣвщины.

На зборахъ въ Жидачевѣ дня 29 с. м., скликаныхъ д-ромъ Олесницкимъ, зôбранѣ выборцѣ, узнавши ся за леґальну репрезентацію жидачѣвского руского населеня, выбрали [на внесенє господаря Николы Щурка зъ Волцнева] однодушно повѣтовый комітетъ для выборôвъ до рады державнои.

Въ складъ сего комітету увôйшли: священики оо. деканъ роздôльскій Константинъ Строцкій парохъ въ Рудникъ, Лукавецкій зъ Жидачева, Левицкій зъ Ивановець, Фарись зъ Дороговижа, Шпятко зъ Волцнева, Борачокъ зъ Яйковець и Гриневецкій зъ Мельнича и селяне: Иванъ Бѣленькій зъ Розвадова, Гринь Мельничинъ зъ Надѣтичь, Андрусь Сенишинъ зъ Дороговижа, Василь Добушовскій зъ Николаєва, Василь Ґулій зъ Крупска, Тома Богоносъ зъ Березины, Василь Дубикъ и Иванъ Салієвичъ зъ Жидачева, Гринь Микитчакъ зъ Тейсарова, Никола Богоносъ зъ Цуцуловець, Иванъ Волицкій и Никола Щурко зъ Волцнева, Михайло Татчинъ зъ Ивановець, Гринь Пѣцикъ зъ Баличь подорожныхъ, Антôнъ Якимишинъ зъ Побережа, Гнатъ Дубикъ зъ Журавна, Андрусь Свирскій зъ Мазурôвки, Максиміліянъ Мазуръ и Иванъ Ломишь зъ Манастирця, Стефанъ Денисъ зъ Заболотовець и Петро Беґей зъ Лютинки.

Сему комітетови дано право кооптованя потрѣбного числа членôвъ.

Фарисейство москвофілôвъ.

На день 29 н. ст. вересня скликавъ посолъ д-ръ Євг. Олесницкій зборы до Жидачева, щобы порозумѣти ся зъ выборцями сего повѣта що-до справъ, якѣ мають прийти на порядокъ дневный въ соймѣ, якъ также щобы нарадити ся въ справѣ выборôвъ до рады державнои.

Д-ръ Олесницкій запросивъ на тѣ зборы окремыми письмами всѣхъ выборцѣвъ а въ особенности также о. Сеника и всѣхъ, котрѣ на о. Сеника голосували, а кромѣ того помѣстивъ запросины въ „Дѣлѣ" и въ „Галичанинѣ", даючи тымъ доказъ, що хоче рѣчь трактувати не зъ якогось партійного становища. Мимо того о. Сеникъ и его сторонники остентаційно не явили ся на зборахъ.

Д-ръ Олесницкій мавъ щиру интенцію на тыхъ зборахъ довести до згôдной акціи въ справѣ выборôвъ до рады державнои. Тымчасомъ поступованє москвофілôвъ въ Жидачѣвщинѣ дало доказъ ихъ крайнои, до безглузда посунєнои фракційнои завзятости и засилѣпленя. Вôдкидаючи подану имъ руку, москвофілы жидачѣвскѣ зôрвали всѣ мосты за собою, выключили можливость всякои спôльнои акціи.

Заѣлость и безглузда ненависть партійна жидачѣвскихъ москвофілôвъ завела ихъ такъ далеко, що они станули въ суперечности зъ накликуванями своєи власнои пресы, котра — хтось мôгъ гадати, що щиро — накликує до консолідаціи. Хто-жь ще знайде ся теперь, що повѣрить въ можнôсть не то консолідаціи, але якои будь спôльнои акціи, коли тѣ самѣ, котрѣ консолідацію въ теоріи въ ґазетахъ проклямують, въ практицѣ въ акціи своихъ вызначныхъ партизантôвъ дають доказы найбôльшои нетерпимости партійнои и, вôдкидаючи руку подану имъ до спôльнои акціи, розбивають єи!

Нехай же-жь бачить теперь весь край, цѣлый рускій загалъ фарисейство москвофілôвъ! нехай судить, кôлько щирости въ ихъ оклику: „согласіе"!

Посолъ д-ръ Євгеній Олесницкій передъ выборцями въ Жидачевѣ.

Якъ звѣстно, посолъ д-ръ Олесницкій скликавъ на 29 вересня своихъ выборцѣвъ до Жидачева до хаты Василя Дубика. Явили ся всѣ, *крôмѣ членôвъ того сторонництва, котре заперечує самостôйнôсть руского народу.* На вступѣ привитали зôбранѣ свого посла оккликомъ „слава", а господарь дому, высказавши радôсть, що маємо мѣжь собою посла, котрый вже пять лѣтъ тому посломъ властиво бувъ выбраный, запросивъ о. кан. Лукавецкого до проводу зборамъ.

П. Олесницкій, забравши слово, пояснивъ передовсѣмъ, що обовязкомъ посла єсть станути передъ выборцями передъ выборами, щобы дати ся имъ обзнати. Вôнъ сего не зробивъ, не лише тому, що повѣтъ жидачѣвскій звавъ его, але бôльше ще тому, що вынырнула була зъ повѣта инша кандидатура, длятого-то зрѣкъ ся бувъ прилюдно своєи кандидатуры и не являвъ ся, щобы бути льояльнымъ супротивъ цѣлого повѣта и своєю особою не робити пресіи на вôльну волю выборцѣвъ. Коли-жь зовсѣмъ безъ его стараня рускій нарôдъ повѣта жидачѣвского такъ поважною бôльшостію вôддавъ ему свôй мандатъ, то вôнъ не то пôддає ся воли народу, але приймає се яко тымъ бôльшій доказъ довѣря. А що уважає обовязкомъ посла не лише заступати нарôдъ въ соймѣ, але и по-за соймомъ стояти въ звязи зъ своими выборцями, тому спросивъ усѣхъ безъ рôзницѣ сторонництвъ, а не его вина, єсли деякѣ прибути не хотѣли. Вôнъ бувъ отже знову льояльнымъ...

Приступаючи до обговореня обовязкôвъ руского посла и нашого положеня, зазначивъ, що ситуація теперь поважнѣйша черезъ розписанє выборôвъ до рады державнои. Пояснивши причины розвязаня парляменту, звернувъ увагу, що наша держава єсть въ добѣ перетворюваня, а щобы въ такôй хвили на Русинôвъ не забули, мусять они при надходячихъ выборахъ показати свою силу, бо въ державѣ числять ся тôлько зъ тымъ, хто має силу.

Вôдтакъ пояснивши, що політика рускихъ послôвъ мусить бути хлопскою, т. є. стремѣти до полѣпшеня и пôднесеня добробыту нашого хлопа, бо-жь нашь нарôдъ становить майже выключно станъ хлѣборобскій, додавъ: „Однакъ по-при се не вôльно намъ забути, що мы Русины, частина 30-міліонового народу, котрого бôльша, бо 25-міліонова часть живе на Волыни, Подôлю и Украинѣ пôдъ державою россійскою. Не вôльно намъ забути, що мы Русины, тымъ бôльше, що тамта бôльша частина, поневолена и закрѣпощена царатомъ россійскимъ, мовчить здушена за горло. Я Русинъ народовець..." почавъ посолъ зъ одушевленємъ складати своє „вѣрую" пôдъ взглядомъ національнымъ. Лице посла ще бôльше оживилось, очи загорѣлись, а зъ устъ его лилась така любовь до рôдной мовы, що всѣ участники дивились на него якъ на дугу-веселку, слухали найчуднѣйшои музики и чисто раювали, а зъ ними и вашь справоздавець такъ заслухавъ ся, що не въ силѣ бувъ кинути рукою, щобы пôдхопити оловцемъ ноты тои чудовои мельодіи. Буря оплескôвъ вôдъ народу дала ему зрозумѣти, що се не лишь его идеалъ: „за всѣ скарбы свѣта не промѣняю своєи рôдной мовы, анѣ за польску анѣ за россійску", але що се идеалъ всего, хоть и баламученого народу; ентузіязмъ и слезы въ очахъ участникôвъ, буря оплескôвъ дали ему зрозумѣти, що весь нарôдъ за одно стоить зъ тыми, котрѣ „не оглядаючи ся на богатого стрыка, у котрого пышнѣ палаты, приступають до вôдбудовы своєи рôдной хаты, котру знищили ему лихѣ сусѣды"...

Потôмъ посолъ перейшовъ до жаданъ руского народу. Пояснивши ординацію выборчу, высказавъ упослѣдженє наше, и заявивъ, що буде домагати ся знесеня курій а заведеня безпосередного, загального голосованя, заведеня автономіи національностій, охороны личнои свободы черезъ знесенє неконституційного патенту зъ 1854 р., рôвномѣрного увзгляднєня потребъ руского народу при ухвалѣ буджетовôй, реґуляціи рѣкъ и правильнои будовы зелѣзницъ, выступить противъ проектôвъ окружныхъ громадъ и хлопскихъ майоратôвъ и постоить за змѣною закона о пертрактаціяхъ спадковыхъ, за-для чого нинѣ найбôльше процесôвъ мѣжь родинами. Що-до квестіи неподѣльности ґрунтôвъ посолъ, пôддавши критицѣ Іех Гупка, зазначивъ, що намѣряє выступити зô своимъ проектомъ, єсли-бы интересованѣ, т. є. хлопы, узнали его для себе за корисный. Проектъ его коротко такій: По смерти батька переводить судъ розправу. До неи взыває спадкоємцѣвъ и раду родинну зложену зъ двохъ членôвъ рады громадскои и крôвнякôвъ. Они мають вразъ изъ судомъ розглянути, чи можна спадщину дѣлити. Єсли можна, то заразъ дѣлять и кождому спадкоємцеви вôддають въ посѣданє, зъ чого буде тая користь, що суксесоръ має заразъ дефінітивно свою спадщину, а не идеальну пяту чи десяту часть, о котру ще процесувати ся потребує. Коли-жь уже спадщины дѣлити не можна безъ очевиднои шкоды всѣхъ спадкоємцѣвъ, або коли спадкоємцѣ не потребують сего, тогдѣ рада родинна узнає спадщину неподѣльною, однакъ не разъ на завсѣгды та й не для найстаршого сына, бо сей може всѣмъ иншимъ займати ся, тôлько не господаркою и на нѣй не розумѣти ся, коли знову сынъ молодшій якъ-разъ кваліфікує ся на господаря. Ту отже рада родинна рѣшала бы, котрый изъ спадкоємцѣвъ має ґрунтъ неподѣльно дôстати, а котрый сплату. Дальше пôдаєсъ потребу старати ся о знесенє податку ґрунтового, а заведеня проґресивно-доходового зъ увзгляднєнємъ мінімумъ екзистенціи. Такъ само попирати буде парцеляцію обшарôвъ двôрскихъ, до котрои переведеня треба заложити банкъ парцеляційный або истнуючому банкови краєвому такій вôддѣлъ поручити. Выказувавъ потребу заложеня маґазинôвъ зôбжевыхъ, а на конець приступивъ до обговореня шкôльництва.

Посолъ зъ горы зазначивъ, що жаднѣ выдатки не можуть бути за великѣ, коли йде о просвѣту народу. Однакъ тая просвѣта має дѣйстно служити пôддвигненю народу, а не убôчнымъ цѣлямъ, якъ се дѣє ся у насъ. Тутъ на цѣли польонізація а не просвѣта народу! Се не нашѣ школы, де мучать дѣтей лише языкомъ польскимъ и польскими Кракусами, крулями и т. и., а про нашу славну бувальщину, про князѣвъ, козацтво, гетьманôвъ та про те, якъ нарôдъ рускій боронивъ вѣры и цѣлу Европу передъ заливомъ бисурманъ, про те навѣть не згадують. Що-до школъ высшихъ пôднѣсъ посолъ, якъ непропорціонально мало мають Русины своихъ школъ и якъ взагалѣ для всѣхъ народностій утрудняють науку у высшихъ школахъ дідактрами и мундурками. Пôднѣсъ отже, що всѣми силами треба стремѣти, щобы наука була безплатна.

На все те згромадженѣ згодились однодушно, просячи посла, щобы по змозѣ стоявъ за тыми справами. Зô своеи стороны селяне пôдносили, що власти шкôльнѣ страшно утрудняють селяньскимъ дѣтямъ вступъ до высшихъ школъ при испытахъ вступныхъ, и то въ способъ очевидячки кривдячій. Мѣжь многими примѣрами пôднесли, що хлопця, котрый V. класу выдѣлову скôнчивъ зъ вôдзначаючимъ успѣхомъ, вôдпалили при испытѣ зъ польского языка. Пôдносили конечну потребу, щобы замѣсть языка польского заведено языкъ нѣмецкій, однакъ лише для тыхъ дѣтей, котрѣ хотѣли бы до высшихъ школъ приготовляти ся. Згадали также справу знесеня рогачокъ, знесеня презентованя священикôвъ дѣдичами и привернене громадамъ права презентованя учителѣвъ.

Вкôнци селянинъ Щурко зъ Волцнева поставивъ внесенє, щобы заздалегôдь приготовляти ся до выборôвъ и въ тôй цѣли завязати комітетъ. До сего зборы цѣлкомъ уповажненѣ, бо то зборы выборцѣвъ, отже выразъ повѣту. И заразъ выбрано комітетъ выборчій зъ 24 людей, пôдъ проводомъ о. кан. Лукавецкого.

На закôнченє забравъ слово о. Северинъ Борачокъ, щобы словно зазначити въ имени цѣлого збору, що всѣ всею душею солідаризують ся такъ зъ пôднесеными справами, якъ и зъ провôдною идеєю свого посла: самостôйнои Руси-Украины, а згромадженѣ якъ бы на потвердженє сихъ слôвъ, грôмко пôднесли „Ще не вмерла Украина!" Пôднесенє и одушевленє на цѣлыхъ зборахъ було таке велике, що описати годѣ. Одно лишь мутило щасливу хвилю, що посолъ на всѣ просьбы зôбраныхъ, абы кандидувавъ до парляменту, вôдповѣвъ рѣшучо вôдмовно. Одно прирѣкъ, що на Пôдгôрскôй Радѣ вже скоро рѣшить ся справу кандидатуры и вôнъ всьо зô своеи стороны зробить, щобы помочи до выбору поставленого кандидата.

Отсе короткій хôдъ тыхъ славныхъ зборôвъ. Не вôддає вôнъ того враженя, яке мы зъ него вôднесли, але-жь бо треба було на нихъ бути и чути. Описати се не дасть ся.

Належить пôднести ще одно дуже важне зъ огляду на мазанину „Галичанина" и „Руского Слова". Коли я розповѣвъ выборцямъ, якъ москвофілы въ тыхъ часописяхъ представляють выбôръ нашого посла, а именно мовь-бы староста выбравъ его, а не хлопы зъ вôльнои волѣ, то середъ згромадженя повстало нечуване обуренє. „Мы самѣ его выбрали, бо мы его хотѣли! староста хотѣвъ Павліковского! Тôлько брехуны або вовки въ овечихъ шкôрахъ можуть такъ писати!" Такъ отже найлѣпше вôдповѣли самѣ выборцѣ, супротивъ чого дальше баламученя — до хрѣну! Шкода, що тѣ часописи не выслали на сесѣ зборы своихъ справоздавцѣвъ... Але мабуть они и безъ того знали, що брехню пишуть...

М. Петрицкій.

Вôдозва.

„Труд", жіноча промислова спілка.

Члени „Клюбу Русинок у Львові" заходять ся коло заснованя такої промислової спілки, яка подаючи помічну руку Русинкам, що шукають праці, могла би рівночасно пропаґувати домашний промисл, достарчувати на замовленє всякого рода жіночих убрань, приймати Русинки на науку шитя, крою, кравецтва, моднярства, удержувати склади з матеріями, потрібними до жіночих робіт, і тим способом старати ся, щоби руский гріш не ішов в чужі руки. В тій цїли уложений статут спілки став вже затверджений властями; тепер розходить ся лише о квоту около 3.000 зр., потрібну до введеня в житє згаданої спілки. На сю ціль вплинуло вже 500 зр., які опроцентовують ся в „Союзї кредитовім"; там будуть вкладати ся і дальші надсилані уділи, де остануть до часу заснованя спілки. Один уділ виносить 10 зр., а вписове 1 зр.; кождому вільно приступити з довільним числом уділів. Запрошуючи сею дорогою всїх В. П. Родимців до приступленя до спілки „Труд", просить „Клюб" висилати гроші на руки предсїдательки „Клюбу" п-ні Г. Шухевичевої у Львові ул. Собіщиня ч. 7, куда також зволять інтересовані відносити ся о висилку статутів та о близші інформації дотично Спілки. — За виділ: *Г. Шухевичева*, предсїдателька.

НОВИНКИ.

— **Руска выстава артистична разомъ зъ выставою фантôвъ дяковскои льотеріи** *въ великôй сали Народного Дому отворена що дня вôдъ 9 годины рано до 6 годины вечеромъ. Вступъ вôдъ особы 60 сотикôвъ, для молодежи шкôльнои 30 сотикôвъ. За купленымъ льосомъ въ цѣнѣ 2 коронъ вступъ для одной особы на одно вôдвѣданє вôльный. Каждый щирый Русинъ, кожда щира Русинка, чи то руска родина має патріотичный обовязокъ, въ мѣру вможности, вôдвѣдати выставу!*

— **Брошуру о выборахъ до Рады державнои**, выдану „Народною Радою" пôдъ заголовкомъ: *„Як пильнувати виборів до Ради державної, аби добре для нас випали"* можна дôстати, якъ мы вже згадали, въ книгарняхъ Наукового Товариства им. Шевченка (на ул. Чарнецкого 26) и Ставропиґійского Института (ул. Руска 3), также въ канцеляріи „Народнои Рады" (въ ринку ч. 10 на I-ôмъ поверсѣ коло канцеляріи „Просвѣты"). Цѣна одного примѣрника 5 крейцарѣвъ. Въ кождôй громадѣ повинно находити ся бодай кôлька примѣрникôвъ, а въ бôльшихъ громадахъ то й кôльканайцять. Найлучше купувати брошурку въ бôльшôмъ числѣ примѣрникôвъ, то выйде таньше; н. пр. якъ хто купує въ „Народнôй Радѣ" за 2 короны, то платить лише по 4 крейцарѣ, а якъ за 6 коронъ, то лише по 3 крейцарѣ за примѣрникъ.

— **Зъ Львôвского Бояна.** Въ пятницю розпочинають ся вправы хорôвъ товариства. Повѣдомляючи о тôмъ Вп. членôвъ, просить ихъ выдѣлъ, щобы точно и въ комплетѣ зôбрали ся того дня о год. 7½ вечеромъ. — Рôвночасно запрошує самъ выдѣлъ всѣхъ, що дорожать народною пѣснею и музикою, щобы вступили въ члены Львôвского Бояна, а тымъ самымъ станули въ ряды зъ дотеперѣшными

рацію, такъ ну-жь на право у реставрацію! мабуть ту культъ гіґієны — ахъ, нѣ, марґарины! Ту бачишь комнату и напись „pokój dla pań" — но-но, читай: „для аристократôвъ"; они бачь встыдливѣ, не люблять очей тыхъ плебеѣвъ, тожь лучше въ замкненыхъ кружкахъ забавлятись. На лѣво кавярня. Що тыхъ кавярень на свѣтѣ я бачивъ, такои-жь кавярнѣ не бачивъ! Паны пють молоко, а панѣ коняки... Є ту й „консерваторія"! якъ зъ нотъ тутки грають, лише такъ пôзнѣйше, пôзнѣйше, щобъ де-хто не бачивъ... На першôмъ поверсѣ читальня. Що-жь, треба читати! Є ґазетъ ту польскихъ щось три чверти копы усякихъ изъ кождои дѣльницѣ. Нѣмецкихъ є щось бôльше якъ тузинъ, а на першôмъ мѣсци Neue freie Presse, тота жидôвка изъ Fichtegasse; разъ хотѣли єи вже выкидати, опôсля мусѣли перепрашати; теперь она ту въ великихъ гонорахъ, найбôльшій достойникъ за нею пытає — не даромъ я все любивъ тую Press'у... А дальше французскихъ, анґлійскихъ, угорскихъ та ческихъ доволѣ. Є ту й три россійскѣ, а якъ пошукаєшь, найдешь ажь — двѣ рускѣ... Но ось вже й саля балева! минай ся нашь Левку и мри! Не одна анемічна перекрутилась ту цѣлую нôчку! не оденъ рутеньскій левъ сальонôвъ вавъ бы ту хвостикъ пôдъ себе чемненько!.. Спробуй но замкнути сю святиню, у мить покôнчать тутъ курацію — майже всѣ анемічнѣ станутъ втѣкати, иншого „баду" шукати...

(*Дальше буде.*)

членами до працѣ надъ розвоемъ товариства, що поклало собѣ за цѣль: двигнути высоко заповѣтъ Тараса: „Наша пѣсня, наша дума не вмре, не загине!“ — Вписуватись въ члены можна буде въ часѣ вправъ, якѣ вôдбуватись будуть въ комнатѣ Рускои Бесѣды [Ринокъ ч. 10. I. пов. Вписове выносить 1 кор. а мѣсячна вкладка 40 сот. — Вôдъ выдѣлу „Львôвского Бояна“ у Львовѣ, д. 1 н. ст. жовтня 1900. *Волод. Шухевичъ* голова, *д-ръ Ст. Федакъ* диригентъ.

— **Зъ Сокола.** По феріяхъ розпочинають ся наново вправы ґімнастичнѣ въ незмѣненôмъ порядку, т. е. въ понедѣлки и суботы вôдъ 7—8 вечеромъ а въ четверъ вôдъ 6—7 вечеромъ. Ученики и дѣти можуть вписувати ся на вправы вôдъ 15 жовтня и вôдъ тогды отвореный буде для молодежи окремый курсъ. Услôвя и иншѣ информаціи подасть справникъ товариства, котрый урядуе въ понедѣлки, четверги и суботы вечеромъ въ льокали товариства (Пôдвале ч. 7). — Засѣдане старшины вôдбуде ся въ четверъ 4 ого жовтня точно о годинѣ 8. — *Василь Нагôрный* голова, *Осипъ Кузьмичъ* справникъ.

— **Зъ Богородчаньского** пишуть намъ: Вô второкъ (2-ого жовтня) вôдбудесь *уконституоване повнои рады повѣтовои въ Богородчанахъ*, въ складъ котрои входять Русины: сѣмъ поважныхъ селянъ, одинъ властитель бôльшои посѣлости въ Грабôвци укôнченый ґімназіястъ Антоній Кнѣгиницкій и чотирохъ священикôвъ рускихъ (оо. Пачовскій, Паукъ, Охримовичъ и Несторъ Рудницкій). Надѣяти ся, що повна рада доложить всякого стараня, щобы, въ складъ выдѣлу вôйшли люде интелиґентнѣ, котрыхъ интензивна праця могла бы принести для добра сего, въ причины не Русинôвъ занедбаного повѣту якъ найкраснѣ успѣхи.

— **Громадна еміґрація.** Изъ Залѣщикъ пишуть намъ: Въ кôлькохъ послѣдныхъ мѣсяцяхъ кинулась горячка еміґраційна на тутешный повѣтъ. Майже о мѣсяця выѣздило або выѣздить по кôлька родинъ въ околичныхъ сѣлъ Синькова, Колодрôбки, Блищанки, Щитовець и т. д., т. е. изъ сѣлъ всхôдныхъ. Въ мѣсяци серпни и вересни кинулась горячка еміґраційна на села захôднѣ. Тамтого тыждня выѣхало изъ сѣлъ Печарна и Жежава надъ Днѣстромъ а также изъ села Давиняча разомъ кôлькадесять родинъ руского селяньства, зъ жѣнками и дѣтьми, удаючись зелѣзницею на Львôвъ и Гамбурґъ до Канады. Въ Давиняче поблагословивъ еміґрантôвъ на дорогу парохъ давиняцкій. Еміґранты, котрыхъ на дворець вôдпроваджали сотки людій изъ згаданыхъ сѣлъ, зъ плачемъ розстали ся зъ рôдною землею. По бôльшôй части були се господарѣ, посѣдачѣ 5—6 або й бôльше морґôвъ поля, а выѣхали тôлько черезъ знехоту до тутешныхъ вôдносинъ, черезъ бракъ заробку и т. и. Потѣшаючимъ обявомъ есть се, що всѣ ґрунты по еміґрантахъ перейшли въ руки господарѣвъ, котрѣ, абы не допустити переходу землѣ въ чужѣ руки, затягли позычки на свои ґрунты, набуваючи землю для себе.

— **Про руску ґімназію въ Коломыи** пишуть намъ: На сей рôкъ вписало ся до приготовляючои клясы 36 ученикôвъ, до I. клясы въ двохъ вôддѣлахъ 93 уч., до II. кл. 58, до III кл. 50, до IV. кл. 27, до V. кл. 32, до VI кл. 26, до VII. кл. 21, до VIII. кл. 19 — разомъ 362 ученикôвъ. Розпочата будова рускои ґімназіи оказуе ся вже теперь за тѣсна, бо обчислена лише на 10 клясъ; а вже и сего року властиво треба бы подѣлити и II. клясу, такъ що було бы тогдѣ разомъ зъ приготовляючою 11 клясъ. Не знати, на чие внесене міністерство счеркнуло въ планѣ будынку три комнаты; тымъ окрôмно зъ кошторису марныхъ 6 тысячь, а для розвитку ґімназіи зготовлено необчислену шкоду. За кôлька недѣль рускѣ ученики не будуть мали де ходити зъ природною потребою, бо мѣсця призначенѣ для нихъ въ лѣвôмъ крылѣ будынку будуть замкненѣ.

— **Пôдъ проводомъ Преосв. Андрея Шептицкого** вôдбували ся духовнѣ вправы духовеньства деканата богородчаньского и другихъ въ днияхъ вôдъ 23 до 26 вересня с. р. О тыхъ реколекціяхъ пишуть намъ зъ Богородчаньского: „Преосв. киръ Андрей выголошувавъ свои свѣтлѣ науки по чотири разы що дня и они пôдносили, одушевляли, духомъ Божимъ напували серця труженикôвъ въ виноградѣ Христовôмъ. Хвилѣ того незвычайного труду и ревности владики останутъ глубоко вритѣ въ серцяхъ дотычныхъ священикôвъ. Крôмъ „корму духовного“ мали реколектанты и „хлѣбъ насущный“ въ его гостиннôмъ домѣ.“

— **Проґрама концерту**, що вôдбудесь въ **Тернополи** въ четверъ дня 4 н. ст. жовтня с. р. о 8 год. вечеромъ въ сали Сокола: 1) Лисенко: „Сльоза“, хоръ мѣшаный. 2) Франко-Лисенка: „Розвѣйте ся зъ вѣтромъ“, сольо п. Менцинського. 3) Tausig: „Walzer-Caprive“, вôдограе на фортепянѣ п-на Дарія Шухевичѣвна. 4) Mendelsohn: Арія зъ ораторія „Elias“: Dann werden die Gerechten leuchten. 5) Топольницкій: „Моя мати ворожбита“, хоръ мѣшаный. 6) Желеньскій: Романсъ Кіркора зъ оперы „Goplana“, сольо п. Менциньскій. 7) Лисенко: Коломыйки, хоръ мѣшаный. 8) Лисенко: Народнѣ пѣснѣ: а) „Выйду я на гôроньку“, б) „Ой нелько, зацвѣло серденько“, в) „Дощикъ капае дрôбненько“, сольо п. Менценьскій. — Того самого дня въ комнатахъ „Бесѣды“ вечерокъ зъ танцями. — *Комітетъ.*

— **Шкôльна Помôчь въ Самборѣ** удержуе вже третый рôкъ бурсу. На сей рôкъ, якъ намъ доносять, принято до бурсы 46 ученикôвъ, а то: зъ школы вправъ 32, зъ выдѣловои 4, зъ ґімназіи 9 и одного зъ учительскои семинаріи. Шкôльна Помôчь, заложена що-йно передъ кôлькома роками, не мае нѣякихъ капіталôвъ, а въ сѣмъ роцѣ лишена навѣть пôдмоги соймовои мусить обмежити ся переважно на жертвы патріотôвъ. Тымъ то зъ уваги на важну задачу, яку се товариство сповняе, удержуючи бурсу, треба надѣятись, що Вп. Родимцѣ не вôдкажуть ему своеи помочи.

— **Зъ Бруховичь** доносять намъ, що на тамошнôй почтѣ въ двохъ мѣсяцахъ е написи, але самѣ тôлько польскѣ. Тому справедливо запытують дирекцію почтъ у Львовѣ: чому нема на бруховицкôй почтѣ написи рускои и чи дирекція гадае усунути тую неправильнôсть. Бруховичѣ село руске, а публика такъ мѣсцева якъ и доколична мае надѣю, що при змѣнѣ персоналу почтового, яка вже наступила, буде усунена и тая неправильнôсть що-до написей.

— **Карамболь зелѣзничій въ Краковѣ.** Въ ночи зъ суботы на недѣлю наѣхали на себе на стаціи въ Краковѣ два тягаровѣ поѣзды. На щастѣ обôйшло ся безъ жертвъ въ людяхъ натомѣсть оба поѣзды дуже ушкодженѣ, розбило ся та й ушкодило ся богато возôвъ.

— **Недбальство чи поганый жартъ?** Нашѣ галицкѣ почты, не знати, чи зъ недбальства чи зъ поганого жарту, листы, адресованѣ по руски до якоись мѣсцевости на галицкôй Руси, часто высылають до Россіи. Маю пôдъ рукою два листы, адресованѣ читко: „О. К. в домѣ О. В. пароха в Кієвци, п. Розділ“. А почта выслала ихъ до Кієва, зъ вôдтамъ они пôшли до Кѣлець, зъ Кѣлець въ Роздѣльную, а вôдти вже россійскѣ урядники почтовѣ вôдослали листы назадъ до Галичины. Въ Галичинѣ листы переходили ще якісь митарства, бо на однôмъ зъ нихъ написано. „Unbekannt“ а на те другою рукою: „Bitte nur abzugeben zum Pfarrer und nicht allsogleich schreiben: unbekannt. Adresse ist volkommen deutlich und richtig!“ При такихъ порядкахъ галицкихъ почтъ листы вандрували цѣлый мѣсяць! — *О. Кордуба.*

— **Въ Мостискахъ** украдено изъ замкненого столика въ урядѣ почтовôмъ готôвкою 3.600 коронъ готôвкою. Пôдозрѣного о сесю крадѣжь почтового слугу увязнено.

— **Дефраудація.** Дневники доносять, що начальникъ стаціи зелѣзничои въ Грибовѣ Левицкій, спроневѣривши кôлька тысячь коронъ, пропавъ.

— **Дрôбнѣ вѣсти.** Въ Залѣщикахъ кинувъ ся мин. четверга жидъ-музикантъ Мойсей Давидъ Гаванеръ зъ моста до Днѣстра и погибъ; полишивъ жѣнку и шестеро дѣтей; причиною самоубійства була нужда.

Наука, штука и література.

— Зъ рускои сцены. Въ двохъ послѣдныхъ днияхъ вересня вôдôгравъ нашъ театръ „*Скапаный свѣтъ*“, народный образъ Владислава Оркана — въ суботу въ сали польского „Сокола“, а въ недѣлю въ сали товариства „Gwiazda“. Отся штука не була ще представлена въ жаднôмъ театрѣ, тожь мѣжь львôвскою публикою, такъ рускою якъ и польскою, збудила велике заинтерессоване. На обохъ представленяхъ саля була повна людей. Бувъ и самъ авторъ, котрому публика на першôмъ представленю зготовила сердечнѣ оваціи.

Драма Оркана основана на отсѣй фабулѣ: Ґазда Паляцъ, жонатый въ друге, мае вôдъ першои жѣнки двохъ сынôвъ, Кантого и Собка. Канты любить бѣдну дѣвчину Зузьку, хотѣвъ бы женити ся зъ нею, але батько сему противный. Собко знову знюхавъ ся зъ мачохою, почавъ лайдачити. Черезъ те батько при смерти не подѣливъ ґрунту, якій мавъ по першôй жѣнцѣ, мѣжь обохъ сынôвъ, а записавъ его выключно Кантому, застерѣгаючи Собкови, якъ и другôй жѣнцѣ, тôлько доживоте и малу сплату. Коли бъ однакъ дѣлали вони на шкоду Кантого, то сей мае святе право выгнати ихъ зъ ґрунту. Свôй власный ґрунтъ записуе Паляцъ Кантому пôдъ услôвемъ, що вôнъ не оженить ся зъ Зузькою; въ противнôмъ случаю ґрунтъ сей мае дôстати ся Собкови и мачосѣ. Тому-то вони й радять Кантому оженити ся зъ Зузькою, але вôнъ хочь любить ей, хочь мае зъ нею вже двое дѣтей, не може на се зважитись, бо тѣ, що радять ему, то его ворогы!... И вôнъ женить ся на перекôръ имъ зъ Гальжбітою, дочкою громадского радного. И тутъ кôнець повѣсти, а початокъ драмы.

Зачинае ся вона весѣлемъ Кантого, котре скôнчилось бійкою. Въ хатѣ Паляцôвъ настае пекло. Собко и Настя (мачоха) грызуть Кантого, гризуть и зневажають его жѣнку; грыжу его збôльшуе ще Зузька, котру вôнъ вчинивъ нещасливою, котра робить ему теперь закиды, допоминаесь вôддания старшои своеи дитины, яку вôнъ узявъ на выховане. Собко, Настя и Зузька починають зъ Кантымъ процесъ и вже певнѣ побѣды, але вôнъ записуе свôй ґрунтъ жѣнцѣ, а брата й мачуху выкидае зъ хаты. Сцена, потрясаюча своею житевою правдою. „Люде, чи знаете вы, що то значить ити на старôсть зô своеи хаты въ комôрне, зъ ґаздинѣ, зъ господарскои дочки зôйти на комôрницю?! О свѣте, скапаный свѣте!“ — кличе Настя середъ розпучливого плачу. Отся сцена зворушуе до слѣзъ и всякій мимоволѣ мусить мати спôвчуте для тои самои жѣнки, котра доси була лишь чорнымъ духомъ у штуцѣ. Пôдчасъ метушнѣ, яка вчинила ся при выкиданю Настѣ и Собка зъ хаты, Зузька забирае свою дитину, однакъ Канты знову вôдбирае ей вôдъ неи. Знову зворушуюча сцена мѣжь Кантымъ и Зузькою. „Коли вже все такъ скапало, то нехай хочь оно лишить ся менѣ, бо въ тебе оно змарнѣло бъ; тобѣ лекше буде одно годувати“ — говорить Канты, а въ его голосѣ тôлько муки, тôлько жалю, розпучливого жалю за минулымъ... Потôмъ просить свою жѣнку: „Доглядай сеи дитины, бо вона сирôтка, скапала бы безъ нашои опѣки, а шкода було бъ...“ И жѣнка, хоть сльозы жалю дусять ей, прирѣкае се. И ще одна потрясаюча сцена зъ мужицкого житя. До хаты входить старый, слабосилый дѣдъ. „Менѣ рôднѣ дѣти дали въ руки отсей жебрачій патикъ; я имъ увесь ґрунтъ записавъ, а вони пôслали мене за врошенымъ хлѣбомъ... А Исусъ давъ ся розпяти за сей скапаный свѣтъ! Шкода Єго було!“ А конець драмы: Канты сидить задуманый въ комнатѣ, а въ другôй его жѣнка спѣвае его та Зузьчинôй дитинѣ сумну-жалôбну пѣсню колыскову. Вôнъ починае тихо плакати зъ жалю... куртина закрывае сцену...

Се лишь сухій змѣстъ драмы. Треба бачити ей, треба мати серце, вразливе на людскѣ терпѣня, и треба бачити въ хлопѣ рôдного брата, абы зрозумѣти ей, абы вôдчувати те, що вôдчувавъ авторъ пишучи ей.

При сѣй нагодѣ и про автора слôвъ кôлька. Є вôнъ мужицкій сынъ зъ лімановского повѣту, вôдзначаючій ученикъ однои зъ краковскихъ ґімназій. Та свобôдный умъ его не мôгъ вытерпѣти гнету шкôльнои системы и авторъ „Скапаного свѣта“ выступивъ зъ VII. клясы и закôнчивъ симъ свои офіціяльнѣ „студіи“. Посвятивъ ся літературѣ и зъ великимъ талантомъ змальовуе житє своихъ братôвъ-хлопôвъ. Натура на-скрôзь артистична й оріґінальна. Нужду хлопску вôдчувае всею душею. Спору часть року пересиджуе на селѣ, не встыдаесь навѣть працювати на батькôвскôй нивѣ. И теперь ѣде на село, де перебуде „ажь до снѣгу“, а опôсля, на зиму, перенесесь до Кракова. А душу вôддавъ бы, щобъ лишь полѣпшити хлопску долю. „Въ нашихъ сторонахъ нарôдъ такій бѣдный, — пояснювавъ менѣ, коли я пытавъ его про тамошнѣ партійнѣ вôдносины, — що сама нужда аґітуе. Хто людямъ першій говорити-ме про нужду, того найскорше послухають, а хто щирѣйше про ню говорити-ме, той скорше вôднесе побѣду“. „Скапаный свѣтъ“ написавъ передъ двома роками; не выставлявъ его на сценѣ, бо на его думку въ польскôмъ театрѣ не вмѣють грати штукъ зъ хлопского житя. Коли въ маю с. р. побачивъ у Краковѣ рускій театръ, постановивъ выставити свою штуку на рускôй сценѣ. И вдоволеный зъ выставы: артисты зробили, що було въ ихъ силѣ... Лишь невдоволеный, що на представлене прийшли и тѣ, що не розумѣючи по руски нудились и критикували. Якась панѣ зъ высокои сферы замѣтила, що все те саме повтаряесь. „Певне, що те саме, бо хлопска нужда також все та сама“ — вôдповѣвъ вôнъ ѣй, вчувши и замѣтку.

А теперь де-що про гру артистôвъ. Згоджуюсь зъ авторомъ: они зробили, що було въ ихъ силѣ. Але деякѣ уступы були по-надъ ихъ силы. П. Осиповичева (Настя) була въ своѣй роли знаменита: сварка зъ невѣсткою и Кантымъ, пôдъюджуване Собка и Зузьки противъ него вôддала зъ житевою правдою. Тôлько въ сценѣ, коли ей выкидають зъ хаты, за-мало було розпуки. Але першеньство все-таки ѣй належить ся. П. Стадникъ (Канты) зробивъ бôльше, якъ можна навѣть вымагати вôдъ него, и яко режісеръ и яко артистъ. Не его вина, що его вдача надаесь бôльше до сальоновыхъ роль. Мимо того перенявъ ся ролею, вживъ ся въ ню и особливо въ сценѣ, коли просить жѣнку, абы вона заопѣкувалась его та Зузьчиною дитиною, и въ кôнцевôй сценѣ гравъ на струнахъ серця тыхъ видцѣвъ, що не приходять до театру лишь по те, „абы смѣяти ся“. Панна Ґембіцка за слабый до своеи ролѣ мала голосъ. Впрочôмъ роля пôдходить пôдъ ей талантъ. Розпука за-для утраченого щастя, за-для скапаного вѣку, жаль, шаленый, дикій жаль матери за дитиною, яку ѣй вôднято, найшли въ нѣй добру интерпретаторку. И п. Рубчакова (Гальжбіта) зрозумѣла свою ролю. Чудово вôддала ту сцену, коли зô здавлюванымъ плачемъ прирѣкае чоловѣкови доглядати его дитины. П. Ґембіцкій (вôйтъ), п. Рубчакъ (батько Гальжбіты) грали добре, якъ звычайно. И всѣ иншѣ вывязувались якъ слѣдъ зô своеи задачѣ. Годѣ згадувати ихъ по имени, бо ролѣ ихъ замало визначнѣ, хиба ще п. Костевôй (комôрниця Яґа) належить ся признане.

Та менше тѣ або иншѣ хибы. Важне те, що въ гру вклали артисты свою душу, такъ якъ въ драму всю свою душу вклавъ авторъ. — *М. Лозиньскій.*

Надôслане

„Henneberg-Seide“

— nur ächt, wenn direkt von mir bezogen — schwarz, weiss und farbig, von 45 Kreuz. bis fl. 14 65 p. Meter. An Jedermann franko und verzollt ins Haus. Muster umgehend.

G. Henneberg, Seiden-Fabrikant (k. u. k. Hofl.) Zürich. 58 (1)

Господарство промыслъ и торговля.

Загальнѣ зборы „Ризницѣ“ и „Пріюта“.

[Справоздане надôслане зъ Самбора.]

(Докôнчене.)

Того-жь дня о 3 годинѣ пополудни вôдбули ся въ комнатахъ Ризницѣ зборы членôвъ института „Пріютъ для вдôвъ и сирôтъ по священикахъ“. Зборы тѣ були заповѣджені на попередный день т. е. на 3 ого вересня и того жь дня вôдслуживъ о. крил. Пакижъ заупокôйну службу Божу за благодѣтелѣвъ и членôвъ „Пріюта“. Въ означеный на зборы часъ явило ся мале число членôвъ и зъ причины недостатку комплету вôдложено зборы на 4-ого. Того дня зôбрало ся около 20 членôвъ и предсѣдатель о. крил. Пакижъ вôдкрывъ зборы, спôмнувши теплыми словами о упокоившôмъ ся добродѣю д-рѣ Модестѣ Гумецкôмъ и другихъ членахъ. Память тыхъ покôйныхъ почтено встанемъ зъ мѣсць.

Въ слѣдъ за тымъ подавъ о. Гмитрикъ справоздане зъ дѣяльности выдѣлу за минувшій рôкъ и справоздане касове. Зъ того справозданя показало ся, що теперь Пріютъ розпоряджае капиталомъ 22.167 кор. 86 сот. крôмѣ леґата бл. п. д-ра М. Гумецкого въ сумѣ 4000 коронъ, котрый ще не есть зреалізованый. Контроля переглянула рахунки, найшла, що все точно веде ся, що всѣ позиціи касовѣ въ порядку, и внесла, щобы удѣлити выдѣлови абсолюторію. — Удѣлено.

При точцѣ „внесеня“ предложивъ выдѣлъ слѣдуюче внесене о. крил. Пакижа: „Зборы уповномôцнять выдѣлъ розпочати акцію будовы Пріюта у Львовѣ а не въ Самборѣ. Ґрунтъ дасть у Львовѣ одинъ добродѣй, а капиталъ вôддати на будову дому „Пріюта“. — Надъ тымъ внесенемъ розвинула ся ширша дискусія, именно въ квестіи засадничôй: чи дôмъ Пріюта мае будувати ся у Львовѣ чи въ Самборѣ. Наконець поставивъ о. Теодоръ Рѣпецкій внесене, щобы такъ зъ огляду на постанову статута, котрый каже, щобы дôмъ Пріюта бувъ у Самборѣ, а не менше зъ того взгляду, що Пріютъ повиненъ бути домомъ бôльшимъ, величавымъ, вôдповѣднымъ на помѣщене якихъ 60 родинъ, а на будову такои каменицѣ фондъ до теперь зôбраный далеко замалый, перейти надъ внесенемъ до порядку дневного. — При голосованю внесене выдѣлу вôдкинено.

П. Лашкевичь поставивъ внесене, щобы зъ фондôвъ Пріюта заложити фахову школу для науки робôтъ жѣночихъ и конфекцій, при чôмъ зъ фондôвъ Пріюта удѣляло бы ся вдовамъ и сиротамъ запомоги для посѣщуваня тои школы. — Надъ симъ предложенемъ перейдено такожь до порядку дневного.

О. Маляркевичь внесъ: щобы упросити всѣ три Ординаріяты, абы они заохотили духовеньство до складокъ на Пріютъ, а рôвночасно щобы въ каждôй епархіи выделеґувати збирателѣвъ деканальныхъ для збираня жертвъ. — Се принято.

О. Гмитрикъ поставивъ внесене, щобы въ цѣли успѣшнѣйшого веденя дѣлъ основати епархіяльнѣ аґентіи у Львовѣ, въ Станиславовѣ и въ Перемышли, зъ котрыми мавъ бы выдѣлъ постôйно зносити ся. — Се внесене принято и поручено выдѣлови до переведеня.

Вконець на представлене членôвъ рѣшено знизити рôчнѣ вкладки зъ 4 на 2 короны.

На тôмъ закôнчено нараду и замкнено зборы.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу ремѣсничо-промыслову у Львовѣ.**

— **Русины!** Памятайте на бурсу філіи Руского Товариства педаґоґічного въ Станиславовѣ!

В САЛИ ТОВАРИСТВА „GWIAZDA“
ул. Францішканьска ч. 7.

Львівский Руский Народний Театр
Товариства „Руска Бесіда“ у Львові.

В Понеділок дня 1 Жовтня 1900

ЗА ДВОМА ЗАЯЦЯМИ

Комедия зі сьпівами і таньцями з міщаньского житя в 4 акт. М. Старицкого.

Режісер п. И. Стадник.

ЦІНИ МІСЦЬ: Крісло перворядне 2 кор., другорядне 1 кор. 60 гел., трерорядне 1 кор. 20 гел., партер стоячий 80 гел., для пп. войскових и студентів 50 гел.

Білетів дістати можна в товаристві „Руска Бесіда“ ринок ч. 10., а вечером при касі.

Початок о годині 7 вечером.

Телеґрамы.

Вѣдень 1 жовтня. Цѣсарь повернувъ зъ Ґориціи и удавъ ся до Шенбруну. Повернувъ такожь д-ръ Керберъ.

Прага 1 жовтня. Hlas Naroda нападае на Молодочехôвъ за ихъ тактику обструкційну, бо се буде почином сполуки всѣхъ Нѣмцѣвъ въ парламентѣ, котрѣ будуть мати тогдѣ велику бôльшôсть и взывае нарôдъ ческій, щобы ставувъ супротивъ тактики Молодочехôвъ.

Лондонъ 1. жовтня. Мѣжь командантами сполученыхъ вôйскъ панує непорозумѣне и команданты: россійскій, французскій и американьскій не хотять узнати Вальдерзого головнодоводячимъ.

Надôслане.

Вернувши до Львова, приймаю якъ доси всѣ роботы въ кругъ кравецтва жѣночого входячѣ. — Замовленя зъ провінціи полагоджую пôсля найновѣйшихъ взорôвъ въ якъ найкоротшôмъ часѣ.

Зъ днемъ 15 н. ст. вересня отвираю курсъ науки крою методою французкою.

Александра Клосевичъ
ул. Хорущины ч. 13. 479 1—3

Адвокатъ Д-ръ Левъ Ю. Алексевичъ
открылъ адвокатскую контору въ г. Станиславовѣ на Сапѣжинской (тысьменецкой) улицѣ н-ръ 10 (возлѣ ц. к. Староства).
81 1

Вода фіялкова

усувае зъ лиця прищѣ, лишаѣ, угры, сѣдане и лущене шкôры, выгладжуе морщины и вô сповину. Вôдсвѣжуе, выбѣлюе и вынѣжнюе лице.

5 Цѣна 2 кор.

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ

Львôвъ: склепы власнѣ улица Оикетуска ч. 25, Ринокъ ч. 11. Краківъ: Сукенницѣ ч. 20. Черновцѣ: Галиця ч. 3. Перемышль: ул. Францішканьска ч. 4

Надôслане.

Загальное собраніе членовъ Товариства задаткового „Добробытъ"

Общества зареєстрованого съ обмеженою порукою въ Самборѣ отбудется дня 11 н. ст. жовтня 1900 о годинѣ 3 пополудни въ комнатахъ Рускои Бесѣды въ Самборѣ съ слѣдуючимъ порядкомъ дневнымъ:

1) выборъ 2 директорôвъ
2) справоздане комисіи контрольнои.
3) внесеніе членовъ.

Левъ Щавиньскій предсѣдатель.
Іоанъ Шемердякъ секретарь. 488 1—1

Франца Вільгельма
аптикаря въ Neunkirchen
(Niederösterreich)
прочищаючу
ГЕРБАТУ
можна дôстати у всѣхъ аптикахъ по 1 зр. а. в. за пачку. 414 6—0

Торговая насѣнь
Ант. Климовича и Сына
у Львовѣ, площа Галицка 14.
поручае до теперѣшного засѣву: насѣне Рѣпи паст. стерн. бѣлои округлои кл. 35 зр., насѣне Рѣпи паст. стерн. бѣлои довгои кл. 40 зр.
407 14—73

Оригінальнѣ гарлемскѣ цибульки
ГІЯЦИНТÔВЪ и ТУЛІПАНÔВЪ
одержало просто зъ Голяндіи
Заведене огородниче
М. ВОЛИНЬСКОГО
у Львовѣ, площа Маріяцка ч. 3
и поручае ихъ по найдешевшихъ цѣнахъ. На ласкаве жадане цѣнники вôдворотно. 4‘4 7—14

Мед. Д-ръ БОГОСЕВИЧЬ
Дентистъ
ординуе при улици Ягайлоньскôй число 7 вôдъ 9—1 и 3—5 287

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ
Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, біноклѣ далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайги, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ манометры и т. и.

Урядженє дзвôнкôвъ електричныхъ.

Всякѣ направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4158

Сталѣ цѣны, означенѣ на кождôй штуцѣ.
ГАЙЛЬМАНЪ КОНЪ и СИНЫ
перворядный дôмъ конфекційный одежій мужескихъ и хлопячихъ
ЛЬВÔВЪ
Готель францускій. Площа Маріяцка ч. 5.
459 10—10

Мужеску Безсильнôсть 344
выкликану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣхôвъ молодости и розпусты, усуне напевно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданяхъ илюстрована книга
Самоохорона д-ра Ретана
Россійске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.
Тысячѣ людей найшли въ нѣй поясненя своихъ недугъ и направили свои мужескѣ силы при помочи вказаного въ книжцѣ способу лѣченя. По одержаню франко належитости, высылае ся франко книга въ кувертѣ маґазиномъ выдавцѣвъ Р. Ф. Бірей въ Липску. (R. F. Bierey's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

Специялістъ недугъ шкôрныхъ и венеричныхъ
Д-ръ Левъ Раппъ
повернувъ и ординуе вôдъ 9—12 и вôдъ 2—5.
456 Ягайлоньска ч. 13, II. поверхъ. 5 6

ПÔДЪ ЗВѢЗДОЮ.
АПТИКА
ПЕТРА МІКОЛЯША
у Львовѣ, Коперника ч. 1
поручае
ВИНА ЛѢЧНИЧИ Д-ра Кароля Міколяша
вôдзначенѣ найприхильнѣйшими свѣдоцтвами вызначныхъ поваг лѣкарскихъ въ краю и за границею.
НАЙНОВѢЙШИ ПЕРФУМЫ
выробу парискихъ фірмъ свѣтовыхъ Л. Т. Піверъ и Societte Hygienique
Всякѣ приборы до бактеріольоґіи и мікрохеміи.
Найлучшѣ средства косметичнѣ и тоалєтовѣ французскѣ. 398 15—30
Воды лѣчничѣ ґазовѣ
перевысшаючѣ родимѣ воды мінеральнѣ.
ПРИРЯДЫ ХІРУРГІЧНѢ
англійскѣ, французкѣ и нѣмецкѣ найлучшои якости.
Хемікалія для п. п. Фотоґрафôвъ.

Учениця з укінченою VII клясою
глядае лекцій. Юлія Басяк в Дрогобичи, ул. Сільна ч. 216
484 в домі П. Ляховича. 1—2

В. Мальшиґрошь
артистъ-маляръ въ Рогатинѣ
приймае церковнѣ роботы вхо дячѣ въ обсягъ малярства, рѣзьбарства и позолотництва.
461 2—8

Ковдры и матерацы
найдешевше набути можна въ специяльнôй робôтни постелій
Іосифа Шустера
Львôвъ, улиця Коперника ч. 5.
455 7—30

Гармоніюмъ до науки спѣву
дуже тревалои конструкцій
поручае
ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ
у Львовѣ. 94

Буліонъ для тяжко хорыхъ найпожившѣйшій и найгігієнічнѣйшій по 5 зр., 6 зр., 7 зр. 50 кр. за кільо. **ЧАЙ** чисто россійскій. Кільо вôдъ 7 зр. 60 кр. до 2 зр. 75 кр. **КОЦЫ** на конѣ вовнянѣ власнои роботы въ пасы бѣлѣ въ чорнымъ маючѣ 6 метрôвъ обсягу, штука по 6 зр. 50 кр.
Двôръ Лапшинъ почта Бережаны. 446 7—10

Brady-ого
КАПЛѢ ЖОЛУДКОВѢ

давнѣйше Маріяцельскѣ каплѣ жолудковѣ
приспособленѣ въ аптицѣ „пôдъ королемъ Угорщины" Кароля Брадї у Вѣдни I. Fleischmarkt 1.
загально досвѣдне и знане средство лѣчниче зъ побуджуючого дѣланя на жолудокъ при забуреняхъ травленя и иншихъ недомаганяхъ жолудка.
Цѣна за фляшку . . . . **40 кр.**
Подвôйна фляшка . . . . . . **70 кр.**
Не можу не звернути ще разъ уваги на те, що мои каплѣ жолудковѣ часто бувають фальшованѣ. Тому при купнѣ треба уважати на повысшу охоронну марку въ пôдписомъ **C. Brady** а вôдкинути яко неправдивѣ всякѣ фабрикаты, котрѣ не заосмотренѣ тою маркою охоронною и пôдписомъ **C. Brady**. 424 3—24
Каплѣ жолудковѣ аптикаря К. Брадї
(давнѣйше Маріяцельскѣ каплѣ жолудковѣ)
опакованѣ въ червоныхъ складистыхъ коробкахъ въ образомъ св. Матери Божои зъ Маріяцель [яко марки охоронной]. Пôдъ маркою охоронною мусить находитись стоича побôчь пôдпись C. Brady
Складовѣ части подані.
Каплѣ жолудковѣ правдивѣ можна набути у всѣхъ аптикахъ.

О 60% дешевше, чимъ деинде.
Одинока у Львовѣ піротехнічна робôтня
ЮЛІЯНА РУТКОВСКОГО
„зъ Варшавы"
при ул. Домбровского число 4
поручае
Штучнѣ огнѣ въ 70-ти родахъ. Скомплетованѣ сортименты: по 6, 10, 15, 25 до 150 коронъ а. в. Огнѣ бенґальскѣ, сальоновѣ, пахучѣ въ пуделкахъ по 20 сот. 30, 60 и 1 кор. а. в. Цѣнники на бажане даромъ и оплаченѣ.
849 23—36

НОВÔСТЬ. НОВÔСТЬ.
ВОДА ДО ВОЛОСЯ
Станислава Липницкого
По кôлькаразовôмъ ужитю дѣлае чудесно.
Припоручаю всякѣ матеріялы аптичнѣ и звряды тоалєтовѣ.
Дôстати можна лише въ дроґерии
Станислава Липницкого
У ЛЬВОВѢ
386 ул. Сикстуска ч. 21. 19—0

Цѣс. корол. уприв.
Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, лікерôвъ и оцту
Юлія Миколяша Наслѣдникôвъ
Якова Шпрехера и С-ки
у Львовѣ
поручае старѣ горѣвки польскѣ, розолісы, лікеры, румы правдивѣ зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bongout" на наливки, також правдивый оцетъ спіритусовый. 366 52—?
Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

ЗАЛЮЗІИ и СТОРЫ
припоручае П. Т. Публицѣ по найдешевшихъ цѣнахъ фабрика
І. ХРІСТОФА
заложена въ р. 1873 267 29—36
Львôвъ, улиця Яблоновска ч. 9.

Маю честь повѣдомити Вп. П. Т. КЛІЄНТÔВЪ
ц. к. надворного заведеня
І. ГЕННЕРА
що обнявъ-емь тое заведене на власнôсть и буду его дальше вести на тôй высокости и досконалости, на якôй черезъ п. І. Геннера бувъ проваджений.
Н. Лісса
401 21—65 улиця Академицка число 18.

Машины и знаряды господарскѣ
зъ перворядныхъ фабрикъ
можна купувати за посередництвомъ
„НАРОДНОИ ТОРГОВЛѢ"
у Львовѣ
а именно:
Сѣчкарнѣ ССХ зъ 2 ножами и 1 колесомъ по 54 кор.
Сѣчкарнѣ ТН зъ 3 ножами и 2 колесами „ 56 „
Сѣчкарнѣ ТН зъ 4 ножами и 2 колесами „ 59 „
Млынки до чищеня збôжа системы Бакера „ 100) „ штука
Млынки до чищеня збôжа лекшѣ „ 64) „
Молотѣльнѣ ручнѣ . . . . . „ 170 „
Краячѣ до буракôвъ . . . . . „ 60 „
Тискачѣ [гнѣтôвники] . . . . . „ 230 „
Прасы до олѣю . . . . . „ 230 „
Плуги ковальскои роботы зъ колѣсницами „ 32 „
Косы зô стирійскои стали довгѣ: 60, 70, 80 цм.
по кор. 1·00, 1·20, 1·40
[Косы можна набути по всѣхъ складахъ „Народнои Торговлѣ. На 5-кілеву посылку иде 8—10 кôсъ.]
Окрôмъ того можна купувати за посередництвомъ „Народнои Торговлѣ" и иншѣ машины и знаряды господарскѣ по цѣнахъ фабричныхъ.
ПРИМѢТКА. Плуги и косы продаю ся лише за готôвку и безъ опусту. При сейчасовôй уплатѣ за сѣчкарнѣ дае ся 5% опусту а за всѣ прочѣ машины 10% опусту. Допускае ся и сплату ратами (зъ вымкою плугôвъ и кôсъ) за окремою умовою и порукою, однакъ въ тôмъ случаю не признае ся нѣякихъ опустôвъ.
Застерѣгае ся можлива пôзнѣйша змѣна цѣнъ!
267 18—? Народна Торговля.

Заступникôвъ
пошукуе ся для епохальнои американьскои новости, котрои продажь є простою забавкою. Артикулъ той єсть въ Америцѣ загально розповсюдненый и мае також великій розголосъ въ Нѣмеччинѣ. Ласк. оферты пôдъ: **Н. 6. 10.000** до *Haasenstein & Vogler A.—G., Frankfurt a/M.*
469 2—2

Тапеты найновѣйшѣ
Штукатеріи суфітовѣ
Сторы и жалюзіи
до вôконъ
Хôдники кокосовѣ
Дроты до сходôвъ
поручають найдешевше
И. ЛУЩИЦКІЙ
и
В. АДАМСКІЙ
давнѣйше ІРҐЕНСЪ
Львôвъ, Собѣского 4.
Для Пп. Архитектôвъ и пôдприемцѣвъ вôдповѣдный рабатъ 408 21—25

Розкладъ ѣзды поѣздôвъ зелѣзничихъ важный вôдъ 1 мая 1900.

пôсля часу середно-европейского [пôзнѣйшого о 36 мінутъ вôдъ часу львôвского.]

посп.	особ.	приходить до Львова
		День
	6·20	Зъ Черновець, Ицканъ, Станиславова
	7·45	„ Янова (гол. дворець)
	8·05	„ Лавочного Калуша, Хирова
	7·40	„ Тернополя, Бродôвъ на Пôдзамче
	8·00	„ „ „ гол. дворець
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои (гол. двор.)
	8·50	„ Кракова, Вѣдня, Орлова
	11·45	„ Ярослава, Любачева
	11·55	„ Ицканъ, Станислав, Козовы
	12·55	„ Янова на гол. дворець
1·35		„ Кракова, Вѣдня
	1·15	„ Скольского, Хирова, Калуша
1·45		„ Ицканъ, Станиславова, Гусятина
2·20		„ Пôдволочискъ на Пôдзамче
2·35		„ „ „ гол. дворець
	5·40	„ „ „ Пôдзамче
	5·17	„ „ „ гол. дворець
	6·00	„ Сокаля, Белзця, Любачева
		Нôчь
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борыслава
12·30		„ Черновець, Букарешту
2·31		„ Кракова, Вѣдня, Орлова
	3·12	„ Пôдволочискъ на Пôдзамче
	3·25	„ „ гол. дворець
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Сянока
	9·45	„ „ „ „ Хирова
	10·—	„ Ицканъ, Пôдвысокого, Козовы
		„ Кракова, Вѣдня, Любачева
	—·—	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Сянока
	—·—	„ Ицканъ, Козовы, Пôдвысокого
	10·12	„ Пôдволоч., Бродôвъ, Копычинецъ
	10·30	„ „ на гол. дворець
	10·15	„ Лавочного, Хирова, Пешту

посп.	особ.	вôдходять зô Львова
		День
	6·25	до Лавочного, Пешту, Борыслава
	6·30	„ Пôдволочискъ, Одесы, Козовы, г. д.
	6·35	„ Ицканъ, Букарешту, Радовцѣвъ
	6·43	„ Пôдволочискъ зъ Пôдзамча
8·30		„ Кракова, Любачева, Орлова, Вѣдня
	8·40	„ „ Вѣдня, Хирова, Стружа
	9·15	„ Янова
	9·25	„ Пôдволочискъ зъ гол. двôрця
	9·55	„ Черновець
	9·42	„ Пôдволочискъ зъ Пôдзамча
	—·—	„ Белзця, Равы, Любачева
1·35		„ Пôдволочискъ зъ гол. двôрця
2·08		„ „ „ Пôдзамча
2·45		„ Ицканъ, Гусятина, Керезмезе
2·55		„ Кракова, Вѣдня, Хабôвки
	—·—	„ Ярослава
		Нôчь
12·40		до Кракова, Вѣдня, Берлина
2·51		„ Ицканъ, Констанцы, Букарешту
	4.15	„ Кракова, Хирова, Коросна
	6·10	„ Станиславова
	6·30	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Варшавы
	6·50	„ Лавочного, Мункача, Хирова
	7·25	„ Сокаля, Равы рускои
	7.10	„ Тернополя зъ гол. двôрця
	7·33	„ „ „ Пôдзамча
	9·12	„ Янова 1/10 до 30/4 1900 включно
	10·50	„ Ицканъ, Гусятина, Радовецъ
	10·40	„ Кракова, Вѣдня, Ивонича
	11·—	„ Пôдволочискъ, Бродôвъ г. двôрця
	11·23	„ „ Грималова Пôдзам.

ЗАМѢТКА: Пора нôчна числить ся вôдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рано. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ державнои при ул. Красицкихъ ч. 5.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Ч. 211. Львôвъ, Второкъ 19 Вересня (2 Жовтня) 1900. Рочникъ XXI.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и рускихъ святъ) о 5-тôй годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей" выходить вô второкъ, и вô второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и иссераты принимають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро ґазетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитôсть за инсераты платнѣ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додаткомъ

въ Австріи: на цѣлый рôкъ . . 16 зр., на пôвъ року . . 8 зр.
за границею: на цѣлый рôкъ . . 22 зр., на пôвъ року . . 11 зр.
у Львовѣ: на цѣлый рôкъ . . 14 зр., на пôвъ року . . 7 зр., на чверть року . 3·50 зр., на мѣсяць 1 зр. 20 кр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта.

Поединоке число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошеня звычайнѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вôдъ одной стрôчки инсератовой або ей мѣсця а въ рубрицѣ „Надôслане" по 25 кр. а. в.

Подяки и кождѣ донесеня приватнѣ числять ся по 15 кр. вôдъ стрôчки.

Caveant consules!

Напятноване вчера въ „Дѣлѣ" фарисейство москвофілôвъ, яке такъ ярко выразило ся дня 29 вересня зъ нагоды зборôвъ, скликаныхъ посломъ д-ромъ Євгеніємъ Олесницкимъ въ Жидачевѣ, та й взагалѣ тактика москвофілôвъ при теперѣшнôй акціи выборчôй, наказує намъ въ сêй преважнôй хвили вôдозвати ся до загалу нашихъ патріотôвъ по краю, бажаючихъ добра народного, осторогою: caveant consules!

Москвофільска праса зачала въ остатнôмъ часѣ дути въ трубу „согласія" ба навѣть зôтхати за привернєнємъ „консолідаціи" — а все те „для добра Руси".

Хто бы не знавъ „ловкости" москвофільского штабу, мôгъ бы все те брати за добру монету, коли тымчасомъ се тôлько лицемірство вовка въ овечôй шкôрѣ.

„Согласіє!" Якъ москвофілы розумѣють „согласіє" и „добро Руси" въ практицѣ, се показало ся въ Жидачевѣ дня 29 вересня. Впрочôмъ се видко и зъ цѣлои тактики москвофільского штабу, якои вôнъ держить ся въ своѣй прасѣ. Въ однôмъ и тôмъ самôмъ числѣ ґазеты трубить ся за „согласіємъ", а въ кôлька стрôчокъ нижше въ найбезчельнѣйшій способъ пускає ся всякѣ брехнѣ та клеветы на народовцѣвъ. Чи се не лицемірство? „Согласіє!" — а „Галичанинъ" мѣстить зъ радостію вѣстку зъ Бережанъ, що москвофілы зъ тамошного округа на довѣрочнôмъ „собранію" ухвалили „дѣйствувати" лишь по указу москвофільского комітету выборчого и зобовязали ся пôдъ словомъ чести „на нікого сепаратиста не давати голоса"... Ото любе „согласіє!"

Рѣчь ясна, що въ такôй тактицѣ москвофільского штабу мусить бути якась цѣль укрыта, котрои вôнъ очевидно не може выявляти, — але можна ея догадати ся.

Що москвофільскому штабови львôвскому и свѣдомымъ его поплечникамъ на провінціи не йде о добрый результатъ выборôвъ для Русинôвъ, се рѣчь ясна. Ихъ політика: „чимъ гôрше Русинамъ въ Австріи, тымъ лучше для московскои справы". На національнѣ здобутки они, яко неґаторы русчины, плюють. Они-жь навѣть не користають зъ шкôлъ рускихъ, шлють свои дѣти до нѣмецкихъ та польскихъ шкôлъ. Они, коли радѣ бы мати въ радѣ державнôй свого одномышленника, то лишь хиба на те, абы тамъ кирвнивъ щирымъ Русинамъ, котрѣ стоять на національнôмъ рускôмъ ґрунтѣ.

Инше дѣло зъ народовцями — націоналами-демократами. Имъ, яко правдивымъ и щирымъ репрезентантамъ и приятелямъ народу, ходить щиро о здобутки для свого народу, о его добро, щастє и славу, отже и въ кожде дѣло для народу вкладають свое серце — имъ, що такъ скажемо, иде о житє, а не о забавку. Коли беруть ся до акціи выборчои, то зъ тою гадкою и постановою, щобы зъ выборôвъ вийшли люде щиро патріотичнѣ народовцѣ, люде непохитного характеру та зъ ширшимъ поглядомъ.

Щобы сю цѣль осягнути, мужѣ довѣря Народного Комітету по краю могли и можуть, на основѣ обовязуючои тактики, лучити и зъужитковувати всѣ дѣйстно придатнѣ силы середъ рускои суспôльности, абы побороти противника, могучого и не перебираючого въ средствахъ. Тутъ мае ся на гадцѣ такожь людей, котрѣ называють себе людьми „старои партіи", але не годять ся зъ тенденціями штабу москвофільского. И справдѣ декуды такъ стало ся.

Се, розумѣесь, перелякало штабъ москвофільскій и вôнъ почавъ дути въ трубу „согласія", абы тымъ фортелемъ напыхати и своихъ ярыхъ сторонникôвъ въ орґанізаціи выборчôй по повѣтахъ — не зъ цѣлею загально-народною, але фракційною, — не щобы помагати выборови рѣшучого народного посла, але щобъ не допустити до его выбору, абы радше вийшовъ якій безбарвный, рутенець або просто мамелюкъ.

Сеся интенція москвофільского штабу вже декуды и проявляе ся — тому то мы и кличемо вынѣ до загалу народовцѣвъ та й до всѣхъ Русинôвъ доброи волѣ: Caveant consules! майте ся на бачности!

Зъ руху выборчого въ краю.

Въ захôднôй Галичинѣ закипѣло вже якъ въ горшку. Соціяльнѣ демократы, людовцѣ, стояловцѣ, католицко-народовѣ чи тамъ антісеміты, Поточковѣ партизанты, народовѣ демократы, клерикалы а остаточно и станьчики зачали вже выборчу аґітацію малощо не на цѣлôй просторони вôдъ Бялои ажь до Сяну.

Всѣ тѣ таборы належить безперечно подѣлити на двѣ головнѣ ґрупы: зъ одного боку стоять поступовѣ елементы рôзнои масти и степени якъ: людовцѣ, соціялісты и демократы, зъ другого знов всякѣ консервативнѣ ба и реґроґраднѣ круги чи то изъ станьчикôвского, чи клерикального, чи католицко-народового табору.

Що-до тои другои ґрупы дасть ся заувважати се явище, що станьчики зрезиґновали по найбôльшôй части изъ форсованя своихъ кандидатуръ въ IV-ôй та V-ôй куріи, а за се высувають и попирають всюды клерикалôвъ та католицко-народовыхъ антісемітôвъ. Два послѣднѣ вôдтѣнки одного обскурантного табору, що переняли аґітацийну тактику вôдъ соціялістôвъ и людовцѣвъ а опирають ся на пробощахъ и орґаністахъ та до того грають лицемірно въ антісемітску дуду — можуть безперечно о много певнѣйше вôдъ станьчикôвъ числити на глупоту и темноту масъ и тымъ способомъ выдержати конкуренцію изъ людовцями. Де-жь знов стають соціялісты, тамъ видко католицко-народовѣ и клерикально антісемітскѣ кандидаты выдали ся за слабымъ антідотумъ, а натомѣсть высувають ся стояловцѣ, рахуючи на помôчь и бодай на рôвнодушнôсть властій, дворôвъ и клира. Въ пôдгôрскихъ округахъ, де стояловцѣ замало знанѣ, выручать ихъ прихильники обскурно-хлопскои партіи Поточка.

Знов же народовѣ демократы, потерпѣвши недавно кôлька тяжкихъ ударôвъ черезъ невдалѣ доповняючѣ выборы и сецесію своихъ „вѣрныхъ", тонко теперь спѣвають та заходять ся доволѣ несмѣло около мѣскихъ мандатôвъ изъ Тарнова-Бохнѣ и Кракова. Противъ нихъ выслали до бою католицко-народовѣ верескуны.

Щобъ наглядно зъилюструвати сказане, подаемо высуванѣ въ рôжныхъ округахъ захôднои Галичины кандидатуры. И такъ:

Въ куріи V-ôй: Краковъ — стояловець Венжикъ противъ соціялъ-демократа Дашиньского; Новый Санчь — стояловець Смалчиньскій противъ соціялъ-демократа Місьолка; Тарнôвъ — клерикалъ кс. Жиґуліньскій противъ людовця д-ра Вѣнковского; Ярославъ — стояловець Цена противъ соціяліста Желяшкевича — и т. д

Въ IV-ôй куріи: Краковъ — католицко-народовый Данелякъ та стояловець Вікторъ Сколишевскій противъ людовця Вуйціка; Вадовицѣ — католицко-народовый кс. Шпондеръ противъ стояловця Кубіка; Домброва — клерикалъ кс. Вільчкевичъ противъ людовця Бойка — и т. д.

Знов же въ мѣскôй куріи въ Краковѣ противъ демократа Роттера стане католицко-народовый д-ръ Володимиръ Левицкій [зъ роду Русинъ], а въ мѣскôмъ округѣ Тарнôвъ-Бохня будуть бороти ся демократъ Рутовскій зъ якимсь клерикаломъ.

Отсе менче-бôльше образъ выборчои ситуаціи въ захôднôй Галичинѣ. Якъ бачимо, станьчикôвска кліка, де не може сама дôрвати ся до мандату, тамъ вôдвигае всѣ обскурнѣ силы зъ темныхъ масъ, абы тôлько повалити поступовѣ та радикальнѣ кандидатуры. „Jak nie kijem, to pałką!" якъ не можна здержати поступу просто и явно, такъ здержить ся його бокомъ и хитро!

Мимохôть насувае ся ту порôвнане изъ всхôдною Галичиною. Концентрація поступовыхъ, справдѣ щиро демократичныхъ и національныхъ елементôвъ нашои суспôльности въ національно-демократичнôй орґанізаціи, якъ такожь розбуджена бодай въ части свѣдомôсть масъ спонукала всякѣ обскурнѣ елементы зблизити ся до себе и въ явнôмъ або таѣнôмъ союзѣ шукати собѣ ратунку. Кокетоване подолякôвъ-дѣдичѣвъ зъ москвофілами, якъ и стремлѣнє всякихъ консервативныхъ елементôвъ нашои суспôльности, чи то зъ барвѣнчукôвско-польонофільского чи також зъ москвофільского боку вдерти ся въ повѣтовѣ выборчѣ комітеты и пôдъ лицемірнымъ окликомъ „консолідаціи" форсувати, о скôлько можна, найбôльшь невыразныхъ людей [неразъ просто мамелюкôвъ] на кандидатôвъ, а не допустити до кандидованя всего, що у насъ бôльше живе, бôльше рѣшуче, бôльше свѣтле — все те, кажемо, є аналоґічною появою до подôбнои появы въ захôднôй Галичинѣ. Польско паньска пануюча кліка ратуе ся, якъ може, и певно ѣй милѣйшій політичный гермафродитъ, нѣжь рѣшучій демократъ та ворогъ шляхотского панованя...

—

Д. 28 вересня мала въ Ряшевѣ нараду управляюча рада польского христіяньско-соціяльного сторонництва пôдъ проводомъ кс. Стояловского. На деякѣ округи установлено вже кандидатуры, на иншѣ вôдложено постановити пôзнѣйше. Мѣжь иншими постановлено кандидатуру Цены въ округѣ сельскихъ громадъ Ярослава-Цѣшанова, а въ пятôй куріи сяньôцкôй (Сянокъ-Коросно-Ясло-Березôвъ-Добромиль-Лѣско Старый Самбôръ) ухвалено попирати руского кандидата.

Управляюча рада польского сторонництва людового на вчерашнôй нарадѣ въ Бжеску тежь ухвалила вже деякѣ кандидатуры,

(2)

Листы зъ Криницѣ.

(Дальше.)

Минешь разъ той кургаузъ, побачишь немовъ на вôдпустахъ шнурочкомъ идуть образки. Се вільѣ — зеленѣ, то синѣ, то жовтѣ, а краемъ срѣбнолентый журчить потôчокъ.

Ось „willa Tatrzańska" стоить мовь княгиня; се заѣздъ лишь для ясновельможныхъ. Ту на коридорахъ та крытыхъ притворахъ маешь цѣлѣську оранжерію, цвите ту и політика и дипльоматія, въ дощь маешь ходячу читальню, мабуть модерна школа перипатетична.

Дальше читаешь: „Dyetetyczny pensyonat Dra Skórczewskiego". Лѣчать ся дамы дієтою. Дивна та природа людска и штука лѣкарска! Те, вôдъ чого нашъ мужикъ рôкъ-въ-рôкъ на переднôвку пухне, слѣпне, ту тое якъ-разъ помагае — помагае на товстôсть, а ще бôльше на мошонку. Хто-жь хоче мати нѣжну матову церу, прошу лишь до сего пенсіонату — и рôдна мати не спôзнае. Ей Русины Ескуляпы! тажь вы майже всѣ специялісты въ дієтѣ — нумо ставляйте такѣ пенсіонаты, лишь треба по руски пôдписати... Хтось скаже: „Ту треба кромѣ того ще й „авґуромъ" бути!" Нѣчого не бôй ся, нашъ медикъ усего навчить ся.

Кôлька крокôвъ дальше почуешь все piano — ту пенсіонатъ заснованый выключно для „pań i panien potrzebujących opieki". Нѣчого, славна идея, та що-жь, коли [показалось] непрактична: панѣ були зденервованѣ — то нудились, то сварились, ну и стали зъ вôдси втѣкати. И була бы сеся гарна институція на певно гранула, якъ бы не пôдперли еи були широкѣ плечѣ мужчинъ. Такъ теперь вже ту и здоровлѣ и гармонія и опѣка. Видко, не ялось нѣкому безкарно змѣняти порядку рѣчей, постановленого самымъ Богомъ Творцемъ.

Повысше йдуть амфітеатрально віллѣ ротмістра Зембы. Се домы зеленый, синій и бѣлый зъ трема садами. Є напись руска, але ґрафічно-пластична: на домѣ зеленôмъ зображеный нашъ братъ-Верховинець въ крисани. Теперь ще мовчить вôнъ, сумуе, но колись вôнъ промовить вповажно, могучо... Такъ нехай сеся вілля зовесь „верховиньска", хочь у метрицѣ стоить „pod góralem". Тутъ найдешь идиллю: пресвѣжій воздухъ, нѣ, не воздухъ, а прямо бальсамъ цѣлющій на схорованѣ нервы, найдешь приютъ сердечный и свое рôдне слово. Въ сêмъ патріотичнôмъ и гостиннôмъ домѣ не забувають и на те, що для насъ найдорожше, а задокументувало ся се складкою въ хосенъ нашого дѣвочого института въ Перемышли тои найкрасшои, найкрѣпшои нашои твердинѣ [не вѣрите, прийдѣть, подивѣть ся!] и бурсы для ученикôвъ въ Новôмъ Санчи [80 коронъ]. Не минай, брате, сеи віллѣ!

Але ось вже и театръ! Добре и ту поступити, лишь дуже радивъ бы-мь сѣдати такъ троха подальше вôдъ сцены, а близше ко дверямъ. Бачь тамъ на сценѣ въ частагуста падуть бомбы, стрѣляють, мордують царѣвъ бѣлыхъ, зрадникôвъ катують — нѣчо казати, добра школа для „кураціюшокъ"...

Але Панъ Бôгъ давъ розумъ чоловѣкови и пресвѣтлому зарядови купелевому. Vis-à-vis брамъ театру [се не случай, а система] прибита таблиця „C. k. Zakład hydropatyczny", для всѣхъ пань незвычайно антипатичный, — тожь ходѣмо дальше! Я самъ не люблю дивитись, якъ хто за першимъ тушомъ плаче млѣе... [Зближаемо ся ко кôнцеви нашои вандрôвки, лишь хвильку терпеливости!]

За театромъ є розпуте: дорога йде на право й лѣво. На право йде она все вгору та вгору, а вздовжь образки — віллѣ. Найкрасша-жь зове ся „Raj", правдивый рай, лише яблокъ вже нема, самѣ шпальки та рожѣ... Якѣ-жь ту проходы-проходы! А якъ ты лучше одѣтый, всѣ Лемки такъ щиро витають: „Niech będzie pochwalony!" Сюды зайдешь на Тиличъ ажь у нашъ Зардієвъ, а ту вже „Eljen baráton!" На лѣво-жь дорога веде въ Солотвины, зъ криничкою ладнои водицѣ. Та пивъ я сю воду що днины, по-просту изъ жерела при запаху деревъ шпильковыхъ, — а паньство пє воду сесю таки при доптаку — зъ фляшокъ зъ коркомъ каучуковымъ.

При тôй-то дорозѣ побачишь новый костелъ, побудованый жертвами „kuracyuszów z trzech dzielnic dawnej Polski". Се гарно, але де-жь церковця наша? Ну, годѣ! якъ можна бути такъ претенсіональнымъ? Якось чи забуло ся, чи мѣсця не стало. Она є, и величаву поклали, але подальше, подальше, тамъ мѣжь курными хатами. Славити Бога, що бодай при трактѣ поклали. Хочь бы ты мавъ якѣ тамъ темнѣ окуляры, а все ты о неи зачепишь...

Дальше идуть віллѣ всѣ польскѣ та жидôвскѣ. А правда! одна ту є вілля въ рускихъ рукахъ. Єи властитель братъ Лемко, учитель рускои народнои школы, але віллю охрестивъ уже на польске — „willa Dniestrzańska". Вашимъ „кураціюшамъ", пане професоръ, дай Боже здоровля, а вамъ повнѣськои мошонки!

Ось и конець томлячои вандрôвки, а теперь посѣдаймо та й пѣсню заспѣваймо, але такъ, щобы пôйшло луною по всѣй Руси-Украинѣ: „Помарнѣла наша доля..." Мовь мѣтлою выметене все, що руске, чистенько! Лишь тамъ передъ кургаузомъ та віллею „trzech róż" свѣтять ся фаны нашого синьо-жовтого цвѣту. Ой сумно та невесело они вывираюь при тыхъ „краевыхъ" гербахъ... Мабуть знають, що лишь на силу втягнули ихъ ту такъ... для декораціи.

Де-жь дѣвъ ся зъ-вôдси автохтонъ, нашъ братъ Лемко? Якъ звычайно, попродавъ сердега рôдну землицю за пôвъ-дармо панамъ та жидамъ, поживъ трохи на славу, а теперь фѣрманить зъ Мушины до Криницѣ, возить тачками болото, тото боровине — на купелѣ для ясновельможныхъ, палить въ кôтлахъ, поливае-натирае хрещене й нехрещене, ясно и неясно вельможнее паньство. Но треба бути справедливымъ — вôнъ займае ту и чины и достоиньства: побѣгача, вартôвника, а при добрôй кондуитѣ й на ключника заавансуе...

Пôйшли, Руси Украино, твои дѣти-небожата на службу панамъ та жидамъ, замовкл

мѣжь иншими кандидатуру Стапіньского на пяту курію сяньôцку.

Якъ доносять польскѣ дневники, не гадають бôльше кандидувати: зъ пятои куріи кс. Пасторъ (Ярославъ-Ланцутъ-Цѣшановъ-Яворôвъ-Городокъ), Володиславъ Ґневошь (Броды-Камѣнка-Жовква-Рава-Сокаль), Вайзеръ (Тернопôль-Збаражь-Золочѣвъ-Перемышляны-Бережаны), Богдановичъ (Станиславôвъ-Рогатинъ-Пôдгайцѣ-Бучачь-Товмачь), а въ четвертои куріи Навроцкій (Калушь-Долина-Бôбрка), Чарковскій (Залѣщики-Борщѣвъ-Городенка) и Ксен. Охримовичъ (Стрый-Жидачѣвъ-Дрогобичь).

Польскій комітетъ „центральный" доси ще мовчить (вôнъ реформуе ся), але польскѣ дневники высувають уже всѣлякѣ „народовѣ" кандидатуры, интересуючись очевидно передовсѣмъ рускими округами. И такъ пишуть, що въ Борщѣвщинѣ на мѣсце Чарковского зъ сѣльскои куріи найлѣпшѣ выгляды мавъ бы нотарь борщѣвскій Теоф. Витославскій; хочь вôнъ и чути не хоче про кандидоване, але ухвалѣ „центрального" комітету пôддавъ бы ся. Въ пятôй куріи борщѣвскôй высувають кандидатуру Ромуальда Макаревича, директора товариства взаимнои помочи приватныхъ урядникôвъ, котрый тамъ кандидувавъ уже при попередныхъ выборахъ.

На сѣльску курію жовкôвску (Жовква-Сокаль-Рава) захвалюе Dziennik polski кандидатуру нотаря и бурмістра Равы рускои, посла соймового Ґурки на мѣсце п. Вахнянина, котрый пôсля гадки того дневника не мае уже жадныхъ выглядôвъ.

Въ пятôй куріи ярославскôй мае кандидувати (на мѣсце кс. Пастора) окружный инспекторъ шкôльный зъ Городка Новаковскій; въ разѣ выбору перейшовъ бы на емеритуру. Въ пятôй куріи сяньôцкôй обôчь кандидатуры Стапіньского записують также кандидатуру адвоката Штайнгавза зъ Ясла, совѣтника Яворского, выбраного недавно посломъ до сойму зъ мѣстъ Ясла и Горлицъ, и руского селянина Старуха.

Зъ мѣстъ Дрогобича-Самбора-Стрыя, де кандидуе а добре за собою увихае ся вже дотеперѣшный посолъ д-ръ Рошковскій, появляють ся въ дневникахъ кандидатуры судовыхъ радникôвъ Панеша зъ Дрогобича и Темпльоге зô Стрыя.

Въ Коломыи, якъ пишуть, утворивъ ся польскій комітетъ „обывательскій", зложеный зъ 16 осôбъ, для бережения польскихъ интересôвъ на Покутю; до тѣснѣйшого комітету належать д-ръ Гачевскій, кс. Маевскій и п. Мардиросевичь.

Найзабавнѣйша е кандидатура „народова" зъ пятои куріи станиславôвскои. Зголосивъ ей вже п. Аґеноръ — не Ґолуховскій, а Лободзіньскій зъ Псаръ коло Ходорова, управитель майна гр. Рейовои. П. Аґеноръ прислав и нашôй редакціи до умѣщеня въ „Дѣлѣ" свою вôдозву „Do łaskawych Panów Wyborców V. kuryi Rohatyn-Stanisławów-Buczacz-Podhajce-Tłumacz". Шкода намъ часу, щобы тую вôдозву перекладати на руску мову, а по польски ей подавати на жаль не маемо мѣсця. Кажемо „на жаль", бо зъ неи пôзнали бы нашѣ читателѣ, якѣ то „народовѣ" кандидатуры зважують ся вытягати до руского народу руку по мандатъ до рады державнои. У вôдозвѣ нема анѣ слѣду, щобы кандидатъ мавъ хочь бы яке таке поняте о обовязкахъ и задачахъ посла. Найважнѣйшій уступъ вôдозвы сеи, въ котрôмъ кандидатъ не обѣцюе рѣчей неможливыхъ, але „gdzie będzie chodziło o dobro moich Panów Wyborców — gdzie będzie zależało na koniecznej a rychłej pomocy — gdzie będzie rozchodziło się o wyjednanie jakiejkolwiek sprawiedliwej ulgi — czy to w ściąganiu podatków — czy w każdej innej słusznej a dotkliwej sprawie, na tem posterunku mię Panowie Wyborcy na Ich usługi znajdą gotowym — wszczególności najbardziej potrzebujący opieki i pomocy — czy to lud rolny — urzędnicy podurzędnicy słudzy i robotnicy wszelkich dekasteryj — zawsze do poparcia słusznych żądań znajdą mię przychylnym i chętnym —" А вже закôнчене е просто розжалоблююче: „Teraz jeszcze kilka słów wszczególności do Panów Obywateli Buczacza — tam u OO. Bazylianów uczęszczałem w pierwszych latach (чи не були тѣ pierwsze lata заразомъ и послѣднѣ? *Ред.*) do szkół z ich skarbnicy nauczyłem się (ой, дуже не богато! *Ред.*) świat poznawać tam właśnie zżyłem się z każdą narodowością i bardzo wiele miłych wspomnień z tamtąd wyniosłem — z tego też powodu podwójny byłby dla mnie zaszczyt gdybym z tamtąd wybranym został."

Чи не лепскій кандидатъ?

рôдне слово, спокôйно спить... Лишь деколи — та въ ясную годину — прокинеть ся на хвилину и знову засне...

И сего року пробудила его одна учителька, що своею перепрацьованою, тяжко схованою рукою вписала те рôдне слово въ скарбову книгу гостій, а сеся книга зъ роду не видѣла сего слова! Широко розкрылись очи скарбового ключника [щасливого Русина] на видъ того слова — читавъ сердега та не вѣривъ своимъ очамъ!... Сумно, сумно, що такій зовсѣмъ природный фактъ стае ту на рускôй земли чимсь такъ незвычайнымъ, нечуванымъ, просто геройскимъ. Але у тебе, труженнице одна зъ немогихъ, у тебе лѣва рука не знае, що права дѣлае для найменшого брата, такъ я не берусь своимъ перомъ до славословія. На перекôръ деякимъ нашимъ письмакамъ нѣ буквою тебе не назову, хочь ты була ту ясною зôркою на темнôмъ тôмъ небѣ криницкôмъ!

Якѣ-жь мы бѣднѣ, бѣднѣ на нашôй — не нашôй земли! И сумнѣ, важкѣ думки морочать, торочать твою душу, якісь изъ питомои, спеціяльно нашои економіи та предприємчивости, думки про нашу незрôвнану нѣжнôсть та соромливôсть на пунктѣ свого питомого, народного „я"...

Але ось чути звуки музики — грають марша. Чимъ скорше кинь тую зрадливую думку объ землю! Чимъ порожнѣйше въ головѣ [а повнѣйше въ мошонцѣ], тымъ красше ту до лиця, тымъ лучше на здоровле... Махай, брате, по доптаку погуляти!

(Дальше буде.)

Рухъ выборчій въ Австріи.

Членъ палаты панôвъ гр. Гарахъ кидае въ староческôмъ дневнику Politik гадку, щобы для ратованя державы утворити сторонництво австрійскихъ патріотôвъ, въ котрôмъ бы могли сполучити ся всѣ вѣроисповѣданя, всѣ станы, всѣ народности для пôдпоры трону и державы. „Бо-жь, рѣчь певна, коли патріоты стануть усувати ся и зъ заложеными руками мовчки приглядати ся, якъ деструктивнѣ елементы безъ перешкоды ведуть свою пôдпольну роботу, то и твердиня мусить упасти. Отже треба злуки, а до того програмы, на котру австрійскѣ патріоты могли бы згодити ся. Коли заткне ся щиро австрійскій прапоръ справедливости, що не стерпить нѣякои неправды, що зъ рôвною справедливостію и крѣпкою рукою подасть охорону кождому покривдженому и кождого кривдителя карати буде безъ уваги на его походжене; коли такъ поступати буде правительство: тогдѣ пôдготовить оно пôдставу до порозумѣня, бо коли кождый поодинокій буде задоволеный, то замовкнуть всѣ жалѣ, що въ обструкціи глядають заспокоеня. Найтруднѣйша справа буде выладити програму, бо не легко всѣхъ заспокоити; але де ходить о житє и щастє нашихъ народôвъ, тамъ треба жваво забрати ся до дѣла. Кождый патріотъ повиненъ смѣло высказати свои гадки, письменно чи устно; а щобы се уможливити, треба, щобы патріоты всѣхъ народностей и сторонництвъ зôйшли ся на спôльну нараду, де очевидно не буде могло обôйти ся безъ компромісôвъ."

На початокъ подае гр. Гаррахъ такій начеркъ програмы сторонництва австрійскихъ патріотôвъ: 1) Хочемо на основѣ теперѣшныхъ законôвъ реформы конституціи, котра мусить вôдповѣдати правамъ и вôдносинамъ поодинокихъ королѣвствъ и краѣвъ. 2) Хочемо переведеня рôвного права для кождого поодинокого всюды, въ церкви, въ школѣ, въ судѣ, при выборахъ, котрѣ мають бути безпосереднѣ. 3) Хочемо реформы выборчои ординаціи для соймôвъ на справедливôй пôдставѣ вôдповѣдно до числа и до народности населеня. 4) Хочемо обчисленя населеня пôсля рôдной мовы, бо лише тымъ способомъ можна дôйти правды що-до численности поодинокихъ народностей. 5) Хочемо всюды охороны для національныхъ меншостей, якъ рôвноправныхъ австрійскихъ громадянъ. 6) Хочемо, щобы династичне успособлене нашихъ народôвъ, котре проявляе ся всюды безъ рôжницѣ, звернуло ся также на велику вôтчину, въ котрôй нашъ монархъ е видимою звязію. 7) Хочемо рôвнои дбалости о скрѣпленє краевыхъ фінансôвъ у всѣхъ коронныхъ краяхъ. 8) Хочемо нѣмецкій языкъ, якъ языкъ свѣтовый, задержати въ арміи и въ центральнôмъ правительствѣ, але при тôмъ наука другого краевого языка мае бути въ середныхъ школахъ обовязковою. 9) Хочемо всюды ширити австрійскій патріотизмъ любовь до братныхъ народôвъ замѣсть ненависти и взаимне поважане. 10) Хочемо ворогôвъ Австріи у нутрѣ нашôмъ безпощадно переслѣдувати. 11) Хочемо двигати податкову силу, поправити долю робучого населеня, пôдпирати релігійну науку. 12) Хочемо попирати поступъ на всѣхъ поляхъ. 13) Хочемо те все осягнути при помочи парламентарнои бôльшости, котра мае утворити ся зъ австрійскихъ патріотôвъ въ дорозѣ компромісôвъ мѣжь поодинокими сторонництвами, а пôдъ проводомъ правительства, въ котрôмъ кождый зъ поодинокихъ народôвъ мае мати свого заступника.

Отсе начеркъ програмы гр. Гарраха. Подае вôнъ его лише, щобы зробити початокъ до бажаного обговореня справы и до утвореня нового сторонництва, котре мало бы въ новôй радѣ державнôй стати парляментарною бôльшостію. Вôдъ програмы, выладженои и оголошенои въ такôй цѣли, годѣ вымагати, щобы була повна и всѣмъ догоджена. Все-жь таки проектъ гр. Гарраха на нашу гадку вже въ самôмъ зародѣ не мае выглядôвъ на успѣхъ. Досыть указати хочь бы лише на те одно, що кривдженѣ доси народы австрійскѣ бачать для себе охорону своихъ правъ лише въ автономіи народностей, коли противно народы верховодячѣ для удержаня свого верховодства опирають ся при автономіи краѣвъ. Чи програма гр. Гарраха догодить однымъ и другимъ и помирить та злучить одныхъ зъ другими?

Письма зъ краю.

Зъ Жовкôвщины. [*Чи вôльно выказы змѣнъ побуту резервістôвъ предкладати властямъ въ языцѣ рускôмъ?*]

Минувшого року выбрана рада громадска въ Двôрцяхъ, переважно зъ людей молодыхъ и письменныхъ, ухвалила: вôдъ початку сего року переписуватись зъ всѣми властями лишь по руски. Писарь, держачи ся сеи ухвалы, предкладавъ также выказы резервістôвъ въ языцѣ рускôмъ. Отже на се одержала зверхнôсть громадска въ Двôрцяхъ таке письмо:

„L. 22794. Żółkiew dnia 14 sierpnia 1900. Do Zwierzchności gminnej w Dworcach. — C. i k. komenda powiatowa N-ro 30 we Lwowie odezwą z dnia 25 lipca b. r. l. 1404 zwróciła wykazy zmian pobytu rezerwistów przedłożone przez tamtejszą gminę z żądaniem by na przyszłość sporządzane były w języku urzędowym c. i k. armii t. j. niemieckim.

Polecam tedy Zwierzchności gminnej, by na przyszłość wszystkie wykazy i sprawozdania przeznaczone dla c. i k. Władz wojskowych sporządzane były w języku niemieckim lub używano pisowni łacinskiej. — Za c. i k. Radcę Namiestnictwa, Rudnicki."

Коли зверхнôсть громадска предложила и другій выказъ въ языцѣ рускôмъ, дôстала таке письмо:

L. 25514. Żółkiew dnia 5 września 1900. Do Zwierzchności gminnej w Dworcach. — Przedłożony tu a sporządzony w języku ruskim wykaz zmian pobytu za miesiąc sierpień b. r. zwraca się Zwierzchności gminnej do wyczerpującego usprawiedliwienia z jakiego powodu nie zastosowano się ściśle do tutejszego polecenia z dnia 14 sierpnia b. r. 22794. Nowosporządzony wykaz w języku urzędowym c. i k. armii lub przy użyciu pisowni łacińskiej należy równocześnie przedłożyć. — Przyczem zauważa się na przyszłość w razie nie zastosowania się do polecenia L. 22794 — każdą razą wysłany zostanie posłaniec karny. — Ck. Radca Namiestnictwa Szumlański."

На се вôдповѣла зверхнôсть громадска такъ: „Ч. 256. Двірці дня 17 вересня 1900. Велідствіе наказу ц. к. Староства з дня 5 вересня 1900. Ч. 25514 Зверхність громадска в залученю предкладае жаданий виказ за місяць серпень 1900 в язиці руским писаний латиньскими буквами, а понеже Зверхність громадска видячи що друки споряджені в язиках 3-ох т. е. німецкім, польскім і рускім а ціла манипуляция іли урядоване есть запроваджене на підставі ухвали ради громадскої в язиці рускім, протое виставляе ся виказ в язиці рускім що не противить ся законам. Правдоподібно що і в войсковім законі есть сказане хто яким язиком владае може писати і незаперечае язика руского тілько якесь невдоволене поєдинчих урядників. — Іван Глушко війт.

[*Прим. Редакціи.* Чого вже нашѣ ц. к. власти не выробляють зъ нашими громадами! Громада за собою мае право, мае рускѣ бланкеты на выказы, а ц. к. команда жадае выказôвъ нѣмецкихъ, а ц. к. староста, видячи смѣшнôсть того жаданя, упѣкае при тôмъ собѣ печеню — и жадае „pisowni łacińskiej".

Зверхнôсть громадска повинна о свое право упôмнути ся — а въ тôмъ певно не вôдкаже ѣй своеи помочи адвокатъ д-ръ Король у Жовквѣ].

Изъ Станиславова. [*Дирекція семинаріи учительскои а руска школа вправъ.*]

Оногды була подана въ „Дѣлѣ" статистика ученикôвъ школы вправъ при учительской семинаріи въ Станиславовѣ. Фреквенція дуже мала. Чому-жь то такъ?

Головно тому, що дирекція семинаріи не принимала бôльше. И такъ: До III. клясы принявъ директоръ ледви 20, мимо того, що много иншихъ добрыхъ ученикôвъ зголошувало ся. За причину непринятя подававъ вôнъ, що кляса „переповнена". О много гôрше мае ся рѣчь зъ I. клясою. До I. клясы принявъ вôнъ ледви 9 ученикôвъ, хотяй зголосили ся ще два селяне зъ села Пасѣчного, котрѣ хотѣли вписати своихъ сынôвъ до I. клясы, (Семань Зубаль и Якôвъ Семкôвъ). Имъ подавъ директоръ за причину непринятя се, що зголосили ся за пôзно; але ще кôлька днѣвъ пôзнѣйше приймавъ ученикôвъ-Полякôвъ. Зъ цѣлого поступованя сего директора видно, що вôнъ до школы вправъ не хоче приймати сынôвъ селяньскихъ, бо много зъ нихъ не принявъ мимо того, що зголошували ся въ означенôмъ часѣ. Покривдженымъ селянамъ порадивъ я внести рекурсъ до краевои рады шкôльнои и они дѣйстно внесли ось-такій рекурсъ:

Висока ц. к. Радо Шкільна!

З причини, що в селї Пасічнім нема правильної науки шкільної від двох років, а сего року ми сподівали ся, що уже зачне ся правильна наука в селї, а се тому, що громада наша висилала в тій справі кілька разів депутацію до ради шкільної окружної і з уст еї предсїдателя (ц. к. совітника двору Прокопчица) дістала запевнене, що від початку вересня наука в селї зачне ся. Однак коли мимо того запевненя не надано учителя до села до дня 7. вересня, тогди ми рішили ся вписати наші діти до рускої школи вправ, щоби знов не утратили ще одного шкільного року. Се тим більше було потрібне, бо наші діти (Семаня Зубаля син Михайло і Якова Семкового син Іван, оба в шкільнім віці) е дуже охочі до школи. Отже ми удали ся дня 7 вересня сего року до дирекції семінариї з прошенем о принятє наших хлопців до I. кляси рускої школи вправ. Но п. директор дітий наших не принив, кажучи, що се уже за пізно, хотяй тогож дня, зараз по сїм непринятю, приймив ще кількох учеників-Поляків. Тож ми просимо, щоби Висока ц. к. Рада Шкільна позволила приняти наші діти до I. кляси рускої школи вправ, уже хоть би з тої причини, що до тої кляси приняв директор лише девять учеників. [*Слѣдують пôдписы.*]

Я подавъ цѣлый змѣстъ рекурсу на то, щобы селяне знали, що въ такихъ справахъ треба вносити рекурсы. О результатѣ сего вôдклику повѣдомлю читателѣвъ „Дѣла".

Ю. Є. Олесницкій.

Позбавленѣ школы дѣти въ Австріи.

(Дальше.)

Однакъ цифра дѣтей Австріи, обовязаныхъ ходити до школы, е значно бôльша вôдъ поданои на нашôй таблици [въ 206 ч. „Дѣла"]. Такъ пр. въ Галичинѣ списано дѣтей, обовязаныхъ ходити до школы, тôлько въ тыхъ громадахъ, де находить ся чинна народна школа, взглядно въ тыхъ, що належать до якоись чиннои школы. Отже недостае тутъ всѣхъ дѣтей зъ громадъ, въ котрыхъ або не було ще народнои школы, або въ роцѣ шкôльнôмъ 1894/5 була она замкнена. Дѣйстна цифра дѣтей Галичины, обовязаныхъ ходити до школы, выносить пôсля обчисленя д-ра Баденього 1,405.501. Отже тыхъ 349.517 дѣтей, обовязаныхъ ходити до школы, котрыхъ галицка рада шкôльна не доглянула, фактично по бôльшôй части позбавлено школы, бо вправдѣ мала частина зъ нихъ ходить до высшихъ або фаховыхъ школъ, але велика маса росте безъ нѣякои науки.

Списъ населеня зъ 1890 року дае намъ способъ провѣрити статистику шкôльныхъ властій. Пôсля него на 6,578.835 мешканцѣвъ Галичины припадае 1,333.294 дѣтей обовязаныхъ ходити до школы. Принявши, що вôдношене дѣтей, обовязаныхъ ходити до школы, е всюды однакове, можемо обчислити число ихъ въ поодинокихъ повѣтахъ, вправдѣ лишь въ приближеню, але близько до правды. При тôмъ показуеть ся, що деякѣ повѣты та краѣ представленѣ въ зовсѣмъ невѣрнôмъ свѣтлѣ даными, якѣ находять ся въ публикаціяхъ шкôльныхъ властій. Въ высше згаданôй статьѣ подано на примѣръ *турчаньскій* повѣтъ въ горахъ Карпатахъ, убогу, вôдтяту вôдъ свѣта околицю. Пôсля выказу шкôльныхъ властій находить ся тамъ лише 4.623 дѣтей обовязаныхъ ходити до школы, зъ котрыхъ 2.408 (52·1%) сповняе сей свôй обовязокъ, а 2.084 (45%) росте безъ науки. Однакъ въ дѣйстности мѣжь 62.405 мешканцями сего повѣту повинно бути 10.477 дѣтей обовязаныхъ ходити до школы, а въ такôмъ разѣ дѣтей, ходячихъ до школы е лишь 22·9%, пôдчасъ коли дѣтей позбавленыхъ школы було бы (7.928) 75·6%. Якъ уже згадано д-ръ Баденї обчисливъ цифру дѣтей Галичины, обовязаныхъ ходити до школы, на 1,405.501. На нашôмъ мѣсци подае вôнъ лишь цифру

1,292.141. Та коли навѣть приняти меньшу цифру, то выйде, що въ Галичинѣ росте безъ науки 577.382 дѣтей, обовязаныхъ ходити до школы. Пôсля першои цифры число ихъ выносило бы навѣть 690.742, а тымчасомъ шкôльнѝ власти подають лише 319.797. Тому спокôйно можна приняти, що въ Галичинѣ число дѣтей, нормально розвиненыхъ и обовязаныхъ ходити до школы, є що-найменше два разы такъ велике, якъ подають шкôльнѝ власти, а *не выносить меньше, якъ 650.000.*

Якъ данѝ для Галичины, такъ и для Буковины не годять ся зъ дѣйстнымъ станомъ рѣчи. Пôсля шкôльнои статистики було на Буковинѣ 92.275 дѣтей, обовязаныхъ ходити до школы, — д ръ Бадені, держачись такого способу, якъ и при Галичинѣ, обчислює ихъ на 130.461, отже о 41·3% высше. Отсей „додатокъ" 38.186, се дѣти пропащѝ для школы. Такъ отже и на Буковинѣ на 130.461 дѣтей, обовязаныхъ ходити до школы, росте безъ науки не меньше, якъ 55½%.

Така сама непевнôсть знаменує данѝ для Дальматіи. Замѣсть 40.422 дѣтей, обовязаныхъ ходити до школы, треба було подати 102.183, отже о 128% бôльше. А що въ Дальматіи пôсля выказôвъ ходить до школы 35.750 дѣтей, то 66.433 (65%) дѣтей росте безъ науки. Найбôльшу рôзницю мѣжь урядовою статистикою, а дѣйстными даными видко повѣтахъ: въ имоскôмъ о 474.1%, кніньскôмъ о 471·3% въ сіньскôмъ о 438.9%!

Въ иншихъ краяхъ число дѣтей, якихъ шкôльнѝ власти переочили, не буде таке велике, однакъ все таки въ Краинѣ, въ Тріестѣ зъ округомъ та въ Истріи найдесь доволѣ много дѣтей, обовязаныхъ ходити до школы, а про котрыхъ шкôльнѝ власти зовсѣмъ не знають.

Оже бôльше, якъ тромъ четвертинамъ міліона дѣтей Австріи, обовязаныхъ ходити до школы, вôдбирає ся що-року добродѣйство шкôльнои науки.

(*Дальше буде.*)

Републиканізоване француской армія.

Найновѣйшій вôдтѣнокъ монархістично-клерикальныхъ елементôвъ Франціи, такъ званѝ націоналісты, опирає ся головно на француской, крайно філістерской бюрократіи, на клирѣ та на арміи.

Армія — се око Франціи, се єи хвала, єи славна минувшôсть та єи надѣя на будуче. То жь и не диво, що хто зъ армією, той популярный и сильный.

Що въ арміи высшѝ офіцеры ворожо настроєнѝ супротивъ републики, се не диво, коли зважити, що головнымъ институтомъ, де они выховували ся, є высша вôйскова школа въ Сенъ Сіръ. Та школа була доси пôдъ впливомъ монархістично-клерикальныхъ елементôвъ, а дôстала ся пôдъ сей вплывъ тымъ способомъ, що консервативнѝ „инспекторы армії", до якихъ належавъ зарядъ школы, обсадили всѣ профессорскѝ мѣсця въ сѣй школѣ адерентамъ монархіи и клира.

Теперѣшный кабінетъ Вальдека Руссо, що безперечно бувъ ще найщасливѣйшимъ у борбѣ зъ реакцією, зрозумѣвъ, що безъ зрепубликанизованя армії побѣда републиканьства не може бути запевнена. Тому зачала ся реорґанізація въ найвысшихъ верствахъ армії. Мѣсце міністра вôйны Ґаліфета занявъ рѣшучій Андрé; кôлькохъ штабовыхъ офіцирôвъ дôстало димісію, а на ихъ мѣсце прийшли инчѝ, вже републиканцѣ. Та все те були хваленѝ мѣры, що запобѣгли переворотови, якій грозивъ републицѣ черезъ замахъ зъ боку армії и клира. Щобы реформа дôйшла до корѣня зла, Андрé задумавъ зреорґанізувати згадану школу въ Сенъ-Сіръ, що выключає єи зъ-пôдъ заряду армійныхъ инспекторôвъ а пôдчиняє просто міністрови вôйны — се бъ-то на разѣ собѣ самому. Пôсля проєкту Андрé будуть вôдъ теперь всѣ професоры именувати ся самымъ міністромъ вôйны, якимъ, судячи по дотеперѣшнôй парляментарнôй бôльшости, буде републиканець.

Що Вальдекъ Руссо и Андрé узыскають вôдъ парляментарнои бôльшости згоду на сей проєктъ, се певне, але певно рôвножь и се, що націоналісты доложать всѣхъ силъ, абы до реформы не допустити, бо-жь се буде для нихъ смертію. Француской парляментъ буде знову поприщемъ скаженыхъ борбъ та галасурдъ. Та коли-бъ навѣть міністерство мусѣло розвязавши парляментъ вôдкликати ся до народу, то и тогдѣ република тріумфувала бы, бо послѣдный бенкетъ мерôвъ [начальникôвъ громадъ] выказавъ, що на 36 тысячь француской громадъ ледви кôлька провінціяльныхъ громадъ мали мерôвъ-націоналістôвъ, якихъ президентъ Любé, силою прислугуючои єму власти, сейчасъ усунувъ.

Хіньска справа.

Дипльоматы цивілізованого свѣта наварили такои квашѣ, зложеной зъ приватныхъ та „вселюдскихъ" интересôвъ, що годѣ теперь знати, якъ властиво та кваша смакує. А поки що бôльше й менше мудрѝ дипльоматы варять дальше.

Такъ пр. до Globe доносять зъ Ню Йорку, що правительства американьске й російске порозумѣли ся вже въ справѣ усуненя своихъ вôйскъ зъ Пекіну и въ справѣ пôзнѣйшои дипльоматичнои акціи. Американьскій ґенералъ Chaffee може ужити свого вôйска не лишь до охороны Европейцѣвъ у Пекінѣ, але также до обсадженя важнѣйшихъ стратеґічныхъ мѣсць мѣжь Пекіномъ а Тьєнтсіномъ.

На конференціи ґенералôвъ европейскихъ вôддѣлôвъ повідомивъ ґен. Леневичъ про свою постанову разомъ зъ усуненемъ російского посольства зъ Пекіну усунути также головну силу російскихъ вôйскъ, що депеша зъ тымъ приказомъ мѣстить также донесеня, що на ту саму політику згодили ся всѣ державы. Однакъ одержавъ вôдповѣдь, що нѣхто крôмъ него не одержавъ жадного припорученя въ сѣй справѣ. Усуненє російскихъ вôйскъ зъ Пекіну выкликало — якъ доносить „Новое Время" — у хіньского правительства добре вражѣнє, однакъ „треба тямити, що державы не вели властиво вôйны зъ Хінами, лише зъ повстанемъ Боксерôвъ. Такій самый характеръ мають и теперѣшнѝ операціи державныхъ вôйскъ.

Военный ґубернаторъ амурского округа Ґрібскій выдавъ проклямацію до мешканцѣвъ Манджуріи, въ котрôй прирѣкає опѣку тымъ, якій не будуть російскимъ вôйскамъ робити нѣчого злого; „але горе, коли въ якôмсь селѣ посмѣвъ бы хто стрѣляти до Росіянина або вдарити єго. Таке село або мѣсто буде спалене, анѣ одинъ мешканець не лишить ся при житю." Взагалѣ Росіяне упорали ся зъ Манджуріею дуже швидко. Ґен. Ґрібскій выдавъ ще 30. липня с. р. таке розпорядженє, оголошене доперва теперь урядовою „Амурскою ґазетою": „Ґенералъ ґубернаторъ надъамурского краю донѣсъ менѣ телеґрафічно, що цѣлый просторъ Манджуріи вздовжь правого берега Амура, занятый нашимъ вôйскомъ, вôдпятый зôставъ вôдъ теперь китайскимъ властямъ и зовсѣмъ вôдданый нашому авторітетови й нашимъ правамъ".

Теперь союзнѝ вôйска готовлять експедицію на Шанґвайкванъ, зложену зъ 4.000 людей. Силы фльоты, потрѣбнои до сеи експедиціи, не означено ще. Вôйска мають причалити на полудне вôдъ Шанґайкваню й получити ся зъ сухопутнымъ вôддѣломъ російскимъ.

Вôдъ вашінґтоньского правительства надôйшли вже приказы въ справѣ усуненя головныхъ американьскихъ силъ. А правительство те и стриже й голить за однымъ заходомъ. Офіціяльно веде політику ненарушимости хіньскои териториї, а въ закамаркахъ дипльоматичныхъ кабінетôвъ пôддержує опінію, що подѣлъ Хінъ конечный, бо лишь симъ способомъ державы можуть одержати вынагороджене за страты и ґарантію на додержане укладôвъ, якѝ мають бути заключенѝ. Зовсѣмъ по американьски.

А тымчасомъ хіньскій цѣсарь перепрошує. И такъ до нѣмецкого цѣсаря выславъ слѣдуюче письмо: „Цѣсарь хіньскій шле поздоровленє нѣмецкому цѣсареви. Нагле повстанє въ Хінахъ потягнуло за собою замордованє Вашого посла, мои пôдданѝ поступили собѣ зле, въ наслѣдокъ чого перервали ся приязнѝ зносины мѣжь нами. Сею подѣєю я глубоко звурушеный та роздражненый. Приказавъ я на гробѣ померлого Вашого посла зложити жертву, а рôвночасно зарядити всѣ можливѝ улекшеня пôдчасъ перевозу тѣла посла до Нѣмеччины. Опôсля устрою великѝ жалôбнѝ торжества. Заклинаю Васъ, забудьте про сю подѣю и причинѣть ся до удержаня приязныхъ вôдносинъ мѣжь нами й на дальше". Подôбнѝ „перепросины" пôшли также до японьского цѣсаря. Чи поможуть вони що Хінамъ, побачимо, але найбôльше интересованымъ, т. є. замордованымъ посламъ, рѣшучо не придадуть ся до нѣчого.

Зъ Батятичъ.

Почтенна Редакція „Дѣла"! Въ часописи „Дѣло" зъ д. 29 серпня (11 вересня) 1900 ч. 195. появила ся въ „Письмахъ зъ краю", допись зъ Жовковщины (Выборы громадскѝ въ Батятичахъ), противъ котрои пôдписаный по мысли §. 19. уставы прасовои подає слѣдуюче спростоване:

Допись вымѣрена противъ моєи особы єсть неправдива. Отже заперечаю, що я якъ и моя цѣла двôрска служба не брали жадного удѣлу въ выборахъ громадскихъ. Що-до битя по пыскахъ, займаня коней, якъ также даваня дарункôвъ селянамъ, якъ въ пасовиску, лѣсѣ, бульбахъ и таке инше, въ цѣли зъєднаня собѣ селянъ, єсть неправдою. О титулъ вôйта не старавъ ся я нѣколи и не стараю, бо моя особиста праця и публична не дає на то часу. А сли бы менѣ и часъ на тоє позваляв, то не хотѣвъ бы я вôйтувати зъ радою, складаючою ся зъ самыхъ паламарѣвъ. Противъ тыхъ выборôвъ протестъ пôдписало 160 селянъ тутейшои громады. Вôдъ часу мого перебуваня въ Батятичахъ, мимо що єсть вôйтъ, селяне горнуть ся до мене за порадою въ рôжныхъ справахъ, а я, о скôлько менѣ старчить часу, не вôдмавляю имъ радъ, и то безинтересовно, а нераз зъ моими коштами. Прото тѣшу ся симпатією тутейшихъ громадянъ до мене, и тымъ горджу ся.

Въ Батятичахъ дня 22/9 1900.

Тадей Романовскій.

[*Прим. Ред.* Для зрозумѣня сего спростованя пригадаємо: П. Тадей Романовскій єсть управителемъ великои посѣлости въ Батятичахъ. Вôнъ „не хотѣвъ бы вôйтувати зъ радою изъ самыхъ паламарѣвъ", а тутъ громада выбрала тыхъ „паламарѣвъ", а не сторонникôвъ п. Романовского...]

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу ремѣсничо-промыслову у Львовѣ.**

НОВИНКИ.

— **Чи фальшива поголоска?** Подану недавно въ декотрыхъ польскихъ дневникахъ поголоску о маючôмъ заложити ся польскôмъ банку у Львовѣ пôдъ управою д-ра Мархвіцкого другѝ дневники польскѝ называють неправдивою. Починъ до сеи поголоски мала бути така справа: Въ наслѣдокъ ухваленя соймомъ внесеня Поточка о рентовыхъ господарствахъ утворивъ бы краевый банкъ особный вôддѣлъ для рентовыхъ господарствъ, а що въ Пôзнаньщинѣ істнують уже вôдъ давна такѝ банки, то краевый выдѣлъ рѣшивъ выслати тамъ спеціяльну комісію злôжену зъ члена краевого выдѣлу Домбского и урядникôвъ д-ра Савчиньского и Ружицкого, котра мала бы познакомити ся зъ устроємъ тыхъ институцій. Се — кажуть — дало нагоду до поголоски, що у Львовѣ закладає ся новый рентовый банкъ пôдъ фірмою Сапѣга-Санґушко-Мархвіцкій.

— **Въ Коломыи вымордовано** въ ночи на мин. четверъ жидôвску родину Копля Зіґельвакса, котрый бувъ шинкаремъ въ Залучи надъ Прутомъ и тамъ горѣвкою и лихвою доробивъ ся величезного майна, такъ що недавно купивъ у Коломыи каменицю и уходивъ за міліонера. Убійникъ зробивъ смерть своимъ жертвамъ сокирою, розчерепивъ головы Зіґельваксови, єго жѣнцѣ и служници; лише мала дитина въ колысцѣ остала при житю. Мордъ сповнено мабуть зъ мести, але не выключена также причина морду за-для рабунку.

— **Хлопскій судъ.** Въ Стрѣлкôвцяхъ самбôрского повѣту зловили тамошнѝ селяне знаного пôдпаляча Стефана Запотоцкого на горячôмъ учинку и побили єго дуже тяжко, такъ що въ безнадѣйнôмъ станѣ вôдвезено єго до шпиталя въ Самборѣ. Противъ Запотоцкого переводивъ уже судъ кôлька разôвъ доходженє о пôдпалъ, но все удавалось єму выкрутити ся.

— **Поєдинокъ передъ судомъ.** Краковскій судъ карный переводивъ недавно цѣкаву розправу поєдинкову. Пôсля акту обжалованя и высказôвъ свѣдкôвъ справа була така: Дня 13. лютого с. р. прийшло въ касинѣ у Величцѣ до сварки помѣжь двома молодыми людьми, Іосифомъ Шибовскимъ та Вінкентомъ Дирчемъ, и першій ударивъ другого въ лице. Дирчь, яко резервовый офіцеръ, вôддавъ справу вôйсковому гоноровому судови, а той заявивъ, що оба суперники мусять поєдинкуватись. И дѣйстно дня 19. лютого с. р. вôдбувъ ся въ касарни архики. Рудольфа въ Краковѣ поєдинокъ, въ котрôмъ оба суперники поранили ся. Шибовскій померъ передъ розправою, а Дирчь покликавъ ся передъ судомъ на письмо вôйскового гонорового суду, котрый заявивъ, що Дирчь пôдъ загрозою утраты офіцирского степеня мусѣвъ поєдинкувати ся. — Судъ увôльнивъ єго вôдъ кары.

— **Кс. Франца Ксавера Малиновского,** римокат. пробоща въ Рожнѣтовѣ, засудивъ тамошный судъ за побите парохіянина Хащевского на кару тридневного арешту, перемѣненого на кару грошеву 30 коронъ и на заплату побитому Хащевскому 40 коронъ за бôль и нездôбнôсть до працѣ.

— **Зъ Клебанôвки** одержуємо отсе письмо: „В ч. 208 „Дѣла" в статі „Несолідарнѝ середъ нашого духовеньства" вичислена і Клебаніка [в Збаражчині] між тими місцевостями, звідки душпастирі роблять виказы про рух населеня в польскім язиці. Тому заявляю, що від коли я завідателем сеї парохії, то не тілько виказы, але всяка переписка з властями веде ся в рускім язиці — *о. Іван Іванчук* завідатель.

— **Злодѣйска шайка.** Въ Перемышли увязнила поліція бувшого ґімназіяльного ученика Радецкого, котрый допустивъ ся злочину крадежи въ товариствѣ капраля поліціи Жолкевского, вломивши ся до мешканя п. Баранецкого и забравши богато дорогоцѣнностій. Украденѝ предметы помогли Радецкому будь продати, будь заставити нагнанѝ зъ ґімназіи ученики, за що имъ Радецкій плативъ.

— **Окрытє на топкахъ соли.** Выдѣлъ краевый а наглядно краєве бюро продажи соли намѣрає продавати сôль въ окрытяхъ зъ грубого паперу. Новôсть се дуже практична, кобы лише не пôдношено цѣны соли, котра и такъ вже досыть высока.

— **Панъ ґрафъ и патина.** Цѣкавый спôръ веде ся въ Копычинцяхъ мѣжь ґрафомъ коляторомъ а польскимъ пробощомъ що-до цѣлованя патины. Панъ ґрафъ бажає, щобы пробощь подававъ єму патину до цѣлованя ажь до коляторскои лавки, а пробощь заявивъ рѣшучо, що коли панъ ґрафъ хоче цѣлувати патину, то мусить потрудити ся до вôлтаря. Мѣсцева интеліґенція дуже цѣкава, въ якій способъ сôръ сей покôнчить ся.

— **Въ конґресѣ славяньскихъ промысловцѣвъ и ремѣсникôвъ Празѣ,** що розпочавъ ся въ пятницю 28-ого с. м., взяло участь до 1500 ремѣсникôвъ изъ Чехъ, около 500 зô Шлеска и Моравы а также до 20 зъ Кракова и околицѣ.

— **Дрôбнѝ вѣсти.** Polit Corresp. доносить, що краковскій біскупъ Пузина має бути именованый кардиналомъ. — Зъ Мостôвъ великихъ утѣкъ пекарскій помôчникъ Лейба Мінцъ, бо єго мали увязнити за те, що высилавъ молодѝ дѣвчата до Туреччины. — Засудженыхъ на кару смерти соціялістôвъ польскихъ за мордъ двохъ особъ (шпѣгунôвъ) царь помилувавъ, перемѣнивши кару смерти декому на вѣчну вязницю, а декому на 15 до 20 лѣтъ тяжкихъ роботъ. — Василь Микитюкъ, купець въ Чортковѣ, дôставъ вôдъ намѣстництва дозвôлъ перемѣнити своє назвище на „Мединьскій".

Вôдозва.

„Труд", жіноча промислова спілка.

Члени „Клюбу Русинок у Львові" заходять ся коло заснованя такої промислової спілки, яка подаючи помічну руку Русинкам, що шукають праці, могла би рівночасно пропаґувати домашний промисл, достарчувати на замовлене всякого рода жіночих убрань, принимати Русинки на науку шитя, крою, кравецтва, модиярства, удержувати склади з матеріями, потрібними до жіночих робіт, і тим способом старати ся, щоби руский гріш не ішов в чужі руки. В тій цїли уложений статут спілки став вже затверджений властями; тепер розходить ся лише о квоту около 3.000 зр., потрібну до введеня в житє згаданої спілки. На сю цїль вплинуло вже 500 зр., які опроцентовують ся в „Союзі кредитовім"; там будуть вкладати ся і дальші надсилані уділи, де остануть до часу заснованя спілки. Один уділ виносить 10 зр., а вписове 1 зр.; кождому вільно приступити з довільним числом уділів. Запрошуючи сею дорогою всїх В. П. Родимців до приступленя до спілки „Труд", просить „Клюб" висилати гроші на руки предсїдательки „Клюбу" п-ні Г. Шухевичевої у Львові ул. Собіщини ч. 7, куда також зволять інтересовані відносити ся о висилку статутів та о близші інформациї дотично Спілки.

За виділ: *Г. Шухевичева*, предсїдателька.

Наука, штука и література.

— **Зъ рускои сцены.** Безпосередно по „Скапанôмъ свѣтѣ" Оркана „*За двома заяцями*" [давнѣйшій „Модный женихъ"] Старицкого, перерôбка зъ Левицкого „На Кожумякахъ". Трохи оно не добре, але що-жь порадити; нова дирекція не мала ще часу постаратись о новый репертуаръ. Штука стара, трохи карикатурна, але публика бавить ся, заносить ся реготомъ, и за се спасибôгъ, бо — „я на те до театру прийшовъ, абы посмѣяти ся", сказавъ менѣ одинъ добродѣй, коли на „Скапанôмъ свѣтѣ" я мусѣвъ ажь просити єго, абы давъ спокôй бравамъ та смѣхови. За те вчера смѣяти ся мôгъ кождый до волѣ. Пп. Осиповичева (Лемериха), Ґембіцкій (Сѣрко) а Стечиньска (Євдокія) були зовсѣмъ у своѣмъ „сосѣ". Сцена зъ умѣщуваннемъ стола въ II. актѣ выгала архикомічно. П. Стадникъ (Голохвостый) вôддавъ якъ слѣдъ типъ мѣского фацета пôвъинтеліґента. Панну Ґембіцку привыкъ я бачити въ трохи иншихъ роляхъ. Бачити єи въ ролі пребридкои та предурнои, нѣбы вченои панны Пронѣ, се щось такого, якъ бы пр. чоловѣкъ побачивъ въ „Боцянѣ" [краковскій гумористичный журналъ] вѣршѣ Оркана. Зъ п. Рубчаковои була добра Галя, що и въ бѣдности вôдчуває своє достойньство, а для мѣского панича не вôдкидає ся свого судженого-мѣщанина. Похвальна згадка належить ся ще п. Костевôй (наймичка Химка) и панѣ Сѣркôвнôй (Меронія, служниця вôдъ черниць). Пп. Рубчакъ и Григоровичь въ ролі митрополичихъ спѣвакôвъ вôддали той комізмъ, якого вôдъ нихъ вымагали ихъ ролѣ.

Коли вже зачепивъ о спѣвакôвъ, то причеплю до сего и пару спростовань. Перше таки про спѣвацкій фахъ, бо про дякôвъ-пиворѣзôвъ зъ „*Чумакôвъ*" Тобилевича. Въ отсихъ роляхъ заслужили вони на признанє, а що я черезъ поспѣхъ поминувъ бувъ ихъ у своѣй рецензіи, то згадую про се теперь. Подôбный lapsus лучивъ ся менѣ вчера зô „Скапанымъ свѣтомъ", въ котрôмъ важною особою є Собко, интерпретованый знаменито п. Григоровичемъ, про що я вчера тежь не згадавъ. Нехай же и интересованѝ и публика дарують, що подаю „муштарду по обѣдѣ".

— *М. Ловиньскій.*

Телеґрамы.

Пільзно 2. жовтня. Минувшои ночи зôткнули ся коло Фравенбурґа два товарови поѣзды. Пять возôвъ ушкодженыхъ, торъ засипаный зломами, але зъ людей нѣкому нѣчо не стало ся.

Будапештъ 2. жовтня. Зъ причины роздѣлу громадскихъ сѣножатій прийшло въ Корнярсвѣ до кровавыхъ забурень. Жандармерія ужила оружа и три особы впали трупомъ.

Лондонъ 2. жовтня. Пôсля донесень зъ Хінъ Анґлійцѣ пôдъ зглядомъ рабованя выдержують несогôрше конкуренцію Россіянъ. Рабунокъ по палатахъ та домахъ богатыхъ Хінцѣвъ не скôнчивъ ся ще. Въ палатѣ анґлійского посольства вôдбувавсь ліцитація зрабованыхъ рѣчей.

Парижъ 2 жовтня. Француской конзуль зъ Шанґаю телеґрафує, що місіонарѣ та инжінеры въ Ченґіфу були ще 23 м. м. при житю та що заряджено средства охороны ихъ передъ нападами.

Берлінъ 2 жовтня. До Тьєнтсіна прибувъ нѣмецкій посолъ Мулинъ и замешкавъ тымчасово въ домѣ нѣмецкого конзуля.

Парижъ 1 жовтня. Вчера отворено тутъ конґресъ мира, на котрôмъ находять ся представителѣ 14 державъ.

Льоренцо Маркізъ 2 жовтня. Коли Анґлійцѣ збирали въ Коматіпортъ покинену Бурами амуніцію, наступила страшна оксльозія, при котрôй 20 жовнѣрôвъ стратило житє.

Ню Йоркъ 2 жовтня. Нинѣ мають оголосити въ копальняхъ вугля, що входить въ житє признанє робôтникамъ 10% пôдвысшене платнѝ.

В САЛИ ТОВАРИСТВА „GWIAZDA“
ул. Францішканьска ч. 7.

Львівский Руский Народний Театр
Товариства „Руска Бесіда“ у Львові.

В Второк дня 2 Жовтня 1900

КЛЯТЕ СЕРЦЕ

Образ народний в 5 діях І. Тобилевича. Сьпіви після народних мотивів зібрав О. Поліщук, інструментував М Коссак.

В акті І. „КОЗАК“ укладу А Ніжанковского.

Режісер п. И. Стадник.

ЦІНИ МІСЦЬ: Крісло першорядне 2 кор., другорядне 1 кор. 60 гел., треторядне 1 кор. 20 гел., партер стоячий 80 гел., для пп. войсковик и студентів 50 гел.

Білєтів дістати можна в товаристві „Руска Бесіда“ ринок ч. 10., а вечером при касі.

Початок о годині 7 вечером.

Надôслане

Судьба рішила дальші студія перервати та глядіти становиска, котре б дало б рше хліб. Складаю про те сим прилюдно подяку Вп. Панам Професорам ц. к. академічної гімназиї у Львові за ії щирі і ревні труди около образованя молодежи. З Вами, любі Товариші, V. кляси прощаюсь, та хотяй не есьм між Вами, то духом завсігди буду з Вами. Не забувайте на товариша і друга

487 *Миколу Мазуркевича.*

— Цѣна рогатои худобы на вѣденьскôмъ торзѣ. На торгъ д. 1 жовтня пригнано рогатои худобы призначенои на зарѣзь 5223 штукъ, мѣжь тымъ зъ Галичины . . 507 „ зъ Буковины . . . . 42 „ Торгъ оживленый. Галицкй волы плачено: пріма 74 до 80 К.; секунда 68 до 73 К.; терція 60 до 68 К., вымково плачено по 80 до 84 К. — Пôдтучені бугаѣ и коровы по 58 до 70 К.; — худый товаръ по 38 до 62 К. за метричный сотнаръ живои ваги.

Курсъ Львôвскій

зъ дня 2 н. ст. Жовтня 1900.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	486 —	646 —
Банку для торговлѣ и промыслу 200 зр.	851 —	364 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	— —	— —
Зелѣз. гал. Кар.-Люде. по 200 зр. м. к.	421 —	425 —
Зелѣз. Львôв.-Черное.-Ясск по 200 зр.	529 —	536 —
Листы заставнй за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. вылсо. въ 10% прем.	109 30	110 —
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	98 30	99 —
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	90 50	91 30
„ краевого 4½% а. в. льос. въ 51	99 —	99 70
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	91 50	92 70
Товариства кредит. 4% (I. емісія)	92 —	92 70
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	92 —	92 70
„ „ 4% льос. въ 56 л.	89 70	90 40
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	95 30	95 80
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	100 60	— —
Комунальний Банку краев. 5% (II. ем.)	100 50	101 20
„ „ 4½% (III. ем.)	99 50	100 20
Позычка краевои въ 1873 по 6% а. в.	102 —	— —
Позычка краевои въ 1893 по 4% а. в.	90 80	91 50
Позычка м. Львова 4% по 200 коронъ	88 —	88 70
Льосы:	к. с	к. с.
Мѣста Кракова по 20 зр. (40 к.)	69 —	72 —
Мѣста Станиславова „ „	140 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	11 35	11 50
20 франкôвка	19 20	19 40
Пôвъимперіялъ	— —	— —
100 Рублѣвъ срѣбныхъ	254 —	258 —
100 Рублѣвъ паперовыхъ	255 —	257 50
100 марокъ нѣмецкихъ	118 —	118 60

Оборонецъ въ справахъ карныхъ

Д-ръ І. БАРАНЪ

отворивъ бюра у Львовѣ улиця Третього Мая число 21. 478 3—8

Оповѣщене.

Зъ днемъ 1 падолиста с. р.

РЕСТАВРАЦІЯ ЦЕНҐУТА

перенесе ся до готелю **Брістоль** при улици **Кароля Людвика ч. 21.** 445 9—10

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокли, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ манометры и т. и.

Урядженє дзвôнкôвъ електричныхъ.

Всякй направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4158

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

у Львовѣ ринокъ ч. 10

выдало новый накладъ друкôвъ

I. Друки правничй:

1. Позовъ въ справахъ дрôбныхъ лібра по 25 кр.
2. Контрактъ купна и продажи I. ліб. по 40 „
3. „ „ „ II. „ по 40 „
4. „ „ „ III. „ по 40 „
5. Повномочія . . . . по 40 „
6. Подан о екс- и интабуляцію, взôръ а) б) в) г) лібра по 40 „
7. Написы до подань о интабуляцію ліб. по 20 „

II Друки для касъ позичковыхъ:

8. Дневникъ касовый лібра по 40 „
9. Книга довжникôвъ „ „ 40 „
10. Книжочка для позичаючого 100 прим. „ 2·— „
11. Скриптъ довжный „ „ „ 1·20 „
12. Книжочка вкладкова (щадн.) „ „ „ 3·— „

III. Друки для крамниць:

13. Книжка товарова лібра по 40 „
14. Книжка касова „ „ 40 „

IV. Друки для читалень и касъ позичковыхъ:

15. Списъ членôвъ лібра по 40 „
16. Грамоты членьскй читалень „Просвѣты“ примѣрникъ по 2 „

За опаковане и оплату почты дочисляе ся належитôсть особно.

ЛІЯРНЯ ДЗВОНÔВЪ

АНТОНІЯ СЕРАФИНА

ВЪ КАЛУШИ

вôдзначена двома срѣбными медалями

выконуе **дзвоны** рôзнои ваги и приймае ушкодженй дзвоны до переливаня въ найкоротшôмъ часѣ, а також мае на складѣ готовй дзвоны рôзнои ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшнй замовленя, прошу о ласкавй замовленя такъ на поодинокй новй дзвоны якъ и на цѣлй ґрупы. За тревалôсть матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонôвъ **ручу** и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.

Зъ глубокимъ поважанемъ

3789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

ВИДАВНИЧА СПІЛКА

В белетристичній серії видань вийшли доси отсі книжки:

	Ціна	
1. Стефан Ковалів: Дезертир і иньші оповіданя	80	кр.
2. Іван Франко: Поеми	80	„
3. Ольга Кобилянська: Покора і иньші оповід.	70	„
4. Ґю де Мопасан: Дива пані і иньші оповід.	65	„
5. Іван Франко: Полуйка і иньші борисл. опов.	70	„
6. Наталія Кобринська: Дух часу. Оповіданя	80	„
7. Кнут Гамсун: Голод. Роман	1·10	„
8. Леся Українка: Думи і мрії. Поезиї	80	„
9. Ст. Коваліз: Громадські промисловці	80	„
10. Уіллям Шекспір: Гамлет. Принц данський	90	„
11. Генрик Понтоппідан. Із хат.	70	„
12. Богдан Лепкий. З житя	60	„
13. Ґ. Гауптман: Візник Геншель	80	„
14. М. Коцюбиньский: В путах Шайтана	80	„
15. Шекспір: Приборкана Гоструха	70	„
16. Панас Мирний: Лихі Люди	60	„

Книжки сеї серії оправлені в полотно.

II. серия (брошуры):

1. К. Кавцкі: Народність і її початки	30	кр.
2. Фр. Енґельс. Людвиґ Фаербах	25	„

467 2—2

Адреса: Львів Чарнецького ч. 26.

Пошукую инструктора

до приготовленя ученика до ґімназіи. — Р. Фицаловичь парохъ въ Швейковѣ, п. Монастириска. 480 2—3

Убраня до вправъ ґімнастичныхъ, трикоты, сорочки, паски, мешты, споденьки охоронй, якъ также: перо соколе, аґрафки, спинки, шапки, шнуры и ґурты, трубки на начальникôвъ, якъ также всякй потребы поручае найдешевше **Рудольфъ Кріммеръ, Львôвъ, Готель французскій.** 46

Русинъ урядникъ державный, молодый и пристойный, одруживъ бы ся зъ Русинкою. Пожадана есть фотоґрафія. На анонимы не вôдповѣдае ся. Переписка на адресу: „Русинъ“ черезъ Адміністрацію „Дѣла“. 470 3—5

Ковдры и матерацы

найдешевше набутя можна въ специяльнôй робитни постелій

Іосифа Шустера

Львôвъ, улиця Коперника ч. 5.
455 8—30

НОВÔСТЬ. НОВÔСТЬ

Хто хоче мати красне и бѣле лице,

най уживає кремъ несхôдное красоты и воду лілієву Станислава Липницкого, котра усуває веснянки и жовтй плямы зъ лиця, а лице выбѣлює и робить нѣжнымъ.

Дôстати можна лише въ дроґеріи

Станислава Липницкого

У ЛЬВОВѢ

3865 **ул. Сикстуска, ч. 21** 23—34

Буліонъ для тяжко хорыхъ найпоживнѣйшій и найгігієнічнѣйшій по 5 зр., 6 зр., 7 зр. 50 кр. за кільо. **ЧАЙ** чисто россійскій. Кільо вôдъ 7 зр. 60 кр. до 2 зр. 76 кр. **КОЦЫ** на конѣ вовнянй власнои роботы въ пасы бѣлй зъ чорнымъ маючй 6 метрôвъ обсягу, штука по 6 зр. 50 кр.

Двôръ Лапшинъ почта Бережаны. 446 8—10

Природнй вина

до ужитку церковного,

далматиньскй, тирольскй, полудново-италійскй літръ вôдъ **48 кр.** *припоручае*

А. Жуліяні и Г. Травнеро

У ЛЬВОВѢ

улиця Домініканьска ч. 7.
834 35—156

Фабрика парова для вырôбôвъ меблѣвъ

Франца Цайзера

(Zeizer)

у Львовѣ, улиця Ткацка ч. 7.

повѣдомляе о отвореню власного

СКЛАДУ МЕБЛѢВЪ

у Львовѣ, ул. Валова ч. 13

принимаючдго замовленя на всякй урядженя ѣдалень и спалень, якъ такожь готелевй, склеповй, ресторацийнй и каварняний урядженя, поручаючи за доброту, тревалôсть и совѣстне ихъ выкôнчене зъ добôрового матеріялу. Цѣны умѣркованй и точне додержане речинцѣвъ замовлень. 462 31—60

Торговля насѣнь
Ант. Климовича и Сына
у Львовѣ, площа Галицка 14.
поручае до теперѣшного засѣву: насѣне Рѣпы паст. стерн. бѣлои обрôвôк кл. 35 кр., бѣлои довгои паст. стерн. рôвôк кл. 40 кр.
407 18—72

Львôвска філія

Банку галицкого для торговлѣ и промыслу

улиця Ягайлоньска ч. 3

(давный льокаль Банку кредитового)

повѣдомляе Р. Т. посѣдачѣвъ книжочокъ вкладковыхъ и асиґнатъ касовыхъ Гал. Банку кредитовогу, що **приняла тіи-жь** до выплаты зъ захованемъ застереженого выповѣдженя.

Въ замѣну за книжочки вкладковй Гал. Банку кредитового будуть выдаватись на жадане, **безъ жаднои перервы** въ опроцентованю

4½% книжочки вкладковй

Львôвскои філіи Банку Гал. для торговлѣ и промыслу

Опроцентоване вкладокъ розпочинае ся въ найблизшôмъ дни буднôмъ по зложеню — а кôнчить ся въ днемъ буднымъ попереджаючимъ зворотъ тыхже.

Въ обсягъ дѣланя **Львôвскои філіи Банку Гал. для торговлѣ и промыслу** входять всякй чинности банкирскй, отже: вымѣна паперôвъ, валютъ и купонôвъ, есконсъ векслѣвъ, приниманє на рахунокъ чековый грошей до опроцентованя, удѣлюване позичокъ на рахунокъ бѣжучій за вôдповѣднымъ забезпеченемъ, вкôнци приниманє фондôвъ на высше згаданй Книжочки Щадничй.

ВÔДДѢЛЪ ЗАСТАВНИЧІЙ

Львôвскои філіи Банку Гал. для торговлѣ и промыслу удѣляє позичокъ на всѣ дорогоцѣнности, якъ: дорогй каменѣ, перлы, золото и срѣбло (партеръ въ подвôрю.
413 22—0

ТОВАРИСТВО

ДЛЯ РОЗВОЮ РУСКОИ ШТУКИ

стовариша зарегестроване зъ ограниченою порукою

у Львовѣ, ул. Чарнецкого ч. 26,

выконуе всякй працѣ въ обсягу артистичного малярства, рѣзьбарства и золотарства пôсля композицій своихъ членôвъ, а именно: образы религійнй до иконостасôвъ, олтарѣвъ, хоругвôвъ, на тетраподъ, плащаницѣ и пр. и такйжь образы до комнатъ; образы свѣтскй: историчнй, портреты зъ натуры и фотоґрафій, краєвиды, побутовй и пр.; зъ дерева: кивоты, иконостасы, олтарѣ, образы и кресты процесійнй, сповѣдальницѣ и т. д. и всякй працѣ золотарскй; рôвножь украшае внутра церковъ, выготовляе пляны церковъ, каплиць и пр. и утримуе на складѣ фотоґрафічнй репродукціи образôвъ рускихъ артистôвъ.

Товариство ручить за стильове, стараннє и совѣстнє выконанє.

Цѣлею Товариства е: пôднести нашу штуку и вытворити руску школу штукъ красныхъ. Поручаючи прото се чисто руске Товариство патріотичнôй опецѣ нашои П. Т. Публики духовнои и свѣтскои надѣемо ся, що зволить Она причинитись до осягненя сеи цѣли численными замовленями, котрй приймае выключно лишь Дирекція Товариства. 460 84—?

Зъ глубокимъ поважанемъ *ДИРЕКЦІЯ.*

Товариство не послугує ся аґентами.

Розкладъ ѣзды поѣздôвъ зелѣзничихъ, важный вôдъ 1 мая 1900.

пôсли часу середно европейского [пôзнѣйшого о 36 мінутъ вôдъ часу львôвского].

поспѣш. приходять о годинѣ	особ.	до Львова (головный дворець)
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борислава (Сколього вôдъ 1/5 до 30/9)
12·20		„ Черновець, Ицканъ, Констанцы, Букарешту
2·31		„ Кракова, Орлова, Н. Санча, Тарнова, Ясла, Ряшева, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Вѣдня
	3·35	„ Пôдволочискъ, Тернополя, Грималова, Копичинець
	6·10	„ Кракова, Берлина Варшавы, Вѣдня, Тарнова, Ряшева, Риманова, Сянока, Перемышля
	6·20	„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
	6·4.	„ Бруховичь (що дня вôдъ 31/5 до 16/9.)
	7·45	„ Янова
	8·—	„ Тернополя, (Красного, Бродôвъ)
	8·05	„ Лавочного, Стрыя, Хирова, Сянока, Калуша, Пешту
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои
	8·50	„ Кракова, Загôря, Лупкова, Перемышля, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Орлова, Тарнова
	11·45	„ Ряшева (Любачева, Ярослава, Самбора, Перемышля)
	11·55	„ Станиславова, (Керешмезе, Потуторъ, Ходорова)
	12·55	„ Янова
	1·15	„ Сколього, Стрыя, Калуша, Хирова (Лавочного вôдъ 1/5 до 15/9)
1·35		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Тарнова, Ряшева, Розвадова, Пшеворска, Сянока
1·45		„ Черновець. Ицканъ, Букарешту, Ґалацу, Ясъ, Гусятина, Станисл.
2·35		„ Пôдволочискъ (Кіева, Одесы) Грималова, Гусятина, Тернополя, Бродôвъ
	3·14	„ Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9, въ недѣлѣ и свята)
	5·40	„ Пôдволочискъ (Кіева, Одессы), Грималова, Козовои, Бродôвъ
	5·45	„ Кракова
	5·55	„ Черновець, Ицканъ Станиславова
	6·00	„ Сокаля, Белзця, Любачева, Равы рускои
	7·24	„ Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
	8·28	„ Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 въ недѣлѣ и свята)
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Любачева, Сянока, Пешту, Перемышля
	8·50	„ Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9)
	9·2.	„ Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 що дня)
	9·45	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Ясла, Пшеворска, Розвадова
	10·—	„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Гусятина, Потуторъ, Керешмезе
	10·15	„ Лавочного, Пешту, Хирова
	10·30	„ Пôдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродôвъ, Копичинець
		На дворець Пôдзамче
	3·12	Зъ Пôдволочискъ, Тернополя
	7·40	„ Тернополя
2·20		„ Пôдволочискъ, Кіева, Одесы
	5·17	„ „ „ „
	10·?2	„ „ „ „

поспѣш. вôдходять о годинѣ	особ.	зô Львова (головный дворець)
12·4?		До Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
2·51		„ Ицканъ, Черновець Станиславова, Букарешту, Констанцы
	4·15	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Хирова, Самбора
	5·45	„ Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9 що дня)
	6·25	„ Лавочного, Мукача, Пешту, Борислава
	6·30	„ Пôдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродôвъ
	6·35	„ Станиславова, Пôдвысокого, Потуторъ
8·30		„ Кракова, Вѣдня. Варшавы, Берлина, Любачева
	8·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Хирова, Пшеворска, Розвадова, Стружа, Тарнова
	9·—	„ Сколього, Хирова, Калуша, (Лавочного вôдъ 1/5 до 15/9)
	9·15	„ Янова
	9·25	„ Пôдволочискъ, Бродôвъ, Копичинець, Гусятина, Грималова, Козовои
	9·55	„ Черновець, Станиславова, Потуторъ
	10·20	„ Сокаля, Белзця, Любачева, Равы рускои
	1·25	„ Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 въ недѣлѣ и свята)
1·55		„ Пôдволочискъ, (Кіева, Одесы, Бродôвъ
	2·15	„ Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
2·45		„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
2·55		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
	3·05	„ Стрыя (Сколього вôдъ 1/5 до 30/9)
	3·15	„ Янова (що дня вôдъ 1/5 до 15/9)
	3·26	„ Бруховичь (що дня вôдъ 13/5 до 16/9)
	3·30	„ Ряшева, Хирова, Перемышля, Любачева, Ярослава
	6·10	„ Станиславова
	6·13	„ Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 въ будни днѣ, а вôдъ 16/9 до 30/9 що дня)
	6·30	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Варшавы, Орлова, Тарнова
	6·50	„ Лавочного, Мукача, Пешту, Хирова, Калуша
	7·10	„ Тернополя, Бродôвъ
	7·25	„ Сокаля, Равы рускои
	7·48	„ Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
	9·12	„ Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 въ въ недѣлѣ и свята)
	10·50	„ Черновець, Ицканъ
	10·4?	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Пшеворска, Розвадова, Ряшева, Орлова, Тарнова
	11·—	„ Пôдволочискъ, Бродôвъ, Копичинець, Грималова
		Зъ Пôдзамча
	6·43	До Пôдволочискъ, Кіева, Одесы
	9·42	„ Пôдволочискъ
2·08		„ „ Кіева, Одесы
	7·33	„ Тернополя
	11·28	„ Пôдволочискъ

ЗАМѢТКА: Нôчна пора числить ся вôдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ зрана; нôчнй поѣзды означенй обвôдками. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницъ державнои при ул. Красицкихъ ч. 5.

Ч. 212. Львôвъ, Середа 20 Вересня (3 Жовтня) 1900. Рôчникъ XXI.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и руских святъ) о 5-тôй годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей" выходить вô второкъ, а вô второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и інсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро ґазетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитôсть за инсераты платить ся у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додаткомъ

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рôкъ . .	16 зр.	на цѣлый рôкъ . .	22 зр.
на пôвъ року . .	8 зр.	на пôвъ року . .	11 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рôкъ . .	14 зр.	на пôвъ року . .	7 зр.
на чверть року .	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Рекламація неопечатанй вôльнй вôдъ порта.

Неодиноке число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошеня звыклй принимають ся по цѣнѣ 10 кр вôдъ одного стрôчки инсератовои або єи мѣсце а въ рубрицѣ „Надôслане" по 25 кр. а. в.

Подяки и иншй донесеня приватнй числять ся по 15 кр вôдъ стишка.

Зъ руху выборчого въ краю.

——

Зъ Перемышля пишуть намъ:

Дня 25 вересня зôбрало ся за ініціятивою о. декана Крвавича духовеньство перемыского деканата и поставивши головну засаду своеи дѣяльности: при надходячихъ выборахъ до рады державнои спôльне дѣланє всѣхъ священикôвъ, безъ огляду на політичнй переконаня, поставили кандидатомъ на посла зъ IV. куріи одного зъ найдѣяльнѣйшихъ священикôвъ перемыского повѣту о. Антонія Захарясевича, пароха зъ Вишатичь, и заразомъ зобовязали ся солідарно доложити всѣхъ силъ и старань, щобы кандидата сего доконче переперти.

О. Захарясевичь сейчасъ повѣдомивъ о тôмъ рѣшеню духовеньства выдѣлъ „Селяньскои Рады" въ Перемышли и на засѣданю того жь выдѣлу дня 29 вересня зголосивъ свою кандидатуру. Выдѣлъ „Селяньскои Рады", знаючи дѣяльнôсть и выпробованый характеръ свого члена, не завагавъ ся анѣ хвильки — приняти сею кандидатуру до милои вѣдомости и оголосити єи яко свою, бо рѣчи такъ склали ся, що о. Захарясевичь въ даныхъ обставинахъ єсть одинокимъ кандидатомъ, за котрымъ варта постояти.

——

Зъ Чешанôвского:

Дня 24 вересня вôдбули ся въ Любачевѣ довѣрочнй зборы, на котрй прибули всѣ вызначнѣйшй Русины повѣту чешанôвского въ цѣли обговореня и уложеня акціи выборчои до теперѣшныхъ выборôвъ до рады державнои. Зборы були численнй, бо явилось до 50 особъ, такъ зъ интеліґенціи духовнои якъ и свѣтскои, селянъ же найбôльше, а прибули они зô всѣхъ закутковъ повѣту. Закимъ приступлено до обговореня акціи выборчои, запала одноголосна ухвала, принята зъ одушевленємъ, що всѣ Русины повѣту при теперѣшныхъ выборахъ безъ рôжницѣ партій будуть ити разомъ, однодушно, рука въ руку. Надъ акцією выборчою, а именно надъ єи уложенємъ и переведенємъ розвинула ся широка дискусія, по котрôй ухвалено вôдбути цѣлый рядъ передвыборчихъ зборôвъ, а именно у всѣхъ майже селахъ повѣту; до переведеня сеи акціи выбрано выборчій комітетъ повѣтовый, котрый заразомъ о запавшихъ ухвалахъ має повѣдомити товариства політичнй у Львовѣ, а именно „Народну Раду" и „Русску Раду", та порозумѣвати ся зъ иншими повѣтами, спôльно зъ чешанôвскимъ голосуючими, що-до поставленя кандидатôвъ.

За комітетъ выборчій *С. Метеляк.*

Перші передвыборчй зборы въ повѣтѣ чешанôвскôмъ, послѣ ухвалы довѣрочныхъ зборôвъ, що вôдбули ся дня 24 вересня въ Любачевѣ, скликавъ комітетъ выборчій до Башнѣ на день 30 вересня на 4 годину пополудни. На сй зборы запросивъ комітетъ выборчій п. д-ра Данила Стахуру зъ Перемышля, щобъ єго, яко дуже добре знаного чоловѣка въ тутешнôмъ повѣтѣ, люблено и поважаного всѣми Русинами въ повѣту, коли ще перебувавъ ту кôлька лѣтъ тому назадъ яко кандидатъ адвокатскій въ Любачевѣ, поставити кандидатомъ на посла зъ куріи IV., де спôльно зъ нашимъ повѣтомъ голосує и повѣтъ ярославскій.

Зборы выпали дуже хорошо пôдъ кождымъ взглядомъ. Просторй комнаты читальнѣ башнянскои выповнились по береги численно прибувшими выборцями зô всѣхъ сторôнъ повѣту; дуже много народу, не могучи найти мѣсця въ комнатѣ, мусѣло прислухувати ся зборамъ крôзь вôкна и дверѣ зô двору. Интеліґенціи духовнои и свѣтскои [за що нехай имъ буде велика честь] прибуло также надсподѣване число. Середъ глубокои тишины и напруженои уваги всѣхъ зôбраныхъ забравъ слово представленый зборамъ о. Полошиновичемъ д-ръ Стахура, що давъ ся комітетови упросити на кандидата и прибувъ на сй зборы. Єго хорошои ядреннои промовы выслухали всѣ зъ нетаєнымъ вдоволенємъ та опôсля, по кôлькохъ запытаняхъ до кандидата и по горячихъ промовахъ кôлькохъ людей зъ интеліґенціи та селянъ, однодушно середъ неумовкаючихъ оплескôвъ поставлено д-ра Стахуру своимъ кандидатомъ на посла зъ IV. куріи.

Чешанôвщина розрухалась, народъ бере живу участь въ акціи выборчôй. „Зъ хлопа тебе нѣхто не скине" — тыми словами хлопъ хлопа заохочує до акціи, а симпатична особа кандидата, котра загально всѣмъ подобалась, єго хороша промова, котра на всѣхъ зробила велике враженє, єго щира руска душа — то все дає намъ надѣю на нашу побѣду.

Въ Ярославѣ мають вôдбути ся довѣрочнй зборы дня 2 жовтня. Делеґаты нашого комітету возьмуть участь въ тыхъ зборахъ, щобы поперти тамъ поставленого нами кандидата та спôльно приготовити теренъ до нашои борбы и побѣды. Веч. Отцѣ духовнй вôдъ Олешичь! пробудѣть ся! Нôчь вже давно минула, сонце вже генъ генъ высоко, а робота горяча, дуже горяча!

——

Изъ Золочева:

На пôдставѣ рѣшеня довѣрочныхъ зборôвъ, вôдбувшихъ ся дня 1. жовтня 1900 въ Золочевѣ, скликує выдѣлъ Рускои Рады въ Золочевѣ передвыборчй зборы на день 12. н. ст. жовтня, въ пятницю передъ Покровою Пр. Дѣвы до Золочева на 1. годину пополудни до салѣ мѣскои.

Выдѣлъ Рускои Рады въ Золочевѣ.

Рожанковскій — А. Яновичь.

——

Зъ Яворова одержуємо таку вѣстку:

Дня 1 н. ст. жовтня вôдбуло ся въ Яворовѣ въ маґістратскôй сали передвыборче вѣче. Предсѣдателемъ вѣча выбрано Петра Новаковского [селянина зъ Перемышльщины, послового брата]. По промовахъ Новаковского, сел. Брасюка зъ Нового Яжова, о. Фолиса [делеґата зъ львôвского повѣту] и Шіфлера [соціяліста] зборы поставили кандидатомъ зъ IV. куріи адвоката д-ра Костя Левицкого зô Львова [высказавши при тôмъ домаганє, щобы явивъ ся на слѣдуючôмъ вѣчу и зложивъ свое політичне вѣроисповѣданє.] На V. курію зборы выбирали межи двома кандидатами: д-ромъ Гіблемъ и Шіфлеромъ. Шіфлеръ представивъ ся зборамъ яко соціяльный демократъ и заявивъ, що яко посолъ вступить до клюбу соціяльно-демократичного. Д-ръ Гібль, запытаный, яке вôнъ займе становище супротивъ кола польского, вôдповѣвъ, що яко Полякъ мусить належати до кола, але зобовязує ся належати до опозиціи въ тôмъ колѣ и не перестане бути демократомъ. Сеся вôдповѣдь не вдоволила зборôвъ и при голосованю велика бôльшôсть голосôвъ заявила ся за кандидатурою Шіфлера.

[Прим. Редакціи. Мѣстимо сесю допись для информаціи нашихъ читателѣвъ. Цѣкава була бы рѣчь знати: якъ численне було то вѣче и зъ кого складало ся? Щобы на V. курію було лише двохъ кандидатôвъ, и то одинъ Полякъ-демократъ а другій Полякъ соціялістъ, въ то годѣ вѣрити. Хиба, що хтось бы вже въ засадѣ не допускавъ кандидатуры Русина на V. курію въ тôмъ окрузѣ].

Рухъ выборчій въ Австріи.

——

Дня 30. вересня с. р. вôдбули ся въ Чехахъ три вѣча, два нѣмецкй въ пôвнôчно-всхôднôй части краю, въ Трутновѣ, и одно ческе въ полуднево всхôднôй части краю въ Собеславѣ.

Въ Трутновѣ зôбрали ся нѣмецкй ліберали чи то поступовцѣ. На вѣчу явили ся всѣ провôдники нѣмецкого поступового сторонництва въ Чехахъ, мѣжь иншими бувшй послы до рады державнои: Функе, Пферше, Шікеръ, Штайнеръ, Шлеґель, Розеръ, Фурнієръ, Еппінґеръ, Зіґмундъ, Перґельтъ. Обговорювано положенє Австріи, вытворене розвязанємъ парляменту, становище Нѣмцѣвъ въ Чехахъ и спори, якй ведуть ся въ самôмъ нѣмецкôмъ таборѣ, а вкôнци ухвалено резолюціи, въ котрыхъ мѣстять ся высновки зъ проголошеныхъ промовъ. Змѣстъ принятыхъ резолюцій такій: 1) Зборы уважають за безусловну конечнôсть, щобы якъ найскорше настало основне уздоровленє невôдрадного стану, котрый бôльше вже якъ три роки ударемнює політичне и економічне житє краю и зъ усѣхъ народôвъ державы найтяжше дôймає Нѣмцямъ. Чимъ довше потреває криза, тымъ тяжше выйде она на шкоду цѣлои державы. Уздоровленє жь державы можливе лише тогдѣ, коли заходамъ, вôдъ кôлькадесяти лѣтъ звернєнымъ противъ єдности державы, противъ конституціи и противъ Нѣмцѣвъ, вôдбере ся всякй выгляды на успѣхъ. Головнымъ условіемъ привернєня ладу въ Австріи є передовсѣмъ законне установленє нѣмецкого языка державного, а также переведенє національного вôдмежеваня и національного подѣлу цѣлои адміністраціи въ Чехахъ. Найважнѣйшимъ обовязкомъ австрійского правительства въ сій хвили є зъ усею силою выступити противъ надмѣрныхъ національныхъ и політичныхъ забаґôвъ, незгôдныхъ зъ єдностію державы, особливо противъ домаганямъ ческого державного права. 2) Вѣче жалѣє надъ подѣломъ австрійскихъ Нѣмцѣвъ на кôлька сто-

(3)

Листы зъ Криницѣ.

(Дальше.)

Тамъ въ жерелѣ бє ключь водицѣ; она булькоче, клекоче, бурхає. Ту на доптаку бє пульсує житє купелеве.

Найрашй зô всѣхъ — то израильскй дамы. Походжають по доптаку, воду попивають, чи криничну, чи зъ фляшокъ заграничну, вôдповѣдно до недуги та — мошонки. Хочешь почути ихъ гôдну мову, такъ треба рано-рано зъ росою встати, бо якъ сонце высоко, тогдѣ добрый тонъ, етикета каже розмавляти по польски... Опôсля небавомъ идуть Русинки, Нѣмки та Польки.

Выходять зъ дому одні по другихъ сонѣчко ранне витати, а иншй зъ курґазу до дому по цѣлонôчнôй праци солодко спочати. Одні витають ся „dzień dobry", а тамъ пращають ся „przyjemnych marzeń".

Зъ кождою годиною прибуває людей, идуть гусакомъ до купелѣвъ, звычайне въ одягу купелевôмъ, иншй, раншй вертають зъ купелѣвъ Можна бачити статѣ крѣпко закутанй, зъ подвôйнымъ серпанкомъ на лици; накладай и окуляры, а не вариш нѣчого; присягъ бы-сь, що то хиба Туркинѣ, а тымчасомъ, то таки нашй, лишь не знати зъ котрои дѣльницѣ. Не диво! водиця хочь ладна — зрадлива, робить недискретнй жарты, тому-то тй дамы такй встыдливй, боять ся лучѣвъ сонця, а ще бôльше очей сальоновцѣвъ.

Опôсля якъ хто знає, такъ днину збуває.

По обѣдѣ нарады-конференціи: щô дальше зъ собою почати. Хтось кинувъ проектъ: „Прогулька далека! у лѣсы шпильковй! такъ радивъ лѣкарь, се конечне, если хочемо бути здоровй!" — „Прогулька, прогулька!" заключуть всѣ unisono и вже ладнають ся въ дорогу, віктуалы и всякй приборы збирають; хочь то не за море, а все таки треба зъ собою щось взяти, щобъ опôсля зъ дороги не завертатись. И була-бъ уже згода, прогулька готова, та щожь, коли не знають: чи таки пѣхотою ити мають, чи може лучше бъ повозку взяти. Ще й того не знають: куды-бъ попрямувати? Се рѣчь не маловажна, треба-бъ подумати. Одна радить: таки у Солотвины, тамъ ладна водиця, прегарна картина; друга — на „Копцьову", тамъ гойданка здорова, кругольня для дамъ спеціальна; третя знову, шпортова — на „Михасьову", на партію крокета, лявъ-теніса, се прецѣнь здорово; хтось кине проектъ: на „Гузары", тамъ видъ прегарный; хтось знову: нѣ, то за близько, ходѣмъ на Тиличь ажь на Мадяры; вкôнци є аматорки на „Чортôвскій верхъ", тамъ дебры, тамъ скелѣ, тамъ чудово романтично. — „Нѣ, нѣ, тамъ дико, тамъ страшно, тамъ гублять... черевики... не можу, я нервова..." И такъ радять и радять и порадоньки собѣ не знають.

Ажь ту, на нещасте, щось небо гримить. Стає тишина. По хвили хтось скаже: „Нѣчого не бôймось! въ Криници те небо змѣнчиве, хотяй и плаксиве; небавомъ наново смѣє ся." И знову иде рада.

Ажь ту, якъ на щасте, четверта година, почуєшь — тамъ музика грає, звенить мельодійно-гармонійно, на доптакъ запрашає. Тожь всѣ unisono: По що ту думати-гадати? На доптакъ, на доптакъ! тамъ найкрасше. Нужь мерщѣй одягатись! [Про туалетнй клопоты, про „краснй штуки" не хочу словомъ згадати — ще скажуть опôсля, що я прокураторъ, злосливый.]

Прекрасна идея, пôйти на доптакъ! Тамъ ту ельдорадо, тамъ ту променада, а по нашому выставка гарныхъ лицъ, фризуръ стильовыхъ, и безъ плящкôвъ, а ще краснихъ пестрыхъ цвѣтôвъ на головѣ, выставка тонкихъ шийокъ, повитыхъ мягкими „боа", бѣлыми, попеластыми, зелеными, чорными [вôдповѣдно до цвѣта личка властительки], выставка алябастровыхъ раменъ, плечей, маєстатичныхъ бюстôвъ, ну и... нôжокъ дрôбненькихъ. Передъ очима мигають мовь у калейдоскопѣ усякй фуляры, тулѣ, ґазы зъ бôльше або менше ґустовними аплікаціями [се рѣчь спеціяльнои науки] бланкитно-кровныхъ та ясновельможныхъ. Ту мрѣють въ сонѣчнôмъ свѣтлѣ діядемы, коліє, шафіры, повнй або менше повнй саквы зъ китайки щирого або нещирого золота. Ту вирують пôсля всякихъ манеръ лѣсочки дамскй зъ френзлями, привѣсками. Тамъ працюють моноклѣ, біноклѣ и всякй оклѣ...

Не вариш ту возкôвъ та лектикъ, щобъ везли та несли недужихъ; ту хорують, але бачь, ходячи перемагають недугу.

Побачишь ту скôлька мужчинъ тяжко-тяжко недужихъ на ... голову, а се пôзнати имъ ажь по ногахъ. Штанцѣ у нихъ высоко-высоко пôдкоченй [привыкли бачь до болота] хочь ту найкрасша погода; за те видко якъ слѣдъ сафяницѣ, ну и скарпетки шовковй шкотскй, а у фалдахъ [въ закоченôмъ мѣсци] навѣть рукавички можна побачити. Зъ-вôдки ту прийшли, чи зъ Парижа, чи зъ Вѣдня, не знаю, а може зъ Лондона, бо такъ позѣвають, якъ якй Анґліки, лучше, красше, чимъ нашй мужчины на равтахъ та реуніонахъ. Є ту и професоры вôдъ естетики, правдивй спеціялісты: поглянуть, махнуть рукою и скажуть: „Нема оказôвъ типовыхъ, треба ѣхати до Вісбаденъ, Баденъ-Баденъ або и въ Остенду..." Щасливои дороги! Лишь кобъ назадъ не вертали!

Є ту доволѣ и мужчинъ, що строго заховують моду; а що краска зелена ту модна, то весь одягъ у нихъ зелений, такй-жь черевики и шапка, а и тамъ, на чôмъ шапка держить ся, зелено.

А все те стрôйне, запашне дрôбоче, скаче, суне, плыве гусакомъ одно за другимъ, вôдповѣдно до такту музики, ну и корпуса дотычнои „особы". Запахъ парфумерій анґлійскихъ, французскихъ пудрôвъ, бляншôвъ и всякихъ нашихъ красвыхъ мучокъ-тинкôвъ наповняє воздухъ повысше лящь высокихъ, мѣшає ся зъ запахомъ свѣжихъ и несвѣжихъ котлетôвъ изъ сусѣднихъ ресторанôвъ; до того додай куряву зъ дамскихъ трейнôвъ... Душно, тѣсно... Дивнеє диво: широка алея, а тѣсно! Втѣкай брате, полы и втѣкай до парку воздухомъ вольнымъ та свѣжимъ дыхнути. Та що-жь, коли та природа людска вже въ роду бôльше наклôнна до злого, якъ до доброго. Стоишь та дивишь ся, пасешь очи, щуришь уши, ще бъ и надслухувавъ, коли-бъ не встыдно. Тымчасомъ ту мовь въ улию бренить-гудить на всѣхъ языкахъ — справдѣшна улиця народôвъ. Прімъ веде польскій, вторує жидôвско-нѣмецкій [хочь израильскй дамы вже досыть гарно говорять по польски], въ антрактахъ почуєшь французскій, анґлійскій, мадярскій. Почуєшь ту и наше слово зъ-тиха. Але дивнеє диво! бôльше, о много бôльше Русинокъ ту ходить, а менше по свому говорить. Се мабуть тому, що нашй якісь соромливй, чи то уступчивй; найдуть ся въ товариствѣ иншихъ, такъ треба говорити бесѣдою для тамтыхъ зрозумѣлою. Гей, вы батьки та матерѣ! крайна пора дати святый

ронництвъ и 3) высказує повне довѣрє и подяку дотеперѣшнымъ заступникамъ нѣмецкого поступового сторонництва въ державнôй радѣ и въ соймѣ.

Рôвночасно вôдбуло ся въ Трутновѣ, мовь на перекôръ лібераламъ, вѣче нѣмецкого радикального сторонництва при участи около 4.000 осôбъ. На вѣчу явили ся Вольфъ, Пахеръ, Штайнъ и д-ръ Чорнъ. Въ ухваленôй резолюціи зазначено конечнôсть енерґічнои и безоглядной політики національнои и высказано жадане, щобы будучї заступники народу домагали ся передовсѣмъ установленя нѣмецкого языка державного, вписаня союза зъ Нѣмеччиною до основныхъ законôвъ державныхъ та цлового и торговельного союза зъ Нѣмеччиною.

На ческôмъ вѣчу чи то таборѣ въ Собеславѣ выступавъ д-ръ Герольдъ, обговорювавъ політичну ситуацію, и особливо становище ческого народу и его заступникôвъ до теперѣшного правительства, до краєвыхъ Нѣмцѣвъ и до бувшихъ союзникôвъ ческихъ зъ бувшои правицѣ.

Ческій народъ — говоривъ бесѣдникъ — нѣколи не перестане домагати ся ческого права державного и має надѣю, що прийде часъ, коли ческі послы не будуть въ державнôй радѣ самостôйні, а найдуть собѣ союзникôвъ. Ческа справа мусить бути полагоджена. Ческі заступники не залишать борбы, поки не докажуть, що надъ ческимъ народомъ не можна перейти до дневного порядку. Безъ заспокоєня ческого народу не може въ державѣ настати спокôй. Въ ухваленôй резолюціи выражено жадане ческого права державного, рôвности ческои мовы въ публичнôмъ житю и розширеня громадяньскихъ свобôдъ та права выборчого черезъ право загального голосованя.

Відозва.

По мисли і бажаням головного „Руского Товариства Педагоґічного" у Львові заснували ми таке-ж філїяльне товариство в Перемишли.

Ціль товариства відома: до праці для красшої будучности нашого народа виховати як найбільше робітників. А для осягненя сеї головної цїли треба нам мати як найкрасші школи і як найбільше число охочої до науки молодежи.

Хто-ж має помогти нашому товариству в тих двох головних потребах? Хто-ж, як не всі, що їм головна ціль его не байдужа! Отже передовсїм всї, що виховуючи вже нашу молодїж в школах, можуть найлїпше бачити, як много недостає тим школам, щоб могли назватись рускими; всї, що радіючи чисельному зростови нашої шкільної молодежи, раді-б бачити єї як найбільше; всї, що хотячи своїм дїтям наукою запевнити добру і чесну будучність, бажали-б знайти якусь поміч; всї учителї сільських і міських шкіл, всї прихильники рускої школи, всї батьки і опікуни нашої молодежи! До них ми кличем на всю Перемищину: Ставайтесь членами нашого товариства! Вписуйтесь і других заохочуйте вписуватись! Дбайте о себе, тямлячи заєдно, що наша сила — то сила народа, а сила народа — то ваша. Чим більше вас буде, тим лїпше споможете нас. Моральною помочию — буде ваша праця для товариства, ваша порада, а хоч би лиш ваша прихильність. Матеріяльно споможете нас членьскими вкладами і жертвами.

По ваших дїлах колись пізнають вас. Дїлайте-ж все так, щоб не треба вам соромитись пізнаним!

З всїми зголошенями і грошевими посилками просимо звертатись до касиєра нашого товариства ґімн. проф. Стефана Федева в Перемишли.

Виділ.

Хіньска комедія.

Отже хіньскій цѣсарь и цѣсарева-вдова, що перебувають теперь въ Пасунґу, готові пôдъ певными услôвями вернути до Пекіну й розпочати переговоры. Пôсля иншихъ зновь вѣстій до Пекіну прибути має лишь самъ хіньскій цѣсарь. За те Лїгунчанъ не має охоты ѣхати до Пекіну, а въ Тьенсінѣ вести ме переговоры зъ російскимъ посломъ.

Побôчь дипльоматіи йде такожь „робота". Мѣжь Хабаровскомъ а Харбіномъ привернено комунікацію. Въ околици Сао-чанъ ку появили ся хіньскі банды зъ оружемъ въ рукахъ и нагнали купцямъ та мешканцямъ такого страху, що тї повтѣкали на російску границю. А мѣжь Нѣмцями й Россіянами починає ся така „політика", якъ у нашôй коханôй Голеччинѣ пôдчасъ выборôвъ. Кождый старає ся перехитрити свого — все одно, чи ворога, чи союзника. И такъ Нѣмцѣ готовлять ся захопити попередъ другихъ у свои руки зелѣзничу лінію зъ Паатінґфу до Пекіну, а зновъ Россіяне перші хотять загарбати зелѣзничу лінію Тьєнтсінъ-Шанґай-Кванъ. Цѣкаво, хто найбôльше зъ усѣхъ обладує ся...

Пануючі демократизують ся. Геній вôдъ усего, нѣмецкій цѣсарь Вільгельмъ та его товаришъ по фаху хіньскій цѣсарь завели мѣжь собою такі „перепросины" якъ наші „меньші браты", коли добре похмелившись побють ся на празнику. Та лишь рôзниця, що сараку Кетелера, нѣмецкого посла, не вбили на празнику [чи Кетелеръ и той, що его застрѣливъ, були й безъ похмѣля, се поки-що справа не розъяснена ще]. Та й кажуть, що вже й найшли убійцю. Має нимъ бути якійсь хіньскій пôдофіцеръ, котрого пôзнали та й придержали, коли продававъ годинникъ небôщика. Зôзнавъ вôнъ, що 19 червня дôставъ приказъ вôдъ одного хіньского князя, котрого имени не хоче выявити, абы стрѣляти чужинцѣвъ.

Однакъ сей приказъ „не вôдносивъ ся и до пословъ"... Отсего пôдофіцера передано вже нѣмецкимъ вôйскамъ. Що зъ нимъ уже зроблено або що буде зроблено, про се поки що годѣ знати; певне лишь те, що нѣхто и зъ хрещеныхъ и зъ нехрещеныхъ не хотѣвъ бы теперь зъ нимъ помѣняти ся.

На „перепросины" свого хіньского товариша, які мы вчера подали, вôдповѣвъ Вільгельмъ, що се его анѣ крихты не зворушує. Вôнъ, бачите, не поганинъ, а христіянинъ и нѣмецкій володарь, отже жертва на гробѣ Кетелера не має у него реальнои вартости. Одвѣчальнымъ за кривды, які потерпѣли европейскі посольства въ Пекінѣ, уважані всюды за ненарушимыхъ, якъ такожь за тї великі прикрости, що ихъ зносити мусѣло только народôвъ и вѣроисповѣдань, мѣжь иншими й Хінцѣ-христіяне, не робить Вільгельмъ свого хіньского товариша, а дорадникôвъ короны. И они мусять заплатити за невинну кровь. Коли на се хіньскій цѣсарь згодить ся, то тогдѣ Вільгельмъ буде зъ нимъ говорити. Навѣть до Пекіну най собѣ ѣде, а тамъ Вальдерзе приниме его вôдповѣдно до достоинства, дасть вôйскову охорону а навѣть помôчь противъ повстанцѣвъ. Та Лїгунчанъ, приймаючи въ Тьентсінѣ у себе консулѣвъ, сказавъ, що годѣ, абы зъ сего що було, бо цѣсарь нѣколи не выдасть засуду смерти на Туана, члена цѣсарскои родины.

Зъ судовои салѣ.

[Инспекторъ податковый передъ судомъ.]

Вчера почала ся въ тутешнôмъ судѣ краєвôмъ поновно карна розправа противъ ц. к. инспектора податкового въ Городенцѣ Адама Косьминьского о образу чести, якои вôнъ допустивъ ся противъ д-ра Окуневского.

Въ сей справѣ вôдбула ся була розправа вже д. 5 червня с. р., але на жадане оборонця обжалованого и за згодою обжаловуючои стороны вôдрочивъ ся тогдѣ трибуналъ въ цѣли покликаня новыхъ свѣдкôвъ и доповненя деякихъ иншихъ средствъ обороны. При тôмъ трибуналъ постановивъ тогдѣ обмежити розправу лише на шесту точку акту обжаловуючочо жалобу неважности. Поновна розправа переводить ся тежь лише въ межахъ шестои точки акту обжалованя.

Складъ трибуналу є той самъ, що и 5 червня: проводить розправѣ радникъ Сваричевскій, а вотантами є радники Дзержиньскій и Гіршъ. Обжалованого боронить адв. д-ръ Сумперъ-Соляньскій, а д-ра Окуневского, котрый сидить при розправѣ, заступає адв. д-ръ Ив. Добряньскій. На лавѣ присяжныхъ нема анѣ одного жида. Публики на сали мало.

Розправа почала ся 9½ зрана по подагодженю звычайныхъ формальностей. Актъ обжалованя вôдчитавъ по руски самъ президентъ трибуналу, затинаючись по троха при читаню; лише польскі частины давав читати протоколянтови (протоколянтъ певно не умѣє читати по руски). Докладный змѣстъ акту обжалованя такій:

Актъ обжалованя, внесеный приватнымъ обвинителемъ д-ромъ Окуневскимъ:

П. Косьминьскій помѣстивъ въ Gazecie urzędniczej зъ 15 мая 1898 дописъ зъ власнымъ пôдписомъ, въ котрôй мѣжь иншимъ пише: „W Nr. 79 b. r. Diła, organie galicyjskich radykałów ruskich, pojawił się artykuł, omawiający oszczerczej treści interpelacyę adwokata d-ra Okniewskiego, w Radzie państwa wniesioną"; а дальше: W najbardziej charakterystycznym ustępie VI. przytacza d-r Okuniewski fakt będący czczym wymysłem jego bujnej fantazyi, świadczący wymownie o jego charakterze"; и зновъ дальше: „Na szczęście d-r Okuniewski nie jest referentem podatkowym, lecz oszczercą i denuncyantem referenta podatkowego sam się kreował". Тымъ оголосивъ п. Косьминьскій печатію факты выдуманї або перекрученї и нимъ обвинивъ д-ра Окуневского фальшиво о нечестнї и неморальнї вчинки, котрі можуть противъ него въ публичнôй опініи выкликати погорду або понизити его въ тôй опініи, и такимъ чиномъ допустивъ ся провины зъ § 488 зак. кар.

П. Косьминьскій пише въ своѣй дописи: „D-r Okuniewski zapatruje się na sprawy podatkowe po swojemu, sili się daremnie na przypisanie mi sobie właściwych zalet i upoważnia mnie do przypuszczenia, i gdyby on był podatkowym referentem, załatwiałby sprawy podatkowe z illustracyami, o których wspomina w VI. ustępie swej interpelacyi; дальше пише такъ: „Smutna to, ale prawdziwa sentencya, iż kogo Pan Bóg ukarać chce, temu przedewszystkiem rozum odbiera, t. j. pozwala mu najpierw z miną poważną wnosić oszczerczą interpelacyę, a następnie dopiero (w odwrotnie przecież nastąpić by było powinno) rozpoczynać badania i sprawdzenie materyału do interpelacyi"; а наконець: „Ale niech d-r Okuniewski nie zapomina, iż nietykalny poseł, występujący rozmyślnie w roli oszczercy i denuncyanta po pewnym czasie posłem być przestanie, oszczercą i denuncyantem pozostanie nadal, gdyż nie pomoże barskie mydło, kto na duszy nieczysty". Печатаючи таке безъ наведеня фактôвъ, посудивъ п. Косьминьскій д-ра Окуневского о згôрдні прикметы и переконаня або выставивъ его на посмѣховиско, чимъ допустивъ ся провины зъ §. 491 зак. к. За обѣ тї провины має бути кара вымѣрена пôсля §. 493 зак. к.

До розправы жадає д-ръ Окуневскій завôзваня 12 свѣдкôвъ и вôдчитаня протоколôвъ 13 иншихъ свѣдкôвъ, крôмъ того зареквірованя 1) зъ міністерства внутрѣшныхъ справъ выборчихъ актôвъ V. курін, 2) зъ ц. к. повѣтового суду въ Городенцѣ актôвъ карнои справы Косьминьского противъ Харковского. 3) актôвъ карнои справы Дмитра Ґавроньского, 4) всѣхъ свѣдоцтвъ урядовыхъ обжалованого.

Въ мотивахъ наводить актъ обжалованя текстъ интерпеляціи, внесенои п. д-ромъ Окуневскимъ въ радѣ державнôй д. 20 цвѣтня 1898 въ справѣ надужитя урядовои власти, якого допускавъ ся п. Косьминьскій въ політичныхъ и иншихъ цѣляхъ, и текстъ дописи, писанои и пôдписанои п. Косьминьскимъ, а умѣщенои въ 10 ч. Gazet-ы urzędnicz-ои зъ д. 15 мая 1898.

Опôсля каже актъ обжалованя:

Переслуханый въ сѣй справѣ п. инспекторъ Косьминьскій призналъ ся, що артикулъ той писавъ самъ и постаравъ ся о помѣщене его въ Gazet'ѣ urzędnicz'ôй; однако звиняє ся тымъ, що бувъ до того морально змушеный, бо д-ръ Окуневскій старавъ ся интерпеляцією своєю понизити его въ публичнôй опініи и жадавъ потягнути его до строгои одвѣчальности за вчинки выдуманї. Длятого п. Косьминьскій постановивъ цѣлу справу подати до прилюдной вѣдомости, а морально змусити д-ра Окуневского до выявленя назвиска того денунціянта, котрый, надуживаючи его легковѣрности, впровадивъ его умысно въ блудъ. Рѣшучо при тôмъ домагавъ ся п. Косьминьскій переслуханя всѣхъ покликаныхъ въ интерпеляціи свѣдкôвъ, щобы довести д-рови Окуневскому, що змѣстъ его интерпеляціи тенденційно выдуманый и тымъ самымъ носить на собѣ выразне пятно клеветы. Признає при тôмъ п. Косьминьскій, що Озіясъ Данкнеръ є его „mężem zaufania", що може Данкнеръ за его плечима допускає ся надужить на шкоду сторôнъ, але „коли бы не выборы въ р. 1897 було бы не прийшло до цѣлои авантуры". Врештѣ, якъ твердить п. Косьминьскій, всѣ замѣты, зробленї въ интерпеляціи, є „тенденційною ложію", а будучи выборчимъ комісаремъ, переводивъ выборы такъ, якъ ему „wierność jego chlebodawcy przeprowadzić nakazywała".

Ц. к. судъ уволивъ волю п. Косьминьского и переслухавъ всѣхъ покликаныхъ д-ромъ Окуневскимъ свѣдкôвъ, а они зôзнали що до I. и III. точки интерпеляціи:

По недалыхъ правыборахъ въ Олѣєвôй Королѣвцѣ 1897 завôзвавъ п. инспекторъ податковый Косьминьскій убогихъ ткачѣвъ та ковалѣвъ и теслѣвъ до канцеляріи своеи въ Городенцѣ, кричавъ на нихъ, що ихъ научить, що вôнъ бувъ въ Королѣвцѣ на выборахъ и знає, які они „файні люде", и що они будуть оплачувати аркушокъ щобы упозуровати слушнôсть того вымѣру податку, завôзвавъ п. инспекторъ до своеи канцеляріи начальника громадского Ивана Хруника, ложно сказавъ ему, мовь бы самі податники домагали ся оподаткованя, и зажадавъ на тôй пôдставѣ вôдъ вôйта печатки; а коли сей давъ ему печатку уряду громадского, поприбивавъ ей самъ самовôльно на богато аркушахъ. Все те потвердивъ такожь бувшій вôйтъ Иванъ Хруникъ; а тымъ выясняє ся, що рекурсôвъ, внесеныхъ оподатковаными, не увзглядено у высшôй инстанціи. Однако, коли п. инспекторъ довѣдавъ ся приватно, що другі люде зложили ся на бѣдныхъ ткачѣвъ та ковалѣвъ Олѣєвскихъ и заплатили за нихъ податокъ, а крôмъ сего власти печали до того его яскравого надужитя придирати, тогдѣ самъ власноручно повôдписувавъ наложеный на нихъ самимъ собою податокъ.

Подôбно склало ся зъ Михайломъ Романюкомъ Матія зъ Живачева; ему такъ само въ часѣ слѣдства самъ податковый инспекторъ вôдписавъ податокъ, неслушно наложеный по выборахъ.

Грицъ Нагôрный, а властиво его вôтчимъ Грицъ Ковальскій зъ Раковця оплачувавъ довгі лѣта заробковый податокъ вôдъ млына въ Раковци въ квотѣ 9—10 зр. По выборахъ 1897 завôзвавъ его инспекторъ до своеи канцеляріи, спытавъ зъ досадою, закимъ вôнъ голосувавъ, — чи za księdzem czy za rządem, а коли пересвѣдчивъ ся, що Грицъ Нагôрный не голосувавъ za rządem, пôдвысшивъ ему въ р. 1897 податокъ о 14 зр. 82 кр.

Що до II. точки интерпеляціи всѣ въ нѣй покликанї свѣдки, выборцѣ зъ Михальча, потвердили, що при другихъ правыборахъ, котрі перевѣвъ п. Косьминьскій, вôддали свои голосы. Тымчасомъ п. Косьминьскій до лїсты голосуючихъ не вписавъ ихъ; тымъ способомъ зробивъ зъ меншости бôльшôсть, пофальшувавши очевидно выборчій актъ въ Михальчи. Се докаже ся при розправѣ.

Факты наведенї въ IV и V. точцѣ интерпеляціи, потвердять свѣдки Мойсей Фідлеръ и Шапса Мінцеръ. [Фідлера вычеркнено зъ лїсты выборцѣвъ длятого, що нѣбы то вôнъ не плативъ жадного податку, хочь вôнъ вôдъ кôлькохъ лѣтъ податокъ плативъ. Ц. к. урядъ податковый навѣть справдѣ не хотѣвъ тогдѣ приняти вôдъ него податку, хочь заразъ въ р. 1898 прислано ему екзекуцію за 1897 р. Мінцерови пôдвысшено податокъ по выборахъ зъ 2 зр. 10 кр. на 8 зр. 40 кр.]

Що-до VI. точки интерпеляціи. Ходить въ нѣй о Данкнера, „męża zaufania" п. Косьминьского. М. Ашкенази що року плативъ Данкнерови по 30—40 зр. А коли одного року не хотѣвъ ему дати жаданыхъ 7 зр., заразъ наложено на него 4 разы бôльшій податокъ. Ажь коли зновъ оплативъ ся Данкнерови, тогдѣ зменшено ему податокъ назадъ до попереднои мѣры. П. Косьминьскій каже, що нема жадного М. Ашкеназого, то и податку не можна ему було пôдвысшати. Тымчасомъ той Ашкенази явивъ ся передъ судомъ и не лишь потвердивъ, що оплачувавъ ся Данкнерови за узыскане бôльшихъ опустôвъ податковыхъ вôдъ заарендованого въ Ясеновѣ пôльнôмъ поля, але що навѣть разъ Данкнеръ спроневѣрявъ у него кôлька зр.

Отже не лишь не выказавъ п. Косьминьскій правдивости своихъ замѣтôвъ, але противно всѣ свѣдки потвердили непрактиковану, здає ся, еще въ Галичинѣ злобу и месть урядника на найбѣднѣйшихъ верствахъ суспôльности для посторонныхъ цѣлей, а крôмъ сего незвычайне зухвальство при оголошеню дописи зъ д. 10 мая 1898 р. въ Gazet'ѣ urzędnicz'ôй.

(Конець буде.)

Сполученї державы Австраліи.

Англьо-саксоньска раса — се одна изъ тыхъ жизненыхъ расъ, які дають починъ все новымъ суспôльнымъ орґанізмамъ, новымъ державамъ та народамъ.

спокôй усякимъ чужимъ ґувернанткамъ та чужимъ пенсіонатамъ! тажь, хвалити Бога, маємъ вже свои институты!... Бувало чулось ту и російску мову на всѣхъ діялектахъ, петербурскôмъ, московскôмъ и псковскôмъ, та що-жь, коли тутешні языкословы орекли, що то „język kucharek i mamek" и такъ наврекли, що тамті рушили въ инші „бады".

О чôмъ ту говорять? Даруйте, не хочу, не можу сказати [я вже такій зъ роду дискретный]. Я и самъ боявъ ся, щобы свѣтлый зарядъ не розмахавъ ся та не справивъ тыхъ фоноґрафôвъ чи тыхъ ґрафофонôвъ [телефоны вже є] та не поклавъ ту при доптаку. Тогдѣ вже нещастє готове! — встыдно-встыдно було-бъ вертати домôвъ, въ кружокъ родинный. Доволѣ вже тыхъ ходячихъ ґрафофонôвъ, бачь тыхъ заграничныхъ зъ востока. Тамъ начальство бачь печаливе, не лишає самопасъ своихъ пôдданыхъ въ Криници, а посылає за ними своихъ опѣкунôвъ, щобъ ихъ ту берегли-стерегли, не спускали зъ ока. Тому-то звычайно такъ маломовні тї коронарѣ — боять ся бачишь тыхъ ґрафофонôвъ зрадливыхъ. — Але вже и безъ тыхъ ґрафофонôвъ подоптала ся ту не одная доля; не даромъ се мѣсце доптакомъ прôзвали...

. . . .

Сильно-сильно выцивілізувала ся та Криниця въ своимъ доптакомъ — и вѣрити не хочеть ся, що ту ще такъ недавно по тôмъ самôмъ доптаку козоньки скакали...

Онтамъ у сходовôй клѣтцѣ курганзу висить образъ: выглядъ Криницѣ зъ року 1820. Бачишь кôлька низькихъ хижь, зовсѣмъ таки нашихъ лемкôвскихъ [всего одинъ дôмъ поверховый], бачишь криничку, нашу криничку воды мінеральнои, вкрыту деревяною альтанкою, а тамъ на доптаку попереду стоить нашь Лемко-гôрнякъ въ крисани зъ своєю козонькою; доить жентицю, подає мовь зъ пôдъ чопа „лѣтникамъ-кураціюшамъ". Чиста идилля! наша, наша Криниця. [Такъ було ще въ 50-ыхъ рокахъ, якъ тямлять старі люде.]

Гулявъ колись Лемко-гôрнякъ по доптаку, а бôльше „г-гуляти не буде!" Була коза та й минулась и бôльше „не буде"! Лише мовь на глумъ воськають ся ту тї мопсы та пінчаки та всяке инше мале и велике псярство... ще и въ стяжкахъ та жупанцяхъ чи шляфрочкахъ зъ-пышна, зъ горда походжає...

И смѣхъ на устахъ и туга на серцю, кôлько разôвъ погляну на картину зъ нашимъ гôрнякомъ та зъ тою козонькою. Но годѣ, годѣ вередувати! вôдъ чого-жь поступъ, цивілізація?...

И самъ нашь Лемко-сѣромаха покинувъ козы та забравъ ся геть за море, доленьки шукати, долярики заробляти...

Пôддопталась трохи на доптаку — душно мабуть стало. Я дужѣ-дуже люблю лазню, лише таку зъ тушомъ [инакше готово пошкодити], тожь треба конче-конче до гідропатіи!

(Конець буде.)

Зъ кôнцемъ минулого вѣку вылучила ся въ анґлійскои державнои та національнои звязи велика частина анґльо-саксоньского свѣта се-бъ-то Сполученѣ державы пôвнôчнои Америки.

Въ нашôмъ вже столѣтю доконало ся се саме зъ Канадою, хочь въ змѣненôй въ дечôмъ формѣ. Довгій часъ опирала ся стара метрополія сепаратистичнымъ заходамъ Канадійцѣвъ, та остаточно мусѣла уступити. Канадійскѣ землѣ дôстали повну автономію, стали осôбнымъ державнымъ орґанізмомъ зъ власными законодатными та екзекутивными орґанами та въ слабкôй тôлько звязи зъ матернымъ краемъ. Рôвно-жь и на поли судôвництва мали кольоніи повну автомію, зъ тымъ однымъ застереженемъ, що найвысшою апеляціею бувъ усе-таки найвысшій судъ старои Анґліи т. зв. „Privy Council".

Головнѣ доходы кольоній плыли изъ заграничного цла, не тôлько на чужодержавнѣ товары, але й на довозъ изъ Анґліи та таки изъ сусѣдныхъ австралійскихъ кольоній. Вôйска кольоніи не мали нѣякого, крôмъ горожаньскихъ міліцій, а вôдъ евентуальнои заграничнои напасти мали боронити Австралійцѣвъ чотири анґлійскѣ панцирники, удержуванѣ Анґліею на коштъ австралійскихъ кольоній на тамошныхъ водахъ.

Та сей образъ, хочь въ дрôбницяхъ мало що змѣнивъ ся, то въ основахъ пôдпавъ рѣшучôй змѣнѣ въ двохъ напрямахъ: тѣснои сполуки доси нѣчимъ не злученыхъ кольоній и узысканя независимости супротивъ Анґліи.

Сеся змѣна пôдготовлювала ся протягомъ цѣлого послѣдного десятилѣтя, а найбôльшѣ заслуги около спопуляризованя сеи справы въ Австраліи положивъ міністеръ-премієръ кольоніи Нового полудневого Уельсу — Рейдъ. Въ 1858 роцѣ зарядженo въ чотирохъ кольоніяхъ загальне голосованє въ сѣй справѣ, а вислѣдокъ голосованя выпавъ користно для прихильникôвъ идеи Сполученыхъ австралійскихъ державъ. 219.000 горожанъ дало голосъ за реформою, 108.000 противъ реформы. Завдяки дальшôй аґітаціи число прихильникôвъ реформы зросло небавомъ такъ, що при повторнôмъ плебісцитѣ въ 1899 роцѣ було за реформою 377.000 голосôвъ, а противъ неи 141.000. Такъ принятый проектъ предложено въ Лондонѣ до затвердженя.

Трудности, якѣ заходили при затвердженю на пунктѣ узнаваня Австралійцями найвысшого суду, заграничныхъ зносинъ, цловыхъ вôдносинъ супротивъ Анґліи и т. д., полагоджено заходами Рейда та міністра анґлійскихъ кольоній Чемберлена на зъѣздѣ репрезентантôвъ Австраліи въ Лондонѣ въ маю с. р.

Найвысшій судъ пôдпавъ реформѣ. Вôдъ теперь засѣдати муть въ нѣмъ по одному судьѣ-репрезентанты: Вел. Британіи, Канады, Австраліи, Индіи и полудневои Африки. Справу заграничныхъ вôдносинъ полагоджено посередно: въ загальныхъ квестіяхъ, що обходять весь анґльо-саксоньскій свѣтъ, репрезентує его лондоньске правительство; въ квестіяхъ вузшого значѣня, а именно у всякихъ справахъ, що дотыкають Океаніи, заступникомъ на внѣ буде правительство Сполученыхъ австралійскихъ державъ. Що-до цла рѣшенє не запало, але справа мае небавомъ полагодити ся.

Королева дала вже новому законови свою санкцію и вôдъ Нового року (1901) стане вôнъ обовязувати кольоніи: Новый полудневый Уельсъ, Вікторію, Полудневa Австралія, Тесманію и Кінслендъ.

Пôсля сего закона буде австралійска конституція выглядати ось якъ: На чолѣ управы стоить „ґенеральный ґовернеръ" именованый анґлійскою короною. Вôнъ добирае собѣ міністрôвъ зъ помѣжь бôльшости союзного парляменту, въ котрого рукахъ спочивае найвысше законодавство въ справахъ: торговлѣ, цла, морскои плавбы, податкôвъ, державныхъ довгôвъ, комунікаціи, почтарства, обороны краю, рыболовства, монеты и т. д. Крôмъ союзного парляменту буде ще и союзный сенатъ, де кожда кольонія вышле що-найменче 5 репрезентантôвъ, выбраныхъ зъ кольоніяльныхъ парляментôвъ. Головнымъ мѣстомъ союзнои управы и парляменту не буде нѣодна зъ кольоніяльныхъ столиць, але мале и гарно положене та зъ огляду на комунікацію добре ситуоване провінціяльне мѣсточко въ пôвнôчнôй части Нового полудневого Уельса.

Такъ маемо на свѣтѣ другу велику союзну державу, бо що Сполученѣ державы Австраліи є копією пôвнôчно-американьскои Уніи, се ясне. Слабка та проблематична звязь Австраліи зъ Анґлією небавомъ перерве ся, бо и теперь мае вона бôльше прикметы союза, нѣжь якои-небудь приналежности. И такъ Австралійцѣ не звуть себе вже давно Анґлійцями, а противно, маркують свою національну вôдрубнôсть терміномъ: „Австралійцѣ", „австралійска нація" и т. п. Видко рôзниця економічныхъ та політичныхъ интересôвъ сильнѣйша вôдъ расовои спôльности та однаковости мовы.

НОВИНКИ.

— **Руска выстава артистична разомъ зъ выставою фантôвъ дякôвскои льотеріи** *въ великôй сали Народного Дому отворена що дня вôдъ 9 годины рано до 6 годины вечеромъ. Вступъ вôдъ особы 60 сотиковъ, для молодежи школьнои 30 сотиковъ. За купленымъ льосомъ въ цѣнѣ 2 коронъ вступъ для однои особы на одно вôдвѣданє вôльный. Кождый щирый Русинъ, кожда щира Русинка, чи то руска родина мае патріотичный обовязокъ, въ мѣру вможности, вôдвѣдати выставу!*

— **Філія руского товариства педаґоґічного въ Перемышли.** Дня 29 червня с. р. вôдбули ся першѣ зборы філіи Руского Товариства педаґоґічного въ Перемышли. На зборахъ выбрано выдѣлъ, до котрого увôйшли: головою проф. Алексей Ярема, заступникомъ головы проф. Иванъ Прийма, контрольоромъ проф. Дмитро Чеховскій, секретаремъ д-ръ Василь Щуратъ, а касіромъ проф. Степанъ Федѣвъ; заступниками выдѣловыхъ выбрано пп. Зиновію Цѣпановску и Мѣйского. — Замѣтна рѣчь, що до выдѣлу выбрано самыхъ ґімназіяльныхъ професорôвъ, хочь властиво Товариство мае за задачу розвôй переважно школъ народныхъ. Упавъ бувъ навѣть голосъ и зробивъ на зôбранныхъ вельми пригноблююче враженє, що народнѣ учителѣ дуже зависимѣ; що имъ небезпечно належати до такихъ товариствъ, бо тогдѣ нѣбы-то замкненый авансъ. Ледви чи труса посуне власть высше? На що? Тажь вôнъ переставъ бы бояти ся!... Все те кидае на учителѣвъ перемыского повѣта пôдозрѣнє, що они або байдужѣ на руску школу, або трусы (що очевидно не дасть ся оправдати, бо займати ся розвоемъ рускихъ школъ у всхôдвôй Галичинѣ — се чей же не є нѣякимъ незаконнымъ удѣломъ), або що они дуже терорізованѣ. — На иншôмъ мѣсци подаемо нинѣ вôдозву новои філіи въ Перемышли и сподѣваемо ся, що за голосомъ єи пôйдуть всѣ учителѣ и учительки перемыского повѣту.

— **Зъ Руского Товариства педаґоґічного.** Засѣданє выдѣлу вôдбуде ся въ суботу 6-ого н. ст. жовтня о годинѣ 6½ вечеромъ де вычайно.

— **Маршалкомъ самбôрскои рады повѣтовои** выбраный нотарь Маріанъ Владичиньскій [на мѣсце Каз. Беляньского, котрый зрезиґнувавъ].

— **Роботы коло иконостаса въ преображеньскôй церкви „Народного Дому"** переводять ся дальше. Позолочуванє рамъ иконъ, кольонъ и т. п. вже покôнчено, а розпочато теперь лякерованє дерева. Такожь приготовляють ся начерки до иконъ. Всѣ иконы и весь иконостасъ мають бути готовѣ до двохъ рокôвъ.

— **Въ справѣ полѣпшеня вôдносинъ буковиньского православного духовеньства.** Въ першôй половинѣ сего мѣсяця выбирае ся до цѣсаря депутація буковиньского православного духовеньства, що складае зъ оо. Гостюка зъ Роша и Купчанка зъ Вашковець, щобы вручити цѣсареви петицію, домаючу ся пятилѣтнихъ додаткôвъ до платнѣ замѣсть дотеперѣшныхъ десятилѣтныхъ.

— **До Свѣтлои дирекціи зелѣзниць!** Свѣтла Дирекція зволить постарати ся, щобы на стаціи въ Болеховѣ не „выходили" рускѣ розклады ѣзды. Бо коли я на тôй стаціи зажадавъ розкльду ѣзды зъ рускимъ текстомъ, дôставъ я вôдповѣдь: „Teraz wyszły!" Вправдѣ обѣцявъ менѣ урядникъ, що вскорѣ ихъ спровадить, але я, невѣрный Тома, удаю ся просто до Дирекціи зъ просьбою, абы она вплынула, щобы болеховскій урядникъ зреалізувавъ свою обѣцянку. — *Володимиръ Бирчакъ.*

— **Грошѣ на выборы.** Краковскій Naprzód доносить, що въ Добровлянахъ, дрогобицкого повѣту, наказало староство выбити всѣ безроги по причинѣ появившои ся тамъ заразы, а жандармы такъ енерґічно забрали ся до дѣла, що забивали кожду штуку, безъ огляду чи здорова або хора. Декотрѣ селяне поховали свои безроги, а за то засуджено ихъ на кару по 5 зр. а староста п. Бобжиньскій, прикликавши ихъ до себе, сказавъ: „Якъ не будете голосувати на соціяліста, то вамъ кару подарую; инакше буде зле!" До тыхъ самыхъ селянъ сказавъ староства Бобжиньскій ще й таке: „Для вашого села прийшла запомога градова. Запомогу дôстануть тѣ, котрѣ будуть йти зъ нами при выборахъ". — Коли донесенє Naprzod-у есть правдою, то де тогдѣ заява п. намѣстника?!

— **Обманьства аґентôвъ.** До мешканя селянина Бабича въ Сокирчинѣ коло Мшаны дольнои прийшовъ недавно аґентъ фірмы Шрекінґера у Вѣдни Бенъо Кріґеръ и давъ єму до пôдпису замовленє на машину. Теперь показує ся, що аґентъ выкорнеставъ несвѣдомôсть мужицку и замѣсть замовленя на машину предложивъ єму до пôдпису вексель на 175 зр., котрый теперь запôзвано. Справу передано вже карному судови.

— **Галицкій судьѣ противъ вѣденьскои часописи.** Въ голосной справѣ судьѣвъ Бейнаровича, Дрималика и Дудровича зъ Березова, котра скôнчила ся засудженємъ адвоката д-ра Данця, помѣстили вѣденьска часопись Barreau, орґанъ адвокатôвъ, статью, въ котрôй назвала тыхъ судьѣвъ „lumpige Gesellen im Talar". Тая сама часопись оскорбила такожь заступника прокуратора въ Тернополи п. Бережницкого за антісемітизмъ пôдчасъ однои розправы карнои противъ жида. Обиджевѣ судьѣ зъ Березова и п. Бережницкій внесли жалобу на редактора тои часописи Морґенштерна и розправа въ тôмъ дѣлѣ назначена вже на день 5 падолиста с. р. въ судѣ въ Іозефштадтѣ. Жалôбникôвъ заступати буде вѣденьска державна прокураторія.

— **Залюблена пара.** Станислава Крижановска, 17-лѣтна панночка, вôддала свое серце о три роки старшому вôдъ неи Володиславови Пш. Але що опѣкунъ Стасѣ, у котрого она перебувала, не конче радо глядѣвъ на кокуры молодика, то молода пара рѣшила ся выѣхати въ свѣтъ широкій, абы лишь бути разомъ. Забравши опѣкуневи кôлька сотъ коронъ, поѣхали въ парѣ до Стрыя и тамъ задержали ся въ готели Розенберґа пôдъ назвою „hrabstwo Dembscy". Два днѣ пересидѣли въ Стрыю, а потôмъ молода, жадна вражѣнь пара выѣхала до Синевôдска. Тымчасомъ опѣкунъ Станиславы повѣдомивъ про утечу панночки поліцію и коли молода пара проходжувала ся середъ тихого шепту смерековымъ лѣсôвъ и укладала золотѣ пляны на будучность, подыбавъ ихъ инспекторъ стрыйскои поліціи и привѣзъ до Львова. Позаякъ опѣкунъ не жадавъ укараня молодыхъ романтикôвъ, поліція не мѣшала ся бôльше до тои справы.

— **Не пощастило ся** „Театрови rozmaitości" у Львовѣ, котрого управа спочивала въ рукахъ профана въ справахъ театральныхъ п. Антонія Чайковского. Дѣяли ся тамъ рôзнѣ „rozmaitości": акторамъ не выплачувано пенсіи вôдъ 16 серпня, бо не було зъ чого, а цѣла надѣя и директора и артистôвъ була на день патрона „św. Michała". Надôйшовъ вкôнци той нетерпеливо очѣкуваный день, що мавъ заповнити золотомъ порожнѣ мошонки выголоднѣлыхъ акторôвъ — та панъ директоръ забравши доходъ зъ цѣлого представленя, поѣхавъ свѣтами, полишивши цѣлу трупу безъ гроша и рады.

— **Въ Дрогобичи** вже отворено приватну дѣвочу семинарію учительску. Въ имени польского педаґоґічного товариства сповнивъ актъ отвореня директоръ ґімназіи Майхровичь. До сеи школы, въ котрôй обовязкôвъ управительки пôдняла ся управителька дѣвочои школы выдѣловои п. Ольга Ланцуцка, записало ся 38 ученицъ.

— **Шахъ перскій въ Галичинѣ.** Сими днями буде переѣзджати шахъ перскій зъ Будапешту на Лавочне-Стрый-Львôвъ-Пôдволочиска до Россіи.

— **Офіцирскій испытъ** здали однорôчнѣ охотники въ 30 п. п.: Доспіль, Дзакевичь, Ліндеръ, Амбахъ, Бехтльофъ, Бѣлецкій, Чарнецкій, Черняевскій, Фляйшль, Фрідлезичь, Ґодовскій, Германъ, Гільбріхтъ, Глуховецкій, Кобиляньскій, Кольмінцеръ, Коньчакоскій Кордецкій, Мудракъ, Нѣмчиковскій, Покотило, Породко, Романьскій, Шпайберґъ, Сокаль, Щипчикъ, Татухъ, Ваґнеръ, Волошиновичь и Врублевскій. Упало 16, а 5 зъ нихъ буде служити другій рôкъ. — Въ 24 п. п. здали испытъ: д-ръ Флекеръ, Голубашь, Ясѣнковскій, Курдидекъ, Проскурницкій. — Въ 15 п. п. здали испытъ: Терлецкій, Барскій, Блясъ, Блозецкій, Хмелевскій, Гомпешь, Горовіцъ, Маєрскій, Рыбицкій и Серегъ, а упало 4. — Въ 80 п. п. здали испытъ: Якубовскій, Домбровскій, Ґуликъ, Краевскій, Лопушаньскій, Осадца, Пфайферъ, Веберъ, Сидоровичь и Теодоровичь, а упало 3. — Въ баталіонѣ стрѣльцѣвъ здали испытъ: Леваковскій, Брецнеръ, Френкель, Ямполеръ и Папе.

— **Крадѣжь въ Ватиканѣ.** Невыслѣдженѣ доси злочинцѣ, видко добре обзнакомленѣ зъ розкладомъ кôмнатъ у Ватиканѣ, розбили зелѣзну касу поставлену на другôмъ поверсѣ и забрали зъ неи 357.000 ліръ въ рентахъ а 3.000 готôвкою.

— **Важне вôдкрытє** зробили дневники нѣмецкѣ, доносячи, що лице женщины, представляючои „Австрію" на новыхъ нотахъ 20-короновыхъ, есть вѣрною вôдбиткою лиця жѣнки д-ра Кайцля, бувшого міністра скарбу.

— **Дрôбнѣ вѣсти.** Дня 9 н. ст. жовтня вôдбуде ся о 12 год. въ полудне въ домашнôй каплици Преосв. Еп. Константина Чеховича въ Перемышли вѣнчанє панны Теофілѣ Дмоховскои, доньки бл. п. о. Теофіля Дмоховского, б. пароха Яксманичь коло Перемышля, зъ п. Михаиломъ Дуркотомъ, укôнченымъ богословомъ. - Оперовый теноръ, нашь землякъ Николай Левицкій выступае теперь въ Италіи и, якъ доносить часопись Avenir, збирае тамъ великѣ похвалы. — Въ Дрогобичи зъѣла безрога полишене безъ дозору дитя зарôбницѣ Рентюковои. — Въ Перемышли отруила ся въ три недѣлѣ по вѣнчаню 18-лѣтна жѣнка слюсаря Теофіля Моленды зъ причины любови до мужевого брата. — Въ Америцѣ померъ славный свого часу вѣденьскій адвокатъ Маркбрайтеръ, котрый утѣкъ за океанъ передъ десяти лѣтами, допустивши ся спроневѣрень. — Въ будуючій ся коло готелю „Жоржа" у Львовѣ каналъ вѣхавъ онегды въ ночи дорожкарь и самъ потовкъ ся а кôнь удушивъ ся. — На одно опорожненє мѣсце въ львôвскôмъ дѣвочôмъ институтѣ Василіянокъ розписавъ бувъ совѣтъ „Народного Дому" конкурсъ, але потому вôдкликавъ, надавши се мѣсце п. Ользѣ Химко кандидатцѣ III. рок учительскои семинаріи, дочцѣ пѣвця церковного изъ Запытова, котрый мае семеро дѣтій, а мѣжь ними три дочки въ школахъ.

— **Польонізаційнѣ промахи руского катихита.** Вôдъ одного львôвского Русина одержали мы таке письмо: Родичѣ, посылаючѣ свои дѣти до львôвскихъ школъ народныхъ и выдѣловыхъ, вôдносять ся все зъ найбôльшимъ довѣремъ до рускихъ оо. катихитôвъ, бо бачать, що они щиро дбають о морально-релігійне выхованє молодежи, побуджують и пôддержують духа народного у выхованкôвъ та ставлять таму тому польонізаційному розмахови, якимъ вызначує ся бôльшость учителѣвъ а майже всѣ учительки. Та остатными часами, вôдъ смерты бл. п. о. Ал. Тороньского, до львôвскихъ школъ втискають ся катихиты до того становиска не пôдготовленѣ, що не розумѣють тои місіи, яку мае сповнити львôвскій катихитъ середъ молодежи, а особливо въ жѣночихъ школахъ выдѣловыхъ. Маемо ту на думцѣ о. Алексевича, катехита при выдѣловôй школѣ им. Ядвиги. Скоро лишь сей отець обнявъ тымчасову тоту посаду, обявило ся загальне невдоволенє, бо се чоловѣкъ молодый, невыробленый, необзнакомленый зъ вôдносинами въ школѣ, котра загально уважае ся за найповажнѣйшу мѣжь жѣночими школами у Львовѣ. И сейчасъ пôднесла молодѣжь жалобы на бракъ одвѣтныхъ екзортъ на, неточнôсть въ богослуженю, але се прощало ся, увзглядняючи то, що вôнъ мае бôльше школъ та що зъ часомъ вложить ся до нового званя и привыкне до бôльшои точности. Тымчасомъ показує ся, що сей о. катехитъ таки поняв свое становище въ той спосôбъ, мовь-бы вôнъ бувъ поставленый на гасителя тои крихты духа народного та привязаня до рускои церкви, яке приносять декотрѣ дѣти зъ батькôвского дому. Вôнъ намагае ся майже у всѣхъ клясахъ ввести польскій выкладъ и польску конверзацію, а коли деякѣ дѣти на польскѣ питаня вôдповѣдають таки по руски, то вôнъ на се косо глядить и по-просту приневолює нашѣ дѣти вôдповѣдати по польски. Мы розумѣемо се, що зъ декотрыми дѣтьми першихъ двохъ лѣтъ науки мусить катихитъ часами говорити по польски, зъ тои простои причины, щобы порозумѣли его выкладъ, коли увзглядниить ся обставину, що мало дѣвчатокъ выучує ся дома рускои молитвы, а вже о бесѣдѣ рускôй и не згадуй, єи не почує дѣвчинка дома, а въ львôвскихъ жѣночихъ школахъ цѣлкомъ не вчать рускои мовы. Але-жь се ще не управнює нѣкого вводити до науки релігіи польскій выкладъ, а рускій катихитъ обовязаный до дѣтій, що имѣють по руски, вôдзыватись тôлько по руски и того права не дамо собѣ нѣкому выдерти, а будемо сесю справу доси пôдносити, доки львôвска Консисторія не усуне тои прикрои аномаліи, що шкодить нашôй церквѣ и народности...

[Прим. Редакціи. Нерадо мѣстимо сесѣ справедливѣ закиды противъ о. Алексевича, але мы самѣ мали нагоду сконстатувати, що поступованє сего о. катехита та безнастанне афішованє по публичныхъ мѣсцяхъ польщиною не може давати запоруки, що вôнъ схоче пожертвувати ся и занати ся щиро рускими дѣтьми и обстати за своимъ обрядомъ та народностію, коли-бъ сего вымагала потреба. А впрочôмъ найкрасше свѣдоцтво дае обставина, що сей о. катихитъ не бувъ доси анѣ разу на науцѣ релігіи въ школѣ им. Маркіяна Шашкевича, въ котрôй вôнъ назначеный катехитомъ. Але правда, бôльша вина спадае на тыхъ, що мають наглядъ надъ школами и повинѣ дбати, щобы всюда наука вôдбувала ся правильно].

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу ремѣсничо-промыслову у Львовѣ.**

Именованя, перенесеня, вôдзначеня и пр.

Цѣсарь надавъ титулъ и характеръ радникôвъ высшого суду краевого, зъ увôльненємъ вôдъ таксы, радникамъ краевого суду: Ант. Райнвартови въ Тернополи, От. Ансіонови въ Золочевѣ и Генр. Ґарволінскому въ Бродахъ.

Господарство промыслъ и торговля.

Цѣна безрогъ. На вѣденьскій торгъ дня 2 н. ст. жовтня с. р. пригнано 11.715 штукъ. Мѣжь тими було зъ Галичины 4.720 штукъ. Платили за галицкѣ по 88 — 89 сот., за молодѣ галицкѣ по 60 — 84 сот. за оденъ кільограмъ живои ваги.

Послѣднѣ вѣсти.

Розправа карна противъ ц. к. инспектора податкового Косьминьского зъ Городенки закôнчила ся нинѣ о 2 годинѣ зъ полудня увôльненємъ его. (Вердиктъ судьѣвъ присяжныхъ бувъ: 4 голосы „такъ", 8 „нѣ"]. Д-ръ Окуневскій зголосивъ жалобу неважности.

Телеґрамы.

Лондонъ 2 жовтня. Цѣла анґлійска бриґада опустила Комантіфортъ, вертаючи до Анґліи.

Таку 3 жовтня. Выправу до Поатінґфу вôдложено до д. 6 жовтня.

Шанґай 3 жовтня. Цѣсарскій едиктъ зъ д. 26 м. м. складае зъ уряду Инегсіена, доперѣшного ґубернатора провінціи Шамі, и

заряджуе, абы важнѣ посады обсаджувано людьми, що брали участь въ боксерскôмъ руху.

Трієстъ 3 жовтня. На жаданє тутешного державного прокуратора арештовано Рищарда Комбера, начального редактора соціялістичного дневника Avanti и оборонця въ карныхъ справахъ.

Лондонъ 3 жовтня. До вчера вечеромъ выбрано 106 кандидатôвъ міністеріяльныхъ а 46 опозиційныхъ.

Будапештъ 3 жовтня. На вчерашнôй конференціи спôльныхъ міністрôвъ у Вѣдни раджено про зелѣзниче сполучене зъ окуповаными краями.

В САЛИ ТОВАРИСТВА „GWIAZDA“
ул. Францішканьска ч. 7.

Львівский Руский Народний Театр
Товариства „Руска Бесіда“ у Львові.

В Середу дня 3 Жовтня 1900

ВЕРХОВИНЦІ

Народна драма зі співами і танцями в трех актах, а 9 відслонах Й. Корженьовского.

В 8 відслоні „ТАНЕЦЬ ОПРИШКІВ“ укладу п. Ніжанковского.

Режісер п. И. Стадник.

ЦІНИ МІСЦЬ: Крісло перворядне 2 кор, другорядне 1 кор. 60 гел, треторядне 1 кор. 20 гел., партер стоячий 80 гел.. для пп. войсковых и студентів 50 гел.

Білетів дістати можна в товаристві „Руска Бесіда“ ринок ч. 10., а вечером при касі.

Початок о годині 7 вечером.

Цѣна збôжа и другихъ продуктôвъ.

2 н. ст. жовтня 1900.

[Цѣна подана въ коронахъ.]

Львôвъ: Пшениця стара 15·30 до 15·80, пшениця нова —·— до —·—, жито старе 12·60 до 13·—, жито нове —·— до —·—, овесъ старый 11·10 до 11·40, овесъ новый —·— до —·—, ячмѣнь пашнистый 11·30 до 11·40, ячмѣнь броварный 13·— до 14·— горохъ пашнистый 13·40 до 14·50, до вареня 16·— до 21·—, вика —·— до —·—, насѣнє льняне —·— до —·—, насѣнє конопне —·— до —·— бôбъ —·— до —·—, бобикъ —·— до —·—, гречка —·— до —·—, конюшина червова 123·— до 141·—, конюшина бѣла 80·— до 130·— конюшина шведска —·— до —·— кукурудза стара —·— до —·—, кукурудза нова —·— до —·—, рѣпакъ 26·50 до 27·30, хмѣль старый —·— до —·—, хмѣль новый за 65 кільо —·— до —·—, оковита готова за 50 літрôвъ 40·45 до 40·95, на термінъ —·— до —·—.

Надôслане.

Адвокатъ Д-ръ Левъ Ю. Алексевичъ

открылъ адвокатскую контору въ г. Станиславовѣ на Сапѣжинской (тысьменецкой) улицѣ н-ръ 10 (возлѣ ц. к. Староства).
81 2—10

Мед. Д-ръ БОГОСЕВИЧЪ
Дентистъ
ординуе при улици Ягайлоньскôй число 7 вôдъ 9—1 и 3—5 287

Русинъ урядникъ державный, молодый и пристойный, одруживъ бы ся въ Русинкою. Пожадана єсть фотографія. На анонімы не вôдповѣдае ся. Переписка на адресу: „Русинъ“ черезъ Адміністрацію „Дѣла“.
470 4—5

Буліонъ для тяжко хорыхъ найпоживнѣйшій и найгігієнічнѣйшій по 5 зр., 6 зр., 7 зр 50 кр. за кільо. ЧАЙ чисто россійскій. Кільо вôдъ 7 зр. 60 кр. до 2 зр. 75 кр. НОЦЫ на конѣ новиний власнои роботы въ пасы бѣлй зъ чорнымъ маючѣ 6 метрôвъ обсягу, штука по 6 зр. 50 кр.
Двôръ Лапшинъ почта Бережаны. 446 9—10

Ковдры и матерацы
найдешевше набути можна въ специяльнôй робôтни постелій
Іосифа Шустера
Львôвъ, улиця Коперника ч. 5.
455 9—30

Спеціялістъ недугъ шкôрныхъ и венеричныхъ
Д-ръ Левъ Раппъ
повернувъ и ординуе вôдъ 9—12 и вôдъ 2—5.
456 Ягайлоньска ч. 13, II. поверхъ. 6-6

Д-ръ А. ПАДАЛЕВСКІЙ

Спеціялістъ шкôрныхъ и венеричныхъ недугъ б. лѣкарь на университетскихъ клініках у Вѣдни, Берлинѣ и Парижи, лѣчить методою опертою на найсвѣжѣйшихъ научныхъ розслѣдахъ и за помочію найновѣйшихъ приладôвъ всякѣ венеричнѣ недуги, навѣть найбôльше застарѣлѣ шкôрнѣ, половѣ и мочового наряду, у мужчинъ и женщинъ. — Ординуе вôдъ годины 10—12 и вôдъ 3—5 по полудни. Улиця Академічна 12. 298 27—1

ЗМѢНА МЕШКАНЯ.

Вôдъ 10 лѣтъ истнуюче ЗАВЕДЕНЄ ДЕНТИСТИЧНО-ТЕХНІЧНЕ Б. БЕРҐЕРА перенесено до пасажу Гавсмана ч. 8. Также выготовляся ся штучнѣ зубы и щоки, пôсля найновѣйшихъ системôвъ въ кавчуку и золотѣ безъ пôднебѣня, также всякѣ репарацій, входячѣ въ кругъ дентистики технічнои. При помочи найвытравлѣйшихъ помôчничихъ силъ заграничныхъ выготовляе всякѣ роботы пôдъ ґарантією по дуже низькихъ цѣнахъ. 110 66—144

Заведенє отворене цѣлый день.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. управ. гал. акц.
БАНКУ ИПОТЕЧНОГО
купуе и продає
всякѣ паперы цѣннѣ и монеты
по найдешевшôмъ курсѣ деннôмъ не числячи нѣякои провізіи. 3 4 [4]

ИНСТИТУТЪ ДЕНТИСТИЧНЫЙ
Львôвъ Гетьманьска ч. 6

складаючій ся въ кôлькохъ вôддѣлôвъ въ котрыхъ дентистки и дентисты лѣкарѣ выконують: пльомбоване пôсля найновѣйшихъ засадъ науки, вынимане зубôвъ безъ болю, при мѣсцевôмъ знечуленю або и усыпленю, обтураторы при вадахъ и бракахъ пôднебѣня, вставлюване штучныхъ зубôвъ и на золотѣ безъ пôднебѣня.

Также лѣчить ся хоробы ясенъ и устнои ямы.

Для провінціи запроваджено гую выгоду, що надôсланѣ почтою зукненѣ, зломанѣ и т. д. штучнѣ зубы направляе ся и высылаесь вôдворотною почтою безъ особнетого приѣзду. — Институтъ отвореный цѣлый день. 84

Дръ Л. Вікторъ.

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ
Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, біноклѣ далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничѣ, віоны, лібелѣ манометры и т. и.

Урядженє дзвôнкôвъ електричныхъ.

Всякѣ направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4158

Лінолеумъ найпрактичнѣйшій матеріялъ до покрывания пôдлогъ въ комнатахъ, лазняхъ и т. п. Ходники лінолеумъ на коридоры, диваны лінолеумъ пôдъ столы, ѣдальнѣ, диванники передъ и надъ умывальницями поручае найдешевше Рудольфъ Кріммеръ Львôвъ, готель французскій. [Пробки франко.] 461

Найдовше
потревати можуть ґардеробы, коли они хемічно чищенѣ и прасованѣ [и выглядають якъ новѣ] въ першôмъ вѣденьскôмъ хемічнôмъ
Заведеню чищеня плямъ
СИМЕОНА ВАЙСА
У ЛЬВОВѢ
лише при улици Коперніка число 12.
На жадане чищу убраня за помочію апаратôвъ въ протягу кôлькохъ годинъ. Листы похвальнѣ зô всѣхъ сторôнъ.
474 4—10

НОВÔСТЬ. НОВÔСТЬ
ВОДА ДО ВОЛОСЯ
Станислава Ляпеицкого
По кôлькаразовôмъ ужитю дѣлае чудесно.
Припоручаю всякѣ матеріялы аптичнѣ и зварады тоалетовѣ.
Дôстати можна лише въ дроґеріи
Станислава Липницкого
У ЛЬВОВѢ
886 ул. Сикстуска ч. 21. 2) 0

Винкентій Бєльскій
огородникъ-пейсажистъ
Львôвъ, Ягайлоньска 7,
уряджуе и закладае парки англійскѣ, французскѣ и лѣснѣ, звѣринцѣ, партеры цвѣтовѣ, огороды и сады овочевѣ такъ ужитковѣ якъ также експльоатаційнѣ, оранжеріи и теплярнѣ цвѣтовѣ и овочевѣ, провадить спеціяльнѣ управы якъ также рисуе пляны такъ цѣлыхъ огородôвъ якъ и поодинокихъ цвѣтникôвъ.
Приймае также сталый надзôръ и управу надъ огородами приймаючи у власный зарядъ продажу продукціи.
Доставляе также стало и правильно черезъ цѣлый рôкъ всяку огородовину, овочѣ и цвѣты на провінцію и до заведень купелевыхъ.
365 22—26

Вдова або сирота по священику
найде мѣсце при хорôй жѣнцѣ. Докладнѣйша вѣдомость въ Адміністрацiи „Дѣла“.

Климентій Федуньо
переплетникъ бібліотеки ц. к. львôвск. університету
поручае
свое переплетниче и ґалянтерійне заведенє
у Львовѣ ул. Академічна ч. 8. 366
Пôдойма ся всякихъ роботъ, особливо переплету Служебникôвъ, Євангелій, Молитовникôвъ, Бібліотечныхъ книгъ Альбумôвъ, Мапъ, Диплъомôвъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.

Гармоніюмъ
до
науки спѣву
дуже тревалои конструкціи
поручае
ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ
у Львовѣ. 94

Тапеты найновѣйшѣ
Штукатерія суфітовѣ
Сторы и жалюзіи
до вôконъ
Хôдники кокосовѣ
Дроты до сходôвъ
поручають найдешевше
И. ЛУЩИЦКІЙ
и
В. АДАМСКІЙ
давнѣйше ІРҐЕНСЪ
Львôвъ, Собѣского 4.
Для Пп. Архітектôвъ и пôдприемцѣвъ вôдповѣдный рабатъ 403 22—25

ДО
пôвнôчнои и полудневои
АМЕРИКИ
черезъ
ГАМБУРҐЪ
высылаю пасажерôвъ всѣми поспѣшными и почтовыми пароходами по найдешевшихъ цѣнахъ.
Ѣзда до Нового Йорку 6 до 7 днѣвъ.
Всякѣ информаціи удѣляе охочо
С. Ярмуловскій
въ Гамбурґу Gr. Theaterstrasse 22.
Аґентôвъ потукуе ся. Провізія высока 3'4 8—18

Артистично-рытовниче
ЗАВЕДЕНЄ
А. ЗІҐМАНА
у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14
доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстараннѣйше:
Стампілѣ металевѣ и кавчуковѣ, гербы, моноґрамы, стампільнѣ марки, станцы, таблицѣ литѣ и ґравірованѣ и проче.
Цѣнники даромъ и франко.
Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вôдворотною почтою.
267

К. Ґостыньскій
и
I. АЛЬСЪ
пôдприємство спедиційне
у Львовѣ, Чарнецкого 3

Перевôзъ меблѣвъ въ патентованыхъ возахъ замыканыхъ
Опакованє меблѣвъ.
Спедиція на зелѣзницю и въ зелѣзницѣ.
Склады на меблѣ и товары. 412 8—15

Орігінальнѣ гарлемскѣ цибульки
ГІЯЦИНТÔВЪ и ТУЛІПАНÔВЪ
одержало просто зъ Голяндіи
Заведенє огородниче
М. ВОЛИНЬСКОГО
у Львовѣ, площа Маріяцка ч. 3
и поручае ихъ по найдешевшихъ цѣнахъ. На жаданє жадаю цѣнники вôдворотно. 4 4 8—14

Сталѣ цѣны, означенѣ на кождôй штуцѣ.
ГАЙЛЬМАНЪ КОНЪ и СИНЫ
перворядный дôмъ конфекційный
одежій мужескихъ и хлопячихъ
ЛЬВÔВЪ
Готель французскій. Площа Маріяцка ч. 5.
459 10—10

ЛЬВÔВСКЕ АКЦІЙНЕ
ЗАВЕДЕНЄ ЗАСТАВНИЧЕ
ул. Кароля Людвика ч. 3, I. поверхъ
дає позички на заставы:
Дорогоцѣнностій всякого роду
Цѣнныхъ паперôвъ и
Цѣнныхъ предметôвъ въ-загалѣ.
Процентъ умѣркованый знижае ся въ мѣру высоты позички. 402 14—48
Бюро отворене вôдъ 9—1 и 3—6.

ДРОҐЕРІЯ и ПЕРФУМЕРІЯ
ЩАСНОГО ТРАВНФЕЛЬНЕРА
у Львовѣ, Ринокъ ч. 10
маґістра фармаціи и довголѣтн. властителя аптики
припоручае:
ПУДЕРЪ КНЯЖНОИ МИЛЕНЬКОИ, вôдзначеный сотками похвальныхъ листôвъ, зладженый зъ муки тростинного аксамитника (Marantha arundinacea) безъ примѣшокъ металічныхъ; пристае досконало до лиця и выначае ся приємною и тривкою вонею. — Орігінальнѣ коробочки пудру бѣлого, рожевого и кремового по 80 сот., 1 К. 20 сот, 2 К.; коробочки на пробу по 40 сот.
Ручу, що хто разъ ужие пудру княжнои Миленькои, залишить иншѣ пудры такъ краевѣ якъ заграничнѣ. Богато замовленъ и подякъ дае найлѣпшу рекляму мому пудрови. — При замовленяхъ за 4 Кор. оплачую порторію.
ВОДЪ ВЕСНЯНОКЪ плинъ и масть д-ра Бамберґера зъ Вѣдня. Знамените се средство усувае весняники, жовчевѣ, плямы, надае шкôрѣ бѣлости, прозорости и аксамитнои тонкости. Успѣхъ чудный. — Цѣна 3 кор.
КРЕМЪ ОДАЛІСОКЪ, средство на печѣнковѣ плямы. — Цѣна плыну и крему 2 к. 40 сот. — Богато похвальныхъ листôвъ. 329 27—32
МЫЛА ЛИЛІЄВѢ зъ Мекки и на весняники. Цѣна 70 сот.

Рôкъ заснованя 1892
ТОВАРИСТВО
ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
„ДНѢСТЕРЪ“
Львôвъ, Ринокъ ч. 10 (дôмъ „Просвѣты“.)
перше и одиноке руске товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовеньству и всѣмъ вѣрнымъ Впреосв. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, урядженє домашне, скотъ, господарскѣ знаряды, збôже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкôдъ огневыхъ.

Станъ фондôвъ ґаранційныхъ зъ днемъ 31 грудня 1899 выносить:

Фондъ резервовый	245.814 к. 52 с.	486.145 к. 92 с.
Резерва премій	148.480 „ — „	
Резерва спеціяльна	1.684 „ 80 „	
Фондъ основный	72.000 „ — „	
Фондъ емеритальн.	18.166 „ 60 „	

Тарифы „Днѣстра“ дуже умѣркованѣ, условя обезпеченъ користнѣ, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. До кôнця 1899 року выносили выплаченѣ шкоды 1,669·565 кор. 38 сот. Полісы „Днѣстра“ принимае Банкъ краєвый и Касы ощадности у Львовѣ, Коломыи, Самборѣ, Долинѣ, Снятинѣ, Городенцѣ, Теребовли и Залѣщикахъ при пожичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ“ въ Товариствѣ взаимныхъ обезпеченъ въ Краковѣ, котре дае найкорнстнѣйшѣ условя, представляе своими значными фондами найбôльшу ґарантію, и выдае полісы и квіты въ рускôмъ языцѣ. 34

Зголошеня о удѣлене аґенцій въ охрестностяхъ, де нема близько аґентôвъ „Днѣстра“, приймають ся. „Днѣстеръ“ выплативъ аґентамъ по конець 1899 р. провізіи 216·714 коронъ.

Львôвъ, Ринокъ ч. 10 (дôмъ „Просвѣты“).

Вже выйде небавомъ
Илюстрованый Календарь „Просвѣты“
на рôкъ 1901.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Паперъ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропигійского, пôдъ зарядомъ Йосифа Данилюка.

Ч. 213. Львôвъ, Четверъ 21 Вересня (4 Жовтня) 1900. Рôчникъ XXI.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и рускихъ святъ) о 5-той годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей" выходить вô второкъ, и вô второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и інсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитôсть за інсераты платнѣ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додаткомъ

въ Австріи: / за границею:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . . 22 зр.
на пôвъ року . . 8 зр. на пôвъ року . . 11 зр.
у Львовѣ:
на цѣлый рôкъ . . 14 зр. на пôвъ року . . 7 зр.
на четверть року . 3·50 зр. на мѣсяць 1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта.

Поединоке число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошеня звычайнѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вôдъ одного стрôчки інсератовои або єи мѣсця а въ рубрицѣ „Надôслане" по 25 кр. а. в.

Подяки и иншѣ донесеня приватнѣ числять ся по 15 кр вôдъ стрôчки.

Реформа „центрального" комітету.

Въ тѣснôй звязи зъ обговорюваною у всѣхъ дневникахъ польскихъ справою солідарности польского кола остає також справа польского т. зв. центрального комітету для переводженя выборôвъ до державнои рады и до сойму въ имя тои солідарности.

„Центральный" комітетъ є властиво товариствомъ взаимнои асекураціи мандатôвъ. Були часы, коли комітетъ за оплатою солоныхъ премій на рѣчь товариства роздѣлявъ мандаты при звѣстнôй помочи краєвого правительства безъ нѣякои перешкоды, бо зъ єдинымъ противникомъ, якого мавъ въ рускôмъ народѣ, не потребувавъ числити ся, маючи зъ одного стороны грубѣ оборотовѣ и резервовѣ фонды, утворенѣ зъ премій асекуруючихъ ся членôвъ, а зъ другои моральну — хочь переважно дуже неморальну — пôдмогу, якъ дворы зъ лѣсами, хворостомъ, пропінацією, пропінаторами, рады повѣтовѣ зъ позичковыми касами, люстраторами, вôйтами, писарями громадскими, податковѣ инспекторы, екзекутники, староства, жандармы и т. д. Въ тыхъ часахъ „центральный" комітетъ мавъ легку задачу и роботу безъ клопотôвъ. „Почцивы людей" звертавъ ся зъ повнымъ довѣрємъ до дворôвъ, не даючи послуху „москвофільскимъ борителямъ", чимъ разъ больше выборчихъ округôвъ переходило въ „народовѣ" руки. Про солідарнôсть польского кола мало говорило ся, бо она розумѣла ся сама собою и зъ нѣвôдки не грозило єй небезпеченьство; ба, она зробила навѣть великій поступъ, вôдъ коли дешевыми обѣтницями повело ся польскому колу закаптарувати въ своѣй офіцинѣ бôльшу часть рускихъ пословъ. „Центральный" комітетъ мôгъ дрѣмаючи сповняти свою задачу.

Навѣть розбуджена въ рускôмъ народѣ свѣдомôсть національныхъ и громадяньскихъ правъ, що проявляє ся чимъ разъ выразнѣйше и ширше завдяки невсыпнôй роботѣ патріотичного народного сторонництва, не дуже тревожила панôвъ зъ центрального комітету; бо вôдъ чого жь „легальнѣ" выборы — дарма, що деинде звуть ихъ галицкими чи властиво польскими? вôдъ чого здобута солідарнôсть офіцины польского кола? Тутъ выстане узнанє п. намѣстника, що вôнъ буде пильно стеречи свободы выборôвъ передъ тероризмомъ агітаторôвъ.

Инша рѣчь зъ людовымъ рухомъ на заходѣ. Тамъ польске коло и доси вже стратило значне число мандатôвъ. А рухъ той ширить ся дальше елементарною силою; звычайными „легальными" способами не такъ легко его спинити. Повыборчѣ розрухи на Мазурахъ, хочь и придавленѣ вынимковымъ станомъ а навѣть наглыми судами, є поважною пересторогою для панôвъ зъ польского кола и центрального комітету. Солідарнôсть кола є поважно загрожена, тымъ больше, що приклядъ є заразливый и емансипація вôдъ тероризму польского кола и центрального комітету готова розширяти ся дальше на всхôдъ. Небезпеченьство є тымъ больше, що на заходѣ можуть повыходити послами людовцѣ, столяловцѣ, всѣлякои масти демократы польскѣ, але все они будуть „народовѣ" и, якъ учить досвѣдъ, скорѣйше чи пôзнѣйше, тымъ чи иншимъ способомъ дадуть ся позыскати для идеѣ солідарности польского кола; але у всхôднôй Галичинѣ, коли она пôде за прикладомъ захôднои, готовѣ повыходити послы „антінародовѣ" мимо всякого хороненя свободы выборôвъ „передъ тероризмомъ агітаторôвъ". А що тогдѣ? А що тогдѣ, якъ не буде кому сидѣти навѣть въ офіцинѣ? Побачить тогдѣ Австрія, побачить свѣтъ, що Галичина — не Польща. „Народовѣ здобутки 40-лѣтнои тяжкои працѣ" готовѣ бути въ небезпеченьствѣ! А до тыхъ народовыхъ здобуткôвъ" належить крôмъ справдѣ національныхъ богато и такихъ, котрѣ деинде звуть кастовыми на поли економічнôмъ.

Огнемъ то спонукане, польске коло соймове зôбрало ся вчера на нараду надъ проектомъ реформы „центрального" комітету. Пôдставою того проекту є безусловна солідарнôсть вѣденьского кола польского и солідарнôсть соймового кола зъ вѣденьскимъ; а конечнымъ наслѣдкомъ сего, задачію комітету є, перевести выбôръ якъ найбôльшого числа пословъ, належачихъ до „народового" — значить, польского табору. Въ тыхъ округахъ выборчихъ, въ котрыхъ выбôръ „народового" кандидата є непевный, центральный комітетъ доложить всѣхъ заходôвъ (мы розумѣємо вже тѣ заходы!), щобы безъ огляду на рôзницѣ політичныхъ поглядôвъ всѣ „обывателѣ" „народового" табору попирали кандидатуру (розумѣє ся) „народову", „мѣсцевымъ комітетомъ поставлену а центральнымъ до вѣдомости приняту." Коли бы хто не мавъ еще непевности, що задача и дѣяльнôсть „центрального" комітету звернена є передовсѣмъ противъ руского народу, то досыть буде взяти на увагу, 1) що пôсля §. 5 реґуляміну комітету дѣяльнôсть комітету обôймає всѣ куріи цѣлого краю, отже и рускои его части, 2) що пôсля §. 2. реґуляміну задачію комітету є, перевести выбôръ якъ найбôльшого числа пословъ, належачихъ до „народового" табору — выразно — „безъ огляду на ихъ політичнѣ погляды" (значить: нехай собѣ вкôнци буде людовець, столяловець, демократъ, кобы лише Полякъ). Зборы польского соймового кола приняли майже безъ дискусіи и безъ жадной змѣны проектъ реформы центрального комітету чи то реґулямінъ для него, складаючій ся зъ 20 параґрафôвъ.

Якъ глядить на сю реформу польска опозиція — о тôмъ розкажемо завтра.

Зъ руху выборчого въ краю.

Зъ Тернополя пишуть намъ:

Въ понедѣлокъ вôдбули ся въ Збаражи зборы выборцѣвъ въ цѣли обговореня кандидатуръ зъ IV. и V. куріи. Здвигъ народу бувъ такъ великій, що реміза огневои сторожѣ не могла всѣхъ помѣстити. Отворено всѣ бôчнѣ брамы й вôкна, пôдъ котрыми стояла решта зôбраныхъ. Такъ половина зборôвъ була пôдъ дахомъ, а половина пôдъ голымъ небомъ. Головою збору выбрано п. Гординьского, нотаря зъ Нового Села По короткôй а щиро демократичнôй промовѣ давъ голова слово б. послови д ровн Гладишовскому. Однакъ передъ тымъ збôръ ухваливъ, що не хоче слухати справозданя б. посла зъ его дотеперѣшнои дѣяльности, хиба лише о стôлько, о скôлько сеся дѣяльнôсть може послужити за вказôвку, якъ д-ръ Гладишовскій поступавъ бы, коли-бъ его другій разъ выбрано посломъ.

Д-ръ Гладишовскій хваливъ ся, що тота ґрупа рускихъ пословъ, котра такъ, якъ и вôнъ, прилучила ся до клюбу полудневыхъ Славянъ, выборола руску ґімназію въ Тернополи. Коли бесѣдникъ зачавъ розводити ся надъ культурными наслѣдками сего здобутку, голова вôззвавъ его, абы „державъ ся предмету" и говоривъ лишь те, що вôнъ дальше буде робити, коли его выберуть посломъ. Оріґінальный сей кандидатъ обѣцявъ „защищати" народъ, не лишь ходити за „пособіями", але навѣть домагати ся „безпосредственного" голосованя, однакъ не мае „надежды" такъ скоро се выбороти, бо то „справа далекои будучности", а бувъ бы щасливый, коли бы рускѣ гоеды могли бодай выторгувати дешевшу сôль. Впрочôмъ тяжко було послови що-небудь зробити, бо роботу унеможливила єму обструкція.

Андрухъ Шмігельскій немилосердно скритикувавъ справозданє посла и замѣтивъ, що обструкцію выкликали якъ-разъ тѣ послы, котрѣ нарѣкають на обструкцію, а то безличнымъ ломанемъ реґуляміну и основныхъ законôвъ державныхъ. Бувшій посолъ належавъ якъ разъ до тои бôльшости парляментарнои, котра спровокувала обструкцію.

Другій кандидатъ на IV. курію В. Будзиновскій выложивъ проґраму и обовязки хлопского посла, такъ въ парляментѣ якъ и въ народнôй роботѣ по-за парляментомъ. Якъ промову попередного бесѣдника перебивано злобными увагами и протестами, такъ промову другого кандидата принято гучными оплесками.

Кандидатъ на V. курію Старухъ заявивъ, що економічна проґрама, выголошена передбесѣдникомъ, є вповнѣ и его проґрамою. Промову передбесѣдника доповнивъ деякими замѣтками що-до національно-політичного положеня Русинôвъ и обѣцявъ борити ся противъ пануючого у насъ національного гнету та нехтованя правъ слабыхъ. „Моя кандидатура — закôнчивъ бесѣдникъ — є кандидатурою найбѣднѣйшихъ. Коли буду выбраный, буду боронити интересôвъ тыхъ, що становлять бôльшôсть выборцѣвъ зъ V. куріи."

Луць Ѣшукъ зъ Лозôвки выступивъ противъ кандидатуры д-ра Гладишовского, а коли спытавъ зôбраныхъ: хто є за кандидатурою д-ра Гладишовского? — зъ кôлькохъ тысячѣвъ грудей загримѣла вôдповѣдь: Нѣхто!

Тогдѣ голова збору: Представили ся вамъ два кандидаты на IV. курію, а одинъ на V. Одного зъ тыхъ кандидатôвъ нѣхто зъ васъ не хоче мати посломъ, а мимо того вôнъ буде посломъ. [Очи всѣхъ звертають ся на д-ра Гладишовского.] Бо тяжко увѣрити, абы симъ разомъ выборы вôдбули ся правильно и безъ пресій. Мимо запевнена намѣстника, що не буде пресій, я чувъ, що вже теперь

(4)

Листы зъ Криницѣ.

(Докôнченє.)

Сказавъ старый мудрець: „вода початокъ всего". Сказавъ и дивѣть ся — вгадавъ! Не вѣрите, прошу лишь до гідропатіи [вôдважно! а тутки знакомый]. Ту зъ блѣдыхъ, дряхлыхъ роблять румяныхъ, моторныхъ, зъ грубыхъ якъ бочка — еластичныхъ, стрункихъ сальоновцѣвъ, ба изъ старыхъ — молодыхъ.

Ходѣть сюда вы всѣ Вертеры, чи якъ тамъ звете сь, изъ своимъ „вельтшмерцомъ"! и вы зимнѣ, ѣдкѣ мізантропы! Ту для васъ мокре радно вже готове — спершу вамъ ще зимнѣйше стане, ажь зубами мете дзвонити, але опôсля, якъ зачнуть васъ обôймати-натирати, стане вамъ такъ любо тепло-горячо, весь свѣтъ мете дружньо до себе пригортати...

Ходѣть и вы недужѣ на серце, вы всѣ нещасливѣ въ любови [лише не грызѣть ся! ще добре, що маете серце, а не той мѣшочокъ зъ кровю]. Замѣсть мазати бумагу про теє нещасне коханя, треба купити білеты на „холодникъ" та пôвъ-ванну. Подержишъ холодникъ на серцю хвилину — такъ любо, такъ легко вамъ стане, мовь наново на свѣтъ народились! Лишь раджу опôсля дієту въ любови, щобы, бачь, не прийшла рецедива; тогдѣ вже нѣякій холодникъ не поможе... А на те є рада: возьмѣть ся порядно до працѣ, а добре вамъ буде; не псуйте папѣръ та чорнило, шануйте очи вашихъ ближнихъ, тогдѣ васъ полюблять всѣ люде!

Сюда и вы гіпохондрики-трусы! васъ жде ту студеный басенъ, ниче плесо, лишь раджу у мить нурка дати [инакше пошкодить, зовсѣмъ якъ при женитьбѣ!]

Свербить тебе тѣло та коле тя въ боцѣ та колька, на те є масажь, той правдивый, шведскій. Погладять, поклепчуть, посѣчуть руками [якъ тѣ сѣканцѣ] — въ мить мовь-бы рукою вôдойме!

На одно лише тутки [о дивнеє диво!] порады не знають: якъ свербить кого рука... Що не радили надъ тымъ всякѣ Ober-Sanitätsrath'ы, а рады не знали подати. Я мовивъ: „Доконче треба-бъ щось робити! се справа пекуча, у насъ епідемія по цѣлому краю, такъ справу не можна лишити!" Та що зъ того? Довго-довго думали-гадали, вкôнци головами покивали та й коротко сказали: „На те лишь операція! Якъ нашь Иванъ, то до Ивановои хаты, якъ павъ, то до пантеону!" Гей гідротерапы та всякѣ специялісты! въ тôмъ напрямѣ якъ-разъ працювати, штуку лѣкарску на передъ попыхати, а буде патентъ на міліоны!

Слава, слава тобѣ Талєте великій! поклôнъ и тобѣ заряде гідропатичный за ладъ и порядокъ! Ты для мене завсѣгды бувъ симпатичный! Лишь одно хибує — новый павільонъ побудувати, а поки-що просивъ бы-мь цѣну на білетахъ пôднести, а покасувати тіи „трінкґельды" [се и такъ не наше слово!]. Бо ту на тую бляшку ніклеву щось криво дивлять ся, бачь люблять металь той шляхотный — инакше вôдзокутує грѣшнеє тѣло. Не даромъ то кажуть: не такъ тѣ податки, якъ тіи додатки, бодай ихъ покасували!

. . . .

По воднôй кураціи треба проходу, такъ нужь до парку! Лавочокъ ту тьма тьменна, лишь не раджу сѣдати, а перше вширшь и вдовжь по парку вганяти, инакше пошкодить.

На передъ побачишь капличку. Давнѣйше ту и Богу молились нашѣ братя, тутешнѣ й закордоннѣ, закимъ поклали нову, велику святиню. Така хочь капличка и намъ бы придалась, въ сезонѣ була-бъ она повна, набита, бо церковь [якъ я сказавъ] уже для хорыхъ зовсѣмъ за далеко.

Повысше йдуть пляцôвки и токи всѣлякѣ; на кругольню, на крокетъ та лян-тенісъ. Ту завсѣгды бачишь въ кашкетахъ Англікôвъ, тыхъ нашихъ, доморôдныхъ. Я дуже люблю такѣ гры-забавы, лишь одного не люблю: Хочь знаюсь де-що на фільольоґіи, а не въ силѣ поняти ту „термінольоґію". Та що-жь, коли и нашь панъ-отець зъ Америки такъ само ажь за боки брались и повну рацію менѣ признали. Такъ вже лучше, панове, по своему пилкою пôдбивати й по своему вôдзыватись!

Подальше побачишь закладъ ґімнастичный. Бувало любивъ я тѣ скоки, вывертавъ усякѣ козлы, то добре-бъ и тутки заглянуть. Ось власне йде муштра. Ту бачишь молоде поколѣнє въ уборахъ сокольскихъ, конфедератках, идуть рядкомъ справдешнѣ соколятка [за рана учать ся лѣтати]. А у насъ? Соколикôвъ я бачивъ всѣлякихъ, але соколятъ ще зъ роду не бачивъ [хочь уже въ десять рокôвъ маємъ своихъ соколôвъ]. За те вôдъ часу „новои еры" у насъ полюбили ту ґімнастику, зачались до неи горнути. Є вже и свои специялісты вôдъ скокôвъ та козлôвъ. Се рѣчь гарна й хосенна, лишь треба поволи, обережно та систематично, щобъ часомъ не скрутити вязôвъ.

Повысше кôлька сотъ крокôвъ побачишь: тамъ огники сяють, а на скелѣ статуя Матери Божои выкута зъ каменя пôсля рисунку Ґроттера. Хочь не мы сесю статую поклали, не завадить послухати, що про неи розказують Лемки-ватаги.

Було колись полюбились гôрнякъ леґінь та пастушка — не знати, якъ звали, досыть того, що Русинка, инакше не поняло-бъ одно другого [а впрочôмъ хто другій бравъ бы ся до такъ нерентовнои працѣ?] Покохались и розстались. Леґінь пôйшовъ на Турка, а дѣвчина осталась зô своими слезами. И день иде, и нôчь иде, минають лѣта молодіи, лишь леґінь не иде, въ бою невертає. Пôйшла небога въ свѣтъ за очи, межь дебры-вертепы, найшла печеру та й стала молитись: „Подай о Мати Божа ласку-помôчь мому дорогому, а царство небеснеє, єли въ бою наложивъ головою!" Такъ молилась до Матери, якъ лишь дѣвчина-сиротина знає молитись. Наразъ почула зойки-стоны. Иде близше, а се єи миленькій пôдъ ялицею лежить, а кровь изъ раны цюркотить [бачь шукавъ своеи любки по дебрахъ вертепахъ, та прийшлось изъ дикимъ звѣромъ въ нерôвнôй борбѣ поборотись]. Спаси о Мати Божа его и мене нещасну! Не дай пропасти, Преблагая! Ублагала. Матѣрь Божа зъ неба ся зъявила, єи ймила за рученьку и пôдвела у низъ, де криничка нишкомъ стояла. Тою водою стала пастушка раны обмывати, миленького до житя привертати. Небавомъ обоє вразъ у село вернули.. Теперь ту криничка воды цѣлющеи, а тамъ гôрѣ Матѣрь Божа стоить, у низъ спозирає.

Сей переказъ, братя, треба вамъ добре знати, за образами мовь святощѣ зберегати. Нашь, рôдный переказъ. То нашь гôрнякъ леґінь, наша руска дѣвчина, во вѣки вѣрна,

выдано устну заборону аґітаціи. Вôйты мали одержати наказъ, абы „букомъ гнати зъ сѣлъ всѣхъ аґітаторôвъ, або и арештувати". Такій наказъ є доптанемъ закона. Аґітація не є нѣякою нелеґальностію, але противно: нелеґальній є подôбній инструкціи. [При тыхъ словахъ староста не спускае бесѣдника зъ ока.] Довѣдавши ся, що вôйты мають робити зъ аґітаторами, я бувъ переконаный, що вже тутъ на зборахъ будемо мати вôйско. Єго нинѣ нема, але може бути завтра. Бесѣдникъ вôзвавъ выборцѣвъ, абы не дуже вѣрили въ леґальнôсть, а пильнували правыбôръ.

Кôлькохъ селянъ, а мѣжь ними Шміґельскій, дуже остро скритикували справоздане б. посла и нетактовній его уваги на адресу деякихъ бесѣдникôвъ. Шміґельскій сказавъ, що панъ кандидатъ най не кпить собѣ зъ літерата [Шміґельского], бо вôнъ, хочь рускій посолъ, досц ще не навчивъ ся говорити по руски.

По короткôй ще дискусіи, зъ котрои найгôрше выйшовъ д-ръ Гладишовскій, голова ще разъ горячо промовивъ до зôбраныхъ, абы припильнували справы, и зарядивъ выбôръ повѣтового комітету, котрый въ порозумѣню зъ комітетами иншихъ повѣтôвъ округа оголосить кандидатуры и переведе акцію въ збараскôмъ повѣтѣ. Голосованя надъ кандидатурами не заряджено, бо оно було непотрѣбне.

На другій день вôдбуло ся вѣче въ Скалатѣ (въ маґістратскôй сали), де станули оба кандидаты зъ IV курін. Президувавъ д-ръ Даниловичъ.

По програмовôй промовѣ В. Будзиновского, говоривъ досыть довго неутомимый д-ръ Гладишовскій. Выпадае замѣтити, що сей кандидатъ робить поступы, бо почувши кôлька промовъ свого контръ-кандидата и промовы выборцѣвъ [котрѣ вôнъ собѣ пильно списує], порушивъ въ Скалатѣ вже бôльше справъ, а не саму обструкцію и ветеринарію. Але се ему не помогло. Коли на обохъ попередныхъ вѣчахъ бесѣдники ще придержували ся тактики „чеши дѣдька зъ рѣдка", то тутъ вже людямъ терпцю не стало. Яцко Остапчукъ и иншѣ бесѣдники такъ счесали правительственного кандидата и ту кліку, зъ котрою вôнъ творивъ одну парляментарну ґрупу, що кандидатъ ажь зачавъ тратити психічну рôвновагу.

По вычерпаню дискусіи, голова зарядивъ голосоване надъ кандидатурами. Коли пôднѣсъ ся лѣсъ рукъ за кандидатурою Будзиновского, голова зарядивъ контръ-пробу. За д-ромъ Гладишовскимъ пôднесла ся рука „пана-писаря" зъ Кривого, купця скалатского и якогось жида „зъ фаворитами".

Въ четверъ (нинѣ) вôдбудуть ся передвыборчѣ зборы въ Пôдволочискахъ. Люде цѣкавѣ, чи противникъ селяньского кандидата — д-ръ Гладишовскій, по погромѣ въ Тернополи, Збаражи и Скалатѣ, буде мати чоло ще й тамъ станути передъ выборцями... На що ему выборцѣвъ, коли вôнъ мае за собою власти зъ ихъ хрунями?...

Зъ Перемышля пишуть намъ:

Духовеньство перемыского деканата и выдѣлъ перемыскои „Селяньскои Рады" поставили кандидатомъ зъ IV. курін о. Антонія Захарясевича, пароха зъ Вышатичь. Годить ся де-що сказати про особу сего кандидата.

О. Захарясевичь душею и серцемъ народовець, характеръ чистый и выпробованый. Чоловѣкъ невтомимои працѣ, а и пощастило ся ему довести до щасливого кôнця неодно добре дѣло.

Выключно лишь его заслуга въ усуненю разъ на все такого вôйта, якъ звѣстный Янъ Ґліньскій у Вышатичахъ. Борба, яку молодый ще парохъ розпочавъ бувъ зъ хитрымъ и дуже проворнымъ вôйтомъ, була дуже нерôвна. О. Захарясевичь мусѣвъ упередъ приготовитись до неи, щобы въ нѣй устояти ся. Въ тôй цѣли скуповуе вôнъ книжки правничого змѣсту, студіюе основно законъ громадскій, законы конституційнѣ и взагалѣ все, чого було треба до переведеня борбы. Коли вже почувъ ся досыть пôдготовленымъ, розпочавъ слѣдити точно, чи поступоване вôйта згôдне есть зъ приписами закона. И удало ся ему якъ на долони выказати, що „perła powiatu" — простый дефравдантъ и обманникъ, а лишь длятого не дôставъ ся до пантеону, бо бувъ орудемъ въ рукахъ тыхъ, що про все инше дбають, лишь не про добро простолюдина. Вôдтакъ неутомимымъ заходамъ та завзятôй борбѣ удало ся Яна Ґліньского разъ на все здискредитувати и зробити нешкôднымъ.

Яко голова мѣсцевои читальнѣ о. Захарясевичь трудивъ ся и трудить ся надъ просвѣтою своихъ громадянъ зъ такимъ успѣхомъ, що читальня вышатицка належить до найлучшихъ въ повѣтѣ перемыскôмъ.

Перестудіювавши економію суспôльну розпочавъ о. Захарясевичь въ своѣмъ селѣ и въ повѣтѣ працю надъ пôднесенемъ добробыту селянъ. Въ тôй цѣли давъ вôнъ починъ и головно самъ заснувавъ въ Перемышли економічне товариство „Спôлка господарско-промыслова", котра пôдъ его проводомъ заповѣдае якъ найкрасшій розвитокъ. Вôнъ першій въ перемыскôмъ повѣтѣ заложивъ въ своѣмъ селѣ касу Райфайзена и выстудіювавши впередъ самъ дѣловодство касове, привчивъ опôсля и громадянъ.

На всѣхъ вѣчахъ и зборахъ нѣколи не хибло меткого и рухливого пароха зъ Вышатичь, а его постôйна борба зъ тыми, що неґують права нашои мовы и нашого письма, звѣстна и ширшôй публицѣ зъ дописей, помѣщуваныхъ неразъ въ тыхъ справахъ въ „Дѣлѣ".

Такого то кандидата выбрала собѣ теперь Перемышльщина и можна мати повну надѣю, що нашѣ выборцѣ солідарно вôддадуть свои голосы на о. Захарясевича.

Выборець.

— —

Народне вѣче въ Прусахъ [повѣта львôвского] устроене выдѣломъ львôвскои „Селяньскои Рады", вôдбуло ся дня 30 вересня въ домѣ о. Клодзиньского. На вѣче явилось до 300 селянъ зъ охрестности, интеліґенціи пп. д-ръ Кость Левицкій и д-ръ Павенцкій зô Львова и п. Левицкій нотарь зъ Винникъ, оо. Фолисъ зô Скнилова, Гôрнякъ зъ Винникъ и Иванець зъ Ременова. [Зъ доохрестного духовеньства не бувъ ласкавъ нѣхто явитись; що ихъ обходило вѣче?] Крôмъ того приѣхали зô Львова деякѣ академики.

Зборы отворивъ д-ръ Кость Левицкій, вказавши на неправне поступоване вôйта зъ Прусъ и ц. к. комісаря, що попередной недѣлѣ безправно розвязали таке-жь вѣче. Вôдтакъ зазначивши вагу сего вѣча, предложивъ на предсѣдателя п. Дмитра Дуду господаря зъ Сорокъ, кажучи: Хлопскому вѣчу най проводить хлопъ".

О. Фолисъ въ своѣмъ рефератѣ політичнôмъ зазначивъ велике значѣне выбору посла. „Якъ поодинокій чоловѣкъ въ своѣй справѣ особистôй [сказавъ вôнъ] стараесь о доброго адвоката, такъ и цѣлый народъ повиненъ старатись о доброго адвоката, якимъ є посолъ. Якъ поодинокій чоловѣкъ не возьме собѣ такого адвоката, якого ему пôддае его противникъ, бо тогдѣ вже напередъ знае, що справы не выграе, такъ и цѣлый народъ не повиненъ брати того адвоката-посла, якого ему его противники пôддають, а такого, котрый стане боронити его передъ кривдами и гнетомъ. Кривдъ тыхъ народъ рускій вже досыть мае. Прийшовъ часъ скинути зъ себе ганьбу и показати ся народомъ „свѣдомымъ своихъ правъ и солідарно якъ оденъ мужь, станути за свои кривды въ особѣ посла".

Потôмъ о. Гôрнякъ выголосивъ рефератъ економічный. Вôнъ вказавъ на господарку въ Галичинѣ и лихѣ єи наслѣдки. Згадавши за бѣдоване и занепадъ селянъ черезъ то, що не мають лѣса и пасовиска, пôдвѣсъ гадку, щобы правительство, котре завинило въ тôмъ дѣлѣ при рѣшаню справъ сервітутовыхъ, теперь направило тяжке лихо, коли хоче пôднести станъ хлѣборобôвъ. Оно повинно се зробити черезъ парцеляцію паньскихъ задовженыхъ земель межи селянъ за вôдповѣдною частковою сплатою. Дальше референтъ сказавъ, що правительство повинно знести нинѣшнѣ посереднѣ и безпосереднѣ податки, а наложити новый податокъ проґресивно доходовый та податокъ на люксусовѣ паньскѣ рѣчи.

Всѣ три бесѣды выкликали бурю оплескôвъ. Потôмъ зачала ся дискусія.

Петро Мудзивъ господарь зъ Сорокъ запытавъ: якого кандидата радять референты. На то вôдповѣвъ д-ръ Левицкій, що нѣхто не гадае накидувати посла народови, але най народъ, порозумѣвшись мѣжь собою, самъ собѣ его выбере. — Вôйтъ зъ Пôдлѣсокъ Максимôвъ пôднѣсъ, що хлопы повиннѣ въ кождôмъ селѣ орґанізувати ся и спôльно порозумѣватись. Такожь сказавъ, що хлопы, якъ Русины такъ и Поляки, будуть голосувати згôдно на кандидата прихильного хлопскôй справѣ, а не на свого противника. — П. Чайковскій, вôйтъ зъ Вислобôкъ, сказавъ: д-ръ Кость Левицкій є нашимъ давно обдуманымъ, а не накиненымъ кандидатомъ и его всѣ будуть спôльно пôдпирати. — Такожь зъ академикôвъ п. Брикъ занявъ слово, выступаючи противъ посла Меруновича, котрый навѣть не бувъ ласкавъ зложити справоздання зô своеи дѣяльности посольскои передъ тымъ народомъ, що его выбравъ и такожь заохочувавъ до аґітаціи и вытревалости при надходячихъ выборахъ, а закôнчивъ окликомъ „Ще не вмерла Украина!" Зъ одушевленыхъ грудій усѣхъ зôбраныхъ полились звуки народного гимну и народъ розôйшовъ ся домôвъ.

Участникъ.

до жертвы способна; нашѣ тѣ верхи, тѣ скелѣ и наша криничка. Цѣла Криница наша... въ переказѣ, въ леґендѣ! Се нашѣ скарбы, наше богатство! „Єго нѣхто не вôдбере" — не вôдбере!... Чомъ они такѣ гарнѣ, чудовѣ? [бачь и чужѣ хвалять, подивляють!] Послухай, скажу тôлько по нѣмецки:

„Was im Liede soll bestehen,
muss im Leben untergehen..."

Було колись та й минулось и бôльше не буде.. Важку-гôрку правду сказавъ намъ той Нѣмець, хочь куцый, вузловатый.

. . . . . .

Сли хочешь брате припочати, може яку книжку прочитати, то найкрасше зайти въ тихій, спокôйный куточокъ. Ось вôнъ недалеко, на „Едвардôвцѣ". Ту любивъ пробувати „Несторъ писателѣвъ польскихъ" [1866 р.]. На памятку звесь вôнъ ще й нинѣ „Zakątek J. I. Kraszewskiego". А въ часѣ ювілею, знаете, якъ всѣ Польщѣ дѣти, всѣ до одного, мимо всякихъ рôзницъ и кордонôвъ, стали у Краковъ поспѣшати, якъ добрѣ сыны одной неньки зъ поклономъ для ювілата вязенькимъ, то и Криница и его вшанувала и на памятку камяну лавку зъ погрудемъ „Нестора писателѣвъ польскихъ" поклала.

Я любивъ на тôй лавцѣ сидѣти, ще й думку думати про тее, якъ Польща умѣе своихъ лучшихъ сынôвъ шанувати-почитати, такъ ще за житя, за житя, та цвѣтами имъ дорогу встелати. А у насъ? У насъ вмѣють гарно-славно поховати, могилоньку барвѣнкомъ прибрати та панахиды справляти... Та що-жь, мы бачь иншои та красшои культуры дѣти; мы бôльше античнѣ, зовсѣмъ-зовсѣмъ удали ся въ своихъ предкôвъ, тыхъ славныхъ небôщикôвъ — Грекôвъ!...

Сли ноги послужать, пôйдешь на шпиль верху; ту кинешь всѣ журбы буденнѣ-нужденнѣ [можешь и звіарокъ у хащѣ кинути] и вôддай ся цѣлый контемпляціи — се добре зробить при курації! Лишь дуже радивъ бы-мь не надто высоко злѣтати та пхатись въ Uebermensch'и, щобъ не впасти у безодню у пôтьму глыбоку. Жаль серцю и мозкови буде!

И у насъ розвелись свои Uebermensch'и, лише, бачишь, на свое копыто — скидають штудерно тыхъ высшихъ вôдъ себе, щобъ самымъ найти ся на верху... Отъ лучше-бъ, панове, собою остались, на хлѣбець честно заробляли, себе та другихъ не дурили.

Но годѣ вже дальше! Пора вже зъ-вôдси поволи злѣзати, зъ Криницею пращатись.

. . . . . .

Ще разъ, послѣдный, обôймешь тужнымъ довгимъ зоромъ тѣ верхи та скелѣ, поглянешь любо на тую криничку, кинешь окомъ на доптакъ та віллѣ и на вôзокъ! Прощай, прощай наша не наша Криницe!

Минешь тіи віллѣ, дѣтвора и гола и боса на право бѣжить за тобою и мече цвѣтки на прощане, вытягае руки и кличе: „обдаруйте, пане!" На лѣво музика, такой нашъ доморôдный, заграе тобѣ марша або й коломыйки. Я раджу, кинь лепту вôдъ разу, на право й лѣво, инакше будуть тебе далеко супроводжати, мовь достойника якого конвоювати!

Щось здавить пôдъ серцемъ — не бôйсь нѣчого! на такѣ хвилѣ тужнѣ-меланхолійнѣ є заразъ рецепта —' на стаціи въ Мушинѣ. Ту касу білетову юрба обступила мовь Харонôвъ човникъ. Стискъ, зойкъ, вôтханя! Хочь въ рукахъ грубѣ оболѣ, тяжко, ахъ тяжко до Харона добитись...

К.

Якъ ц. к. инспекторъ податковый зъ Городенки „выгравъ" справу зъ рускимъ посломъ Окуневскимъ?

(Дальше.)

По вôдчитаню акту обжалованя президентъ трибуналу удѣливъ голосу обжалованому. Певнымъ и спокôйнымъ тономъ, начебы оповѣдавъ справу не передъ лицемъ лавы присяжныхъ, але въ якôмъ провінціяльнôмъ касинѣ, заявляе п. Косьміньскій, що до вины не почувае ся, а то тому, бо уступъ VI. интерпеляціи, де говорить ся про Данкнерôвъ и Ашкеназого, кидае на него пôдозрѣне перекупства та що вôнъ „do żywego dotknięty" обуривъ ся и мусѣвъ реаґувати. Коли се „реаґоване" выпало въ „nieco" острôй формѣ, то виненъ сему самъ посолъ д-ръ Окуневскій, бо на листъ Косьміньского, абы подавъ ему „właściwego oszczercę", мавъ п. Окуневскій нѣчого не вôдповѣсти. До иншихъ точокъ интерпеляціи „Nadesłane" помѣщене въ Gazet-ѣ urzędnicz-ôй не вôдносить ся, бо ними не чувъ ся Косьміньскій ображеным.

Заступникъ приватного обвинителя д-ръ Добряньскій зъ мотиву, що Косьміньскій назвавъ въ своимъ „Надбеланôмъ" не якусь тамъ часть интерпеляціи, але цѣлу интерпеляцію „kłamstwem i oszczerstwem" и за цѣлу интерпеляцію приложивъ до особы д-ра Окуневского епітетъ „denuncyant", „oszczerca" и т. д., и та зъ мотиву, що пôсля постановъ карного поступованя актъ обжалованя, затвердженый въ цѣлости высшимъ судомъ [якъ то стало ся въ сѣмъ случаю] не може бути нѣякою властію на свѣтъ, а тымъ менче трибуналомъ рестрингованый, — вносить, абы: 1) розправу переводжено що-до всѣхъ точокъ обжалованя и 2) покликано свѣдкôвъ, якѣ бы що-до тыхъ всѣхъ точокъ могли свѣдчити.

Оборонець Сумперъ-Соляньскій забирае голосъ для спротивлена ся сему внесеню и выголошуе радше аґітаційну вѣчеву промову, нѣжь правничій вывôдъ. Зачинае тирадою про „krążącę po kraju, tendencyjną, wprost kłamliwą a przez wrogie nam Polakom żywioły do niezmiernych, potwornych kształtów rozdętą bajkę! fantazyę o tych nieszczęsnych wyborach! Mówi się o ucisku Rusinów przez Polaków!.. Z oburzeniem każdy Polak musi odeprzeć ten zarzut. My Polacy naród, który walczył za wolność całe prawie stulecie, naród, na którego historyi kartach zapisano tyle bohaterskich wysiłków w obronie świętej wolności, my, co jesteśmy najidealniejszym typem męczeników narodowych — nie możemy nikogo uciskać, brzydzimy się niewolą" и т. д. — Безъ нѣякои уваги зъ компетентнои стороны, що се не належить до рѣчи, гремѣвъ п. Соляньскій зъ патосомъ, сыплячи реторичнѣ та бундючнѣ фразы, якѣ мали гіпнотизувати всѣхъ и все, що сидѣли въ сали. Д-ръ Окуневскій выйшовъ въ дальшôй промовѣ п. Соляньского яко членъ и посолъ „najskrajniejszego, Polakom wrogiego obozu ruskich radykałów" що хоче мстити ся за выборы на бѣднôмъ, нещасливôмъ, Богу духа винôмъ, пригнобленôмъ урядника, якій въ нѣчôмъ не виненъ, що его уживано десь тамъ до якихсь выборôвъ та при тыхъ выборахъ „obowiązek urzędnika pogodził z obowiązkiem narodowym" [sic!!]. Вирочôмъ зъ цинізмомъ, що переходивъ всякѣ можливѣ границѣ, заявляе п. Соляньскій, що надужить нѣякихъ не було а якъ-бы були и „jakby my się byli wzięli do Okuniewskiego, to nie siedziałby on w Radzie Państwa i nie mógł wnosić swych oszczerczych interpelacyi". Косьміньскій на интерпеляцію мусѣвъ вôдповѣсти а то въ тôй формѣ, якъ се зробивъ — „bo zważcie panowie: z jednej strony adwokat i poseł, potężna figura a z drugiej biedny urzędnik, jakiego całą egzystencyę chce się zniszczyć — bo wybory się nie udały, bo jakiś tam Hryćko albo Fedko skarzy się, że mu prawo głosowania ograniczono!". — Далѣ жалуе ся п. Соляньскій, що его клієнты „czekają" безконечнымъ процесомъ, що вôнъ черезъ се въ нервовôмъ роздраженю [щось сего не можь було по поведеню п. Косьміньского завважати. *Прим. справозд.*], въ вѣчнôмъ несупокою и т. д. Остаточно по довгôмъ мало що не пôвгодиннôмъ „gadaniu", яке не мало нѣчо спôльного зъ внесенемъ д-ра Добряньского, перейшовъ п. Соляньскій до властиво рѣчи. Патосъ и свада опустили его якъ стôй и помиавши трохи параґрафы та повертаючи „кота хвостомъ" се-бъ-то заявляючи, що его клієнтъ бувъ обиджений тôлько VI. уступомъ интерпеляціи и тôлько на сей „реаґувавъ", противить ся переведеню розправы що до прочихъ точокъ акту обжалованя — „chociaż w gruncie rzeczy gotowi jesteśmy przeprowadzić dowód prawdy co do całego oskarzenia".

Д-ръ Добряньскій ще разъ промовивъ звертаючи увагу на чисто процедуральну квестію, вказуючи, що ту оборонець обжалованого домѣшавъ нѣ при чому „ucisk narodowy" и т. д., бо мѣжь покривджеными, за якими уймала ся интерпеляція д-ра Окуневского, були и селяне польскои народности и жиды. — П. Сумперъ-Соляньскій сказавъ опôсля знову кôлька фразъ про польско рускѣ вôдносины.

Коли трибуналъ мимо всего ухвалявъ перевести розправы тôлько що-до VI. точки интерпеляціи, а голосивъ д-ръ Добряньскій жалобу неважности.

Тымъ способомъ розправа зачала обертати ся тôлько около сего вельми выгôдного для обжалованого VI-ого пункту интерпеляціи.

Д-ръ Добряньскій зачинае завдавати рядъ пытань обжалованому. Косьміньскій представляе рѣчь такъ, що жереломъ интерпеляціи д-ра Окуневского була „nienawiść" за невданѣ выборы; що вôнъ прийшовши 93-ого року на инспектора податкôвъ до Городенки, заставъ тамъ Озіяса Данкнера яко мужа довѣря и таксатора; що сей Данкнеръ найчастѣйше пôдъ сонцемъ индивідуумъ, а тôлько „żywioły niespokojne" часомъ его клевечуть; що неправда є, мовь-бы М. Д. Ашкеназі плативъ разъ почвôрный податокъ за се, що не оплативъ ся Данкнерамъ, бо Ашкеназі плативъ всего кôлька риньскихъ податку, то и не варта ему було оплачувати Данкнера 30—40 риньскими. — На замѣтъ д-ра Добряньского, що Ашкеназі зъ приватно-правного вôдношеня, а именно зъ контракту аренды мавъ платити податокъ за властителя фôльварку Ясенôвъ и Ашкеназому припадали всѣ податковѣ опусты и пôльга — зачинае п. Косьміньскій щось путати. Та п. Соляньскій, ратуючи свого клієнта зъ клопоту, впадае въ его мову, перебивае ему та самъ заявляе, що приватно-правнѣ контрактовѣ вôдносины „nic nas tu nie obchodzą", а обовязують тôлько податковѣ книги и паперы, де выказаный яко контрибуентъ не Ашкеназі, але властитель фôльварку Гіртлеръ. Обжалованый пôдхоплює сквапно сю думку. — Та д-ръ Добряньскій выясняе, що хто-небудь бы бувъ вписаный въ податковѣ книги яко контрибуентъ, то все-жь Ашкеназі мавъ зъ опустôвъ и зъ низького вымѣру податку користь и сѣ зыски йшли до его кишенѣ, отже и вôнъ оплачувавъ ся.

Оборонець Соляньскій, щобы (якъ вôнъ казавъ) очистити свого кліента и вôдъ инчихъ закидôвъ, выходить поза рамцѣ розправы и запытує обжалованого: о скôлько се правда, що вôнъ накладавъ податокъ на тыхъ, що не хотѣли пôсля его волѣ голосувати? далѣ, чи правда се, що вôнъ ескамотувавъ голосы при выборахъ? и т. д. — Розумѣє ся, що п. Косьміньскій покористувавъ ся сею нагодою, абы всему урочисто заперечити.

Коли-жь въ кôлька хвиль опôсля въ тôй самôй матеріи зачавъ ставити запыты д-ръ Добряньскій — президентъ трибуналу зборонивъ єму задавати якй-небудь пытаня про выборы.

Д-ръ Добряньскій: Я-жь бажаю поставити пытаня въ тôй самôй матеріи, надъ якою вôльно було розводити ся поважаному оборонцеви обжалованого!

Президентъ: „Не можу на се позволити, бо то до рѣчи не належить!

Д-ръ Добряньскій: Зъ вôдки-жь оборонцеви прислугують бôльшй привілеґіи нѣжь менѣ?

Президентъ: Не допускаю дальшои дискусіи въ сѣй справѣ!

Д-ръ Добряньскій: Такъ прошу о занотоване мого пытаня въ протоколѣ!

По тôмъ цѣкавôмъ интермеццо зачало ся переслуханє свѣдкôвъ.

(Дальше буде.)

Заверуха въ Хінахъ.

Пôсля донесень зъ поля заверухи „робота" йде далѣ. Ґен. Гепфнеръ зъ 2.000 людей выбравъ ся на карну експедицію до пôвнôчнои части цѣсарского ловецкого парку. Нѣмцѣ пôдпалили кôлька селъ и дôйшли до Нагунґ-нанъ. Боксерôвъ, якихъ стрѣчено за мѣстомъ, розбито. Непріятельскй жовнѣры были узброєнй въ карабіны та мечѣ. Кôлькохъ Хінцѣвъ, якй занадто близько присунулись до нѣмецкого вôйска, забито; зъ помѣжь Нѣмцѣвъ чотирохъ зранено.

Рада адміраловъ ухвалила почините приготовляючй кроки до експедиціи въ цѣли занятя Шанґайквану и Хенвантао. Насамперѣдъ выслано анґлійскій корабель, абы вôзвати хіньскй власти, щобы вôддали форты. Хінцѣ опустили ихъ безъ опору, опôсля Анґлійцѣ вывѣсили анґлійскй прапоры на портахъ Шанґайквану.

Хінцѣ зô свого боку также рухають ся. Въ Кунґмунѣ збурено до тла місійнй домы, а цѣсарева, прибувши до Туанбучуфу, выдала приказъ вымордувати всѣхъ чужинцѣвъ, въ наслѣдокъ чого згинуло 15 місіонарôвъ.

Также дипльоматія не стоить на мѣсци. Хіньскій посолъ въ Парижи вручивъ мѣродайнымъ кругамъ вôдписъ телеґрамы зъ Шанґаю, въ котрôй доносять єму про покаранє князѣвъ та высокихъ урядникôвъ, котрй попирали Боксерôвъ. Послы въ Хінахъ повѣдомили Лігунчана, що поворотъ хіньского цѣсаря и цѣсаревои-вдовы є конечнымъ услôвємъ до того, абы почати мирнй переговоры. Россія, Нѣмеччина, Австро-Угорщина, Италія и Японъ згодили ся вже на меморіялъ французского міністра заграничныхъ справъ въ справѣ уложеня передвступныхъ условій до мировыхъ переговорôвъ въ Хінахъ. Мабуть и Анґлія згодить ся на се

Загаломъ думають, що въ наслѣдокъ „перепросинъ" мѣжь цѣсаремъ хіньскимъ и нѣмецкимъ ситуація въ Хінахъ вôзьме лучшій оборотъ. Нема сумнѣву, що вѣсти, будьто-бы вôдзначено кн. Туана й инчихъ провôдникôвъ боксерского руху, суть выдуманй. Хіньскій цѣсарь повѣдомивъ своихъ пословъ за границею, що припоручено всѣхъ провѣдникôвъ боксерского руху строго покарати.

Вільгельмова вôдповѣдь на „перепросины" хіньского цѣсаря наробила трохи шуму. Въ Вашінґтонѣ толкують ей собѣ въ сей спосôбъ, що въ хіньскôй акціи Нѣмцѣ готовй пôддати ся пôдъ провôдъ Америки. За те въ самôй Нѣмеччинѣ вôдповѣдь та, якъ и въ загалѣ нѣмецка політика въ Хінахъ, выкликала бурю. И такъ осудивъ сю політику 2 с. м на зборахъ поступовои партіи въ Барменъ посолъ до парляменту Євгенъ Ріхъ. Давнѣйше — говоривъ вôнъ мѣжь иншимъ — мали мы великй дѣла, а не було великихъ военныхъ промовъ; теперь появили ся великй военнй промовы, та великихъ военныхъ дѣлъ якось годѣ дождати. Взагалѣ Нѣмцѣ занадто загнали ся въ хіньскôй справѣ. Якъ можна було безъ дозволу парляменту втопити въ сѣй справѣ тôлько гроша?!

НОВИНКИ.

— Тягненє льосôвъ дякôвскои льотеріи вôдбуде ся 17. и 18. жовтня с. р. [въ середу и четверъ] въ день слѣдуючій по замкненю выставы о 10 годинѣ передъ полуднемъ въ великôй сали Народного Дому. Просимо о найенерґічнѣйшу розпродажь льосôвъ и безпроволочне выровнанє всѣхъ залеглостій. Грошѣ просимо присылати до Дирекціи Народнои Торговлѣ у Львовѣ. — За Комітетъ *Таначкевичъ.*

— Нинѣ вôдбуло ся о 11 годинѣ передъ полуднемъ торжество посвященя и отвореня **мѣского театру польского**, а безпосередно по отвореню товариске зôбранє устроєнє радою мѣста въ великôй сали ратушевôй. Вечеромъ въ новôмъ театрѣ перше представленє.

— Якъ довѣдуємо ся, **львôвска митроп. Капітула** старає ся продати свôй ґрунтъ при площи св. Юра правительству **пôдъ будову рускои ґімназіи** (здає ся „pod jednym dachem" зъ якоюсь польскою школою середною). О тôй справѣ поговоримо ще ширше; нинѣ скажемо лишь то, що руска ґімназія, єдина на весь Львôвъ, повинна бути въ осередку мѣста, а не на передмѣстю. Хиба рада шкôльна хотѣла бы упадку рускои ґімназіи...

— Стрыйску повѣтову раду розвязало ц. к. намѣстництво.

— „Parką ludzi niewolą.." Зъ Жидачѣвского пишуть намъ: Дня 29. вересня урядивъ жидачѣвскій ц. к. староста п. Турекъ Невядомскій знову бенкетъ для селянъ въ Розвадовѣ. Характеристичне було се, що бенкетъ той урядивъ п. староста въ той самъ день, коли нововыбраный посолъ д-ръ Євг. Олесницкій скликавъ вѣче до Жидачева. Въ якôй цѣли выдає п. староста вже другій бенкетъ не трудно — передъ выборами — догадати ся. Бенкеты тй дуже собѣ хвалять селяне, ласй на дурничку... Але цѣкаво бы було знати, за чии то грошѣ урядджує п. староста тй бенкеты? Чи за свои може?

— Сегорôчный жовтень дорôвнує тепломъ липневи, и то такъ у Львовѣ, якъ и на провінціи. Розпочавъ ся вôнъ тучею зъ громами въ ночи зъ послѣдного вересня на 1-ого жовтня и тая туча перейшла майже черезъ цѣлу всхôдну Галичину, а найбôльше дала ся въ знаки повѣтови мостискому. Громы подали тамъ такъ густо, що за пôвтора годины въ трехъ сусѣдныхъ селахъ лучили ся такй пригоды: въ Судковичахъ убивъ грôмъ два дворскй конѣ, въ Вишенцѣ запаливъ фôльварокъ зв. „Закомотанє" и убивъ сѣмь штукъ худобы, а въ сусѣднôмъ Барачицахъ [належачôмъ до повѣту самбôрского] спаливъ гоpальню.

— Намѣстникъ ґрафъ Пініньскій вернувъ зъ Вѣдня, щобы нинѣ взяти участь въ торжествѣ отвореня нового польского театру, але въ пятницю выѣздить назадъ до Вѣдня въ „справахъ урядовыхъ" — розумѣє ся въ справѣ выборôвъ.

— Изъ Завалова. Заявляємо симъ прилюдно подяку Впов. Добродѣєви д-ру Олександрови Рачиньскому, властителеви мѣсточка Завалова, що зволивъ своимъ щедрымъ даромъ причинитись чимало до здвигненя власного дому читальнѣ „Просвѣты" въ тôмъ мѣсточку, а также, прихильностію веденый, помôгъ знѣвечити перепоны зô стороны ставляючои опôръ жидôвнѣ, и взагалѣ при кождôй нагодѣ радо попирає руску справу. Сей даръ, якъ и взагалѣ зичливôсть и прихильнôсть его для насъ є намъ тымъ милѣйшою, о скôлько являєсь она въ нинѣшныхъ часахъ рѣдшою и менше звычайною въ щоденнôмъ пожитю посѣдачѣвъ бôльшои посѣлости зъ селянами. — За выдѣлъ читальнѣ „Просвѣты" въ Заваловѣ. *Антôнъ Вергунъ, Никола Гоикъ.*

— Новй судейскй посады. Ще сего року мають бути кreованй и обсадженй слѣдуючй судейскй посады: 5 посадъ радникôвъ, именно въ Бережанахъ, Перемышли, Сяноцѣ, Стрыю и Чернôвцяхъ; — 15 посадъ секретарѣвъ, а то: по двѣ посады въ Станиславовѣ и Сучавѣ, по однôй въ Перемышли, Чернôвцяхъ, Перемышлянахъ, Богородчанахъ, Галичи, Солотвинѣ, Гусятинѣ, Мѣльници, Тлустôмъ, Залôзцяхъ и Зборовѣ — и 43 посадъ адъюнктôвъ судовыхъ для: Бôбрки, Городка, Равы, Сокаля, Бурштина, Ходорова, Пôдгаєць, Городенки, Косова, Сятина, Заболотова, Жабя, Радимна, Борнѣ, Рудокъ, Березова, Динова, Лютовискъ, Устрикъ, Бучача, Делятина, Монастириска, Надвôрнои, Отынія, Войнилова, Скольского, Борщева, Чорткова, Копычинець, Нового Села, Пôдволочискъ, Теребовлѣ, Бродôвъ, Глинянъ, Каменки, Кôцманя, Путилова, Садагоры, Серета, Сторожинця, Заставнои, Ґурагуморы и Кімполюнґа.

— Вѣче урядникôвъ зъ 30 бôльшихъ галицкихъ мѣстъ, котре радило два днѣ въ Станиславовѣ, покôнчало нарады сеи недѣлѣ. 36 справъ, якй були предметомъ нарадъ, заслугують на бôльшу увагу отсй: Попередъ всего справа кваліфікаціи для мѣскихъ урядникôвъ, въ якôй запала ухвала, щобы краєвый выдѣлъ въ порозумѣню зъ намѣстництвомъ змѣнивъ розпоряджене зъ дня 29 мая 1891 въ сей спосôбъ, що на будуще на посаду рахмістра, контрольора и касієра має ся вымагати кромѣ державного испыту зъ рахунковости, также испыту зрѣлости изъ школъ середныхъ або учительскои семинаріи, а также що-найменше однорôчнои практики маґістратскои або касовои, а на нашй посады що-найменше скôнченои VI клясы середныхъ школъ и вôдповѣдної практики; крôмъ того вôдъ всѣхъ кандидатôвъ має ся вымагати австрійского горожаньства и бездоганного характеру. Се передано выдѣлови товариства взаимнои помочи, котрый єсть орґаномъ мѣскихъ урядникôвъ. — Дальше вѣче запротестувало противъ надаваня посадъ мѣскихъ урядникôвъ державнымъ емеритамъ. — Приняло начеркъ службовои прагматики и емеритального статута зъ малыми змѣнами, що вôдносять ся до поборôвъ мѣскихъ урядникôвъ и дисциплінарныхъ справъ. Той начеркъ порѣшено предложити маґістратамъ зъ жаданємъ введеня его въ житє, а также вôднести ся до вѣча бурмістрôвъ зъ прошенємъ, абы взяло сесю справу пôдъ розвагу. — Бучацкій бурмістръ Штернъ пôднѣсъ справу зниженя цѣнъ білетôвъ зелѣзничихъ, а п. Ласковскій справу признаня мѣскимъ урядникамъ характеру публичныхъ урядникôвъ. Сй внесеня передано товариству взаимнои помочи мѣскихъ урядникôвъ для переведеня вôдповѣдной акціи. — Вкôнци ухвалено вôзвати выдѣлъ товариства до выготовленя взôрцевои инструкціи поліційнои.

— Дрôбнй вѣсти. Въ Середопôльцяхъ коло Радехова померъ Альфредъ Стецкій, властитель дôбръ и посолъ до краєвого сойму. — Въ Пôдволочискахъ увязнено пару свѣтовыхъ злодѣѣвъ, Станислава Теґлера и Анну Горанъ, и вôдобрано вôдъ нихъ богато дорогоцѣнныхъ краденыхъ рѣчей. — На шляху зелѣзничôмъ Ярославъ Сокаль недалеко вôдъ стаціи Угнова найдено тѣло Вінк. Храпусты, будника зелѣзничого, котрого переѣхавъ нôчный поѣздъ. — Въ Гнилачкахъ збараского повѣту повѣту повѣсила ся жѣнка селянина Марта Горда, котра здраджувала зôбченя ума, а въ Беневѣ пôдгаєцкого повѣта повѣсила ся въ стодолѣ Параска Янкова, матѣрь шестеро дѣтей, зъ причины незгоды въ супружôмъ житю.

Наука, штука и література.

— Зъ рускои сцены.

Въ понедѣлокъ повторено „*Кляте серце*" Тобилевича. Про се представленє широко розписуватись не стану, бо писавъ уже про него, коли грали сю штуку въ-перве. По-при представленю мала публика ще й концертъ, бо таке враженє робили повплѣтуванй въ драму спѣвы, особливо звѣстна „Вулиця" Ф. Колессы. На увагу заслугує голосъ панны Бучмаґôвнои. П. Рубчакова выконала гарно сольовй партіи; хочь голосъ у неи трохи за слабый, але черезъ те власне робить бôльше враженє домашнои свободности, якъ-разъ потрѣбне пр. въ пѣсни „Плавай, плавай лебедоньку", спѣванôй въ хатѣ на самотѣ. Пôднести треба, якъ звычайно, гру п. Осиповичевои (знаменитый типъ сварливои тещѣ), п. Ґембіцкого, п. Стадника и панны Ґембіцкои (Гнатъ и Варка), головныхъ особъ драмы. П Рубчакова вôддала зô зрозумѣнємъ ролю Софіи, а п. Твардієвичь ролю парубка, на котрого лици „неначе-бъ чорты цѣлу нôчь горохъ молотили.

Вчера богато публики стягнули „*Верховинцѣ*". Тема сеи штуки вельми интересна, лишь оброблена по старосвѣтски. Але мимо того робить своє враженє и подобаєсь людямъ за-для того, що дає намъ якій-такій образъ изъ житя вольныхъ дѣтей гôръ. Основа штуки така: У матери-вдовы беруть въ рекруты противзаконно одинака-сына, до чого причинивъ ся головно скарбовый стрѣлець. Сынъ при помочи вуйка своєи судженои втѣкає, забиває свого ворога, а самъ иде въ опришки, де на конець дôстає ся въ руки власти и має бути повѣшеный. На чутку про се его мати вмирає, а суджена сходить зъ ума. Щобъ не стала посмѣховискомъ людей, стручає ей вуйко до Черемоша, а самъ вôддаєсь також властямъ.

Цѣла штука написана вельми поетично, а спѣвы и танцѣ чарують та ентузіязмують публику. Особливо спѣвы въ 1. вôдслонѣ и шаленый танець опришкôвъ въ 8. вôдслонѣ незрôвнанй. — Зъ артистôвъ безперечно найлучше грала п. Осиповичева (Марта, мати-вдова). Такъ вôддати материньску любовь и розпуку, се дѣйстно штука, велика штука. Пов. артистка такъ вжила ся въ ролю, що здавалось неначе таки ѣй самôй силою выдирають єдину ей потѣху, сына-одинака. Панна Ґембіцка въ роли Парани грала добре, якъ и все впрочôмъ. Роля нещасливои амантки пôдходить пôдъ ей талантъ. Особливо зворушувала своимъ ліризмомъ, коли, зôйшовши вже зъ ума, говорила про весѣлє, про любовь... П. Стадникъ (Антось Ревизорчукъ, сынъ Марты) вôддавъ зô зрозумѣнємъ и чутємъ ролю пристрастного молодого Гуцула. Дивлячись, якъ вôнъ скидає вôйсковый мундуръ и тѣкає зъ вôйска, пригадуємо собѣ мимоволѣ слова Федьковича:

„И кинувъ ся якъ поломѣнь,
полетѣвъ якъ птахъ;
бо вѣтеръ му не йде въ здогôнъ,
бо годѣ 'му такъ.
Бо вôнъ иде до матѣнки
свои домôвъ".

Гра п. Ґембіцкого звѣстна вже загально. П. Шеремета яко жидъ арендаръ показавъ, що зумѣє заступити п. Ольшаньского. Заслуженй оплески зôбравъ п. Твардієвичь яко мандаторъ. Пôднести ще належить гру пп. Нижанковского (Прокопа, скарбового стрѣльця), Стечиньскои (Анны, его жѣнки), Рубчака (фельдфебля), котрый въ 1. вôдслонѣ въ роли леґіня вôдспѣвавъ чудово сольо: „Верховино, свѣтку ты нашъ".

Театръ дає ще у Львовѣ представленя въ суботу й недѣлю (6. и 7. с. м.). Вôдогранй будуть: „Сербинъ", драма Тобилевича, и „Вихованець" комедія Янчука. *Опôсля театръ переѣздить до Бродôвъ.* Также дѣлю ся зъ читачами радôстною звѣсткою, що „Скапаный свѣтъ" друкуватись-ме въ фейлетонѣ „Руслана", а опôсля выйде осôбною книжкою. Буде се вельми цѣнна вкладка въ нашу літературу. — *М. Ловиньскій.*

Передпослідне представленіе.
В САЛИ ТОВАРИСТВА „GWIAZDA"
ул. Францішканьска ч. 7.

Львівский Руский Народний Театр
Товариства „Руска Бесіда" у Львові.

В Суботу дня 6 Жовтня 1900

СЕРБИН

Драма історична з житя Січовиків в 5 діях а 6 відмінах Івана Тобилевича (Карпенка Карого.)

Режісер п. И. Стадник.

Білєтів дістати можна в товаристві „Руска Бесіда" ринок ч. 10., а вечером при касі.

Початок о годині 7 вечером.

Телеґрамы.

Вѣдень 4 жовтня. Д-ръ Керберъ конферувавъ вчера зъ бар. Хлюмецкимъ и Ґрабмаєромъ.

Лондонъ 4 жовтня. Доси выбрано послами 193 кандидатôвъ правительственныхъ, а 68 опозиційныхъ, мѣжь ними 19 Ирляндцѣвъ.

Ню Йоркъ 4 жовтня. Поліція въ Чікаґо выкрыла заговôръ анархістôвъ, що хотѣли замордувати Мекъ Кінлея.

Франкфуртъ 4 жовтня. Румуньска королѣвска пара выѣхала такъ скоро зъ Найвіду зъ боязни передъ анархістами. И дѣйстно поліція увязнила пôдозрѣного Румуна, що хотѣвъ вернути ся до палаты.

Медіолянъ 4 жовтня. Арештували тутъ 5 анархістôвъ, при котрыхъ найшли значнй грошевй сумы.

Надôслане.

Вернувши до Львова, приймаю якъ доси всѣ роботы въ кругъ кравецтва жѣночого входячй. — Замовленя зъ провінціи полагоджую пôсля найновѣйшихъ взорôвъ въ якъ найкоротшôмъ часѣ.

Зъ днемъ 15 н. ст. вересня отвираю курсъ науки крою методою французскою.

Александра Клосевичь
ул. Хорущины ч. 13. 479 2—3

Д-ръ Антоній Роицкій
(Берґеръ)

Специялістъ для недугъ шкôрныхъ и венеричныхъ недугъ жѣночихъ и мѣхуровыхъ, лѣчить методою досвѣдченою, довголѣтною. Также Панôвъ на взôръ Lindewisen парою.

Ординує вôдъ 9—11 рано пополудни вôдъ год. 4—6

На жаданє лѣки можуть бути выданй въ аптики въ дискретный спосôбъ. — Порадникъ почтою 1 зр. 20 кр. — Львôвъ ул. Зиморовича ч. 5. 167

ПРОМЕСЫ

на 3% Льосы австр. кредит. земск. заведеня

Головна выграна 50.000 зр.

тягненє 5 мая

спродають по 1 зр. и стемпель 50 кр. разомъ 1 зр. 50 кр.

СОКАЛЬ и ЛІЛІЄНЪ

банковый дôмъ и контора вымѣны у Львовѣ.

Порученя зъ провінціи полагоджують ся вôдворотною почтою. 7

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручає въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, біноклѣ, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничй, ліоны, ліберлі манометры и т. и.

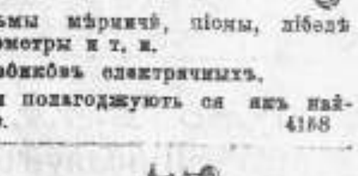

Урядженє дзвôнкôвъ електричныхъ.

Всякй направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4158

Учениця з укінченою VII клясою

глядає лекциї. Юлія Басяк в Дрогобичи, ул. Сільна ч. 216 484 в домі П. Ляховича. 2—2

Обрусы ґумовй на столы въ ѣдальняхъ, наслѣдуванє смирненьскихъ, здамашковй и ґобелінові величавй взоры, великій выбôръ, найнизшй цѣны — поручає Рудольфъ Крімммеръ Львôвъ, готель французскій. 461

Старинности

первоpяднй и дорогоцѣннй купує для Парижа и Лондона, а именно: Предметы въ емалію, золотѣ, срѣблѣ, порцелянѣ, бронзѣ, матеріи, ґобеліны, образы, мініатуры, біжутеріи, деревориты, меблѣ, оружа, або ѣ и т. п. Оферты зъ точнымъ описомъ або фотоґрафіями прошу адресувати до Якова Кляйнера въ Новôмъ Санчи. 489 1—4

Буліонъ для тяжко хорыхъ найпоживнѣйшій и найгіґієнічнѣйшій по 5 зр., 6 зр., 7 зр 50 кр. за кільо. **ЧАЙ** чисто россійскій. Кільо вôдъ 7 зр. 60 кр. до 2 зр. 75 кр. **КОЦЫ** на конѣ вовнянй власнои роботы въ пасы бѣлй зъ чорнымъ маючй 6 метрôвъ обсягу, штука по 6 зр. 50 кр.

Двôръ Лапшинъ почта Бережаны. 446 10—10

Природнй вина
до ужитку церковного,

дальматиньскй, тирольскй, полудневo-италійскй літръ вôдъ 48 кр. *припоручає*

А. Жуліяні и Г. Травнеро
У ЛЬВОВѢ
улиця Домініканьска ч. 7.
334 36—156

Незрôвнанои доброты машины до шитя и гафту Зінгера

Нôжнй вôдъ 27 до 65 зр.
Ручнй „ 25 до 45 зр.

Условя сплаты приступнй. Готôвкою о 10% дешевше. Наука шитя и гафту безплатно. Цѣнники на жаданє даромъ. 488 1—104

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ *механікъ*
Львôвъ, Галицка 6.

Кольоньскî воды цвѣтовî

prima зъ запахомъ конвалієвымъ, фіялковымъ геліотроповымъ и бзовымъ,

флякопъ 140 гелер. 6

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ

Львôвъ: склепы власнй улиця Сикстуска ч. 25, Ринокъ ч. 11. Краківъ: Сукенницѣ ч. 20. Чернôвцѣ: Галицька ч. 3. Перемышль: ул. Францішканьска ч. 4.

ПÔДЪ ЗВѢЗДОЮ.

АПТИКА

ПЕТРА МІКОЛЯША

у Львовѣ, Коперника ч. 1

поручає

ВИНА ЛѢЧНИЧИ Д-ра Кароля Міколяша

вôдзначенй найприхильнѣйшими свѣдоцтвами вызначныхъ поваґъ лѣкарскихъ въ краю и за границею.

НАЙНОВѢЙШИ ПЕРФУМЫ

выробу парискихъ фірмъ свѣтовыхъ Л. Т. Піверъ и Societte Hygienique

Всякй приборы до бактеріольоґіи и мікрохеміи.

Найлучшй средства косметичнй и тоалєтовй французскй. 398 16—30

Воды лѣчничй ґазовй

перевысшаючй родимй воды мінеральнй

ПРИРЯДЫ ХІРУРГІЧНЙ

анґлійскй, французкй и нѣмецкй найлучшои якости.

Хемікалія для п. п. фотоґрафôвъ.

ЗАЛЮЗІИ и СТОРЫ

припоручає П. Т. Публицѣ по найдешевшихъ цѣнахъ фабрика

І. ХРІСТОФА

заложена въ р. 1873 367 30—36

Львôвъ, улиця Яблоновска ч. 9.

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКИЙ

артистъ-маляръ

мешкає 20 лѣтъ у Львовѣ, приимає загально, що входить въ украсу церковну и просить уклôнно Выс. Пр. Духовеньство о записоване адресы до дальшихъ услугъ въ искуствѣ

Львôвъ, улиця Краківска число 20. 205

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Прочь зъ жидôвскою бляґою!

!!!Свôй до свого!!!

Выробы ножôвничй, захвалюванй шумными анонсами вѣденьскихъ фірмъ, продаю о 10% дешевше зъ ґарантією на мѣсяцѣ.

Бритвы анґлійскй, власнй, солінґеньскй и швайцарскй у великôмъ выборѣ въ цѣнахъ вôдъ 80 кр. до 2 зр. 80 кр. Кожду бритву передъ высылкою самъ выпробовую а на случай, якъ не надає ся до волося, вымѣнюю охотно безъ доплаты або звертаю грошѣ. Бритвы безпеченьства [скалѣчене выключене навѣть у не умѣючихъ голити ся] Генкельса зъ охоронниками, цѣна зъ етюі 2 зр. 20 кр.

Иванъ Ляврукъ

НОЖÔВНИКЪ

Львôвъ, ул. Галицка ч. 6.

Заразомъ поручаю всякй выробы ножôвничй въ моѣй робôтни выконанй.

Вытягъ зъ листôвъ признаня:

ВПоважаный Пане!

Складаю сердечну подяку за надôсланй 2 бритвы и ножички, котрй мимо низкои цѣны є дуже добрй и раджу совѣстно кождому удати ся до Васъ.

Девятники 31 серпня 1900.

483 1—104 Доротеушъ, Конôвъ.

О 60% дешевше, чимъ деинде.

Одинока у Львовѣ піротехнічна робôтня

ЮЛІЯНА РУТКОВСКОГО

„зъ Варшавы"

при ул. Домбровского число 4

поручає

Штучнй огнѣ въ 70-ти родахъ. Скомплетованй сортименты: по 6, 10, 15, 25 до 150 коронъ а. в. Огнѣ бенґальскй, сальоновй, пахучй въ пуделкахъ по 20 сот. 30, 60 и 1 кор. а. в. Цѣнника на бажане даромъ и оплаченй.

849 24—36

КАВУ

лучшу въ тонкихъ ворочкахъ 5-кілевыхъ по цѣнахъ 11 зр., 10 зр. 50 кр., 10 зр., 9 зр. franco и нивше.

Токай курацийный

въ фляшкахъ 1/2 літровыхъ по 3 зр. и 2 зр. Самородный по 1 зр. 20 кр.

Конякъ французскій

въ фляшкахъ 3/4 літровыхъ по 5 зр. 4 зр. 20 кр.

Мѣдъ питный

по 80 кр. за фляшку 3/4 літрову

поручає

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

20 85—0

Найдешевше

ОГНѢ ШТУЧНЙ

поручає маґазинъ фірмы 397 8—16

Кавчиньскій и Оберскій, Львôвъ.

Торговля насѣнь АНТ. КЛИМОВИЧА и СЫНА

у Львовѣ, площа Галицка 14.

поручає до теперѣшного засѣву: насѣне Рѣпы паст. стери бѣлои окр. пôвъ кл. 35 кр., насѣне Рѣпы паст. стери. бѣлои довгои пôвъ кл. 40 кр.

407 19—72

Розкладъ ѣзды поѣздôвъ зелѣзничихъ, важный вôдъ 1 мая 1900.

пôсля часу середно европейского [пôзнѣйшого о 36 мінутъ вôдъ часу львôвского].

посп. (приходять о годинѣ)	особ. (приходять о годинѣ)	до Львова (головный дворець)
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борислава (Скольього вôдъ 1/5 до 30/9)
12·20		" Черновець, Ицканъ, Констанцы, Букарешту
2·31		" Кракова, Орлова, Н. Санча, Тарнова, Ясла, Ряшева, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Вѣдня
	3·35	" Пôдволочискъ, Тернополя, Грималова, Копичинець
	6·10	" Кракова, Берлина Варшавы, Вѣдня, Тарнова, Ряшева, Риманова, Сянока, Перемышля
	6·20	" Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
	6·4	" Бруховичь (що дня вôдъ 31/5 до 15/9.)
	7·45	" Янова
	8·—	" Тернополя, (Красного, Бродôвъ)
	8·05	" Лавочного, Стрыя, Хирова, Сянока, Калуша, Пешту
	8·15	" Сокаля, Равы рускои
	8·50	" Кракова, Загôря, Лупкова, Перемышля, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Орлова, Тарнова
	11·45	" Ряшева (Любачева, Ярослава, Самбора, Перемышля)
	11·55	" Станиславова, (Керешмезе, Потуторъ, Ходорова)
	12·55	" Янова
	1·15	" Скольього, Стрыя, Калуша, Хирова (Лавочного вôдъ 1/6 до 15/9)
1·35		" Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Тарнова, Ряшева, Розвадова, Пшеворска, Сянока
1·45		" Черновець, Ицканъ, Букарешту, Ґалацу, Ясъ, Гусятина, Станисл.
2·35		" Пôдволочискъ (Кіева, Одесы) Грималова, Гусятина, Тернополя, Бродôвъ
	3·14	" Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9, въ недѣлѣ и свята)
	5·40	" Пôдволочискъ (Кіева, Одессы), Грималова, Козовои, Бродôвъ
	5·45	" Кракова
	5·55	" Черновець, Ицканъ Станиславова
	6·00	" Сокаля, Белзця, Любачевъ, Равы рускои
	·24	" Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
	8·28	" Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 въ недѣлѣ и свята)
8·40		" Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Любачева, Сянока, Пешту, Перемышля
	8·50	" Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9)
	9·2	" Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 що дня)
	9·45	" Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Ясла, Пшеворска, Розвадова
	10·—	" Черновець, Ицканъ, Букарешту, Гусятина, Потуторъ, Керешмезе
	10·15	" Лавочного, Пешту, Хирова
	10·30	" Пôдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродôвъ, Копичинець
		На дворець Пôдзамче
	8·12	Зъ Пôдволочискъ, Тернополя
	7·40	" Тернополи
2·20		" Пôдволочискъ, Кіева, Одесы
	5·17	" " " "
	0·12	" " " "

посп. (вôдходять о годинѣ)	особ. (вôдходять о годинѣ)	зô Львова (головный дворець)
12·4		До Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
2·51		" Ицканъ, Черновець, Станиславова, Букарешту, Констанцы
	4·15	" Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Хирова, Самбора
	5·45	" Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9 що дня)
	6·25	" Лавочного, Мукача, Пешту, Борислава
	6·30	" Пôдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродôвъ
	6·35	" Станиславова, Пôдвысокого, Потуторъ
8·30		" Кракова, Вѣдня, Варшавы, Берлина, Любачева
	8·40	" Кракова, Вѣдня, Варшавы, Хирова, Пшеворска, Розвадова, Стружа, Тарнова
	9·—	" Скольього, Хирова, Калуша, (Лавочного вôдъ 1/6 до 15/9)
	9·15	" Янова
	9·25	" Пôдволочискъ, Бродôвъ, Копичинець, Гусятина, Грималова, Козовои
	9·55	" Черновець, Станиславова, Потуторъ
	10·20	" Сокаля, Белзця, Любачева, Равы рускои
	1·25	" Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 въ недѣлѣ и свята)
1·55		" Пôдволочискъ, (Кіева, Одесы, Бродôвъ
2·15		" Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
2·45		" Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
2·55		" Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
	3·05	" Стрыя (Скольього вôдъ 1/5 до 30/9)
	3·15	" Янова (що дня вôдъ 1/5 до 15/9)
	3·26	" Бруховичь (що дня вôдъ 13/5 до 16/9)
	3·30	" Ряшева, Хирова, Перемышля, Любачева, Ярослава
	6·10	" Станиславова
	6·18	" Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 въ будни днѣ, а вôдъ 16/5 до 30/9 що дня)
	6·30	" Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Варшавы, Орлова, Тарнова
	6·50	" Лавочного, Мукача, Пешту, Хирова, Калуша
	7·10	" Тернополя, Бродôвъ
	7·25	" Сокаля, Равы рускои
	7·48	" Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
	9·12	" Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 въ недѣлѣ и свята)
	10·50	" Черновець, Ицканъ
	10·40	" Кракова, Вѣдня, Варшавы, Пшеворска, Розвадова, Ряшева, Орлова, Тарнова
	11·—	" Пôдволочискъ, Бродôвъ, Копичинець, Грималова
		Зъ Пôдзамча
	6·43	До Пôдволочискъ, Кіева, Одесы
	9·42	" Пôдволочискъ
2·08		" " Кіева, Одесы
	7·53	" Тернополя
	11·58	" Пôдволочискъ

ЗАМѢТКА: Нôчна пора числить ся вôдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ зрана; нôчнй поѣзды означенй обвôдками. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ державнои при ул. Красицкихъ ч. 5.

АДОЛЬФЪ КАМПЕЛЬ

Львôвъ, ул. Городецка ч. 3.

Фабрика выробôвъ цементовыхъ.

Репрезентація Австр. Тов. акц. фабрики Портляндъ цементу въ Щаковôй. Тов. акц. фабрики вапна ґідравл. для фасадъ въ Кальтенляйтґебенъ [Kaltenleutgeben]

Складъ руръ бетоновыхъ и пôдлогъ цементовыхъ власного выробу, такожь портляндъ-цементу, вапна ґідравлічного, вапина скалистого, ґіпсу, цеґолъ и огнетревалыхъ плитъ, асфальтовои папы даховои, асфальтовыхъ плитъ изоляційныхъ, пôдлôгъ и руръ штайнґутовыхъ для кльоакъ, каналôвъ, водопроводôвъ, дахôвокъ, лупку, насадъ, плитъ коминовыхъ, печій кафлевыхъ и тростины суфітовои, а такожь всякихъ матеріялôвъ будôвлиныхъ, ручачи за ихъ доброту.

Пôдприємство робôтъ бетоновыхъ, укладане помостôвъ и крытя дахôвъ дахôвкою, лупкомъ, папою огнетревалою и деревнымъ цементомъ [Holzcement] по умѣреныхъ цѣнахъ.

ТЕЛЕФОНЪ ч. 460. 121

Фабрика парова для выробôвъ меблѣвъ

Франца Цайзера

(Zeizer)

у Львовѣ, улиця Ткацка ч. 7.

повѣдомляє о отвореню власного

СКЛАДУ МЕБЛѢВЪ

у Львовѣ, ул. Валова ч. 13

принимаючого замовленя на всякй урядженя ѣдалень и спалень, якъ такожь готелевй, склеповй, реставраційнй и каварнянй урядженя, поручаючи за доброту, тревалôсть и совѣстне ихъ выкôнчене зъ доборового матеріялу. Цѣны умѣркованй и точне додержане речинцѣвъ замовлень. 362 32—60

Цѣс. корол. упрæ.

Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, лікерôвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникôвъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручає старй горѣвки польскй, розолісы, лікеры, румы правдивй зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bongout" на наливки, такожь правдивый оцетъ спірітусовый. 366 51—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

НОВÔСТЬ. НОВÔСТЬ

Хто хоче мати красне и бѣле лице,

най уживає кремъ вѣчной красоты и воду лілієву Станислава Липницкого, котра усуває веснянки и жовтй плямы зъ лиця, а лице выбѣлює и робить нѣжнымъ.

Дôстати можна лише въ дроґеріи

Станислава Липницкого

У ЛЬВОВѢ

386 ул. Сикстуска, ч. 21 24—34

Львôвъ ул. Сикстуска ч. 2. ✱ Замовленя зъ провінціи вôдворотною почтою. ✱

Лінолеумъ до покрытя цѣлыхъ покоѣвъ
Диваники передъ умивальню зъ Лінолеумъ
Диваны зъ Лінолеумъ
Хôдники зъ Лінолеумъ

Спеціяльный фабричный СКЛАДЪ

LINOLEUM CERATA

першои австрійскои фабрики въ Трієстѣ.

ФАРТУШКИ.

ОБРУСЫ.

Охороны для стѣнъ.

Простирала гумовй и пôдкладки для дѣтій.

Борты до креденсу, пôдставки, імітаціи дерева и мармору. 347 12—26

Цераты до покрытя меблѣвъ въ перскихъ, смирненьскихъ и рôзнородныхъ десеняхъ.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Йосифа Данилюка.

Ч. 214. Львôвъ, Пятниця 22 Вересня (5 Жовтня) 1900. Рôчникъ XXI.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ) о 5-тôй годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вô второкъ, и вô второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и анонсы принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошенъ ул. Коперника ч. 11, и Бюро ґазетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитôсть за инсераты платнѣ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рôкъ	16 зр.	на цѣлый рôкъ	22 зр.
на пôвъ року	8 зр.	на пôвъ року	11 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рôкъ	14 зр.	на пôвъ року	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Рекламації неопечатані вôльні вôдъ порта.

Поединоке число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошеня звычайні принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вôдъ одного стрôчки инсератовои або ея мѣсця а въ рубрицѣ „Надôслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншѣ донесеня приватні числять ся по 15 кр. вôдъ стрічки.

Чи такъ доходить ся до „согласія“?

Якійсь часъ по розписаню выборôвъ до рады державнои москвофільскій „Галичанинъ“ ставъ дуже промовляти за „согласіемъ“. Ще недавно передъ тымъ вôнъ иначше писавъ. Не минало звычайно кôлькохъ днѣвъ, щобы въ сякôй чи такôй формѣ вôнъ не кинувъ ся на народовцѣвъ. Се робивъ вôнъ, правда, въ осторожнѣйшій способъ, ще й въ часѣ консолідація, але по ухваленю новои орґанізаціи народовцѣвъ вôнъ вже гулявъ собѣ до волѣ — хотя вôдъ часу до часу все прибиравъ маску облудну.

Тому треба й приписати баламученє однои части Русинôвъ въ краю. Хотя нова орґанізація народовцѣвъ зовсѣмъ не выповѣдала вôйны партіи, котра тогды ще называла себе „старорускою“, однакъ тота партія а бодай збаламучена еи часть перша выступила аґресивно, отже въ дусѣ противнôмъ „согласію“. Вывѣсивши на довѣрочнôмъ зъѣздѣ зъ дня 7 лютого отверто московску хоругов, она зачала деструктивно дѣлати въ краю. Першій, на диво, выступивъ д-ръ Король, хотя не належить до москвофільскои партіи, на зборахъ „Рускои Рады“ въ Жовквѣ; другимъ бувъ о. Мироновичъ на зборахъ „Подôльскои Рады“ въ Тернополи; за тымъ слѣдувало выступленє москвофільскихъ священиковъ на соборчику деканальнôмъ въ Болехôвщинѣ, и т. д. А покиненє въ Жидачѣвщинѣ кандидатуры такого правдивого прихильника „согласія“, якъ д-ръ Олесницкій, и выдвигненє противъ нему кандидатуры чисто партійнои! Ба навѣть въ найновѣйшôмъ часѣ, вже по розвязаню парляменту, москвофілы въ Бережанщинѣ дають собѣ слово: не давати голосу на нѣякого „сепаратиста“, а жидачѣвскі москвофілы, хотя лично запрошені д-ромъ Олесницкимъ, усувають ся демонстаціѣно вôдъ зборôвъ выборцѣвъ! Якъ же тіи дѣла годять ся зô словами о „согласіи“?

Мы, народовцѣ, о „согласіи“ не говоримо, и зъ такими людьми, котрі дѣлами своими показують ся найбôльшими противниками „согласія“, годѣ щобъ мы уважали „согласіе“ за можливе. Але дѣла нашѣ доказують, що мы стараємо ся о те, щобы противъ спôльного противника злучати всѣ придатні рускі силы по повѣтахъ безъ рôжницѣ сторонництвъ. Такъ само при акціи выборчôй поступали мы и при ставленю кандидатôвъ. Вже въ письмѣ зъ 10 вересня поручивъ Народный Комітетъ своимъ орґанізаторамъ и мужамъ довѣря, щобы помимо становиска, яке д-ръ Король занявъ въ остатнôмъ часѣ противъ народовцѣвъ, годили ся на его кандидатуру, и длятого комітеты повѣтові въ Равѣ и Сокали, де народовцѣ суть въ бôльшости, ту кандидатуру поставили.

„Галичанинъ“, помимо всѣхъ своихъ облесныхъ слôвъ о „согласіи“, не може вытримати, щобы не вырывавъ ся зô словами и статьями, дышучими найбôльшою злобою противъ тыхъ, котрыхъ вôнъ нѣбы до „согласія“ запрошує. Н. пр. въ 212-ôмъ числѣ высмѣває політику народовцѣвъ [котру называє професорскою, а котра, мимоходомъ сказавши, придбала Русинамъ три ґімназіи и пять 4-класовыхъ народныхъ шкôлъ, катедру рускои исторіи въ університетѣ, рускі написи на зелѣзницяхъ и урядахъ, рускі промовы маршалкôвъ въ соймѣ, товариство „Днѣстеръ“ и т. д. и т. д.], высмѣває депутацію „Народнои Рады“ зъ меморіяломъ до міністра-президента Кербера, котру два дни передъ-тымъ самъ одобрявъ и навѣть жалувавъ, що то тои депутаціи не взято такожь москвофілôвъ, — взагалѣ выступає напастливо. А у вчерашнôмъ числѣ помѣстивъ безличне письмо зъ Калуша, въ котрôмъ находять ся такі цвѣтки: „партія націоналъ-демократовъ имѣетъ обезпеченную поддержку со стороны правительства и польскихъ политиковъ“ — (она) „есть собственно русско-правительственною партіею, паралельною съ партіею Барвинскій-Вахнянинъ“... (Романчукъ) „по всей вѣроятности будетъ правительственнымъ кандидатомъ, его выборъ поддержатъ староста и жандармы съ жидами“ и т. д. и т. д.

Такими безличными инсинуаціями и такими явными дѣлами приманюють „Галичанинъ“ и его прихильники до „согласія“!! Чи-жь може знайти ся хтось такій наивный, котрый бы по тôмъ всѣмъ вѣривъ, що тымъ людямъ иде дѣйстно о „согласіе“, о то, щобы, злучивши всѣ силы противъ спôльного противника, выборoти въ честнôй борбѣ то, що рускому народови належить ся? Єсли-жь въ додатку до якоись поганои напасти або въ день потôмъ появить ся въ „Галичанинѣ“ знову яка облесна статья, то таке облудне поведенє може хиба гôрше обурити, нѣжь приеднати.

Мы, якъ-бы хотѣли зъ чисто партійного становища дивити ся на теперѣшні выборы до рады державнои, то мусѣли-бъ противъ всѣхъ москвофілôвъ, пôсля такого ихъ провокаційного поведеня, розпочати найзавзятѣйшу борбу. Мы однакожь справу руску, интересъ галицко-руского народу высше ставимо надъ всякі партійні чи особисті обиды, и маємо для облудникôвъ холодъ а на инсинуаціи погорду. Мы взываємо нашихъ людей въ цѣлôмъ краю, щобы не зражували ся а горнули до себе, якъ взывае Народный Комітетъ, всѣ рускі силы, безъ рôжницѣ партій, придатні до выборчои борбы.

А „Русланцеви“, котрый зъ другого боку бере ся кусати народовцѣвъ въ пяту, скажемо отъ-що: Мы можемо, если хочемо перепрети выбôръ такихъ людей, котрыхъ собѣ самъ нарôдъ рускій бажає, лучити ся для тои цѣли зъ Москалями, Поляками, Нѣмцями, радикалами и Богъ знає зъ кимъ противъ тыхъ, котрі не хотять сего допустити. То ѣ, Русланцю, ходить не о выбôръ тыхъ людей, котрыхъ нарôдъ хоче, але такихъ, котрыхъ ты хочешь, и ты знову для тои твои цѣли лучишь ся зъ противниками вôльнои волѣ народу. Наше становище въ справѣ выборôвъ є отже зовсѣмъ противне, и длятого межи нами не може бути въ тôй справѣ нѣчого спôльного.

Зъ руху выборчого въ краю.

Зъ Чешанôвщины пишуть намъ:

Тутешный выборчій комітетъ рускій скликавъ на недѣлю 30-ого вересня перші передвыборчі зборы до Башнѣ, на котрі запрошено такожь д-ра Данила Стахуру адвок. кандидата зъ Перемышля, щобы прибувъ и зголосивъ свою кандидатуру на посла зъ IV. куріи. Комітетъ тѣснѣйшій, що складає ся зъ 14 осôбъ, а то 7 священикôвъ, 6 виднѣйшихъ селянъ и одного члена зô свѣтскои интеліґенціи, постановивъ попирати кандидатуру д-ра Стахуры зъ отсихъ мотивôвъ: 1) що вôнъ бувъ черезъ кôлька лѣтъ въ Любачевѣ и давъ ся тамъ всѣмъ пôзнати зъ найлучшои стороны, а 2) що яко чоловѣкъ независимый надає ся въ теперѣшнôй добѣ якъ-разъ на такого речника, якихъ намъ якъ найбôльше до Вѣдня выслати належить. — Зборы выпали пôдъ кождымъ взглядомъ вдоволяючо. Въ просторôй сали читальнѣ явило ся много народу, майже 400 люда. Зô священикôвъ прибули оо: деканъ Сембратовичъ, Скобельскій зъ Жукова, Яцѣвъ зъ Щуткова, Рыбачевскій зъ Подемщины, Метеля зъ Люблинця, Паньковскій зъ Горинця, Кузикъ зъ Бруснa, Полошиновичъ зъ Башнѣ, Клишъ зъ Любачева и др. Прибуло также значне число свѣтскои интеліґенціи, мѣжь ними д-ръ Данило Стахура, принявши запрошенє и згодивши ся на кандидованє.

Зборы вôдкрывъ именемъ запрошуючого комітету о. Полошиновичъ. Пламенными словами зазначуючи незвычайну вагу теперѣшнои хвилѣ, перейшовъ до поясненя задачѣ парляменту, задачѣ рускихъ послôвъ также, а вкôнци задачѣ кождого руского выборця. По основнôмъ вступѣ заявивъ зôбранымъ гадку тѣснѣйшого комітету, що якъ-разъ на такого заступника, якого теперь Русинамъ якъ найбôльше потреба, надає ся д-ръ Данило Стахура, котрого всѣ якъ найгорячѣйше, всѣми силами пôдперти повинні, а переведенємъ его выбору вôдзыскати для Русинôвъ назадъ повѣтъ, котрый до найгôршихъ не належить. „При спôльнôмъ дѣланю всѣхъ, хочь-бы самыхъ тôлько Русинôвъ, безъ огляду на мазурску часть повѣту ярославского, може легко перейти симпатичный рускій кандидатъ сли тôлько возьмемо ся добре до роботы и не допустимо на выборця анѣ одного хруня“. — Потôмъ предложивъ на председателя зборôвъ о. Антонія Яцева и о. Яцѣвъ, за угодою присутныхъ, обнявъ провôдъ и удѣливъ голосу д-ру Стахурѣ.

Д-ръ Стахура въ порываючôй промовѣ подавъ начеркъ правдивого руского посла, а заразомъ заступника интересôвъ селяньства. Вôзвавъ зôбраныхъ подбати о те, щобы зъ урны выборчои выйшовъ лишь такій посолъ, що щиро и правдиво постоявъ бы за долю всего руского народу. Звычайно по мандатъ хлопскій сягали люде, що выборцямъ богато обѣцювали, а коли ихъ выбрано, анѣ не гадали додержати обѣцянокъ. Лучше менше обѣцювати, а за те тамъ у Вѣдни при кождôй нагодѣ забрати грôмкій голосъ въ оборонѣ покривдженого народу и працювати въ клюбѣ, разомъ зъ другими, та въ комісіяхъ парляментарныхъ.

Выголошена зъ чувствомъ и жаромъ бесѣда кандидата, зъ котрои пробивала ся знана вже зъ давнѣйше его горяча любовь до народу, зробила на зôбраныхъ сильне враженє и такъ сподобала ся, що зъ очей и зъ лиця всѣхъ можна було вычитати, що выбôръ кандидата, предложеного комітетомъ, буде одноголосно затвердженый. И справдѣ по скôнченю сеи промовы выступали бесѣдники, якъ зъ-межи селянъ, такъ и зъ-межи интеліґенціи, и всѣ заявляли, що годять ся зъ поглядами кандидата, высказуючи при тôмъ бажанє, щобы д-ръ Стахура, на случай выбору, позôставъ вѣрнымъ всѣмъ тымъ идеямъ, які высказавъ на зборахъ, и не давъ ся нѣколи заманити на ту сторону, зъ-вôдки Русинамъ нѣякого добра не надѣятись.

Сел. Иванъ Ставковый зъ Хотилюбя взывавъ до припильнованя правыборôвъ, щобы въ жаднôмъ селѣ не допущено анѣ одного хруня на выборця. — Церк. пѣвецъ Качмарикъ зъ Любачева заинтерпелювавъ кандидата: до якого клюбу, на случай выбору, вôнъ вступить? Що вступить до руского, нема сумнѣву, але до якого руского? чи до того, що тримає ся кола польского, чи до того, котрый репрезентували д-ръ Окуневскій и о. Танячкевичъ. - На се вôдповѣвъ д-ръ Стахура, що зъ хвилею розвязаня парляменту перестали истнувати всякі клюбы, а ажь коли збересь новый парляментъ, зачнуть ся послы ґрупувати. Що до себе заявляє, що вступить лишь до того клюбу руского, котрый за головну задачу поставить собѣ: стеречи и обороняти интересôвъ нашого народу, а не буде входити противъ волѣ всего народу въ коншахты зъ нашими противниками, зъ тымъ коломъ, котре завзяту борбу выповѣло всему рускому народови, а кождого, хто посмѣє противъ гнету запротестувати, клеймує зрадникомъ и ворогомъ державы.

Горячо припоручивъ кандидатуру д-ра Стахуры присутный на зборахъ п. Романъ Сембратовичъ, звѣстный нашъ публицистъ, лише зажадавъ, щобы п. кандидатъ теперь, въ часѣ свободы выборчои, якъ найбôльше скликувавъ такихъ зборôвъ и на нихъ освѣдомлювавъ нарôдъ такъ, якъ на теперѣшныхъ зборахъ. Такожь вôзвавъ всѣхъ правыборцѣвъ щобы вже теперь зобовязали кандидата складати якъ найчастѣйше справозданя зъ дѣяльности посольскои, абы тымъ чиномъ посолъ пôддавъ ся контроли выборцѣвъ. На се д-ръ Стахура заявивъ, що якъ теперь рѣчи стоять, нема навѣть иншого способу до переведеня акціи выборчои, якъ тôлько черезъ скликуванє якъ найбôльше зборôвъ, а що-до посольскихъ справозданъ, то запевняє всѣхъ, що кождого року и по кождôй сесіи скликувавъ бы выборцѣвъ, абы выслухати ихъ жаданъ и дôстати апробату своихъ мандантôвъ.

Нашъ кандидатъ подобавъ ся и присутнымъ на зборахъ польскимъ селянамъ, именемъ котрыхъ ч. Томашъ Пшишловскій зъ Башнѣ дольнои высказавъ згоду и заявивъ ся за кандидатомъ вразъ изъ Русинами. Такъ само и оденъ жидъ, що явивъ ся на зборахъ, Ґрінберґъ, радный зъ Боровои Горы.

Пôзно вже въ ночи, по переведеню всесторонно дискусіи, пôддавъ о. председатель внесенє тѣснѣйшого комітету пôдъ голосованє, запытуючи: чи зôбрані годять ся на те, щобы посломъ зъ IV. куріи на округъ Чешанôвъ-Ярославъ выбрати д-ра Стахуру, а у вôдповѣдь на те всѣ якъ оденъ крикнули: „Годимо ся и просимо!“ На друге запытанє: чи може хто противный тому, не пôднеслась нѣ одна рука. Тогдѣ о. председатель оголосивъ, що вôдъ теперь узнає ся д-ра Данила Стахуру одинокимъ кандидатомъ на посла зъ IV. куріи и обовязкомъ всѣхъ вôдъ теперь есть лише тую кандидатуру пôдпирати и такъ попрацювати, щобы д-ръ Стахура ставъ справдѣ нашимъ посломъ.

Справу посла зъ V. куріи вôдложено за-для спôзненои поры до найблизшого збору, що вôдбуде ся вже въ недѣлю 7-ого жовтня въ Диковѣ старôмъ.

Коли-бы всѣ Русины схотѣли разъ повѣрити въ свои силы, покинули байдужность та безчинность, розрухали ся, заохочували ся посполу, припильнували правыборôвъ, то хочь-бы не знати яка пресія була зъ другои стороны, можна-бъ мати певну надѣю, що зъ обохъ повѣтôвъ, де Русины є въ переважаючôй бôльшости, посломъ выйде Русинъ и тымъ способомъ вôдзыскає ся разъ на все округъ, котрый завдяки недбалости заступавъ всякій иншій, можливый и неможливый чоловѣкъ, а нѣколи свôй, Русинъ. Судячи по дотеперѣшнôй дѣяльности рухливого комітету — до котрого входять: о. Сев. Метеля зъ Люблинця яко председатель, о. Теоф. Скобельскій яко заступникъ председателя а оо. Яцѣвъ, Павловскій, Полошиновичъ, Паньковскій и Клишъ, дальше п. Мачуґа [директоръ тартаку въ Олешичахъ] и зъ селянъ Ив. Ставковый, Рыбалтъ зъ Люблинця, Ник. Клосовскій зъ Жукова, Пантал. Онищакъ зъ Боровои Горы, Воронякъ зъ Старого села и Суль зъ Бруснa — сподѣватись належить, що Чешанôвъ симъ разомъ перепре свого кандидата Русина. Якъ тамъ зроблять Русины въ Ярославщинѣ, то вже ихъ рѣчь. На всякій случай мы въ Чешанôвскôмъ маємо надѣю, що они пôйдуть зъ нами разомъ.

Правыборець.

Зъ Скалатщины пишуть намъ:

Въ четверъ 4-ого с. м. вôдбуло ся въ Пôдволочискахъ вѣче выборцѣвъ. Замѣтити выпадає, що то було перше вѣче въ тôмъ мѣстѣ, бо доси не можна було на сесю цѣль дôстати льокалю. Урядъ громадскій не хотѣвъ вôдступити салѣ, отже вѣче вôдбуло ся въ реставраціи, котрои кôлька комнатъ було биткомъ набитыхъ выборцями. Головою збору выбрано господаря изъ Збаражчины Яцка Остапчука.

Голова, пояснивши цѣль зборôвъ и подавши характеристику розвязаня палаты послôвъ, давъ слово д-рови Гладишовскому. Той выголосивъ кандидатску промову, подôбну до трехъ попередныхъ. Мѣжь иншимъ вôнъ хваливъ ся, що бувъ у кôлькохъ „выдѣлахъ“, але тамъ такъ само, якъ въ повнôй палатѣ, не зробивъ нѣчого, бо и въ „выдѣлахъ“ панувала обструкція. На щастє, въ ветеринарійнôмъ выдѣлѣ не було обструкціи и тамъ щось зроблено. Тамъ п. Гладишовскій працювавъ вôдъ 9 рано до 9 вечеромъ. Єму повелось добити ся, що за убитѣ въ наслѣдокъ пошести свинѣ платять тôлько, що у Львовѣ на торзѣ. На погорѣльцѣвъ Скалата выторгувавъ „пособіе“. Коли выборцѣ „защитять“ бесѣдника новымъ выборомъ, буде старати ся здавити обструкцію и зробить, що топка соли буде коштувати 8 кр., буде старати ся о скасованє мыта, о знесенє ревізорôвъ и о вôдданє катастру громадамъ. Що „касаєся“ иншихъ справъ, буде старатись о заведенє руского урядового языка, о рускі школы и рускій університетъ. Окрôмъ того буде старати ся о стіпендіи на выобразованє университетскихъ професорôвъ. Бôльше не може обѣцяти и поручає свою кандидатуру.

Вôдтакъ другій кандидатъ В. Будзиновскій розвинувъ проґраму, якои повиненъ придержувати ся селяньскій посолъ, а по его промовѣ розпочала ся дискусія надъ змѣстомъ кандидатскихъ промовъ.

О. Цурковскій пôднѣсъ вагу образованя и пôдприємчивости въ борбѣ о полѣпшене своеи долѣ и дораджує боротись о вôдповѣдне шкôльництво. Першимъ условємъ до того є подѣлъ Галичины.

Сел. Пащукъ заявивъ, що д-ръ Гладишовскій не може бути хлопскимъ посломъ, бо хочь може въ радѣ державнôй нѣчого злого хлопамъ не зробивъ, але такожь не зробивъ нѣчого доброго, бо и не мôгъ зробити черезъ свôй союзъ зô сторонництвомъ правицѣ. Въ складъ сеи правицѣ входили самѣ ворожѣ намъ або байдужѣ для насъ сторонництва. До сеи правицѣ, до котрои вôнъ належавъ, належали такожь найтяжшѣ нашѣ вороги, а членъ правицѣ не може бути нашимъ кандидатомъ. Бесѣдникъ дуже остро скритикувавъ все наше шкôльництво, зъ котрого народъ не може користати, и черезъ те нашъ селянинъ безрадный и необоротный. Конституцію намъ дали, але она на паперѣ. По части нашѣ вороги не даютъ намъ користати зъ неи, а по части наша въ тôмъ вина, бо мы самѣ не старались и не вмѣли зъ неи користати. Яко перше условє, уможливлююче намъ акцію о поправу своеи долѣ, є заведенє загального и рôвного права голосованя и подѣлъ Галичины. Въ тôй хвили найважнѣйша рѣчь: застановити ся надъ особами кандидатôвъ и выбрати такого, о котрого можна буде мати бôльшу певнôсть, що буде правдивымъ заступникомъ народу.

Д-ръ Гладишовскій протестує противъ „клеветы", що вôнъ выбраный нечистымъ способомъ, бо его руки суть чистѣ. Належавъ до клюбу Словѣнцѣвъ, а тѣ були выбранѣ честнымъ способомъ.

Кандидатъ Будзиновскій заявляє, що на всѣхъ дотеперѣшныхъ зборахъ не порушувавъ справы партійныхъ вôдносинъ, бо въ такôмъ случаю бувъ бы мусѣвъ зôйти на ґрупу пословъ, до котрои належавъ д-ръ Гладишовскій, его контръ-кандидатъ. Абы нѣхто не мôгъ пôдозрѣвати, що вôнъ въ интересѣ власнои кандидатуры представляє свого суперника въ некорнстнôмъ свѣтлѣ, лѣпше було лишити сесю справу самымъ выборцямъ. Теперь однакъ, коли д-ръ Гладишовскій выволѣкъ сесю справу, не може бôльше мовчати и мусить зазначити, що на случай выбору не мôгъ бы належати до тои ґрупы пословъ, до котрои належавъ бувшій посолъ сего округа, и чому не мôгъ бы того зробити. Теперь не буде мовчати о тôй справѣ ще й тому, що по результатѣ всѣхъ дотеперѣшныхъ передвыборчихъ зборôвъ самъ д-ръ Гладишовскій не буде его пôдозрѣвати, що вôнъ хоче ему псувати шансы на зборахъ. Д-ръ Гладишовскій покликуєсь на се, що клюбъ полудневыхъ Славянъ зложеный зъ самыхъ народныхъ, въ честный способъ выбраныхъ пословъ. Однакъ до сего клюбу належали такожь такѣ „нумеры", якъ пп. Вахнянинъ и Барвѣньскій. Колибы полудневѣ Славяне були знали, якимъ способомъ оба сѣ послы выбранѣ, то були бы певно не лишь не приняли ихъ до свого клюбу, але навѣть руки имъ не подавали. А сли знали, кого мають мѣжь собою, въ такôмъ случаю яка моральна вартôсть клюбу? Д-ръ Гладишовскій, коли уважає себе за посла народного, выбраного безъ пресіи и надужытя, не повиненъ бувъ належати до одного клюбу зъ правительственными рускими послами. Разомъ зъ клюбомъ полудневыхъ Славянъ д-ръ Гладишовскій належавъ до парляментарнои правицѣ, сеи правицѣ, въ котрôй головне сторонництво — коло польске — завдячує мандати найстрашнѣйшимъ насильствамъ; сеи правицѣ, котрои пановане такъ тяжко вôдбиває ся на народахъ Австріи, а найбôльше на рускôмъ народѣ. Для руского посла, выйшовшого зъ волѣ народу, въ правици нема мѣсця. Д-ръ Гладишовскій бувъ членомъ тои правицѣ. Не диво, вôнъ же бувъ кандидатомъ тыхъ самыхъ людей, котрѣ перефорсували Вахнянина и коло польске; бувъ кандидатомъ дѣдичѣвъ, старостôвъ, маршалкôвъ повѣтовыхъ, податковыхъ инспекторôвъ, жандармôвъ и иншихъ такихъ „выборцѣвъ". То и не диво, що вступивъ до того клюбу, що никамерованѣ рускѣ послы; не диво, що належавъ до тои стороны палаты, де верховодило коло польске. Посолъ, выбраный народомъ, бувъ бы нѣколи не пôйшовъ туды, куды пôйшовъ д-ръ Гладишовскій, и я туды не пôйду на случай моего выбору.

Д-ръ Гладишовскій ще передъ закôнченемъ промовы выйшовъ обуреный, не ждучи на результатъ голосованя надъ кандидатурами.

Зборы ухвалили одноголосно кандидатуру Будзиновского; за д-ромъ Гладишовскимъ не пôднесла ся анѣ одна рука.

На V курію ухвалено черезъ аклямацію поставити б. посла зъ сего округа — д-ра Яросевича.

Информація до заснованя повѣтовыхъ стоваришень кредитовыхъ.

1. Нашою економічною метою пôдъ теперѣшну хвилю повинно бути: постарати ся о заснованє стоваришень кредитовыхъ у всѣхъ мѣстахъ повѣтовыхъ (де є судъ повѣтовый) рускои части краю, абы нашъ грôшь народный зôбрати въ рускихъ институціяхъ та тымъ способомъ забезпечити рускому народови помôчь въ дѣлахъ господарскихъ, вызволюючи его вôдъ вызыску и зависимости.

2. Хто хоче дати починъ до заснованя повѣтового стоваришеня кредитового на свôй повѣтъ зволить зажадати вôдъ „Краєвого Союза Кредитового" (Львôвъ, ринокъ ч. 10, I. поверхъ), абы ему прислано взôрцевый статутъ для повѣтового стоваришеня кредитового.

3. Вôдтакъ даючій починъ скликує письменно осôбными запрошенями вызначнѣйшихъ людей зъ мѣста повѣтового и зъ повѣту на довѣрочну нараду, абы рѣшити про потребу заснованя стоваришеня кредитового та по вôдчитаню взôрцевого статуту постановити высоту удѣлу членьского, якъ такожь число членôвъ дирекціи, число членôвъ рады надзираючои и высоту одвѣчальности членôвъ за зобовязаня стоваришеня, та дотычнѣ змѣны зазначити на вказаныхъ мѣсцяхъ статуту. Про сю довѣрочну нараду, скликану осôбными запрошенями, не треба завѣдомляти ц. к. Староства анѣ якои-небудь иншои власти. На тоту довѣрочну нараду належить запрошувати вызначнѣйшихъ людей не тôлько зъ интелиґенціи, але такожь зъ-помѣжъ селянъ и мѣщанъ, абы тымъ чиномъ справою свого автономного товариства заинтересувати всѣ верствы нашои суспôльности въ повѣтѣ. Число сихъ першихъ основателѣвъ не потребує бути дуже велике, але все таки належить зôбрати бодай кôльканайцять людей.

4. Коли вже справа є достаточно пôдготовлена, то того самого дня або пôзнѣйше належить запросити ц. к. нотаря и въ его присутности вôдбути формальнѣ загальнѣ зборы основателѣвъ. Такъ зôбраний основателѣ выбирають зъ-помѣжъ себе предсѣдателя и секретаря, ухвалюють статутъ стоваришеня кредитового и пôдписують той-же, та выбирають зъ-межи себе двохъ або трехъ основателѣвъ до впровадженя товариства въ житє, а зъ-осôбна до вписаня товариства въ реєстръ стоваришень заробковыхъ и господарскихъ, принимання членôвъ и скликаня першихъ загальныхъ зборôвъ членôвъ стоваришеня, коли вже стоваришенє буде зареєстроване.

5. Вôдпорученѣ основателѣ вносять при помочи нотаря або адвоката подане до приналежного ц. к. Суду окружного (краєвого) яко торговельного о вписанє товариства до реєстру стоваришень заробковыхъ и господарскихъ. До такого поданя належить долучити: удостовѣреный вôдпись протоколу зô збору основателѣвъ, первопись статуту и еще два вôдписы статуту зъ тымъ, абы первопись статуту звернено основателямъ, оденъ вôдпись затримано для суду а другій удѣлено ц. к. Намѣстництву. Дотычне подане остемпльовує ся на 2 короны а вôдписы статуту по 30 сотикôвъ вôдъ аркуша. Якъ судъ зарядить вписанє товариства до реєстру стоваришень заробковыхъ и господарскихъ, треба въ канцеляріи судовôй зложити приписану оплату за оголошенє вытягу зô статуту въ урядовôй часописи, такъ якъ вôдъ дня оголошеня розпочинає ся правне истнованє стоваришеня.

6. По зареєстрованю и оголошеню скликують вôдпорученѣ основателѣ першѣ загальнѣ зборы членôвъ стоваришеня, способомъ вказанымъ въ статутѣ, въ цѣли выбору Рады Надзираючои и Комісіи контрольнои стоваришеня. Зôбраний выбирають бôльшостію голосôвъ: предсѣдателя и секретаря, и тотѣ пôдписують протоколъ рѣшень своихъ зборôвъ. На сѣ зборы якъ и на кождѣ дальшѣ зборы не треба запрошувати нотаря анѣ завѣдомляти ц. к. Староства про ихъ скликанє. Участь въ сихъ загальныхъ зборахъ зъ правомъ голосу рѣшаючого мають тѣ особы, що вôдпоручеными основателями зôстали принятѣ въ члены стоваришеня. Голосованє вôдбуває ся по мысли постановъ статуту та въ протоколѣ (книзѣ рѣшень) вписує ся число присутныхъ (управненыхъ до голосованя) та число голосôвъ вôдданыхъ при выборѣ кождого зъ членôвъ Рады Надзираючои и Комісіи контрольнои, якъ такожь при всякихъ иншихъ рѣшеняхъ, запавшихъ що-до тыхъ справъ, якѣ були поставленѣ на порядку дневнôмъ нарадъ дотычныхъ зборôвъ.

7. Безпроволочно по тôмъ збирає ся Рада Надзираюча и по своѣмъ уконституованю (выборѣ предсѣдателя, заступника предсѣдателя и секретаря) именує членôвъ дирекціи, установляє стопу процентову для вкладокъ ощадности и удѣленыхъ позичокъ та взагалѣ ухвалює потрѣбнѣ реґуляміны и вказує дирекціи напрямъ дѣяльности. Всякѣ рѣшеня Рады Надзираючои вписує ся въ книзѣ рѣшень, що пôдписує предсѣдатель и секретарь Надзираючои Рады.

8. На тôй пôдставѣ дирекція розпочинає дѣяльнôсть стоваришеня завѣдомляючи приналежный ц. к. Судъ окружный (краєвый) яко торговельный про доконанє заименованє членôвъ дирекціи.

До того поданя судового треба долучити: нотаріяльно удостовѣренѣ вôдписы протоколôвъ: першихъ загальныхъ зборôвъ и засѣданя Рады Надзираючои, якъ такожь нотаріяльно удостовѣренѣ пôдписы членôвъ дирекціи пôдъ фірмою стоваришеня. Отсе по данє пôдписує дирекція пôдъ фірмою стоваришеня, по мысли постановы статуту, та остемпльовує на 1 корону, а неостемпльованѣ прилоги по 30 сотикôвъ вôдъ аркуша.

9. Розпочинаючи дѣяльнôсть стоваришеня завѣдомляє про те дирекція неостемпльованымъ поданємъ ц. к. Староство, долучуючи до того два примѣрники статуту, якъ такожь другимъ поданємъ неостемпльованымъ ц. к. староство про заименованє членôвъ дирекціи, заявляючи, що на разѣ не вызначено имъ жадной платнѣ.

10. Докладне поученє про дѣловодство стоваришеня выдано пôдручникомъ для товариствъ задатковыхъ д-ра Теофіля Кормоша, що замовити можна въ „Краєвôмъ Союзѣ Кредитовôмъ", присылаючи квоту 5 коронъ. За-для безпосередного поученя про заложенє книгъ стоваришеня и правильне дѣловодство стоваришеня зареєстрованого є вказано выслати будучого книговодця на практику до „Краєвого Союза Кредитового" або до товариства взаимного кредиту „Днѣстеръ" у Львовѣ, до товариства взаимного кредиту „Вѣра" въ Перемышли або до якого иншого руского товариства кредитового. Потрѣбнѣ друки на книги стоваришеня належить замовляти въ „Краєвôмъ Союзѣ Кредитовôмъ" у Львовѣ.

Якъ ц. к. инспекторъ податковый зъ Городенки „выгравъ" справу зъ рускимъ посломъ Окуневскимъ?

(Дальше.)

Першій свѣдокъ Озіясъ Данкнеръ, типъ маломѣсточкового махера, выпасеный нѣврокъ, въ короткôй куртцѣ та высоко-холявистыхъ чоботахъ, лѣтъ 35, жонатый, має „трохи" поля [мимоходомъ завважаємо, що староство представило его заможнымъ и статочнымъ чоловѣкомъ], обôзнаный зъ карнымъ кодексомъ та цитує параґрафы зъ легкостію досвѣдного и бувалого кримінальника.

Президентъ пытає его, чи бувъ караный.

Свѣдокъ: Ny, miałem 14 dni za tego Fidlera z §. 487!" [Въ авдіторіи веселôсть по поводу такого законознавства].

Д-ръ Добряньскій противить ся заприсяженю свѣдка зъ причины, що вôнъ самъ найбôльше интересованый въ справѣ поббчь Косьміньского, бо саме що-до того Данкнера закидає ся Косьміньскому въ VI. уступѣ интерпеляціи „дивнѣ вôдносины" та закидає ся Данкнерови, що вôнъ бравъ вôдъ сторôнъ кубаны, якъ и зъ причины, що въ апеляційнôмъ карнôмъ судѣ въ Коломыи Фідлеръ справдѣ доказавъ Данкнерови бранє кубанôвъ.

Оборонець обжалованого Сумперъ-Соляньскій спротививъ ся жаданю обвинителя, и доказувавъ святу невинность та безинтересовнôсть свѣдка.

Трибуналъ ухваливъ вôдмовити жаданю обвинителя и Данкнера заприсяжено.

Опôсля зôзнає вôнъ такъ: Уже вôдъ 10—12 лѣтъ є вôнъ таксаторомъ при податковôмъ екзекуторѣ въ Городенцѣ. Такимъ заставъ его п. Косьміньскій и лишивъ его на сѣй посадѣ на дальше. — На пытанє обороны, за що ему Ашкеназн плативъ рôкъ-рôчно всякѣ сумы, разъ 7, разъ 30, разъ 40 зр., Данкнеръ выпирає ся сего зъ тымъ застереженємъ, що Ашкеназн плативъ ему часомъ по кôлька ґульденôвъ за написанє „якого поданя" або фасіи.

Д-ръ Добряньскій: То дивне, абы за мізернѣ подання або фасіи плачено вамъ по кôлька ґульденôвъ!

Оборонець Соляньскій: Нѣчо дивного! якъ писавъ подане чи фасію, то за те „бравъ" що ему платили.

Д-ръ Добряньскій: Коли-бъ се була правда, то користнѣйше бути такимъ Данкнеромъ, якъ адвокатомъ...

Свѣдокъ зôзнає дальше, заперечуючи всякѣ зносины зъ Ашкеназомъ а всю вину за пôдозрѣня складає на Фідлера, того самого, що доказавъ ему кубаньство. Пôсля потвердженя Данкнера хоче сей „Фідлеръ самъ бути таксаторомъ и тому на него лихій".

По Озіясѣ Данкнерѣ выступивъ на арену другій свѣдокъ, достойный его братчикъ Шльойма Данкнеръ, зъ хитрымъ выразомъ лиця, лѣтъ 33, нежонатый, якъ вôнъ себе зове „pomocnik екзекутора", се властиво „треґеръ", бо (якъ пôзнѣйше показало ся изъ зôзнань инчихъ свѣдкôвъ) вôнъ номінально є „треґеромъ", а въ дѣйствости сповняє неправно обовязки таксатора за свого брата Озіяса, важнѣйшѣ функціи при п. инспекторѣ. И сего свѣдка заприсяжено, та вôнъ мотавъ те саме, що его братъ, зъ тымъ хиба додаткомъ, що на бôльше пытань уважавъ за вôдповѣдне вôдповѣдати: „nie pamiętam" або „ja nie wiem... co ja mogę wiedzieć?"

Приходить третій зъ черги свѣдокъ Самуилъ Енґельгардъ.

Оборонець Соляньскій противить ся заприсяженю его, бо вôнъ бувъ караный за обиду чести п. Косьміньского.

Д-ръ Добряньскій обстає за заприсяженємъ свѣдка, бо коли можна було заприсягнути навѣть Данкнера, то о много певнѣйше належить заприсягнути Енґельгарда.

Трибуналъ приклиняє ся до внесеня п. Соляньского и свѣдка сего не заприсягнено.

Енґельгардъ зôзнає: Передъ двома роками стрѣтавъ ся вôнъ разъ зъ Ашкеназомъ и сей ему казавъ, що Данкнеры вызыскують податникôвъ, беруть вôдъ нихъ кубаны, обѣцюючи выстарати податковѣ полекшѣ, и що се имъ удає ся. Се говоривъ Ашкеназн въ присутности инчихъ свѣдкôвъ: Гальперна, Мінцера и другихъ. Що-до конкретныхъ фактôвъ — то передъ свѣдкомъ жалувавъ ся Ашкеназн, арендаторъ фôльварку Ясенôвъ, що вôнъ, маючи пôсля арендной умовы самъ платити ґрунтовый податокъ вôдъ арендованого ґруьту, плативъ Озіясови Данкнерови рôкъ-рôчно по 40 до 30 зр. на се, абы зыскувати опусты по 200—300 зр. нѣбы-то зъ причины елементарныхъ нещасть — мышей и граду. Та коли одного року не хотѣвъ Данкнерови оплатити ся, то Данкнеръ сказавъ: „Чекай! попамятаєшь ты мене!" и заразъ на 1893-ый рôкъ Ашкеназн стративъ опустъ вôдъ податку ґрунтового, а крôмъ того и доходовый его податокъ (яко арендатора) пôднѣсъ ся, бо замѣсть звычайного доходу 170 зр. рôчно, вставлено ему наразъ 500 зр.! Ашкеназн мусѣвъ знову оплатити ся Данкнерови, а тогдѣ все вернуло до status quo! Данкнеръ мавъ при тôмъ говорити Ашкеназому, що часть изъ тыхъ грошей пôйде инспекторови, а крôмъ того голова цукру... Що-до вôдносинъ Озіяса Данкнера до инспектора — то Данкнеръ, хочь нѣбы є таксаторомъ и бере по 1 зр. 40 кр. вынагороды, однакъ таксувати не ходить, але сидить въ передпокою инспектора, и заки яка сторона увôйде до инспектора, то мусить предложити справу Данкнерови. Сей иде потôмъ до инспектора, сидить у него хвилю а опôсля впроваджує сторону. Свѣдокъ переказує загальну опінію, що Озіясъ Данкнеръ має вплывъ на вымѣръ податку. Рôвножь оповѣдає Енґельгардъ, що таксаторскѣ функціи сповняє властиво „треґеръ" Шльойма Данкнеръ и що оба Данкнеры зафантованѣ рѣчи покрали а опôсля выказали ихъ яко проданѣ на ліцитаціи, хочь нѣякои ліцитаціи не було.

Сего невыгôдного собѣ свѣдка бажали обжалованый и его оборонець якъ найборше позбути ся. Обжалованый впадавъ ему неустанно въ бесѣду, перепиняючи его, а знову п. Соляньскій заголюкувавъ свѣдка висвуючи ему ненависть до Данкнерôвъ и до инспектора.

Дальшій свѣдокъ Мойше Давидъ Ашкеназн. Хто бачивъ нашихъ провінціяльныхъ зôбжевыхъ факторôвъ, той легко зобразить собѣ „парсуну" сего пана. Та п. Ашкеназн не бувъ въ своѣмъ сосѣ. Страхъ, якъ неприємно було ему ставати въ сѣй сали! Ту панъ инспекторъ и Данкнеры, охъ! ажь серце завмирає; тамъ знову наче мстива Евменіда сидить за нимъ Енґельгардъ, зъ другого-жь боку лицемъ въ лице д-ръ Окуневскій, передъ котрымъ стôлько спѣвало ся жалѣвъ на инспектора и компанію... По заприсяженю зачинає зôзнавати. Голосъ его дрожить, вôнъ зацукуєсь, путає ся, слова застрягають ему въ горлѣ... Що тамъ дѣяло ся въ души его чоловѣка, Богъ святый знає! Наче лихорадка трясе нимъ, вôнъ „не розумѣє" польскои мовы, „слабо" знає по руски, нѣчого „не памятає", нѣчого! Вôнъ собѣ „не пригадує"... „може що говоривъ коли Енґельгардови"... „може нарѣкавъ", але „собѣ не пригадує" — однымъ словомъ память его геть опустила!

Д-ръ Добряньскій: Пане Ашкеназн, говорѣть правду! вы присягали!

Свѣдокъ: Я не тямлю... може...

Д-ръ Добряньскій: Уважайте! вы присягали!

Свѣдокъ мовчить.

Д-ръ Добряньскій: Я прошу вôдчитати зôзнаня сего свѣдка зложенѣ до слѣдчого протоколу въ Городенцѣ.

Зôзнаня тѣ вôдчитано. Ашкеназн признає тамъ, що вôнъ зъ контрактового зобовязаня оплачувавъ ґрунтовый податокъ за Ґіттера, властителя фôльварку Ясенôвъ, и що просто всякѣ опусты йшли въ користь Ашкеназого; признає, що оплачує ся Данкнерамъ, абы узыскати значнѣ опусты, бо сотни ґульденôвъ, а робивъ се длятого, бо була загальна опінія и самѣ Данкнеры заявляли, що они мають вплывъ на вымѣръ податку и признанє опустôвъ; признає, що коли разъ не схотѣвъ Озіясови Данкнерови оплатити ся, сей сказавъ: „Чекай! Попамятаєшь ты мене!" и сейчасъ въ 1893 роцѣ не дôставъ опусту и рôвночасно ще вымѣрено ему и особистый доходовый податокъ не вôдъ сумы 170 зр., якъ се доси було, але вôдъ сумы 500 зр.; признає, що коли опôсля знову оплативъ ся Данкнерови, дôставъ уже на дальшѣ лѣта знову опустъ и пораховано ему знову дохôдъ 170 зр. и т. д.

Чимъ далѣ читано се зôзнанє, тымъ тяжше робило ся по всѣй сали. Здавало ся, наче якась туча повисла надъ усѣма, и все затихло. Мовь макъ сѣй! Всѣ чогось очѣкували. Хвили за хвилею минали мовь довгѣ годины, хвилѣ дожиданя грому, що гряне на голову нужденного, мѣшане и крайно прикре чувство спôвчутя та погорды выклянуючого жида-свѣдка... Хвилѣ минають. Всѣхъ очи звернѣнѣ уперто на ґрупу тыхъ кôлькохъ людей, де тремтить жидокъ зъ понуреною го-

ловою. Президентъ трибуналу вникнувъ зôръ въ акта, читае щось, мабуть вельми важне.

Скорымъ рухомъ встае оборонецъ Солянськiй и жадае конфронтацiи Ашкеназого зъ . . . Данкнеромъ.

Минуло ся! Увага публики обернена въ иншiй бôкъ. Нŷ, выслѣдъ конфронтацiи можна було напередъ передвидѣти. Оба свѣдки заперечували далѣ все такъ гарненько, якъ и передъ чвертiю годиною. Конфронтацiя мала успѣхъ... п. Солянськiй подякувавъ за нее зъ вдоволенемъ, бо не абы-яку ситуацiю „уратувавъ"... Ашкеназе вôдходить, обертаючи въ рукахъ капелюхъ та не зводячи очей вôдъ землѣ. На лаву обжаловуючихъ не смѣе и глянути та такъ и зникае за дверима.

Входить новый свѣдокъ, Шапсе Мiнцеръ. **Вôнъ чувъ вôдъ Ашкеназого, що той оплачувавъ ся що року О. Данкнерови** по 20—30 зр., а коли разъ не давъ ему жадноѝ сумы, то пôдвысшено ему податокъ. Свѣдокъ чувъ вôдъ богато людей, що **Данкнеръ мае великiй вплывъ въ инспекторатѣ.**

Свѣдокъ Абрагамъ Флястеръ „не памятае нѣчого"; доперва, коли вôдчитано ему [на жадане Д ра Добряньского] его зѣзнания зложенй въ слѣдствѣ, признае, що Ашкеназе жалувавъ ся передъ нимъ на надмѣрне пôдвысшене ему податку зъ вины Данкнера.

На тôмъ перервано розправу о год. $2\frac{1}{2}$ зъ полудня розправу, абы розпочати ей наново о год. $4\frac{1}{2}$.

Пополуднева розправа зачала ся оголошенемъ *ухвалы трибуналу, вôдмовляючои внесеню приватного обвинителя на вôдчитане предложеныхъ нимъ трехъ посвѣдченъ уряду громадского въ Городенцѣ, котрй представляють Данкнера въ вельми непôдхлѣбнôмъ свѣтлѣ.*

Д ръ Добряньскiй застерѣгае изъ сеи нагоды жалобу неважности.

Такъ само *вôдмовивъ трибуналъ жаданю обвинителя на зарексiроване актôвъ опусту податку ґрунтового зô скарбовои дирекцiи.*

Переслухуваня дальшихъ свѣдкôвъ зачало ся вôдъ Мошка Манеса Найтiсера. Того свѣдка такожь опустила память.

При заприсяженю слѣдуючого свѣдка Мозеса Фiдлера прийшло до остроѝ переправы мѣжь д-ромъ Солянськимъ а д-ромъ Добряньскимъ. Д-ръ Солянськiй спротививъ ся заприсяганю того свѣдка, бо буцѣмъ-то вôнъ вôдносить ся неназвистно до обжалованого, бо за обиду его чести бувъ засудженый на кару арешту. — Д ръ Добряньскiй сконстатувавъ насампередъ, що той засудъ не есть еще правосильнымъ и готово зъ нимъ бути такъ, якъ зъ засудомъ Енґельгарда, що та справа мала ся не зъ обжалованымъ инспекторомъ, але зъ податковою комисiею, а самъ свѣдокъ выказуе ся свѣдоцтвомъ моральности вôдъ громадского уряду и потвердженымъ старостою въ Городенцѣ, що вôнъ есть чоловѣкомъ честнымъ и достовѣрнымъ.

Трибуналъ ухвалилъ не заприсягати сего свѣдка.

Д-ръ Добряньскiй знову застерѣгае собѣ жалобу неважности.

Фiдлеръ зѣзнае, що въ 1897 р. **Ашкеназе жалувавъ ся передъ нимъ и въ присутности Енґельгарта, Мiнцера и иншихъ, що оплачувавъ Данкнерови 30—40 зр. за се, що той выстаравъ ся о вымѣрене ему малого податку.** Якъ же Ашкеназе вôдмовивъ разъ якось малои сумы Данкнерови, то той загрозивъ ему, що пожалуе того, и дѣйстно въ тôмъ роцѣ значно пôдвысшено ему податокъ. Данкнера знае свѣдокъ яко „махера" и по свѣдчае, що **Данкнеръ цѣлыми днями пересиджувавъ въ канцелярiи инспектора податкового.** Всѣ знають Данкнера яко „махера", а свѣдокъ знае о тôмъ, що Данкнеръ побирае грошѣ вôдъ сторôнъ, и мусить бавити ся въ „махерства", бо хочь не мае постôйного занятя, выдае на себе мѣсячно до 140 зр. — На се зѣзнане обжалованый и инспекторъ поспѣшае заявити, що Фiдлеръ мае злôсть на Данкнерôвъ, бо старавъ ся высадити Данкнера зъ посады таксатора, а самъ занати его мѣсце. — Свѣдокъ Фiдлеръ, у вôдповѣдь на се, каже въ очи пану инспекторови, що се ложь. Дальше подае, що есть богато людей, котрй могли бы навести много иншихъ фактôвъ для зображеня господарки п. инспектора, однакъ мовчать, бо боять ся мести п. инспектора.

(Дальше буде.)

Початокъ кôнця хiньскои траґiкомедiи.

Можливо, що хiньска справа незабаромъ зникне вже изъ шпальтъ дневникôвъ, бо зъ вѣстiй, якй приходять, видно, що державы хотѣли бы вже заключити миръ, тôлько ходить имъ о се, абы якъ найбôльше вторгувати. И длятого власне форсують ся вони дальше и безъ утомы ведуть свою „цивiлiзацiйну роботу".

И такъ, якъ мы вже доносили, Хiнцѣ на вôзване адмiралôвъ опустили твердинѣ Шангайквану. Кôлька фортôвъ заняли италiйскi тиралiеры, забивши при тôмъ и взявши до неволѣ богато Хiнцѣвъ, а внутрѣшнй форты заняли мѣжнародий войска. Помѣжь Танґчаномъ а Шукливанґомъ прийшло до перепалки мѣжь Хiнцями и Россiянами: кôлькохъ зъ обохъ сторôнъ забито, а много ранено. Въ окрузѣ Тунъ-Кунъ змагае ся раббôвництво. Ходять вѣсти, що раббôвникамъ помагае хiньске вôйско. Що до руху мѣжнародныхъ вôйскъ, то пôдчасъ коли ґен. Chaffe и россiйскiй начальникъ формально повѣдомили ґр. Вальдерзе'ого про усунене россiйскихъ вôйскъ зъ Пекiну, Нѣмцѣ и Англiйцѣ высаджують на сушу що разъ бôльше вôйскъ призначеныхъ до Пекiну. Боять ся, що пôдчасъ выправы до Паотiнґфу прийде до завзятои боротьбы зъ Боксерами. Двѣ индiйскй бриґады выслано на пôвнôчь, а решта йде до Таку. Въ Кантонѣ супокôйно.

Далеко бôльше звѣстокъ маемо про дипльоматичну акцiю мѣжь державами. Передовсѣмъ хiньскiй цѣсарь и цѣсарева-вдова хотять доказати якъ на долони, що вони въ боксерскôмъ руху противъ чужинцѣвъ нѣ крихты не причастнй. Пôсля вѣстiй зъ автентичного хiньского жерела цѣсарева приказала найвысшимъ урядникамъ вôддати Кеттелерови посмертнй почести и зарядили побудувати святиню на его память. Кн. Туанъ, кôлька иншихъ князѣвъ и много достойникôвъ, що брали участь въ боксерскôмъ руху, вже зôстали або ще мають бути здеґрадованй. Власне прислано въ тôй справѣ до Шангаю кôлька цѣсарскихъ едиктôвъ, котрй деґрадують всѣхъ скомпромiтованыхъ, а на ихъ мѣсця именують людей, знаныхъ зъ пересвѣдченъ, ворожихъ боксерскому рухови. Хiньскiй цѣсарь казавъ доручити державамъ едиктъ зъ 25. вересня, въ котрôмъ вычислено по имени укараныхъ за участь въ боксерскôмъ руху. Приймаючи, що едиктъ сей правдивый, нѣмецке правительство предложило, щобы державы порозумѣли ся въ тôй справѣ, абы дипльоматичнй заступники въ Хiнахъ держали ся такихъ вказôвокъ: 1) чи число особъ въ едикте достаточне и правдиве; 2) чи пропонованй кары вôдповѣднй; 3) въ якiй способъ мае наступити выконане кары?

А нѣмецкiй посолъ въ Вашiнґтонѣ, конферуючи зъ секретаремъ стану Гаемъ, повѣдомивъ его, що Нѣмцѣ згодять ся на пропозицiю Сполученыхъ державъ що-до заключеня мира тогдѣ, коли Хiни добровôльно выдадуть вôсьмохъ винуватыхъ членôвъ цѣсарскои родины. Пôсля сего посла Нѣмцѣ кладуть слѣдуючй условя мировыхъ переговорôвъ: 1) абы заступники державъ у Пекiнѣ порѣшили, чи выданй хiньскимъ правительствомъ особы дѣйсно головнй виновники; 2) абы послы одержали ґарантiю, що выданыхъ виновникôвъ покарають ся: 3) абы ихъ покарано въ присутности послôвъ. Хiны volens nolens згодять ся мабуть на все, и такимъ чиномъ державы покôнчать уже незабаромъ свою „мiсiю".

НОВИНКИ.

— **Руска выстава артистична разомъ зъ выставою фантôвъ дякôвскои льотерiи** *въ великôй сали Народного Дому отворена що дня вôдъ 9 годины рано до 6 годины вечеромъ. Вступъ вôдъ особы 60 сотикôвъ, для молодежи шкôльнои 30 сотикôвъ. За купленымъ льосомъ въ цѣнѣ 2 коронъ вступъ для одной особы на одно вôдвѣдане вôльный. Каждый щирый Русинъ, кожда щира Русинка, чи то руска родина мае патрiотичный обовязокъ, въ мѣру зможности, вôдвѣдати выставу!*

— **Отворене польского мѣского театру у Львовѣ** вôдбуло ся вчера зъ великою парадою. О 10-ôй год. рано вôдправивъ вôрменьскiй архiеп. Исаковичъ въ катедрѣ службу Божу въ присутствѣ богато гостiй, а по богослуженю рушивъ цѣлый похôдъ до нового театру, котрого посвящене довершивъ архiеп. Исаковичъ, промовивши впередъ коротко. Потôмъ промовляли: творецъ театру Жигм. Ґорґолевскiй, президентъ мѣста д ръ Малаховскiй, намѣстникъ ґр. Пiньнскiй, краевый маршалокъ ґр. Баденi, бурмiстръ Праги д-ръ Сербъ [котрый привѣзъ вôдъ мѣста Праги золотый вѣнецъ и вручивъ его вразъ зъ адресою], вôдтакъ новый директоръ театру Павлiковскiй, п. Урбаньскiй [стихомъ въ имени писателѣвъ], артистъ Воленьскiй [въ имени акторôвъ], вкôнци архiтектъ Иванъ Левиньскiй [въ имени промысловцѣвъ], що були занятй при будовѣ театру]. По сѣмъ торжествѣ вôдбувъ ся бенкетъ даный черезъ репрезентацiю мѣста Львова. Вечеромъ о год. $6\frac{1}{2}$ почало ся перше [инавґурацiйне] представлене въ новôмъ театрѣ, а по представленю бувъ раутъ у маршалка ґр. Баденього [лишь для мужчинъ]; на раутъ явило ся звышь 200 особъ. — На перше представлене були вôдогранй три штуки: „Baśń nocy Świętojańskiej" прольоґъ написаный поетомъ Каспровичемъ, „Odludki i poeta" комедiя Фредра въ 2 актахъ и опера Желеньского „Janek", въ котрôй спѣвавъ головну ролю п. Ол. Мишуга. [Цѣле се инавґурацiйне представлене повторить ся и нинѣ, и въ суботу и въ недѣлю.]

— **Зъ табору рускихъ радикалôвъ.** Завтра [6 н. ст. жовтня] рано вôдбуде ся у Львовѣ въ однôмъ зъ павiльонôвъ на повыставовôй площи хлопске вѣче радикалôвъ. На порядку дневнôмъ поставлено: отворене вѣча и выбôръ президiя; проектъ Дунаевского про збôрнй громады; законъ ловецкiй: 4) внесокъ Гупки за неподѣльнôсть хлопскихъ ґрунтôвъ; выборы до рады державнои и до сойму. По вѣчу вôдбуде ся вечеря въ Красѣчиньскôй пивярни. — Слѣдуючого дня (7-ого жовтня) вôдбуде ся II-ый зъѣздъ делеґатôвъ украиньскои радикальнои партiи. Проґрама его така: отворене зъѣзду; справоздане головного заряду зъ дѣяльности за остатнiй рôкъ; справоздане делеґатôвъ; орґанiзацiя партiи; выдавництва партiи, выборы; внески делеґатôвъ.

— **Именины цѣрарскй** обходжено вчера у Львовѣ богослуженями. Въ архикатедральнôй церквѣ св. Юрiя вôдправивъ службу Божу митратъ Бѣлецкiй въ сослуженю крилошанъ. Молодѣжь шкôлъ по богослуженю була цѣлый день вôльна вôдъ науки.

— **Фальшивй вѣсти.** Подана польскими часописями вѣсть о розвязаню намѣстництвомъ повѣтовои рады въ Стрыю, показуе ся неправдивою. — Недавно донесли польскй часописи, що Левицкiй начальникъ зелѣзничои стацiи въ Грибовѣ, спроневѣривъ кôлька тысячь коронъ и утѣкъ. Тымчасомъ въ Грибовѣ есть п. Людв. Турекъ и тамъ нѣякого спроневѣреня не було. То касiеръ на зелѣзничôй стацiи въ Стружахъ, Левицкiй, спроневѣривъ кôлька сотъ коронъ и утѣкъ.

— **Двацять послôвъ до державнои рады зъ бôльшихъ посѣлостей въ Галичинѣ** выбирае 2181 управненыхъ до голосованя. Помѣжь тыми есть 1283 христiянъ-мужчинъ и 414 христiянъ мужчинъ и 414 христiянъ женщинъ, 99 корпорацiй [монастырѣвъ, фундацiй, банкôвъ], 357 жидôвъ и 28 розпарцельованыхъ маеткôвъ. Жиды становлять вже шесту часть выборцѣвъ, а коли зважити, що мѣжь 1697 христiянами есть богато такихъ, котрй находять ся въ банкротствѣ або котрымъ грозить банкротство, то выйде, що жиды становлять пяту а може и четверту часть всѣхъ галицкихъ властителѣвъ бôльшои посѣлости. За якiйсь часъ готово прийти до того, що двацять послôвъ въ бôльшои посѣлости въ Галичинѣ будуть выбирати жиды и ажь тогды станьчики и подоляки будуть домагати ся загального безпосередного голосованя та внесеня выборовыхъ курiй, бо въ бôльшôй посѣлости не буде для нихъ мѣсця...

— **Жертва огню.** Въ Озерянцѣ борщѣвского повѣту згорѣло въ послѣднихъ дняхъ вересня с. р. 6 загородъ селяньскихъ вартости 25.500 кор. Огонь захопивъ спячого въ стайни слугу Михайла Цимбалюка и на другiй день найдено лише звуглени кости.

— **Самоубiйство зъ нужды.** Вчера пополудни повѣсивъ ся въ своѣмъ мешканю при улици Лазаря у Львовѣ муляръ Францъ Янчевскiй, отецъ семеро дѣтiй. Два тыжднѣ сидѣвъ безъ роботы, а не маючи зарôбку не мôгъ заплатити чиншу за мешкане. Вчера, вернувши до дому, перемовивъ ся зъ властителемъ каменицѣ, котрый домагавъ ся вôдъ него заплати чиншу, а коли жѣнка его вышла просити властителя дому о проволоку заплаты чиншу, Янчевскiй наложивъ на себе руку.

— **Борщь и качка.** Львôвска полiцiя увязнила вчера старого кулявого жебрака Михайла Борща, котрый не могучи допроситись у добрыхъ людей милостинѣ, закравъ ся до кухнѣ при улици Костюшка и потягнувъ тамъ печену качку. Поки прикликано полiцiю, Борщь не дармувавъ — зъѣвъ цѣлу качку.

— **Прасовый процесъ.** Передъ трибуналомъ присяжныхъ розпочала ся вчера розправа противъ редакторови Monitor'a п. Брайтера о клевету на адвоката д-ра Роньского, котрому Брайтеръ закинувъ богато нечистыхъ справъ.

— **По американьски!** Зъ Люцерны доносять о дуже цѣкавôмъ случаю. Нѣкiй Натанъ Штiфтъ зъ Фiлядельфiи зачепивъ и о Люцерну, але замѣсть чудувати ся видами озера, понакуповувавъ собѣ богато рôзныхъ рѣчей и выбравъ ся зъ ними въ дальшу дорогу. Зелѣзничiй поѣздъ вже рушивъ зъ мѣсця, а Штiфтъ пригадавъ собѣ, що забувъ у готели палицю. Не надумуючи ся довго, тягне за шнуръ алярмовый и задержуе поѣздъ, а передъ здивованою службою заявляе рѣшучо, що поѣздъ мусить вернути, бо вôнъ забувъ палицю. По короткихъ переговорахъ зъ ведучимъ поѣздъ покôнчила ся справа въ той способъ, що Американевови казали заплатити кару грôшми, за якй мôгъ бувъ купити цѣлый тузинъ добрыхъ палицъ.

— **Музика въ фабрикахъ.** Петербурскй дневники доносять, що головный зарядъ товариствъ тверезости починивъ заходы о заведене музикъ для робôтникôвъ при кождôй фабрицѣ.

— **Скарбъ въ печи.** У Вѣдни стала ся сими днями така исторiя: Панѣ Єва К. зъ боязни передъ злодѣями сховала до зелѣзнои печи сѣмь дукатôвъ, одну золоту 20-коронôвку, одинъ россiйскiй имперiялъ, вôсѣмь наполеондрôвъ, одинъ турецкiй фунтъ, двѣ штуки по 20 марокъ, одну 10 маркôвку и богато одномаркôвокъ, все зложене въ якiйсь старôй мошонцѣ. Передъ кôлькома днями казала она направити и вычистити пѣчь и саме була при тôмъ, якъ бляхарь чистивъ. Вôнъ въ очахъ высыпавъ попѣлъ и саджу въ скриню призначену на смѣте, не знаючи, що мѣжь попеломъ були грошѣ, а панѣ Єва такожь забула на свôй скарбъ — и маґiстрацкiй вôзъ ще того самого дня забравъ смѣте и вывѣзъ за мѣсто. Ажь по кôлькохъ дняхъ пригадала собѣ панѣ Єва на свôй скарбъ въ печи, побѣгла за мѣсто, перешукала всѣ смѣтники, але не знайшла анѣ мошонки, анѣ золота, анѣ срѣбла.

— **Заговôръ на президента Сполученыхъ державъ Мекъ Кiнлея.** Подана вчера телеґрафiчно вѣсть про заговôръ на житє Мекъ Кiнлея потверджуе ся. Атентатъ мали сповнити два Италiйцѣ, котрыхъ не удало ся до теперь зловити, хочь власти натрафили вже на слѣды злочинцѣвъ, а одинъ зъ нихъ мае укрывати ся въ вôйсковôмъ одѣню. Въ мѣстѣ Кантонѣ, котре выбрали собѣ злочинцѣ на сповнене атентату, панує велике обурене на анархiстôвъ, а мешканя президента стережуть аґенты полiцiйнй. Доходженя полiцiи выказали, що оба Италiйцѣ належать до тои самои банды, зъ якои вийшовъ Бресчi, убiйникъ короля Гумберта.

— **Женщины дозорцями вязниць.** Позаякъ въ декотрыхъ вязницяхъ въ варшавскôй ґуберниiи находить ся велике число женщинъ, намѣряють власти вôддавати и женщинамъ дозôръ надъ увязнеными. Мѣсячна платня такого дозорця въ спôдницѣ буде выносити 150 рублѣвъ, а кромѣ того дôстане кожда по 30 рублѣвъ на мундуръ. Въ жѣночôй вязници у Варшавѣ повнять вже давно женщины обовязки дозорцѣвъ.

— **Угорскй розбôйники.** Въ Шомбатели на Угорщинѣ засуджено недавно 49-лѣтного колишного капраля вôдъ пандурôвъ Ивана Пета на кару смерти черезъ повѣшене за замордоване купця Лiхтенштедтера и его жѣнки. Помôчникôвъ Пета, Антонiя, Иллеса и Iосифа Ковача засуджено на довѣчну вязницю. Пете бувъ уже разъ засудженый за замордоване єдного урядника товариства обезпеченъ и вôдбувъ за то кару 15-лѣтнои вязницѣ, та якъ показало ся, она не дуже поправила его.

— **Убiйство зъ забобонôвъ.** Въ Чорнôй Водѣ пôдъ Коростенкомъ надъ Дунайцемъ селянинъ Микола Шимчекъ забивъ своего сусѣда Методiя Вислоцкого зъ мести за то, що его братъ Тимко Вислоцкiй переходячи коло дому убiйника наплювавъ на пальцѣ и кинувъ на его вôкно. Кидане слины на чиесь вôкно уважають забобоннй селяне за щось такого; що може пошкодити здоровлю чоловѣка.

Изъ Зборова.

Свѣтла Редакцiе!

На пôдставѣ §. 19. закона прасового прошу о помѣщене слѣдуючого спростованя новинки въ „Дѣлѣ" ч. 155 зъ дня 25. липня с. р. п. заг. „Жидôвскiй пратеръ пôдъ рускою церквою".

Въ часѣ моеи неприсутности въ Зборовѣ, коли перебувавъ-емъ за вôдпусткою въ купеляхъ въ Трускавци, появилась впередъ допись въ Дѣлѣ ч. 155 зъ дня 25. липня с. р. пôдъ высше наведенымъ заголовкомъ, а въ два дни пôзнѣйше подôбна въ Галичанинѣ. Той самѣсенькiй дописователь, котрый наразъ ажь въ двохъ часописахъ майже рôвнозвучну помѣстивъ допись, певно не мавъ на цѣли нѣ добра церкви нѣ народу а лишь свôй власный тенденцiйный якiйсь интересъ, якъ се зъ одноѝ и другои дописи ясно перебивае ся.

Дописователь Дѣла пише: „Минувшои суботы пополудни попасавъ я въ мѣсточку Зборовѣ и на мою вдивовижу побачивъ хмару жидôвъ, старыхъ и молодыхъ на майданѣ коло рускои церкви. Одни проходжували ся, голосно шварґотячи, другй порозсѣдали ся на муравѣ, а иншй знову, малй жидôвочки, кидали пилкою до мурôвъ церкви. Довгу хвилю приглядавъ ся я сему „Пратерови" жидôвскому на христiяньскôмъ мѣсци и пытавъ ся въ дусѣ: Чи въ Зборовѣ є якiй рускiй парохъ и рускй мѣщане? И за кôлько сребренникôвъ вынаймили они жидамъ боже мѣсце на жидôвску забаву? о ласкаве выяснене сего дива просить ся о. Миза".

На повысшу допись парохiяне пôдписаного, а то заступникъ начальника мѣста, двохъ ассесорôвъ, двохъ радныхъ, двохъ провiзорôвъ церковныхъ и управитель хору церковного, безъ моеи вѣдомости и порозумѣня, помѣстили въ „Дѣлѣ" ч. 167 зъ дня 8/8 1900 спростоване, заявляючи межи иншимъ: „пôдписанй заявляють, що на майданѣ коло рускои церкви въ Зборовѣ нема жадного пратеру або спацерового огороду и заявляють зъ цѣлымъ обуренемъ, що се ложь. Дописуватель хиба зъ личнои якось злости и ненависти хотѣвъ въ повысшiй способъ покривдити на чести нашого о. пароха Є. Миза, котрый есть правдивый и ревный працѣвникъ въ виноградѣ Христовôмъ". — Пôдписаный зô своеи стороны згôдно зъ правдою и повысшимъ спростованемъ парохiянъ поясняе, що правдою есть, що урядники судовй и уряду податкового часомъ приходять, абы на майданѣ церковнôмъ, обсадженôмъ численными деревами сосновыми и всякого иного рода деревами зачерпнути свѣжого воздуха, якъ такожь правдою есть, що повысшй урядники часами приходять зô своими дѣтьми. Може бути, що пôдчасъ моеи неприсутности въ реченну суботу було кôлькохъ жидôвъ пôдъ парканомъ церковнымъ, котрй зъ цѣкавости приглядали ся будовѣ величезного будынку судового и уряду податкового. Зъ сего однакъ ще зовсѣмъ не слѣдуе, щобы дописуватель мавъ причину ставити ажь таке пытане: „за кôлько сребренникôвъ вынаймили они жидамъ боже мѣсце на жидôвску забаву?" На се пôдписаный рôвножь зъ заявленемъ парохiянъ зъ повнымъ обуренемъ вôдповѣдае, що се неправда и злослива инсинуацiя. А зъ причины, що въ спростованю въ числѣ 167 зъ д. 8/8 1900 находить ся слѣдуюча примѣтка вôдъ Редакцiи: „Мы помѣстили цѣле се спростоване зъ огляду на повысшй пôдписы, але мусимо зазначити, що нашъ дописуватель стоить при тôмъ, що написавъ, и наводить также свѣдкôвъ на правду своихъ слôвъ. А ґазета „Галичанинъ" подавши сю новинку за „Дѣломъ" додала еще вôдъ себе далеко острѣйшй слова противъ о. Миза". — Пôдписаный на тое заявляе вôдъ себе: Двѣ правды не може бути, тôлько одна. За правдивостiю спростованя промовляють поважнй пôдписы парохiянъ, коли противно дописуватель не мавъ вôдваги покласти нѣ своего пôдпису нѣ навести свѣдкôвъ по имени. А що-до дальшои примѣтки, що ґазета „Галичанинъ" додала вôдъ себе ще далеко острѣйшй слова противъ о. Миза, то пôдписаный приневоленый, абы хто не думавъ, що въ тыхъ словахъ Богъ зна що мѣстить ся, ихъ тутъ навести и опровергнути.

„Галичанинъ" пише: „О. Миза употребляетъ жидовъ даже въ характерѣ церковного причта, такъ якъ при выѣздѣ своемъ изъ Зборова оставляетъ у жида, своего друга и

покровителя, всѣ церковніи дорогоцѣнности на храненіе". — Пôдписавый на повысшій закидъ зъ цѣлымъ обуренемъ заявляе, що се злослива ложь и тенденцiйна клевета схоплена зъ воздухôвъ. Церковь бо въ Зборовѣ поставлена зъ тесового камени [гл. фейлетонъ пôдъ заг. „Мѣсточко Зборôвъ" въ „Дѣлѣ" зъ 18 падолиста 1899 р.], покрыта желѣзно-цинкованою бляхою, дверѣ церковнй дубовй крытѣ грубою желѣзною бляхою, заосмотренй многими сильными замками и колодками, вôкна въ скарбци церковнôмъ заосмотренй грубыми желѣзными кратами а суфітъ въ скарбци склепленый тесанымъ каменемъ. Въ той способъ дорогоцѣнности церковнй, переховуванй въ скарбци церковнôмъ вôдъ 1794 року, були все безпечнй вôдъ злодѣя и огню. — Не було отже нѣякои потребы передавати тій-жь дорогоцѣнности до переховуваня кому-небудь и де-небудь. Вконець пôдписавый заявляе, що три рока тому для ще бôльшои безпечности вôдъ злодѣя и огню, спровадивъ до церкви тутешнои зъ фабрики вѣденьскои величезну касу желѣзну Вертгаймôвску умысно „ad hoc" до переховання дорогоцѣнностій церковныхъ зроблену за квоту 300 злр. — Чи-жь при такихъ обставинахъ, при такôй безпечности можливо було бы припускати, щобы парохъ мавъ потребу дорогоцѣнности церковнй давати де-небудь и кому-небудь до переховання?! То що найменче напасть на гладкôй дорозѣ и несовѣстнôсть дописувателя.

Емиліянъ Мизь парохъ.

Телеґрамы.

Вѣдень 5 жовтня. Начальна команда австро-угорскои ескадры въ схôднôй Азіи доносить зъ Таку, що на пôдставѣ ухвалы адміралôвъ забрали союзнй вôйска 3 полудневй форты пристани Шанъ-гай-квану, тамошный дворець и 3 сусѣднй форты. Въ облозѣ двôрця и двохъ фортôвъ брали участь жовнѣры австрійскои марины.

Вѣдень 5 жовтня. Пôсля „Wiener Abendpost" загальне число вôйска марины австро-угорскои ескадры въ схôднôй Азіи выносить 1626 людей, котрй суть пôдъ проводомъ гр. Вальдерзе'ого, вôдъ коли сей прибувъ до Хінъ.

Будапештъ 5 жовтня. Урядовый дневникъ оголошуе розпорядженє въ справѣ заборони перевозити оружє й амуніцію, призначену до Хінъ, черезъ угорску територію.

Берлинъ 5 жовтня. Пôсля информацій бюра Вольфа, въ Вашінґтонѣ нѣчого не знають про французку пропозицію въ хіньскôй справѣ.

Блемфонтайнъ 5 жовтня. Д. 29 вересня прийшло коло Деветсдорпъ до стычки зъ одною командою Бурôвъ, що мабуть є частиною вôйскъ Девета. Бурôвъ побито.

Лондонъ 5 жовтня. До парляменту выбрано 248 кандидатôвъ міністерскихъ, 57 лібералиныхъ, 45 націоналістôвъ.

Римъ 5 жовтня. Вчера дали знати италійскôй поліціи про крадѣжь въ Ватиканѣ Пôсля дотеперѣшныхъ доходжень украдено 357.310 паперовыхъ грошей американьскихъ та италійскихъ. Запевнюють, що вже вôднайдено слѣды винуватыхъ.

Берно моравске 5 жовтня. Moravska Orlice доносить зъ Вѣдня, що соймы Галичины, Буковины и Гор. Австріи будуть скликанй ще въ жовтни або зъ початкомъ падолиста на звычайну щорôчну сесію; соймы нашихъ коронныхъ краѣвъ зберуть ся ажь передъ Рôздвомъ на „три днѣвку" для ухваленя буджетовои провізоріи, а доперва по выборахъ до парляменту на звычайну сесію.

Инсбрукъ 5 жовтня. Соціялістична партія ухвалила класти теперь своихъ кандидатôвъ и въ тирольскихъ, отже par excellence клерикальныхъ округахъ.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. Т. Го. въ Го. Ще 4 кор. — Д. Ку. въ Бо. Одержали. — М. Де. въ Бе. Ще 40 сот. — Ю. Ко. въ Ло. Ще 27/9 выслано всѣ числа. — В. Гл. въ Жу. Годать ся. — И. Те. въ Бе. Такъ. — В. По. въ Мл. Такъ. — Д-ръ Т. Яц. въ Ка. стр. Ще 1 кор. 40 сот. — Ми. въ Св. Теперь за жовтень, а не за падолистъ. — Н. Че. въ Са. нов. Ще за IV. кварт. 8 коронъ. — И. Ка. въ Со. Ще 5 кор. 80 сот. — В. Ла. въ Яр. Ще 20 сот. — Т. Го. въ Ям. Ще 6/8 доручено куда слѣдувало. — И. Га. въ Гл. ве. За III. кварталъ. — Н. Се. въ Ян. Годать ся. — К. Ма. въ Гр. Ще 6 кор. — І. Бе. въ Хо. Годать ся. — Е. Ко. въ Ку. Ще 2 кор. 40 с. — Л. Сѣ. въ У. Ще 4 кор. 70 сот. — И. Бо. въ Ст. До кôнця року ще 80 сот.

Послѣдне представлене.
В САЛИ ТОВАРИСТВА „GWIAZDA"
ул. Францішканьска ч 7.

Львівский Руский Народний Театр
Товариства „Руска Бесіда" у Львові.

В Неділю дня 7 Жовтня 1900

ВИХОВАНЕЦЬ

комедия в трех діях Янчука.

Режісер п. И. Стадник.

Білєтів дістати можна в товаристві „Руска Бесіда" ринок ч. 10., не Народній Торговли а вечером при касі.

ЦІНИ МІСЦЬ: Крісло первоpядне 2 кор., другорядне 1 кор. 60 гел., треторядне 1 кор. 20 гел., партер стоячий 80 гел., для пп. войскових и студентів 50 гел.

Початок о годині 7 вечером.

Надôслане.

Мед. Д-ръ БОГОСЕВИЧЪ
Дентистъ
ординуе при улици Ягайлоньскôй число 7 вôдъ 9—1 и 3—5 287

Адвокатъ Д-ръ Левъ Ю. Алексевичъ
открылъ адвокатскую контору въ г. Станиславовѣ на Сапѣжинской (тысьменецкой) улици н-ръ 10 (возлѣ ц. к. Старосты).
481 3—10

Д-ръ А. ПАДАЛЄВСКІЙ
Специялістъ шкôрныхъ и венеричныхъ недугъ б. лѣкарь на университетскихъ клиникахъ у **Вѣдни, Берлинѣ и Парижи**, лѣчить методою опертою на найсвѣжѣйшихъ научовыхъ розслѣдахъ и за помочію найновѣйшихъ прирядôвъ всякй венеричнй недуги, навѣть найбôльше застарѣлй шкôрнй, половй и мочевого наряду, у мужчинъ и женщинъ. — Ординуе вôдъ годины 10—12 и вôдъ 3—5 по полудни. Улиця Академічна 12. 298 28—?

ЛИШЬ
въ реставраціи **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улиця Трибунальска ч. 12 дôмъ власный, можна дôстати щоденно вже о годинѣ 8-ôй рано горячѣ снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣканй легки	12 „
Флячки	12 „
Нôжка теляча въ хрѣномъ	10 „
Ковбаска въ хрѣномъ	5 „
Каваръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякй напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣреньшихъ цѣнахъ; для невности, що походять въ моеи реставраціи, даю вôдбираючимъ марки. — Найлѣпшй вино по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вôдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выбôръ стравъ и напиткôвъ заосмотрена кухня.

79 220—? Зъ высокимъ поважанемъ
НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ
Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

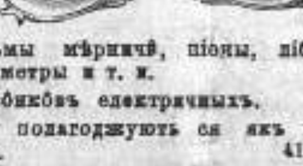

поручае въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, біноклѣ, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайги, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ манометры и т. и.

Урядженє дзвôнкôвъ електричныхъ.

Всякй направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4188

Кальошѣ оригінальнй петербурскй, узнанй за найлучшй, въ найбôльшôмъ выборѣ и по найнизшихъ цѣнахъ поручае **Рудольфъ Кріммеръ, готель французскій.**

Головный складъ повозôвъ, вôзкôвъ, тарантасôвъ и санокъ услкого рода, такъ новыхъ якъ и ужиданыхъ, въ великôмъ выборѣ поручае **М. НАССЪ у Львовѣ при ул. Шпитальнôй ч. 28** по приступныхъ цѣнахъ, ґарантуючи за добрый выробъ. Приниманє въ комісъ и на переховане. Выпозичуване за малымъ вынагородженемъ. 319 2—12

Винкентій Бельскій
огородникъ-пейсажистъ
Львôвъ, Ягайлоньска 7,
урядже и закладае парки англійскй, французскй и лѣснй, звѣринцѣ, партеры цвѣтовй, огороды и сады овочевй такъ ужитковй якъ також ексильоатаційнй, оранжеріи и теплярнѣ цвѣтовй и овочевй, провадить специяльнй управы якъ також рисуе пляны такъ цѣлыхъ огородôвъ якъ и поодинокихъ цвѣтникôвъ.

Приймае також сталый надзôръ и управу надъ огородами приймаючи у власный зарядъ продажу продукціи.

Доставляе також стало и правильно черезъ цѣлый рôкъ всяку городовину, овочѣ и цвѣты на провінцію и до заведень купеческихъ.
365 23—26

Тапеты найновѣйшй
Штукатеріи суфітовй
Сторы и жалюзіи
до вôконъ
Хôдники кокосовй
Дроты до сходôвъ
поручають найдешевше
И. ЛУЩИЦКІЙ
и
В. АДАМСКІЙ
давнѣйше ІРҐЕНСЪ
Львôвъ, Собѣского 4.
Для Пп. Архитектôвъ и пôдприемцѣвъ вôдповѣдный рабатъ 403 23—25

Артистично-риторовниче
ЗАВЕДЕНЄ
А. ЗІҐМАНА
у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14
доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстараннѣйше:
Стампілѣ металевй и кавчуковй, гербы, моноґрамы, стампільнй марки, станцы, таблицѣ литй и ґравірованй и проче.
Цѣнники даромъ и франко.
Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вôдворотною почтою.
257

Оригінальнй гарлемскй цибульки
ГІЯЦИНТÔВЪ и ТУЛІПАНÔВЪ
одержало просто зъ Голяндіи
Заведенє огородниче
М. ВОЛИНЬСКОГО
у Львовѣ, площа Маріяцка ч. 3
и поручае ихъ по найдешевшихъ цѣнахъ. На ласкаво жаданє цѣнники вôдворотно. 464 9—14

Сталй цѣны, означенй на кождôй штуцѣ.
ГАЙЛЬМАНЪ КОНЪ и СИНЫ
первородный дôмъ конфекційный одежій мужескихъ и хлопячихъ
ЛЬВÔВЪ
Готель французскій. **Площа Маріяцка ч. 5.**
459 10—10

ДРОҐЕРІЯ и ПЕРФУМЕРІЯ
ЩАСНОГО ТРАВНФЕЛЬНЕРА
у Львовѣ, Ринокъ ч. 10
маґістра фармаціи и довголѣтн. властителя аптики
припоручае:
ПУДЕРЪ КНЯЖНОИ МИЛЕНЬКОИ, вôдзначеный сотками похвальныхъ листôвъ, зладженый зъ муки тростинного аксамитника (Marantha arundinacea) безъ примѣшокъ металічныхъ; пристае досконало до лиця и вызначае ся приємною и тривкою вонею. — Оригінальнй коробочки пудру бѣлого, рожевого и кремового по 80 сот., 1 К. 20 сот., 2 К.; коробочки на пробу по 40 сот.
Ручу, що хто разъ ужие пудру княжнои Миленькои, залишить иншй пудры такъ краевй якъ заграничнй. Богато замовлень и подякъ дае найлѣпшу рекламу мому пудрови. — При замовленяхъ за 4 Кор. оплачую порторію.
ВОДЪ ВЕСНЯНОКЪ плынъ и масть д-ра Бамберґера зъ Вѣдня. Знаменитє се средство усувае веснянки, жовчевй, плямы, надае шкôрѣ бѣлости, прозорости и аксамитнои тонкости. Успѣхъ чудный. — Цѣна 3 кор.
КРЕМЪ ОДАЛІСОКЪ, средство на печѣнковй плямы. — Цѣна плыну и крему 2 к. 40 сот. — Богато похвальныхъ листôвъ. 329 28—32
МЫЛА ЛИЛІЕВЙ зъ Мекки и на веснянки. Цѣна 70 сот.

ТОВАРИСТВО
ДЛЯ РОЗВОЮ РУСКОИ ШТУКИ
стоваришенє зареєстроване зъ ограниченою порукою
у Львовѣ, ул. Чарнецкого ч. 26,
выконуе всякй працѣ въ обсягу артистичного малярства, рѣзьбарства и золотарства пôсля композицій своихъ членôвъ, а именно: образы релігійнй до иконостасôвъ, олтарѣвъ, хоругвôвъ, на тетраподъ, плащаницѣ и пр. и такожь образы до комнатъ; образы свѣтскй: историчнй, портреты зъ натуры и фотоґрафій, краевиды, побутовй и пр.; зъ дерева: кивоты, иконостасы, олтарѣ, образы и кресты процесійнй, сповѣдальницѣ и т. д. и всякй працѣ золотарскй; рôвножь украшае внутра церковь, выготовляе пляны церковь, каплиць и пр. и утримуе на складѣ фотоґрафічнй репродукціи образôвъ рускихъ артистôвъ.
Товариство ручить за стильове, старанне и совѣстне выконанє.
Цѣлею Товариства е: пôднести нашу штуку и вытворити руску школу штукъ красныхъ. Поручаючи прото се чисто руске Товариство патріотичнôй опѣцѣ нашои П. Т. Публики духовнои и свѣтскои надѣемо ся, що зволить Она причинити ся до осягненя сеи цѣли численными замовленями, котрй приймае выключно лишь Дирекція Товариства. 460 85—?
Зъ глубокимъ поважанемъ *ДИРЕКЦІЯ.*
Товариство не послугуе ся аґентами.

Розкладъ ѣзды поѣздôвъ зелѣзничихъ важный вôдъ 1 мая 1900.

пôсля часу середно-европейского [пôзнѣйшого о 36 мінутъ вôдъ часу львôвского.]

посп.	особ.	приходить до Львова
		День
	6·20	Зъ Черновець, Ицканъ, Станиславова
	7·45	„ Янова (гол. дворець)
	8·05	„ Лавочного Калуша, Хирова
	7·40	„ Тернополя, Бродôвъ на Пôдзамче
	8·00	„ „ „ гол. дворець
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои (гол. двор.)
	8·50	„ Кракова, Вѣдня, Орлова
	11·45	„ Ярослава, Любачева
	11·55	„ Ицканъ, Станиславъ, Козовы
	12·55	„ Янова на гол. дворець
1·35		„ Кракова, Вѣдня
	1·15	„ Скольского, Хирова, Калуша
1·45		„ Ицканъ, Станиславова, Гусятина
2·20		„ Пôдволочискъ на Пôдзамче
2·35		„ „ „ гол. дворець
	5·40	„ „ „ Пôдзамче
	5·17	„ „ „ гол. дворець
	6·00	„ Сокаля, Белзця, Любачева
		Нôчь
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борыслава
12·20		„ Черновець, Букарешту
2·31		„ Кракова, Вѣдня, Орлова
	3·12	„ Пôдволочискъ на Пôдзамче
	3·35	„ „ „ гол. дворець
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Сянока
	9·45	„ „ „ „ Хирова
	10·—	„ Ицканъ, Пôдвысокого, Козовы
		„ Кракова, Вѣдня, Любачева
	—·—	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Сянока
	—·—	„ Ицканъ, Козовы, Пôдвысокого
	10·12	„ Пôдволоч. Бродôвъ, Копычинецъ
	10·30	„ „ „ на гол. дворець
	10·15	„ Лавочного, Хирова, Пешту

посп.	особ.	вôдходять зъ Львова
		День
	6·25	до Лавочного, Пешту, Борыслава
	6·30	„ Пôдволочискъ, Одесы, Козовы, г. д.
	6·35	„ Ицканъ, Букарешту, Радовцѣвъ
	6·43	„ Пôдволочискъ въ Пôдзамча
8·30		„ Кракова, Любачева, Орлова, Вѣдня
	8·40	„ „ Вѣдня, Хирова, Стружа
	9·15	„ Янова
	9·25	„ Пôдволочискъ въ гол. двôрця
	9·55	„ Черновець
	9·41	„ Пôдволочискъ въ Пôдзамча
	—·—	„ Белзця, Равы, Любачева
1·35		„ Пôдволочискъ въ гол. двôрця
2·08		„ „ Пôдзамча
2·45		„ Ицканъ, Гусятина, Керешмезе
2·54		„ Кракова, Вѣдня, Хабôвки
	—·—	„ Ярослава
		Нôчь
12·40		до Кракова, Вѣдня, Берлина
2·51		„ Ицканъ, Констанцы, Букарешту
	4.15	„ Кракова, Хирова, Коросна
	6·10	„ Станиславова
	6·30	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Варшавы
	6·50	„ Лавочного, Мункача, Хирова
	7·25	„ Сокаля, Равы рускои
	7.10	„ Тернополя въ гол. двôрця
	7·33	„ „ Пôдзамча
	9·12	„ Янова 1/10 до 30/4 1900 включно
	10·50	„ Ицканъ, Гусятина, Радовець
	10·40	„ Кракова, Вѣдня, Ивонича
	11·—	„ Пôдволочискъ, Бродôвъ г. двôрця
	11·28	„ „ Грималова Пôдзам.

ЗАМѢТКА: Пора нôчна числить ся вôдъ 6 годины вечеромъ до 5 години 59 мінутъ рано. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ державнои при ул. Красицкихъ ч. 5.

Пошукую инструктора до приготовленя ученика до ґімназіи. — Р. Фицаловичъ парохъ въ Швейковѣ, п. Монастирискa. 480 3—3

Потрѣбный е заразъ Инструкторъ укôнченый матуристъ або ученикъ VIII. кл. ґімн. до приготовленя до испыту зъ VIII. клясы ґімназ. Близшу вѣсть подасть устно Адміністрація „Дѣла". 143 1—3

Женщина зъ родины священичои глядае мѣсця до занять домашныхъ при самотной особѣ. Ласкавй зголошеня пôдъ: К. А., Щирецъ, poste restante.
470 1—2

Ковдры и матерацы
найдешевше набути можна въ спеціяльнôй робôтни постелій
Іосифа Шустера
Львôвъ, улиця Коперника ч. 5.
455 10—30

НОВÔСТЬ. НОВÔСТЬ
ВОДА ДО ВОЛОСЯ
Станислава Ляпицкого
По кôлькаразовôмъ ужитю дѣлае чудесно.
Припоручаю всякй матеріялы аптичнй и знаряды тоалетовй.
Дôстати можна лише въ дроґеріи
Станислава Липницкого
У ЛЬВОВѢ
386 ул. Сикстуска ч. 21. 21—0

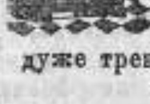

Гармоніюмъ
до
науки спѣву
дуже тревалои конструкціи
поручае
ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ
у Львовѣ. 94

100 до 300 зр. мѣсячно
можуть заробити особы всякого стану въ кождôй мѣсцевости певно и чесно, безъ капіталу и ризика, черезъ продажь законно дозволеныхъ паперôвъ державныхъ и льосôвъ. Зголошеня до: **LUDWIG OESTERREICHER, VIII. Deutschgasse 8, BUDAPEST.** 96

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Йосифа Данилюка.

Ч. 215. Львôвъ, Субота 23 Вересня (6 Жовтня) 1900. Рôчникъ XXI.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ) о 5-тôй годинѣ по полудни. Лïтературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей" выходить вô вторникъ, а вô вторникъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и оголошеня приймають: у Львовѣ Адмінïстрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2; — въ Бреславлю: Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; V. A. Rischer, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитость за оголошеня платнѣ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО" зъ лïтер. додаткомъ

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рôкъ	16 зр.	на цѣлый рôкъ	22 зр.
на пôвъ року	8 зр.	на пôвъ року	11 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рôкъ	14 зр.	на пôвъ року	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адмінïстрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта.

Поединоке число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошеня звычайнѣ приймають ся по цѣнѣ 10 кр. вôдъ одноѣ строчки инсератовои або ея мѣсце а въ рубрицѣ „Надôслане" по 25 кр. а. в.

Подяки и иншѣ донесеня приватнѣ числять ся по 15 кр. вôдъ стишка.

»Центральный« комітетъ а польска опозиція.

Якъ глядить польска опозиція на „центральный" комітетъ и реформу его реґулямину, пôзнаємо въ части зъ заявъ, якѣ на оногдѣшныхъ зборахъ польского соймового кола зложили опозиційнѣ сторонництва польскѣ, по части зъ голосôвъ, якѣ вôдзывали ся на зборахъ польскихъ т. зв. демократôвъ дня 2 с. м.

Отже на зборахъ соймового кола польского заявивъ п. Романовичь именемъ польского соймового клюбу демократичного, що клюбъ той не возьме участи въ центральнôмъ комітетѣ, отже и радити не буде надъ его реформою; однако „у всѣхъ выпадкахъ, коли ходило бы о поборенє кандидатуръ, пôсля нашого признаня ворожихъ народови, мы готовѣ спôльно поступати для побѣды кандидатôвъ народовыхъ".

Зъ тыхъ слôвъ п. Романовича, котрыми вôнъ и его товаришѣ застерѣгають собѣ самымъ осудъ, чи яку кандидатуру належить уважати за ворожу народови чи нѣ, можна бы еще припускати, що польскій клюбъ демократичный не доконче буде уважати кандидатуры Русинôвъ на Руси за ворожѣ народови. Однако ся непевнôсть, хочь бы мы зъ минувшости не знали поглядôвъ польскихъ демократôвъ, розъяснить ся намъ заразъ зъ дальшихъ слôвъ заявы п. Романовича. Вôнъ каже, що польске сторонництво демократичне признає конечну потребу солідарности польского кола, тôлько домагає ся заразомъ въ интересѣ тои солідарности такои змѣны статуту кола, яка лише можлива є зъ уваги на великѣ народовѣ и краєвѣ интересы, а членамъ кола дала бы спромогу заступати вôдмѣннѣ погляды и интересы выборчихъ кругôвъ. Значить: п. Романовичь и его демократы, уважаючи солідарнôсть польского кола за конечну, не можуть же не розумѣти, що рускѣ послы до польского кола належати не можуть, не зрѣкаючи ся своеи рускости а тымъ самымъ не можуть они обовязувати ся до жаднои, анѣ безусловнои анѣ навѣть условнои солідарности. Рускѣ послы могли бы, творячи свôй окремый рускій клюбъ, чи руске нехай буде — „коло", належати на пôдставѣ якихсь запорученыхъ и всесторонно забезпеченыхъ компромісôвъ рôвнорядно зъ польскимъ клюбомъ чи коломъ до „галицкого" кола; могли бы евентуально на пôдставѣ такихъ же компромісôвъ зобовязати ся въ тôмъ „галицкôмъ" колѣ до солідарности зъ польскимъ коломъ для спôльныхъ интересôвъ краю: але нѣякъ не можуть анѣ належати до „польского" кола анѣ для нѣякихъ интересôвъ сидѣти въ официнѣ польского кола.

Се п. Романовичь дуже добре розумѣє; отже уважаючи солідарнôсть „польского" кола за конечну, тымъ самымъ мусить бути противникомъ всякои рускои кандидатуры. Але въ якôмъ же змыслѣ застерѣгає вôнъ собѣ осудъ, чи яка кандидатура є ворожа народови чи нѣ? Се зрозумѣємо зъ его промовы на зборахъ польскихъ демократôвъ д. 2 с. м. Тамъ вôнъ огуджувавъ етику роботы центрального комітету и упевнявъ, що демократичне сторонництво не може брати на себе одвѣчальности за те, що дѣє ся въ нагбицѣ старостиньскôй и податкового инспектора та иншихъ осоружныхъ махерôвъ въ часѣ выборôвъ; але тая етика центрального комітету осоружна є п. Романовичеви лише зъ уваги на польске сторонництво людове, зъ котрымъ панове демократы польскѣ въ остатныхъ часахъ такъ дуже кокетують, хочь доси надаремно. Вôнъ сказавъ выразно: „Людове сторонництво зазнає прикрыхъ опресій выборчихъ, хочь стоить на ґрунтѣ народовôмъ, а центральный комітетъ удає, що поборює кандидатуры антінародовѣ". Отже що-до сихъ то кандидатуръ застерѣгає п. Романовичь разомъ зъ своими товаришами осудъ для себе! Про етику центрального комітету супротивъ рускихъ кандидатуръ не згадавъ п. Романовичь анѣ словомъ; въ сѣмъ разѣ тая етика є цѣлкомъ на мѣсци, бо ходить о кандидатуры справдѣ „антінародовѣ"!

Але впрочѣмъ, говорячи сегодня про сторонництво демократичне, не знати властиво, кого тою назвою называти. Вôдъ зъѣзду польскихъ демократôвъ, уладженого у Львовѣ д. 22 серпня с. р. въ цѣли т. зв. сконцентрованя сторонництва, чи то, якъ высказавъ ся п. Романовичь, въ цѣли злуки зъ усѣма польскими фракціями людовыми, польскому сторонництву демократичному не тôлько не повела ся намѣрена концентрація, але противно, поутѣкало зъ него такъ богато сторонникôвъ, що д-ръ Вайґель, дотеперѣшный пресесъ соймового демократичного клюбу, отвираючи д. 2 с. м. зборы демократôвъ, заначивъ, що уважає соймовый демократичный клюбъ за неистнуючій; а котрыйсь тамъ дневникъ польскій запытує навѣть, хто властиво давъ п. Романовичеви право, промавляти на зборахъ польского соймового кола именемъ демократичного клюбу, скоро того клюбу вже нема, бо пôсля „концентрація" лишили ся въ клюбѣ лише п. Романовичь и п. Ротеръ. Длятого цѣкава рѣчь, якъ иншѣ „демократы" польскѣ дивлять ся на „центральный" комітетъ и его реформу.

Отже на зборахъ демократôвъ дня 2. с. м. демократъ д-ръ Быкъ говоривъ, що близькій контактъ центрального комітету зъ політичными властями пôдчасъ выборôвъ уважає за бажаный; для жидôвъ — каже — центральный комітетъ має бôльшу повагу, нѣжь комітеты поодинокихъ сторонництвъ. Ну, вѣримо; для жидôвъ все бôльшу повагу — и вартôсть — має той, хто має бôльшу силу и бôльше — грошей въ кишени! Новый посолъ соймовый демократъ п. Юґендфайнъ готовъ признати потребу центрального комітету, коли вôнъ є потрѣбный для всхôднои Галичины. П. Солескій ганивъ практики центрального комітету, уважаного за такъ дуже потрѣбный для всхôднои Галичины; але не высказавъ ся нѣ словомъ, о скôлько и вôнъ уважає той комітетъ за потрѣбный для всхôднои Галичины.

Демократъ п. Райскій заявивъ на зборахъ демократôвъ и те саме повторивъ именемъ лѣвого центра соймового також на зборахъ соймового кола, що уважає солідарнôсть польского кола за конечну, але бажає змѣны статуту кола зъ тымъ, що тая змѣна не нарушить и не захитає засады солідарности. П. Поточекъ на зборахъ соймового кола именемъ своихъ товаришѣвъ заявивъ, що не пристає на безусловну солідарнôсть кола, але въ справахъ „народовыхъ" пôде солідарно зъ коломъ. Кс. Стояловскій признавъ потребу солідарности кола, але бажає такои орґанізація кола, яку має ческій клюбъ, подѣленый на клюбъ молодоческій и клюбъ бôльшои посѣлости. П. Бернадзіковскій именемъ польскихъ людовцѣвъ приславъ на зборы соймового кола письмо, що не возьме участи въ нарадахъ, бо людовцѣ вôдъ самого початку уважають центральный комітетъ за орґанізацію зъ горы накинену для всѣхъ выборчихъ курій.

Зъ тыхъ усѣхъ голосôвъ всѣлякои масти демократôвъ польскихъ не можна нѣчого иншого высновати, якъ тôлько, що стоять они всѣ на ґрунтѣ „народовôмъ" у звѣстнôмъ значѣню въ вôдношеню до Русинôвъ, такъ що конець кôнцѣвъ крôмъ стояловцѣвъ и людовцѣвъ, котрѣ мають досыть роботы въ захôднôй Галичинѣ, а у всхôднôй взагалѣ за мало мають терену, и крôмъ польскихъ соціялъ-демократôвъ, котрѣ, хочь розвиваютъ сильну аґітацію — головно въ пятôй куріи, все таки лишають національный шовінізмъ на боцѣ, вся т. зв. опозиція польска, чи признає потребу „центрального" комітету чи нѣ, у всхôднôй Галичинѣ противъ Русинôвъ пôде зъ нимъ рука въ руку.

Тымъ бôльшій обовязокъ почиває на нашôй народнôй орґанізація доложити всѣхъ силъ, щобы пôдъ стягомъ нашои народнои програмы якъ найлѣпше приготовити нарôдъ до однодушнои борбы выборчои. Часъ дуже короткій, нема коли гаяти ся. Але въ тôмъ короткôмъ часѣ можна дуже богато зробити, тôлько не треба закладати рукъ. Народный Комітетъ робить свое; нехай не засыпляють справы орґанізаціи и комітеты повѣтовѣ!

Якъ москвофилы заходять ся коло „согласія".

Вчерашный „Галичанинъ" помѣстивъ знову передову статью въ формѣ „Письма изъ Кракова" [?], повну инвективъ на народовцѣвъ.

Національно-демократичне сторонництво, мотре, якъ звѣстно, має такожь, и то навѣть офиціяльну назву „сторонництва народного", представляє „Галичанинъ" яко зовсѣмъ нову партію, котра „возникла попытками управителей судебъ польского народа". Тѣ управителѣ еще въ минувшôмъ роцѣ робили „попытки розбити консолидацію головныхъ русскихъ партій, и тѣ попытки вѣнчались полнымъ успѣхомъ".

Черезъ „возникновеніе новой національно-демократической партіи" Русины такъ ослабли, що „польскія заправилы могли считати свое положеніе обезпеченнымъ", новыхъ выборôвъ не боять ся и „по отношенію къ Руси смотрятъ съ самоувѣренностію въ будущность". [Въ часѣ консолідаціи, розумѣє ся, було инакше. Якъ славно пôйшли доповняючѣ выборы до рады державнои въ Бучачи-Чортковѣ, Тернополи-Збаражи-Скалатѣ, Коломыѣ и т. д., або до сойму въ Лѣску, въ Равѣ-рускôй въ рр. 1898 и 1899! Тѣ 28 бôльшихъ и 42 меншихъ вѣчь та зборôвъ політичныхъ, котрѣ вôдбули ся зъ рамени та въ лонѣ народнои орґанізаціи сего року, такожь мусѣли дуже ослабити Русинôвъ и выйти на руку „польскимъ заправиламъ"!]

Дальше повтаряє „Галичанинъ" улюбленый закидъ москвофилôвъ, що „нова партія" роздула партійну борбу, роздроблює „русскую стихію", вносить „между свой народъ рознь и вражду". [Отже видно, що д-ръ Король та о. Мироновичь, котрѣ першѣ на зборахъ політичныхъ товариствъ выступили въ партійною борбою, мусять бути національнѣ демократы, а тѣ люде, щô устроили згаданѣ 70 вѣчь и зборôвъ, на котрыхъ не було нѣякои партійнои зачѣпки, то мусять бути прямуючѣ къ „согласію" москвофилы!]

„Надъ депутаціею, ѣздившею въ Вѣдень къ министру, здѣсь подсмѣиваются. Такъ якъ она выступила въ роли представительницы лишь одной фракціи, то въ Вѣднѣ считалась она репрезентаціею горсточки „мандатолюбивыхъ" рутеновъ (eines Häufleins mandatslustiger Ruthenen)." [Тое насмѣване „здѣсь", се-бъ то въ Краковѣ, такъ выглядає: Зъ двохъ головныхъ орґанôвъ краковскои прасы демократична Nowa Reforma, привѣвши змѣстъ постулятôвъ меморіяла, чого н. пр. „Галичанинъ" не зробивъ, вкôнци каже: Są to postulaty i słuszne i wcale nie „specyalnie ruskie". Owszem w interesie ludu polskiego można je poprzeć, zwłaszcza punkt ostatni co do zaprzysięgania komisarzy wyborczych... Dobrze się stało, iż ktoś z góry zwrócił uwagę powołanych czynników na możliwe nadużycia, nikt więc „post festum" nie będzie się mógł tłumaczyć „nieświadomością", „brakiem należytego poinformowania", lub choćby nawet „samowolą" podwładnych organów. Teraz jest dosyć czasu, aby te „podwładne organa" o ich właściwych obowiązkach pouczyć. (Ч. 225.) А консервативный Czas въ статьѣ Z Rusi (ч. 243) пише о депутаціи зъ очевиднымъ гнѣвомъ. Мѣжь иншимъ закидає ѣй, що она собѣ узурповала rolę przedstawicieli całej ludności ruskiej w Galicyi, а зъ особливымъ обуренємъ каже: jakiem prawem i z czyjego upoważnienia mógł p. Romańczuk w swojej przemowie powołać się na okoliczność, iż żądania obrony wolności wyborów „podnoszą się również i z pośród nie-Rusinów". Въ Вѣдни, де пôсля „Галичанина" депутація „считалась репрезентаціею горсточки мандатолюбивыхъ рутеновъ", въ міністерствѣ трактували ѣи дуже поважно, а вѣденьска праса (н. пр. Neue fr. Presse въ ч. 12968) пише о нѣй въ подôбный спосôбъ.]

Але найкрасше вѣдай то, щô „Галичанинъ" написавъ о новыхъ рускихъ ґімназіяхъ (иншихъ придбань вôнъ не знає чи не хоче знати). Давнѣйше, каже, Поляки противили ся заложеню новыхъ рускихъ ґімназій. Але опôсля ихъ „заправиламъ казалось, що учители русской народности производятъ вредное вліяніе на учениковъ польской народности (въ польскихъ ґімназіяхъ), ослабляя въ нихъ національное чувство и роспространяя радикальныи и соціалистическіи идеи. Единственнымъ средствомъ для устраненія того зла было, по ихъ мнѣнію, основаніе отдѣльныхъ русскихъ гимназій... Говорилъ вправдѣ Бадени свое „Подъ єдинымъ дахемъ", но то было сказано больше на эфектъ". [А мы скажемо на се: Nein, das ist schon zu dumm!]

Отже такими способами, такими солоденькими словами приманюють москвофилы народовцѣвъ ко „согласію"!..

Письма зъ краю.

Изъ Сѣнявы. [*Хто старшій? п. староста, чи п. намѣстникъ?*]

Передъ кôлькома тыжднями була помѣщена въ „Дѣлѣ" дописъ о. Романа Пасѣчиньского, де розведено рѣчь про безправне поступованє и надуживанє власти ц. к. старостою ярославскимъ п. Щуровскимъ. Се такій панъ, що его имя треба бы увѣковѣчнити въ исторіи права австрійского, а спеціяльно въ исторіи нашого народу. Бо не думайте, що справа п. Щуровского зъ о. Пасѣчиньскимъ є выняткомъ, зробленою въ вынятково слабôй хвили, яку переживавъ п. Щуровскій. Нѣ! Наведу ще справу, що свѣдчить такожь про цѣлковите надужитє власти сего ц. к. старосты, а справу таку, що впроваджує въ непевнôсть и домагаєсь вôдповѣди на се: хто старшій? п. намѣстникъ, чи п. староста Щуровскій? — а доводить, що сей п. староста не держить ся нѣякихъ законôвъ державныхъ.

Справа ось-така:

Въ селѣ Добрôй, повѣта ярославского, бувъ вôйтомъ господарь Жукъ. Позаякъ часъ его урядованя скôнчивъ ся, то 14-ого цвѣтня 1899. выбрано на его мѣсце вôйтомъ честного господаря зъ Доброи Олеха Лепѣха. Выборы вôдбули ся въ присутности ц. к. комісаря правительственного зовсѣмъ леґально. Однакожь Жукъ подавъ до ц. к. староства вôдкликъ що-до важности выбору, а коли староство сей вôдкликъ вôдкинуло, подавъ его до ц. к. намѣстництва. Намѣстництво, не видячи [такъ само якъ и староство] нѣ найменчои причины до уневажненя выбору Лепѣха, вôдкинуло вôдкликъ, а выбôръ вôйта Олеха Лепѣха потвердило въ червни 1899 р. Значить: всьо йшло по справедливости, и тутъ ц. к. намѣстництво и ц. к. староство згодили ся зъ собою. Однакъ сеся „гармонія" ц. к. староства зъ ц. к. намѣстництвомъ не тревала довго. П. староста видко хотѣвъ попробувати щастя въ тôмъ, чи не зможе вôнъ управляти своимъ округомъ не оглядаючись зовсѣмъ на ц. к. намѣстництво, а противъ законôвъ основныхъ. Отже ц. к. староста передовсѣмъ „забуває" о рѣшеню ц. к. намѣстництва що-до важности выбору вôйта и не впроваджує ново-выбраного вôйта въ урядованє. *Селяне въ Доброи ѣздили сѣмь разôвъ до п. старосты* зъ просьбою, щобы „змилосердивъ ся" надъ Доброю и впровадивъ въ урядованє нового вôйта, бо имъ „пановане" Василя Жука вже й такъ надоѣло, але — co tu ma chłop gadać! П. староста збувъ ихъ нѣчимъ, а врештѣ послѣднымъ разомъ вôдправивъ ихъ такими словами: „Czemu wy się tu naprzykrzacie? Wy tylko ludzi zdzieracie i tu po Jarosławiu włoczycie się... My sami wiemy, co mamy robić!" И справдѣ „wiedzą, co mają robić", бо вôйтъ якъ урядувавъ, такъ урядує до теперь, значить пôвтора року неправно, а людямъ каже, що „такъ довго буде урядувати, якъ довго єму ся схоче".

Сеся безправнôсть зô стороны ц. к. староства такъ ясна, що нема що довше й розводитись, и каждый ей зрозумѣє. Одного тôлько не можемо зрозумѣти, коли хочемо вѣрити въ добру волю ц. к. намѣстництва въ выконуваню своего уряду: якъ може ц. к. намѣстництво допустити до того, щобы залежнѣ вôдъ него урядники — п. староста Щуровскій — *не оглядали ся на его рѣшеня?* Чи на се намѣстництво потвердило выбôръ Олеха Лепѣха вôйтомъ, щобъ его ста-

роста не допуствъ до урядованя?! Мы радй бы вôдносити ся зъ належнымъ поважанемъ до найвысшои политичнои власти въ краю, але якъ же мы можемо домагатись сего вôдъ Добрянъ, коли они бачать, що п. староста зовсѣмъ не оглядаесь на сесю найвысшу власть въ краю и немовь дае примѣръ нехтованя розпоряджень ц. к. намѣстництва? У насъ въ Добрôй люде кажуть, що „п. староста старшій нѣжь п. намѣстникъ“ и не хотять слухати правникôвъ, котрй выкладають имъ, що староство есть властію залежною вôдъ намѣстництва, а п. староста е урядникомъ, що повиненъ и *мусить* сповняти приказы своеи власти.

Але на тôмъ ще не конець! П. староста черезъ се безправне поступоване наразивъ Добрянъ на страты и неприятности вôдъ войта Василя Жука, а посередно причинивъ ся до деморалізаціи громады. Се буде намъ ясне, коли приглянемось „урядованю“ сего войта, за котрого вчинки и п. староста вôдповѣдати повиненъ. Отжежь сей славный любимець п. старосты есть такожь и аґентомъ, що вывозить людей до Прусъ на роботу. Мы не противнй вывоженю людей до Прусъ, бо тамъ справдѣ можуть они де-що заробити, а громада бѣдна, и вôдтакъ прожити яко-тако зиму дома. Але най-же собѣ при тôмъ сей аґентъ-войтъ не позваляе здирства людей бѣдныхъ, що борють ся зъ крайною бѣдою. А то подамо кôлька примѣрôвъ: Петро Хомикъ, родомъ зъ Доброи, ѣдучи до Прусъ, зажадавъ книжки службовои. Вôйтъ выдавъ ему сю к ижку, але доперва за заплатою 2 коронъ, хотяй вѣдома рѣчь, що така книжочка и стемпель не коштують бôльше якъ 1 корону. — Боньовскій, господарь зъ Доброи, мусѣвъ такожь дати вôйтови 1 кор. и 40 сот. за таку книжочку. Впрочôмъ люде кажуть, що вôйтъ бере вôдъ кождого, хто хоче ѣхати до Прусъ, таку „такку“, яку собѣ назначить. — Стахъ Вожга зъ Доброи мусѣвъ такожь за карту корабельну заплатити, и то ажь 20 коронъ. Чи п. старостѣ се вѣдомо? Чи вы, п. старосто, знаете, кого вы безправно держите на вôйтôвствѣ? Чи вы знаете о справѣ отвираня листôвъ, що приходять зъ Прусъ до громадянъ добряньскихъ, прим. листу адресованого до Михайла Пухты? — и то зъ оправданемъ, що „панъ староста наказавъ розпечатувати листы“?.... Та й ще богато далось бы сказати, але симъ разомъ на тôмъ скôнчимо та вôдкликуемось до пп. правникôвъ, щобы намъ Добрянамъ сказали: хто старшій? п. староста Щуровскій чи п. намѣстникъ?

Одинъ зъ Добрянъ.

Выборы президента.

Въ такъ наскрôзь здемократизованôмъ краю, якъ пôвнôчно-американьска Унія, выборы рѣчь щоденна. Можна сказати, що Американе не выходять нѣколи зъ выборчого часу, все когось выбирають, якъ не союзный парляментъ, то парляментъ становый якъ не парляментъ, то сенатъ, якъ не сенатъ, то окружну [нѣбы повѣтову] раду або громадску, або шкôльну раду, и то знову усякого степеня, якъ же не яку-небудь раду, то якогось урядника; шеріфа [судью], учителя, ґовернера [президента державы], се-бъ-то поодинокои державы и т. д.

Та коли инші выборы мають бôльше або менше льокальный чи територіяльный характеръ, то выбôръ президента цѣлои Унии потрясае цѣлымъ населенемъ сполученыхъ державъ вôдъ фаль Атлянтика до безмежныхъ водъ Тихого Оксана. Се ясне, коли зважимо, що змѣна президента потягае за собою незвычайно важнй и далеко сягаючй змѣны въ центральнôй адміністраціи Унии та у всѣхъ вôдъ центральныхъ властій зависимыхъ дикастеряхъ, якъ и то, що зô змѣною президента вôдбувае ся якій або такій зворотъ у внѣшнôй, головно-жь у цловôй политицѣ Америки.

До теперь все такъ бувало и довго ще мабуть буде, що двѣ партіи выдирають собѣ президіяльне крѣсло: републикане и демократы. Третя партія, популісты [американьскй соціялісты] за слабй ще, абы мѣрити ся въ такôй ґіґантнôй борбѣ зъ старими партіями.

Дотеперѣшный президентъ Мекъ-Кінлі, выбраный чотири роки тому невеликою бôльшостію, е репрезентантомъ републиканьского табору, табору великихъ капіталістôвъ, фабрикантôвъ, желѣзныхъ королькôвъ, та копальнянныхъ крезôвъ.

Его демократичный противникъ Бріянъ, хочь вѣвъ аґітацію зъ такимъ напруженемъ та горячкою, якъ доси нѣколи навѣть въ Америцѣ не бувало, упавъ не тому, мовь-бы бувъ несимпатичнымъ для масъ, але тому, бо проектъ змѣны монометалістичного монетарного системы на біметалістичный, якій бувъ тогдѣ его выборчою „плятформою“ [програмою], выдавъ ся понадъ усе практичному усе американьскому выборцеви надто ризиковнымъ, и выборцѣ волѣли вже зôстати при давнôмъ, хочь и не конче люббмъ президентѣ.

Та вôдъ того часу обставины змѣнили ся. Монетарна плятформа пôйшла въ забуте, а замѣсть неи предметомъ выборчои борбы стала квестія, такъ сказати-бъ — американьского имперіялізму.

Имперіялізмъ — се стремлѣне републиканьскои, капіталістичнои партіи: якъ найбôльше розширити американьскй посѣлости, розумѣе ся черезъ пôдбоѣ, утвердити тамъ американьске пановане та тымъ способомъ здобути новй ринки для надпродукціи американского великого промыслу. Се чистеньскій „бізнесъ“ [интересъ] міліонерôвъ и всѣхъ тыхъ людей, що ихъ екзистенція звязана зъ поводженемъ тыхъ міліонерôвъ чи міліярдерôвъ.

Вôйна на Кубѣ та на Філіпінахъ, за авантуроване Америки въ Китаю — все те симптомы сеи заборчои, бізнесовои політики републиканьского сторонництва та его президента Мекъ-Кінлюго. Та за такою політикою, наче хвôстъ, тягне ся збôльшене фльоты, постôйна армія, зброене — однымъ словомъ вся мара мілітаризму зъ великими выдатками, а все въ интересѣ ґрупы фінансовыхъ потентатôвъ.

Широкимъ масамъ середно або мало заможнымъ, се-бъ то американьскôй демократіи, нѣ трохи не импонують военнй лавры здобутй Америкою въ кубаньскôй вôйнѣ. Широкй масы розумѣють, що имъ изъ заборôвъ нѣяка користь, а противно, ще новый тягаръ: удержане фльотъ и армій. Тому-то и демократична плятформа е антиимперіялістична, и Бріянъ, кандидуючи и теперь та объѣздячи Америку у всѣхъ напрямахъ и выголошуючи по кôлька промовъ денно въ рôзныхъ, неразъ дуже вôдъ себе вôддаленыхъ пунктахъ, бе наче тараномъ въ имперіялістичну політику Мекъ-Кінлюго и републиканôвъ, малюе выборцямъ страшный привидъ мілітаризму, критикуе безпощадно кубаньску и філіпіньску авантуру, вказуе на се, що черезъ заборъ тыхъ невдоволеныхъ и доси властиво нездобутыхъ земель, Америка навязала собѣ колоду до ноги, наразила ся на кошты теперь и на будуче, гремить на „тресты“ [trust] т. е. кольосальнй картелѣ американьскихъ міліярдерôвъ, якй Мекъ-Кінлі терпѣвъ, а якй своею конкуренцію знищили богато дрôбныхъ пôдприемствъ, пôдбили цѣну всякихъ продуктôвъ въ гору та нагнали богатирамъ гроша въ кишенѣ и т. д.

Мимо зложеныхъ американьскими богачами міліонôвъ на выборы и мимо того, що тысячѣ наятыхъ крикунôвъ старае ся обмыти републиканôвъ зô всѣхъ закидôвъ Бріяна, аґітація его мусѣла мати сильнй успѣхи, коли Мекъ-Кінлі уважавъ конечнымъ выдати выборчій маніфестъ, де хитро выпирае ся заборчои політики, а всю вину складае на парляментъ, обѣцюе выкорѣнити тресты, вказуе на економічный розвôй Америки въ послѣднихъ рокахъ, хочь се властиво заслуга природы, що дала добрй роки на земнй плоды — и т. д.

Якъ бачимо, борба, яка веде ся въ Америцѣ, се той самъ проявъ, якъ борба мѣжь анальоґічными напрямами въ Анґліи, Нѣмеччинѣ и т. д. У всѣхъ тыхъ краяхъ великій капіталъ стремить до заборôвъ и паралельно зъ ними йдучого мілітаризму, а народнй масы стають противъ того, добачаючи у всѣмъ славетныхъ военныхъ подвигахъ приватный интересъ жменѣ найбогатшихъ одиниць, а для себе новй тягарѣ и новй военнй кошты.

Зъ руху выборчого въ краю.

Зъ Чешанôвского:

Дня 7 с. м. о 4 годинѣ пополудни вôдбуде ся передвыборче вѣче въ Дикôвѣ Новôмъ, на котрôмъ явить ся нашъ кандидатъ зъ IV. курін д-ръ Данило Стахура зъ Перемышля. Вѣче се заповѣдае ся дуже численно, тожь маемо надѣю, що и Русины вôдъ Олешичь, такъ зъ интеліґенціи якъ и селянъ, на се вѣче прибудуть, а то тымъ бôльше, що комітетъ выборчій розôславъ тамтуды численнй запрошеня. Прибувайте, дорогй братя! не жалуйте труду, явѣть ся численно! Выслухайте свого кандидата, розкажѣть ему свои потребы, свою нужду, та послухайте, якъ вôнъ щиро хоче постояти, ставши Вашимъ посломъ, за Вашу справу, за справу нашого бѣдного народу! Та вже и зъ самого вѣча сего передвыборчого вынесете не одну щиру раду, не одну науку.

За Комітетъ выборчій *С. Метелля.*

Въ Перемышли дня 12 жовтня [въ пятницю] о годинѣ 12 въ полудне на Замку вôдбуде ся передвыборче вѣче въ справѣ выбору посла, на котре запрашае выборцѣвъ перемыского округа

Выдѣлъ „Селяньскои Рады“ въ Перемышли.

Зъ Бобреччины.

До селянъ повѣта бобрецкого и всѣхъ выборцѣвъ Галичины.

Честнй селяне!

Незадовго прийдуть выборы до Вѣдни, де заступники всѣхъ клясъ и народôвъ нашои державы будуть радити надъ своимъ добромъ.

Насъ селянъ есть ту въ Галичинѣ на 7 міліонôвъ людности по 74 душъ на 100 людей, а мимо того мы не мали лишь пару послôвъ у Вѣдни, пôдчасъ коли горстка дѣдичѣвъ и кôльканацять мѣстъ мали звышь 60 послôвъ.

Такъ довше бути не смѣе! Селянамъ належить ся у насъ 27 послôвъ въ IV. курін а 15 послôвъ зъ V. курін, разомъ 42 послôвъ. Тожь тыхъ послôвъ выберѣмъ собѣ вже разъ мы селяне, рускихъ у всхôднôй части краю, а польскихъ въ захôднôй части. Гей честнй селяне! Вы видите, якй мы вôдъ всѣхъ опущенй, якй мы бѣднй, якй нашй хаты обдертй, а нашй дѣти та жѣнки высохлй та зжовклй вôдъ нужды та горя, що насъ тисне, — тожь знайте, що добра и гаразду нѣхто намъ чужій не дасть и не выборе, но мы самй собѣ черезъ права здобудемъ, якй для свого добра установимо. А права тіи постановляють послы у Вѣдни, тожь выберѣть собѣ добрыхъ и щирыхъ послôвъ до Вѣдни, а они станутъ мовь тая лава сильна вразъ за нашимъ добромъ и выборють намъ и дѣтямъ нашимъ лучшу долю и гараздъ. Далѣй же братя пôдъ проводомъ своихъ священикôвъ въ любови и згодѣ напередъ! а Богъ не опустить насъ и нашои доброи справы!

Честнй селяне бобрецкого повѣта!

Приѣдьте 25 жовтня въ полудне до Бôбрки та порадимось въ справѣ выбору посла до рады державнои. Вы знаете вже, що то справа важна, тожь не отягайтесь, бо треба буде порозумѣти ся зъ выборцями зъ Калуша и Долины черезъ делеґатôвъ, котрыхъ выберете.

Вôдъ Комітету выборчого въ Бôбрцѣ.

Изъ Стрыйщины.

Вѣче въ Тухольцѣ, пов. стрыйского, въ справѣ выборôвъ до рады державнои вôдбуде ся въ пятницю, 12 н. ст. жовтня с. р. о год. 12 въ полудне. Вѣче се скликуе стрыйска Пôдгôрска Рада и просить о найчисленнѣйшу участь громады Тухольку, Кальне, Ораву, Погаръ, Климець, Плаве, Annaberg и Felicienthal. — Именемъ „Пôдгôрскои Рады“ *Д-ръ Евг. Олесницкій* предсѣдатель.

Въ Дрогобиччинѣ зôбрали ся дня 1. с. м. мужѣ довѣря дрогобицкого повѣту для IV. и V. курін и постановили:

1) що будуть стояти на засадѣ спôльнои акціи обохъ головныхъ рускихъ партій, длятого въ кождôй акціи выборчôй буде выключена борба партійна, а такожь будуть вылученй всѣ скрайнй елементы, прямуючй до розбитя згôдной акціи выборчои;

2) позаякъ у Львовѣ нема згоды и єдности межи провôдниками, тому комітетъ буде дѣлати, особливо въ выборѣ кандидата, не оглядаючись на львôвскихъ Русинôвъ провôдникôвъ кождои зъ партій;

3) мужѣ довѣря заявляють рѣшуче жадане, щобы проводирѣ обохъ рускихъ товариствъ у Львовѣ завязали на часъ выборôвъ загальный рускій комітетъ и лишь такому повѣтовый комітетъ безусловно пôдчинить ся.

О загальнôмъ рускôмъ комітетѣ зъ рамени Народнои Рады и Русскои Рады — якъ вѣдомо — не може бути мовы. Але такожь вѣдомо, що Народный Комітетъ изъ своеи стороны зробивъ усе можливе, щобы по повѣтахъ и округахъ выборчихъ могла вести ся акція выборча зъ повнымъ успѣхомъ. Покликуемось на дотычну постанову Народнои тактики, на инструкцію дану мужамъ довѣря Народнои орґанізаціи и на недавнй зборы мужѣвъ довѣря Народного Комітету у Львовѣ.

Центральный комітетъ выборчій польскій, выбраный на основѣ нового реґуляміну, ухваленого онегды соймовымъ коломъ, уконституовавъ ся, выбравши презесомъ д-ра Тадея Скалковского, віцепрезесами д-ра Володим. Козловского и Іосифа Менциньского, а секретарями Теофіля Меруновича и Авґуста Соколовского. — До комітету належать ще: ґр. Войтѣхъ Дѣдушицкій, д-ръ Стан. Яблоньскій, Стан. Єнджейовичь, Мих. Михальскій, кс. Новакъ [каноникъ зъ Кракова], ґр. Андр. Потоцкій и Леонардъ Вісневскій, а яко заступники: Адольфъ Ценьскій, Іосифъ Яворницкій [зъ Кракова], Володисл. Ґурка, Стеф. Мойса, д-ръ Франц. Пашковскій и д-ръ Ґуставъ Ромеръ.

Якъ ц. к. инспекторъ податковый зъ Городенки „выгравъ“ справу зъ рускимъ посломъ Окуневскимъ?

(Дальше.)

Свѣдокъ Михайло Мрозевичь [заприсягненый] зôзнае, що **Ашкенази оповѣдавъ ему, що оплачувавъ ся рôкъ-рôчно Данкнерови, котрого вплывамъ мае завдячити, що вымѣрюють ему малый податокъ.** — Поставлене д-ромъ Добряньскимъ пытане, чи свѣдокъ знае що о тôмъ, що громадскій урядъ вносивъ кôлька разôвъ жалобу на Данкнера и жадавъ усуненя его зъ посады таксатора за-для всѣлякихъ надужить — предсѣдатель трибуналу ухиливъ, кажучи, що се не належить до рѣчи.

Дальшій свѣдокъ Антôнъ Харковскій, бувшій діетарь въ канцеляріи инспектора Косьміньского, теперь фрайтеръ краевои обороны, зôзнае пôдъ присягою: що Оз. Данкнеръ цѣлыми днями пересиджувавъ въ канцеляріи инспектора и спроваджувавъ до него рôзнй стороны, а свѣдокъ чувъ вôдъ людей, що Данкнеръ мае якісь махерства зъ инспекторомъ. **Ашкенази оповѣдавъ свѣдкови, що оплачувавъ ся Данкнерамъ** и нарѣкавъ передъ нимъ, що пôдвысшено ему податокъ. Данкнеръ, хочь не ходивъ зъ податковымъ екзекуторомъ, побиравъ денно по 1 зр. 40 кр. зъ податковои касы.. Данкнеры въ присутности екзекутора Зіха жадали вôдъ Бучковского 2 зр., а за те обѣцяли выробити ему зниженє податку.

Зôзнаня сего дуже невыгôдного свѣдка старавъ ся оборонець п. Соляньскій ослабити, перебиваючи его невинно и безъ перешкоды увагами: „Co tam taki pisarz może wiedzieć!“ — „pan się na tem nie rozumiesz!“ — „Skąd pan przychodziłeś do tego, by w akta zaglądać?“ Свѣдокъ мусѣвъ зносити ее зъ справдѣ діетарскою терпеливостію, и ледви здобувъ ся на несмѣлу увагу, що вôнъ зôзнаючи пôдъ присягою, зôзнае абсолютну правду. Вѣчнй перепоны и перебаване, якй п. Соляньскій робивъ свѣдкови, вывели вже зъ рôвноваги навѣть такого холодно кровного заступника, якъ д-ръ Добряньскій, тожь и звернувъ ся вôнъ до предсѣдателя зъ просьбою, абы свѣдкамъ не перебивано — та зъ дуже малымъ успѣхомъ.

По Харковскôмъ надôйшла черга на свѣдка п. Марцеля Краевского податкового поборця зъ Неполомиць, лѣтъ 32, жонатого; вôнъ ще недавно бувъ поборцемъ въ Городенцѣ и зъ-вôдти на власне жадане его перенесено. Свѣдка заприсяжено и вôнъ зôзнававъ спокôйно и не дававъ ся доволѣ рѣзкимъ увагамъ п. Соляньского вывести зъ рôвноваги. Часто доношено ему, яко податковому поборцеви, що **Данкнеры вызыскують людей** и що хто имъ неоплативъ ся, того фантовано, а хто оплативъ ся, той мавъ спокôй. Вкôнци свѣдокъ уважавъ за вôдповѣдне **списати зъ деякими жалобниками протоколъ и выславъ его до краевои дирекціи скарбу, а то тому, бо его представленя въ староствѣ не помагали.** Данкнеръ маніпулювавъ зъ фантами и выказувавъ ихъ продажь ліцитаціею, а се показувало ся неправдою; противно, показало ся, **що вôнъ фанты собѣ забиравъ або приватно продававъ.** Тожь въ виду такихъ маніпуляцій и жалобъ населеня свѣдокъ, силою прислугуючого ему права, въ часѣ неприсутности инспектора Косьміньского въ Городенцѣ, вôдправивъ Данкнера. **Але инспекторъ, вернувши, сейчасъ принявъ его назадъ.**

Оборонець д-ръ Соляньскій запытуе що-до „sonderbare Verhältnisse“ межи Данкнеромъ а инспекторомъ.

Свѣдокъ: Stosunek wydawał mi się faktycznie „sonderbar“, co najlepiej udowadnia fakt ponownego powołania Danknera na taksatora przez p. Kośmińskiego.

Д-ръ Соляньскій: P. inspektor miał racyę, że powołał go napowrót, boś pan go bezprawnie oddalił.

Свѣдокъ: Miałem prawo oddalić Danknera, bo instrukcya...

Д-ръ Соляньскій: Co tam instrukcya! Pan inspektor był pańskim przełożonym i żaden inspektor nie pozwoli sobie pluć w kaszę jakiemuś tam poborcy...

Свѣдокъ заявляе, що вôнъ чей-же лѣпше буде знати свои службовй инструкціи, нѣжь адвокатъ, и оповѣдае далѣ, що Данкнерови доказавъ бране хабарѣвъ Ґавроньскій передъ апеляційнымъ судомъ въ Коломыи. [Справа була така: Ґавроньскій закинувъ Данкнерови хабарництво. Данкнеръ запôзвавъ его до суду въ Городенцѣ, сей судъ засудивъ Ґавроньского. Але по вôдклику апеляційный судъ въ Коломыи *увольнивъ Ґавроньского.*]

Зôзнаня п. Краевского страхъ були не на руку обжалованому и его оборонцеви, тожь они спôльными силами и цѣлкомъ довôльно перебивали его зôзнаня; обжалованый загаломъ выкористувавъ незвычайну поблажливôсть п. президента трибуналу.

Далѣ высунулась на арену обемиста фіґура скарбового радника та краевого инспектора Антонія Луцкого, grecko-katolickiego obrządku, лѣтъ 49, жонатый и т. д. Зôзнае, що ось-то чепили ся бѣдного инспектора, а „to wszystko bajka“. Его выслала скарбова дирекція для переведеня доходженя що-до закидôвъ пôднесеныхъ въ VI-ôй точцѣ интерпеляціи д-ра Окуневского. Вôнъ доходивъ, але знайшовъ усе въ порядку.

Д-ръ Добряньскій: А чи переслухували вы, пане раднику, жалôбникôвъ, стороны?

Свѣдокъ: To niepotrzebne; miałem akta, to mi wystarczało.

Д-ръ Добряньскій: Гарне доходженє! Такъ вы властивыхъ доходженъ не робили! А чи знайшли вы въ актахъ одного року выказаный Ашкеназому доходъ на 500 зр., коли впрочôмъ що року бувъ доходъ 170 зр.?

Свѣдокъ: Nie, tego nie znalazłem.

Д-ръ Добряньскій: Але вы, въ своѣй реляціи для скарбовои дирекціи подали тôлько даты за роки 1894 и дальше, чому жь нема тамъ року 1893-ого?

Свѣдокъ: Bo to wystarczało.

Д-ръ Добряньскій: Такъ вы, значить, промовчали рôкъ 1893. зъ выказанымъ тодѣ доходомъ 500 зр!

Свѣдокъ зачинае щось мняти, що лаіки не розумѣють ся на скарбовôмъ дѣловодствѣ; що вôнъ лѣпше все знае и що все въ порядку а тôлько „niespokojne żywioły" щось напастують того инспектора.

На питане д-ра Добряньского, чи не диво се, коли що року навѣщають господарство мыши, градъ, мыши, градъ, а наразъ одного-однѣського нема нѣ мышей нѣ граду и є вже дохôдъ 500 зр., т. є. по 20 злр. вôдъ морга! — Свѣдокъ, розумѣе ся, каже, що се можливе. [На сали веселôсть.]

По скôнченю переслуханя сего свѣдка перервано розправу около год. 7½ и вôдрочено до другого дня.

—

Другій день розправы зачавъ ся внесенемъ д-ра Добряньского о переслуханє свѣдкôвъ на иншій точки акту обжалованя. — Д-ръ п. Соляньскій тому противить ся, а *трибуналъ ухвалюв вôдмовити жаданю приватного обвинителя.* — Д-ръ Добряньскій зголошує жалобу неважности.

Опôсля наступае вôдчитуванє декихъ актôвъ, мѣжъ ними з рокôвъ апеляційного коломыйского суду въ справѣ Данкнерôвъ противъ Енґельгарта и т. д., зъ якихъ ясна вина Данкнерôвъ. Та на жаль тяжко намъ подати докладнѣйшій вмѣстъ сихъ цѣнныхъ документôвъ, бо президентъ трибуналу вôдчитавъ ихъ такъ, що ледви що десяте слово можна було полапати.

На тôмъ закôнчено доказове поступованє а лавѣ присяжныхъ судьѣвъ поставивъ трибуналъ слѣдуючѣ два питаня:

1) Чи обжалованый Адамъ Косьміньскій виненъ, що въ артикулѣ, помѣщенôмъ въ часописи Gazeta urzędnicza зъ 15-ого мая 1898 обвинивъ фальшиво д-ра Окуневского о нечестный чинъ, що мôгъ бы выставити его на погорду або понизити?

2) Чи обжалованый виненъ, що въ згаданôмъ артикулѣ обвинивъ фальшиво д-ра Окуневского о згôрдній прикметы и такій спосôбъ думаня, що мôгъ бы его выставити на погорду або понизити?

Д-ръ Добряньскій забирае голосъ що до змѣны въ стилізаціи питань. Покликуючи ся на §. 318 карн. процед., де сказано, що питаня ставленѣ лавѣ присяжныхъ належить такъ стилізувати, абы означенѣ були докладно и безсумнѣвно всѣ знамена и подробицѣ злочину, жадае, абы перше питанє доповнено точно пôсля акту обжалованя що-до поодинокихъ его усгупôвъ, бо иначше не можливо присяжнымъ судьямъ на такъ загально устилізоване питанє, якъ оно вышло вôдъ трибуналу, дати здецидовану вôдповѣдь.

Коли д-ръ Добряньскій скôнчивъ, пôднѣсъ ся оборонець д-ръ Соляньскій. Хто бы думавъ, що вôнъ буде збивати правничѣ выводы д-ра Добряньского, той грубо помылявъ ся. П. Соляньскій не пробувавъ сеи трудной роботы, але за те выголосивъ предовгу елеґію надъ нещасливымъ положенемъ своего клієнта. Представивши, якъ то невинного урядника чѣпае ся дужій посолъ, та якъ не досыть, що переслѣдує ся его интерпеляціями, але ще волочить ся его по судахъ, почавъ п. Соляньскій зъ безмежнымъ патосомъ (що пригадувавъ дуже сентенцію: „вôдъ возвышеного до смѣшного одинъ крокъ"): „Lecz gdy temu człowiekowi, co z zimną krwią, wprost z anielską flegmą znosił wszystkie możliwe zarzuty, zarzucano ni mniej ni więcej, że on bierze łapówki, zawrzała w nim krew i on musiał się bronić. Bo przyznacie, panowie, że to już było za dużo! „Wszystko zniosłem, wszystko ścierpiałem, ale co za dużo, to za dużo! — tego już nie zniosę!" Такъ змалювавши душевнѣ псевдотортуры своего клієнта, ударивъ п. оборонець въ иншу струну. „Kto stoi przed wami? Biedny urzędnik, urzędnik rządowy, co nie jedno musi znieść i wbrew swej własnej woli wykonać. Cała jego egzystencya, egzystencya jego rodziny wisi dziś na włosku. Zlitujcie się! — згортаючи руки наче до молитвы кликавъ п. Соляньскій, хочь властиво справою надъ якою мавъ говорити, була тôлько стилізація питань. Та самôй властивôй рѣчи посвятивъ оборонець зъ довгого балаканя ледви послѣдне реченє, що звучало, якъ звычайно: „Ponieważ w pytaniu pierwszem należycie poszczególniono występek, przeto sprzeciwiam się wszelkim poprawkom".

Трибуналъ и ту вôдмовивъ внесеню д-ра Добряньского и питаня лишили ся незмѣненѣ.

Д-ръ Добряньскій застерѣгъ жалобу неважности и забравъ слово для пôдпоры обжалованя.

(Дальше буде.)

НОВИНКИ.

— **Руска выстава артистична разомъ зъ выставою фантôвъ дяковскои льотеріи** *въ великôй сали Народного Дому отворена що дня вôдъ 9 години рано до 6 години вечеромъ. Вступъ вôдъ особы 60 сотиковъ, для молодежи шкôльнои 30 сотиковъ. За купленымъ льосомъ въ цѣнѣ 2 коронъ вступъ для одной особы на одно вôдвѣданє вôльный. Кождый щирый Русинъ, кожда щира Русинка, чи то руска родина мае патріотичный обовязокъ, въ мѣру вможности, вôдвѣдати выставу!*

— **Станиславôвскій Епископъ Шептицкій** доповнивъ дня 30 вересня с. р. посвященя церкви въ Рожновѣ, снятиньского деканата, а слѣдуючого дня розпочавъ канонѣчну візитацію косôвского деканату вôдъ парохіи Хомчинъ. Візитація потреває до 11 с. м., а Преосв. мае вôдвѣдати парохіи Рыбно, Кобаки, Старый Косôвъ, Косôвъ, Соколôвку и Тростянець.

— **200-лѣтный ювілей уніи львôвскои архидіецезіи** обходитиме ся буде у Львовѣ въ архикатедр. церкви вôдъ 12 до 14 жовтня зъ такою програмою: Въ пятницю 12 жовтня рано прибудуть процесіи зъ деканату львôвско-загородского и вôдъ 10 до 12 год. буде вôрменьска архієрейска служба Божа зъ проповѣдію. Въ суботу прибудуть процесіи зъ деканату городецкого и вôдъ 10 до 12 год. буде лат. архієрейска служба Божа зъ проповѣдію. Рôвночасно будуть проповѣды въ пятницю и суботу въ балькона на дворѣ. Въ недѣлю являть ся процесіи львôвскихъ церковъ, и вôдъ год. 10 до 12 руска архієрейска служба Божа зъ апостольскимъ благословенемъ. Крôмъ того вôдъ пятницѣ починае ся утреня и читанѣ службы Божѣ вже вôдъ 5 год. рано, а вôдтакъ сповѣдь вѣрныхъ, св. причастіе и проповѣди. — На свято мають прибути рускѣ владики зъ Перемышля и Станиславова.

— **Третій літературно науковій вечерницѣ філіи „Просвѣты" въ Стрыю** вôдбулисѣ въ четверъ 27. н. ст. вересня. Читали на сихъ вечерницяхъ: п. Желехôвскій [слух. гôрничои академіи] „про формацію землѣ" а д-ръ Євг. Олесницкій „про рôкъ 1848" [часть II.]. Руска публика зôбралась, якъ и на попереднѣ вечерницѣ, численно и выслухала вôдчитôвъ зъ повнымъ вдоволенемъ. Слѣдуючѣ вечерницѣ були вызначенѣ на 4-ого н. ст. жовтня.

— **Зъ Сокаля** одержуємо до умѣщеня отсю оповѣстку: Іспит на учительки робіт ручних жіночих розпічне ся перед ц. к. комісиєю єкзамінаційною в Сокалї дня 25. жовтня 1900. Подання до складання сего іспиту треба вносити до Дирекциї ц. к. Семинариї учительскої в Сокалї найдальше до дня 17. жовтня 1900. До подання треба долучити 1) доказ, що кандидатка скінчила 18 літ житя, 2) сьвідоцтво моральности, 3) сьвідоцтво здоровля, видане через лікаря повітового і 4) послїдне сьвідоцтво шкільне. — *В. Тисовский.*

— **Въ Островѣ коло Щирця** заходомъ кôлькохъ господарѣвъ и грôшми выбудовано дôмъ призначеный на тамошну читальню. Посвяченє дому вôдбуде ся въ недѣлю 7-ого с. м. по вечерни.

— **Зъ Перемышля.** Въ недѣлю [7-ого с. м.] въ „Рускôй Бесѣдѣ" въ Перемышли о. М. Святецкій буде читати про два головнѣ напрямы въ квестіи вôдносинъ женщинъ до пола мужеского и про Толстоя а патріотизмъ. Початокъ о 8 вечеромъ.

— **Опѣка кес. Змартвыхвстанцѣвъ надъ выхованками.** Дуже сумна пригода лучила ся въ интернатѣ Змартвыхвстанцѣвъ при Пекарскôй улици у Львовѣ. Описуе ю Słowo polskie: Очевникъ Г. зъ IV. клясы III, гімназіи скочивъ зъ вôкна другого поверха въ намѣрѣ самоубійчôмъ. А причиною сеи розпуки молодого хлопця була така: Въ недѣлю обовязанѣ всѣ ученики интернату клячѣти черезъ цѣлу службу Божу. Хлопець, не здужаючи не мôгъ клячѣти и выслухавъ богослуженя стоячи. О тôмъ донѣсъ котрыйсь зъ его товаришѣвъ ректорови Г., а сей засудивъ хлопця на кару — клячѣти цѣлу годину на коридори. Въ хлопци збудила ся амбіція — не хотѣвъ кару приняти и просивъ о змѣншене єи, але настоятельство интернату заявило єму, що або вôдбуде наложену на него кару, або буде выключеный зъ интернату. Хлопець згодивъ ся на то друге. Але коли приѣхавъ отець ученика, полагоджено справу въ сей спосôбъ, що хлопець лишивъ ся на дальше въ интернатѣ, а наложена кара мала ся єму даровати. Однакъ по вôдъѣздѣ вôтця почато наново переслѣдувати хлопця и вымагати вôдъ него, абы клячавъ на коридори. Зденервованый хлопець въ крайнôй розпуцѣ выбѣгъ на другій и скочивъ вôкномъ до огорода охоронки св. Іосифа. Потовченого, изъ зломаною ногою и безъ памяти, занесено до интернату на лѣченє, стараючи ся удержати цѣлу пригоду въ тайнѣ. Однакъ она выдôстала ся черезъ хіньскій муръ интернату на свѣтъ, абы голосно свѣдчити о педагогічныхъ здôбностяхъ кес. Змартвыхвстанцѣвъ.

— **Обида прокуратора и судьѣвъ.** Въ процесѣ тернопôльского прокуратора Бережницкого и судьѣвъ Бейнаровича, Дрималика и Дудровича противъ д-ра Морґенштерна редактора адвокатского орґану „Das Barreau" о обиду чести запавъ вырокъ, засуджуючій д-ра Морґенштерна на грошеву кару 100 коронъ взглядно 48 годинъ арешту, на заплату коштôвъ процесу и на оголошенє вырoку судового въ найблизшôмъ числѣ часописи „Das Barreau". Обжалованый зголосивъ вôдкликъ що-до вины и кары, а прокураторъ по причинѣ низького вымѣру кары.

— **Огнѣ.** Въ Лазахъ коло Щирця згорѣла дня 29 вересня зъ полудня одна хата, имовѣрно зъ пôдпалу, бо въ родинѣ була незгода по смерти вôтця. — Дня 1 жовтня надъ вечеромъ згорѣли въ Поверговѣ коло Комарна три обезпеченѣ стодолы зъ усѣмъ збôжемъ и кôлькома стôжками сѣна; причиною огню були здаеть ся дѣти. — Въ Порховôй въ повѣтѣ бучацкôмъ погорѣли д. 22 вересня два господарѣ; одному бѣдакови згорѣла хата, а другому господарскій будынку и часть збôжа (решту уратовано). Огонь мабуть бувъ пôдложеный, бо зачавъ горѣти оборôгъ вôдъ огорода. Якъ бы не велика тишина у воздусѣ, то була бы пôйшла зъ дымомъ часть села, бо будынки стояли тамъ дуже густо. — Въ Чемеринцяхъ перемышляньского повѣту выбухъ дня 1 жовтня зъ невыслѣдженои до теперь причины огонь и знищивъ 19 загородъ селяньскихъ зъ цѣлымъ сегорôчнымъ дорôбкомъ. Шкода выносить 90.000 коронъ и була лише въ части обезпечена, а 29 родинъ пôзостало безъ даху, одѣня и хлѣба. — Въ Отиніи згорѣвъ дня 25 м. м. тартакъ паровый Бредта. Шкода обезпечена.

— **Пята каденція судьѣвъ присяжныхъ у Львовѣ** розпочинае ся дня 15 жовтня.

— **Дрôбнѣ вѣсти.** Радникъ Сеферовичъ, директоръ почтъ, повернувъ зъ вôдпустки до Львова и обнявъ урядованє. — Въ Краковѣ вôдобравъ собѣ житє ветеринарь мѣскій Іосифъ Яцковскій, пôдрѣзавши собѣ горло бритвою; причиною самоубійства мала бути грызота совѣсти, що зложивъ фальшиво присягу въ судѣ. — Въ Римѣ увязнено жандарма зъ папскои сторожѣ, котрого пôдозрѣвають о сповненє знанои великои крадежи въ Ватиканѣ. — Въ Гамбурзѣ покусали щуры двоє дѣтій одного шинкаря; 8-тыждневôй дѣвчинцѣ погрызли лице й руки, а хлопчикови стегна. — Шахъ перскій переѣзджае черезъ Галичину 10-ого с. м. — На горѣ св. Бернарда поставлено недавно памятникъ для пса „Баррі", котрый за часъ своего житя выратувавъ 40 осôбъ вôдъ смерти. — Дня 4 н. ст. въ Яворовѣ при нагодѣ вправъ добровôльнои сторожи огневои одинъ зъ членôвъ столярь Левъ Тучапскій причепивъ зле линву на гакъ и въ наслѣдокъ того упавъ зъ высоты другого поверха на землю и зломавъ ребра, а може и ще яку тяжшу потерпѣвъ ушкоду.

Лихихъ наслѣдкôвъ недугъ, якѣ звычайно вытворюють ся зъ позôрно зовсѣмъ невинныхъ недомаганъ жолудка, можна цѣлковито устеречи ся черезъ уживанє въ пору досвѣдного средства домового „Бальсамъ д-ра Роза на жолудокъ". Правдивый можна дôстати у всѣхъ тутешныхъ аптикахъ и въ головнôмъ складѣ Б. Фраґнера, ц. к. надворного доставця въ Празѣ, 203-III. Гляди инсератъ!

Зъ Батятичь (пов. Жовкôвского).

Свѣтла Редакціє! Прошу ласкаво помѣстити отсе въ имени правды:

На тлѣ выборôвъ громадскихъ въ Батятичахъ зачала ся переписка въ „Дѣлѣ", и то досыть цѣкава. Але що черезъ неповнѣ або фальшивѣ дописи опінія публична може бути въ блудъ впроваджена, тому я, яко мѣсцевый парохъ, хочу забрати слово, оперте лишь на фактахъ, абы вже писаннѣ конець положити.

Именно перечитавши спростованє у вôвторковôмъ числѣ „Дѣла" (ч. 211) заявляю, що менѣ просто не хоче ся вѣрити, абы се спростованє п. Романовскій мôгъ писати. Выложу се по пунктамъ:

1) П. Романовскій знавъ добре о протестѣ, бо самъ власноручно написавъ на протестѣ „alegata z podpisami", самъ до вôйта выславъ черезъ жида и двохъ людей, отже мусѣвъ видѣти и пôдписы, а тыхъ я начисливъ [бо я видѣвъ протестъ] 65 а не 160, и то „селянъ" [єсли кождого, що на селѣ мешкае, селяномъ звати можна] такъ руского, якъ латиньского и „мойжешового вызнаня", а то: руского щось 20 и кôлька, латиньского до 10 а решта „мойжешового". О тôмъ прошу переконатись въ актахъ выборчихъ.

2) Жадного паламаря въ радѣ нема. Є оденъ въ селѣ, Гнатъ Ковча, и такъ смиренный рабъ божій що и п. Романовскій не повстыдавъ бы ся дуже, сли-бы зъ нимъ бувъ у радѣ. Але вôнъ не выбраный. Єсли-жь пôдъ „паламарями" мае ся розумѣти выбраныхъ провізорôвъ церкви, дяка, членôвъ братства церковного, то такожь не розумѣю, якъ бы п. Романовскій мôгъ се писати, знаючи, що у селяньства нема бôльшои чести, якъ стати провізоромъ св. церкви, а навѣть все у насъ такъ було, що вôйтъ все бувъ и провізоромъ церкви. Тому я, яко священикъ, мушу стати въ оборонѣ тыхъ людей, о котрыхъ въ спростованю згôрдно выражено ся. — Тôлько що-до „Спростованя", бо мене лишь тое обходить.

Що-до самого протесту, котрый такъ голоснымъ зроблено, то заявляю, що вôнъ лише противъ мене зверненый и длятого я не реаґувавъ противъ него, бо думавъ и думаю, що ц. к. староство не може взяти его на серіо, бо въ нѣмъ стôлько неправды, що вже зъ самыхъ актôвъ выборчихъ пôзнати можна, що хиба тамъ о щось иншого ходить, якъ о якійсь неґальности. А щобы и свѣтъ знавъ, якъ роблять ся протесты, прошу послухати!

Цѣлый протестъ мае 10 точокъ:

1) „Ксьондзъ оголошувавъ выборы, не вôйтъ; не дано знати дворамъ; ксьондзъ своихъ приклонникôвъ завôзвавъ, абы позабиравъ повномочія, а жиды и Поляки не знали о выборахъ." — Моя вôдповѣдь: ксьондзъ не мавъ права оголошувати выборôвъ. Оголосивъ ихъ поліцай передъ церквою и все такъ робить ся въ важныхъ справахъ, а навѣть було три плякаты, а до дворôвъ управненыхъ гнавъ ся поліцай зъ запрошенями [хочь такого права нема] *и п. Романовскій самъ голосувавъ навѣть*, а жиды и Поляки всѣ голосували якъ зъ нотъ, тожь чей знати мусѣли, що то выборы.

2) „Зволѣкано выборы, ажъ прийде ксьондзъ, котрый мавъ похоронъ." — Се неправда. Першого дня я чекавъ 1½ години до розпочину голосованя, бо писарь чекавъ на жидôвъ. А другого дня я мавъ дѣйстно похоронъ, але *голосованє зачато безъ мене* и она туй-туй були-бъ скôнчили ся, закимъ я зъ похорону вернувъ; то було сердечнымъ бажанемъ моихъ противникôвъ, але не вдало ся, бо я трафивъ ще на остатокъ, просто зъ фѣры. Той закидъ то дѣйстно вартъ выставы въ Парижи.

3) „Ксьондзъ покликавъ комісію собѣ „dogodn'y", самыхъ паламарѣвъ [щось якъ въ спростованю!]. — Неправда! Ксьондзъ не покликувавъ, бо не мавъ права, а покликувавъ вôйтъ, и то такихъ, що ксьондзъ потôмъ нарѣкавъ, що вôйтъ не кликавъ и зъ нашои стороны когось, тôлько вже мене выпадало покликати, бо я прийшовъ до канцеляріи громадскои. А навѣть оденъ „менѣ dogodny" членъ комісіи пôдписавъ протестъ, але певно не знавъ, щô пôдписує.

4) „Члены комісіи були всѣ *анальфабеты*" тожь ксьондзъ робивъ, що хотѣвъ! — що ксьондзъ робивъ, то видко зъ актôвъ выборчихъ, але и то неправда, що сказано о „анальфабетизмѣ", бо всѣ писати умѣють, а вже-жь писарѣ оденъ и другій не анальфабеты — и они верещали-бъ на цѣлу Галичину, якъ бы ксьондзъ щось хотѣвъ, бодай на свою сторону тягнути.

5) „Ксьондзъ „rozkazał" голосувати картками и черезъ тое не було свободы". — Поминувши, що устава не взбороняе голосувати картками, то найлучшій доказъ, якъ бояли ся люде мого наказу, є се, що въ III. и II. колѣ на 58 голосуючихъ лише по 23|4 голосôвъ вôддано на руску лісту, а решта голосували ажъ на 70 и бôльше людей на радныхъ, то отже хиба бôльшои свободы не могло бути, коли мало бути 10 радныхъ въ кождôмъ колѣ, а на 70 голосы падали, ну и помимо нашои лісты ажъ 3 перейшло.

6) „Вôйтъ не замыкавъ нѣ отворювавъ голосованя, тôлько ксьондзъ". — Неправда! Всѣ чули, що все вôйтъ везававъ и коротко оголошувавъ такъ початокъ якъ и конець олосованя.

7 и 8) „Нѣхто не контролювавъ голосôвъ и ксьондзъ робивъ та рахувавъ, що хотѣвъ". — Неправда! Ксьондзъ мавъ добрый нюхъ и знавъ, що „coś będzie", тому все до обрахунку кликано жидôвъ. Най они посвѣдчать, а акты выборчѣ найлучше можуть сказати, якъ раховано. Але що бôльше, комісія 2 голосы невыразно вписанѣ признала противнôй сторонѣ, такъ що черезъ тое нашъ кандидатъ оденъ упавъ, и я самъ такъ призназъ.

9) „Ксьондзъ „obstalowywał" людей и мавъ 6 повномочій." — Неправда! Акты выборчѣ найлучше вказують, що я мавъ лишь одно повномочіе, и то на прошенє старого чоловѣка, що прийшовъ не до своего кола, а потôмъ далеко було єму другій разъ ити [бо ажь изъ Здешева, 10 клм.]. А що я нѣкого не „obstalowywał", то найлучшій доказъ се, що наша ліста побѣджувала лише двома або трема голосами. Впрочôмъ, здаеть ся, вôльно „obstalowywać".

10) Далѣ то вже справдѣ horrendum — закидъ, що „въ I. колѣ знайдено бôльше картокъ, якъ голосуючихъ". — Рѣчь була така: Гейнохъ Шоръ мавъ повномочіе на I. коло вôдъ Нухима Шора и кинувъ замѣсть одной двѣ картки [здаесь намовленый]. Але що нема злого, щобы на добре не вышло, всѣ выборцѣ, що голосували на п. Романовского пôдписувались [głosujący N. N.], тожь комісія вôдъ разу знайшла картку зъ пôдписомъ: „*голосуючій Гейнохъ Шоръ*", а що Гейнохъ Шоръ не мавъ права права въ I. колѣ голосувати, то уневажнено тую картку яко неправну. Отже „sztuczka" не удала ся, але що то шкодить написати въ протестѣ! Прошу-жь судити, на чôмъ нинѣ свѣтъ стоить? Брехня на брехни ѣде, брехнею погане.

Сей *славный протестъ* закôнчено невинненькимъ а честнымъ доносомъ до ц. к. Староства, що ксьондзъ такъ страшно ненавидить Полякôвъ и жидôвъ, що тымъ неборакамъ годѣ вытримати въ Батятичахъ... А ту я, той ворогъ, самъ голосувавъ на двохъ Полякôвъ-хлопôвъ и на одного Нѣмця-кольоніста „dla świętej zgody".

А що-до того, хто пôдписавъ протестъ и що пôдписовавъ, можу кôлькохъ доставити, що не знали, на що пôдписують ся, а декотрѣ просто кажуть, що *длятого пôдписали, що они не выбранѣ.* А найцѣкавѣйше то, що оденъ бувъ на нашôй лістѣ и перепавъ, за то пôдписавъ протестъ, бо каже „вы зъ мене дурня зробили, вставили мене на картку, а не выбрали". Гонорна людина! Такожь одна жидôвка [Зісель Кацъ] сказала, що протесту не пôдписувала анѣ пôдписувати не казала. Отже прошу собѣ самымъ выробити переконанє о знаменитôй вартости сего протесту.

Але то такъ, абы правду сказати: Ксьондзъ хотѣвъ парохянамъ очи отворити, яку мають мати раду, абы въ селѣ ладъ бувъ „свôй", тожь конклюзія: „z tego wszystkiego nic nie będzie" — ну и робить ся такъ, абы „nic nie było". Але въ якій спосôбъ, се вже друга рѣчь. Але чи сеи гадки есть и ц. к. Староство а евентуально Намѣстництво — videremus!

Володимиръ Чеховичъ, парохъ Батятичь.

Зъ ц. к. Дирекціи держ. зелѣзниць.

Дня 1. жовтня с. р. отворено перестанок „Фурт-Пролїнґ", лежачий між стациєю Оппоніц і перестанком Ґайссуц на шляху вузкоторової зелїзницї Вайндгофен н. Ібс-Кінберґ-Ґамінґ, для руху особового і пакункового.

Від 1. жовтня с. р. переходять поїзди ч. 2555 і 2556 на шляху Чернївцї-Новоселицї 3 рази в тиждни, а то: поїзд 2555 в понедїлок, середу і пятницю, поїзд 2556 в понедїлок, середу і недїлю.

Іменем угорско-західної зелїзницї подає ся до відомости, що при XI. льосованю 4% довгу срібних облїґів сеї зелїзницї з емисиї 1890, відбутім на дни 1. жовтня 1900 в присутности ц. к. нотаря вильосовано після пляну числа: 190. 256, 549, 1028 і 1240 — разом 5 штук. Номінальну вартість вильосованих облїґів довгу буде виплачувати ся почавши від 1. сїчня 1901

ВАЛЕНТИНЪ певне средство противъ выпаданя и на порôстъ волося, цѣна 6 кор., пôвъ флякона 3 к. 10 сот.

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ
Львôвъ: склепы власнй улица Сикстуска ч. 25, Ринокъ ч. 11. Кремôвъ: Суконнице ч. 20. Чернôвцѣ: Галицъ 3. Перемышль: ул. Францішканьска ч. 4.

за зворотомъ орігінальних облігів разом з всіма купонами, платними по сім реченци та з тальоном. З днем 1. січня 1901 устають дальші відсотки сих облігів довгу, проте вартість бракуючих купонів з пізнійшим реченцем виплати потрутить ся при виплаті вартости облігів.

Телеґрамы.

Вѣдень 6 жовтня. Зъ причины бесѣды посла Пфершого, выголошенои на вѣчу въ Трутновѣ, въ котрôй закинувъ австрійскому звязкови торговельному, що выслугуе ся ворогамъ нѣмецкого народа, оголосивъ сей звязокъ отвертый листъ противъ Пфершого, въ котрôмъ пятнуе его закиды, що суть ложю.

Лондонъ 6 жовтня. Выборы выпали корисно для правительства. Зъ помѣжь 670 членôвъ парламенту выбрано въ друге 432, зъ того 257 припадае на консерватистôвъ.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. Т. Ля. въ Па. До кôнця року ще 2 кор. 40 с. — З. Го. въ Во. Прийде ще 20 с. — М. Ли. въ Го. и. Ду. До кôнця жовтня ще 40 с. — В. Ми. въ Гр. За жовтень ще 40 с. — М. Би. въ Д. За жовтень ще 80 с. — В. Де. въ Кр. Теперь за вересень а не за жовтень. И. Ме. въ Ко. Ще 6 кор.

Надôслане.

Оборонець въ справахъ карныхъ
Д-ръ І. БАРАНЪ
отворивъ бюра у Львовѣ улиця Третього Мая число 21. 473 4—8

Спеціялістъ недугъ шкôрныхъ и венеричныхъ
Д-ръ Левъ Рапъ
повернувъ и ординуе вôдъ 9—12 и вôдъ 2—5.
456 Ягайлоньска ч. 13, II. поверхъ. 6—6

Оповѣщене.

Зъ днемъ 1 падолиста с. р.
РЕСТАВРАЦІЯ ЦЕНҐУТА
перенесе ся до готелю **Брістоль** при улици **Короля Людвика ч. 21.** 445 10—10

Найчистѣйша алькалічна
GIESSHÜBLER
вода щавова. 69

Яко добру и певну льокацію
поручаемо:
4½% Листы гіпотечнй,
4% Листы гіпотечнй короновй,
5% Листы гіпотечнй преміованй,
4% Листы Тов. кред. земского,
4½% Листы Банку краевого,
5% Облігаціи Банку краевого,
4% Позичку краеву,
4% Облігаціи пропінаційнй и всякй ренты державнй.

Паперы тѣ продаемо и купуемо по найточнѣйшôмъ курсѣ деннôмъ. 374 [8]

КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. упр. акц. Банку галиц. гіпотечного.

ИНСТИТУТЪ ДЕНТИСТИЧНЫЙ
Львôвъ Гетьманьска ч. 6

складаючій ся зъ кôлькохъ вôддѣлôвъ въ котрыхъ дентистки и дентисты лѣкарѣ выконують: пльомбоване пôсля найновѣйшихъ засадъ науки вынимане зубôвъ безъ болю, при жѣсцевôмъ знечуленю або и успленю, обтураторы при вадахъ и бракахъ пôднебѣня, вставлюване штучныхъ зубôвъ и на золотѣ безъ пôднебѣня.

Также лѣчить ся хоробы ясенъ и устнои ямы.

Для провінціи запроваджено тую выгоду, що надôсланй почтою зукненй, зломанй и т. д. штучнй зубы направляе ся и высылае ся вôднорогною почтою безъ особистого приѣзду. — Институтъ отвореный цѣлый день. 84

Д-ръ Л. Вікторъ.

ЛИШЬ
въ реставраціи НАФТУЛЫ ТЕНФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12 дôмъ власный, можна дôстати щоденно вже о годинѣ 8-ôй рано горячѣ снѣданя.

ЦѢННИКЪ

Печеня вепрова зъ капустою	16 кр.
Свѣжй легкѣ	14 „
Флячки	1[illegible] „
Нôжка телача зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	8 „
Каваръ	1[illegible] „
Обѣдъ въ абонаментѣ	[illegible] „

Всякй напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣреннѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи реставраціи, даю вôдбираючимъ марки. — Найлѣпшй вина по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вôдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великôй выбôръ стравъ и напиткôвъ заосмотрена кухня.

79 221—? Въ высокимъ поважанемъ
НАФТУЛА ТЕНФЕРЪ

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ
Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

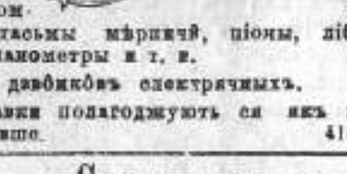

поручае въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокли далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничй, піоны, лібели манометры и т. и.

Урядженє дзвôнкôвъ електричныхъ.

Всякй направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 41/8

Русинъ урядникъ державный, молодый и пристойный, одруживъ бы ся въ Русинкою. Пожадана есть фотографія. На анонімы не вôдповѣдае ся. Переписка на адресу: „Русинъ" черезъ Адміністрацію „Дѣла". 470 5—5

Полотна, бѣле столове рушники, хусточки, дреліхи и т. п. власнй выробы
поручае по цѣнахъ умѣреныхъ
Краеве товариство ткацке „ПРЯХА" зъ Кросна
Замовленя зъ провінціи просимо недсылати до Кросна.

Почта, телеґрафъ и стація зелѣзницѣ въ мѣсци. — Пробки и цѣнники присылаемо на жадане даромъ и оплатно

Заразомъ остерѣгаемо, що репрезентантомъ нашои фирмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, е п. А. ЛЬОХЕРЪ, а иншихъ агентôвъ анѣ похатникôвъ не высылаемо. 2 56—52

Таблицѣ зъ металю
ЛИТЙ
таблицѣ надмогильнй, таблицѣ для Выдѣлôвъ повѣтовыхъ, нумеры на домы, таблицѣ мосяжнй въ бляхи прасованй для лѣсном сторожи. — Пльомбы олованй и ґузики до пльомбованя — выконуе найдешевше
Лѣярня выробôвъ металевыхъ
ГЕНРИКА ШАПІРЫ
Львôвъ ул. Коперника ч. 3, (побôчь аптеки п. Міколяша.) 2-8 26—?

НОВОСТЬ. НОВОСТЬ
Хто хоче мати красне и бѣле лице,
най уживае кремъ вехôднои красоты и воду лілієву Станислава Липницкого, котра усувае веснянки и жовтй плямы зъ лиця, а лице выбѣлюе и робить нѣжнымъ.

Дôстати можна лише въ дроґеріи
Станислава Липницкого
У ЛЬВОВѢ
386b ул. Сикстуска, ч. 21 25—34

Найдовше
потреватн можуть ґардеробы, коли они хемічно чищенй и прасованй [и выглядають якъ новй] въ першôмъ вѣденьскôмъ хемічнôмъ
Заведеню чищеня плямъ
СИМЕОНА ВАЙСА
У ЛЬВОВѢ
лише при улици Коперніка число 12.

На жадане чищу убраня за помочію апаратôвъ въ протягу кôлькохъ годинъ. Листы похвальнй зô всѣхъ сторôнъ.
474 5—10

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА
І. ЛЬВÔВСКЕ
Photo-Plasticon
(46 разôвъ преміоване.)
Въ сѣмъ тыждни до побаченя
Четверта нова серія
Выстава Париска 1900.
Вступъ 10 кр. 97

ЛЕОПОЛЬДЪ ГЕРМАНЪ
бюро технічне
Львôвъ, улиця Городецка число 14А.

Фабричный складъ машинъ, знарядôвъ, артикулôвъ технічныхъ, касъ огнетреваліхъ, сикавокъ и помпъ. Проектуе и урядже **Горальнй, Бровары, Тартаки. Фабрики крохмалю и Сиропу картофляного, Цегольнй, Млыны воднй и паровй** якъ також всякй заведеня фабричнй и промыслово-господарскй
Урядженя для електричного освѣтленя и перенесеня силы.
Водопроводы и огрѣвальнй центральнй.
Выконуване всякихъ дотычныхъ проектôвъ и робôтъ реконструкційныхъ. 468 4—5

ЗАЛЮЗІИ и СТОРЫ
припоручае П. Т. Публицѣ по найдешевшихъ цѣнахъ фабрика
І. ХРІСТОФА
заложена въ р. 1873 267 31—36
Львôвъ, улиця Яблоновска ч. 9.

„КОНСЕРВАТОРЪ"
[le Conservateur.]

заведене для Обезпеченя выпосаженя для молодежи и забезпеченя на старôсть для дорослыхъ.
истнуючій въ Парижи вôдъ р. 1844.

Ґенеральна Репрезентація для Австро-Угорщины
у ВѢДНИ I. Elisabethstrasse 3.

Иматрикульованй полісы: . . . 457,414·783 франкôвъ
Сумы выплаченй членамъ: . . . 224,316.836 „

Вѣденьска ґенеральна Репрезентація пошукуе пôдъ корестными условами для всхôдной Галичины вôдповѣдныхъ Заступникôвъ, котрй мають обширнй знакомости помѣжь властителями дôбръ, духовеньствомъ, мѣщаньствомъ и селяньствомъ. Особливо заступники зъ рускогo духовеньства мають першеньство.

Оферты зъ поданемъ дотеперѣшного опису житя просять ся адресувати: „**An die General Repräsentanz der „Conservateur", I. Elisabethstrasse 3. Wien.**"
472 3—3

Товариство взаимного кредиту
„ДНѢСТЕРЪ"
стоваришене зъ обмеженою порукою
Львôвъ, ринокъ ч. 10 (дôмъ „Просвѣты".)

Удѣляе позички за оплатою 5½% и 1% додатку на кошта адміністраційнй, властителямъ ґрунтôвъ и господарствъ до 500 коронъ за порукою двохъ вôдповѣдныхъ ручителѣвъ або за интабуляцію на першôмъ мѣсци, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ. Священики, не посѣдаючй реальностей, мусять крôмъ поруки двохъ ручителѣвъ предложити еще полісу житеву; обезпечатись можна черезъ „Днѣстеръ" въ Товариствѣ взаимныхъ обезпеченъ въ Краковѣ пôсля всякихъ можливыхъ комбінацій.

Товариство взаим. кред. „Днѣстеръ" приймае вкладки до опроцентованя вôдъ членôвъ третыхъ осôбъ по 4%.

Удѣлъ членьскій выносить 50 кор., вписове 2 кор.

Членомъ бути и позичку дôстати може тôлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ". 34

Информаціи удѣляе Дирекція листовно або аґенты Товариства взаимныхъ обезпеченъ „Днѣстеръ".

Конечне для домового обходу!
Д-ра РОЗА (ROSA) БАЛЬСАМЪ
на жолудокъ,
зъ аптики Б. Фрагнера въ Празѣ

есть вôдъ 30 лѣтъ загально знанымъ средствомъ домовымъ дѣлаючимъ на побуджене апетиту и на легкій столецъ. При реґулярнôмъ заживаню его процесъ травленя змôцнюе ся и удержуе ся въ правильнôмъ ходѣ.

Велика фляшка 2 К., мала 1 К., почтою 40 сот. бôльше.

За попереднымъ надôсланемъ 2·56 К. высылае ся велику фляшку, а 1·50 К. малу фляшку franco на всѣ стаціи австро-угор. монархіи.

ОСТОРОГА! На всѣхъ частяхъ опакованя видне подана побôчь законно обезпечена марка охоронна

ПРАГСКА МАСТЬ ДОМОВА
зъ аптики Б. Фрагнера въ Празѣ

то старе, насамперед въ Празѣ ужите средство домове, що удержуе раны въ чистотѣ и охоронюе ихъ, усмиряе запалене и болѣ та дѣлае охолоджуючо.

Въ дозахъ по 70 сот и 50 сот.; почтою о 12 сот. бôльше.

За попереднымъ надôсланемъ 3·16 К. высылае ся ⁴⁄₁ дозъ, або 3·36 К. ⁴⁄₂ дозъ, або 4·60 К. ⁴⁄₁ дозъ, або 4·96 К. ⁸⁄₂ дозъ franco на всѣ стаціи австро-угорскои монархіи

ОСТОРОГА! На всѣхъ частяхъ опакованя виднѣе побôчь подана марка охоронна, законно обезпечена

ГОЛОВНЫЙ СКЛАДЪ: **Apotheke B. FRAGNER** „zum schwarzen Adler" **Prag**, *Kleinseite, Ecke der Spornergasse.*

Высылка почтова щоденно.
Склады въ аптекахъ Австро-Угорщины. 466 2—25

ОПОВѢЩЕНЄ.
Загальнй зборы членôвъ „Народнои Торговлѣ"

общества зареєстрованого зъ ограниченою порукою, за рôкъ адмін. 1899/1900 вôдбудуть ся дня 2 н. ст. падолиста 1900 р. о 4-тôй годинѣ зъ полудня у власнôмъ домѣ у Львовѣ, Ринокъ ч. 36 I. поверхъ.

ПОРЯДОКЪ ДНЕВНЫЙ:

1. Вôдкрыте зборôвъ предсѣдателемъ Совѣта управляючого и уконституоване загальныхъ зборôвъ.
2. Справоздане Совѣта управляючого зъ дѣяльности и білянсъ за рôкъ адмін. 1899/1900.
3. Справоздане и внесене головного комітету контрольного (§§. 34 и 46 стат.).
4. Доповняючій выбôръ двохъ членôвъ Совѣта управляючого по мысли §. 15 статута.
5. Доповняючій выбôръ одного члена Совѣта управляючого по мысли §. 17 статута.
6. Означене высоты марки презенційнои для членôвъ Совѣта управляючого на рôкъ адмін. 1900/1.
7. Выбôръ головного комітету контрольного на рôкъ адміністраційный 1900/1.
8. Внесеня членôвъ.

Яко леґітимація для членôвъ служать ихъ книжочки удѣловй. Члены выповѣвши свои удѣлы не мають права голосу и участи въ загальныхъ зборахъ.

У Львовѣ дня 3 жовтня 1900.

Вôдъ Совѣта управляючого „Народнои Торговлѣ".

Д-ръ Шасный Сельскій предсѣдатель. *Д-ръ Кость Левицкій* членъ Совѣта.

Примѣтка. Білянсъ за р. адм. 1899/900 буде выложеный вôдъ 16 жовтня у всѣхъ складахъ „Народнои Торговлѣ" и въ канцеляріи дирекціи. На жадане вышле канцелярія дирекціи білянсъ почтою оплачено. (1—3)

Старинности
первораднй и дорогоцѣннй купуе для Парижа и Лондона, а именно: Предметы въ емаліи, золотѣ, срѣблѣ, порцелянѣ, бронзѣ, матеріи, ґобеліны, образы, мініатуры, біжутеріи, деревори ы, меблѣ, оружє, збр ѣ и т. п. Оферты зъ точнымъ описомъ або фотографіями прошу адресувати до Якова Кляйнера въ Новôмъ Санчи. 4-9 2—4

Природнй вина
до ужитку церковного,
дальматиньскй, тирольскй, полудньово-италійскй літръ вôдъ **48 кр.** *припоручае*
А. Жуліяні и Г. Травнеро
У ЛЬВОВѢ
улиця Домініканьска ч. 7.
834 87—156

КОМАР
двотижднєвник гумористично сатиричний.

Одинокий гумористичний ілюстрований орган на Руси. Видає і за редакцию одвічає: Іван Кунцевич.

Цілорічна передплата 4 зр., на пів року 2 зр., чвертьрічно 1 зр. Редакция і адміністрация: *Львів, ул. Личаківска ч. 23.*

Чому „Торіль"
є лѣпшій, нѣжь Лібіґа мяснй екстракты?

Пôсля власного высказу Лібіґа поживныхъ и покрѣпляючихъ складникôвъ въ екстрактахъ Лібіґа нема. Ажь нѣмецкимъ повагамъ повело ся найти се епохальне улѣпшене.

„Торіль" є мяснымъ екстрактомъ зъ найлѣпшои воловины зъ покрѣпляючими и поживными складниками.

Жадати всюды „Торілю"!
Головный складъ для Австріи и Угорщины: Franz May, Wien VIII. Josefstädterstrasse 64. 351 3—3b

Лінія Голяндія-Америка Роттердамъ-Ню-Йоркъ.

Найблизшй вôдъѣзды:

II жовтня „Статендамъ" о 3 год. по полудни; 18 жовтня „Спарндамъ" о год. 10 передъ полуд. 25 жовтня „Роттердамъ" о год. 2 по полудни. 1 падолиста „Маасдамъ" о год. 7 по пол.

Новй пароходы зъ подвôйными шрубами:

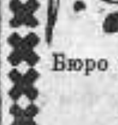

Ротердамъ 8302 тонъ, Статендамъ 10 320 тонъ, Потсдамъ 12.500 т.

Цѣны першихъ каютъ вôдъ 360 кор. и высше, другихъ каютъ 216 к. и высше, III. класы 197 к. 40 с. въ Вѣдня. } зъ приставани.

Бюро у Вѣдни: Для каютъ: I. Kolowratring 10: для III. класы: IV. Weyringergasse 7 A.

Австрійскй філія въ Бернѣ, Инсбруку и Трієстѣ. 59

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Ч. 216. Львôвъ, Понедѣлокъ 25 Вересня (8 Жовтня) 1900. Рочникъ XXI.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ) о 5-тôй годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вô второкъ, и вô второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и інсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9. и А. Ольшевского ул. Килиньского 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Riemer, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитôсть за інсераты платить ся у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ
въ Австріи: за границею:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . . 22 зр.
на пôвъ року . . 8 зр. на пôвъ року . . 11 зр.
у Львовѣ:
на цѣлый рôкъ . . 14 зр. на пôвъ року . . 7 зр.
на чверть року . 3·50 зр. на мѣсяць 1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженя. — Рекламаціи неопечатанй вôльнй вôдъ порта.

Поединоке число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошеня звычайнй принимають ся по цѣнѣ 10 кр вôдъ одноі стрôчки інсератовоі або еи мѣсця а въ рубрицѣ „Надôслане“ по 25 кр. в. а.

Подяки и иншй донесеня приватнй числять ся по 15 кр вôдъ стрічки.

Зъ руху выборчого въ краю.

——

Екзекутивный комітетъ выборчій въ Коломыи просить пп. кандидатôвъ, що хотять убѣгатись о мандатъ зъ IV. и V. куріи выборчого округа коломыйского, щобы найдальше до дня 10 н. ст. жовтня (до 10-ого включно) зголосили свои кандидатуры на руки д-ра Олекс. Кульчицкого въ Коломыи.

При сей нагодѣ подаємо зъ письма нашого дописувателя Олега Сатира отсѣ вѣсти зъ руху выборчого въ повѣтѣ коломыйскôмъ:

Зъ припорученя Народного Комітету вôдбули ся дня 19 вересня с. р. въ Коломыи довѣрочнй зборы всѣхъ визначныхъ людей зъ Коломыйщины. Поручъ великого числа селянъ були и священики, а також представителѣ рускои интеліґенціи. Зôйшли ся всѣ готовй до бою патріоты націоналы, безъ огляду на рôзницѣ, якй ихъ дѣлять въ сякôй чи такôй справѣ.

Зборы отворивъ д-ръ Кульчицкій, звернувши увагу зôбраныхъ на важнôсть хвилѣ, вôдкликавъ ся до участникôвъ, щобы честно и гôдно приступили до цѣлои акціи выборчои, а передовсѣмъ до сеи нарады. Пôднѣсши, що тутъ иде о добро селяньства сказавъ, що и успѣхъ залежить вôдъ самыхъ селянъ, вôдъ ихъ заходôвъ и працѣ. Ворогъ спôльный, тожь годѣ намъ себе взаимно поѣдати; поки-що не може у насъ мати мѣсця борба національныхъ опозиційныхъ партій мѣжь собою, якъ се дѣесь мѣжь Поляками на Мазурахъ; у насъ всѣ націоналы повиннй ити разомъ. Опôсля предложивъ на голову зборôвъ о. Т. Войнаровского зъ Балинець, а зôбранй згодились на се одноду̂шно.

О. Войнаровскій сперщу пояснивъ чому мы доси мали такъ малй користи зъ выборôвъ? Бо було дрôбне число нашихъ послôвъ. Се, що вôдъ численности нашои репрезентаціи богато залежало, зрозумѣли вороги нашй и старали ся всѣми силами звести еи — коли не до зера, то бодай кôлько можна зменшити еи. Пропала вже „зелѣзна рука“, може красшій часъ настане, але и теперь всьо залежить лишь вôдъ насъ самыхъ. Часу досыть, тожь треба щиро аґітувати, а передовсѣмъ припильнувати правыборôвъ. А щобы робота була одноцѣльна, треба завязати комітетъ.

Вôдтакъ розвинула ся ширша дискусія, въ якôй забирало голосъ богато зôбраныхъ, и роздумувано надъ способами, якй бы вели до успѣху, а выборцѣ въ давнѣйшихъ лѣтъ розказували про рôзнй „леґальности“, якихъ вони зазнали. Вôдтакъ выбрано зъ присутныхъ комітетъ повѣтовый, зложеный изъ сѣмдесяти осôбъ. Задачію того комітету есть вести рухъ выборчій въ повѣтѣ коломыйскôмъ. Рôвночасно выбрано комітетъ екзекутивный зложеный зъ вôсьмохъ осôбъ [зъ интеліґенціи и селяньства], котрого задачію есть кермувати рухомъ выборчимъ въ повѣтѣ. Надъ особою кандидата не застановлювано ся, уважаючи сесю справу за передчасну, а за те выбрано делеґатôвъ селяньскихъ зъ кождого села въ повѣтѣ котрыхъ задачою є перевести правыборы по селахъ користно для народу. — На внесене п. Веселовского поручено екзекутивному комітетови выготовити на слѣдуюче передвыборче вѣче рефератъ поясняючій права и обовязки выборцѣвъ та правыборцѣвъ. На сѣмъ нарады закôнчено.

Перше передвыборче вѣче скликує на 12-ого [въ пятницю] до павільону въ мѣскôмъ огородѣ одиноке політичне товариство въ Коломыи „Народна Воля“. Нема сумнѣву, що вѣче буде численне.

——

Зъ Ярославщины довѣдуємо ся, що на нинѣ [8-ого жовтня] призначено довѣрочне зôбране бôльшого числа виднѣйшихъ Русинôвъ зъ повѣта ярославского. Повѣтъ ярославскій выбирає посла зъ IV. куріи вразъ изъ чешанôвскимъ, а въ Чешанôвщинѣ, якъ вѣдомо, зборы Русинôвъ поставили кандидатуру д-ра Данила Стахуры.

Въ повѣтѣ ярославскôмъ заносить ся на кôлька кандидатуръ навѣть въ IV. куріи. Изъ Стояловцѣвъ кандидують тамъ Цена зъ IV. куріи а Вількъ зъ пятои. Знову же соціялісты ставлять тамъ кандидатуры Петра Новаковского зъ IV. куріи, а Шіфлера зъ V-ои. Дня 30 вересня вôдбули ся въ Ярославѣ зъ ініціятивы соціялістôвъ зборы селянъ та робôтникôвъ и тамъ выплыли всѣ чотири кандидатуры. Що-до IV. куріи селянинъ Богуцкій вказавъ на заключеный при послѣднôмъ выборѣ договôръ мѣжь Русинами и Мазурами въ повѣтѣ, що при слѣдуючôмъ выборѣ Мазуры не будуть ставити свого кандидата але будуть голосувати на Русина. Отже мазурскй селяне повиннй того договору додержати, повиннй узнати право Русинôвъ мати симъ разомъ свого посла, тымъ бôльше, що прецѣнь Русины становлять бôльшôсть въ повѣтѣ. При голосованю бôльшôсть заявила ся за кандидатурами Новаковского и Шіфлера.

——

Зъ Брôдщины пишуть намъ:

Дня 1 жовтня вôдбули ся зборы мужѣвъ довѣря зъ цѣлого повѣту брôдского, на котрыхъ явили ся також делеґаты каменецкого комітету.

Зборы ухвалили передовсѣмъ, щобы всѣ Русины безъ рôзницѣ партій ишли солідарно при выборахъ, и взывають оба головнй комітеты выборчй у Львовѣ щобы злучили ся въ одинъ спôльный комітетъ.

Потôмъ о. Исид. Зельскій зъ Милятина выголосивъ свое вѣроисповѣданє політичне и зборы одноду̂шно приняли его кандидатуру зъ IV. куріи на округъ Броды-Камѣнка. Отже кандидатура о. Зельского, принята вже попередъ також одноду̂шно на зборахъ мужѣвъ довѣря въ Камѣнцѣ струмиловôй, вже остаточно порѣшена.

Що до кандидатуры зъ V. куріи на округъ Броды-Сокаль-Камѣнка-Рава-Жовкôвъ зборы поставили кандидатуру о. Теодосія Ефимовича, пароха зъ Половець и поручили выбраному комітетови выборчому для переведеня выборôвъ зъ обохъ курій, въ котрого складъ входять и выдѣлъ брôдскои „Селяньскои Рады“ и по трехъ мужѣвъ, по бôльшôй части священикôвъ зъ кождого округа судового (золочецкого, брôдского и лопатиньского), щобы той комітетъ порозумѣвъ ся зъ комітетами другихъ повѣтôвъ для остаточного порѣшеня кандидатуры зъ V. куріи.

——

Зъ Борщѣвского пишуть намъ:

Въ нашôмъ повѣтѣ ще не порѣшена справа кандидатуръ нѣ на курію IV. нѣ на V-ту. Найвôдповѣднѣйшій на IV. курію кандидатъ д-ръ Дорундякъ рѣшучо заявивъ, що кандидатуры не приме, а на случай выбору зложить мандатъ. Тогдѣ селяне зажадали кандидатуры о. Омел. Глѣбовицкого зъ Циганъ, однакъ и о. Глѣбовицкій не принявъ. Зъ огляду на те найбôльше тамъ має теперь кандидатура о. Олесницкого зъ Трôйцѣ, припоручена д-ромъ Т Окуневскимъ и принята на довѣрочнôмъ зборѣ въ Борщевѣ.

Въ V. куріи кандидує бувшій посолъ соціялістъ д-ръ Ярославичь. Де-хто пôдносить кандидатуру о. Кисѣлевского зъ Крогульця (въ Гусятинщинѣ).

——

Въ суботу вôдбуло ся у Львовѣ въ павільонѣ Красичиньскои пиварнѣ хлопске вѣче пôдъ президією п. Михайла Павлика. На вѣче прибуло 600 – 700 осôбъ зъ усѣхъ сторôнъ краю, и то не самыхъ радикалôвъ, але и зъ иншихъ національныхъ опозиційныхъ вôдтѣнкôвъ, а навѣть явило ся трохи селянъ москвофілôвъ.

Рефераты були три. Рефератъ про окружнй громады выголосивъ академикъ М. Лозиньскій, рефератъ про ловецкій законъ д-ръ К. Трильовскій, а рефератъ о проектѣ Гупки адвокатскій кандидатъ п. Макухъ. (Найлучшій бувъ рефератъ д-ра Трильовского, держаный въ сатирично-гумористичнôмъ тонѣ та илюстрованый численными образцами зъ житєвои практики. Референты поставили резолюціи протестуючй противъ проектôвъ Гупки и Дунаєвского та зъ домаганємъ громадскои реформы въ напрямѣ заведеня загального и рôвного голосованя въ громадскихъ выборахъ, безпосередного выбору вôйта цѣлою громадою, дальше зъ домаганємъ реформы ловецкого закона въ користь селянъ — и т. д.

Въ дискусіи надъ сими резолюціями забирали голосъ селяне: Сандулякъ, Королюкъ, Гарматѣй, Бородайкевичь, Лутчакъ, Чайка и богато иншихъ. Тонъ усѣхъ промовъ бувъ дуже рѣзкій, такъ що правительственный комісарь звертавъ ся доволѣ часто до головы вѣча п. Павлика зô своими увагами.

По вѣчу около 1-ои годины наступила одногодинна перерва, а опôсля тй самй участники стали радити яко передвыборчй зборы, котрыхъ головою бувъ господарь Павло Думка зъ Купчинець тернопôльского повѣту.

Першій промовивъ п. Лозиньскій на тему, якого посла мають хлопы выбирати, и сказавъ, що належить голосувати тôлько на такихъ кандидатôвъ, що є задеклароваными Русинами-Украинцями и поступовцями та ставлять у свôй проґрамъ основнй демократичнй постуляты, якъ: загальне, рôвне, безпосереднє и тайне выборче право, выкупно великои посѣлости, проґресивно-доходовый податокъ, подѣлъ Галичины и т. д.

Вôдтакъ п. Лозиньскій, а по нѣмъ сел. Бородайкевичь зъ Бортникъ (въ повѣтѣ товмацкôмъ), опôсля и п. Л. Цегельскій [редакторъ „Свободы“] при оплескахъ зборy остро ударяли противъ консолідаціи національныхъ сторонництвъ зъ москвофілами [такъ само и зъ „барвѣнчуками“]. За соціяльныхъ демократôвъ промовлявъ д-ръ Мик. Ганкевичь взывавъ селянъ и селяньскй сторонництва ити рука объ руку зъ мѣскимъ пролетаріятомъ. Мѣжь многими ще иншими бесѣдниками промовляли на тематъ выборôвъ також д-ръ Трильовскій и знаный селянинъ-радикалъ Сандулякъ зъ Снятинщины.

Письма зъ краю.

——

Зъ Коломыѣ. [*Зъ новымъ рокомъ шкôльнымъ. — Выгоды рускои ґімназіи „pod jednym dachem“. — Руска школа мѣска.*]

Зъ новымъ рокомъ шкôльнымъ убуло намъ двохъ щирыхъ робôтникôвъ, проф. Витошиньского и Мостовича. Та наслѣдки ихъ працѣ остали. Коли хто зайде на студентску службу Божу до церкви и почує вышколеный хоръ студентскій, мимоволѣ згадує проф. Витошиньского, бо се его заслуга. Обохъ пп. професорôвъ попращала наша громада комерсомъ.

Зачавши вôдъ школы, ведѣмъ уже далѣ мову на ту тему. Ось менѣ, яко коломыйскому хронікареви „Дѣла“ годилось бы записати золотыми буквами той фактъ, що у насъ вже своя ґімназія. Правда, фактъ важный, вôдрадный! Та побôчь того насувають ся думки: кôлько то сынôвъ хлопскихъ не може користати зъ науки, бо вже имъ минуло 14 рокôвъ, а кôлько черезъ недостачу гроша на мундуръ! Та се вже утѣху зменшає. А ще сумнѣйше стає, коли роздумуємо надъ „выгодами“ рускои ґімназіи. Въ головнôмъ будынку „pod jednym dachem“ такъ запахно на корыдорахъ, що можна тамъ ходити хиба закатарснымъ за-для близького сусѣдства „убікацій“ неблаговонныхъ. Решта рускои ґімназіи мѣстить ся на двохъ філіяхъ, у вôддаленыхъ вôдъ себе каменицяхъ. Розумѣє ся, що тй приватнй мешканя зовсѣмъ не вôдповѣдають потребамъ публичнои школы, а наука въ нихъ буває передовсѣмъ тогдѣ, коли лекціямъ акомпанюють куры, качки та гукъ вôдъ трѣпаня диванôвъ та хôдникôвъ у каменицяхъ. Рай та й годѣ! А архієрей системы затуманюваня рускихъ дѣтей „krakowiakami“ та „śpiącemi królewnami“ смѣє голосити зъ цинізмомъ, що кривды Русинôвъ — то блаґа! „Нове помѣщене ґімназіи рускои буде pod jednym dachem, щобъ руска и польска молодѣжь „мирила ся“ — такою пѣсонькою заохочувавъ п. инспекторъ Левицкій пôдчасъ отвореня рускои ґімназіи. „Миръ вамъ братя пôдъ однымъ дахомъ!“ кликавъ п. Левицкій — а ось вже й теперь смѣють ся польскй хлопцѣ зъ рускихъ, що ихъ ґімназія „na kadku“. Бо треба знати, що вхôдъ до рускои ґімназіи є вôдъ улички такъ поганои, що навѣть имени не має, а лешь мовъ иронія висить напротивъ рускои ґімназіи прибита таблиця, що „zanieczyszczanie tej ulicy jest wzbronione...“

Ще гôрше дѣесь зъ рускою школою народною въ Коломыи. Зъ трудомъ выборено еи, а за те помѣщено еи — одиноку руску школу — за мѣстомъ, ажь на передмѣстю Надвôрняньскôмъ. Малымъ дѣтямъ хиба ѣхати туды зелѣзницею льокальною! — зъ ринку до школы якъ-разъ одна стадія! Крôмъ того нема вôдповѣдного льокалю, а въ додатку недостача учителѣвъ — на чотири клясы було двохъ учителѣвъ! Сего року додано ще одного, але [якъ зачуваємъ] той третій иде вôдъ 1. листопада до вôйска. Ото опѣка! Мабуть не треба додавати, що черезъ таку опѣку наука въ тôй рускôй школѣ не може йти. Тожь конче треба, щобъ компетентнй сферы выповнили постулятъ справедливости — глянули на сесю школу и перенесли еи до ринку, збôльшивши число учителѣвъ. Годилось бы також, щобъ руска школа мала руску, не польску печатку!

Олегъ Сатиръ.

Якъ ц. к. инспекторъ податковый зъ Городенки „выгравъ“ справу зъ рускимъ посломъ Окуневскимъ?

(Дальше.)

Д-ръ Добряньскій мовивъ:

Высокоповажанй панове присяжнй! Позвольте менѣ промовити въ мовѣ и мого клієнта рôднôй мовѣ, хочь може вона вамъ менче зрозумѣла вôдъ польскои мовы. Все-жь думаю, зрозумѣєте мене о стôлько, скôлько намъ се взаимно потрѣбне... Коли зъ вашого боку не выходить нѣякій замѣтъ що-до сего, тожь буду далѣ говорити въ тôмъ языцѣ.

Оборонець обжалованого та й обжалованый самъ то призвавъ, що нинѣшна розправа має выборче тло. И справдѣ оно такъ есть! Хочь и актъ обжалованя звужено противъ постановъ закону тôлько на его точку; хочь елімінована зъ него всѣ точки, якй дотыкають выборôвъ — а ихъ есть ажь пять — и хочь лишила ся тôлько одна мізерна точка, яка зъ выборами не має нѣчого спôльного, все-жь черезъ цѣлый часъ розправы отсе выборче тло вылазило зъ по-за рубця густои заслоны, якою закрыто выборчй містеріи. Якъ кажу — признавъ се и поважаный оборонець обжалованого, бо сказавъ тутъ недавно, що якъ бы не выборы, то не було бы нинѣшнои розправы, бо не було бы интерпеляціи анѣ обидливои вôдповѣди на неи вôдъ п. Косьміньского. Тому мусимо конечно завернути до выборôвъ.

Выборче право — се безперечно найважнѣйше и найдорожше право, яке тôлько прислугує горожанамъ свобôдного, конституційнои державы. Такъ! оно дороге, але не тратить цѣны тôлько тодѣ, коли свобôдне. Выборчій тероризмъ, напôръ пôдчасъ выборôвъ, зъ якого-небудь боку, ограничене выборчои свободы — се злочиньство сповнене не тôлько на особѣ выборця, але се тяжкій злочинъ на конституціи; се не тôлько приватна кривда, але тяжка кривда сповнена конституційнымъ свободамъ и публичнôй морали.

Хто не знає выборôвъ зъ 97-ого року? Сумна ихъ память! а ганьблача нашъ край слава тыхъ выборôвъ рознесла ся не тôлько по всѣй нашôй монархіи, але пôшла далеко по-за еи границѣ, облетѣла всю Европу.

Обовязкомъ послôвъ є не тôлько укладати новй законы, але и берегти нашихъ свобôдъ та стояти на сторожѣ належатого выконуваня власти. Тому святымъ обовязкомъ посла є и вытягати всякй выборчй надужитя на свѣтло дневне тамъ, де належить, т. є. въ парляментѣ.

И д-ръ Окуневскій, яко посолъ, доставъ вôдъ свого выборчого округа численнй жалобы на обкроене выборчихъ правъ. Выборцѣ, свобôднй австрійскй горожане, жалували ся ему, що запорученй конституцією свободы имъ не приступнй, що ихъ вôдтручено вôдъ выконаня выборчого права, що за свобôдне выконуванє сего святого права грожено имъ карами, що бôльше! карано ихъ накладнємъ тягарôвъ податковыхъ, секвовано ихъ — а майстромъ въ тôмъ усѣмъ бувъ хто? — цѣсарскій урядникъ, що присягавъ не нарушати закона — податковый инспекторъ?

О. д-ръ Окуневскій бувъ посломъ, заступникомъ и репрезентантомъ народу, сторожемъ его правъ та свобôдъ, и яко такій не мôгъ нѣякимъ чиномъ сховати сихъ голосныхъ жалобъ до кишенѣ, але поступивъ такъ, якъ каже совѣсть всякому честному послови, и внѣсъ интерпеляцію.

Що-жь було въ тôй интерпеляціи? Бу-

ли тамъ ось якй Косьміньского тяжко обжаловуючй факты:

Перше: що вôнъ переводячи яко выборчій комісарь правыборы, зескамотувавъ, просто вкравъ певну скôлькôсть голосôвъ. Се не голословне твердженє; на се є свѣдки! И посолъ Окуневскій, заки внёсъ згадану интерпеляцію, перевѣвъ перше незвычайно совѣстнй и докладнй доходженя. Яко посолъ зглянувъ вôнъ въ приступнй ему акты, зробивъ въ нихъ нотаріально леґалізованй вôдписы и сконстатувавъ, що голосы многихъ выборцѣвъ не були вписанй въ актъ голосованя. Опôсля потвердили се тй свѣдки въ судѣ городеньскôмъ до слѣдчого протоколу. Отсе оденъ фактъ.

Дальше — донесено послови д-ру Окуневскому, що податковый инспекторъ оподаткувавъ бѣдныхъ селянъ-ткачѣвъ изъ села Михальча, за се, що они голосували на опозиційныхъ выборцѣвъ, и що вôнъ се имъ выразно заявивъ. Посолъ не приймає сеи жалобы на-слѣпо, але констатує на мѣсци, якъ рѣчь мае ся, констатує, що всѣ тй оподаткованй то крайнй бѣдаки, просто нуждарѣ, и що всѣмъ тымъ нуждарямъ наложивъ инспекторъ неправно податокъ, мстячи ся за выборы. Громадска власть робила представленя инспекторови и не хотѣла дати свого потвердженя, та п. инспекторъ не давъ ся збити зъ пантелику — вырвавъ печатку вôйтови зъ рукъ и мимо вôйтового протесту прибивъ еи де ему було треба. Найлѣпшимъ доказомъ, якъ неправно наложено сей податокъ, є то, що по 1½-рôчнôй карѣ, коли п. инспекторови здавало ся, що досыть хлопамъ науки, податокъ вôдписано.

Побôчь тыхъ найважнѣйшихъ фактôвъ було ще кôлька помелчихъ а на самôмъ кôнци интерпеляціи, такъ сказати-бъ: на другôмъ плянѣ, бôльше для иллюстраціи, щô се за особа тай п. инспекторъ, була звернена увага на анормальнй вôдносины инспектора до Данкнера и на справу Ашкеназого.

Що-жь робить на сю интерпеляцію п. Косьміньскій? Вôнъ не обурює ся, що посуджено его о тяжкй злочины, якъ крадѣжь голосôвъ, мстиве накладанє податку за выборы и тымъ подôбнй выборчй надужитя, вôнъ не зворушує ся сими такъ тяжкими закидами, але — чи се не иронія, панове? — вôнъ выниправъ собѣ послѣдный, найменчій закидъ, и страхъ на него обурює ся. Ось такъ робить вôнъ теперь — и на тôмъ самôмъ становиску станувъ трибуналъ.

Та не такъ було перше! Нехай говорять документы!

Отсе передъ нами „Nadesłane", въ якôмъ п. Косьміньскій посмѣвъ публично обкидати п. Окуневского рядомъ простыхъ и грубыхъ епітетôвъ. Ясно якъ на долони, чорно на бѣлôмъ стоить тамъ написано, що цѣла интерпеляція „jest oszczerczej treści" а хто таку интерпеляцію вносить, той „oszczerca i kłamca". Що п. Косьміньскій свои обидливй слова вôдносивъ до цѣлого змѣсту интерпеляціи, найлѣпшимъ сего доказомъ те, що въ тôмъ „Nadesłan'ôмъ пробує простувати поодиноко всѣ точка интерпеляціи и каже, що выборы переводивъ леґально, що не накладавъ въ мести за выборы нѣякого податку, и т. д. Ясно, що п. Косьміньскій приложивъ до цѣлои интерпеляціи понятя „oszczerstwa, kłamstwa i denuncyacyi". И такъ розумѣвъ вôнъ и его оборона сю справу що при першôй розправѣ, яка въ тôй справѣ вôдбула ся 5-ого червня сего року — тогдѣ оборонець обжалованого заявивъ, що обстає за веденємъ доказу правду на цѣлый змѣстъ интерпеляціи. Се и натурально! Бо-жь кождый здорово думаючій чоловѣкъ зрозумѣє, що кождый обурить ся скорше, коли ему закинє ся тажке надужите выборче, за яке повинна досягти его рука прокуратора, нѣжь коли ему закидає ся о много лекшй рѣчи, якъ примѣромъ „sonderbares Verhältniss" до Данкнера.

Такъ рôвножь розумѣвъ се высшій судъ, бо коли п. Косьміньскій на актъ обжалованє п. Окуневского внёсъ вôдкликъ, то высшій судъ затвердивъ въ цѣлости основу акту обжалованя и перша розправа, яка вôдбула ся дня 5 червня с. р., мала вести ся надъ всѣми точками акту обжалованя. Тогдѣ и покликано цѣлый рядъ свѣдкôвъ, що мали свѣдчити про першихъ пять, справдѣ важныхъ точокъ интерпеляціи.

Такъ що-жь? Тогдѣшный трибуналъ, якого складъ бувъ сей самъ, що и нинѣшнаго, уважавъ вôдповѣднымъ выдати ухвалу, котра ограничила розправу тôлько на шесту точку интерпеляціи, а свѣдкôвъ, що спѣшили сюда, абы дати свѣдоцтво великôй кривдѣ, що мали посвѣдчити тяжкй злочины обжалованого дотикаючй выборôвъ — тыхъ свѣдкôвъ пытали о те, чого они не знали и не могли знати, о те що ихъ не грызло и не болѣло — пытано ихъ о Данкнерôвъ, о Ашкеназого и т. п.! Ухвала трибуналу замкнула имъ уста и они зъ здивованємъ поглядали кругомъ по сали, на що ихъ тягано стôлько миль, абы пытано ихъ про цѣлкомъ незнанй имъ факты? [Президентъ трибуналу усмѣхає ся зъ-легка.] Тогдѣшный и вчерашный нашъ протестъ противъ сего обкроюваня правосильного акту обжалованя не знайшовъ послуху, тожь и мы мусимо ограничити ся на сю одну точку, яка була предметомъ розправы.

П. Косьміньскій зрозумѣвъ добре свое користне положенє и вже теперь обидженый тôлько VI-ою точкою интерпеляціи,— обкроивъ чувство свои обиды. Дивна рѣчь! Чимъ п. Косьміньскій обиджавъ ся въ маю 1897 року, а навѣть ще въ маю сего року, тымъ не обиджає ся вже теперь?! На що вôнъ реаґувавъ ясно и выразно, а скажѣмъ правду и грубо въ маю 1897-ого року, — що тогдѣ назвавъ „oszczerstwem i kłamstwem" — се нинѣ му не обида?! Справдѣ, дивна честь у п. Косьміньского!... Та коли вже мусимо обертати ся довкола тои шестои — кажу ще разъ: цѣлкомъ не есенціональнои точки интерпеляціи, то перейдѣмъ до неи!

Що сказано тамъ? Сказано не бôльше, якъ то, що п. инспекторъ Косьміньскій стоить „im sonderbaren Verhältnisse" до такого непевного індівідуумъ, якъ Данкнеръ, а опôсля для характеристики Данкнера подано фактъ зъ Ашкеназимъ. Такъ ту не закинено к. Косьміньского нѣ на волосъ бôльше, якъ „дивне вôдношенє" до маломѣстечкового махера; не закинено ему „кубанярства", якъ се хотѣвъ бы насильно дедукувати п. оборонець обжалованого и якъ се зъ здивованємъ чувъ я ту навѣть кôлька разôвъ зъ устъ п. президента. Сего тамъ нема — и я мушу тôй выдумцѣ катеґорично заперечити; та заперечить се и кождый, хто возьме въ руки интерпеляцію и завдасть собѣ труду бодай разъ сей шестый пунктъ перечитати. П. Окуневскій закидує тамъ п. инспекторови „дивнй вôдносины" до Данкнерôвъ — и за се п. Косьміньскій обкидує его грязею. Такъ стоить рѣчь, а не инакше, и нѣякй натяганя не закрыють яснои справы. Кохи жь твердженє п. Окуневского про „дивне вôдношенє" п. инспектора до Данкнерôвъ оправдане, то слова кинений п. Косьміньскимъ въ звѣстнôмъ „Nadesłan-ôмъ" є справдѣ обидою, и то обидою тяжкою.

Та нинѣшна розправа, переведена що-до сего шестого уступу интерпеляціи — хочь и не допущено всѣхъ доказовыхъ средствъ нами пропонованыхъ, выказала на мою думку ясно и певно, що слова п. Окуневского о „sonderbares Verhältniss" є правдою, чистою правдою. Бо щожь показало ся при розправѣ?

Показало ся, що п. Косьміньскій, под. инспекторъ въ Городенцѣ, мае якусь дивну, якусь особливу, просто незвычайну предилекцію до особы Озіяса Данкнера! Ствердили намъ ту свѣдки, и то пôдъ присягою, що Данкнеръ, хочь pro forma займавъ посаду таксатора, въ дѣйстности пересиджувавъ цѣлыми днями въ бюрѣ п. инспектора; що бувъ зъ нимъ у безнастаннôмъ контактѣ; що впроваджувавъ до него стороны та що безъ его посередництва нѣяка авдієнція у п. инспектора не могла вôдбути ся. Стверджено ту зъ знанємъ свѣдка пôдъ присягою, такого чоловѣка, якъ податковый поборець п. Краєвскій, що зъ стороны громадского уряду були частй зажаленя на Данкнерôвъ, особливо на Озіяса Данкнера, що они допускають ся надужить, кубанярства и т. п. и були жаданя, щобы Данкнерôвъ усунено, а мимо того п. инспекторъ такъ розлюбивъ ся въ тôмъ Данкнерѣ, що мимо уха пускавъ всѣ жалобы, складавъ до актôвъ всякй донесенія, а Данкнеръ сидѣвъ въ инспекторскôмъ передпокою спокôйно дальше! Стверджено не тôлько заприсяжеными свѣдками, але и признанємъ самого обжалованого, що коли податковый поборець, за-для надмѣру жалобъ, якй сыпали ся на Данкнерôвъ, вôдправивъ Озіяса зъ службы, то п. Косьміньскій не мôгъ перенести розлуки зъ симъ жидомъ, але сейчасъ по своѣмъ поворотѣ до Городенки завернувъ его на ту саму посаду. Чи-жь се не все „sonderbar"?! Чи-жь то не дивне, коли така фіґура, якъ податковый инспекторъ, не годенъ розстати ся зъ пôдозрѣнымъ индівідуумъ, на котре вплываютъ вѣчно жалобы, котре пôсля урядовыхъ донесень та протоколôвъ допускає ся надужить, бере кубаны, дефраудує фанты та котрому доказано все те въ апеляційнôмъ коломыйскôмъ судѣ? Чи-жь то справдѣ не диво, не „sonderbares Verhältniss"?!

Що бôльше! Публичною тайною є въ цѣлôй Городенцѣ, що Озіясъ Данкнеръ мае якійсь вплывъ на вымѣръ податку, на податковй опусты и т. п. Данкнеры навѣть не крыли ся зъ тымъ, але безъ женады говорили о своихъ вплывахъ, о можности выробити податковй пôльги, и за свою помôчь жадали грошей, неразъ и доволѣ значныхъ. Може де-хто скаже, що Данкнеры перехвалювали ся своимъ вплывомъ; що все те зъ воздуха схоплено, и т. п. Нѣ! такъ не есть! Хваль бы Данкнерôвъ та загальна опінія, яка кружила по Городенцѣ, мали справдѣшну реальну основу, а найлѣпшимъ на се доказомъ справа Ашкеназого, яка була нинѣ рôвножь предметомъ розправы.

Справджено ту, що Ашкеназъ оплачувавъ ся рôкъ-рôчно Данкнерамъ по 30 або 40 зр., а за те они выробляли ему податковй опусты — якъ? — се ихъ тайна!

Стверджено, що коли разъ — въ 1893. роцѣ — Ашкеназъ не хотѣвъ оплатити ся Данкнерамъ, то сейчасъ стративъ опустъ вôдъ податку ґрунтового, а дохôдъ его обчислено на 500 зр. за мѣсть дотогочасного доходу 170 зр.

Стверджено, що коли Ашкеназъ порозумѣвъ ся потôмъ знов зъ Данкнеромъ и знов оплативъ ся ему, тогдѣ зачали знов переслѣдувати его господарство всякй мыши, грады и тымъ подôбнй елементарнй нещастя, и знов дôстававъ вôнъ податковй опусты, такъ якъ передше, а дохôдъ его злетѣвъ зъ 500 до давнои сумы 170 зр.

Та обжалованый и его поважаный оборонець сѣли ту на дуже выгôдного коника. Они твердять, що Ашкеназъ нѣякого ґрунтового податку не платив, а платив що-най бôльше доходовый податокъ, та що въ податковыхъ книгахъ нема выказано, абы Ашкеназъ платив якій ґрунтовый податокъ. Се потвердивъ и совѣтникъ скарбу Луцкій, що то такъ зôбрцево переводивъ доходженя на мѣсци, въ Городенцѣ. Ось тои формальнои стороны справы хопили ся руками й ногами тй три панове, маючи насъ хиба за наивныхъ.

Але-жь не о формальну сторону справы тутъ ходить — не йде о те, чи сей або той бувъ вписаный въ книги яко податникъ — нѣ! иде о се, хто въ дѣйстности оплачувавъ податокъ, отже хто мавъ користи зъ податковыхъ опустôвъ за-для „елементарныхъ нещасть", а тымъ бувъ Ашкеназъ! Вôнъ, яко арендаторъ фôльварку Ясенôвъ, въ контракту, зъ приватно-правного обовязку мусѣвъ оплачувати ґрунтовый податокъ за властителя фôльварку Гіттера изъ власнои кишенѣ и его кишенѣ зыскомъ були всякй опусты, признаванй фôльваркови Ясенôвъ. А се не були малй та незначнй сумы! се доходило трехъ або чотирохъ сотокъ зр. За такй опусты варта було оплатити ся 30 або 40 ґульденами! А се все тутъ стверджено!

Противна сторона хотѣла тую справу представити тутъ въ той способъ, наче-бы Ашкеназъ платив всего кôлька ґульденôвъ податку доходового, отже нонсенсомъ було ему оплачувати Данкнера бôльшими сумами, нѣжь самъ податокъ. Ну, се справдѣ було бы смѣшне коли-бы було правдиве! Та такъ не есть, бо-жь факты высше розказанй нами, стверджено тутъ ажь надто докладно. Мы бажали перевести ще доказъ и въ актôвъ податковыхъ — та актôвъ сихъ намъ вôдмовлено. Чому? — не моя рѣчь судити!

— Ба! — скаже дехто — тажь ту самъ найкомпетентнѣйшій свѣдокъ, самъ Ашкеназъ не потвердивъ усѣхъ тыхъ закидôвъ.

Правда, не потвердивъ — але и не заперечивъ! Не заперечивъ, бо и не мôгъ заперечити того, що передъ тымъ ясно зôзнавъ до слѣдчого протоколу и що розказувавъ стôлько людямъ. Що вôнъ не потвердивъ, то и се не диво! Вôнъ бачить, якъ тяжко правдѣ добути ся на верхъ, вôнъ дрожить передъ рукою того инспектора та передъ тыми пявками Данкнерами, що можуть его зруйнувати, пустити зъ торбами. Тожь и не потвердивъ! Але мы бачили тутъ его тревогу, мы чули его бесѣду, ще тямимо его зôзнаня, передъ нашими очима ще стоить его заполохана стать. Вôнъ боявъ ся! боявъ ся свѣдчити — и се вôнъ навѣть сказавъ приватно передъ розправою: „Я не можу всего свѣдчити, бо бою ся!"

Та сей самъ Ашкеназъ ще недавно не скрывавъ передъ людьми того усего, чого тутъ не мôгъ собѣ пригадати. Пять чи шесть свѣдкôвъ-жидôвъ тутъ намъ се потвердило! Свѣдками на се Мрозовичъ и Харковскій. А вкôнци и самъ Ашкеназъ признавъ, що платив Данкнерови нѣбы-то по кôлька зр. — по 10, або кôлько тамъ — за написанє якогось подання або фасіи. Повторю ту ще разъ мою увагу, що въ такôмъ случаю лѣпше бути Данкнеромъ, якъ адвокатомъ! Тай зазначу ще разъ, що стверджено вôдплачуванє Данкнера Ашкеназимъ по 30—40 зр.!

Зъ усего того выплыває якъ найточнѣйше, що замѣтъ пôднесеный д-ромъ Окуневскимъ про „sonderbares Verhältniss" инспектора Косьміньского до Данкнерôвъ бувъ оправданый! Данкнеры вышли изъ сеи розправы якъ кубанарѣ та махеры, що стоять въ незвычайно близькихъ, мало що не тѣсныхъ зносинахъ изъ п. инспекторомъ. И яке жь мавъ право сей п. Косьміньскій кидати такъ тяжкй обиды на посла Окуневского? Якъ мôгъ вôнъ обкидати грязею заступника народу, що станувъ въ оборонѣ знасилуванои правды? Де-жь посольска свобода, коли за совѣстне выповненє посольского обовязку першій-лѣпшій преступникъ може безкарно обкидати его грязею?

Панове судьѣ-горожане! Чекаемо спокôйно вашого вердикту? Якъ вôнъ и выпаде, д-ръ Окуневскій выйде зъ сеи салѣ чистымъ, а панъ инспекторъ понесе зъ-вôдси на чолѣ прибитд клеймо зносинъ и дивного вôдношеня до людей такои низькои моральнои вартости, якъ Данкнеръ.

Та зважте одно! Вы не судите тôлько справу приватну мѣжь двома людьми. Передъ вами на лавѣ обжалованыхъ сидить чоловѣкъ, що бравъ чинну и преступну участь въ тероризмѣ выборчôмъ 1897 року. Нашъ край ще не забувъ сего страшного часу, коли подоптано найсвятѣйшй права міліоновыхъ масъ, коли дôйшло до того, що поллял ся кровь! А за тыми кровавыми выборами тягне ся рядъ интерпеляцій та процесôвъ. И нинѣшный процесъ тѣсно звязаный зъ выборами и выборчими махерствами, бо се було властивою темою интерпеляціи.

Панове! Вашъ вердиктъ мае запасти въ незвычайну хвилю. Надходять выборы, а зъ ними и тревога новыхъ надужить, нового гуляня брутальнои силы, новыхъ махерствъ! Коли-бы случайно вы увôльнили Косьміньского, то бою ся, щобы народнй масы не стратили и тыхъ дробинъ довѣря до державныхъ орґанôвъ, якй ще могли по 1897 роцѣ зôстати! Вы рѣшаете, чи можуть такй Косьміньскй и на дальше у насъ бушувати, чи нѣ! Въ вашихъ рукахъ рѣшенє справы! Вы рѣшайте!

НОВИНКИ.

— **Руска выстава артистична разомъ зъ выставою фантôвъ дякôвскои льотеріи** *въ великôй сали Народного Дому отворена що дня вôдъ 9 годины рано до 6 годины вечеромъ. Вступъ вôдъ особы 60 сотикôвъ, для молодежи шкôльнои 30 сотикôвъ. За купленымъ льосомъ въ цѣнѣ 2 коронъ вступъ для одной особы на одно вôдвѣданє вôльный. Каждый щирый Русинъ, кожда щира Русинка, чи то руска родина мае патріотичный обовязокъ, въ мѣру змоги, вôдвѣдати выставу!*

— **Процесъ о руску мову и письмо.** Въ 183 ч. „Дѣла" описали мы правованє о. Купріяна зъ Немирова зъ ц. к. властями о руску переписку. А именно було тамъ подано, якъ о. Иванъ Купріянъ, дôставши вôдъ ц. к. повѣтового суду въ Ярославѣ письмо зъ польскою надписью Urząd parafialny jako metrykalny, звернувъ тое письмо зъ жаданємъ рускои переписки. Судъ не вволивъ сему жаданю, ино звернувъ ся до ц. к. староства въ Равѣ рускôй, а тое завôвало о. Купріяна до принятя и полагодженя згаданого польского письма. О. Купріянъ вôдкликавъ ся до ц. к. президіи намѣстництва, але сеся не увзглядинила вôдклику. Тогдѣ о. Купріянъ вôдкликавъ ся дальше до ц. к. міністерства справъ внутрѣшныхъ. Однакъ и сей вôдкликъ бувъ даремный. Отже о. Купріянъ удавъ ся до політичного товариства „Народна Рада" у Львовѣ, а тая упросила адвоката д-ра Костя Левицкого внести зажаленє до ц. к. трибуналу державного на „нарушенє запорученыхъ конституцією політичныхъ правъ" [законъ зъ 21. грудня В. з. д. ч. 143 арт. 3 в], а для бôльшои певности также до ц. к. трибуналу адміністраційного на „нарушенє правъ противзаконнымъ орѣченємъ властій адміністраційныхъ" [зак. зъ 22 жовтня 1875 В. з. д. ч. 36 зъ р. 1876]. — Подôбну справу, якъ о. Купріянъ, мае о. Антôнъ Лавровскій зъ Одреховои, котрый, перевѣвши ей рôвножь черезъ всѣ инстанціи, удавъ ся также до „Народнои Рады" у Львовѣ. — Д-ръ Кость Левицкій зладивъ зажаленя въ обохъ справахъ до обохъ трибуналôвъ у Вѣдни. Цѣкаво теперь, якъ тй справы будуть сими найвысшими трибуналами полагодженй. На всякій способъ зробить ся разъ конець тымъ многимъ спорамъ, якй вели ся межи нашими урядами парохіяльными а ц. к. властями, и обѣ стороны будуть знати, якъ мають въ справѣ урядовои переписки що до языкови ей стороны поступати.

— **Першй конститууючй загальнй зборы членôвъ „Народнои Гостинницѣ" у Львовѣ,** стоваришеня зарегістрованого зъ обмеженою порукою, вôдбудуть ся дня 2 н. ст. падолиста с. р. о 2 год. пополудни въ льокали товариства „Зоря".

— **Зъ університету.** Торжественне отворенє шкôльного року 1900/1 на львôвскôмъ университетѣ вôдбуде ся въ четверъ 11-ого жовтня.

— **Катастрофа въ Перемышли.** Зъ Перемышля пишуть намъ: Доношу про страшну пригоду, яка сталась нинѣ въ недѣлю, въ Перемышли. Въ домѣ Лявфера на Засяню вôдбували ся зборы соціялістôвъ на котрй звербовано также кôлькадесять рускихъ селянъ. Скоро лише зачавъ д-ръ Яросевичъ свою кандидатску бесѣду яко кандидатъ въ IV куріи, завалилась пôдлога и зъ великимъ трескотомъ упала въ пивницю. Одночасно давъ ся чути загальный голосъ тревоги, крикъ и зойкъ зъ грудей упадаючихъ въ пропасть участникôвъ тыхъ зборôвъ. Страшно покалѣченыхъ шѣстьохъ чи вôсьмохъ селянъ вôдвезено заразъ до шпиталя; прочй повтѣкали зъ мѣста, щобы не наражатись на кошты лѣченя въ шпитали. Всѣхъ покалѣченыхъ мае бути кôлькадесять. Д-ръ Яросевичъ уратувавъ ся выскокомъ черезъ вôкно, а потôмъ куріеромъ выѣхавъ до Вѣдня.

— **Цѣкавй статистичнй данй про рухъ галицкого населеня** подає найновôйша праця проф. Тадея Пілята п. з. „Внутрѣшный прирôстъ населеня Галичины въ 1874—1898 рр." Особливо цѣкавй данй що до родженє и смерти пôсля вѣроисповѣданя въ рокахъ 1895—1897.

Процентова участь обрядôвъ або вѣроисповѣданъ въ числѣ уродженыхъ выглядае въ часѣ 1895–1897 рр. ось якъ:

		участь въ числѣ населеня:
Римо-католики	43·53 %	45·39 %
Греко-католики	45·42 %	42·23 %
Жиды	10·50 %	11·66 %
Иншй	0·55 %	0·72 %

Греко-католики выказують бôльшій удѣлъ въ числѣ уродженыхъ, якъ въ числѣ населеня (рôзниця 3·19%), черезъ що безъ сумнѣву и цифра родженя бôльша у нихъ, якъ у решты населеня. Римо-католики, жиды и иншй (головно протестанты) мають меншу участь въ числѣ уроджень, якъ въ числѣ людности, а то першй о 1·86%, другй о 1·16%, третій о 0·17%.

Участь тыхъ самыхъ вѣроисповѣдныхъ ґрупъ въ числѣ померших выглядає такъ:

		участь въ числѣ населеня:
Римо-католики	42·69 %	45·39 %
Греко-католики	48·76 %	42·23 %
Жиды	7·99 %	11·66 %
Иншй	0·56 %	0·72 %

Греко-католики мають о 6·53% померших бôльше, якъ бы се выпадало пôсля ихъ участи въ загальнôмъ числѣ населеня; иншй конфесійнй ґрупы мають померших менше, а то: римо католики о 2·70%, жиды о 3·67%, иншй о 0·16% менше, якъ бы се выходило зъ ихъ участи въ загальнôмъ числѣ населеня пôсля спису зъ 1890 р.

— **Выключенє ученикôвъ.** Зъ Тернополя доносять до польскихъ ґазетъ, що кôлькохъ ученикôвъ тамошнои ґімназіи выключено за аґітацію выборчу мѣжь селянами и за ширенє выборчои вôдозвы [якои?]. Мѣжь выключеными мае бути Крушельницкій, ученикъ VII. клясы

— **Крадѣжь на почтѣ.** Въ суботу 6-ого с. м злодѣй, користаючи зъ неприсутности почтмайстра Брисевича котрый выѣхавъ на зборы почтовцѣвъ до Львова, закрали ся до уряду почтового въ Турцѣ коло Хирова и розбивши касу забрали готôвкою 5.200 коронъ.

— **Самоубійство панночки.** Въ суботу по полудни въ мешканю при ул. Сиядецкихъ у Львовѣ повѣсила ся на гаку вôдъ лямпы 22-лѣтна дочка урядника краєвого выдѣлу панна Ванда П—а. Була се дѣвчина дуже гарна и образована, та й говорять, що мала незабавки выходити за-мужь. Зъ полишеныхъ листôвъ може выяснити ся причина самоубійства.

— **Въ процесѣ д-ра Роиньского противъ п. Брайтера** редактора Monitor-а, о обиду чести выдали судьѣ присяжнй вердиктъ уневиняючій обжалованого.

— **Убійника Иликовнои Чайковского**, котрый утѣкъ бувъ недавно зъ арештôвъ львôвского карного суду, вôддано пôдъ обсервацію психіятрôвъ и вôдъ трохъ тыжднѣвъ находить ся вôнъ въ Кульпарковѣ.

— **Нове топливо.** Одинъ зъ варшавскихъ хемікôвъ вынайшовъ новый рôдъ топлива, що складае ся зô специяльного рода товстои глины а нафтовыхъ вôдпадкôвъ.

— **Талізманъ Карнота.** Вдова по замордованôмъ президенѣ Франціи наказала сынамъ своимъ въ розпорядку послѣднои волѣ — усунути зъ мешканя талізманъ. Талізманомъ называли въ домѣ Карнота малу фіґурку индійску, котру вôнъ дôставъ въ дарѣ вôдъ свого сердечного друга инжінера Лебона, розслѣдника Индій. Въ той часъ Карно бувъ ще звычайнымъ посломъ, а въ листѣ, якій дôставъ вразъ изъ тымъ даромъ, писавъ его другъ, що дарунокъ, якій посылае ему, становить власнôсть колишнои индійского династіи Кадюрно, а пôсля старинной традиціи запевняе вôнъ посѣдачеви найвысшу власть, але рôвночасно може спрозадити на него напрасну смерть. И справдѣ у Карнота одно и друге сповнило ся.

— **Выдатки султана.** Зъ нагоды ювілею султана Абдулъ-Гаміда обчисливъ одинъ зъ фінансистôвъ стамбульскихъ, що султанъ выдае на удержане свого двора найбôльше зô всѣхъ пануючихъ въ Европѣ, бо выдае рôчно що-найменше 150 міліонôвъ франкôвъ. На подарунки для заграничныхъ монархôвъ и своихъ достойникôвъ выдае рôчно 40 міліонôвъ франкôвъ, платня службы коштуе до 30 міліонôвъ, а само удержане гарему до 40 міліонôвъ франкôвъ.

— **Борба о капелюхи** вде ся вôдъ довшого часу мѣжь женщинами и мужчинами вчащаючими до театру. Одинъ зъ директорôвъ театру въ Ню-Іорку впавъ на добру гадку: прибивъ на дверехъ театру анонсъ, заповѣдаючій, що женщины входячй до партеровыхъ крѣселъ мають право заняти лише праву сторону, а мужчины лѣву. Першій рядъ женщинъ бувъ вдоволеный, але дальшій не конче, бо крисы, пера и стяжки заслонювали имъ цѣлый видъ. Слѣдуючого дня явили ся всѣ панѣ безъ капелюхôвъ и дотепный директоръ позволивъ имъ сидѣти разомъ зъ мужчинами.

— **Изъ „Шкôльнои помочи“ у Львовѣ.** Вп. п. Михайло Копровскій, ц. к. комісаръ скарбовый, бачучи наочно бѣдоту школярѣвъ и школярокъ въ львôвскихъ народныхъ школахъ рускихъ, жертвуваръ изъ своихъ малыхъ доходôвъ великодушно на гарнй цѣли львôвского добродѣйного товариства „Шкôльна Помôчь“, що опѣкуе ся бѣдною молодежію вже ажь чотирохъ народныхъ шкôлъ рускихъ у Львовѣ, квоту 20 коронъ, а то тымъ радше, коли довѣдавъ ся, що краевый Соймъ чи Выдѣлъ, щедрый дуже на иншй неруски цѣли въ краю и по-за краемъ, на сею цѣль, не давъ въ сѣмъ роцѣ вже и тои нужденнои сотчины ґульденôвъ, яку дававъ дотеперь. За сей щедрый датокъ, котрый най буде примѣромъ для всѣхъ другихъ народолюбцѣвъ у Львовѣ и поза Львовомъ, складае отсимъ сему Добродѣеви бѣднои шкôльнои молодежи прилюдно сердечну подяку. — *Выдѣлъ товариства „Шкôльна Помôчь“ у Львовѣ.*

— **Огнѣ.** Въ Саранчукахъ, бережаньского повѣту, згорѣло д. 29 м м. 40 загородъ селяньскихъ изъ всякими засобами збôжа и пашѣ; шкода 102.230 кор. була лише на 21.850 обезпечена.

— **Кôлько коштуе вôйна?** Урядове справоздане правительства Сполученыхъ державъ дôвнôчнои Америки подае, що кошты вôйны американьско-испаньскои выносили въ долярахъ за часъ:

вôдъ марта 1898	до червня 1898	50	міліон.
вôдъ липня 1898	до липня 1899	230	„
вôдъ липня 1899	до липня 1990	109	„
купно Філінъ (островôвъ)		20	„
	Разомъ	415	„

415 міліонôвъ долярôвъ (поверхъ 1000 міліонôвъ зр.) коштувала вôйна за несповна пôвтретя року, не вчисляючи въ того анѣ пенсій для вдôвъ и сиротъ, анѣ коштôвъ вôйны філіпіньскои, що вызвала ся зъ першои вôйны.

— **Добрый судженый.** Въ Куровѣ коло Нового Санча вôдбували ся недавно заручины 23-лѣтного селянина Шкарадка зъ 17-лѣтною Бурнаґлѣвною, дочкою зарôбника. По заручинахъ посварили ся молодята, а Шкарадка такъ розлютивъ ся, що вôдкусивъ своѣй судженôй нôсъ. Шкарадный сей поступокъ Шкарадка буде судити въ грудни с. р. судъ присяжныхъ.

— **Хто на вôйнѣ заробляе?** Одинъ зъ найбôльшихъ богачѣвъ и фабрикантôвъ на свѣтѣ е Фридрихъ Крупъ, властитель зелѣзныхъ заводôвъ въ Ессенъ, въ Нѣмеччинѣ, де выробляють ся гарматы и иншй знаряды военнй. Тысячѣ робôтникôвъ працюють у того міліонера. А кожда вôйна, кожде небезпеченьство вôйны, кождый крокъ въ розвою мілітаризму збôльшуе его предприемство, его фабрики, его міліоны. За часъ вôдъ осени 1899 р. до весны сего року зросло число робôтникôвъ въ его фабрикахъ зъ 44.087 на 46.679, отже о 2.600, головно черезъ те, що въ тôмъ часѣ нѣмецкій цѣсарь збôльшивъ свою силу на мори. Такъ то на вôйнахъ и на войовничôмъ настрою европейскихъ державъ роблять найлѣпшій интересъ богатирѣ-капіталісты.

— **Дрôбни вѣсти.** У Львовѣ появило ся перше число жидôвского тыжднёвника „Wschód“, присвяченого справамъ „жаргоновои голоты“ [якъ сказано у вступнôй статьѣ], поселенои на земляхъ польскихъ и рускихъ. — Въ Кракôвѣ увязнено Єву Мазуръ, котра вывозила дѣвчата до Америки. — Въ Бернѣ моравскôмъ застрѣливъ ся директоръ ґімназіи Горакъ. — Шахъ перскій пôдчасъ свого побуту въ Варшавѣ замовивъ для себе и своихъ дворанôвъ обуви за 3000 рублѣвъ. — Союзъ парасольникôвъ у Вѣдни рѣшивъ пôднести цѣны парасолѣвъ, бо подорожѣли матеріяли, зъ котрыхъ выробляють парасолѣ. — Испаньскій міністеръ внутрѣшныхъ справъ повѣдомивъ раду міністрôвъ про увязнене вертаючого зъ Чілі посла Лопеза Емійґаро, бо справджено бракъ значныхъ сумъ въ посольствѣ.

Надôслане.

Seiden-Blousen

fl. 2·40

und höher! — 4 Meter! porto- und zollfrei zugesandt Muster umgehend; ebenso von schwarzer, weisser u. farbiger „Henneberg-Seide“ v. 45 Kreuz. bis fl. 14.65 p. Met.

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich. 58 [6]

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

О. Іос. Пелехъ зъ Сулимова, завѣдатель куликôвского деканату, именованый дѣйстнымъ деканомъ и вôдзначено его крилошаньскою одежію. — О. Теоф. Мецциньскій, пресвитеръ въ пенсіи, дôставъ зъ нагоды 50-лѣтного священьства грамоту зъ архіерейскимъ благословенемъ, надаючу ему такожь право носити на одежи вôдзнаки крилошаньскй. — Презенты дôстали оо.: Іос. Котецкій на Угнôвъ и Петро Крупскій на Звинячь горѣшный. — Канонічну институцію дôстали оо.: Вол. Коленьскій на Терло и Григ. Тимчишинъ на Германовичѣ. — До канон. институціи вôзванй оо.: Дан. Полошиновичь на Криву, Іос. Пелеховичь на Кремпну, Іос. Скобельскій на Горбачѣ, Ром. Чайковскій на Тернаву гôрну. — Завѣдательства дôстали оо.: Север. Яминьскій зъ Якубовôй воли, Нак. Иванусѣвъ въ Лопѣнцѣ, Д. Лахъ въ Тучапахъ дек. судовишеньского и о. Петро Каламунецкій въ Розстайнôмъ. — Сотрудництво дôстали оо.: Вол. Петрикъ въ Комарнѣ, Ив. Ковальчикъ въ Болохôвцяхъ. — О. Ив. Калиньскій именованый провізор. катихитомъ при мужескихъ выдѣловыхъ школахъ въ Сокали. — Правительство призволило на дотацію 600 кор. рôчно на 1 рôкъ для сотрудника въ Тилавѣ.

Наука, штука и література.

— **Зъ руской сцены.**

Въ суботу (6. с. м.) грали „*Сербина*“, драму Ивана Тобилевича. Отсю штуку повинна знати читаюча публика зъ „Зорі“ та зъ осôбнои збôрки творôвъ Тобилевича, яка передъ пару лѣтами вышла у Львовѣ. Проте я ограничусь лишь на подане коротенького змѣсту.

У козацкого полковника Софрона е сестра Ялина, котра мае выйти за-мужъ за козака Данила. Тымчасомъ приѣздить до Софронового дому Запорожець Романъ Сербинъ. Вôнъ зъумѣвъ такъ причарувати до себе Ялину, що вона за нимъ и свѣта божого не бачить. Мѣжь тымъ козаки выбирають ся въ походъ. Пôдчасъ походу Татаринъ Кузьма, Романôвъ слуга, заколовъ Данила, а Романъ давъ Ялинѣ такій напôй, вôдъ котрого заснувши, вже пробудитись годѣ. Отсей напôй мала Ялина примѣшати до меду, якимъ зустрѣчати-ме брата пôсля походу. Романъ думавъ, що въ сей способъ позбудесь Софрона, а дôстане его маетки и Ялину за жѣнку. Однакъ не вдалось. Софрона повѣдомлено про зраду, вôнъ не хотѣвъ пити поданого меду а Романъ мусить отрути самого себе. Пôдъ враженемъ сеи чорнои сцены Ялина сходить зъ ума.

Я мавъ нагоду бути на сѣй штуцѣ въ рускôмъ театрѣ въ Станиславовѣ. И коли те представлене порôвнати зъ суботнымъ, то порôвнане выйде безперечно на користь останнього. Першенство признати треба паннѣ Ґембіцкôй въ роли Ялины. Рухи, усмѣхи, дикція, все те було таке природно наивне, що годѣ собѣ инакше представити дѣвчину, яка ще нѣчого не знае про кохане, а найбôльше любить свого брата. Особливо въ сценѣ, коли Ялина зъ дѣточою повагою поводить ся зглядомъ брата та его судженои зовсѣмъ такъ, якъ вôнъ поводивъ ся на єи заручинахъ зъ Даниломъ, посунена зъ своѣй природнôй наивности до послѣдныхъ границь можливости. Навѣть бôльше, своею несвѣдомою наивностю пригадуе намъ Ялина русалку зъ „Затопленого дзвона“, до чого причинилось чимало єи о ясно-золотисте волосе. И лишь сему волосю я вчинивъ бы такій закидъ, що воно робило артистку бôльше подôбною до неземного єства — русалки, якъ до людины. Другимъ вызначнымъ жѣночимъ типомъ е Марта, подруга Ялины, опôсля суджена Софрона. Отсей типъ вôддала зô зрозумѣнемъ п. Рубчакова. Розмова про палке кохане, дѣвоча соромливôсть получена зъ філютерною наивностю були вôдданй якъ слѣдъ. На похвалу заслугуе такожь пѣсня „Ой мала вдова двѣ дочки“, вôдспѣвана п. Рубчаковою въ II. актѣ. Шинкарку Настю, гарну жартобливу молодицю, що буцѣмъ-то залицяе ся до всѣхъ козакôвъ, а на дѣлѣ сміе ся зъ нихъ, знаменито интерпретувала панна Бучманôвна. Жаль тôлько, що сеся вызначна артистка-сопраністка покинула руску сцену... П. Стадникъ въ роли Сербина старавъ ся надати собѣ видъ чорнои запеклои душѣ. Въ его грѣ слѣдна була праця и зрозумѣне ролѣ. Сербина гравъ вôнъ далеко лучше, якъ свого часу п. Ольшаньскій въ Станиславовѣ. Заслуженй оплески за свою знамениту гру, яка збуджувала мѣжь видцями могучй филѣ смѣху, збиравъ Татаринъ Кузьма (п. Рубчакъ). Н. Нижанковскій (Софронъ) вывязавъ ся зô своеи ролѣ зовсѣмъ добре.

———

А въ недѣлю давъ театръ на послѣдне представлене „*Выхованця*“ Янчука. Штука стара, подекуды несмачна навѣть, але публицѣ вельми подобаесь такъ за-для чудовыхъ спѣвôвъ, якъ и комічныхъ ситуацій. Въ роли вдовы Катерины выступала п. Осиповичева. Звѣстна сеся артистка сповнила свою задачу бездоганно. Знаменита пара залюбленыхъ вышла зъ п. Рубчака (Семенъ) и п. Рубчаковои (Олеся). Вдячнôсть имъ належить ся за справдѣшный концертъ, якій мала публика, слухаючи ихъ дуетôвъ. Роля выхованця Омелька пôдходила якъ-разъ пôдъ вдачу п. Стадника. Дѣти Катерины (панна Кравчукôвна и п. Юрчакъ) се справдѣшнй розвезенй дѣти богачки-вдовы, котра и трясесь надъ ними и кричить на нихъ на перемѣну, чимъ власне вытворюе въ нихъ розвезену плаксивôсть, що такъ вдала ся обоимъ артистамъ. Типъ дякапяницѣ, що держить себе за высшу людину, поглядае зъ погордою на „темный народъ“ (хочь не цураесь выпити зъ тыми „темными“ зайву чарчину) и нарѣкае на „тьму кромѣшну“, въ якôй буцѣмъ-то мусить жити его духъ, затемненый въ дѣйстности о много бôльше, якъ духъ того „темного народа“ — сей типъ вдавъ ся вповнѣ п. Ґембіцкому. На похвалу заслугуе хоръ „скубентôвъ“, котрй пôдъ его діріґентурою, яка збуджувала море смѣху, вôдспѣвали на честь Омелька „маленьку славословію“. А вже найбôльше признане належить ся за вчерашный выступъ п. Шереметѣ въ роли приглухуватого свата. Знаменитый сей артистъ зъумѣвъ такъ вѣрно вôддати свою ролю, що забувало ся, що маесь передъ собою не справжню особу, а артиста. Особливо своимъ причѣплюванемъ „семінарія“ до кождои подѣѣ выкликувавъ бурю оплескôвъ. Публика розумѣла его вповнѣ. Жаль лише, що не зрозумѣла й не оцѣнила его такъ само въ „Хатѣ за селомъ“ въ роли дурново Янка, де вôнъ бувъ не меньше знаменитый, а до того й идейный...

———

Шкода, що театръ ще не задержавъ ся у насъ, а то числити мôгъ на поводжене. На два останнй представленя годѣ було навѣть білетъ дôстати при касѣ, такъ розхоплено всѣ за дня. На „*Сербинѣ*“ було чимало селянъ зъ рôзныхъ сторôнъ краю, якй поприѣздили на вѣче. Мали нагоду приглянути ся своимъ славнымъ предкамъ-козакамъ. — *М. Лозиньскій.*

— **Русины! Памятайте на бурсу філіи Руского Товариства педаґоґічного въ Станиславовѣ!**

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу ремѣсничо-промыслову у Львовѣ.**

Вôдозва.

„Труд“, жіноча промислова спілка

Члени „Клюбу Русинок у Львові“ заходять ся коло заснованя такої промислової спілки, яка подаючи помічну руку Русинкам, що шукають праці, могла би рівночасно пропаґувати домашний промисл, достарчувати на замовлене всякого рода жіночих убрань, принимати Русинки на науку шитя, крою, кравецтва, модиярства, удержувати склади з матеріями, потрібними до жіночих робіт, і тим способом старати ся, щоби руский гріш не ішов в чужі руки. В тій цїли уложений статут спілки став вже затверджений властями; тепер розходить ся лише о квоту около 3.000 зр., потрібну до введеня в житє згаданої спілки. На сю цїль вплинуло вже 500 зр., які опроцентовують ся в „Союзі кредитовім“; там будуть вкладати ся і дальші надсилані уділи, де остануть до часу заснованя спілки. Один уділ виносить 10 зр., а вписове 1 зр.; кождому вільно приступити з довільним числом уділів. Запрошуючи сею дорогою всїх В. П. Родимців до приступленя до спілки „Труд“, просить „Клюб“ висилати гроші на руки предсїдательки „Клюбу“ п-нї Г. Шухевичевої у Львові ул. Собіщини ч. 7, куда також зволять інтересовані відносити ся о висилку статутів та о близші інформациї дотично Спілки.

За виділ: *Г. Шухевичева*, предсїдателька.

Зъ ц. к. Дирекциі держ. зелѣзниць.

Нове видане тарифи для перевозу осіб і пакунків подорожних, посилок експресових і псів. — З важностию від 1. жовтня 1900 вийде новий наклад повисшої тарифи, часть II. з дня 1. січня 1898 з узглядненем додатків I. до V. Ціна 40 сотиків.

З днем отвореня руху на зелїзници льокальній Равдніц-Госпозін, на шляху Ґрос-Зіґгартс-Рабс яко продовженю зелїзниці льокальної Ґенфріц-Ґрос-Зіґгартс-Раабс і на частковій просторі з Колїну до Колїяновіц на зелїзници льокальній Колїн-Черчан увійде в житє додаток VII. до обовязуючих від 1. жовтня 1899 тариф для перевозу осіб і пакунків на західних зелїзницях льокальних, позістаючих в заряді державнім.

Полудневo-нїмецкий австро угорский звязок зелїзничий. — З днем 1. жовтня 1900 входить в житє I. додаток до тарифи виїмкової для перевозу худоби розплодової зі стациї Мескірх і т. д. до Будвайс, Відня (зел. Єлисав.) і т. д. з дня 1. січня 1899.

Телеґрамы.

Пульхерія зъ Борковскихъ Ладижиньска, вдова по довголѣтнôмъ бурмістру сяноцкôмъ, упокоила ся вчера въ Сяноцѣ въ 65 роцѣ житя. Похоронъ вôдбуде ся завтра. В. є. п.!

Будапештъ 8 жовтня. Прибувъ ту інкоґніто перскій шахъ, щобы въ пятницю via Лавочне-Львôвъ-Пôдволочиска вôдъѣхати до Россіи.

Лондонъ 8 жовтня. Доси выбрано 322 правительственныхъ 90 ліберальныхъ и 65 націоналістôвъ.

Лондонъ 8 жовтня. Робертсъ телеґрафуе: Доси пôддало ся около 15 тысячь Бурôвъ. Келлі-Кенні зъ трема баталіонами заатакувавъ Бурôвъ, однакъ мусѣвъ уступати.

Брукселя 8 жовтня. Пôдчасъ переѣзду короля и князя Альберта зъ біржи до палаты кôлькохъ соціялістôвъ старало ся передертись до повозу, та поліція ихъ арештувала.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. Ю. Ле. въ Ли. Ще 6 кор. 80 с. — Л Сѣ. въ Мш. к. Ба. За IV. кварталъ ще 1 кор. — І. Ст. въ Ся. Теперь за вересень а не жовтень. — М. Ст. въ Ли. Заплачено все. — А. Ко. въ Зе. Годять ся. — І. То. въ По. До кôнця року ще 20 сот. — К. Фи. въ Пе. За жовтень ще 1 кор. 20 сот. — А. За. въ Пл. Прийде ще 7 кор. 80 с. — Чя. въ Ст. За жовтень ще 40 с. — Я. Ян. въ Щи. Такъ. — П. Че. въ По. До кôнця року ще 12 кор. — Хв. Рус. Бе. въ Бр. За IV. кварталъ прийде ще 1 кор. 60 с. — Тов. Кас. въ Яв. За IV. кварталъ належить ся намъ ще 4 кор. - И. Па. въ Ст. Годять ся. — І. Ку. въ Но. Такъ. — К. Ла. въ Бе. Одержано. — І. Чи. въ Су. Ще 6 кор. 70 с. — Хв. Рус. Бес. въ Пе. До кôнця року прийде ще 2 кор.

Альбум заслужених Русинів

в красній кольоровій тецї, в цїнї 2 корони

набути можна

в Товаристві „Просьвіта“, Львів, ринок ч. 10.

ОПОВѢЩЕНЄ.

Загальнй зборы членôвъ „Народнои Торговлѣ“

общества зарегистрованого зъ ограниченою порукою, за рôкъ адмін. 1899/1900 вôдбудуть ся дня 2 н. ст. падолиста 1900 р. о 4-тôй годинѣ зъ полудня у власнôмъ домѣ у Львовѣ, Ринокъ ч. 36 I. поверхъ.

ПОРЯДОКЪ ДНЕВНЫЙ:

1. Вôдкрыте зборôвъ предсѣдателемъ Совѣта управляючого и уконституоване загальныхъ зборôвъ.
2. Справоздане Совѣта управляючого зъ дѣяльности и білянсъ за рôкъ адмін. 1899/1900.
3. Справоздане и внесене головного комітету контрольного (§§. 34 и 46 стат.).
4. Доповняючій выбôръ двохъ членôвъ Совѣта управляючого по мысли §. 15 статута.
5. Доповняючій выбôръ одного члена Совѣта управляючого по мысли §. 17 статута.
6. Означене высоты марки презенційнои для членôвъ Совѣта управляючого на рôкъ адмін. 1900/1.
7. Выбôръ головного комітету контрольного на рôкъ адміністраційный 1900/1.
8. Внесеня членôвъ.

Яко леґітимація для членôвъ служать ихъ книжочки удѣловй. Члены выповѣвши свои удѣлы не мають права голосу и участи въ загальныхъ зборахъ.

У Львовѣ дня 3 жовтня 1900.

Вôдъ Совѣта управляючого „Народнои Торговлѣ“.

Д-ръ Шасный Семскій предсѣдатель. *Д-ръ Кость Левицкій* членъ Совѣта.

Примѣтка. Білянсъ за р. адм. 1899/900 буде выложеный вôдъ 16 жовтня у всѣхъ складахъ „Народнои Торговлѣ“ и въ канцеляріи дирекціи. На жадане вышле канцелярія дирекціи білянсъ почтою оплачено. (1—3)

Першій рускій складъ машинъ до шитя!

Незрôвнанои доброты машины до шитя и гафту Зінгера

Нôжнй вôдъ 27 до 65зр.
Ручнй „ 25 до 48 зр.

Услôвя сплаты приступнй. Готôвкою о 10% дешевше. Наука шитя и гафту безплатно. Цѣнники на жадане даромъ. 483 1—104

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ *механікъ*

Львôвъ, Галицка 6.

Артистично-Літературні Новини

Кн. I. *В. Щураш*: Мої Листи (поезиї)
Кн. II. *Е. Пе-Іе. Петрушевич*: Новелї.
Кн. III. *П. Ліндав-В. Щураш*: Мелійська Венера (драма).

Брошурований примірник 1 корона, оправлений 2 корони. Кн. I—II. в Книгарни Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові, Кн. III, у переводчика в Перемишли.

Средство до нищеня молѣвъ

Фенілінъ нищить молѣ зъ зародками 60 кр.
Зела антімольовй до переховуваня футеръ кор. 30 кр.
Паперцѣ антімолевй тузинъ 30 кр., штука 3 кр.

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ
Львôвъ: склепы власнй улиця Онистуска ч. 25, Ринокъ ч. 11. Краківъ: Суконницѣ ч. 20. Черновцѣ: Галицка ч. 8. Перемышль: ул. Францішканьска ч. 4.

Надôслане.

Мед. Д-ръ БОГОСЕВИЧЬ
Дентистъ
ординує при улици Ягайлоньскôй число 7 вôдъ 9—1 и 3—5 287

Адвокатъ Д-ръ Левъ Ю. Алексевичь
открылъ адвокатскую контору въ г. Станиславовѣ на Сапѣжинской (тысьменецкой) улицѣ н-ръ 10 (возлѣ ц. к. Староства).
481 10 4—10

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ
Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручає въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокли, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ манометры и т. и.

Урядженя дзвôнкôвъ електричныхъ.
Всякй направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 418

Домашний писарь
Продаєть ся книжка п. з.
збірка примірів, як укладати ріжні письма і родинні листи, ділові письма, приватні грамоти, урядові подання.
Видав Др. Т. Галіп.
Около 140 взірців на 147 стр. 8. Ціна книжки в оправі 80 кр. або 1 кор. 60 с. Дістати у Львові в книгарнях Тов. Шевченка та Ставропігійского Інститута і по иньших містах східной Галичини. 491 1—3

Женщика зъ родины священичои глядає мѣсця до занять домашныхъ при самотной особѣ. Ласкавй зголошеня пôдъ: К А., Щирець, poste restante.

КАВУ
въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко
по 9 зр. 20 кр., 10 зр. 20 кр., 10 зр. 70 кр. и 11 зр. 20 кр.

ВИНО
въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко
по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожшй вина флашками)
высылає
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІИ.
92 123—?

Оригінальнй гарлемскй цибульки
ГІЯЦИНТÔВЪ и ТУЛІПАНÔВЪ
одержало просто зъ Голяндіи
Заведенє огородниче
М. ВОЛИНЬСКОГО
у Львовѣ, площа Марійцка ч. 3
и поручає ихъ по найдешевшихъ цѣнахъ. На ласкавє жаданє цѣнники вôдворотно. 484 5—14

Старинности
первоміряднй и дорогоцѣннй купує для Парижа и Лондона, а именно: Предметы въ смаліи, з лотѣ, срѣблѣ, порцелянѣ, бронзѣ, матеріи, ґобеліны, образы, мініятуры, біжутеріи, деревориты, меблѣ, оружє, збр ѣ и т. п. Оферты зъ точнымъ описомъ або фотографіями прошу адресувати до Якова Клявнера въ Новôмъ Санчи. 489 3—4

В. Малышґрошь
артистъ-маляръ въ Рогатинѣ
приймає церковнй роботы входячй въ обсягъ малярства, рѣзьбарства и позолотництва.
481 3—8

Ковдры и матерацы
найдешевше набути можна въ специяльнôй робôтни постелій
Іосифа Шустера
Львôвъ, улиця Коперника ч. 5.
455 11—30

Гармоніюмъ
до науки спѣву

дуже тревалои конструкціи
поручає
ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ
у Львовѣ. 94

ЗАЛЮЗІИ и СТОРЫ
припоручає П. Т. Публицѣ по найдешевшихъ цѣнахъ фабрика
І. ХРІСТОФА
заложена въ р. 1873 867 32—36
Львôвъ, улиця Яблоновска ч. 9.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!
Прочь зъ жидôвскою бляґою!
!!!Свôй до свого!!!
Выробы ножôвничй, захвалюванй шумными анонсами вѣденьскихъ фірмъ, продаю о 10% дешевше зъ ґарантією на мѣсяци.
Бритвы англійскй, власнй, солінґеньскй и швайцарскй у великôмъ выборѣ въ цѣнахъ вôдъ 80 кр. до 2 зр. 80 кр. Кожду бритву передъ высылкою самъ выпробовую а на случай, якъ не надає ся до волося, вымѣнюю охотно безъ доплаты або звертаю грошѣ. Бритвы безпеченьства [скалѣченє выключене навѣть у не умѣючахъ голити ся] Генкельса зъ охоронниками, цѣна зъ етюі 2 зр. 20 кр.

Иванъ Ляврукъ
ножôвникъ
Львôвъ, ул. Галицка ч. 6.
Заразомъ поручаю всякй выробы ножôвничй въ моѣй робôтни выконанй.
Вытягъ зъ листôвъ признаня:
Вповажаный Пане!
Складаю сердечну подяку за надôсланй 2 бритвы и ножички, котрѣ мимо низкои цѣны є дуже добрй и раджу совѣстно кождому удати ся до Васъ.
Девятники 31 серпня 1900.
483 2—104 Доротеушъ Конôвъ.

НОВÔСТЬ. НОВÔСТЬ
ВОДА ДО ВОЛОСЯ
Станислава Липницкого
По кôлькаразовôмъ ужитю дѣлає чудесно.
Припоручаю всякй матеріялы аптичнй и знаряды тоалєтовй.
Дôстати можна лише въ дроґеріи
Станислава Липницкого
У ЛЬВОВѢ
386 ул. Сикстуска ч. 21. 21—0

ПÔДЪ ЗВѢЗДОЮ.
АПТИКА
ПЕТРА МІКОЛЯША
у Львовѣ, Коперника ч. 1
поручає
ВИНА ЛѢЧНИЧИ Д-ра Кароля Міколяша
вôдзначенй найприхильнѣйшими свѣдоцтвами вызначныхъ поваґъ лѣкарскихъ въ краю и за границею.
НАЙНОВѢЙШІ ПЕРФУМЫ
выробу парискихъ фірмъ свѣтовыхъ Л. Т. Півръ и Societte Hygienique
Всякй приборы до бактеріольоґіи и мікрохеміи.
Найлучшй средства косметичнй и тоалетовй францускй. 398 17—30
Воды лѣчничй ґазовй
перевысшаючй роднмй воды мінеральнй
ПРИРЯДЫ ХІРУРГІЧНІ
анґлійскй, францускй и нѣмецкй найлучшои якости.
Хемікалія для П. П. Фотоґрафôвъ.

Цѣс. корол. упр.
Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, лікерôвъ и оцту
Юлія Миколяша Наслѣдникôвъ
Якова Шпрехера и С-ки
у Львовѣ
поручає старй горѣвки польскй, розолісы, лікеры, румы правдивй зъ Ямайки, коняки, спірітусъ, „Bon-gout" на наливки, також правдивый оцетъ спірітусовый. 366 54—?
Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

Тапеты найновѣйшй
Штукатеріи суфітовй
Сторы и жалюзіи
до вôконъ
Хôдники кокосовй
Дроты до сходôвъ
поручають найдешевше
И. ЛУЩИЦКІЙ
и
В. АДАМСКІЙ
давнѣйше ІРҐЕНСЪ
Львôвъ, Собѣского 4.
Для Пп. Архитектôвъ и пôдприємцѣвъ вôдповѣдный рабатъ 403 23—25

Машины и знаряды господарскй
зъ первоорядныхъ фабрикъ
можна купувати за посередництвомъ
„НАРОДНОИ ТОРГОВЛѢ"
у Львовѣ
а именно:

Сѣчкарнѣ ССХ зъ 2 ножами и 1 колесомъ	по 54	кор.
Сѣчкарнѣ ТН зъ 3 ножами и 2 колесами	„ 56	„
Сѣчкарнѣ ТН зъ 4 ножами и 2 колесами	„ 59	„
Млынки до чищеня збôжа системы Бакера	„ 100)	и выс.
Млынки до чищеня збôжа лекшй	„ 64)	и выс.
Молотѣльнѣ ручнй	„ 170	„
Краячѣ до буракôвъ	„ 60	„
Тискачѣ [гнѣтôзники]	„ 230	„
Прасы до олѣю	„ 230	„
Плуги ковальскои роботы зъ колѣсницями	„ 32	„
Косы зô стирійскои стали довгй: 60, 70, 80 цм.	по кор. 1·00, 1·20, 1·40	

[Косы можна набути по всѣхъ складахъ „Народнои Торговлѣ. На 5-кілеву посылку иде 8—10 кôсъ.]
Окрôмъ того можна купувати за посередництвомъ „Народнои Торговлѣ" и иншй машины и знаряды господарскй по цѣнахъ фабричныхъ.
ПРИМѢТКА. Плуги и косы продаю ть ся лише за готôвку и безъ опусту. При сейчасовôй уплатѣ за сѣчкарнѣ дає ся 5% опусту а за всѣ прочй машины 10% опусту. Допускає ся и сплату ратами (зъ выимкою плугôвъ и кôсъ) за окремою умовою и порукою, однакъ въ тôмъ случаю не признає ся нѣякихъ опустôвъ.
Застерѣгає ся можлива пôзнѣйша змѣна цѣнъ!
267 19—? **Народна Торговля.**

О 60% дешевше, чимъ деинде.
Одинока у Львовѣ піротехнічна робôтня
ЮЛІЯНА РУТКОВСКОГО
„зъ Варшавы"
при ул. Домбровского число 4
поручає
Штучнй огнѣ въ 70-ти родахъ. Скомплетованй сортименты: по 6, 10, 15, 25 до 150 коронъ а. в. Огнѣ бенґальскй, сальоновй, пахучй въ пуделкахъ по 20 сот. 30, 60 и 1 кор. а. в. Цѣнники на бажанє даромъ и оплаченй.
439 25—36

Вже выйде небавомъ
Илюстрованый Календарь „Просвѣты"
на рôкъ 1901.

ВЕЛИКА ВÔЙСКОВЫХЪ ІНВАЛІДÔВЪ
Золота и Срѣбна Льотерія
Послѣдный мѣсяць.
Головна выграна **60.000** коронъ
готôвкою зъ 20% вôдшибки.
ЛЬОСЫ ІНВАЛІДОВЪ по 1 коронѣ
поручають: М. Іонасъ, М. Клярфельдъ, Корманъ и Файґенбавмъ. Ґуст. Максъ, Кіцъ и Штофъ. Самуелі и Ляндау. Авг. Шелленберґъ и Сынъ, Сокаль и Лілієнъ.

Розкладъ ѣзды поѣздôвъ зелѣзничихъ, важный вôдъ 1 мая 1900.
пôсля часу середно-европейского [пôзнѣйшого о 36 мінутъ вôдъ часу львôвского].

посп.	особ.	до Львова (головный дворець)
приходять о годинѣ		
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Бориславя (Скольвого вôдъ 1/5 до 30/9)
12·20		„ Черновець, Ицканъ, Констанцы, Букарешту
2·31		„ Кракова, Орлова, Н. Санча, Тарнова, Ясла, Ряшева, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Вѣдня
	3·35	„ Пôдволочискъ, Тернополя, Грималова, Копичинець
	6·10	„ Кракова, Берлина Варшавы, Вѣдня, Тарнова, Ряшева, Рыманова, Сянока, Перемышля
	6·20	„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
	6·40	„ Бруховичь (що дня вôдъ 31/5 до 16/9.)
	7·45	„ Янова
	8·—	„ Тернополя, (Красного, Бродôвъ)
	8·05	„ Лавочного, Стрыя, Хирова, Сянока, Калуша, Пешту
	8·15	„ Сокаля, Равы руской
	8·50	„ Кракова, Загôря, Лупкова, Перемышля, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Орлова, Тарнова
	11·45	„ Ряшева (Любачева, Ярославя, Самбора, Перемышля)
	11·55	„ Станиславова, (Керешмезе, Потуторъ, Ходорова)
	12·55	„ Янова
	1·15	„ Скольвого, Стрыя, Калуша, Хирова (Лавочного вôдъ 1/5 до 15/9)
1·35		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Тарнова, Ряшева, Розвадова, Пшеворска, Сянока
1·45		„ Черновець Ицканъ, Букарешту, Ґалацу, Ясъ, Гусятина, Станисл.
2·35		„ Пôдволочискъ (Кіева, Одесы) Грималова, Гусятина, Тернополя, Бродôвъ
	3·14	„ Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9, въ недѣлѣ и свята)
	5·40	„ Пôдволочискъ (Кіева, Одесы), Грималова, Козовой, Бродôвъ
	5·45	„ Кракова
	5·55	„ Черновець, Ицканъ, Станиславова
	6·00	„ Сокаля, Белзця, Любачева, Равы руской
	7·24	„ Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
	8·28	„ Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 въ недѣлѣ и свята)
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Любачева, Сянока, Пешту, Перемышля
	8·50	„ Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9)
	9·2	„ Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 що дня)
	9·45	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Ясла, Пшеворска, Розвадова
	10·—	„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Гусятина, Потуторъ, Керешмезе
	10·15	„ Лавочного, Пешту, Хирова
	10·30	„ Пôдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродôвъ, Копичинець
		На дворець Пôдзамче
	8·12	Зъ Пôдволочискъ, Тернополя
	7·40	„ Тернополя
2·20		„ Пôдволочискъ, Кіева, Одесы
	5·17	„ „ „ „
	10·12	„ „ „ „

посп.	особ.	зô Львова (головный дворець)
вôдходять о годинѣ		
12·40		До Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
2·51		„ Ицканъ, Черновець, Станиславова, Букарешту, Констанцы
	4·15	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Хирова, Самбора
	5·45	„ Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9 що дни)
	6·25	„ Лавочного, Мукача, Пешту, Бориславя
	6·30	„ Пôдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродôвъ
	6·35	„ Станиславова, Пôдвысокого, Потуторъ
8·20		„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Берлина, Любачева
	8·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Хирова, Пшеворска, Розвадова, Стружа, Тарнова
	9·—	„ Скольвого, Хирова, Калуша, (Лавочного вôдъ 1/5 до 15/9.)
	9·15	„ Янова
	9·25	„ Пôдволочискъ, Бродôвъ, Копичинець, Гусятина, Грималова, Козовой
	9·55	„ Черновець, Станиславова, Потуторъ
	10·20	„ Сокаля, Белзця, Любачева, Равы руской
	1·25	„ Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 въ недѣлѣ и свята)
1·55		„ Пôдволочискъ, (Кіева, Одесы, Бродôвъ
	2·15	„ Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
2·45		„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
2·55		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
	3·05	„ Стрыя (Скольвого вôдъ 1/5 до 30/9)
	3·15	„ Янова (що дня вôдъ 1/5 до 15/9)
	3·26	„ Бруховичь (що дня вôдъ 13/5 до 16/9)
	3·30	„ Ряшева, Хирова, Перемышля, Любачева, Ярославя
	6·10	„ Станиславова
	6·18	„ Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 въ будни днѣ, а вôдъ 16/9 до 30/9 що дня)
	6·30	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Варшавы, Орлова, Тарнова
	6·50	„ Лавочного, Мукача, Пешту, Хирова, Калуша
	7·10	„ Тернополя, Бродôвъ
	7·25	„ Сокаля, Равы руской
	7·48	„ Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
	9·12	„ Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 въ въ недѣлѣ и свята)
	10·50	„ Черновець, Ицканъ
	10·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Пшеворска, Розвадова, Ряшева, Орлова, Тарнова
	11·—	„ Пôдволочискъ, Бродôвъ, Копичинець, Грималова
		Зъ Пôдзамча
	6·43	До Пôдволочискъ, Кіева, Одесы
	9·42	„ Пôдволочискъ
2·08		„ „ Кіева, Одесы
	7·33	„ Тернополя
	11·73	„ Пôдволочискъ

ЗАМѢТКА: Нôчна пора числить ся вôдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ зрана; нôчнй поѣзды означенй обвôдками. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницъ державнои при ул. Красицкихъ ч. 5.

Ч. 217. Львôвъ, Второкъ 26 Вересня (9 Жовтня) 1900. Рôчникъ XXI.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ) о 5-тôй годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить во второкъ, и во второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2; — въ Ярославу: Л. Кришаковскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ н. Майнѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитôсть за инсераты платить ся у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австріи: — на цѣлый рôкъ . . 16 зр., на пôвъ року . . 8 зр.

за границею: — на цѣлый рôкъ . . 22 зр., на пôвъ року . . 11 зр.

у Львовѣ: — на цѣлый рôкъ . . 14 зр., на пôвъ року . . 7 зр., на чверть року . 3·50 зр., на мѣсяць 1 зр. 20 кр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Рекламаціи неопечатанй вôльнй вôдъ порта.

Поединоке число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошеня звычайнй принимають ся по цѣнѣ 10 кр вôдъ одной стрôчки инсератовои або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надôслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншй донесеня приватнй числять ся по 5 кр. вôдъ стишка.

Посольскй кандидатуры.

Якъ звѣстно и признано загально, ординація выборча до рады державнои поставила Русинôвъ въ найнекористнѣйше положенє зъ всѣхъ народôвъ Австріи. 3,100.000 Русинôвъ, навѣть въ найлучшôмъ случаю, могли бы лишь тôлько послôвъ выбрати, що 1,170.000 Словѣнцѣвъ а дуже мало що бôльше якъ 670.000 Италіянцѣвъ. Въ 1873-ôмъ роцѣ, де единный разъ правительство помагало Русинамъ и де зъ Русинами злучали ся були жиды, мы ледве здобули ся на 16 послôвъ.

Утворенє 5-ои куріи выборчои мало що змѣнило въ тôмъ положеню. Зъ сеи куріи можуть галицкй Русины выбрати що-найбôльше 7 послôвъ, такъ що всѣхъ рускихъ послôвъ въ Галичинѣ може выйти всего-навсего 22. Въ минувшôмъ періодѣ було ихъ 9, с. е. 6 польско-правительственныхъ и 3 народнй.

Задачею нашою при теперѣшныхъ выборахъ мусить бути очевидно: переперти выбôръ повного числа 22 рускихъ послôвъ. За для улекшеня того дѣла и осягненя тои цѣли можуть намъ послужити компромісы зъ нашими нерускими сторонництвами. У всхôднôй Галичинѣ є 5 округôвъ выборчихъ, 3 въ 5 ôй а 2 въ 4 ôй куріи, де зъ причины меньшого числа Русинôвъ выбôръ руского кандидата є надзвычайно трудный або навѣть не можливый, де однакожь Русины, злучивши ся зъ котрымъ изъ нерускихъ сторонництвъ, можуть тому сторонництву дати перевагу. Найкорыстнѣйшимъ мôгъ бы бути компромісъ зъ польскимъ комітетомъ центральнымъ, именно зъ того огляду, що той комітетъ есть найсильнѣйшій. Але всякй компромісы зъ нимъ мусять зъ горы уважати ся за выключенй, и то не тôлько зъ принципіяльныхъ, але такожь и зъ практичныхъ взглядôвъ. Навѣть при выборахъ зъ 1891-ого року, въ тыхъ вымкововыхъ обставинахъ, коли то заключено умову зъ гр. Казимиромъ Бадениъ, выйшли зъ волѣ руского комітету лише 4 послы, а 3-хъ послôвъ-Русинôвъ переперъ польскій комітетъ центральный противъ волѣ комітету руского. Лишає ся отже можнôсть компромісу лише зъ тыми сторонництвами, що не суть заступленй въ польскôмъ комітетѣ центральнôмъ, именно зъ польскими людовцами, стояловцами и зъ соціяльными демократами. Де и зъ котрымъ зъ тыхъ сторонництвъ порадно бы було заключати компромісъ, се мусить вказати фактичнй обставины.

Але не тôлько о числѣ рускихъ послôвъ мусить намъ ходити, а такожь о ихъ якôсть, и то тымъ бôльше, що навѣть въ найлучшôмъ случаю, коли-бъ мы у всѣхъ можливыхъ округахъ нашихъ послôвъ переперли, все-жь таки наша репрезентація числомъ своихъ членôвъ мусить бути слаба въ порôвнаню до репрезентацій иншихъ народôвъ. Намъ треба отже послôвъ такихъ, котрй поперше належали бы всѣ до одного клюбу, друге — займали бъ поважне становище въ парламентѣ. Навѣть невелика репрезентація може бути поважнымъ чинникомъ, коли має обѣ тй прикметы.

Дотеперѣшній рускій репрезентація недомагали звычайно пôдъ обома взглядами. Навѣть въ останнôмъ періодѣ, де мы мали тôлько трохъ своихъ народныхъ послôвъ, и сеся маленька горстка не держала ся разомъ: д-ръ Яросевичъ, помимо наклинуваня зô Львова, вôдлучивъ ся вôдъ своихъ двохъ товаришѣвъ, д-ра Окуневского и о. Танячкевича, и вступивъ до клюбу соціялістôвъ. Отже при теперѣшныхъ выборахъ треба намъ буде запевнити ся, чи ставленый нами кандидатъ буде належати до руского клюбу.

Не менше важною, а навѣть ще важнѣйшою рѣчію есть, чи посолъ має вôдповѣдну кваліфікацію. Буває нераз, що маленька горсточка або навѣть оденъ-одинокій посолъ въ парламентѣ бôльше значить, нѣжь цѣла ґрупа. А й бôльшй клюбы звычайно не тôлько числомъ своимъ мають вагу, але такожь парламентарными спосôбностями и повагою своихъ членôвъ. Не будь н. пр. въ польскôмъ „колѣ“ Яворскихъ, Дѣдушицкихъ, Абрагамовичѣвъ, Мілевскихъ и т. д., а тôлько самй Тишковскй, Богдановичѣ, Блажовскй, Чарковскй, Ройовскй и т. д. и т. д. — яке значѣнє мало бы таке „коло“!

На се треба намъ завчасу звернути увагу при ставленю кандидатуръ. Число нашихъ кандидатôвъ зъ вôдповѣдными конечными кваліфікаціями, кандидатôвъ такихъ, котрыхъ выбôръ бувъ бы можливый, есть дуже невеликe, особливо коли декотрй нашй дуже вызначнй люде рѣшучо вôдказують ся вôдъ кандидованя. Намъ треба отже дорожити кождою одиницею, спосôбною до парламентарнои роботы а готовою до посолованя, и треба всѣ нашй стараня и всѣ силы звернути туды, щобы выбôръ найлучшихъ нашихъ парламентаристôвъ обезпечити.

Зъ другои стороны треба намъ выстерѣгати ся напыхати до нашои репрезентаціи парламентарного баласту. На той люксусъ можуть собѣ позволити бôльшй репрезентаціи, але не наша. Можна бути дуже щирымъ патріотомъ, ревнымъ дѣятелемъ, навѣть спосôбнымъ чоловѣкомъ до роботы въ повѣтѣ чи въ товариствахъ чи на якôмъ иншôмъ поли, а однакъ не мати кваліфікаціи посольскои. Примѣрный священикъ, спосôбный правникъ або лѣкарь, добрый професоръ, великій ученый, знаменитый письменникъ може бути дуже невызначнымъ и лихимъ парламентаристомъ и політикомъ.

Вже дотеперѣшный хôдъ выборчои акціи у насъ вказує, що декотрй нашй повѣтовй комітеты суть пôдъ тымъ взглядомъ необачнй. Н. пр. въ однôмъ повѣтѣ ставить ся когось кандидатомъ, бо вôнъ є горячій патріотъ и щедрый жертводатель на добродѣйнй цѣли. Въ другôмъ повѣтѣ пропонує ся иншого для того, бо вôнъ есть добрый судья, правдивый приятель и опѣкунъ народу. Въ третôмъ выдвигає ся якогось чоловѣка тому, що вôнъ не належить до жадного сторонництва, отже всѣ сторонництва на него згодять ся. Въ четвертôмъ бере ся взглядъ на те, що треба поставити священика, въ пятôмъ, що треба хлопа и т. д. На милôсть Бога! чи-жь сй всѣ прикметы суть кваліфікацією на посла? и то на посла до вѣденьского парламенту, и то ще въ теперѣшнôмъ часѣ великои політичнои кризы, де може розходити ся о новый устрôй державный, о пересображенє Австріи! Якъ же будуть собѣ раду давати такй послы! якъ они потрафлять въ такôй труднôй ситуаціи забезпечити интересъ руского народу! Кождôй заслузѣ вôддаймо належну честь, але на те є иншй способы, а не выбôръ на посла до рады державнои.

При выборахъ, особливо теперѣшныхъ, до парламенту не можна руководити ся льокальными або вузко-партійными а ще менше особистыми интересами та взглядами, не можна руководити ся симпатіями та антипатіями, але треба обôймити весь рускій народъ цѣлого краю, ба не тôлько краю, але й державы, и постарати ся о заступництво спосôбне и достойне. Инакше при евентуальнôмъ перестрою державы перейдуть надъ нами до дневного порядку.

«Автономія краѣвъ» ликує!

Старый пôдвавельскій подагричный дѣдуганъ розбрикавъ ся дня 4. с. м. на радощахъ такъ, якъ молодый жеребецъ, — нѣ, якъ бычокъ, що выпущеный зо стайнѣ смѣшить своими незграбными скоками и выкиданямъ патыковатыхъ нôгъ. И щô-жь то навело такй радощѣ на старого грѣшника, що звычайно зъ шляхотскою гордостію поважно задирає голову въ гору и на силу старає ся твердо ступати немôчными своими ногами?

Рѣчь має ся такъ:

Италійскй послы Тиролю вôдъ давна домагають ся такои автономіи для италійскои части полудневого Тиролю, котра бы хоронила италійске населенє передъ майоризованемъ изъ стороны Нѣмцѣвъ и забезпечила бы Италійцамъ признанй основными законами конституціи національнй права. И теперь, по замкненю державнои рады, передали италійскй послы дня 29. липня с. р. президентови міністрôвъ д-рови Керберови поновно свои домаганя. На те ихъ письмо давъ д-ръ Керберъ вôдмовну вôдповѣдь, котру N. fr. Presse дословно оголосила дня 2. с. м. Подаємо отсе змѣстъ тои вôдповѣди.

Д-ръ Керберъ переходить по черзѣ всѣлякй проекты, якй выходили вôдъ италійскихъ послôвъ Тиролю для забезпеченя автономіи полудневои части краю. Зразу домагано ся, щобы крôмъ сойму и громадскихъ радъ утворено рады окружнй (щось на ладъ нашихъ повѣтовыхъ). Отже д-ръ Керберъ замѣчає, що той проектъ слушно закинено, бо „довѣвъ бы вôнъ лише до збôльшеня числа теперѣшныхъ, цѣлкомъ достаточныхъ автономічныхъ тѣлъ, а не давъ бы запоруки лѣпшои адміністраціи“. Опôсля домагано ся утвореня соймовыхъ курій зъ послôвъ поодинокихъ частей краю и подѣлу краевого выдѣлу на двѣ секціи; подрôбный проектъ въ сѣмъ напрямѣ передали були италійскй послы Тиролю президентови міністрôвъ гр. Баденьому въ р. 1897. Отже и сей проектъ якъ тогдѣ такъ и теперь показує ся неможливымъ до принятя, бо въ такôмъ разѣ тирольскій соймъ зôйшовъ бы на якусь лише позôрну репрезентацію краю; кожда курія могла бы законодатну компетенцію сойму знѣвечити. Зъ того часу нѣмецкй и италійскй мужѣ довѣря вели переговоры на пôдставѣ такихъ точокъ: 1) законодатне право задержує соймъ; 2) въ соймѣ утворить ся нѣмецку и италійску курію; 3) кожда курія має право у всѣхъ справахъ, доторкаючихъ лише одной части краю, въ межахъ обовязуючихъ законôвъ ухвалити самостôйнй постановы; кожда часть краю має сама покрывати свои потребы; о скôлько доходы краю, роздѣленй пôсля окремого ключа на поодинокй части краю, не выстануть на покрытє тыхъ потребъ, можна въ кождôй части краю накладати окремй додатки до безпосередныхъ податкôвъ; коли постанова одной куріи дотыкала бы въ чôмъ и другои части краю, то на бажанє другои куріи має бути справа внесена передъ соймъ; 4) въ краєвôмъ выдѣлѣ буде утворена секція нѣмецка и италійска, одна и друга выбрана своими куріями; секціи мають надзôръ надъ громадами своихъ частей краю и въ своихъ границяхъ ведуть всѣ аґенды, якй пôсля громадского закону належать до краевого выдѣлу; 5) для шкôльныхъ справъ установить ся окрему раду шкôльну для нѣмецкои, а окрему для италійскои части краю.

Отже д-ръ Керберъ заявляє у своѣй вôдповѣди, що тôлько зъ першою точкою того проекту правительство згоджує ся. Що до иншихъ, хочь декотрй зъ нихъ не могли бы оказати ся пожиточными, мусить правительство стояти при тôмъ найвысшôмъ жаданю, щобы захована була єднôсть Тиролю така, яка она є вôдъ вѣкôвъ, и то такъ що-до сойму и его орґанôвъ, якъ и що-до краевого законодавства, адміністраціи и соймовои господарки. Правительство не може пристати на те, щобы економічна єднôсть цѣлого краю була роздѣлена на двѣ слабшй одиницѣ, анѣ щобы куріи мали самостôйне право буджету и накладаня додаткôвъ до податкôвъ, черезъ що те право спôльного сойму сталось бы илюзоричнымъ. А найголовнѣйша рѣчь, що тутъ не ходить о забезпеченє народностей въ поодинокихъ національныхъ справахъ, тôлько о утворенє новыхъ політичныхъ одиниць зъ окремымъ територіяльнымъ пôдкладомъ. Коли при тôмъ указує ся на національнй взгляды, котрй нѣбы-то вымагають такого подѣлу краю, то треба замѣтити, що пôсля духа и слôвъ основныхъ законôвъ всюды рôвно справедливымъ способомъ мусить увзглядняти ся потребы народностей. Сей обовязокъ може правительство спонукувати до того, щобы въ поодинокихъ краяхъ признати окрему мову якоесь національнои части краю; але ще въ жаднôмъ иншôмъ краю не домагано ся доси зъ національныхъ взглядôвъ утвореня новыхъ територій зъ окремыми интересами. Для самои рôзницѣ племѣннои признавати такожь рôзницю економічныхъ интересôвъ и длятого творити новй політичнй одиницѣ въ складѣ державы — не далось бы рѣчево оправдати и отварало бы выгляды на такй змѣны, за котрй жадне правительство не прийме одвѣчальности. О скôлько жь ходить о чисто економічнй и адміністративнй справы, то здавалось бы рѣчею не выключеною, щобы въ межахъ теперѣшного устрою краевого утворити такй институціи, котрй бы забезпечили якъ найповнѣйше увзглядненє интересôвъ италійского населеня краю.

Мы умысно подали докладный змѣстъ Керберового листу, написаного до провôдника италійского клюбу въ державнôй радѣ бар. Мальфаттіого, щобы нашй читателѣ добре зрозумѣли такъ погляды правительства на жаданя Италійцѣвъ, майже зовсѣмъ подôбнй до нашихъ, якъ и смѣшну старечу радôсть Czas-у.

Зъ Керберовои вôдповѣди цѣлкомъ ясно выходить, о що ему йде. Вôнъ не хоче въ нинѣшнôй порѣ брати на себе клопоту, якій бы спровадило за собою національне розмеженє Италійцѣвъ въ Тироли, бо-жь того самого хотять Нѣмцѣ въ Чехахъ и Русины въ Галичинѣ.

Однако д-ръ Керберъ успокоює Италійцѣвъ, що и безъ такого територіяльного національного розмеженя на пôдставѣ основныхъ законôвъ правительство має обовязокъ заспокоити ихъ національнй жаданя и потребы, а навѣть, о скôлько ходить о чисто економічнй и адміністративнй справы, не є рѣчею выключеною — въ межахъ дотеперѣшного устрою краевого утворити такй институціи, котрй бы забезпечили якъ найповнѣйше увзглядненє интересôвъ италійского населеня краю. Поки що згода! Нехай правительство Кербера — якъ Италійцѣвъ, такъ и насъ Русинôвъ охоронить передъ геґемонією и такъ чи сякъ забезпечить намъ тй права, якй намъ признають основнй законы. Нехай лишь тй обѣтницѣ правительства чимъ скорѣйше сповнять ся на дѣлѣ!

Але якъ смѣшно коментує Czas письмо д-ра Кербера! „Д-ръ Керберъ — каже розбрикавшій ся на радощахъ станьчикъ — рѣшучо вôдкидає гадку т. зв. автономія народôвъ, пропаґованои соціялістами и рускими радикалами“. Забувъ сердега, що и офіцина польского кола не тôлько сама править усе про автономію народôвъ, але и теревенить та хоче Русинôвъ переконати, що навѣть цѣла правиця, а зъ нею и польске коло приняло до своеи проґрамы автономію народôвъ.

Дальше скаче Czas зъ радости, що д-ръ Керберъ указавъ на обовязокъ правительства заспокоити національнй жаданя народôвъ по мысли и по словамъ основныхъ законôвъ, та додає вôдъ себе такій недорѣчный коментарь: „То значить: въ межахъ историчныхъ одиниць політичныхъ, якими є коронй краѣ, національнй племена мусять себе взаимно шанувати; не можна санкціонувати племѣннои ненависти, замикаючи кожду народнôсть въ окремôй клѣтцѣ“! — Нѣ, любоньку! Не такъ гадає д-ръ Керберъ. Вôнъ каже, що и безъ територіяльного вôдмеженя — значить и безъ замыканя кождои народности въ окремôй клѣтцѣ — „пôсля духа и слôвъ основныхъ законôвъ всюды рôвно справедливымъ способомъ мусить увзглядняти ся потребы народностей“ и называє се заразъ въ дальшихъ словахъ обовязкомъ правительства. Се цѣлкомъ що иншого, якъ польске „шанованє“ руского народу!

Вкôнци называє Czas жаданє автономіи народôвъ революцією и тѣшить ся, що д-ръ Керберъ „такъ ясно и по мужески, якъ давно вже не бувало въ Австріи, означивъ задачу правительства, того чинника постôйности въ хаосѣ, порядку въ анархіи... За смѣле высказанє сеи правды (що автономія народôвъ — се революція и деструкція) належить ся д-рови Керберови вдячнôсть всѣхъ правдиво консервативныхъ елементôвъ въ Австріи!“

Рѣчь зрозумѣла, що и Чехи тѣшать ся тою вôдповѣдею д-ра Кербера, хочь знову не такъ недорѣчно, якъ Czas. Мы-жь повторимо слова италійскои часописи Alto Adige:

„Автономія народôвъ є конечностію, а правительство побачить, якй трудности ставить въ практицѣ ей вôдкиненє. Такои борбы не кôнчать ся за однымъ замахомъ. Нема на

свѣтѣ силы, котра бы згодна змести таку справу, що мае пôдставу въ природѣ рѣчи!“

До сихъ слôвъ додамо хиба ще: Подѣѣ послѣдныхъ десятокъ лѣтъ закôнчували ся такими результатами, про якѣ передъ тымъ нѣкому и не снило ся, а коли бы були и приснили ся, то выглядали бы були чимсь неможливымъ. А дуалізмъ Австріи — чи бажаный бувъ австрійскими правительствами?...

Рускѣ кольоніи въ Бразиліи.

О. Митрофанъ Михнякъ, Василіянинъ, выѣхавъ вчера зô Львова въ дорогу до Параны и сѣдае дня 15. с. м. на корабель въ Гамбурґу. Взявъ зъ собою, окрôмъ приборôвъ церковныхъ, паку книжокъ зъ „Просвѣты“, трохи зъ руского Товариства педаґоґічного и трохи зъ Ставропіґіи букварѣвъ для рускои школы, котру намѣряе завести въ кольоніи Прудентополісъ. Учителемъ буде тамъ здаесь Юрко Каровець, бувшій ученикъ бучацкои ґімназіи, котрого родичѣ забрали до себе до Параны. — Дѣйстно треба вже разъ постаратись о руску школу въ тôй великôй рускôй осели, де є бôльше якъ 7.000 Русинôвъ!

Друкарню ґутаперхову купить о. Михнякъ може въ Берлинѣ, а хоть-бы не стало ему на се грошей, мимо того мае выдавати въ Паранѣ, на початокъ бодай літоґрафованый листокъ періодичный въ цѣли орґанізованя параньскихъ Русинôвъ. Заголовокъ того листка буде: „Бразилійска Русь“. Перше число тои поки-що примітивнои „часописи“ рускои въ Паранѣ — першого руского слова печатного на полудневôй пôвкули земскôй — мае выйти за якихъ два або три мѣсяцѣ. Щасть Боже!

О. Михнякъ взявъ зъ собою и всѣлякого насѣня на пробу, а именно такожъ [вôдъ Мавтнера зъ Будапешту] насѣне полудневоевропейскихъ овочѣвъ (міґдалъ, каштанъ ѣдомый и т. д.) и насѣне морвового дерева. Хоче розвести при прудентопольскôмъ „скитѣ“ вабрцевый садъ, вôдки бы розходили ся всякѣ пожиточнѣ ростины по-мѣжъ нашихъ бѣдныхъ поселенцѣвъ въ тыхъ дикихъ лѣсахъ.

О. Кизима пише, що тамъ конче потрѣбно ще кôлькохъ священикôвъ. Однакъ нема у насъ охочихъ до такои выправы священикôвъ свѣтскихъ, а оо. Василіяне знов кажуть, що за мало ту мають силъ и тому зможуть ажь десь за рôкъ выслати туды знов одного священика. — Нашѣ поселенцѣ зъ кôлькохъ параньскихъ кольоній рускихъ, не маючихъ свого священика [якъ Аґуа Амарелля (Олінто), Люцена, Кастеляно, Іпіранґа и Жанґада, знана зъ послѣдныхъ кровавыхъ подѣй] просять въ своихъ листахъ до редакцій львôвскихъ часописей рускихъ, щобы имъ прислати рускихъ душпастырѣвъ, а они будуть зъ ними дѣлитись послѣднымъ кусникомъ хлѣба...

Именно цѣкава и дуже характеристична є допись поселенця Стефана Думы зъ кольоніи Antonio Olyntho т. є. Аґуа Амарелля [въ ч. 157. „Руслана“ зъ с. р.], якъ такожъ дяка Онуфрія Давыбѣды зъ Кастельяно [въ чч. 69, 70, 73 и 80], а вкôнци Филипа Шульгана зъ Прудентополісъ [въ ч. 156] и Антона Тимця зъ Курітібы (въ ч. 107). Описують они формальнѣ напады деякихъ тамошныхъ „księży prałatów“ на рускій обрядъ и народнôсть въ чисто рускихъ коньоніяхъ — якъ Олінто, де ксьондзъ пралатъ зъ Ріо Неґро безчестивъ рускій обрядъ, страшивъ Русинôвъ, що мусять приймити латиньскій обрядъ, бо самъ папа римскій заказавъ пускати туды рускихъ священикôвъ; що Русинамъ не вôльно будувати церкви, мусять належати до латиньского ксьондза, бо такій є наказъ вôдъ самого папы, и т. д. (гл. допись Ст. Думы). — Поселенцѣ запытують, чи се правда, и благають о рускихъ священикôвъ, запевняючи имъ удержане.

Може якій вôдважный священикъ нашъ безъ жѣнки и дѣтей, прочитавши тѣ просьбы бѣдныхъ поселенцѣвъ и не лякаючись кровавои подѣѣ въ Жанґадѣ, вôдважить ся поѣхати на кôлька лѣтъ у тѣ „теплѣ краѣ“ Faustrecht'y, де треба мати все при собѣ револьверъ и кінжалъ за поясомъ.

Омелянъ В.

Письма зъ краю.

Зъ пôдъ Олеська. *[Цѣсарске свято, посвячене читальнѣ „Просвѣты“, загальнѣ зборы сеи читальнѣ и господарскѣ выклады п. В. Короля въ Кутахъ.]*

День 4 жовтня с. р. лишить ся на довго въ памяти громады Кутôвъ, золочѣвского повѣта.

Насампередъ обходила того дня цѣла громада дуже красно 70-ту рôчницю именинъ Цѣсаря, за почином мѣсцевои рады шкôльнои и заряду школы, богослуженемъ въ церкви, вôдтакъ въ школѣ промовами, декламаціями и спѣвами ученикôвъ. О. В. Цебровскій, предсѣдатель мѣсц. рады шкôльнои, выголосивъ вôдповѣдну промову, а управитель школы Иванъ Петрашинъ державъ цѣлу годину цѣкавый выкладъ зъ исторіи кутскои школы, котра була заснована вже 1856 р. а впроваджена въ житє 1858, отже истнуе 42 лѣтъ. Ив. Петрашинъ подѣливъ сей выкладъ на слѣдуючѣ части: 1) історія школы вôдъ початку еи заснованя ажь по нинѣшнѣ часы. 2) Чого учили и учать въ кутскôй школѣ? 3) Хто въ нѣй учивъ? 4) Якъ горнули ся тутешнѣ люде до школы и якѣ користи зъ неи вынесли? — Цѣлого выкладу слухали зôбранѣ зъ великимъ зацѣкавленемъ, а выразомъ враженя, яке на нихъ выкладъ зробивъ, була надпроґрамова промова господаря Михайла Романюка, котрый зъ одушевленемъ зазначивъ важнѣйшѣ мѣсця зъ выкладу и зъ щирою вдячностію згадавъ за тыхъ 72 батькôвъ, що першѣ пôдписали актъ заснованя школы, якъ такожъ за всѣхъ провôдникôвъ народу, що темный людъ проводять до свѣтла и добра.

По 3 годинѣ пополудни зôбрали ся знов тутешнѣ громадяне коло новозакупленого вôдъ жида дому, призначеного на громадску канцелярію и на читальню. Чину посвяченя сего дому довершили о. Т. Дуткевичъ зъ Цѣшокъ, о. А. Левицкій зъ Олеська и мѣсцевый парохъ, почôмъ зачали ся загальнѣ зборы читальнѣ „Просвѣты“. Вслѣдокъ просьбы выдѣлу читальнѣ зволивъ Головный выдѣлъ „Просвѣты“ прислати п. В. Короля, а то найбôльше зъ сеи причины, що тутешнѣ ґрунты є майже унікатомъ въ Галичинѣ. Люде мусять запрягати до плуга по три, чотири а часомъ и по пять паръ волôвъ, щобы тоту землю орати, и длятого горячо бажали просити такого досвѣдного аґронома, якъ п. Король, щобы имъ порадивъ, якъ бы свою тяжку и коштовну працю улекшити. Въ сѣй цѣли выдѣлъ читальнѣ якъ мога швидше полагодивъ свои урядовѣ чинности, щобы чимъ скорше дочекати ся выкладу п. Короля, котрый прибувъ уже рано до Кутôвъ и зъ трома досвѣдными господарями объѣздивъ черезъ кôлька годинъ тутешнѣ поля и сѣножати.

На зборы кромѣ высше згаданыхъ священикôвъ прибули ще о. Юліянъ Дуткевичъ зъ Дубя, п. Ґневошова [котра була и на торжествѣ шкôльнôмъ], жена и донька управителя школы, котра є тутъ молодшою учителькою, и одна славна господиня зъ Пôдгорець, котра не опускае нѣякихъ зборôвъ „Сѣльского Господаря“, забирае часомъ голосъ въ видѣ „покôрнои“ интерпеляціи, и прибула нарокомъ до Кутôвъ, щобы почути п. Короля. Цѣкавою сполукою еи практичности житевои и охоты до набутя вѣдомостій є тото, що насампередъ вспѣла въ Кутахъ продати кôлька бочѣлокъ сливокъ а тогдѣ якъ-разъ настигла на самъ початокъ загальныхъ зборôвъ.

Зборы вôдкрывъ голова читальнѣ о. Цебровскій и запросивъ на предсѣдателя о. Тому Дуткевича, а той у своѣй промовѣ пôднѣсъ вагу читалень взагалѣ а побажавши жителямъ Кутôвъ якъ найкрасшихъ успѣхôвъ въ новопосвяченôй „своѣй“ хатѣ, де по словамъ Шевченка „своя правда и сила и воля“, удѣливъ голосу справоздавцямъ читальнѣ. Тогдѣ по черзѣ здавали справу: секретарь И. Петрашинъ зъ дѣяльности выдѣлу, И. Карпѣй изъ стану касы а И. Кипрянишинъ изъ стану бібліотеки, почôмъ на внесене И. Костишина зборы черезъ акламацію затвердили старый выдѣлъ читальнѣ.

Вôдтакъ забравъ слово п. В. Король и говоривъ зъ малыми перервами, выкликуваными черезъ безчисленнѣ просьбы господарѣвъ о поясненя, бôльше нѣжь пôвтора годины. Самъ выкладъ и вôдповѣди на пытаня були такъ займаючѣ и поучаючѣ, що треба бы осôбнои книжки на те, щобы все докладно описати, и мабуть п. Королеви рѣдко лучало ся мати такъ цѣкавыхъ слухачѣвъ, якъ въ Кутахъ. Були-бъ и цѣлу нôчь мучили п. Короля своими пытаниями и всякими помѣченями зъ власнои практики господарскои. Видно изъ сего, що п. Король здобувъ собѣ вôдъ разу у тутешныхъ господарѣвъ вѣру въ его науку и досвѣдъ, а зъ другои знов стороны видно такожъ, що тутешна школа не дурно стояла черезъ 42 лѣтъ. Правда, є ще въ Кутахъ богато такихъ, котрымъ бѣда мимо тяжкои працѣ не дуже доскулюе, коли до тутешнои читальнѣ на 250 господарѣвъ ледво пята часть належить, але є надѣя, що вôдъ теперь, коли вже мають свою власну хату, згорне ся до неи цѣла громада. При вôдходѣ п. Король обѣцявъ, що за рôкъ знов прибуде до кутскои читальнѣ, але пôдъ условемъ, що тутъ не застане анѣ одного хруня и що читальня черезъ заснованѣ крамницѣ, шпихлѣра, малои касы читальнянои и великои Райфайзена выкаже ся майномъ сто тысячѣвъ реньскихъ. Давъ бы то Господь!

Додати ще тутъ треба, що Выдѣлъ „Сѣльского Господаря“ постановивъ сполучити загальнѣ зборы читальнѣ въ Кутахъ зъ выкладами своихъ прелеґентôвъ, на котрѣ призначивъ о. Т. Дуткевича зъ рефератомъ про найважнѣйшѣ пытаня зъ обсягу рôльного господарства и о. Юліяна Дуткевича зъ рефератомъ зъ обсягу пасѣчництва. Однакожь зъ причины такъ широко розвинеиои дискусіи надъ выкладомъ п. Короля оба рефераты усунено зъ дневного порядку а натомѣсть Голова „Сѣльского Господаря“, о. Т. Дуткевичъ пояснивъ цѣль заснованя „Сѣльского Господаря“ и заохочувавъ тутешныхъ господарѣвъ приступати до сего пожиточного товариства. На тôмъ зборы закôнчили ся по 7 годинѣ вечеромъ а всѣ зôбранѣ дякували сердечно п. Королеви за его науку и зъ повныхъ грудей заспѣвали ему при вôдходѣ „многая лѣта!“

Л. Селяньскій

Зъ руху выборчого въ краю.

Екзекутивнѣ комітеты обохъ соціяльно-демократичныхъ партій (рускои и польскои) оголосили вже въ кракôвскôмъ Naprzod'ѣ соціяльно демократичнѣ кандидатуры на Галичину. И такъ поставлено:

На выборчѣ округи *въ V. куріи*: Львôвъ: Іосифъ Гудець директоръ мѣскои касы хорыхъ у Львовѣ; Кракôвъ: Игнатій Дашиньскій редакторъ въ Краковѣ; Вадовицѣ-Бяла: Янъ Серковскій урядникъ мѣскои касы хорыхъ въ Краковѣ; Новый Санчъ: Леонъ Місьолекъ друкарь въ Краковѣ; Тарнôвъ: Франц. Сулчевскій урядникъ мѣскои касы хорыхъ въ Краковѣ; Ярославъ: Іосифъ Шіфлеръ урядникъ повѣтовои касы хорыхъ въ Перемышли; Перемышль: д-ръ Микола Ганкевичъ [Русинъ] редакторъ у Львовѣ.

На выборчѣ округи зъ *IV. куріи*: Ярославъ: Петро Новаковскій (Русинъ); Перемышль: д-ръ Романъ Яросевичъ (Русинъ).

На выборчѣ округи *зъ III куріи*: Львôвъ: Казимиръ Мокловскій архітектъ у Львовѣ; Нов. Санчъ-Бяла-Величка: д-ръ Алоизій Леманъ лѣкарь въ Нов. Санчи; Перемышль-Городокъ: д-ръ Германъ Ліберманъ оборонець въ справахъ карныхъ въ Перемышли; Коломыя Бучачь-Снятинъ: д-ръ Сальо Шорръ кандидатъ адвокатскій въ Коломыи.

Замѣтна рѣчь, що соціялисты не ставлять анѣ одного кандидата въ IV куріи въ захôднôй Галичинѣ, а ажь двохъ кандидатôвъ у всхôднôй!

Д-ръ Яросевичъ, нѣ сѣло нѣ пало, кандидуе зъ IV куріи въ округѣ перемыскôмъ, отже округъ V куріи Борщѣвъ-Чортковъ покинувъ, безперечно тому, що не бачивъ тамъ шансъ для поновного свого выбору.

Партія польскихъ людовцѣвъ, котрои орґанами суть ґазеты Kurjer lwowski и Przyjaciel ludu, выдала сими днями выборчу вôдозву, пôдписану всѣми членами начальнои рады партіи.

Отся вôдозва починаесь змальованемъ теперѣшнои замотанои ситуаціи, котрои вину приписуе ґр. Каз. Баденьому. Згадуючи про зôдкликъ короны до народôвъ въ формѣ розписаня новыхъ выборôвъ, партія людовцѣвъ заявляе, що буде старати ся, абы зъ выборчои урны польского люду выйшли такѣ послы, котрыхъ святымъ обовязкомъ було бы боронити интересôвъ польского люду. Дальше заступники повиннѣ бороти ся зъ політичными привілеями, а поваливши ихъ, утревалити яко запоруку панованя люду загальне, рôвне, безпосереднє, тайне, свобôдно выконуване выборче право. Вони повиннѣ такожъ беречи конституційныхъ свобôдъ. На думку людовцѣвъ скрутня, въ яку попала теперь Долитавщина, не дасть ся усунути мілітарно-поліційными махерствами, а національне пытане годѣ полагодити міністерскимъ розпорядженемъ. Противно, національне пытане мусить бути полагоджене въ конституційнôй дорозѣ на пôдставѣ рôвноправности всѣхъ народôвъ державы. Русинамъ признаеть ся въ вôдозвѣ повну рôвноправнôсть, бо мѣжь интересами польского и руского люду нема суперечностій. Економічну сторону вôдозвы выповняе рядъ домаганъ партіи людовцѣвъ, мѣжь котрыми находить ся такожъ домаганє рентовыхъ загородъ и горѣлчаного монополю. Доволѣ широко говорить ся про „народову солидарнôсть“, за котрою такъ розщибають ся польскѣ станьчики. Отже узнаючи потребу народнои солідарности, людовцѣ заявляють, що вступлять лишь до такои мѣжпартійнои клюбовои орґанізаціи польскои, въ котрôй буде имъ запоручена свобода дѣланя въ дусѣ своеи проґрамы. Очевидно, що такою клюбовою орґанізацією не може бути теперѣшне „Коло польске“, въ котрого тенденціями не годились такѣ люде, якъ посолъ поетъ К. Уейскій ще 1878 р., отже въ часѣ, коли „коло“ не було ще такъ низько упало, якъ нинѣ. На конець вôдозва протестуе противъ выборчихъ надужитъ въ якôй-небудь формѣ и принимае за свôй выборчій кличъ: свободу, рôвнôсть, братерство.

Якъ ц. к. инспекторъ податковый зъ Городенки „выгравъ“ справу зъ рускимъ посломъ Окуневскимъ?

(Дальше.)

По промовѣ д-ра Добряньского забравъ слово за-для выголошеня обороны д-ръ Сумперъ-Соляньскій. Подаемо отже короткій змѣстъ сеи обороны;

Зваживши, що трибуналъ зробивъ якъ належало, обкроивши актъ обжалованя, та що п. Косьміньскій чуе ся обидженымъ тôлько VI-ымъ уступомъ интерпеляціи, каже, що обжалованый хотѣвъ зразу полагодити справу по доброму и писавъ листъ до д-ра Окуневского, але не удостоивъ ся вôдповѣди, отже мусѣвъ боронити ся судовою дорогою. Далѣ переходить п. Соляньскій до самои интерпеляціи и нужь обурювати ся на д-ра Окуневского, що вôнъ смѣе вносити интерпеляцію у Вѣдни. А „wszystko to wierutne kłamstwo“ — i po cóż z tem lecieć do Wiednia, aby aż tam prać nasze krajowe brudy. Mamy na to nasz sejm, możemy to załatwić między sobą, a nie ciągać się tam przed naszymi wrogami. Lecz p. Okuniewski, zamiast postąpić sobie w ten sposób, postąpił wręcz przeciwnie.“ Далѣ п. оборонець забавивъ ся въ гомеричне порôвнане. Зачавши вôдъ сего, що коли державы выслали ґенерала Вальдерзе до Хинъ воювати, то додали ему штабъ — приклѣпивъ до сего „вицъ“, що „p. Okuniewski też ma swój sztab, a to są takie ciemne indywidua jak Fidler, Minzer, Engelhardt, pokątni pisarze, macherzy, fachowi potwarcy, garbarze chłopskiej skóry“ и т. д. Опôсля зачавъ малювати муки и терпѣнє свого нещасного клієнта, вказувавъ на его терпеливôсть, бо „inny w jego położeniu zrobił by sobie sprawę z p. Okuniewskim“; вказувавъ на его „poświęcenie i służbową abnegacyę“, що поѣхавъ на тѣ нещастнѣ выборы; выразивъ здивоване, що можна когось тягнути по судахъ за-для „Hryćków i Maćków, którym się ubzdurało, że ich przy głosowaniu pokrzywdzono“, а вкôнци каже, що навѣть якъ бы де хто и оплачувавъ ся Данкнерамъ, то се ще нѣчого не значить. Та найпараднѣйшимъ безперечно бувъ конець обороны: „Zlitujcie się Panowie! Oto przed wami człowiek, którego los zawisł od waszej woli! Czyż ma się mu zniszczyć egzystencyę dla kilku niezadowolonych z głosowania chłopów? Gdy zasądzicie mego klienta, nie pozostanie mu nic innego jak chleb żebraczy“ — и дальше въ тôмъ тонѣ голосивъ бревінду п. оборонець — що мимоволѣ насувало справдѣ на думку „chleb żebraczy“. На тôмъ и закôнчивъ свою оборону.

Въ вôдповѣди ему промовивъ ще приватный обвинитель д-ръ Окуневскій. Заперечивъ категорично тому, наче-бы вôнъ дôставъ яке-небудь, хоть бы и найменче письмо вôдъ п. Косьміньского, и запытуе, чому-то п. Косьміньскій сего мітичного письма не рекомандувавъ, якъ то зъ такими письмами все робить ся, а мавъ бы теперь доказъ и не кидавъ бы на слѣпо новыхъ обидъ [Голосъ зъ лавы присяжныхъ: „sprawiedliwa uwaga!“] Дальше д-ръ Окуневскій вôдпирае закидъ, мовь-бы вôнъ легкодушно вносивъ свои интерпеляціи и на доказъ сего оповѣдае подрôбно процедуру зъ провѣрюванемъ правдивости донесеныхъ ему фактôвъ черезъ свѣдкôвъ та черезъ выборчѣ акта, якѣ ему яко членови вѣріфікаційнои комісіи були доступнѣ. Оповѣдае ще разъ въ маркантныхъ и яркихъ краскахъ поступки п. инспектора и заявляе, що интерпеляція его була вымѣрена головно противъ выборчихъ надужитъ. „Та ту ограничено мôй доказъ, обдерто мене зъ арґументôвъ, замкнено менѣ уста. Усунено зъ порядку все, що повалило-бы п. Косьміньского, а лишивъ ся ему выгôдный коникъ... и т. д.“ Пôдчасъ сего уступу промовы п. президентъ зразу усмѣхае ся, але опôсля насуплює брови и стае студіювати акта — „Судѣть панове, якъ зважаете! Я выйду на всякій случай изъ сеи салѣ зъ тымъ переконанемъ, що п. инспекторови доказавъ се, що-мь въ интерпеляціи закинувъ, а навѣть и бôльше! Вы рѣшайте! Не одному зъ васъ защемить серце, коли прийде ся зломити одну людску долю! Та кличе васъ высшій обовязокъ, той самъ обовязокъ, що спонукавъ мене и примусивъ вносити стôлько разъ згадану интерпеляцію! Най царствуе правда, хочь бы и якъ страшна! Коли вы сильнѣ, то засудѣте!

Промова д-ра Окуневского, выголошена зъ жаромъ, щиростію та твердымъ переконанемъ у правду выголошеныхъ тверджень, зробила на всѣхъ чимале враженє. Тому то и п. Соляньскій, бажаючи затерти еи вплывъ, забравъ ще разъ слово, не задля рѣчевыхъ арґументôвъ, але абы заграти знова на знану арію „nienawiści Rusinów do Polaków“ та обурити ся на п. Окуневского, що вôнъ не йшовъ z naszymi posłami (нѣбы зъ „коломъ“), ale dobrał sobie godną kompanię Wolfów, Schönererów i tym podobnych polakożerców. Z nimi razem obrzucał p. Okuniewski nasz kraj i cały polski naród gradem pocisków, jakie mu wpychała do ręki nienawiść i złość za niepowodzenie wyborcze! Z Wolfem i Schönererem szedł p. Okuniewski ręka w rękę!“ и т. д. Та видко, що занадто вже й для польскои публики було того переборщуваня, бо въ вôдповѣдь на сѣ слова давъ ся чути на сали загальный глумливый смѣхъ та псиканє, такъ, що п. президентъ мусѣвъ дзвôнкомъ успокоити пу-

близку. П. Соляньскій видко змѣркувавъ, що мѣжь людьми ще мае вартôсть поговôрка: „бреши та мѣру знай!“ — бо сейчасъ покинувъ сю тему та кôлькома банальными и прошацкими фразами закôнчивъ свою вôдповѣдь.

По короткôмъ резіме президента трибуналу вôдчитано ще разъ питаня, и судьѣ присяглі удали ся на нараду. Тревала вона бôльшь пôвъ години, а по сѣмъ оголошено сподѣваный вырокъ, що **увôльняе п. Косьминьского вôдъ вины и кары 8 голосами противъ 4, якѣ голосували „виненъ“.**

П. Косьмiньскій показавъ ся вдоволенымъ такимъ кôнцемъ справы — натомѣсть публика доволѣ голоснымъ помрукомъ выявила свое невдоволенє.

Д-ръ Добряньскій внѣсъ жалобу неважности.

Справы церковнѣ.

Пôдъ проводомъ о. Єремія Ломницкого, игумена въ Краснопущи, вôдбудуть ся въ рускôй духовнôй семинаріи львôвскôй реколекція для духовеньства въ днихъ 15, 16, 17, 18 и 19 жовтня. До численнои участи въ тыхъ реколекціяхъ, членôвъ якъ и не-членôвъ запрашае якъ найсердечнѣйше Выдѣлъ тов. св. Ап. Павла. Коштъ на особу обчисленый за цѣлый часъ 5 зр.

На 19 жовтня с. р. Выдѣлъ тов. св. Ап. Павла у Львовѣ скликує загальный зôбръ членôвъ зъ слѣдуючимъ порядкомъ дневнымъ:

1) Отворенє зборôвъ дотеперѣшнымъ головою товариства о. А. Туркевичемъ.
2) Выбôръ президіи на часъ зборôвъ.
3) Справозданя Выдѣлу — секретаря о. Д. Дорожиньского и скарбника о. М. Яцковского.
4) Выбôръ нового Головы.
5) Выбôръ нового Выдѣлу.
6) Внесеня членôвъ.

НОВИНКИ.

— **Руска выстава артистична разомъ зъ выставою фантôвъ дяковскои льотеріи** *въ великôй сали Народного Дому отворена що дня вôдъ 9 години рано до 6 години вечеромъ. Вступъ вôдъ особы 60 сотикôвъ, для молодежи шкôльнои 30 сотикôвъ. За купленымъ льосомъ въ цѣнѣ 2 коронъ вступъ для одной особы на одно вôдвѣданє вôльный. Кождый щирый Русинъ, кожда щира Русинка, чи то руска родина мае патріотичный обовязокъ, въ мѣру взможности, вôдвѣдати выставу!*

— **Вôдъ Вп. о. Данила Танячкевича** одержуємо до умѣщеня отсе письмо:

Тѣ Впов. нашѣ Панѣ, котрѣ не могли свои фанты — выключно церковного характеру — зготовити на часъ, прошу ихъ надôслати Комітетови выставы ще теперь — они въ окремôмъ тягненю припадуть убогимъ церквамъ, о чôмъ подасть ся въ своѣмъ часѣ осôбный выказъ.

Всѣхъ Р. Т. Родимцѣвъ просимо памятати на патріотичный обовязокъ — не тôлько самымъ зô своими родинами вôдвѣдати нашу выставу, але и селянъ — думаю о тыхъ, що выберуть ся до Львова на Покрову — заохотити, щобы ей рôвножь вôдвѣдали.

Специяльный обовязокъ вôдвѣданя выставы тяжить певно и на дякахъ, розумѣю на кождôмъ дякови, а вже безвзглядно на засôбнѣйшихъ трохи. Се повинно бы зробити ся одного дня — думаю, що бувъ бы найвôдповѣднѣйшій вô второкъ по Покровѣ, с. є. 16-ого, на котрый то день я просивъ скликати зборы Товариства дяковского львôвскои архіепархіи, а того дня у вечеръ выстава буде замкнена. — Пештъ 6 жовтня 1900. *Танячкевичъ.*

Родимцѣ! просимо купувати льосы дяковскои льотеріи! Просимо присылати належитости за льосы! тягненя 17 и 18 жовтня (середа и четверъ). — Комітетъ.

— **Въ Перегиньску** основано стараньемъ посла о. В. Небыловця спôлку Райфайзена. Першій загальній и основуючій зборы вôдбули ся д. 30 вересня с. р. на котрѣ прибули зъ бюра для Райфайзенôвскихъ касъ д-ръ Стефчикъ и п. Петрушевичъ. До теперь вписало ся 109 членôвъ, однакъ є надѣя на бôльше, бо мѣжь селянами видно живе заинтересованє. Головою выбрано ч. Леона Коцана а скарбникомъ ч. Юрка Максимця, молодыхъ енергічныхъ селянъ.

— **Зъ львôвского университету.** Науку руского языка для тыхъ, котрѣ зовсѣмъ нѣчого або мало знають по руски, розпочинае лекторъ проф. Илья Кокорудзъ въ пятницю 19-ого жовтня въ сали V. о год. 5. Сеся наука призначена не лишь для слухачѣвъ университету, але також для урядникôвъ намѣряючихъ присвоити собѣ знанє руского языка. Подôбна наука вôдбувала ся вже минувшого року.

— **Зъ „Рускои Бесѣды“ у Львовѣ.** Першій сихъ мясниць *вечерницѣ* вôдбудуть ся вже въ суботу с. є. 13 жовтня въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“ ринокъ ч. 10. Вступъ вôдъ особы лише 1 корона. Початокъ о годинѣ 8 вечеромъ. Стрôй візитовый. О численну участь просить *Комітетъ.*

— **На касѣ хорыхъ въ Коломыи** видиѣе лишь польска напись, хочь и до касы хорыхъ и до ей заряду належить Русинôвъ чимало. Може-бъ тѣ Русины въ заряду постарали ся ѣ о руску напись!

— **Про катастрофу на зборахъ въ Перемышли** подае краковскій Naprzód такѣ близшѣ вѣсти: Зборы хлопскѣ, скликанѣ вчера соціялістами до салѣ товариствъ робôтничихъ, скôнчили ся катастрофою. Именно ледви першій бесѣдникъ выповѣвъ кôлька слôвъ повитаня, давъ ся чути въ сали якійсь шумъ, опôсля лоскôтъ, ажь вкôнци задымило ся ажь до темноты. Рôвночасно дали ся чути крики и зойки. Нѣхто не знавъ, що стало ся. Втôмъ затрясла ся пѣчь и повалилась на зôбраныхъ. Въ сали запанувавъ переполохъ. Поки ще вспѣли селяне утечи вôдъ падаючои печи, нагле завалила ся пôдлога и зъ нею упало до пивницѣ кôлькадесять осôбъ. Настала паніка не до опису. Тѣ, що провалили ся, почали выдавати страшнѣ зойки, часть почала выскакувати черезъ вôкно, прочѣ поспѣшали зъ ратункомъ для тыхъ, що завалились. Найгôрше, що не було знати въ першôй хвили, щô властиво дѣе ся. Здавало ся, що хтось пôдложивъ динаміть; иншѣ кричали, що валить ся стеля и цѣла каменица валить ся; декотрѣ гадали, що хтось умысно выкликавъ паніку. Доперва по довшôй хвили пôзнано правдивый станъ рѣчи. Ото властитель каменицѣ Ляйферъ выбудувавъ дôмъ зъ перегнилого, старого матеріялу и двоповерхову каменицю оперъ на збутвѣлыхъ платвахъ. Каменица выбудована передъ рокомъ! Приваленыхъ зачали добувати. Въ першôй хвили раненѣ представляли страшный видъ. Богато зъ нихъ облитыхъ кровю, кôлькохъ въ заумерлôмъ станѣ. Всѣмъ удѣлявъ першои помочи тов. д-ръ Яросевичъ. Зъявила ся пожарна сторожа, поліція и жандармерія, а також лѣкарѣ д-ръ Трибулецъ, д-ръ Оллеръ, д-ръ Мангаймъ и д-ръ Даіковскій. Двохъ тяжко раненыхъ вôдвезено до шпиталя, иншихъ заосмотрено на мѣсци. Комісія будôвнича узнала дôмъ за зъѣдженый грибомъ и неможливый до замешканя.

Наша редакція одержала нинѣ вôдъ п. М. Ганкевича отсѣ поясненя, простуючѣ новинку подану у вчерашнôмъ числѣ „Дѣла“ перемыскимъ дописувателемъ:

Високоповажаний Пане Редактор! В справі перемиської катастрофи помістив перемиський дописуватель цілий ряд фальшевих звісток. Дописуватель очевидно не був очевидцем, бо інакше не писав би був про бесіду д-ра Яросевича, в часі котрої счинила ся катастрофа. Збори отворив тов. Вітик а опісля промовляв я і в часі моєї промови завалилась підлога. Д-р Яросевич не говорив нічого, не виголошував кандидатскої бесіди. Людий війшло ся на збори кількасот. Що до ранених, то тільки двох є тяжше побитих, але лікарі запевнюють, що небезпеченьства ніякого нема. Покровавлених і лекше побитих було кільканайцять. Селяне з міста не втікали. Противно, по катастрофі відбули ся збори в льокали робітників торговельних, де були навіть покалічені селяне і радили кілька годин. Д-р Яросевич вікном не вискакував. Я сам бачив, як він з цілою холоднокровностию вийшов послідний зі салі. Він також уділяв помочи лікарскої раненим а до Відня від'їхав доперва по других зборах коло 6. вечером, а катастрофа була о год. 1 поп. — З високим поважанем *Микола Ганкевич.*

— **Вôдъ п. Менциньского Модеста** одержуємо слѣдуюче письмо зъ прошенемъ о помѣщене: Симъ маю честь зложити прилюдну подяку Хвальнымъ Товариствамъ „Боянъ“ въ Перемышли, Стрыю и Тернополи за ласкаву участь въ моихъ концертахъ. Неменше почуваюсь до милого обовязку подякувати сердечно Вп. пп. Ольѣ Цѣпановскôй, Софіи Ружицкôй и Даріи Шухевичѣвнôй за артистичну гру на фортепянѣ, якъ також и всѣмъ тымъ, що радою и заходами причинились до свѣтлои удачѣ концертôвъ. Приймѣть Вп. Паньство щиро-руске спаси-Богъ! — зъ глубокимъ поважанемъ *Модестъ Менциньскій.*

— **Галицка Дирекція почтъ** оповѣщує: Въ послѣднихъ часахъ бувають пересыланѣ почтою картки кореспонденційнѣ зъ прозрачною паперовою окладкою, привязаною до картки стяжечкою. Позаякъ тѣ картки не вôдповѣдають приписанымъ условямъ, то належить ихъ уважати за недостаточно франкованѣ листы и накладати на нихъ припадаюче порто додаткове.

— **Вымѣна нездалыхъ банкнотôвъ 20 короновыхъ.** По выданю новыхъ банкнотôвъ 20-короновыхъ оповѣстило міністерство финансôвъ розпорядженє, якъ мають ся вымѣнювати тѣ банкноты, котрѣ стали нездалѣ черезъ то, що або зъужили ся, або случайно, або також умысно були ушкодженѣ, н. пр. выбитємъ печатки на нихъ, выдрукованя або выписаня якихсь слôвъ и т. п. Отже пôсля того розпорядженя каса буде приймати до вымѣны лишь такѣ банкноты, котрѣ лишь черезъ звычайне зъужите стали ся нездалыми, але впрочôмъ они цѣлѣ. Банкноты замащенѣ товщемъ, оливою, якимъ квасомъ, фарбою або чорниломъ будуть лишь тогды приймати ся до вымѣны, коли покаже ся, що то правдивѣ, нефальшованѣ банкноты. Умысно ушкодженѣ буде банкъ приймати лишь за заплатою 10 сотикôвъ вôдшкодованя вôдъ штуки за фабрикацію и манипуляцію. Вôдшкодоване за ушкодженѣ въ якій-небудь спосôбъ банкноты обчисляе ся слѣдуючимъ способомъ: Цѣлый банкнотъ дѣлить ся на сто рôвныхъ квадратôвъ [до борзого обчисленя є рамцѣ зъ дротяною решѣткою, котра мае 100 квадратовыхъ очокъ]. Кождый квадратъ банкнота, котрый не выповняе бодай до половины квадрату положенои на нѣмъ сѣтки, числить ся за 20 сотикôвъ и та сума обтягае ся вôдъ дѣйстнои вартости банкнота. Отже коли-бъ на примѣръ було ушкодженыхъ пять и пôвъ квадратôвъ на банкнотѣ, то вôдъ 20 коронъ обтягне ся 1 корона и 10 сотикôвъ, отже заплатить ся за банкнотъ лише 18 к. 90 с. Такѣ банкноты, котрѣ бы хтось продѣравивъ, або зъ котрыхъ вытявъ бы якійсь пасокъ, або банкноты зложенѣ зъ двохъ и бôльше кусѣвъ, годять ся лишь до такого вымѣреня и вôдшкодованя, коли нема нѣякого пôдозрѣня, що такій банкнотъ дôставъ ся комусь неправно, або коли нема нѣякихъ познакъ, що въ тôмъ крые ся якесь обманьство. Въ сѣмъ случаю може бути выплачене вôдшкодоване пôсля вымѣру, а коли суть вытятѣ кусѣ, то лише въ такій спосôбъ, що за кожде очко сѣтки, котре банкнотъ не выповняе вповнѣ, вôдтягне ся 20 с., отже що найменше 2 кор. Банкноты, котрѣ въ части погорѣли, погнили, або котрѣ мыши погрызли, треба выслати за рецепісомъ до центральнои касы банку у Вѣдни до огляненя, взглядно до вымѣру. Въ кождôмъ случаю, въ котрôмъ якась партія жалує ся на вымѣръ банкнота, мае кожда каса передъ выплатою прислати непродѣравленый банкнотъ (въ стягненыхъ або зъужитыхъ а выплаченыхъ банкнотахъ выбивають въ касѣ дѣрку, на знакъ, що банкнотъ уже до нѣчого) до центральнои касы у Вѣдни въ цѣли остаточного вымѣру.

— **Чинна зневага въ часѣ урядованя.** Судья п. Топольницкій въ Галичи, переводячи въ своѣмъ бюрѣ розправу, такъ сильно розлютивъ ся, що ударивъ одного селянина въ лице. Справа пôйшла на суєову дорогу (переступокъ зъ §. 331 з. к. т. є. о чинну зневагу въ часѣ урядованя) перейшла обѣ инстанціи, але якъ перша такъ и друга уневиннила обжалованого, а то на пôдставѣ пересвѣдченя, що п. Топольницкій дѣлавъ пôдъ вплывомъ сталого роздразненя. П. Топольницкій перебувае теперь въ приватнôмъ заведеню лѣчничôмъ у Львовѣ.

— **Затвердженє выроку смерти.** Касаційный трибуналъ не увзглядвивъ жалобы неважности Франца Кошковича засудженого судомъ въ Яслѣ за замордоване вôтця на кару смерти черезъ повѣшене и затвердивъ засудъ въ цѣлости.

— **Огнѣ.** Великій пожаръ навѣстивъ дня 3 с. м. Мезе-Ляборчь въ пôвнôчнôй Угорщинѣ. Огонь выбухъ въ само полудне на зелѣзничôй стацiи. Ратунокъ бувъ тутъ неможливый, бо не було драбинъ на дахахъ. Дуже сильный вѣтеръ занѣсъ горючѣ ґонты до села вôддаленого о 2 клм., и запалило ся майже цѣле село. Згорѣло понадъ 70 домôвъ, а також аптика, жидôвска божниця вразъ зъ книгами, касарнѣ скарбовои сторожи та жандармеріи и магазинъ, въ котрôмъ було оруже и мундуры для ополченя. Тамъ спалило ся 20.000 острыхъ набоѣвъ при гуку выбухôвъ, згорѣло 300 штукъ мундурôвъ и карабінôвъ, шабель, багнетôвъ и богато иншихъ рѣчей. Навѣть сикавка згорѣла.

— **Історія зô Страдіваріюсомъ.** До якоись купчихи въ Парижи приходить оногды до склепу якійсь 12-лѣтный хлопець зô скрипкою у футералѣ и хоче купити пушку сардинôвъ, але що случаѣно не мае грошей, то хоче лишити скрипку на заставъ. За кôлька годинъ приходить до того самого склепу якійсь елеґантно убраный панъ, жадае фляшку шампана и при сѣй нагодѣ видить скрипку, бере ей до рукъ и оглядае та дуже урадованый каже, що хотѣвъ бы ту скрипку купити, дасть за ню заразъ 3.000 франкôвъ, бо то правдивый Страдіваріюсъ (въ фабрики славного колись италійского выробника скрипокъ въ Кремонѣ). Купчиха каже, що не може продати, бо то не ей: то лишивъ якійсь хлопець и нехай вôнъ зъ хлопцемъ поговорить. Панъ лишае свою адресу и выходить. По якôмсь часѣ приходить хлопець и довѣдуєсь, що хтось хоче купити скрипку. Вôнъ бѣжить до свого вуйка и дае ему знати. Вуйко иде зъ хлопцемъ до склепу и розпытує. Але тымчасомъ купчиху зôбрала охота щось заробити на такôй цѣннôй скрипцѣ. Отже по торзѣ дае вуйкови хлопця 1500 франкôвъ и той собѣ иде, а она тымчасомъ иде зô скрипкою до того пана, що лишивъ ѣй свою адресу, въ надѣи, що продасть ей за 3000 франкôвъ и заробить друге тôлько, кôлько заплатила. Приходить до дому пôсля адресы, а тамъ довѣдуе ся, що такій панъ тамъ не мешкае и такого нѣхто не знае. Попала ся мантѣямъ у руки!

— **Дрôбнѣ вѣсти.** Віцепрезідентъ краевои рады шкôльнои п. Бобжиньскій вернувъ до Львова и обнявъ урядованє. — Міністеръ зелѣзницъ Вітекъ выѣхавъ на выставу до Парижа. — Нѣмецкого писателя Гардена засудивъ судъ на 6 мѣсяцѣвъ вязницѣ за обиду маєстату въ часописи Zukunft. — На зборахъ почтмайстрôвъ, якѣ вôдбували ся у Львовѣ въ днихъ 5, 6 и 7 с. м., выбрано презесомъ наново дотеперѣшного презеса Исидора Ковалевского зъ Рогатина. Фôльварокъ Озеряны належачій до давныхъ дôбръ товмацкихъ Яна, купивъ на лицитаціи станиславôвскій инжінеръ Юрчиньскій за 104.500 кор. Решта дôбръ буде частями спродана, бо на цѣлый комплексъ нема купца. — Управитель уряду податкового у Вѣдни Іосифъ Лайтнеръ укравъ зъ касы державнои 20.000 зр. и прôгравъ на перегонахъ. — Радникъ двору при найвысшôмъ трибуналѣ Іосифъ Добошиньскій дôставъ вôдъ цѣсаря зъ нагоды переходу въ сталый станъ спочинку титулъ и характеръ президента сенату.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу ремѣсничо-промыслову у Львовѣ.**

Вôдправа о. Е. Мизеви.

На нашôй нещастнôй Руси лучають ся часомъ люде, що не мають нѣ крихты политичнои вырозумѣлости. Доказомъ сего є фактъ, що въ теперѣшнôмъ часѣ, коли въ цѣлôй Галичи заворушило ся, мовь у великаньскôмъ муравлищи, въ порѣ, коли кождый читатель „Дѣла“ зъ горячковою нетерпеливостію выглядае зъ почты цѣкавыхъ новинъ про выборчій рухъ, всадить ся на цѣлôй шпальтѣ газеты довжезне „спростоване“, а все те на основѣ §. 19. зак. прас. Подôбне спростоване помѣстивъ о. Е. Мизь изъ Зборова въ 214 ч. „Дѣла“. Свѣши на §. 19., въѣхавъ зъ розгономъ мѣжь шпальты дневника и ну-жь лаяти ей дописувателя арґументами: „се ложь, се клевета, се напасть“ и т. п. И за що сей крикъ та лайка? Ото за маленького польного коника, котрый ще 25 липня приѣхавъ на кореспондентцѣ до Редакціи „Дѣла“ и шепнувъ ѣй на ухо, що въ Зборовѣ пôдъ рускою церквою є жидôвскій „Пратеръ“.

О. Мизь у своѣмъ спростованю каже зовсѣмъ справедливо, що двохъ правдъ не може бути. И я зъ чистою совѣстію на те саме пишу ся, але пригадаю о. Мизеви одно мѣсце народнои пѣсни про „Правду“, въ котрôмъ спѣвае ся: „Пôйшла Правда до Жовкви, та й ѣй очи пожовкли“. На доказъ, що новинка про жидôвскій „Пратеръ“ пôдъ зборôвскою церквою є неправдивою, подае о. Мизь три арґументы: 1) що рускѣ парохіяне заперечили поданый дописувателемъ фактъ, 2) що дописуватель не мавъ вôдваги покласти на новинцѣ свого пôдпису, 3) що вôнъ не навѣвъ нѣякихъ свѣдкôвъ. — Першій арґументъ є справдѣ важкій и готовъ слабодушного дописувателя побити „яко тараномъ“; але вôнъ не выдержить критики, коли зважимо, що чч. парохіяне мабуть пôдчасъ критичнои суботы не шабасували разомъ зъ жидами, отже могли и не бачити товпы жидôвскои братіи пôдъ рускою церквою. По друге зновъ звѣстна прецѣнь рѣчь, що о много бôльше можна поставити свѣдкôвъ, котрѣ чогось не бачили, нѣжь тыхъ, що се бачили. Я навѣть пригадую собѣ таку анекдоту, що коли судья доказувавъ злодѣеви, що вôнъ щось вкравъ, бо се видѣли три свѣдки, то злодѣй вôдповѣвъ: „А я п. судьѣ поставлю сто свѣдкôвъ, котрѣ сего не видѣли“. — Другій арґументъ о. Мизя є просто смѣшный, бо чи бачивъ вôнъ коли, щобы репортеры и дописувателѣ якои ґазеты пôдписували ся на новинкахъ? Се є привілеґією лише самои Редакціи, котра мусить знати своихъ дописувателѣвъ. Однакожь щобы скрупулы о. Мизя заспокоити, я нинѣ вынмково пôдпишу ся, а рôвночасно подаю до его вѣдомости двохъ вѣродостойныхъ свѣдкôвъ, котрѣ разомъ зъ дописувателемъ соблазнили ся „жидôвскимъ Пратеромъ пôдъ рускою церквою въ Зборовѣ“, а тыми свѣдками суть: о. Ломницкій, игуменъ монастиря въ Краснопущи и молодый Василіянинъ, питомець II. року богословія, п. Аристархъ Крижановскій зъ Кристинополя. Отже коли о. Мизь хоче переконати ся о правдѣ слôвъ пôдписаного, то вôльно ему запôзвати его передъ судъ, покликуючись на наведеныхъ свѣдкôвъ.

А що-до новинки, помѣщенои про о. Мизя въ „Галичинѣ“, то нехай о. Мизь чѣпае ся самои редакціи „Галичанина“, бо я до ей парафія не належу и до неи нѣколи не писавъ. На се пôдписую повнымъ именемъ и характеромъ.

Иванъ Петришинъ, управитель школы въ Кутахъ п. Олесько.

Наука, штука и література.

— **„Літературно-Наукового Вістника“** книжка X. за жовтень 1900 р. мѣстить: *Наш альбом.* Із поезий Одарки Романової (I XI). *Без пуття,* оповідане Івана Левіцького (далї). *Похорони.* Нарис Сергія Єфремова. *Із галицьких образків Андрія Верестельника:* 1) Шкода. 2) Квіток. 3) Батькова шапка. 4) Пані. 5) Або сиди або плати. 6) Школярі. *Перехресні стежки.* Повість Івана Франка (далї). *Понад наші сили.* Драматичні картини Бернштерна Берзона (I–II). *Із студий і нарисів Марк Твайна:* I. Страховища німецької мови. — *По за межами можливого,* Ів. Франка. *До житепису М. О. Дикарева,* Олександра Конисського (далї буде). *Панько Олелькович Куліш.* Оглад його діяльности. Нап. Осип Маковей (далї). *Новини нашої літератури.* Тарас Бульба, нова перерібка М. Старицького. Г. Г-ди. *Друга руська артистична вистава у Львові,* М. Грушевського. Хроніка і бібліографія.

— **Русины!** Памятайте на бурсу филіи Руского Товариства педаґоґичного въ Станиславовѣ!

Телеґрамы.

Будапештъ 9 жовтня. Въ мѣсцевости Обріка за для стрейку прийшло до ексцесôвъ, при чôмъ вôйско стрѣляло. Убито 3 робôтникôвъ.

Оломунецъ 9 жовтня. На зъѣздѣ нѣмецкихъ національныхъ радикалôвъ заявивъ Шенеръ, що надѣе ся здобути для партіи до 30 мандатôвъ.

Букарештъ 9 жовтня. Отворено ту парляментъ. Президентомъ выбрано голову опозиціи.

Лондонъ. 9 жовтня. Въ Ляндофъ померъ морякъ на чуму.

Ню Іоркъ 9 жовтня. Стрейкъ углекопôвъ тревае въ цѣлôй силѣ дальше, мимо пôдвысшеня платы о 10%.

Лондонъ 9 жовтня. Доси выбрано 395 урядовыхъ, 95 лiберальныхъ и 67 ирляндскихъ кандидатôвъ.

Альбум заслужених Русинів
в красній кольоровій теці, в ціні 2 корони
набути можна
в Товаристві „Просьвіта“, Львів, ринок ч. 10.

Матріярхатъ.

Давнѣйшû суспôльности опиралисѣ переважно на патріярхальнôмъ устрою, т. є. на простôй родиннôй звязи, котрои пôдставою була абсолютна власть батька родины. Першû начальники племенъ були до певнои мѣры делеґатами, обовязаными выконувати надъ племенами таку саму власть, яку мавъ патріярхъ надъ членами роду. На тôй самôй засадѣ опиралось также законодатство цивілізованыхъ народôвъ. Римляне уважали патріярха единымъ и абсолютнымъ володаремъ усего, що належало до родины.

Однакъ находимо слѣды, що побôчь сеи системы истнувала й инша, котра зверхну власть признавала не батькови, а матери (матріярхатъ). Передъ 30 лѣтами шотляндскій адвокатъ John Fergusson наводивъ у своѣмъ творѣ „Первѣстне супруже" примѣры старинныхъ и новыхъ народôвъ, що выводили свое походжене не зъ батькôвскои, а зъ материньскои лініи. Подôбну теорію пояснювавъ швайцарскій правникъ Бахофенъ.

Котра зъ сихъ двохъ системъ найстарша? Здаєть ся, патріярхатъ, бо батько, будучи сильнѣйшимъ и здôбнѣйшимъ боронити родины та домашного огнища, мавъ бôльше право до власти надъ окруженємъ. Однакъ етноґрафи находять теперь въ рôжныхъ мѣсцяхъ земскои кулѣ такожь слѣды матріярхату. На примѣръ Маляйцѣ мимо вôдвѣчныхъ индійскихъ та магомеданьскихъ вплывôвъ задержали численнû слѣды матріярхальнои орґанізаціи, особливо на Суматрѣ, де голяндскій ученый Ververk-Pistorius зôбравъ богато характеристичныхъ даныхъ, якû теперь оголосивъ пôдъ назвою „Матріярхатъ". Вôнъ мѣжь иншимъ пише:

„Йдучи вузкими стежинами, зарослыми пôдзворотниковою ростинностю, доходить подорожный до сѣлъ, укрытыхъ въ гущавинѣ. Домы въ тыхъ селахъ хоронять пôдъ своимъ дахомъ часами сто осôбъ наразъ, щô творять „Са-манді" т. є. дôмъ матери родины, котрый складаєсь зô всѣхъ потомкôвъ по кудели: зъ сынôвъ и дочокъ, зъ дѣтей сынôвъ и дочокъ и т. д. Батьки родинъ перебувають въ тыхъ домахъ тôлько въ рядû-годы; звычайнымъ ихъ мешканємъ є все дôмъ, въ котрôмъ побачили свѣтъ. Змерком мае Европеєць комічный на свôй погляд образъ великого числа батькôвъ, щô вертають зъ дому жѣнки до дому матери. Спадки переходять на братôвъ и сестеръ чоловѣка та на сестринû дѣти, а нѣколи на чоловѣковû дѣти, котрû одержують спадщину лишь по матери. Опѣкуномъ дѣтей є старшій братъ матери, а найстаршій братъ бабы повнить функцію „мамака" т. є. головы родины. Бôльшій гуртъ, зложеный зъ многихъ родинъ, творять т. зв. „Суку", котрымъ управляє такожь хтось зъ материньскои лініи. Мужчинамъ и женщинамъ того самого „Суку" не вôльно побиратись мѣжь собою

Єзуитскій місіонарь Майлля описує въ своихъ подорожныхъ запискахъ подôбну орґанізацію на Формозѣ. Парубокъ, хотячи оженити ся, що-дня выграє серенады передъ дверми выбранои дѣвчины. Коли молодята порозумѣють ся, повѣдомляють родичѣвъ про намѣрену звязь. Шлюбъ вôдбуваєсь въ домѣ родичѣвъ молодои, а молодый не вертає вже до батькôвскои хаты, тôлько робить на тестѣвъ и въ нихъ складає свои ощадности. Черезъ те мешканцѣ Формозы высше цѣнять дочокъ, якъ сынôвъ, бо дочки спроваджують зятѣвъ до хаты зятѣвъ, пôдпору ихъ старости.

Кассіясы, нарôдъ, що мешкає въ пôвнôчнôй части схôдныхъ Индій, належать такожь що-до родиннои орґанізаціи до матріярхату. Дѣвчата самû выбирають собѣ чоловѣкôвъ, а тû не берутъ жѣнокъ до своихъ хатъ, але переносять ся мешкати въ дôмъ жѣнчиныхъ родичѣвъ. Коли уродить ся перша дитина, то вôдъ еи имени одержує имя и батько. Коли пр. дитина звесь Бобонъ, то вôдъ теперь батько зватись ме Па-Бобонъ. Родовû титулы и маєтокъ переходять въ спадку на сынôвъ чоловѣковои сестры, а по батькахъ сыны не дôстають нѣчого, черезъ що сынъ заможного хозяина може бути найбôльшимъ нуждаремъ.

Сусѣдный нарôдъ, Ґаросы, признає такожь матріярхатъ. Въ шлюбныхъ обрядахъ задержавъ вôнъ богато характеристичныхъ прикметъ сеи родиннои орґанізаціи. Дôставши вôдъ дѣвчины пропозицію супружя, тѣкає Ґаросъ въ корчѣ и ажь коли родина дѣвчины вôдшукає єи, йде до шлюбу, заливаючись цѣлу дорогу ревными сльозами. Видно, що на цѣлôмъ свѣтѣ Ґаросы найлучше знають, що то значить мати жѣнку...

1884 року Едвардъ Taylor, яко делеґатъ американьского етнольоґічного товариства, перебувавъ якійсь часъ мѣжь Индіянами Pueblos, на пограничю Каліфорнія. Незабаромъ замѣтивъ вôнъ, що въ родинѣ жѣнки посвоячені зъ собою, а зъ чоловѣками обходять ся якъ зъ чужими, що тôлько хвилево перебувають при домашнôмъ огнищи, а належать до родины своеи матери. Подôбну матріярхальну орґанізацію найдено мѣжь племенами пôвнôчнои Америки: Ирокезами, Креесами, Херокезами, мѣжь Аравакcами въ полудневôй Америцѣ и мѣжь мешканцами деякихъ островôвъ на Тихôмъ Океанѣ. Livingston ствердивъ, що въ Банянсôвъ власть въ родинѣ належить до жѣнки. Слѣды матріярхату подыбуємо навѣть въ декотрыхъ околицяхъ пôдзворотниковои Африки, де патріярхальнû институціи въ великôмъ пошанôвку. Въ Ашантôвъ сестры та дочки короля выбирають собѣ самû чоловѣкôвъ въ-помѣжь народу, а за те чоловѣки, повдовѣвши, повиннû вôдобрати собѣ житє на жѣнчинôмъ гробѣ, щось якъ вдовы на Малябарѣ, котрû по стратѣ чоловѣкôвъ идуть на огневый кострь.

Згадаємо вкôнци, що вôсля проф. Макса Міллера й арійскû племена переходили въ своѣмъ часѣ періодъ матріярхату.

Надôслане

Адвокатъ Д-ръ Федакъ
потребує конципієнта.

495 1—8

Оборонець въ справахъ карныхъ

Д-ръ І. БАРАНЪ

отворивъ бюра у Львовѣ улица Третього Мая число 21. 473 5—8

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручає въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничû, піоны, лібеля маномет ры и т. к.

Урядженє дзвôнкôвъ електричныхъ.

Всякû направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4158

Портретъ Тараса Шевченка
Цѣна 50 кр.

Дôстати можна въ товариствѣ „Просвѣта" у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

Потрѣбный є заразъ **Инструкторъ укôнченый матуристъ або ученикъ VIII. кл. ґімн.** до приготовленя до испыту зъ VIII. клясы ґімназ. Близшу вѣсть подасть устно Адміністрація „Дѣла". 143 2—3

Артистично-Літературні Новини

Кн. I. *В. Щурат*: Мої Листи (поезії)
Кн. II. *Е. Ів-Ів. Петрушевич*: Новелі
Кн. III. *П. Лендав-В. Щурат*: Мелійська Венера (драма).

Брошурований примірник 1 корона, оправний 2 корони. Кн. I—II. в Книгарни Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові, Кн. III, у переводчика в Перемишли.

НОВÔСТЬ. НОВÔСТЬ

Хто хоче мати красне и бѣле лице,

най уживає кремъ вехôдпои красоты и воду лілієву Станислава Липпицкого, котра усуває веснянки и жовтû плямы зъ лиця, а лице выбѣлює и робить нѣжнымъ.

Дôстати можна лише въ дрогеріи

Станислава Липпицкого
У ЛЬВОВѢ
386b ул. Сикстуска, ч. 21 26—84

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдає и за редакцію вôдповѣдає: Володим. Охримовичъ. — Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.

Цѣлорôчна передплата выносить 2 зр., на пôвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львôвъ, улиця Бôчна Крижова ч. 5.

Вôдъ 1 (13) сѣчня 1899 выходить у Львовѣ що четверга (на мѣсце популярныхъ ґазетокъ „Батькôвщина" и „Читальня") тыжденва популярна ґазетка.

Оповѣщенє загальныхъ зборôвъ
членôвъ „Народнои Гостинницѣ", стоваришеня зареєстрованого зъ обмеженою порукою

По мысли § 55 статута запрошуємо отсимъ членôвъ Товариства „Народна Гостинниця", стоваришеня зареєстрованого зъ обмеженою порукою на першû конститууючû загальнû зборы, котрû вôдбудуть ся у Львовѣ дня 2 н. ст. падолиста 1900 р. о 2 год. зъ полудня въ льокали товариства „Зоря" при ул. Краківскôй ч. 17, (партеръ) зъ слѣдуючимъ порядкомъ дневнымъ:

1) Вôдкрытє зборôвъ и уконституованє тыхже.

2) Справозданє комітету основателѣвъ зъ дотеперѣшнои его чинности.

3) Выбôръ десяти членôвъ Рады надзираючои.

4) Внесеня членôвъ.

У Львовѣ дня 8 н. ст. жовтня 1900.

Василь Нагôрный. о. Александеръ Темницкій. Михайло Губчакъ.

Примѣтка: На загальныхъ зборахъ мають право голосу, могуть выбирати и выбраными бути до Рады надзираючои тôлько тû члены, котрû вплатили свои уделы въ повнôй высотѣ. — Удѣлъ члена выносить 20 кор., а вписове 2 кор.

Львôвска філія
Банку галицкого для торговлѣ и промыслу
улиця Ягайлоньска ч. 3
(давный льокаль Банку кредитового)

повѣдомляє Р. Т. посѣдачѣвъ книжочокъ вкладковыхъ и асиґнатъ касовыхъ Гал. Банку кредитового, що приняла тій-жь до выплаты зъ захованємъ застереженого выповѣдженя.

Въ замѣну за книжочки вкладковû Гал. Банку кредитового будуть выдаватись на жаданє, **безъ жаднои перервы** въ опроцентованю

4 1/2 % книжочки вкладковû
Львôвскои філіи Банку Гал. для торговлѣ и промыслу

Опроцентованє вкладокъ розпочинає ся въ найблизшôмъ дни буднôмъ по зложеню — а кôнчить ся въ днемъ буднымъ попереджаючимъ зворотъ тыхже.

Въ обсягъ дѣланя **Львôвскои філіи Банку Гал. для торговлѣ и промыслу** входять всякû чинности банкирскû, отже: вымѣна паперôвъ, валютъ и купонôвъ, есконтъ векслѣвъ, приниманє на рахунокъ чековый грошей до опроцентованя, удѣлюванє позичокъ на рахунокъ бѣжучій за вôдповѣднымъ забезпеченємъ, вкôнци приниманє фондôвъ на высше згаданû Книжочки Щадничû.

ВÔДДѢЛЪ ЗАСТАВНИЧІЙ

Львôвскои філіи Банку Гал. для торговлѣ и промыслу удѣляє позичокъ на всѣ дорогоцѣнности, якъ: дорогû каменѣ, перлы, золото и срѣбло (партеръ въ подвôрю).

415 24—0

Розкладъ ѣзды поѣздôвъ зелѣзничихъ, важный вôдъ 1 мая 1900.

пôсля часу середно европейского [пôзнѣйшого о 36 мінутъ вôдъ часу львôвского].

посп. приходять о годинѣ	особ. приходять о годинѣ	до Львова (головный дворець)
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борислава (Сколього вôдъ 1/5 до 30/9)
12·20		„ Черновець, Ицканъ, Констанцы, Букарешту
2·31		„ Кракова. Орлова, Н. Санча, Тарнова, Ясла, Ряшева, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Вѣдня
	3·35	„ Пôдволочискъ, Тернополя, Грималова, Копичинець
	6·10	„ Кракова, Берлина Варшавы, Вѣдня, Тарнова, Ряшева, Риманова, Санока, Перемышля
	6·20	„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
	6·4.	„ Бруховичь (що дня вôдъ 31/5 до 16/9.)
	7·45	„ Янова
	8·—	„ Тернополя, (Красного, Бродôвъ)
	8·05	„ Лавочного, Стрыя, Хирова, Санока, Калуша, Пешту
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои
	8·50	„ Кракова, Загôря, Лупкова, Перемышля, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Орлова, Тарнова
	11·45	„ Ряшева (Любачева, Ярослава, Самбора, Перемышля)
	11·55	„ Станиславова, (Керешмезе, Потуторъ, Ходорова)
	12·55	„ Янова
	1·15	„ Сколього, Стрыя, Калуша, Хирова (Лавочного вôдъ 1/6 до 15/9)
1·36		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Тарнова, Ряшева, Розвадова, Пшеворска, Санока
1·45		„ Черновець Ицканъ, Букарешту, Ґалацу, Ясъ, Гусятина, Станисл.
2·35		„ Пôдволочискъ (Кіева, Одесы) Грималова, Гусятина, Тернополя, Бродôвъ
	3·14	„ Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
	5·40	„ Пôдволочискъ (Кіева, Одесы), Грималова, Козовои, Бродôвъ
	5·45	„ Кракова
	5·55	„ Черновець, Ицканъ Станиславова
	6·00	„ Сокаля, Белзця, Любачева, Равы рускои
	7·24	„ Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
	8·28	„ Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 въ недѣлѣ и свята)
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Любачева, Санока, Пешту, Перемышля
	8·50	„ Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9)
	9·2	„ Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 що дня)
	9·45	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Ясла, Пшеворска, Розвадова
	10·—	„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Гусятина, Потуторъ, Керешмезе
	10·15	„ Лавочного, Пешту, Хирова
	10·30	„ Пôдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродôвъ, Копичинець
		На дворець Пôдзамче
	5·12	Зъ Пôдволочискъ, Тернополя
	7·40	„ Тернополя
2·20		„ Пôдволочискъ, Кіева, Одесы
	5·17	„ „ „ „
	10·2	„ „ „ „

посп. вôдходять о годинѣ	особ. вôдходять о годинѣ	зô Львова (головный дворець)
12·40		До Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
2·51		„ Ицканъ, Черновець, Станиславова, Букарешту, Констанцы
	4·15	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Хирова, Самбора
	5·45	„ Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9 що дня)
	6·25	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Борислава
	6·30	„ Пôдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродôвъ
	6·35	„ Станиславова, Пôдвысокого, Потуторъ
8·30		„ Кракова, Вѣдня. Варшавы, Берлина, Любачева
	8·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Хирова, Пшеворска, Розвадова, Стружа, Тарнова
	9·—	„ Сколього, Хирова, Калуша, (Лавочного вôдъ 1/6 до 15/9)
	9·15	„ Янова
	9·25	„ Пôдволочискъ, Бродôвъ, Копичинець, Гусятина, Грималова, Козовои
	9·55	„ Черновець, Станиславова. Потуторъ
	10·20	„ Сокаля, Белзця, Любачева, Равы рускои
	1·25	„ Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 въ недѣлѣ и свята)
1·55		„ Пôдволочискъ, (Кіева, Одесы, Бродôвъ
	2·15	„ Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
2·45		„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
2·55		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
	8·05	„ Стрыя (Сколього вôдъ 1/5 до 15/9)
	8·15	„ Янова (що дня вôдъ 1/5 до 15/9)
	8·26	„ Бруховичь (що дня вôдъ 13/5 до 16/9)
	8·30	„ Ряшева, Хирова, Перемышля, Любачева, Ярослави
	6·10	„ Станиславова
	6·13	„ Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 въ будни днѣ, а вôдъ 16/9 до 30/9 що дня)
	6·30	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Варшавы, Орлова, Тарнова
	6·50	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Хирова, Калуша
	7·10	„ Тернополя, Бродôвъ
	7·25	„ Сокаля, Равы рускои
	7·48	„ Бруховичь (вôдъ 13/5 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
	9·12	„ Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 въ въ недѣлѣ и свята)
	10·56	„ Черновець, Ицканъ
	10·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Пшеворска, Розвадова, Ряшева, Орлова, Тарнова
	11·—	„ Пôдволочискъ, Бродôвъ, Копичинець, Грималова
		Зъ Пôдзамча
	6·43	До Пôдволочискъ, Кіева, Одесы
	9·42	„ Пôдволочискъ
2·08		„ Кіева, Одесы
	7·33	„ Тернополя
	11·28	„ Пôдволочискъ

ЗАМѢТКА: Нôчна пора числить ся вôдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рана; нôчнû поѣзды означенû обвôдками. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ державнои при ул. Красицкихъ ч. 5

ОПОВѢЩЕНЄ
Загальнû зборы членôвъ „Народнои Торговлѣ"

общества зарегистрованого зъ ограниченою порукою, за рôкъ адмін. 1899/1900 вôдбудуть ся дня 2 н. ст. падолиста 1900 р. о 4-тôй годинѣ зъ полудня у власнôмъ домѣ у Львовѣ, Ринокъ ч. 36 І. поверхъ.

ПОРЯДОКЪ ДНЕВНЫЙ:

1. Вôдкрытє зборôвъ предсѣдателемъ Совѣта управляючого и уконституованє загальныхъ зборôвъ.
2. Справозданє Совѣта управляючого зъ дѣяльности и білянсъ за рôкъ адмін. 1899/1900.
3. Справозданє и внесенє головного комітету контрольного (§§. 34 и 46 стат.).
4. Доповняючій выбôръ двохъ членôвъ Совѣта управляючого по мысли §. 15 статута.
5. Доповняючій выбôръ одного члена Совѣта управляючого по мысли §. 17 статута.
6. Означенє высоты марки презенційнои для членôвъ Совѣта управляючого на рôкъ адмін. 1900/1.
7. Выбôръ головного комітету контрольного на рôкъ адміністраційный 1900/1.
8. Внесеня членôвъ.

Яко леґітимація для членôвъ служать ихъ книжочки удѣловû. Члены выповѣвши свои удѣлы не мають права голосу и участи въ загальныхъ зборахъ.

У Львовѣ дня 3 жовтня 1900.

Вôдъ Совѣта управляючого „Народнои Торговлѣ".

Д-ръ Шасный Сельскій предсѣдатель. *Д-ръ Кость Левицкій* членъ Совѣта.

Примѣтка. Білянсъ за р. адм. 1899/900 буде выложеный вôдъ 16 жовтня у всѣхъ складахъ „Народнои Торговлѣ" и въ канцеляріи дирекціи. На жаданє вышле канцелярія дирекціи білянсъ почтою оплачено. (3—3)

„КРАЕВЫЙ СОЮЗЪ КРЕДИТОВЫЙ"

стоваришенє зареєстроване зъ обмеженою порукою у Львовѣ (ринокъ ч. 10, І. поверхъ въ домѣ „Просвѣты") приймає вкладки ощадности въ довôльнôй высотѣ и опроцентовує на 4 1/2 %.

Оденъ удѣлъ членьскій въ „Краевôмъ Союзѣ Кредитовôмъ" выносить 50 коронъ; кождый членъ може мати бôльше удѣлôвъ. При вплачуваню першого удѣлу належить зложити такожь вписовє въ квотѣ: 2 короны на фондъ резервовый. Вôдъ удѣлôвъ членьскихъ виплачує „Краевый Союзъ Кредитовый" за рôкъ 1899 дівіденду въ высотѣ 5%.

Призбираныхъ грошей уживає „Краевый Союзъ Кредитовый" на *заосмотрюванє рускихъ товариствъ кредитовыхъ* потрѣбнымъ засобомъ капіталу оборотового, якъ такожь на *переведенє корыстныхъ парцеляцій.*

Складайте руский грошь въ своѣй институціи.

КОМАР

двотиждневник гумористично сатиричний.

Одинокий гумористичний ілюстрований орган на Руси. Видає і за редакцию одвічає: Іван Кунцевич.

Цілорічна передплата 4 зр., на пів року 2 зр., чвертьрічно 1 зр. Редакция і адміністрация: *Львів, ул. Личаківска ч. 23.*

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Паперъ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропигійского, пôдъ зарядомъ Йосифа Данилюка.

Ч. 218. Львôвъ, Середа 27 Вересня (10 Жовтня) 1900. Рôчникъ XXI.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ) о 5-тôй годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вô второкъ, и вô второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро ґазетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2; — въ Ярославѣ: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитôсть за инсераты платить ся у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ
въ Австріи: за границею:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . . 22 зр.
на пôвъ року . . 8 зр. на пôвъ року . . 11 зр.
у Львовѣ:
на цѣлый рôкъ . . 14 зр. на пôвъ року . . 7 зр.
на четвертъ року . 3·50 зр. на мѣсяць 1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта.

Поединоке число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошеня звычайнѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вôдъ одной стрôчки инсератовой або єи мѣсця а въ рубрицѣ „Надôслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншѣ донесеня приватнѣ числять ся по 15 кр. вôдъ стрôчки.

Достойна компанія.

Межи всѣми польскими сторонництвами нашого краю нема, якъ звѣстно, другого, котре бы було таке вороже, таке у всѣмъ діяметрально противне Русинамъ, якъ партія т. зв. Подолякôвъ. Она складає ся переважно зô шляхты всхôдной Галичины, особливо Подôля, котра вôдъ вѣкôвъ привыкла въ Русинѣ видѣти тôлько хлопа, щô робить панщину та корить ся пôдъ паньскими буками. Пôдъ взглядомъ культурнымъ и політичнымъ она єсть найбôльше консервативна а навѣть реакційна, єи девізою єсть звѣстне: нехай буде, якъ бувало.

Верховодами въ тôй партіи були покôйнѣ Поляновскій, Ґрохольскій, Щасный Ковзбродскій, дальше Давидъ Абрагамовичъ, а пôзнѣйше прилучивъ ся до неи давнѣйшій на-пôвъ поступовый „Атенеєць“, славный предсѣдатель центрального комітета польского зъ 1897-ого року. Орґаномъ єи єсть Gazeta Narodowa, заразомъ, якъ кажуть, орґанъ теперѣшного намѣстника ґр. Пініньского, а редакторомъ Gazet-ы Narodow-ои єсть п. Теофиль Меруновичъ, котрого недавно орґанъ краковскихъ демократôвъ Nowa Reforma такъ схарактеризувавъ: Rusin, ujadający, za pieniądze pobierane w postaci synekur, na Rusinów, redaktor jednego z najreakcyjniejszych pism, co mu nie przeszkadzało należeć do klubu lewicy, aby wszystkie tajemnice klubowe wynosić i denuncyować swoich kolegów z ławy sejmowej przed rządem... U niego [яко секретаря рады повѣтовои] wójt, choćby był najpospolitszym złodziejem, ma zapewnioną bezkarność, byle mu był powolnem narzędziem wyborczem и т. д. и т. д. До складу редакціи Gazet-ы Narodow-ои належать такожь п. Плятонъ Костецкій, звѣстный авторъ молитвы: Jako Trojca tak jedyna Polszcza, Ruś i Łytwa.

Отже тота Gazeta Narodowa помѣстила въ сю недѣлю передову статью Duchowieństwo w obec wyborów. Змѣстъ сеи статьѣ такій: Духовеньство, польске и руске, не повинно вôдтягати ся вôдъ політики, противно, оно повинно уживати всего своего „цѣнного и зовсѣмъ оправданого вплыву“, але тôлько — въ цѣли выбору консервативныхъ польскихъ панôвъ та вôльныхъ вôдъ „клясовои ненависти“ людей; высшѣ власти духовнѣ повиннѣ его до сего спонукувати. Gazeta Narodowa взывае все духовеньство, щобы стануло — розумѣє ся за-для обороны вѣры, церкви, суспôльного ладу и Богъ знає ще чого — не тôлько противъ соціялістôвъ и радикалôвъ, але такожь противъ польскихъ людовцѣвъ та стояловцѣвъ и рускихъ народовцѣвъ, отже противъ всѣхъ польскихъ и рускихъ сторонництвъ въ краю, окрôмъ польскихъ консерватистôвъ и... москвофілôвъ (та барвѣнчукôвъ, о скôлько сихъ можна бъ назвати сторонництвомъ). Ось якъ выражає ся Gazeta о стояловцяхъ, людовцяхъ и народовцяхъ:

„Християньско-соціяльна аґітація кс. Стояловского, котра на жаль удержує ся при помочи укрываного поперття зô стороны певнои части молодшого radykalnie usposobionego клира, а у всхôднôй части краю аґітація рускихъ радикалôвъ, zaprawionych przez kult nauk Dragomanowa i Franki w szkołach [!], остаточно нищать такожь релігійнôсть и повагу духовеньства въ понятяхъ люду. Зô такѣ священики... влѣвають въ серця люду jad zawiści ku innym klasom ludności, якъ такожь роздувають въ его душахъ искру незадоволеня зô своего положеня, зависть и зневохоченє... Такъ само людовцѣ, остаючѣ пôдъ проводомъ Бернадзѣковскихъ, Стапіньскихъ и т. п. wichrzycieli на Мазурахъ, а нова „національно-демократична“ консолідація п. Романчука зъ д-ромъ Франкомъ на Руси звертають вôстре своихъ прямованѣ противъ духовеньства въ першôмъ рядѣ“.

Gazeta Narodowa добавує, що „старше духовеньство, зарôвно польске якъ и руске безъ рôжницѣ“, розумѣє грозяче лихо. Отже „коли теперь въ найдальшѣ закутины нашого краю вдирає ся шалена аґітація, коли навѣть багато обаламученыхъ священикôвъ дає ся уживати за орудіє до wichrzeń socyalnych, належить сподѣвати ся, що власти духовнѣ не занехають заохотити загалъ клира до ревнои солідарнои обороны“ и т. д.

Єсли Gazeta Narodowa высказує тутъ погляды ґр. Пініньского, а трудно припустити инакше, то показує ся ось якій маневръ: Ходить о роздвоенє и обезсиленє Русинôвъ въ той способъ, щобы духовеньство руске стануло противъ и роду, старше духовеньство противъ молодшого а высше противъ низшого. Ґр. Пініньскій, котрый передъ заименованемъ его намѣстникомъ не бувъ нѣколи практичнымъ адміністраторомъ а лише парляментаристомъ, иде въ слѣдъ своего дальшого попередника а члена того самого сторонництва п. Филипа Залеского, колишного протектора консервативного рутеньства и основателя покôйного „Мира“. Отже ґр. Пініньскій хотѣвъ бы такъ само вплывати на рускихъ архіерѣвъ, якъ п. Залескій вплывавъ на пок. Сильвестра Сембратовича, спонукуючи его до ставленя кандидатуръ Сѣнгалевичѣвъ та Мандичевскихъ. Тôлько ґр. Пініньскій иде ще трохи дальше на-право, якъ видко зъ выдвигненя нимъ не тôлько кандидатуры д-ра Гладишовского въ Тернополи, але й делікатного попиратя кандидатуры о. Калужняцкого въ Сяноцѣ въ р. 1898.

„Галичанинъ“, подавши бôльшу часть статьѣ Gazet-ы Narodow-ои, каже: „Мы вполнѣ пишемся на слова Gazet-ы Narodow-ой“... Се, здає ся, має бути такожь дорогою — до „согласія“.

Зъ руху выборчого въ краю.

Зъ Ярославщины доносять намъ, що на передвыборчôмъ зборѣ въ Ярославѣ минулого понедѣлка бôльшôсть заявила ся за кандидатурою д-ра Данила Стахуры. Въ виду того проф. д-ръ Николай Антоневичъ зъ Перемышля зрезиґнувавъ и вôдступивъ вôдъ кандидованя въ IV. куріи округа-Ярославъ Чешанôвъ.

— —

Gazeta narodowa пише: Зъ округа сельскихъ громадъ Самбôръ-Старый Самбôръ-Рудки бувъ доси посломъ п. Модестъ Каратницкій, котрый теперь постановивъ перенести ся на округъ Калушъ-Бôбрка-Долина, зъ-вôдки послувавъ староста Навроцкій. Опорожненый въ сей способъ мандатъ постановили выборцѣ [?] вôддати въ руки п. Юлія Ґіжовского, б. судового совѣтника, доси посла зъ бôльшои посѣлости округа Самбôръ Старый, Самбôръ-Турка-Дрогобичь-Рудки. Кандидатуру п. Каратницкого мають поставити на округъ Калушъ-Долина-Бôбрка якійсь „umiarkowani Rusini“ [хиба „хрунѣ“, але й то сумнѣваємо ся].

— —

Зъ V. куріи округа Стрый-Долина-Турка и т. д. кандидує зъ польскои стороны поновно обшарникъ Казимиръ Ройовскій. Зъ рускои стороны поставлено тамъ кандидатуру д-ра Коса, адвоката зъ Калуша, и сеся кандидатура тѣшить ся загальною симпатією межь Русинами.

— —

Дня 5. с. м. вôдбули ся въ Сяноцѣ передвыборчѣ зборы скликанѣ б. посломъ Стапіньскимъ (людовцемъ) и той зôбръ людовцѣвъ ухваливъ поставити кандидатуры: Стапіньского на V. курію, а селянина Антонія Старуха (Русина) на IV. курію. Але, якъ зô всего видно, Старухъ, на выпадокъ выбору, мавъ бы належати въ радѣ державнôй до ґрупы людовцѣвъ...

— —

Польскѣ кандидатуры въ Борщѣвщинѣ ще не выклярували ся. Gazeta narodowa, орґанъ намѣстника Пініньского, высуває кандидатуру ґр. Леона Пініньского на V. курію [згадує ще и про ґр. Адама Ґолуховского, але рôвночасно радить сему графови кандидувати въ V. куріи округа Станиславôвъ и т. д.], а на IV. курію въ окрузѣ борщѣвскôмъ высуває обшарника Тадея Ценьского.

— —

Польскій голосъ о „хлопскôмъ послѣ“ Теофілю Меруновичу.

П. Теофиль Меруновичъ, спôвробôтникъ намѣстникового орґану Gazet'ы narodow'ои, зъ вôльнои волѣ старосты и ласки жандармôвъ дотеперѣшный посолъ до парляменту зъ IV. куріи округа Львôвъ-Городокъ-Яворôвъ, теперѣшный кандидатъ на посла до парляменту зô „своего“ дотеперѣшного округа, дождавъ ся оцѣнки своихъ заслугъ не въ якôмсь рускôмъ „москвофільско-радикально-соціялістичнôмъ“, але таки въ польскôмъ, и то зовсѣмъ блѣдôмъ дневнику — въ краковскôй Now'ôй Reform'ѣ, котра пише про него ось якъ:

„У Львовѣ въ сельскôмъ окрузѣ проявляє ся сильна опозиція противъ дотеперѣшного посла Теофіля Меруновича. Се той самъ Меруновичъ, що теперь пôсля приказу „зъ пôдъ кавокъ“ аранжує нагонку на демократôвъ, а належить до... найменьше забавныхъ політичныхъ фиґуръ. Чоловѣкъ сей, вôдданый душею и тѣломъ найтѣснѣйшому духово и найбôльшь реакційному „політикови“ Давидови Абрагамовичеви, Русинъ, що за грошѣ, побиранѣ пôдъ видомъ рôзныхъ синекуръ, уѣдає на Русинôвъ, редакторъ одного зъ найбôльшь реакційныхъ дневникôвъ, що однакъ не перешкаджало ему належати до клюбу лѣвицѣ, абы тамъ паралізувати всяку честну роботу, абы выносити всѣ клюбовѣ тайны и денунціювати своихъ соймовыхъ товаришѣвъ передъ правительствомъ, — сей чоловѣкъ вже при попередныхъ выборахъ выйшовъ лише завдяки нечуванымъ надужитямъ. Такъ пр. единою его роботою яко секретаря львôвскои повѣтовои рады є, крôмъ писаня статей до намѣстникового орґану Gazet'ы narodow'ои, приготовуванє собѣ выборôвъ. Длятого вôйтъ, хочь-бы се бувъ найзвычайнѣйшій злодѣй, має у него запевнену безкарнôсть, коли лишь є его орудемъ выборчимъ. Внаслѣдокъ сего львôвскій повѣтъ належить до найбôльше занедбаныхъ въ краю. Нѣгде въ цѣлôй Галичинѣ, хиба може въ „славнôмъ“ тарнôвскôмъ повѣтѣ, нема такихъ страшныхъ дорôгъ, якъ пôдъ Львовомъ, нѣгде нарôдъ не є такій занедбаный, нѣгде по громадскихъ касахъ нема тôлько злодѣйствъ, нѣгде такъ нѣчо не робить ся, якъ у львôвскôмъ повѣтѣ. Н. пр. правительственна субвенція на пôднесенє хову худобы для львôвского повѣту все потапає въ таємничôй пащи повѣтовои касы, а нѣхто доси не мавъ нагоды пересвѣдчити ся, чи хоть шелюгъ изъ неи пôйшовъ на властиву цѣль.

(1)

Враженя зъ нашого театру.

Пише *Євгенъ Мандичевскій.*

Мило згадую свôй дитинячій вѣкъ, а вже найбôльше а наймилѣйше ту хвилю, коли менѣ, малому школяреви, позволили пôйти до театру, що вôдъ часу до часу приѣзджавъ и до нашого зжидоватѣлого мѣсточка. На дитинячôмъ умѣ и въ молодôй увѣ мусить кожда новôсть чи незвычайнôсть выкликати сильнѣ враженя и полишити довготревалѣ споміны. Въ великôмъ мѣстѣ не одно мине незамѣтно. А въ малôмъ мѣсточку, де кожда дрôбниця, отъ хочь бы й така, що панъ бурмістръ выпивъ одну склянчину пива по-надъ мѣру, або панъ аптикарь програвъ двѣ „пустки“ бôльше, чимъ звычайно, мусить перейти въ институцію жѣночихъ судôвъ — тутъ нѣяка новина не може проминути безъ вôдгомону. Населенє нудить ся и вычѣкує зъ напруженемъ чогось незвычайного, а що воно, по природѣ рѣчей, рѣдко коли лучаєсь, отже й мусить стати дуже значнымъ чинникомъ въ исторіи мѣсточка, коли припадково явить ся.

Безперечно, що одну зъ найкрасшихъ картинъ исторіи малого мѣсточка творить та, на котрôй записує ся кôлькадневный або й кôлькатыждневный побутъ театру. Рѣдко де знайде ся такій вôдлюдокъ, щобы не вмѣвъ оцѣнити значѣня театру взагалѣ, а народнои сцены для Русинôвъ. Не знаю, якъ на кôмъ, але на менѣ народна штука полишає велике враженє и промовляє глубоко до душѣ, хочь-бы й не вôдповѣдала всѣмъ вымогамъ артизму. Єи хибы покрыває вже ся обставина, що то народна штука, а мы народныхъ штукъ маємо мало, отже и найменшу рѣчь цѣнити мусимо такъ само, якъ иншѣ народы цѣнять свои штуки, що тѣшать ся свѣтовою славою.

Я радо, дуже радо витавъ приѣздъ театру, а то тому, що живъ я въ такихъ обставинахъ, котрѣ менѣ не позваляли занадто часто здыбувати ся зъ матерньою мовою. Релігія, година руского на тыждень — отъ и по всьому. А тутъ я мôгъ почути и мову и пѣсню, побачити танець козацкій та загрѣти свое серце.

Коли я бувъ малымъ хлопцемъ, то выдалась менѣ невеличка горстка артистôвъ руско-народного театру дружиною якихсь надзвычайныхъ єствъ, що зъ людьми мають мало що спôльного. Приѣзджали, загрѣли серця и вôдъѣзджали. Я завидувавъ имъ щастя!

Ся дружина стояла тогдѣ пôдъ знаменитою управою пок. Ив. Гриневецкого и Ив. Биберовича. Не часто заглядали вони до нашого мѣсточка; мабуть тому, що воно занадто закарунилось и „твердо“ стояло при своихъ консервативныхъ поглядахъ, нерадо вôдвѣдувало святиню народнои штуки та байдуже вôдносилось до свого слова. Кобы не тѣ жиды, що вôдъ часу до часу люблять забавитись, то певно мусѣла бы була дирекція кожде представленє вôдкликати за-для браку комплету крѣсловыхъ гостей, бо прецѣнь для самои ґалеріи нѣколи не було-бъ єй выплатило ся грати яку штуку, хочь-бы й найлихшу и найменшого вкладу вымагаючу.

Чому тогдѣшнѣ патріоты не ходили якъ слѣдъ на представленя театральнѣ, годѣ менѣ нынѣ вôдгадати. Але се мене, якъ и кождого тямущого чоловѣка, мусить тымъ бôльше застановити, коли поглянути на репертуаръ и приглянути ся грѣ тогдѣшныхъ артистôвъ рускои сцены.

Дѣйстно, нѣодна великомѣска сцена не повстыдала-бъ ся такого рôзнородного и добôрного репертуару, якій пôдготовили оба великѣ народолюбцѣ и артисты. Появлялись на нашôй сценѣ не тôлько свои питомѣ творы, якъ: Назаръ Стодоля Шевченка, Чорноморцѣ Лисенка, Шельменко-наймитъ Квѣтки Основяненка, Пентелей Трубка Воробкевича, Школяръ на мандрôвцѣ Лозиньского-Вербицкого, Соколики Григорієвича и иншѣ, але й чужѣ, якъ: нѣмецкѣ (Интриґа и любовь Шіллєра), французскѣ (Федора Сарду), италійскѣ (Дивна пригода Ґольдоніого) польскѣ (Гуски и гусочки Балуцкого, Панъ Бенеть Фредра, Галька Монюшка), и россійскѣ (Ревізоръ зъ Петербурга Гоголя). Сими штуками користувавъ ся театръ ще якійсь часъ по уступленю тои славнои дирекціи. Але коли пôйшли старѣ, лучшѣ силы въ розсыпку, то й деякѣ штуки мусѣли затратитись. Нынѣ анѣ слѣду зъ нихъ!

Чия се вина? — не знати. Чи дирекціи? Мабуть нѣ, бо прецѣнь дирекція, знаючи, що добôрный репертуаръ робить касу, постаралась бы охотно о нього. Чи може се зависимѣ вôдъ духа часу и плодовитости літератôвъ? Але й того принятати чей-же не можна, бо творôвъ рôзныхъ є до несхочу, навѣть и рускихъ, хочь по бôльшôй части досыть плохихъ, не такъ що-до сути самои рѣчи, якъ що-до обробленя. Отже кого винувати?

По моѣй думцѣ винувати загалъ — тыхъ, котрѣ не грѣшать жертволюбивостію, вôдпекують ся всьои вины и все лишь вôдкликують ся то на се, то на те, що то имъ мабуть не позваляє пôдпомагати рускои штуки, а приневолює жити у тѣснôмъ кружку родины и збивати грошѣ. Сли-бы загалъ бувъ свѣдомый своихъ обовязкôвъ, якѣ на нього вкладає нарôдъ, и сли-бы всѣ радо горнули ся пôдъ одинъ стягъ и дорожили своимъ народнымъ добромъ, то певно не прийшло бы до обниженя народнои сцены до тоя степени, на якôй вона нынѣ опинилась, и на якôй, бою ся, ще якійсь часокъ задержить ся, заким удасть ся сильнôй и вправнôй руцѣ нинѣшнои дирекціи пôднести єи до давнѣйшого блеску. Добрый и красный початокъ зробивъ п. М. Заячкôвскій, придбавши пару новѣйшихъ штукъ зъ нѣмецкои драмы и завѣвши деякѣ улучшеня, а новому управителеви выпадало бы пôйти слѣдомъ свого великого именника.

Що польскѣ дневники въ часѣ послѣднои гостины нашого театру писали и захвалювали, се диктувала имъ въ части куртуазія

За те п. Меруновичъ готовить собѣ „гарный выборъ“. Мы добре тямимо, якъ выглядавъ вôнъ послѣдного разу. Цѣлу улицю Третього Мая, при котрôй находить ся львôвске староство, замкнено зъ обохъ бокôвъ сильнымъ кордономъ поліціи, а при переходахъ чатували згôнники Меруновича и пускали лишь тыхъ, що имъ подобались. Такимъ чиномъ отсѣ выборы вôдбули ся безъ найменьшои публичнои контролѣ и неначе „въ кружку своихъ“. Теперь навѣть львôвскимъ хлопамъ, найбôльше заголюканымъ зъ цѣлого краю, за богато сеи непрошенои опѣки и они заявляють готовôсть голосувати на кого небудь, лишь не на Меруновича.

Розумѣе ся, п. Меруновичъ не дасть за выграну, але постарае ся о вызначне поперте „пôдъ кавками“, пустить на хлопôвъ своихъ згôнникôвъ, що пôдъ загрозою кримінálу за свои „дѣла“ уганяти муть неначе череда чортôвъ, пôдчасъ голосованя знову замкне багнетами доступъ до выборчого льокалю и буде певный себе... Побачимо!“

Тôлько Nowa Reforma. Мы вôдъ себе порадили бы хлопамъ львôвского повѣту вôдъ щирого серця, абы пустили вже разъ п. Меруновича въ дубину — а посломъ выбрали кого иншого. Коли хотять показати, що они люде, а не худоба, яку гонять згôнники до выборчои урны, коли розумѣють, що для нихъ значать выборы, коли бажають собѣ и своимъ дѣтямъ лучшои долѣ, то повинні послухати нашои рады!

Письма зъ краю.

Зъ Старо-Самбôрского. [*Доповняючій выборъ одного члена до рады повѣтовои. — Школьництво въ повѣтѣ. — Нѣмецка переписка въ справѣ рекламацій. — Сесіи вôйтôвъ. — Выборы до рады держ. — Змѣна маршалка повѣтового.*]

При доповняючôмъ выборѣ до повѣтовои рады въ Старôмъ Самборѣ зъ меншои посѣлости дня 6 вересня с. р. выбрали селяне кс. Войцеха Маха, пробоща зъ Хирова, 56 голосами. Рускій кандидатъ о. Иванъ Яворскій, парохъ изъ Стрѣльбичь, одержавъ 46 голосôвъ, Василь Басарабъ, вôйтъ зъ Старои Ропы, дôставъ 3 голосы, а 1 картка була порожна. При сихъ выборахъ староста п. Річчі розвинувъ незвычайну аґітацію за своимъ кандидатомъ. Зъ-першу задумавъ лишити голосуючихъ на коридори и кождого перепустити черезъ уставленыхъ аґітаторôвъ, щобы рускому кандидатови не дати перейти. Въ першôмъ залі аґітували и писали картки на кс. Маха: писарь податкового инспектора Заґуровій, писарь зъ податкового уряду Барть, екзекуторъ Вѣтвкъ, польскій парохъ зъ Фельштина, секретарь повѣтовои рады Рудницкій; и его сынъ Блажей Рудницкій — той послѣдный выдиравъ селянамъ картки, деръ, а напихавъ свои. Повѣтовый люстраторъ Дрезіньскій объѣзджавъ кôлька днѣвъ повѣтъ, щобы мѣжь людьми аґітувати противъ руского кандидата. Въ часѣ выбору аґітувавъ сильно противъ о. Яворского такожь п. Цігляръ, Чехъ зъ роду и ческій патріотъ, управитель спаскихъ дôбръ. Зъ нашои стороны кôлькохъ выборцѣвъ певныхъ не явило ся за-для пильныхъ робôтъ въ поли, не явили ся и два священики: о. Д. Марчакъ зъ Головецка толкувавъ ся, що мавъ пильный интересъ у Львовѣ, а о. Данило Куцѣй зъ Лѣнины того самого дня выѣхавъ парадно до Самбора.

О. Яворскій стоить непохитно при народнôй рускôй справѣ и черезъ те мае богато противникôвъ мѣжь бюрократіею въ Старôмъ Самборѣ. А знову священики не держать ся купы и не йдуть солідарно, кождый для себе мудрый и великій чоловѣкъ, все имъ не подобае ся, все критикують а въ бôльшôй части нѣчого не роблять та й народными справами не займають ся, нѣчо ихъ не обходить, що селяне пропадають въ темнотѣ и незнаню. Та теперь настае поволи опамятане, коли всѣ побачили, що п. Річчі думае залагодити руску справу ворогованемъ противъ усего, що руске. Вôнъ намѣряе до повѣтовои рады не допустити Русинôвъ, Русинъ не дôстане посады въ народнôй школѣ, а коли хто упôмне ся о заподѣяну кривду Русинамъ, тогдѣ п. Річчі однымъ пôдхлѣбляе, думаючи, може хто зловить ся на ласкаве слово, а другимъ грозить, що имъ „kark skręci“.

Приглянымо ся справамъ школьництва въ повѣтѣ.

Недавно зголосивъ ся учитель Русинъ до п. Річчіого и просивъ о надане учительскои посады въ Коблѣ. П. Річчі заявивъ ему, що се залежить вôдъ инспектора, але запытавъ его, чи вôнъ Русинъ, чи Полякъ. Коли вчувъ, що Русинъ, зробивъ міну, якъ бы чемерицѣ понюхавъ. Учитель явивъ ся у инспектора Заборняка, а той заявивъ ему, що староста не годить ся дати ему посаду, бо вôнъ Русинъ.

Въ Лашкахъ мурованыхъ е Русинôвъ 590 душъ, а Полякôвъ 251. Въ школѣ учать по польски, а руску мову занедбують. Тамошный учитель знявъ польско-руску вывѣску зô школы, а велѣвъ зладити нову, лише зъ польскою написію. Противъ сего поступку польского патріотника выступивъ на засѣданю ц. к. шкôльнои рады окружнои вôдпоручникъ ординаріятскій о. Грицикевичь. Се дуже не подобало ся п. Річчіому и за се пôмстивъ ся такъ, що полишивъ для о. Грицикевича крѣсло на самôмъ кôнци, хоть передъ тымъ о. Грицикевичь сидѣвъ коло п. Річчіого. Вôдпоручникъ и противъ сего выступавъ, а тогдѣ п. Річчі знайшовъ нову ключку — розпочавъ доходженя за вырубаный лѣсъ на парохіальнôмъ поли.*) Доходженя провадивъ „енерґічный“ Давкша, концепістъ, и вже оголосили всѣмъ, кому треба знати, що „вôдберуть о. вôдпоручникови повôзъ“. До часу справы о польску напись въ Ляшкахъ було инакше, а така дрôбниця розбурхала кровь функціонарямъ староства!

Недавно бувъ розписаный конкурсъ на посаду старшои учительки въ школѣ въ Хировѣ. Подала ся була на сю посаду п. П. Гладиловичѣвна, що вже кôльканацять лѣтъ при тôй школѣ працюе щиро и ревно. А таки посаду дали иншôй учительцѣ, Польцѣ, яка и половины тôлько лѣтъ не вчить що п. Гладиловичѣвна.

Въ школѣ въ Старôмъ Самборѣ годины рускои мовы поставлено на кôнци, коли вже дѣти умучені, а и такъ богато увôльнюють зъ годины рускои мовы.

По селахъ школы не обсаджені, шкôльні будынки гниють, а рускі дѣти ростуть въ темнотѣ.

Гôднымъ и дôбранымъ помôчникомъ п. Річчіого е шкôльный инспекторъ п. Заборнякъ, а оба разомъ такъ поводять ся, що по рускихъ школахъ готовъ и слыхъ загибнути.

Новѣйшими часами не хотять въ нашôмъ староствѣ принимати рускихъ вытягôвъ зъ метрикъ до рекламацій, а жадають нѣмецкихъ. При своѣмъ домаганю крыють ся за команданта корпусу въ Перемышли ген. Ґальючого. „Ґальючі — кажуть — домагае ся, щобы всѣ письма до рекламацій выготовляти по нѣмецки, а нѣ, то предкладати рôвночасно перекладъ на нѣмецке. А що въ староствѣ нема на се силъ, то кождый мае выготовляти вытяги зъ метрикъ по нѣмецки, бо инакше не буде рекламація принята!“ Деякі священики вже й пишуть по нѣмецки. А декуды и таке приключило ся, що селянинъ приходивъ до свого пароха и повѣдавъ, що „въ Старôмъ-мѣстѣ не приняли паны метрики, бо зле написане, треба по нѣмецки переписати“. Звѣстный е рескриптъ п. Річчіого зъ 10 липня с. р. въ справѣ переписки зъ парох. урядами. До вытягôвъ зъ метрикъ староству годѣ було взяти ся, отже крыють ся за Ґальючого и повѣдають: „до войска не треба мѣшати політики“. Такъ заявивъ п. Солтисъ, секретарь ц. к. староства.

Въ нашôмъ повѣтѣ якійсь часъ не вôдбували ся сесіи вôйтôвъ, а теперь вôдновлено тй славні „сесіи“. Се не повинно называти ся „сесіи“, а стôйки, бо вôйты не сидять, а стоячи выслухують приказôвъ п. секретаря. Въ лѣтѣ сего року прийшовъ розказъ, щобы вôйты станули зъ староствѣ. Коли вôйты поосходили ся, учули такій „бефель“: „Вôдъ теперь будуть що мѣсяця вôдбувати ся сесіи. Идѣть домôвъ!“ Въ повѣтѣ е 57 громадъ. Коли кождый вôйтъ выдавъ 2 короны [неоденъ и бôльше та й велѣвъ дати собѣ фѣру зъ села], то сеся штука коштувала селянъ 114 коронъ. Коли-бы въ староствѣ дбали о селянъ, то були бы написали письмо, дали вôдґектоґрафувати, пôслали по громадахъ, и се коштувало бы 4 короны найбôльше. И самі сесіи великій тягаръ для громадъ. Вôйты велять громадянамъ вертати собѣ кошты за дорогу до повѣтового мѣста, а зъ того ходу нема хôсна анѣ для громадъ анѣ взагалѣ для публичнои справы. Тй сесіи — то ще остатокъ панщиняныхъ часôвъ, коли то вôйтъ що тыждня найменше разъ мусѣвъ выстоювати по коридорахъ въ мандаторіяхъ и фервальтеріяхъ. Та для селянина нема помѣрковання нѣгде. Придавлюють ихъ всякими тягарами та часами идіотичными зарядженями. Кôлько въ мѣстѣ е всякои бранжѣ урядничои а всѣмъ вôйтъ мусить служити, подавати информаціи и выконувати ихъ порученя. А однакъ громады не мають за се вынагороды и мусять поносити всѣ кошты рôзныхъ маніпуляцій. Часто и такі грошѣ, що зложать на дещо въ якôмъ урядѣ, пропадають. У насъ такихъ приключокъ е богато и треба буде колись и до сего болота взяти ся, щобы его прочистати.

Колись славный польскій поетъ Адамъ Міцкевичь писавъ про „чиновникôвъ“ [Poezye VI. 273]:

...Z pochyłym karkiem czynowniki
Z podełba patrzą, komu się ukłonić,
Kogo nadeptać, a od kogo stronić;
A każdy giętki, we dwoje skórczony,
Tuląc się pełzną jako skorpiony.

Славный польскій поетъ знавъ ихъ на скрôзь. Всюды они въ двое гнуть ся и въ гору голову задирають, якъ коли треба.

Зъ того, що въ нашôмъ повѣтѣ дѣе ся, можна догадувати ся, що польскій „ржондъ народовый“ ухваливъ натеперь Русинôвъ здушити и се выконуе черезъ свои орґаны по повѣтахъ. Однакъ не дôжде вôнъ того, щобы Русины зникли зъ лица землѣ, хоть бы вôнъ що робивъ!

Якъ выборы у насъ пôйдуть, ще не знати. Енерґічный панъ Давкша, старосамбôрскій левъ сальоновый, пôдохотивши ся заповѣвъ, що правыборы будуть переводити ся „остро“. Въ чôмъ сеся „острота“ буде показуватись, не розумѣемо. Хиба прийде охота циганити, бо правыборы можуть вôдбуватись лише або правно або неправно.

Старо-самбôрскій маршалокъ Каз. Бѣляньскій зрѣкъ ся маршалкôвства. Яка сему притока, не знаемо; мабуть таки непорядки на почтѣ въ Турю. На его мѣсце выбрано дня 26 вересня п. Маріяна Владичиньского, ц. к. нотаря и бурмістра зъ Старого Самбора.

*) Коли вже мова про лѣсъ, то додамъ и се, що въ нашôмъ повѣтѣ вырубують лѣсы безъ помилуваня. Навѣть селяне, маючи по трохи лѣса, продають жидамъ на бальки. Староство часто робить доходженя и селяне платять кары за те, що не предложили пляну вырубу. На комісіи ѣздуть концепістъ Давкша и повѣтовый люстраторъ Дрезіньскій. Однакъ селяне не мають великихъ лѣсôвъ, отъ по кôлька квадр. сяжнѣвъ, не оденъ думае заратувати ся въ потребѣ, ажь ту ѣдуть комісарѣ и все забирають за кошты!

зглядомъ братнього народу, за що имъ впрочôмъ щире спаси-Бôгъ, бо якъ-бы не та реклама польскои прасы и рухливôсть нового заряду, то сумный бувъ бы выѣздъ рускои театральнои дружины зô столицѣ на провінцію. Поляки були щоденными гôстьми въ нашôмъ театрѣ. Тыхъ пару десятокъ нумерованыхъ мѣсць, які занимали мѣсцеві Русины, се чей-же за мало, щобы можна було говорити про патріотизмъ загалу львôвскои Руси. Отже й не диво, коли провінція подекуды такожь задивлюесь на свои великомѣйскі вôбрцѣ и ревно абсентуе ся. А що таке практикуе ся вже вôдъ пару лѣтъ, то звôдки мае бути каса? звôдки мае ся удержувати все перворядні силы? по якому старатись о все новый репертуаръ, котрый и такъ зъ огляду на недостаточне число персоналу мусить бути обмеженый на невôдповѣдні штуки и на бракъ потрѣбныхъ декорацій та костюмôвъ? Все те зависить въ першôмъ рядѣ вôдъ самои публики рускои, а доперва въ другôмъ вôдъ дирекціи та артистôвъ.

Кобы нашому театрови пôдъ новою управою такъ повелось на провінціи, якъ у Львовѣ, то певна рѣчь, що не тратила бы сцена силъ, а придбала бы собѣ новыхъ Гриневецкихъ, Биберовичѣвъ, Стефуракôвъ, Таньскихъ, Пôдвысоцкихъ, Попелѣвъ и другихъ.

Але то все такъ у насъ: „кобы и слибы“ — можливôсть и бажане, котрымъ не такъ то далеко до здѣйстненя, а таки чогось тяжко, тяжко, якъ зъ каменя.

(*Дальше буде.*)

Азійскій князь въ Парижи.

Всѣ досегочасні замахи Европы на Азію зносили Азійцѣ въ незвычайною справдѣ терпеливостію. Та послѣдні роки дають намъ чимъ-разъ бôльше фактôвъ, що вказують на реакцію, яка збудила ся мѣжь Азійцями противъ европейского находу. Звѣстно, що Японъ кривымъ дивить ся окомъ на проґресы Европы на азійскôмъ континентѣ, а Китайцѣ зôбрали ся до масового бунту, абы выгубити всѣхъ „бѣлыхъ чортôвъ“. Та й въ нашихъ краяхъ зростае вôдпорнôсть противъ Европы. Найновѣйшимъ сего проявомъ е афера камбоджійского княжича въ Парижи. Рѣчь була така:

Камбоджійскій володарь Нородома, що номінально е пôдъ протекторатомъ а въ дѣйстности таки пôдъ панованемъ Франціи, выславъ на париску выставу зъ помежи 52 своихъ сынôвъ двохъ найстаршихъ. Старшій зъ тыхъ двохъ, наслѣдникъ престола, князь Юканторъ, чоловѣкъ незвычайно способный, по европейски образованый, при тôмъ енерґічный та смѣлый и саме за-для сихъ прикметъ французкимъ кольоніяльнымъ правительствомъ въ Индо-Хінахъ дуже нелюбленый, выстаравъ ся о авдієнцію у президента Любета и вручивъ ему обемистый и основный рефератъ про французку господарку въ Камбоджи. Цѣкаві рѣчи мають бути въ тôмъ письмѣ и коли бъ тôлько десята часть того була правдою, то компромітувала бы тяжко французку кольоніяльну політику. Та видко не дуже потѣшаючі мусѣли бути обѣтницѣ п. Любета, коли князь Юканторъ стративъ надѣю, абы що доброго вийшло зъ его меморіялу, и оголосивъ въ париськôмъ Figaro простору статью про вôдносины Франціи до Камбоджѣ, щобы тымъ способомъ вплынути на публичну опінію. Въ тôй статьѣ пише вôнъ менче-бôльше ось що:

Князь звертае ся до французкого народу зъ тôй вѣрѣ, що тй французкі урядники, які гноблять его вôтчину а французкій народъ, — се не все одно. „Уважаю васъ — пише вôнъ приятелями, котрі лишь не мають силы, оборонити насъ вôдъ гнету“. Далѣ каже, що буде писати щиро та може й дещо прикрого, и заразъ звертае увагу Европейцѣвъ, що поблуджують, уважаючи Азійцѣвъ низшою расою, бо Азійцѣ те саме думають знову о Европейцяхъ. Покликуючись на индохіньску культуру старшу вôдъ европейскои о цѣлі тысячі лѣтъ, пише вôнъ такъ: „Ваша суспôльна душа истнуе — вôдъ вчера. Наша истнувала, можна сказати, вôдъ споконвѣку!“ и выказуе, що Европейцѣ, нищачи ту стару культуру, зруйнують лишь се, що добре, а натомѣсть не вспѣють нѣчого доброго защепити. Та не тôлько старинна традиція, але и природні обставины, именно буйна земля и чудовый кліматъ дають пôдставу до щасливого и спокôйного [о скôлько загаломъ се можливе] житя для Камбоджанъ. „Все те привеволило насъ до буддизму, сеи божескои науки, що основуесь на суспôльнôй справедливости и любови ближнихъ та всего живучого“. Коротко а щиро малюе князь патріярхальні вôдносины своеи вôтчины. „Король любить пôдданыхъ а они короля. Справедливôсть для всѣхъ рôвна. Всѣ шанують всяке житє. Правда, що король е абсолютнымъ, але коли жебручій бонза перейде монархови дорогу, монарха всѣдае зъ коня, чи зô слоня, чи зъ воза и витае найнизшого жебрака“. Або далѣ такъ: „Наші суспôльні вôдносины, що выплывають зъ нашои природы — расы, територіи, клімату и т. д. — зробили насъ доволѣ щасливыми, якъ послѣдного мужика такъ и короля. Про васъ и сего не можу сказати!“ И тутъ зачинае князь описувати свои враженя зъ европейского житя, вѣрно пôдхоплюе нервозôсть и вѣчну метушню та труды, въ якихъ живуть Европейцѣ. „Не даромъ [каже] сказано у вашихъ святыхъ книгахъ: Будешь ѣсти свôй хлѣбъ въ потѣ чола!“ Робôтничій дѣльницѣ, масы пролетаріяту, его нужда и горе — все то зробило на азійского принца страшне враженя. „И та візія [каже вôнъ] переслѣдуе мене и заберу ей зъ собою якъ найживѣйшу и найтрѣвожливѣйшу гадку про вашу высшу культуру.

Мы маемо такожь невôльникôвъ, и я ихъ маю, але нѣколи не розумѣвъ я сего страху, въ якимъ вы вымовляете слово „невôльникъ“, доки не пôзнавъ я вашихъ варстатôвъ, фабрикъ. Середъ вольностій, на які вы гордѣ, богато-богато зъ васъ жие мабуть тôлько на те, абы мати волю ненавидѣти своихъ кривдникôвъ, ненавидѣти свѣтъ увесь и вмирати зъ голоду! „Сего мы не хочемо! не хочемо!“ кличе камбоджійскій князь патріотъ.“ Та й ще одно [каже] вдарило мене на сѣй выставѣ. Надъ нею уносить ся духъ знищеня, духъ погубы! Говорено менѣ: „Гляди, які у насъ гранаты, гарматы та репертіяры!“ И зъ обуренемъ говорить Юканторъ дальше про мілітаризмъ, про завойоване Камбоджѣ и т. д. А кôнчить осторогою, абы Франція не забувала звѣстного зъ исторіи правила, що всѣ кольоніяльні могучости упадали тому, бо не знали шанувати характеру и душѣ пôдбитыхъ народôвъ.

Се письмо, розумѣе ся, выкликало въ Парижи незвычайну сензацію, а правительству страхъ якъ було не на руку. Тому оно и постарало ся, абы король Нородома телеграфічно вôдкликавъ свого сына зъ Парижа, а навѣть повѣдомило князя, що въ Марселіи чекае вже на него пароходъ. Та князь видко не довѣрювавъ ни пароходови ни камбоджійскимъ кольоніяльнымъ властямъ, ни париському правительству, бо утѣкъ зô своимъ приятелемъ, Французомъ Жаномъ Гесомъ, до Брукселѣ, а не маючи средствъ до житя, обнявъ посаду касіера въ якôмсь пôдприємствѣ та заинтересовавъ въ прасѣ поновно французскихъ міністрôвъ, о вôдповѣдь на свôй меморіялъ.

Справы церковні.

Зъ Бережанщины одержали мы зъ кругôвъ нашого духовеньства въ просьбою о умѣщене отсю допись (зъ пôдписами:

„Практичне пропаґоване уніи зъ користію для... себе.“ Патентъ на сесю практику належить ся на теперь оо. Сосенкамъ Петрови и Михаилови, першому парохови въ Плаучи великôй, другому въ Каплинцяхъ малыхъ — а якъ до сего дôйшли, просимо послухати и созидати ся нашою становою солідарностію.

Дня 6. жовтня, въ недѣлю 17. по Сош., коли то по приказу Всв. Консисторіи мавъ вôдчитати ся по нашихъ церквахъ листъ пастирскій выданый по причинѣ святкованя 200-лѣтного ювілея принятя уніи нашою епархією, припадавъ вôдпустъ латиньскій въ мѣсточку Козловѣ, славнôмъ въ послѣдныхъ часахъ изъ загонистыхъ подвигôвъ księdza Szlęzaka, котрій слабый вôдгомôнъ найшли навѣть въ часописяхъ.

За подвиги тотй мавъ ks. Szlęzak, котрый [треба додати на его оправдане] самъ о собѣ розказуе: „gdy zacznę mówić na kazalnicy, w taki wpadam zapał, że formalnie nie pamiętam, co gadam“, аванзувати на катихита до Львова. Однакъ лат. парохови Козлова, кс. Найбурґови, тяжко було позбутись такого выгôдного орудя „na zniszczenie Rusi“. За его

стараньемъ полишивъ ся ks. Szlęzak на дальше яко вікарій въ Козловѣ — а щобы показати, що вартъ довѣря покладаного въ нѣмъ, заразъ при найблизшôмъ святѣ покористувавъ ся оказією, що рускій чоловѣкъ приѣхавъ по священика до своеи хорои жѣнки обряду латиньского, и такій всыпавъ „obroczek duchowny" своѣй паствѣ: „Mówiłem wam już, abyście nigdy nie przysełali do chorego w niedzielę albo święto... Tymczasem dzisiaj znowu jest fura do chorego — ale to prawda, nic dziwnego, bo to przyjechał Rusin. A Rusin to bydle, swoją kobyłę lepiej dogląda, jak swoją żonę [sic!]. Dlatego pamiętajcie wszyscy, ani nie wychodźcie za Rusinów ani żeńcie się z Rusinkami. Zakazuję wam to i będę na to nastawał" — etc. etc.

Першій успѣхъ сего kazania бувъ той, що всѣ рускій священики въ обрубѣ козлôвскои лат. парохіи постановили зôрвати всякій сусѣдскій зносины зъ лат. клиромъ козлôвскимъ, доки середъ нихъ буде ks. Szlęzak. Першу нагоду до того давъ вôдпустъ въ Козловѣ, на котрый всѣ прошеній вôдказали солідарно своєи участи, подавши причину вôдказу. А понеже бôльша часть вѣрныхъ на вôдпустѣ въ Козловѣ — то селяне руского обряду, тому кс. Найбурґъ знайшовъ ся въ немалôмъ амбарасѣ. Але найшли ся услужники, котрі поратували его въ сѣй потребѣ. То именно высше згаданій оо. Сосенки. Мимо того, що були остережені, якъ рѣчь ся мае, заявили зъ отвертостію, гôдною лучшои справы, що они зобовязаній кс. Найбурґови, за приязнь до ихъ родины и не можуть ему вѣчого вôдказати!

О ґенезѣ сеи приязни мы дещо знаемо. Розпочала ся она знакомствомъ на реколекціяхъ у Єзуитôвъ въ Тернополи, котрі предпочтивъ о. М. Сосенко реколекціямъ Василіяньскимъ. А що-до зобовязань — то, о скôлько знаемо, оо. Сосенки зобовязаній кс. Найбурґови за [безуспѣшну] инстанцію на парохію Козлôвъ. Але хоть-бы було и бôльше причинъ до тыхъ зобовязань и сли бы вôдносилась они не лишь до минувшости але сага ли anticipando въ будучнôсть — то чи годило ся за-для чисто личныхъ причинъ ломити солідарнôсть станову клира, выслугуватись здеклярованымъ ворогамъ рускои церкви и народу та здобувати собѣ у нихъ опінію „porządnych Rusinów" [котрои и такъ доси нѣхто оо. Сосенкамъ не позавидувавъ] — нехай о тôмъ выдае свôй судъ руске духовеньство и руска публика.

НОВИНКИ.

— **Руска выстава артистична разомъ зъ выставою фантôвъ дяковскои льотеріи** *въ великôй сали Народного Дому отворена що дня вôдъ 9 годины рано до 6 годины вечеромъ. Вступъ вôдъ особы 60 сотикôвъ, для молодежи шкôльнои 30 сотикôвъ. За купленымъ льосомъ въ цѣнѣ 2 коронъ вступъ для одной особы на одно вôдвѣдане вôльный. Каждый щирый Русинъ, кожда щира Русинка, чи то руска родина мае патріотичный обовязокъ, въ мѣру вможности, вôдвѣдати выставу!*

— Въ числѣ 216 „Дѣла" помѣщено цѣкавій даній про рухъ галицкого населеня, зъ котрыхъ видко, що **смертельнôсть греко католикôвъ** въ порôвнаню до уроджень въ рокахъ 1895—97 перевысшала о 3·34% и що римокатоликôвъ 0·84% а жидôвъ 2·51% бôльше родилось, якъ умирало. То цифры просто застрашаючій, тымъ бôльше, якъ бы до стратъ черезъ смертельнôсть дочислити страту черезъ утечу до Америки. Чи застановивъ ся хто надъ причиною того застрашаючого факту и якъ ему зарадити? Чи не добре було бы, щобъ нашй лѣкарѣ и знатоки житя селяньского зôйшлись въ анкетѣ и порадившись вказали дорогу, котрою треба бы нарôдъ вôдъ загибели охоронити. Сли треба, то жадаймо вôдъ краю и державы помочи, але въ першôмъ радѣ кожда тямуща одиниця, що стыкае ся зъ народомъ, най знае, въ якôмъ напрямѣ мае дѣлати, щобъ нарôдъ не выгибавъ! Знаю, що дехто скаже, що причиною есть крайна нужда народу. Правда, але чи не причиняесь до того бракъ вôдповѣдноиоп ѣки надъ житемъ и бракъ науки особливо гіґієны? Жидôвъ родить ся 2·5% бôльше нѣжь умирае, бо у нихъ житє и здоровле то капіталь расы! Може сесй уваги дадуть товчокъ для прихильникôвъ народу до успѣшного дѣла!

— Зъ нагоды вôдбувшои ся розправы судовои о обиду чести посла д-ра Окуневского противъ **инспектора податкового въ Городенцѣ Адама Косьміньского**, котрои справоздане замѣстила Редакція „Дѣла", а котрои тло становили рôзній факты зъ урядовои дѣяльности того-жь ц. к. инспектора, особливо незаконного вымѣру податку, уважаю вказанымъ подати ще одинъ такій фактъ до прилюднои вѣдомости Вашихъ читателѣвъ.

П. Юрій Бачиньскій, господарь въ Серафинцяхъ городеньского повѣту, принявъ аґенцію Товариства обезпеченъ „Днѣстеръ" и якъ всѣ инші свѣдомі господарѣ не принявъ ей за-для зыску, незначного, лише для выгоды спôвжителѣвъ села Серафинець. Пôсля закону зъ 25 жовтня 1896 В. з. д. ч. 220 господарѣ-рôльники увôльненій суть вôдъ оплаты податку заробкового за ведене занять убôчныхъ, наколи дохôдъ зъ нихъ не перевысшае 50 зр. П. Бачиньскій мавъ въ роцѣ 1897 *провізіи brutto 9 зр. 1 кр*, а урядъ податковый вымѣривъ ему податокъ заробковый вôдъ веденя аґенціи за рôкъ 1897 въ квотѣ 4 зр. 83 кр.! — мимо того, що законъ выразно постановляе яко мінімумъ квалифікуюче ся до оподаткованя квоту 50 зр. чистого доходу. Противъ сего вымѣру внѣсъ п. Бачиньскій заразъ рекурсъ, але той рекурсъ и до нинѣ чекае полагодженя, а тымчасомъ урядъ податковый въ Городенцѣ стягнувъ вымѣреный податокъ въ дорозѣ екзекуціи. Мимо зажалень и урґенсôвъ Товариства обезпеченъ „Днѣстеръ" до краевои дирекціи и до президіи краевои дирекціи скарбу, рекурсъ Бачиньского ще до нинѣ не полагодженый а урядъ податковый въ Городенцѣ вымѣрювавъ дальше зъ року на рôкъ податокъ заробковый и сего року розписавъ знову ліцітацію сердака за той незаконный податокъ. Фактъ сей говорить самъ за себе и всякій коментарѣ злишній. — *Д-ръ Ярославъ Кулачковскій.*

— **Вода у львôвскôмъ мѣскôмъ театрѣ.** Дневникъ Wiek XX. пише, що хоть заперечують, вôнъ може ствердити, що въ львôвскôмъ театрѣ добувае ся вода. Стѣкае она въ формахъ, положеныхъ по сторонѣ Полтвы въ заглублене бетонове, а зъ-вôдти помпують ей просто до Полтвы. Надъ землею — пише Wiek XX. — нѣчого не видко, але пôдъ землею дѣють ся рѣчи, о котрыхъ не кождый мусить знати.

— **Засадниче рѣшенє для громадъ.** Трибуналъ адміністраційный на рекурсъ мѣста Вѣдня уневажнивъ розпорядженє міністерства скарбу, котрымъ наложено на тую громаду обовязокъ оплатити податокъ и стемплевій належитости вôдъ купна ґрунту пôдъ кладовище. Въ мотивахъ того рѣшеня сказано, що кладовище належить до тыхъ публичныхъ урядженъ громады, для котрыхъ истнуе увôльнене вôдъ всякихъ податкôвъ и стемплѣвъ. Розумѣе ся, що се вôдносить ся лише до громады, бо другій контрагентъ обовязаный оплатити звычайній належитости.

— **Порядки на нашихъ почтахъ.** Нижше пôдписаный просить ц. к. Урядъ почтовый у Львовѣ, щобы при высыланю листôвъ на его адресу не руководивъ ся нѣякими здогадами, але пересылавъ менѣ ихъ точно пôсля адресы. Хотяй стало сиджу въ Гвоздѣ п. Надвôрна, высылае высше згаданый Урядъ листы уперто до Россіи, хотяй я ще нѣколи въ житю кордону не переступивъ. И такъ: одинъ листъ, адресованый точно „П. Н. Гвôздъ почта Надвôрна" опинивъ ся въ Одесѣ; другій, заадресованый гарнымъ рондовымъ письмомъ „в Гвоздї. Надвірна" перебувъ таку цѣкаву історію: Насампередъ дôставъ ся до якогось „Желѣзнодорогу"; тамъ дôставъ чотири знаки пытаня и слова „via?" „Poste?!" Вôдтакъ помашерувавъ до Будапешту и допросивши ся у мадярского урядника поясненя „Oroszország Gvozda Nadvirna" прийшовъ за 11 днѣвъ на мѣсце призначеня. По дорозѣ дôставъ ще незрозумѣле менѣ поясненє „forditas". Зъ причины того здогаду выставивъ крôмъ того мене высше згаданый урядъ на сильну компромітацію въ очахъ институціи, на котрои довѣрю менѣ залежить. Прошу проте ц. к. Урядъ почтовый у Львовѣ приняти до вѣдомости, що я перебуваю стало въ Гвоздѣ п. Надвôрна. — *Ю. Гôрнякъ.*

— **Польонофільство въ академічнôй (рускôй) ґімназіи у Львовѣ.** Коли въ червни с. р. директоръ ґимназіи п. Е. Харкевичъ выѣхавъ на испытъ зрѣлости до Перемышля, заступникъ его проф. д-ръ Емиліянъ Савицкій, на поданяхъ до зелѣзничои дирекціи о зниженє цѣны ѣзды, писаныхъ учениками по руски и пôдписуваныхъ дир. Харкевичемъ усе по руски, пôдписувавъ ся: „Za dyrektora — dr. Sawicki", а побôчь сего пôдпису фіґурувала руска печатка. Сумно и прикро. — *М. Лозиньскій.*

— **Окружна рада шкôльна въ Камѣнцѣ струмиловôй** въ оріґінальный способъ побôльшуе державній доходы. Ото — якъ пише Słowo polskie — она обѣжникомъ зъ 1 грудня 1897 наказала учителямъ просити о кожду хоть-бы найкоротшу вôдпуску завсѣгды на письмѣ. Прошене таке внесене мавъ опôсля учитель передати въ урядовôй дорозѣ окружнôй радѣ замѣсть особного повѣдомленя о вôдпустцѣ. Сего року зъѣхавъ до Камѣнки висланый функціонарь скарбовои дирекціи, а переглядаючи тй поданя, донѣсъ о браку стемпля и вже въ сихъ днахъ посыпавъ ся на учителѣвъ майже зъ цѣлого округа градъ стемплевыхъ каръ. За пôвденну вôдпустку кажуть теперь платити кождому учителеви 2 кор., а декотрі за точне сповнюване наказôвъ окружнои рады шкôльнои, заплатять теперь по кôльканацять зр. Чи тая сама окружна рада шкôльна въ Камѣнцѣ не потрафить теперь порадити тому?

— **40 міліонôвъ коронъ.** Угорска часопись Magyar Orszag доносить, що незабавомъ вôдбуде ся засѣдане спôльнои рады міністрôвъ, на котрôмъ будуть радити, въ якій способъ покрыти кошты хіньскои выправы. Кошты тй выносять уже теперь 20 міліонôвъ зр., а збôльшають ся зъ каждымъ днемъ.

— **Въ самбôрскôй божници** о мало що не прийшло до великои катастрофы въ судный день. Одна жидôвка заспала при молитвѣ а вôдъ свѣчки, що тримала въ рукахъ, займивъ ся ей капелюхъ и... перука. На крикъ дочки жидôвки: „мамо! горить!" запанувала велика паніка межи жидôвками, они почали збитою масою тиснути ся до дверей и лише притомности судового секретаря Шварца та купцѣвъ Ґравера и Кітая мають завдячити, що скôнчило ся тôлько на кôлькохъ малыхъ покалѣченяхъ. Найшло ся тамъ кôлькохъ ще притомнѣйшихъ бо скористали зъ переполоху и покрали богато рѣчей, але о назвищахъ ихъ не можна було довѣдатись.

— **Зъ Коломыѣ** доносять, що поголоска у увязненю убійникôвъ лихваря Зіґельвакса въ Коломыи не стверджуе ся. Трохъ селянъ, пôдозрѣныхъ о сповнене того злочину, выпущено на волю. Жандармерія слѣдить дальше за убійникомъ, але до теперь безуспѣшно. Про причину морду подають, що Зіґельваксъ лихвою знищивъ кôлькадесять родинъ селяньскихъ въ Залучи и доохрестныхъ селахъ, а зубожѣлій селяне неразъ вôдгрожували ся ему местію.

— **Репертуаръ руского театру въ Бродахъ:** въ четверъ (11 с. м.) *Попихайло* комедія Шуткевича; въ суботу (13 с. м.) *Бѣдне дѣвча*; въ недѣлю (14 с. м.) *Хата за селомъ*, драма зъ циганьского житя; вô второкъ (16 с. м.) *Запорожець за Дунаемъ*, народна оперета Артемовского. — Вчера (вô второкъ, 9 с. м.) вôдограно „*Клятє серце*", драму И. Тобилевича.

— **Дитина уратована коровою.** Въ лѣсѣ „на Джалѣ" межи Мразницею а Бориславомъ корова, пасучись тамъ, подыбала въ ровѣ трилѣтну дитину мужеского пола безъ знакôвъ житя. Инстинктъ звѣрячій напровадивъ корову на здогадъ, що треба повѣдомити о тôмъ людей, тожь почала жалôсно ревѣти такъ довго, ажь надбѣгли пастухи. Дитину вôдвезено до Схôдницѣ и по примѣненю штучного вôддыханя привернено ей до житя. Лѣкарѣ заявили, що дитина завмерла була зъ голоду, що-найменше вôдъ трохъ днѣвъ не ѣвши. Чия се дитина, до теперь не выслѣджено.

— **„Ґрафъ" Коритовскій вôджив.** Славный изъ станиславôвского процесу о обманьство „ґрафъ" Константинъ Мора Коритовскій, що то при помочи дочки управителя вязницѣ Данцевича драпнувъ изъ станиславôвскихъ арештôвъ, вôджив наново. Будапештеньскій карный судъ выдавъ противъ него актъ обжалованя за те, що скуповувавъ на кредитъ множество диванôвъ и заразъ вôдпродувавъ ихъ за готôвку або заставлявъ.

— **Чума въ Бельґіи.** Два брукссельскій лѣкарѣ, котрыхъ Бельґія выслала була до Ґляс-ґова для розслѣдженя чумы, вернули до Брукселѣ и оба небезпечно занедужали. Передъ вôдъѣздомъ до Ґлясґова защеплено имъ сыровицю чумы, тожь смѣло звѣдували они всѣ шпиталѣ въ Ґлясґовѣ и чули ся здоровыми, ажь по поворотѣ занедужали.

— **Катастрофа зелѣзнича.** На стаціи Карльсторъ коло Гайдельберґа наѣхавъ поѣздъ поспѣшный на льокальный поѣздъ и въ наслѣдокъ того 6 осôбъ згинуло на мѣсци а 86 есть тяжко покалѣченыхъ, и то богато зъ нихъ безнадѣйно. Вина за се нещастє спадае на молодого 21-лѣтного асистента зелѣзничого, котрый доперва вôдъ вôсьмохъ днѣвъ сповнявъ службу урядника руху и занедбавъ свôй обовязокъ.

— **Дивне зъявище природы** оглядано дня 2 с. м. въ Новоселици. О годинѣ пôвъ до шестои захмарило ся небо и стали блискати горизонтальній блискавицѣ разомъ зъ громами. О 7 годинѣ почавъ падати дощь и громы не уставали. Коло 9 годины небо въ полуднево схôднôй сторонѣ зовсѣмъ прояснило ся и появивъ ся мѣсяць. На полудневôмъ заходѣ ще падавъ дощь и такъ при свѣтлѣ мѣсяця появила ся въ ночи прегарна дуга. Ся дуга, правда, не була така ясна, якъ буває въ день, и щезла, коли тôлько блеснуло, все-жь було се въ осени и въ ночи незвычайне зъявище.

— **Дрôбній вѣсти.** Въ Петровску недалеко Петербурга выбухли ґазы въ копальни нафты Стрѣсова; Стрѣсовъ и сѣмь робôтникôвъ погибло. — Въ однôмъ готели въ Будапештѣ застрѣлив 19-лѣтный аптикарскій помôчникъ Гідведь 18-лѣтну акторку Марію Лявферъ, а опôсля позбавивъ и себе житя. — Въ Станиславовѣ вôдбуде ся дня 14 с. м. вѣче мельникôвъ. — Въ Чистиловѣ тернопôльского повѣта запаливъ грôмъ три селяньскій хаты. — Челядники кушнѣрскій у Львовѣ розпочали д. 9 с. м. страйкъ, бо майстры не згодили ся на жадане ними пôдвысшене платнѣ.

— **60.000 коронъ** выносить головна выграна **Льотеріи Инвалідôвъ**, яку выплатить ся готôвкою по вôдшибцѣ 20%. Звертаемо увагу нашихъ пов. читателѣвъ, що тягнене буде **10 падолиста 1900.**

Наука, штука и література.

— **На дорогу!...** И вже нема руского театру у Львовѣ. Поѣхавъ далѣ, щобъ и по найтѣснѣйшихъ закуткахъ нашои землѣ розносити промѣнѣ штуки, ублагороднити людскій серця, а може... щобы бавити, розсмѣшувати знуджену публику, жадну розрывки. И такъ поѣде зъ одного мѣста до другого до третього, все далѣ й далѣ... Дѣйстно циганьске, „комедіянтске" житє. А однакъ артисты зрослись зъ тымъ житемъ, воно стало ихъ другою натурою, вони не привыкли бы вже до иншого способу житя,

бо сцена, се для нихъ житє цѣле,
ихъ плачь и смѣхъ, ихъ радощѣ и горе.
Безъ неи имъ на свѣтѣ все чуже,
тѣсній для нихъ й найширшій просторы.

Та годѣ зъ рефлексіями. Вертаймо до побуту руского театру у Львовѣ. Зъ приємностю треба зазначити, що слѣдный въ нѣмъ поступъ, що вôнъ починае двигати ся зъ упадку, въ якій попавъ бувъ за попередныхъ лѣтъ. Є се безперечно заслугою д-ра Ивана Гриневецкого, чоловѣка, котрый мусить мати дѣйсно артистичну душу, коли для такои бѣдноп сцены посвятивъ свою лѣкарску карієру. Вправдѣ у Львовѣ репертуаръ театру бувъ такій самый, якъ давнѣйше, зъ новыхъ штукъ выставлено лишь „Скапаный свѣтъ", але се годѣ брати на рахунокъ директора, котрый ще не мавъ часу скласти театральну дружину пôсля свого розумѣня и постарати ся о новый репертуаръ.

Зъ артистôвъ, якій выступали у Львовѣ заслугують на признане: панна Ґембіцка (ролѣ драматичній); панна Бучмановна (теперь покинула руску сцену) и п. Рубчакова, со праністки; пп. Осиповичева и Стечиньска (характеристичній ролѣ); зъ молодшихъ выбиваютъ ся на верхъ п. Костева и панна Кравчуковна; — зъ мужчинъ працюе найбôльше надъ собою п. Стадникъ, котрого таланъ пôдходить пôдъ сальонову комедію, однакъ задля недостачѣ вôдповѣдныхъ силъ грае вôнъ и драматичній ролѣ; дальше заслугують на признане: знаменитый ветеранъ рускои сцены п. Ґембіцкій (характеристичній ролѣ); першорядный басістъ п. Рубчакъ; знаменитый комікъ п. Шеремета; зъ молодшихъ варта згадати про п. Твардієвича. Всѣ инші се молодѣ, початкуючі артисты, люде зъ талантомъ и посвяченемъ, котрі не мали ще часу розвинути своихъ здôбностій. Бажаемо имъ на ихъ тернистôй дорозѣ якъ найлучшого успѣху.

Три першорядній силы, якій выступали ще на нашôй сценѣ у Львовѣ, теперь выступають уже въ львôвскôмъ польскôмъ театрѣ. Є се пп. Григоровичь (теноръ), Ольшаньскій и Полѣщукъ.

Коли вже пишу про театръ, то годѣ здержати ся, абы й публицѣ не „дати на орѣхи". Зъ жалемъ треба зазначити, що частина публики не робить идейнои рôзницѣ мѣжь театромъ а кольоссеами та цирками. „Я прийшовъ до театру, абы посмѣяти ся" — тай годѣ. Черезъ свое захованє отся „лучша" частина публики дуже перешкаджае заняти ся представленемъ другôй частинѣ. Бо й якъ можна заняти ся штукою, коли пôдчасъ найдраматичнѣйшихъ сценъ, коли въ авдиторіи повинна панувати гробова тишина, чуешь гучній смѣхи та брава?!... Що горше, та „лучша" публика псуе й артистôвъ, бо декотрі зъ нихъ, хотячи заробити собѣ якъ найбôльше „бравъ", роблять изъ своеи ролѣ карикатуру й тому то посвячую кôлька слôвъ сѣй справѣ. Можливо, що тй зъ публики, до якихъ се вôдносить ся, не прочитають сего, але може хоть артисты не будуть схлѣбляти дикимъ инстинктамъ товпы...

Мимо тыхъ закидôвъ якійсь жаль, якійсь смутокъ сердечный обгортае насъ, коли подумаемо, що нема вже театру. Та-жь перебуло ся тамъ тôлько вечерѣвъ, пережило ся тôлько веселыхъ та сумныхъ хвиль, выдобуло ся пôдъ впливомъ штуки тôлько власныхъ споминôвъ.. И при сихъ думкахъ уступають на другій планъ всѣ увиній стороны артистôвъ и публики, а въ серци вырине любовь, щира любовь до рôднои сцены й до тыхъ нуждарѣвъ-артистôвъ, що для вôдданя житевои правды приглушувати мусять свои особистй почуваня, що неразъ смѣють ся, бавлять публику, хочь сумъ або й розпука шматуе ихъ серце, що на сценѣ сіяють щастемъ, богатствомъ, хочь може и въ нуждѣ проживають... Любовь до нихъ будить ся въ серци и бажане якъ найскорше знову побачити зъ ними, поглянути на ихъ гру, почути ихъ спѣвы...

Нехай же щастє йде слѣдомъ за ними... Нехай признане публики осолоджуе имъ ихъ волокитске житє... И до побаченя, до скорого и щасливого побаченя!... — *М. Лозиньскій.*

— **Русины!** Памятайте на бурсу філіи Руского Товариства педаґоґічного въ Станиславовѣ!

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу ремѣсничо-промыслову у Львовѣ.**

Телеґрамы.

Букарештъ 9 жовтня. Ходять ту слухи про змѣну престола и скликане конституанты.

Ню-Іоркъ 10 жовтня. На островѣ Порторіко прийшло въ мѣстѣ Санъ-Хуанъ до уличнои борбы мѣжь федералістами а републиканами. Борба тревала цѣлу нôчь зъ недѣлѣ на понедѣлокъ.

Петербургъ 9 жовтня. Въ монастирѣ Нікандра коло Пскова завалило ся пôдлога въ сали, де спало кôлькасотъ прочанъ, и впала на спячихъ въ низшôмъ поверсѣ. Забитыхъ 4, раненыхъ кôлькадесять.

Лондонъ 9 жовтня. Двѣста Бурôвъ перейшло знову португальску границю и зложили оружѣ.

Гонконъ 10 жовтня. Всѣ англійскій бѣлй вôддѣлы, що ихъ выслано надъ Янтсекіянъ, дôстали наказъ повертати до Гонконъ.

Любляна 10 жовтня. Посолъ Шукле заявивъ, що не кандидуе.

Господарство промыслъ и торговля

— **Важна змѣна въ законѣ о свиньскôй заразѣ.** Цѣсарскимъ розпорядженьемъ дня 15 вересня 1900 постановляе ся: §. 1. Вже не всѣ свинѣ пôдозрѣній о заразу будуть убивати ся, але можуть бути вôдокремлені на 40 днѣвъ, а скоро бы показали ся здоровыми, можуть бути выпущені. §. 3. Вôдшкодоване за убитй свинѣ буде ся вызначувати вôдъ теперь не пôсля подѣлу свиней на розплодовій и тй, що на зарѣзъ, але пôсля трохъ клясъ: а) свинѣ розплодовій (льохи и кнуры); б) свинѣ ужитковій (для хову и торговлѣ); в) свинѣ на зарѣзъ. Корисмъ есть така, що свинѣ въ клясѣ б), котрі давнѣйше плачено пôсля мертвои ваги яко свинѣ на зарѣзъ, будуть теперь платити ся пôсля высшои тарифы, котру власти мають означити зъ пересѣчныхъ цѣнъ торговыхъ живои ваги. Кляса а) свинь розплодовыхъ буде платити ся о 25% высше вôдъ клясы б). — §. 4 мѣстить въ собѣ найважнѣйшу постанову, що вôдъ теперь будуть платити також и за хорі свинѣ, а то 50% вартости пôсля ваги.

Цѣна безрогъ. На вѣденьскій торгъ дня 9 н. ст. жовтня с. р. пригнано 11.342 штукъ. Мѣжь тими було зъ Галичины 4.364 штукъ. Платили за галицкі по 88—89 сот., за молодй галицкй по 64—89 сот. за одинъ кільограмъ живои ваги.

— **Цѣна рогатои худобы** на вѣденьскôмъ торзѣ. На торгъ д. 8 жовтня пригнано рогатои худобы призначенои на зарѣзъ 5371 штукъ, мѣжь тымъ зъ Галичины . . 451 „ зъ Буковины . . . . 13 „ Торгъ оживленый. Галицкѣ волы плачено: пріма 74 до 78 К; секунда 69 до 73 К.; терція 62 до 68 К., вынимково плачено по 80 до 84 К. — Пôдтученѣ бугаѣ и коровы по 56 до 67 К.; — худый товаръ по 38 до 54 К. за метричный сотнаръ живои ваги.

— **Рахунокъ Товариства взаимного кредиту „Днѣстеръ" у Львовѣ** стоварищеня заревстрованого зъ обмеженою порукою *за мѣсяць вересень 1900.*

I. Станъ довжный:

		кор. сот.
1. Удѣлы членьскѣ вплаченѣ		73 260·33
2. Фондъ резервовый		6.759·92
3. Спеціяльна резерва		758·83
4. Вкладки:	кор. сот.	
а) станъ на поч. вересня	731.477·37	
б) вложено въ серпни	23.170 87	
разомъ	754.648·24	
в) вынято въ вересня	29 084.73	
зôстае зъ кôнцемъ вер. 725.563·51		725.563·51
5. Сальдо процентôвъ (побран.)		30.790·08
6. Непôднята дівіденда за р. 1897/8/9		2.796·28
7. Кошты спору		225·18
8. Рахунокъ Банку краевого		10.000·—
9. „ рôзныхъ сторôнъ		546·90
10. „ бѣж. зъ Тов. об. „Днѣстеръ"		11.500·—
Сума		862.201·11

II. Станъ чинный:

1) Позички удѣленѣ на скрипты и вексли:		
а) станъ на поч. вересня	759.834·56	
б) удѣлено въ вересни	36.350·—	
разомъ	796.174·56	
в) сплачено въ вересня	22.497·67	
Станъ зъ кôнцемъ вересня 773.686·89		773·686·89
2. Готôвка въ касѣ		1.750·99
3. Цѣннѣ паперы резерв. фонду и ин.		62.067·00
4. Въ щадници почтовôй (обор. чеков.)		2.961·27
5. Въ товариствахъ и банкахъ		13.556·74
7. Сальдо коштôвъ адміністраціи		8.178·22
Сума		862.201.11

Членôвъ прибуло 16, убуло 19, оставало зъ кôнцемъ вересня 1900 року 1,879 членôвъ зъ 1950 деклароваными удѣлами въ сумѣ 97.500 кор. — Стопа процентова вôдъ вкладокъ 4%, процентъ вôдъ пожичокъ удѣлюваныхъ зъ провізією на кошта адміністраціи 6½%.

Львôвъ дня 6 жовтня 1900.

Цѣна збôжа и другихъ продуктôвъ.

9 н. ст. жовтня 1900.

[Цѣна подана въ коронахъ.]

Львôвъ: Пшениця стара 16·— до 16·50, пшениця нова —·— до —·—, жито старе 13·50 до 14·—, жито нове —·— до —·—, овесъ старый 12·50 до 14·—, овесъ новый —·— до —·—, ячмѣнь пашнистый 13·— до 13·60, ячмѣнь броварный 14 — до 14·50 горохъ пашнистый 15·— до 16·—, до вареня 17·— до 24·—, вика —·— до —·—, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·— бôбъ —·— до —·—, бобикъ 12·— до 13·—, гречка 17·— до 20·—, конюшина червова 123·— до 141·—, конюшина бѣла 80·— до 130·— конюшина шведска —·— до —·— кукурудза стара 14·— до 15·—, кукурудза нова —·— до —·—, рѣпакъ 26·— до 27·50, хмѣль старый —·— до —·—, хмѣль новый за 65 кільо —·— до —·—, оковита готова за 50 літрôвъ 40·45 до 40·95, на терміно —·— до —·—.

Надôслане.

Адвокатъ Д-ръ Левъ Ю. Алексевичъ

открылъ адвокатскую контору въ г. Станиславовѣ на Сапѣжинской (тысьменецкой) улицѣ н-ръ 10 (возлѣ ц. к. Староства).

481 10—.04

Мед. Д-ръ БОГОСЕВИЧЪ

Дентистъ

ординуе при улици Ягайлоньской число 7 вôдъ 9—1 и 3—5 287

Спеціялистъ недугъ шкôрныхъ и венеричныхъ

Д-ръ Левъ Раппъ

повернувъ и ординуе вôдъ 9—12 и вôдъ 2—5. 456 Ягайлоньска ч. 13, II. поверхъ. 6—6

Д-РЪ А. ПАДАЛЄВСКІЙ

Спеціялистъ шкôрныхъ и венеричныхъ недугъ б. лѣкарь на університетскихъ клінікахъ у **Вѣдни, Берлинѣ и Парижи,** лѣчить методою опертою на найсвѣжѣйшихъ наукових розслѣдахъ и за помочію **найновѣйшихъ** приладôвъ всякѣ **венеричнѣ недуги, навѣть найбôльше застарѣлѣ шкôрнѣ, половѣ и мочового наряду,** у **мужчинъ и женщинъ.** — Ординуе вôдъ години 10—12 и вôдъ 3—5 по полудни. Улиця Академічна 12. 298 29—?

Ц. к. уприв. галицкій акційный

Банкъ гіпотечный

Вôддѣлъ депозитовый

принимае вкладки и выплачуе задатки на бѣжучій рахунокъ, принимае до переховання цѣннѣ паперы и удѣляе на нихъ задатки.

Окрôмъ того заведено на взôръ заграничныхъ институцій такъ званѣ

Депозита сховковѣ

(Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 зр. а. в. рôчно, депозитарь одержуе въ сталевôй панцирнôй касѣ сховокъ до выключного ужитку и пôдъ власнымъ ключемъ, де *безпечно и дискретно* можна переховувати свое майно або важнѣ документы.

Въ тôмъ напрямѣ гіпотечный Банкъ поробивъ якъ найдальше йдучѣ заряджения.

Приписы збдносячѣ ся до того рода депозитôвъ можна одержати безплатно въ депозитовôмъ вôддѣлѣ. 374 2]

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, біноклѣ далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайги, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ манометры и т. и.

Урядженѣ дзвôнкôвъ электричныхъ.

Всякѣ направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4158

Винкентій Бельскій

огородникъ-пейсажистъ

Львôвъ, Ягайлоньска 7,

урядже и закладае парки англійскѣ, французскѣ и лѣснѣ, звѣринцѣ, партеры цвѣтовѣ, огороды и сады овочевѣ такъ ужиткôвѣ якъ также ексильоатаційнѣ, оранжеріи и теплярнѣ цвѣтовѣ и овочевѣ, провадить спеціяльнѣ управы якъ також рисуе пляны такъ цѣлыхъ огородôвъ якъ и поодинокихъ цвѣтникôвъ.

Приймае также сталый надзôръ и управу надъ огородами приймаючи у власный зарядъ продажу продукціи.

Доставляе также стало и правильно черезъ цѣлый рôкъ всяку огородовину, овочѣ и цвѣты на провінцію и до заведень купелевыхъ.

365 24—26

К. Ґостыньскій

и

I. АЛЬСЪ

пôдприемство спедиційне

у Львовѣ, Чарнецкого 3

Перевôзъ меблѣвъ въ патентованыхъ возахъ замыканыхъ

Опаковане меблѣвъ.

Спедиція на зелѣзницю и зъ зелѣзници.

Склады на меблѣ и товары. 412 9—15

МУЖЕСКУ Безсильнôсть 344

выкликану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣхôвъ молодости и розпусты, усуне напевно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданяхъ илюстрована книга

Самоохорона д-ра Ретана

Россійске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй поясненя своихъ недугъ и направили свои мужескѣ силы при помочи вказаного въ книжцѣ способу лѣченя. По одержаню франко належитости, высылае ся франко книга въ кувертѣ магазиномъ выдавцôвъ Р. Ф. Біреи въ Липску. (R. F. Bierey's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

До пôвнôчнои и полудневои

АМЕРИКИ

черезъ

ГАМБУРҐЪ

высылаю пасажерôвъ всѣми поспѣшными и почтовыми паробцями по найдешевшихъ цѣнахъ.

Ѣзда до Нового Йорку 6 до 7 днѣвъ.

Всякѣ информаціи удѣляе охочо

С. Ярмуловскій

въ Гамбурґу Gr. Theaterstrasse 22.

Аґентôвъ потукуе ся. Провізія высока 3'4 8—13

Старинности

перворядиѣ и дорогоцѣннѣ купуе для Парижа и Лондона, а именно: Предметы въ емалія, золотѣ, срѣблѣ, порцелянѣ, бронзѣ, матеріи, ґобеліны, образы, мініатуры, біжутеріи, деревориты, меблѣ, оружье, збр ѣ и т. п. Оферты въ точнымъ описомъ або фотографіями прошу адресувати до Якова Кляйзера въ Новôмъ Санчи. 4?9 4—4

Ковдры и матерацы

найдешевше набути можна въ спеціяльнôй робôтни постелій

Іосифа Шустера

Львôвъ, улиця Коперника ч. 5.

455 11—30

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львôвск. університету

поручае

свое переплетниче и ґалянтерійне заведене

у Львовѣ ул. Академічна ч. 8. 866

Пôдоймае ся всякихъ робôтъ, особливо переплету Служебникôвъ, Євангелій, Молитвенникôвъ, Бібліотечныхъ книгъ Альбумôвъ, Мапъ, Диплъомôвъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.

Оригінальнѣ гарлемскѣ цибульки

ГІЯЦИНТÔВЪ и ТУЛІПАНÔВЪ

одержало просто зъ Голяндіи

Заведене огородниче

М. ВОЛИНЬСКОГО

у Львовѣ, площа Маріяцка ч. 3

и поручае ихъ по найдешевшихъ цѣнахъ. На ласкаве жаданє цѣнники вôдворотно. 4?4 6—14

ДРОҐЕРІЯ и ПЕРФУМЕРІЯ

ЩАСНОГО ТРАВНФЕЛЬНЕРА

у Львовѣ, Ринокъ ч. 10

маґістра фармаціи и довголѣтн. властителя аптики

припоручае:

ПУДЕРЪ КНЯЖНОИ МИЛЕНЬКОИ, вôдзначеный сотками похвальныхъ листôвъ, зладженый зъ муки тростинного аксамитника (Marantha arundinacea) безъ примѣшокъ металічныхъ; пристае досконало до лиця и вызначае ся приємною и тривкою вонею. — Оригінальнѣ коробочки пудру бѣлого, рожевого и кремового по 80 сот., 1 К. 20 сот., 2 К.; коробочки на пробу по 40 сот.

Ручу, що хто разъ ужие пудру княжнои Миленькои, задишить иншѣ пудры такъ краевѣ якъ заграничнѣ. Богато замовлень и подякъ дае найлѣпшу рекляму мому пудрови. — При замовленяхъ за 4 Кор. оплачую порторію.

ВОДЪ ВЕСНЯНОКЪ плынъ и масть д-ра Бамберґера зъ Вѣдня. Знамените се средство усувае веснянки, жовчевѣ, плямы, надае шкôрѣ бѣлости, прозорости и аксамитнои тонкости. Успѣхъ чудный. — Цѣна 3 кор.

КРЕМЪ ОДАЛІСОКЪ, средство на печѣнковѣ плямы. — Цѣна плыну и крему 2 к. 40 сот. — Богато похвальныхъ листôвъ. 329 29—32

МЫЛА ЛИЛІЕВѢ зъ Мекки и на веснянки. Цѣна 70 сот.

Рôкъ заснованя 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНѢСТЕРЪ"

Львôвъ, Ринокъ ч. 10 (дôмъ „Просвѣты".)

перше и одиноке руске товариство асекураційне, припоручене Веч. Духовеньству и всѣмъ вѣрнымъ Впреосв. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, урядженє домашне, скотъ, господарскѣ знаряды, збôже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкôдъ огневыхъ.

Станъ фондôвъ ґаранційныхъ зъ днемъ 31 грудня 1899 выносить:

Фондъ резервовый	245.814 к.	52 с.		486.145 к. 92 с.
Резерва премій	148.480 „	— „		
Резерва спеціяльна	1.684 „	80 „		
Фондъ основный	72.000 „	— „		
Фондъ смертальн.	18.166 „	60 „		

Тарифы „Днѣстра" дуже умѣркованѣ, условя обезпеченя користнѣ, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. До кôнця 1899 року выносили выплаченѣ шкоды 1,669·565 кор. 88 сот. Полісы „Днѣстра" принимае Банкъ краевый и Касы ощадности у Львовѣ, Коломыи, Самборѣ, Долинѣ, Снятинѣ, Городенцѣ, Теребовли и Залѣщикахъ при пожичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ" въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйшѣ условя, представляе своими значными фондами найбôльшу ґарантію, и выдае полісы и квиты въ рускôмъ языцѣ. 34

Зголошеня о удѣлене агенцій въ охрестностяхъ, де нема близько агентôвъ „Днѣстра", приймають ся. „Днѣстеръ" выплативъ агентамъ по конець 1899 р. провізіи 216·714 коронъ.

Львôвъ, Ринокъ ч. 10 (дôмъ „Просвѣты").

НОВÔСТЬ. НОВÔСТЬ.

ВОДА ДО ВОЛОСЯ

Станислава Липницкого

По кôлькаразовôмъ ужитю дѣляе чудесно.

Припоручаю всякѣ матеріялы аптичнѣ и знаряды тоалетовѣ.

Дôстати можна лише въ дроґеріи

Станислава Липницкого

У ЛЬВОВѢ

886 **ул. Сикстуска ч. 21.** 22—0

Артистично-ритовниче ЗАВЕДЕНЄ

А. ЗІҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14

доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстараннѣйше:

Стампілѣ металевѣ и кавчуковѣ, гербы, моноґрамы, стампільнѣ марки, станцы, таблицѣ литѣ и ґравірованѣ и проче.

Цѣнники даромъ и франко.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вôдворотною почтою.

257

Правник розуміючій основно спів хоральний, глядае лекціи на село. Зголошеня з условами під: Т. В. Адміністрация „Дѣла".

Гармоніюмъ

до

науки спѣву

дуже тревалои конструкціи

поручае

ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ

у Львовѣ. 94

Тапеты найновѣйшѣ

Штукатеріи суфітовѣ

Сторы и жалюзіи

до вôконъ

Хôдники кокосовѣ

Дроты до сходôвъ

поручають найдешевше

И. ЯУЩИЦКІЙ

и

В. АДАМСКІЙ

давнѣйше ІРҐЕНСЪ

Львôвъ, Собѣского 4.

Для Пп. Архитектôвъ и пôдприемцôвъ вôдповѣдный рабатъ.

403 24—25

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА

I. ЛЬВÔВСКЕ

Photo-Plasticon

(46 разôвъ преміоване.)

Вôдъ 7/10 до 14/10 побаченя

Четверта нова серія

Выстава Париска 1900.

Вступъ 10 кр. 97

Найдовше

потреґати можуть ґардеробы, коли они хемічно чищенѣ и прасованѣ [и выглядають якъ новѣ] въ першôмъ вѣденьскôмъ хемічнôмъ

Заведеню чищеня плямъ

СИМЕОНА ВАЙСА

У ЛЬВОВѢ

лише при улици Коперніка число 12

На жадане чищу убраня за помочію апаратôвъ въ протягу кôлькохъ годинъ. Листы похвальнѣ зô всѣхъ сторôнъ.

474 6—10

ТУТКИ циґаретовѣ 1000 штукъ за 1 зр., поручае Ант. Мазуркевичъ, Львôвъ, Скарбкôвска 7.

ВЕЛИКА ВÔЙСКОВЫХЪ ІНВАЛІДÔВЪ

Золота и Срѣбна Льотерія

Послѣдный мѣсяць.

Головна выграна **60.000** коронъ

готôвкою зъ 20% вôдшибки.

ЛЬОСЫ ІНВАЛІДОВЪ по 1 коронѣ

поручають: М. Іонасъ, М. Клярфельдъ, Корманъ и Файґенбаемъ. Ґуст. Максъ, Кіцъ и Штофъ. Самуелі и Ляндау. Авг. Шелленберґъ и Сынъ, Сокаль и Лілієнъ,

---

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропигійского, пôдъ зарядомъ Йосифа Данилюка.

Ч. 219. Львôвъ, Четверъ 28 Вересня (11 Жовтня) 1900. Рôчникъ XXI.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ) о 5-тôй годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вô вторникъ, и вô вторникъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2; — въ Ярославю: Л. Кряжановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитôсть за инсераты платнї у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австріи: за границею:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . . 22 зр.
на пôвъ року . . 8 зр. на пôвъ року . . 11 зр.
у Львовѣ:
на цѣлый рôкъ . . 14 зр. на пôвъ року . . 7 зр.
на чверть року . 3·50 зр. на мѣсяць 1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Рекламаціи неопечатанї вôльнї вôдъ порта.

Поодиноке число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошеня звычайнї принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вôдъ одной стрôчки инсератовои або єи мѣсця а въ рубрицѣ „Надôслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и явнї донесеня приватнї числять ся по 15 кр. вôдъ стрічки.

Свобода выборôвъ а офіціяльни кандидатуры.

Зъ урядовои стороны не перестають запевнювати, що теперѣшнї выборы до рады державнои будуть переводити ся строго по законамъ и при повнôй безсторонности правительства. Пригадуємо ясну вôдповѣдь міністра-президента д-ра Кербера, дану депутаціи „Народнои Рады“. Теперь знову пôвъурядовый Pester Lloyd въ дописи зъ Вѣдня такъ пише о справѣ выборôвъ въ Австріи:

„Австрійске правительство, якъ запевняють зъ добре поинформованои стороны, постановило принципъ неутральности и обєктивности, котрый єсть основою єго загальнои політики, приложити спеціяльно также до нинѣшнього руху выборчого. Именно припоручило оно начальникамъ поодинокихъ краѣвъ берегти повну безсторонность, и то также взглядомъ радикальныхъ партій. При выборчôй акціи мають рѣшати и бути для властій мѣродатными тôлько права и законы, а партіи нехай спробують своихъ силъ безъ помочи державнои власти, а лишь при помочи идей и окликôвъ, якї они репрезентують. Міністеръ президентъ, яко управитель міністерства справъ внутрѣшныхъ, давъ таку инструкцію устно всѣмъ намѣстникамъ, котрî були у Вѣдни, а другимъ переславъ єи на письмѣ, особливо-жь намѣстникови Галичины, бо въ тôмъ краю чистота выборôвъ все еще недомагає“.

Пôвъурядовый орґанъ намѣстника ґр. Пінїньского, Gazeta narodowa, робить на ту енунціяцію пôвъурядовця пештеньского дуже кваcну міну. Однакожь она не важить ся тôй енунціяціи заперечити, тôлько накручує єи такъ, що, згôдно зъ высказомъ ґр. Пінїньского до депутаціи „Народнои Рады“, ставить яко обовязокъ властій державныхъ, котрый самъ собою розумѣє ся, на перше мѣсце „береженє публичного спокою и безпеченьства“, а ажь по тôмъ кладе „обєктивне поведенє при выборахъ“. Дальше пробує, але дуже несмѣло, квестіонувати той уступъ, де сказано, що д-ръ Керберъ приславъ галицкому намѣстникови, инструкцію на письмѣ, бо-жь мôгъ бувъ — зробити се устно. Гнѣває Gazet-у, розумѣє ся, увага о чистотѣ выборôвъ (Sauberkeit der Wahlen) въ Галичинѣ, и приписує єи „знаной ненависти до Полякôвъ“, хотя Pester Lloyd такои ненависти чейже нѣколи не показувавъ.

Зъ всего того здає ся на-ново выходити, що центральне правительство має дѣйстно щирî намѣры що до галицкихъ выборôвъ. Однакожь се не дасть ся ствердити о правительствѣ краєвôмъ. Вже вôдповѣдь ґр. Пінїньского рускôй депутаціи була двозначна, якъ мы се высказали, а многî знамена вказують, що теперѣшнї выборы будуть переводити ся вправдѣ не на способъ ґр. Баденього, але — на способъ п. Залєского.

Польскî демократичнї та людовî часописи також не довѣряють ґр. Пінїньскому. Nowa Reforma каже: Мы цѣкавî, чи припорученя, дане д-ромъ Кербером, буде мати успѣхъ. Бо нашî „автономісты“ зъ певностію запротестують противъ такому „мѣшаню центрального правительства въ „краєвî справы“. А нинѣшный Kurjer lwowski пише такъ: „По Львовѣ розпущено поголоску, що намѣстникъ ґр. Пінїньскій выѣхавъ до Вѣдня въ тôй цѣли, щобы заявити п. Керберови, що або на часъ выборôвъ въ Галичинѣ вôнъ дôстане carte blanche або уступить“.

Pester Lloyd каже, що партіи повиннî выпробувати свои силы безъ помочи державнои власти, а тôлько за помочію идей та окликôвъ, котрî репрезентують. Якъ же зъ тыми справедливыми словами погодити ставленє офіціяльныхъ кандидатуръ? Въ недѣлю заповѣвъ намѣстникôвскій орґанъ, що въ IV. куріи въ Калуши umiarkowani Rusini мають поставити кандидатуру п. Каратницкого, — и въ три дни потôмъ дѣйстно утворивъ ся тамъ комітетъ, зложеный зъ такихъ Rusinów, якъ два Поляки адвокаты, два Поляки урядники судовî, два Поляки лѣкарѣ, и т. и., котрымъ для окрасы додано трохи зависимыхъ рускихъ селянъ та мѣщанъ, и до того комітету зголошують свою кандидатуру пп. Каратницкій та Ройовскій. Такъ само ставить намѣстникôвскій орґанъ въ IV. куріи въ Самборѣ кандидатуру п. Ґіжовского и т. д.

Метода се не нова и практикована вже ґр. Пінїньскимъ два роки тому при выдвигненю кандидатуры въ Тернополи д-ра Гладышовского. Задля усмотреня такихъ кандидатôвъ, о котрыхъ зъ найблизше интересованыхъ людей, рускихъ селянъ, нѣкому й не снить ся, роблять ся довѣрочнî конференціи зъ польскими панами та панками повѣту, потôмъ запытує ся староства (все те дѣє ся зô стороны політичного шефа краю), и ажь по всѣхъ тыхъ заходахъ вырынає кандидатура на якихсь тайныхъ зборахъ, на котрыхъ часомъ умысне не появлять ся урядники староства щобы дати тымъ зборамъ позôръ „волѣ людности“...

Окрôмъ офіціяльныхъ кандидатуръ зачинають ся й такî подѣï, якъ объѣздка старосты жидачѣвского, конференціи вôйтôвскî въ староствахъ старосамбôрскôмъ и ропчицкôмъ, заборонюванє зборôвъ выборцѣвъ и т. и. Польскî дневники перестерѣгають передъ такими маневрами. Nowa Reforma пише: „Демократичнї елементы всею силою будуть домагати ся, щобы постанова д-ра Кербера, що выборы мають вôдбути ся свобôдно, въ Галичинѣ не лишила ся на паперѣ. Коли-бъ однакожь помимо того надъужитя повторили ся: демократія доконає потôмъ публично такъ пекучои операціи на тôй болячцѣ, щобы вже нѣколи на нашôмъ суспôльнôмъ тѣлѣ не повторили ся!“ А Kurjer lwowski каже, що въ Вѣдни знають добре, що повторенє баденѣвскихъ выборôвъ „выклякало бы въ краю такій ферментъ“, о якôмъ не снило ся Абрагамовичамъ, Баденімъ и всякимъ товаришамъ станчикôвского стягу“.

Мы зъ своеи стороны перестерѣгаємо також кождого, кого се може дотыкати, що терпеливôсть руского народу єсть вправдѣ велика, але и она має свою мѣру. А до всѣхъ Русинôвъ въ краю кличемо: Бачнôсть, браты! До дѣла!

Ще одна ексцеленція промовила!

За прикладомъ ексцеленцій Яворского и Абрагамовича ставъ вчера въ Станиславовѣ екси. ґр. Войтѣхъ Дѣдушицкій передъ своими выборцами зъ куріи бôльшои посѣлости. Про дѣяльнôсть свою, а властиво польского кола, въ державнôй радѣ не сказавъ ґр. Дѣдушицкій нїчого нового; за те цѣкаво буде нашимъ читателямъ довѣдатись, якъ вôнъ глядить на теперѣшну хвилю и якî має погляды на найблизшу будучнôсть.

„Стоимо — каже — передъ новыми выборами, въ хвили небезпечнôй для нашого краю и нашои народности. Може бути, що нова рада державна поживе довго, а тогдѣ справа языкова певно прийде на чергу єи нарадъ. Тогдѣ будемо мусѣли въ усѣхъ силъ боронити нашихъ интересôвъ „народовыхъ“, бо не обôйде ся безъ замахôвъ на те, що сегодня маємо, а що для насъ є святымъ скарбомъ. Буковина може розширити ся ажь по Сянъ; а коли стратимо те, що маємо, щó тогдѣ скаже Варшава, щó Познань? Але и матеріяльнї справы мають для насъ, для краю вынищеного и убогого, вагу первородну. Въ однôмъ и другôмъ напрямѣ можемо лише тогдѣ вôднести успѣхъ, коли на сторожи моральныхъ и матеріяльныхъ интересôвъ краю стояти буде якъ найчисленнѣйше и солідарне коло польске. Але бути може також, що парляментъ окаже ся неспосôбнымъ до працѣ, а правительство раде-нераде буде мусѣло имити ся надзвычайныхъ средствъ зô шкодою для конституціи. А тогдѣ може загрозити небезпеченьство всему, навѣть и тому, що посѣдаємо по найсвятѣйшôй справедливости“.

Що дальше говоривъ ґр. Дѣдушицкій, того не потребуємо навѣть читати, бо те все само вже собою розумѣє ся и мы давно вже вывчили ся того на память: солідарнôсть кола, послухъ „центральному“ комітетови, солідарнôсть „народова“ въ акціи выборчôй и т. д. и т. д.

Властиво и се, що сказавъ екси. ґр. Дѣдушицкій про теперѣшну хвилю и про задачу „народовои“ політики польского кола, не є для насъ жадною новиною; але у всякôмъ разѣ треба признати, що ґр. Войтѣхъ говорить щирѣйше и яснѣйше, нѣжь єго товаришѣ-ексцеленціи. Правда, що и вôнъ править лише о интересахъ „народовыхъ“, идентифікуючи ихъ цѣлкомъ зъ интересами краю, якъ коли-бы той край заселеный бувъ одною лише народностію, и то лише польскою; але, потерпаючи о тî „народовî“ интересы, о той „святый скарбъ“, котрый выпало бы може стратити, метафорично, а все таки цѣлкомъ ясно выражає ся, коли каже, що „Буковина готова розширити ся ажь по Сянъ“, и коли запытує, щó на те скаже Варшава и Познань? Отже ексцеленціи ходить о те, щобы Вѣдень и свѣтъ нѣколи не довѣдали

(2)

Враженя зъ нашого театру.

Пише *Євгенъ Мандичевскій.*

(Дальше)

Якъ бы такъ вже разъ удалось перебути ту тяженьку хвилю, то по нашôй сценѣ певно не блукали бы такî штуки, котрыхъ въ нашихъ театрахъ або не выставляють задля ихъ плохости, або якимъ уже давно заспѣвали „вѣчную память“. Рядъ такихъ штукъ розпочинає „Баронъ циганьскій“, одинъ зъ найзаслуженѣйшихъ ветеранôвъ репертуару нашои сцены, а за нимъ слѣдує знову циганьскій кавалокъ „Хата за селомъ“, котрый, не знаю якимъ правомъ, на нашôмъ ґрунтѣ здобувъ собѣ бôльше права, чимъ на польскôмъ*). До старшихъ штукъ треба причислити й „Запорожця за Дунаємъ“, але той що-й о стôлько оправданый, що має пару красныхъ спѣванокъ и якій такій, не глубокій, але й не послѣдный змѣстъ; має вôнъ и тую вартôсть, що не вымагає богатои инсценеріи, а своєю музикою и дотепами все розвеселить авдиторію. За те „Ямарѣвъ“ можна бы безпечно не вытягати на свѣтло дня, бо вони вже переѣлись, бодай по бôльшихъ мѣстахъ. Красше бы було може всунути яку нашу новѣйшу штуку, чи то чужу оперету [прим. „Ґейшу“], чи нашу народну оперу, котра, не знаю за якî грѣхи, тяжко покутує въ своѣмъ забутю. Чимъ провинила ся „Наталка Полтавка“, що єи нѣгде не выставляють?*)

А коли вже не можемо здобутись на якусь гарно обдуману, облагороднаючу штуку зъ житя нашихъ мѣщанъ, то чому-жь не довелось нѣ „Вôзникови Геншлеви“, нѣ „Чести“ довше пожити на нашôй сценѣ? Ще въ роцѣ 1883 [ч. 107 „Дѣла“] написавъ якійсь Подолянинъ ось яку замѣтку, котру, на жаль, приходить ся менѣ нинѣ дословно навести, бо доси не перестала вона бути актуальною:

„Репертуаръ руского театру, мимо 20-лѣтного майже истнованя сеи народнои институціи, выказує не великій ще засôбъ оріґінальныхъ творôвъ драматичныхъ. Маємо доси ледво по кôлька творôвъ, котрî выводять передъ нашî очи картины колишнои бувальщины руского народа, що зôбражають житє буйного украиньского козацтва, а ще найбôльше такихъ, що представляють намъ побутъ нашихъ селянъ. Не доторкнулись ще нашî поеты драматичнî пôдъупавшого, руского мѣщаньства, щобъ єго розбудити до свѣдомости горожаньскои и національнои, та й верхня верства нашои суспôльности, чи то интеліґенція, не находила доси автора, котрый зачерпнувъ бы тему для свого пера зъ посередъ неи, дармá, що такъ мѣщаньство, якъ и интеліґенція наша найбôльше потребують приглянутись собѣ иначе въ зеркалѣ на сценічныхъ выставахъ, — дармá, що театръ нашъ найбôльше зъ тыми верствами безпосередно стрѣчає ся, проѣзджаючи по мѣстахъ та мѣсточкахъ“.

Мало є въ репертуарѣ такихъ штукъ, котрî могли бы облагороднити и задоволити душевнî забаганя мѣстовои публики. Бôльша часть основує ся на однôй и тôй самôй темѣ — нещаснôй любови. „Кляте серце“, одна зъ краснихъ штукъ, заслугує на згадку не такъ за-для самои своеи артистичнои вартости и цѣлости, якъ бôльше за-для вдячныхъ, досыть глубоко обдуманыхъ и вѣрно начеркненыхъ характерôвъ, котрî нашî артисты вдачно и зô зрозумѣнємъ вôддали. Особливо панна Ґембіцка въ роли кокетливои дѣвчины и замужнои селянки була незрôвнана. А по-при ню державъ ся и п. Стадникъ красше, чимъ звычайно, и показавъ, що потрафить вôйти въ ролю, що въ впрочôмъ, такъ у него якъ и у декотрыхъ иншихъ, не такъ часто буває.

Ось передпослѣдне представленє выпало зъ сеи причины пôдъ всякимъ взглядомъ лихо. Винувати саму штуку и спихати весь грѣхъ на автора годѣ, бо „Сербинъ“ має пару красшихъ, быстроумно придуманыхъ и не лишь на самъ ефектъ обчисленыхъ сценъ, хочь сама идея не грѣшить полетомъ. Поодинокî сцены, примѣромъ та, де молоденька дѣвчина признаєсь пôдстаркуватому козакови до любови, має не абы-яку вартôсть. Жаль тôлько, що нѣ козакъ, нѣ дѣвчина не мали добрыхъ интерпретôвъ, и такимъ чиномъ мусѣли мы дивитись на неможливый дивоглядъ. П. Нижанковскій за зимный до роль амантôвъ, а панѣ Рубчакова, якъ все, такъ и въ тôй сценѣ, чи не перенялась, чи може лишень проявити не вмѣла, що перейняла ся своєю ролею. Була вона вправдѣ нѣжнымъ, краснымъ пôдлеткомъ, але безъ чувства и молодечои вервы. Менѣ здає ся, що вона ще не найшла вôдповѣднои для себе ролѣ, и бою ся, що й не такъ легко прийде ся ѣй таку найти. Ще найлучше вôддає ролю невинно терплячои, чистои, меланхолійностію овѣянои душѣ, ось якъ бы прим. въ „Скапанôмъ свѣтѣ“ въ роли невѣстки. Вôдказати ѣй всякого артизму годѣ, але артизмъ єи не мавъ нагоды розвинутись, бо бракує єму вôдповѣднои почвы и поживы. За те красный єи голосокъ може кождого причарувати, и хочь бы єи сила лише въ тôмъ лежала, то все-таки представляла бы вона велику вартôсть для сцены. Межи мужчинами подôбными прикметами вызначує ся п. Полѣщукъ. Вôнъ въ декотрыхъ роляхъ просто незрозумѣлый. Въ траґічныхъ спостерѣгъ я на єго лици якусь тонесеньку, гей-бы иронічну усмѣшку, въ комічныхъ на вôдворôтъ малює ся въ єго чертахъ сумъ, мовь-бы єму що долягало. Въ штуцѣ „Не ходи Грицю на вечерницѣ“ бувъ вôнъ злымъ Хомою. Доказомъ, якъ вôнъ гравъ, нехай буде се, що пôдчасъ траґічнои сцены третього акту цѣла ґалерія заходила ся вôдъ смѣху*). Въ народныхъ штукахъ, а до того въ траґічныхъ роляхъ не найде вôнъ хибы своего елементу, але за те борше въ мѣщаньскихъ, а на певно въ кусникахъ взятыхъ зъ житя интеліґенціи, котрыхъ у насъ, на жаль, нема нѣ на лѣкъ. Може и лучше для єго дальшого образованя, що перенѣсъ ся на сцену, котра буде могла дати єму спромогу розвинути свôй талантъ, а ко-

*) Що до „Хаты за селомъ“ мы не згоджуємо ся зъ пов. Авторомъ. — *Ред.*

*) Намъ здаєсь, що „Наталки Полтавки“ не выставляють лишь длятого, що она загально знана. — *Ред.*

*) Той смѣхъ ґалеріи треба бодай въ части приписати також нерозумѣню рѣчи. — *Ред.*

КОБЗАРЬ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА найповнїйше до тепер видане в 4 томах, у гарній оправі, можна дістати по зниженій ціні 12 корон за комплет (без пересилки) Хто купуе усі тома разом просто в **книгарні Наук. Товариства ім. Шевченка**, платить лише 10 корон (без пересилки). Поодинокі томи продають ся по 3 кор. — Рівнож хто купує в книгарні Науков. Товариства ім. Шевченка комплет „Історичну Бібліотеку“ чи то поодинокі томи, дістає 20% знижки.

ся, що Галичина — се не Польща, що на всхôдъ Сяну живе рускій народъ, котрый зовсѣмъ иншій мае „народовій" интересы, нѣжь польске коло, и зовсѣмъ иншій „святый скарбъ", нѣжь той, о котрый ходить не тôлько польскому колу, але й Варшавѣ та Познаневи.

Екселенція признае такожь, що не все, що Поляки сегодня „посѣдають", посѣдають по справедливости, та побоюе ся навѣть о те, що „посѣдають по справедливости". Ну, сего не признала ще доси жадна иньша екселенція анѣ навѣть неекселенція; але страху ґр. Дѣдушицкого що-до утраты того, що Поляки „посѣдають по справедливости", мы не подѣляемо. Коли-бы „Буковина розширяла ся ажь по Сянъ", то все таки Полякамъ лишилось бы те, що имъ по справедливости належить ся.

Такъ почули мы разъ выразно и ясно, що задачею полїтики польского кола е стояти на сторожи неморальныхъ здобуткôвъ „народовыхъ" въ Галичинѣ и пильнувати, щобы рускій народъ на своѣй споконвѣчнôй земли, котрôй ґр. Дѣдушицкій назначуе границю по Сянъ, не вôдобравъ Полякамъ того, що они посѣдають не по справедливости.

Ну, задачею нашои полїтики е и мусить бути якъ-разъ противна мета. Тымъ то и при зближаючихъ ся выборахъ мусить намъ ходити о те, щобы якъ найбôльше выбрати послôвъ, перенятыхъ задачею нашои полїтики, котрои — бодай при теперѣшнôмъ станѣ рѣчей и при такихъ погладахъ на потребы нашого краю и заселяючихъ его народôвъ, якъ погляды нашихъ екселенцій — нѣякимъ свѣтомъ не можна погодити зъ полїтикою кола польского. Тымъ то и звертаемо до нашои суспôльности слова ґр. Войтѣха Дѣдушицкого, котрыми вôнъ закôнчивъ свое справоздане посольске: „Мы всѣ повинні зъ усѣхъ силъ працювати, щобы побѣдити въ выборчôй акціи, мы повинні йти карно зъ Народнымъ Комітетомъ, вôдложивши на бôкъ справу особистои выгоды або особистои неохоты!"

Зъ руху выборчого въ краю.

Зъ Надвôрнянщины:

Дня 21. н. ст. жовтня [въ недѣлю въ тыждень по Покровѣ] вôдбуде ся передвыборче вѣче въ Волосовѣ [зелѣзнича стація Тисьменичаны на лініи Станиславôвъ-Вороненка] почавши бôльше-менше вôдъ 2-ои годины зъ полудня, абы вѣче до ночи скôнчило ся и абы участники вѣча могли нôчнымъ поѣздомъ о 9 годинѣ вертати до Станиславова, а коли-бы нарады не потревали довго, то и иншій участники вѣча могли бы выѣхати въ напрямѣ до Надвôрнои-Делятина-Микуличина о годинѣ 7¼ поѣздомъ станиславôвскимъ. На стацію до Тисьменичанъ вышлють ся фѣры [розумѣе ся, хтось мусѣвъ бы потрудити ся и пѣшки]. На вѣче можуть приѣхати однй вчаснѣйше зъ гôръ, а другй передполудневымъ поѣздомъ зô Станиславова около 11½ годины въ полудне.

Просить ся такожь Р. Т. убѣгаючихъ ся о мандатъ зъ нашого округа зъ обохъ курій (IV и V-ои), щобы прибули представити ся народови и выповѣсти свои проґрамы.

На сесе вѣче запрошуе до найгромаднѣйшои участи Русинôвъ, селянъ, мѣщанъ и людей зъ интеліґенціи духовнои та свѣтскои зъ усѣхъ закутинъ повѣту надвôрнянського и зъ сусѣднихъ повѣтôвъ — *Мѣсцевый Комітетъ.*

Зъ Калуша пишуть намъ:

Дня 9 н. ст. жовтня завязавъ ся въ Калуши польскій выборчій комітетъ т. зв. „маршалкôвскій". Зôбрало ся до 30 людей — урядникôвъ, ремѣсникôвъ, писарѣвъ громадскихъ и вôйтôвъ. Вôйтôвъ було що-найбôльше вôсѣмъ. Зъ урядникôвъ старостиа нѣкого не було. Зôбране вôдбуло ся за запрошенями, а що зъ виднѣйшихъ Русинôвъ нѣхто не бувъ запрошеный, отже вôдбулось оно чисто „między swoimi".

Тôй то кумпаніи здавъ справу зъ своей дѣяльности посольскои бувшій посолъ зъ V. куріи Ройовскій. Розумѣе ся, що по справозданю не було интерпеляцій, бо й хто мавъ интерпелювати? — але и нѣхто не обôзвавъ ся, щобы удѣлити п. Ройовскому вотумъ довѣря.

Потôмъ выбрано комітетъ зъ 21 членôвъ, переважно зъ интеліґенціи. Мѣжь иншими належать до комітету: 3 селяне-вôйты, 2 адвокаты, 2 лѣкарѣ, 2 урядники судовй [адъюнктъ д-ръ Кратеръ и директоръ табулѣ Альбіновскій].

До сего комітету зголосили свои кандидатуры Модестъ Каратницкій на IV курію, а Казимѣръ Ройовскій на V-ту. Оба они кандидаты краевого правительства и польского центрального комітету. — *Я. К.*

Комітетъ передвыборчій на IV и V куріи на повѣтъ гусятиньскій запрошуе кандидатôвъ на обѣ тй куріи, щобы явили ся дня 18 с. м. въ Коцюбинцяхъ на зôбране сего комітету. — *С. Матковскій* голова комітету.

Зъ повѣту долиньского:

Дня 15 н. ст. жовтня (въ понедѣлокъ по Покровѣ П. Д. М.) вôдбуде ся въ Болеховѣ въ сали уряду громадского на Волоскôмъ селѣ передвыборче вѣче повѣтове на судовый округъ болехôвскій о 11 годинѣ рано. Просить ся выборцѣвъ о численну участь, а кандидатôвъ, щобы явили ся зъ кандидатскою бесѣдою. — *Зъ повѣтового комітету выборчого.*

Зъ середнои Азіи.

Хіньска тяганина волѣче ся такъ монотонно зъ дня на день, що Европа, якои увага зразу була звернена тôлько на самй схôднй побережа Азіи, звернула свои очи — слѣдомъ за путемъ утѣкаючого передъ находомъ чужинцѣвъ богдиханьского двора — на територіи глубоко въ азійскôй суши. Се просторй, маловоднй, степовй, въ лѣтѣ жаромъ томленй, въ зимѣ снѣговыми курявами страшнй высокорôвнѣ середнои Азіи. Зъ рѣдка заселюе ихъ кочуючій, розбишацкій та вытревалый людъ — се ядро монгольскои расы, се тй наѣздники, що нестримными филями ринули вже тôлько разъ на всѣ стороны свѣта, а полчища ихъ оперли ся ажь о Карпаты та Судеты.

Сй краины — Монголія и Тибетъ.

Коли глипнути на ґеоґрафічну карту, представить ся намъ Монголія однымъ великимъ пустымъ просторомъ, що на пôвнôчь вôдъ рѣки Гоанго тягне ся ажь до полудневыхъ убочій сибѣрско-байкальскихъ граничныхъ гôръ. Звычайно уявляемо собѣ сю просторонь якъ пѣсчану, солону пустиню и навѣть офіціяльно носить вона назву „пустиня Ґобі" Та въ дѣйстности та пустиня е тôлько въ части солоно-пѣсковатою пустинею, а впрочôмъ се доволѣ травистй степы, въ якихъ кочуе зъ отарами овець та табунами коней жовтошкôрый присадкуватый та косоокій Монголъ, переносячи зъ мѣсця на мѣсце свои юрты [кожанй шатра].

До кого належать сй просторы? — Номінально до хіньского царства а фактично до нѣкого. Вправдѣ рôкъ-рôчно зъѣздять сюда хіньскй податковй мандарины та стягають дань зъ кочôвникôвъ а властиво зъ ихъ „урôвъ" се-бъ-то князькôвъ. По-за се уры нѣчимъ не зависимй вôдъ хіньского богдихана.

Та пôвнôчна сусѣдка Монголіи — Россія зъумѣла позыскати собѣ симпатіи монгольскихъ урôвъ. Подарунки, наче пенсія що року плачений въ грошахъ, збруи, у выробахъ европейского промыслу и т. п. — все те зъєднало симпатіи монгольскихъ князькôвъ для „оросôвъ" [Россіянъ] та ихъ „бѣлого царя". Чималый вплывъ мае ту и сила та величина Россіи, що безмежно импонуе не узнаючимъ иншои силы надъ брутальну — сынамъ пустынѣ. Що бôльше — Россія потрафила выкористати закорѣнену мѣжь Монголами традицію привязану до титулу „бѣлый царь", якій то титулъ бувъ давнымъ титуломъ монгольскихъ великихъ ханôвъ вôдъ Джінґісхана та Тамерляна ажь до самого розпаду державы Великихъ Моголôвъ. Всѣ оттй моменты умѣе вызыскати россійска дипльоматія та стремить крокъ за крокомъ до злуки монгольского свѣта пôдъ рукою „спадкоемцѣ великихъ ханôвъ" — бѣлого царя.

Другимъ такимъ проявомъ сеи таемнои роботы Россіянъ въ закрытôй передъ очима Европы центральнôй Азіи — се подѣѣ въ Тибетѣ.

Тибетъ, найвысша на свѣтѣ, бо по-надъ 6.000 стôпъ положена высокорôвня, зъ шеств-міліоннымъ загартованымъ населенемъ, край доси неприступный нѣкому зъ Европейцѣвъ, крôмъ деякихъ Россіянъ. И Тибетъ зависимый номінально вôдъ нелюбленыхъ Хінцѣвъ. Тибетскій найвысшій церковный и свѣтскій верховникъ Далай Лама, голова всего буддайского свѣта, се особа свята, якои слово стрясае міліонами вѣрныхъ, що вѣрять слѣпо въ божескôсть, безсмертнôсть и вѣчне пановане одного и того самого Далай Лямы. Доси нѣ самъ Далай Лама анѣ его окружене, що складае ся зъ цѣлыхъ десяткôвъ тысячь лямôвъ и бонзôвъ всякого єрархічного степеня, и не думали про нѣякй зносины зъ европейскими володарями. Та видко чутка про занятє Пекіну, перекручена и побôльшена въ десятеро — рѣчь певна, що заходами Россіянъ — дôстала ся вже въ далекй высочины Тибету и тамъ мусѣли призадумати ся надъ тымъ, чи не надходить часъ змѣнити володаря богдихана на бѣлого царя, бо ось обѣгла всю Европу вѣстка, що Далай Лама выславъ посольство зъ высокопоставленыхъ бонзôвъ до Петербурга до „бѣлого царя" зъ поклономъ и дарунками. Замѣтне и се, що провôдникомъ сего посольства е професоръ петербурского университету и знатокъ хіньскои медицины Бадмаевъ, родовитый Монголъ, що бувавъ уже для „научныхъ дослѣдôвъ" въ Лассѣ, столици Тибету, та поздоровлявъ Далай и иншихъ лямôвъ значными дарами вôдъ царя.

Розумѣе ся, що та вѣстка мусѣла сильно занепокоити публичну опінію въ Анґліи, бо позыскане Россією Тибету, вôддѣленого вôдъ Индіи тôлько хребтомъ Гімалаѣвъ, буде великимъ ударомъ для анґлійскои полїтики. За то для Россіи се правдивый „здобутокъ", бо Тибетъ край богатый въ безмѣрнй земнй копалины, особливо вуголь и зелѣзо, а до того занятє его дае ключь до цѣлыхъ на схôдъ та низше положеныхъ центральныхъ Хінъ.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Посвячене дому читальнѣ „Просвѣты" въ Островѣ-Щирци вôдбуло ся дуже святочно въ недѣлю, 7 с. м. вечеромъ. Исторія сеи читальнѣ така:

Въ 1898 р. основано читальню „Просвѣты", и она доси мѣстила ся въ домѣ чесного громадянина п. Михайла Книша, що въ першôмъ роцѣ житя читальнѣ бувъ заступникомъ головы. Першимъ головою еи бувъ пок. парохъ крил. о. Мих. Тшесньовскій. Торôкъ на заг. зборахъ читальнѣ выбрано ч. Мих. Книша головою, ч. Юр. Хомина заступникомъ головы, ч. Ив. Онисьскова секретаремъ, ч. Ив. Глуховецкого касіеромъ и ч. Григ. Книша бібліотекаремъ, а заступниками чч. Олексу Куриласа и Мих. Чорнѣя. Сей то выдѣлъ пôзнавъ скоро, що лише въ своѣй хатѣ сила, слава и воля и задумавъ взяти ся до будовы дому читальнѣ. При помочи другихъ членôвъ, а головно чч. господарѣвъ: Петр. Книша, Ив. Штойка, Фед. Глуховецкого, Григ. Куриласа, Ив. Хомина, Вас. Хомина и др. станувъ на межи Острова и Щирця гарный деревяный дôмъ, покрытый стрѣхою. Мае вôнъ двѣ комнаты зъ кухнею и одну бôльшу комнату на сходины читальникôвъ.

На недѣлю дôмъ читальняный пристроєно смереками и вѣнцями. На вступѣ виднѣла напись: „Зъ нами Богъ! Витайте Гостѣ!" а надъ читальняною комнатою вывѣшено таблицю: Читальня „Просвѣты" въ Островѣ. На чинъ посвячення сего дому прибуло богато Островянъ та Островянокъ и богато гостей. Головный Выдѣлъ „Просвѣты" репрезентувавъ п. Григ. Врецьона, а львôвску філію о. Іос. Фолисъ зô Скнилова. Прибули такожь вôдпоручники читальнѣ зъ Пѣскôвъ и Сорôкъ та прихильнй народнôй просвѣтѣ люде зъ мѣсцевои интеліґенціи, якъ о. парохъ Стефановичъ зъ родиною и сотрудникъ о. Янкевичъ, властителька Щирця панѣ Стефановичева зъ сестрою, мѣсцевый лѣкарь д-ръ Тшесньовскій, мѣсцевй учителѣ пп. Малицкій зъ женою, Сеникъ, Спольскій, панѣ Дашковска и п. Мѣрковскій, офіціялъ суду п. Луцикъ и другй. Чинъ посвячення читальняного дому звершивъ о. Стефановичъ зъ о. Янкевичемъ при участи доброго мѣсцевого хору.

Значѣне власного читальняного дому пояснивъ довшою промовою вôдпоручникъ головного выдѣлу товариства „Просвѣта". На его внесене хоръ вôдспѣвавъ „вѣчную память" пок. першому головѣ читальнѣ, а „Многая лѣта" цѣсареви, творцямъ читальняного дому, членамъ теперѣшного выдѣлу читальнѣ „Просвѣты" и мѣсцевому духовеньству рускому. А позаякъ выдѣлъ читальнѣ заставивъ столы и накрывъ ихъ всѣмъ, чимъ хата богата, то першій бесѣдникъ взявъ тарѣль, положивъ на нѣмъ лепту вôдъ Головного выдѣлу „Просвѣты" та запросивъ всѣхъ гостей до вôдплаты за хлѣбъ-сôль. Тарѣль покрыто небавомъ десятками, пятками, ґульденами и коронами. Сумку около 97 коронъ вôддано въ руки головы выдѣлу п. Мих. Книша. Всѣмъ щедрымъ добродѣямъ подякувано заразъ вôдспѣванемъ „многая лѣта".

Вôдтакъ вôдпоручникъ львôвского філіяльного выдѣлу „Просвѣты" въ довшôй патріотичнôй промовѣ загрѣвавъ всѣхъ Островянъ и Островянки до згоды въ просвѣтнôй роботѣ для загального вôдродженя громады, а интеліґентнй Русинки до руского патріотизму въ хосенъ своего народу. — П. Малицкій заохочувавъ Островянъ до правильного посыланя дѣтей до школы, бо школа е пôдвалиною дальшои просвѣты. — П. Мих. Чорнѣй хваливъ дѣяльнôсть теперѣшного о. пароха и просивъ, щобы молодѣжь наклонявъ до христіяньскихъ чеснотъ та заохочувавъ до дальшои науки въ читальни. — Вôдпоручникъ Гол. выдѣлу „Просвѣты" просивъ Островянъ, щобы и самй пильнували поведення своеи молодежи и йшли самъ на руку церквѣ, школѣ и читальни; просивъ и присутныхъ учителѣвъ та учительку, щобы опѣкувались и дальшимъ выхованемъ старшои молодежи правильнымъ уряджуванемъ цѣкавыхъ и поучаючихъ вôдчитôвъ въ читальни „Просвѣты". Всѣ мовы и тоасты переплѣтано патріотичными пѣснями. Всѣ бесѣдники накликували Островянъ до згоды та труду въ спôльнôмъ читальнянôмъ домѣ, бо лишь згода и трудъ будують.

Читальняный выдѣлъ въ Островѣ повиненъ теперь, коли вже мае власный дôмъ, приступити до основаня читальнянои крамницѣ въ своѣмъ домѣ. Канцелярія „Просвѣты" поучить радо, якъ брати ся до сеи важнои справы. Працюючи дальше вытревало на просвѣтно-економічнôй нивѣ, теперѣшный выдѣлъ читальнѣ вôдродить зъ часомъ цѣлу громаду въ сѣмъ напрямѣ, що тамъ не буде партій [вôдъ часу выборôвъ въ 1897 р. вытворились тамъ партіи Брайтера и Козакевича], але буде одна згôдлива громада, власною спôльною роботою прямуюча до спôльного щастя, бо лишь розумна, богата и згôдлива громада великій чоловѣкъ. — *Приятель Островянъ.*

НОВИНКИ.

— **Руска выстава артистична разомъ зъ выставою фантôвъ дяковскои льотеріи** *въ великôй сали Народного Дому отворена що дня вôдъ 9 годины рано до 6 годины вечеромъ. Вступъ вôдъ особы 60 сотикôвъ, для молодежи шкôльнои 30 сотикôвъ. За купленымъ льосомъ въ цѣнѣ 2 коронъ вступъ для одной особы на одно вôдвѣдане вôльный. Каждый щирый Русинъ, кожда щира Русинка, чи то руска родина мае патріотичный обовязокъ, въ мѣру вможности, вôдвѣдати выставу!*

— **Зъ Народнои Гостинницѣ.** Предметомъ предприемства сего стоваришеня есть: въ мѣстахъ, мѣсточкахъ, селахъ, мѣсцяхъ купелевыхъ, вôдпустовыхъ и взагалѣ тамъ, де покаже ся потреба: а) на власный рахунокъ набувати або вынаймати и у власнôмъ зарядѣ вести готелѣ, заѣздній домы, курацйнй домы, гостинницѣ и тымъ подôбнй заклады; б) уряджувати и на власный рахунокъ вести ресторацін, каварнѣ, пиварнѣ, винарнѣ и шинки; в) вынаймати и выконувати право пропінацій; г) вынаймати право побору податку и оплатъ консумційныхъ вразъ зъ додатками вôдъ всякихъ напиткôвъ и споживчихъ артикулôвъ. — Зъ такимъ кругомъ дѣланя засновуе ся стоваришене на основѣ закона зъ 9 цвѣтня 1873 на удѣлахъ зъ обмеженою порукою. Оденъ удѣлъ выносить 20 кор., вписове 2 кор. Кождому членови вôльно мати бôльше удѣлôвъ. — Товариство заряджуе своими фондами самостôйно черезъ а) дирекцію, б) раду надзирчу и в) загальный збôръ. — Вôдъ удѣлôвъ дôстають члены дівіденду пôсля осягненого чистого зыску. — *Першій конституюючій загальный збôръ вôдбуде ся дня 2 н. ст. падолиста о год. 2 зъ полудня* въ льокали Товариства рускихъ ремѣсникôвъ „Зоря" у Львовѣ. Щобы таке товариство вôдповѣло своѣй задачи, треба якъ найчисленнѣйшои участи людей, щô розумѣють, куда прямуемо. Передовсѣмъ треба капіталу, и то значнѣйшого, тому запрошуемо Впв. патріотôвъ нашихъ до численного и чимъ скоршого вписуу въ члены сего нового а дуже вже потрѣбного Товариства. Тѣшимо ся нинѣ „Народною Торговлею", „Днѣстромъ" и многими иншими нашими товариствами, що гарно розвивають ся; въ Бозѣ надія, що и „Народна Гостинница" не заведе нашихъ надѣй, тôлько вписуйте ся въ еи члены! Коли кождый тямущій зъ насъ бодай зъ однымъ-двома удѣлами приступить, буде досыть капіталу на утворене головного предприемства у Львовѣ и кôлькохъ філій на провинціи и тымъ дамо починъ до нового жерела зарôбку своимъ людямъ, котрй будуть працювати не на чужихъ, а самй для себе! — Грошѣ належить посылати на адресу „Народна Гостинница" у Львовѣ, ринокъ 36.

— **Записы ученикôвъ и дѣтей на вправы ґимнастичнй въ товариствѣ „Соколъ"** тревають еще до 20 жовтня. Записувати ся можна вôдъ 7 до 8 вечеромъ що вôвторка, четверга и суботы въ льокали товариства [Пôдвале 7]. Цѣна за науку ґимнастики установлена невелика, бо тôлько 60 сотикôвъ мѣсячно; за перший мѣсяць треба зложити оплату при вписѣ. Кож

лись, якъ мы повеличаемъ ся театромъ, верне назадъ до рôдной хаты.

Що одна сторона попсуе, то друга мусить поправляти. Що молодшимъ не вдасть ся, то мусить вдати ся старшимъ. Звычайно ратують ситуацію ветераны сцены, якъ п. Ґембіцкій, знаменитый у всѣхъ роляхъ, комічныхъ и траґічныхъ, кобы лишень не пересаджувавъ часами и гамувавъ свôй голосъ [пр. въ „Нещаснôмъ коханю" и „Попихайлѣ"]. Се хиба, котрои вже трудно буде ему позбути ся теперь, на старôсть. Передъ лѣтами упоминали его критики за те саме, але якось... наука пôйшла въ лѣсъ. А дальше йде панѣ Осиповичева [нехай дарує, що зачислюю ей до ветеранôвъ, але то лише що-до заслугъ и артизму] зô своими рôзными, артистично выконуваными руками, котрй подекуды зачинають переходити у нея въ манѣру, и зъ умѣлостію вôддавания молодшихъ и старшихъ жѣночихъ характерôвъ, особливо свекрухъ-цокотухъ и мачохъ.

До ветеранôвъ, хотяй о много молодшихъ, можна зачислити пп. Рубчака и Шеремету. Оба мають двѣ спôльній прикметы, а то вродженый, здоровый комізмъ и знамените характеризоване ся. Але коли муза не надѣлила п. Шеремету голосомъ и черезъ те значно обмежила его репертуаръ, вынѣновала вона п. Рубчака краснымъ, повнымъ и сильнымъ голосомъ та знаменитою дикціею. Вôнъ у всѣхъ роляхъ добрый и до всякихъ штукъ придатный. Кромѣ артистичнои вдачѣ посѣдае п. Рубчакъ и его талановита подруга тепле и народнôй справѣ вôддане серце.

(*Конець буде.*)

дый ученикъ мусить мати ходаки ґімнастичні а по можности и сорочку. Порядокъ вправъ и годины будуть оголошені по скôнченыхъ записахъ въ часописяхъ и въ льокали товариства. — *Василь Наґбрный* голова, *Осип Кузьмичъ* справникъ.

— **Зъ Тернополя** пишуть намъ: Вѣстка подана ґазетамъ, мовь-бы чотирохъ ученикôвъ тернопôльскои ґімназіи выключено зъ ґімназіи за выборчу аґітацію и ширене выборчои вôдозвы, є неправдива. Правдою є лишь се, що противъ двохъ ученикôвъ тернопôльскои ґімназіи веде ся слѣдство зô стороны властій шкôльныхъ за участь тыхъ ученикôвъ въ похоронѣ селянина пок. Грицуняка, звѣстного радикала. Поки що не знати, що властиво тымъ ученикамъ шкôльні власти закидають, бо чей-же сама участь въ похоронѣ не була бы ще нѣчимъ карыгôднымъ.

— **Нову читальню „Просвѣты“** засновано дня 30 вересня въ Пôдгородю, рогатиньского повѣта, впливомъ и заходами о. І. Стрѣльбицкого, тамошного пароха, и о. В. Зацеркованого. Рôвночасно засновано при читальни касу позичкову и шпихлѣрь. Славно!

— Въ Ярославѣ померла дня 22 вересня с. р. **Людвика зъ Кубаєвичѣвъ Левицка**, вдова по ярославскôмъ пароху крилошанинѣ, що померъ ще передъ 22 роками. Величаві похороны пôдъ проводомъ священикôвъ и середъ величезного здвигу народу які вôдбули ся 25 вересня с. р., були найлучшимъ доказомъ того поважаня та привязаня, яке 82 лѣтна старушка зъумѣла собѣ зъеднати. Вышовши за-мужъ за пок. Теодора Левицкого, она стала не лишь его дружиною, але й щирою порадницею та помôчницею въ праци для народу. Коли ея мужъ ставъ 1856 р. ярославскимъ парохомъ, дôмъ его за ея почином стоявъ отворомъ для кождого Русина, що особливо важне було для тыхъ, що ихъ „ze względów służbowych“ переношено на Мазуры. Стративши 1878 р. чоловѣка а ще передъ тымъ дочку-одиначку, лишилась покôйна на постôйный побутъ въ Ярославѣ, шукаючи вôдрады въ молитвѣ та въ твореню добра своимъ ближнимъ. Що недѣлѣ й свята, а також що середы и пятницѣ можна ея було побачити о 7 годинѣ рано въ церкви. Характеристичне й се, що передъ смертю она застерегла собѣ, абы на ея похоронѣ не було латиньского священика та абы посмертні плякаты були друковані лишь по руски. Покôйницю похоронено тымчасово въ осôбнôй могилѣ, бо староство не позволило на разѣ зложити ея тѣло побôчъ мужа въ гробници на старôмъ кладовищи. Своимъ універсальнымъ спадкоємцемъ назначила покôйница п. Ивана Сасъ-Лѣсковацкого, урядника скарбовои дирекціи въ Станиславовѣ.

Зô смертю Людвики Левицкои входять въ житє завѣщане ея мужа зъ дня 13 цвѣтня 1876 р., що установляє слѣдуючі леґаты, загіпотекованы на одноповерховôй каменици въ ринку въ Ярославѣ: 20.000 К. на стіпендійный фондъ для шестьохъ бѣдныхъ, вôдзначаючихъ ученикôвъ перемыскои ґімназіи [вôдъ І. до VIII. клясы] зъ тымъ застереженємъ, абы стіпендисты держались руского обряду и высоко цѣнили свою руску народнôсть, а ті стіпендіи им. Теодора и Людвики Левицкихъ мае роздавати перемыска консисторія бôльшостію голосôвъ присутныхъ членôвъ. Дальше записавъ пок. Теодоръ Левицкій 2000 К. на фондъ вдôвъ и сиротъ по священикахъ перемыскои епархіи; 2.000 К. на богослужене за себе и жѣнку въ ярославскôй церкви; 2000 К. на будову церкви въ Гусаковѣ [ту суму позволила пок. Людвика вже давнѣйше выдати зъ депозиту]; 2000 К. на корѣнный фондъ проектованого тогдѣ (1876 р.) руского института для священичихъ дочокъ въ Перемышли пôдъ услôвємъ выховуваня ихъ въ щиро-рускôмъ дусѣ; 2000 К. на будову церкви въ родиннôмъ селѣ покôйного, Рипянѣ пôдъ Туркою; 2000 К. записавъ покôйный Григорієви Левицкому господареви въ Рипянѣ, своему братанкови; 1000 К. на удержане каплицѣ на ярославскôмъ кладовищи, пôдъ котрою обое супруги мали бути похоронені въ спôльнôй гробници; 400 К. на мѣскій христіяньскій шпиталь въ Ярославѣ; 1000 К. на корѣнный фондъ до розпорядимости комітету Общества им. М. Качковского або філіи того общества въ Перемышли, зъ котрого то фонду вôдсотки мають выдавати ся бѣднôй рускôй молодежи безъ рôзницѣ стану, котра добре вчить ся.

— **Зъ львôвского Бояна.** Вправы мѣшаного хору вôдбудуть ся завтра, въ пятницю, о год. 7½ веч. въ комнатахъ Рускои Бесѣды [ринокъ ч. 10]. Выдѣлъ просить всѣхъ Вп. членôвъ, щобы зволили зôбрати ся точно и въ комплетѣ. Въ ту пору приймае выдѣлъ зголошеня въ члены „Львôвского Бояна“.

— **Вôдъ д-ра Євгена Левицкого** одержуємо слѣдуюче письмо зъ прошенємъ о помѣщене: Нынѣшный соц.-дем. Naprzód принѣсъ вѣдомôсть, що въ Острини повѣта товмацкого вôдбуло ся вѣче скликане **мною**, а дальше, що въ комітетѣ выборчôмъ въ Станиславовѣ стоять противъ себе кандидатуры моя, установлена(!) Народнымъ Комітетомъ, и кандидатура о. Бариша орґанізатора повѣтового на повѣтъ Станиславôвъ. Отже прошу коротко о сконстатоване, що повысше донесене Naprzód'у не є згôдне зъ фактичнымъ станомъ справы. — Львôвъ дня 11 н. ст. жовтня 1900. *Д-ръ Євгеній Левицкій.*

— **Ц. к. староста жидачѣвскій** Турекъ-Невядомскій, урядивъ уже третю хапатню — симъ разомъ въ Стôльску у лѣсничого Валіша. (Перша хапатня була въ Николаєвѣ а друга въ Роздоловѣ.) „Любый пань староста!“ кажуть хрунѣ, ласи на хапатню передъ выборами. — *Той самъ.*

— **Въ Стрыю** — пишуть намъ зъ вôдтамъ — нема на чиншовôй фасіи рускихъ друкôвъ. Чому?! Рускі стороны просять о нихъ сею дорогою Дирекцію скарбу, щобы выслала — до Стрыя всѣ потрѣбні друки рускі!

— **Оригінальна смерть дика.** Дня 9 с. м. збѣгли до села Перегнова коло Глинянъ три дики зъ лѣсôвъ воронявскихъ. Одинъ дикъ, видко розъюшеный десь нагôнкою, кинувъ ся просто до села, а два прочі звернули ся въ сторону недалекого лѣска за селомъ. Той дикъ, що попавъ въ село мѣжь хаты, розôгнавъ по дорозѣ гуртокъ дѣтій. Дѣти очинили зъ остраху великій верескъ и крикъ: „дикъ! дикъ!“ На се збѣгли ся люди зъ сокирами и друками, а дикъ, ратуючись передъ неминучою смертію, кинувъ ся до сѣній найблизшои хаты, перевернувъ до горы корѣнемъ усе, що ему попало, а не найшовши захисту, выскочивъ на двôръ. Тутъ чекала его смерть, бо вôдъ удару сокирою упавъ на землю, залитый кровю; пôдъ ударами друкôвъ докôнчивъ свое „дике“ житє. Хто знае, чи вôнъ не забѣгъ въ село просити у людей пощады? Може хотѣвъ дати ся „освоити“, а тутъ противно, замѣсть поратунку найшовъ свôй конець.. Дальша исторія сего дика дуже проста: Приѣхавъ зъ двора зъ Глинянъ якійсь „панъ економъ“ и забравъ его, яко власнôсть двôрску, правомъ пользованя. Въ нагороду селянинови, що убивъ дика, кинувъ „панъ“ ажь цѣлу... корону. — *І. Жуковскій.*

Вôдъ о. Іоанна Алексевича, катихита рускои школы имени Маркіяна Шашкевича и др. у Львовѣ, одержуємо отсе спростоване:

„Въ числѣ 212 помѣщено несправедливый закидъ противъ моеи особы пôдъ заголовкомъ „польонізаційні промахи руского катихита“ закидъ, котрый мою честь нарушае, есть цѣлкомъ безпôдставнымъ несправедливою клеветою.

И такъ закидае менѣ якійсь дописователь, що я стараюсь вырвати зъ сердецъ учениць духа руского а стараюсь въ школѣ Ядвиги ввести польску мову и конверзацію и учу религіи по польски. — На сей закидъ отповѣдаю коротко се неправда остатна. Коли я обôймивъ науку религіи по моимъ попереднику въ сей школѣ, яко рускій катихитъ думавемъ, що наука религіи всюда въ всѣхъ клясахъ предподавалась по руски. Тымъ часомъ зъ болемъ серця и прикростію пôзнавемъ, що въ низшихъ клясахъ дѣти лишь гдекотрі вôдповѣдали по руски а иншѣ по польски бо не розумѣють мовы рускои, що бôльше мали пôдручники польскі а мой попередникъ училъ въ тыхъ низшихъ клясахъ и по руски и по польски. Заставши той станъ казавемъ дѣтямъ куповати рускі пôдручники що також и сего року жадаю отъ дѣтей о скôлько силъ стараюсь учити дѣти по руски, ба въ высшихъ клясахъ всѣ дѣти учу и вымагаю тôлько вôдповѣдей рускихъ. Що мушу зъ дѣтьми низшихъ клясъ уживати и польскои мовы, то не моя вина, если они не умѣють по руски, если и попередникъ уживавъ зъ декотрыми дѣтьми польскои мовы, се було его задачею яко того, котрый довгі лѣта тамъ працювавъ ті сумні вôдносины змѣнити, бо менѣ котрый ледва 4 мѣсяцѣ при сей школѣ працюю, трудно помимо моихъ силъ отъ разу той сумный станъ, що треба и по польски религію учити, змѣнити. Се станъ майже загальный въ всѣхъ школахъ, а рускои мовы нема кому учити! Тожь маю чисту совѣсть и обовязокъ свой понимаю.

Такъ само и то неправда, що я афишую ся публично польщиною, є неправда, коли я тутъ у Львовѣ не маю жадныхъ знакомостій, нѣгде не удѣляюсь и нѣгде публично не выступаю.

А що до того, що я не мавъ бути анѣ разу на науцѣ религіи въ школѣ им. Шашкевича, то я скажу, що я не маю права тамъ учити, не маю жадного декрету отъ Вс. Консисторіи. Лехко когось безчестити, але передовсѣмъ треба переконатись, чи що правда, чи выдумка.

Свящ. *Іоаннъ Алексевичъ.*

[**Примѣтка Редакціи.** Держачи ся завсѣгды принципу „audiatur et altera pars“, радо мѣстимо спростоване о. Алексевича, але позаякъ тутъ иде о важну справу народну, то мы — очевидно застерѣгаючи право слова для нашого дописувателя — скажемо кôлька слôвъ вôдъ себе що-до тыхъ закидôвъ, які наша редакція подала вôдъ себе въ причинку до дописи, именно що до „афішованя польщиною“ и що-до науки религіи въ школѣ им. Шашкевича.

Першій закидъ оперли мы на письмѣ присланôмъ до редакціи зъ кôлькома пôдписами вѣры гôдныхъ Русинôвъ-Львовянъ. Правда, не йде тутъ о публичні выступы о. Ал—вича, а о що инше, чого Русинови треба такожь выстерѣгати ся. На примѣръ мусить — разити и болѣти, коли ще бувають рускі родины, що навѣть по-за домомъ, н. пр. на улици (отже „по публичныхъ мѣсцяхъ“) розмовляють самі мѣжь собою по польски. Скажѣмъ собѣ правду въ очи и не гнѣваймо ся, бо и вôдъ того Русь гине...

А що-до науки религіи въ школѣ им. Шашкевича — то и нинѣ повтаряємо те саме, що сказали: Въ тôй единôй рускôй школѣ мѣскôй не було до теперь, отже вже **пôвтора мѣсяця** анѣ разу науки религіи, а на катихита призначеный тамъ ще зъ початкомъ сего року шкôльного о. Алексевичъ. Каже, що не дôставъ декрету зъ Консисторіи [ну, тамъ порядки!], отже сидѣвъ тихо дома и ждавъ на декретъ. Зъ формального боку була бы рація, але о. Алексевичъ яко Русинъ и яко священикъ повиненъ бувъ постаратись о той нещасливый декретъ [потрудити ся за нимъ до св. Юра], а не допустити до того, щобы справа забагнила ся на мѣсяцѣ зô шкодою нашихъ дѣтей а на соромъ передъ властями шкôльными...]

Посмертні — † — оповѣстки.

Омелянъ Дейницкій, бувшій учитель [суплентъ] ґімназійный, упокоивъ ся въ львôвскôмъ головнôмъ шпитали дня 9 с. м. въ 59 роцѣ житя. Покôйный въ 1870-ыхъ рокахъ бувъ учителювавъ въ львôвской академічнôй ґімназіи и тогдѣ уложивъ кôлька рускихъ математичныхъ пôдручникôвъ для науки въ ґімназіи, а выдало ихъ товариство „Просвѣта“. Пôзнѣйше бувъ довшій часъ учителемъ при низшôй ґімназіи оо. Василіянъ въ Бучачи, де яко братчикъ Василіяньскій одягавъ ся по черечому. На старші лѣта стративши посаду учительску перенѣсъ ся до Львова и тутъ, певно що не въ гараздѣ, докоротавъ вѣку. В. є. п.!

О. Александеръ Балтаровичъ, парохъ въ Серетци залозецкого деканата, упокоивъ ся минулои пятницѣ въ 85 роцѣ житя а въ 59-ôмъ священьства. В. є. п.!

Иванъ Романовичъ, учитель въ Поморянахъ, упокоивъ ся д. 29 вересня скоропостижно на ударъ серця въ 47 роцѣ житя, полишивши вдову и четверо дрôбныхъ дѣтей. Покôйный учителювавъ 23 роки въ одинайцятьохъ мѣсцевостяхъ. В. є. п.!

Емиліянъ Гузаръ, адъюнктъ судовый зъ Бѣрчи, упокоивъ ся по довгôй недузѣ въ Станиславовѣ дня 9 с. м. въ 33 роцѣ житя. Похоронъ вôдбуває ся въ Станиславовѣ сегодня. В. є. п.!

О. Левъ Лысякъ, сотрудникъ въ Люблинци, любачѣвского деканата, упокоивъ ся д. 8 с. м. у Львовѣ на клініцѣ въ 32 роцѣ житя а въ 6-ôмъ священьства. В. є. п.!

Господарство промыслъ и торговля.

— **Въ Товариствѣ взаимныхъ обезпеченъ „Днѣстеръ“** прибуло въ мѣсяци вересня с. р. 8.903 важныхъ полісъ на суму 8,531.060 кор. обезпеченои вартости зъ преміею 75.877 кор. 13 сот. Разомъ вôдъ 1 сѣчня до кôнця вересня с. р. выдано 66.022 важныхъ полісъ на суму 67,411.741 кор. зъ преміею 589.970 кор. 20 сот.; попереднего року за той часъ було 87.712 важныхъ полісъ на суму 60,714.292 кор. зъ преміею 520.186 кор. 46 сот.; т. є сего року 7.310 полісъ и 69.783 кор. 77 сот. преміи бôльше. — Шкôдъ въ вересни було 81 случаѣвъ, разомъ всѣхъ вôдъ початку року до кôнця вересня було 675 шкôдъ, зъ котрыхъ 644 вже выплачено, 18 шкôдъ находить ся въ ліквідаціи, 4 вôдшкодованя зъ причины незаплаченя преміи за полісы вôдмовлено а выплату 9 вôдшкодовань (въ сумѣ 4 229 кор. 88 сот.) на разѣ зъ причинъ правныхъ вздержано. — Сума всѣхъ тыхъ шкôдъ разомъ зъ коштами ліквідаціи выносить brutto 352.291 кор. 56 сот., а по потрученю части реасекурованои лишаєсь на власный рахунокъ 172.429 кор. 78 сот. — Фондъ резервовый зъ кôнцемъ вересня с. р. выносить 293.650 кор. 38 сот. — На житє обезпечило ся черезъ „Днѣстеръ“ въ Товариствѣ Краковскôмъ въ вересни с. р. 37 осôбъ на суму 63.000 кор. обезпеченого капіталу а вôдъ початку року 1900 по конець вересня 91 осôбъ на 163.800 кор. обезпеченого капіталу. — Случае ся однакъ еще часто, що члены нашого Товариства подають свое обезпечене житєве до Товариства Краковского черезъ иншихъ посередникôвъ зъ поминенемъ „Днѣстра“ и нашихъ аґентôвъ, а тôлько кажуть полісы свои присилати до Днѣстра для заплаты черезъ „Днѣстеръ“. Звертаємо проте увагу всѣхъ бажаючихъ заключити обезпечене житєве въ Товариствѣ Краковскôмъ, щобы звертали ся до „Днѣстра“ або до аґентôвъ Днѣстрованыхъ и за посередництвомъ „Днѣстра“ обезпечали свое житє.

Зъ ц. к. Дирекціи держ. зелѣзниць.

Дня 15. жовтня с. р. буде отворений перестанок Ходачків малий поміж стациями Борки великі і Колодіївка на зелізници льокальній Борки великі, Грималів, для руху особового і пакункового. — Білети їзди продае кондуктор в поїзді а пакунки принимае ся до перевозу з пізнійшою оплатою в стациї призначеня. Час відїзду поїздів з перестанку Ходачків малий подано в окремім оповіщеню.

З днем 1. вересня 1901 буде до роздаваня на стациях зелізничих в окрузї ц. к. Дирекциї зел. держ. в Станиславові право уставлюваня автоматів з котрих по вкиненю дрібної монети можна одержати потрібні для подорожних предмети як: сірники, ріжного рода цукерки в картонових пуделках, мила, карти кореспонденцийні з видами і т. п. — Рефлектанти краєві зволять в тій справі зголосити ся в ц. к. Дирекциї зелізниць держ. в Кракові, Львові або Станиславові в цїли переглянення дотичних вимінок. Зголошеня принимають ся до кінця с. р.

Дня 1. жовтня с. р. отворено перестанок Райнфельд на зелізници Ст. Пельтен-Лаоберсдорф поміж перестанками Рорбах і стациєю Ст. Файт н. Гельзен в окрузї ц. к. Дирекциї зел. держ. у Відни — для руху особового і пакункового. — Білети продає ся в гостинници п. А. Ем, в Райнфельд ч. 2, а пакунки принимає ся за доплатою.

Выказъ складаныхъ жертвъ

— *На Руску Бурсу въ Новôмъ Санчи* въ мѣсяци серпни 1900 жертвували Р. Т.: Юр. Гижа господарь въ Лосю 2 кор., Тов. „Днѣстеръ“ 11 кор. 62 с. яко належитôсть за купонъ вôдъ вылькосованого листу ч. 325, Мих. Милянычь въ Щавнику 2 кор., Выдѣлъ повѣт. въ Збаражи 10 кор.; О. А. Марковъ оголошені въ ч. 12, 113 и 162 Галичанина жертвы 86 кор. 46 с.; о. Вол. Мохнацкій 6 кор. и Ольга Мохнацка въ Чирнои 2 кор.; Андр. Богускій зъ Вирхомлѣ 2 кор.; Андр. Дзюбиньскій, Васько Дзюбиньскій и Ант. Дзюба зъ Вирхомлѣ по 2 кор.; Ив. Петриковичь 2 кор.; Стеф. Олесневичь 2 кор.; Саломея Крушельницка 6 кор.; о. Ив. Дуркотъ 6 кор.; Викт. Вислоцкій 4 кор.; Ив. Курило зъ Устя руского 2 кор., Сим. Усцкій зъ Ждинѣ 2 кор., Стеф. Джуганъ зъ Святковои 2 кор., Казим. Черниньскій учитель зъ Лабовои 2 кор., Авґ. Бабичъ зъ Живця 2 кор., Іос. Дранъ зъ Криницѣ 2 кор.; о. Теодос. Дуркотъ зъ Смерекôвця 6 кор.; о. Миронъ Черлюнчакевичь зъ Бѣлцаревои 1 кор. 34 с., о. Н. Н. 80 с., о. Ив. Париловичь изъ Злоцкого 10 кор., о. Ив. Сенета зъ Береста 4 кор., Алекс. Поляньскій госп. зъ Полянъ 2 кор., о. Іос. Мащакъ зъ Бахура 1 кор.; Юл. Мудракъ академикъ гôрничій 6 кор.; Левъ Губакъ робôтникъ въ Америцѣ въ Mayfield два доляры спроданѣ за 9 кор. 40 с., о. Юст. Монастирскій въ Голôмъ 2 кор., на руки о. І. Х. Дуркота въ Новôй веси переслали Єго Ексц. Д-ръ Іосифъ Сембратовичь въ Риму 50 кор., на руки Казим. Черниньского въ Лабовôй зложили учителѣ на конференціи въ Мушинѣ 4 кор. 60 с., о. Теоф. Качмарчикъ въ Бѣлцаревôй пôсля числа душъ своеи парохіи 14 кор., Н. Н. зъ Сушицѣ вел. 4 кор., на руки декана галицкого о. Ґурґулы зложили на місійнôмъ соборчику въ Крилосѣ оо. Ник. Винницкій зъ Галича, Григ. Гойвановичь зъ Яблонова, Вас. Громадка зъ Скоморохъ нов., Ив. Ґурґула зъ Гановець, Левъ Лаврецкій зъ Задукви, Іос. Любинецкій зъ Дубовицѣ, Ив. Налѣвъ зъ Перевôзця, Іос. Романюкъ зъ Галича и и Євг. Свистунъ зъ Болшôвця по 1 кор. а Ив. Гошовскій зъ Крилоса 2 кор., разомъ 11 кор. и то по половинѣ на бурсу и на церковь. — Зъ кôнцемъ серпня 1900 мала Руска Бурса въ Новôмъ Санчи готôвкою на чисто 8.754 кор. 34 с.

— *На будову Рускои церкви въ Новôмъ Санчи* въ мѣсяци серпни 1900 жертвували Р. Т.: Соф. Кульматицкій въ Дахновѣ 8 кор., Едвардъ и Юлія Пацаловскі въ Кольбушовôй 4 кор., о. Лонг. Тустановскій въ Равѣ рускôй 4 кор., О. А. Марковъ ред. Галичанина зложені тамъ датки 26 кор. 16 сот., о. Вол. Мохнацкій зъ Чирнои на дзвôнъ при церкви въ Нов. Санчи 3 срѣбні и 79 мѣдяныхъ монетъ; о. Ив. Париловичь зъ Лоцкого 10 кор.; о. Ант. Фолисъ въ Радванцяхъ зъ акафисту 4 кор. 32 с. и Володиславъ Фолисъ 68 с., разомъ 5 кор., Каса задаткова въ Стрыю 20 кор., о. П. Каламунецкій въ Кремнôй 2 кор., на руки проф. Юл. Насальского въ Коломыи зложили зôбрані у о. Литошиньского въ Вôльшаници 12 кор., на руки о. Ант. Копистяньского въ Липѣ зложили оо.: Копистяньскій 4 кор., Юл. Чичкевичь, Маковей, П. Ступницкій, Левъ Калужняцкій и І. Мащакъ по 1 кор., Григ. Журавецкій 2 кор., І. Жарскій 2 кор., Виковичь 8 с. и Н. Н. 30 с., разомъ 13 кор. 10 с., на руки о. Колтуняка зложили зôбрані на Кальваріи Пацлавскôй 10 кор. 53 с., о. Юст. Монастирскій зъ Голого 2 кор., на руки о. І. Х. Дуркота прислали Єго Ексц. Д-ръ Іосифъ Сембратовичь зъ Риму 50 кор., читальня въ Высоцку 4 кор., урядъ парохіяльный въ Походцѣ вôдъ себе и вôдъ парохіянъ 1 кор. 24 с. Зъ кôнцемъ серпня 1900 мала церковь чистои готôвки 11.725 кор. 95 с.

Зъ розпродажи акцій Товариства вплынуло до кôнця серпня 1900 5584 кор., а зъ розпродажи цеголокъ 654 кор. 68 сот., отже жь въ кôнцемъ серпня с. р. мае Руска Бурса въ Новôмъ Санчи готôвкою на чисто загаломъ 26.718 кор. 97 сот. Всѣмъ Р. Т. Жертводавцямъ на Бурсу и на дôмъ Божій въ Новôмъ Санчи складае сердечну подяку щиро-рускимъ „Богъ заплать. — *Выдѣлъ Товариства.*

— **Русины!** Памятайте на бурсу філіи Руского Товариства педаґоґічного въ Станиславовѣ!

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу ремѣсничо-промыслову у Львовѣ.**

Русины! Памятайте на Дôмъ Товариства „ЗОРЯ“ у Львовѣ.

Послѣдні вѣсти.

Станиславôвъ 10/10. Скликані на вчера передвыборчі вѣча въ Зраткôвцяхъ и Тысьменичанахъ розôгнали „w imieniu prawa“ жандармы зъ мотиву, що въ обохъ мѣсцевостяхъ мавъ бути колись тифъ а дотычні заказы староства не зôстали досн вôдкликані. Нинѣ мае удати ся депутація до староствы Прокопчица зъ зажаленємъ и зъ жаданємъ вôдповѣдныхъ зарядженъ.

Телеґрамы.

Великій Варадинъ 11 жовтня. Мѣжь стаціями Ремечь и В. Варадинъ выскочивъ поѣздъ изъ шинъ и одинъ вôзъ зъ пасажирами впавъ у рѣку Ядуль. Забитыхъ 3, раненыхъ 8.

Лондонъ 11 жовтня. Выбрано досн 350 правительственныхъ кандидатôвъ, 124 лібералôвъ и 77 ирляндскихъ націоналôвъ.

Лондонъ 11 жовтня. Хіньска цѣсаревдова мала тяжко захорувати. Є пôдозрѣне отроєня.

Лондонъ 11 жовтня. Инспіраторы антієвропейского руху въ Хінахъ: Ѣнґієнъ, Канґій и Хасґутеріао мають бути стятій, князь Чванъ и Цайлинъ пôйдуть въ досмертну вязницю, а князь Туанъ на выгнане.

Лондонъ 11 жовтня. Новый японьскій премієръ заявивъ въ интервю, що Японъ думае заключати зъ Хінами миръ.

Альбум заслужених Русинів
в красній кольоровій теці, в ціні 2 корони
набути можна
в Товаристві „Просьвіта“, Львів, ринок ч. 10.

!!Бѣлй и краснй руки!!

Хочь-бы и якъ червонй и посѣданй руки выбѣлѣють и выделікатнѣють по кôлькаразовôмъ натертю

Кремомъ рослиннымъ. Слоикъ 160 гелерôвъ.

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ
Львôвъ: склепы властнй улиця Сикстуска ч. 25, Ринокъ ч. 11. Краковъ: Суконницѣ ч. 20. Черновцѣ: Галицка ч. 3. Перемышль: ул. Францішканьска ч. 4.

Надôслане.

Адвокатъ Д-ръ Федакъ
потребуе конципіента.
495 2—8

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокли, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ манометры и т. и.

Урядженя дзвôнкôвъ електричныхъ.

Всякй направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4158

Д-ръ Антоній Роицкій
(Берґеръ)

Спеціялістъ для недугъ шкôрныхъ и венеричныхъ недугъ жѣночихъ и мѣхуровыхъ, лѣчить методою досвѣдченою, довголѣтною. Также Панôвъ на взôръ Lindevisen нарою.

Ординуе вôдъ 9—11 рано пополудни вôдъ год. 4—6

На жадане лѣки можуть бути выданй въ аптики въ дискретный способъ. — Порадникъ почтою 1 зр. 20 кр. — Львôвъ ул. Зиморовича ч. 5. 167

По поводу высокого курсу рентъ австрійскихъ и угорскихъ поручаемъ вымѣну тыхъ-же на

Листы заставнй Товарист. кредитов. земского
" " " краевого банку
" " " гіпотечного банку.

Яко безпечну льокацію капіталу.

Тй же облігаціи купуемо и продаемо дуже користно

СОКАЛЬ и ЛІЛІЕНЪ

Банковый Дôмъ и контора вымѣны у Львовѣ.

Порученя въ провінціи выконують ся вôдворотною почтою. 71

Правник розуміючий основно спів хоральний, глядає лекції на село. Зголошеня з услівями під: Т. В. Адміністрация „Дѣла".

НОВÔСТЬ. НОВÔСТЬ

Хто хоче мати красне и бѣле лице,

най уживае кремъ всхôдной красоты и воду лілієву Станислава Липницкого, котра усувае весняики и жовтй плямы зъ лиця, а лице выбѣлюе и робить нѣжнымъ.

Дôстати можна лише въ дроґеріи

Станислава Липницкого
У ЛЬВОВѢ
386 **ул. Сикстуска, ч. 21** 27—34

О 60% дешевше, чимъ деинде.

Одинока у Львовѣ піротехнічна робôтня

ЮЛІЯНА РУТКОВСКОГО
„зъ Варшавы"
при ул. Домбровского число 4

поручае

Штучнй огнѣ въ 70-ти родахъ. Скомплетованй сортименты: по 6, 10, 15, 25 до 150 коронъ а. в. Огнѣ бенґальскй, сальоновй, пахучй въ пуделкахъ по 20 сот. 30, 60 и 1 кор. а. в. Цѣнники на бажане даромъ и оплаченй.
439 26—36

Продаеть ся книжка п. з.

Домашний писарь

збірка примірів, як укладати ріжні письма і родинні листи, ділові письма, приватні грамоти, урядові подання.

Видав Др. Т. Галіп.

Около 140 взірців на 147 стр. 8. Ціна книжки в оправі 80 кр. або 1 кор. 60 с. Дістати у Львові в книгарнях Тов. Шевченка та Ставропігійского Інститута і по иньших містах східнои Галичини. 491 2—8

До вынайму
при ул. Сикстускôй ч. 29

фронтовый льокаль зъ кôлькохъ великихъ убікацій зъ всякимъ комфортомъ на загряничный способъ зъ електричнымъ и ґазовымъ освѣтленемъ, водопроводами и великимъ огородомъ, особливо вôдповѣдный на каварню або реставрацію.
498 1—4

Склеповй льокалѣ

и рôзнй бôльшй й меншй мешканя зъ найбôльшимъ комфортомъ [електричне освѣтлене, водопроводы, лазенки и т. п.] заразъ до вынайму **при улици Сикстускôй ч. 29.** 498 1—4

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Прочь зъ жидôвскою бляґою!
!!!Свôй до свого!!!

Выробы ножôвничй, захвалюванй шумными анонсами вѣденьскихъ фірмъ, продаю о 10% дешевше зъ ґарантіею на мѣсяцѣ.

Бритвы англійскй, власнй, солінґеньскй и швайцарскй у великôмъ выборѣ въ цѣнахъ вôдъ 80 кр. до 2 зр. 80 кр. К жду бритву передъ высилкою самъ выпробовую а на случай, якъ не надае ся до волося, вымѣнюю охотно безъ доплаты або звертаю грошѣ. Бритвы безпечеиьства [скалѣчене выключене навѣть у не умѣючихъ голити ся] Геннельса зъ охоронниками, цѣна зъ етюі 2 зр. 20 кр.

Иванъ Лаврукъ
ножôвникъ
Львôвъ, ул. Галицка ч. 6.

Заразомъ поручаю всякй выробы ножôвничй въ моѣй робôтни выконанй.

Вытягъ зъ листôвъ признаня:

ВПоважаный Пане!

Складаю сердечну подяку за надôсланй 2 бритвы и ножички, котрй мимо низкои цѣны є дуже добрй и раджу совѣстно кождому удати ся до Васъ.

Девятники 31 серпня 1900.
483 3—104 Доротеушъ Кондѣъ.

Першій рускій складъ машинъ до шитя!

Незрôвнаной доброты машины до шитя и гафту Зінгера

Нôжнй вôдъ 27 до 65 зр.
Ручнй " 25 до 48 зр.

Условя сплаты приступнй. Готôвкою о 10% дешевше. Наука шитя и гафту безплатно. Цѣнники на жадане даромъ.
483 2—104

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ *механікъ*
Львôвъ, Галицка 6.

СПРАВОЗДАНЄ ДИРЕКЦИИ „БАНКУ ЗВЯЗКОВОГО въ СТАНИСЛАВОВѢ, стоваришеня зареєстрованого зъ ограниченою порукою за мѣсяць вересень 1900.

А) Станъ чинный.

	Станъ въ концемъ вересня 1900 к.	с.	Въ протягу вересня 1900 побрано к.	с.	выдано к.	с.	Станъ въ концемъ вересня 1900 к.	с.
Позычки на скрипта	161253	13	4782	72	8051	41	164521	82
" " вексль	18400	40	4764	41	4437		18072	99
Кошты адміністраціи	1799	73	139	42	231	95	1892	26
" спору	569	64	108	36	5	34	466	62
" заснованя	274	66					274	66
Рахунокъ полісъ	768	81	137	97	96	87	727	71
Цѣннй паперы	1590						2590	
Готôвка	10856	16					11824	75
Сума стану чинного	195512	53	9932	88	12822	57	199370	81

Б) Станъ довжный.

	Станъ въ концемъ вересня 1900 к.	с.	побрано к.	с.	выдано к.	с.	Станъ въ концемъ вересня 1900 к.	с.
Удѣлы членьскй	41758	73	560		84	80	42233	93
Фондъ резервовый	10211	71	46	82	1	05	20257	48
" для касъ позич.	200						200	
Вкладки щадничй	121783	74	7109	73	4239	47	124654	
Вôдсотки	7279	42	1080	01	161	93	8197	50
Кредитъ банковый	12400				200		12200	
Обезпечене членôвъ	324	53	196	77	343	60	177	70
Зыскъ зъ лѣтъ минувш.	1554	40			104	20	1450	20
Сума стану довжного	119512	53	8993	33	5135	05	199370	81
До того станъ чинный	195512	53	9932	88	12822	57	199370	81
Разомъ Капіталъ обор.	301025	06	18926	21	17957	62	398741	62
Разомъ Оборотъ касов.			36.883 к. 83 с.					

Загальный оборотъ касовый вôдъ 1/1 до 30/9 1900 року 352.817 кор. 61 сот.

Пôсля білянсу на рôкъ 1898 выносили въ кôнцемъ року:

Позычки на скрипта . . . . . 136.254 кор. 34 сот.
" " вексль . . . . . . 23.180 " 80 "
Вкладки щадничй . . . . . . 104.549 " 36 "
Сальдо вôдсоткôвъ . . . . . . 6.573 " 40 "

Загальный рôчный оборотъ касовый въ 1899 роцѣ 468.589 кор.

Въ вересни 1900 прибуло 11 членôвъ зъ деклароваными удѣлами въ сумѣ 120 кор., отже въ кôнцемъ вересня 1900 остало 1044 членôвъ зъ деклароваными удѣлами на 48.240 кор.

Стопа процентова вôдъ вкладокъ щадничихъ 4 1/2 %, стопа процентова вôдъ удѣленыхъ позичокъ 7 1/2 % платнй четвертьрôчно або пôврôчно зъ горы.

Станиславôвъ дня 8. жовтня 1900. 275 1—1

Банкъ звязковый въ Станиславовѣ, стоваришене зареєстроване зъ обмеженою порукою.

Іоанъ Сасъ Лѣсковацкій. *Савинъ Левицкій.*

КАВУ

лучшу въ тонкихъ ворочкахъ 5-кілевыхъ по цѣнахъ 11 зр., 10 зр. 50 кр., 10 зр., 9 зр. franco и нижше.

Токай курацийный

въ фляшкахъ 1/2 літровыхъ по 3 зр. и 2 зр. Самородный по 1 зр. 20 кр.

Конякъ французскій

въ фляшкахъ 3/4 літровыхъ по 5 зр. 4 зр. 20 кр.

Мѣдъ питный

по 80 кр. за фляшку 3/4 літрову

поручае

Народна Торговля.
20 86—0

ПÔДЪ ЗВѢЗДОЮ.
АПТИКА

ПЕТРА МІКОЛЯША

у Львовѣ, Коперника ч. 1

поручае

ВИНА ЛѢЧНИЧИ Д-ра Кароля Міколяша

вôдзначенй найприхильнѣйшими свѣдоцтвами взначныхъ повагъ лѣкарскихъ въ краю и за границею.

НАЙНОВѢЙШЙ ПЕРФУМЫ

выробу парискихъ фірмъ свѣтовыхъ Л. Т. Пів.ръ и Societte Hygienique

Всякй приборы до бактеріольоґіи и мікрохеміи.

Найлучшй средства косметичнй и тоалєтовй французскй. 398 18—30

Воды лѣчничй ґазовй

перевысшаючй родимй воды мінеральнй

ПРИРЯДЫ ХІРУРГІЧНЙ

анґлійскй, французскй и нѣмецкй найлучшои якости.

Хемікалія для п. п. фотоґрафôвъ.

ЗАЛЮЗІИ и СТОРЫ

припоручае П. Т. Публяцѣ по найдешевшихъ цѣнахъ фабрика

І. ХРІСТОФА

заложена въ р. 1873 367 33—36

Львôвъ, улиця Яблоновска ч. 9.

Найдешевше

ОГНѢ ШТУЧНЙ

поручае магазинъ фірмы 397 9—16

Кавчиньскій и Оберскій, Львôвъ.

Цѣс. корол. упрш

Рафінерія спірітусу, Фабрика руму, лікерôвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникôвъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручае старй горѣвки польскй, розолісы, лікеры, румы правдивй зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bonpout" на малинки, также правдивый оцетъ спірітусовый. 366 55—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

АДОЛЬФЪ КАМПЕЛЬ

Львôвъ, ул. Городецка ч. 3.

Фабрика выробôвъ цементовыхъ.

Репрезентація Австр. Тов. акц. фабрики Портляндъ цементу въ Щаковôй. Тов. акц. фабрики вапна гідравл. для фасадъ въ Кальтенляйтґебенъ [Kaltenleutgeben.]

Складъ руръ бетоновыхъ и пôдлогъ цементовыхъ власного выробу, также портляндъ-цементу, вапна гідравлічного, вапина скалистого, ґіпсу, цеголъ и огнетревалыхъ плытъ, асфальтовои папы даховои, асфальтовыхъ плытъ изоляційныхъ, пôдлогъ и руръ штайнґутовыхъ для кльоакъ, канадôвъ, водопроводôвъ, дахôвокъ, луску, насадъ, плытъ комиковыхъ, печій кафлевыхъ и тростины суфітовои, а также всякихъ матеріялôвъ будôвляныхъ, ручачи за ихъ доброту.

Пôдприємство робôтъ бетоновыхъ, укладанє помостôвъ и крытя дахôвъ дахôвкою, лупкомъ, папою огнетревалою и деревнымъ цементомъ [Holzcement] по умѣреныхъ цѣнахъ.

ТЕЛЕФОНЪ ч. 460. 121

Львôвъ ул. Сикстуска ч. 2. Замовленя зъ провінціи вôдворотною почтою.

Ліноленмъ до покрытя цѣлыхъ покоѣвъ
Диваники передъ умивальню зъ Ліноленмъ
Диваны зъ Ліноленмъ
Хôдники зъ Ліноленмъ

Спеціяльный фабричный СКЛАДЪ

LINOLEUM CERATA

першои австрійскои фабрики въ Тріестѣ.

ФАРТУШКИ.
ОБРУСЫ
Охороны для стѣнъ.
Простирала гумовй и пôдкладки для дѣтій.
Борты до креденсу, пôдставки, імітаціи дерева и мармору. 347 13—26

Цераты до покрытя меблѣвъ въ перскихъ, смирненьскихъ и рôзнородныхъ десенахъ.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Паперъ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Йосифа Данилюка.

Ч. 220. Львôвъ, Пятниця 29 Вересня (12 Жовтня) 1900. Рочникъ XXI.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ) о 5-тôй годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вô второкъ, и вô второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитôсть за инсераты звычайно платиться у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рôкъ	16 зр.	на цѣлый рôкъ	22 зр.
на пôвъ року	8 зр.	на пôвъ року	11 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рôкъ	14 зр.	на пôвъ року	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта.

Неодиноке число коштуе 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошеня звычайнѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр вôдъ однои стрôчки инсератовои або еи мѣсця а въ рубрицѣ „Надôслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншѣ донесеня приватнѣ числять ся по 15 кр. вôдъ стрôчки.

Свобода выборôвъ..,

Не дармо намѣстникъ гр. Піньскій упевнивъ депутацію „Народнои Рады“, що буде стеречи свободы выборôвъ передъ тероризмомъ аґітаторôвъ чи проводирѣвъ. Зачинають уже доходити вѣсти, що політичнѣ власти справдѣ хоронять нарôдъ передъ терозизмомъ аґітаторôвъ, высылаючи на передвыборчѣ зборы комісарѣвъ та жандармôвъ, скôлько таке поведенє згоджуе ся зъ обовязуючими законами и приписами, прийдесь мабуть еще въ часъ порѣшити якъ не гр. Піньскому, то д-рови Кербергови. Покищо записуемо вѣсти, якѣ подае вчерашный и нинѣшный Kurjer lwowski.

Бувшій посолъ Станіньскій скликавъ д. 10 с. м. передвыборчѣ зборы до Комборнѣ въ повѣтѣ коросняньскôмъ. Староство заборонило зборы. А коли п. Станіньскій таки зôбравъ людей въ громадскôй канцеляріи, вôйшовъ комісарь Баль зъ жандармомъ и змусивъ людей розôйти ся, загрозивши, що въ противнôмъ разѣ ужие силы. Тогдѣ люде перейшли до приватного дому и тамъ уже зборы вôдбули ся безъ перешкоды.

Того самого дня по полудни мали вôдбути ся передвыборчѣ зборы въ сусѣднôмъ селѣ Потоцѣ, тежь въ громадскôй канцеляріи. Староство вôзвало вôйта до Коросна и взывало его, щобы не давъ канцеляріи на зборы. А коли вôйтъ не хотѣвъ послухати того зазыву и о назначенôй годинѣ почали ся нарады, вôйшовъ жандармъ и заявивъ, що мае наказъ зборы розвязати. Але що не мôгъ выказати ся письменнымъ наказомъ, то зборы радили таки дальше. Жандармъ зажадавъ кôнного пôсланця до староства, але его не послухано; и такъ зборы вôдбули ся безъ дальшои перешкоды.

Вчера скликавъ п. Станіньскій передвыборчѣ зборы до Воячôвки въ повѣтѣ стшижôвскôмъ. На зборы явивъ ся комісарь Белиньскій зъ чотирма жандармами; жандармôвъ лишивъ на дворѣ, а самъ зъ повѣтовымъ лѣкаремъ вôйшовъ на нарады, але не робивъ жадныхъ трудностій. А знову въ Сребнихъ повѣту ясльского прийшовъ на передвыборчѣ зборы секретарь староства зъ жандармами и змусивъ вôйта розвязати зборы. Станіньскій заявивъ, що розвязанє то уважае за безправне, выпросивъ жандармôвъ зъ хаты и вѣвъ дальше нарады.

Дня 7 с. м. скликано въ Баричцѣ пов. стшижôвского передвыборчѣ зборы въ громадскôмъ домѣ и зôйшлось кôлькасотъ людей зъ сусѣдныхъ сѣлъ. Пôдчасъ нарадъ влетѣвъ комісарь Вічковскій зъ чотирма жандармами и розôгнавъ зборы за те, що не повѣдомлено напередъ староства и що мѣжь згромаджеными були двѣ жѣнки. На замѣты, що вôдъ часу розписаня выборôвъ вôльно збирати ся въ кождôй порѣ и въ кождôмъ мѣсци безъ повѣдомленя староства, доказувавъ комісарь, що вôльно се тôлько самымъ выборцямъ, але жѣнкамъ и малолѣтнымъ не вôльно бути на нарадахъ, „bo to zgorszenie“. При тôмъ п. комісарь притикавъ ще зôбранымъ, що не треба людей туманити, лѣпше пильнувати рôлѣ нѣжь політики и т. и.

Стрыйске староство скликало на 8 с. м. пôдъ загрозою кары вôйтôвъ зъ писарями громадскими, не зважаючи на горячій часъ пôльныхъ робôтъ. На тôй „сесіи“ повѣдомлено вôйтôвъ про державну запомогу, говорено про зближаючѣ ся выборы зъ четвертои и пятои куріи, доручено вôйтамъ вôдозву про выборы та поученє староства о переведженю выборôвъ. Те все можна було полагодити письменно почтою. Але справа свобôдныхъ выборôвъ мабуть вымагала таки устного поученя...

Фреквенція середныхъ шкôлъ въ Галичинѣ.

На сей рôкъ шкôльный записало ся въ Галичинѣ до ґімназій 18.501 публичныхъ учениковъ. Въ минувшôмъ шкôльнôмъ роцѣ выносило число учениковъ 17.505, такъ що сегорôчный прирôстъ выносить 996. У Львовѣ и Краковѣ збôльшило ся число учениковъ незначно. Головный прирôстъ припадае на ґімназію въ Новôмъ Санчи и на рускѣ клясы въ тернопôльскôй ґімназіи [по 93 учениковъ], дальше на ґімназіи въ Тарновѣ [64], II. въ Перемышли [62], въ Бучачи [60] и Стрыю [59]. Перша кляса ново отвореної ґімназіи въ Дембици числить 53 учениковъ.

Въ бѣжучôмъ роцѣ отворено нову головну клясу кромѣ ґімназіи въ Дембици також въ ґімназіи въ Бучачу [теперь 7 клясъ] и въ рускихъ клясахъ ґімназіи въ Тернополи [теперь 3 клясы]. Прибули отже 3 головнѣ клясы. Число всѣхъ головныхъ клясъ въ ґімназіяхъ выносить теперь 251. Число клясъ рôвнорядныхъ збôльшило ся о 21, такъ, що теперь выносить 185.

До реальныхъ шкôлъ записало ся въ сѣмъ роцѣ 2892 публичныхъ учениковъ; а що число учениковъ въ тыхъ школахъ выносило въ минувшôмъ роцѣ 2758, то оказуе ся прирôстъ 134 учениковъ. Перша кляса ново заложенои реальнои школы въ Коросни числить 36 учениковъ.

Кромѣ Коросна отворено нову головну клясу въ реальнôй школѣ въ Ярославѣ [теперь 3 клясы] и въ Тарновѣ [4 клясы]. Прибули отже 3 головнѣ клясы. Всѣхъ головныхъ клясъ есть теперь въ реальныхъ школахъ 36. Число рôвнорядныхъ клясъ збôльшило ся о 1, такъ що теперь выносить 34.

Разомъ числять середнѣ школы въ бѣжучôмъ роцѣ 21.393 учениковъ, бôльше о 1130 якъ въ минувшôмъ роцѣ. Всѣхъ головныхъ клясъ есть 287, рôвнорядныхъ 219, разомъ 506 клясъ.

Показуе ся, що въ двохъ ґімназіяхъ рускихъ (въ Перемышли и Тернополи) зросло сего року число учениковъ, коли въ осталыхъ 31 ґімназіяхъ [27 польскихъ, 2 рускихъ у Львовѣ и Коломыи и 2 нѣмецкихъ] разомъ выносить сегорôчный прирôстъ 841 учениковъ. Є се доказомъ, яку слушнôсть мають тѣ наші приятелѣ, що за кождымъ разомъ, коли ходить о отворенє новои рускои ґімназіи чи властиво новыхъ рускихъ паралельокъ, горлають, що рускѣ клясы отворить ся хиба на те, щобы стояли пусткою. Зважити ще треба, якѣ то завсѣгды трудности робить ся при умѣщуваню новыхъ рускихъ клясъ або й теперь при умѣщеню цѣлои вже ґімназіи въ Коломыи. При такихъ, зовсѣмъ не конечностію выкликаныхъ, а скорѣйше умысно пôдставлюваныхъ трудностяхъ навѣть не дивно було бы, коли бы рускѣ клясы справдѣ стояли пусткою. Тымчасомъ противно: фреквенція въ нихъ зростае бôльше, нѣжь въ ґімназіяхъ польскихъ, котрѣ тѣшать ся всякою можливою, справдѣ батькôвскою опѣкою нашихъ властій. Мабуть „Буковина розширюе ся къ Сянови“ на перекôръ політицѣ польского кола!

Зъ руху выборчого въ краю.

Москвофілы, а въ першôмъ рядѣ „Галичанинъ“, котрый вôдъ початку своеи екзистенціи головно займавъ ся найзавзятѣйшими напастями на народовцѣвъ, теперь страшно побивае ся за „согласіемъ“. Якъ сторона, пôдносяча той окликъ, до пôдношеня его найменше есть вôдповѣдна и компетентна, такъ и метода еи така, що не тôлько доказуе нещирости цѣлои акціи, але якъ разъ способна хиба бôльше розъярювати. „Галичанинъ“, признаный орґанъ москвофільскои партіи и еи репрезентація, „Русскои Рады“ вразъ зъ еи „Совѣтомъ“, не пропускае майже анѣ одного числа, де бы не кидавъ инсинуаціями, клеветами и пôдозрѣнями на народовцѣвъ, не выдумувавъ або не перекручувавъ фактôвъ и т. д. Мы кôлька такихъ рѣчій въ „Галичанинѣ“ выказали, дальше о тôмъ писати не будемо, разъ — щобы оминати всьо, що непотрѣбно заострюе ситуацію, а друге — щобы не повалятися болотомъ, дотыкаючи его. Хто схоче собѣ выробити справедливый судъ, нехай прочитае нашѣ статьѣ и крутанину „Галичанина“ у вôдповѣдь намъ. Застерѣгаемо собѣ однакъ на дальше въ мѣру конечнои потребы выказувати грубшѣ дѣла „Галичанина“ и москвофілôвъ.

Зô Стрыя пишуть намъ:

„Дня 10 с. м. вôдбули ся въ Стрыю зборы делеґатôвъ повѣтôвъ стрыйского, жидачѣвского и дрогобицкого. Репрезентованѣ були обѣ партіи. Нарады надъ кандидатурою зъ IV. куріи були дуже горячѣ. Позаякъ зôбранѣ не могли згодитись на нѣякого изъ замѣсцевыхъ кандидатôвъ, длятого зô всею форсою старались наклонити д-ра Олесницкого або о. Давидяка до принятя сеи кандидатуры. Оба они вымовлялись довго, вкôнци однакъ, коли зôбранѣ признали мотивы д-ра Олесницкого оправдаными, о. Давидякъ приймивъ кандидатуру, а всѣ зôбранѣ поставили его однодушно кандидатомъ на выборчій округъ Стрый-Дрогобичь-Жидачѣвъ зъ IV. куріи. На V. курію округа Стрый-Жидачѣвъ-Бôбрка-Долина-Калущь-Турка поставлено кандидатомъ д-ра Андрея Коса, адвоката въ Калуша.

Зъ огляду на то, що всѣ народовцѣ тутъ однодушно згодились на кандидатуру о. Давидяка, заявили ся всѣ присутнѣ члены твердои партіи за тымъ, щобы ихъ сторонники въ Калуши-Долинѣ-Бôбрцѣ поперли такъ само однодушно кандидатуру проф. Романчука, котрого выбôръ признали зъ кождого погляду вельми пожаданымъ, и прирекли въ тôмъ напрямѣ здѣлати потрѣбнѣ кроки въ зарядѣ своеи партіи.

Въ виду сихъ ухвалъ зôбраный опôсля выдѣлъ „Пôдгôрскои Рады“ затвердивъ на IV. курію кандидатуру о. Давидяка, а на V. курію д-ра Андрея Коса.

---

(3)

Враженя зъ нашого театру.

Пише *Євгенъ Мандичевскій.*

(Конець.)

Деякѣ особы, хотяй зачисляють ся впрочôмъ до лучшихъ силъ, не вмѣють повертати ся на сценѣ. Коли котра зъ нихъ вôдделкламуе свою ролю, здаесь ѣй, що вже и скôнчила свою задачу, якъ той ученикъ, котрый, нинѣ пытаный, гадае, що вже нема обовязку брати участи въ науцѣ, бодай якійсь часъ, доки знову на него черга не прийде. Примѣромъ панна Бучманôвна, котра показала богато здôбностій и розпоряджае досыть приятнымъ, мягкимъ голосомъ, а мае лишь сю хибу, якъ и панѣ Рубчакова, що не додержуе темпа — въ роли Анисѣ въ драмѣ А. Толстого „Власть тьмы“ пôдчасъ сватаня розглядаесь то публицѣ, якъ бы се лежало въ еи роли. Кромѣ того лучилось менѣ чути вôдъ одного члена театральнои дружины, що коли выповѣсть свое, то вже вôльно ему робити, що хоче — и розглядатись и забавляти ся зъ другими, хотяй се до акціи цѣлкомъ не належить. Є се дуже велика хиба и режісерія повинна на ню звернути пильну увагу, бо не тôлько поодинокѣ особы и ихъ мовы та розмовы вплывають на нашъ умъ и на нашу уяву, але й гармонійна цѣлôсть. Сли въ тôй цѣлости потворять ся поодинокѣ ґрупы и стануть на свою руку уряджувати представленє окремои штуки, чи акціи, то на тôмъ терпить не лишь публика, котра бажае за свои грошѣ побачити артистично выкôнчену рѣчь и любуватись идеально-гармонійною красою, але й авторъ, бо сейчасъ и штука тратить въ очахъ критики на вартости. Однакъ зъ другои стороны не повиннѣ артисты забувати на те, що они не мертвѣ колоды, а живѣ люде, отже повиннѣ старатись вложити у кожду штуку свою душу и оживити акцію умѣлымъ спôвдѣланемъ. Такъ само, якъ добра выстава пôдносить вартôсть штуки — примѣромъ „Скапаный свѣтъ“, котрый яко цѣлôсть не мае вызначнои вартости и є лишень штучнымъ злѣпленемъ пару ситуацій, обчисленыхъ на ефектъ, та илюстрацій до житя мазурского народу*), выйшовъ за-для доброго зôграня надеподѣвано добре — такъ само и лихе пôдготовленє та недбала выстава можуть найлучшу штуку до неможливости знищити — примѣромъ „Сербинъ“, котрый полишивъ найгôрше враженє, а прецѣнь мôгъ далеко лучше выйти, бо не є нѣ пôдъ зглядомъ змѣсту, нѣ выконаня гôршій вôдъ „Нещасного коханя“, котре порушило сильно умы видцѣвъ, бо деякѣ мякшѣ стали навѣть плакати. Се все зависить вôдъ режісеріи и совѣстнои, ревнои, невтомимои працѣ артистôвъ. А чей-же сеся праця и для нихъ безъ овочѣвъ не полишить ся! Бо й добра слава щось варта, хочь-бы для того самого, що можна колись высше станути и поправити свое матеріяльне положенє.

Краснѣ поступы завважавъ я у п. Косевои. Въ „Чумакахъ“ вôдограла вона знаменито бабу Бушлю, а въ „Скапанôмъ свѣтѣ“ показала также свôй талантъ и вôдкрыла деякѣ новѣ стороны своеи артистичнои душѣ, хочь въ еи роли було лишень бульбу теребити и въ печи топити. Коли-бъ схотѣла тôлько такъ дальше працювати надъ собою, то могла бы выбитись на першѣ мѣсця. Не зле представлялесь и п. Петровичь на сценѣ. Голосъ мае слабый, але приятный и звучный. Хто знае, чи не прийдесь ему заняти мѣсце котрого зъ уступившихъ спѣвакôвъ — пп. Григоровича и Ольшаньского, котрѣ также полишили по собѣ краснѣ спомины. Передовсѣмъ першій зъ нихъ вызначаесь красными прикметами и є надѣя, що коли перейде школу спѣву, займе одно зъ виднѣйшихъ мѣсць на сценѣ.

Загалъ трупы представлявсь добре. Хоры знаменитѣ, танцѣ прекраснѣ. Лише треба бы на деякѣ дрôбницѣ звернути увагу. Годѣ менѣ ще разъ не завернути до пересады, котра разить найбôльше въ штукахъ народныхъ, де ходить о схарактеризованє мужикôвъ. Нашѣ мужики певно въ нѣякихъ сторонахъ такъ не ѣдять, якъ се намъ показувавъ п. Шеремета. Впихати цѣлу ложку ажь по держакъ въ ротъ — се вже неприродно. А пити чарку по чарцѣ, якъ се п. Стадникъ робивъ, не потрафить также нѣхто, навѣть найгôршій пяниця, а тымъ бôльше молодый учитель, котрого „не вчили сего въ семинаріи“. Або п. Ґембіцкій въ роли выслуженого солдата Митрича у „Власти тьмы“ цѣлкомъ непотрѣбно выпорпуе собѣ зъ помѣжь пальцѣвъ болото, скинувши онучки. Се вже крайна неестетичнôсть!

Артисты не повиннѣ нѣ на одну хвилльку забувати, що вони не грають для выкликуваня гомеричного смѣху на ґалеріи, але повиннѣ все мати на тямцѣ, що задачею ихъ есть вѣрно схарактеризувати и вôддати порученѣ имъ ролѣ. Головно повиннѣ се памятати молодѣ силы, бо коли втягнуть ся вже въ одинъ способъ граня, то трудно имъ прийде опôсля позбутись непотрѣбныхъ навычокъ.

А наконець слôвце до дирекціи. Треба бы конче постаратись о якійсь краснѣ и новѣ декораціи, та такѣ, щобы вôдповѣдали, а бодай наближались до вымогъ новочаснои сцены. Сли вже обчѣ, кулісовѣ стѣны мусять лишитись, то чи не можна бы бодай якусь одостайнôсть завести? А то пару разôвъ такъ було, що двѣ заднѣ стѣнки представляють лѣсъ, а передна фронтова якоесь палаты чи сальону. Дальше неприродно выглядае стѣнка зъ вôкномъ, бо сягае тôлько до половины высоты прочихъ декорацій, та разъ навѣть вывалилась и треба було доперва гуртуватись коло тои руины и пôдводити еи въ гору. Также головна задня стѣна не все є допасована. Примѣромъ у бѣлый день свѣтивъ мѣсяць на небѣ, и то два разы въ „Власти тьмы“. А то вже не дрôбниця!

Такъ само повинна бы дирекція, чи режісерія подбати, щобы на алярмъ не бити въ покрышку чи кварту, а выпайти щось иншого, що бôльше пригадувало бы голосъ звона. А при стрѣляню треба бы ужити дрôбку пороху, бо самого капсля за мало чути, а се выкликуе бôльше комічне, чимъ траґічне враженє.

Дирекція повинна собѣ поставити за мету — пôднести рускій театръ, бодай до тои высоты, яку вôнъ уже разъ осягнувъ бувъ за славныхъ управителѣвъ Ив. Гриневецкого

---

*) Чи не переборщено? — *Ред.*

[Сеся акція, поведена безъ порозумѣня зъ Народнымъ Комітетомъ, есть незрозумѣла и выдае ся політично наивною. Поминувши вже принципіяльну сторону справы, на щирость заявы „твердои партіи“ въ Стрыю за проф. Романчукомъ чей не вказуе обставина, що „Галичанинови“ навѣть не донесли о нѣй, и вôнъ, пишучи про поставлене кандидатуры о. Давидика, зовсѣмъ нѣчо о нѣй не згадавъ. Пôсля попередного донесеня „Галичанина“ — „тверда партія“ въ Болехôвщинѣ загрозила навѣть, що усуне ся вôдъ выборôвъ, коли-бъ поставлено кандидатуру проф. Романчука.]

— —

Зъ Ярослава пишуть намъ:

На рускôмъ приходствѣ въ Ярославѣ вôдбули ся дня 8 с. м. першй довѣрочнй передвыборчй зборы при участи 20 священикôвъ, около сотки запрошеныхъ найвиднѣйшихъ рускихъ селянъ зъ цѣлого повѣту и кôлькохъ мазурôвъ, мѣжь ними бувшого посла Цены. Якій бувъ порядокъ цѣлого вѣча, кого выбрано до комітету и т. д., о тôмъ напише вамъ певно хто иншій; я подамъ лише яко безсторонный свѣдокъ то враженє, яке зробили на мене цѣлй тй зборы.

Зъ горы зазначу, що Ярославщина такъ занедбана, ажь встыдно. Чому интелігенція въ повѣтѣ така байдужна, чи оспала, — чому она не чуе потребы заснованя якогось політичного товариства, котре бы людій розбудило, напередъ приготовило до всякои політичнои акціи, отворило имъ бодай трохи очи на народнй справы, права и обовязки, сего я не розумѣю. Доперва коли правительство розпише вже якісь выборы, коли стояловцѣ и соціялісты перейдуть повѣтъ вширъ и вздовжь, тогды ярославскй Русины по довгôмъ намыслѣ скликують остаточно собѣ зборы, спросять селянъ и вôдкликують ся до ихъ народного почутя, взывають, щобы згôдно голосували на того або сего кандидата, щобы не допустили хрунѣвъ на выборцѣвъ и т. п. Алежь, ради Бога, вôдки мають селяне набрати того почутя, коли вы навѣть не старали ся у нихъ выробити его? Якъ можете жадати, вы интелігенція, вôдъ селянъ солідарного поступованя, коли вы самй найбôльше грѣшите въ тôмъ взглядѣ? Въ понедѣлокъ въ Ярославѣ вы дали незбитый доказъ такои незрѣлости політичнои, такого браку такту передъ своими власными людьми, невырозумѣлости для другихъ и браку орієнтованя въ ситуаціи повѣтовôй, що хиба здвигнути плечима и рукою махнути.

Для поясненя пригадаю пов. читателямъ, що Ярославъ выбирае посла зъ IV. курія спôльно зъ Чешановомъ и Русины становлять разомъ абсолютну бôльшôсть, отже можуть навѣть безъ ярославскихъ мазурôвъ выбрати свого посла. Мимо того не выбрано ще анѣ разу Русина, а то, якъ я вже згадавъ, зъ причины браку орґанізаціи зô стороны рускои, зъ чого при послѣднихъ выборахъ скористали стояловцѣ, йшли вôдъ села до села, зъєднали собѣ рускихъ селянъ и хотяй була велика пресія, выбрано мазурского хлопа Цену, стояловця. Такъ само и теперь рушили ся вже давно не тôлько стояловцѣ, але й соціялісты, и першй поставили Цену а другй Петра Новаковского зъ Торокъ [повѣта перемыского].

Мимо того ярославскй Русины боячи ся, щобы случайно не стратити почесной назвы „пôзныхъ Ивановъ“, ще не конче спѣшили ся, оглядали ся одинъ на другого, ажь вкôнци спросили селянъ и зôйшли ся. Та най тамъ! лучше пôзно, якъ нѣколи. Однакъ коли вже зôбрали ся въ такъ важнôй справѣ, то вôльно було надѣятись вôдъ нихъ великои поваги въ трактованю рѣчи; имъ треба було призадумати ся надъ тымъ, що коли можливый въ Ярославщинѣ выбôръ руского посла, то на то треба доконче посвятити личнй амбіціи, зрезиґнувати зъ вузкоглядныхъ партійныхъ забаганокъ, забути о своѣмъ „я“, а на спôльнôмъ прапорѣ глубоко вырѣзати девізу: „лучѣмъ ся для добра загалу“, бо лишь тогдѣ побѣда можлива. Та замѣсть такого духа бачимъ я, на жаль, два непримиримй таборы, вправдѣ о дуже нерôвныхъ силахъ, однакъ въ завзятости досконалыхъ. Именно переважна бôльшôсть, идучи вже за Чешановщиною, котра вôдъ кôлькохъ тыжднѣвъ взяла ся добре до роботы и всѣми силами працюе въ користь д-ра Стахуры, поставила такожь тую саму кандидатуру. Тымчасомъ кôлькохъ зô священикôвъ, ображеныхъ тымъ, що Чешановщина така несальонова и не оглядаючись на Ярославцѣвъ, взяла ся до роботы на власну руку, выступила на перекôръ зô своимъ кандидатомъ, поставили д-ра Антоневича и навѣть спровадили на тй зборы. И зачали ся такй горячй розмовы, що всякій парляментъ австрійскій въ кутъ передъ ними! Ажь вкôнци селяне взяли ся до утихомиреня тыхъ отцѣвъ духовныхъ и щобы укоськати обѣ стороны, пôддали гадку: поставити д-ра Стахуру въ IV. курія, а д-ра Антоневича въ V-ôй. Прошу собѣ представити яке було положенє обохъ кандидатôвъ! Ну, даруйте отцѣ, вы могли мати навѣть добрй интенціи, але зъ поважныхъ людей такъ не кпить ся! Бо зваживши, що Чешановщина вже теперь зъ дороги и не заверне ся и вôдъ свого кандидата не вôдступить, тымъ бôльше, що не мае потребы; зваживши дальше, що повѣтъ ярославскій зъ причины оспалости интелігенціи занедбаный и непевный, пытаю ся: якъ можна анґажувати д-ра Антоневича, котрого выбôръ, самй знаете, въ тôмъ окрузѣ нѣякимъ свѣтомъ не можливый? Тому вôнъ, яко бувшій парляментарястъ, скоро найшовъ ся въ ситуаціи, выбавивъ всѣхъ зъ клопоту, зрѣкаючи ся кандидатуры.

Тымъ чиномъ лишивъ ся одинъ кандидатъ д-ръ Стахура. Се чоловѣкъ щирый, мовь слеза чистый, зъ горячимъ серцемъ рускимъ, зъ повною охотою до працѣ, а при тôмъ такій для кождого вырозумѣлый, що хиба личный ворогъ або клеветникъ мôгъ бы ему щось закинути. Длятого коло него повиннй зôйти ся всѣ безъ огляду на партійнй переконаня, кождый, въ чиихъ жилахъ плыве кровь руска, бо найменше розбите голосôвъ по сторонѣ рускôй причинить ся до побѣды Поляка. И если вôнъ теперь упавъ бы, то Ярославцѣ выставлять собѣ свѣдоцтво, що имъ не ходить о посла Русина, але о показанє свого „я“, що до патріотичного посвяченя своихъ правъ они не спосôбнй навѣть въ такôй рѣшаючôй хвили та що у нихъ ще глубока пôвнôчь — до дня дуже далеко!

В.

— —

Зъ Рудеччины пишуть намъ:

Въ нашôмъ повѣтѣ рухъ передвыборчій вже зачавъ ся на добре.

Дня 22. вересня с. р. вôдбули ся передвыборчй довѣрочнй зборы на Романôвцѣ, на котрыхъ селяне и священики сторонництва національно-демократичного [москвофілы выступили зъ хаты нарадъ] поставили кандидатуру о. Мих. Зубрицкого, пароха зъ Мшанця.

На день 10. с. м. скликали священики москвофілы знову зборы передвыборчй на Романôвку. Мимо прикрыхъ роботъ въ поли явило ся зъ цѣлого повѣту до 90 делеґатôвъ селянъ та мѣщанъ и 16 священикôвъ. Приѣхавъ и кандидатъ о. Мих. Зубрицкій. Делеґаты були дуже оживленй и пôдчасъ нихъ показала ся поступовôсть селянъ, а зацофанôсть деякихъ москвофілôвъ священикôвъ. Примѣромъ обурювали ся на „радикалізмъ“ о. кандидата, коли сей казавъ, що выбраный посломъ буде старати ся о зменшенє сталого вôйска, о скороченє лѣтъ службы въ вôйску, о скасованє всѣхъ податкôвъ а заведенє одного прогресивно доходового, и т. д. Остаточно ухвалено: 1) поступати безъ взгляду на партіи однодушно при сихъ выборахъ до рады державнои и вôзвати до такого поступованя другй повѣты округа выборчого; — 2) ухвалено пôдпирати всѣми силами кандидатуру о. Мих. Зубрицкого зъ Мшанця [тôлько вложено на него обовязокъ постаратись о затвердженє его кандидатуры въ Русскôй Радѣ у Львовѣ [Народный Комітетъ затвердивъ уже его кандидатуру]; 3) ухвалено урядити кôлька зборôвъ передвыборчихъ въ рôзныхъ кутахъ повѣта, а головнй зборы въ Рудкахъ и Комарнѣ. Выбрано комітетъ выборчій и аґітаційный, а его головою о. Стефана Онишкевича зъ Хишевичъ. Треба пôднести великій тактъ и щиру волю о. Стецева зъ Чайковичъ, котрый потрафивъ своихъ сторонникôвъ (москвофілôвъ) привести до спôльнои роботы передвыборчои.

[Въ повысшôй дописи сказано, що на кандидата о. Зубрицкого „вложено обовязокъ постаратись о затвердженє его кандидатуры въ Русскôй Радѣ у Львовѣ“. — Такого обовязку не можна вкладати на кандидата, попросту тому, що вôнъ є несповнимый. Якъ мае кандидатъ о се старати ся? Коли сторонникамъ Русской Рады иде о то, щобы ихъ кандидатъ бувъ затвердженый нею, то они повиннй о се старати ся!]

Передвыборчй зборы въ Рудецкôмъ повѣтѣ вôдбудуть ся въ слѣдуючихъ громадахъ:

1) въ Манастирци 18 с. м.
2) въ Грôмнѣ 19. с. м.
3) въ Чуловичахъ 20. с. м.
4) въ Купновичахъ 22. с. м.
5) въ Загôрю 23. с. м.
6) въ Чайковичахъ 24. с. м.
7) въ Гошанахъ 25. с. м.

Просять ся Всч. оо. духовныхъ и пп. выборцѣвъ тыхъ громадъ, якъ и сусѣднихъ селъ, явити ся на сихъ зборахъ найчисленнѣйше, все о 12 годинѣ въ полудне.

За комітетъ *Стефана Онишкевичъ* парохъ зъ Хишевичъ.

— —

Зъ Равы-рускои:

Дня 8 с. м. вôдбули ся въ Равѣ-рускôй передвыборчй зборы, щобы остаточно порѣшити кандидатуры на курія V и IV. Зборы були досыть численнй. Зъ равского повѣту явило ся до сто селянъ и 10 священикôвъ. Вôдпоручникôвъ було: зъ сокальского повѣту двохъ (д-ръ Петрушевичъ и Ив. Драґанъ зъ Тудорковичъ), зъ жовкôвского трехъ (д-ръ Король, о. І. Долошицкій и Данило Микелита зъ Бутинъ), а зъ каменецкого и брôдского не було нѣкого. На V курію (Броды и т. д.) селяне конечно домагали ся кандидатуры хлопа, мовили: „най хочь разъ выберемо си хлопа!“ и поставили кандидатуру п. Данила Микелиты зъ Бутинъ, котру той принявъ и постановивъ за собою поаґітувати. На IV курію (Жовкôвъ-Рава-Сокаль) порѣшено пôдпирати кандидатуру д-ра Михайла Короля, котру той такожь принявъ. Теперь розходить ся о розумну а енерґічну аґітацію, а рускй кандидаты певно перейдуть.

При сѣй нагодѣ пригадуемо Русинамъ равского повѣту, щобы не забули прибути на вѣча: въ Маґеровѣ дня 11 с. м., въ Немировѣ 18 с. м. и въ Равѣ-рускôй 22 с. м. — Дальше оповѣщаемо, що дня 25 с. м. о 12 годинѣ въ полудне вôдбудуть ся передвыборчй зборы въ Угновѣ въ домѣ Давида Каца. На всѣ тотй зборы чи тамъ вѣча зволять явити ся такожь кандидаты. Коли народъ выбирае пословъ, то хоче посольскихъ кандидатôвъ бачити и почути вôдъ нихъ слово. Кандидатъ може собою найлѣпше и найбôльше поаґітувати. Навѣть и сей кандидатъ, що вже народови досыть знаный, не смѣе поспехати показати ся передъ народомъ.

Отсею дорогою подаемо такожь до вѣдомости выборчимъ комітетамъ въ Каменеччинѣ и Брôдщинѣ о порѣшеню кандидатуры на V курію.

(Прочй рускй часописи звольять се перепечатати.)

О. *Иванъ Киприянъ.*

— —

Зъ Городенщины пишуть намъ:

Минувшои суботы (6 с. м.) вôдбувъ ся передвыборчій зборъ въ Гарасимовѣ. На тôмъ зборѣ выголосивъ ч. Никола Калинъ зъ Чортôвця промову, яку годить ся подати ширшôй публицѣ для пôзнаня поглядôвъ и бажань интелігентного нашого мужика.

Ч. Никола Калинъ мовивъ:

Дорогй Братя Русины!

Важна хвиля надôйшла для насъ Русинôвъ, а особливо для насъ селянъ. Рада державна, якъ знаемъ, розвязана и наступають новй выборы: 13-ого грудня зъ пятои загальнои курія, а 17-ого зъ четвертои, хлопскои.

Той розвязаный парляментъ нѣчого для народу не зробивъ доброго, але й не доживъ свого часу. Та й не дивуймо, що ему такъ повело ся, бо вôнъ бувъ выбраный не зъ волѣ народу, але навѣть зъ кровавôвъ кривдôвъ народу. Бо зъ цѣлои рускои Галичины увôйшли до парляменту зъ четвертои, хлопскои и зъ пятои загальнои курія не заступники, а вороги народу — не хлопско-рускй послы, але польскй паны та ихъ прихвостнѣ барвѣнщуки. А по своѣй воли нашъ рускій народъ выбравъ заледво трохъ пословъ.

Теперь при сихъ наступаючихъ выборахъ треба намъ хлопамъ взяти ся инакше до роботы въ руху выборчôмъ. Бо въ нововыбранôмъ парляментѣ буде рѣшатись: чи зломить ся вже разъ панска сила, чи може ще на намъ довго надъ народомъ старшувати.

Такъ зле, якъ рускому хлопови, не є нѣкому въ цѣлôй Австріи. Нужда та горе доѣли нашому мужикови до краю. Тысячь-моргôвй ланы родять у насъ збôже, а нашъ хлопъ не мае що ѣсти. Безконечнй лѣсы залягли нашъ край, а нашъ хлопъ не мае при чôмъ мізерныхъ кôлька бараболь спарити.

Рускій хлопъ на кождôмъ кроцѣ въ поневѣрцѣ и погордѣ. Пошторкуе и ганьбить его леда якій писарина або сурдотовець, а жидôвскй всякй и иншй пявки пють зъ мужика остатну кровь.

Рускій хлопъ дае податокъ, кормить жовняры, дае рекрута, тожь и належить ся ему выбрати, своихъ заступникôвъ-пословъ, котрй бы его щиро заступали вôдъ всякихъ кривдъ. Але чи мы такъ маемъ? Де тамъ! коли надъ нами є опѣкуны не прошенй — польскй паны дѣдичѣ, котрй въ сихъ рокахъ такъ нами заопѣкували ся, що мы далѣ всѣ повтѣкаемъ до Бразиліи та до Канады.

Хрунями и рѣжными міхаництвами [махерствами — *Ред.*] выбранй такй паны послы дбали тôлько о свôй интересъ, абы панамъ було добре, абы свои кишенѣ набивати, а всякй тягарѣ звалити на хлопôвъ.

А теперь рускй хлопы наставъ обрахунокъ. А симъ обрахункомъ будуть наступаючй выборы. Тожь добре розважити треба, кому дати ключь вôдъ нашои дальшои долѣ абы-мъ вôдтакъ не нарѣкали самй на себе.

Бѣда наша знову въ тôмъ, що хрунѣ не всѣ выгинули. Нема вже ихъ такъ богато, якъ було тыхъ выборôвъ, бо котрй були старшй повмирали, а троха поѣхало до Канады на танчй ковбасы, а деякй х рують, що си переѣли ковбасъ ще при тыхъ выборахъ, а вже богато навертають ся, бо имъ щось такожь не смакують майораты и окружнй вôты.

Але мы ихъ лишѣмъ! Теперь намъ бы ся старати, абы мы, руснй хлопы, щиро займали ся въ руху выборчôмъ — кожде село наше абы мало комітетъ, щобы повыходили добрй и щирй люде, не хрунѣ и запроданцѣ.

Аґітувати повиннй мы за добрыми и щирыми для хлопа людьми, теперь, коли часъ, и покажѣмъ нашимъ лютимъ ворогамъ, що они насъ не зломять и що хлопъ не дасть себе пôдъ ноги взяти.

Станьмо всѣ якъ оденъ до выборôвъ, бо выборы — то вôйна хлопôвъ а польскихъ панôвъ, а якъ на вôйнѣ нема пардону, такъ при выборахъ мусить хлопъ стояти за своимъ правомъ, котре ему належить ся.

Якъ будемъ крѣпко стояти при сихъ выборахъ, то выйдуть послы, котрй не будуть служити Ляхамъ, але свому народови, котрый давъ имъ довѣре. И щобы домагали ся викупу паньскихъ ґрунтôвъ на рѣчь руского народа, подѣлу Галичины, загального безпосередного голосованя и скасованя всякихъ несправедливыхъ драчь — а чей же знайдуть ся у насъ такй люде, на котрыхъ можна бы намъ хлопамъ спустити ся.

Наша Городенщина повинна при сихъ выборахъ показати, що и въ нѣй жиють рускй люде и щобы жаденъ Ляхъ намъ не пхавъ ся на посла, бо мы его не хочемъ! Мы маемъ свои рускй люди, на котрыхъ можемъ спустити ся. Мы панамъ до ихъ выбору не мѣшаемъ ся, тожь чого вони намъ мають мѣшати ся? Мы ихъ на опѣкунôвъ не хочемъ! Вони най собѣ перше опѣкують ся своими обшарами дворскими, щобы не йшли такъ въ жидôвскй руки, а мы хлопы дамо собѣ раду безъ нихъ.

И ще разъ кажу: не спѣть, Русины-мужики, бо важна и ховска стежка для насъ теперь! Користаймо зъ нашихъ правъ, котрыхъ намъ ще не вôдняли! А въ єдности наша мужицка сила!

— —

Зъ польскими дневниками записуемо отей вѣсти:

На V. курію львôвску постанили оногды делеґаты львôвскихъ католицкихъ товариствъ робôтничихъ и ремѣсничихъ кандидатуру Игн. Витошиньского, зелѣзничого робôтника.

Въ V. курія Самбôръ-Дрогобичь гадае кандидувати бувшій посолъ зъ IV. курія Кесиоф. Охримовичь. — Дня 9. с. м. вôдбули ся въ Дрогобичи зборы скликанй соймовымъ посломъ Леонардомъ Висневскимъ, членомъ и делеґатомъ „центрального комітету“, для выбору мѣсцевого комітету выборчого и делеґата на зъѣздъ повѣтовыхъ и мѣскихъ делеґатôвъ до центрального комітету. Выбрано мѣсцевый комітетъ, зложеный зъ 36 членôвъ, до котрого вôйшло шѣсть рускихъ селянъ. На делеґата на зъѣздъ центрального комітету, котрый збере ся дня 18. с. м. у Львовѣ, выбрано п. Леонарда Висневского.

На зборахъ повѣтовыхъ въ Добрôй повѣту добромильского громадскій писарь Крайникъ поставивъ на IV. курію округа Добро-

---

и Ив. Биберовича, а плекаючи не тôлько народню штуку, але побôчь неи такожь и чужосторонну, такъ давнѣйшу якъ и новѣйшу, стати розсадникомъ просвѣты и науки по нашихъ занидѣлыхъ мѣстахъ и мѣсточкахъ. Нашому народови — чи то селянамъ, чи мѣщанамъ — не лишь оперетки треба, але й поважнои комедіи та клясичнои драмы, щобы налюбувавшись при одныхъ спѣвомъ и музикою, загрѣли при другихъ свои серця и брали ся до працѣ народнои ревнѣйше та охотнѣйше, чимъ до теперь. Сли театръ не сповнить сеи задачѣ, то не пôдôймесь ни певне нѣхто зъ лучшимъ и певнѣйшимъ успѣхомъ. Сповненя тои задачѣ можна безъ сумнѣву надѣятись вôдъ теперѣшнои дирекціи, котра стрѣнула не лише въ кругахъ Русинôвъ, але й Полякôвъ симпатію, и вже въ першихъ початкахъ свого правленя, показала, що ни заходы неустануть безъ успѣхôвъ. Нехай же не опускають ни силы на тôй мандрôвцѣ, котру въ-перве зачала зô своею маленькою горсткою щирыхъ и трудолюбивыхъ талантôвъ, а коли за рôкъ знову загостить до насъ, сподѣемо ся, що похвалить ся здобутками, якй выборе собѣ пôдъ новымъ своимъ стягомъ. Тогдѣ, дасть Богъ, здѣйснять ся нашй мрѣѣ и змаганя — повитаемо васъ у своѣй власнôй святини — наша Мельпомена пригорне радо тыхъ, що вытревали до кôнця..

Львôвъ 8. X. 1900.

маль-Перемышль-Мостиска кандидатуру Андрѣя Несевича, господаря зъ Доброи шляхотскои. Зборы приняли се внесене. Несевичь згодивъ ся кандидувати, коли не лише въ добромильскôмъ, але и въ другихъ двохъ повѣтахъ люде заявлять ся за нимъ.

Давно передвидженый конець.

Обѣ полудневo-африканьскѣ републики: Трансваль та Оранія — вже не истнують. На тероторіяхъ, де мужицкій та патріярхальнымъ способомъ живучій нарôдъ Бурôвъ, живъ свобôднымъ та вольнымъ житємъ — нема вже самостôйныхъ державъ, а натомѣсть повстали двѣ „кольоніи": Вааль-Ріверъ-кольонія и Оранія-Ріверъ-кольонія.

Правда!.. ще малѣ купки завзятыхъ и здетермінованыхъ бурскихъ патріотôвъ пôдъ командою Девета та Олівіера мчать ся зъ мѣсця на мѣсце на самôй схôднôй межи Трансвалю, въ сумежныхъ изъ португалійскою територією горахъ — та шарпають англійскихъ ґенералôвъ то Буллера то Гунґера — то иншихъ. Та се останнѣ судороги добитого боєвника, що вмираючи зô славою, не складае оружя до послѣднои хвилины.

Правда!.. ще бурскій комітетъ въ Европѣ оголошуе манїфесты до народôвъ Европы та взывае ихъ „йти на помôчь и ратувати бурску свободу". — „Вѣримо, — що голосъ нашъ не перелунае безвôдгомонно" — такъ кôнчать они свôй манїфестъ.

Та правда и се, що старый Крюґеръ уступивъ вже изъ поля борбы и по цѣлорôчнôй тяганинѣ та трудахъ, вычерпаный и зломаный, вôдпочивае на португалійскôй територіи въ Льоренцо-Маркізъ; та правда и се, що стара Европа, яка вмѣла зъ „спôвчутємъ" приглядати ся наче якому цирковому видовищу нерôвнôй борбѣ піґмея зъ велитнемъ — та стара Европа не кивне и пальцемъ, абы ратувати якихсь тамъ екзотичныхъ Бурôвъ.

Читати цѣкавѣ новины, якъ Кроне вызывае ся Англичанамъ, вôдчувати злобну втѣху, коли полудневo-африканьскѣ хлопы перетрѣпали часомъ джентельменôвъ, подивляти стратеґічнѣ хитрости Девета — га! чому-жь бы мала Европа жалувати собѣ враженѣ! — Але мѣшати ся въ ту справу що вже напередъ задецидована, ратувати се, що гине — а! такъ наивною Европа не була! А конець бувъ ясный!

Не можна было сумнѣвати ся, що остаточно чи по роцѣ чи по двохъ, чверть міліонова англійска навала мусѣла желѣзнымъ обручемъ здавити горстку бурскихъ войникôвъ.

Се-жь остаточно справа такъ звычайна! Сильнѣйшій давить слабшого! Англичане сильнѣйшѣ — такъ здавили слабшихъ Бурôвъ, безперечно слабшихъ — помимо всеи ихъ завзятости та патріотизму. Не треба забувати, що Бурôвъ є всего 800 тысячь душъ — а що зъ другого боку сама Англія мае 30 міліонне населене.

О що-жь ходило тôй войнѣ? О культуру! о поступъ! о гуманнôсть! — репетують Англичане пôдъ проводомъ великого дандеса Чемберлена. О гуманнôсть боремо ся! — верещали англійскѣ дневники черезъ цѣлый часъ войны, мотивуючи єи незгодою Бурôвъ на бажаня „уітляндерôвъ" себъ-то імміґрантôвъ — головно Англійцѣвъ — що до наданя имъ правъ горожаньскихъ, въ першôй лініи права голосованя. — Безперечно є певна въ тôмъ рація! Сѣ „уітляндеры" жиють вже роки на бурскôй земли; працюють тамъ, збогачують край — а имъ не хотѣло автохтонне бурске населене дати нѣякого вплыву на державнѣ справы. Та не можна знову брати того такъ „по справедливости" — божь и не диво коли Буры не мали охоты давати ся майоризувати численнѣйшому вôдъ нихъ наплывовому елементови.

Нещастє Бурôвъ въ тôмъ, що ихъ край се одинъ великій кусень золота! Рѣдко де найде ся яка друга країна на свѣтѣ, щобы була обильна въ всякѣ дары живои и мертвои природы, якъ Трансваль та Оранія. Земнѣ глубины крыють міліярдовѣ богацтва: діяманты и золото. Сама земля плодовита безмежно, зъ буйною та розмаитою фльорою — а все те пусте, де-не-де засѣяне рѣдкими фармами, рѣдко де захоплене лемѣшемъ. И якъ же-жь можь було Англійцямъ терпѣти таке добро пôдъ бокомъ! Якъ же було имъ глядѣти на се, якъ такѣ безмежнѣ богацтва марнують ся неексплоатованѣ. И чи-жь не природно, що въ нихъ засвербѣла рука та они простягли єи по близьке богацтво. Та и англійскѣ фабриканты, особливо Чемберленъ, властитель великаньскихъ прядѣлень, чи-жь и они не хочуть зарабляти. Певно, що хочуть! — коли-жь такъ, то зô звужуванємъ експортового рынку въ иншихъ сторонахъ земли, де до конкуренціи зъ ними станули французскѣ, нѣмецкѣ, російскѣ, американьскѣ, ба! и японьскѣ фабриканты — мусѣли они найти собѣ новѣ рынки — а якъ не по доброму, то силою. Не годить ся забувати, що и широкимъ масамъ англійского народу то-жь залежало на завойованю полудневo-африканьскихъ републикъ, бо въ послѣдныхъ рокахъ справдѣ душно ставало англійскому промыслови. Шалена а чимъ разъ то бôльшаюча конкуренція иншихъ краѣвъ грозила застоємъ въ англійскôй продукціи страшною кризою, що пхнула бы міліоны истотъ въ нужду. Теперь же стало просторнѣйше: є просторы, новѣ пôдприємства, новѣ богацтва, новѣ рынки, — однымъ словомъ є можливôсть дальшого успѣшного розвою англьо-саскои расы.

Та зъ другого боку справа зъ Бурами ще не скôнчена. Сей конець се початокъ нового. До англійскихъ полудневo африканьскихъ займищь, що въ нихъ бôльшôсть населеня Африкандеры се-бъ то давнѣ голяндскѣ осадники, елементъ ворожій Англіи та зъ самыми сепаратистичными тенденціями, — прибувають ново пôдбитѣ землѣ зъ невдоволенымъ, на силу покоренымъ, несупокôйнымъ та сильно патріотичнымъ бурскимъ населенємъ. Африкендеры та Буры се властиво двѣ галузы одного народу. Прилучене бурскихъ републикъ до англійскихъ займищь скрѣпляе значно опозиційнѣ и сепаратистичнѣ елементы въ полудневôй Африцѣ, що будуть стремѣти до выборення собѣ якъ найбôльшои независимости вôдъ Англіи — хто знае, чи й не до утвореня „Сполученыхъ Державъ полудневои Африки" — якъ се вже мрѣють горячѣйшѣ зъ Африкандерôвъ.

Кабінетна кріза въ Япанѣ.

Недавный то часъ, — бо було се сейчасъ по хіньско-япаньскôй войнѣ — якъ япаньскій спеціяльный посолъ марґрафъ Іто, ѣздивъ на пекіньскій дворъ, абы тамъ, на пострахъ Россіи та Англіи, наклонити Хіны до союза противъ Европѣ. Та спôльнымъ интриґамъ высше згаданыхъ державъ, (двохъ впрочѣмъ непримиримыхъ ворогôвъ) удало ся помотати дипльоматичну тканину Япанцѣвъ — и недопустити до небезпечного аліянсу.

Та въ теперѣшнôй хіньскôй суматосѣ Япанцѣ поступали противъ Хінъ все зъ певною резервою. Якъ зъ одного боку не давали ся випередити въ нѣчôмъ европейскимъ державамъ, а навѣть старали ся въ цѣлôй справѣ заняти домінуюче и самостôйне становиско, такъ зъ другого боку все були готовѣ до найскоршого заключуваня мира и найбôльшихъ уступокъ для Хінцѣвъ.

Та всежь годѣ було Япанови поступати надто рѣшучо. Треба було оглядати ся и на заднѣ колеса, а се умѣвъ дуже зручно робити премієръ япаньского кабінету Ямаґата. Та остаточно обставины приперли його до стѣны. Нота Більова въ справѣ хіньскôй знайшла вправдѣ у него прихильну вôдповѣдь та рôвночасно изъ тымъ складае вôнъ свôй урядъ, подае ся до димісіи „мотивуючи се неспособностю своею до веденя надто заплутанои заграничнои політики."

Керму нового міністерства обнявъ згаданый вже Іто, найсмѣлѣйшій и найзручнѣйшій зъ япаньскихъ дипльоматôвъ, прихильникъ Англіи та союзу зъ Китаємъ. — Деякѣ нѣмецкѣ часописи здогадують ся, що Льордъ Сельсбері знавъ о надходячій змѣнѣ ґабінету въ Япанѣ и тому зволѣкавъ зъ вôдповѣдію на ноту Більова доси, доки остаточно не вôдповѣвъ неприхильно.

Такъ заповѣдае ся новый зворотъ въ хіньскôй справѣ.

НОВИНКИ.

— **Лишень до 16-го жовтня (вôвтôрка) включно тревати буде руска выстава артистична въ Народнôмъ Домѣ у Львовѣ.**

— **Станиславôвского епископа Шептицкого** покликавъ телеґрафично папскій нунцій о. Таліяні до Вѣдня. Рѣчь ясна, що се покликане стоить въ звязи зъ обсадою опорожненыхъ владичихъ престолôвъ.

— **Маґістратъ м. Львова** оповѣщуе, що обовязанѣ до загального ополченя [Landsturm] а мешкаючѣ у Львовѣ мають зголосити ся зъ своимъ пашпортомъ [Landsturm Pass] або зъ документомъ увôльненя зъ войска въ маґістратѣ въ реченци вôдъ 16 до включно 18 с. м. въ годинахъ вôдъ 8 рано до 2 по полудни.

— **Рускѣ путники до Риму,** для узысканя тамъ ювілейного вôдпусту, выѣзджають зô Львова пôдъ проводомъ о. Алексѣя Базюка дня 22 жовтня о 6 год. 50 мін. до Стрыя. Тамъ получать ся зъ участниками подорожи зô сторôнъ вôдъ Станиславова и Дрогобича. Длятого зволять всѣ участники подорожи тримати ся точно повысшого оголошеня. Білетôвъ подорожи нѣкому не буде ся розсылати. — *М. Яцковскій.*

— **Духовеньство коросняньского деканата** займало ся на соборчику у Ванѣвцѣ дня 2 с. м. справою помочи для питомцѣвъ рускои духовнои семинаріи и порѣшило поставити черезъ свого вôдпоручника на зборахъ членôвъ вдовичо-сиротиньского фонду въ Перемышли таке внесене: Зъ огляду на се, що значна часть питомцѣвъ духовнои семинаріи находить ся въ нужденнôмъ положеню и часто не мае средствъ на подорожь при выѣздѣ на вакаціи, комісія вдовичо-сиротиньского фонду мае прийти имъ въ помôчь въ той способъ, що при кôнци каждого шкôльного року буде позичати питомцямъ, припорученымъ черезъ ректоратъ духовнои семинаріи, певнѣ квоты на 6 — 7%. Позички мають выносити для питомцѣвъ по I. роцѣ 20 коронъ, по II-ôмъ 40 коронъ, по III-ôмъ 80 коронъ а по IV-ôмъ 260 коронъ.

— **Нова повѣтова рада въ Городку** уконституувала ся такъ, що до выдѣлу увôйшли: маршалкомъ на дальше бар. Бруніцкій дѣдичь зъ Любѣня, заступникомъ маршалка Едв. Копецкій зъ Рокитна, а членами выдѣлу: Буковскій, Бурда, Генце, Матавшекъ и Рапъ. Отже анѣ одинъ Русинъ! Га! тутъ треба Русинамъ городецкого повѣту пригадати приповѣдку: якъ собѣ постелишь, такъ ся выспишь...

— **Нове лат. епископство въ Чернôвцяхъ.** Dziennik polski умѣстивъ вчера таку статью: „Зô справою обсады львôвского лат. архіепископства лучать въ сферахъ займаючихъ ся тою справою, помыслъ дуже немилый и зовсѣмъ новый. Розходить ся о Буковину, котра, належачи до львôвскои лат. архидієцезіи становить зъ нею одну цѣлôсть. Теперь довѣдуємо ся, що одна особа, займаюча высоке становище и маюча значне вплывъ на галицкѣ справы, старае ся о те, щобы кандидатова на львôвске архієпископство поставити за условіе: згодитись на вôдорване Буковины вôдъ львôвскои дієцезіи и на упосаженє зъ архієпископскихъ фондôвъ маючои ся заснувати епископскои столицѣ въ Чернôвцяхъ. Позаякъ помыслъ сей мае походити вôдъ нѣмецкихъ католикôвъ на Буковинѣ, тожь и кандидатомъ на се нове епископство мае бути Нѣмець. Сеся вѣсть зробила въ кругахъ интересуючихъ ся тою справою дуже немиле враженє и мимохôть насувае ся питане: въ чиѣмъ интересѣ родять ся такѣ проекты? Тажь не въ интересѣ державы, а тымъ менше католикôвъ, бо *розбиване и роздроблюване костельныхъ орґанізацій не дасть имъ нѣ силы нѣ поваги,* а судячи зъ нашого становища, отворене епископства на Буковинѣ зъ нѣмецкою закраскою мусимо уважати за дальшій тягъ нѣмецкихъ пôдступôвъ. Разъ прецѣнь треба зробити конець нашôй байдужности. И такъ мы нагрѣшили вже богато супротивъ численныхъ [?] Полякôвъ на Буковинѣ, тожь въ сѣй справѣ не будемо байдужными". — Навѣзши тутъ въ цѣлости статью Dziennika polsk'ого, пригадуємо, що той самъ дневникъ ще недавно широко розводивъ ся надъ конечною потребою заснованя епископства въ Тернополи для ратованя „wiernych na kresach", а теперь пôдносить зементъ, що „розбиване и роздроблюване костельныхъ орґанізацій не додасть имъ силы анѣ поваги"...

— **Въ Речичанахъ,** городецкого повѣта, вôдбуло ся въ недѣлю посвячене ново выбудованои церкви. Посвятивъ єи перемыскій епископъ Чеховичь. При приѣздѣ до Городка повитали архієрея духовеньство обохъ обрядôвъ зъ процесіями, староста Федоровичь, повѣтовый маршалокъ бар. Брунвицкій, бурмістръ Бобовскій зъ громадскою радою и зъ шкôльною молодѣжію та множество вѣрныхъ, а по повитаню селяньска бандерія супровела повôзъ архієрея до Речичанъ.

— **Вôдъ Глинянъ пишуть намъ:** Въ селѣ Перегноєвѣ коло Глинянъ живе маючій ґазда Ив. Подолякъ, котрый своею невтомимою працею и трудомъ зъ простого халупника доробивъ ся значного майна до сорока морґôвъ ґрунту. Але мимо того доля була єму ворожа. Ч. Подолякъ утративъ передъ двома роками одиноку улюблену дочку, замужну, и се вѣдай вôдбило ся на цѣлôмъ дальшôмъ єго житю. Принявъ до себе наймичку и вывѣнувавъ єи якъ рôдну дитину. Вôдъ часу втраты дочки почавъ вôнъ зложену свою працю жертвувати на богоугоднѣ дѣла. Межь иншими жертвувавъ ч. Подолякъ на церковь при „Народнôмъ Домѣ у Львовѣ" 100 зр., на церковь въ Перегноєвѣ и Кривичахъ по 100 зр., фундуючи за се стіпендіи на богослуженя. Сего року закупивъ за 800 зр. для церкви въ Перегноєвѣ дзвôнъ, котрый, оногды при участи вôсьмохъ священикôвъ торжественно посвячено. Але коло ч. Подоляка зачали увивати ся такожь латиники та й ks. katecheta зъ Глинянъ — и Подолякъ пожертвувавъ на дзвôнъ для костела въ Глинянахъ 800 зр., а пôдчасъ посвяченя сего дзвона лат. кьсондзы величали пôдъ небеса „poczciwego kmiotka Rusina". Певна рѣчь, що хлопъ Мазуръ не пожертвувавъ бы на руску церковь. Нашѣ селяне надто толерантнѣ супротивъ завзятои противъ насъ Польщѣ, а грôшь руского селянина, добутый зъ нашои кровію окупленои рôднои земли, повиненъ ити лишь на рускѣ цѣли, бо Поляки навѣть не потребують тои помочи, маючи своихъ панôвъ!

— **Зъ порядкôвъ на галицкихъ почтахъ.** Дня 15. мая с. р. бувъ наданый на почтѣ въ Фельштинѣ переказъ грошевый на мою адресу. Однакъ на нещастє адреса була писана по руски и рускими буквами, а хотяй дуже читко було написано „В. Ґ. въ Колоденци п. п. Жовтанцѣ", переказъ той здезертирувавъ до Коломыѣ! Цѣлый мѣсяць перележавъ той переказъ на тамошнôй почтѣ, — видно пановѣ урядники не могли натѣшити ся рускимъ письмомъ! — доперва дня 13. червня вôдослано той нещасный переказъ до Жовтанець. — Другій фактъ: Дня 7. вересня наданый бувъ на мою адресу листъ. Мимо читкого письма „В. Ґ. въ Колоденци п. п. Жовтанцѣ" вандруе той листъ до Товмача. Тамъ спочивае два тыжднѣ, дôстае печатку „unbehoben unbestellbar retour nieznany" и вертае назадъ, зъ вôдки вышовъ, т. є. до Фельштина. — Таке поступоване зъ рускими письмами єсть недбальствомъ урядникôвъ почтовыхъ, єсть иґнорованємъ правъ языка руского! Се свѣдчить, що урядники почтовѣ не завдають собѣ навѣть на стôлько труду, щобы руске письмо добре вôдчитати, але посылають свѣтами на „na chybił-trafił". Якъ можна Жовтанцѣ взяти за Коломыю, або Колоденце за Товмачъ? чи тѣ слова бодай подôбнѣ до себе звукомъ? Що бôльше! уряды почтовѣ, якъ маємо сего доказы, письма рускѣ яко „moskiewskie" вôдсылають просто до Россіи безъ читаня адресы. Вніесъ я по тôй причинѣ зажалене до Дирекціи почтъ, але судячи по дотеперѣшнôмъ, знаю напередъ, що оно нѣкому не пошкодить а намъ не поможе. Въ Колоденци 10. вересня 1900. *Вол. Гоцкій.*

— **Дрôбнѣ вѣсти.** Намѣстникъ ґрафъ Піниньскій вернувъ зъ Вѣдня до Львова. — На лѣкарскій выдѣлъ Ягайлоньского університету записало ся сего року 23 студентôвъ, межь ними 6 женщинъ. — Ґрафъ Иванъ Пальфі, одинъ зъ найвизначнѣйшихъ маґнатôвъ угорскихъ, повѣдомивъ листомъ президента угорскихъ міністрôвъ Селя, що всѣ свои посѣлости въ пресбурскôмъ комітатѣ, вартости 2,740 000 коронъ, записуе на стіпендійну фундацію для убогихъ угорскихъ ученикôвъ, застерѣгаючи собѣ лишь до смерти уживане доходôвъ зъ тыхъ посѣлостій.

— **60.000 коронъ** выносить головна выграна **Льотеріи Инвалідôвъ,** яку выплатить ся готôвкою по вôдшибцѣ 20%. Звертаємо увагу нашихъ пов. читателѣвъ, що тягнене буде **10 падолиста 1900.**

Телеґрамы.

Вѣдень 12 жовтня Правительство рѣшить ся мабуть на скликане соймôвъ.

Вѣдень 12 жовтня. Знана писателька панѣ Ебнеръ Ешенбахъ дôстала зъ нагоды 70-хъ роковинъ уродинъ вôдъ вѣденьского університету титулъ почестного доктора фільозофіи.

Мадридъ 12 жовтня. Выкрыто въ пôвнôчныхъ провінціяхъ склады оружя, призначеного для Карлістôвъ.

Лондонъ 12 жовтня. Чума здавлена. Вôдъ кôлькохъ днѣвъ не було нѣ одного нового выпадку захорованя.

Лондонъ 12 жовтня. Выбрано доси 370 правительственныхъ кандидатôвъ, 148 ліберальныхъ и 79 Ирляндцѣвъ.

Баденъ [коло Вѣдня] 12 жовтня. Лѣсы на горахъ горять на цѣлôмъ сходѣ и пôвночи вôдъ мѣста. Вихоръ змѣцняе пожежу. Доси єи не зльокалізовано.

Петербургъ 12 жовтня. Россійскѣ войска въ Манджуріи хорують на тифъ.

Надослане.

Мед. Д-ръ БОГОСЕВИЧЬ
Дентистъ
ординуе при улици Ягайлоньскôй число 7
вôдъ 9—1 и 3—5 287

Адвокатъ Д-ръ Левъ Ю. Алексевичь
открылъ адвокатскую контору въ г. Станиславовѣ на Сапѣжинской (тысьменецкой) улицѣ н-ръ 10 (возлѣ ц. к. Староства).
481 11—.04

Д-ръ А. ПАДАЛЄВСКІЙ
Спеціялістъ шкôрныхъ и венеричныхъ недугъ б. лѣкарь на університетскихъ клініках у Вѣдни, Берлинѣ и Парижи, лѣчить методою опертою на найсвѣжѣйшихъ научовыхъ розслѣдахъ и за помочію найновѣйшихъ прирядôвъ всякѣ венеричнѣ недуги, навѣть найбôльше застарѣлѣ шкôрнѣ, половѣ и мочового наряду, у мужчинъ и женщинъ. — Ординуе вôдъ годины 10—12 и вôдъ 3—5 по полудни. Улица Академічна 12. 298 30—?

ЛИШЕ
въ реставраціи НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улица Трибунальска ч. 12 домъ власный, можна дôстати щоденно вже о годинѣ 8-ôй рано горячѣ снѣданя.
ЦѢННИКЪ

Печеня вепрова въ капустою	15	кр.
Сѣканѣ легкѣ	12	„
Флячки	12	„
Нôжка теляча въ хрѣномъ	10	„
Ковбаска въ хрѣномъ	6	„
Каваръ	15	„
Обѣдъ въ абонаментѣ	40	„

Всякѣ напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣреннѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи реставраціи, даю вôдбираючимъ марки. — Найлѣпшѣ вина по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вôдъ 40 кр. літра.
По театрѣ все свѣжа, въ великій выбôръ стравъ и напиткôвъ заосмотрена кухня.
79 222—? Въ высокимъ поважанємъ
НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ
Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои
поручае въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокли, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничѣ, ціоны, лібелѣ манометры и т. и.

Урядженє дзвôнкôвъ електричныхъ.
Всякѣ направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4188

Пошукую инструктора

до науки прибатиста ученика I кл. ґімн. Услôвя близшій листовно. — о. Теофіль Любѣвецкій въ Вербовѣ, п. Нараѣвъ.
500 1—3

Потрѣбный є заразъ **Инструкторъ укôнченый матуристъ** або **ученикъ VIII. кл. ґімн.** до приготовленя до испыту зъ VIII. клясы ґімназ. Близшу вѣсть подасть устно Адміністрація „Дѣла“. 143 3—3

Ковдры и матерацы

найдешевше набути можна въ спеціяльнôй робôтни постелій

Іосифа Шустера

Львôвъ, улиця Коперника ч. 5.
455 13—30

Головный складъ повозôвъ, вôзкôвъ, тарантасôвъ и санокъ усякого рода, такъ новыхъ якъ и уживаныхъ, зъ великôмъ выборѣ поручає **М. НАССЪ у Львовѣ при ул. Шпитальнôй ч. 28** по приступныхъ цѣнахъ, ґарантуючи за добрый выробъ. Принимане въ комісъ и на переховане. Выпозичуване за малымъ вынагородженємъ. 319 3—12

Гармоніюмъ

до

науки спѣву

дуже тревалои конструкціи

поручає

ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ

у Львовѣ. 94

100 до 300 зр. МѢСЯЧНО

можуть заробити особы всякого стану въ кождôй мѣсцевости певно и честно, безъ капіталу и ризика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ паперôвъ державныхъ и льосôвъ. Зголошеня до: **LUDWIG OESTERREICHER, VIII. Deutschgasse 8, BUDAPEST.** 96

Танеты найновѣйшій

Штукатеріи суфітовій

Сторы и жалюзіи

до вôконъ

Хôдники кокосовій

Дроты до сходôвъ

поручають найдешевше

И. ЛУЩИЦКІЙ

и

В. АДАМСКІЙ

давнѣйше ІРҐЕНСЪ

Львôвъ, Собѣского 4.

Для Пп. Архитектôвъ и пôдприємцѣвъ вôдповѣдный рабатъ. 403 25—25

Артистично-ритовничо

ЗАВЕДЕНЄ

А. ЗПҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14

доставляє и выконує якъ найдешевше и найстараннѣйше:

Стампілѣ металевій и кавчуковій, гербы, моноґрамы, стампільній марки, станцы, таблицѣ литій и ґравірованій и проче.

Цѣнники даромъ и франко.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вôдворотною почтою.

257

КОМАР

двотижденник гумористично сатиричний.

Одинокій гумористичний ілюстрований орґан на Руси. Видає і за редакцию одвічає: **Іван Кунцевич.**

Цілорічна передплата 4 зр., на пів року 2 зр., чвертьрічно 1 зр. Редакция і адміністрация: *Львів, ул. Личаковска ч. 23.*

Оповѣщене загальныхъ зборôвъ

членôвъ „Народнои Гостинницѣ“, стоваришеня зареєстрованого зъ обмеженою порукою.

По мысли §. 55 статута запрошуємо отсимъ членôвъ Товариства „Народна Гостинниця“, стоваришеня зареєстрованого зъ обмеженою порукою на перший конституючій загальнй зборы, котрй вôдбудуть ся у Львовѣ дня 2 н. ст. падолиста 1900 р. о 2 год. зъ полудня въ льокали товариства „Зоря“ при ул. Краковскôй ч. 17, (партеръ) зъ слѣдуючимъ порядкомъ дневнымъ:

1) Вôдкрыте зборôвъ и уконституоване тихже.
2) Справоздане комітету основателѣвъ зъ дотеперѣшнои его чинности.
3) Выбôръ десяти членôвъ Рады надзираючои.
4) Внесеня членôвъ.

У Львовѣ дня 8 н. ст. жовтня 1900.

Василь Нагôрный, о. Александеръ Темницкій, Михайло Губчакъ.

Примѣтка: На загальныхъ зборахъ мають право голосу, могуть выбирати и выбраными бути до Рады надзираючои тôлько тій члены, котрй вплатили свои удѣлы въ повнôй высотѣ. — Удѣлъ члена выносить 20 кор., а вписове 2 кор.

ЛЯРНЯ ДЗВОНÔВЪ

АНТОНІЯ СЕРАФИНА

ВЪ КАЛУШИ

вôдзначена двома срѣбными медалями

выконує **дзвоны** рôзнои ваги и приймає ушкодженій дзвоны до переливаня въ найкоротшôмъ часѣ, а также має на складѣ готовій дзвоны рôзнои ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшній замовленя, прошу о ласкавій замовленя такъ на поодинокій новій дзвоны якъ и на цѣлій ґрупы. За тревалôсть матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонôвъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.

Зъ глубокимъ поважанємъ

3789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

Р. Т.

Маю честь повѣдомити Поважану Р. Т. Публику, що я обнявъ на власнôсть вôдъ многихъ лѣтъ хвально знаный

МАҐАЗИНЪ ФУТЕРЪ

по бл. п. П. Чапчиньскôмъ

котрый буду вести дальше пôдъ фірмою

М. А. АВҐУСТИНЪ

при ул. Театральнôй ч. 7.

[напротивъ головного входу до катедрального костела]

Футра позôставшй до переховання черезъ лѣто по бл. п. П. Чапчиньскôмъ обнявъ я зъ масы конкурсовои и выдаю ихъ за оказанємъ давныхъ цертифікатôвъ.

Заосмотривши мôй маґазинъ въ щедрый запасъ футеръ и матеріи на верхи, буду старати ся совѣстною працею придбати собѣ взгляды и довѣре Пов. Р. Т. Публики, котрôй поручаю ся.

Цѣнники на жадане даромъ и оплатно. 499 1—6

Зъ глубокимъ поважанємъ **М. А. АВГУСТИНЪ.**

Brady-ого

КАПЛѢ ЖОЛУДКОВІЙ

давнѣйше Маріяцельскій каплѣ жолудковій

приспособлений въ аптицѣ „пôдъ королемъ Угорщины“ Кароля Браді у Вѣдни I. Fleischmarkt 1.

загально досвѣдне и знане средство лѣчниче зъ побуджуючого дѣланя на жолудокъ при забуреняхъ травленя и иншихъ недомаганяхъ жолудка.

Цѣна за фляшку . . . . . 40 кр.
Подвôйна фляшка . . . . . 70 кр.

Не можу не звернути ще разъ уваги на те, що мои каплѣ жолудковій часто бувають фальшованій. Тому при купнѣ треба уважати на повысшу охоронну марку зъ пôдписомъ **C. Brady** а вôдкинути яко неправдивій всякій фабрикаты, котрй не заосмотрений тою маркою охоронною и пôдписомъ **C. Brady.** 424 4—24

Каплѣ жолудковій аптикаря К. Браді

(давнѣйше Маріяцельскій каплѣ жолудковій)

опакованій въ червоныхъ складистыхъ коробкахъ зъ образомъ св. Матери Божои зъ Маріяцель [яко марки охоронной]. Пôдъ маркою охоронною мусить находитись стояча пôбôчь пôдпись *C. Brady*

Складовій части поданій.

Каплѣ жолудковій правдивій можна набути у всѣхъ аптикахъ.

ДРОҐЕРІЯ и ПЕРФУМЕРІЯ

ЩАСНОГО ТРАВНФЕЛЬНЕРА

у Львовѣ, Ринокъ ч. 10

маґістра фармаціи и довголѣтн. властителя аптики

припоручає:

ПУДЕРЪ КНЯЖНОИ МИЛЕНЬКОИ, вôдзначений сотками похвальныхъ листôвъ, зладженый зъ муки тростинного аксамитника (Maranthe arundinacea) безъ примѣшокъ металічныхъ; пристає досконало до лиця и вызначає ся приємною и тривкою вонею. — Оригінальні коробочки пудру бѣлого, рожевого и кремового по 80 сот., 1 К. 20 сот., 2 К.; коробочки на пробу по 40 сот.

Ручу, що хто разъ ужиє пудру княжнои Миленькои, залишить иншій пудры такъ краєвій якъ заграничній. Богато замовлень и подякъ дає найлѣпшу рекламу мому пудрови. — При замовленяхъ за 4 Кор. оплачую порторію.

ВОДЪ ВЕСНЯНОКЪ плямъ и масть д-ра Бамберґера зъ Вѣдни. Знамените се средство усуває веснянки, жовчевій, плямы, надає шкôрѣ бѣлости, прозорости и аксамитнои тонкости. Успѣхъ чудный. — Цѣна 3 кор.

КРЕМЪ ОДАЛІСОКЪ, средство на печѣнковій плямы. — Цѣна плыну и крему 2 к. 40 сот. — Богато похвальныхъ листôвъ. 329 30—32

МЫЛА ЛИЛІЄВІЙ зъ Мекки и на веснянки. Цѣна 70 сот.

Правник розуміючий основно спів хоральний, глядає лекциї на село. Зголошеня з услівями під: Т. В. Адміністрация „Дѣла“.

Винкентій Бельскій

огородникъ-пейсажистъ

Львôвъ, Ягайлоньска 7,

уряджує и закладає парки англійскій, французкій и лѣсній, звѣринцѣ, партеры цвѣтовій, огороды и сады овочевій такъ ужитковій якъ такожь експльоатаційній, оранжерії и теплярнѣ цвѣтовій и овочевій, провадить спеціяльній управы якъ такожь рисує плячы такъ цѣлыхъ огородôвъ якъ и поодинокихъ цвѣтникôвъ.

Приймає такожь сталый надзôръ и управу надъ огородами приймаючи у власный зарядъ продажу продукціи.

Доставляє такожь стало и правильно черезъ цѣлый рôкъ всяку огородовину, овочѣ и цвѣты на провінцію и до заведень купелевыхъ.
365 2—26

НОВОСТЬ. НОВОСТЬ

ВОДА ДО ВОЛОСЯ

Станислава Липинцкого

По кôлькаразовôмъ ужитю дѣлає чудесно.

Припоручаю всякій матеріялы аптичній и знаряды товалетовій.

Дôстати можна лише въ дроґерія

Станислава Липинцкого

У ЛЬВОВѢ

386 **ул. Сикстуска ч. 21.** 23—0

Оригінальні гарлемскій цибульки

ГІЯЦИНТÔВЪ и ТУЛИПАНÔВЪ

одержало просто зъ Голяндіи

Заведенє огородниче

М. ВОЛИНЬСКОГО

у Львовѣ, площа Маріяцка ч. 3

и поручає ихъ по найдешевшихъ цѣнахъ. На ласкаве жаданє цѣнники вôдворотно. 4 4 7—14

ТОВАРИСТВО

ДЛЯ РОЗВОЮ РУСКОИ ШТУКИ

стоваришенє зареєстроване зъ ограниченою порукою

у Львовѣ, ул. Чарнецкого ч. 26,

выконує всякій працѣ въ обсягу артистичного малярства, рѣзьбарства и золотарства пôсля композицій своихъ членôвъ, а именно: образы релігійні до иконостасôвъ, олтарѣвъ, хоругвъ, на тетраподъ, плащаницѣ и пр. и такіжь образы до комнатъ; образы свѣтскій: историчній, портреты зъ натуры и фотоґрафій, ґравюры, побутовій и др.; зъ дерева: кивоты, иконостасы, олтарѣ, образы и кресты процесійні, сповѣдальницѣ и т. д. и всякій працѣ золотарскій; рôвножь украшає внутра церковь, выготовляє пляны церковь, каплиць и пр. и утримує на складѣ фотоґрафічні репродукціи образôвъ рускихъ артистôвъ.

Товариство ручить за стильове, старанне и совѣстне выконанє.

Цѣлею Товариства є: пôднести нашу штуку и вытворити руску школу штукъ красныхъ. Поручаючи прото се чисто руске Товариство патріотичнôй опѣцѣ нашои П. Т. Публики духовнои и свѣтскои надѣємо ся, що зволить Она причинити ся до осягненя сеи цѣли численными замовленями, котрй приймає выключно лишь Дирекція Товариства. 460 86—7

Зъ глубокимъ поважанємъ *ДИРЕКЦІЯ.*

Товариство не послугує ся аґентами.

ВЕЛИКА ВОЙСКОВЫХЪ ІНВАЛІДÔВЪ

Золота и Срѣбна Льотерія

Послѣдный мѣсяць.

Головна выграна **60.000** коронъ

готôвкою зъ 20% вôдшибки. 493 4—0

ЛЬОСЫ ІНВАЛІДОВЪ по 1 коронѣ

поручають: **М. Іонасъ, М. Клярфельдъ, Корманъ и Файґенбавмъ, Ґуст. Максъ, Кіцъ и Штофъ, Самуелі и Ляндау, Авг. Шелленберґъ и Сынъ, Сокаль и Аліенъ,**

Розкладъ ѣзды поѣздôвъ зелѣзничихъ, важный вôдъ 1 мая 1900.

пôсля часу середно европейского [пôзнѣйшого о 36 мінутъ вôдъ часу львôвского].

посп.	особ.	до Львова (головный дворець)	посп.	особ.	зô Львова (головный дворець)
приходять о годинѣ			вôдходять о годинѣ		
.	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борислава (Сколього вôдъ 1/5 до 30/9)	12·4[illegible]		До Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
12·20		„ Черновець, Ицканъ, Констанцы, Букарешту	2·51		„ Ицканъ, Черновець, Станиславова, Букарешту, Констанцы
2·31		„ Кракова, Орлова, Н. Санча, Тарнова, Ясла, Ряшева, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Вѣдня		4·15	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Хирова, Самбора
				5·45	„ Брухович (вôдъ 12/5 до 16/9 що дня)
	8·35	„ Пôдволочискъ, Тернополя, Грималова, Копичинець		6·25	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Борислава
				6·30	„ Пôдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродôвъ
	6·10	„ Кракова, Берлина Варшавы, Вѣдня, Тарнова, Ряшева, Риманова, Сянока, Перемышля		6·35	„ Станиславова, Пôдвысокого, Потуторъ
	6·20	„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина	8·20		„ Кракова, Вѣдня. Варшавы, Берлина, Любачева
	6·4	„ Брухович (що дня вôдъ 31/5 до 16/9.)		8·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Хирова, Пшеворска, Розвадова, Стружа, Тарнова
	7·45	„ Ян ва			
	8·—	„ Тернополя, (Красного, Бродôвъ)			
	8·05	„ Лавочного, Стрыя, Хирова, Сянока, Калуша, Пешту		9·—	„ Сколього. Хирова, Калуша, (Лавочного вôдъ 1/5 до 15/9)
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои		9·15	„ Янова
	8·50	„ Кракова, Загôря, Лупкова, Перемышля, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Орлова, Тарнова		9·25	„ Пôдволочискъ, Бродôвъ, Копичинець, Гусятина, Грималова, Козовои
				9·55	„ Черновець, Станиславова. Потуторъ
	11·45	„ Ряшева (Любачева, Ярослава, Самбора, Перемышля)		10·20	„ Сокаля, Белзця, Любачева, Равы рускои
	11·55	„ Станиславова, (Керешмезе, Потуторъ, Ходорова)		1·25	„ Янова (вôдъ 1/5 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
	12·55	„ Янова			
	1·15	„ Сколього, Стрыя, Калуша, Хирова (Лавочного вôдъ 1/5 до 15/9)	1·55		„ Пôдволочискъ, (Кіева, Одесы, Бродôвъ
1·35		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Тарнова, Ряшева, Розвадова, Пшеворска, Сянока		2·15	„ Брухович (вôдъ 15/5 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
			2·45		„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
1·45		„ Черновець. Ицканъ, Букарешту, Галацу, Ясъ, Гусятина, Станисл.	2·55		„ Кракова, Вѣдня. Вроцлава, Берлина
2·35		„ Пôдволочискъ (Кіева, Одесы) Грималова, Гусятина, Тернополя, Бродôвъ		3·05	„ Стрыя (Сколього вôдъ 1/5 до 30/9)
				3·15	„ Янова (що дня вôдъ 1/5 до 15/9)
	3·14	„ Брухович (вôдъ 12/5 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)		3·26	„ Брухович (що дня вôдъ 12/5 до 16/9)
	5·40	„ Пôдволочискъ (Кіева, Одессы), Грималова, Козовои, Бродôвъ		3·30	„ Ряшева, Хирова, Перемышля, Любачева, Ярослава
	5·45	„ Кракова		6·10	„ Станиславова
	5·55	„ Черновець, Ицканъ Станиславова		6·13	„ Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 въ будни днѣ, а вôдъ 16/9 до 30/9 що дня)
	6·00	„ Сокаля, Белзця, Любачева, Равы рускои		6·30	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Варшавы, Орлова, Тарнова
	7·24	„ Брухович (вôдъ 12/5 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)		6·50	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Хирова, Капуша
	8·28	„ Янова (вôдъ 1/1 до 15/9 въ недѣлѣ и свята)		7·10	„ Тернополя, Бродôвъ
				7·25	„ Сокаля, Равы рускои
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Любачева, Сянока, Пешту, Перемышля		7·48	„ Брухович (вôдъ (1/5 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
	8·50	„ Брухович (вôдъ 12/5 до 16/9)		9·12	„ Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 въ въ недѣлѣ и свята)
	9·2	„ Янова (вôдъ 1/5 до 15/9 що дня)		10·5[illegible]	„ Черновець, Ицканъ
	9·45	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Ясла, Пшеворска, Розвадова		10·4[illegible]	„ Кракова, Вѣдня. Варшавы, Пшеворска, Розвадова, Ряшева, Орлова, Тарнова
	10·—	„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Гусятина, Потуторъ, Керешмезе		11·—	„ Пôдволочискъ, Бродôвъ, Копичинець, Грималова
	10·15	„ Лавочного, Пешту, Хирова			
	10·30	„ Пôдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродôвъ, Копичинець			
		На дворець Пôдзамче			**Зъ Пôдзамча**
	3·12	Зъ Пôдволочискъ, Тернополя		6·43	До Пôдволочискъ, Кіева, Одесы
	7·40	„ Тернополя		9·42	„ Пôдволочискъ
2·20		„ Пôдволочискъ, Кіева, Одесы	2·08		„ „ Кіева, Одесы
	5·17	„ „ „ „		7·35	„ Тернополя
	[illegible]	„ „ „ „		11·25	„ Пôдволочискъ

ЗАМѢТКА: Нôчна пора числить ся вôдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ зрана; нôчній поѣзды означені обвôдками. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ державнои при ул. Красицкихъ ч. 5

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлиньскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Йосифа Данилюка.

Ч. 221. Львôвъ, Субота 30 Вересня (13 Жовтня) 1900. Рочникъ XXI.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ) о 5-тôй годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вô второкъ, и вô второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро ґазетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитôсть за инсераты платнѣ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австріи: | за границею:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . . 22 зр.
на пôвъ року . . 8 зр. на пôвъ року . . 11 зр.
у Львовѣ:
на цѣлый рôкъ . . 14 зр. на пôвъ року . . 7 зр.
на чверть року . 3·50 зр. на мѣсяць 1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта.

Поєдиноке число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошеня звычайнѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр вôдъ одной стрôчки инсератовои або ея мѣсце а въ рубрицѣ „Надôслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншѣ доносини приватнѣ числять ся по 15 кр. вôдъ стрôчки.

Еміґрація до пôвнôчнои Америки.

Недавно появило ся справозданє ґенерального конзуляту въ Новôмъ Йорку про розвôй еміґрація зъ Австро-Угорщины до пôвнôчнои Америки. Справозданє се цѣкавить насъ тымъ бôльше, що такъ богато Русинôвъ зъ Галичины и Угорщины рôкъ-рôчно еміґрує до Америки по части лише на зарôбки, по части таки тамъ поселяє ся зъ часомъ на стало.

Пôсля сего справозданя проживає въ пôвнôчнôй Америцѣ теперь около пôвтора міліона душъ зъ Австро-Угорщины. Въ послѣднихъ часахъ процентъ австрійско-угорскихъ еміґрантôвъ въ прирôвнаню до загального числа европейскихъ еміґрантôвъ збôльшивъ ся величезно, такъ само зросла еміґрація зъ Россіи и Италіи, коли противно еміґрація зъ Нѣмеччины майже цѣлкомъ спинила ся. Вôдъ р. 1820 до 1870 прийшло зъ Австріи до Сполученыхъ державъ пôвнôчнои Америки всего лише 7.800 осôбъ; зъ того часу росте еміґрація чимъ разъ бôльше. До р. 1880 выносила вже 7.300 осôбъ рôчно, до 1890 р. вже по 32.147 осôбъ рôчно, а въ послѣднихъ рокахъ пôдскочила на 51.972 осôбъ рôчно. Найбôльше выеміґровало зъ Австро-Угорщины въ р. 1892, бо 76.837 осôбъ, не вчисляючи еміґраціи зъ Галичины. Въ послѣднихъ десяти рокахъ еміґрація зъ Австро-Угорщины выносила 14·64% загальнои еміґраціи, а въ 50-тыхъ рокахъ выносила ледво 0·34%.

Мѣжь австрійско-угорскими еміґрантами переважають мужчины, лише Чехи, Морава и Галичина становлять выемку; особливо мѣжь галицкими еміґрантами число жѣнокъ и мужчинъ є бôльше-менше рôвне. Походить оно вôдти, що коли Мадяръ, Хорватъ, Словѣнець выходять за океанъ лише на те, щобы по кôлькохъ рокахъ, нажившн гроша, вернути до краю, то Русины, Поляки, Чехи выходять на стало зъ жѣнками и дѣтьми або ихъ спроваджують за собою, скоро найдуть якій-такій заробокъ. Що-до народностей, то еміґрація Чехôвъ, Нѣмцѣвъ, Мадярôвъ, Хорватôвъ меншає, а росте еміґрація зъ Галичины [мабуть и зъ пôвнôчнои Угорщины — *Ред.*]. Дѣти австрійско-угорскихъ еміґрантôвъ не такъ легко вынародовлюють ся, якъ дѣти еміґрантôвъ зъ иншихъ державъ. Походить то вôдти, що австрійско-угорскѣ еміґранты, а передовсѣмъ Славяне и Мадяре не легко выучують ся анґлійскои мовы и длятого поселяють ся разомъ великими громадами, закладають собѣ національнѣ школы и товариства, выдають свои ґазеты, а те все хоронить ихъ и ихъ дѣтей вôдъ вынародовленя.

Дослѣды еміґраційныхъ властей и выказы почтовыхъ урядôвъ та банкôвъ позваляють взглянути також и въ грошевый рухъ еміґраціи. Пôсля еміґраційныхъ выказôвъ въ Новôмъ Йорку привезли въ 1895—1899 р. еміґранты числомъ 223.814 душъ 2,846.000 долярôвъ. Коли дочислити до того кошты подорожи и иншѣ выдатки, то можна приняти, що въ тôмъ часѣ еміґрація зъ Австро-Угорщины вывезла за границю 28 міл. долярôвъ. За те зъ выказôвъ почтовыхъ урядôвъ и банкôвъ выходить, що въ тыхъ самыхъ рокахъ австрійско-угорскѣ еміґранты высылали рôчно до дому по 11 міл. долярôвъ, такъ що за той часъ прийшло державѣ ще 27 міл. дол. въ выску, не числячи того, що вертаючѣ домôвъ еміґранты попривозили зъ собою. Своєю дорогою при тôмъ обчисленю не входить въ рахубу страта, яка выходить для державы черезъ вбутокъ робочихъ рукъ.

Австрійско-угорскѣ еміґранты выѣздять до пôвнôчнои Америки майже лише на Гамбурґъ, Брему и Гавръ; на Гавръ головно полудневѣ Славяне. Важною задачею аґентôвъ є поучувати еміґрантôвъ, якъ мають заховувати ся, коли приѣдуть до Америки, що мають говорити урядникамъ еміґраційнои власти въ Новôмъ Йорку, щобы ихъ не завернено назадъ до Европы. Вербованє еміґрантôвъ вôдбуває ся такимъ способомъ, що при помочи оплачуваныхъ купцѣвъ, шинкарѣвъ и т. и. аґенты укладають собѣ списы господарѣвъ зъ тыхъ сторôнъ, де проявляла ся еміґраційна горячка, а опôсля высылають до нихъ листы, выхваляючи житє въ новôмъ свѣтѣ та обѣцюючи людямъ золотѣ горы.

Пôсля закону зъ д. 3 марта 1893 кождый еміґрантъ, прибувши до пристани, мусить выказати ся достаточнымъ грôшми, щобы пôзнѣйше не потребувавъ вôдкликувати ся до публичнои добродѣйности, а головна рѣчь, що не приѣздить законтрактованый до якихсь робôтъ. Еміґрантôвъ, пôдозрѣлыхъ о те, що они є законтрактованѣ робôтники, слѣдять тайнѣ аґенты; а коли бы пôдозрѣнє справдило ся, то вôдсылають ихъ назадъ до Европы. Особливо пильну звертають увагу на приѣзжихъ, що подорожь вôдбули на покладахъ, а не въ каютахъ. Подорожнѣ, що ѣдуть въ каютахъ, звичайно вже въ кôлька хвиль по причаленю корабля высѣдають на берегъ, хиба що еміґраційна власть має якусь особливу причину здержати кого. Але тыхъ, що ѣдуть на покладахъ, держать на корабли такъ довго, поки ихъ не вôдберуть урядники еміґраційнои власти и не пересадять на окремѣ малѣ перевозовѣ пароходы. А що урядъ еміґраційный отвореный вôдъ год. 9—2, то хто приѣде по 2 годинѣ, мусить на корабли ждати до другого дня. Всѣхъ опôсля перевозять до еміґраційного уряду и по черзѣ припускають одень перевозовый пароходъ, наладованый якими 400 еміґрантами, за другимъ. Кождый еміґрантъ, высѣвши зъ баґажами зъ того пароходу, мусить пôддати ся насамперѣдъ лѣкарскимъ оглядинамъ, а опôсля по черзѣ по одному идуть передъ урядника, котрый ихъ переслухує и записує. На годину не годенъ вôнъ перепустити бôльше якъ 300 еміґрантôвъ, а ихъ прибуває що днини 2000—3500. Потому кождого переслухує ще инспекторъ, чи котрый не иде на законтрактовану роботу. Ажь тогдѣ довѣдує ся еміґрантъ, чи може высѣсти на берегъ чи нѣ; якъ нѣ, то до порѣшеня дальшои его долѣ задержують его мовь у вязници, неразъ и кôлька недѣль. Але и такихъ, котрымъ вôльно вже высѣсти, не пускають самыхъ, бо могли бы попасти ся въ руки обманцямъ; имъ велять поти ждати, поки не зголосить ся по нихъ хтось зъ мѣста кревный або знакомый, повѣдомленый напередъ о ихъ приѣздѣ. Такъ выпаде неразъ ждати знову день або два. Коли-жь еміґрантъ, котрому вже позволено высѣсти, не ѣде до Нового Йорку, а десь дальше, то его навѣть не пускають до мѣста, тôлько вôдсылають до зелѣзничого вôддѣлу еміґраційнои власти; тамъ вôнъ має купити білетъ на дальшу дорогу и харчь, и не пустять его, ажь просто до зелѣзничого поѣзду.

Пôсля справозданя конзуляту прибуло въ послѣднихъ рокахъ до пôвнôчнои Америки около 1,040.000 еміґрантôвъ зъ Австріи. Мѣжь ними є: 65.000 Нѣмцѣвъ, 400.000 Чехôвъ, 350.000 Полякôвъ, 150.000 Русинôвъ, 55 Словѣнцѣвъ, 5.000 Италійцѣвъ зъ полудневого Тиролю и 15.000 зъ Дальматщины, Истріи и Герцоґовины. Зъ Угорщины прибуло около 485.000, а то: 200.000 Мадярôвъ и угорскихъ Нѣмцѣвъ, 225.000 Словакôвъ и 60.000 Хорватôвъ (а де угорскѣ Русины? чи мѣжь Мадярами чи мѣжь Словаками? — *Ред.*). Сего року еміґрація зросла дуже. Въ першихъ трехъ мѣсяцахъ прибуло зъ Европы 84.073 осôбъ, мѣжь ними 29.945 зъ Австро-Угорщины; зъ Италіи прибуло 19.052, зъ Россіи 17.055, а зъ Нѣмеччины всего 2830.

Зъ руху выборчого въ краю.

Зъ Долиньского повѣту:

Передвыборче народнє вѣче, скликане повѣтовою орґанізацією Народного Комітету, вôдбуде ся въ Брошневѣ долиньского повѣту дня 21 н. ст. жовтня (въ недѣлю) о 3 годинѣ по полудни въ домѣ п. Михайла Лѣщиньского. Комітетъ просить о найчисленнѣйшу участь!

Про вѣча и передвыборчѣ зборы въ долиньскôмъ повѣтѣ пишуть намъ:

Народне вѣче въ Дубшарѣ дня 7. жовтня удало ся дуже гарно. День бувъ красный и погôдный. На вѣче прибуло до 300 участникôвъ селянъ и селянокъ такъ зъ Дубшары якъ и зô всѣхъ доохрестныхъ сѣлъ рожнѣтовского и долиньского судового округа. Прибуло також досыть интеліґенціи свѣтскои и духовнои. Вѣче попередило торжественнє посвященє будынку громадского парохомъ о. Богачевскимъ зъ Лецôвки и оо. Сойкою зъ Цѣневы та Медвецкимъ зъ Ольхôвки. Точно о 3. годинѣ попол. зачало ся вѣче. Привитавъ его о. Богачевскій яко орґанізаторъ зъ рамени Народнои Рады для долиньского повѣту. Въ промовѣ указавъ зъ однои стороны на славну нашу бувальщину, зъ другои знову стороны на теперѣшнє наше невôдраднє положенє, покривдженє и пониженє, зъ котрого вже крайна пора выдобути ся и отрясти ся. Предсѣдателемъ вѣча выбрано п. Павлиша нотаря зъ Рожнѣтона.

Першій рефератъ о законѣ ловецкôмъ выголосивъ о. Медвецкій дуже гарно й популярно и поставивъ внесенє на таку резолюцію: Вѣче въ Дубшарѣ взывае правительство и соймъ знести законъ ловецкій, теперь обовязуючій, а натомѣсть выдати новый въ тôмъ дусѣ, щобы кождый горожанинъ мавъ право польованя. Резолюцію ухвалено одноголосно. Потôмъ забирали голосъ многѣ бесѣдники переважно селяне. Пѣвець В. Кочоровскій зъ Лецôвки оповѣдавъ, що має одну сѣножать вôдъ границѣ перегиньскои, де оленѣ рôкъ-рôчно величезнѣ роблять шкоды. Польованє въ Перегиньску тримає ґр. Андрей Потоцкій а въ Лецôвцѣ бувшій посолъ Ройовскій. Отже тои шкоды не хоче ему нѣхто звернути. Ройовскій вôдсылає его до Потоцкого, а

(1)

Унія въ львôвскôй епархіи.

I.

[Заходы еп. Балабана коло берестейскои уніи. — Причины, котрѣ спонукали его покинути гадку про унію. — Слѣды уніи въ львôвскôй епархіи въ початкахъ XVII. вѣку.]

По проголошеню берестейскои уніи (1596) львôвска епархія лишила ся православною. Та не треба думати, мовь-бы тая епохальна хвиля въ судьбѣ рускои церкви переминула незамѣтно для Червонои Руси. Противно, львôвскій епископъ Ґедеонъ Балабанъ належавъ до того кружка рускихъ владикъ, що першѣ и найбôльше займали ся пôдготованємъ уніи. Вôнъ бувъ на соборѣ владикъ 1591 р. и разомъ зъ епископами Терлецкимъ*), Пелчицкимъ и Зборовскимъ рѣшивъ ся приняти унію, наколи папа оставить рускôй церквѣ всхôдный обрядъ, а король обезпечить Русинамъ вольности и утвердить „артикулы“, якѣ ему епископатъ предложить. На тôмъ соборѣ уложили епископы и пôдписали власноручно соборовый актъ, въ котрôмъ дали Терлецкому повновласть*) робити дальшѣ кроки въ справѣ уніи. Балабанъ також займає ся тымъ дѣломъ, слѣдить, якъ вôдносе ся до уніи духовеньство и шляхта, а князь Константинъ Острожскій, що зъ початку самъ пôддавъ бувъ гадку уніи и прихилювавъ ся въ сторону католицизму, радъ бувъ пôслати „отця епископа Львовского“ се-бъ-то Балабана на Волощину до молдавскихъ господарѣвъ, щобъ и ихъ склонити до уніи. Та хочь Балабанъ выпросивъ ся вôдъ тои почести, все-таки горячо хопивъ ся вôнъ до тои справы, а головнымъ мотивомъ бувъ личный его интересъ. Ходило ему о вôдобранє столовыхъ дôбръ галицкои епископіи, що то въ часѣ 115-лѣтного сирôтства галицкого престола поприсвоювали собѣ шляхтичѣ-адміністраторы, котрѣ приймали добра осиротѣвшои епископіи въ свою „опѣку“ або попросту поприлучувано ихъ до королѣвщинъ. Також доскулювала ему зависимôсть вôдъ цареградского патріярха та безнастанна борба зъ львôвскою Ставропіґією. Епископъ бувъ ласый на добро братске, неразъ и наѣздивъ уоруженою товпою на Ставропіґію. Патріярхъ стававъ въ оборонѣ братства и кôлька разôвъ вылучувавъ епископа зъ церкви. А вже-жь найбôльше болѣло владику, що братство, одержавши ставропіґійну грамоту, було вынятє зъ-пôдъ епископскои власти, а навѣть дôстало наглядъ надъ нимъ и неразъ братчики выступали противъ владики, бачучи, якъ вôнъ захланно загарбувавъ добра церковнѣ та роздававъ на свою родину. Тому Балабанъ бажавъ освободити ся зъ-пôдъ контролѣ братчикôвъ, а на ту контролю братствъ загально нарѣкали рускѣ епископы*). Ихъ разило, що „простаки, ремѣсники, шевцѣ, кравцѣ, кожемяки, кушнѣрѣ покидають свое ремесло, дратву, ножицѣ и шило, а привлащивши собѣ врядъ пастырскій [власть епископску], писмомъ ширмують, ницують, выворочають и на свое блюзнѣрскіе и хвалшивые потвары оборочають, пастырей своихъ власныхъ соромотятъ, безчестятъ и потваряютъ“.

А коли соборъ въ Берестю 1593 р. вылучивъ Балабана зъ церкви, се ще бôльше розъярило владику, и на соборѣ слѣдуючого [1594] року пôдписавъ власноручно грамоту, въ котрôй рускѣ епископы заявили, що приймуть унію, коли св. отець и король додержать условій, якѣ они поставлять, та разомъ зъ иншими епископами давъ повновласть Терлецкому вести переговоры въ имени всѣхъ пôдписаныхъ владикъ. Однакъ въ въ львôвскôй епархіи стрѣтивъ владика рѣшучій опôръ у православнои шляхты, братствъ, духовеньства и народу, коли тôлько вызвило ся, що вôнъ бажає заключити унію. Шляхта глядѣла на унію церковну зъ політичного становища — бояла ся, щобы не змôгъ ся вплывъ королѣвского правительства, котре досыть було прогрѣшило ся противъ рускои шляхти, усуваючи ею вôдъ всѣхъ вплывовыхъ урядôвъ, а роздавало всѣ витратнѣ становища наплывовôй шляхтѣ великопольскôй и мазовецкôй, яка на Руси наживала вплыву, значѣня и майна. А найпаче станула въ опозиціи шляхта карпатского Пôдгôря волоского походженя, зайшла зъ Угорщины, що не вôдрôзняла справы вѣры и церкви вôдъ політики, традиційну ненависть до католицкои церкви принесла изъ-за Карпатъ, де представителемъ римо-католицкои вѣры бувъ грабежный и брутальный Мадяръ. Братствамъ розходило ся о вплывъ на справы церкви и о истнованє, бо католицка церковь не дозволює свѣтскимъ вмѣшувати ся у внутрѣшнѣ справы церковнѣ. Народъ и духовеньство, не пôдготовленѣ и не освѣдомленѣ зъ идеєю уніи, пішли за своими провôдниками шляхтою и братствами. Ламати тѣ переповы — не було рѣчію Балабана, що приступивъ то тои справы зъ интересу; на се треба було чоловѣка идеѣ, чоловѣка готового до жертвъ, а що найважнѣйше непорочного характеру, котрый на такъ важну справу глядѣвъ бы зъ высшого становища, а не черезъ призму личного интересу*). А на то якъ

*) Кирилъ Терлецкій бувъ епископомъ луцкимъ и острожскимъ, Леонтій Пелчицкій епископомъ пиньскимъ и туровскимъ, Діонисій Зборовскій епископомъ холмскимъ и белзкимъ. [Зборовского пишуть въ деякихъ грамотахъ „Zbirowski“ — Збѣруйскій“, але вôнъ пôдписавъ ся власноручно на синодальнôмъ актѣ, котрымъ проголошено принятє уніи берестейскои 1596 р. „Діонисій Зборовскій Еппъ Владка Хелмскій и Белскій“. [Гляди: Bullae et Brevia Summorum Pontificum nec non Seren. Poloniae Regum Diplomata Congregationem Ruthenam Ordinis S. Basilii Magni concernentia. 1767 Poczajoviae. Pars III.]

*) О тѣ то „мемраны“ се-бъ-то повномочія, пôдписанѣ Балабаномъ були споры, бо вôнъ закидувавъ, що Терлецкій надуживъ его пôдпису, и выпиравъ ся, що не дававъ нѣякои повновласти на веденє переговорôвъ.

*) Гл.: „Пересторога, руський памятник початку XVII віка, історично-літературна студия Д-ра Кирила Студиньского, стор. 70.

*) Поступованє Балабана вôдражує ся дуже вôдъ поступованя головного „апостола уніи“ Ипатія Потія, про котрого каже историкъ Орестъ Левицкій, православный ученый, що вôнъ дѣлавъ на становищи „апостола уніи“ зъ правдивого переконаня и що годѣ

Потоцкій до Ройовского, и бесѣдникъ не знае, що робити. — Селянинъ Данило Шумей зъ Лецôвки оповѣдае, що оленѣ ходять до его оборога и ѣдять сѣно, а дики рыють сѣножать и щепки довкола оборога. Коли-жь вôнъ жалувавъ ся на се передъ п. Голубовскимъ, повномочникомъ гр. Потоцкого, то той потѣшавъ его, що то все „заросте"... „Не знати [мовивъ бесѣдникъ, якъ бы такъ пановя хлопъ плечѣ ножикомъ покраявъ и потѣшавъ бы его, що тѣ плечѣ заростуть, чи панъ бы тымъ дуже потѣшивъ ся?"] — Селянинъ Михайло Шумей зъ Лецôвки жалувавъ ся, що дики роблять ему страшнѣ шкоды и що вôнъ длятого въ колибѣ [т. е. въ будѣ на поли] вôдъ найраншои весны до найпôзнѣйшои осени мусить днювати и ночувати. Но п. Ройовскій не лишь не звертае ему шкоды, але ловчій его, нѣкій Заганькевичь, застрѣливъ ему сторожа-пса. Коли бесѣдникъ на се сказавъ: „То стрѣляй и мене!" Заганькевичь засмѣявъ ся и вôдповѣвъ: „Менѣ все вôльно и я ся нѣкого не бою" [певно уповаючи на вплывы бувшого посла Ройовского]. Селянинъ Иванъ Стефанишинъ зъ Лецôвки казавъ, що дики наробили ему страшнои шкоды у вôвсѣ и вôнъ длятого удавъ ся до ловчого п. Ройовского. Но ловчій вôдповѣвъ, що треба чекати, ажь ся „всѣ паны" разомъ зъѣдуть и взагалѣ кпивъ собѣ зъ бесѣдника. — Въ тôй справѣ забирали ще голосъ Юрко Библôвъ зъ Лецôвки, п. Павлюкъ зъ Рожнѣтова, селяне Федоръ Поповичь и Дмитро Цюна зъ Дубшары, Федь Ковальчукъ зъ Илемя и о. Медвецкій, зъ Ольхôвки. О. Медвецкій оповѣвъ, що его парохіяннови зробили дики шкоду, а коли вôнъ зъ тои причины удавъ ся до одного пôдпанка на Дубѣ, той вôдповѣвъ ему: „Треба було тому дикови добре придивити ся, може то не бувъ нашъ дикъ, але зъ якого чужого надбѣшовъ лѣса."

Другій рефератъ о проектахъ пословъ Гупки и Дунаевского выголосивъ п. Павлюкъ зъ Рожнѣтова. Пояснивши самѣ тѣ проекты, высказавъ вôнъ и небезпеченьство, яке вôдъ тыхъ проектôвъ грозить для руского хлопа. Оклики селяньскѣ, що вôдъ часу до часу перебивали той рефератъ, показували, що селяне вже самѣ добре розумѣють, хто имъ стрыкъ а кому коломъ въ бôкъ, и цѣлкомъ годять ся зъ референтомъ. На его внесене вѣче одноголосно запротестувало якъ найсильнѣйше противъ проекту Гупки о неподѣльности селяньскихъ грунтôвъ и Дунаевского о кружныхъ громадахъ.

Такожь третій *рефератъ о выборахъ до рады державнои* обробивъ и выголивъ о. Сойка дуже гарно. Въ першôй части выказавъ вôнъ, що ординація выборча е несправедлива и длятого мусимо домагати ся вôдповѣднои реформы; въ другôй части представивъ, що и при тôй ординаціи и при належитôй солідарности выборы выпадали бы красше якъ дотеперь; вкôнци вôзвавъ всѣ громады, щобы пильнували особливо правыборôвъ и не выбирали хрунѣвъ. — По тôмъ рефератѣ забравъ слово о. Богачевскій яко предсѣдатель повѣтового комітету выборчого и представивши, що IV. курія е селяньска а V. такожь селяньска и робôтницка, отже обѣ догыкають зôбраныхъ безпосередно, вôзвавъ вѣче, щобы выявило ся цѣлкомъ свобôдно и щиро, якихъ желае собѣ кандидатôвъ въ обохъ куріяхъ. — На те выступивъ селянинъ ч. Никола Дрôвъ зъ Янôвки и сказавъ такъ: „Порозумѣвши ся зъ многими селянами зъ рôзныхъ громадъ, заявляю ся за кандидатурою п. Юліяна Романчука въ куріи IV. а п. Андрѣя Коса адвоката зъ Калуша въ куріи V. П. Романчукъ всѣмъ намъ знаный. Вôнъ уже бувъ и въ соймѣ и въ радѣ державнôй и боровъ ся за насъ бодро и щиро, коли ще бувъ професоромъ. Нинѣ, коли вôнъ пôйшовъ на емеритуру, отже е цѣлкомъ незалежный, и коли мае такъ славну практику парляментарну, чей-же найлѣпше зможе насъ бѣдныхъ въ парляментѣ боронити. Такожь п. Андрѣй Косъ е намъ хлопамъ знаный яко добрый и щирый оборонець руского люду. Тѣ два кандидаты постоять певно найлѣпше за нашу руску хлопску справу. — Обѣ тѣ кандидатуры пôдпиравъ и мотивувавъ такожь селянинъ Михайло Шумей зъ Лецôвки, пригадавши, що въ 1896 р. слухавъ докладно посольского справоздания п. Романчука въ Рожнѣтовѣ и переконавъ ся, якъ вôнъ совѣстно и щиро заступавъ народъ рускій. — О. Богачевскій звернувъ ся ще разъ и запытавъ: „Може противъ тыхъ кандидатуръ хто що мае и може хто яку иншу кандидатуру хоче пôднести?" — але всѣ якъ оденъ вôдповѣли: „Стоимо за кандидатурою п. Романчука въ IV. куріи, а п. Косъ въ V. куріи и о жаднôй иншôй не хочемо навѣть чути!"

Забравъ ще слово селянинъ Дмитро Ковальчукъ зъ Илемя и оповѣдавъ, що комісія сервітутова во время оно страшно скривдила селянъ илемскихъ и громаду Илемя, безправно вôдобрала имъ сотки морґôвъ лѣса и пасовиска такого, що вôдъ вѣка въ „аркушкахъ" було записане на громадянъ и громаду илемску, и поставивъ внесене на ревізію сервітутôвъ.

По вычерпаню порядку дневного выступивъ ще селянинъ Михайло Шумей зъ Лецôвки и въ имени всѣхъ селянъ подякувавъ щиро интеліґенціи за прибуте а пп. референтамъ за рефераты. Предсѣдатель внѣсъ многолѣте цѣсареви а о. Медвецкій многолѣте громадѣ Дубшары, котра хоть маленька а такъ гарно устроила у себе народне вѣче. Середъ гомону пѣснѣ „Миръ Вамъ братя" розходили ся вѣчевники одушевленѣ, ободренѣ духомъ.

Зъ рамени повѣтовои орґанізаціи Народного Комітету вôдбули ся такожь въ болехôвскôмъ судовôмъ окрузѣ поменчѣ вѣча чи то передвыборчѣ зборы. И такъ:

Дня 27 н. ст. вересня устроено передвыборче вѣче въ Церкôвной пôдъ проводомъ пароха о. Бабѣя. Вѣче вôдбуло ся дуже поважно и при великôй участи селянъ.

Дня 4 жовтня вôдбуло ся передвыборче вѣче въ Кальнôй пôдъ проводомъ пароха о. Целевича. За-для робучого дня прибуло селянъ менче, якъ въ Церкôвной, все-жь та ки и тутъ користь вѣча була значна, успѣхъ великій.

Дня 6 жовтня вôдбуло ся передвыборче вѣче въ Ростôчкахъ. Селяне зôбрали ся тутъ дуже численно. Дискусія була дуже оживлена и поважна. На вѣчу тôмъ ухвалено такожь вôзвати повѣтовый комітетъ выборчій, щобы постаравъ ся о вôдповѣдный льокаль въ Долинѣ пôдчасъ выборôвъ, дебы рускѣ выборцѣ були вôльнѣ вôдъ напасти и побоѣвъ.

На всѣхъ тыхъ трехъ вѣчахъ рефератъ выборчій мавъ знаный зъ рухливости о. Н. Дерлиця, орґанізаторъ судового округа болехôвского.

Вкôнци дня 7 жовтня вôдбуло ся вѣче въ Слободѣ. Изъ священикôвъ прибули оо. Дерлиця зъ Витвицѣ, Бандира и Бабѣй зъ Церкôвнои. Прибули такожь дуже численно селяне и селянки изъ Слободы, Церковнои и Станьковець. Рефератъ выборчій мавъ о. Дерлиця; о. Бабій говоривъ о тôмъ, що въ кождôй громадѣ повинно бути; вкôнци парохъ о. Бандира повитавъ то вѣче яко першій крокъ до житя, яко першій проблескъ сонця, що въ тыхъ горахъ повинно заснѣти.

Такожь всѣ тѣ чотири вѣча въ болехôвскôмъ судовôмъ окрузѣ заявили ся кандитатурою п. Романчука въ IV. куріи а п. Коса въ V-ôй.

Того самого дня вôдбуло ся такожь вѣче въ Гошевѣ устроене заступникомъ предсѣдателя Селяньскои Рады о. Горникевичемъ. Зъ рефератомъ выборчимъ прибувъ на се вѣче о Струтиньскій зъ Болехова. Селянъ изъ Гошова и Ґерпнѣ явило ся тутъ число велике.

Взагалѣ рухъ помежи селяньствомъ долиньского повѣту розгорѣвъ ся доси небувалый. Треба тôлько пôдтримувати его, а побѣда наша певна!

— —

Зъ Грималôвщины:

На зборахъ въ Грималовѣ дня 11 с. м. уконституувавъ ся комітетъ передвыборчій, выбираючи предсѣдателемъ о. Чачковского зъ Тонстого. Ухвалено порозумѣти ся зъ комітетами зъ округôвъ теребовельского и гусятиньского, щобы зъѣхати ся въ Хоростковѣ дня 22 с. м., куды просило бы ся евентуальныхъ кандидатôвъ на IV и V курію прибути въ цѣли взаимного порозумѣня.

— —

Зъ Жовкви:

Повѣтовый комітетъ передвыборчій въ Жôвкви подае до загальнои вѣдомости, що передвыборчѣ зборы вôдбудуть ся дня 21 жовтня въ Мостахъ великихъ, дня 28 жовтня въ Креховѣ, дня 4 падолиста въ Куликовѣ, а дня 11 падолиста въ Жовтанцяхъ. Початокъ всюда о 2 годинѣ по полудни. О якъ найчисленнѣйшу участь просить — *Комітетъ.*

— —

Въ справѣ выборôвъ въ Станиславôвщинѣ русиноѣдный и шовіністичный Ruch напавъ вчера зъ цѣлою заѣлостю и брехнями на кандидата зъ IV куріи въ тôмъ окрузѣ д ра Евгена Левицкого, а дальше подае, що кромѣ д ра Левицкого кандидуе въ V куріи такій самый Гурикъ, однакъ „przeciw nim stają z ugodowych Rusinów ks. Mandyczewski, lub radca sądu Karanowicz z IV, a dr. Kociuba profesor seminaryum w V kuryi". Знову же пôсля донесень нинѣшного Słowa polsk'ого въ IV куріи стае такожь о. Баришь, противъ котрого радикалы рѣшили поставити контркандидатомъ п. Бородайкевича зъ Товмаччины.

Пôсля нашихъ информацій комітеты повѣтовѣ поставили вже дефінітивно кандидатомъ въ V куріи бувшого посла Гурика, а кандидатура зъ IV куріи взагалѣ ще не рѣшена.

— —

Зъ Перемышля:

На нинѣшныхъ зборахъ передвыборчихъ, що вôдбули ся въ комнатахъ Бесѣды, заявила ся бôльшôсть зôбраныхъ селянъ за кандидатурою о. Антонія Захарясевича на посла зъ IV. куріи округа Перемышль-Добромиль-Мостиска. За кандидатурою соціяліста д-ра Романа Яросевича було лишь незначне число селянъ. Тымъ способомъ рѣшене выдѣлу Селяньскои Рады передвыборчѣ зборы затвердели. — *Д-ръ Теофіль Кормошь* голова „Селяньскои Рады въ Перемышли".

— —

Зъ Бережащины пишуть намъ:

Дня 10 с. м. вôдбувъ ся въ Бережанахъ зъѣздъ делеґатôвъ зъ повѣтôвъ бережаньского, рогатиньского и пôдгаецкого, на котре явилось зъ власнои волѣ и кôлькадесять селянъ. Позаякъ въ повѣтѣ гадки що-до кандидатуры на IV. курію доси подѣленѣ, именно мѣжь кандидатурами пп. Юліяна Романчука и скарбового радника Василя Яворского, то сей зъѣздъ не порѣшивъ ще кандидатуры, вôдложивъ рѣшене на пôзнѣйше. [При голосованю була рôвнôсть голосôвъ делеґатôвъ и за постявленемъ кандидата вже на сѣмъ зборѣ и за вôдложенемъ на пôзнѣйше].

Зъ Хінъ.

Ще звучать кождому въ ухахъ тѣ комічно-бундючнѣ промовы Вілгельма, коли вôнъ высылавъ свои полки рѣзати Хінцѣвъ на взôръ Гунôвъ та нѣякого пардону не давати. Ой! наговоривъ ся вже тогдѣ балакучій цѣсарь, наговоривъ ся доволѣ! Та теперь, коли Вальдерзе мало що вже не мѣсяць сидить въ Хінахъ та спацирує то зъ лѣтнои цѣсарскои палаты въ зимову то на вôдворôтъ, якъ се намъ телеґрафічный дрôтъ що другій день зъ незвычайнымъ шумомъ доносить, цѣла та ораторска воинôсть робить щонайменче комічне враженє. Справдѣ Богъ святый знае, чого нѣмецкій ґенераліссімусъ влѣзъ въ цѣлу ту аферу, бо жь нѣхто его тамъ не слухае и якъ давнѣйше такъ и теперь кожда держава поступае собѣ довôльно. Тымъ способомъ Вальдерзе зôставъ нѣчимъ иншимъ, якъ тôлько командатомъ нѣмецкихъ вôддѣлôвъ въ провінціи Печіні.

Якъ сказано державы поступають самостôйно се-бъ-то крутять, пôддурюють ся, одна

найменше заносило ся, бо не було надѣѣ добути загарбанѣ добра владичѣ. А коли-жь и могучій князь Константинъ Острожскій, воевода кіевскій, ставувъ въ опозиціи до уніи, се дало ему товчокъ покинути ладку уніи, а остатись при православію. Однакъ въ поступованю своѣмъ вôнъ лукавивъ — въ душѣ бувъ противникомъ уніи, а листувавъ ся зъ Терлецкимъ ще въ 1595 р., коли Терлецкій бувъ въ Римѣ и складавъ передъ папою исповѣдь вѣры и въ имени рускихъ епископôвъ заприсягавъ унію.

На соборѣ въ Берестю 1596 р. Балабанъ зô своимъ найблизшимъ сусѣдомъ Копистиньскимъ, епископомъ перемыскимъ, та майже весь загалъ рускои шляхты пôдъ проводомъ Острожского не приняв уніи, а противно — выповѣвъ послухъ уніятскому митрополитови Рагозѣ, а передъ урядомъ запротестувавъ противъ введеня уніи*). Спôльна борба противъ уніятôвъ поєднала Балабана зô Ставропиґією и мѣщаньствомъ, шляхта галицкои землѣ такожь поставила ся рѣшучо, Львôвъ стае ся по-при Вильно осередкомъ, зъ вôдки выходять рѣшучѣ а умнѣ борцѣ православія.

Та однакъ идея уніи не заумерла вôдъ разу въ львôвскôй епархіи, а жила въ суспôльности. Мѣжь монахами були одиницѣ, що справли унію, а въ 1604 р. приѣхавъ до Львова головный апостолъ уніи Ипатій Потѣй и бажавъ заѣхати до свято-юрского монастиря, де видно були приклонники уніи, що бажали принати его у себе. Але спротививъ ся тому львôвскій деканъ Григорій Негребецкій и заявивъ, що вôнъ не впустить митрополита до церкви, доки не буде мати позволеня вôдъ есархіяльного епископа Балабана. Потѣй запротестувавъ противъ того, вôзвавъ провинившого декана и епископа на судъ, а вôдтакъ выѣхавъ зô Львова. И мѣжь свѣтскимъ духовеньствомъ були одиницѣ, що зô своими парохіянами держали ся уніи, дуже часто тому, що коляторъ-католикъ вôднимавъ православному священикови парохію, а вôддававъ уніятови и побôльшувавъ ему записы земельнѣ, дававъ рôзнѣ пôльги та робивъ щедрѣ жертвы на церковь. Про такій случай читаемо въ сучаснôй біоґрафіи Елисаветы Сѣнявскои.*) Се була маюча панѣ що кромѣ староства ратиньского мала ще розлогѣ добра въ галицкôй земли. Она перебувала дуже часто въ своѣмъ замку Прокоповѣ та въ Луцѣ*) надъ Днѣстромъ, а на еи дворѣ бувавъ Єзуитъ Татаринъ Нагаюсъ, що то ревно трудивъ ся мѣжь протестантскою и православною шляхтою въ хосенъ католицизму та помагавъ ширити унію. Вôнъ мавъ вплывъ на Сѣнявску за для своеи учености, побожности и таланту проповѣдничого**). Здаесь, що за его вплывомъ Сѣнявска подбала о то, що всѣ рускѣ священики въ еи добрахъ приняли унію, а она за те надѣляла ихъ полями, запрошувала на латиньскѣ процесіи въ торжество Божого Тѣла, справляла дорогѣ ризы и робила записи на церкви*).

Та се не бувъ тôлько спорадичный случай, а мусѣло бути досыть уніятôвъ въ львôвскôй епархіи, бо митрополитъ Ипатій Потѣй дбавъ о се, щобы розширити ту унію, а въ 1611 р. рукоположивъ Іосафа Велямина Рутского на галицкого епископа. По нѣмъ бувъ галицкимъ епископомъ ще Рафаилъ Корсакъ, поставленый въ епископы около 1629 р.**) Становище ихъ въ епархіи було слабоньке, они радше були титулярнѣ епископы, бо число уніятôвъ малѣло, а въ половиною XVII. вѣку унія въ львôвскôй епархіи цѣлкомъ упала.

его пôдозрѣвати въ тыхъ самолюбныхъ рахункахъ, за-для котрыхъ пристали на унію другѣ рускѣ владики. [Ор. Левицкого: Ипатій Потѣй, кіевскій уніятскій митрополитъ, стор. 24.]

*) Митрополитъ Рагоза выклявъ Балабана и зложивъ его зъ епископства, а король Жигмондъ III. въ універсалѣ зъ 15 грудня 1596 р., въ котрôмъ оголосивъ берестейску унію, узнавъ Балабана за вѣроломного зрадника, що разомъ зъ єретиками и чужинцями-шпѣгунами дѣлавъ на шкоду державы. И тому завзивавъ своихъ пôдданыхъ православныхъ: „abyście Kopystyńskiego y Bełabana od tego czasu za Władyków y Episkopów nie mieli, błogosławieństwa iako od przekletych nie brali, spolku y obcowania z niemi iako z przeklętemi nie mieli". А вôдтакъ поручивъ воеводамъ, старостамъ, тивунамъ, войтамъ и другимъ урядникамъ, постарати ся, щобы той універсалъ всюда по церквахъ, костелахъ, торгахъ оголошено народови. Розумѣе ся, що той універсалъ не пошкодивъ Балабанови, бо вôдъ проголошеня до выконаня волѣ королѣвскои була ще далека дорога, а владика мавъ за собою шляхту, мѣщанъ и майже весь загалъ народу своеи епархіи.

*) Żywot Jasnie Wielmożney a wielce pobożney Paniey Jey Mći Paniey Helżbiety z Leżenice Sieniawskiey, Marszałkowey koronney Starościny Ratyńskiey, Pisany przez X. Wawrzyńca Suslige Soc. Jesu w Krakowie 1629.

*) Прокоповъ нинѣ мѣсточко Войнилôвъ въ калускôмъ повѣтѣ, а Лука село въ калускôмъ повѣтѣ, вже на граници того повѣту недалеко стаціи зелѣзницѣ черноецкои Букачѣвцѣ.

**) Про Єзуита Каспра Нагаюса неразъ згадуе ся въ исторіи нашои церкви XVII вѣку. Тому подамо деякѣ вѣсти про него, якѣ записавъ сучасный Єзуитъ Сусліґа. Нагаюсъ бувъ родомъ Татаринъ. Великій коронный гетьманъ и краковскій каштелянъ Янъ зъ Тарнова взявъ до неволѣ малого Татарина въ одной борбѣ зъ Татарвою. Перевѣсно призначивъ вôнъ бувъ хлопчину до обслуги панамъ, що нераз бували въ гостинѣ у гетьмана. Хлопчина подобавъ ся панови, а що оказувавъ талантъ до науки, то пôславъ его до школы а вôдтакъ на богословіе до Риму, бажаючи ужити его на апостола христіяньства мѣжь Татарами. Въ Римѣ вступивъ Нагаюсъ до ордена Єзуитôвъ, а вôдтакъ вернувъ назадъ до Польщѣ та осѣвъ въ монастири на Руси. Головну увагу звернувъ вôнъ на шляхту, що въ тыхъ часахъ була або православна або протестантска. Проворный Нагаюсъ заимпонувавъ шляхтѣ ученостію та побожностію и тому-то удало ся ему навернути дуже много православныхъ и протестантôвъ на католицизмъ. Мѣжь иншими навернувъ вôнъ заѣлого кальвіна Сѣнявского и тая то родина причинила ся головно до заложеня колеґіи єзуитскои у Львовѣ. Такожь дѣлавъ вôнъ разомъ зъ рогатиньскими Єзуитами въ хосенъ уніи.

*) Gdy staraniem Zygmunta III króla Pana naszego stanela Unia między Rusią a kościołem Rzymskim sama ią naprzod wprowadziła do swoiey maietności tak mocno, że żadnego Popa, iako w maietności swoiey tak y w Starostwie Ratyńskim nie cierpiała Uniey przeciwnego. Y pewnie u niey wielki ratunek mieli Biskupi Greccy, bo Popów swawolnych pod ich rząd oddawała, y gdy tego było trzeba samaż ie w karności zatrzymywała Więc do tego Popom posłusznym łaske osobliwą pokazowała y fundusze im opatrowała; y patrzyła, aby nie Synowie tylko Popów a zwłaszcza gdy niegodni, ale y inni, którzy by byli godniejszy y z katolickim kościołem zgodniejszy świeceni byli... Na procesye Bożego Ciała sama chodziła... zaciągała na nie y Popów Uniatów sprawując im na to kosztowne Rezy. [Zywot Helżbiety Sieniawskiej X. Wawrzyniec Susliga 1629.]

**) Geschichte der Union, Dr Julian Pełesz, II, стр. 337.

на другôй робить несподѣванки, и т. д. Одного гарного поранку приносить телеґрафъ вѣстку, що Нѣмцѣ обсадили зелѣзничу лінію вôдъ Пекіну до Янтсуну, а вôдъ сего мѣста до Тіентсіну заняли єи Россіяне. А сеѣ, якъ другіи телеґрамъ оповѣщуе що Анґлія се дуже не до вподобы, бо Анґлійцѣвъ, що такожь хотѣли часть сеи лініи обсадити, просто не допущено до того. Зновъ же другого дня всѣ дневники облѣтае вѣсть, що кôлькатысячный корпусъ союзчыхъ вôйскъ иде на мѣсто Паотінфу, що лежить якихъ 100 кільометрôвъ на полудне вôдъ Пекіну. Але рôвночасно довѣдуе ся Европа, що Россіяне, Япанцѣ и Американцѣ не берутъ участи въ тôй експедиціи. Однымъ словомъ — яка була саламаха, така и є, а о якôмсь порозумѣню нема и бесѣды.

Годѣ жь бо и порозумѣти ся заанґажованымъ въ Хінахъ державамъ, коли кожда держава мае инші рахунки. Россія забрала вже бôльшу часть Манджуріи а теперь россійска армія въ Манджуріи оперуе довкола манджурскои столицѣ Мукдену и пре передъ собою хіньскі розбитки на цѣлôй лініи. Маючи-жь въ рукахъ Манджурію, може Россія смѣло выцофати ся вже зъ хіньскои аферы а тымъ самымъ зашахувати и инші державы. Вона вже и взяла ся до сего та стягае россійскій ґарнізонъ зъ Пекіну поволи, частками до Манджуріи. Та Нѣмеччина розжерла ся и, бажаючи заборôвъ, все ще строить Марсову міну и бере ся диктувати острі условя хіньскому правительству! Ба, та божь справдѣ не знати, чи оно є, а якъ є, то хто нимъ є та де оно є? Вправдѣ цѣсарь Квансу выдае едиктъ за едиктомъ — въ однôмъ утихомиряе Боксерôвъ, въ другôмъ кае ся передъ Европою за свои та ихъ грѣхи, въ третôмъ заповѣдае свôй поворотъ до Пекіну, въ четвертôмъ робить повновластниками до заключуваня мира Лігунчана и князя Чіна, а въ пятôмъ тне головы найвысшимъ мандаринамъ и иніціаторамъ боксерского руху Канґіеви та Чаохунінови, замыкае въ досмертну вязницю князя Цайляна а шле на заточеве князя Туана. Та мало хто вѣрить загаломъ въ истноване такихъ едиктôвъ а богато не вѣрить навѣть въ то, щобы цѣсарь Квансу бувъ ще въ живыхъ.

Тому европейскі державы маютъ той клопôтъ [зъ якою въ дѣйстности вдоволені] що не знають зъ кимъ имъ властиво заключати правосильный миръ.

Сеся квестія набирае тымъ бôльшои ваги, що віцекоролѣ полудневo-хіньскихъ провінцій, які вже здавна бôльше самостôйні вôдъ иншихъ віцекоролѣвъ, середъ теперѣшного безголовя скрѣпили ще бôльше свою власть и стали неначе независимыми князями. Каждый зъ нихъ веде політику на свою руку, торгуе ся то зъ Анґличанами то Французами, грозять въ разѣ потребы боксерскимъ рухомъ, и т. п.

Та се страшене Боксерами не є цѣлкомъ такъ безпôдставне! Справдѣ въ околици двохъ найбôльшихъ центрôвъ полудневыхъ Хінъ, Кантону и Гонкону, зачавъ ся новый ферментъ. Ходять чутки про сильні, тысячні банды ворохобникôвъ, що бють ся зъ хіньскими вôйсками та ближають ся до згаданыхъ мѣстъ. Тамошні доволѣ численні Европейцѣ вже въ страху, а то тымъ бôльше, бо на падолисть се-бъ-то на часъ по укôнченю тамошныхъ жнивъ заповѣдають велике масове повстане полудневыхъ Хінъ. Тожь Анґлія вже теперь зачинае скрѣпляти свою позицію въ Гонконѣ и выслала тамъ 13 тысячь новыхъ вôйскъ зъ Индіи а заразомъ вôдкликала часть корпусу зъ провінціи Печілі, де вже мабуть думае занехати конкуренцію зъ Россією и Нѣмеччиною.

На то склали ся многі причины, якъ опôръ и пропаґанда ведена письмомъ и словомъ братствами церковными и выхованками львôвскои братскои школы, пасивный опôръ народу и духовеньства, котре бачило, що унію пôдпирае католицка шляхта, а она все була для масъ народу и духовеньства синонімомъ гнету и неволѣ. Компромітували справу уніи промахи католицкои шляхты и латиньского духовеньства, котре унiятôвъ перетягало въ латиньство ще бôльше, якъ православныхъ*). А вже-жь рѣшучій ударъ уніи завдавъ рухъ козацкій, що то знайшовъ такъ сильный вôдгомôнъ на галицкôй Руси.

Сей рухъ соціяльный изъ закраскою релігійною ширивъ ся въ елементарною силою въ цѣлôй львôвскôй епархіи, а кожда нова козацка побѣда пôдбодрювала масы народні до опору противъ нововведеня голосно вавдяки вандрôвнымъ монахамъ православнымъ. Они то, пôдбуджуючи нарôдъ до борбы за свободу, не перебираючи въ средствахъ, такъ опоганили унію, такъ сфанатизували нарôдъ до борбы за батькôвску вѣру, що окликомъ масъ народныхъ стало: „смерть панамъ, жидамъ та унiятамъ". А вже-жь куда перейшли полки козацкі, тамъ певно унія не устояла ся, нарôдъ неразъ самъ навертавъ ся до православія.

(*Дальше буде.*)

*) Гл. Jacobus Susza: De laboribus unitarum напечатане у Гарасевича Annales ecclesiae ruthenae.

Відозва.

Дорогі Родимці!

Видячи, як найубожша, а пильна і здібна часть молодежи руської ґімназиі у Львові страшно бідує, як часто голодна до школи приходить, як по нужденних і мало відповідних станциях в біди мешкає, постановив Виділ Руского Товариства педаґоґічного тому бодай в части зарадити і отворив з початком сего року шкільного бурсу саме для тих найубожших учеників. Винаято отже помешкане при улици Вірменьскій ч. 2, вишукано відповідну господиню до заряду і вареня харчу, вибрано Комітет до нагляду заряду і до ведения молодежи і приняло 30 учеників в більшій части по 6 зр. місячно.

Коли зважимо, що саме помешкане з платнею господині виносить 53 зр. на місяць і що квота 6 зр. не вистарчить у Львові навіть на само прохарчоване одного, то й не дивно, що зараз в першім місяци, (в котрім ще не треба було опалювати комнат), опинив ся Виділ перед недобором 35 зр., а що доперва буде в слідуючих місяцях?

Позаяк Товариство педаґоґічне не має ніяких фондів ані средств, щоби могло ті недобори покривати, а встоване такої бурси уважає річю конче потрібною, то-ж обертає ся до Дорогих Родимців і просить:

Хто видить нашу будучність в добре вихованій молодежи; хто узнає вартість здібної і здорової інтеліґенциї доконче потрібним для нашої національної ідеї; в кого є мягке серце на біду і нужду у тах малельких школярика; хто любить свої діти і милосердить ся над сиротами і бідними та опущеними дітьми чужими: нехай памятає на ту бурсу і нехай її підопоможе хотьби і найменьшим датком чи-то в грошах чи-то в артикулах живности. Бог, що є опікуном бідних, нагородить добродіям за такі датки стократно.

Датки в грошах відбирає касиерка Товариства п. Марія Зілецка, ул. Софії, ч. 9 а, II. поверх, а датки in natura відбирає господиня бурси п. Должицка, ул. Вірменьска ч. 2, II. поверх.

Від Виділу Руского Товариства педаґоґічного у Львові.

НОВИНКИ.

— **Лишень до 16-го жовтня (вôвтôрка) включно тревати буде руска выстава артистична въ Народнôмъ Домѣ у Львовѣ.**

— **На львôвскій университетъ** записало ся на I. пôврôкъ до трохъ выдѣлôвъ цивільныхъ 450 новыхъ студентôвъ. Найчисленнѣйше, якъ звычайно, обсадила молодѣжь выдѣлъ права и адміністраціи, бо вписало ся 360 и кôлька, на фільософічный [головно на фільольоґію] 60 и кôлька, а на лѣкарскій 30 студентôвъ. — Женщинъ вписало ся сего курсу по-надъ 50.

— **Зъ Товариства Ап. Павла.** За-для причинъ вôдъ выдѣлу незалежныхъ заповѣдженій на день 15. с. м. реколекціи для священьства вôдбудуть ся доперва на дняхъ вôдъ 27. жовтня с. р. въ тôмъ самôмъ мѣсци и пôдъ тымъ самымъ проводомъ, що було оголошено. Рôвножъ и загальный збôръ членôвъ Товариства св. Ап. Павла вôдбуде ся доперва дня 26 жовтня с. р. — Вôдъ Выдѣлу Тов. св. Ап. Павла у Львовѣ. *М. Яцковскій.*

— **Вôдъ Єп о. Николая Сѣменовича** зъ Волковець [ва Борщѣвщинѣ] одержуємо отсе письмо: Зъ польскими ґазетами подали „Галичанинъ" и „Русланъ", мовь бы я кандидувавъ зъ V. куріи. О тôмъ я анѣ не думавъ и заявляю, що категорично не кандидую; инакше бувъ бы я зголосивъ кандидатуру Народнôй Радѣ. То наумысне пустили Поляки, щобы мовй особѣ досадити, бо вырвано Ruch katolicki пише: „Зъ IV. куріи кандидуе радикалъ Калитовскій а зъ V. о. Николай Сѣменовичъ зъ Волковець „który Polaków nienawidzi, że radby ich z ziemi zgładzić". Отъ вылѣзло шило зъ мѣшка. Ходило вамъ, панове Поляки, щобы мене напятнувати polakożerczym Rusinem! Балакайте собѣ здоровенькі и воюйте брехнею, а я до смерти не перестану працювати для Руси та мого пароду и не угну ся пôдъ жадными вашими секатурами, якихъ много вôдъ васъ зносити мушу. — *Николай Сѣменовичъ.*

— **Зъ комплексу товмацкихъ дôбръ** закупивъ п. Волод. Джевіцкій села Зелену за 120.000 кор. и Тронну за 205.000 кор.

— **Въ Краковѣ** засуджено жида Вільнера за лихву и обманьства векслеві на пять лѣтъ вязницѣ. Вільнеръ доробивъ ся на тыхъ обманьствахъ великого майна, зъ бѣдного жидка ставъ за короткій часъ властителемъ великого села. Въ векслевыхъ зносинахъ зъ Вільнеромъ стояли окрôмъ иншихъ польскихъ обшарникôвъ также самоубійники послы Вікторъ и Фрац. Єнджейовичъ, равскій маршалокъ повѣтовый.

— **Зъ порядкôвъ на галицкихъ почтахъ.** Дня 9 с. м. лучило ся менѣ переѣздити черезъ мѣсточко Глиняны, дэ я мавъ при тôй нагодѣ надати кôлька листôвъ. Зачавъ я розпытувати за почтовою скринкою, щобы листы вкинути. По довгôмъ „хожденію" якійсь жидокъ вказавъ менѣ єю одиноку на цѣле мѣсто скринку, прибиту до жидôвскихъ дверей, котрі жидъ въ нагоды жидôвскихъ святъ „кучокъ" примкнувъ и зробивъ скринку невидимою для мене, не знаючого всѣхъ тайнъ мѣсцевои почты. По пôвгодиннôмъ шуканю вкинувъ я урадованый листы до скринки, але на диво побачивъ, що она *стоить отвором!* На мои допыты, що се значить ся, пояснили менѣ жиды, що въ Глинянахъ такъ. Я не хотѣвъ пôддати загальнôй контроли моихъ листôвъ, а ще бôльше не мавъ я певности, чи они дôйдуть до рукъ самои почты, тожь и вытягнувъ я ихъ назадъ зъ сеи загадочнои скринки ажь другого дня зъ села надавъ я листы на почту, бо годѣ менѣ було въ переѣздѣ вышукувати урядъ почтовый. Рôвножъ не мôгъ я дôстати въ мѣстѣ почтовыхъ марокъ, бо у жидôвъ було свято. Може бы Свѣтла Дирекція сему зарадила? — *Ив. Кунцевичъ*, редакторъ „Комара".

— **Убійство.** Родина Пушкарѣвъ въ Смерековѣ коло Жовкви постановила подѣлити ся ґрунтомъ и въ тôй цѣли вышла дня 10 с. м. на поле зъ двома громадскими таксаторами. При подѣлѣ прийшло до суперечки, а опôсля розлюченый паробокъ Михайло Пушкарь пôрвавъ за косу и зъ цѣлои силы ударивъ нею свого шваґра Стефана Самотѣя по черевѣ такъ, що той померъ на мѣсци. Потôмъ Пушкарь вôддавъ ся самъ судови.

— **Горѣвка причиною смерти.** На початку сего мѣсяця вôдвозивъ начальникъ громады Козôвки рекрутôвъ до Бережанъ. Якъ звычайно такій транспортъ вôдбувае ся при пiятицѣ. Нетверезый [якъ пишуть дневники] начальникъ, розпочавъ по дорозѣ сварку зъ своимъ сыномъ. Сынъ, абы уступити батькови, зôскочивъ зъ воза але такъ нещасливо, що дôставъ ся пôдъ колеса и погибъ на мѣсци.

— **Концесія на продовжене зелѣзницѣ Львôвъ-Клепарôвъ-Янôвъ.** Міністерство зелѣзниць удѣлило надзираючôй радѣ льокальнои зелѣзницѣ Львôвъ-Клепарôвъ-Янôвъ у Львовѣ на часъ одного року концесію на переведене передвступныхъ технічныхъ робôтъ въ цѣли продовженя тои зелѣзницѣ зъ Янова до Яворова.

— **Канцелярія гр.-кат. Митроп. Консисторіи** просить насъ оповѣстити: Дня 9 н. ст. жовтня с. р. згублено у Львовѣ актъ гр. к. Консисторіи надôсланый зъ ц. к. намѣстництва, стилизованый въ языцѣ рускôмъ, а то зъ дорозѣ зъ Пôдваля до улицѣ Кохановского. За доручене ненарушеного сего акту зъ алеґатами до канцеляріи гр. кат. Митр. Консисторіи знайшовшій одержить 10 коронъ вынагороды.

— **Родинна драма.** Въ селѣ Скерневка въ скерневецкôмъ повѣтѣ селяне Францъ Бужалекъ зъ жѣнкою [вôнъ числить 83 а она 73 лѣтъ] записали цѣле свое майно замужнôй дочцѣ. Вôдъ того часу вôдносины дѣтій до родичѣвъ значно погôршили ся. Дочка мало що не скалѣчила разъ батька за те, що вôнъ взявъ кôлька грушокъ. Передъ кôлькома днями взявъ Францъ Бужалекъ безъ дозволу дочки простирало и зъ тои нагоды прийшло до дуже бурливои сцены. Дочка, схвативши довбеньку до товченя бараболь, почала нею немилосердно бити старого батька, а коли мати стала боронити свого мужа, дôстало ся и єй споро ударôвъ вôдъ дочки. Ба що бôльше, зять пôрвавъ лопату и давай нею бити старыхъ! По кôлькохъ мінутахъ старый вôддавъ Богу духа, а стару зъ проваленою головою ледви удало ся якомусь вояковы вырвати зъ варварскихъ рукъ невдячныхъ дѣтій.

— **Король и судьѣ.** Въ Штокгольмѣ засуджено въ послѣдныхъ двохъ мѣсяцяхъ чотирохъ убійникôвъ на кару смерти, а въ двохъ случаяхъ сповнено вже вырокъ. Однымъ зô страченыхъ бувъ молодый зелѣзничій урядникъ, котрый свого старшого товариша ограбувавъ а опôсля убивъ. Трибуналъ засудивъ его на кару смерти, а рôвночасно припоручивъ его королѣвскôй ласцѣ, що означувало въ практицѣ перемѣну кары смерти на довѣчну вязницю. Симъ разомъ король вôдмовивъ помилуваня и убійцю страчено. Ще передъ послѣднымъ страченемъ засудивъ трибуналъ другого убійника на кару смерти и такъ само представивъ его королеви до помилуваня, але судьѣ, довѣдавши ся, що король не увзглядняе ихъ внесеня на помилуване, ухвалили скасувати перші засудъ и вымѣривъ ему кару довѣчнои вязницѣ. Сеся справа выкликала велику сенсацію въ краю, бо нею судовый трибуналъ заявивъ, що не може допустити, абы король не увзгляднявъ судейскихъ внесень.

— **Бугай, що лазить по сходахъ.** Въ Берлинѣ на центральнôй торговици выхопивъ ся бугай зъ рукъ челядникамъ рѣзницкимъ и побѣгъ простѣсько до будынку призначеного для урядникôвъ, вылѣзъ тамъ по сходахъ ажь на другій поверхъ и ставувъ передъ дверми реґістратора. Якъ разъ въ тôй хвили надôйшовъ сынъ вахмайстра поліціи, а бугай кинувъ ся на него и бувъ бы его певно пробивъ рогами, якъ бы не притомнôсть хлопця, котрый перескочивъ черезъ поруче и спустивъ ся по шнурѣ на долину. Тымчасомъ бугай поклавъ ся на горѣ коло сходôвъ и не думавъ рушити ся. Рада въ раду — пущено на него псôвъ зъ заду и тогдѣ вôнъ злѣзъ поволи уважно сходами на долину и тамъ его вже взяли рѣзники.

— **Материньске чутє у звѣрятъ.** Вечеромъ дня 24 м. м. лучила ся така сумна пригода оригінальна своею невычайностію. Въ селѣ Лубянковѣ, лучицкого повѣту у поли на пасовиску пор дила корова теля. Властитель коровы, двôрскій карбовый, приѣхавъ въ товариствѣ сына и пастуха зъ возомъ забрати теля. Вже при вязаню теляти проявляла корова великій неспокôй и невдоволене, а коли зложено его на вôзъ, корову опанувала лютъ. Хотѣла кинутись на людей, але вôдогнана ударила рогами въ конѣ. Конѣ наполоханы рыкомъ и калѣчені рогами, почали метати ся, бити ногами, ажь вкôнци запутані въ посторонки и довели до страшнои сцены. Атакованѣ коровою, не даючи анѣ єй анѣ людямъ доступу до себе, метаючись и бючи ногами, страшно покалѣчили людей: карбовый Якôвъ Высоцкій померъ ще того самого дня, сынъ его зъ битою чашкою висить мѣжь житємъ а смертію, а пастухъ на памятку коровячихъ уродинъ ставъ на вѣки калѣкою. Покалѣчені вышли и конѣ, а побѣда лишила ся по сторонѣ коровы.

— **Дрôбні вѣсти.** Міністеръ заграничныхъ справъ гр. Голуховскій приѣзджае завтра до Львова.

Наука, штука и література.

— Вже вôдъ пôвроку выходить у Львовѣ „**Народна бібліотека**" пôдъ редакціею молодого письменника Михайла Яцкова [ул. Чарнецкого ч. 26], котра собѣ поставила за цѣль давати найпочитнѣйші творы зъ европейскои белетристичнои и популярно научнои літературы по можливо дешевôй цѣнѣ. Переклады и оригінальні творы будуть ладжені черезъ нашихъ найчôльнѣйшихъ писателѣвъ. До теперь вышли: Ч. 1—2. Василя Стефаника „*Камінний хрест. Студії і образки*". Цѣна 40 сот. Ч. 3. Льва Толстого „*Два старці*". Ц. 20 сот. Ч 4—6. Миколы Гоголя „*Тарас Бульба*" пер. з поясненями д-ра В. Щурата. Дальші выпуски въ друку.

Именованя, перенесеня, вôдзначеня и пр.

Урядова Wiener Zeitung въ 11 н. ст. жовтня оголошуе, що міністеръ судôвництва именувавъ д-ра Іосифа Партицкого, авскультанта въ Вільдонѣ, адъюнктомъ судовымъ въ Кірхбахъ въ Стиріи. Д-ръ Партицкій бувъ по скôнченю університету довшій часъ журналістомъ, мѣжь иншимъ и постôйнымъ спôвробôтникомъ „Дѣла".

— **Русины!** Памятайте на бурсу філіи Руского Товариства педаґоґічного въ Станиславовѣ!

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу ремѣсничо-промыслову у Львовѣ.**

Русины! Памятайте на Дôмъ Товариства „ЗОРЯ" у Львовѣ.

Телеґрамы.

Вѣдень 13 жовтня. Цѣсарь выѣхавъ на Угорщину. Соймы мають бути скликані около нового року.

Опава 13 жовтня Захорувало ту на тифъ 70 жовнѣрôвъ, що вернули зъ галицкихъ маневрôвъ.

Лондонъ 13 жовтня. Выбрано доси 383 правительственныхъ кандидатôвъ, 165 ліберальôвъ и 78 Ирляндцѣвъ.

Капштадъ 13 жовтня. Буллеръ вертае до Европы.

Парижь 13 жовтня. Деруледъ въ листѣ писанôмъ зъ Испаніи заповѣдае, що по укôнченю выставы націоналісты выступлять зъ проектомъ змѣны конституціи.

Надôслане.

Адвокатъ Д-ръ Федакъ

потребуе конципієнта.

495 3—3

Спеціялістъ недугъ шкôрныхъ и венеричныхъ

Д-ръ Левъ Рапъ

повернувъ и ординуе вôдъ 9—12 и вôдъ 2—5.

456 Ягайлоньска ч. 13, II. поверхъ. 6—4

Оборонець въ справахъ карныхъ

Д-ръ І. БАРАНЪ

отворивъ бюра у Львовѣ улиця Третього Мая число 21. 473 6—8

Уважайте на сей выпаленый КОРОКЪ! !!!

69 19—0

Всякі купоны

и выльосовані паперы вартостні

874 [1]

выплачуе безъ потрученя провізіи або коштôвъ

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

Ц. к. управ. Галицкого акційного

Банку гіпотечного.

Альбум заслужених Русинів

в красній кольоровій теці, в ціні 2 корони

набути можна

в Товаристві „Просьвіта", Львів, ринок ч. 10.

Пудръ княжій

бѣлый приятно прилягае до лиця, надае красну и натуральну бѣлость, — Коробка мала 60 кр., цѣла 1 зр., зъ лебедомъ 1 зр. 50 кр. — рожевый и кремовый по 70 кр., 1 зр. 20 кр. и 1 зр. 60 кр.

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ
Львôвъ: склепы власнѣ: ул. Сикстуска 25, ул. Галицка ч. 11. Краковъ: Сукенницѣ ч. 20. Черновцѣ: Ринокъ ч. 2. Перемышль: Францішканьска ч. 24.

ЛИПШЬ

въ ресторацій НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улица Трибунальска ч. 12 дôмъ власный, можна достати щоденко вже о годинѣ 8-ôй рано горячѣ снѣданя

ЦѢННИКЪ

Печеня вепрова въ капустою	15 кр
Сѣканй легки	12 "
Флячки	12 "
Нôжки телячѣ въ хрѣномъ	10 "
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 "
Каварь	15 "
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 "

Всякй напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣркованѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моея ресторацій, даю вôдбиравочимъ марки. — Найлѣпшй вино по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вôдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выбôръ отравъ и напиткôвъ заосмотрена кухня.

79 223—? Въ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицков

поручае въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокльѣ, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ манометры и т. и.

Урядженя дзвôнкôвъ електричныхъ.

Всякй направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4158

НОВÔСТЬ. НОВÔСТЬ

Хто хоче мати красне и бѣле лице,

най уживае кремъ всхôдной красоты и воду лілієву Станислава Липницкого, котра усуває веснянки и жовтѣ плямы зъ лиця, а лице выбѣлює и робить нѣжнымъ.

Дôстати можна лише въ дроґеріи

Станислава Липницкого

У ЛЬВОВѢ

386b **ул. Сикстуска, ч. 21** 28—34

Ч. 107344.

ОГОЛОШЕНЄ.

З кінцем сего року уплывае окрес часу на котрий декотрі тутешні краєві державні стациї митові винаймлені зістали і в сім роцї переведена буде ліцитация в цїли дальшого їх найму.

На тих стациях, на котрих користний наем для Скарбу Державного не мігби наступити заведений вістане побір мита у власнім заряді, а побір той у власнім заряді має бути препорученний у першому ряді за відповідним винагородженем пенсіоністам, квесцентам, провізіоністам і інвалідам, на скілько би ті готові були до одвятя чинности побору мита під приступними для Скарбу Державного условями та мали до того фізичне і умове уздібнене.

Пенсіоністи, квесценти, провізіоністи і інваліди, що мають охоту старати ся о подібні занятя на одній з тутейшо краєвих державних стациї митовій і мають до того уздібнене повинни зголосити ся найдальше до кінця падолиста с. р. письменно до тої Дирекциї округа скарбового, в котрій окрузї дотична стация митова лежить, надміняючи при котрій стациї митовій готовіби були занимати ся побором мита і за яким винагородженем.

Ц. к краєва Дирекція скарбу.

Львів, дня 10 жовтня 1900.

503 1—1 *ЗУБРИЦКІЙ.*

Камѣнный уголь

угорскій, кавалковый, кôстковый и кôтловый

цѣлыми ваґонами доставляє дешево заступникъ для Галичины

САМУИЛЪ ФЕТТЪ

въ РЯШЕВѢ

На запытане подаю цѣны franco кождои стацій.

505 1—8

До вынайму при ул. Сикстуской ч. 29

фронтовый льокаль зъ кôлькохъ великихъ убікацій зъ всякимъ комфортомъ на заграничный способъ зъ електричнымъ и ґазовымъ освѣтленемъ, водопроводами и великимъ огородомъ, особливо вôдповѣдный на каварню або реставрацію.

498 2—4

Склеповй льокалѣ

и рôзнй бôльшй и меншй мешканя зъ найбôльшимъ комфортомъ [електричне освѣтлене, водопроводы, лазенки и т. п.] заразъ до вынайму **при улици Сикстуской ч. 29.** 498 2—4

Ковдры и матерацы

найдешевше набути можна въ спеціяльнôй робôтни постелій

Іосифа Шустера

Львôвъ, улица Коперника ч. 5.

455 11—30

Таблицѣ зъ металю литй

таблицѣ надмогильнй, таблицѣ для Выдѣлôвъ повѣтовыхъ, нумеры на домы, таблицѣ мосяжнй въ бляхи прасованй для лѣсной сторожи. — Пльомбы олованй и ґузики до пльомбованя — выконує найдешевше

Лѣярня выробôвъ металевыхъ

ГЕНРИКА ШАПІРЫ

Львôвъ ул. Коперника ч. 3, (побôчь аптики п. Міколяша.)

2 3 27—?

Полотна, бѣле столове рушники, хусточки, дреліхи

и т. п. власнй выробы

поручае по цѣнахъ умѣреныхъ

Краєве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Кросна

Замовленя зъ провінцій просимо надсылати до Кросна.

Почта, телеґрафъ и стація зелѣзницѣ въ мѣсци. — Пробки и цѣнники присылаемо на жадане даромъ и оплатно.

Заразомъ остерѣгаемо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, є п. А. ЛЬОХЕРЪ, а иншихъ аґентôвъ анѣ похатникôвъ не высылаемо. 2 57—52

Найдовше

потреґати можуть ґардеробы, коли они хемічно чищенй и прасованй [а выглядають якъ новй] въ першôмъ вѣденьскôмъ хемічнôмъ

Заведеню чищеня плямъ

СИМЕОНА ВАЙСА

У ЛЬВОВѢ

лише при улици Коперніка число 12.

На жадане чищу убраня за помочію апаратôвъ въ протягу кôлькохъ годинъ. Листы похвальнй зô всѣхъ сторôнъ.

474 7—10

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА

І. ЛЬВÔВСКЕ

Photo-Plasticon

(46 разôвъ преміоване.)

Вôдъ 14/10 до 20/10 побачення

Подорожь по Портуґаліи

Лісбона, Порта, Цінтра и т. и.

Ветупъ 10 кр. 97

ЗАЛЮЗІИ и СТОРЫ

припоручае П. Т. Публицѣ по найдешевшихъ цѣнахъ фабрика

І. ХРІСТОФА

заложена въ р. 1873 367 34—36

Львôвъ, улиця Яблоновска ч. 9.

Лінія Голяндія-Америка Роттердамъ-Ню-Йоркъ.

Найблизшй вôдъѣзды:

18 жовтня „Спаридамъ“ о год. 10 передъ полуд.; 25 жовтня „Ротердамъ“ о год. 2 по полудни; 1 падолиста „Маасдамъ“ о год. 7 по пол.; 8 падолиста „Потодамъ“ 1 30 по полудни.

Новй пароходы зъ подвôйными шрубами:

Ротердамъ 8302 тонъ, Статендамъ 10 320 тонъ, Потодамъ 12.500 т.

Цѣны першихъ каютъ вôдъ 360 кор. и высше, другихъ каютъ 216 к. и высше, III. клясы 197 к. 40 с. въ Вѣдни. } въ пристани.

Бюро у Вѣдни: Для каютъ: I. Kolowratring 10: для III. клясы: IV. Weyringergasse 7 A.

Австрійскй філія въ Бернѣ, Инсбрукѣ и Трієстѣ. 59

Перший рускій складъ машинъ до шитя!

Незрôвнанои доброты машины до шитя и гафту Зінгера

Нôжнй вôдъ 27 до 65 зр.
Ручнй " 25 до 48 зр.

Условя оплаты приступнй. Готôвкою о 10% дешевше. Наука шитя и гафту безплатно. Цѣнники на жадане даромъ.

483 3—104

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ *механікъ*

Львôвъ, Галицка 6.

Правникъ розуміючий основно спів хоральний, глядае лекциї на село. Зголошеня з условями під: Т. В. Адміністрация „Дѣла“.

ТУТКИ циґаретовй 1000 штукъ за 1 зр., поручае Ант. Мазуркевичъ, Львôвъ, Скарбкôвска 7.

ЛЕОПОЛЬДЪ ГЕРМАНЪ

бюро технічне

Львôвъ, улиця Городецка число 14A.

Фабричный складъ машинъ, знарядôвъ, артикулôвъ технічныхъ, касъ огнетревалыхъ, сикавокъ и помпъ. Проєктуе и уряджуе

Горальнй, Бровары, Тартаки. Фабрики крохмалю и Сиропу картофляного, Цегольнй, Млыны воднй и паровй

якъ такожь всякй заведеня фабричнй и промыслово-господарскй

Урядженя для електричного освѣтленя и перенесеня силы.

Водопроводы и огрѣвальнй центральнй.

Выконуване всякихъ дотычныхъ проектôвъ и робôтъ реконструкційныхъ. 463 5—5

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Прочь зъ жидôвскою бляґою!

!!! Свôй до свого !!!

Выробы ножôвничѣ, захвалюванй шумными анонсами вѣденьскихъ фірмъ, продаю о 10% дешевше зъ ґарантією на мѣсци.

Бритвы анґлійскй, власнй, солінґенскй и швайцарскй у великôмъ выборѣ въ цѣнахъ вôдъ 80 кр. до 2 зр. 80 кр. Кожду бритву передъ высылкою самъ выпробовую а на случай, якъ не надае ся до волося, вымѣнюю охотно безъ доплаты або звертаю грошѣ. Бритвы безпеченьства [сказѣченє выключене навѣть у не умѣючихъ голити ся] Геншельса зъ охоронниками, цѣна зъ етюі 2 зр. 20 кр.

Иванъ Ляврукъ

НОЖÔВНИКЪ

Львôв, ул. Галицка ч. 6.

Заразомъ поручаю всякй выробы ножôвничѣ въ моѣй робôтни выконанй.

Вытягъ зъ листôвъ признаня:

ВПоважаный Пане!

Складаю сердечну подяку за надôсланй 2 бритвы и ножичкя, котрй мимо низкои цѣны є дуже добрй и раджу совѣстно кождому удати ся до Васъ.

Девятники 31 серпня 1900.

483 4—104 Доротеушъ Конôвъ.

Товариство взаимного кредиту

„ДНѢСТЕРЪ“

стоваришенє зъ обмеженою порукою

Львôвъ, ринокъ ч. 10 (дôмъ „Просвѣты“.)

Удѣляє позички за оплатою 5½% и 1% додатку на кошта адміністраційнй, властителямъ ґрунтôвъ и господарствъ до 500 коронъ за порукою двохъ вôдповѣдныхъ ручителѣвъ або за интабуляцією на першôмъ мѣсци, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ. Священики, не посѣдаючй реальностей, мусять крôмъ поруки двохъ ручителѣвъ предложити еще полісу житеву; обезпечати ся можна черезъ „Днѣстеръ“ въ Товариствѣ взаимныхъ обезпеченъ въ Краковѣ пôсля всякихъ можливыхъ комбінацій.

Товариство взаим. кред. „Днѣстеръ“ приймає вкладки до опроцентованя вôдъ членôвъ третыхъ особъ по 4%.

Удѣлъ членьскій выносить 50 кор., вписове 2 кор.

Членомъ бути и позичку дôстати може тôлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ“. 34

Информація удѣляє Дирекція листовно або аґенты Товариства взаимныхъ обезпеченъ „Днѣстеръ“.

КАТРАЙНЕРЪ

есть правдивый тôлько въ впаныхъ

Пачкахъ Катрайнера!

тому николи отверто або въ иншихъ на обманьство обчисленихъ наслѣдованыхъ пачкахъ.

КАТРАЙНЕРА КНАЙПÔВСКА КАВА СОЛОДОВА
есть найздоровшимъ и найсмачнѣйшимъ а при тôмъ найтаньшимъ додаткомъ до звычайнои кавы.

—

КАТРАЙНЕРА КНАЙПÔВСКА КАВА СОЛОДОВА
бувае чимъ разъ бôльше уживана черезъ сотки тисячѣ родинъ денно.

—

КАТРАЙНЕРА КНАЙПÔВСКА КАВА СОЛОДОВА
дасть ся найлѣпше ужити тамъ, де звычайна кава яко шкôдлива здоровю черезъ лѣкарôвъ есть заказана.

ЛЬВÔВСКЕ БЮРО ГАНДЛЕВЕ

Львôвъ, улиця Костюшка число 4.

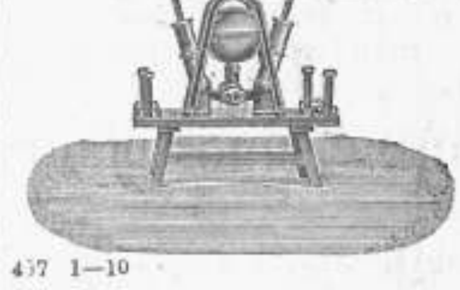

поручае выпробованй

СИКАВКИ ОГНЕВЙ

всякихъ системôвъ и зъ найлѣпшихъ фабрикъ, **вужѣ до сикавокъ (шлявхи), партянй ведерця, коновки и огневй гаки** а такожь **шеломы, мундуры, пасы, топôрцѣ** и иншй приборы для огневыхъ сторожей.

Цѣны низькй. — Условя сплаты догôднй.

457 1—10

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Паперъ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропигійского, пôдъ зарядомъ Йосифа Даниллюка.